Bundel van de Gemeenteraad van 20 juni 2018

Agenda bijlagen

Agenda raad 20 juni 2018

Amendement en motie raadsvergadering 20 juni 2018

Transcript gemeenteraad 20 juni 2018

1 Opening

1.1 Beëdiging burgerleden

1.2 Mondelinge vragenronde ex artikel 46 Verordening Werkwijze van de raad en de raadscommissies 2016

Aan het begin van elke vergadering kunnen raadsleden vragen stellen aan het college van burgemeester en wethouders over actuele onderwerpen.

Mondelinge vragen van het raadslid de heer Gerritsen van de VVD over Woningtoewijzing project Klaasje Zevenster

Mondelingen vragen van het raadslid de heer Kortekaas van GroenLinks over Schiphol

1.3 Vaststellen besluitenlijsten van de vergaderingen d.d. 16 en 23 mei 2018

Besluitenlijst raad 16 mei 2018

Besluitenlijst raad 23 mei 2018

1.4 Stand van zaken ingekomen stukken

Stand van zaken ingekomen stukken raadsvergadering 20 juni 2018

1.5 Vaststelling bespreekpunten agenda

2 Hamerstukken

2.1 Actualisering grondexploitaties ultimo 2017

De gemeente neemt voorgenomen plannen op in ruimtelijke plannen (zoals een bestemmingsplan). Voor het realiseren van deze ruimtelijke plannen wordt een grondexploitatie opgesteld, waarin alle opbrengsten en kosten van de uitvoering van dat plan worden opgenomen. Met de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties en de overige projecten stelt de raad de budgetten bij voor de lopende projecten.

Dossier 174 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Actualisering grondexploitaties ultimo 2017

Bijage 1 Actualisering van de not te maken kosten en opbrengsten grondexploitaties

Bijlage 2 Resultaatbestemming en fasering winstaafdrachten grondexploitaties

Bijlage 3 Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten 2018 e.v.

Bijlage 4 Stand van de voorziening ruimtelijke projecten

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Actualisering grondexploitaties ultimo 2017

2.2 Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

Amstelveen werkt in de Vervoerregio Amsterdam bestuurlijk samen met 14 andere gemeenten in de regio Amsterdam. De Vervoerregio voert wettelijke verkeer- en vervoertaken uit. Zo is de Vervoerregio opdrachtgever van het openbaar vervoer en verantwoordelijk voor het realiseren en verbeteren van infrastructuur voor de auto, het openbaar vervoer en de fiets. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam, voordat deze door het bestuur van de Vervoerregio wordt vastgesteld.

Dossier 144 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

Begeleidende Brief Jaarstukken 2017 en Kadernota Vervoerregio Amsterdam

Concept Jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

Amstelland-Meerlanden zienswijze op Beleidskader Mobiliteit

Kadernota 2019-2022 Vervoerregio Amsterdam

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

Afdoening toezegging d.d. 3 juli 2018. Raadsbrief Cijfers OV Amstelveen

2.3 Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

Het Groengebied Amstelland is een samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland, Amstelveen, Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel en heeft als doel de openluchtrecreatie in het landelijk gebied te faciliteren en te bevorderen. Iedere deelnemer aan het samenwerkingsverband kan zijn visie geven op de financiële jaarstukken. In dit geval de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019.

Dossier 175 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

Aanbiedingsbrief Groengebied Amstelland Financiële jaarstukken

Ontwerp jaarrekening 2017 Groengebied Amstelland

Ontwerp begrotingswijziging 2018 Groengebied Amstelland

Ontwerp programmbegroting 2019 Groengebied Amstelland

Jaarverslag 2017 Groengebied Amstelland

Brief raad aan Groengebied Amstelland over behandeling Financiële jaarstukken

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

2.4 Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match

Voor het uitvoeren van taken op grond van de Participatiewet werkt Amstelveen met andere gemeenten samen in de gemeenschappelijke regeling AM Match. Am Match biedt ondersteuning aan drie doelgroepen: de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon, de doelgroep Wet sociale werkvoorziening en de doelgroep die in aanmerking komt voor nieuw beschut werk. De gemeenteraad wordt gevraagd zich uit te spreken over de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018-1 en de begroting 2019 voodat deze door het bestuur van AM Match definitief worden vastgesteld.

Dossier 159 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match

Jaarrekening 2017 AM match

Begrotingswijziging 2018-1 AM match

Primaire Begroting 2019 AM match

AM match Controleverklaring accountant

Raadvoorstel inclusief besluit raad Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match

2.5 Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam voert voor Amstelveen en omliggende gemeenten taken uit op grond van de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het doel is de gezondheid van de bevolking te beschermen en te bevorderen, het voorkomen en tijdig opsporen van ziekten onder de bevolking en het bevorderen van de openbare gezondheidszorg. De gemeenteraad wordt gevraagd zich uit te spreken over de jaarrekening 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en de begroting 2019 van dit samenwerkingsverband.

Dossier 148 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ Amstelland)

Jaarrekening GR OGZ Amstelland 2017

Bestuurlijke samenvatting jaarrekening 2017 GR OGZ Amstelland

Geactualiseerde begroting GR OGZ Amstelland 2018

Begroting GR OGZ Amstelland 2019

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 GR OGZ Amstelland

2.6 Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis)

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland staat voor het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud. De raad wordt gevraagd om zich uit te spreken over het jaarverslag 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en begroting 2019 van dit regionale samenwerkingsverband.

Dossier 147 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Jaarverslag 2017, geactualiseerde Begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis)

Jaarverslag 2017 GR GGD Amsterdam-Amstelland

Geactualiseerde begroting GR Amsterdam-Amstelland

Begroting 2019 GR GGD Amsterdam-Amstelland

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 van de GR GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis)

2.7 Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Sinds 1 januari 2013 verzorgt het regionale samenwerkingsverband Gemeentebelastingen Amstelland de uitvoering van de Wet onroerende zaken, de heffing en invordering van gemeentelijke heffingen en belastingen voor Amstelveen en enkele omliggende gemeenten. De raad wordt gevraagd in te stemmen met directe toetreding van de gemeente Aalsmeer tot dit samenwerkingsverband, enkele kleine juridische wijzigingen en aansluiting op de Basisregistratie Personen.

Dossier 177 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland

2.8 Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert voor Amstelveen taken uit in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en het Besluit bodemkwaliteit. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over de financiële stukken van dit samenwerkingsverband voordat deze definitief worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst.

Dossier 151 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OC NZKG)

Ondertekende aanbiedingsbrief bij Jaarstukken 2017 en begroting 2019 en Meerjarenraming 2019-2022 OD NZKG

Eindrapportage 2017 Jaarverslag en -rekening OD NZKG

Meerjarenbegroting 2019-2022 OD NZKG

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 OD NZKG

2.9 Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg

Amstelveen werkt samen met Aalsmeer, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het gaat om een bestuurlijke samenwerking om waar mogelijk een gezamenlijk geluid te kunnen laten horen in de Metropoolregio Amsterdam. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld zich uit te spreken over de financiële stukken van dit samenwerkingsverband voordat deze definitief worden vastgesteld.

Dossier 143 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg

Jaarrekening GR AM Overleg 2017

Concept begroting GR AM Overleg 2018 en 2019

Afdoening toezegging functioneren regiosecretarissen Amstelland Meerlanden

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Jaarrekening, gewijzigde begroting 2018, Begroting 2019 GR AM Overleg

3 Bespreekstukken

3.1 Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

Ter verbetering van de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in Randwijck wordt de beleidsnota 'invoering betaald parkeren met vergunningen 2018', die op 13 december 2017 door de raad is vastgesteld, toegepast op de in het voorstel genoemde gebieden.

Dossier 152 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018

Notitie normen en uitbreiding capaciteit Parkeren

Afdoening toezegging betaald parkeren achtergrond en ontwikkeling

Meting Oude Dorp maart 2017

Meting Randwijck Ouderkerkerlaan januari 2018

Parkeerdrukmeting nov 2016-heel Amstelveen

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

3.2 Vaststellen programmarekening 2017

Met de programmarekening 2017 legt het college verantwoording af over het door het college gevoerde bestuur in 2017. Er wordt ingegaan op wat is bereikt en wat daarvoor is gedaan.

Dossier 150 voorblad

Raadsvoorstel inclusief commissiebehandeling Vaststellen Programmarekening 2017

Programmarekening Amstelveen 2017

Accountantsverslag 2017 gemeente Amstelveen

Controllerrapport 2017

Aanbiedingsbrief SiSa-verantwoordingsinformatie 2017 gemeente Amstelveen

Afdoening toezegging Amity toelatingsbeleid en vergunningen

Afdoening toezegging werkwijze perspectiefplan en GGD

Afdoening toezegging criteria aankoop openbaar groen

Afdoening toezegging Bestemmingsreserve Stadshart

Afdoening toezegging schakeljaar jonge statushouders en bijstand

Afdoening toezegging stand van zaken Eneco-dossier

Afdoening toezegging onderwijssubsidies

Afdoening toezegging verloop en rechtmatigheid van aanbestedingen

Afdoening toezegging fietsveiligheid

Afdoening toezegging Mensen maken Amstelveen: raadsbrief

Afdoening toezegging Mensen maken Amstelveen: notitie stand van zaken

Afdoening toezegging Mensen maken Amstelveen: brochure

Raadsvoorstel inclusief besluit raad Vaststellen programmarekening 2017

3.3 Actuele motie - Houdt de museumtramlijn op de rails !

Actuele motie - Houdt de museumtramlijn op de rails!

Gemeente Amstelveen

BEKENDMAKING VAN EEN VERGADERING

De voorzitter van de gemeenteraad van Amstelveen roept de leden van de gemeenteraad op tot bijwoning van de vergadering in het raadhuis om te beraadslagen en te besluiten over de hieronder vermelde punten.

Datum:	20 juni 2018
Aanvang:	20:00 uur
Locatie:	Raadzaal
Voorzitter:	de heer drs. H.B. Eenhoorn
Griffier:	de heer drs. M.C.C. Philips

Punt	Omschrijving
1	**Opening**
1.1	**Beëdiging burgerleden** De fracties mogen ter ondersteuning een aantal burgerleden benoemen voor deelname aan de vergaderingen van de raadscommissies. Vandaag worden drie burgerleden beëdigd.
1.2	**Mondelinge vragenronde ex artikel 46 Verordening Werkwijze van de raad en de raadscommissies 2016** Aan het begin van elke vergadering kunnen raadsleden vragen stellen aan het college van burgemeester en wethouders over actuele onderwerpen.
1.3	**Vaststellen besluitenlijsten van de vergaderingen d.d. 16 en 23 mei 2018**
1.4	**Stand van zaken ingekomen stukken**
1.5	**Vaststelling bespreekpunten agenda**
2	**Hamerstukken**
2.1	**Actualisering grondexploitaties ultimo 2017** De gemeente neemt voorgenomen plannen op in ruimtelijke plannen (zoals een bestemmingsplan). Voor het realiseren van deze ruimtelijke plannen wordt een grondexploitatie opgesteld, waarin alle opbrengsten en kosten van de uitvoering van dat plan worden opgenomen. Met de jaarlijkse actualisering van

de grondexploitaties en de overige projecten stelt de raad de budgetten bij voor de lopende projecten.

2.2 Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

Amstelveen werkt in de Vervoerregio Amsterdam bestuurlijk samen met 14 andere gemeenten in de regio Amsterdam. De Vervoerregio voert wettelijke verkeer- en vervoertaken uit. Zo is de Vervoerregio opdrachtgever van het openbaar vervoer en verantwoordelijk voor het realiseren en verbeteren van infrastructuur voor de auto, het openbaar vervoer en de fiets. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam, voordat deze door het bestuur van de Vervoerregio wordt vastgesteld.

2.3 Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

Het Groengebied Amstelland is een samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland, Amstelveen, Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel en heeft als doel de openluchtrecreatie in het landelijk gebied te faciliteren en te bevorderen. Iedere deelnemer aan het samenwerkingsverband kan zijn visie geven op de financiële jaarstukken. In dit geval de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019.

2.4 Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match

Voor het uitvoeren van taken op grond van de Participatiewet werkt Amstelveen met andere gemeenten samen in de gemeenschappelijke regeling AM Match. Am Match biedt ondersteuning aan drie doelgroepen: de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon, de doelgroep Wet sociale werkvoorziening en de doelgroep die in aanmerking komt voor nieuw beschut werk. De gemeenteraad wordt gevraagd zich uit te spreken over de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018-1 en de begroting 2019 voordat deze door het bestuur van AM Match definitief worden vastgesteld.

2.5 Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam voert voor Amstelveen en omliggende gemeenten taken uit op grond van de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het doel is de gezondheid van de bevolking te beschermen en te bevorderen, het voorkomen en tijdig opsporen van ziekten onder de bevolking en het bevorderen van de openbare gezondheidszorg. De gemeenteraad wordt gevraagd zich uit te spreken over de jaarrekening 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en de begroting 2019 van dit samenwerkingsverband.

2.6 Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis)

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland staat voor het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud. De raad wordt gevraagd om zich uit te spreken over het jaarverslag 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en begroting 2019 van dit regionale samenwerkingsverband.

2.7 Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Sinds 1 januari 2013 verzorgt het regionale samenwerkingsverband Gemeentebelastingen Amstelland de uitvoering van de Wet onroerende zaken, de heffing en invordering van gemeentelijke heffingen en belastingen voor Amstelveen en enkele omliggende gemeenten. De raad wordt gevraagd in te stemmen met directe toetreding van de gemeente Aalsmeer tot dit samenwerkingsverband, enkele kleine juridische wijzigingen en aansluiting op de Basisregistratie Personen.

2.8 Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert voor Amstelveen taken uit in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en het Besluit bodemkwaliteit. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over de financiële stukken van dit samenwerkingsverband voordat deze definitief worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst.

2.9 Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg

Amstelveen werkt samen met Aalsmeer, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het gaat om een bestuurlijke samenwerking om waar mogelijk een gezamenlijk geluid te kunnen laten horen in de Metropoolregio Amsterdam. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld zich uit te spreken over de financiële stukken van dit samenwerkingsverband voordat deze definitief worden vastgesteld.

3 Bespreekstukken

3.1 Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

Ter verbetering van de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in Randwijck

wordt de beleidsnota 'invoering betaald parkeren met vergunningen 2018', die op 13 december 2017 door de raad is vastgesteld, toegepast op de in het voorstel genoemde gebieden.

3.2 Vaststellen programmarekening 2017

Met de programmarekening 2017 legt het college verantwoording af over het door het college gevoerde bestuur in 2017. Er wordt ingegaan op wat is bereikt en wat daarvoor is gedaan.

Raadsvergadering d.d. 20-6-2018
Amendement/~~Motie nummer~~: 1
Aanvaard/~~Verworpen~~/~~Ingetrokken~~
UNANIEM
De Griffier

VVD PvDA D66

AMENDEMENT
BETAALD PARKEREN MET VERGUNNINGEN EIKENRODELAAN

A

Onderwerp/titel:
Deel Eikenrodelaan toevoegen aan invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

De raad van de gemeente Amstelveen in vergadering bijeen d.d. 20 juni 2018

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor met betrekking tot het raadsvoorstel 'Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018' (met kenmerk D-2018/118424):

Beslispunt 3 toevoegen aan het raadsbesluit:
Ten opzichte van het in de notitie 'Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018' aangeduide gebied (bijlage IV) wordt tevens de Eikenrodelaan ter hoogte van de huisnummers 38 tot en met 56 (van Margaretha van Borsselenlaan tot Bourgondischelaan) aangewezen als betaald parkeergebied met vergunningen.

Toelichting:
In de raadscommissie RWN van 5 juni 2018 heeft één van de insprekers overtuigend betoogd dat er voldoende draagvlak bestaat voor het invoeren van betaald parkeren in dat deel van de Eikenrodelaan. Doordat dit gebied direct aansluit op de Magaretha van Borsselenlaan, waar al betaald parkeren ingevoerd zou worden, blijft er sprake van een logisch aaneengesloten gebied. Hiermee is voldaan aan criteria uit de 'Beleidsnota invoering van betaald parkeren met vergunningen 2018', zoals vastgesteld door de Raad op 13 december 2017.

Als onderbouwing en bewijsvoering zijn door bewoners handtekeningen opgehaald, waarbij huisnummers Eikenrodelaan 38 tot en met 56 (even nummers) en Eikenrodelaan 51, 53 en 55 zijn benaderd. Het betreft hier 13 woningen waarvan 1 niet meegenomen wordt aangezien deze momenteel geen bewoner heeft. Daarnaast is er 1 bedrijf dat hierin neutraal staat.
Er resteren 11 woningen waarvan 9 betaald parkeren willen invoeren. De 2 tegenstanders beschikken respectievelijk over een huis met een eigen oprit en een huis met een garage. Op basis hiervan kan worden vastgesteld dat er voldoende draagvlak is voor betaald parkeren met vergunningen in dit deel van de Eikenrodelaan.

Ondertekening en naam:

Janneke Leegstra, VVD	Arnout van den Bosch, PvdA	Stephanie Schilder, D66
JMLeegstra		Schilder

AVA! GROENLINKS ChristenUnie SP D66

Raadsvergadering d.d. 20-06-2018
Amendement/Motie nummer: I
Aanvaard/~~Verworpen/Ingetrokken~~
UNANIEM
De Griffier

Verbetering voorlichting over alcohol en drugs onder jongeren

M

Naar aanleiding van bespreking raadsvoorstel

De raad van de gemeente Amstelveen in vergadering bijeen d.d. 20 juni 2018

Raadsvoorstel: Vaststellen programmarekening 2017

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

concluderende dat
- uit de cijfers in de programmarekening blijkt dat er minder geld is besteed aan alcohol- en drugsvoorlichting dan begroot;
- er in een artikel van de Volkskrant d.d. 7 juni j.l. staat dat in Nederland het meeste XTC en amfetamine wordt gebruikt t.o.v. de EU;
- voorlichting voor jongeren een noodzaak is ter preventie van alcohol- en drugsgebruik en verslaving

overwegende dat
- in het jaarverslag van de GGD uit 2016 staat dat het gebruik van drugs en alcohol in Amstelveen stijgt en jongerenwerk en politie dit onderschrijven;
- de leeftijd van jongeren bij drugsgebruik steeds lager wordt;
- door preventie latere gevolgen zoals verslaving, criminaliteit e.d. beperkt kunnen worden;

verzoekt het college om

- budget beschikbaar te stellen voor jongerenwerk om voorlichtingstaken uit te voeren;
- gezamenlijk in gesprek te gaan met politie, jongerenwerk, Stichting Brijder, sportverenigingen, culturele instellingen en het Amstelveens en VO onderwijs over hoe jongeren en opvoeders het beste bereikt kunnen worden;
- scholen te blijven overtuigen van het belang om ruimte te maken binnen het lesprogramma voor deze voorlichting;
- bij de organisatie van feesten en festivals waar jongeren de doelgroep zijn, aandringen op aanwezigheid van Unity (Peereducation van Unity is voorlichting voor en door jongeren. Brijder Jeugd traint en begeleidt Unity-peers);
- eventueel extra benodigd budget voor de uitvoering bij behandeling van het college uitvoeringsprogramma en de begroting 2019 aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Jacqueline Höcker AVA	Ilika Polderman GroenLinks	Bert de Pijper ChristenUnie	Marina Casadei SP
Anne-Mieke van der Vet D66			

Stemming

Voor	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU
Tegen	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU

De griffier

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE AMSTELVEEN
d.d. 20 juni 2018

1. Opening

De voorzitter: Is er een reden waarom we niet zouden starten? Het is 20:00 uur hè. Ja, vertel? Als er… Ja? De raadsvergadering is geopend, hartelijk welkom iedereen. Er zijn een paar korte mededelingen vooraf. Allereerst mevrouw Solleveld Olthof is afwezig van de BBA-fractie en zo straks sprak ik nog even met Percy de Robles die ook besloot om vanavond er vanwege zijn ziekte niet te zijn. U bent er allemaal van op de hoogte gesteld en wij leven met hem mee en zorgen dat er ook een bloemetje aandacht is voor hem vanuit de raad. Een andere mededeling betreft het feit dat we volgende week het VNG-congres hebben en daar zijn we behoorlijk trots op het feit dat bij één van de stands Amstelveen een heel belangrijke rol speelt, namelijk in het kader van landelijke aanpak adressenfraude worden wij als, laten we zeggen, als voorbeeld gesteld voor gemeenten hoe wij dat hier in Amstelveen aanpakken. Alles wat te maken heeft met adressen- en identiteitsfraude daar staan wij voorop. En wij hopen onze kennis en ervaring te delen met de andere gemeenten op het VNG-congres. Een andere mededeling is met betrekking tot de perspectiefnota. De perspectiefnota komt in de volgende raadsvergadering aan de orde. Die is beleidsarm, maar desalniettemin is er natuurlijk een debat mogelijk. Dat hangt ook een beetje vanaf hoe het in de commissies gaat. We hebben afgesproken dat als nou blijkt in de commissies dat er toch wel wat een breder debat is, niet zozeer misschien over de perspectiefnota als zodanig omdat die beleidsarm is, maar wel aan gerelateerde onderwerpen, dat dan de commissievoorzitters na de commissievergaderingen zullen bepalen of de raadsvergadering van juli iets eerder zal beginnen en dat we dus extra tijd zullen inruimen voor debat. Dat gaan we dan bekijken naar aanleiding van wat er in de commissievergaderingen gebeurt. Dat gaat u natuurlijk zo snel mogelijk horen. Verder is er wat discussie heb ik begrepen over het aantal woordvoerders per onderwerp. Ik begreep dat hier en daar een fractie met meerdere woordvoerders zou willen, op het toneel willen verschijnen vanavond of misschien ook wel in volgende vergaderingen. En ik wou daar maar wat ruimhartig mee omgaan, maar u bepaalt natuurlijk zelf de orde van de vergadering. Dus als u zegt dat wordt ons teveel, dan moet u dat maar laten weten. Vooralsnog wou ik geen belemmeringen opwerpen daarvoor. En dan tot slot nog een opmerking en dat betreft de krakersactie. Ik begrijp dat er in de pers ondertussen iets is gemeld met betrekking tot mogelijke ontruiming. Ik denk dat het goed is om even precies aan te geven hoe nu de stand van zaken is. U bent bij raadsbrief op de hoogte gesteld van het feit dat er een aanschrijving is gedaan zoals gebruikelijk door het Openbaar Ministerie. Die aanschrijving dat is een aanschrijving waarin het Openbaar Ministerie op basis van de aangifte die door de eigenaar is gedaan bepaald of er aanleiding is om een ontruimingstitel te vinden. En die ontruimingstitel die zit in de mate van urgentie. En het OM is daar onafhankelijk en zelfstandig in en heeft geconstateerd in afweging dat die ontruimingstitel er is en dat betekent dus dat er een aanschrijving is gegaan naar de krakers. En daar hebben ze de gelegenheid om daartegen via een gerechtelijke procedure, dat wil zeggen een kort geding, bezwaar tegen te maken. Dat betekent dat voor vanavond, of liever gezegd vannacht 24:00 uur, er, nou ja, ik zal maar zeggen beroep moet worden aangetekend, oftewel een dagvaarding moet binnen zijn zodat de rechtbank een procedure kan beginnen die dan vervolgens een aantal weken, schatting is een 8 weken, zal duren. Tot op dit moment was die dagvaarding niet binnen, dus de politie heeft ook gemeld aan de krakers en de voer, laten we zeggen de aanvoerder van de krakers dat die nog niet binnen is. En als die niet binnenkomt dat dan morgen overleg zal zijn. Dat overleg is een overleg wat in de loop van de middag op zijn vroegst kan gebeuren omdat weliswaar voor 24:00 uur vannacht zo'n dagvaarding tot stand moet komen, maar voordat dat definitief is dat die er is en dat soort dingen en dat via bureaucratische lijnen is gegaan is het een uur of vier morgenmiddag en dan is er contact tussen de officier van justitie en de

burgemeester om te bepalen wanneer het meest opportuun is om die ontruiming te doen geschieden. Met andere woorden, het OM besluit dan: we gaan ontruimen. En samen met de burgemeester wordt daar dan besloten wanneer dat het meest opportuun is. Uiteraard ook samen met de politie. Nou, wij hebben maar even af te wachten of dat die dagvaarding tot stand komt en of dat beroep is ingesteld. Ik was van plan om u onmiddellijk uiteraard op de hoogte te stellen van de gang van zaken dus ik probeer morgen in de loop van de middag, eind van de middag, u met een raadsbrief te melden of wel of niet de hele procedure van het kort geding zal plaatshebben dan wel dat die ontruiming zal geschieden. Nou, dan bent u denk ik goed op de hoogte want ik heb wat gemerkt in de pers dat er even wat ruis is. Dus het is niet zo dat het OM samen met de burgemeester deze actie doet. Het is een OM die deze activiteiten doet, zoals ook in de wet is aangegeven en vervolgens ontstaat het overleg met de burgemeester. Ik hou u daarvan op de hoogte. Dat zijn de opmerkingen vooraf.

1.1 Beëdiging burgerleden

De voorzitter: En dan stel ik u voor dat wij overgaan tot de beëdiging van drie burgerraadsleden: Paul van Roermund, D66. Clint Nieuwendijk van CDA en Youssef Ben Idder van D66. Mag ik jullie vragen om naar voren te komen en mag ik iedereen vragen om te gaan staan? Ik lees aan u voor de eed of de belofte en nadat ik die heb uitgesproken vraag ik u om vervolgens de belofte dan wel de eed af te leggen door te zeggen: dat verklaar en beloof ik. Dan wel, zo waarlijk helpe mij God Almachtig. Ik zweer, of verklaar, dat ik om als burgerlid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst te hebben gegeven of beloofd. Ik zweer, of beloof en verklaar, dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enige geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer, of beloof, dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als burgerlid naar eer en geweten zal vervullen.

De heer … : Dat verklaar en beloof ik.

De heer … : Dat verklaar ik ook en beloof ik ook.

De heer … : Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De voorzitter: Dank u wel en gefeliciteerd. Welkom in onze kring. Er zal ongetwijfeld straks nog ruimte zijn voor felicitaties. Ik stel u voor om de vergadering voort te zetten.

1.2 Mondelinge vragenronde ex artikel 46 Verordening Werkwijze van de raad en de raadscommissies 2016

De voorzitter: En dan komen wij tot de mondelinge vragenronde. Daar zijn er twee. Er zijn vragen allereerst van de VVD-fractie, van de heer Gerritsen, en dat betreft de woningtoezegging project Klaasje Zevenster. Het woord is aan de heer Gerritsen.

De heer Gerritsen: Ja voorzitter, dank u wel. Ik heb inderdaad een aantal vragen over de woningtoewijzing in het project Klaasje Zevenster. In Amstelveen is er sprake van een scheve balans tussen het aantal inschrijvingen op nieuwbouwprojecten en het aantal aangeboden woningen. De fractie van de VVD ontving recent diverse klachten over de toewijzing van woningen in het project Klaasje Zevenster nabij de Oranjebaan. Onder andere de verdenking van toewijzing aan speculanten. De VVD is van mening dat in Amstelveen niet gebouwd moet worden voor de speculant maar voor de woningzoekende Amstelvener. Naar aanleiding hiervan heeft de VVD-fractie de volgende vragen: kan het college aangeven hoeveel woningen binnen

voornoemd project zijn toegewezen aan Amstelveners? Kan het college aangeven in hoeveel gevallen deze Amstelveners een huur, sociale huur, et cetera woningen hebben achtergelaten? Kan het college tot slot aangeven of er voorafgaand aan de realisatie van het project randvoorwaarden zijn gesteld, bijvoorbeeld in termen van zelfbewoningsplicht of een bepaald percentage van het aanbod wat aan Amstelveners toegewezen moet worden?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Gerritsen. Het woord is aan wethouder Ellermeijer.

De heer Ellermeijer: Dank u wel voorzitter. Dank voor de vragen. Ik denk dat het goed is om voor de beantwoording misschien eerst enkele toelichtende opmerkingen te maken over het project Klaasje Zevenster. Het project heeft een best lange historie. In 2011 is een overeenkomst gesloten tot kostenverhaal met ontwikkelende partijen. Vervolgens is de bestemmingsplanprocedure ingezet en in 2016 is op basis van overeenkomst met partijen de verdere projectontwikkeling ingevuld. Het project wordt uitgevoerd in twee fasen, waarbij fase 1 nu, nou ongeveer is opgeleverd. In de eerste fase hebben we het over 52 intramurale onzelfstandige woningen. Daarnaast 88 wat dan heet extramurale zorgappartementen met een indicatie. 110 huurappartementen in de categorie dure huur. En er zijn nog, er is in totaal nog zo'n 2000 m² aan zorggerelateerde voorzieningen. Fase 2 zit nu in de voorbereidingsfase en zal in de komende periode verder gestalte krijgen. En dat gaat over de bouw van 146 appartementen inclusief een parkeergarage. Het is goed om ook even iets te zeggen over de rol van de gemeente. De gemeente heeft bij dit project een met name faciliterende rol vervult, mede ook op basis van het bestemmingsplan en de inrichting van de buitenruimte. Daar zijn ook afspraken over gemaakt dat dat gebeurt op kosten van de ontwikkelaar. En ook de woningen die in de tweede fase worden gerealiseerd vallen in de categorie vrij sector, waarop de gemeente tot voor kort ook geen verdere invloed op kon hebben. Pas sinds de wijziging van het besluit ruimtelijke ordening wat medio vorig jaar het geval was, is het voor de gemeente mogelijk om via bestemmingsplanregelingen en de zogenoemde doelgroepenverordening via publiekrechtelijke lijn eisen te stellen aan woningbouwontwikkelingen als het gaat om het realiseren van huurwoningen boven de liberalisatiegrens in de vrije sector. Binnenkort zullen wij ook naar uw raad toe komen met een voorstel om ook voor Amstelveen dit publiekrechtelijk instrumentarium in te kunnen zetten en daarbij ook als het gaat om toewijzing van woningen dat ook meer doelgroepgericht te kunnen doen. Voor wat betreft de toewijzing van de huurappartementen, met uitzondering van die met een zorgindicatie, heeft de gemeente dus vanwege het ontbreken van rechtsgeldige instrumenten geen invloed kunnen hebben op de huidige toewijzing. Nou, dat even vooraf. Als ik dan even concreet op de vragen in ga dan zult u begrijpen dat vanuit de rol die wij als gemeente in dit project hebben we op dit moment geen rol hebben in de toewijzing. We hebben ook geen inzicht in de wijze waarop die toewijzing heeft plaatsgevonden en wie een woning in het project uiteindelijk toegewezen heeft gekregen. En we kunnen op dit moment ook niet, we beschikken ook niet over de informatie. We hebben daar ook geen rol in gehad om duidelijkheid te hebben of dat er mensen zijn die uit Amstelveen komen. Dat geldt ook als het gaat om hoeveel, in hoeveel gevallen hebben eventuele Amstelveners een sociale huurwoning achtergelaten. Ik moet wel zeggen dat als ik een beetje kijk naar de aard van het project, dan zou je kunnen zeggen dat het misschien niet aannemelijk is dat mensen die voor, kijkend naar de inkomenssituatie en de huidige woningen, dat daar mensen een sociale huurwoning hebben achtergelaten. Maar nogmaals, we beschikken niet over die gegevens. De derde vraag, ja als het gaat om het aangeven over voorafgaand aan de realisatie van dit project randvoorwaarden zijn gesteld: ja, ik heb net al even aangegeven dat, gelet op het destijds ontbreken van rechtsgeldige middelen, de gemeente voor dit project geen randvoorwaarden en eisen vanuit het volkshuisvestelijk belang heeft kunnen stellen. En dat we nou juist, en dat is ook iets wat we in ons college-akkoord hebben opgenomen, daar voor de komende periode ook verder beleid op zullen ontwikkelen, we hebben daar nu ook de rechtsgeldige middelen voor. Dus dat

betekent dat dit vooral iets gaat worden waar we in de toekomst ook anders mee om zullen gaan. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ellermeijer. Dan gaan we over naar vragen van GroenLinks. De heer Kortekaas over Schiphol.

De heer Kortekaas: Dank u wel voorzitter. U heeft ons gisteren een raadsbrief en een advies van de GGD gezonden over de mogelijke uitbreiding van het aantal studentenwoningen op Uilenstede, mede naar aanleiding van een raadsbreed gesteunde motie. GroenLinks is blij dat ze niet alleen staat in het streven om Schiphol niet verder te laten groeien. Wij hebben de volgende vragen aan het college van B&W: ten eerste, heeft het college de GGD ook gevraagd naar de gezondheidsrisico's van de slechte luchtkwaliteit voor studenten, met name door het ultrafijnstof? Zo ja, wat is hiervan het resultaat? En zo nee, bent u bereid om dat alsnog te doen? Ten tweede, heeft het college de GGD ook gevraagd naar de gezondheidsrisico's van geluid en luchtvervuiling voor de rest van de inwoners van Amstelveen? Ook voor niet studenten? Zo ja, wat is hiervan het resultaat,? Zo nee, bent u bereid om dat alsnog te doen? En ten derde, zaterdag 23 juni aanstaande is er in zes steden, waaronder Amsterdam, een landelijke protestactie tegen de verdere groei van het luchtvaartverkeer in Nederland. Is het college bereid en van plan om zaterdag om 13:00 uur op het Museumplein aanwezig te zijn? En zo de oproep te steunen om de groei van het luchtvaartverkeer verder te beperken? Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kortekaas. Het woord is aan wethouder Gordon die de wethouder Raat vervangt die vanwege familieomstandigheden, maar niet droevig of zoiets, mijn ieder geval hier niet aanwezig kan zijn. Mevrouw Gordon.

Mevrouw Gordon: Ja, dank u wel voorzitter en dank aan de vragensteller. Het zal u niet verbazen dat wij ook blij zijn met de media-aandacht die onze berichtgeving hierover genereert. Wat wij hechten groot belang aan de ontwikkeling van Kronenburg en de studentenhuisvesting en daarin voelen wij ons ook gesteund door u als raad en de motie van afgelopen maand speelt daar ook een belangrijke rol in. Wij willen meters maken op dit dossier en die studentenwoningen voor elkaar krijgen. U vraagt naar de gezondheidsrisico's. Nou, wat nu is onderzocht door de GGD, en dat heeft ook heel erg betrekking op de onderbouwing van de aanvraag om de verklaring van geen bezwaar, zijn de geluidsbelasting. Want daar is het LIB, de bouwbeperkingen van het luchthaven indelingsbesluit, het LIB, zijn daardoor ingegeven. Dat toetsingskader dat heeft u gekregen, dat is gelijk een antwoord op uw tweede vraag. Dat geldt ook voor andere doelgroepen dan de studenten, dus u kunt daar kennis van nemen wat dat met andere leeftijdscategorieën doet. Ten aanzien van overige gezondheidsaspecten, daar zijn wij natuurlijk ook bijzonder in geïnteresseerd. En dat ligt een stukje gecompliceerder, want over geluid is al heel veel kennis. Nou, dat ziet u terug in dat rapport. Maar de effecten van de uitstoot van ultrafijnstof van vliegtuigen, daar weten we nog niet zo heel veel van. Dat is een nieuw thema. En dat is wat ons betreft dan ook een goede zaak dat het RIVM hier nu uitgebreider onderzoek naar doet. Wij zijn als gemeente ook nauw betrokken bij dat onderzoek. Er is onder andere een tijdelijk meetpunt ingericht aan de Nieuwe Kalfjeslaan om de uitstoot van ultrafijnstof door vliegtuigen te meten. En wij nemen deel aan een klankbordgroep die voor de begeleiding van dit onderzoek is ingesteld. Nou, wij hebben ook met de GGD hierover gesproken en de betreffende hoofdstukken van de onderbouwing van onze aanvraag in concept naar hen toegestuurd maar daar nog geen antwoord op. Tot slot, en overigens kan ik zeggen bij hinder, dat is natuurlijk een groot ding, spelen er ook allerlei andere factoren een rol. Daar heeft u ook kennis van kunnen nemen in de brief maar ook niet-akoestische factoren. Daar zal ik hier niet op ingaan, maar het heeft ook een stuk met persoon te maken, de beleving, hoe je staat ten opzichte van de bron. Hè, wat vind je

van een vliegtuig? Vind je dat een mooi ding of niet? Ten aanzien van de protestactie, ja het is een initiatief van Greenpeace en de milieufederatie Noord-Holland. Wij vinden dat sympathiek en een belangrijk signaal naar het rijk. Maar waar wij hiervoor zitten is voor een leefbaar Amstelveen, voor hinderbeperking en voor woningbouw en we zijn niet tegen Schiphol. Dus wij gaan niet deelnemen aan die manifestatie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Gordon.

1.3 Vaststellen besluitenlijsten van de vergaderingen d.d. 16 en 23 mei 2018

De voorzitter: Dan gaan wij over naar agendapunt 1.3 van de agenda, vaststellen van de besluitenlijsten. We hebben geen op- of aanmerkingen gekregen dus ik neem aan dat we die kunnen vaststellen?

1.4 Stand van zaken ingekomen stukken

De voorzitter: Dan de stand van zaken ingekomen stukken, geen bijzonderheden. Ook dat punt kunnen we laten passeren.

1.5 Vaststelling bespreekpunten agenda

De voorzitter: En dan gaan we naar de vaststelling van de agenda, in die zin, er is een actuele motie ingediend, is aan u uitgedeeld. Ondertussen kijk ik naar de griffier, iedereen heeft die ontvangen. En ik stel u voor om een agendapunt 3.3 toe te voegen waarin die actuele motie kan worden behandeld: Houd de museumtramlijn op de rails. Indieners: raadsbreed zo heb ik begrepen. Kan iedereen akkoord gaan met de aanvulling van de agenda op dit punt? Akkoord. Dan doen we dat.

2. Hamerstukken

2.1 Actualisering grondexploitaties ultimo 2017

De voorzitter: Dan gaan we over naar de andere punten van de agenda en die begint met de actualisering van de grondexploitatie ultimo 2017. Niemand van u die daarover het woord wenst?

2.2 Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

De voorzitter: Dan gaan we naar concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam. Ook niemand het woord?

2.3 Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

De voorzitter: We gaan naar financiële jaarstukken Groengebied Amstelland.

2.4 Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match

De voorzitter: We gaan naar de jaarrekening 2017, Begrotingswijze 2018-1 en de begroting 2019 AM match. Ook niemand van u? Allemaal voldoende behandeld in de commissies.

2.5 Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland

De voorzitter: De jaarrekening 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en dat betreft de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland. Ook niemand?

2.6 Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis)

De voorzitter: Jaarverslag 2017, de geactualiseerde begroting en dat gaat over de regeling van, gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland, oftewel Veilig Thuis. Niemand van u?

2.7 Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland

De voorzitter: De Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland. Daar is een stemverklaring en dan geef ik graag het woord aan de heer De Pijper van de ChristenUnie.

De heer De Pijper: *(microfoon staat uit)* Voorzitter, in de commissie ABM heb ik al aangegeven dat ik vaak teleurgesteld ben over, in de kwaliteit van dit raadsvoorstel. In dit raadsvoorstel blijven '…' ver beneden de kwaliteit van raadsvoorstellen die we als gemeente mogen verwachten. De vraagpunten die aanleiding zijn tot de wijziging van de regeling zijn in het raadsvoorstel en de regeling zelf niet van een argumentatie en of toelichting voorzien. En we vinden dat teleurstellend. Wat het precies is, de argumenten daarvoor heb ik al in de ABM aangegeven. Ik ben inmiddels zowel vanuit het college als vanuit de ambtelijke organisatie benaderd dat mijn signaal is aangekomen en er is beterschap beloofd. '…' Wat de bedoeling is van het raadsvoorstel is wel duidelijk, voorts is Amstelveen nog de laatste gemeenten die het raadsvoorstel nog moet goedkeuren en tot slot is uitstel van de behandeling ingewikkeld. We hebben het in onze fractie besproken en ik moet eerlijk zeggen: het komt uit mijn tenen als jurist en ik moet echt over m'n schaduw heen springen, maar om de genoemde redenen zal de ChristenUnie voor het raadsvoorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel voor deze stemverklaring. Niemand verder hierover het woord? Niemand stemming ook? Dan is aldus besloten met deze stemverklaring van de ChristenUnie erbij.

2.8 Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De voorzitter: Dan onder 2.8 is de eindrapportage 2017 van het jaarverslag en de jaarrekening en de meerjarenbegroting 2019-2022 van de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Niemand van u daarover?

2.9 Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg

De voorzitter: De jaarrekening 2017 onder punt 2.9 en dat betreft de Gemeenschappelijke Regeling Amstelland-Meerlanden, AM, het overleg wat wij in het leven hebben geroepen. Iemand van u daarover? Ook niemand. Aldus besloten.

3. Bespreekstukken

3.1 Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

De voorzitter: Dan hebben wij de invoering betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018 onder 3.1. We maken even het rondje wie daar het woord over wil voeren. Ik begrijp bij de VVD, mevrouw Leegstra, gaat uw gang.

Mevrouw Leegstra: Dank u voorzitter. Ja, de VVD stemt in met het raadsvoorstel om in een deel van Randwijck betaald parkeren met vergunningen in te voeren. Hiermee kunnen bewoners dicht bij de eigen woning blijven parkeren er wordt verdere overlast door de hoge parkeerdruk voorkomen. Wel wil ik benadrukken dat de VVD in principe geen voorstander is van betaald parkeren en we duidelijk als middel zien om een probleem op te lossen. Daarbij is het belangrijk dat de kosten voor de parkeervergunningen zo laag mogelijk blijven en de hoogte ervan enkel toereikend is om kostendekkend te zijn, zoals dat gelukkig al jaren in Amstelveen het geval is. In de commissie RWN van 5 juni jongstleden hebben we gezamenlijk vastgesteld dat het in te voeren gebied relatief klein is en dat als we op deze manier doorgaan met het aanpakken van de toenemende parkeerproblematiek we achter de feiten aanlopen terwijl de zogenoemde olievlek zich verder uitbreidt. Zo ontstaat er mogelijk een complexe lappendeken van verschillende parkeergebieden wat vervelend is voor zowel bewoners als bezoekers. Wethouder Gordon heeft in beantwoording op een vraag van de VVD in de commissie toegezegd samen met de raad een integrale langetermijnvisie te gaan ontwikkelen. Wij zien vanwege de meldingen van parkeeroverlast de noodzaak die nog dit kalenderjaar te realiseren. Kunnen wij op korte termijn, mogelijk voor het zomerreces, een eerste uitnodiging van de wethouder tegemoet zien om hierover samen in gesprek te gaan? Verder was er in de commissie RWN ook een bevlogen inspreker die namens bewoners van een deel van de Eikenrodelaan… Ja?

De voorzitter: Mijnheer De Pijper, u heb een vraag, een interruptie.

De heer De Pijper: *(microfoon staat uit)* Ik heb een vraag. Ik hoor u heel duidelijk zeggen dat u wacht op een langetermijnvisie. Aan de andere kant ook dat u zegt u bent tegen betaald parkeren. U bent eigenlijk tegen die olievlekwerking en dat gaat uiteindelijk tot die langetermijnvisie leiden. Maar wat is de visie van de VVD nu op bijvoorbeeld andere mogelijkheden of bijvoorbeeld Park&Ride? '…' in Amstelveen om op andere manieren op deze wijze de parkeerdruk te verminderen. Heeft de VVD daar een eigen visie op?

De voorzitter: Mevrouw Leegstra.

Mevrouw Leegstra: Dank u wel. Ja, wij denken niet dat Park&Ride een voornaamste oplossing is. U heeft het natuurlijk al eerder opgebracht in eerdere discussies dat dat een oplossing is voor het parkeerprobleem in Amstelveen Noord, specifiek. Het is iets wat bekeken kan worden als onderdeel van een integrale langetermijnvisie en een oplossing. Maar wij zien dat niet als primaire oplossing daarvoor. Verder was er in de commissie RWN ook een bevlogen inspreker die namens bewoners van een deel van de Eikenrodelaan een overtuigend en goed onderbouwd betoog hield om aan te kunnen sluiten bij het al voorgestelde betaald parkeren gebied. Met dank aan inspreker de heer Johan en de actieve betrokkenheid van de parkeerregisseur, hebben de VVD, PvdA en D66 voor deze bewoners een oplossing gevonden in de vorm van het volgende amendement waarvan ik nu het dictum voorlees. Met als onderwerp: deel Eikenrodelaan toevoegen aan invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018. De raad van gemeente Amstelveen in vergadering bijeen op 20 juni 2018. Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor met betrekking tot het raadsvoorstel Invoeren Betaald Parkeren met Vergunningen Randwijck 2018, beslispunt 3 toevoegen

aan het raadsbesluit ten opzichte van het in de notitie consultatie en parkeerdrukmeting Randwijk 2018 aangeduide gebied, dat is bijlage 4, wordt tevens de Eikenrodelaan ter hoogte van huisnummers 38 tot en met 56, dat is van de Margaretha van Borsselelaan tot de Bourgondische Laan aangewezen als betaald parkeergebied met vergunningen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Leegstra, ik denk dat het voldoende ondertekend is, kan gewoon onderdeel uitmaken van de beraadslagingen. Dank u wel.

Mevrouw Leegstra: Dank u.

De voorzitter: U hebt nog, verder nog?

Mevrouw Leegstra: Ja, er was een toelichting maar die is wel verstrekt aan de raad, dus, dat is prima. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Leegstra. Dan is het woord aan de heer… Oh nee, ah ja sorry, ik zag het even fout. Gaat uw gang, ja.

Mevrouw Schilder: Maakt niet uit. Dank u wel voorzitter. Wij zullen ook met het raadsvoorstel instemmen en zijn ook blij met de toezegging van de wethouder om tot een integrale parkeervisie te komen, vooral voor Amstelveen Noord waar we vooral de problematiek rondom het parkeren zien. En daarnaast zullen wij het amendement geïnitieerd door de VVD en samen met PvdA mede indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Schilder.

De heer De Pijper: Voorzitter? Sorry.

De voorzitter: Mijnheer De Pijper, u hebt weer geluid?

De heer De Pijper: Ik ben weer in beeld zou ik bijna zeggen, maar geluid inderdaad. Ja toch eigenlijk een beetje dezelfde vraag die ik net aan mevrouw Leegstra stelde aan D66. Met name ook omdat ik de heer Van der Waal in het verleden regelmatig over een Park&Ride als oplossing voor de parkeerproblematiek en het vervoer, het reizen naar Amstelveen Noord en Amsterdam heb gezien. Dus eigenlijk van, we hebben destijds wel samen een motie erover ingediend die het toen eigenlijk helaas niet heeft gehaald. Dat was nog iets zuidelijker. Ook graag de visie van D66: hoe kijkt D66 aan tegen een vestiging van een Park&Ride om op die manier de parkeerdruk in Noord te laten verminderen.

De voorzitter: D66, mevrouw Schilder, gaat uw gang.

Mevrouw Schilder: Dank u wel voorzitter. Ik heb uw motie kunnen lezen en wat mij voornamelijk hierover, nou ter overweging komt is dat u stelt de Park&Ride die we bijvoorbeeld nu in de Legmeer is. Als ik forens zou zijn en ik kan gratis parkeren in Amstelveen Noord, dan zou ik daar mijn auto zetten in plaats van dat ik helemaal naar Amstelveen Zuid moet terwijl ik op de Zuidas werk. Dus ik denk dat een parkeervergunningensysteem zoals we die hier nu met elkaar hebben afgesproken een betere oplossing is dan enkel het instellen van een Park&Ride. Natuurlijk zijn Park&Rides van belang en kunnen we daar ook nog in de integrale parkeervisie met elkaar over hebben. Maar er staat bijvoorbeeld ook een Park&Ride in Buitenveldert en die is altijd leeg. Dus wat doen mensen, die zetten hem toch gratis in Amstelveen. Dus dit is eigenlijk waarom wij voor dit raadsvoorstel zijn en ook voor dit amendement.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Schilder. Dan gaan we naar GroenLinks. Ja, mijnheer De Looze, gaat uw gang.

De heer De Looze: Dank u wel voorzitter. Invoeren van betaald parkeren in Randwijck, een goede oplossing van het parkeerprobleem wat GroenLinks betreft. Ook een goed idee om de inwoners te betrekken en te vragen of zij betaald parkeren voor de deur willen. Echter lijkt het ons niet het handigste om dit probleem op straatniveau aan te pakken. Dit zal namelijk weer leiden tot andere problemen. Als je bijvoorbeeld de plattegrond erbij pakt waar nu betaald parkeren wordt ingevoerd, is er sprake voor een aaneengesloten gebied. Maar een logisch aaneengesloten gebied? Nee. De ene straat weer wel, de volgende weer niet, dan weer wel betaald parkeren. Logica ontbreekt. Dit lijkt me bijvoorbeeld erg vaag voor de bezoeker die met de auto naar Randwijck komt. Daarnaast zal de welbekende olievlek niet alleen van wijk naar wijk uitbreiden, maar ook binnen de wijk. Wat betekent dat de straten die nu geen betaald parkeren krijgen, zwaarder belast zullen worden. Want wie zet nou niet zijn auto een straatje verder als ze daar gratis is? De parkeerdruk in deze straten zal naar ons idee snel hoger zijn, wat ook het draagvlak voor invoering van betaald parkeren onder deze inwoners zal laten groeien. Een betere oplossing lijkt misschien wel om voor heel Randwijck in één keer betaald parkeren in te voeren, maar dan negeer je weer de input van de inwoners. Het onafhankelijke consultatieonderzoek wees immers uit dat overal in de wijk een meerderheid tegen invoering was. Het draagvlak van de bewoners van de straten waar nu wel betaald parkeren wordt ingevoerd is namelijk gebaseerd op de handtekeningenacties en de overtuigende insprekers. Heeft dat consultatieonderzoek dan eigenlijk nog enig nut? Zullen we het een beetje negeren of negeren we het helemaal? Iets verder vooruitkijken dan nu wordt gedaan lijkt te leiden tot de conclusie dat heel Randwijck er het beste aan zal moeten geloven. Maar is dat erg? Nee, wat GroenLinks betreft zeker niet. Want waarom moeten we de autorijder zo nodig pleasen? Want willen we juist niet dat mensen op een duurzame manier naar Amstelveen komen? We kunnen onszelf wel continu op de borst lijven kloppen met een prachtige vloot van elektrische bussen. Maar als mensen nog steeds de eigen vervuilende auto verkiezen boven het alternatief, dan schiet het klimaat en de vervuilde lucht van Amstelveen er weinig mee op. Ik ben benieuwd wat andere partijen ervan vinden om nu gelijk heel de wijk aan te pakken in plaats van het probleem een straatje op te schuiven en hier waarschijnlijk over een paar maanden weer over zitten te spreken. Dank u wel.

De voorzitter: Heeft u zich geprepareerd op de vraag van de heer De Pijper?

De heer De Pijper: Voorzitter, ik was niet van plan om bij elke fractie dezelfde vraag te '…'.

De voorzitter: Oké. Haha. Sorry voor de verwarring mijnheer De Looze, neem me niet kwalijk. We gaan naar BBA, mijnheer Kootker.

De heer Kootker: Voorzitter, dank u wel. Wij kunnen ons vinden in het raadsvoorstel, ook als uitvloeisel van het door de raad zelf vastgestelde beleid in december. En we kunnen ons ook vinden in het amendement. Wel moet gezegd worden dat de discussie in RWN wat ons betreft een buitengewoon relevante was waar het ging over de integrale aanpak van mobiliteit en parkeren. Van de zijde van collega's werd al opgemerkt dat het grand design werd gemist en we hebben de wethouder horen toezeggen dat zij er samen met de raad in gesprek zou willen gaan om te kijken of we daar een visie op zouden kunnen ontwikkelen. Of dat dan een langetermijnvisie zou moeten zijn of dat we die termijn wat kunnen verkorten, daar zullen we dan ook met elkaar over moeten hebben. Maar ik denk dat het een goed initiatief is van de wethouder zodat we thema's als leefbaarheid, bereikbaarheid, veiligheid en sociale cohesie met elkaar in dit opzicht kunnen bespreken. Wij steunen daarmee het voorstel en ja, de heer De Pijper wilde dan niet aan alle fracties een vraag stellen dus dan beantwoord ik maar de vraag die hij niet stelt. We hebben een motie 2.0 gezien. Het deed me een beetje

denken aan het onderzoek wat het CDA heeft gedaan met betrekking tot het coalitieakkoord. En daar bleek uit onderzoek dat voor 85% de tekst hetzelfde was als de eerst voorgaande motie. En bij het akkoord was dat toen ook het geval. Dat is dus in dit geval ook zo. Het grote verschil zit hem er in dat nu de heer De Pijper oproept om ook een structurele oplossing te vinden. Dat ben ik dan ook helemaal met hem eens en ik zie dan ook uit naar het gesprek wat we daarover met de wethouder zullen hebben. De specifieke ideeën die de heer De Pijper heeft, en ik ben onder de indruk van zijn enthousiasme en volhardendheid om dat punt telkens weer naar voren te brengen, maar dat nemen wij graag mee in de bredere discussie die we straks met elkaar zullen aangaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kootker. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid, de heer Van den Bosch, gaat uw gang.

De heer Van den Bosch: Ja, bedankt voorzitter. Parkeren is een onderwerp dat erg leeft in Amstelveen en waar veel mensen dagelijks problemen bij ondervinden. Forensen en toeristen die op weg zijn naar Amsterdam of naar Schiphol parkeren gratis hun auto in Amstelveen om vervolgens met het OV verder te reizen. Betaald parkeren kan hier een oplossing voor zijn, maar ligt soms erg gevoelig. Het veroorzaakt ongemak en vaak wordt het verwijt gemaakt dat de overheid betaald parkeren als melkkoe gebruikt. Zeker voor de Partij van de Arbeid is betaalbaarheid voor de burger ook een heel belangrijk punt. Het is daarom belangrijk dat er zorgvuldig mee omgegaan wordt, bijvoorbeeld door goed uit te leggen dat de opbrengsten gebruikt worden om de kosten te dekken en niet als een verkapte vorm van belastingheffing. Maar ook door een zorgvuldig proces te volgen waarbij je zowel naar de harde cijfers als naar het draagvlak bij omwonenden wordt gekeken. Hoewel betaald parkeren in Randwijck een lange voorgeschiedenis heeft staat zorgvuldige proces er geweest en ligt er nu een breed gedragen besluit. De Partij van de Arbeid stem daarom graag in met het voorstel, maar heeft daarop wel in aanvulling het eerder genoemde amendement met betrekking tot de Eikenrodelaan dat wij graag mede indienen. Zorgvuldigheid mag namelijk niet leiden tot starheid, zeker wanneer belanghebbenden de moeite nemen om met een goed onderbouwd verhaal in te spreken in een commissievergadering. Juist als het gaat om een onderwerp dat omwonenden zo direct raakt als betaald parkeren, mogen wij op alle niveaus naar die omwonenden te luisteren en, waar mogelijk, wat te doen met hun reactie. Een en ander neemt niet weg dat de hoofdlijn altijd duidelijk moet zijn. Betaald parkeren in een deel van Randwijck komt er nu, maar wat gebeurt er hierna? Zoals al door andere opgemerkt is een integrale langetermijnvisie op de verdere uitrol van betaald parkeren zeer gewenst en wel op korte termijn. Partij van de Arbeid steunt de totstandkoming daarvan van harte en ziet deze graag ter bespreking in de raad komen. We wachten dat in spanning af. Tot slot, ik heb de heer De Pijper tot het eind van mijn betoog gegeven, maar geen vraag, dus dan beantwoord ik hem zelf. Anders dan sommige eerdere sprekers zijn wij op zich niet tegen het idee van P&R, sterker nog ik ken heel goed werkende voorbeelden van elders. Maar inderdaad, wat net ook al links van mij werd opgemerkt, er moet wel onderdeel zijn van een breder verhaal, een bredere visie. En ik denk P&R hoort daar onderdeel van uit te maken, dat hoort daarin terug te komen. En ik zou me zomaar kunnen voorstellen dat daar ook positief naar gekeken wordt. Maar niettemin, dat grotere plaatje moet afgewogen worden. Wij zullen op dit moment daarom de motie niet steunen. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Bosch. Dan gaan we naar de SP, mijnheer Adriaans, gaat u gaan.

De heer Adriaans: Dank u wel voorzitter. Soms helpt het als je wat meer ervaring op zo’n dossier hebt. De discussie die we nu voeren, die voeren we geloof ik al twee, bijna drie jaar en wat er uiteindelijk als beleid uitgekomen is kan alleen maar leiden tot het invoeren van betaald parkeren in heel Randwijck, alleen dan stukje bij beetje. Dus ja, als we hiermee doorgaan dan kunnen we eigenlijk, wat GroenLinks als zei, net zo goed

het meteen heel Randwijck invoeren. Alleen dan passeren we de bewoners. En als we dat niet doen, dan duurt het drie jaar langer en komt er toch hetzelfde uit. Dus ja, dus dat wringt. Want dat wil je eigenlijk niet. Want wat je wilt is het mobiliteitsprobleem oplossen waar dit een onderdeel van is. Dus ik zou ook willen zeggen: die integrale parkeervisie moet er niet zijn, er moet een integrale visie zijn op hoe wij vervoerstromen hebben, mobiliteitsstromen in Amstelveen waarvan parkeren een onderdeel is en waarvan in sommige gevallen ook P&R een onderdeel kan zijn. Maar dan moet het wel of een bestemmings- of een vertrek-P&R zijn en wij zitten ergens daartussenin, dus dat wordt sowieso altijd al wat lastiger. Dus ik zou zeggen: laten we vooral voor die integrale visie gaan, dat voorstel deed ik in de commissie ook al en de VVD pakte dat mooi op door de wethouder aan het werk te zetten. Goed gedaan jongens. En ik denk gewoon dat we aan de slag moeten met die langetermijnvisie en dat we voor nu eigenlijk het voorstel dat voorligt, nou ja daar kun je op dit moment helemaal niet tegen zijn want alle bewoners die daar wonen die schreeuwen eigenlijk om: geef ons nu dat betaald parkeren.

De voorzitter: Dank, mijnheer Adriaans. Dan gaan we naar het CDA. De heer Rienks.

De heer Rienks: Ja, bedankt voorzitter. Ik begin dan maar met mijnheer De Pijper tevreden te stellen, maar toch niet helemaal.

De heer De Pijper: Ik ben ontroerd door alle aandacht.

De heer Rienks: Ja, die motie van de heer De Pijper, die vond ik zo negatief. En dat ben ik van de ChristenUnie niet altijd gewend. Maar in die motie staat dat parkeren, invoeren parkeer… Heffing echt niet een oplossing is. Nou, het is misschien een slechte oplossing, maar dan is het wel de beste van de slechtste oplossingen. Een andere oplossing, ja, ik weet hem niet. En we kennen hem met z'n allen niet. Er wordt een parkeervisie ontwikkeld, daar moeten we vaart mee maken. En wat ik wel goed in de motie vond is dat de rol van het openbaar vervoer, die moeten we daar wel in meenemen. Om nou zo ver te gaan dat we het openbaar vervoer moeten gaan subsidiëren voor iemand die eerst gratis in Amstelveen stond en nu heel goedkoop met het openbaar vervoer door Amstelveen heen gaat rijden? Ja, ik heb daar toch wel mijn sterke twijfels. Dan over die transferia, in het verleden is dat uitgebreid onderzocht. Ook mede door aangeven van het CDA. Maar dat is nooit bewezen dat dat een succes gaat worden. Buitenveldert werd net al genoemd. Ik fiets daar dagelijks langs en ik heb daar nooit meer dan twee auto's zien staan op een immens terrein. Dus ook daar werkt het niet. Amstelveen staat voor grote projecten, de Amstelveenlijn A9, dat zou best kunnen dat dat de druk op de parkeergelegenheid voor de bewoners, de directe bewoners al verhoogd. Ik zou ervoor zijn dat die bewoners in ieder geval hun auto tijdens de verbouwing altijd makkelijk kwijt kunnen. Dus en niet dat daar plaatsen zijn van mensen die in Purmerend of waar dan ook wonen. Dan was er die inspreker, die woont net buiten het gebied waar nu betaald parkeren wordt ingevoerd. En hij hield een vlammend betoog en hij was hier vaste gast, hij was hier eerder geweest. Toen heeft hij waarschijnlijk het zelfde verhaal vertelt: voer alstublieft bij mij betaald parkeren in. En ja, je zou bijna geneigd zijn om meteen te zeggen: dat gaan we morgen voor je regelen. Maar zo hebben we dat niet met elkaar afgesproken hier, zo functioneert het niet. We hebben daar een proces voor afgesproken, er moet een parkeerdrukmeting gedaan worden, een bewonersraadpleging, en als daar uitkomt dat betaald parkeren ingevoerd kan worden, dan wordt het ingevoerd. Dus om nu te zeggen: we moeten heel snel betaald parkeren in heel Randwijck invoeren. Ik zou daar toch niet voor zijn, dan moeten we eerst kijken naar het proces, als dat blijkbaar niet goed is dan moeten we het proces veranderen en daarna versneld invoeren. Mijnheer De Looze gaf het al aan, inderdaad ik vergeleek het in de commissievergadering als een spelletje zeeslag. Als je naar zo'n kaart kijkt waar je kan parkeren, ja dat, ja dat is nou een keer zo. Het is niet de hele wijk. Het zijn straten en er worden straten aan

toegevoegd in de toekomst. Het is naar de mening van het CDA de beste oplossing voor een groot probleem. Wij ondersteunen de motie en het amendement.

De voorzitter: Dank aan het CDA. Daar gaan we naar AVA, mijnheer Lechner, gaat uw gang.

De heer Lechner: Voorzitter, dank. Ja, we kunnen er lang en kort over praten, maar de olievlekwerking in Randwijck vindt plaats. En we zijn blij met de toezegging van de wethouder dat er een brede discussie over gaat plaatsvinden. Niet alleen over Randwijck, want wij hebben vanuit de bewoners meerdere voorstellen gekregen om het parkeren op andere wijze of bij hun in de straat te reguleren. En we komen daar bij die discussie graag op terug. En aan mijn buurman, dat vinden wij ook dat daar de discussie plaats moet vinden. Dus we zullen, maar jij had die motie nog niet ingediend mijnheer De Pijper, had ik goed begrepen. Dus wij zullen hem niet indienen, mee steunen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Lechner. Ja, er is inderdaad een buitengewoon fenomeen aan de gang, hè? Een motie die nog niet is ingediend waarvan in de wandelgangen werd gezegd: dat ga ik eens overwegen of dat bij de tweede ronde gebeurt. Maar ondertussen hebt u hem eigenlijk allemaal al besproken zonder dat die onderdeel van de beraadslaging uitmaakt. Dus dat is altijd weer iets bijzonders, dat is toch wel heel mooi vind ik van onze raad dat wij in staat zijn om buitengewoon innovatief te handelen. Mijnheer De Pijper, aan u het woord.

De heer De Pijper: Voorzitter, we spreken vanavond voor de derde keer in een paar jaar tijd, en voor de tweede keer in zeven maanden, over de invoering van betaald parkeren in Randwijck. En ik wil mijn bijdrage daar maar eens beginnen met de verhalen van een aantal zinnen uit mijn betoog in december 2017, zeven maanden terug. En ik citeer: “Ten aanzien van het voorgenomen besluit, dat is het eerste uitbreiding van het betaald parkeren in Randwijck, vragen wij ons af of dit nu werkelijk de problemen oplost. Wij denken van niet. De parkeerdruk in Amstelveen Noord wordt met name veroorzaakt, wordt veroorzaakt door mensen die vanuit het zuidelijk deel van Amstelveen, Uithoorn, Aalsmeer met de auto naar Amsterdam gaan en in de wijk Randwijck hun auto parkeren en dan verder met het openbaar vervoer gaan. Ons inziens wordt het parkeerprobleem in Amstelveen Noord pas echt opgelost met een Park&Ride in Amstelveen Zuid. Zolang we niet voor die oplossing kiezen is de parkeerregulering Amstelveen Noord dweilen met de kraan open, water naar zee dragen en het paard achter de wagen spannen, om maar eens een paar bekende spreekwoorden tegenaan te gooien. Komt de Park&Ride er niet dan vrezen we dat over een half jaar moet worden overgegaan om in de straten ten zuiden en oosten van het nu te reguleren parkeergebied ook parkeerregulering moet gaan plaatsvinden, zodat op de parkeerplattegrond van Amstelveen vanuit het noorden richting het zuiden het steeds verder paars zal gaan kleuren. En dat wil de ChristenUnie voorkomen.” Tot zover mijn betoog van zeven maanden terug. We zijn nu zeven maanden verder en ik heb niet de indruk dat er veel is gewijzigd. Kortom, hoe kunnen we nu voorkomen dat het gebied van betaald parkeren Amstelveen van noord naar zuid zich steeds verder zal gaan uitbreiden? Op dit moment lijkt het parkeerbeleid in Amstelveen Noord zich steeds meer te ontwikkelen volgens het principe invoeren van betaald parkeren in een straatje hier, betaald parkeren in een straatje daar en zo komt het Amstelveens parkeerbeleid voor elkaar. Volgens ons is het huidige beleid een oplossing aan de achterkant van het parkeerprobleem in Amstelveen Noord. De ChristenUnie pleit voor een oplossing aan de voorkant van het parkeerprobleem. Welke maatregelen en beleidsinitiatieven kunnen worden ingezet om de parkeerdruk in Amstelveen Noord structureel te verminderen en die missen we tot op heden. Ik heb het audio verslag van de commissie RWN beluisterd en veel fracties pleiten voor een integrale structurele oplossing. Waarom is er dan zo moeilijk om echt die keuze te maken voor een integrale en structurele oplossing? De ChristenUnie is van mening dat de wethouder vooral bezig is om aan de achterkant

van het parkeerprobleem in Amstelveen een oplossing te zoeken. Wij vinden dat de oplossing moet worden gezocht aan de voorkant van het probleem. We willen het college daarom oproepen om meer te gaan zoeken naar die structurele, om die structurele oplossing te bereiken. Nou, het is inderdaad al vele keren hier gezegd, in december 2017 hadden we een motie ingediend, een echte oplossing van het parkeerprobleem in Amstelveen Noord. Helaas kregen we toen nauwelijks steun voor. En omdat we ik in de fracties van deze raad hoor dat er echt een structurele oplossing moet komen hebben we nu een motie opgesteld, een echte oplossing voor het parkeerprobleem in Amstelveen Noord 2.0, omdat we naar onze mening na zeven maanden nog geen stap verder zijn dan december 2017. We willen nog eventueel nog wachten met het indienen van die motie omdat we eerst de reactie van de wethouder willen afwachten en ook de inbreng die ik nu eigenlijk al in eerste termijn over de Park&Ride heb gehoord, die vind ik ook belangrijk om daar ook een standpunt over te hebben. Of welke richting we nu precies moeten opgaan. Kortom, wij willen dat er met name aan de voorkant van het probleem echt naar een oplossing wordt gezocht. En daarom willen we eigenlijk aan de wethouder een aantal overwegingen meegeven en in de vorm van vragen. Wat heeft het college sinds december 2017 gedaan om een structurele oplossing voor het parkeerprobleem in Amstelveen Noord te bereiken?

De voorzitter: Mag ik even? Daar zat u natuurlijk op de wachten hè, want dit is een kleine provocatie. Zoals u weet hebben we afgesproken dat wij in de raad niet meer vragen stellen aan het college, maar met elkaar in debat gaan. Ik wil toch niet echt de enige zijn in uw gezelschap als voorzitter van uw raad om te zeggen dat u dat moet doen om uw eigen positie sterker te maken en vooral niet afhankelijk te zijn van vragen hier te stellen. Dus ik bepaal dat niet. Maar ik wil toch wel even graag een bevestiging horen dat we niet dit medium, deze gremia de raad gebruiken om weer vragen aan het college te stellen. Dus ik zou eigenlijk willen vragen om dat niet te doen, tenzij de raad vindt vooral we gaan die vragen stellen en dan vallen we weer terug in het oude verhaal. Dus ik zou dat niet willen doen, ik zou u willen aanraden om dat aan de orde te stellen als, zoals de meerderheid in de raad dus kennelijk hier wil, een brede discussie aan te gaan, maar niet nu op dit moment maar voorbereid vanuit het college. Dus ik zou u willen vragen, ja u kunt vragen maar ik wil niet toestaan dat we een gesprek krijgen tussen raad en college in vragen en antwoorden.

De heer De Pijper: Goed voorzitter, dan wil ik inderdaad het college de overweging inderdaad meegeven zoals ik al een aantal andere fracties ook hebben gedaan, om die structurele oplossing ook naar voren te gaan brengen en daar een aantal elementen in naar voren te laten komen. En dat is inderdaad ook: wat kan het openbaar vervoer van betekenis zijn om te voorkomen dat die parkeerdruk in Amstelveen Noord gaat komen? En bijvoorbeeld of deeloplossing van het parkeerprobleem in Amstelveen Noord is dat we inderdaad die oliewerking gewoon maar, vlekwerking gewoon maar laten doorgaan en van noord naar zuid een groot gebied van betaald parkeren gaat worden. Willen we die kant op? En ik zou graag willen dat daar inderdaad de raad met het college daarin tot een oplossing zou, een langetermijnvisie zou kunnen komen.

De heer Rienks: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Interruptie van de heer Rienks.

De heer Rienks: Ja, ik ben toch wel heel nieuwsgierig naar, naar… U zegt, mijnheer de Pijper, als we structurele oplossingen verzinnen dan hoeft er niet betaald parkeren in Amstelveen Noord te worden ingevoerd. Maar dat betekent dat je binnen nu en een week een transferium moet hebben ter grootte van, ik weet niet hoe groot, waar mensen vrijwillig gaan staan en openbaar vervoer vanuit het zuiden door Amstelveen heen subsidiëren. Ik weet eigenlijk niet, u zegt: ik wil niet betaald parkeren, maar de oplossingen zijn die dan heel snel voorhanden om het probleem van die parkeeroverlast tegen te gaan?

De heer De Pijper: Wat mij betreft zou het college daar nu eens een keer echt naar onderzoek naar willen doen. En ik had oorspronkelijk in mijn tekst staan dat ik graag toch van het college wat meer out of de box denken in wat dat betreft zou willen hebben. En dat mis ik eigenlijk omdat het maar eigenlijk één kant opgaat. En daarom zeg ik: wat mij betreft, hè, ik denk dat we die oplossing morgen inderdaad paraat hebben, dat ben ik wel met u eens. Maar waar het mij om gaat: wat, welke maatregelen kunnen nu in worden gezet zodat die parkeerdruk onder de 80%, 80-85% gaat komen zodat je inderdaad misschien het betaald parkeren in de toekomst kan voorkomen. Dat is mijn lijn die ik eigenlijk zou willen inzetten. En daar hoor ik te weinig van de kant van het college over. En dan denk ik van, ben ik het met een aantal fracties mee eens, dat moet, inderdaad we moeten zoeken naar die lange termijn oplossing waarin het enige antwoord niet invoeren van betaald parkeren is. Tenslotte, de ChristenUnie wil nu echt, eerst een echte structurele aanpak van het parkeren in Amstelveen Noord. We willen in de komende tijd geen nieuwe raadsvoorstellen meer zien over de uitbreiding van het betaald parkeren in straten en delen van noordelijke wijken van Amstelveen. Wat we willen zien is een raadsvoorstel met een integrale structurele aanpak van het parkeerprobleem voor heel Amstelveen. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er nog onder u die een behoefte hebben aan een tweede termijn? Niet het geval? Oh, sorry. Mijnheer De Looze, gaat uw gang.

De heer De Looze: Dank u wel voorzitter. Ik merk dat er hier erg het sentiment heerst dat invoeren van betaald parkeren iets slechts is. En dat verbaast mij enigszins. Of ik merk dat we nog bijna ons niet onze excuses aanbieden dat we dit voorstel invoeren. Maar willen we juist niet het gebruik van de auto ontmoedigen? Promoten van ander alternatief vervoer, openbaar vervoer, fiets. Dan is, ik reageer ook nog even op de heer De Pijpers zijn motie dat P&R, dan promoot je nog steeds het gebruik van de auto om naar die P&R te komen. Wat is er erg aan het ontmoedigen van het gebruik van de auto? Is het betaald parkeren invoeren in zijn geheel in Randwijck niet daar een oplossing voor?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer De Looze. Verder nog onder u? Ja, mijnheer De Pijper, gaat uw gang.

De heer De Pijper: Ja voorzitter, natuurlijk die motie waar al zoveel over is gezegd. Laat ik dit zeggen, de ChristenUnie gaat altijd voor de inhoud. En wat mij betreft moeten we inhoudelijke discussie voeren waar alle argumenten op tafel komen. En dat vind ik nog veel belangrijk of er een motie komt die of wordt verworpen of misschien net wordt aangenomen. Daar gaat het me helemaal niet om. Het gaat mij dat we hier in deze raad de argumenten wisselen over allerlei mogelijke oplossingen. En we hebben nu inderdaad over die Park&Ride gesproken, daar zijn een aantal argumenten over gewisseld. En dat vind ik belangrijker, ik vind dat dat een bouwsteen is voor de structurele oplossing die we met elkaar zoeken. Dus ik zie daarin graag de discussie met het college tegemoet om samen met elkaar te zoeken wat nu die beste oplossing is voor het parkeerprobleem in de noordelijke wijken van Amstelveen en daarom zal ik die motie 2.0 niet indienen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van den Bosch, gaat uw gang.

De heer Van den Bosch: Ja, toch even in reactie op de opmerking van de heer De Looze, volgens mij heb ik zeker niet gezegd dat wij tegen invoering van betaald parkeren of het ontmoedigen van autogebruik zijn, dus dat wil ik even rechtgezet hebben. Met dien verstande dat de betaalbaarheid voor de bewoners van die gebieden wel heel belangrijk zijn, dat ook de minder draagkrachtigen waar nodig in staat zijn hun auto ergens kwijt kunnen.

De voorzitter: *(microfoon uit)* Anderen nog in tweede instantie voordat ik iemand onrecht doe? Ja, mijnheer '…'

De heer Rienks: Voorzitter, als het nog even mag? Ik wil nog even reageren op die opmerking van de heer De Pijper, dat het bij de ChristenUnie niet altijd over de inhoud gaat. Dat zou, dat suggereert dat het bij het CDA misschien niet over de inhoud gaat. Ja, daar voelde ik me toch wel aangesproken, maar…

De heer De Pijper: Ik vermoedde al dat u uw bedoelde, mijnheer Rienks.

De heer Rienks: Nou, in dit geval gaat het niet om de inhoud zal ik u verklappen. Het gaat mij om een oplossing voor die mijnheer en al zijn buurtbewoners die daar heeft gezeten, ingesproken heeft en schreeuwt om invoering van betaald parkeren. Dus ik zou die mijnheer niet kunnen uitleggen dat wij daar nog eens heel goed over na gaan denken en met een visie komen en een oplossing die misschien niet dit jaar is.

De voorzitter: Voor de zekerheid, niemand meer in tweede instantie? Geen uitdagingen meer? Dan gaan we over tot stemming. Allereerst over het amendement. Het amendement wat een beslispunt 3 zou willen toevoegen aan het raadsbesluit en is voorgelezen door mevrouw Leegstra, kan ik dat in stemming brengen? Had u een preadvies willen geven? Dat mag, ja. Mevrouw de wethouder heeft behoefte aan het preadvies. Men het woord is aan mevrouw Gordon.

Mevrouw Gordon: Nou, het is vaak gebruikelijk dat wij als college nog wel vertellen of wij het amendement, wat wij ervan vinden. En in dit geval staan wij positief tegenover het amendement. We hebben ook gezien, er is aantoonbaar draagvlak in dit stuk van de straat en ik wil dus ook wel een aantal vragenstellers geruststellen dat wij zeker niet star zijn in ons parkeerbeleid, maar ook blij met het voorstel om hier naar een draagvlak te luisteren. Er is conform ook het gestelde beleid bij het toevoegen van dit deel nog altijd sprake van een logische aaneengesloten gebied en het heeft ook geen impact op de invoeringstermijn en de financiële implicatie is nauwelijks twee borden a € 200, dus wat ons betreft kunnen we dit amendement ook omarmen.

De voorzitter: Oké, nou gaan we nog eens over hebben wat er gebruikelijk is. De raad, de raad is aan het woord en de raad kan stemmen. Wie is er voor het amendement? Ik zie algemene en brede steun voor het amendement, het amendement is aangenomen. Dan het voorstel als zodanig, instemming, wie is daarvoor? Ook daar is iedereen voor. Daarmee is het voorstel aanvaard.

3.2 Vaststellen programmarekening 2017

De voorzitter: Wij gaan over tot het vaststellen van het programmarekening. Daar zou ik even een opmerking bij willen maken. De programmarekening is in drie commissies aan de orde geweest en de voorzitters van de commissie hebben niet kunnen constateren hoe het bij de anderen gaat en hebben dus ook niet kunnen zeggen uiteindelijk na afloop of het een hamerstuk zou zijn of niet. Ondertussen is er een motie rond, nou ja, iedereen kent dat er een motie is. En ik moeten zeggen als voorzitter van uw raad, zou ik zeggen die motie is niet een motie die behoort bij de programmarekening, maar is een haakje gevonden in de programmarekening om iets over een onderwerp te zeggen. Dat is interessant. Want dat kan je allemaal, want er staan geloof ik 2300 onderwerpen in de programmarekening, dus je vindt altijd wel wat. Ik zal eerlijk zeggen, het is eigenlijk gewoon een motie vreemd van de orde, oftewel zoals we dat soms ook noemen: een urgente motie. Dat kun je allemaal zeggen wat je wil. Ik heb er geen bezwaar tegen hoor om die motie nu te behandelen bij dit onderwerp, maar ik zou toch wel willen zeggen: het is niet een onderwerp die te maken heeft met de programmarekening als zodanig. Dus ik zou u willen voorstellen om eerst even te beperken tot

de programmarekening als zodanig, waarvan de commissievoorzitters dus niet hebben constateren dat het een hamerstuk kan zijn, nogmaals omdat ze niet alle commissies hebben kunnen overzien. Dus vandaar dat het niet daaronder staat. We kijken even terug naar de discussie, dus de vraag is: hebt u behoefte, even afgezien van de motie want dan wou ik de motie even apart nemen, hebt u behoefte om het woord te voeren over de programmarekening? Ik kijk even rond. Ja, mijnheer Kortekaas. Anderen nog? Ja, mijnheer Adriaans. En ook mijnheer De Pijper en misschien mijnheer Kootker. Mijnheer Kortekaas, gaat uw gang.

De heer Kortekaas: Verrassend. Dank u wel, voorzitter. GroenLinks wil allereerst de organisatie complimenteren met de goede staat van financiën en met deze lijvige programmarekening. We hebben in de commissieronde geconstateerd dat deze programmarekening opnieuw, net als vorig jaar, aanleiding is om ons zorgen te maken over de staat van de ICT en de gemeentelijke organisatie. Het nieuwe college heeft ons toegezegd dat zij werken aan een samenhangende aanpak en dat de raad later zal worden geïnformeerd over de plannen tot verbetering. Wij zien die plannen met belangstelling tegemoet en maken er op dit moment even verder geen woorden aan vuil zodat we wat meer tijd hebben om bij een aantal andere zaken wel stil te staan. Als eerste gaat het GroenLinks dan om de vraag wat er te verbeteren valt aan de opzet van deze jaarlijkse programmarekening. De programmarekening geeft ieder jaar een terugblik op het realisatie van het beleid in het jaar daarvoor. En de vraag is dan of deze programmarekening aan de raad en aan de inwoners van Amstelveen voldoende inzicht geeft in wat er op de verschillende onderdelen bereikt is. GroenLinks ziet op drie punten grote mogelijkheden tot verbetering en is benieuwd hoe de andere partijen hierover denken. En dan gaat het om de drie punten; meer inzicht in de maatschappelijke effecten, inzicht in duurzaamheid in Amstelveen en doelstellingen Smart formuleren. Ik licht het toe. Meer inzicht in de maatschappelijke effecten van de al dan niet gehaalde doelstellingen. Bijvoorbeeld het verticaal groen. Ik kan in de programmarekening lezen dat er geld is besteed om de communicatie te verbeteren om dit beter bekend te maken bij de inwoners. Maar wat ik niet te weten kom is hoeveel inwoners hier nu gebruik van hebben gemaakt en hoeveel vierkante meter verticaal groen er in 2017 bij is gekomen en wat hiervoor de doelstelling was. Meten is weten. Dan ten tweede, inzicht in duurzaamheid in Amstelveen. Vorig jaar is door het college een nulmeting duurzaamheid Amstelveen gepresenteerd. Prima, maar wanneer krijgen we nu de één-meting die weergeeft of en hoe het beleid heeft bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen op dit gebied? Hoe mooi zou het zijn als we in deze jaarrekening de metingen uit de nulmeting zouden terugvinden? Zodat we dan bijvoorbeeld jaarlijks terug zien hoeveel zonnepanelen we in Amstelveen hebben, hoeveel huizen er van het gas af zijn en hoeveel minder CO2 er meetbaar in Amstelveen wordt uitgestoten. Wij wachten trouwens ook alweer een jaar op de nulmeting inclusieve Stad die ons door het college is toegezegd bij het opleveren van de nulmeting duurzaamheid Amstelveen. Het vorige college, maar toch. Ook herhalen wij de wens om in alle raadsvoorstellen een kopje duurzaamheid op te nemen. Zoals er nu ook een kopje financiën en een kopje communicatie is, zou het net zo vanzelfsprekend moeten zijn dat er in elk voorstel aandacht wordt besteed aan duurzaamheid in de brede zin van het woord. Meten is weten. En dan ten derde, de doelstellingen smart formuleren. Dit begint natuurlijk met het college-uitvoeringsprogramma. Als daar goed meetbare doelstellingen en effecten in staan, dan vormt dat vier jaar lang een goede basis om er bij de jaarlijkse terugblik de peilstok in te steken en met elkaar te kunnen bespreken wat we daarvan vinden. Bijvoorbeeld als het gaat om woonfraude. Nu staat daar dat de aanpak woonfraude geïntensiveerd wordt. Wat wij graag terug zouden zien is wat dat opgeleverd heeft. In welke mate is de woonfraude hierdoor teruggedrongen? Want als zou blijken dat de woonfraude alleen maar toeneemt, dan zouden we misschien een andere aanpak moeten overwegen. Meten is weten. De wethouder heeft in de commissie geantwoord dat het aan de raad is om hierin keuzes te maken. Dus ik wil graag een reactie van de ander partijen hierop en misschien toch ook wel van het college. Maar goed, eerst de andere partijen; zijn we het hiermee eens? Bovendien, we hebben verder opnieuw geconstateerd dat er soms geld niet besteed wordt, terwijl er wel budget beschikbaar is voor

activiteiten en doelen die wij heel belangrijk vinden. Dit is in eerdere jaren al gesignaleerd, ook door andere fracties. Wij roepen het nieuwe college dan ook op om hiervan begin af aan werk van te maken en om nu al meer te sturen op zo goed mogelijke besteding en uitnutting van de beschikbare budgetten. Met name als het gaat om budgetten die er zijn om preventief te investeren in bijvoorbeeld het welzijn van onze jeugd. Wij hebben daarom met de AVA gewerkt aan een motie die de AVA straks gaat indienen en waarop mevrouw Polderman dan namens GroenLinks in de tweede termijn graag nog aanvullend het woord wil voeren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kortekaas. Mijnheer Kootker.

De heer Kootker: Voorzitter, dank u wel. Ook vanuit onze kant nogmaals complimenten aan de ambtelijke organisatie voor de het voortreffelijke werk wat zij hebben verricht, en ook dank aan het college voor de schriftelijke beantwoording van de vele vragen uit de commissies. Het financiële kader dat wordt aangehouden gaat uit van een sluitende meerjarenbegroting, een solide vermogenspositie, een duurzame instandhouding van de bestaande voorzieningen en lage lokale lastendruk met een hoog voorzieningenniveau. Het is het kader waar ook BBA zich de afgelopen jaren aan heeft geconformeerd en daardoor ook medeverantwoordelijkheid draagt voor deze uitkomst van de programmarekening. Het is nu het moment om nog een keer terug te kijken en ik beperk me tot enkele hoofdlijnen. Wel geeft het accountantsrapport aan dat Amstelveen er in financiële zin zeer goed voorstaan. Op zichzelf verheugend, maar resultaten vanuit het verleden bieden geen enkele garantie voor de toekomst. Waakzaamheid blijft dus geboden en in dat kader willen we niet nalaten om enkele punten te noemen die ook door de accountant en de controle zijn gememoreerd en die blijvende aandacht verdienen. In de eerste plaats, en de heer Kortekaas heeft het ook al gememoreerd, is dat de beheersing van de IT-omgeving, we wachten het onderzoek op dat punt uiteraard af, ik ga daar verder niet op in. Een tweede zorg betreft wel de inkoop en de aanbesteding waar de omslag van reactieve naar proactieve crediteurenanalyse nog onvoldoende van de grond komt. En als derde noem ik de inrichting van het contactbeheer waar met name de onderhandse contracten nog niet centraal worden geregistreerd. Gegeven het feit dat onrechtmatigheden weliswaar binnen een verantwoorde omvang toch plaats kunnen vinden, en hebben plaatsgevonden, is ook hier bijzondere aandacht gewenst. Met name aan de inhuur van externen kan wat ons betreft niet voldoende aandacht worden besteed. Daarmee verbind ik eigenlijk, maar de bedoeling is niet dat ik de vraag aan het college stel, maar het zou mooi zijn als het college zou kunnen garanderen dat met name de crediteurenanalyse en de contractadministratie dit jaar echt op orde komt. In de commissie ABM is ook het punt van het weerstandscapaciteit geadresseerd. In de programmarekening zijn weliswaar buffers opgenomen om eventuele risico's te kunnen opvangen, maar het ontbreekt aan een geïndividualiseerde onderbouwing. En aangezien voorkomen beter is dan genezen zouden we graag willen zien dat die risico's voor zover mogelijk individueel worden onderbouwd. En ik zou graag ook van andere fracties horen hoe zij tegen dit punt aankijken en of zij bijvoorbeeld vinden dat we daar bij de perspectiefnota een onderbouwing van het college zouden kunnen krijgen, of dat gewenst is. Een volgend punt betreft de hier en daar in de programmarekening gebruikte zinsnede: 'opvangen binnen de bedrijfsvoering'. Door mij gemakshalve vertaald als bezuinigen. Ook hier wil ik naar de toekomst kijken en willen we de collega's vragen aan te geven of zij ook vinden dat bij de perspectiefnota aangegeven zou moeten worden om welk kosten het gaat en hoe groot die totale post bezuinigingen dan wel is. Ik kom toe aan een volgend punt en dat is de beantwoording door het college van beslispunt 9 van het raadsvoorstel betreffende de bestemmingsreserve Stadshart. In eerste plaats uiteraard dank voor deze toelichting. Maar deze toelichting geeft wel een beeld de totstandkoming is geweest van het eerder genomen raadsbesluit, maar het geeft geen uitsluitsel op de vraag of dit besluit nu past of nog past in het financieel beleid waarin we met elkaar streven naar het beperken van bestemmingsreserves. Bij het overdrachtsdocument wordt daar

heel specifiek iets over gezegd en ik citeer: het algemeen uitgangspunt van het gemeentelijk financieel beleid is het beperken van afzonderlijke beperkingsreserves. Voor de instelling van aparte bestemmingsreserves geldt 'nee, tenzij', en bij de nota reserves en voorzieningen worden alle bestemmingsreserves periodiek doorgelicht en getoetst op nut en noodzaak. Incidentele beginselen, middelen vloeien in beginsel terug naar de algemene reserve, dat is de grote gemeenschappelijke, de gemeentelijke buffer en spaarpot. Enerzijds voor het gemeente breed opvangen van tegenvallers en anderzijds om gemeente breed af te wegen welke beleidsintensiveringen prioriteit krijgen. Afzonderlijke potjes doorkruisen een integrale afweging en leiden tot een suboptimale inzet en of blokkering van middelen. En de consequentie van deze bestemmingsreserves Stadshart is dat je deze middelen niet zonder meer naar een andere bestemming over kunt hevelen. In datzelfde overdrachtsdossier wordt ook een houtskoolschets investeringsagenda aangegeven waarbij meerdere thema's worden aangekaart die miljoenen investeringen zullen vergen in de komende jaren. Het gaat dan om onderwijs, duurzaamheid, stadsvernieuwing, openbaar bestuur en uiteraard ook A9 mobiliteit en stadshart. Letterlijk staat er: bij de concrete vormgeving zijn tal van afwegingen aan de orde die tot een substantiële middelenvraag kunnen leiden. De komende 10 à 15 jaar kan dit in de orde van enkele tientallen miljoenen euro's liggen. In dit licht heb ik mijn twijfels of het wenselijk is te besluiten deze specifieke bestemmingsreserve op te voeren. Concreet leidt mijn vraag, en in dit geval dus aan de collega's van de andere fracties, of wij niet zouden moeten willen of overwe.., of niet zouden moeten willen overwegen of moeten overwegen om deze bestemmingsreserve terug te trekken en de gelden derhalve beschikbaar te houden binnen de algemene reserves voor een bredere afweging over beleidsintensiveringen en, dus en de daarmee gepaard gaande investeringen meer dan alleen het Stadshart. Dat betekent niet dat er niet geïnvesteerd zou kunnen worden in het Stadshart. Wel betekent het, niet dat de reserve verdwijnt, maar dat de pot waarin de reserve zich bevindt, de brede pot is. En dat de raad daarmee in beeld blijft om die brede beleidsafwegingen te maken die we met elkaar in de toekomst onder andere omstandigheden moeten maken. Tot zover mijn bijdrage. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kootker. Dan kijk ik, Partij van de Arbeid nog? Ja, gaat uw gang. Mevrouw Veenboer.

Mevrouw Veenboer: Ja hoor, dank u wel, voorzitter. Complimenten aan ambtenaren, er is weer veel werk verzet en het resultaat en deze programmarekening mag er wezen. Dank daarvoor. En ook dank aan het college voor de beantwoording van de vele vragen uit de commissie die naar tevredenheid zijn afgaan. En dat gaat op veel…

De heer Kootker: Voorzitter, interruptie. Onze BBA-tijd loopt door. Nou gun ik Esther veel, maar dit gaat misschien wat te ver.

De voorzitter: *(microfoon staat uit)* We houden daar rekening mee.

De heer Kootker: *(microfoon staat uit)* Dank u wel voorzitter.

Mevrouw Veenboer: Dan geef ik gewoon straks weer wat terug. Ja. Het gaat op veel vlakken goed in Amstelveen. Echter, we zijn er nog niet en zoals ik ook al vaker heb gezegd in dit huis, het is nooit af. Er valt altijd genoeg te verbeteren en er zijn zat zaken waarvan we kunnen leren en die we anders kunnen doen. Ik noem enkele zaken die voor de Partij van de Arbeid van wezenlijk belang zijn. Wij zien het als onze taak om te zorgen dat onze inwoners zeker zijn van een passende woning in een prettige wijk en de juiste zorg in een samenleving waarin we naar elkaar omkijken. Maar daartoe moeten we intern onze zaken wel op orde hebben en moeten we werkelijk weten hoe het met onze inwoners gaat. En op dat punt hebben wij nog wel enkele

zorgen. Ik citeer uit het accountantsrapport: “Kwaliteit van de significante processen is op orde, maar kan worden verbeterd.” Er is dus weliswaar zichtbare verbetering van de interne beheersing, maar we zijn er nog niet. Een aantal punten uit het verbeterplan zijn nog niet opgevolgd en als voornaamste reden wordt gebrek aan capaciteit genoemd. Ook de automatiseringsomgeving betreft een aandachtspunt. Het proces informatiebeveiliging automatiseringsomgeving wordt op onvoldoende beoordeeld. En urgentie om dit aan te pakken deelt mijn fractie. We zien ook nog steeds kwetsbaarheden bij inkoop en aanbesteding. De crediteurenanalyse bijvoorbeeld heeft in plaats van drie keer maar één keer plaatsgevonden en ook het contractbeheer is nog niet op orde. Het wordt zaak dat aan deze zaken nu echt iets gedaan wordt. En opnieuw zien we enkele budgetoverhevelingen van programma’s. Sommige zijn absoluut verklaarbaar, maar het blijft oppassen met de tijdige uitvoering van deze programma’s. Nu volgen nog enkele algemene opmerkingen waarbij ik ook al een voorzichtig voorschot neem op de perspectiefnota. Onder het hoofdstuk strategisch HRM staat in de programmarekening dat er een functiewaarderingssysteem is geïntroduceerd. En dit biedt wat betreft de Partij van de Arbeid een goede kans om eens inzage te krijgen hoe het nu zit met de verschillen tussen beloning, verschillen in beloning tussen mannen en vrouwen. Wij zouden daar graag meer zicht op willen krijgen. En als werkgever vervult de gemeente een voorbeeldfunctie. En de wethouder gaf al aan daarvoor in te zijn en we zijn daarom vooralsnog van plan om bij de perspectiefnota met een voorstel hiervoor te komen en we gaan daarover graag met anderen in gesprek. Uit het gehouden medewerkersonderzoek blijkt dat we beter doen dan bij de vorige meting en ten opzichte van benchmark gemeente. En dat is positief, maar er is toch een kritische noot. Er komt ook uit het medewerkersonderzoek naar voren dat er hoge werkdruk wordt ervaren. En als we dat naast de bemerking van de accountant leggen, dat bepaalde beheersmaatregelen niet uit de verf komen wegens gebrek aan capaciteit, is het tijd om op te gaan letten als organisatie. Wanneer gebrek aan capaciteit tot risicovol kwaliteitsverlies zou kunnen leiden, is actie geboden. En de Partij van de Arbeid roept daarom op om een gedegen follow-up, en in de luchtvaart noemen we dat Route Course Analyse, te doen naar de uitkomsten van het medewerkersonderzoek om de juiste beheersmaatregelen te kunnen nemen. Ik wil er hier ook op wijzen, en dit aspect is overigens ook opgenomen in het college-akkoord, dat we deze periode echt vooruitgang willen zien op het stoppen met Payroll-constructies. En als laatste punt wil ik het met u hebben over sturingsinformatie. Al enige jaren maak ik onder andere bij de begroting kenbaar dat ik met al die cijfers niet zo heel veel kan. En uiteraard besef ik dat de cijfers moeten kloppen, en dat er allerlei wettelijke verplichtingen zijn waar we aan moeten voldoen. En het gaat hier natuurlijk om gemeenschapsgeld waarmee we zorgvuldig moeten omspringen en netjes moeten verantwoorden wat we daarmee doen. Maar al die cijfers zeggen niet zo heel veel over het effect van wat dat doet op mensen, wat voor gevolgen dat heeft voor onze inwoners. Wij willen weten wat we met al die programma’s en budgetten nou echt hebben bereikt. Wat we hebben bijgedragen aan het verbeteren van iemands leven. Mijn fractie is bezig om een voorstel te ontwikkelen om aantoonbaar te maken wat het effect is van onze kaders en programma’s op onze inwoners. In het verleden heb ik daar al over gesproken met BBA en onder andere GroenLinks en ik nodig ook andere fracties uit om daar met ons over na te denken. En de heer Noomen had het enkele jaren geleden over het invoeren van een schuldenklok. En misschien is een Amstelveense geluksklok wel een positievere variant daarvan. Zo worden we constant gewezen op waar we hiervoor zitten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Veenboer. Dan gaan we naar mijnheer Adriaans, SP.

De heer Adriaans: Dank u wel, voorzitter. Ook wij waren erg blij met de antwoorden, uitvoerige antwoorden ook, op veel vragen van het college. Dat is, dat mogen, dat schept wel verplichtingen voor de toekomst zal ik daarbij zeggen. Want nu gaat het goed maar we verwachten het niet altijd zo. Als het gaat om, GroenLinks had het er over en de Partij van de Arbeid ook, op mijn briefje staat ook vooral stuurinformatie,

verantwoordingsinformatie dan denk ik dat wij daar als raad ook met elkaar eens naartoe moeten gaan. Want we hebben nu bijvoorbeeld wel Depla-indicatoren staan in het geheel maar vaak zijn de cijfers van 2016 nog niet bekend. Dus sturen kun je al helemaal niet, maar zelfs verantwoorden, verantwoorden over iets wat 2-3 jaar terug gebeurd is, nou dat lijkt, dat is veel te ver terug. Dus die informatie, en dan is het 'meten is weten' maar inderdaad dan sluit ik ook even aan bij mevrouw Veenboer, het gaat er ook om: wat betekent het voor de mensen? En dat kun je niet altijd in cijfers uitdrukken. Dus dat we daar met elkaar over gaan discussiëren en gaan kijken: hoe kunnen we dat beter, hoe kunnen we dat beter cijfermatig doen? Dat is denk ik iets wat we echt nu vorm moeten gaan geven als raad. Ik zou dan één ding nog daarover mee willen geven, laten we wel oppassen met het Smart formuleren van doelen. Er is een hele mooie uitdrukking: stop SMART, be FUZZY. Google er maar eens op. Feestelijk, Uitzinnig, Zuiver, Zinnelijk, Yes, we gaan ervoor. Sommige doelstellingen moeten gewoon ambitie uitspreken en SMART heeft nog wel eens de neiging om die ambitie een beetje naar beneden te brengen. Dus laten we ook vooral de juiste doelstellingen…

De heer Kortekaas: Voorzitter? Voorzitter?

De voorzitter: Ik kijk even… Ja, mijnheer Kortekaas.

De heer Kortekaas: Ja, ik zou de heer Adriaans niet na kunnen doen wat hij net zei, maar dat klonk mij heel SMART in de oren eigenlijk hoor.

De voorzitter: Oké, dank. We gaan naar het CDA.

De heer Rienks: Ja, meneer de voorzitter, bedankt. U wilt de discussie in de raad altijd bevorderen en daarom neem ik de handreiking van collega Kortekaas meteen aan om het te hebben over zijn voorstel om, ik geloof op elke pagina een duurzaamheidsparagraaf in te voeren. Nou moet u weten…

De heer Kortekaas: Om de pagina.

De heer Rienks: Om de pagina. Nou moet u weten, ik doe veel aanbestedingen. En de aanbestedingen wordt de waarde die aan duurzaamheid die wordt steeds groter, de waarde die daaraan wordt gehecht hè. Ik ben boekverkoper, ik verkoop boeken en boeken zijn eigenlijk niet zo duurzaam. En ik moet me in allerlei bochten wringen om toch maar heel duurzaam over te komen. Nou ja, duurzaamheid en boeken dat gaat gewoon niet goed samen en zo zie ik het voorstel van de heer Kortekaas ook een beetje: je kan niet bij elk onderwerp… Aan duurzaamheid aandacht besteden. Hoe goed bedoeld het misschien ook is. Dus ik vind het idee aardig, maar nee.

De heer Kortekaas: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kortekaas.

De heer Kortekaas: Ja, de heer Rienks doet hier een stelling dat dat niet kan, maar in mijn ogen kan het wel. En ja, in mijn ogen zou het ook moeten want we kunnen de krant niet openslaan of de toekomst wordt ons voorspeld en die ziet er niet zo best uit. En dat komt omdat we voortdurend met financiën bezig zijn en niet voortdurend bezig zijn met dingen waar we eigenlijk mee bezig zouden moeten zijn, namelijk laat ik het samenvatten als het smelten van de poolkappen. Ja, elke beslissing die we hier nemen heeft financiële consequenties, die leggen we allemaal met elkaar heel erg vast en elke maatregel heeft ook duurzaamheidsconsequenties. En mijn fractie is er voor om die ook net zo nauwgezet vast te leggen als de

financiën. Ik begrijp dat de vraag gaat leven dat we hier 200 pagina's programmarekening hebben, dat die dan misschien dubbel zo dik wordt. Nou, dat zou kunnen. Ik denk dat er ook nog wel dingen zijn die er weer uit kunnen. Maar ik zou het een vooruitgang vinden als de helft van de financiën zouden verdwijnen en die ingenomen zouden worden door duurzaamheidsoverwegingen.

De voorzitter: Terug naar mijnheer Rienks.

De heer Rienks: Oké. Maar het geforceerde dat, ja dat staat mij toch wel echt tegen. Daarbij duurzaamheid is iets van ons allemaal, ik veronderstel het belang van duurzaamheid bij alle ambtenaren bekend. En ik verwacht ook niet dat de aandacht voor duurzaamheid zal verslappen.

De voorzitter: De heer Adriaans wil even daarover.

De heer Adriaans: Als duurzaamheid van ons allemaal is dan moeten we toch juist over duurzaamheid iets opnemen?

De voorzitter: De heer Rienks tot slot.

De heer Rienks: Mijnheer Adriaans, u heeft toch wel iets over duurzaamheid kunnen opmerken in de programmarekening?

De voorzitter: Oké. Dat was…

De heer Kortekaas: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Kortekaas, u…

De heer Kortekaas: Nou ja, mijnheer Rienks die zegt nu: er staat toch het een en ander in die programmarekening over duurzaamheid. Nou, dat is echt heel weinig. En het is in ieder geval niet wat we afgesproken hebben. We hebben hier twee jaar geleden al afgesproken dat er in de programmarekening van 2016 iets zou komen wat een beetje lijkt op een nulmeting van over duurzaamheid. Die hebben we uiteindelijk vorig jaar gekregen als soort los document, maar dat gaat natuurlijk alleen functioneren als we dat ook opnemen in de jaarlijkse, of de periodieke frequentie die we hebben van dit soort stukken. En ja, ik zou niet weten hoe anders zou je er een circuit naast creëren. Dat lijkt me niet wenselijk.

De voorzitter: De heer Rienks.

De heer Rienks: Ik geloof dat ik voldoende heb gezegd over toevoegen van duurzaamheid in de programmarekening en ik wou nu graag overgaan tot mijn bijdrage…

De voorzitter: Ja, dat kan.

De heer Rienks: …als u mij toestaat. Ik wil de bijdrage die ik in de commissievergadering heb gehouden zeker niet over doen. Wel vind ik het heel mooi om te zien dat die programmarekening in drie commissies behandeld wordt. En ik hoop ook dat dat nu, vanaf nu altijd het geval zal zijn. Een andere bijdrage waarin ik mij beperkt tot de stokpaardjes van het CDA, u zult ze snel ontdekken, en de rode lijn eigenlijk. En de rode lijn toen ik mijn korte bijdrage doorlas dacht ik toch, ja dat is de zuinigheid die toch wel driftig om zich heen slaat hier in Amstelveen. En misschien dat dat naar de toekomst toe op een gegeven moment een soort verkeerde

zuinigheid is. Dus luistert u aandachtig. Het is al vaak gezegd, de programmarekening was dit jaar weer zorgvuldiger, uitgebreider en mooier opgemaakt. Complimenten voor de ambtenaren. Het zag er prachtig uit. Maar voor het CDA is de inhoud belangrijker dan de vormgeving. En wat vertelt die inhoud ons dan? De programmarekening maakt duidelijk, moet duidelijk maken of het programma dat is vastgesteld in de kadernota goed is omgezet in beleid. Ja, daarbij rekening houdend met de afgesproken financiële kaders. Dat u het maar weet. Amstelveen is hier met vlag en wimpel voor geslaagd. Ja, nou is mijn conclusie na het lezen van dit vuistdikke rapport: uit alles blijkt dat Amstelveen een financieel uiterst gezonde gemeente is. Het beleid van het afgelopen jaar heeft hier geen verandering in aangebracht. Sterker nog, de financiële positie is door een heel streng uitgavenbeleid nog sterker geworden. U weet, het CDA heeft een plagiaatscanner. We hebben de programmarekening dit keer vergeleken met het coalitieakkoord. En wat opvalt is het volgende: op het gebied van duurzaamheid, zorg, wonen en infrastructuur worden de komende jaren forse stappen gezet. Was het beleid waarvan de programmarekening een verslag is van het afgelopen jaar misschien een beetje voorzichtig of te zuinig dat die grote stappen nu opeens wel gezet worden? Het zou zomaar kunnen. Als er ruimer was gebudgetteerd het afgelopen jaar was het debacle op ICT-gebied misschien niet voorgevallen. En waren er misschien op het gebied van duurzaamheid, waren we veel verder geweest, mijnheer Kortekaas. Één ding is zeker, verkeerde zuinigheid heeft zijn prijs. In Amstelveen blijven de reserves oplopen. Geen gemeente in Nederland kent een betere solvabiliteit. Het zijn cijfers om trots op te zijn. Maar ik blijf herhalen, totdat het is opgelost, wat hebben de 1000 kinderen die in armoede opgroeien aan deze mooie solvabiliteitcijfers? Niets. Helemaal niets. Want een welvarende stad is pas echt welvarend als iedereen die welvaart ervaart. Het CDA kijkt dan ook uit naar een behandeling van de perspectiefnota en hoopt dat het college die aangekondigde stappen vooruit inderdaad gaat zetten. Dat brengt mij op een klein puntje van kritiek. Die ik ook in de commissievergadering heb aangegeven. De programmarekening is een teveel cijfermatige opstelling van het beleid. Mevrouw, van de PvdA, neem me even niet kwalijk… Veenboer, Esther Veenboer, haha, zei het ook al. Want wat is het effect van al die uitgegeven euro's in het ingezette beleid nu geweest? In het vervolg pleit ook het CDA voor een programmaberekening waar het verhaal achter de cijfers beter naar voren komt. Ik ben ook na de behandeling van dit punt in de commissievergadering met vraagtekens blijven zitten betreffende het mobiel cameratoezicht. In de programmarekening staat dat in 2017 mobiel cameratoezicht niet is ingezet omdat er geen aanleiding voor was. Daar hebben we onze verwondering over uitgesproken. Maar de wethouder zei: dat mobiel cameratoezicht alleen kan worden ingezet voor woning.., niet kan worden ingezet voor woninginbraken. Terwijl die in Westwijk explosief zijn gestegen het aantal woninginbraken. Het is het 2017 alleen ingezet voor de bestrijding van een auto-inbraakgolf in Westwijk. Toen begreep ik het niet meer. Mag het nou alleen voor de openbare orde? Of alleen voor rijdende auto's? Hoe moet ik dit aan de inwoners uitleggen? Die met een inbraak worden geconfronteerd? "Helaas mevrouw, uw huis is een puinhoop, u bent uw spullen kwijt, maar dat is privé en valt niet onder de openbare orde. We hebben het mobiel niet kunnen waarnemen." Als de camera's zo weinig kunnen worden ingezet, kan je ze dan nog wel mobiele camera's noemen? Voorzitter, ik kom tot een afronding maar niet voordat ik een aantal dingen opmerk onder andere over het project Mensen Maken Amstelveen. In 2018 is dat project beperkt voortgezet en wordt met name ingezet op participatie. Nieuwe vormen van participatie, persoonlijk en digitaal. Maar Mensen Maken Amstelveen was veel meer. Het ging niet alleen om participatie, het ging om iets veel basalers. Elkaar leren kennen. Want voordat je elkaar leert kennen, pas daarna kan je participeren. Amstelveen heeft geld genoeg. Zet een beetje van dat geld in om Amstelveners dicht bij elkaar te brengen. Want als je elkaar beter leert kennen, ben je ook bereid meer voor elkaar te doen. Mantelzorg, ook een CDA-punt. Er is meer geld uitgegeven dan begroot, geen zuinigheid in dit geval.

De voorzitter: Mijnheer Rienks, ik moet u er misschien even op wijzen dat u minder dan een minuut spreektijd nog heeft en er zijn nog motie zo meteen, dus het is aan u de keus om zo meteen u zelf monddood te hebben gemaakt de rest van de vergadering.

De heer Rienks: Nou, dat lijkt me …, bedankt voor de waarschuwing. Ik heb gezegd.

De voorzitter: We gaan naar AVA, zoals al is gezegd de motie die ook door jullie is ingediend doen we in het tweede ronde.

Mevrouw Veenboer: Voorzitter? Ondanks dat hij mijn naam was vergeten ben ik ook nog wel bereid om misschien een half minuutje af te staan hoor.

De voorzitter: Wat vraagt u ervoor?

De heer Lechner: Voorzitter, bedankt. Op de agenda staat het vaststellen van de programmarekening 2017 en daarin staat dat het college verantwoording aflegt over het gevoerde bestuur in 2017 en wordt er ingegaan op wat is bereikt en wat daarvoor is gedaan. Nou weet u allen dat 2017 wij nog niet in uw gezelschap zaten, dus dat heeft u in ieder geval bereikt met deze programmarekening. En wij zullen de komende jaren heel kritisch beleid van de gemeente Amstelveen volgen omdat wij vinden dat er een aantal punten niet op de juiste manier beleid is gevoerd. En mijnheer Rienks die voerde het al aan, die 1000 kinderen is bijvoorbeeld een van de speerpunten waar we wat aan moeten doen. Ik ga er verder ook niet lang, geen woorden vuil aan maken.

De voorzitter: Komt nog terug in de komende jaren. Heel goed. Mijnheer De Pijper.

De heer De Pijper: Voorzitter, wat ons betreft ging het eigenlijk in 2017 ook gewoon goed. Het laatste jaar van het college was weer een stabiel financieel beleid. Er zijn natuurlijk altijd verbeterpunten en we willen het dan over drie punten hebben. Allereerst de wijze van begroten. Ook uit de programmarekening blijkt dat er op een aantal terreinen te krap begroot wordt en dat het vooral op het gebied van het sociale domein. Om de voorzieningen op een goed niveau te handhaven blijkt dat we niet uitkomen met de begrote gelden en in het tijdvakrapportage is een afsluiting programmarekening blijkt dat er dan weer extra geld nodig is. Wat ons betreft moet er proactief toch wat ruimer begroot worden om de budgetten van tevoren al beschikbaar te hebben voor het voorzieningenniveau dat gelet op de gewenste kwaliteitsniveau en de kwantiteit in de vorm van het aantal mensen dat een beroep doet op de voorzieningen. Dus lezende de programmarekening zouden wij het college willen oproepen om zodanig ruimer te begroten dat in de programmarekening minder extra aanvullende uitgaven hoeven te worden genoemd. Dan het tweede punt. Zoals we in de commissievergadering hebben aangegeven menen we dat de organisatie van de gemeente Amstelveen in deze dynamische samenleving voor een behoorlijke slag staat om mee te ontwikkelen. Commissie ABM heb ik de ICT genoemd en de frictiekosten. In 2015 kwamen de decentralisaties over ons heen en vorig jaar hebben we nog, vorige week hebben we nog de presentatie gehad over de omgevingswet die in 2021 in werking moet treden. We krijgen uit de programmarekening de indruk dat het de organisatie, om allerlei veranderingen die op de organisatie afkomen, moeite kost om die op te vangen. Ook dit moet leergeld zijn van de informatie die uit de programmarekening naar voren komt. En een derde punt, ja ik kom er weer op terug, de instelling van het fonds sparen vooraf in 2017. Zoals er bij de bespreking van het coalitieakkoord al hebben aangegeven gaat in deze collegeperiode de drie grote projecten van Amstelveen van de fase van voorbereiding en de fase van uitvoering. Dat betekent dat er een grote druk op de gemeentelijke organisatie zou komen te staan en denk ook op de financiën. Juist om die reden is het belangrijk dat er een duidelijke visie komt als sparen vooraf en met name ook de goede beleidsvisie op het kwaliteitsniveau van de voorzieningen in de wijken van

Amstelveen dat die op niveau kunnen blijven. Juist na de verloop van de, na het verloop van de uitvoering van de grote projecten. En we zijn blij dat de wethouder al heeft toegezegd in het uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord daaraan aandacht gegeven. Dan de opmerking en de vragen die zijn gesteld. Allereerst de heer Kortekaas, GroenLinks. Ja, meten is weten, inderdaad meten is weten. Alleen de vraag is of je dat nu moet doen met die 240 pagina's programmarekening, en daar ik een beetje mijn twijfels over. En inderdaad, ik denk dat het goed is om kwalitatief gewoon te zien wat er gebeurt aan duurzaamheid in onze gemeente. Maar ik denk dat de programmarekening in eerste instantie toch eigenlijk een financieel stuk is, wat eigenlijk aangeeft wat een missie op de programma's eigenlijk aan investeringen in het beleid teweeg heeft gebracht. En dan zou ik graag die duurzaamheiddiscussie op een ander moment apart in een raadsvergadering, bijvoorbeeld één keer per jaar, willen bediscussiëren. Ik denk dat we dan op een veel constructiever bezig, constructievere wijze bezig zijn dan het als aanhangwagen voor de programmarekening te gebruiken. Dus in die zin zou ik eigenlijk die duurzaamheidsdiscussie daarvan los willen koppelen. Dan, ja de bestemming reserves voor het stadshart. Ja, ik vind het moeilijk om daar wat over te zeggen. Ik ben eigenlijk geneigd om te zeggen: ja, ik zou kiezen voor, ik ben enthousiast voor bestemmingsreserves omdat je dan inderdaad de financiën voor een heel duidelijk doel gelabeld hebt. En wat mij betreft denk ik zou we daarvoor moeten kiezen. En ik denk dat je dan eigenlijk ook, in ieder geval het financieel randkader voor bepaalde projecten duidelijk hebt en dan inderdaad aan de slag kunt gaan om je beleid verder in te vullen. Dus ja, om daar nou van afstand te doen. Zo proef ik een beetje het betoog. Ik vraag me af, ik zou er nog eens over willen nadenken, maar ik vraag me af of ik daar een voorstander van ben.

De heer Kootker: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Even kijken, ja. Mijnheer Kootker.

De heer Kootker: Ik denk dat het, mijnheer De Pijper, precies andersom ligt. Juist als je de bestemmingsreserves handhaaft, wijk je nou af van het bestaande beleid, dat is namelijk dat we zeggen we willen geen bestemmingsreserves hebben, tenzij. Doordat te doen en die reserves in de algemene pot te houden, zet je de raad in positie om telkenmale de beleidsafwegingen te maken en ook de nodige beleidsintensiveringen te maken die nodig zijn. Dat geeft je een mogelijkheid om direct stukken te kunnen reageren zonder dat het geld vastzit in een pot waar het eigenlijk niet uit kan anders dan dat je de bestemming al vooraf hebt gegeven. We hebben, en je ziet ook dat de ontwikkeling op dit moment zodanig zijn dat we geconfronteerd worden met heel veel bijzondere uitgaven. En als of het nou de ICT is of het is het HBC of het is, het zijn, het zijn wat dat betreft spannende tijden in een hoogconjunctuur waarin uitgaven moeilijker te controleren zijn. En dat betekent denk ik dat we als raad ons zelf erg in positie moeten gaan brengen om te zorgen dat we daar de juiste keuzes in kunnen maken. Dat is eigenlijk de onderliggende argumentatie. Het gaat mij dus eigenlijk niet eens zozeer over die bestemmingsreserves stadshart. Het gaat mij vooral over het principe om onszelf als raad goed in positie te houden om met het, om de kaders aan te geven waar we onze centen echt aan willen gaan besteden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Coumans van de VVD.

De heer Coumans: Voorzitter, dank u wel. Ik zal het kort houden. Stilstand is achteruitgang, maar daar is in Amstelveen zeker geen sprake van. De gemeente heeft namelijk een duidelijke progressie laten zien in onze financiële verantwoording, keurig binnen de geschetste tijdlijnen. En ook de leesbaarheid is verbeterd. Zeker ook door de komst van de digitale versie, die heb jullie ongetwijfeld allemaal gezien. Wat daarom leuk is, mijnheer Kortekaas, ik tikte net het woord duurzaamheid daarin in en ik ben op een gegeven moment de tel kwijtgeraakt. Dus het zit er zeker in verankerd. Maar daar zit, maar daarover zo meer…

De heer Kortekaas: Voorzitter?

De voorzitter: U hebt het ook gedaan?

De heer Kortekaas: Ja, nee, ik heb daar niet zoveel behoefte aan. Het gaat mij niet om het aantal malen dat het woord duurzaamheid ergens in voorkomt, …

De heer Coumans: Nee, ik kom hier, ik kom hier, ik kom hier nog op.

De heer Kortekaas: het gaat mij echt om andere dingen. Ook, de heer Coumans komt er gelukkig nog op.

De heer Coumans: Ik kom u nog tegemoet. Ik wil dan ook zeker nogmaals een compliment uitbrengen aan alle ambtenaren die hieraan hebben bijgedragen, het kan niet vaak genoeg gezegd worden. Want een pak papier van 239 pagina's is niet niets. Plus de digitale versie. Dan beluister ik van een ieder eigenlijk hier die het woord heeft gevoerd veel zaken van eenzelfde strekking dat het eigenlijk allemaal nog SMARTer kan. Ik heb dat ook aangehaald in de commissie. Ik wil dan ook daarin een handreiking doen, en dat kan ten aanzien van de duurzaamheid, maar ook om te kijken naar de Depla-indicatoren waar de SP naar refereerde. Laten we dit bespreken in de rekeningencommissie. De rekeningencommissie heeft de vrijheid van initiatief, we hebben daar de vorige keer geen gebruik van gemaakt. Ik zou dat graag willen doen. Ik ben zelf afgevaardigde namens de VVD in de rekeningencommissie. Dus met jullie goedvinden wil ik daar deze discussie voortzetten om ook te kijken naar het effect van de indicatoren in de programmarekening en ook ten aanzien van de leesbaarheid van, niet alleen de programmarekening, maar ook de perspectievennota. Want die moet voor iedereen leesbaar zijn en ook voor iedereen die niet financieel onderlegd is. Dus mijnheer Kortekaas, daarin zit mijn handreiking. En ook mijnheer Kootker, u had een aantal technische punten. Lastig om hier antwoord op te geven in deze raad, maar daar wil ik zeker ook in de rekeningencommissie of tussentijds daar nader met u over in gesprek gaan. Dank u wel voorzitter, dat was hem.

De voorzitter: Bedankt mijnheer Coumans. En dan gaan we naar de heer Van der Steenhoven, D66.

De heer Van der Steenhoven: Ja, dank u wel voorzitter. Eigenlijk was dit wel weer eens een verfrissende programmarekening. Dat is eigenlijk tweeledig. Allereerst omdat, nou de accountant een volledig getrouw en rechtmatige programmarekening zag. En ten tweede omdat we hem in één raad en in één commissie konden behandelen, en dat was de afgelopen jaren nog wel eens anders, dan moesten we hem twee keer behandelen door, nou ja, achterstanden van cijfers. Dus dat was in ieder geval heel positief. Wat we wel zien, en dat hebben we ook opgemerkt in de commissie, is dat er, nou ja dat je toch moet waken voor risico's, voor onderliggende risico's die je niet goed kan zien. En dat betekent onder andere dat je je contractenregister goed op orde moet hebben, dat ben ik helemaal met de vorige insprekers eens. Maar ook dat je goed moet kijken naar iets als inderdaad het weerstandsvermogen, je risicobeleid, et cetera. Ik heb daar ook al de wethouder om gevraagd, zeg ik ook in de richting van mijnheer Kootker, en die heeft toen ook toegezegd, u was daar volgens mij niet bij aanwezig bij de commissie ABM, maar die heeft dat toegezegd om begin 2019 die nota risicobeleid volledig weer eens een keer met de raad te bespreken. En ook de kaders daarvan die elke keer dus wel, en al die losse stukken hè, rekening, programmabegroting en perspectievennota wel terugkomen maar juist ook die bovenliggende kaders in die nota opnieuw te bespreken. Dus nou , met die toezegging waren wij in ieder geval al erg blij en volgens mij is daar op die manier dus ook aandacht voor. Dan ga ik gelijk naar uw tweede punt ten aanzien van uw bestemmingsreserves stadshart. Wij zijn het helemaal eens met datgene dat er in de beantwoording van het college staat op dit punt bij het raadsvoorstel. En dat heeft namelijk met twee zaken te maken; enerzijds wil je liever niet heel veel bestemmingsreserves, behalve

A, als het doel heel duidelijk is, denk bijvoorbeeld aan afval of in dit geval aan het stadshart. En twee, als het ook echt budgettair neutraal is zodat het de hele tijd zichzelf qua inkomsten en uitgaven de hele tijd een beetje blijft, nou ja, blijft levelen. En als je dat op die manier inricht dan is dat dus een duidelijk doel voor zo'n bestemmingsreserve en hoef je dus juist niet bij elke kleine afwijking, bijvoorbeeld binnen afval of in dit geval straks bij stadshart waar dus heel veel uitgaven gemaakt gaan worden, hoef je niet elke keer terug naar de gemeenteraad. Dus als die twee zaken duidelijk zijn, dan is wat ons betreft een bestemmingsreserve prima. In alle andere gevallen, als het doel dus niet helder is, dus een hele grote algemene pot voor wonen waarvan we niet duidelijk weten waar we dat nou precies voor gaan gebruiken. Dan zeg ik; nee, dan willen we die bestemmingsreserves niet hebben. Dan gaat het college eerst maar terug naar de gemeenteraad. Dus dat eigenlijk voor zover uw punten. Zelf…

De heer Kootker: Voorzitter, een interruptie graag. Een vraagje aan mijnheer Van der Steenhoven, want het raadsbesluit is gebaseerd op de visie en de uitwerking stadshart hè, wat we medio vorig jaar hebben gedaan. Die bestemmingsreserves ziet op de herinrichting van de openbare ruimte in het stadshart, dat is wel een hele brede formulering waarvoor de specifieke opbrengsten van de verkoop van de gronden aan de Rembrandtweg en bit het Hudsonsgebied specifiek in de pot gestopt worden, terwijl de doelen die moeten worden bereikt in de openbare ruimte, die zijn eigenlijk verder nog niet ingevuld anders dat daar een hele brede visie ligt.

De heer Van der Steenhoven: Ja maar, voorzitter…

De heer Kootker: Maar wat ik begrepen heb is dat we, dat daar een uitwerking van zou moeten komen en dan is het logisch in mijn optiek dat je op dat moment gaat kijken of dat ook past in de andere afwegingen die je zou moeten maken. Ik haal even het voorbeeld van het oude dorp naar voren. Op het moment dat je daar geen gronden hebt en geen opbrengsten hebt, terwijl je wel in je coalitieakkoord een ambitieus programma daarvoor wilt ontwikkelen, dan heb je dus ook geen bestemming reserve die je daarvoor neer moet zetten, dan moet je hem dus uit algemene reserve halen. Waarom zou je dat dan daar wel doen terwijl je dan hier een specifieke reserve neerzet? Dat is een beetje het dilemma waar ik mee zit.

De heer Van der Steenhoven: Ja, nou voorzitter…

De voorzitter: Mijnheer Van der Steenhoven.

De heer Van der Steenhoven: Volgens mij heeft het A dus te maken met de omvang van het project, dat is in dit geval groot. Dat zie je ook bij grondexploitaties, die open je dan ook, dan heb je ook inkomsten en uitgaven. Misschien moeten we samen nog eens een keer goed naar de techniek kijken en ook naar dit specifieke voorbeeld uit gaan diepen met de wethouder. Wat in ieder geval wel in uw richting zal zeggen is dat de gemeenteraad natuurlijk wel als er een bestemmingsplan gewijzigd moet worden bij het stadshart, bijvoorbeeld als er een uitbreiding plaatsvindt of et cetera, dan komen ze natuurlijk met het nieuwe plan stadshart wel weer terug naar de gemeenteraad. Dus het is niet zo dat u doordat u nu met deze programmabegroting instemt, u niets meer over de verdere plannen voor het nieuwe stadshart te zeggen heeft. Dat heeft u wel. Dan op het punt van GroenLinks, daar hadden wij ook al, dat had ik ook al genoteerd. Want ook bij ons geldt 'meten is weten'. Ik ben het ook zeer eens met de suggestie van de collega Coumans om te zeggen: laten we daar nou eens ook een rol voor de raad voor inbouwen. Wat je kan wel heel makkelijk zeggen: nou weet je college, die dat meten en weten en die indicatoren, dat is allemaal aan jullie. Maar volgens mij zitten wij hier ook met z'n allen en kunnen wij ook heel goed nadenken van wat is nou voor ons een goede indicator, kwalitatief of kwantitatief, om te zeggen: nou, dan kan ik na een paar jaar wel zien of uw beleidsdoel of dat wel of niet, of eigenlijk ons beleidsdoel, of dat wel of niet bereikt is. Dat maakt mij een klein

beetje, dan moeten we even goed kijken naar de vorm waarop we de raad betrekken want de rekeningencommissie zijn vaak in ieder geval de financiële mensen. En ik zou ook juist zeker, nou mensen als mevrouw Veenboer die dan toevallig wel weer in de rekeningencommissie zit, maar op de ruimtelijke terreinen en op de zorgterreinen bijvoorbeeld ook daarbij betrekken.

De heer Kortekaas: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, de heer Kortekaas.

De heer Kortekaas: Ja dat klinkt me als muziek in de oren. Maar dan zit ik toch even met gewoon de concrete vraag van we hebben vorig jaar die nulmeting duurzaamheid gehad. Daar staan gewoon een aantal hele concrete metingen in: hoe staat dat in Amstelveen? Daar gaat het over zonnepanelen, dan gaat het over de hoeveelheid CO2 die uitgestoten wordt, dan gaat het over de hoeveelheid, nou ja ga zo maar door. Dat soort dingen, u kent hem. Krijg ik dat dan terug? Krijg ik die metingen, krijg ik die dan terug als ik u en de heer Coumans volg in wat nu voorgesteld wordt.

De heer Van der Steenhoven: Wat mij betreft is het antwoord daarop ja. Ik was het namelijk ook roerend met u eens. Ik vind dat als je een nulmeting doet dat daar een vervolg aan gegeven moet worden anders hoef je die nulmeting überhaupt niet te doen. Dus volgens mij was dat een heel goed punt. Of het vervolgens in elk raadsvoorstel verwerkt zou moeten worden, daar kan je dan weer vraagtekens bij hebben. Niet omdat wij duurzaamheid niet net zo belangrijk vinden als GroenLinks, wij vinden dat zeker net zo belangrijk. Maar vooral ook omdat nou ja die punten die daar nu elke keer waar we elke keer opgesomd hebben, op het terrein van financiën staat er ook heel vaak onbegrijpelijke tekst in 6 van de 10 raadsvoorstellen. Dus ja, dan moeten we het überhaupt eens over hebben van hoe willen we met z'n allen dat zo'n raadsvoorstel wordt vormgegeven. En natuurlijk welke plek geven we duurzaamheid daarin. Maar ik ben het helemaal met u eens als u zegt: dat er als onderdeel van het college uitvoeringsprogramma een 1-meting zou moeten komen op het terrein van duurzaamheid. En daar sluit ik ook gelijk mijn betoog bij af, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Stevens, mijnheer Van der Steenhoven. Zoals we hebben afgesproken; de motie doen we in een aparte ronde. De vraag is: heb u nog behoefte aan een tweede ronde over de programmarekening? Ik kijk even rond. Ja, mijnheer Kortekaas en mijnheer koter. Mijnheer Kortekaas.

De heer Kortekaas: Nou ja, ik heb wel de behoefte om heel kort nog even te reageren op de heer De Pijper, die slaat toch volgens mij echt wel de plank mis als hij de programmarekening helemaal financieel lijkt te willen beschouwen. Ik zie de programmarekening als een terugblik op het vorig jaar waarin we kijken wat we terecht hebben gebracht van het beleid. En belangrijk is het financiële aspect, maar ik heb duidelijk gemaakt dat ik andere aspecten minstens net zo belangrijk vindt. En ja, de heer Coumans heb ik inmiddels op gereageerd. Ik zag hem geloof ik knikken toen de heer Van der Steenhoven zei dat ik gerust kon zijn op dat de nulmeting duurzaamheid dan terugkomt in de stukken. Dus daar ben ik tevreden over. Ja, de heer Kootker doet een interessant voorstel over het omgaan met de bestemmingsreserves. Hij noemde met name het stadshart en daar vraag ik me wel een beetje af of dat een goed voorbeeld is. Maar ja, ik stel voor dat we daarop terugkomen of dat inderdaad een middel is om daar de raad beter in positie te krijgen. Want dat zijn we volgens mij allemaal wel eens, daar is best aanleiding voor. Dank u wel. En ja, voor de tweede termijn, mevrouw Polderman wil graag straks ook nog even het woord voeren, maar dat is dan toch echt nadat mevrouw Höcker de tweede termijn heeft gedaan.

De voorzitter: Ja ja, dat is dan geen tweede termijn dat is gewoon de motie. Ja, we gaan naar mijnheer Kootker '…'.

De heer Kootker: Dank u wel voorzitter. Ja ik had nog wel even behoefte om te reageren op de woorden van de heer Kortekaas. Die sprak over inzicht in de maatschappelijke effecten, duurzaamheidseffecten en het SMART-principe. Dat rekent aan onze kant op grote sympathie. Hoe je dat precies dan moet gaan invullen, dat is dan nog maar even de vraag. Maar ik denk dat dat in ieder geval dat we daar een hoop energie en tijd aan mogen besteden. En als we dat ook raadsbreed, dan wel via de rekeningencommissie kunnen doen, dat is mij om het even. Het zou mij heel wat waard zijn als we ook in de programmarekening de maatschappelijke effecten en de duurzaamheidseffecten te kunnen zien. En dan haak ik meteen maar even aan bij de woorden van mevrouw Veenboer, want ik zie toch ook liever, hoewel een schuldenklok misschien ook wel belangrijk is, maar ik ben toch wel erg gecharmeerd van de geluksklok. En ik laat me graag nog eens voorlichten hoe u dat nou precies voor u ziet. Maar dat er meer is dan alleen financiën en dat het ook onze rol is om juist die achterkant van die financiën zichtbaar te maken, voor onszelf maar ook voor onze inwoners in deze stad, dat lijkt me evident. Dank u wel.

De voorzitter: Voldoende besproken? Ik kijk even rond, als dat het geval is dan breng ik de programmarekening 2017 in stemming. Is er iemand die behoefte heeft aan stemming? Kunnen we allemaal instemmen met de programmarekening? Dan is dat gebeurd.

De voorzitter: En dan is er de motie. Mevrouw Höcker, mag ik u vragen daar een toelichting op te geven?

Mevrouw Höcker: Dank u wel. Als raadslid hebben wij zoals we weten de taak een volksvertegenwoordiger te zijn naast een kaderstellende en controlerende rol, tussen en met de inwoners van Amstelveen te spreken en je te laten informeren en daarbij te signaleren. Al geruime tijd heeft alcohol- en drugspreventie onze aandacht. Bezoeken en gesprekken met jongerenwerk, jeugdhulp, politie, Brijder, informatie voor scholen en gesprekken met ambtenaren dragen bij aan de totstandkoming van deze motie. Zoals u wellicht in het nieuws heeft gezien en in de artikel van de Volkskrant van 7 juni staat: "In 2016 heeft 7,4% van de Nederlandse jongeren en jongvolwassenen van 15-34 jaar XTC geslikt. Daarmee gaat Nederland veruit aan kop in de Europese Unie." Einde citaat. Volkskrant 14 april 2018, chef landelijke recherche: "Drugsgebruik moet drastisch afnemen om strijd tegen de criminaliteit te winnen. De strijd tegen de georganiseerde drugscriminaliteit kan niet gewonnen worden wanneer, worden als het gebruik van drugs niet drastisch verminderd." Dit zegt Wilbert Paulussen, chef van de landelijke recherche. Hij zegt: "Dat criminele drugsprobleem gaan politie en justitie niet voor de maatschappij oplossen. Ik vind het echt tijd dat we de morele vraag opwerpen of drugsgebruik wel normaal is." Einde citaat. In het coalitieakkoord staat een zekere en stabiele toekomst voor Amstelveen en dat willen we allemaal. Met de leeftijd van onze kinderen en schoolgaande kinderen die nog in de zoektocht zitten naar hun eigen identiteit is het belangrijk hen daarbij goed te begeleiden en te sturen. De uitdagingen die daarmee gepaard gaan zijn vaak lastig en is het zoeken naar de juiste toon en vorm. We hebben onze kinderen lief, we willen voor hen een zekere en stabiele toekomst. Echter worden die risico's en gevaren van de samenleving ook steeds groter. Het excessief drugsgebruik wordt steeds groter en politie signaleert al lange tijd dat het drugsgebruik hoog is in Amstelveen. Door veranderingen binnen het beleid van onze gemeente en de bezuinigingen in het verleden is er op dit moment een tekort aan jongerenwerkers die te weinig op straat aanwezig kunnen zijn en daardoor minder preventie gericht kunnen werken. Scholen hebben het al zo druk met het lesprogramma dat er qua preventie van alcohol en drugs weinig tijd over is. We hebben in Amstelveen en landelijk gezien meer een gedoogbeleid. En in Amstelveen hebben wij een preventief risico-sturend beleid, wat inhoudt dat jongeren die in de

risicogroep vallen gemonitord en begeleid kunnen worden. Het blijkt dat het niet genoeg is en daarbij ook niet alle jongeren bereikt worden. Zij blijven onzichtbaar. De laatste jaren zijn er onder jongeren doden gevallen door gebruik van drugs. Het laatste voorbeeld wat ik heb was slechts 14 jaar. Voor een grote groep jongeren die in Amstelveen leven is het gebruik van drugs en alcohol normaal geworden. Even terug naar het citaat van de chef van de landelijke recherche: we hebben een morele taak. Wij als gemeente en raad hebben de taak voorwaarden te creëren, naast de taak van de ouders, om onze jongeren gezond te houden en een zekere en stabiele toekomst voor hen te scheppen en daarbij te wijzen op risico's en gevaren van alcohol en drugs. We hebben ook de taak om ouders voorlichting en preventieve maatregelen aan te bieden in het begeleiden van hun kinderen. Wij hopen met deze motie ook uw stem als raad te mogen laten horen. Wij hebben onze jongeren lief. Zij zijn de toekomst. Deze motie wordt ingediend door AVA, GroenLinks, ChristenUnie, D66, SP. Ik zal nu het dictum voorlezen: verzoekt het college om, budget beschikbaar te stellen voor jongerenwerk om voorlichtingstaken uit te voeren, gezamenlijk in gesprek te gaan met politie, jongerenwerk, Brijder, sportverenigingen, culturele instellingen en het Amstelveens voortgezet onderwijs, over hoe jongeren en opvoeders het beste bereikt kunnen worden, scholen te blijven overtuigen van het belang om ruimte te maken binnen het lesprogramma voor deze voorlichting, en bij de organisatie van feesten en festivals waar jongeren de doelgroep zijn aandringen op aanwezigheid van Unity, door jongeren voor jongeren, en eventueel extra benodigd budget voor de uitvoering bij behandeling van het college uitvoeringsprogramma en een begroting 2019 aan de raad voor te leggen, en gaat over tot de orde van de dag. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Höcker. De motie kan worden besproken in de raad, we maken even een rondje. Ik zie mevrouw Van der Vet.

Mevrouw Van der Vet-Babeliowsky: Voorzitter, dank u wel. Tijdens de behandeling van de programmarekening in de commissie B&S heeft de raad, heeft de commissie geconstateerd dat er geld is blijven liggen op diverse vlakken van preventie in Amstelveen. En voorlichting maakt nu eenmaal een substantieel deel uit van preventie. Onze jeugd loopt op het gebied van experimenten, zo u wilt innovatie, zo kan u het ook noemen, op het gebied van drugs en alcohol eigenlijk altijd voor op de generatie die de jeugd juist daartegen wil beschermen of in ieder geval daar voorzichtig mee wil zijn. In dat hele kat en muis spel zijn jongerenwerk, stichtingen als de Brijder, de scholen voor voortgezet onderwijs en de sportverenigingen van grote waarde voor de gemeente. De voorliggende motie roept op om de inspanningen met betrekking tot voorlichting aan de jongeren in onze gemeente over drugs en alcohol te bundelen om zo meer effect te sorteren. Je zou deze motie ook kunnen zien als voortzetting van beleid dat er eigenlijk al is, maar het is ook een extra steun in de rug voor al diegenen die onze jongeren begeleiden op hun lastige leerweg naar een verantwoorde omgang met alcohol en drugs. Want zowel alcohol als drugs zijn nu eenmaal onderdeel van onze maatschappij. Ze zijn overal verkrijgbaar, het is uitermate prettig om het allemaal te gebruiken en jammer genoeg ook heel spannend. En dat is een realiteit. We moeten onze jeugd er een beetje bij helpen en daarmee wij dienen deze motie graag mede in. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Polderman, gaat uw gang.

Mevrouw Polderman: Dank u wel voorzitter. Ja, het was al gezegd, ik wil ook graag het woord voeren. Want wij hebben namelijk vol overtuiging intensief meegewerkt aan deze motie. Het is namelijk voor GroenLinks van belang dat een goede voorlichting over alcohol en drugs de jongeren en opvoeders bereikt. We geloven in de kracht van preventie en GroenLinks wil dat mensen die de drugs gebruiken ook weten wat ze innemen. Een voorlichting is hiervoor de eerste stap. En we zien kansen in het breder kijken dan de voorlichting op scholen door juist daar aanwezig te zijn waar de jongeren ook aanwezig zijn. Bijvoorbeeld op festivals en op straat. Het

is dan ook van belang om in gesprek te blijven met alle betrokkenenpartijen om kwalitatief goede voorlichting te kunnen blijven bieden. Mijn collega Van der Vet van D66 die zei het al, scholen hebben er niet altijd even voldoende tijd voor. En dat is waar deze motie om vraagt, en daarom dank ik ook alle mede indieners en hoop ik dat we als raad ons kunnen laten horen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even verder. Ja gaat uw gang, mevrouw Herteryck.

Mevrouw Herteryck: Ja, dank u wel voorzitter. Tijdig signaleren en adequaat handelen zijn eerste vereisten om te voorkomen dat opvoedings- en gedragsvragen zich ontwikkelen tot problemen of verder escaleren. Onderwijs en jeugdhulp hebben hier verschillende taken in. Onderwijsprofessionals zijn met name belangrijke signaleerders van opvoedings- en gedragsproblemen, terwijl jeugdhulp professionals nodig zijn voor het juist beoordelen van deze signalen. Onderwijsprofessionals kunnen programma's en ondersteuning aanbieden aan leerlingen en dat past ook in het idee van passend onderwijs. Jeugdhulpprofessionals kunnen preventieve programma's en activiteiten verzorgen op school en in de buurt. Bij de moties zijn er twee aandachtspunten die voor bbA van belang zijn om te vermelden, dat zijn als eerste de voorlichting op scholen en budgetten jongerenwerk. De scholen zijn naar onze mening de juiste plek om voorlichtingsprogramma's te laten plaatsvinden. Wij erkennen de druk die scholen ervaren om voorlichtingsprogramma in het toch al zo drukke lesrooster in te passen en de leerkrachten hiermee te belasten. Er wordt voor wat betreft opvoedkundige taken steeds meer gevraagd van de scholen. De scholen zijn echter naar onze mening wel de juiste plek om alle jongeren te bereiken. Preventieve voorlichting op school moet dan ook bij voorkeur plaatsvinden door professionals en ervaringsdeskundigen. Wij als gemeente zouden dit mogelijk moeten maken middels subsidiëring van preventiewerk. Voor wat betreft het budget voor jongerenwerk, van de initiatiefnemers van de motie hebben wij begrepen dat in toenemende mate door jeugdhulp een beroep wordt gedaan op jongerenwerk. Het lijkt ons van belang om te weten welke gevallen door jeugdhulp worden doorgestuurd in de jongerenwerk en waarom. Zijn dit de gevallen die niet thuishoren bij jeugdhulp? Of kan jeugdhulp zelf de hulpvragen niet oppakken? Het zou niet zo moeten zijn dat jongerenwerkers taken van professionals moeten gaan oppakken. Daar zijn zij niet voor opgeleid. Wij zouden graag zien dat de wethouder bij het gezamenlijk in gesprek gaan eventuele knelpunten bij het jongerenwerk meeneemt. Investeren in preventie is ook binnen het huidige coalitieakkoord een belangrijk speerpunt. Wij zien de noodzaak van goede voorlichting en kunnen de motie dan ook van harte ondersteunen.

De voorzitter: Dank. Ja, gaat uw gang, mevrouw Piet.

Mevrouw Piet: Dank u wel, voorzitter. Als PvdA zijn wij groot voorstander van preventieve maatregelen, dus ook op het gebied van alcohol en drugs bij jongeren. Wij zien dus ook de waarde in van deze motie om er zeker van te zijn dat het geld wordt uitgegeven waar het het beste zijn werk kan doen. Dit sluit niet uit dat er al goed werk wordt geleverd bij de organisaties en scholen die nu al voorlichting geven, maar de toevoeging om jongerenwerk ook een voorlichtingstaak te laten vervullen zien wij als een meerwaarde, gezien zij direct in contact staan met de jeugd. En zoals is aangegeven deze taak ook graag te zouden willen vervullen. Tot slot een kritische noot, laten we ervoor waken dat wanneer er meer geld wordt gegeven aan jongerenwerk, dat het geld niet wordt overgeheveld van de voorlichting van ouderen naar jongeren. Laten we het budget uitbreiden en niet verschuiven, want alcoholisme bij ouderen moet ook in Amstelveen onder de aandacht gebracht worden gezien deze mensen wellicht nog moeilijker te bereiken zijn. Wellicht materiaal voor een volgende motie. Desalniettemin stemmen wij graag mee in met deze motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Piet. Kijk ik even of anderen… Ja, de heer '…'

De heer Adriaans: Ja, heel kort. Wij dienen de motie mede in en volgens mij is er al voldoende gezegd door de andere indieners, dus laat ik het daar ook even bij.

De voorzitter: Bedankt, mijnheer Adriaans. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. Wij staan net als de vorige sprekers sympathiek tegenover deze motie en steunen hem graag. Waar wij nog wel extra opmerking over willen maken is één dat er natuurlijk al heel veel gebeurt op preventief gebied. Het lijkt een beetje net alsof er nog niet voldoende is gedaan, maar er wordt al heel veel gedaan. Kan altijd nog meer. Wat voor ons heel erg belangrijk is, is om naast de scholen de ouders ook te betrekken bij deze trajecten. Want uiteindelijk is de rol van de ouder toch van onschatbare waarde. En ik denk dat, wil je succesvol dit soort programma's uitvoeren dan is het een kwestie van en-en. Daarnaast willen wij ook aangeven dat er voorzichtig omgegaan moet worden met voorlichting niet al aan te jonge kinderen te gaan geven. Er is een onderzoek uit het Trimbosinstituut aangetoond dat het eerder een averechts effect heeft wanneer je dat ook bij jongeren gaat aanbieden en bespreken, en de kinderen van die leeftijd van de basisschool kunnen nog niet zien wat de consequenties daarvan zijn. Dus wat ons betreft vooral op het voortgezet onderwijs houden en ouders heel erg betrekken bij alle acties die worden ondernomen. Dank u wel.

De voorzitter: We hebben het minuten cadeautje geloof ik al nu ruim opgesoupeerd. Ja, ik weet niet van wie, maar u bent er overheen. Ik kijk even naar mijnheer De Pijper.

De heer De Pijper: Voorzitter, ik sluit me aan bij hetgeen al is gezegd door de andere insprekers, de indieners en andere sprekers. Ik heb daar niet aan toe te voegen.

De voorzitter: Mijnheer Zwart, gaat uw gang. VVD.

De heer Zwart: Voorzitter, wij steunen de motie van harte. VVD vindt preventie heel belangrijk, kan zich ook goed vinden in de conclusie van de motie dat voorlichting voor jongeren een noodzaak is ter preventie van alcohol- en drugsgebruik en verslaving. Ja, binnen verslaving vinden ook nog andere wat minder zichtbare verslavingen plaats zoals gaming en gokken. Ja, jongerenwerk heeft daar goed zicht op en ja, we vinden het helemaal goed dat jongerenwerk hierbij betrokken wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Het lijkt dat er unanieme steun is voor deze motie. Voordat ik allerlei gebruikelijke zaken doorkruis, misschien moeten we even vragen of er een wethouder nog namens het college zou willen zeggen dat ze blij zijn met deze uitspraak? Ja, mijnheer Berkhout.

De heer Berkhout: Nou, voorzitter dank u wel. Het college staat ook positief ten opzichte van deze motie. Terecht wordt gewezen op het grote belang van preventie als het gaat om jeugdbeleid. Ook een van de belangrijke speerpunten die in is gezet in het college-akkoord. Echter, in de eerste bullet van de motie van het dictum nemen de indieners wel een voorschot op de uitkomsten van het gesprek wat plaats zou moeten vinden met alle relevante partijen die zich met jeugd bezighouden. Dus daar wordt eigenlijk al een gedeeltelijke oplossing in gekozen. Ik vind dat eigenlijk niet zo verstandig en zouden we eigenlijk eerst dat gesprek met al die partijen moeten laten plaatsvinden voordat er een uitspraak komt. Dat lijkt mij de goeie volgorde. In deze vorm kan ik er wel mee leven, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Unaniem is deze motie aanvaard? Zonder kanttekeningen? Bij deze.

3.3 Actuele motie "Houdt de museumtramlijn op de rails!"

De voorzitter: Dan gaan we over naar de actuele motie 'Houdt de museum op de rails!'. Ik zal zorgen dat u in de tijd op de rails blijft, dus u hebt niet veel tijd meer over. Maar eerst het woord aan mijnheer De Pijper. Ja, sommige nog wel.

De heer De Pijper: Hoeveel tijd heb ik nog?

De voorzitter: Nou, ik zou het maar kort houden. Dat is altijd verstandig.

De heer De Pijper: Goed. Ja, ja, ja. 2 minuten, o ja, ja.

De voorzitter: Oh, iedereen heeft 2 minuten? Oh, de griffier zegt we tellen alleen de nieuwe stand van zaken. 2 minuten voor iedereen '…'.

De heer De Pijper: Toen in de jaren 90 van de vorige eeuw onze drie dochters op de basisschool zaten, was het uitje waar ze een plezier mee konden doen een ritje met de museumtramlijn van het station, van de stationsstraat in het oude dorp naar de Haarlemmermeerstation in Amsterdam en weer terug. Ik hoop over een paar jaar, als mijn kleinkinderen dezelfde leeftijd hebben als mijn dochters toen, nog steeds het ritje met de museumtramlijn te kunnen blijven maken. Dat kan alleen maar als de museumtramlijn blijft rijden. Helaas dreigt dat nu in gevaar te komen. De fracties die de motie indienen: BBA, CDA, AVA, GroenLinks, SP, ChristenUnie en het zou ook de OCA zijn geweest, vinden dat de museumtramlijn niet mag verdwijnen. De museumtramlijn behoort tot het culturele erfgoed van Amstelveen, is belangrijk voor de economie van het oude dorp in verband met alle toeristen die vanuit Amsterdam via een ritje met de museumtramlijn Amstelveen bezoeken en behoort gewoon bij onze stad Amstelveen. Dus wij vinden dat de museumtramlijn moet blijven. De gemeenteraad van Amsterdam heeft in de vergadering van 14 maart 2018 een besluit genomen om de sporen van de museumtramlijn uit de bestemmingsplan Havenstraatterrein te halen met als doel woningbouw op die plek mogelijk te maken. Nadat dit besluit in Amsterdam was genomen is er enkele Amstelveense fracties benaderd vanuit hun achterban om de museumtramlijn te behouden. Ook zijn er gesprekken geweest met de Stichting Elektrische Museumtramlijn Amsterdam en er zijn contacten geweest met collega's uit de Amsterdamse gemeenteraad en Tweede Kamerleden. Dit alles heeft geleid tot deze breed gedragen actuele motie 'Houdt de museumtramlijn op de rails!'. In de motie wordt gevraagd om de uitwerking van het coalitieakkoord, een uitwerking in het coalitieakkoord ten aan van het visie van het, op het oude dorp ook aandacht zal zijn aan het behoud van de museumtramlijn als culturele gezichtsbepaler van het oude dorp. Wij nemen dus de handschoen, de hand, de uitgestoken arm van de coalitie aan en hier hebben wij denk ik een goed onderwerp om ook op te nemen in de uitwerking van het coalitieakkoord. Dit alles, deze motie heeft als doel: de museumtramlijn moeten blijven. Ik zal dan het dictum voorlezen van 'Houdt de museumtramlijn op de rails!': roept het co…

De voorzitter: Nou, het dictum valt even buiten de tijd zullen we maar weer denken, hè?

De heer De Pijper: Oké. Is het nog nodig dat ik een dictum voorlees, of iedereen weet…?

De voorzitter: Nou, iedereen heeft het eigenlijk hè? Ja? Oké. Ten behoeve van de tijd, iedereen heeft het dictum, iedereen kent het. We maken een rondje om even te kijken hoe ertegenaan wordt gekeken. VVD?... Oh? Interessant! Ik geef het woord aan de VVD.

De heer Noomen: Voorzitter, ja u heeft gezien, het waren net 7 minuten. Ik heb nu maar 2 minuten dus ik moet even schakelen. Maar ik durf het bijna niet te zeggen, gisteren zat ik, ben ik met de auto naar Bankras gereden, die heb ik geparkeerd in Bankras. Ik was bang dat mijn fiets werd gestolen, ik ben gelopen naar bus 300 en ik heb de hogesnelheidstrein naar Brussel gelopen. Fantastisch. Onze voorzitter heeft vaak gezegd: eigenlijk moeten we de TGV in het oude dorp neerleggen. En ik kan me zo voorstellen dat de gelukklok van mevrouw Veenboer ook heel erg uit gaat slaan op het moment dat we een TGV in het dorp hebben. En zelfs de ambitieniveau van de SP zal ook denk ik daaraan voldoen, dus dat zou heel mooi zijn. Nee, wij gaan terug naar een oude boemeltram. Ik heb al eens vaker gezegd VVD is natuurlijk de Partij van de toekomst, wij kijken graag vooruit. Maar wij zien dat de oppositie er heel vrolijk van wordt, dus wie zijn wij om dit niet te gaan steunen. Wij zijn natuurlijk toch een beetje het Calimero-effect hebben wij. Volgens mij zijn wij een hele grote gemeente, top 25, maar we hebben geen eigen treinstation. Maar of dit nou de oplossing is? Ik vraag het me af. Inmiddels doe ik cultuur, vroeger deed onze rechtsbuiten dat, inmiddels ben ik de linksbinnen geworden. En ik kan me zo voorstellen dat…

De heer De Pijper: Mijnheer Noomen, mag ik dan misschien toch even een vraag stellen?

De heer Noomen: Ja, zeker.

De heer De Pijper: Is dit nou niet een heel leuk uitje voor de werknemers van uw bedrijf? Dat zou toch een mooie '…'

De heer Noomen: Zonder meer, en ik kan, weet niet of u kan herinneren maar zelfs voor de VVD hebben we er regelmatig gebruik van gemaakt. En toen zei de voorzitter: zwaai even naar buiten. Maar er stond niemand langs die tramlijn, dus dat was, dat heeft niet geholpen. Dat was twee verkiezingen geleden, maar uiteindelijk hebben we toch nog goed gescoord. Ja kijk, VVD ziet vaak of zeg maar cultuur of cultureel erfgoed als een soort marketing tool. Het zou natuurlijk mooi zijn als hier mensen inderdaad in gaan zitten en naar Amstelveen komen en geld uitgeven en in onze restaurants gaan zitten, enzovoort, enzovoort. Maar ik kan me haast niet voorstellen dat dit een rendabele exploitatie is. Ik zou het heel graag willen. Het is fijn natuurlijk dat die rekening gewoon bij Amsterdam komt te liggen of bij het Rijk. En vaak nemen wij de rekening, maar het zou fijner zijn als een ander het betaald. Maar ik ben bang dat we het antwoord al weten. Ik heb misschien nog wel een oplossing voor u, mijnheer de Pijper, want volgens mij krijgen we straks die tunnel over de A9 en volgens mij moet een stuk van die tram worden ingekort. Want op een gegeven men stopt hij, dus hij loopt door naar de A9, dus hoe gaan we dat oplossen? En wie gaat dat betalen? Ik heb een aantal kadernota's geleden heb ik weleens geroepen om een verhoogde fietspad tussen het stadshart en het oude dorp te maken zoals ze dat in Denemarken hebben, een elevated fietspad. Nou een elevated trein zal denk ik wat zwaar zijn, maar ik zou me zo kunnen voorstellen dat een trein omleggen naar het stadshart, dan heb je een mooie verbinding tussen het oude dorp en het stadshart. Misschien kan hij door KPMG en kan Unibail en KPMG kunnen hem dan gedeeltelijk betalen. Dan hebben we meteen dat gefund. En over de rest van de spoorlijn kunnen we hele mooie villa's of misschien wat sociale woningbouw neerleggen en op die manier kunnen we de boel financieren. Dank u wel, wij gaan het steunen, voorzitter.

De voorzitter: '…' enthousiasme is buitengewoon en we gaan allemaal over de tijd heen, zo geweldig is dit geloof ik. Mevrouw Van der Vet, D66. Ik stel voor dat we even het rondje afmaken mijnheer De Pijper.

Mevrouw Van der Vet-Babeliowsky: ja, voorzitter dank u wel. Ik was van plan het kort te houden maar ik voel nu ook dat ik los kan gaan. Tennessee Williams die schreef in 1947 het toneelstuk A streetcat named Desire. En toen ik de motie las toen moest ik daar even aan denken. Het is een lieve motie, we zien allemaal graag ons

mooie trammetje door het oude dorp gaan en natuurlijk willen we dat allemaal behouden. En ook D66 is heel zuinig op cultureel erfgoed. Die glanzend donkerblauwe herinnering aan de tijd dat Amsterdam het nog wel goed voor had met het Amstelveense ov, wie kan daar nu tegen zijn? In de overwegingen en het dictum zien we dat het college van B&W van onze goede buurman Amsterdam de museumtramlijn wel eens waar kan redden, maar dan niet in de huidige stallingsruimte want daar wil Amsterdam woningen bouwen. En niet op de huidige Amsterdamse sporen. En oh ja, of Amstelveen dan maar even grond voor een nieuwe loods wil regelen. Nieuwe rails naar die loods wil aanleggen. En oh ja, als er rijkssubsidies zijn dan ook maar dat even meteen wil regelen. Het is een beetje alsof ik mijn fiets niet kwijt kan in mijn eigen tuin vanwege de leuke bloemetjes en vervolgens tegen mijn buurman zeg: joh, ik zet hem bij jou maar dan moet je nog wel even een tuinpad aanleggen. Een goede buurman denkt mee met zijn buren, moet er iets geregeld of betaald dan deel je de tijd en de kosten. En dat communiceer je met elkaar over haalbaarheid en consequenties. Voorzitter, waar was Amsterdam bij het burenoverleg over de uitbreiding van de Amsterdamse Golfbaan? Waar was Amsterdam bij het overleg bij de grote beperking van het Amstelveense ov? Waar was Amsterdam toen het Amsterdamse parkeerbeleid op Amstelveen werd afgewenteld? En waar is Amsterdam nu? De tramlijn ligt net zoveel op Amsterdams als op Amstelveens grondgebied. Weer mogen wij de ambtelijke inzet te leveren, onze wethouder mag op pad voor de subsidies en dat voor de Elektrische Museumtramlijn Amsterdam. Ik zou het bijna een zaak voor de Rijdende Rechter vinden. Voorzitter, het doel van de motie is duidelijk, we willen de tramlijn graag behouden. En ja, ook D66 geeft de wethouder graag de opdracht mee om met Amsterdam in contact te treden en in dat gesprek het goeie buurmanschap van Amstelveen en Amsterdam ter discussie te stellen. En dan samen op te trekken bij het zoeken naar geld, overlevingskans voor de stichting en oplossingen betreffende de ruimte. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Vet. Nog inbreng van GroenLinks? Ja, mevrouw Kruijer, gaat uw gang.

Mevrouw Kruijer: Jazeker inbreng van GroenLinks, want die komt met nog een argument en dat argument is misschien niet zozeer een argument om de museumspoorlijn te behouden, maar wel om in ieder geval de spoorlijn te behouden. Want het spoorlijntje staat in de groenstructuurplan Ruimte voor Groen als een groene lint benoemd. En de heer Noomen zei net zittend in het trammetje dat er zo weinig was te wuiven. Maar als hij om zich heen had gekeken, dan had hij gezien dat er minstens 50 verschillende plantensoorten te zijn. Er is een inventarisatie gedaan en dat er ook heel veel divers dieren te zien zijn. Die ijsvogel had u kunnen zien en de ringslang had u naar kunnen kijken. En als we dat heel goed beheren krijgen we nog meer diversiteit. Dus ik kom dan toch op het punt dat ik denk van het opheffen van de museumtram zou mogelijk het gevaar in zich houden dat het spoortje te zijner tijd zou verdwijnen en dat moeten we te allen tijd voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Kruijer, we gaan verder. Ja, mevrouw van Herteryck.

Mevrouw Van Herteryck: Ja, dank u voorzitter. Nou, BBA staat en blijft staan voor het behoud van ons Amsterdam-Amstelveens cultureel erfgoed en het karakter van Amstelveen, zoals het oude dorp en daar houdt het behoud van de museumtram bij. Dat is dan ook de reden waarom ons raadslid Jacqueline Solleveld die er vanavond niet bij is, in een vroeg stadium meteen contact heeft opgenomen met de voorzitter van de Elektrische Museumtramlijn Amsterdam. En wij zijn heel blij dat dit ertoe heeft mogen leiden dat deze mooie motie in gezamenlijkheid tot stand is gekomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Piet, gaat uw gang, PvdA.

Mevrouw Piet: Dank u wel, voorzitter. Onze fractie is ook van mening dat de museumtramlijn moet blijven bestaan als cultureel erfgoed van Amstelveen. Het wordt in de motie benoemd maar ik wil graag nogmaals benadrukken dat het inderdaad niet, dat we niet als Amstelveen het probleem moeten oplossen maar samen met Amsterdam in deze kwestie moeten optrekken. Het is niet een Amstelveens probleem maar een gezamenlijk probleem die samen opgelost moet worden. Maar wij steunen deze motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Nog van de zijde van SP? Nee? Oké, slaan we u over. Het CDA is al door de tijd heen, of niet? Haha. Mevrouw Van Engelen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Nou, iedereen bedankt dat ik nog even wat mag zeggen. En ja, wij zijn door heel veel inwoners van Amstelveen benaderd om het historisch tramlijntje te behouden. En ik ben gekozen, wij zijn gekozen om de belangen van de bewoners te behartigen. En als mensen naar ons toe komen met vragen vind ik dat we daaraan tegemoet moeten komen. Dat is één. Het tweede is dat ik merk dat bij VVD en D66 er enigszins schamper op gereageerd wordt over deze motie. Nou, wij vinden het van historische waarde dat deze lijn blijft bestaan. In plaatsen als Den Haag, Rotterdam, Groningen en Utrecht kan het wel. Waarom zou het in deze buurt niet kunnen? En natuurlijk moet er overleg worden gepleegd met Amsterdam, het kan niet maar zo zijn dat het op ons bordje wordt geschoven. Dat staat ook niet in de motie. Wij vragen alleen en roepen alleen de wethouder op om in gesprek te gaan met Amsterdam, met ministerie, met de stichting en we hopen dat het echt uiteindelijk tot een mooi resultaat zal leiden. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, mevrouw Höcker.

Mevrouw Höcker: Ja, wij dienen de motie mede in uiteraard. Ik wel even terug gaan naar mevrouw Veenboer die daarnet zei: ik kan soms niks met die cijfers, met die programmarekening, want er zit nog een heel verhaal achter. En ik ben het eens hier met mevrouw Van Engelen die ook zegt: ja, er zit soms een bepaalde schamperheid in alsof het altijd over nut moet gaan en over geld moet gaan. Maar ik wil hierin, en dat is ook de reden waarom we het ook echt mee hebben ingediend, is dat het een zeer grote emotionele waarde heeft voor heel veel mensen. Er liggen ervaringen, er liggen herinneringen. Het is niet alleen de beeldbepaler, nee het geeft mensen ook een gevoel van thuis, mijn Amstelveen. En daar hoort de museumtramlijn bij. En ik denk dat we in dat opzicht misschien soms ook een beetje verder moeten kijken vanwaar het nut is of waar het nut niet is. Nee, wat nuttig is, is dat mensen zich thuis voelen in Amstelveen. Dank u.

De voorzitter: Dank u mevrouw Höcker. Allemaal hebben we onze inbreng kunnen hebben en nou ja ik moet altijd even bij de tijd blijven doordat de griffier zegt dat er niet een tweede ronde is. Want u bent bijna ook allemaal door uw tijd heen. Dus dat betekent dat wij overgaan tot stemming. En …

De heer Ellermeijer: Voorzitter? Zou hier ook nog wellicht een mogelijkheid voor het college zijn om misschien heel kort nog iets te zeggen?

De voorzitter: Nee. Nee, nee, nee. Nee, dat heeft geen zin, dat heeft geen zin want het is de raad die hier over hun eigen motie spreekt en een uitspraak doet. En dat gaan we niet doen want dan krijgen we hier een discussie. Want als u daar een opmerking over heeft en de raad zou weer denken: oh, daar… en dan gaan we in discussie. Dus dat gaan we niet doen. We moeten het er ook nog eens even flink over hebben hoe wij nu de rol van dit college zien bij raadsvergaderingen. Dus ik stel voor dat we daar nog eens even over gaan evalueren. Want het is de raad, hebben we heel nadrukkelijk besloten, die uitspraken doet en dat gaat natuurlijk niet over een raadsvoorstel maar het gaat hier echt over een eigen positie van de raad die hier een uitspraak doet. En dat moet maar het college vervolgens mee zien wat men daarmee doet. Zo is de stand van

zaken. Dan moeten we maar even aan wennen denk ik, dat we dat strak houden, want voordat je het weet gaan we hier in discussie met het college en we zijn weer in de oude tijd terug en dat gaan we niet doen, wat mij betreft. Maar de raad is eigen baas. Ik kijk even rond of de raad dat vindt? De raad vindt het, gaan we doen. Gaan we over tot stemming. Wie is voor deze motie? Dan is dit unaniem aanvaard. Dan gaan wij over tot een praktisch punt.

De heer De Pijper: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer de Pijper?

De heer De Pijper: Mag ik even een aanvullende opmerking maken? Mevrouw Van Engelen en ik zijn vanmiddag een gesprek hebben we gehad met een paar mensen van de Stichting Elektrische Tram en daar deelde men mij mee dat als de wethouder slaagt erin dat de museumtramlijn kan blijven worden we uitgenodigd als hele gemeenteraad om een rit te maken met '…'

Mevrouw …: Integriteit!

De heer De Pijper: En ik denk dat ze hebben bedoeld dat het college ook mee mag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Pijper.

4. Sluiting

De voorzitter: De vergadering is gesloten, maar ik maak nog een praktische opmerking: ik vind het allemaal heel erg ongelukkig, maar het is nou eenmaal vastgelegd dat wij nu een groepsfoto gaan maken, maar daarvoor moet eerst hier een soort van herinrichting van die zaal plaatsvinden. Nou, omdat nou praktisch te laten doen vraag ik u gewoon te blijven zitten als leden van de raad, want anders gaat het niet lukken. Want ik weet zeker als u gaat bewegen, komt u niet terug. Dus iedereen die niet lid van de raad is wordt verzocht om deze zaal te verlaten. De leden van de raad moeten blijven zitten en er wordt heel snel nu ingericht. De vergadering is gesloten, u blijft zitten tot het moment waarop u wordt verzocht om te gaan zitten. Ik bedoel zitten in het midden. Ja, dat was ik al bang voor, nou gaat iedereen een plas doen.

Mondelinge vragen aan het College van B & W

Amstelveen, 20 juni 2018

Betreft: Vragen ex. Artikel 46 Verordening Werkwijze van de raad en raadscommissies 2016 over de woningtoewijzing in het project Klaasje Zevenster

In Amstelveen is er sprake van een scheve balans tussen het aantal inschrijvingen op nieuwbouwprojecten en het aantal aangeboden woningen. De fractie van de VVD ontving recent diverse klachten over de toewijzing van woningen in het project Klaasje Zevenster nabij de Oranjebaan. Onder andere de verdenking van toewijzing aan speculanten. De VVD is van mening dat in Amstelveen niet gebouwd moet worden voor de speculant, maar voor de woningzoekende Amstelvener.

Naar aanleiding hiervan heeft de VVD fractie de volgende vragen:

- Kan het College aangeven hoeveel woningen binnen voornoemd project zijn toegewezen aan Amstelveners?
- Kan het College aangeven in hoeveel gevallen deze Amstelveners een (sociale) (huur)woning achterlaten?
- Kan het College aangeven of er voorafgaand aan de realisatie van dit project randvoorwaarden zijn gesteld, bijvoorbeeld in termen van zelfbewoningsplicht of een bepaald percentage van het aanbod dat aan Amstelveners toegewezen moet worden?

Arjan Gerritsen
Raadslid voor de VVD Amstelveen

U heeft ons gisteren een raadsbrief en een advies van de GGD gezonden over mogelijke uitbreiding van het aantal studentenwoningen op Uilenstede, mede naar aanleiding van een raadsbreed gesteunde motie.

In het coalitieakkoord spreekt het college zorgen uit over eventuele verdere groei van Schiphol boven de 500.000 vluchten per jaar, twee citaten: 'Eventuele groei van Schiphol kan alleen in balans met maatregelen waarbij aantoonbaar is dat de overlast door geluid en luchtvervuiling niet toeneemt.'
en
'Bij het gebruik van de Buitenveldertbaan en de Aalsmeerbaan is naleving van de gemaakte afspraken over preferent baangebruik cruciaal.'

GroenLinks Amstelveen is blij dat ze niet alleen staat in het streven om Schiphol niet verder te laten groeien. Wij hebben daarbij de volgende vragen aan het college van B&W:

1. Heeft het college de GGD ook gevraagd naar de gezondheidsrisico's van de slechte luchtkwaliteit voor studenten, met name door het ultrafijnstof? Zo ja, wat is hiervan het resultaat? Zo neen, bent u bereid dat alsnog te doen?
2. Heeft het college de GGD ook gevraagd naar de gezondheidsrisico's van geluid en luchtvervuiling voor de rest van de inwoners van Amstelveen, ook voor niet studenten? Zo ja, wat is hiervan het resultaat? Zo neen, bent u bereid dat alsnog te doen?
3. Zaterdag 23 juni aanstaande is er in zes steden, waaronder Amsterdam, een landelijke protestactie tegen de verdere groei van het luchtvaartverkeer in Nederland. Is het college bereid en van plan om zaterdag om 13.00 uur op het Museumplein aanwezig te zijn en zo de oproep te steunen om de groei van het luchtvaartverkeer te beperken?

Martin Kortekaas, fractievoorzitter GroenLinks Amstelveen

Griffier

Besluitenlijst van de vergadering van de gemeenteraad Amstelveen 16 mei 2018

Aanwezig	
Voorzitter	Bas Eenhoorn (burgemeester)
Griffier	Marnix Philips
Leden	
VVD:	Hans Bulsing, Tom Coumans, Rob Ellermeijer, Paul Feenstra, Arjan Gerritsen, Janneke Leegstra, Kees Noomen, Herbert Raat, Benjamin Smalhout en Bas Zwart
D66:	Tawros Aslanjan, Frank Berkhout, Floor Gordon, Stephanie Schilder, Harmen van der Steenhoven, Maaike Veeningen en Anne-Mieke van der Vet.
GroenLinks:	Cheimaa Aouni, Martin Kortekaas, Stieneke Kruijer, Lennart de Looze en Ilika Polderman
BBA:	Marga van Herteryck, Ruud Kootker en Jacqueline Solleveld Olthof
SP:	Patrick Adriaans en Marina Casadei
PvdA:	Arnout van den Bosch, Suzanne Piet en Esther Veenboer
CDA:	Sandra van Engelen en Pier Rienks
AVA :	Jacqueline Höcker en Tim Lechner
OCA:	Percy de Robles
ChristenUnie:	Bert de Pijper
Afwezig	Peter Bot
Mede aanwezig	

1 Opening

1.1 Beëdiging burgerleden

De fracties mogen ter ondersteuning een aantal burgerleden benoemen voor deelname aan de vergaderingen van de raadscommissies.

De volgende burgerleden zijn benoemd:

VVD: Jet Smit
GroenLinks: Anuska Bruijninckx, Rody Hofkamp en Jan Vink
CDA: Dick Aanen en Ties Eigenhuis
OCA: Mareno Haqcuebard

1.2 Mondelinge vragenronde ex artikel 46 Verordening Werkwijze van de raad en de raadscommissies 2016

Er zijn geen mondelinge vragen.

1.3 Vaststellen besluitenlijsten van de vergaderingen d.d. 28 en 29 maart 2018

De raad stelt de besluitenlijsten ongewijzigd vast.

1.4 Stand van zaken ingekomen stukken

De raad neemt de stand van zaken over de ingekomen stukken voor kennisgeving aan.

1.5 Vaststelling bespreekpunten agenda

De raad besluit de agendapunten 2.1 en 2.2 als hamerstuk te behandelen. De agendapunten 3.1 tot en met 3.4 worden behandeld. Toegevoegd aan de agenda wordt de tijdelijke benoeming van de plaatsvervangend voorzitter van de raad en een actuele motie,

respectievelijk agendapunt 4.2 en 4.3.

2 Hamerstukken

2.1 Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA)

Amstelveen maakt deel uit van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Daarin zijn de brandweer, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) en het Veiligheidsbureau ondergebracht. Ook de politie valt onder de Veiligheidsregio, maar wordt vanuit het Rijk gefinancierd. De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de financiële stukken van de Veiligheidsregio, voordat ze door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio worden vastgesteld.

De raad besluit overeenkomstig het voorstel.

2.2 Mandaatbesluit voor de griffie Amstelveen

De raad moet soms snel en adequaat binnen wettelijk vastgestelde termijnen een besluit nemen. Dit kan niet altijd binnen de vergadercyclus van de raad. Daarom worden een aantal bevoegdheden van de raad gemandateerd aan de griffier.

De raad besluit overeenkomstig het voorstel.

3. Bespreekstukken

3.1 Vaststellen bestemmingsplan 'Herziening Elsrijk Oost- Zonnestein 64'

Met voorliggend bestemmingsplan wordt beoogd drie vrijstaande grondgebonden woningen te realiseren. Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 11 januari tot en met 21 februari 2018 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode kon door een ieder een zienswijze worden ingediend. Er is één zienswijze ingediend deze heeft niet geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. De raad wordt gevraagd in te stemmen met het bestemmingsplan en de ingediende zienswijze zoals behandeld in de Nota van Beantwoording ongegrond te verklaren.

<u>Stemming</u>

De PvdA geeft met een stemverklaring aan niet gelukkig te zijn met de uitkomsten van het participatietraject maar desondanks het voorstel te steunen om recht te doen aan de participatie en het vertrouwen van de inwoners.

Voor: VVD, D66, BBA, PvdA, CDA, AVA, ChristenUnie
Tegen: GroenLinks, SP, OCA
Het raadsvoorstel is aangenomen.

3.2 Vaststellen bestemmingsplan 'Herziening Amstelveen Noord-West - Zonnestein 66'

Met voorliggend bestemmingsplan wordt beoogd zes vrijstaande grondgebonden woningen te realiseren. Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 11 januari tot en met 21 februari 2018 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode kon door een ieder een zienswijze worden ingediend. Er zijn 39 zienswijzen ingediend. De ingediende zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan. De raad wordt gevraagd in te stemmen met

het bestemmingsplan en de ingediende zienswijzen zoals behandeld in de Nota van Beantwoording ongegrond te verklaren.

Stemming

Voor: VVD, D66, GroenLinks, BBA, PvdA, SP, CDA, AVA, OCA, ChristenUnie
Tegen:
Het raadsvoorstel is aangenomen.

3.3 Aanvraag krediet hardware IT

De gemeenteraad wordt gevraagd om een krediet van 2.8 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de aanschaf van nieuwe hard- en software. Dit is noodzakelijk om de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening op korte termijn te kunnen waarborgen.

Raadsbreed wordt de motie " Duidelijkheid over de staat van de ICT" (M1) ingediend. Voor de volledige tekst zie bijlage 1.

Stemming

Raadsvoorstel
Voor: VVD, D66, GroenLinks, BBA, PvdA, SP CDA, AVA, OCA ChristenUnie
Tegen:
Het raadsvoorstel is aangenomen.

Motie "Duidelijkheid over de staat van de ICT"
Voor: VVD, D66, GroenLinks, BBA, PvdA, SP CDA, AVA, OCA ChristenUnie
Tegen:
De motie is aangenomen.

3.4 Garantstelling lening Roda'23

Voor de financiering van de nodige nieuwbouw met kleed-, was- en opslagruimte moet de vereniging Roda'23 naast inbreng van eigen middelen een banklening aangaan hiervoor is een gemeentegarantie noodzakelijk.

Stemming
Voor: VVD, D66, GroenLinks, BBA, PvdA, SP, CDA, AVA, OCA, ChristenUnie
Tegen:
Het raadsvoorstel is aangenomen.

4. Overig

4.1 Herbenoeming tot leden Raad van Toezicht Amstelveen College

De gemeenteraad is wettelijk bevoegd tot het benoemen van leden van de Raad van Toezicht Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Amstelveen (Amstelveen College). In dit geval gaat het om de herbenoeming van drie leden van de Raad van Toezicht.

Mevrouw dr. E.M.J.Th. Weijers, de heer drs. J.W. Meijerman en mevrouw drs. K. van Broekhuizen worden bij acclamatie door de raad herbenoemd als lid van de Raad van Toezicht Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Amstelveen (Amstelveen College).

4.2 Tijdelijke benoeming plaatsvervangend voorzitter van de raad

Hans Bulsing wordt bij acclamatie door de raad tijdelijk, tot installatie van het nieuwe college en definitieve benoeming plaatsvervangend voorzitter periode 2018-2022, benoemd als plaatsvervangend voorzitter van de raad.

4.3 Actuele motie "Uitbreiding campus Uilenstede"

Raadsbreed wordt de motie "Uitbreiding campus Uilenstede" (M2) ingediend. Voor de volledige tekst zie bijlage 2.

Stemming
Voor: VVD, D66, GroenLinks, BBA, PvdA, SP, CDA, AVA, OCA, ChristenUnie.
Tegen:
De motie is aangenomen.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.35 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Amstelveen, gehouden op 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

Bijlage 1

Raadsvergadering d.d. 16-05-2018
Amendement/Motie nummer: 1
Aanvaard/~~Verworpen~~/~~Ingetrokken~~
UNANIEM
De Griffier

MOTIE
Duidelijkheid over de staat van de ICT

M

Keuze:
- Naar aanleiding van bespreking raadsvoorstel

De raad van de gemeente Amstelveen in vergadering bijeen d.d. 16 mei 2018

Raadsvoorstel: Raadsvoorstel aanvraag krediet hardware IT

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

- overwegende, dat

- De raad is overvallen door de plotselinge investeringsaanvraag van 2,8 mln. euro voor noodzakelijke vervangingen aan de kantoorautomatisering.

- Bij aanvang van de commissie ABM, woensdag 25 april jongstleden door de burgemeester werd aangegeven dat het voorgelegde raadsvoorstel als zodanig wordt ingetrokken en in aangepaste vorm zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad, daar er vanuit de bedrijfsvoering alsnog budget vrijgemaakt kan worden om de continuïteit in de IT-infrastructuur dit jaar te borgen. Het voorstel is aangepast vanwege een herziene dekking van de kosten. De zorgen over het beheer van de ICT-organisatie blijven van kracht.

- Uit de stukken blijkt dat er meer problemen bestaan in de huidige opzet en werking van de automatisering.

- De ontstane situatie onder meer is veroorzaakt door het gebrek aan kennis en besef van urgentie binnen het raadhuis, zoals door de burgemeester toegelicht in de commissie ABM

van 25 april j.l..

van mening dat:

- De motie raad in positie bij ICT d.d. 19 juli 2017, niet door het college is opgevolgd;
- Dat de raad hierdoor op dit dossier onvoldoende door het college in positie is gebrach;
- Dat de raad hierdoor onvoldoende inzicht heeft gekregen in de problemen die zich binnen de afdeling ICT hebben voorgedaan en mogelijk nog gaan voordoen;
- Dat de raad niet tijdig is geïnformeerd over de kritieke problemen met de hardware van de gemeente;
- Dat het raadsvoorstel niet tijdig aan de raad is voorgelegd. Dat de financiële informatie in het raadsvoorstel bovendien te beperkt is.

draagt het college op

- Een onafhankelijk onderzoek te starten naar de huidige staat, de organisatie en de aansturing van de ICT-beheersorganisatie van de gemeente en de risico's van de huidige infrastructuur te toetsen aan de hedendaagse ICT-kwaliteitsnormen en de raad zo spoedig mogelijk, uiterlijk medio juli 2018, te informeren over de status (en planning) van dit onderzoek;
- In het onderzoek in ieder geval een analyse te betrekken van hoe deze hardware crisis tot stand is gekomen en van de rol van de ambtelijke en politieke aansturing hierbij, inclusief de gewenste rol van de raad;
- Een klankbordgroep vanuit de raad samen te stellen en deze te betrekken bij de formulering van de onderzoeksvraag en de begeleiding van het onderzoek;
- In dit onderzoek te vragen om een oordeel over het huidige programma digitale transformatie en te komen tot aanbevelingen voor een vervolgtraject;
- Dit onderzoek z.s.m. bij voorkeur door het bureau Gateway van het ministerie van BZK te laten uitvoeren. Als een Gateway onderzoek niet alle vragen van de raad beantwoordt, dit onderzoek dan aan te vullen door een audit op de relevante IT-beheerprocessen. Deze audit kan bijvoorbeeld worden uitgevoerd door de accountant;
- De motie raad in positie bij ICT dd 19 juli 2017 alsnog onverkort uit te voeren;
- Geen verplichtingen aan te gaan voor budgetten die de raad nog niet heeft goedgekeurd;

- Een korte en lange termijnvisie ICT te presenteren, inclusief een risicoparagraaf en voorgestelde 'controls'. De aanbevelingen uit bovengenoemd onderzoek aan de Raad voor te leggen. De Raad bepaalt welke aanbevelingen zullen worden overgenomen in de korte en lange termijnvisie. Hierdoor wordt voorkomen dat de Raad voor ongewenste verassingen komt te staan en er geen tijd is om zorgvuldige en weloverwogen beslissingen te nemen;
- De raad een voorstel voor te leggen gericht op de financieringssystematiek van ICT-investeringen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Tom Coumans VVD	Tim Lechner AVA	Martin Kortekaas Groenlinks	Roud Kootker BBA
Frank Berkhout D66	Esther Veenboer PVDA	Patrick Adriaans SP	Percy de Robles OCA
Bert de Pijper CU	Pier Rienks CDA		

Stemming

Voor	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU
Tegen	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU

De griffier

Bijlage 2

VVD D66 GROENLINKS

bbA Burger Belangen Amstelveen PvdA SP CDA AVA!

ChristenUnie

Raadsvergadering d.d. 16-05-2018
Amendement/Motie nummer 2
Aanvaard/Verworpen/Ingetrokken
UNANIEM
De Griffier

UITBREIDING CAMPUS UILENSTEDE M

Actuele motie

De raad van de gemeente Amstelveen in vergadering bijeen d.d. 16 mei 2018

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende

- dat de Gemeente al geruime tijd in overleg is met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de realisatie van 2500 studentenwoningen op campus Uilenstede;
- dat de Gemeente het met het Ministerie afgestemde plan in september 2017 formeel heeft ingediend;
- dat het Ministerie dit plan recentelijk heeft afgewezen,

spreekt uit

- teleurgesteld te zijn over de afwijzing van het plan;
- dat het alsnog realiseren van de extra jongeren- en/of studentenwoningen op campus Uilenstede, gezien de lange wachtlijsten, noodzakelijk is

roept het college op

- zowel bestuurlijk als juridisch bezwaar te maken tegen de afwijzing van het plan;
- op korte termijn met het Ministerie in overleg te gaan over de ontstane situatie;
- het plan, met behoud van de oorspronkelijke kaders, zodanig aan te passen dat het alsnog gerealiseerd kan worden;
- de Raad gedetailleerd op de hoogte te houden van de voortgang in dit dossier

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Arnout van den Bosch - PvdA	Patrick Adriaans - SP
Paul Feenstra - VVD	Pier Rienks - CDA
Stephanie Schilder - D'66	Tim Lochner - AVA
Cheimaa Aouni - GroenLinks	Percy de Robles - OCA
Jacqueline Solleveld Olthof - BBA	Bert de Pinper - ChristenUnie

Stemming

Voor	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU
Tegen	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU

De griffier

Griffier

Besluitenlijst van de vergadering van de gemeenteraad Amstelveen 23 mei 2018

Aanwezig

Voorzitter	Bas Eenhoorn (burgemeester)
Griffier	Marnix Philips
Leden	
VVD:	Hans Bulsing, Tom Coumans, Rob Ellermeijer, Paul Feenstra, Arjan Gerritsen, Janneke Leegstra, Kees Noomen, Herbert Raat, Benjamin Smalhout en Bas Zwart
D66:	Tawros Aslanjan, Frank Berkhout, Floor Gordon, Stephanie Schilder, Harmen van der Steenhoven, Anne-Mieke van der Vet en Robert Zuidbroek.
GroenLinks:	Cheimaa Aouni, Martin Kortekaas, Stieneke Kruijer, Lennart de Looze en Ilika Polderman
bbA:	Marga van Herteryck, Ruud Kootker, Ewa Petiet en Jacqueline Solleveld Olthof
SP:	Patrick Adriaans en Marina Casadei
PvdA:	Arnout van den Bosch, Suzanne Piet en Esther Veenboer
CDA:	Sandra van Engelen en Pier Rienks
AVA :	Jacqueline Höcker en Tim Lechner
OCA:	Percy de Robles
ChristenUnie:	Bert de Pijper

Afwezig

Opening en beëdiging nieuw benoemde leden van de raad

In verband met het ingediende ontslag van Peter Bot (bbA) en Maaike Veeningen (D66) ontstaan er vacatures in de raad.

De commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van de nieuw te benoemen leden van de raad gecontroleerd en akkoord bevonden. Zij adviseert om de leden tot de raad toe te laten.
De twee nieuw benoemde raadsleden zijn beëdigd en geïnstalleerd. Het gaat om de volgende personen:

- Ewa Petiet (bbA)
- Robert Zuidbroek (D66)

1. Coalitieakkoord 2018-2022

De formateurs doen verslag van het proces van coalitievorming en presenteren het coalitieakkoord 2018-2022. De gemeenteraad houdt een debat over het coalitieakkoord.

2. Benoeming en beëdiging wethouders

De commissie geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van de kandidaat wethouders onderzocht en in orde bevonden. Zij adviseert tot de benoeming van de kandidaten als wethouder van Amstelveen.

De voorgedragen kandidaten Herbert Raat (VVD), Floor Gordon (D66),
Marijn van Ballegooijen (PvdA), Rob Ellermeijer (VVD) en Frank Berkhout (D66) zijn benoemd en beëdigd.

3. Onderzoek geloofsbrieven en nieuw benoemde leden van de raad

Met het vormen van een nieuw college van B&W ontstaan vacatures in de raad. De raad heeft de taak een oordeel te geven over het rechtmatig benoemen van raadsleden.

De commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van de nieuw te benoemen leden van de raad gecontroleerd en akkoord bevonden. Zij adviseert om de leden tot de raad toe te laten.
De vier nieuw benoemde raadsleden zijn beëdigd en geïnstalleerd. Het gaat om de volgende personen:

- Remco Snoek (VVD)
- Victor Frequin (VVD)
- Edwin van der Waal (D66)
- Saloua Chaara (D66)

5. Benoeming plaatsvervangend voorzitter van de raad

De raad heeft Hans Bulsing (VVD) benoemd tot plaatsvervangend voorzitter van de raad.

6 Benoeming voorzitters raadscommissies

De raad heeft de voorzitters en de plaatsvervangend voorzitter benoemd voor de raadscommissies. Het gaat om:

Commissie ABM
Voorzitter: Paul Feenstra (VVD)

Commissie B&S
Voorzitter: Robert Zuidbroek (D66)

Commissie RWN
Voorzitter: Martin Kortekaas (GroenLinks)

Plaatsvervanger
Tim Lechner (AVA)

7 Benoeming regioraadsleden Vervoerregio Amsterdam

De gemeente Amstelveen mag vijf raadsleden voordragen voor de regioraad van de Vervoerregio Amsterdam.

De raad heeft de volgende raadsleden benoemd hiervoor:

- Arjan Gerritsen (VVD)
- Edwin van der Waal (D66)
- Lennart de Looze (GroenLinks)
- Arnout van den Bosch (PvdA)
- Patrick Adriaans (SP)

8 Benoeming leden Rekeningencommissie

De raad heeft de volgende raadsleden benoemd tot lid van de Rekeningencommissie:

- Tom Coumans (VVD)
- Harmen van der Steenhoven (D66)
- Cheimaa Aouni (GroenLinks)
- Ewa Petiet (bbA)
- Esther Veenboer (PvdA)

- Patrick Adriaans (SP)
- Pier Rienks (CDA)
- Tim Lechner (AVA)
- Percy de Robles (OCA)
- Bert de Pijper (ChristenUnie)

9 Benoeming interne leden Rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie bestaat uit drie externe leden en twee interne leden. Die interne leden zijn leden uit de raad.

De raad heeft de volgende raadsleden benoemd tot lid van de Rekenkamercommissie:

- Benjamin Smalhout (VVD)
- Ilika Polderman (GroenLinks)

10 Benoeming leden en plaatsvervangend leden raadsledenplatform Amstelland-Meerlanden (AM)

Amstelveen werkt met andere gemeenten en provincies samen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Om de positie van de gemeenteraden van de subregio Amstelland-Meerlanden (AM) binnen de MRA te versterken, is een AM -raadsledenplatform opgericht.

De raad heeft de volgende raadsleden benoemd tot leden en plaatsvervangend leden van het raadsledenplatform Amstelland-Meerlanden (AM):

Leden
- Jacqueline Solleveld Olthof (bbA)
- Suzanne Piet (PvdA)

Plaatsvervangend leden
- Harmen van der Steenhoven (D66)
- Lennart de Looze (GroenLinks)

11 Benoeming leden Werkgeverscommissie

De raad heeft de volgende personen benoemd tot leden van de Werkgeverscommissie:

- Kees Noomen (VVD)
- Anne-Mieke van der Vet (D66)
- Bert de Pijper (ChristenUnie)

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Amstelveen, gehouden op 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

Stand van zaken ingekomen stukken raadsvergadering 20 juni 2018

Datum	Onderwerp	Wijze van afdoening	griffie
12-06-2018	Brief d.d. 6 juni 2018 van Stichting Leven met de Aarde inzake Wereldmilieudag en een goede start voor de Burgerschapslessen	Voor kennisgeving aannemen.	
07-06-2018	Brief d.d. van de Protestantse Gemeente Amstelveen-Buitenveldert inzake kraakactie -we are here-.	Voor kennisgeving aannemen.	
29-05-2018	Brief d.d. 18 mei 2018 van Sarfaty advocaten (andere belanghebbende) inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester amstel 2018	In handen stellen van B&W	
29-05-2018	Brief d.d. 21 mei 2018 van mevrouw Sminia inzake vernoeming Ben Goerion fietspad	In handen stellen van B&W	
29-05-2018	Brief d.d. 16 mei 2018 van Reddyn inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester Amstel 2018	In handen stellen van B&W	
29-05-2018	Brief d.d. 18 mei 2018 van Sarfaty advocaten (andere belanghebbende (2)) inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester amstel 2018	In handen stellen van B&W	
29-05-2018	Brief d.d. 18 mei 2018 van Sarfaty advocaten inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester amstel 2018	In handen stellen van B&W	
29-05-2018	Brief d.d. 15 mei 2018 van Geelkerken Linskens Advocaten inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester Amstel	In handen stellen van B&W	
24-05-2018	Brief d.d. 18 mei 2018 van de heer Slump inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester Amstel	In handen stellen van B&W	
23-05-2018	Brief d.d. 22 mei 2018 van de heer P.A. Bot inzake ontslag als gemeenteraadslid	Voor kennisgeving aannemen.	
23-05-2018	Brief d.d. 22 mei 2018 van mevrouw M. Veeningen inzake ontslag als gemeenteraadslid	Voor kennisgeving aannemen.	
22-05-2018	Mail d.d. 16 mei 2018 van Stichting RIONED over RIONED kennisorganisatie stedelijk waterbeheer	Voor kennisgeving aannemen.	
22-05-2018	Brief d.d. 9 mei 2018 van Raads van State inzake intrekking procedure Bestemmingsplan Herziening Midden-West Oostelijke Poeloever	Voor kennisgeving aannemen.	
22-05-2018	Brief d.d. 14 mei 2018 van vereniging Amsteloever inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester-Amstel	In handen stellen van B&W	
22-05-2018	Brief d.d. 29 april 2018 van mevrouw Schuursma inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Weter	In handen stellen van B&W	

Stand van zaken ingekomen stukken raadsvergadering 20 juni 2018

	Amstel		
22-05-2018	Brief d.d. 14 mei 2018 van FNV, CV CNHF Belangenvereniging Brandweer inzake Verzoekschrift Veiligheidregio Amsterdam-Amstelland	Voor kennisgeving aannemen.	
22-05-2018	Mail d.d. 17 mei 2018 van Bosman bouwvergunning & Advies inzake zienswijze ontwerpbestemmingsplan Wester Amstel 2018	In handen stellen van B&W	
15-05-2018	Brief d.d. 13 mei 2018 van de heer Van Ommen inzake De vergruisde Parel van Amstelveen	Voor kennisgeving aannemen.	

Gemeenteraad

Dossiernummer	174
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.1
Omschrijving	Actualisering grondexploitaties ultimo 2017

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

De gemeente neemt voorgenomen plannen op in ruimtelijke plannen (zoals een bestemmingsplan). Voor het realiseren van deze ruimtelijke plannen wordt een grondexploitatie opgesteld, waarin alle opbrengsten en kosten van de uitvoering van dat plan worden opgenomen. Met de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties en de overige projecten stelt de raad de budgetten bij voor de lopende projecten.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 110

Datum B&W-besluit 8 mei 2018
Z-2017/015042 D-2018/001389

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder P.A. Bot

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
M. Buisman(4936)
P. Kegge (4300)
p.kegge@amstelveen.nl,
m.buisman@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Ruimte, wonen en natuur (RWN) 5 juni 2018

Onderwerp

Actualisering grondexploitaties ultimo 2017.

Gevraagd besluit

1. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende grondexploitaties ter grootte van € 15.958.000,- opbrengsten en € 7.898.000,- kosten (specificatie: bijlage 1).
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget van facilitaire projecten ter grootte van € 5.954.000,- opbrengsten en € 7.798.000,- kosten (specificatie: bijlage 1) en van de in dit voorstel opgenomen lijst nieuw te starten facilitaire projecten.
3. Het voteren van een vernieuwd raadskrediet van € 782.000,- voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond zoals opgenomen in bijlage 3.
4. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties te verwerken in de begroting 2018 en verder.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dat voorschrijft om toegekend budget voor meerjarige projecten minstens een keer per jaar te herzien en opnieuw vast te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De grondexploitatie is het uitvoeringsprogramma van een ruimtelijk plan. Het geeft de financiële kaders waarbinnen de uitvoering moet plaatsvinden. Het is verplicht de begrotingen voor de nog uit te voeren plandelen minstens een keer per jaar opnieuw vast te stellen. Daarnaast worden met dit besluit de geactualiseerde budgetten voor de particuliere ontwikkelingen (facilitaire projecten), grondexploitaties in voorbereiding en overige ruimtelijke projecten opnieuw vastgesteld.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5. Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding en argumenten

De regelgeving voor meerjarige projecten verplicht tot regelmatige herziening van calculaties. Jaarlijks stelt de raad de actualisatie van de grondexploitaties vast, waarin de budgetten worden herzien en vastgesteld. De actualisatie is voorgeschreven vanuit het BBV. Daarnaast informeert dit raadsvoorstel over de belangrijkste ontwikkelingen bij de lopende grondexploitaties en particuliere ontwikkelingen. In de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening 2017 is ingegaan op de inzet van

het grondbeleidsinstrumentarium in 2017 en, op hoofdlijnen, op het totale resultaat van de grondexploitatie in 2017.

Kanttekeningen

Dit voorstel heeft een relatie met de jaarrekening 2017. In de jaarrekening zijn de benodigde voorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties al bijgesteld opgenomen. Deze projecten worden nu ongewijzigd, dus conform de jaarrekening 2017 ter vaststelling aangeboden. Met dit voorstel worden tevens de benodigde budgetten voor 2018 en verder vastgesteld.

Financiën

Ontwikkelingen op eigen grond.

Bij actieve grondexploitaties ontwikkelt de gemeente de grond vanuit een eigen grondpositie. De kosten worden hierbij gedekt uit de opbrengsten van de gemeentelijke gronduitgifte. Hieronder wordt ingegaan op ontwikkelingen bij de actieve grondexploitaties waarbij afwijkingen met een omvang van minstens € 100.000,- worden genoemd.

In 2017 zijn twee actieve grondexploitaties afgesloten. Dit zijn Suze Groeneweglaan en Van der Hooplaan supermarkt. De grondexploitaties zijn afgesloten omdat de projecten zijn opgeleverd en het niet meer nodig is de grondexploitaties open te houden.

Middenwaard.

Voor het project Middenwaard wordt tweede helft 2018 de grondexploitatie opnieuw aan uw raad aangeboden. Het plan is gewijzigd, daardoor zijn kosten en opbrengsten veranderd. In het kader van dit besluit wordt alleen de prognose van de kosten naar beneden bijgesteld. De herziene meeropbrengsten zijn hierin nog niet meegenomen. Om deze reden is de resultaatneming in deze actualisering niet meegenomen.

Hortensialaan.

Door dit project zijn veertien individuele kavels uitgegeven. Voor het merendeel van deze kavels is inmiddels een omgevingsvergunning verleend. De bouwwerkzaamheden lopen echter wat langer door dan oorspronkelijk gepland. Daardoor zijn er meer rentekosten.

Kostverlorenweg 19.

In 2018 vindt er zowel een grondverkoop plaats en worden de daarvoor benodigde aanpassingen van het openbaar gebied gerealiseerd. Dit betekent een onvoorzien resultaat van € 790.000,-.

Voorbereidingskredieten.

Acht ontwikkelingen op eigen grond hebben nog geen raadsopdracht of bestuurlijk vastgesteld exploitatiesaldo. Voor deze ontwikkelingen worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor de voorbereidingskosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd voor de kosten tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan. Dit komt overeen met circa 75% van de totaal geraamde nog te maken plankosten. Voor deze ontwikkelingen zijn de uiteindelijke eindresultaten afhankelijk van de nog te realiseren grondopbrengsten.

In de voorbereidingsfase van een grondexploitatie is de totale scope en omvang van een project nog niet volledig in beeld. Daarom wordt het voorbereidingskrediet jaarlijks bijgesteld met de meest recente verwachtingen. Omdat de grondexploitatie met een bestuurlijk vastgesteld eindsaldo er nog niet is, zijn bijstellingen van voorbereidingskosten geen voor- of nadelen. In bijlage 3 is een overzicht van het aangevraagde voorbereidingskrediet opgenomen.

Zonnestein 64+66.

De grondexploitatie voor deze locaties is in voorbereiding en wordt 2e helft 2018 voorgelegd ter besluitvorming aan de gemeenteraad.

Lindenlaan 315-323.
In deze grondexploitatie in voorbereiding zijn in 2017 sloop- en saneringswerkzaamheden uitgevoerd. De sloopkosten vanwege aangetroffen asbest € 35.000,- hoger dan geraamd. Hierdoor was ook nodig om aanvullende bodemonderzoek uit te voeren. De saneringswerkzaamheden van € 103.000,- waren niet geraamd. De gemaakte kosten worden opgenomen in de nog op te stellen grondexploitatie (ter verrekening met de opbrengsten). De herontwikkeling van deze voormalige onderwijslocatie wordt in 2018 verder opgepakt.

Korte toelichting op aantal lopende projecten die werken met een voorbereidingskrediet.

In januari 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders ingestemd met de Quick Scan voor de herontwikkeling van de locatie **Landtong**. Het project wordt nu voorbereid. Eind 2018/begin 2019 wordt een Startnotitie voorgelegd aan uw raad.

In 2017 is gestart met het opstellen van een ontwikkelvisie voor de herontwikkeling van de locatie **Oostelijk Halfrond 9** (voormalige locatie Bankrashal). In de tweede helft van 2018 wordt een Startnotitie voorgelegd aan de gemeenteraad.

In 2018 start de ruimtelijke procedure voor **Carmenlaan/Parelvisserslaan**. De grondexploitatie wordt gelijktijdig met de procedure voor het bestemmingsplan vastgesteld (vooralsnog is planning hiervoor 2019).

Verder is er in 2017 gestart met de voorbereiding van onder andere de herontwikkeling van de Emergohallocatie, herontwikkeling van de wijkvoorziening Pluspunt, mogelijke ontwikkeling van de locatie Van Heuven Goedhartlaan 933 en het burgerinitiatief Parel aan de Poel (Wijkcentrum Noorddammercentrum), sportvelden noorderlegmeerpolder.
In de loop van dit jaar wordt duidelijk of voor deze ontwikkelingen daadwerkelijk een project wordt gestart.

Facilitaire projecten.
Bij particuliere ontwikkelingen dient de gemeente per ontwikkeling na te gaan welke kosten er zullen ontstaan om deze vervolgens te verhalen op de ontwikkelaar. Het is niet toegestaan hiertoe leges of tarieven vast te stellen. Indien een volledig kostenverhaal wordt gerealiseerd, ontstaat een voorcalculatorisch nulresultaat. Kosten die jaarlijks worden gemaakt, worden gefactureerd of als nog te factureren verantwoord. Kosten die niet verhaalbaar zijn, worden direct als tekort in het betreffende jaar verantwoord. Hieronder wordt ingegaan op ontwikkelingen bij de particuliere grondexploitaties waarbij afwijkingen met een omvang van minstens € 100.000,- op het verwachte eindsaldo van een project worden genoemd of als daar aanleiding toe bestaat. Van projecten waarbij reeds een anterieure overeenkomst is gesloten worden hieronder de grote mutaties toegelicht. Projecten waarbij de definitieve overeenkomst nog in voorbereiding is, worden niet financieel toegelicht omdat de inkomsten nog ontbreken, waardoor het eindbeeld onvolledig is.

Scheg.
Voor de doortrekking van de Hammarskjoldsingel was het in eerste instantie noodzakelijk om het hoogspanningsstation te verplaatsen. Er wordt nu voor gekozen om het hoogspanningsstation niet te verplaatsen. Wel moeten er maatregelen worden genomen om de gasleiding te ontzien en een spoorwegovergang te realiseren. De kosten hiervoor bedragen circa € 250.000,- in plaats van de eerder geraamde 900.000 euro voor het verplaatsen van het hoogspanningsstation. De uitvoering en de kosten worden verwacht in 2019. Uitgangspunt is een kostenneutrale ontwikkeling voor de gemeente.

Oostelijke Poeloever.
Voor de uitvoering van dit facilitaire project wordt een stukje gemeentegrond verkocht en een stuk grond van de ontwikkelaar aangekocht ten behoeve van aanpassingen in het openbaar gebied en de ontwikkeling zelf. Eind 2017 zijn de kosten en opbrengsten getaxeerd en in 2018 toegevoegd aan

de facilitaire grondexploitatie. Door deze 'grondruil' stijgt het projectresultaat met € 711.000,- positief.

Bedrijventerrein De Loeten.
Op het bedrijventerrein De Loeten vinden verschillende ontwikkelingen plaats. De gemeente maakt hier bouw- en woonrijp en legt infrastructuur aan. De kosten hiervoor worden verhaald op de initiatiefnemers. Op dit moment vindt een deel van het kostenverhaal plaats binnen de plannen Elora 1, 2 en 3 en De Loeten Kooij 2. In 2017 waren er nog geen kosten voor bouw- en woonrijp meegenomen. De nog te maken kosten voor bouw- en woonrijp maken worden op een later moment verrekend met de andere initiatiefnemers. Hierdoor is in twee financiële overzichten nu een negatief resultaat zichtbaar. De intentie is de verschillende deelplannen samen te voegen tot één exploitatie.

Nieuw te starten facilitaire projecten.
De volgende projecten zijn in 2018 gestart. Maalderij 4-8 (herontwikkeling voormalig terrein Nissan garage naar woningbouw), Biesbosch 225 (herontwikkeling kantoorgebouw naar wonen), Startbaan 5 (herontwikkeling kantoorpand), Haagbeuklaan (herontwikkeling kerk en pastorie naar woningbouw), Willem Dreesweg 6 en 12 (herontwikkeling kantoorpanden naar appartementen). Amsteldijk zuid 78B (1 woning) en De Loeten Elora 3 (bedrijf).
Uitgangspunt is dat alle kosten middels een anterieure overeenkomst worden verhaald.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Dit raadsvoorstel heeft een aantal financiële bijlagen. Om de leesbaarheid van deze bijlagen te vergroten volgt onderstaand een korte toelichting per bijlage:

1. *Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties:* in deze bijlage zijn de budgetten voor kosten en opbrengsten voor 2018 en verder weergegeven, met een resultaat. Deze budgetten staan onder de kop 'actualisering' (prognose opbrengsten en prognose kosten). In deze bijlage is ook het verschil weergegeven tussen de actualisatie van vorig jaar en van dit jaar. In de laatste kolom is het verschil (saldo) hiervan weergegeven. Hierbij is een +bedrag een positief saldo. De werkelijke cijfers van 2017 zijn niet zichtbaar in dit overzicht. Hierdoor is het verschil in saldo niet alleen uit de kolommen 'vastgesteld raad' en 'actualisering' te herleiden. Opname van jaarcijfers 2017 zou dit overzicht onoverzichtelijk maken. De jaarcijfers zijn verwerkt in de jaarrekening 2017.
2. *Fasering resultaatneming grondexploitaties:* hierin is in de kolom 'nog te nemen resultaat' te zien welk bedrag nog als winst of verlies verantwoord moet worden. In de kolommen hiernaast is te zien in welk jaar dat verwacht is. Bij enkele projecten wordt het tekort 'niet meegenomen'. Dit zijn projecten die in voorbereiding zijn of waarbij de inkomsten nog niet verzekerd zijn. Het betreffende saldo is dan incompleet: de inkomsten uit grondverkopen of kostenverhaal zijn nog niet opgenomen.
3. *Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten 2018 en verder:* hierin wordt krediet gevraagd voor de eigen grondexploitaties die in voorbereiding zijn. Omdat dekking nog ontbreekt wordt krediet gevraagd. Hierbij wordt uitgegaan van de nog te maken kosten, dus 2018 en verder. Er wordt gecorrigeerd voor interne rentekosten en voor een deel (25%) van de plankosten. Deze 25% wordt pas gemaakt wanneer dekking aanwezig is en het project in uitvoering is.
4. *Stand en aanpassing van de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten:* hierin is het verloop van de voorziening weergegeven per project weergegeven.

Bijlagen

1. Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties.
2. Resultaatneming en fasering winstafdrachten grondexploitaties.
3. Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten 2018 en verder.

4. Overzicht voorziening verlieslatende grondexploitaties.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is niet besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Hamerstuk.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende grondexploitaties ter grootte van € 15.958.000,- opbrengsten en € 7.898.000,- kosten (specificatie: bijlage 1).
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget van facilitaire projecten ter grootte van € 5.954.000,- opbrengsten en € 7.798.000,- kosten (specificatie: bijlage 1) en van de in dit voorstel opgenomen lijst nieuw te starten facilitaire projecten
3. Het voteren van een vernieuwd raadskrediet van € 782.000,- voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond zoals opgenomen in bijlage 3
4. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties te verwerken in de begroting 2018 en verder.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Bijlage 1: actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten grondexploitaties

		VASTGESTELD RAAD				Actualisering				Verschil 2017-2018*		
	ACTUALISERING 2017 VS 2018	Saldo per 1/1/2017	Prognose opbrengsten	Prognose kosten	**Resultaat**	**Saldo per 1/1/2018**	Prognose opbrengsten	Prognose kosten	**Resultaat**	**opbreng-sten**	**kosten**	**saldo**
BIE	**Appellaan-Notenlaan**	-583	3.112	989	**1.540**	**2.167**	0	674	**1.494**	-71	25	**-47**
BIE	**De Loeten - Verhagen**	1.564	0	306	**1.258**	**1.559**	0	305	**1.254**	0	-4	**-4**
BIE	**De Schulp**	3.502	0	132	**3.370**	**3.460**	0	30	**3.430**	0	60	**60**
BIE	**Hortensialaan 1**	-797	5.095	625	**3.673**	**-751**	4.732	417	**3.565**	0	-109	**-109**
BIE	**Machineweg**	1.531	0	203	**1.328**	**1.478**	0	54	**1.424**	0	97	**97**
BIE	**Middenwaard**	-929	9.985	6.470	**2.587**	**-3.096**	9.928	4.460	**2.372**	-57	-157	**-215**
BIE	**Van Heuven Goedhartlaan 15-17**	2.083	0	347	**1.736**	**2.057**	0	366	**1.691**	26	-71	**-45**
BIE	**Westwijk Centrum**	1.073	0	73	**1.000**	**974**	0	21	**953**	19	-65	**-46**
BIE	**Westwijk Zuid-Oost**	28.639	381	1.626	**27.394**	**28.626**	347	1.517	**27.456**	146	-84	**62**
BIE	**Kostverlorenweg 19**	-104	0	0	**0**	**-104**	950	56	**790**	950	-56	**894**
	TOTAAL ACTIEVE GREX IN UITVOERING	**35.979**	**18.573**	**10.770**	**43.886**	**36.369**	**15.958**	**7.898**	**44.429**	**1.013**	**-365**	**647**
GZR	**Bankras kvl DPL 5 (Maccabiadelaan)**	69	0	52	**17**	**43**	0	26	**17**	0	0	**0**
GZR	**Carmenlaan**	-24	0	286	**-310**	**-78**	0	229	**-307**	0	3	**3**
GZR	**Landtong**	0	0	364	**-364**	**0**	0	364	**-364**	0	0	**0**
GZR	**Lindenlaan 315-323**	-325	0	212	**-537**	**-529**	0	156	**-686**	0	-148	**-148**
GZR	**Oostelijk Halfrond 9 (Bankrashal)**	-248	0	99	**-346**	**-361**	0	71	**-432**	0	-86	**-86**
GZR	**Zonnestein 64+66**	-237	0	118	**-356**	**-184**	0	113	**-297**	70	-11	**59**
	TOTAAL ACTIEF GRONDBELEID IN VOORBEREIDI	**-765**	**0**	**1.131**	**-1.896**	**-1.109**	**0**	**959**	**-2.068**	**70**	**-242**	**-172**
FAC	**Amsteldijk Zuid 81**	14	0	14	**0**	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
FAC	**Bankrashof 3**	13	0	13	**0**	**-15**	46	31	**0**	86	-86	**0**
FAC	**Bedrijventerrein Amstelveen Zuid - Immink Looc**	36	103	36	**103**	**0**	103	0	**103**	0	0	**0**
FAC	**De Loeten- De Block**	-458	125	11	**-344**	**-428**	83	0	**-344**	0	0	**0**
FAC	**De Loeten - Kooij**	-25	324	801	**-503**	**-25**	324	801	**-503**	0	0	**0**
FAC	**Groenelaan 3-5**	434	0	434	**0**	**360**	80	470	**-30**	115	-144	**-30**
FAC	**Klaasje Zevenster**	314	0	448	**-134**	**292**	0	444	**-152**	0	-18	**-18**
FAC	**KNLTB De Kegel**	10	0	10	**0**	**-1**	61	61	**-1**	121	-122	**-1**
FAC	**Startbaan 10**	5	0	5	**0**	**36**	0	37	**0**	37	-37	**0**
FAC	**Van der Hooplaan 241**	-2	0	0	**-2**	**-2**	0	0	**-2**	9	-9	**0**
FAC	**Vlielandstraat**	33	0	33	**0**	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
FAC	**Westwijk-Zuidwest**	2.331	436	1.807	**960**	**1.703**	436	1.182	**956**	0	-4	**-4**
FAC	**Zetterij (2e fase)**	-3	55	51	**0**	**-2**	0	0	**-2**	-52	50	**-2**
FAC	**Burg. Colijnweg**	-7	0	0	**-7**	**-7**	160	153	**0**	160	-153	**7**
FAC	**Bedrijventerrein De Loeten**	-15.133	0	30	**-15.163**	**-15.144**	0	30	**-15.174**	0	-11	**-11**
FAC	**Kostverlorenhof Caransa Synagogelocatie**	-40	0	0	**-40**	**-44**	0	0	**-44**	-26	22	**-4**
FAC	**Oostelijke Poeloever**	-680	200	169	**-649**	**-685**	1.912	1.164	**63**	1.712	-1.000	**711**
FAC	**Paviljoen Zwembad**	0	0	0	**-39**	**-39**	0	0	**-39**	0	0	**0**
FAC	**Scheg**	-545	0	0	**-545**	**-559**	0	686	**-1.245**	0	-700	**-700**
FAC	**Handelsweg**	0	0	0	**0**	**16**	0	17	**-1**	96	-97	**-1**
FAC	**Bovenkerkweg 83B**	0	0	0	**0**	**0**	39	39	**0**	55	-55	**0**
FAC	**Groen van Prinstererlaan 114**	0	0	0	**0**	**0**	0	0	**0**	64	-64	**0**
FAC	**De Loeten-Elora 1**	0	0	0	**0**	**521**	0	393	**128**	553	-426	**128**
FAC	**De Loeten Elora 2**	0	0	0	**0**	**0**	370	370	**0**	403	-403	**0**
FAC	**De Loeten Kooij 2**	0	0	0	**0**	**0**	1.224	808	**416**	1.256	-841	**416**
FAC	**Uilenstede 471-473**	0	0	0	**0**	**0**	15	15	**0**	42	-42	**0**
FAC	**Amsteldijk Noord 100-100A**	0	0	0	**0**	**0**	0	0	**0**	29	-29	**0**
FAC	**Straat van Messina 10**	0	0	0	**0**	**-2**	262	262	**-2**	372	-374	**-2**
FAC	**Groenhof**	0	0	0	**0**	**0**	360	353	**7**	360	-353	**7**
FAC	**Prof. E.M. Meijerslaan 6**	0	0	0	**0**	**0**	21	21	**0**	21	-21	**0**
FAC	**Amsteldijk Zuid 78B**	0	0	0	**0**	**0**	80	80	**0**	80	-80	**0**
FAC	**De Loeten-Elora 3**	0	0	0	**0**	**0**	299	299	**0**	299	-299	**0**
FAC	**Maalderij 4-8**	0	0	0	**0**	**0**	80	80	**0**	80	-80	
	TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN	**-13.701**	**1.242**	**3.864**	**-16.361**	**-14.024**	**5.954**	**7.798**	**-15.868**	**5.871**	**-5.377**	**493**

* 1) De drie rechtse kolommen geven het verschil tussen actualisering 2017 en actualisering 2018 aan. Een **positieve** waarde is een **voordeel,** een **negatieve** waarde is een **nadeel.**

2) Let op: het verschil tussen 2017 en 2018 kan niet op basis van alleen dit overzicht worden berekend. In dit verschil is namelijk ook het (niet zichtbare) resultaat over 2017 opgenomen

Bijlage 2: resultaatbestemming en fasering winstafdrachten grondexploitaties

	RESULTAATAFDRACHTEN	Verwacht resultaat	reeds genomen	nog te nemen resultaat	2018	2019	2020	2021	2022	niet meenemen	t.l.v. reserve/ product	t.l.v. voorziening
BIE	**Appellaan-Notenlaan**	1.494	857	**636**	463	174						
BIE	**De Loeten - Verhagen**	1.254	1.236	**18**	10	8						
BIE	**De Schulp**	3.430	3.430	**0**								
BIE	**Hortensialaan 1**	3.565	172	**3.393**	3.281	112						*
BIE	**Machineweg**	1.424	1.424	**0**								
BIE	**Middenwaard**	2.372	0	**2.372**						2.372		
BIE	**Van Heuven Goedhartlaan 15-17**	1.691	1.736	**-45**	-45							
BIE	**Westwijk Centrum**	953	1.000	**-46**	-46							
BIE	**Westwijk Zuid-Oost**	27.456	26.357	**1.099**	1.092	7						
BIE	**Kostverlorenweg 19**	790	0	**790**	790							
	TOTAAL ACTIEVE GREX IN UITVOERING	**44.429**	**36.212**	**8.217**	**5.544**	**301**	**0**	**0**	**0**	**2.372**	**0**	**0**
GZR	**Bankras kvl DPL 5 (Maccabiadelaan)**	17	88	**-71**						-71		
GZR	**Carmenlaan**	-307	-9	**-298**						-298		
GZR	**Landtong**	-364	0	**-364**						-364		
GZR	**Lindenlaan 315-323**	-686	-25	**-660**						-660		
GZR	**Oostelijk Halfrond 9 (Bankrashal)**	-432	-46	**-386**						-386		
GZR	**Zonnestein 64+66**	-297	-144	**-153**						-153		
	TOTAAL ACTIEF GRONDBELEID IN VOORBEREIDING	**-2.068**	**-136**	**-1.932**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-1.932**	**0**	**0**
FAC	**Amsteldijk Zuid 81**	0	0	**0**								
FAC	**Bankrashof 3**	0	-15	**15**	15							
FAC	**Bedrijventerrein Amstelveen Zuid - Immink Loods**	103	0	**103**	103							
FAC	**De Loeten- De Block**	-344	-344	**0**								
FAC	**De Loeten - Kooij**	-503	-25	**-478**								-478
FAC	**Groenelaan 3-5**	-30	0	**-30**								-30
FAC	**Klaasje Zevenster**	-152	0	**-152**			-18					-134
FAC	**KNLTB De Kegel**	-1	-1	**0**								
FAC	**Startbaan 10**	0	0	**0**								
FAC	**Van der Hooplaan 241**	-2	0	**-2**						-2		
FAC	**Vlielandstraat**	0	0	**0**								
FAC	**Westwijk-Zuidwest**	956	959	**-4**						-4		
FAC	**Zetterij (2e fase)**	-2	0	**-2**						-2		
		0										
FAC	**Burg. Colijnweg**	0	0	**0**								
FAC	**Bedrijventerrein De Loeten**	-15.174	-15.133	**-41**	-11							-30
FAC	**Kostverlorenhof Caransa Synagogelocatie**	-44	-4	**-40**						-40		
FAC	**Oostelijke Poeloever**	63	-649	**711**						711		
FAC	**Paviljoen Zwembad**	-39	0	**-39**						-39		
FAC	**Scheg**	-1.245	-559	**-686**						-686		
FAC	**Handelsweg**	-1	0	**-1**						-1		
FAC	**Bovenkerkweg 83B**	0	0	**0**								
FAC	**Groen van Prinstererlaan 114**	0	0	**0**								
FAC	**De Loeten-Elora 1**	128	0	**128**						128		
FAC	**De Loeten Elora 2**	0	0	**0**						0		
FAC	**De Loeten Kooij 2**	416	0	**416**						416		
FAC	**Uilenstede 471-473**	0	0	**0**								
FAC	**Amsteldijk Noord 100-100A**	0	0	**0**								
FAC	**Straat van Messina 10**	-2	-2	**0**								
FAC	**Groenhof**	7	0	**7**						7		
FAC	**Prof. E.M. Meijerslaan 6**	0	0	**0**								
	TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN	**-16.287**	**-15.770**	**-518**	**107**	**0**	**-18**	**0**	**0**	**65**	**0**	**-672**

*Bij het project Hortensialaan is een bijdrage gedaan uit de onderwijsreserve van € 600.000 in de jaren 2015 en 2016

Bijlage 3: overzicht van de geraamde voorbereidingskosten 2018 e.v.

	VOORBEREIDINGSKREDIET	kosten te gaan	af: rente 2018 e.v.	benodigd krediet
	Bankras kvl DPL 5 (Maccabiadelaan)	26	1	**25**
	Carmenlaan	229	7	**222**
	Landtong	364	8	**356**
	Lindenlaan 315-323	156	21	**136**
	Oostelijk Halfrond 9 (Bankrashal)	71	6	**66**
	Zonnestein 64+66	113	9	**104**
	TOTAAL BENODIGD VOORBEREIDINGSKREDIET	**959**	**50**	**909**
	Af: 25% organisatiekosten voor uitvoering			-227
	Milieuonderzoeken, niet per project te specificeren			100
	TOTAAL BENODIGD			**782**

Bijlage 4: stand van de voorziening ruimtelijke projecten

	VOORZIENINGEN	stand ACT 2016	mutatie jaarrekening 2017	stand JR 2017
BIE	**Bouwgronden in exploitatie**	**0**	0	**0**
	BBV-VOORZIENING VERLIESLATENDE	**0**	**0**	**0**
FAC	**Facilitaire projecten**	**642**	30	**672**
	VOORZIENING FACILITAIRE PROJECTEN	**642**	**30**	**672**
	TOTAAL BENODIGDE VOORZIENING	**642**	**30**	**672**

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 110

Datum B&W-besluit 8 mei 2018
Z-2017/015042 D-2018/001389

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder P.A. Bot

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
M. Buisman(4936)
P. Kegge (4300)
p.kegge@amstelveen.nl,
m.buisman@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Ruimte, wonen en natuur (RWN) 5 juni 2018

Onderwerp

Actualisering grondexploitaties ultimo 2017.

Gevraagd besluit

1. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende grondexploitaties ter grootte van € 15.958.000,- opbrengsten en € 7.898.000,- kosten (specificatie: bijlage 1).
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget van facilitaire projecten ter grootte van € 5.954.000,- opbrengsten en € 7.798.000,- kosten (specificatie: bijlage 1) en van de in dit voorstel opgenomen lijst nieuw te starten facilitaire projecten.
3. Het voteren van een vernieuwd raadskrediet van € 782.000,- voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond zoals opgenomen in bijlage 3.
4. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties te verwerken in de begroting 2018 en verder.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV) dat voorschrijft om toegekend budget voor meerjarige projecten minstens een keer per jaar te herzien en opnieuw vast te stellen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De grondexploitatie is het uitvoeringsprogramma van een ruimtelijk plan. Het geeft de financiële kaders waarbinnen de uitvoering moet plaatsvinden. Het is verplicht de begrotingen voor de nog uit te voeren plandelen minstens een keer per jaar opnieuw vast te stellen. Daarnaast worden met dit besluit de geactualiseerde budgetten voor de particuliere ontwikkelingen (facilitaire projecten), grondexploitaties in voorbereiding en overige ruimtelijke projecten opnieuw vastgesteld.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5. Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding en argumenten

De regelgeving voor meerjarige projecten verplicht tot regelmatige herziening van calculaties. Jaarlijks stelt de raad de actualisatie van de grondexploitaties vast, waarin de budgetten worden herzien en vastgesteld. De actualisatie is voorgeschreven vanuit het BBV. Daarnaast informeert dit raadsvoorstel over de belangrijkste ontwikkelingen bij de lopende grondexploitaties en particuliere ontwikkelingen. In de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening 2017 is ingegaan op de inzet van

het grondbeleidsinstrumentarium in 2017 en, op hoofdlijnen, op het totale resultaat van de grondexploitatie in 2017.

Kanttekeningen

Dit voorstel heeft een relatie met de jaarrekening 2017. In de jaarrekening zijn de benodigde voorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties al bijgesteld opgenomen. Deze projecten worden nu ongewijzigd, dus conform de jaarrekening 2017 ter vaststelling aangeboden. Met dit voorstel worden tevens de benodigde budgetten voor 2018 en verder vastgesteld.

Financiën

Ontwikkelingen op eigen grond.

Bij actieve grondexploitaties ontwikkelt de gemeente de grond vanuit een eigen grondpositie. De kosten worden hierbij gedekt uit de opbrengsten van de gemeentelijke gronduitgifte. Hieronder wordt ingegaan op ontwikkelingen bij de actieve grondexploitaties waarbij afwijkingen met een omvang van minstens € 100.000,- worden genoemd.

In 2017 zijn twee actieve grondexploitaties afgesloten. Dit zijn Suze Groeneweglaan en Van der Hooplaan supermarkt. De grondexploitaties zijn afgesloten omdat de projecten zijn opgeleverd en het niet meer nodig is de grondexploitaties open te houden.

Middenwaard.

Voor het project Middenwaard wordt tweede helft 2018 de grondexploitatie opnieuw aan uw raad aangeboden. Het plan is gewijzigd, daardoor zijn kosten en opbrengsten veranderd. In het kader van dit besluit wordt alleen de prognose van de kosten naar beneden bijgesteld. De herziene meeropbrengsten zijn hierin nog niet meegenomen. Om deze reden is de resultaatneming in deze actualisering niet meegenomen.

Hortensialaan.

Door dit project zijn veertien individuele kavels uitgegeven. Voor het merendeel van deze kavels is inmiddels een omgevingsvergunning verleend. De bouwwerkzaamheden lopen echter wat langer door dan oorspronkelijk gepland. Daardoor zijn er meer rentekosten.

Kostverlorenweg 19.

In 2018 vindt er zowel een grondverkoop plaats en worden de daarvoor benodigde aanpassingen van het openbaar gebied gerealiseerd. Dit betekent een onvoorzien resultaat van € 790.000,-.

Voorbereidingskredieten.

Acht ontwikkelingen op eigen grond hebben nog geen raadsopdracht of bestuurlijk vastgesteld exploitatiesaldo. Voor deze ontwikkelingen worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor de voorbereidingskosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd voor de kosten tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan. Dit komt overeen met circa 75% van de totaal geraamde nog te maken plankosten. Voor deze ontwikkelingen zijn de uiteindelijke eindresultaten afhankelijk van de nog te realiseren grondopbrengsten.

In de voorbereidingsfase van een grondexploitatie is de totale scope en omvang van een project nog niet volledig in beeld. Daarom wordt het voorbereidingskrediet jaarlijks bijgesteld met de meest recente verwachtingen. Omdat de grondexploitatie met een bestuurlijk vastgesteld eindsaldo er nog niet is, zijn bijstellingen van voorbereidingskosten geen voor- of nadelen. In bijlage 3 is een overzicht van het aangevraagde voorbereidingskrediet opgenomen.

Zonnestein 64+66.

De grondexploitatie voor deze locaties is in voorbereiding en wordt 2e helft 2018 voorgelegd ter besluitvorming aan de gemeenteraad.

Lindenlaan 315-323.
In deze grondexploitatie in voorbereiding zijn in 2017 sloop- en saneringswerkzaamheden uitgevoerd. De sloopkosten vanwege aangetroffen asbest € 35.000,- hoger dan geraamd. Hierdoor was ook nodig om aanvullende bodemonderzoek uit te voeren. De saneringswerkzaamheden van € 103.000,- waren niet geraamd. De gemaakte kosten worden opgenomen in de nog op te stellen grondexploitatie (ter verrekening met de opbrengsten). De herontwikkeling van deze voormalige onderwijslocatie wordt in 2018 verder opgepakt.

Korte toelichting op aantal lopende projecten die werken met een voorbereidingskrediet.

In januari 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders ingestemd met de Quick Scan voor de herontwikkeling van de locatie **Landtong**. Het project wordt nu voorbereid. Eind 2018/begin 2019 wordt een Startnotitie voorgelegd aan uw raad.

In 2017 is gestart met het opstellen van een ontwikkelvisie voor de herontwikkeling van de locatie **Oostelijk Halfrond 9** (voormalige locatie Bankrashal). In de tweede helft van 2018 wordt een Startnotitie voorgelegd aan de gemeenteraad.

In 2018 start de ruimtelijke procedure voor **Carmenlaan/Parelvisserslaan**. De grondexploitatie wordt gelijktijdig met de procedure voor het bestemmingsplan vastgesteld (vooralsnog is planning hiervoor 2019).

Verder is er in 2017 gestart met de voorbereiding van onder andere de herontwikkeling van de Emergohallocatie, herontwikkeling van de wijkvoorziening Pluspunt, mogelijke ontwikkeling van de locatie Van Heuven Goedhartlaan 933 en het burgerinitiatief Parel aan de Poel (Wijkcentrum Noorddammercentrum), sportvelden noorderlegmeerpolder.
In de loop van dit jaar wordt duidelijk of voor deze ontwikkelingen daadwerkelijk een project wordt gestart.

Facilitaire projecten.
Bij particuliere ontwikkelingen dient de gemeente per ontwikkeling na te gaan welke kosten er zullen ontstaan om deze vervolgens te verhalen op de ontwikkelaar. Het is niet toegestaan hiertoe leges of tarieven vast te stellen. Indien een volledig kostenverhaal wordt gerealiseerd, ontstaat een voorcalculatorisch nulresultaat. Kosten die jaarlijks worden gemaakt, worden gefactureerd of als nog te factureren verantwoord. Kosten die niet verhaalbaar zijn, worden direct als tekort in het betreffende jaar verantwoord. Hieronder wordt ingegaan op ontwikkelingen bij de particuliere grondexploitaties waarbij afwijkingen met een omvang van minstens € 100.000,- op het verwachte eindsaldo van een project worden genoemd of als daar aanleiding toe bestaat. Van projecten waarbij reeds een anterieure overeenkomst is gesloten worden hieronder de grote mutaties toegelicht. Projecten waarbij de definitieve overeenkomst nog in voorbereiding is, worden niet financieel toegelicht omdat de inkomsten nog ontbreken, waardoor het eindbeeld onvolledig is.

Scheg.
Voor de doortrekking van de Hammarskjoldsingel was het in eerste instantie noodzakelijk om het hoogspanningsstation te verplaatsen. Er wordt nu voor gekozen om het hoogspanningsstation niet te verplaatsen. Wel moeten er maatregelen worden genomen om de gasleiding te ontzien en een spoorwegovergang te realiseren. De kosten hiervoor bedragen circa € 250.000,- in plaats van de eerder geraamde 900.000 euro voor het verplaatsen van het hoogspanningsstation. De uitvoering en de kosten worden verwacht in 2019. Uitgangspunt is een kostenneutrale ontwikkeling voor de gemeente.

Oostelijke Poeloever.
Voor de uitvoering van dit facilitaire project wordt een stukje gemeentegrond verkocht en een stuk grond van de ontwikkelaar aangekocht ten behoeve van aanpassingen in het openbaar gebied en de ontwikkeling zelf. Eind 2017 zijn de kosten en opbrengsten getaxeerd en in 2018 toegevoegd aan

de facilitaire grondexploitatie. Door deze 'grondruil' stijgt het projectresultaat met € 711.000,- positief.

Bedrijventerrein De Loeten.
Op het bedrijventerrein De Loeten vinden verschillende ontwikkelingen plaats. De gemeente maakt hier bouw- en woonrijp en legt infrastructuur aan. De kosten hiervoor worden verhaald op de initiatiefnemers. Op dit moment vindt een deel van het kostenverhaal plaats binnen de plannen Elora 1, 2 en 3 en De Loeten Kooij 2. In 2017 waren er nog geen kosten voor bouw- en woonrijp meegenomen. De nog te maken kosten voor bouw- en woonrijp maken worden op een later moment verrekend met de andere initiatiefnemers. Hierdoor is in twee financiële overzichten nu een negatief resultaat zichtbaar. De intentie is de verschillende deelplannen samen te voegen tot één exploitatie.

Nieuw te starten facilitaire projecten.
De volgende projecten zijn in 2018 gestart. Maalderij 4-8 (herontwikkeling voormalig terrein Nissan garage naar woningbouw), Biesbosch 225 (herontwikkeling kantoorgebouw naar wonen), Startbaan 5 (herontwikkeling kantoorpand), Haagbeuklaan (herontwikkeling kerk en pastorie naar woningbouw), Willem Dreesweg 6 en 12 (herontwikkeling kantoorpanden naar appartementen). Amsteldijk zuid 78B (1 woning) en De Loeten Elora 3 (bedrijf).
Uitgangspunt is dat alle kosten middels een anterieure overeenkomst worden verhaald.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Dit raadsvoorstel heeft een aantal financiële bijlagen. Om de leesbaarheid van deze bijlagen te vergroten volgt onderstaand een korte toelichting per bijlage:

1. *Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties:* in deze bijlage zijn de budgetten voor kosten en opbrengsten voor 2018 en verder weergegeven, met een resultaat. Deze budgetten staan onder de kop 'actualisering' (prognose opbrengsten en prognose kosten). In deze bijlage is ook het verschil weergegeven tussen de actualisatie van vorig jaar en van dit jaar. In de laatste kolom is het verschil (saldo) hiervan weergegeven. Hierbij is een +bedrag een positief saldo. De werkelijke cijfers van 2017 zijn niet zichtbaar in dit overzicht. Hierdoor is het verschil in saldo niet alleen uit de kolommen 'vastgesteld raad' en 'actualisering' te herleiden. Opname van jaarcijfers 2017 zou dit overzicht onoverzichtelijk maken. De jaarcijfers zijn verwerkt in de jaarrekening 2017.
2. *Fasering resultaatneming grondexploitaties:* hierin is in de kolom 'nog te nemen resultaat' te zien welk bedrag nog als winst of verlies verantwoord moet worden. In de kolommen hiernaast is te zien in welk jaar dat verwacht is. Bij enkele projecten wordt het tekort 'niet meegenomen'. Dit zijn projecten die in voorbereiding zijn of waarbij de inkomsten nog niet verzekerd zijn. Het betreffende saldo is dan incompleet: de inkomsten uit grondverkopen of kostenverhaal zijn nog niet opgenomen.
3. *Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten 2018 en verder:* hierin wordt krediet gevraagd voor de eigen grondexploitaties die in voorbereiding zijn. Omdat dekking nog ontbreekt wordt krediet gevraagd. Hierbij wordt uitgegaan van de nog te maken kosten, dus 2018 en verder. Er wordt gecorrigeerd voor interne rentekosten en voor een deel (25%) van de plankosten. Deze 25% wordt pas gemaakt wanneer dekking aanwezig is en het project in uitvoering is.
4. *Stand en aanpassing van de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten:* hierin is het verloop van de voorziening weergegeven per project weergegeven.

Bijlagen

1. Actualisering van de nog te maken kosten en opbrengsten van lopende grondexploitaties.
2. Resultaatneming en fasering winstafdrachten grondexploitaties.
3. Overzicht van de geraamde voorbereidingskosten 2018 en verder.

4. Overzicht voorziening verlieslatende grondexploitaties.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is niet besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Hamerstuk.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Het vaststellen van het bijgestelde budget voor de uitvoering van de nog te verwezenlijken plandelen van lopende grondexploitaties ter grootte van € 15.958.000,- opbrengsten en € 7.898.000,- kosten (specificatie: bijlage 1).
2. Het vaststellen van het bijgestelde budget van facilitaire projecten ter grootte van € 5.954.000,- opbrengsten en € 7.798.000,- kosten (specificatie: bijlage 1) en van de in dit voorstel opgenomen lijst nieuw te starten facilitaire projecten
3. Het voteren van een vernieuwd raadskrediet van € 782.000,- voor het voorbereiden van ruimtelijke plannen op eigen grond zoals opgenomen in bijlage 3
4. Bovenstaande besluitpunten met bijbehorende balansmutaties te verwerken in de begroting 2018 en verder.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	144
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.2
Omschrijving	Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Amstelveen werkt in de Vervoerregio Amsterdam bestuurlijk samen met 14 andere gemeenten in de regio Amsterdam. De Vervoerregio voert wettelijke verkeer- en vervoertaken uit. Zo is de Vervoerregio opdrachtgever van het openbaar vervoer en verantwoordelijk voor het realiseren en verbeteren van infrastructuur voor de auto, het openbaar vervoer en de fiets. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam, voordat deze door het bestuur van de Vervoerregio wordt vastgesteld.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 109
Datum B&W-besluit 8 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder mr. M. Veeningen
Afdeling V&R
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Angelien Brus
4215
angelienbrus@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur (RWN)
op 5 juni 2018

Onderwerp

Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de concept jaarstukken van de Vervoerregio Amsterdam.
2. Geen zienswijze in te dienen over de concept jaarrekening 2017.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De raad op de hoogte brengen van de jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam. Met de jaarstukken krijgt de raad inzicht in hoe de missie van de Vervoerregio – optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio door goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel veilig en comfortabel kunnen verplaatsen - vertaald is in activiteiten in het afgelopen jaar. De jaarstukken doen verslag van de belangrijkste activiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad de concept jaarstukken 2017 en de Kadernota 2019-2022 ter kennisname aanbieden en de raad in de gelegenheid stellen een zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2017. De Kadernota 2019-2022 is reeds vastgesteld in de Regioraad van 20 februari 2018.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.

Aanleiding

Op grond van artikel 58 van de gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam worden de jaarstukken 2017 door het dagelijks bestuur van de Vervoerregio aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Met het aanbieden van de stukken wordt invulling gegeven aan de begrotingsregels van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

In de jaarstukken wordt een beleidsgerichte (jaarverslag) en financiële verantwoording (jaarrekening) gegeven van de programma's van de Vervoerregio. Het betreft het eerste jaar van de Vervoerregio Amsterdam. Daarvóór vielen de verkeer- en vervoerstaken onder de Stadsregio Amsterdam. Per 1 januari 2017 zijn de vervoer- en verkeerstaken onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam. De overige taken van de stadsregio zijn onder de netwerkorganisatie Metropoolregio Amsterdam komen te vallen. De Vervoerregio is mede ondertekenaar van het convenant over de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam.

De jaarstukken 2017 bestaan uit:

1. Een **algemeen gedeelte (deel1)** waar de resultaten van de bestuurlijke speerpunten van het vorig beleidskader (Regionale Verkeer- en Vervoerplan 2004) centraal staan. Een belangrijk speerpunt voor Amstelland Meerlanden was speerpunt 4. *Reizigersgroei en stijgende klantwaardering.* Met de concessie Amstelland Meerlanden is de verwachting van de Vervoerregio dat het aantal reizigers en de klanttevredenheid verder oploopt. Daarnaast was speerpunt 11. *Werken aan een duurzame mobiliteit* een belangrijk speerpunt voor Amstelland Meerlanden. Vanaf april 2018 rijden er in Amstelland Meerlanden 100 elektrische bussen.
2. Het **jaarverslag (deel 2)** bespreekt de programma's Mobiliteit, Openbaar Vervoer, Infrastructuur en Overhead. Per programma wordt besproken wat er is gebeurd en wat het heeft gekost. Tevens wordt verslag gedaan van het weerstandsvermogen en risicobeheersing (paragraaf 2.5).
   - Ten aanzien van programma-overschrijdende en programma specifieke overschrijdingen (2.5 a) is in het verslag opgenomen dat de financiering van het verkeer en vervoerbeleid uit de Brede Doeluitkering niet aan enig risico onderhevig is geweest in 2017. Over overschrijdingen bij infrastructurele projecten (2.5 g) wordt specifiek voor de Amstelveenlijn (en Uithoornlijn) opgemerkt dat dit een project betreft dat in eigen beheer wordt uitgevoerd en de Vervoerregio zelf risicodrager is voor overschrijdingen. Voor de Amstelveenlijn is een risicoreservering van € 61 miljoen. Er heeft zich in 2017 geen risico voorgedaan en de risicoreservering is daarmee nog in tact.
   - Paragraaf 2.6 Financiering en verbonden partijen: De Vervoerregio ontvangt middelen van het Rijk, met de Brede Doel Uitkering (BDU) verkeer en vervoer als belangrijkste inkomstenbron. Deze middelen worden uitgekeerd aan openbaar vervoerbedrijven en wegbeheerders die infrastructuur aanleggen. Door het Rijk toegezegde middelen die niet uitgekeerd worden, kunnen worden gespaard voor toekomstige uitgaven. Niet bestede middelen worden op de balans opgenomen als vooruit ontvangen doeluitkering. De uitgaven in 2017 hebben ertoe geleid dat er 36,7 miljoen euro moet worden verrekend met de vooruit ontvangen BDU. Het spaarsaldo is daarmee gedaald tot 187,5 miljoen.
     De Vervoerregio had in 2017 geen verbonden partijen.
3. De **jaarrekening 2017 (deel 3)** geeft inzicht in de programmarekening, de balans met waarderingsgrondslagen en de balans met toelichting. Een overzicht laat zien dat in 2017 bij de programma's Mobiliteit, Openbaar Vervoer en Infrastructuur de beschikte BDU lager was dan de ingezette BDU, waardoor er inzet BDU uit voorgaande jaren nodig was. Alleen voor de Overhead was er meer beschikte BDU dan voor de inzet benodigd. Conform artikel 58 van de gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam kunnen de raden van de gemeenten hun zienswijze op de ontwerp jaarrekening kenbaar maken bij het Algemeen Bestuur. Het college ziet geen reden tot maken van opmerkingen bij de jaarrekening 2017 en adviseert daarom de raad geen zienswijze in te dienen.
4. **Bijlagen.** De Bijlagen bij de jaarstukken 2017 geven een uitgebreide toelichting bij wat de vier programma's gekost hebben.

Kanttekeningen

Het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan uit 2004 vormde in 2017 voor de laatste keer het beleidskader. De Regioraad heeft in december 2017 het nieuwe beleidskader *Beleidskader Mobiliteit* vastgesteld. De samenwerkende gemeenten in Amstelland Meerlanden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een gezamenlijke zienswijze over het beleidskader in te dienen (brief Amstelland Meerlanden 6 november 2017. Bijlage 3).
Half 2018 wordt het nieuwe Beleidskader Mobiliteit ter bekrachtiging voorgelegd aan de nieuwe Regioraad. De strategische opgaven uit het nieuwe beleidskader worden de komende jaren vertaald naar maatregelen en projecten. De Kadernota 2019-20122 is een eerste uitwerking van het Beleidskader Mobiliteit en geeft algemene en financiële kaders voor het komend begrotingsjaar. De programmabegroting 2019 wordt in juli 2018 aangeboden aan de gemeenten en ter vaststelling geagendeerd in de Regioraad van 16 oktober 2018.

Financiën

De Vervoerregio ontvangt middelen van het Rijk, met de Brede Doel Uitkering (BDU) verkeer en vervoer als belangrijkste inkomstenbron. De gemeente Amstelveen levert geen financiële bijdrage aan de Vervoerregio Amsterdam.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

De jaarstukken, inclusief accountantsrapport en –verklaring, worden ter behandeling aangeboden aan de Regioraad op 10 juli 2018.

De procedure rond de jaarrekening is opgenomen in artikel 58 van de gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam en is (samengevat) als volgt:

1. Het dagelijks bestuur zendt de concept jaarstukken over het afgelopen kalenderjaar voor 15 april van het daaropvolgende jaar aan de rade van de gemeenten.
2. De raden van de gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezegging hun zienswijzen op de ontwerpjaarrekening kenbaar maken bij het algemeen bestuur.
3. Vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur tot décharge.
4. Terstond na vaststelling zendt de Regioraad de jaarstukken ter kennisname aan de raden van de gemeenten.
5. Het dagelijks bestuur zendt de jaarstukken en accountantsverklaring binnen twee weken aan gedeputeerde staten.

Bijlagen

1. Brief van de Vervoerregio 15 april 2018 mat als onderwerp Aanbieding Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.
2. Jaarstukken 2017, concept 15 april 2018.
3. Brief Amstelland Meerlanden 6 november 2017 met als onderwerp Zienswijze op concept Beleidskader Mobiliteit.
4. Kadernota 2019-2022.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Hamerstuk.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Kennis te nemen van de concept jaarstukken van de Vervoerregio Amsterdam.
2. Geen zienswijze in te dienen over de concept jaarrekening 2017.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier,	De voorzitter,
de heer drs. M.C.C. Philips	de heer drs. H.B. Eenhoorn

Vervoerregio Amsterdam

Postbus 626
1000 AP Amsterdam

Jodenbreestraat 25
1011 NH Amsterdam

T 020 527 37 00
E info@vervoerregio.nl
W www.vervoerregio.nl

KvK: 34374879000
IBAN: NL46BNGH0285168274
BIC: BNGHNL2G

Gemeenteraden en Colleges van B&W van de
gemeenten van de Vervoerregio Amsterdam

Datum	15 april 2018	**Onderwerp**	Aanbieding Concept Jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam
Uw kenmerk			
Ons kenmerk	2018/12044/MT		
Inlichtingen	Mathijs Triou, m.triou@vervoerregio.nl	**Bijlagen**	Concept Jaarstukken 2017 Kadernota 2019-2022

Geachte leden van de gemeenteraad, geacht college,

De Vervoerregio ging als nieuwe organisatie officieel van start op 1 januari 2017 en concentreert zich vanaf dat moment op verkeer- en vervoertaken. Met de bijgevoegde jaarstukken geeft de Vervoerregio inzicht in de belangrijkste activiteiten in dit eerste jaar, waarin diverse verbeteringen in het mobiliteitsnetwerk gerealiseerd werden en toekomstige verbeteringen zijn onderzocht. De nieuwe concessie Amsterlland-Meerlanden ging in december van start: een belangrijke stap in de transitie van OV-concessie naar mobiliteitsconcessie. De samenwerking op andere beleidsterreinen werd ook verder versterkt: de Vervoerregio tekende samen met 33 gemeenten en 2 provincies het convenant Metropoolregio Amsterdam. De Regioraad sloot op 12 december het eerste jaar van de Vervoerregio af met de vaststelling van een nieuw Beleidskader Mobiliteit dat richting geeft aan toekomstige activiteiten van de Vervoerregio. De bijgevoegde kadernota 2019-2022 is daar een eerste uitwerking van.

Met het aanbieden van deze stukken wordt invulling gegeven aan de begrotingsregels van de Wet gemeenschappelijke regelingen om jaarlijks de concept jaarstukken van het afgelopen jaar en de algemene en financiële kaders voor het komend begrotingsjaar aan de deelnemende gemeenten aan te bieden.
Het dagelijks bestuur van de Vervoerregio stemde op 5 april jl. in met het aanbieden van de concept Jaarstukken 2017 aan de gemeenten. In onze Jaarstukken geven wij een beleidsgerichte en financiële verantwoording van onze programma's. Deze verantwoording is onder voorbehoud van het oordeel van de accountant naar aanleiding van de accountantscontrole. De Jaarstukken, inclusief accountantsrapport en -verklaring, worden ter behandeling aangeboden aan de Regioraad op 10 juli 2018.
De Kadernota 2019-2022 is bijgevoegd, zoals vastgesteld in de Regioraad van 20 februari 2018. Het bevat de algemene en financiële kaders voor het komend begrotingsjaar. Het vormt daarmee de start van de P&C-cyclus voor een nieuw begrotingsjaar. Gelet op de start van een nieuwe bestuursperiode beoogt deze

informatieve maar beleidsarme kadernota vooral het nieuwe bestuur te informeren over de aanwezige ambities en de opgaven van de Vervoerregio. De Kadernota vormt het uitgangspunt voor de Programmabegroting 2019 (en Meerjarenraming 2020-2022). Bij de toezichthouder is een verzoek ingediend om dit jaar de ontwerpbegroting en programmabegroting tot één document samen te voegen. De Programmabegroting 2019 wordt dan in juli 2018 aangeboden aan gemeenten, en ter vaststelling geagendeerd in de Regioraad van 16 oktober 2018.

Het beleidskader en de kadernota beschrijven de thema's die de komende jaren gaan spelen en beslag gaan leggen op de financiële ruimte en/of vragen om afwegingen omtrent de rol van en de financiering vanuit de Vervoerregio. Het is aan het nieuwe bestuur om met de gemeenten de koers voor de komende jaren verder uit te zetten, het beleidskader te implementeren en met effectieve oplossingen in te spelen op de mobiliteitsopgaven van onze regio.

Hoogachtend,

Namens het dagelijks bestuur van de Vervoerregio Amsterdam
mr. D. Bijl
voorzitter en portefeuillehouder financien

Vervoerregio Amsterdam

Jaarstukken 2017

Concept 15 april 2018

Inhoud

Deel 1: Algemeen

1.1	Inleiding	4
1.2	Resultaten bestuurlijke speerpunten	7
1.3	Mijlpalen	10
1.4	Financieel resultaat 2017	11

Deel 2: Jaarverslag 2017

2.1	Mobiliteit	13
2.2	Openbaar Vervoer	15
2.3	Infrastructuur	17
2.4	Overhead	19
2.5	Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	21
2.6	Financiering en Verbonden partijen	23

Deel 3: Jaarrekening 2017

3.1	Programmarekening	25
3.2	Balans en waarderingsgrondslagen	27
3.3	Toelichting op de Balans	29

Bijlagen

A	Programmarekeningen	35
B	SiSa-bijlage	43
C	Wet Normering Topinkomens	44
D	Afkortingenlijst	46
E	Accountantsverklaring 2017	47

Deel 1: Algemeen

1.1 Inleiding
1.2 Resultaten bestuurlijke speerpunten
1.3 Mijlpalen
1.4 Financieel resultaat 2017

1.1 Inleiding

Vervoerregio Amsterdam
15 deelnemende gemeenten

Bestuur
Regioraad met 60 vertegenwoordigers uit de gemeenten, waarvan 6 leden het Dagelijks Bestuur vormen.
Wethouders adviseren het bestuur vanuit het portefeille-houdersoverleg Verkeer en Vervoer

Leden Dagelijks Bestuur/
Portefeuillehoudersoverleg V&V
Amsterdam Burgemeester (DB-lid)
Purmerend Dhr. D. Bijl (DB-lid/ voorzitter)
Aalsmeer Dhr. A. Verburg
Amstelveen Dhr. J. Brandes
Amsterdam Dhr. P.J.M. Litjens (DB-lid)
Beemster Dhr. D.J. Butter
Diemen Dhr. A.J.M. Scholten (DB-lid)
Edam-Volendam Dhr. W.P.L.M. Runderkamp
Haarlemmermeer Dhr. D.D. Reneman (DB-lid)
Landsmeer dhr. N. van Baarsen
Oostzaan Dhr. J. Klinkhamer
Ouder-Amstel Mw. C.C.M. Korrel-Wolvers
Purmerend Dhr. J. Krieger
Uithoorn Dhr. M.D. Polak
Waterland Mw. L. Bromet
Wormerland Dhr. F. Saelman
Zaanstad Dhr. A. Verschuren (DB-lid)

Voor u liggen de Jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam. De Vervoerregio ging als nieuwe organisatie officieel van start op 1 januari 2017. Het voormalige samenwerkingsverband van de Stadsregio heeft zich als Vervoerregio geconcentreerd op de verkeer- en vervoertaken. De Vervoerregio zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio met als missie: verbinden. Daarbij horen verschillende rollen. Als regisseur van het regionale verkeer en vervoer dragen we bij aan goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen. Daarvoor bundelen we met vijftien gemeenten onze kennis en bestuurlijke kracht.

Met deze jaarstukken geeft de Vervoerregio inzicht in de belangrijkste activiteiten in het eerste jaar. De start van de Vervoerregio werd gemarkeerd met een inspirerend Startsymposium boordevol kennis en inzichten over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. Tegelijkertijd werd de samenwerking op andere beleidsterreinen in een groter gebied verstrekt: de Vervoerregio tekende ook convenant Metropoolregio Amsterdam. Dit jaar werden diverse verbeteringen in het netwerk gerealiseerd en nieuwe verbeteringen onderzocht. Voor het openbaar vervoer was de start van de nieuwe concessie Amstelland-Meerlanden een belangrijke gebeurtenis. De Regioraad sloot op 12 december het eerste jaar van de Vervoerregio af met de vaststelling van een nieuwe Beleidskader Mobiliteit en een programmabegroting 2018. Dit jaarverslag kijkt uitgebreider terug op de activiteiten van de Vervoerregio.

Het is aan het nieuwe bestuur om in het verlengde van de Kadernota (vastgesteld 20 februari 2018) en het Beleidskader Mobiliteit (vastgesteld 12 december 2017) in een nieuwe Programmabegroting te bepalen wat we gaan doen in het licht van de strategische opgaven in de regio.

De Jaarstukken 2017 vormen min of meer de afronding van een bestuursperiode en het bestaat uit twee onderdelen. De beleidsgerichte verantwoording in relatie tot de baten en lasten staan in het Jaarverslag. Het andere deel, de Jaarrekening, bevat de programmarekening en de balans met toelichting.

Plaats van de jaarstukken in de P&C-cyclus

De Jaarstukken 2017, zijn het laatste P&C-product van de P&C-cyclus 2017 van de Vervoerregio. Als laatste product in de cyclus hebben de jaarstukken de functie om op hoofdlijnen de beleidsmatige en financiële resultaten van afgelopen jaar te verantwoorden voor de eerder gestelde kaders.

De gestelde kaders en doelen voor 2017 kwamen in belangrijke mate voort uit het destijds geldende beleidskader: Regionale Verkeer en Vervoerplan uit 2004. Zij vormden een uitgangspunt voor de Ontwerp-begroting 2017 (juli 2016), later uitgewerkt in de Programmabegroting 2017 (december 2016). De programmabegroting heeft namelijk als functie het geven van een (inhoudelijke) uitwerking van de gestelde kaders door beantwoording van de drie W-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we doen? Wat mag het kosten?

Daarop volgen de P&C-producten om de regioraad tussentijds (bestuursrapportage, oktober 2017) en na afloop van het begrotingsjaar deze jaarstukken over de realisatie van de voornemens en programmering uit de Programmabegroting 2017 te laten inzien. Aanvullend is er nog halverwege het jaar een uitgebreidere Monitor Investeringsagenda's met daarin de recente ontwikkelingen en programmavoortgang in het voorgaande kalenderjaar.

Bovenstaande beschreven cyclus wordt aan de hand van onderstaand figuur geïllustreerd. Deze illustratie geeft de verschenen P&C-producten van twee P&C-cycli weer: producten uit de cyclus 2017 en de cyclus 2018. De producten boven de tijdlijn zijn plannings- (begrotings)documenten en producten onder de tijdlijn zijn verantwoordingsdocumenten.

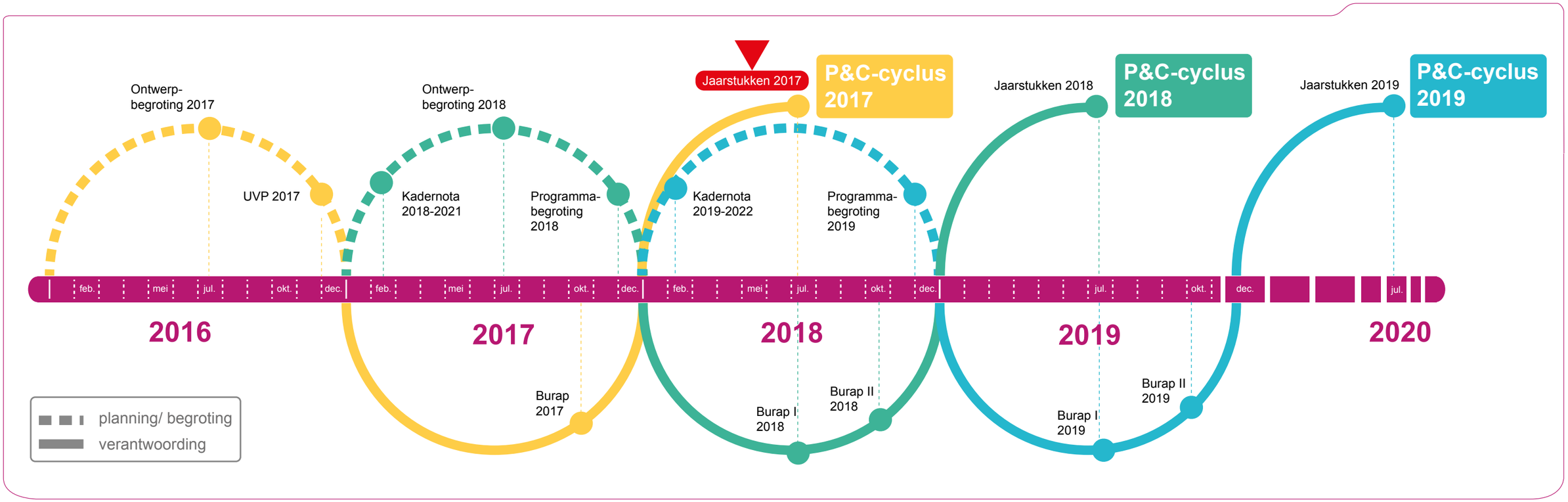

Doorwerking van het Beleidskader Mobiliteit in de P&C-cyclus

Voor 2017 geldt nog voor de laatste keer, als beleidskader, het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan uit 2004. Vanwege de nieuwe bestuurssamenstelling na de verkiezingen in maart 2018 wordt het Beleidskader Mobiliteit half 2018 ter bekrachtiging voorgelegd aan de nieuwe regioraad. De strategische opgaven uit het nieuwe Beleidskader Mobiliteit worden de komende jaren vertaald naar maatregelen en projecten uit de verschillende programma's en financiële documenten van de Vervoerregio. Dit betekent mogelijk nieuwe begrotingsprogramma's die beter aansluiten bij de strategische opgaven en ook een andere wijze van monitoring van doelen en activiteiten van de Vervoerregio. Het geheel zorgt ervoor dat de inhoud en inzet van financiële middelen beter in samenhang kan worden bezien. Bestaande programma's moeten daarnaast de strategische opgaven doorvertalen in de programmadoelen.

Beleidskader mobiliteit

Strategische opgaven

In dit jaarverslag staan de doelstellingen uit een vorig beleidskader centraal. De strategische opgaven uit het nieuwe Beleidskader Mobiliteit worden de komende jaren vertaald naar maatregelen en projecten in de verschillende programma's en financiële documenten van de Vervoerregio Amsterdam.

- Van modaliteit naar mobiliteit: een betere integratie van bestaande vervoerwijzen
- Naar een CO2-neutraal mobiliteitssysteem: meer aandacht voor duurzaamheid en leefbaarheid
- Een prettige en veilige reis: meer aandacht voor comfort, beleving, veiligheid en informatie
- Mobiliteit en omgeving passen bij elkaar: meer aandacht voor inpassing en ruimtelijke kwaliteit
- Nabijheid van dagelijkse activiteiten versterken: ondersteuning van verdichtingsopgaven

1.2 Resultaten bestuurlijke speerpunten

De programmabegroting 2017 (Uitvoeringsprogramma) gebruikte voor de laatste keer als beleidskader het Regionaal Verkeer- en Vervoerplan uit 2004. Bij de programmabegroting 2017 zijn de 11 geactualiseerde doelstellingen uit de Regionale Agenda 2014-2018 gehanteerd. Voor elke doelstelling beschreef de programmabegroting enkele belangrijke projecten en beoogde resultaten voor 2017. In dit jaarverslag kijken we terug op deze activiteiten: wat hebben we bereikt in 2017?

1. Betrouwbare en acceptabele reistijden op het regionale wegennet

De verbrede weg N244 is op 17 november 2017 geopend. Dit betekent een betere doorstroming en kortere reistijden tussen Edam en de A7.

De weguitbreiding Thorbeckeweg op de aantakking N516/A8 is in 2017 afgerond als onderdeel van het project 'Verbeteren van de doorstroming op de invalswegen' van Zaandam. Minder vertraging voor autoverkeer tussen Zaandam Zuid/Poelenburg en de A8, veiliger oversteken voor de fiets en een busverbinding naar busstation De Vlinder.

2. Verbinden van economische bestemmingsgebieden binnen en buiten de regio

Een **extra wegverbinding tussen de Greenport Aalsmeer** en de N201 is nog niet gerealiseerd. De voorbereiding kost meer tijd dan verwacht. De samenwerkingsovereenkomst wordt in 2018 ondertekend.

Het project **'Supermarktlogistiek'** uit het programma 'Beter Benutten' is opgepakt door andere publieke en private partijen.

3. Betrouwbare en acceptabele reistijden op het openbaar Vervoernetwerk

De **busbaan Klaprozenweg** in Amsterdam Noord is vrijwel geheel opgeleverd en grote delen zijn in gebruik genomen. Doordat de bus geheel gescheiden is van autoverkeer zijn betrouwbaarheid en reistijden per openbaar vervoer verbeterd.

De **HOV A9** met als meest in het oog springende projectonderdelen busafrit A9, busonderdoorgang Schipholweg, bushalte Badhoevedorp Oost en knoop Schiphol Noord is in 2018 afgerond. Daarmee is de bereikbaarheid per R-Net tussen Haarlem, Badhoevedorp, Schiphol, Amstelveen en Amsterdam zuid verbeterd.

De **vrije busbaan HOV Schiphol Oost** is in tegenstelling tot de planning nog niet gereed. Nieuwe openstellingsdatum is mei 2019. Reden is het onverwacht aantreffen van grondverontreiniging en een scopewijziging. als gevolg van een vergunning van het waterschap

Er is gewerkt aan communicatieplannen, beheersplannen en financiële afspraken met partners van de Vervoerregio om **de komst van de Noord/Zuidlijn** voor te bereiden en het OV-netwerk 'boven de grond' optimaal te laten aansluiten aan op de nieuwe metroverbinding.

De **nieuwe concessie Amstelland-Meerlanden** is in december 2017 gestart. Het versterkt de komende jaren het openbaar vervoer in de regio met onder andere extra lijnen en hogere frequenties. Aanvullende zaken in de concessie zoals deelfietsen (per april 2018) en mobiliteitsapps zorgen voor een verdere ketenintegratie.

4. Reizigersgroei en stijgende klantwaardering in het OV

Meer R-netverbindingen in de regio Amstelland Meerlanden. In de vorm van Schipholnet meer hoogfrequente OV-verbindingen van, naar en tussen het overgrote deel van de werkgebieden op en rond Schiphol.

In 2017 is de **metronet studie 2019** afgerond en zijn in samenwerking met GVB en de dienst M&T maatregelen gestart om per 1 maart 2019 het gewijzigde metronetwerk zo optimaal mogelijk te bedienen.

De Vervoerregio heeft nog steeds de **best presterende streekconcessies op het vaste land** volgens de OV-klantenbarometer. Met de verbeteringen uit de nieuwe concessie Amstelland-Meerlanden is de verwachting dat het aantal reizigers en de klanttevredenheid verder oploopt.

5. Verhoging van het fietsgebruik

Het **fietspad Neckerstraat in Purmerend** is gereed. Naast een verbetering van de kwaliteit van het fietsnetwerk met een vrij liggend en comfortabel fietspad is ook de verkeersveiligheid vergroot en zijn toegankelijke bushaltes voor minder validen aangelegd.
De **fietspaden en -tunnels N203-N246** in Zaanstad zijn al in 2016 gerealiseerd en in 2017 financieel afgewikkeld. Daarmee is een verbetering van het fietsnetwerk en veilige ongelijkvloerse kruising gerealiseerd. De fietsvoorzieningen Burgemeester Kastelijnweg in Aalsmeer zijn onderdeel van het project HOV Aalsmeer-Schiphol Zuid, uitvoering is in voorbereiding.

De gezamenlijke overheden hebben in 2017 hun ambitie verwoord in het rapport '**Metropolitane Fietsroutes'** en starten nu de uitvoeringsfase. Intussen zijn in 2017 verbeteringen aan routes uitgevoerd tussen Zaandam en Amsterdam-Noord en in Haarlem.

De **ondergrondse fietsenstallingen Strawinsky**, voorheen Vijfhoek (Zuidas) en Beursplein zijn conform plan in 2017 voorbereid en in uitvoering gegaan. Er worden ongeveer 6000 nieuwe stallingsplekken gerealiseerd.

Nabij de haltes van de **Noord/Zuidlijn** De Pijp (Ceintuurbaan, Jan van der Heijdenstraat), Rokin en Noord komen in totaal ongeveer **200 extra fietsenstallingen**. In 2017 is gestart met de aanleg.

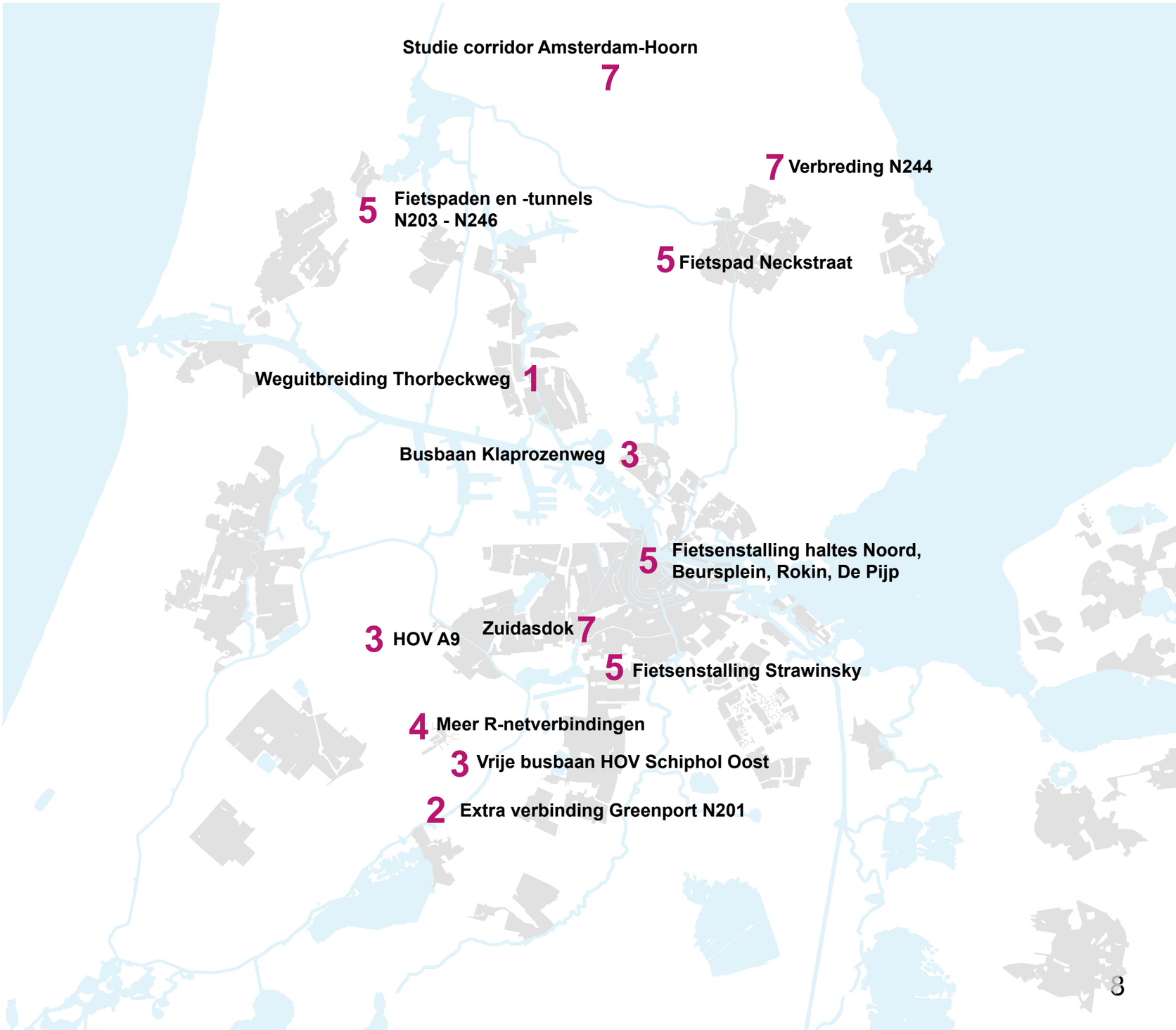

6. Vlotte doorstroming van het goederenvervoer

In 2017 is een start gemaakt met het opstellen van de **Agenda Logistiek** voor de Metropoolregio Amsterdam. De initiatieven daarin richten zich onder andere op het bevorderen van de efficientie in het goederenvervoer, het delen van kennis en afstemmen van lokaal beleid. De Vervoerregio draagt bij aan een onderzoek naar voedsellogistiek in de Metropoolregio Amsterdam en truckparkeren rond Schiphol.

7. Samenhang tussen de netwerken voetganger, fiets, auto en OV (ketenintegratie)

De **verbreding de N244** is gerealiseerd (met uitzondering van het onderzoek naar het verplaatsen van het eindpunt van de bus naar de P+R). Naast een verkeersdoorstroming zijn de reistijden voor fietsers verkort en is er een snellere overstap naar het openbaar vervoer.

In 2017 heeft **de gunning van het contract voor ZuidasDok** plaatsgevonden. De financieringsbeschikking van de Vervoerregio wordt in 2018 afgegeven. De bouw start in 2019.

De **fietspaden en -tunnels N203-N246** in Zaanstad zijn in 2016 gerealiseerd en in 2017 financieel afgewikkeld. Daarmee is een verbetering van het fietsnetwerk en veilige ongelijkvloerse kruising gerealiseerd

In de **MIRT-verkenning Studie corridor Amsterdam-Hoorn (A7-A8)** heeft de voorgenomen voorselectie van oplossingsrichtingen niet in 2017 plaatsgevonden. Dit vindt in 2018 plaats en afronding van de verkenning met voorkeursvariant eind 2018/begin 2019.

In de **MIRT-verkenning Multimodale Knoop Schiphol** is in 2017 gezocht naar integrale oplossingen voor bus, trein en Schiphol Plaza. Met het Rijk is afgesproken de MIRT-verkenning in 2018 voort te zetten en te kijken naar het bieden van een veilige knoop waarmee de groei op korte termijn kan worden opgevangen. Als eerste stap lijkt een hoogfrequente Airportsprinter kansrijk.

8. Verbetering van de verkeersveiligheid

Maatregelen verkeersveiligheid, gerealiseerd en uitbetaald in 2017:

- Duurzaam veilig inrichten van 30, 50- en 60 km/uur: onder andere Akkerstraat in Marken en Berenklauw en omgeving in Monnickendam.
- Veilige fietsinfrastructuur: vrijliggend fietspad Papierweg Amsterdam
- Aanpak ongevallenlocaties: Black spot aanpak Amsterdam.

Er is **verkeersonderwijs** aangeboden op kinderdagverblijven, voorscholen, basisscholen en voorgezet onderwijs (gericht op kinderen van 0-18 jaar en hun ouders). Daarnaast zijn educatie-projecten uitgevoerd gericht op beginnende bestuurders (18-24 jaar) en ouderen (65+).

In 2017 hebben voor het eerst alle gemeenten actief meegedaan aan de **landelijke verkeersveiligheidscampagnes.** Dit is in samenwerking gedaan met onder andere de politie en de campagneteams van Veilig Verkeer Nederland en Team Alert. Gemeenten zijn bij de uitvoering ondersteund door een regionaal projectleider campagnes vanuit de Vervoerregio.

9. Samenwerking met andere overheden voor een optimale samenhang in het beleid

De Strategische Visie die samen met de convenantspartijen was opgesteld, is in 2017 doorvertaald naar een Beleidskader Mobiliteit. Dit document (in samenwerking met de vijftien gemeenten en partners van de Vervoerregio) vormt daarmee de basis voor de concessieverlening, beheerconvenanten en investeringsprogramma's van de Vervoerregio voor de komende jaren.

10. Mobiliteitsonderzoek

In 2017 is het regionale verkeersmodel VENOM geactualiseerd, uitgebreid en regelmatig ingezet voor verschillende vraagstukken en studies. Tevens kwam er een verrijkingstool voor lucht en geluid berekeningen op basis van de verkeersprognoses.

11. Werken aan duurzame mobiliteit

Vanaf april 2018 rijden er in Amstelland-Meerlanden 100 elektrische bussen. Met de Investeringsagenda OV investeert de Vervoerregio in duurzame mobiliteit gericht op het verkorten van de reistijd en het verhogen van de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer in haar omgeving. In 2017 is het eerste deel van het project herinrichting Leidseplein opgeleverd.

1.3. Mijlpalen

- Mobiliteit
- Openbaar vervoer
- Infrastructuur
- Algemeen

januari

De samenwerking op het gebied van wonen en economie is anders georganiseerd en vanaf 1 januari 2017 gaat het samenwerkingsverband van 15 gemeenten verder onder de naam **Vervoerregio Amsterdam** en concentreert het zich op verkeer en voervoer taken.

februari

Snelfietsroute Zaandam-Amsterdam

maart

Op 20 maart tekenden portefeuillehouder openbaar vervoer Litjens en hoofdaannemer VITAL het contract voor de realisatie van de **vernieuwing van de Amstelveenlijn**. De Vervoerregio is tussen 2017 en 2020 opdrachtgever van deze aannemerscombinatie.

april

De Vervoerregio onderteken de **convenant over de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam** om de onderlinge samenwerking met de 33 gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland goed te organiseren.

mei

2 fietstunnels onder N201

juni

Op 2 juni vond het **startsymposium 'Verbinding naar de toekomst'** plaats. Doel was het lanceren van de Vervoerregio als nieuwe organisatie en kennis op te doen over de mobiliteit van de toekomst.

juli

In juli is kennis gemaakt met de **nieuwe 15G trams** die gefinancierd worden door de Vervoerregio. Medio 2019 zullen de nieuwe trams van GVB gaan rijden.

augustus

september

Fiets telweek

oktober

Op 7 oktober gaf de Vervoerregio samen met de gemeenten, Veilig Verkeer Nederland en politie een startsein voor de **Fietsverlichtingscampagne** 2017. Mensen worden opgeroepen hun fietsverlichting in orde te maken om de verkeersveiligheid te verbeteren.

november

N244 verdubbeld

december

Na een intensief proces met 15 gemeenten en andere partners van de Vervoerregio werd op 12 december het nieuwe **Beleidskader Mobiliteit** voor de Vervoerregio vastgesteld door de regioraad.

1.4 Financieel resultaat 2017

Overzicht Saldo Baten en Lasten

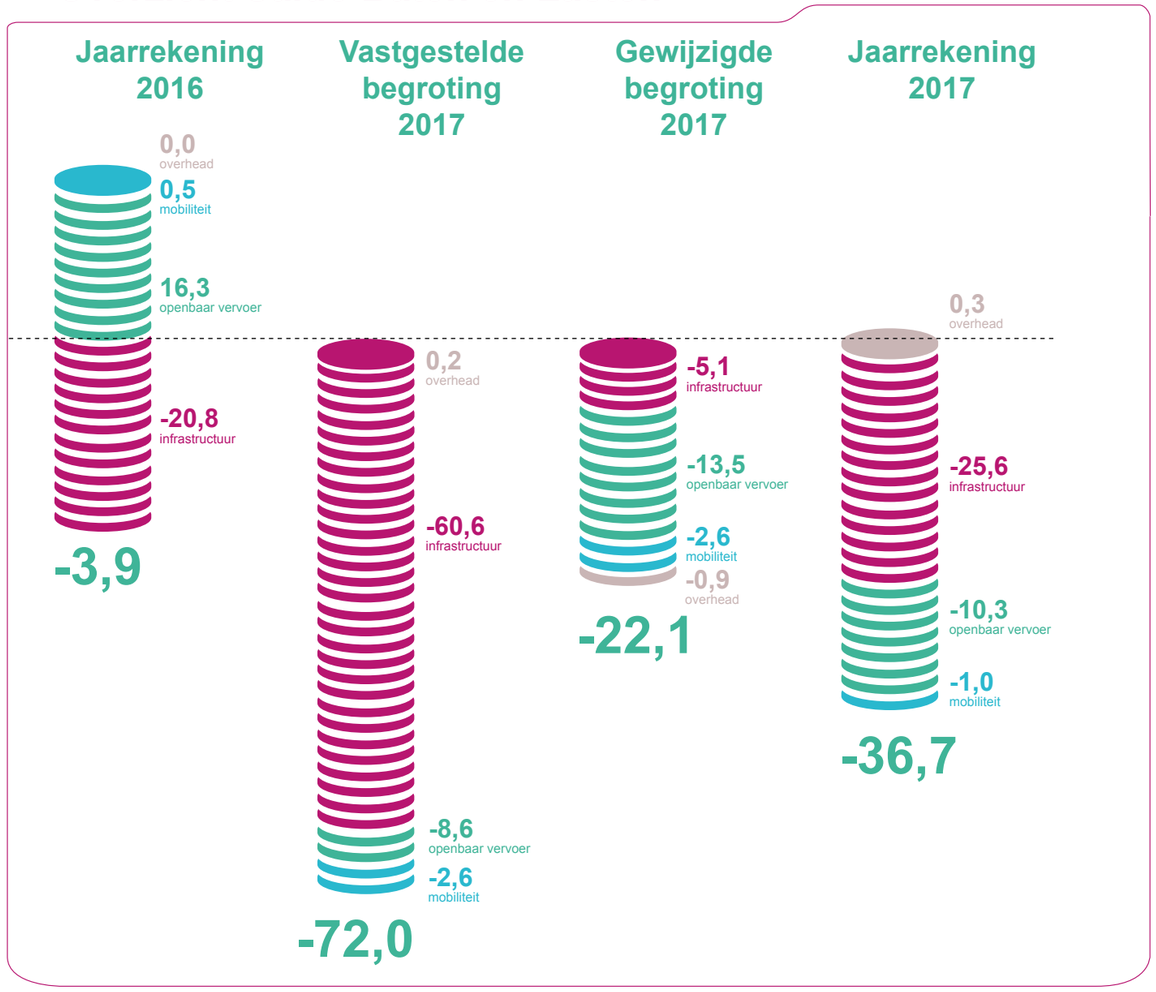

Het saldo baten en lasten (resultaat) van de Vervoerregio laat het verschil zien tussen de baten inclusief bijdragen van derden en de lasten. De resultaten op de hoofdprogramma's zijn dan ook direct het bedrag dat te verrekenen is met de, aan de Vervoerregio toegekende, Brede Doel Uitkering (BDU). Tot 2017 had de toenmalige Stadsregio Amsterdam nog een gemeentelijke bijdrage als extra financieringsbron maar dat hield verband met programma's die de Vervoerregio nu niet meer uitvoert.

Er zijn verschillen te zien tussen de begrote resultaten rsultaten, en dus de verrekening met de BDU, op de momenten van vaststellen, wijzigen en verantwoorden van de Begroting 2017. De vastgestelde begroting (2017: UVP) werd in de 2e helft van 2016 opgesteld op basis van de op dat moment beschikbare informatie vanuit de deelnemende gemeenten en vanuit het Rijk. Na vaststelling in de regioraad van december 2016 kon de Vervoerregio beginnen aan de uitvoering van het begrotingsprogramma.

In 2017 zijn er vernieuwingen in de planning & control-cyclus ingevoerd (o.a. een Kadernota en Bestuursrapportages) waardoor de voorheen halfjaarrapportage werd vervangen door een bestuursrapportage (Burap) in de 2e helft van 2017. In deze Burap zijn wijzigingen van in totaal 50 miljoen euro, ten aanzien van de begrotingsuitvoering, vastgesteld dat leidde tot een veel lagere verrekening van de BDU in de gewijzigde begroting.

Wijzigingen die hiertoe hebben geleid zijn onder andere: hogere lasten in de concessie Amsterdam, Investeringsagenda Weg, Aanleg Amstelveenlijn en Uithoornlijn (niet begroot) en lagere lasten in de Investeringsagenda's OV en Fiets en lagere onderzoek en studiekosten. Aan de batenkant was er sprake van een hogere uitkering BDU bij de verschillende programma's dan in de begroting opgenomen. Voor de verantwoording op de begrotingsuitvoering wordt dan ook gekeken naar het verschil tussen de Jaarrekening en de (laatste) gewijzigde begroting.

Dan zien we dat bij de Burap de Vervoerregio met name bij Infrastructuur de uiteindelijke lasten aan het eind van het jaar (te) voorzichtig heeft ingeschat. Er is bij de jaarrekening namelijk 18 miljoen euro meer aan infrastructurele projecten gerealiseerd dan bij de gewijzigde begroting was voorzien en dus ook meer verrekend met het spaarsaldo BDU. Dit is overigens verklaarbaar doordat subsidieontvangers nog gauw voor het einde van het jaar een verzoek tot betaling (verantwoording) indienen. Voor Mobiliteit en Openbaar Vervoer namen de lasten af en/of waren de baten dusdanig hoger dat het resultaat lager uitkwam dan bij de Burap en er minder met het spaarsaldo verrekend werd. Per saldo verrekent de Vervoerregio ten opzichte van 2016 36,7 miljoen euro met het spaarsaldo wat 14,6 miljoen euro meer is dan bij de gewijzigde begroting was voorzien.

Het spaarsaldo BDU neemt de afgelopen jaren gestaag af. Na een forse daling in 2015 is er even een rustiger beeld ontstaan (2016) en heeft de Vervoerregio nu weer een daling ingezet. Een daling die - conform de Programmabegroting 2018-2021 -de komende jaren door zal zetten.

Ontwikkeling van het spaarsaldo BDU

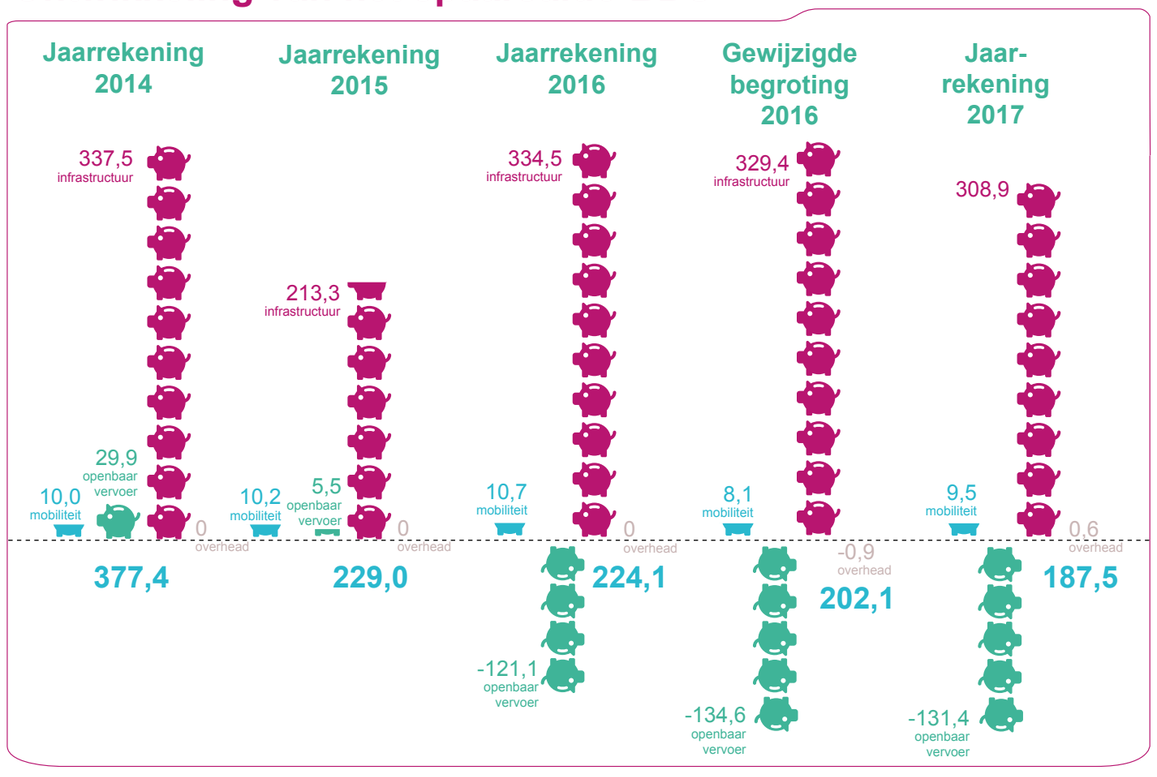

Deel 2: Jaarverslag

Programmaverslag

2.1 Mobiliteit
2.2 Openbaar Vervoer
2.3 Infrastructuur
2.4 Overhead

Paragrafen

2.5 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2.6 Financiering

2.1 Mobiliteit *Wat hebben we gedaan?*

De Vervoerregio werkt aan het mobiliteitsbeleid voor de langere termijn samen met lokale en regionale partners en met het Rijk om een zo groot mogelijke samenhang in het beleid te bewerkstelligen. We dragen zorg voor kennis, data en monitoring van effecten en ontwikkelingen van mobiliteit.

Verkeers-veiligheid | Stimuleren Fiets | Beter Benutten Infrastructuur | Beleids-ontwikkeling | Gebiedsgericht samenwerking | Venom | Duur-zaamheid | Goederen-vervoer

Er zijn afspraken gemaakt met de politie voor **extra verkeershandhaving** tijdens verkeersveiligheidscampagnes. De Vervoerregio en gemeenten (Amsterdam en Amstellandgemeenten) hebben bijgedragen aan het Handhavingsplan voor de politie-eenheid Amsterdam. Er is een Plan van Aanpak opgesteld om samen met de politie en het OM de verkeerhandhaving de komende jaren te verbeteren.

De Vervoerregio is mede opdrachtgever van de derde editie van de **Fiets Telweek.** Dit is het grootste fietsonderzoek van Nederland. In 2017 werd voor het eerst de fietsbeleving en het fietsgedrag in kaart gebracht.

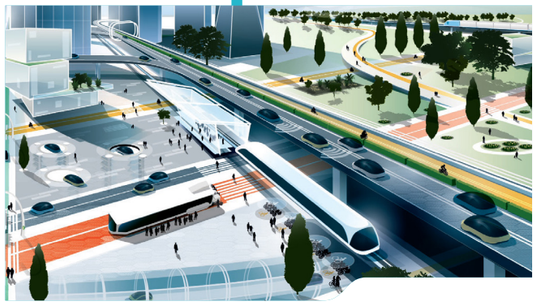

Een goedgekeurd **MRA programma Smart Mobility** 2018-2022, inclusief de benodigde financiële middelen voor de uitvoering. Essentie van het programma is Smart Mobility toepassingen in beweging krijgen op de volgende vier thema's: data, voertuigtechnologie, Mobility as a Service en digitale en fysieke infrastructuur. Dit doen we door leren ,door te doen en randvoorwaarden te scheppen.

In december 2017 spraken bestuurders van de Metropoolregio Amsterdam en het Rijk af dat rijk en regio intensiever gaan samenwerken in **een programma dat de bereikbaarheid van onze regio moet verbeteren**. In 2018 wordt een vervolgafspraak gemaakt over de feitelijke start van het programma, met daarin o.a. de thema's de internationale entree van Nederland (kerncorridor Amsterdam-Schiphol-Hoofddorp en de bereikbaarheid van Schiphol) en het verbeteren van de MRA mobiliteitsnetwerken in samenhang met de verstedelijkingsopgave.

Mobiliteit *Wat heeft het gekost?* (x € 1 mln.)

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Beter Benutten Infrastructuur		620	270	110	-160	
	Stimulering Fiets/Investeringsagenda Fiets		900	900	191	-709	1.
	Goederenvervoer		100	100	86	-14	
	Verkeersveiligheid		3.000	3.000	2.611	-389	2.
	Gebiedsgericht samenwerken		300	300	115	-185	3.
	Beleidsontwikkeling/Mobiliteitsonderzoek		640	640	588	-52	
	Venom	148	580	580	445	-135	4.
	Duurzame Mobiliteit		200	156	87	-69	
	Nat. Databank Wegverkeerscampagnes	388					
	Verkeerseducatie, -campagnes en -handhaving	1.391			5	5	
	Subsidies overig	773					
	Onderzoek en Studie	798					
	Personeelslasten	1.479	1.551	1.812	1.808	-4	
	Doorbelaste overhead	872	1.064				
	Lasten voorgaande jaren				-397	-397	
Totaal lasten		**5.849**	**8.955**	**7.758**	**5.649**	**-2.109**	

Toelichting

Een uitgebreidere toelichting staat in Bijlage A2.

1. Er is beperkt een beroep gedaan op bijdragen vanuit de Vervoerregio.
2. Er is in de begroting 2017 rekening gehouden met meer/hogere BDU-aanvragen.
3. Er is minder een financieel beroep gedaan dan bij de Begroting was voorzien.
4. Door o.a. de CBS enquete voor 4 jaar te gunnen is bespaard op de jaarlijkse kosten.

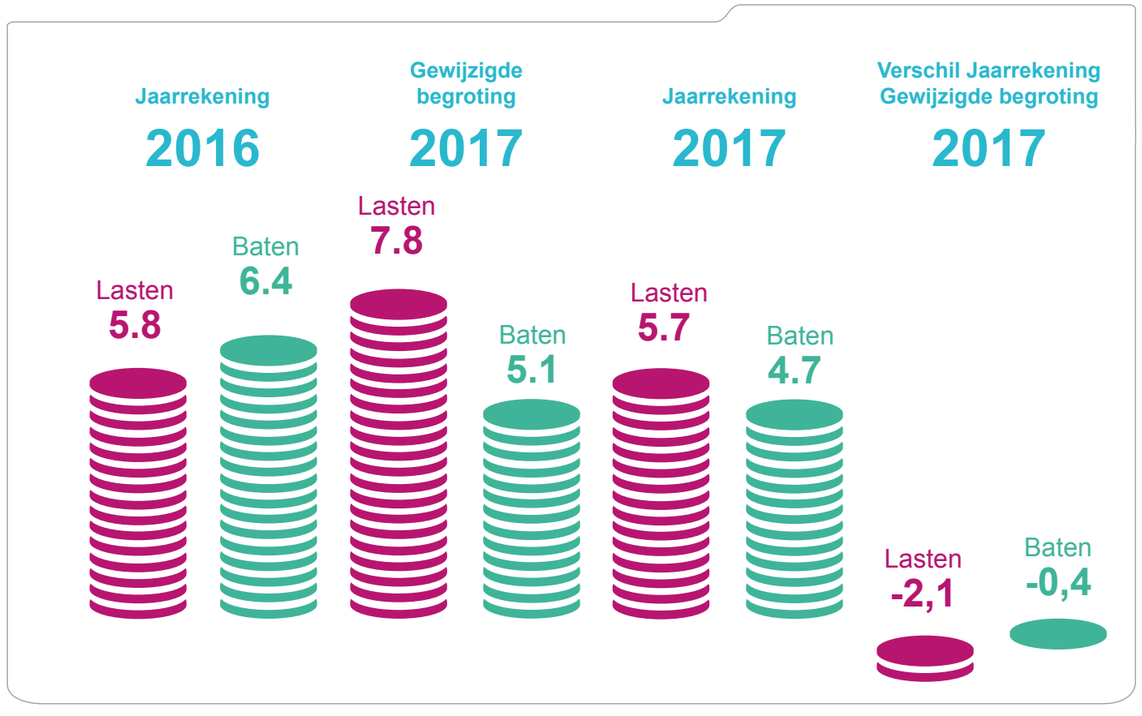

Ontwikkeling spaarsaldo BDU

2.2 Openbaar Vervoer *Wat hebben we gedaan?*

De Vervoerregio Amsterdam is opdrachtgever van de vervoerders in het stad- en streekvervoer binnen de vijftien Vervoerregiogemeenten. Daarnaast financiert de Vervoerregio het beheer en onderhoud van de metro- en traminfrastructuur en is de Vervoerregio regisseur van OV-vraagstukken.

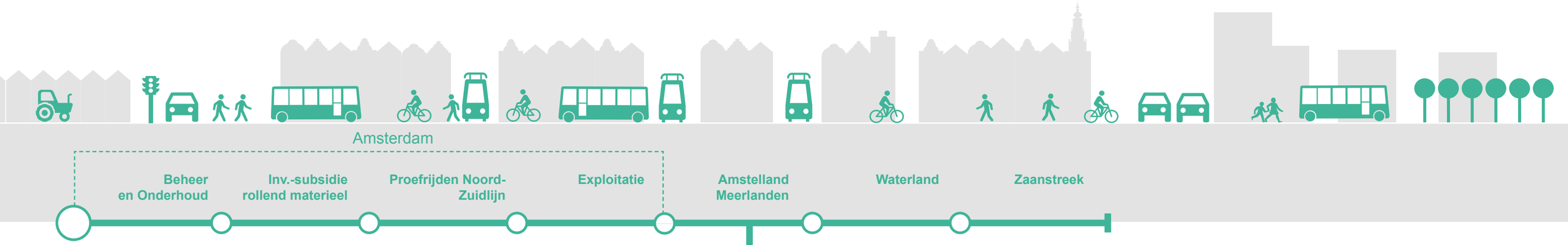

Uit de **OV-Klantenbarometer 2017** bleek dat reizigers de concessie Waterland als beste vastelandsconcessie van Nederland waardeerden.

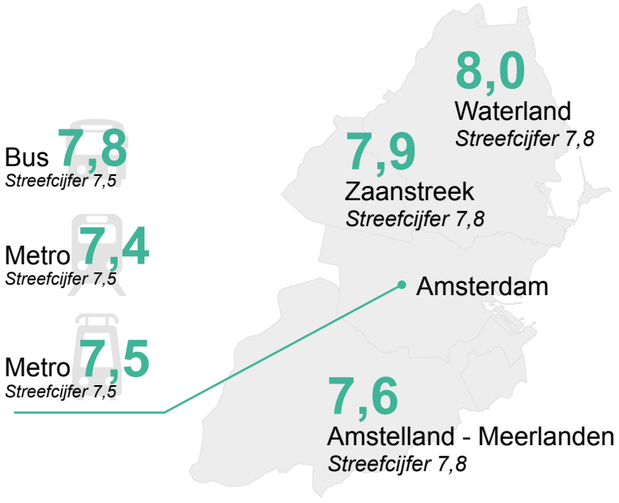

Met het **Amsterdam & Region Travel Ticket** worden toeristen in de regio Amsterdam in staat gesteld om moeiteloos met één ticket te reizen met alle vormen van openbaar vervoer. Het reisproduct draagt bij aan de spreiding van bezoekers vanuit Amsterdam over de regio. De Vervoerregio heeft dit samen met andere partijen afgesproken.

Iets later dan voorzien (de intentie was 10 december 2017) maken de huidige dieselbussen vanaf april 2018 plaats voor **honderd elektrische bussen** en rijdt op en rond Schiphol de grootste elektrische busvloot van Europa.

De Vervoerregio is opdrachtgever van de **nieuwe concessie Amstelland-Meerlanden** die op 10 december van start ging. Vervoerder Connexxion maakt daarmee een belangrijke stap in de transitie van OV-concessie naar mobiliteitsconcessie, voor een verdere groei van het openbaar vervoer en de bereikbaarheid van de regio. Als opdrachtgever monitoren we de start van de concessie en het verloop ervan.

Gebruik Openbaar Vervoer 2017
Groei Reizigerskilometers (% t.o.v. 2016) en aantal kilometers (x 1mln.)

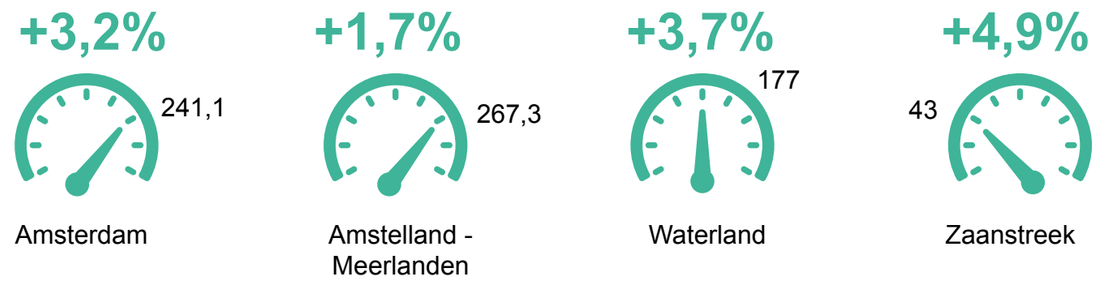

Openbaar Vervoer *Wat heeft het gekost?* (x € 1 mln.)

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Concessie Amsterdam: exploitatie	58.005	58.905	60.564	59.106	-1.458	1.
	Concessie Amsterdam: onderhoud infrastructuur	65.861	150.900	83.700	134.920	51.220	2.
	Concessie Amsterdam: proefbedrijf NZL		2.600	2.600	4.170	1.570	3.
	Concessie Amsterdam: investeringen activa	86.057	10.600	86.581	37.284	-49.297	4.
	Concessie Amstelland Meerlanden	42.933	42.700	42.700	46.162	3.462	5.
	Concessie Zaanstreek	12.432	12.000	12.088	12.784	696	6.
	Concessie Waterland	16.626	16.500	16.414	16.201	-213	7.
	Innovatiefonds				488	488	
	Uitvoeringskosten DRIS/GOVI				700	700	
	Uitvoeringskosten R-net				144	144	8.
	OV overig	1.355	7.092	2.600	88	-2.512	
	Onderzoek en studie	2.175	2.020	7.800	1.438	-6.362	
	Personeelslasten	1.968	2.364	2.364	2.559	195	9.
	Doorbelaste overhead	1.444	1.622				
	Lasten voorgaande jaren						
	Algemene kosten OV	16			58	58	
Totaal lasten		**288.872**	**307.303**	**317.411**	**316.102**	**-1.309**	

Toelichting

Een uitgebreidere toelichting staat in Bijlage A3.

1. In 2017 is een malus opgelegd aan GVB. Deze was niet begroot
2. Voor de jaarrekening is rekening gehouden met de geleverde prestatie door MET.
3. Dit betreft de eerste tranche indienststellingskosten Noordzuidlijn.
4. Betalingen voor 15G en overige investeringen lopen achter op de planning
5. Het verschil heeft te maken met de kosten van MeT voor de maanden november en december, naar verwachting 3,4 miljoen euro, en de post onvoorzien van 1 miljoen euro die in 2017 niet gebruikt is.
6. De prestatie over de laatste drie weken 2017 is nu geheel verantwoord.
7. Opgelegde malus is niet begroot
8. De uitnutting van het Innovatiefonds en R-net uitvoeringskosten is achtergebleven bij de begroting.
9. De Inhuurkrachten zijn onder andere begroot op onderzoekskosten. Bij de onderzoekskosten is sprake van een onderschrijding.

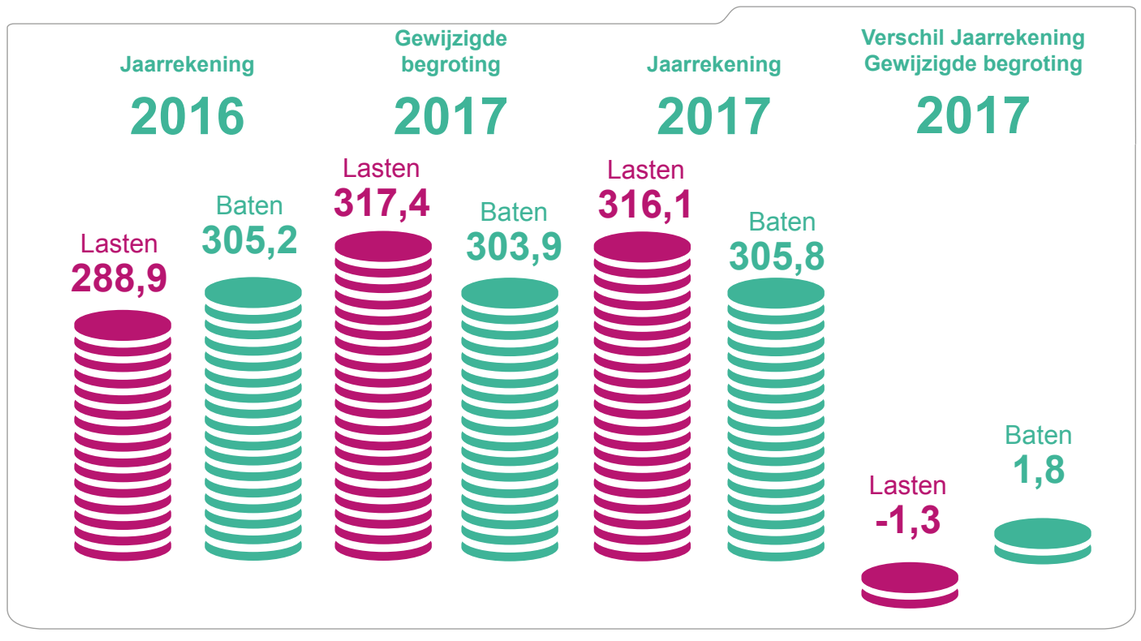

Ontwikkeling spaarsaldo BDU

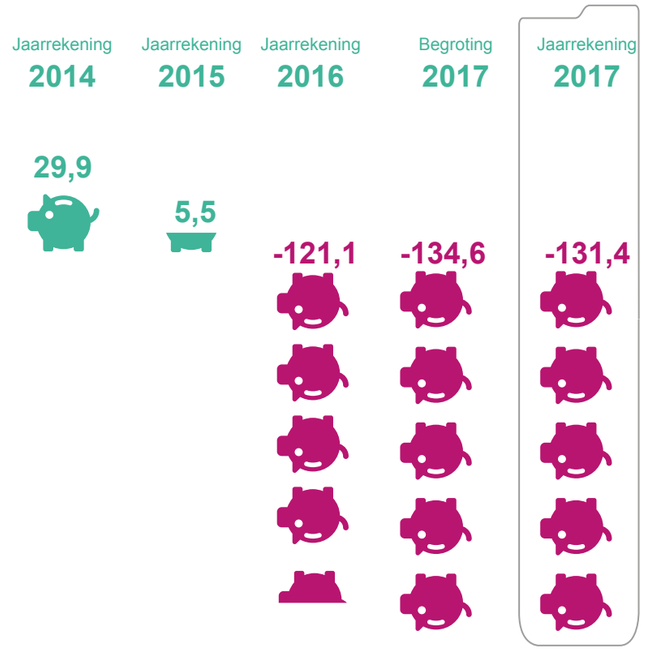

2.3 Infrastructuur *Wat hebben we gedaan?*

De Vervoerregio werkt aan een betere bereikbaarheid (infrastructuur) in de regio door het voorbereiden, uitvoeren en/of financieren van bereikbaarheidsmaatregelen die gebundeld zijn in vier investeringsprogramma's; OV, Weg, Fiets en Verkeersveiligheid.

Investerings-agenda OV

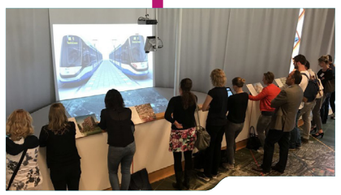

De Vervoerregio is nauw betrokken bij het **belevingscentrum Amstelveen InZicht** dat op 18 juni geopend werd om inwoners te informeren over projecten als de Amstelveenlijn, de verbreding van de A9 en het Stadshart.

Aanleg Amstelveenlijn

De Vervoerregio heeft een actieve bijdrage geleverd aan de oplevering van de **planstudieresultaten** in 2017 voor de uitbreiding van het regionaal wegennet met een **verbinding A8-A9 en Duinpolderweg**

Investerings-agenda Weg

Met financiële bijdragen van de Vervoerregio is de **N244 verdubbeld**, tussen de A7 bij Purmerend en de N247 bij Edam-Volendam, verdubbeld. Doordat er ook nieuwe fietspaden, een tunnel en een nieuwe P+R-voorziening worden aangelegd verbetert de regionale bereikbaarheid voor zowel autoverkeer als fietsers.

investerings-agenda Fiets

Het was het gevaarlijkste kruispunt in de regio, maar op 11 mei zijn **twee nieuwe fietstunnels onder de N201 geopend**. De Vervoerregio droeg daar financieel aan bij. Tevens werd bekend gemaakt dat er een snelfietsroute komt tussen Hoofddorp en Uithoorn.

Verkeersveiligheid

Van Station Zaandam naar de aanlanding van de NDSM-pont is een bredere en comfortabele **snelfietsroute Zaandam-Amsterdam** van 6 kilometer aangelegd. De Vervoerregio heeft dit project medegefinancierd.

Aanleg Uithoornlijn

De Regioraad heeft op 12 december 2017 ingestemd met het **uitvoeringsbesluit Uithoornlijn**: de aanbesteding kan starten en de tram rijdt vanaf eind 2022 van Amstelveen door naar Uithoorn.

Infrastructuur *Wat heeft het gekost?* (x € 1 mln.)

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Investeringsagenda OV	67.739	93.493	66.773	101.931	35.158	1.
	Investeringsagenda Weg	20.377	14.954	25.938	23.201	-2.737	2.
	Investeringsagenda Fiets	17.111	23.488	18.899	13.266	-5.633	3.
	Investeringsagenda Verkeersveiligheid	3.866	3.000	3.000	939	-2.061	4.
	Aanleg Amstelveenlijn			23.200	18.727	-4.473	5.
	Aanleg Uithoornlijn			2.000	785	-1.215	6.
	Onderzoek en Studie	578	5.050	750	356	-394	7.
	Spoordossier MRA (Alg. onderzoek- en studiekosten)				68	68	
	Personeelslasten	3.476	3.807	3.807	2.917	-890	8.
	Doorbelaste overhead	2.308	2.355				
	Lasten voorgaande jaren	-327			-26	-26	
Totaal lasten		**115.128**	**146.127**	**144.367**	**162.163**	**17.796**	

Toelichting

Een uitgebreidere toelichting staat in Bijlage A3.

1. Deze overschrijding heeft voornamelijk te maken met aanvragen die sneller dan verwacht zijn ingediend voor de projecten 'Opstelvoorzieningen Metro', 'HOV Schiphol Oost' en 'knoop Noord'
2. De oorzaak van de onderbesteding 2017 verschilt. In een aantal gevallen zijn de kosten lager dan verwacht, soms is er sprake van vertraging van het project en in een aantal gevallen is er sprake van betalingen die later dan verwacht konden worden uitgevoerd.
3. De lagere bestedingen 2017 komen door de vertraging bij een aantal grote projecten, zoals fietsverbinding De Buiging in Zaandam en de fietsenstallingen bij station Amsterdam CS en Sloterdijk. Bovendien konden kleinere fietsprojecten vanwege de kou niet op tijd geasfalteerd worden.
4. Er is in de begroting 2017 rekening gehouden met de realisatie van meer verkeersveiligheidsprojecten dan uiteindelijk door de wegbeheerders zijn ingediend.
5. Het verschil heeft te maken met de kosten van MeT voor de maanden november en december, naar verwachting 3,4 miljoen euro, en de post onvoorzien van 1 miljoen euro die in 2017 niet gebruikt is.
6. De lagere bestedingen 2017 komen door diverse vertragingen waaronder uitstel grondverwerving, nog uit te voeren meerwerk en doorschuiven van kosten naar 2018 m.b.t. een kwalitatief goed aanbestedingsdossier.
7. Er zijn in 2017 geen kosten gemaakt voor bepaalde onderzoeken.
8. Dit verschil heeft te maken met de overheveling van personeelslasten naar andere hoofdprogramma's en vacatureruimte.

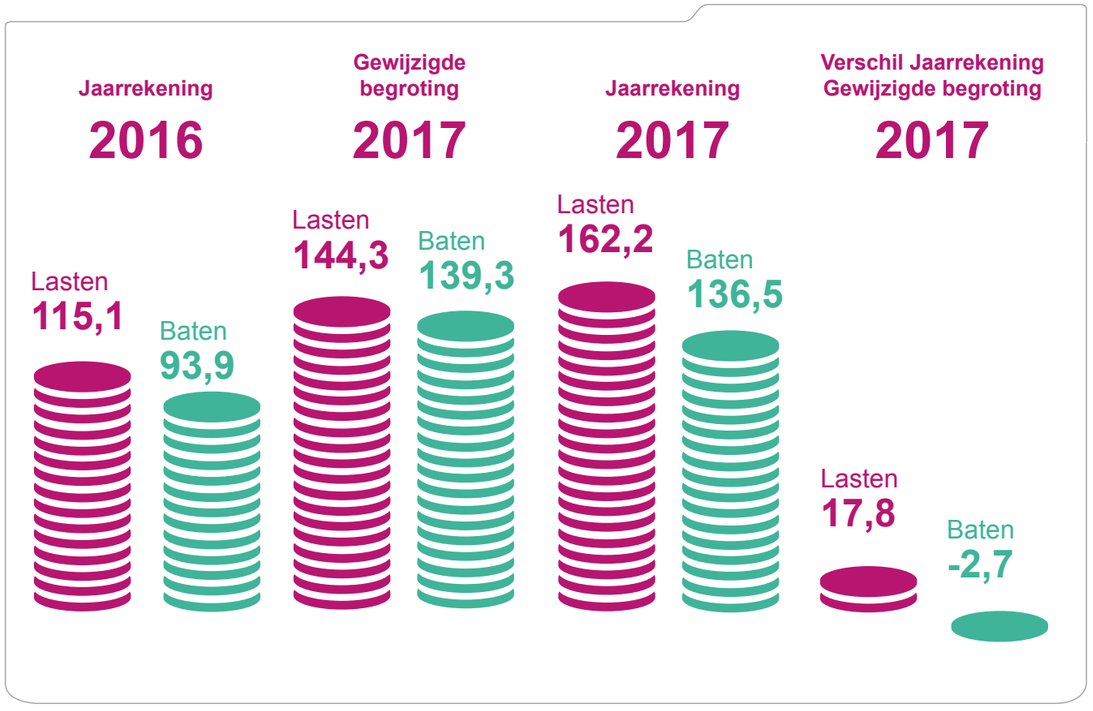

Ontwikkeling spaarsaldo BDU

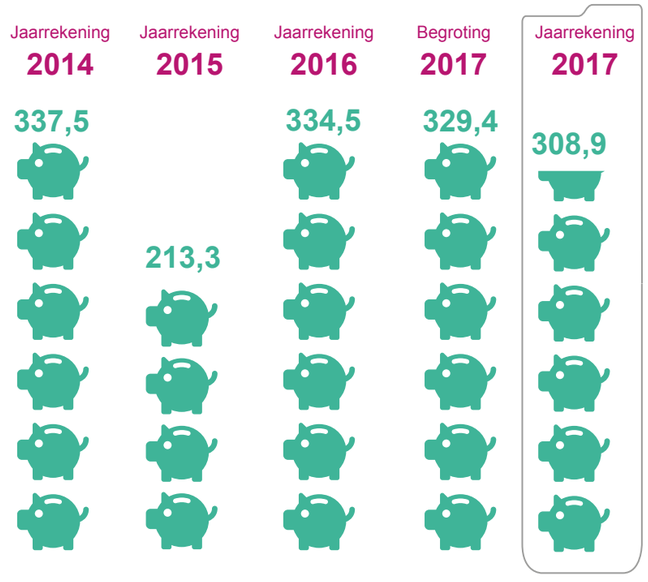

2.4 Overhead *Wat hebben we gedaan?*

Onder Overhead vallen de activiteiten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de activiteiten en medewerkers in het primaire proces. Het hoofdprogramma bevat drie onderdelen: Bestuur & Communicatie, Bedrijfsvoering en Financiën

Personeel

Nieuwe medewerker in dienst **16**

Uit dienst **6**

Trainee- en stageplaatsen **8**

14 trainingen/ 11 kennissessies **25**

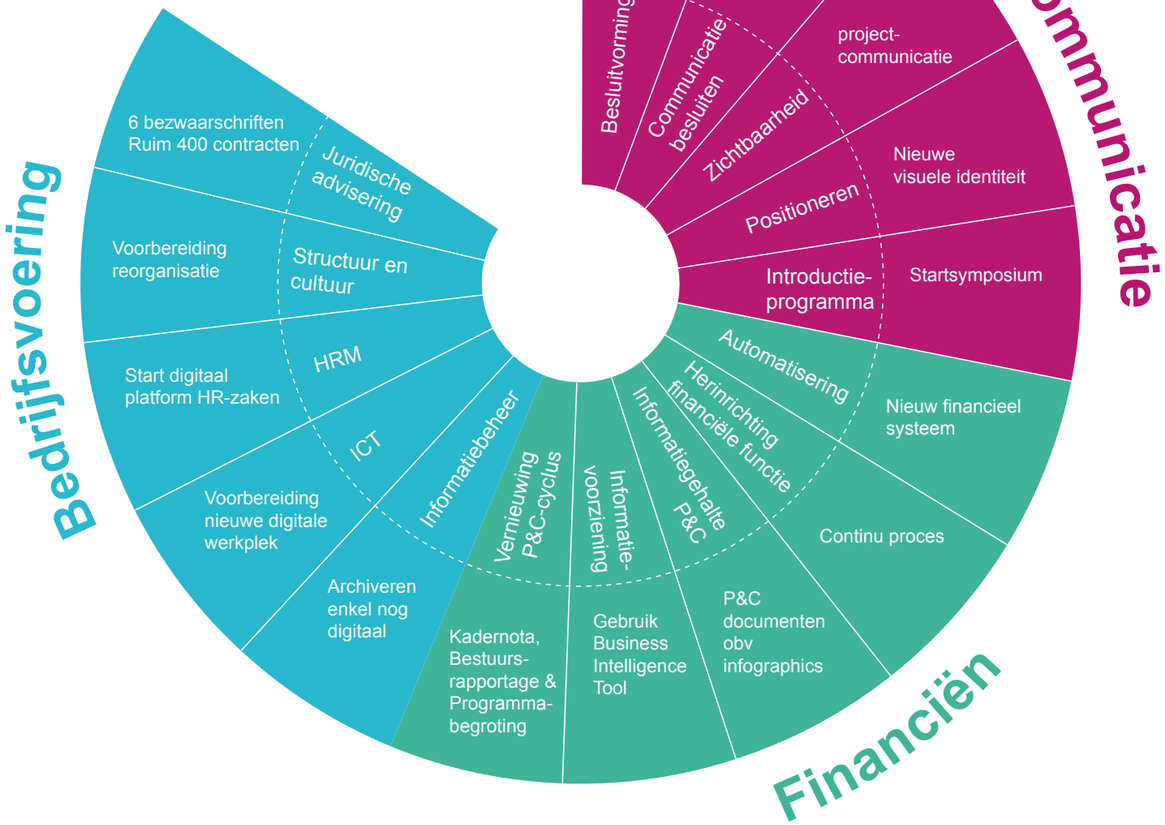

Voorbereiding reorganisatie 2018

Voorbereidingen getroffen voor reorganisatie in 2018: personeelsbijeenkomsten, opstellen reorganisatieplan, functiehuis en functieboek. De aanbesteding van de nieuwe digitale werkplek is voorbereid.

5x

Faciliteren van o.a. 5 vergaderingen voor de Regioraad en 5 vergaderingen voor portefeuillehouders.

Start

Nieuwe visuele identiteit en drukbezochte start symposium met diverse prominente sprekers.

Verdere digitalisering voorbereiding

(vergaderstukken op de website) en terugkoppeling (digitale nieuwsbrieven) van het besluitvormingsproces.

Projectcommunicatie

Verbeteren zichtbaarheid van de Vervoerregio bij projecten om beter de beleidskeuzes te kunnen verantwoorden.

Facturen

4.100 verwerkte facturen/ betaalopdrachten in 2017

Vernieuwing P&C cyclus

Een kadernota, bestuursrapportages en verbeterde P&C producten met infographics

Automatisering

Nieuw financieel systeem ingevoerd met projectadministratie

Overhead *Wat heeft het gekost?* (x € 1 mln.)

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Management Primair Proces			800	540	-260	
	Bestuur- en bestuursondersteuning	71	102	107	46	-61	
	Communicatie	108	205	255	162	-93	
	Bedrijfsvoering	2.043	2.113	2.361	2.152	-209	1.
	Financiën	81	81	206	747	541	
	Personeelslasten	2.669	2.745	3.240	2.934	-306	2.
	Lasten voorgaande jaren	48			-14	-14	
Totaal lasten		**5.020**	**5.246**	**6.969**	**6.568**	**-401**	

Toelichting

Een uitgebreidere toelichting staat in Bijlage A4.

1. Met name lagere opleidingskosten en resikosten declaraties.
2. Verschil tussen begrote schaalmaxima o.b.v. de NRGA en de werkelijke salariskosten.

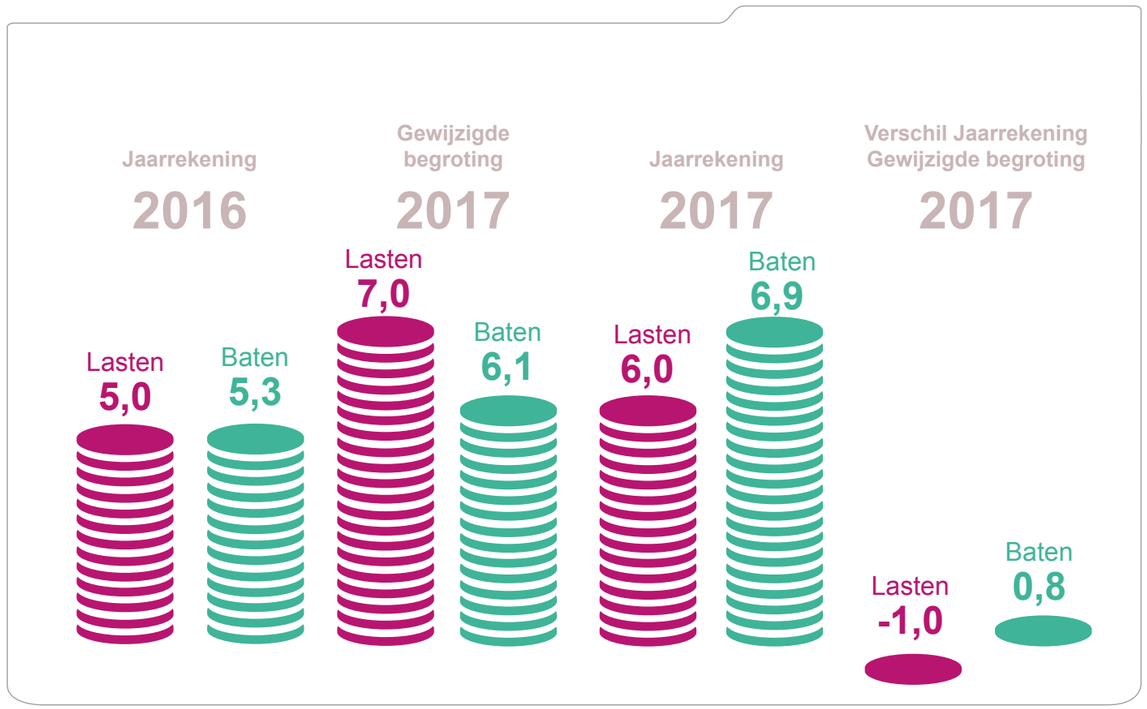

Ontwikkeling spaarsaldo BDU

2.5 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Beheerzaken zoals bedrijfsvoering en financiering horen tot de bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Om de raad zeggenschap te geven over het beleid dat het dagelijks bestuur voert bij deze beheerzaken heeft het BBV voorgeschreven in de begroting aparte paragrafen op te nemen. Deze paragrafen noemen de beleidsuitgangspunten die het dagelijks bestuur bij de uitvoering in acht moet nemen.
Het aantal relevante paragrafen voor de Vervoerregio is beperkt tot de paragrafen 2.5 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing en 2.6 Financiering en Verbonden Partijen. De paragraaf Lokale heffingen is niet van toepassing omdat de Vervoerregio geen belastingen oplegt en geen gemeentelijke bijdragen ontvangt. De bedrijfsvoeringparagraaf is vervangen door het Overzicht Overhead. De paragraaf Grondbeleid is niet aan de orde doordat de Vervoerregio geen gronden exploiteert.

Weerstandsvermogen

Het financieel weerstandsvermogen van de Vervoerregio is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen of waarvoor geen voorzieningen bestaan.

Risicobeheersing

Voor de Vervoerregio staan de risicostrategie en gekozen maatregelen centraal. Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt dat het de uitdaging is om deze paragraaf ten tijde van het opstellen van de begroting niet te laten uitmonden in een voornamelijk (reken)technische operatie (Staatsblad 2013-267 pagina 9). In 2017 is om die reden nog eens kritisch gekeken naar de tekst met betrekking tot de risico's die zich zouden kunnen voordoen voor de Vervoerregio bij de uitvoering van haar taken. Dit heeft zijn weerslag gekregen in de Programmabegoting 2018-2021 in een beschrijving van de risico's die mogelijkerwijs gedurende de begrotingsperiode kunnen optreden en welke beheersmaatregelen daarbij worden toegepast. Ook werden er waar mogelijk gekwantificeerde bedragen genoemd. In het Jaarverslag 2017 wil de Vervoerregio graag refereren aan die aangepaste beschrijving ten opzichte van de begroting 2017.

De Vervoerregio onderkend programma-overschrijdende en programma-specifieke risico's:

Programma-overschrijdend:

a. Financieringswijze Vervoerregio

De financiering van het verkeer en vervoerbeleid uit de Brede Doeluitkering verkeer en vervoer is in 2017 niet aan enig risico onderhevig geweest.

b. Waarderingsrisico beleggingsportefeuille

Met betrekking tot de belegging van een deel van de gespaarde BDU-middelen bij de ASR bestaat voor één van de financiële instrumenten, het zogeheten Kapitaalmarkt-selectfonds, een koersrisico. Dit risico heeft zich in 2017 echter niet voorgedaan en derhalve heeft de Vervoerregio de koersrisicoreserve (groot: 1,06 miljoen euro) niet hoeven aan te spreken.

De programmaspecifieke risico's:

c. Failliet gaan vervoerder (OV)

De kans dat een vervoerbedrijf, dat binnen de Vervoerregio Amsterdam het openbaar vervoer verzorgt, failliet gaat is uiteraard altijd aanwezig doch miniem te noemen. De Vervoerregio heeft hier ook een calamiteitenplan voor, als beheersmaatregel, om de dienstregeling te kunnen garanderen. Het financiële risico dat hier aan is verbonden is afgedekt door de post vooruit ontvangen middelen BDU. Dit risico heeft zich in 2017 niet voorgedaan.

d. Bezuinigingen in de BDU (OV)

Bezuinigingen in de BDU leiden onverkort tot een verlaging van de subsidiebijdragen en derhalve het diensverleningsniveau, dit is vastgelegd in de overeenkomsten met de vervoerders. Dit risico heeft zich in 2017 niet voorgedaan.

e. Onvoldoende prijscompensatie in de BDU (OV)

Mocht er in de BDU onvoldoende prijscompensatie worden opgenomen dan kan de Vervoerregio de vervoerders navenant niet volledig compenseren voor loon- en prijsstijgingen. Ditz al het in stand houden van het aanbod van openbaar vervoer onder druk zetten. In eerste instantie zal er binnen het programma OV naar mogelijke bezuinigingen gekeken worden om dit risico af te dekken. Dit risico heeft zich in 2017 niet voorgedaan.

f. Bezuinigingen in de BDU (Infrastructuur)

Mocht er worden bezuinigd op de BDU dan kunnen mogelijk niet alle beschikte projecten binnen de afgesproken termijn(en) uitgekeerd worden. Overigens wordt, gezien de economische vooruitzichten van dit moment, het risico klein geacht. Tevens wordt de subsidie toegekend onder de voorwaarde dat de Vervoerregio voldoende middelen beschikbaar heeft en heeft de Vervoerregio de mogelijkheid om reeds beschikte subsidies later uit te keren. Dit risico heeft zich in 2017 niet voorgedaan.

g. Overschrijdingen bij een infrastructuurproject (Infrastructuur)

De Vervoerregio subsidieert infrastructuurprojecten van wegbeheerders, waarvan alle projectrisico's worden gedragen door de subsidieaanvragers. Wanneer de subsidieaanvrager echter geconfronteerd wordt met niet verwijtbare overschrijdingen dan is er een grote waarschijnlijkheid dat de subsidieaanvrager een aanvullende bijdrage van de Vervoerregio vraagt. De Vervoerregio zal de aanvullende aanvraag opnieuw beoordelen met de mogelijkheid om de aanvraag ter dekking van de overschrijdingen niet toe te kennen. In 2017 zijn er aanvullende bijdragen verstrekt conform de reguliere besluitvorming. Het financiële risico heeft zich niet voorgedaan, omdat er voldoende dekking aanwezig is in de vooruitontvangen BDU.

Voor de in eigen beheer uit te voeren projecten Amstelveenlijn en de Uithoornlijn draagt de Vervoerregio zelf het risico ten aanzien van de overschrijdingen. Hiervoor is in het project Amstelveenlijn een risicoreservering opgenomen van 61 miljoen euro. Hiervan is op basis van een worst-case scenario 43 miljoen euro berekend op bekende gekwantificeerde risico's en 18 miljoen euro opgenomen als extra risicovoorziening. Dit risico heeft zich in 2017 niet voorgedaan en is derhalve de risicoreservering nog intact.

Financiële kengetallen	2016 Rekening	2017 Begroting	2017 Rekening
netto schuldquote	4,9%	4,9%	14,1%
netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	10,7%	10,7%	19,3%
solvabiliteitsratio	1,2%	1,0%	0,4%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,2%

De **netto schuldquote** geeft inzicht in de ontwikkeling van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hierbij wordt er ook een onderscheid gemaakt tussen de netto schuldquote inclusief en exclusief doorgeleende gelden. Door dit onderscheid te maken laten we zien wat het aandeel van verstrekte leningen is in de exploitatie.

De **solvabiliteitsratio** geeft het eigen vermogen in percentage aan ten opzichte van het totale vermogen. Het geeft aan in hoeverre de Vervoerregio in staat is aan haar financiële verplichtingen op lange termijn te voldoen. De Vervoerregio wordt vooral gefinancierd via de subsidie beschikking BDU en deze stelt dat ontvangen gelden alleen aan de toegekende taken mogen worden uitgeven. Daarom heeft de Vervoerregio in het verleden besloten geen eigen vermogen te vormen ten laste van het resultaat. De ontvangen gelden worden als vooruit ontvangen post op de balans opgenomen en is hierdoor gekwalificeerd als vreemd vermogen. Dit is daardoor ook de verklaring waarom de Vervoerregio een zeer lage solvabiliteitsratio heeft. De vooruit ontvangen post op de balans was voor 2017 begroot op 202,1 miljoen euro en staat eind 2017 op 187,5 miljoen euro.

De **ratio structurele exploitatieruimte** geeft aan in welke mate de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Hierdoor kan de Vervoerregio laten zien in welke mate zij in staat is om de eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

2.6 Financiering en Verbonden partijen

Het financieringsvraagstuk

De Vervoerregio ontvangt middelen van het Rijk, met de Brede Doel Uitkering verkeer en vervoer als belangrijkste inkomstenbron, en keert deze middelen uit aan openbaar vervoerbedrijven en aan wegbeheerders die infrastructuur aanleggen. De wet BDU biedt de mogelijkheid dat de jaarlijks door het Rijk toegezegde middelen, indien de Vervoerregio het betreffende boekjaar niet tot volledige uitkering komt, gespaard kunnen worden voor toekomstige uitgaven. Niet bestede middelen in een jaar hoeven dus niet direct terugbetaald te worden aan het Rijk en worden op de balans opgenomen als vooruit ontvangen doeluitkering.

Doordat alle middelen als vooruit ontvangen gelden zijn geadministreerd heeft de Vervoerregio geen directe eigen middelen tot haar beschikking. De solvabiliteit van de Vervoerregio is, zonder mogelijkheden tot vermogensvorming, laag en zal eventueel naar nul gaan.

De uitgaven in 2017 hebben er toe geleid dat er 36,7 miljoen euro moet worden verrekend met de vooruit ontvangen BDU. Het spaarsaldo BDU is daarmee gedaald tot 187,5 miljoen euro.

Uitgangspunten treasurybeleid

Het doel van het treasurybeleid is het beheersen, sturen, verantwoorden van en toezichthouden op de financiële vermogenswaarden, geldstromen en posities en de hieraan verbonden risico's. De wettelijke kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie liggen vast in de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de daarbij behorende ministeriële regelingen.

Schatkistbankieren is een andere wettelijke verplichting voor de Vervoerregio. Dit betekent concreet dat behoudens een klein werkkapitaal (3,75 miljoen euro) alle overtollige liquide middelen bij het Rijk moeten worden gestort. Externe beleggingen moeten binnen 7 jaar na het invoeren van Schatkistbankieren (2013) zijn afgewikkeld. De Vervoerregio heeft hiervoor afspraken gemaakt met de externe beheerder van deze beleggingen, ASR, om deze binnen de gestelde termijn af te wikkelen. De bestemmingsreserve koersverschillen die de Vervoerregio hiervoor heeft gevormd moet ook hierdoor in 7 jaar worden afgebouwd. In 2017 is hiervoor weer 1/7 deel van de bestemmingsreserve ten bate van de programma's Infra en Mobiliteit vrijgegeven. In 2019 zal dit voor de laatste keer plaatsvinden.

Het beleid van de Vervoerregio voor de treasury functie is vastgelegd in het treasurystatuut.

Beleggingsportefeuille 2017

De uitzettingen van het Geldmarktselectfonds en de Kapitaalmarktselectfondsen zijn in 2017 verder afgenomen (tot 24,8 miljoen euro) door de verplichte afbouw in het kader van schatkistbankieren.

Renteresultaat 2017

Het totale renteresultaat voor de Vervoerregio is 767.000 euro. Door de verkoop van onze Portefeuille is er 289.000 euro aan Historische opbrengsten vrijgevallen, dit zijn portefeuille winsten die vrijvallen door verkoop van de participaties. Het rendement van de kapitaalmarktfondsen voor jaar is echter negatief geweest. Verder is er door de aflossing van de lening aan Amsterdam 210.000 euro aan rente ontvangen.

Verbonden partijen

De Vervoerregio Amsterdam had in het boekjaar 2017 geen verbonden partijen. Hier is sprake van wanneer de Vervoerregio een bestuurlijke relatie heeft met een partij en er daarbij sprake is van een financieel belang. Er is een financieel belang wanneer er juridisch afdwingbare financiële verplichtingen bestaan. Zijn de verplichtingen niet juridisch afdwingbaar dan wordt de partij genoemd bij het betreffende programma. De Vervoerregio Amsterdam had in het boekjaar 2017 geen verbonden partijen.

Deel 3
Jaarrekening 2017

3.1 Programmarekening
3.2 Balans met waarderingsgrondslagen
3.3 Balans met toelichting

3.1. Programmarekening

tabel 3.1. Overzicht Saldo Baten en Lasten

(x € 1mln.)

	Hoofdprogramma's	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017	Gewijzigde begroting 2017	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde Begroting 2017
Lasten	01 Mobiliteit	5.849	8.955	7.758	5.649	-2.109
	02 Openbaar Vervoer	288.873	307.303	317.411	316.102	-1.309
	03 Infrastructuur	115.128	146.127	144.367	162.163	17.796
	04 Economie	1.854				
	05 Regionale Woningmarkt	1.583				
	91 Bestuur en Communicatie	967				
	Overhead		5.246	6.969	6.568	-447
	97 Algemene Dekkingsmiddelen	7.994				
	99 Bedrijfsvoering	4.054				
	Totaal Lasten	**426.303**	**467.631**	**476.505**	**490.482**	**13.976**
Baten	01 Mobiliteit	6.360	6.399	5.124	4.677	-447
	02 Openbaar Vervoer	305.179	298.657	303.924	305.759	1.835
	03 Infrastructuur	93.858	85.568	139.284	136.539	-2.746
	04 Economie	890				
	05 Regionale Woningmarkt	247				
	91 Bestuur en Communicatie	1.176				
	Overhead		5.040	6.114	6.854	740
	97 Algemene Dekkingsmiddelen	4.233				
	99 Bedrijfsvoering	4.120				
	Totaal Baten	**416.063**	**395.664**	**454.446**	**453.828**	**-618**
	Verrekening BDU (-=onttrekking / +=toevoeging)	**3.935**	**71.761**	**21.854**	**36.618**	**14.764**
	Saldo baten en lasten voor resultaatbestemming	**-6.305**	**-205**	**-205**	**-35**	**170**
	Resultaatbestemming	**7.694**	**205**	**205**	**35**	**-170**
	Saldo baten en lasten na resultaatbestemming	**1.389**	**-**	**-**	**-**	**-**

Het financieel verslag in de jaarrekening van de Vervoerregio volgt de indeling die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorschrijft.
Het financieel verslag begint in paragraaf 3.1 met een overzicht van de baten en lasten per programma. Dit overzicht geeft inzicht in de afwijkingen per programma tussen de (gewijzigde) begroting en de jaarrekening. Dit overzicht van baten en lasten is inclusief verrekening met de vooruit ontvangen BDU en met verrekening met de reserves. In de programmarekeningen is dit per programma afzonderlijk toegelicht.
De BDU programma's 01 Mobiliteit, 02 Openbaar Vervoer en 03 Infrastructuur kennen geen resultaat want worden volledig verrekend met de vooruit ontvangen BDU. Alleen de Overhead laat een resultaat zien voor resultaatbestemming.
Uit het overzicht blijkt dat er in 2017 in totaal over de programma's 01 Mobiliteit, 02 Openbaar Vervoer en 03 Infrastructuur 1,4 miljoen euro minder aan BDU en Overige bijdragen zijn ontvangen dan was begroot. In 2017 is er over de programma's 01 en 02 3,4 miljoen euro minder uitgegeven maar daar staat tegenover dat er in programma 03 17,8 miljoen euro meer is uitgegeven zodat er voor de programma's in totaal 15,8 miljoen (extra) uit het spaarsaldo BDU wordt onttrokken. In 2017 is er niet meer gewerkt met doorbelastingen van de overhead aan de programma's. De overhead krijgt in de begroting rechtstreeks een aandeel BDU ter dekking van de kosten. Voor de overhead zijn de lasten met 401.000 euro lager uitgevallen en waren de baten 740.000 euro hoger dan begroot. Hierdoor is er sprake van een positief resultaat bij overhead van 1,1 miljoen euro en een toevoeging aan het spaarsaldo BDU. Per saldo heeft dit, integraal gezien, geleid tot een (extra) onttrekking uit het spaarsaldo BDU van 14,6 miljoen euro meer dan begroot, in totaal 36,7 miljoen euro. Begroot was een onttrekking van 22,1 miljoen euro.

Incidentele posten
Er wordt in de baten en lasten geen onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele posten.

Tabel 3.1.2 Beschikte en Inzet brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer

	Jaarrekening 2016	Vastgestelde Begroting 2017	Gewijzigde Begroting 2017	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde Begroting
BESCHIKBARE BDU					
Beschikte BDU					
BDU-jaarbijdrage Mobiliteit	6.106	6.116	4.841	4.206	-635
BDU-jaarbijdrage Openbaar Vervoer	297.714	292.957	298.057	298.328	271
BDU-jaarbijdrage Infrastructuur	92.905	84.830	115.848	117.011	1.163
BDU-jaarbijdrage Overhead	-	-	6.014	6.751	737
Totaal Beschikte BDU	**396.725**	**383.903**	**424.760**	**426.296**	**1.536**
Inzet BDU voorgaande jaren					
BDU-Mobiliteit	-	2.556	2.634	972	-1.662
BDU-Openbaar Vervoer	998	8.646	13.487	10.343	-3.144
BDU-Infrastructuur	20.767	60.559	5.083	25.625	20.542
BDU-Overhead	-	-	650	-322	-972
Totaal Inzet BDU	**21.765**	**71.761**	**21.854**	**36.618**	**14.764**
Totaal Beschikbare BDU	**418.490**	**455.664**	**446.614**	**462.915**	**16.300**
BESTEMDE BDU					
Inzet BDU					
BDU inzet Mobiliteit	5.580	8.672	7.475	5.183	-2.292
BDU inzet Openbaar Vervoer	282.406	301.603	311.544	308.671	-2.873
BDU inzet Infrastructuur	113.672	145.389	120.931	142.636	21.705
BDU inzet Overhead			6.869	6.465	-404
Totaal Ingezette BDU	**401.658**	**455.664**	**446.819**	**462.955**	**16.136**
BDU sparen voor komende jaren					
BDU-Mobiliteit	526	-	-	-5	-5
BDU-Openbaar Vervoer	16.306	-	-	-	-
BDU-Infrastructuur	-	-	-	-	-
BDU-Overhead	-	-	-205	-36	169
Totaal gespaarde BDU	**16.832**	**-**	**-205**	**-41**	**163**
Totaal Bestemde BDU	**418.490**	**455.664**	**446.614**	**462.915**	**16.299**
RESULTAAT	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Wanneer de beschikte BDU verschilt van de ingezette BDU dan zijn er twee mogelijkheden:

1. Indien de ingezette BDU lager is dan de beschikte BDU dan wordt het restant gespaard voor uitgaven in komende jaren. De wet BDU biedt deze mogelijkheid waardoor niet ingezette middelen niet terugbetaald hoeven te worden aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

2. Indien de ingezette BDU hoger is dan de beschikte BDU dan wordt het tekort gedekt door gespaarde vooruit ontvangen BDU uit voorgaande jaren in te zetten.

Als gevolg van de ingezette beleidslijn directe financiering bij programma Openbaar Vervoer is de vooruit ontvangen (spaarsaldo) BDU van programma Openbaar Vervoer negatief en dus niet meer toereikend. Het ontstane negatieve saldo en de ontoereikendheid moet de komende jaren weer worden ingelopen zodat het spaarsaldo BDU van programma Openbaar Vervoer weer positief en toereikend is.

Uit het overzicht blijkt dat in 2017 bij de programma's 01 Mobiliteit, 02 Openbaar Vervoer en 03 Infrastructuur de beschikte BDU lager was dan de ingezette BDU, waardoor er inzet BDU uit voorgaande jaren benodigd was. Alleen voor de Overhead was er meer beschikte BDU dan voor de inzet benodigd.

3.2 Balans en waarderingsgrondslagen

	Activa	Eindsaldo 2016	Eindsaldo 2017		Passiva	Eindsaldo 2016	Eindsaldo 2017
A1	**Vaste activa**			**P1**	**Vaste passiva**		
A1331a	Leningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	23.550.748	65.402.506	**P112**	Bestemmingsreserves	1.827.745	1.264.197
A1332c	Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	39.616.528	24.834.847	**P114**	Saldo van rekening	1.388.745	0
	Totaal Vaste activa	**63.167.276**	**90.237.353**		**Totaal Vaste passiva**	**3.216.489**	**1.264.197**
A2	**Vlottende activa**			**P2**	**Vlottende passiva**		
A221	Vorderingen op openbare lichamen	1.285.117	4.709.059	**P213**	Overige vlottende schulden	12.080.620	10.361.525
A223a	Rekening courant verhouding met het Rijk	119.124.476	156.862.060	**P29b**	Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	229.111.189	192.772.959
A223b	Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	-142.865	-143.219	**P29c**	Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid	5.921.907	422.042
A224	Overige vorderingen	943.290	150.991	**P29d**	Overige overlopende passiva	12.871.706	83.960.087
A225c	Overige uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	68.000.000	16.161.247				
A23	Liquide middelen (kas- en banksaldi)	780.359	3.872.001				
A29c	Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	502.000	466.000				
A29d	Overige overlopende activa	9.542.258	16.465.318				
	Totaal Vlottende activa	**200.034.634**	**198.543.457**		**Totaal Vlottende passiva**	**259.985.422**	**287.516.613**
	Totaal Activa	**263.201.911**	**288.780.810**		**Totaal Passiva**	**263.201.911**	**288.780.810**

Waarderingsgrondslagen Activa

A1 Vaste Activa

De Vervoerregio Amsterdam bezit geen vaste activa als gebouwen, installaties of andere duurzame activa. Meubilair, computers, communicatieapparatuur en vergelijkbare kosten worden in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie gebracht.

A1331a - De leningen zijn gewaardeerd tegen hun nominale waarde. De rente is achteraf betaalbaar per 'leningjaar'.

A1332c - De uitzetting in het Kapitaalselectfonds bij ASR en wordt gewaardeerd op de verkrijgingsprijs (historische kostprijs). De marktwaarde wordt gecontroleerd door de accountant van ASR en de jaarverslagen van de fondsen worden gedeponeerd bij de Autoriteit Financiële Markten. In het kader van het verplichte schatkistbankieren wordt met ingang van 2013 deze uitzetting tot en met 2018 jaarlijks afgebouwd met 1/7e deel aan participaties verkocht. Voor het vaststellen van het te boeken koersresultaat bij verkoop worden eerst de participaties met de hoogste aankoers afgeboekt. Het ontstane koersverschil is verantwoord in de renteverdeling over de programma's. Met deze keuze voor berekening van het resultaat hanteert de Vervoerregio dus het voorzichtigheidsbeginsel: lasten nemen zodra ze bekend zijn, baten nemen wanneer ze gerealiseerd zijn.

A2 Vlottende Activa

A221 - De vorderingen zijn opgenomen voor hun nominale waarde, de Vervoerregio hanteert een betaaltermijn van twee weken.

A223a - De rekening-courant betreft het saldo van de liquiditeitsverhouding met het Rijk tengevolge van het Schatkistbankieren.

A223b - Het saldo van de gemeente Amsterdam is het restant van de nog af te wikkelen saldo met de gemeente Amsterdam. Het saldo met programma Jeugdzorg betreft verrekeningen van BTW/ BCF.

A224 - De vorderingen zijn opgenomen voor hun nominale waarde, de Vervoerregio hanteert een betaaltermijn van twee weken.

A225c - (Kasgeld)lening(delen) aan de Gemeente Amsterdam, EBS en Connexxion met looptijd op balansdatum korter dan één jaar en opgenomen tegen de nominale waarde. De rente is achteraf betaalbaar.

A23 - De direct opeisbare tegoeden bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) Vervoerregio Amsterdam.

A29c - Bosgelden gemeente Zaanstad.

A29d - De overige vorderingen van de Vervoerregio zijn allemaal opgenomen voor hun nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen Passiva

P1 Vaste Passiva

P112 - Reserves ter dekking van specifieke kosten en rentebuffers. Van de positieve verschillen tussen de wettelijke verplichte rente en de werkelijke ontvangen rente zijn per programma reserves gevormd. Toekomstige negatieve renteresultaten zullen ten laste worden gebracht van deze reserves.

P114 - Het resultaat van de Vervoerregio Amsterdam voor bestemming door de regioraad. In de voordacht aan de regioraad bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 is opgenomen dat het resultaat overhead (337.277 euro) verdeeld wordt naar de vooruit ontvangen BDU per programma op basis van de procentuele verdeling. Per 2018 wordt echter de overhead rechtstreeks uit de BDU gefinancierd in plaats via doorbelasting aan de programma's. Om die reden is het aannemelijker om het resultaat in de vooruit ontvangen BDU (spaarsaldo) Overhead terug te laten vloeien.

P2 Vlottende Passiva

P213 - De crediteuren zijn opgenomen voor hun nominale waarde, de looptijd is korter dan een jaar.

P29b - In de toelichting is een specificatie opgenomen, waarin per programma de verplichtingen zijn weergegeven.

P29c - In de toelichting is een specificatie opgenomen, waarin per programma de verplichtingen zijn weergegeven.

P29d - De overige verplichtingen van de Vervoerregio.

3.3 Toelichting op de Balans

Activa

A1331a Leningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)

Omschrijving lening (in euro's)	Datum ingang	Datum aflossing	2016	2017
Lening u/g 4 jaar (EBS)	29-04-15	15-05-19	23.550.748	15.035.363
Lening u/g 15 jaar (Connexion)	18-12-17	12-12-32		50.367.143
Totaal Leningen			**23.550.748**	**65.402.506**

In 2017 is met de nieuwe aanbesteding Amstelland-Meerlanden een lening aangegaan met de concessiehouder Connexion van 100 miljoen euro met een 1e tranche van 62 miljoen euro. De aflossingen op de leningen worden periodiek verrekend met de concessiehouders.

A1332c Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar

(in euro's)	Stand per 31-12-2016	Toevoeging	Ontrekking	Rente / Dividend	
				Dividend op bank	Stand per 31-12-2017
Fido kapitaalmarkt					
Abs.Rend.Tranche. A	37.252.263		12.417.418	12.568	24.834.845
Abs.Rend.Tranche. B	2.364.265		2.364.263	843	2
Totalen Uitzettingen	**39.616.528**	**0**	**14.781.681**	**13.411**	**24.834.847**

In het kader van het verplichte schatkistbankieren wordt met ingang van 2013 deze uitzetting in zeven opvolgende jaren afgebouwd: ieder jaar wordt 1/7e deel aan participaties verkocht. Het ontstane koersverschil is verantwoord in de renteverdeling over de programma's.

Verkoop van participa-ties (in euro's)	Aantal participaties	Verkoop gemiddelde koers	Verkoop waarde	Koers resultaat	Uittredings fee
Fido kapitaalmarkt					
Abs.Rend.Tranche. A	11.924.930	12.417.418	12.543.851	132.779	6.346
Abs.Rend.Tranche. B	725.698	2.364.263	2.518.847	155.010	426
Totalen	**12.650.628**	**14.781.681**	**15.062.698**	**287.789**	**6.772**

Passiva

P112 Bestemmingsreserves

(in euro's)		Stand per 31-12-2016	Af: Ontrekkingen	Vrijval i.v.m. herbereke-ning	Bij: Dotaties	Stand per 31-12-2017
Overige Bedrijfsvoering	Reserve vervanging ICT	243.083	95.327		60.000	207.756
Algemene Dekkingsmiddelen	Reserve koersverschillen	1.584.661		528.220		1.056.441
Totaal Bestemmingsreserves		**1.827.744**	**95.327**	**528.220**	**60.000**	**1.264.197**

Aan de reserve vervanging ICT is de reguliere jaarlijkse dotatie toegevoegd en er is ook geld onttrokken voor de implementatie n.a.v. de aanschaf van een nieuw financieel systeem.
Uit de reserve koersverschillen is weer een jaarlijks bedrag (1/7 deel van het oorspronkelijke bedrag) vrijgevallen in verband met de afbouw van de uitgezette middelen hiervoor.

P114 Saldo van rekening

(in euro's)	2016	2017
Resultaat lopend boekjaar (-verlies)	1.388.745	
Totaal Saldo	**1.388.745**	**-**

(in euro’s)	2016	2017
Beheerdersfee	-190.374	-149.134
Beheerskosten	108.542	83.086
Netto beheerdersfee	**81.832**	**66.048**

Een vergoeding voor beheerder fee krijgt de Stadsregio per kwartaal achteraf vergoed via de Kasbank, die door de Vervoerregio wordt aangemerkt als ontvangen rente. Aan beheerder ASR Nederland B.V. wordt beheerkosten betaald die wordt aangemerkt als betaalde rente. Per saldo heeft de Vervoerregio over 2017 66.048 euro aan nettobeheerdersfee ontvangen.

A221 Vorderingen op openbare lichamen

(in euro’s)		2016	2017
Vorderingen op gemeenten			
Gemeente Almere		15.373	15.373
Gemeente Amstelveen		7.464	
Gemeente Amsterdam		15.462	1.024.676
Gemeente Beverwijk		895	
Totaal Gemeenten		**39.194**	**1.040.049**
Vorderingen op publiekrechtelijke lichamen			
DOVA		16.558	30.053
Provincie Noord-Holland		14.641	917.717
Provincie Utrecht		4.352	
Belastingdienst (BTW compensatie fonds)		1.210.372	2.719.425
Prorail Randstad Noord			1.815
Totaal publiekrechtelijke lichamen		**1.245.923**	**3.669.010**
Totaal Vorderingen		**1.285.117**	**4.709.059**

De vorderingen op de gemeenten betreffen bijdragen en/of te ontvangen doorbelastingen van onder andere de deelnemende partijen.
Onder de vorderingen op publiekrechtelijke lichamen is ook opgenomen de vordering terug te ontvangen van de Belastingdienst in het kader van het BTW Compensatiefonds (BCF).

P213 Overige vlottende schulden

(in euro's)	2016	2017
Schulden aan publiekrechtelijke lichamen		
Provincie Noord-Holland	763.362	290.717
Provincie Utrecht	0	10.012
Diverse instellingen	111.682	498
Totaal Publiekrechtelijke lichamen	**875.044**	**301.227**
Schulden aan gemeenten		
Gemeente Amsterdam	40.235	318.468
Gemeente Amsterdam (subsidies)	1.607.793	8.276.601
Gemeente Haarlemmermeer	44.794	0
Gemeente Zaanstad (subsidies)	7.332	0
Totaal gemeenten	**1.700.154**	**8.595.069**
Schulden aan derden		
Diverse crediteuren	9.505.422	1.150.747
Total Schulden aan derden	**9.505.422**	**1.150.747**
Totaal Overige schulden: crediteuren	**12.080.620**	**10.047.043**

A223a Rekening courant verhouding met het Rijk

(in euro's)	2016	2017
BNG (schatkist)bankrekening	119.124.476	156.862.060
Totaal Rekening courant	**119.124.476**	**156.862.060**

In het kader van het verplichte schatkistbankieren worden alle overtollige liquide middelen afgeroomd en automatisch overgemaakt op onze BNG (schatkist)bankrekening.

A223b Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen

(in euro's)	2016	2017
Rekening-courant Gemeente Amsterdam	345	
Rekening-courant dienst Jeugdhulpverlening	-143.219	-143.219
Totaal Rekening courant	**-142.874**	**-143.219**

Nadat de Vervoerregio in 2016 een eigen bankrekening heeft is het saldo met de gemeente Amsterdam afgewikkeld. De Rekening courant dienst Jeugdhulpverlening bestaat uit het resultaat van Jeugdhulp zorg en een deel nog te verrekenen BTW/BCF voor de Jeugdhulpverlening.

A224 Overige vorderingen

(in euro's)	2016	2017
02 Openbaar Vervoer		
Schiphol Nederland BV	943.290	
Connexxion Openbaar Vervoer NV		203.897
NS Stations BV		1.815
Provincie Noord-Holland		-54.721
Totaal Overige vorderingen	**943.290**	**150.991**

De Vorderingen op derden betreft de bijdragen in programma 02 Openbaar Vervoer

P29b Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk

(in euro's)	Saldo per 31-12-2016	Af: Ontrekkingen	Bij: Toevoegingen	Saldo per 31-12-2017
01 Mobiliteit				
Vooruitontvangen middelen BDU	6.269.504	1.237.404		5.032.100
Vooruitontvangen middelen Proef betaald rijden	4.437.270			4.437.270
Vooruitontvangen middelen Venom		-50.642		50.642
Totaal Mobiliteit	**10.706.774**	**1.186.762**	**-**	**9.520.012**
02 Openbaar Vervoer				
Vooruitontvangen middelen BDU	-121.606.748	10.473.415	130.844	-131.949.319
Vooruitontvangen middelen BDU Bos Zaanstad	502.000	36.000		466.000
Totaal Openbaar Vervoer	**-121.104.748**	**10.509.415**	**130.844**	**-131.483.319**
03 Infrastructuur				
Vooruitontvangen middelen BDU	334.509.163	25.755.631		308.753.532
Vooruitontvangen middelen Amstelveenlijn	5.000.000	5.000.000	4.556.642	4.556.642
Totaal Infrastructuur	**339.509.163**	**30.755.631**	**4.556.642**	**313.310.174**
Overzicht Overhead				
Vooruitontvangen middelen BDU			1.426.092	1.426.092
Totaal Overhead			**1.426.092**	**1.426.092**
Totaal vooruit ontvangen rijksmiddelen	**229.111.189**	**42.451.808**	**6.113.578**	**192.772.959**

Het overzicht van vooruit ontvangen rijksmiddelen geeft de specificatie naar (BDU)programma's weer en daarbinnen naar specifieke onderwerpen van het betreffende (BDU)programma. De specificatie per (BDU)programma is bedoeld om weer te geven op welke wijze de nog beschikbare middelen zijn besteed.
In de kolom toevoegingen zijn de bijdragen per (BDU)programma weergegeven op specifieke onderwerpen. In de kolom onttrekkingen zijn de uitgaven en realisatie per (BDU)programma op specifieke onderwerpen weergegeven.
In 2017 is het Overzicht Overhead toegevoegd als zijnde rechtstreeks vanuit de BDU gefinancierd.

A225c Overige uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Omschrijving lening(deel) (in euro's)	Datum ingang	"Datum aflossing"	2016	2017
Lening u/g 3 jaar 0,31% (Amsterdam)	18-12-14	18-12-17	68.000	
Lening u/g 4 jaar (EBS)	29-04-15	15-05-19		4.573.360
Lening u/g 15 jaar (Connexion)	18-12-17	12-12-32		11.587.887
Totaal Overige uitzettingen			**68.000**	**16.161.247**

Per 18 december 2014 is er een lening aangegaan met de Gemeente Amsterdam voor 68 miljoen euro. Deze lening is door de gemeente Amsterdam in 2017 geheel ingelost.

A23 Liquide middelen (kas- en banksaldi)

(in euro's)	2016	2017
BNG bankrekening	780.354	3.872.001
BNG bankrekening	-5	
Totaal Liquide middelen	**780.349**	**3.872.001**

A29c Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid

(in euro's)	2016	2017
02 Openbaar Vervoer		
Bosgelden	502.000	466.000
Totaal nog te ontvangen	**502.000**	**466.000**

P29c Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid

(in euro's)	Saldo per 31-12-2016	Af: Ontrekkingen	Bij: Toevoegingen	Saldo per 31-12-2017
Vooruitontvangen bijdragen				
01 Luchtkwaliteit	1.189			1.189
01 Venom	9.787		134.646	144.433
03 Amstelveenlijn	5.754.000	5.754.000	12.500	12.500
03 MRA-Spoordossier	156.931	3.802	110.790	263.919
Totaal vooruit ontvangen bijdragen	**5.921.907**	**5.757.802**	**257.936**	**422.041**

Het overzicht van vooruit ontvangen middelen overig overheid geeft de specificatie naar vooruit ontvangen middelen van gemeenten en overige publiekrechtelijke lichamen weer; per programma en daarbinnen naar specifieke onderwerpen. De specificatie per programma is bedoeld om weer te geven op welke wijze de nog beschikbare middelen, de uitgaven en bestedingen (onttrekkingen) en de ontvangen middelen (toevoegingen) per programma zijn besteed.

A29d Overige overlopende activa

(in euro's)	2016	2017
Rechten		
01 Mobiliteit		
Gemeente Amsterdam Ruimte & Duurzaamheid	20.000	
02 Openbaar Vervoer		
Connexxion	868.707	123.244
EBS aflossing en overig	1.068.850	
GVB Activa	7.300.000	
Overig	2.498	
03 Infrastructuur		
Diverse instellingen	64.175	
Overige rechten		
ASR beheerfee	47.500	
Rente leningen u/g	7.508	
Rente EBS	47.911	
Verkoop participaties		15.062.698
Gem.A4 zone West terugvordering BB		1.000.000
Overig	25.237	
Totaal overlopende rechten	**9.452.386**	**16.185.942**
Vooruitbetaalde bedragen		
01 Mobiliteit	35.171	111.359
02 Openbaar Vervoer	5.417	17.604
03 Infrastructuur		0
Overige	49.284	45.923
Totaal vooruitbetaalde bedragen	**89.872**	**174.886**
Totaal overlopende activa	**9.542.258**	**16.360.828**

De overlopende activa betreffen verrekening van de nog te ontvangen afrekeningen en bijdragen in projecten van de Vervoerregio, de nog te ontvangen rente per 31 december 2017 over de diverse liquide middelen en vooruitbetaalde bedragen voor diverse programma's

De overlopende passiva betreffen nog te betalen bedragen en afwikkeling van verplichtingen met betrekking tot specifieke projectkosten, studiekosten, onderzoekskosten en overige kosten, verdeeld naar nog te betalen bedragen per programma en nog te betalen overige algemene bedragen.

P29d Overige overlopende passiva

(in euro's)	2016	2017
Afwikkeling verplichtingen		
01 Mobiliteit		
Diverse verplichtingen < € 50.000	113.516	322.234
Diverse verplichtingen project "Beter Benutten"	375.833	
Gemeente Amsterdam	75.000	
02 Openbaar Vervoer		
Diverse verplichtingen < € 50.000	164.480	6.408.264
GVB Activa	1.700.903	12.947.216
EBS	1.180.900	923.559
RVE Metro en Tram		59.249.441
Connexxion Openbaar Vervoer NV		2.496.322
03 Infrastructuur		
Diverse verplichtingen < € 50.000	311.512	278.859
Gemeente Amsterdam	85.000	85.000
Gemeente Haarlemmermeer	100.000	
RVE Metro en Tram	227.065	
Provincie Noord-Holland	126.867	
04 Economie		
Diverse verplichtingen < € 50.000	257.672	5.196
Gemeente Amsterdam	144.190	60.000
05 Regionale Woningmarkt		
Diverse verplichtingen < € 50.000	25.380	4.899
Overhead		
Bestuur en communicatie		
Diverse verplichtingen < € 50.000	9.338	
Bedrijfsvoering		
Diverse verplichtingen < € 50.000	145.115	
Overhead		
Diverse verplichtingen < € 50.000		172.992
BTW 2012-2017		525.000
Overlopende passiva		
Algemene Dekkingsmiddelen		
ASR beheerskosten	29.439	
Terugbetalen niet bestede bijdragen Economie en Regionaal Woningmarkt	7.113.069	
Overig		
Loonheffingen	381.741	439.938
Vakantiegeld	232.552	0
Pensioenpremies	76.821	18.527
Overige salarissen	-4.706	22.640
Totaal overlopende passiva	**12.871.687**	**83.960.087**

Bijlagen

A A1 t/m A4 Programmarekeningen
B SiSa-bijlage
C Wet Normering Topinkomens
D Afkortingenlijst
E Accountantsverklaring 2017

A.1 Mobiliteit *Wat heeft het gekost?*

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Beter Benutten Infrastructuur		620	270	110	-160	
	Stimulering Fiets/Investeringsagenda Fiets		900	900	191	-709	1.
	Goederenvervoer		100	100	86	-14	
	Verkeersveiligheid		3.000	3.000	2.611	-389	2.
	Gebiedsgericht samenwerken		300	300	115	-185	3.
	Beleidsontwikkeling/Mobiliteitsonderzoek		640	640	588	-52	
	Venom	148	580	580	455	-135	4.
	Duurzame Mobiliteit		200	156	87	-69	
	Nat. Databank Wegverkeerscampagnes	388					
	Verkeerseducatie, -campagnes en -handhaving	1.391			5	5	
	Subsidies overig	773					
	Onderzoek en Studie	798					
	Personeelslasten	1.479	1.551	1.812	1.808	-4	
	Doorbelaste overhead	872	1.064				
	Lasten voorgaande jaren				-397	-397	
Totaal lasten		**5.849**	**8.955**	**7.758**	**5.649**	**-2.109**	
Baten	BDU-jaarbijdrage (niet-geoormerkt)	6.106	6.116	4.841	4.206	-635	5.
	BDU-jaarbijdrage (geoormerkt)						
	Bijdrage voor onderzoek en studie	23			21	21	
	Venom				172	172	6.
	Overige opbrengsten	213	273	273	273		
	Rente	11	10	10		-10	
	Baten Voorgaande jaren	6			5	5	
Totaal Baten		**6.359**	**6.399**	**5.124**	**4.677**	**-447**	
Verrekening met spaarsaldo BDU Mobiliteit Onttrekking (+) / Toevoeging (-)		**-525**	**2.556**	**2.634**	**972**	**-1.662**	
Saldo Baten en Lasten voor resultaatbestemming		**-14**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Baten	Onttrekking reserves	14					
Lasten	Toevoeging reserves						
Resultaatbestemming		**14**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Saldo Baten en Lasten na resultaatbestemming		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	

Toelichting

1. Dit budget is t.b.v. fietspromotie, fietsgebruik en onderzoek. Er is beperkt een beroep gedaan op bijdragen vanuit de Vervoerregio, terwijl alle voorgenomen plannen en acties in 2017 zijn gerealiseerd. De aanvankelijk uit dit programma gereserveerde middelen t.b.v. de exploitatie van (de pilots van de) fietsenstallingen bij Station Amsterdam Zuid (Mahlerplein) en Amsterdam Amstel, zijn uit het programma Infrastructuur gefinancierd.
2. Er is in de begroting 2017 rekening gehouden met meer/ hogere BDU-aanvragen voor verkeerseducatie, -campagnes en -onderzoeken dan uiteindelijk zijn gedaan cq. betaald. Een deel van deze activiteiten zal alsnog worden gerealiseerd/betaald in 2018.
3. Er is minder een financieel beroep gedaan bijv. i.k.h.v. MIRT, MRA, OV toekomstbeeld, Convenant Verkeer en Vervoer dan aanvankelijk bij de Begroting was voorzien.
4. Door de CBS enquête voor 4 jaar te gunnen is aanzienlijk bespaard op de jaarlijkse kosten (95.000 euro). Bovendien schuift een deel van het werk naar 2018 betreffende de actualisatie van het verkeersmodel Venom.
5. Van dit verschil, heeft een bedrag van 265.000 euro te maken met het toebedeelde budget aan het project Venom. Het restant is indexatie.
6. De begrote Overige opbrengsten hebben te maken met Venom.

A.1 Mobiliteit *Wat heeft het gekost?*

Ontwikkeling spaarsaldo BDU Mobiliteit	2014 Jaarrekening	2015 Jaarrekening	2016 Jaarrekening	2017 Begroting	2017 Jaarrekening
Beginstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)	8.086	10.001	10.181	10.707	10.707
Beschikte BDU-jaarbijdrage	6.051	5.959	6.106	4.841	4.198
Totaal beschikbare BDU:	**14.137**	**15.960**	**16.287**	**15.548**	**14.905**
Af Inzet BDU	-4.136	-5.779	-5.580	-7.475	-5.448
Eindstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)	**10.001**	**10.181**	**10.707**	**8.073**	**9.457**

A.2 Openbaar Vervoer *Wat heeft het gekost?*

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Concessie Amsterdam: exploitatie	58.005	58.905	60.564	59.106	-1.458	1.
	Concessie Amsterdam: onderhoud infrastructuur	65.861	150.900	83.700	134.920	51.220	2.
	Concessie Amsterdam: proefbedrijf NZL		2.600	2.600	4.170	1.570	3.
	Concessie Amsterdam: investeringen activa	86.057	10.600	86.581	37.284	-49.297	4.
	Concessie Amstelland Meerlanden	42.933	42.700	42.700	46.162	3.462	5.
	Concessie Zaanstreek	12.432	12.000	12.088	12.784	696	6.
	Concessie Waterland	16.626	16.500	16.414	16.201	-213	7.
	Innovatiefonds				488	488	
	Uitvoeringskosten DRIS/GOVI				700	700	
	Uitvoeringskosten R-net				144	144	8.
	OV overig	1.355	7.092	2.600	88	-2.512	
	Onderzoek en studie	2.175	2.020	7.800	1.438	-6.362	
	Personeelslasten	1.968	2.364	2.364	2.559	195	9.
	Doorbelaste overhead	1.444	1.622				
	Lasten voorgaande jaren						
	Algemene kosten OV	16			58	58	
Totaal lasten		**288.872**	**307.303**	**317.411**	**316.102**	**-1.309**	
Baten	BDU-jaarbijdrage (niet-geoormerkt)	297.714	292.957	298.057	298.328	271	
	BDU-jaarbijdrage (geoormerkt)						
	Vergoeding voor inzet eigen personeel				99	99	
	Bijdrage voor onderzoek en studie				38	38	
	Concessie Amsterdam: exploitatie	1.016		1.000	1.011	11	
	Concessie Amstelland Meerlanden	4.671		4.600	5.123	523	10.
	Concessie Zaanstreek				37	37	
	Concessie Waterland				346	346	11.
	Innovatiefonds				726	726	12.
	Bijdragen overig	780	5.700	267	43	-224	
	Baten Voorgaande jaren	998					
Totaal Baten		**305.179**	**298.657**	**303.924**	**305.759**	**1.835**	
Verrekening met spaarsaldo Openbaar Vervoer Onttrekking (+) / Toevoeging (-)		**-16.306**	**8.646**	**13.487**	**10.343**	**3.144**	
Saldo Baten en Lasten voor resultaatbestemming		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	

Toelichting

1. In 2017 is een malus opgelegd aan GVB. Deze was niet begroot
2. Gedurende 2017 is er discussie geweest met RVE MET over de toelichting op de subsidieaanvraag 2017. Hiervan is melding gemaakt in de tweede bestuursrapportage. Hier is aangegeven dat de beschikking aan RVE MET pas afgegeven kon worden zodra MET een afdoende beantwoording van de vragen kon geven. Voor de jaarrekening dient echter rekening gehouden te worden met de geleverde prestatie door RVE MET. In 2018 is de beschikking inmiddels afgegeven.
3. In 2017 is overeenstemming gekomen tussen GVB en de Vervoerregio over de hoogte van de te vergoeden indienststellingskosten. In 2017 is de eerste tranche hiervan betaalbaar gesteld.
4. In 2017 is begroot dat er voor 55 miljoen euro betalingen verricht zouden moeten worden voor 15G. Dit heeft zich echter beperkt tot 22 miljoen euro in verband met het betaalritme bij de leverancier. Tevens is begroot dat voor de overige investeringen 30 miljoen euro uitgegeven zou worden in 2017. Dit is echter ook op de planning achtergebleven.
5. In verband met de nieuw verleende concessie aan Connexxion zijn de laatste drie weken van 2017 opgenomen als nog te betalen kosten. Dit betreft een bedrag van 2,5 miljoen euro.
6. De laatste drie weken van 2017 opgenomen als nog te betalen kosten.
7. Deze afwijking wordt veroorzaakt vanwege een opgelegde malus die niet in de begroting is opgenomen.
8. Deze posten dienen in totaal beschouwd te worden. Er is in de begroting één post gepresenteerd. De afwijking bestaat o.a. uit de volgende posten:
   - Innovatiefonds was begroot op 3,2 miljoen euro. Er is besteed 400.000 euro.
   - R-net uitvoeringskosten is begroot op 1,1 miljoen euro. Er is besteed 100.000 euro.
   - Voor de onderzoekskosten is 2,8 miljoen euro. begroot. Er is besteed 1,4 miljoen euro.

   Dit heeft ook betrekking op de overschrijding van ingehuurd personeel dat is begroot op onderzoekskosten.
9. De Inhuurkrachten zijn onder andere begroot op onderzoekskosten. Bij de onderzoekskosten is sprake van een onderschrijding.
10. Het verschil tussen de begroting en de jaarrekening wordt voornamelijk veroorzaakt doordat gemaakte kosten voor de bussenlening voor 200.000 euro zijn doorbelast aan Connexxion. Verder zijn de opbrengsten van Schiphol voor het vervoer Sternet op een andere begrotingspost begroot. Ten derde zijn er malussen opgelegd ter hoogte van 200.000 euro.
11. Dit betreft opgelegde boetes, afrekeningen en malussen
12. Dit betreft de bijdrage van de Provincie in de Innovatieve samenwerking, die niet begroot is.

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017
Saldo Baten en Lasten na resultaatbestemming		-	-	-	-	-
Resultaat Openbaar Vervoer		-	-	-	-	-

Ontwikkeling spaarsaldo BDU Openbaar Vervoer	2014 Jaarrekening	2015 Jaarrekening	2016 Jaarrekening	2017 Begroting	2017 Jaarrekening
Beginstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)	154.196	29.867	5.516	-121.104	-121.104
Beschikte BDU-jaarbijdrage	305.742	282.009	297.714	298.057	298.328
Transfers tussen BDU programma's		141.929			
Correctie doorgevoerd in beginbalans			-141.929		
Totaal beschikbare BDU	**459.938**	**453.805**	**161.301**	**176.953**	**177.224**
Af: Inzet BDU	-430.071	-448.289	-282.406	-311.544	-308.671
Eindstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)	**29.867**	**5.516**	**-121.104**	**-134.591**	**-131.447**

A.3 Infrastructuur *Wat heeft het gekost?*

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Investeringsagenda OV	67.739	93.493	66.773	101.931	35.158	1.
	Investeringsagenda Weg	20.377	14.954	25.938	23.201	-2.737	2.
	Investeringsagenda Fiets	17.111	23.488	18.899	13.266	-5.633	3.
	Investeringsagenda Verkeersveiligheid	3.866	3.000	3.000	939	-2.061	4.
	Aanleg Amstelveenlijn			23.200	18.727	-4.473	5.
	Aanleg Uithoornlijn			2.000	785	-1.215	6.
	Onderzoek en Studie	578	5.050	750	356	-394	7.
	Spoordossier MRA (Alg. onderzoek- en studiekosten)				68	68	
	Personeelslasten	3.476	3.807	3.807	2.917	-890	8.
	Doorbelaste overhead	2.308	2.355				
	Lasten voorgaande jaren	-327			-26	-26	
Totaal lasten		**115.128**	**146.127**	**144.367**	**162.163**	**17.796**	
Baten	BDU-jaarbijdrage (niet-geoormerkt)	92.905	84.830	72.374	73.538	1.164	9.
	BDU-jaarbijdrage (geoormerkt)			43.474	43.473	-1	
	Vergoeding voor inzet eigen personeel	80	80	80		-80	
	Bijdrage voor onderzoek en studie				149	149	
	Bijdragen derden Amstelveenlijn			23.216	18.625	-4.591	10.
	Bijdrage Spoordossier MRA				33	33	
	Overige opbrengsten			140	608	468	
	Rente	733	658				
	Baten Voorgaande jaren	140					
Totaal Baten		**93.858**	**85.568**	**139.284**	**136.538**	**-2.746**	
Verrekening met spaarsaldo Infra Onttrekking (+) / Toevoeging (-)		**20.766**	**60.559**	**5.083**	**25.625**	**20.542**	
Saldo Baten en Lasten voor resultaatbestemming		**-504**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Baten	Onttrekking reserves	504					
Lasten	Toevoeging reserves						
Resultaatbestemming		**504**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Saldo Baten en Lasten na resultaatbestemming		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	

Toelichting

1. Deze overschrijding heeft voornamelijk met 3 projecten te maken. Het project 'Opstelvoorzieningen Metro' is al eerder uitgevoerd en in gebruik genomen, maar er was onvoldoende perspectief dat het de gemeente ging lukken om in de loop van 2017 de declaratie voor betaling van de laatste mijlpalen in te dienen. Eind 2017 bleek dit toch te gaan lukken (22 miljoen euro). Voor de maatregelen in het kader van de 'HOV Schiphol Oost' is er in 2016 vertraging ontstaan en is een deel van de maatregelen doorgeschoven naar 2017. Gekoppeld aan de later gerealiseerde mijlpaal heeft in 2017 een voorschotbetaling (9 miljoen euro) plaatsgevonden. Voor het project 'knoop Noord' stond de oplevering al lang gepland in het eerste half jaar 2018. Gezien de plotselinge dynamiek in de directe omgeving, met mogelijk negatieve consequenties op het functioneren van het nieuwe busstation, zijn de laatste voorschotbetaling op dat moment naar achteren geschoven. Richting eind 2017 werd duidelijk dat er geen reden was om de gereserveerde kasritmes voor de afgesproken gerealiseerde mijlpalen nog langer vast te houden (7 miljoen euro). Parallel wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan een goede oplossing.
2. De oorzaak van de onderbesteding 2017 verschilt. In een aantal gevallen zijn de kosten lager dan verwacht (dat geldt bijvoorbeeld voor de rijbaanverdubbeling N207 en een aantal Beter Benutten en verkeersmanagement maatregelen), soms is er sprake van vertraging van het project (bijvoorbeeld de Herprofilering Haarlemmerweg/N200 en de Middenweg/Molenvliet in Aalsmeer) en in een aantal gevallen is er sprake van betalingen die later dan verwacht konden worden uitgevoerd (bijvoorbeeld Omlegging A9 Badhoevedorp).
3. De lagere bestedingen 2017 komen door de vertraging bij een aantal grote projecten, zoals fietsverbinding De Buiging in Zaandam en de fietsenstallingen bij station Amsterdam CS en Sloterdijk. Bovendien konden kleinere fietsprojecten zoals de route bij het Hockeystadion in het Amsterdamse Bos en bij het Nassauplein in Amsterdam vanwege de kou niet op tijd geasfalteerd worden. We verwachten dat het aantal gerealiseerde fietsprojecten in 2018 een stuk groter zal zijn.
4. Er is in de begroting 2017 rekening gehouden met de realisatie van meer verkeersveiligheidsprojecten dan uiteindelijk door de wegbeheerders zijn ingediend. Een deel van deze projecten zijn in 2017 wel al in uitvoering gegaan en zullen naar verwachting in 2018 worden gerealiseerd en betaald.
5. Het verschil heeft te maken met de kosten van MeT voor de maanden november en december, naar verwachting 3,4 miljoen euro, en de post onvoorzien van 1 miljoen euro die in 2017 niet gebruikt is.
6. De lagere bestedingen 2017 komen door diverse vertragingen. De grondverwerving is uitgesteld als gevolg van de grondonteigeningsprocedure bij de Amstelveenlijn en is ook nog afhankelijk van het definitieve ontwerp van het opstelterrein. Een deel van het aan Arcadis opgedragen meerwerk moet nog uitgevoerd worden. Een deel van de te maken kosten voor het tot stand komen van een kwalitatief goed aanbestedingsdossier verschuift naar 2018.

Ontwikkeling spaarsaldo BDU Infra	2014 Jaarrekening	2015 Jaarrekening	2016 Jaarrekening	2017 Begroting	2017 Jaarrekening
Beginstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)	336.088	337.524	213.347	334.509	334.509
Beschikte BDU-jaarbijdrage	101.793	88.005	92.905	115.848	117.011
Vooruitontvangen middelen Amstelveenlijn/ Spoordossier					
Transfers tussen BDU programma's		-141.929			
Correctie doorgevoerd in beginbalans			141.929		
Totaal beschikbare BDU	**437.881**	**283.600**	**448.181**	**450.357**	**451.520**
Af: Inzet BDU	-100.357	-70.253	-113.672	-120.931	-142.636
Eindstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)	**337.524**	**213.347**	**334.509**	**329.426**	**308.884**

7. Er zijn in 2017 o.a. geen kosten gemaakt voor de onderzoeken ‘inkoop haltemeubilair’, ‘verkeersmanagement en regioregie’ en ‘wayfinding vervolg’.
8. Dit verschil heeft te maken met de overheveling van personeelslasten van 5 fte’s naar andere hoofdprogramma’s (1 fte naar Mobiliteit en 4 fte’s naar Overhead). De vacature ruimte is bovendien niet voor het hele jaar ingevuld.
9. Dit verschil is indexatie.
10. Het verschil zijn de bijdragen van gemeenten Amsterdam, Amstelveen, en I&W dat in 2017 niet gebruikt is en op een post vooruitontvangen baten gestald is.

A.4 Overhead *Wat heeft het gekost?*

	Omschrijving	Jaarrekening 2016	Vastgestelde begroting 2017 (UVP 2017)	Gewijzigde begroting 2017 (Burap 2017)	Jaarrekening 2017	Verschil Jaarrekening Gewijzigde begroting 2017	
Lasten	Management Primair Proces			800	540	-260	
	Bestuur- en bestuursondersteuning	71	102	107	46	-61	
	Communicatie	108	205	255	162	-93	
	Bedrijfsvoering	2.043	2.113	2.361	2.152	-209	1.
	Financiën	81	81	206	747	541	
	Personeelslasten	2.669	2.745	3.240	2.934	-306	2.
	Lasten voorgaande jaren	48			-14	-14	
Totaal lasten		**5.020**	**5.246**	**6.969**	**6.568**	**-401**	
Baten	BDU-jaarbijdrage			6.014	6.751	737	3.
	Dekking uren			100	2	-98	4.
	Doorbelastingen	5.213	5.020				
	Overige opbrengsten		20		101	101	5.
	Baten voorgaande jaren	83					
Totaal Baten		**5.296**	**5.040**	**6.114**	**6.854**	**740**	
Verrekening met spaarsaldo Onttrekking (+) / Toevoeging (-)		**339**	**-**	**650**	**-322**	**-972**	
Saldo Baten en Lasten voor resultaatbestemming		**-63**	**-205**	**-205**	**-36**	**169**	
	Onttrekking aan reserve ICT	123	265	265	95	-170	
	Toevoeging aan reserve ICT	60	-60	-60	-60		
Resultaatbestemming		**63**	**205**	**205**	**35**	**-170**	
Saldo Baten en Lasten na resultaatbestemming		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	

Toelichting

1. Met name binnen de opleidingskosten is minder besteed dan verwacht dit komt onder andere doordat individuele opleidingen nog niet veel gevolgd worden. Dit kan verklaard worden door het feit dat het merendeel van de medewerkers geen POP opgesteld heeft. Ook de reiskosten declaraties van medewerkers zijn aanzienlijk gunstiger uitgevallen.
2. Verschil personeel in vaste dienst is te verklaren doordat de budgetten worden bepaald op basis van de schaalmaxima uit de NRGA. Realisatie zijn de werkelijke salariskosten. Inhuur derden binnen Bestuur & Communicatie was minder dan voorzien en één externe medewerker is ziek uitgevallen, daardoor zijn deze verwachte kosten vrijgevallen ten gunste van het resultaat.
3. Indexatie BDU
4. Bedrag van 2.000 euro, uitkering van het UWV. 100.000 euro komt niet als gerealiseerde dekking naar voren aangezien de kosten voor AVL en UHL rechtstreeks van de factuur op de projecten worden geboekt.
5. Doorbelasting hostingkosten website aan MRA (6.000 euro). 70.000 euro correctie bijdrage VENOM en 2.000 euro terugstorting UWV. 27.000 euro detacheringsdoorbelasting.

Ontwikkeling spaarsaldo BDU Overhead

		2014 Jaarrekening	2015 Jaarrekening	2016 Jaarrekening	2017 Begroting	2017 Jaarrekening
Beginstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)						
Beschikte BDU-jaarbijdrage					6.014	6.751
Correctie rekening resultaat 2016						337
Totaal beschikbare BDU					**6.014**	**7.088**
Af: Inzet BDU					-6.869	-6.465
Eindstand vooruitontvangen BDU (spaarsaldo)				**-**	**-855**	**624**

B. SiSa-bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

IenW	**E27A**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer** **Wet BDU Verkeer en Vervoer (art. 10)**	Eindsaldo/-reservering (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 01*	Ontvangen BDU-bijdrage IenW (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 02*	Terugbetaling door derden vanuit BDU-bijdrage verstrekte middelen in (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 03*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 04*	Correctie over besteding (T-1) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 05*	Eindsaldo/-reservering (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 06*
			€ 223.980.344	**€ 426.297.194**	**€ 965.931**	**€ 463.414.671**	**€ 337.276**	**€ 188.165.675**
		Vervoerregio's	Individuele bestedingen (jaar T) die meer dan 20% van de totaal ontvangen BDU bedragen Omschrijving *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27 / 07*	Individuele bestedingen (jaar T) die meer dan 20% van de totaal ontvangen BDU bedragen Bedrag *Aard controle R* *Indicatornummer: E27 / 08*				
			1 Investeringsagenda OV	€ 101.930.902				
			2 Concessie OV Amsterdam Infra	€ 134.920.472				

C. Wet Normering Topinkomens

Tabel C.1 Leidinggevende topfunctionarissen 2016 - 2017

bedragen x € 1	A. Joustra 2016	A. Joustra 2017
Functie(s)	Secretaris	Secretaris
Duur dienstverband	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning	133.404	140.732
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	14.681	16.939
Totaal Bezoldiging	148.085	157.670
Toepasselijk WNT-maximum	179.000	181.000
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.

Tabel C.2 Vergoedingen leden van het Dagelijks Bestuur (DB) 2016 - 2017

bedragen x € 1	E.E. van der Laan		D. Bijl		P.J.M. Litjens	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Functie in DB	voorzitter	voorzitter	(vice)voorzitter	(vice)voorzitter	DB-lid	DB-lid
Functie in eigen gemeente	Burgemeester Amsterdam		Burgemeester Purmerend		Wethouder Amsterdam	
In functie van tot en met	01-01/31-12	01-01/18-09	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12
Vergoeding						
Berekende vergoeding	613,30	435,81	749,62	752,02	613,30	615,27
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vergoedingen betaalbaar op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal vergoeding	613,30	435,81	749,62	752,02	613,30	615,27
Toepasselijk WNT-maximum	26.850,00	27.150,00	26.850,00	27.150,00	17.900,00	18.100,00
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

bedragen x € 1	A.J.M. Scholten		D.D. Straat		D. Reneman	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Functie in DB	DB-lid	DB-lid	DB-lid	DB-lid	DB-lid	DB-lid
Functie in eigen gemeente	Wethouder Diemen		Wethouder Zaanstad		Wethouder	
In functie van tot en met	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/26-01	01-01/31-12	01-01/31-12
Vergoeding						
Berekende vergoeding	613,30	615,27	749,62	62,67	749,62	752,02
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vergoedingen betaalbaar op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal vergoeding	613,30	615,27	749,62	62,67	749,62	752,02
Toepasselijk WNT-maximum	17.900,00	18.100,00	17.900,00	18.100,00	17.900,00	18.100,00
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

bedragen x € 1	S. Kukenheim		A. Verschuren	
	2016	2017	2016	2017
Functie in DB	DB-lid	DB-lid		DB-lid
Functie in eigen gemeente	Wethouder Amsterdam		Wethouder Zaanstad	
In functie van tot en met	01-01/31-12	01-01/31-12		26-01/31-12
Vergoeding				
Berekende vergoeding	613,30	615,27		689,35
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00		0,00
Vergoedingen betaalbaar op termijn	0,00	0,00		0,00
Totaal vergoeding	613,30	615,27		689,35
Toepasselijk WNT-maximum	17.900,00	18.100,00		18.100,00
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.

Tabel C.3.1 Vergoeding 2016-2017 voor burgemeesters en wethouders; welke is overgemaakt aan de betrokken zelf

Gemeente	Naam	Periode	Dienst-verband	Bezoldiging 2016	Bezoldiging 2017
Aalsmeer	Kluis A.C.	01-02-2016 t/m 06-04-2016	wethouder	187,41	0,00
Uithoorn	Polak M.D.	01-01-2015 t/m 31-12-2016	wethouder	749,62	752,02
Wormerland	Tange P.C.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	burgemeester	749,62	752,02
Totaal bezoldiging				**1.686,65**	**1.504,04**

Tabel C.4.1 Fractievergoeding van éénmansfractie, aan de fractie zelf uitgekeerd over 2016 en 2017

Fractie	Aantal fractieleden 2016	Vergoeding 2016	Aantal fractieleden 2017	Vergoeding 2017
FORZA! Haarlemmermeer	1	72,80	1	72,51
Eén Haarlemmermeer	1	72,80	1	72,51
Totaal Fractievergoeding		**145,6**		**145,02**

Tabel C.4.2 Fractievergoeding van meermansfractie, aan de fractie zelf uitgekeerd over 2016 en 2017

Fractie	Aantal fractieleden 2016	Vergoeding 2016	Aantal fractieleden 2017	Vergoeding 2017
CDA	3	218,40	3	217,53
D'66	11	800,80	11	797,61
GroenLinks	8	582,40	8	580,08
PvdA	10	728,00	10	725,10
VVD	14	1.019,20	14	1.015,14
Totaal Fractievergoeding		**3.348,80**		**3.335,46**

Conform de WNT valt de fractievergoeding niet onder de definitie van "topfunctionaris". De fractie zelf is géén topfunctionaris. De fractievergoeding betreft een vergoeding aan de betrokken fracties voor het "uitlenen" van hun fractieleden aan de regioraad.

1) = vergoeding is overgemaakt aan fractie Groenlinks

Tabel C.3.2 Vergoeding regioraadsleden 2016 - 2017

Gemeente	Naam	Periode	Dienst-verband	Bezoldiging 2016	Bezoldiging 2017
Aalsmeer	Verlaan T.F.M.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	62,47	752,02
	Kuin D.	01-01-2016 t/m 01-12-2017	n.v.t.	553,22	689,35
Amstelveen	Bakker J.W.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	683,64
	Bergh H.J. van den	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	683,64
	Vervenne W.B.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	683,64
	Waal E. van der	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	683,64
	Wijnen T.K. van	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	683,64
Amsterdam	Alberts-Oosterbaan R.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Bakker N.T.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Berg P.J.M. van den	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Blom, S.R.H.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Boldewijn H.B.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Bruggencate M. ten	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Ernsting, Z.D. 1)	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Flentge E.A.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Groen, R.J. 1)	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Heuvel M.E van den	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Lammeren J.F.W. van	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Mbarki S.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Osselaer J.P.D. van	01-01-2016 t/m 08-11-2016	n.v.t.	511,09	0,00
	Glaubitz B.O.J.R.	09-11-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	0,00	615,26
	Torn, R.K. 1)	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Ree D.A. van der	01-01-2016 t/m 04-10-2016	n.v.t.	459,98	0,00
	Dijk T.W	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	153,32	615,26
	Soest W. van	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Ünver E.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Vink B.L.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
	Vroege J.S.A.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
Beemster	Dings J.R.P.L.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	817,76	820,38
Diemen	Haan K. de	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	613,30	615,26
EdamVolendam	Karregat E.A.M.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	817,76	820,38
	Raaij, T.M.C. van	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	817,76	820,38
	Jong, A. de	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	817,76	820,38
Haarlemmermeer	Booij-van Eck, M.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Dijk M.W. van	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Meegdes J.P.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Mulder N.F.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Sedee-Schuitemaker M.L.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Spijker, H.P.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
Landsmeer	Jong M. de	01-01-2016 t/m 26-03-2017	n.v.t.	681,46	170,91
	Wilmans M.	23-03-2017 t/m 31-12-2017	n.v.t.	0,00	546,92
Oostzaan	Dral R.M.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
OuderAmstel	Bos J.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	678,93	683,64
Purmerend	Aslander H.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Elden, B. van	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Jong T. de	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
Uithoorn	Gasseling-Boone P.D.	01-01-2015 t/m 31-05-2016	n.v.t.	437,28	0,00
	Hoekstra F.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	312,34	752,02
Waterland	Wortel J.J.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
Zaanstad	Beek N.	16-03-2017 t/m 31-12-2017	n.v.t.	0,00	564,01
	Brekelmans T.	01-01-2016 t/m 12-10-2016	n.v.t.	562,22	0,00
	Mathkor-van Bennekom R.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Molenaar A.	01-01-2016 t/m 01-12-2017	n.v.t.	749,62	689,35
	Mutluer S.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	374,81	564,01
	Ram G.J.	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	749,62	752,02
	Rienstra T.	01-01-2017 t/m 31-12-2017	n.v.t.	0,00	62,67
	Swagerman, N.	01-01-2016 t/m 16-03-2017	n.v.t.	749,62	188,00
	Vries J. de	01-01-2016 t/m 31-12-2017	n.v.t.	187,40	752,02
Totale bezoldiging				**34.277,36**	**35.196,10**

D. Afkortingenlijst

	Afkorting	Betekenis
A	AMSYS	Amsterdam Metro System
	AROV	Actieprogramma Regionaal Openbaar Vervoer
B	BBROVA	Beter Benutten Regionaal Openbaar Vervoer Amsterdam
	BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
	BCF	BTW Compensatiefonds
	BDU	Brede Doeluitkering
	BONRoute	Regionaal mobiliteitsfonds Bereikbaarheidsoffensief Noordelijke Randstad
	BTW	Belasting over Toegevoegde Waarde
C	Cie	Commissie
D	DB	Dagelijks Bestuur
	DRIP	Dynamisch Route Informatie Paneel
	DVM	Dynamisch verkeersmanagement
E	EKC	Eigen Kracht Conferenties
	EMTA	European Metropolitan Transport Authorities
	EZ	Economische Zaken
G	GGB	Gebiedsgericht Benutten
	GVB	Gemeentelijk Vervoerbedrijf (gemeente Amsterdam)
	GVI	Geo en Vastgoedinformatie
H	HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
I	ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
J	JZ	Juridische Zaken
K	KAR	Korte Afstandsradio
	KPVV	Kennisplatform Verkeer en Vervoer

	Afkorting	Betekenis
M	MER	Milieu Effect Rapportage
	MIP	Meerjaren Investeringsprogramma
	MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
	MKB	Midden- en Kleinbedrijf
	MaaS	Mobility as a Service
	MOP	Meerjaren Ontwikkelingsplan
	MT	Managementteam
O	OV	Openbaar Vervoer
	OV SAAL	Openbaar Vervoer Schiphol Amsterdam Almere Lelystad
P	pho	Portefeuillehouderoverleg
	PHS	Programma Hoogfrequent Spoor
R	R&M	Ruimte en Mobiliteit
	RAR	Reizigers Adviesraad
	RRAAM	Rijk- en Regioprogramma Amsterdam, Almere, Markermeer
	RVVP	Regionaal Verkeer- en Vervoersplan
	RWS	Rijkswaterstaat
S	SKVV	Samenwerkende Kaderwetgebieden Verkeer en Vervoer
	SMASH	Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
U	UVP	Uitvoeringsplan RVVP
V	V&V	Verkeer en Vervoer
	VAT	Voorbereiding, Administratie en Toezicht
W	Wgr	Wet Gemeenschappelijke Regeling

E. Accountantsverklaring 2017

Accountantsverklaring beschikbaar bij behandeling van Jaarstukken in de Regioraad van 10 juli 2018.

AMSTELLAND-MEERLANDEN OVERLEG

Aalsmeer ● Amstelveen● De Ronde Venen ● Diemen ● Haarlemmermeer ● Ouder-Amstel ● Uithoorn

Vervoerregio Amsterdam
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 626
1000 AP Amsterdam

Secretariaat:
Raadhuis Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp
Tel: 023-5676138

Contactpersoon	P.H.J. van de Mortel (regiosecretaris verkeer en vervoer)
Doorkiesnummer	020 - 3144771
Uw brief	
Ons kenmerk	2017
Bijlage(n)	
Onderwerp	Zienswijze op concept Beleidskader Mobiliteit

Hoofddorp, 6 november 2017

Geacht Bestuur,

Wij ontvingen van u het concept Beleidskader Mobiliteit met de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Hierna zal het beleidskader door u ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Regioraad.

De samenwerkende gemeenten in het Amstelland-Meerlandenoverleg maken graag gebruik van de mogelijkheid om een gemeenschappelijke zienswijze in te dienen. Deze zienswijze heeft de instemming van alle aangesloten colleges van burgemeester en wethouders en zal in een aantal gemeenten nog worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Zoals u zelf al aangeeft in de aanbiedingsbrief is het Beleidskader Mobiliteit opgesteld in nauwe samenwerking met de 15 deelnemende gemeenten. Wij kunnen ons dan ook goed vinden in de beschrijving van de ontwikkelingen en de conclusie die u daaraan verbindt. De groei van de mobiliteit enerzijds en het belang van een goede bereikbaarheid, een gezond leefklimaat en een aantrekkelijk vestigingsklimaat anderzijds, vergen een brede samenhangende aanpak door alle betrokken partijen. Het Beleidskader Mobiliteit biedt daarvoor, als uitwerking van de Strategische Visie Mobiliteit uit 2016, volgens ons een goede basis. Het is daarmee ook een goede vervanger van het Regionaal Verkeer en Vervoersplan uit 2004.

Hierbij willen wij de volgende punten aan u meegeven met het verzoek het Beleidskader voor zover nodig hierop aan te passen.

Status
Voor wat betreft de status van de Strategische Visie willen wij opmerken dat in het Beleidskader nogal stellig staat dat gemeenten de inhoudelijke basis overnemen in hun omgevingsvisie. Gelet op de vrij abstracte invulling van de Visie en de eigen gemeentelijke verantwoordelijkheid bij het opstellen van een omgevingsvisie is dit naar onze mening wat al te stringent geformuleerd. De Visie en het Beleidskader vormen uiteraard wel belangrijke input voor gemeentelijke visies en plannen. Ook spreekt het voor zich dat de Vervoerregio in een vroegtijdig stadium zal worden betrokken bij de voorbereiding van omgevingsvisies.

Strategische Opgaven
Wij kunnen instemmen met de uitwerking van de vijf strategische opgaven en de daarbij aangegeven inzet door de Vervoerregio.

Het mede door de Vervoerregio getrokken Programma Bereikbaarheid van, naar en in de MRA heeft als één van de hoofddoelen het versterken van de concurrentiepositie van de MRA door de deur-tot-deur bereikbaarheidsopgaven aan te pakken met focus op de economische toplocaties. Deze gezamenlijke ambitie moet ook in dit Beleidskader goed tot uiting komen.

Wij vragen om voldoende aandacht voor de sociale functie van het openbaar vervoer en voor de minder zelfstandige reizigers die ook in staat moeten zijn om van het mobiliteitsysteem gebruik te blijven maken. De inzet van de Vervoerregio moet zeker gericht zijn op het hoogwaardig openbaar vervoer (R-net), maar zij dient daarnaast ook gericht te zijn op het daarop aansluitende, meer lokale openbaar vervoer. Ook de reizigersinformatie dient voor alle doelgroepen goed toegankelijk te zijn, digitaal en buiten op straat bij de haltes en op de stations.

Wij zien een belangrijke rol weggelegd voor de Vervoerregio bij het stimuleren van innovatieve en duurzame ontwikkelingen, het betrekken van nieuwe partijen en het delen van kennis en ervaringen met de gemeenten. Pilots en experimenten samen met gemeenten kunnen daar een belangrijke rol in spelen.

Verkeerveiligheid en sociale veiligheid zijn belangrijke voorwaarden voor een succesvol mobiliteitssysteem. Voor sociale veiligheid denken wij dat de ambitie hoger mag liggen dan zoals die nu is vertaald naar een indicator gelijk aan de veiligheid in de openbare ruimte.

Mobiliteit per gebied
Het onderscheid naar gebiedstypen met bijbehorende mobiliteitsopgaven geeft in hoofdlijn een beknopte aanzet voor de opgaven in de vijf gebiedstypen. Deze opgaven zullen in de verdere uitwerking van het Beleidskader nader moeten worden ingevuld.

Bij het gebiedstype stedelijke woon- en werkgebied vragen wij ons wat precies wordt bedoeld met de herstructurering van allerlei voorzieningen in relatie tot de mobiliteitsopgaven en de rol die het Beleidskader en de Vervoerregio hierbij kunnen vervullen.

Wij missen een duidelijke typering van het (uitgaans)gebied Amsterdam Zuidoost, dit is van belang voor de verdere ontwikkeling van De Nieuwe Kern in de gemeente Ouder-Amstel. Gelet op de beschrijving van de mobiliteit die per gebiedstype wordt gegeven is hier sprake van een Metropolitaan Centrumstedelijk Gebied. Dit gebied kent op één avond soms 80.000 tot 100.000 bezoekers en dit zal naar verwachting nog blijven groeien. Toch is hier vooralsnog sprake van een nadruk op individueel autovervoer in plaats van een sterke uitbreiding van en sturing op collectief (liefst zero-emissie) vervoer.

Van Beleidskader naar uitwerking
De AM-gemeenten zijn graag bereid om samen met de Vervoerregio, en andere partijen, de uitwerking en vooral ook de uitvoering van het Beleidskader ter hand te nemen. Belangrijk hulpmiddel daarbij zijn de investeringsagenda's en de nieuwe spelregels voor projecten.
Een flexibele aanpak is daarbij essentieel, zodat efficiënt kan worden ingespeeld op de behoefte bij gemeenten en effectief kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen.

Hoogachtend,

Dagelijks bestuur Amstelland-Meerlanden Overleg,

burgemeester drs. H.B. Eenhoorn,
voorzitter Amstelland-Meerlanden Overleg

Vervoerregio Amsterdam

Kadernota 2019-2022

25 januari 2018
Status: versie 3.0

Inhoud

1	INLEIDING	3
2	MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT	4
3	THEMA’S 2019-2022	5
4	FINANCIEEL KADER	9

1 INLEIDING

Plaats van de kadernota in de P&C-cyclus

Voor u ligt de Kadernota 2019-2022, het eerste P&C-product van de P&C-cyclus 2019 van de Vervoerregio. Als eerste product in de cyclus heeft de kadernota de functie om op hoofdlijnen de beleidsmatige en financiële kaders voor de komende vier jaar te formuleren. De kadernota is bedoeld om de regioraad in staat te stellen ambities en opgaven gelijktijdig en in samenhang te bezien en eventueel het dagelijks bestuur nadere richting te geven. De gestelde kaders gelden vervolgens als uitgangspunt voor het volgende P&C-product van de cyclus, de programmabegroting (zie figuur). De programmabegroting heeft namelijk als functie het geven van een (inhoudelijke) uitwerking van de gestelde kaders door beantwoording van de drie W-vragen:
Wat willen we bereiken? Wat gaan we doen? Wat mag het kosten?
De programmabegroting 2019 wordt opgevolgd met de bestuursrapportages 2019 en de jaarstukken 2019. Deze P&C-producten informeren de regioraad tussentijds respectievelijk na afloop van het begrotingsjaar over de realisatie van de voornemens en programmering uit de Programmabegroting 2019.
Bovenstaande beschreven cyclus wordt aan de hand van onderstaand figuur geïllustreerd. Deze illustratie geeft de te verschijnen P&C-producten van twee P&C-cycli weer: Producten uit de cyclus 2018 en de cyclus 2019. De producten boven de tijdlijn zijn plannings(begrotings)documenten, producten onder de tijdlijn zijn verantwoordingsdocumenten.
Het karakter van deze kadernota is, met de gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht, vooral informerend en in mindere mate besluitvormend. Na de gemeenteraadsverkiezingen treden immers een nieuwe regioraad en dagelijks bestuur aan. Het is aan hen om de koers uit te zetten voor de komende jaren. In die zin achten we het minder opportuun ambities en opgaves in deze kadernota financieel vast te leggen en vervolgens het nieuwe bestuur na installatie ermee te confronteren.
In plaats daarvan beoogt deze kadernota, ook ten behoeve van het nieuwe bestuur, te informeren over aanwezige ambities en de opgaven waarvoor de Vervoerregio staat. Samen met het Beleidskader Mobiliteit wordt deze kadernota voor het nieuwe bestuur het vertrekpunt voor toekomstige afwegingen.

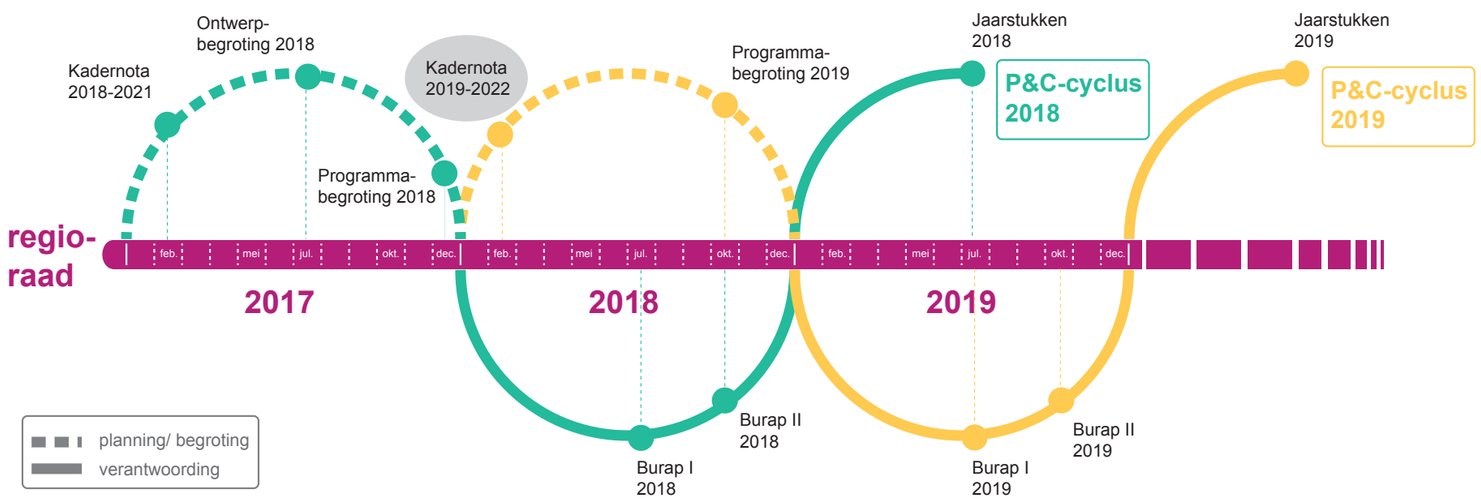

Doorwerking van het Beleidskader Mobiliteit in de P&C-cyclus

Het nieuwe Beleidskader Mobiliteit is op 12 december 2017 vastgesteld door de regioraad en geeft richting aan alle activiteiten van de Vervoerregio Amsterdam. Het spreekt dan ook voor zich dat het beleidskader doorwerkt op de wijze waarop in de P&C-cyclus wordt gestuurd en gerapporteerd. Om het Beleidskader Mobiliteit de functie van afwegingskader in te laten nemen, gaan we over tot een nieuwe begrotingsinrichting. Dit betekent mogelijk nieuwe begrotingsprogramma's die beter aansluiten bij de strategische opgaven en mogelijk ook een andere wijze van monitoring van doelen en activiteiten van de Vervoerregio. Het geheel zorgt ervoor dat de inhoud en inzet van financiële middelen beter in samenhang kan worden bezien. Bestaande programma's moeten daarnaast de strategische opgaven doorvertalen in de programmadoelen.

Vanwege de nieuwe bestuurssamenstelling na de verkiezingen in maart 2018 wordt het Beleidskader Mobiliteit medio 2018 ter bekrachtiging voorgelegd aan de nieuwe regioraad. Vanaf dat moment gaat de implementatie van het beleidskader ook zichtbaar worden in de P&C-producten, inclusief de op 12 december 2017 in de regioraad gedane toezeggingen. In de Programmabegroting 2019 (oktober 2018) krijgen de ambities en doelen uit het beleidskader meer vorm. Ook worden eventuele financiële effecten van de thema's uit deze huidige kadernota

verwerkt. Bij de volgende Kadernota 2020-2023 is de implementatie van het beleidskader afgerond en op basis daarvan worden begin 2019 nieuwe kaderstellende beleidskeuzes voorgelegd.

Inhoud van deze kadernota

Hoofdstuk 2 beschrijft de maatschappelijke context waaruit de ambities en opgaven van de Vervoerregio te herleiden zijn. De laatste ontwikkelingen komen aan de orde en de invloed hiervan op het beleid van de Vervoerregio. Hoofdstuk 3 geeft een uitgebreide beschrijving van de thema's die in de periode 2019-2022 gaan spelen. In hoofdstuk 4 wordt het (nieuwe) financieel kader geschetst dat, behoudens een autonome ontwikkeling in de BDU, gelijk is gebleven aan het financieel kader uit de vastgestelde Programmabegroting 2018-2027. Tevens wordt kort ingegaan op het verschijnen van een strategische nota 'Financierbaarheid van toekomstige ambities' om met behulp van mogelijke oplossingsrichtingen het hoofd te bieden aan het dilemma dat alle ambities en opgaves de beschikbare middelen overstijgen.

2 MAATSCHAPPELIJKE CONTEXT

In de dynamische Amsterdamse regio, met daarin luchthaven Schiphol, zit de economische kracht. Een regio die een forse groei doormaakt. De komende jaren worden meer inwoners, arbeidsplaatsen en toeristen verwacht. En dus meer vliegverkeer, wegverkeer, openbaar vervoer, fietsers en loopstromen. Deze groei is gunstig voor de economie maar leidt tegelijkertijd tot stevige uitdagingen op het gebied van bereikbaarheid en leefbaarheid. Vanwege deze aanhoudende en sterke groei in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is het noodzakelijk om de komende jaren veel nieuwe woon-werk gebieden te ontwikkelen in en rondom stedelijke gebieden. Tot 2040 bouwt de MRA daarom minimaal 240.000 woningen. Dit zet het mobiliteitssysteem in onze regio nog meer onder druk. Er ontstaan nieuwe vraagstukken op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid en energie.

Gelet op deze ontwikkelingen moet de Vervoerregio ook in het komende decennium in ons werk zorgen voor een goede samenhang tussen ruimtelijk-economische ontwikkelingen en bereikbaarheid. Omdat we afhankelijk zijn van locatiekeuzes van provincie en vooral gemeenten is het cruciaal dat de Vervoerregio met deze partners optrekt en onderling tot een goede afstemming komt. In de praktijk betekent dit dat de Vervoerregio zorgvuldig moet omgaan met de prioritering en fasering van investeringen. Dit vraagt ook om deskundigheid op het raakvlak van ruimtelijke ontwikkeling en verkeer en vervoer, zeker met de komst van de nieuwe Omgevingswet in 2021.

Op het gebied van duurzaamheid hebben de vervoerautoriteiten in Nederland in 2016 het Nationaal Bestuursakkoord Zero Emissie Regionaal Openbaar Vervoer per bus gesloten. Hierin staat dat in 2025 alle nieuwe bussen zero-emissie moeten zijn en gebruik moeten maken van 100% hernieuwbare energie. In 2030 moet het hele regionale openbaar vervoer zero-emissie zijn. Deze doelstellingen vragen ook iets van de vervoerbedrijven, de concessies, de netbeheerders en wegbeheerders, gezien de positieve effecten op de leefbaarheid van de steden en de gezondheid van de burgers.

In MIRT-verband constateren Rijk en regio dat er veel urgente en gestapelde opgaven spelen op het gebied van economische ontwikkeling, woningbouw en bereikbaarheid in de MRA, die om een gezamenlijke en integrale aanpak vragen. Hierin kunnen we als regio ook relaties leggen met Europese programma's.
De Vervoerregio zal zich moeten bezinnen op welke gebieden wij een rol pakken of intensiever samen willen optrekken, over de knoppen waaraan wij juist wel of juist niet moeten, kunnen en willen draaien. Over hoe we omgaan met prijsprikkels of niet, over hoe wij initiatieven aan derden laten of juist bij de overheid willen houden. Dit zal de komende jaren een verandering teweegbrengen in hoe wij omgaan met verkeer en vervoer.

Deze maatschappelijke context met haar ruimtelijke en economische ontwikkelingen geeft aanleiding tot een hoog ambitieniveau. Een ambitieniveau dat recht doet aan de groei van de regio. Het volgende hoofdstuk geeft een uiteenzetting van deze thema's voor de komende jaren.

3 THEMA'S 2019-2022

Strategische opgaven voor de toekomst

Het Beleidskader Mobiliteit benoemt vijf strategische opgaven:

- Van modaliteit naar mobiliteit
- Naar een CO2-neutraal mobiliteitssysteem
- Veilig en prettig van deur tot deur
- Mobiliteit en omgeving passen bij elkaar
- Nabijheid van dagelijkse activiteiten

Het Beleidskader Mobiliteit benoemt deze strategische opgaven die kunnen leiden tot nieuwe activiteiten van de Vervoerregio, dan wel dat huidige activiteiten meer aandacht krijgen of juist minder prominent worden uitgevoerd. Op dit moment wordt voorzien dat de volgende thema's de komende jaren gaan spelen en beslag gaan leggen op de financiële ruimte. Mogelijk moeten er afwegingen worden gemaakt omtrent de rol van en de financiering vanuit de Vervoerregio.

Optimaliseren mobiliteitsnetwerken in verband met de verdere verstedelijking

Gezien de enorme verstedelijkingsopgave zijn snelle en adequate keuzes in de ruimtelijke- en mobiliteitsopgaven noodzakelijk. Belangrijke uitgangspunten voor de Vervoerregio, zoals het vergroten van nabijheid van dagelijkse activiteiten en mobiliteit en omgeving die bij elkaar passen, zijn in de verstedelijkingsplannen terug te vinden. Hiervoor staan we voor nieuwe OV-opgaven richting 2025 en betere doorstroming op de aansluitingen van het regionaal wegennet met rijkswegen en een beter fietsgebruik.

A. Nieuwe OV-opgaven tot 2025

Het aantal reizigers in het openbaar vervoer en hun verplaatsingen groeien mee met de regio. Na de start van de eerste projecten uit de Investeringsagenda OV werd duidelijk dat verstedelijkingsprogramma's, zoals Koers 2025 in Amsterdam, nieuwe OV-opgaven met zich meebrengen. Die opgaven maken onderdeel uit van de bijstelling van de Investeringsagenda OV 2025.
Naast opgaven voor bus en tram in zowel stad als regio, wordt er in de bijstelling van het programma ook ruimte gemaakt voor een kwaliteitsverbetering van de metro, immers de belangrijke backbone van het OV-netwerk. Op basis van de huidige inzichten is met de nieuwe opgaven tot 2025 een bedrag gemoeid van € 650 miljoen. Voor 2019 wordt aan het dagelijks bestuur en de regioraad een besluit voorgelegd over de bijstelling van het Investeringsagenda OV-programma met daarin een definitief voorstel over de programmering van de projecten en de bijbehorende financiën.

B. Doorstroming aansluitingen op het wegennet

Naast het netwerk voor het openbaar vervoer neemt ook de druk op het regionale wegennet toe en dan met name op de aansluitingen tussen de rijkswegen en de regionale wegen. Eén daarvan is de problematiek op de aansluitingen van de rijkswegen in en rondom Amsterdam. De doorstroming op een aantal van deze aansluitingen staat zwaar onder druk, waaronder de s116/N247 en s114/IJburglaan op de A10. Daarbij spelen ook de doorstroming van het openbaar vervoer en fietsverkeer op veel aansluitingen een rol. De Vervoerregio trekt in dat kader namens de samenwerkende partners een onderzoek naar de doorstroming van een aansluiting bij de A10-noord (Knoop A10-N247-s116, KANS).

Vergelijkbare opgaven zijn aan de orde in onder meer Zaanstad, Purmerend en rondom Schiphol. In Zaanstad trekt de Vervoerregio een planstudie naar het verbeteren van de doorstroming rondom De Vijfhoek (Vijfhoek, Vlinder, Ambacht – N516) en een verkenning naar een integrale aanpak voor de 'Guiswegknoop' bij Zaandijk. Dat gebeurt onder de paraplu van de Corridorstudie Amsterdam – Hoorn, die door het ministerie wordt getrokken. In dat kader komen ook de aansluitingen op de A7 bij Purmerend aan de orde. Verder speelt rondom Schiphol een groot aantal bereikbaarheidsknelpunten, onder meer bij de aansluiting van de N201 op de A4. Daar werkt de Vervoerregio samen met de betrokken wegbeheerders aan een goede bereikbaarheid.

C. Verbeteren van het fietsgebruik en fietsinfrastructuur

In de strategische opgaven ‘van modaliteit naar mobiliteit’ en ‘van deur tot deur’ zien we een belangrijke rol voor de fietsinfrastructuur van, naar en op de knooppunten met het openbaar vervoer. De druk op de fietsenstallingen bij vooral NS-stations maar ook de haltes van het R-net is groot en vraagt om extra investeringen.

Ook voor de deelfiets zien we een groeiende rol als bereikbaarheidsoplossing in de laatste kilometer van en naar de halte. Dit is een oplossing die ook kan worden ingepast in nieuwe mobiliteitsconcessies, zoals recent al is gebeurd bij Amstelland-Meerlanden.

Nog een belangrijke opgave is de voltooiing van het netwerk van ‘Metropolitane Fietsroutes’ die de steden verbinden en behalve voor woon-werkverkeer en woon-schoolverkeer ook voor recreatie, sport en toerisme geschikt zijn.

Waarmaken van de Zero Emissie mobiliteitsdoelstellingen

Het verminderen van de CO2-uitstoot van het mobiliteitssysteem vraagt de komende jaren om onze inzet. Er wordt een programma door de Vervoerregio opgesteld om uiteindelijk in 2030 het hele openbaar vervoer zero-emissie te hebben conform de landelijke afspraken rondom duurzaamheid en de doelstelling van het Nationaal Bestuursakkoord. Er wordt nog onderzocht of de maatregelen ondergebracht moeten worden in een aparte investeringsagenda.

De Vervoerregio voert deze ambities uit vanuit het programma Zero Emissie Mobiliteit. Dit programma geeft richting aan het realiseren van de ambities en draagt zorg voor regie in de Vervoerregio. Op basis van de huidige inzichten gaat het voor de opgave om een bedrag van € 85 tot €140 miljoen tot 2030. Eind 2018 moet er duidelijkheid zijn hoe de doelstellingen op het gebied van Zero Emissie Mobiliteit behaald kunnen worden en voor welke onderdelen de Vervoerregio een bijdrage kan leveren.

De transitie naar duurzame mobiliteit moet passen bij de nieuwe trends zoals Mobility as a Service (MaaS). Daarom is het belangrijk dat de bijbehorende infrastructuur voor elektrische bussen op strategische locaties aangelegd wordt, waarbij rekening gehouden wordt met nieuwe ontwikkelingen. Een overweging is om op een laadlocatie van de bus het eventueel mogelijk te maken om elektrische (deel)auto’s en -fietsen op te laden en zo makkelijk overgestapt kan worden. Om die reden is er geen sprake van Zero Emissie Bus, maar Zero Emissie Mobiliteit (ZEM).

In de komende periode richt het programma zich op drie kerntaken:

1. **Afwegingskader (visie)** voor ZEM-projecten en de strategische randvoorwaarden voor het regionaal laadinfrastructuur systeem;
2. **Samenwerkingsafspraken** met gemeenten, de provincie en mogelijke marktpartijen over rollen, verantwoordelijkheden en financiering. Daarbij hoort een gedegen investeringsraming en beheersingssystematiek;
3. **Uitvoering projecten:** onder andere het regionaal laadinfrastructuur systeem inclusief laadlocaties en specificaties en parallel lopende projecten zoals pilots in Waterland en de start van de uitrol van ZE in Amsterdam

Verbeteren van de bereikbaarheid van Schiphol en Zuidas

De Kerncorridor Schiphol Amsterdam [Enter NL] verbindt de internationale luchthaven Schiphol en de Zuid-as, als de toplocaties voor internationaal en Europees opererende bedrijven, en de internationaal georiënteerde interactiemilieus van de binnenstad van Amsterdam. Onderdeel van die opgave is de samenhang tussen economie, ruimtelijke ordening/verstedelijking en klimaatdoelen. De opgave is urgent, omdat er op een termijn van 5-10 jaar een tekort wordt verwacht aan ontwikkelingsmogelijkheden voor internationale woon- en werkmilieus. Deze milieus vragen om een goede bereikbaarheid. Daarnaast is de groei van Schiphol zodanig dat de transferproblematiek daar niet alleen meer op Schiphol Plaza kan worden afgewikkeld. Hierdoor komt mogelijk de noodzaak voor een tweede terminal dichterbij, die ontsloten moet worden.

Daarvoor is er in 2015 een MIRT-onderzoek gestart naar de problematiek van station Schiphol. Op basis daarvan hebben Rijk, Vervoerregio, Schiphol en NS middelen beschikbaar gesteld. De verwachting is dat in 2018 een definitieve oplossing kan worden vastgesteld met definitieve afspraken over de financiering. Voor de periode 2020-2030 ligt de focus op het laten rijden van lightrail op de huidige spoorverbinding tussen Schiphol en Amsterdam. Concreet gaat het om een airportsprinter die hoogfrequent over de West-tak van de Amsterdamse spoorring gaat rijden. De Intercity’s en internationale treinen gaan dan over de Zuid-tak rijden. De komst van een derde perron op station Amsterdam Zuid maakt dit mogelijk. De Vervoerregio heeft samen met de gemeente Amsterdam toegezegd hiervan 10% voor haar rekening te willen nemen. In het voorjaar 2018 worden hier definitieve afspraken over gemaakt.

Het verbeteren van de bereikbaarheid van Schiphol en de Zuid-as is een voorbeeld voor de kwaliteitssprong in het spoorvervoer en het metropolitane OV. Dit betreft de doorontwikkeling van het metrosysteem in combinatie met spoorontwikkelingen die passen bij de verstedelijkingsopgaven. Beide systemen worden meer in samenhang ingericht om grote reizigersstromen van en naar centrum-stedelijk gebieden te vervoeren, zoals Schiphol, Amsterdam-Binnenstad en de Zuid-as. Het gaat om een lange termijn opgave die vanaf circa 2030 zijn beslag krijgt.

Tot slot zijn rijk en de MRA eind 2017 overeengekomen een MIRT-onderzoek bereikbaarheid zuidwestkant Amsterdam uit te voeren voor de periode na 2030 met specifieke aandacht voor de multimodale bereikbaarheid van dit gebied.

Intensiveren van de samenwerking met het Rijk

Op dit moment is er bestuurlijk akkoord tussen Rijk en regio over de inrichting van het programma Bereikbaarheid van, naar en in de MRA voor het jaar 2018. Het is de bedoeling dat dit programma door gaat lopen tot en met 2021, met de inzet om het programma een structureel karakter te geven.
Het programma zal bestaan uit vier programmalijnen:

1. **MIRT-onderzoek bereikbaarheid zuidwestkant Amsterdam.** De Vervoerregio is voornemens een hoofdrol te vervullen in het programma en de programmalijnen om haar ambities te kunnen realiseren.
2. **Netwerken, ringen en stad.** In deze programmalijn wordt een onderzoek gestart naar het functioneren van de (multimodale) ringen/netwerken rond Amsterdam in samenhang met de ruimtelijke ontwikkeling. In de MRA komen veel urgente opgaven en NMCA-knelpunten samen in de ringzone van Amsterdam en de netwerken die hierop zijn aangesloten: zowel qua bereikbaarheid (‘de ringen draaiende houden’) als ruimtelijke ontwikkeling met grote projecten op het vlak van wonen, werken en leefbaarheid. Het is van belang om deze opgaven in onderlinge samenhang op te pakken om besluiten te kunnen nemen over ontwikkelpaden richting 2030-2040 met maatregelen op lange en kortere termijn, gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van de toplocaties en het gehele daily urban system.
3. **Stedelijke Bereikbaarheid.** Binnen dit thema wordt uitwerking gegeven aan korte-termijn maatregelen op het vlak van (1) raakvlakken tussen netwerken, (2) nabijheid van nieuwe stedelijke gebieden en (3) reisinformatie en vervoersalternatieven. Doel is te besluiten over maatregelen en benodigde middelen voor 2018 en de ambitie, doelstellingen en financiering voor de periode 2019-2022 vast te stellen. Hierbij worden de resultaten van het MIRT-onderzoek Stedelijke Bereikbaarheid Metropoolregio Amsterdam gebruikt.
4. **‘Slimme en Duurzame Mobiliteit’.** Dit programma is een vervolg op het programma Beter Benutten. Het zal zich onder meer richten op gedragsbeïnvloedingsmaatregelen en samenwerking met het bedrijfsleven. De speerpunten van het programma, werkgeversaanpak, logistiek, fiets, gedrag en smart mobility/ITS, sluiten goed aan bij onze ambities in het Beleidskader Mobiliteit.

Betaalbaarheid van beheer, onderhoud en vervanging van railinfrastructuur

De beschikbaarheid van goede, functionele en veilige infrastructuur voor tram en metro is essentieel voor het vervoer van reizigers. Een aanzienlijk deel van het budget van de Vervoerregio wordt ingezet voor de instandhouding van deze infrastructuur. Gemiddeld gaat het per jaar om ongeveer € 100 miljoen, ongeveer een kwart van het budget. Aandacht voor dit systeem en de betaalbaarheid ervan zijn de komende jaren daarom cruciaal. Het beheer en onderhoud wordt gesubsidieerd door de Vervoerregio en uitgevoerd door de gemeente Amsterdam.

In 2017 heeft de Vervoerregio stappen gezet om meer grip te krijgen op de kosten en processen die samenhangen met het beheer en onderhoud. Dit is gedaan door te werken aan het inzichtelijk krijgen van de voornaamste problemen, prioriteiten te bepalen en processen te structureren. In de komende jaren blijft dit een prioriteit van de Vervoerregio. Het doel is dat beheer- en onderhoudsprocessen bij de betrokken partijen zowel professioneler als beter beheersbaar worden.
Centraal hierbij staat dat de in de meerjarenraming van de Vervoerregio opgenomen budgetten voor de convenanten BORI en MVP taakstellend zijn. Met andere woorden: de gemeente moet er als beheerder voor zorgen dat het areaal op een acceptabel niveau onderhouden wordt binnen de daarvoor beschikbare budgetten.
Alleen als er in de komende jaren aanzienlijke areaaluitbreidingen gerealiseerd worden is er wellicht aanleiding om naar de beschikbare budgetten te kijken, maar dat is vooralsnog niet het geval.

Op korte termijn hebben de gemeente Amsterdam en de Vervoerregio afgesproken dat de Vervoerregio een externe partij een audit laat uitvoeren op de kosten, processen en efficiëntie van het strategisch en operationeel beheer dat respectievelijk door gemeente en GVB wordt uitgevoerd. Ook is afgesproken dat de gemeente meewerkt aan een door de Vervoerregio op te dragen onderzoek naar de uitgaven en budgetten binnen de convenanten BORI en MVP in relatie tot de staat van het onderhoud.

Smart Mobility Mobility as a Service (MaaS)

We willen als regio zicht krijgen op de Smart Mobility oplossingen die bij kunnen dragen aan de strategische opgaven binnen de Vervoerregio. Ook willen we zicht krijgen op onze rol en de rol van de markt. Daarnaast geven we aandacht aan mogelijk ongewenste ontwikkelingen en de interventies die we als Vervoerregio samen met andere overheden moeten ontwikkelen om deze ongewenste ontwikkelingen tegen te houden.

Om de uitrol van Smart Mobility toepassingen te ondersteunen en opschaling mogelijk te maken, wordt voor de Vervoerregio Amsterdam in 2018 een programma Smart Mobility ontwikkeld. Daarvoor zijn de jaarlijkse kosten nog niet duidelijk. Het inschatten van deze kosten is onderdeel van de ontwikkeling van het programma en is eind 2018 in beeld.

De komende jaren wordt de impact van Smart Mobility op het mobiliteitssysteem steeds groter, ook in het openbaar vervoer. Data vormt de basis voor Smart Mobility toepassingen, zowel voor voertuigtechnologie als voor Mobility as a Service (MaaS). Data helpt om het gedrag van de reiziger beter te begrijpen en toepassingen beter op hen af te stemmen. Het OV-systeem zal slimmer worden maar er liggen nog veel kansen die onbenut worden. De Vervoerregio gaat vervoerders stimuleren meer gebruik te maken van data en aan te sluiten bij technologische ontwikkelen om het OV-systeem veiliger te maken, het netwerk te verbeteren, aansluiten bij nieuwe mobiliteitsdiensten, zoals MaaS, en de reiziger beter te informeren. Een belangrijke opgave en zoektocht voor de komende jaren is naar onze rol als concessieverlener als het gaat over aanjagen van nieuwe technologieën, inwinning, toegankelijkheid, interoperabiliteit, kwaliteit, privacy, standaarden en (intellectueel) eigendom.

Toenemen van de verkeersveiligheid in de regio

Onze ambitie is de reductie van het aantal ernstig verkeersdoden en ernstig verkeersgewonden. Na een jarenlange daling zien we de afgelopen jaren zowel landelijk als in onze regio echter geen verdere afname van het aantal verkeersdoden. Het aantal ernstig verkeersgewonden neemt zelfs al enkele jaren toe. Het is een grote uitdaging om deze trend te doorbreken en het aantal ernstige verkeersslachtoffers weer te doen afnemen. De discussie zal zich de komende jaren vooral richten op hoe we dit kunnen bereiken en welke aanvullende maatregelen we hiervoor gaan nemen.

Goederenvervoer/ logistiek

Logistiek kan een belangrijke bijdrage leveren aan de ambities van de Vervoerregio Amsterdam die staan beschreven in de Beleidskader Mobiliteit. Daarom werkt de Vervoerregio in de eerste helft van 2018 een Agenda Logistiek uit voor de Metropoolregio Amsterdam. Dit doen wij samen met andere overheden in de MRA, het bedrijfsleven en kennisinstellingen. De Agenda en mogelijke acties die hieruit voortkomen voor de Vervoerregio Amsterdam zullen vervolgens worden geagendeerd in bestuurlijke gremia van de Vervoerregio. Maatregelen in de Agenda Logistiek zullen zich onder andere richten op het slimmer en efficiënter organiseren van logistieke ketens en stromen en op het stiller, veiliger en schoner vervoeren. Belangrijke thema's zijn onder andere de bouwlogistiek, de stedelijke distributie en de connectiviteit van de internationale hubs zoals Schiphol, Greenport Aalsmeer en de Havens.

Afspraken over het gebruik van verkeersstroomdata

Een belangrijk onderwerp voor de komende jaren vormt het maken van afspraken over het gebruik van data en het ontwikkelen van tools om data om te zetten naar relevante en bruikbare informatie voor de Vervoerregio en haar gemeenten en partners. Zaken als eigendom, beschikbaarheid, privacy, betrouwbaarheid en veiligheid spelen daarbij een belangrijke rol. Het is daarbij cruciaal om tot goede keuzes te komen, daarbij helpt een adaptieve manier van ontwikkelen.

4 FINANCIEEL KADER

In de Programmabegroting 2018 is de Financiële meerjarenraming 2018-2021 en het financieel meerjarenbeeld 2022-2027 volledig geactualiseerd. Hiermee heeft de Programmabegroting in feite al een voorschot genomen op de Kadernota 2019-2022 en blijft de meerjarenraming en het meerjarenbeeld nagenoeg intact. De enige ontwikkeling na het opstellen van de Programmabegroting 2018 is een nieuwe BDU-beschikking van het ministerie van I&M. Daarmee blijft de financiële bijstelling in deze kadernota beperkt tot het opnemen van de wijziging in de BDU als autonome ontwikkeling en het toevoegen van een nieuwe jaarschijf (2028) aan het financieel meerjarenbeeld.
De tabel op volgende bladzijde laat deze Meerjarenraming 2019-2022 en het Meerjarenbeeld 2023-2028 zien.
De structurele consequenties van de Jaarrekening 2017 op het financieel meerjarenbeeld wordt meegenomen in het volgende P&C-product van de cyclus 2019. De jaarrekeningcijfers 2017 en daarmee de gevolgen voor het BDU-spaarsaldo ultimo 2017 en de doorwerking van vertraagde/versnelde projecten naar toekomstige jaren zijn namelijk nog niet bekend

VERVOLG

De Programmabegroting 2018-2021 gaf aan dat onze financiële middelen niet toereikend zijn voor het realiseren van onze opgaves en ambities. Deze opgaves en ambities zijn in deze kadernota in beschrijvende zin toegelicht. Zoveel mogelijk van deze opgaves en ambities willen we realiseren. Daartoe brengen we met een strategische nota diverse oplossingsrichtingen voor de financierbaarheid in kaart, zoals de portefeuillehouder Financiën bij de behandeling van de programmabegroting in de regioraad van december 2017 heeft aangekondigd. Deze nota onderzoekt diverse mogelijkheden waaronder temporiseren van de programmering, het vergroten van de inkomsten, en het benutten van andere vormen van financiering. Deze strategische nota stellen we op in samenwerking met de deelnemende gemeenten en het resultaat willen we aan de orde stellen in de regioraad van juli 2018. De uitkomsten van dit debat krijgt zijn uitwerking in de Programmabegroting 2019-2022 om uiteindelijk de integrale afweging plaats te laten vinden in de Kadernota 2020-2023.

Korte uitleg op de weergegeven grootheden:

- **DE BATEN** bestaan hoofdzakelijk uit de jaarlijkse BDU-bijdrage van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
- **DE LASTEN** zijn voornamelijk de jaarlijkse te verstrekken financiële bijdragen voor de exploitatie van concessies, beheer & onderhoud rail-infrastructuur concessie Amsterdam en infrastructurele projecten van wegbeheerders.
- Met in achtneming van een aantal uitgangspunten is in de lasten een (beperkte) **VRIJE RUIMTE** opgenomen om in te kunnen spelen op ontwikkelingen.
- **HET FINANCIEEL KADER** (Programmabegroting 2018) geeft het verschil weer tussen de baten en de lasten. Het verschil wordt verrekend met het BDU-spaarsaldo.
- **AUTONOME ONTWIKKELINGEN** staan voor (externe) ontwikkelingen waar de Vervoerregio geen invloed op en/of geen keuze in heeft. Zoals gezegd valt hier de wijziging in de BDU onder
- Met de **AMBITIES/NIEUWE ONTWIKKELINGEN** kunnen we de financiele consequenties van (nieuwe) ambities/ontwikkelingen zichtbaar maken. Zoals eerder gezegd wordt de (financiële) invulling doorgeschoven tot na de gemeenteraadsverkiezingen en voorgelegd aan de nieuwe regioraad. In deze kadernota zijn derhalve geen (nieuwe) ambities/ontwikkelingen opgenomen.
- **HET FINANCIEEL KADER** (Kadernota 2019-2022) is het nieuwe financieel kader na verwerking van de autonome ontwikkelingen en de ambities. De beperkte autonome ontwikkeling en het doorschuiven van de ambities geeft een financieel kader dat niet veel afwijkt van het financieel kader uit de Programmabegroting 2018.
- Met het **SPAARSALDO BDU** wordt het financieel kader (verschil van baten en lasten) jaarlijks verrekend. Eind 2018 is een omvang van het BDU-spaarsaldo geprognosticeerd van € 119,5 miljoen. Na de laatste jaarschijf (2022) van de meerjarenraming wordt een BDU-spaarsaldo geprognosticeerd van € 73,5 miljoen.

Toelichting

A. Tot 2021 kan geput worden uit het spaarsaldo Mobiliteit, daarna dienen de lasten in lijn gebracht te worden met de toegekende baten.

B. Tot 2022 worden de positieve rekeningresultaten naar het negatieve spaarsaldo OV geleid, in 2022 komt het spaarsaldo OV op “0” en ontstaat er vrije ruimte.

C. De daling in 2022 e.v. t.o.v. voorgaande jaren is t.g.v. het alleen opnemen van projecten in de realisatiefase.

D. Door een lagere harde begroting (zie C.) neemt de vrije ruimte toe.

E. In 2025 is de begroting fors hoger door ramingen van project Keerlus Tram tunneldak A10 (€ 5,3 mln.) en Zuid-AsDok- OV terminal (€ 23,3 mln.)

Financieel kader 2019-2028 (bedrag x € mln.)

Hoofdprogramma’s	Begroting 2018	Begroting 2019	Meerjarenraming 2020	2021	2022		Meerjarenbeeld 2023	2024	2025	2026	2027	2028 nieuwe jaarschijf
BATEN												
BDU-bijdrage	392,7	394,4	387,7	384,5	384,0		384,0	384,0	384,0	384,0	384,0	384,0
Overige Baten	6,6	49,0	61,3	6,2	5,0		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
TOTAAL BATEN	**399,3**	**443,4**	**449,0**	**390,7**	**389,0**		**389,0**	**389,0**	**389,0**	**389,0**	**389,0**	**389,0**
LASTEN												
Personeelslasten	**11,1**	**11,0**	**11,1**	**11,1**	**11,1**		**11,1**	**11,1**	**11,1**	**11,1**	**11,1**	**11,1**
1.1 Mobiliteit	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9		1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
1.2 Openbaar Vervoer	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3		2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
1.3 Infrastructuur	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6		3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
1.4 Overhead	3,3	3,2	3,3	3,4	3,4		3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Financiële bijdragen	**468,2**	**508,3**	**414,5**	**380,4**	**374,7**		**374,7**	**374,7**	**374,7**	**374,7**	**374,7**	**374,7**
1.1a Mobiliteit (hard)	6,0	5,5	5,5	5,5	5,5		5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
1.1b Mobiliteit (taakstelling)	-	-	-	-1,0	-2,0	A	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
1.2a Openbaar Vervoer (hard)	271,7	274,8	245,0	259,1	253,3		245,2	267,3	250,0	226,2	230,4	230,4
1.2b Openbaar Vervoer (vrije ruimte)	-	-	-	-	49,0	B	57,1	35,0	52,3	76,1	71,9	71,9
1.3a Infrastructuur (hard)	180,6	217,9	157,0	113,8	14,7	C	7,1	4,8	29,9	E 1,3	1,3	1,3
1.3b Infrastructuur (vrije ruimte)	10,0	10,0	7,0	3,0	54,3	D	61,9	64,2	39,1	67,7	67,7	67,7
Overige Lasten	**3,7**	**3,2**	**3,2**	**3,2**	**3,2**		**3,2**	**3,2**	**3,2**	**3,2**	**3,2**	**3,2**
1.4a Overhead	3,6	3,2	3,1	3,1	3,1		3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
1.4b Overhead (vrije ruimte)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
TOTAAL LASTEN	**483,0**	**522,5**	**428,7**	**394,8**	**389,0**		**389,0**	**389,0**	**389,0**	**389,0**	**389,0**	**389,0**
1. FINANCIEEL KADER Programmabegroting 2018	**-83,7**	**-79,1**	**20,3**	**-4,0**	**0,0**		**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
2. Autonome ontwikkelingen	**-**	**1,8**	**8,5**	**3,0**	**3,5**		**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**
2.1 BDU-beschikking 2018		1,8	8,5	3,0	3,5		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
3. Ambities/ nwe. ontwikkelingen	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
4. FINANCIEEL KADER Kadernota 2019-2022	**-83,7**	**-77,3**	**28,8**	**-1,0**	**3,5**		**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**
5. SPAARSALDO BDU	**119,5**	**42,3**	**71,1**	**70,0**	**73,5**		**77,0**	**80,5**	**84,0**	**87,5**	**91,0**	**94,5**

Liquiditeitspositie

In het kader van het financieel perspectief is het vanuit de treasury-functie relevant de ontwikkeling van de liquiditeitspositie te volgen. Met het verwachte liquiditeitssaldo eind 2018 als vertrekpunt vinden hierin wijzigingen plaats door:

1. Kasstroom uit exploitatie-activiteiten;

2. Kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De kasstroom uit exploitatieactiviteiten zijn de baten en lasten die met de reguliere taakuitoefening van de Vervoerregio zijn gemoeid. Dit is gelijk aan het verschil tussen de baten en lasten (= het financieel kader uit de meerjarenraming)

De kasstroom uit financieringsactiviteiten zijn de geldstromen uit uitgezette middelen bij banken en verstrekte leningen aan concessiehouders.

Onderstaande tabel laat deze ontwikkeling van het liquiditeitensaldo zien. In overeenstemming met de financiële uitgangspunten blijft het liquiditeitssaldo in alle jaren positief.

Financieel kader 2019-2028 (bedrag x € mln.)

	Begroting	Begroting	Meerjarenraming			Meerjarenbeeld					
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028** nieuwe jaarschijf
LIQUIDITEITSSALDO	**68,1**	**16,0**	**10,9**	**17,2**	**28,0**	**38,8**	**49,6**	**60,4**	**71,2**	**82,0**	**92,8**
1. Kasstroom uit exploitatie activiteiten	-83,7	-77,3	28,8	-1,0	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
2. Kasstroom uit financieringsactiviteiten	25,2	25,2	-33,9	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3
TOTALE KASSTROOM	**-58,5**	**-52,1**	**-5,0**	**6,3**	**10,8**	**10,8**	**10,8**	**10,8**	**10,8**	**10,8**	**10,8**
FINANCIELE VASTE ACTIVA	**78,9**	**53,7**	**87,6**	**80,3**	**73,0**	**65,7**	**58,4**	**51,1**	**43,8**	**36,5**	**29,2**
ASR uitzettingen	13,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lening EBS	7,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lening AML	57,9	53,7	87,6	80,3	73,0	65,7	58,4	51,1	43,8	36,5	29,2

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 109
Datum B&W-besluit 8 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder mr. M. Veeningen
Afdeling V&R
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Angelien Brus
4215
angelienbrus@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Ruimte, wonen en natuur (RWN) 5 juni 2018

Onderwerp

Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de concept jaarstukken van de Vervoerregio Amsterdam.
2. Geen zienswijze in te dienen over de concept jaarrekening 2017.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De raad op de hoogte brengen van de jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam. Met de jaarstukken krijgt de raad inzicht in hoe de missie van de Vervoerregio – optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio door goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel veilig en comfortabel kunnen verplaatsen - vertaald is in activiteiten in het afgelopen jaar. De jaarstukken doen verslag van de belangrijkste activiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad de concept jaarstukken 2017 en de Kadernota 2019-2022 ter kennisname aanbieden en de raad in de gelegenheid stellen een zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2017. De Kadernota 2019-2022 is reeds vastgesteld in de Regioraad van 20 februari 2018.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.

Aanleiding

Op grond van artikel 58 van de gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam worden de jaarstukken 2017 door het dagelijks bestuur van de Vervoerregio aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Met het aanbieden van de stukken wordt invulling gegeven aan de begrotingsregels van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

In de jaarstukken wordt een beleidsgerichte (jaarverslag) en financiële verantwoording (jaarrekening) gegeven van de programma's van de Vervoerregio. Het betreft het eerste jaar van de Vervoerregio Amsterdam. Daarvóór vielen de verkeer- en vervoerstaken onder de Stadsregio Amsterdam. Per 1 januari 2017 zijn de vervoer- en verkeerstaken onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam. De overige taken van de stadsregio zijn onder de netwerkorganisatie Metropoolregio Amsterdam komen te vallen. De Vervoerregio is mede ondertekenaar van het convenant over de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam.

De jaarstukken 2017 bestaan uit:

1. Een **algemeen gedeelte (deel1)** waar de resultaten van de bestuurlijke speerpunten van het vorig beleidskader (Regionale Verkeer- en Vervoerplan 2004) centraal staan. Een belangrijk speerpunt voor Amstelland Meerlanden was speerpunt 4. *Reizigersgroei en stijgende klantwaardering.* Met de concessie Amstelland Meerlanden is de verwachting van de Vervoerregio dat het aantal reizigers en de klanttevredenheid verder oploopt. Daarnaast was speerpunt 11. *Werken aan een duurzame mobiliteit* een belangrijk speerpunt voor Amstelland Meerlanden. Vanaf april 2018 rijden er in Amstelland Meerlanden 100 elektrische bussen.
2. Het **jaarverslag (deel 2)** bespreekt de programma's Mobiliteit, Openbaar Vervoer, Infrastructuur en Overhead. Per programma wordt besproken wat er is gebeurd en wat het heeft gekost. Tevens wordt verslag gedaan van het weerstandsvermogen en risicobeheersing (paragraaf 2.5).
   - Ten aanzien van programma-overschrijdende en programma specifieke overschrijdingen (2.5 a) is in het verslag opgenomen dat de financiering van het verkeer en vervoerbeleid uit de Brede Doeluitkering niet aan enig risico onderhevig is geweest in 2017. Over overschrijdingen bij infrastructurele projecten (2.5 g) wordt specifiek voor de Amstelveenlijn (en Uithoornlijn) opgemerkt dat dit een project betreft dat in eigen beheer wordt uitgevoerd en de Vervoerregio zelf risicodrager is voor overschrijdingen. Voor de Amstelveenlijn is een risicoreservering van € 61 miljoen. Er heeft zich in 2017 geen risico voorgedaan en de risicoreservering is daarmee nog in tact.
   - Paragraaf 2.6 Financiering en verbonden partijen: De Vervoerregio ontvangt middelen van het Rijk, met de Brede Doel Uitkering (BDU) verkeer en vervoer als belangrijkste inkomstenbron. Deze middelen worden uitgekeerd aan openbaar vervoerbedrijven en wegbeheerders die infrastructuur aanleggen. Door het Rijk toegezegde middelen die niet uitgekeerd worden, kunnen worden gespaard voor toekomstige uitgaven. Niet bestede middelen worden op de balans opgenomen als vooruit ontvangen doeluitkering. De uitgaven in 2017 hebben ertoe geleid dat er 36,7 miljoen euro moet worden verrekend met de vooruit ontvangen BDU. Het spaarsaldo is daarmee gedaald tot 187,5 miljoen.
     De Vervoerregio had in 2017 geen verbonden partijen.
3. De **jaarrekening 2017 (deel 3)** geeft inzicht in de programmarekening, de balans met waarderingsgrondslagen en de balans met toelichting. Een overzicht laat zien dat in 2017 bij de programma's Mobiliteit, Openbaar Vervoer en Infrastructuur de beschikte BDU lager was dan de ingezette BDU, waardoor er inzet BDU uit voorgaande jaren nodig was. Alleen voor de Overhead was er meer beschikte BDU dan voor de inzet benodigd. Conform artikel 58 van de gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam kunnen de raden van de gemeenten hun zienswijze op de ontwerp jaarrekening kenbaar maken bij het Algemeen Bestuur. Het college ziet geen reden tot maken van opmerkingen bij de jaarrekening 2017 en adviseert daarom de raad geen zienswijze in te dienen.
4. **Bijlagen.** De Bijlagen bij de jaarstukken 2017 geven een uitgebreide toelichting bij wat de vier programma's gekost hebben.

Kanttekeningen

Het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan uit 2004 vormde in 2017 voor de laatste keer het beleidskader. De Regioraad heeft in december 2017 het nieuwe beleidskader *Beleidskader Mobiliteit* vastgesteld. De samenwerkende gemeenten in Amstelland Meerlanden hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een gezamenlijke zienswijze over het beleidskader in te dienen (brief Amstelland Meerlanden 6 november 2017. Bijlage 3).
Half 2018 wordt het nieuwe Beleidskader Mobiliteit ter bekrachtiging voorgelegd aan de nieuwe Regioraad. De strategische opgaven uit het nieuwe beleidskader worden de komende jaren vertaald naar maatregelen en projecten. De Kadernota 2019-20122 is een eerste uitwerking van het Beleidskader Mobiliteit en geeft algemene en financiële kaders voor het komend begrotingsjaar. De programmabegroting 2019 wordt in juli 2018 aangeboden aan de gemeenten en ter vaststelling geagendeerd in de Regioraad van 16 oktober 2018.

Financiën

De Vervoerregio ontvangt middelen van het Rijk, met de Brede Doel Uitkering (BDU) verkeer en vervoer als belangrijkste inkomstenbron. De gemeente Amstelveen levert geen financiële bijdrage aan de Vervoerregio Amsterdam.

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

De jaarstukken, inclusief accountantsrapport en –verklaring, worden ter behandeling aangeboden aan de Regioraad op 10 juli 2018.

De procedure rond de jaarrekening is opgenomen in artikel 58 van de gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam en is (samengevat) als volgt:

1. Het dagelijks bestuur zendt de concept jaarstukken over het afgelopen kalenderjaar voor 15 april van het daaropvolgende jaar aan de rade van de gemeenten.
2. De raden van de gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezegging hun zienswijzen op de ontwerpjaarrekening kenbaar maken bij het algemeen bestuur.
3. Vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur tot décharge.
4. Terstond na vaststelling zendt de Regioraad de jaarstukken ter kennisname aan de raden van de gemeenten.
5. Het dagelijks bestuur zendt de jaarstukken en accountantsverklaring binnen twee weken aan gedeputeerde staten.

Bijlagen

1. Brief van de Vervoerregio 15 april 2018 mat als onderwerp Aanbieding Concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.
2. Jaarstukken 2017, concept 15 april 2018.
3. Brief Amstelland Meerlanden 6 november 2017 met als onderwerp Zienswijze op concept Beleidskader Mobiliteit.
4. Kadernota 2019-2022.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Hamerstuk.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard	
	Gewijzigd aanvaard	
	Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Kennis te nemen van de concept jaarstukken van de Vervoerregio Amsterdam.
2. Geen zienswijze in te dienen over de concept jaarrekening 2017.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier,	De voorzitter,
de heer drs. M.C.C. Philips	de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

Gemeentebestuur

Uw contact W. Wieffering
T (020) 540 42 92
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de raadsleden van de gemeente Amstelveen

Datum 28 juni 2018
Uw brief van -
Uw kenmerk -
Ons kenmerk -

Betreft Toezegging cijfers OV Amstelveen

Geachte raadsleden,

In de Commissie RWN van 5 juni jl. is, n.a.v. de jaarstukken 2017 van de Vervoerregio Amsterdam, door u gevraagd om meetgegevens over het gebruik van het OV specifiek in Amstelveen. Bijgaand worden de beschikbare meetgegevens van het jaar 2017 met u gedeeld.

In onderstaande tabel staat per halte het aantal check-ins weergegeven, per jaar en (meest rechterkolom) het daggemiddelde.

Instappers Amstelveen 2017 per halte

	Check-ins	Daggemiddelde
Amstelveen, Busstation	2030085,0	5561,877
Amstelveen, Ouderkerkerlaan	391892,0	1073,677
Amstelveen, Poortwachter	219867,0	602,375
Amstelveen, Oranjebaan	169794,0	465,189
Amstelveen, Langerhuize	159116,0	435,934
Amstelveen, Sportlaan	132691,0	363,537
Amstelveen, Westwijkplein	118933,0	325,844
Amstelveen, Kruiskerk	107032,0	293,238
Amstelveen, Graaf Florislaan	92702,0	253,978
Amstelveen, Sacharovlaan	79068,0	216,625
Amstelveen, Bovenkerkerweg	75794,0	207,655
Amstelveen, Doctor Plesmansingel	66238,0	193,114
Amstelveen, Heemraadschapslaan	57540,0	160,279
Amstelveen, Grote Beer	56948,0	166,029

Amstelveen, Binnenhof	52185,0	142,973
Amstelveen, Hueseplein	50677,0	138,841
Amstelveen, Handweg	49429,0	135,422
Amstelveen, Groenhof	49396,0	135,332
Amstelveen, Lindenlaan	42008,0	115,090
Amstelveen, Startbaan	41506,0	113,715
Amstelveen, KLM Hoofdkantoor	41017,0	117,191
Amstelveen, Dijkgravenlaan	37815,0	106,822
Amstelveen, Burg. Wiegelweg	33557,0	91,937
Amstelveen, Bankrashof	31928,0	89,685
Amstelveen, Ziekenhuis	30680,0	84,055
Amstelveen, Cannenburgh	30313,0	84,673
Amstelveen, Punter	30046,0	82,318
Amstelveen, Watercirkel	25808,0	70,707
Amstelveen, Weldam	24911,0	69,390
Amstelveen, Zagerij	24354,0	67,276
Amstelveen, In de Wolken	23914,0	65,518
Amstelveen, Dorpsstraat	21045,0	58,785
Amstelveen, Laan Walcheren	20090,0	55,961
Amstelveen, Nesserlaan	18540,0	50,795
Amstelveen, Seine	18197,0	49,855
Amstelveen, Middenhoven/Brink	18030,0	49,397
Amstelveen, Keizer Karelplein	15553,0	42,611
Amstelveen, Noorddammerweg	15177,0	42,873
Amstelveen, Molenweg	14811,0	41,372
Amstelveen, Praam	14751,0	40,414
Amstelveen, B.v.Suttnerlaan	13178,0	36,203
Amstelveen, Wimbledonpark	12822,0	37,382
Amstelveen, Maalderij	10824,0	29,736
Amstelveen, Kronenburg	10672,0	31,114
Amstelveen, Ziekenhuis Hoofdingang	9784,0	40,598
Amstelveen, Stadstuinen	9655,0	27,121
Amstelveen, De Eindhoeve	7796,0	21,418
Amstelveen, Hammarskjoldsingel	7615,0	22,201
Amstelveen, Gr.v.Prinstererlaan	7283,0	20,515
Amstelveen, Oude Karselaan	7082,0	20,006
Amstelveen, Gan Hasjalom	6567,0	27,249
Amstelveen, Winkelc. Waardhuizen	6565,0	27,584
Amstelveen, Zonnestein	6109,0	17,112
Amstelveen, Logger	5106,0	13,989
Amstelveen, Uilenstede	5035,0	14,386

Amstelveen, Raadhuis	4745,0	14,292
Amstelveen, Graaf Aelbrechtlaan	3727,0	10,528
Amstelveen, Lien Gisolflaan	3311,0	13,739
Amstelveen, Camera Obscuralaan	3259,0	13,523
Amstelveen, Jan Benninghstraat	2876,0	11,234
Amstelveen, Escapade	2843,0	11,797
Amstelveen, Goedereede	2784,0	11,697
Amstelveen, Riek Blokland-Paterlaan	2282,0	9,469
Amstelveen, Nieuwe Meerlaan	2277,0	8,965
Amstelveen, Zijdelweg	1613,0	4,844
Amstelveen, Machineweg	1228,0	5,226
Amstelveen, Oakpark	1139,0	3,537
Amstelveen, Prins Bernhardlaan	1004,0	3,678
Amstelveen, Galjoen	916,0	4,126
Amstelveen, Saskia van Uylenburgweg	847,0	3,559
Amstelveen, Christinahoeve	738,0	2,519
Amstelveen, Jupiter	722,0	3,267
Amstelveen, Julianapark	552,0	2,475
Amstelveen, Spinnerij	188,0	1,694
Amstelveen, Gieterij	36,0	1,565
	4696618,0	**12992,703**

Wij vertrouwen erop, u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

Bert Winthorst Bas Eenhoorn

Bijlagen -

Gemeenteraad

Dossiernummer	175
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.3
Omschrijving	Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Het Groengebied Amstelland is een samenwerkingsverband van de provincie Noord-Holland, Amstelveen, Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel en heeft als doel de openluchtrecreatie in het landelijk gebied te faciliteren en te bevorderen. Iedere deelnemer aan het samenwerkingsverband kan zijn visie geven op de financiële jaarstukken. In dit geval de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 107

Datum B&W-besluit 22 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder Wethouder P. Bot

Afdeling Projecten en Advies

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
F. van der Neut
020-5404411
f.van.der.neut@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur (RWN)
op 5 juni 2018

Onderwerp

Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2017, de jaarrekening 2017, begrotingswijziging 2018 en programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
2. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2018 van Groengebied Amstelland.
3. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
4. In te stemmen de eigen bijdrage te verhogen met 1,5% in verband met de inflatiecorrectie met ingang van 2019, indien het Algemeen Bestuur hiertoe op 5 juli 2018 besluit.
5. Het bedrag van de verhoging van de eigen bijdrage, € 7.503,-, te verwerken in de perspectiefnota 2019.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het faciliteren en bevorderen van openluchtrecreatie in het landelijk gebied dat goed samengaat met andere functies, waarbij voldaan is aan de voorwaarden van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Beoordelen van de financiële jaarstukken.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4 (Openbare ruimte).

Aanleiding

Het Groengebied Amstelland, circa 4.000 hectare groot, is een samenwerkingsverband in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling, waarin de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amstelveen, Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel deelnemen. Op 17 april 2018 zijn de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019 van het Groengebied ontvangen met het verzoek om bij bezwaar binnen twee maanden een reactie kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van het Groengebied Amstelland zal in zijn vergadering van 5 juli 2018 tot definitieve vaststelling van de jaarstukken kunnen besluiten.

Argumenten

1.1 Kennisname jaarverslag en jaarrekening 2017.
Het recreatiegebied ontvangt jaarlijks circa 2,7 tot 3 miljoen bezoekers. De bijdrage voor 2017 vanuit gemeente Amstelveen bedroeg € 434.578,-.

Het recreatieschap sluit 2017 af met een positief resultaat van € 472.308,- ten opzichte van de begroting. Hiervan is € 37.387,- regulier en € 434.920,- incidenteel.
Het incidentele resultaat wordt veroorzaakt door lagere lasten (€ 617.000,-) en lagere baten (€ 347.000,-) door temporisering van het project hoofdroute Gaasperplas . Verder zijn er incidentele inkomsten door de verkregen afkoopsom voor beheer van onderdoorgangen Diemerbos (€ 151.000,-) en subsidie voor het optimaliseren van het asfalt van de parkeerplaats bij de schaatsvereniging aan de Ouderkerkerplas (circa € 40.000,-).

De stand van de reserves per 31 december 2017 (en de mutatie ten opzichte van 31 december 2016) is als volgt:

Algemene reserve	€ 1.421.930,- (- € 408.429,-)
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	€ 809.170,- (+ € 60.067,-)
Bestemmingsreserve investeringen	€ 663.871,- (- € 53.653,-)

De risico's die zich kunnen voordoen bij het Groengebied zijn in 2017 opnieuw geïnventariseerd en gekwantificeerd. Het berekende gewenste weerstandsvermogen is verlaagd naar € 670.000,-. De huidige reserves (weerstandscapaciteit) liggen ruimschoots boven het niveau van de berekende risico's.

De accountant heeft bij de jaarrekening 2017 een goedkeurende verklaring inzake getrouwheid alsmede een goedkeurende verklaring over de rechtmatigheid afgegeven.

2.1 Begrotingswijziging 2018: Er is een positief saldo van € 75.000,- ten opzichte van de begroting 2018.
Voor het Groengebied Amstelland zijn de wijzigingen ten opzichte van de programmabegroting 2018, dat het saldo van de begroting na wijziging € 75.000,- hoger is. Dit is ontstaan uit:
Hogere reguliere lasten (circa € 55.000,-).
Lagere incidentele lasten (€ 130.000,-). Dit is voornamelijk ontstaan door temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas. Reden hiervan is het aanhouden van de subsidietoekenning door Amsterdam. En door incidentele baten als gevolg van ontwikkelingen zoals horeca Ouderkerkplas.

3.1 *De programmabegroting 2019 laat een gezonde verdeling tussen baten, lasten en besteding van reserves zien.*
Ontwikkeling in meerjarenperspectief zijn:
Verduurzaming beheer: In 2017 heeft het algemeen bestuur besloten de kosten te verlagen (€ 150.000,-), meer inkomsten te verwerven (€ 250.000,-) en de participantenbijdrage te verhogen met in totaal € 400.000,-. Door middel van dit gekozen scenario is het beheertekort van € 800.000,- dat eerder voor de langere termijn berekend was naar verwachting in 2024 opgelost. Voor het verhogen van de extra inkomsten is in 2017 € 115.000,- gerealiseerd en van de beheerversobering € 70.000,-. Verhoging van de participantenbijdrage is geheel gerealiseerd.
Verhoging inkomsten: Inzetten op het verhogen van inkomsten blijft een essentieel onderdeel van het meerjarenprogramma. Niet alleen in het kader van de bezuinigingen, maar ook door het wegvallen van inkomsten o.a. aan rentebaten uit schatkistbankieren en om andere mogelijke onverwachte ontwikkelingen te kunnen opvangen.
Actualiseren ontwikkelingsvisie en uitvoeringsprogramma 2009: Het streven is om in 2019 te beschikken over een geactualiseerde visie inclusief een nieuw uitvoeringsprogramma.
Projecten uit subsidies Mooi Amstelland en de Groene Uitweg: In 2018 tot en met 2020 worden projecten die tot stand zijn gekomen met deze subsidies afgerond.

3.2 *Inflatiecorrectie is noodzakelijk voor een sluitende begroting in de toekomst.*
De kosten worden verhoogd met een index voor 2019 gebaseerd op inflatiecijfers Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dit is voor 2019 1,5%. De participantenbijdrage wordt ook verhoogd met deze index. Voor Amstelveen betekent dit vanaf 2019 een verhoging

van de participanten van € 7.503,-. Deze correctie is noodzakelijk voor behoud van een structureel gezonde begroting in de toekomst.

Kanttekeningen

-

Financiën

De bijdrage vanuit de gemeente Amstelveen bedraagt voor 2017 € 434.578-, voor 2018 € 500.203,- en voor 2019 (inclusief indexatie) € 507.706,-. Deze bijdragen zijn respectievelijk conform de jaarrekening 2017, passend binnen de begroting 2018 maar niet passend binnen de begroting 2019. Hiertoe dient, middels de perspectiefnota 2019, de begroting met € 7.503,- verhoogd te worden.

Communicatie

Openbare bekendmaking ter inzage legging jaarstukken (jaarrekening 2017, begrotingswijziging 2018, programmabegroting 2019) van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland.

Procedure

Op 17 april 2018 zijn de jaarstukken van Groengebied Amstelland ontvangen met daarin het verzoek om binnen twee maanden eventuele bezwaren schriftelijk kenbaar te maken. Op 5 juli 2018 kan het Algemeen Bestuur van Groengebied Amstelland de jaarstukken in zijn vergadering vaststellen. Aan Groengebied Amstelland is aangegeven dat de jaarstukken worden besproken in de raadsvergadering van 20 juni 2018 en dat het Groengebied daarna zo snel mogelijk een eventuele reactie namens Amstelveen ontvangt.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019.
2. Brief aan Groengebied Amstelland waarin is aangegeven dat de gemeente Amstelveen kennis heeft genomen van de financiële jaarstukken en geen zienswijze indient.

De secretaris,	De voorzitter,
de heer drs. H.H. Winthorst	de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Hamerstuk.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2017, de jaarrekening 2017, begrotingswijziging 2018 en programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
2. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2018 van Groengebied Amstelland.
3. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
4. In te stemmen de eigen bijdrage te verhogen met 1,5% in verband met de inflatiecorrectie met ingang van 2019, indien het Algemeen Bestuur hiertoe op 5 juli 2018 besluit.
5. Het bedrag van de verhoging van de eigen bijdrage, € 7.503,-, te verwerken in de perspectiefnota 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
Telefoon 023 – 520 28 20
info@recreatienoordholland.nl
www.groengebied-amstelland.nl
K.v.K. 34359323

Aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland

Velsen-Zuid : 17 april 2018
Ons kenmerk : U2018 BS adp
Onderwerp : Financiële jaarstukken
Bijlagen : 4
Behandeld door : Gerben Houtkamp telefoon 023 – 520 28 23 / 06 – 506 539 01

Geachte leden van het college en de raden/Staten,

Hierbij zenden wij u conform de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland de ontwerp jaarrekening 2017 (bijlage 1), de ontwerp begrotingswijziging 2018 (bijlage 2) en de ontwerp programma begroting 2019 (bijlage 3).

Een samenvatting van de resultaten van de jaarrekening en het gevoerde beleid vindt u in het ter informatie bijgevoegde jaarverslag 2017 (bijlage 4).

- Het vaststellen van de financiële jaarstukken is een wettelijke verplichting. Het dagelijks bestuur heeft de ontwerp jaarrekening 2017, de ontwerp begrotingswijziging 2018 en de ontwerp programma begroting 2019 in haar vergadering van 29 maart 2018 voorlopig vastgesteld.
- Hierbij ontvangt u de ontwerp jaarrekening 2017, de ontwerp begrotingswijziging 2018 en de ontwerp programma begroting 2019 ter beoordeling. De deelnemers kunnen een zienswijze indienen over deze jaarstukken bij het recreatieschap. Zienswijzen die voor 18 juni zijn ontvangen worden meegenomen in het advies aan het algemeen bestuur (AB).
- 20 juni worden de jaarstukken, met eventuele wijzigingen doorgevoerd, opgestuurd aan het AB. Het AB zal in de vergadering van 5 juli 2018 besluiten over de definitieve vaststelling van de jaarstukken.

Op grond van het bepaalde in de artikelen 25, lid 2 en 26, lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland kunt u binnen twee maanden eventuele bezwaren kenbaar maken.

Indien u een nadere toelichting op de financiële stukken wenst, verzoeken wij u contact op te nemen met mevrouw K. Schotvanger telefoon 023 520 28 30.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Groengebied Amstelland,

Ing. G. Houtkamp
Programmamanager Recreatie Noord-Holland NV

ONTWERP JAARREKENING GROENGEBIED AMSTELLAND

2017

Velsen-Zuid, 16-4-2018

INHOUDSOPGAVE Blz.

INLEIDING 3

DEEL 1: PROGRAMMAVERANTWOORDING 2017 GROENGEBIED AMSTELLAND 4

1.1 Hoofdtaken van het recreatieschap 4
1.2 Doelen en beleidsverantwoording 4
1.3 Programma accenten 2017 5
1.3.1 Verduurzaming beheer 5
1.3.2 Highlights 7
1.4 Resultaten 2017 7
1.4.1 Resultaat reguliere programma 2017 8
1.4.2 Resultaat incidentele programma 2017 8
1.4.3 Resultaat totaal 2017 8
1.4.4 Reserves 9
1.4.5 Overzicht participantenbijdragen 11
1.5 Bepalingen financieel beheer 12
1.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 12
1.5.2 Onderhoud kapitaalgoederen 12
1.5.3 Financiering 14
1.5.4 Bedrijfsvoering 14
1.5.5 Verkorte balans Groengebied Amstelland 14
1.5.6 Investeringsprogramma Diemerbos 15

DEEL 2: FINANCIËLE VERANTWOORDING PROGRAMMA 2017

2.1 Balans Groengebied Amstelland (31-12-2017) 17
2.1.1 Balans per 31 december 2017 17
2.1.2 Waarderingsgrondslagen 19
2.1.3 Toelichting op de balans per 31 december 2017 20
2.2 Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2017 26
2.3 Toelichting op de baten en lasten over 2017 per deelprogramma 27
2.4 Overzicht van staat baten en lasten per kostensoort 40
2.5 Wet FIDO modelstaten A en B 41

DEEL 3: OVERIGE GEGEVENS 43

3.1 Samenstelling van het Algemeen Bestuur 44
3.2 Controleverklaring 45
3.3 Vaststelling door het Algemeen Bestuur 49

BIJLAGEN 50

Bijlage I: Investerings- en financieringsstaat over 2017 51
Bijlage II: Financieel overzicht projectrekening Diemerbos 2017 52
Bijlage III: Stand van zaken projecten investeringsprogramma Diemerbos fase 2 53
Bijlage IV: Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2017 55
Bijlage V: Gebeurtenissen na balansdatum 56
Bijlage VI: Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 57
Bijlage VII: WNT-verantwoording 2017 Groengebied Amstelland 62

INLEIDING

Groengebied Amstelland is het landelijk gebied, ten zuiden van Amsterdam, tussen Amstelveen en het Amsterdam Rijnkanaal, van circa 4000 hectare groot. Het gebied kent een rijk historisch landschap met onder andere de Amstel en historische landhuizen. In het Groengebied liggen agrarische landen en stedelijke voorzieningen dicht bij elkaar. Het recreatiegebied wordt zo'n 2,7 á 3 miljoen keer per jaar bezocht en biedt de recreant uit omliggende gemeenten en de wijdere regio mogelijkheid tot een brede reeks aan recreatieve activiteiten.

De gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel participeren samen met Provincie Noord-Holland in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) recreatieschap Groengebied Amstelland. Zij financieren het grootste deel van het jaarlijkse exploitatietekort. Dit wordt aangevuld met andere inkomstenbronnen zoals het in (erf)pacht of tijdelijk gebruik uitgeven van gronden voor recreatieve activiteiten, horeca en evenementen.

De jaarrekening 2017 geeft inzicht in de uitgaven en inkomsten van het Groengebied in het jaar 2017 en geeft inzicht in de financiële positie van het recreatieschap aan het einde van het jaar. In de jaarrekening legt het recreatieschap verantwoording af over de uitvoering van het begrote programma in het jaar 2017. De jaarrekening geeft ook een beeld van hoe de financiële situatie zich meerjarig ontwikkelt.

De jaarrekening van Groengebied Amstelland laat over 2017 een positieve ontwikkeling zien. Er is geen overschrijding geweest op de totale begrote lasten voor het programma van 2017 en het jaar is met een positief resultaat afgesloten. Er is voortgang geboekt op veel terreinen, waaronder het genereren van meer inkomsten en het vinden van een oplossing voor het in 2015 geconstateerde beheertekort. Een belangrijke investering in het vernieuwen van de hoofdroute in de Gaasperplas kon niet plaatsvinden doordat de subsidie van Amsterdam is aangehouden. Hierdoor is de grootste investering die gepland stond voor 2017 niet doorgegaan. Ook deze wijziging draagt bij aan het positievere resultaat dan begroot. Het bedrag dat hiervoor was begroot vloeit terug naar de reserve en blijft zo beschikbaar voor het moment (2019) dat de investering wel kan plaatsvinden.

2017 was een belangrijk jaar waarin het bestuur richting heeft gegeven aan het vraagstuk over hoe het beheer duurzaam kan worden gefinancierd. Het bestuur heeft besloten tot een mix van maatregelen om te komen tot een sluitende begroting. Uit de jaarrekening wordt duidelijk dat er stappen zijn gezet in het verkrijgen van extra inkomsten, het versoberen van beheer, en dat het verhogen van de participantenbijdrage per 1 januari 2018 is doorgevoerd, conform het besluit van het algemeen bestuur van 20 april 2017.

DEEL 1: PROGRAMMAVERANTWOORDING 2017 GROENGEBIED AMSTELLAND

1.1 Hoofdtaken van het recreatieschap

Voor het in perspectief kunnen plaatsen van de inspanningen die in 2017 zijn uitgevoerd staan hieronder de taken die het groengebied als gemeenschappelijke regeling van de raden en Staten uitvoert. Groengebied Amstelland heeft drie verschillende reserves, die elk voor verschillende taken worden ingezet. De taken worden in paragraaf 1.4.4 (reserves) per reserve beschreven.

Het programma van het groengebied kan worden onderverdeeld in de volgende drie hoofdtaken:

1. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma;
2. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en gerealiseerde voorzieningen;
3. Vernieuwen van het aanbod om het te laten aansluiten bij de wensen en behoeften.

Groengebied Amstelland is gevormd als recreatiegebied met als doel het ontlasten van steden en natuurgebieden door aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de wijdere regio. Om hoofdfunctie van het gebied in stand te houden is het noodzakelijk om tegelijkertijd ook in nieuwe voorzieningen van het recreatiegebied te blijven investeren. Door uitsluitend te investeren in het behouden van wat er is wordt veroudering van de bestaande voorzieningen tegen gegaan maar wordt niet voorkomen dat de gebieden niet meer helemaal aansluiten bij de wensen en behoeften van de huidige recreanten. Door te investeren in nieuwe voorzieningen blijft het Groengebied voldoen aan deze wensen en behoeften en blijft het Groengebied een aantrekkelijk en gevarieerd landschap waarin het goed recreëren is.

1.2 Doelen en beleidsverantwoording

De hieronder weergegeven 'Doelenboom' dient als toetsingskader voor de inspanningen van het Groengebied. Voor Groengebied Amstelland zijn de doelen bepaald op basis van de doelstelling van de Gemeenschappelijke Regeling, de kaders van de ontwikkelingsvisie (2010) en het gevoerde beleid van het recreatieschap.

Er zijn verschillende beleidsdocumenten opgesteld die richting geven aan de inrichting, ontwikkeling en het beheer van Groengebied Amstelland. Toekomst Amstelland, Kiezen voor Amstelland en de Ontwikkelingsvisie' zijn beleidsdocumenten waarin kaders worden gegeven voor het uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Toekomst Amstelland was een eenmalig investeringsprogramma uit het jaar 2003 voor het creëren van recreatieve voorzieningen in het gebied.

In het inrichtingsplan Kiezen voor Amstelland is in 1996 de inrichting van het gebied vastgelegd. Het inrichtingsplan is in 2017 grotendeels afgerond.

De ontwikkelingsvisie ‘Behoud door ontwikkeling’ uit 2009 geeft richting aan de vernieuwing van het recreatieve aanbod en het gebruik hiervan.

In 2004 zijn het 'Referentiekader onderhoudsniveaus' en de 'Kwaliteitscatalogus Groengebied Amstelland' opgesteld als basis voor het vastleggen van het gewenste onderhoudsniveau van deelgebieden in het Groengebied.

1.3 Programma accenten 2017

1.3.1 Verduurzaming beheer

In 2015 heeft het Groengebied een doorrekening uitgevoerd van de kosten voor jaarlijks onderhoud, groot onderhoud en vervangingen. Het doel van deze doorrekening was het beantwoorden van de vraag of het nog steeds mogelijk is om het gebied conform het beheerbeleid 2004 duurzaam in stand te houden. Uit de berekening is duidelijk geworden dat het budgetniveau van het jaar 2015 op termijn niet toereikend is voor het op het in 2004 vastgestelde niveau duurzaam in stand te houden.

Het berekende tekort bedraagt in totaal € 800.000 per jaar. In totaal is voor het beheer van het gebied jaarlijks een bedrag nodig van € 2.400.000. Met dit bedrag kan al het jaarlijkse onderhoud, al het groot onderhoud en alle vervangingsinvesteringen worden uitgevoerd. Het aanwezige budget in 2015 bedroeg € 1.600.000. Deze bedragen zijn gebaseerd op het prijspeil van 2015.

Ondanks het tekort is er in het Groengebied geen sprake van achterstallig onderhoud op grote schaal. Het tekort betekent dat - als het Groengebied hier niets aan zou doen - er een situatie ontstaat waarin er onvoldoende middelen zijn om het groot onderhoud en de vervangingsinvesteringen uit te voeren. Een van de eerste gebieden waar dit merkbaar wordt is de Gaasperplas. Dit gebied is grotendeels aangelegd in 1982 en het moment van vervanging is voor veel voorzieningen, zoals de asfaltpaden, aangebroken.

Het bestuur van het Groengebied heeft in 2016 en 2017 bepaald hoe het wil om gaan met het tekort. Zo is in 2016 een verkenning uitgevoerd naar mogelijkheden om duurzame instandhouding van het gebied te waarborgen. Na deze uitgebreide verkenning van mogelijkheden en een traject waarbij ook de raden en Staten werden betrokken heeft het bestuur in juli 2017 een besluit genomen over een oplossing voor het structurele beheertekort. Door de keuze voor een mix van maatregelen bestaande uit het verhogen van de participantenbijdragen, het realiseren van extra inkomsten en versobering van het beheer wordt het mogelijk om de gebieden en voorzieningen van het Groengebied duurzaam in stand te houden.

De door het bestuur gekozen oplossing gaat er van uit dat het inrichtingsniveau zoveel mogelijk gehandhaafd wordt door extra participantenbijdrage en met name een ambitieuze inzet voor extra inkomsten. Het streven is om het beheertekort in 2024 op te lossen. Dit is uiteraard afhankelijk van factoren zoals medewerking gemeenten, draagvlak en kansen in de markt.

De gekozen oplossingsrichting gaat uit van een eindsituatie van € 400.000 extra participantenbijdrage, € 150.000 door verlagen kwaliteitsniveau en € 250.000 door verhogen inkomsten. De participantenbijdrage is met ingang van 2018 verhoogd.

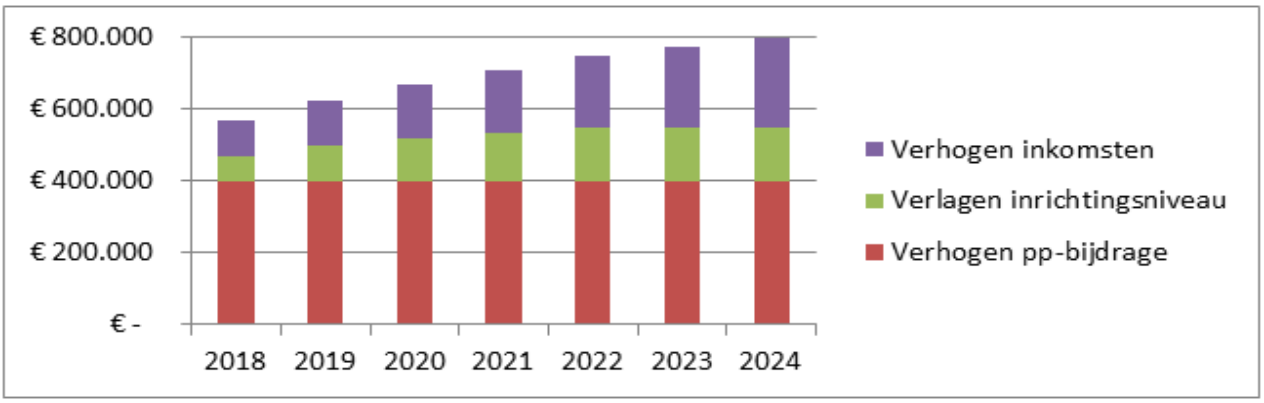

De keuze van het bestuur gaat uit van het beiden van meer ruimte aan markinitiatieven om te zorgen dat de bezuinigingsmaatregelen op de inrichting zo beperkt mogelijk blijven. Meer ruimte bieden aan de markt betekent ook dat er meer ruimte is voor uitbreiding van het recreatie-aanbod. De mogelijkheden om € 250.000 extra inkomsten te werven is sterk afhankelijk van medewerking van de gemeenten op het gebied van evenementen, horeca, reclamemasten, etc.

Onderdeel van de oplossing is het op relatief beperkte schaal doorvoeren van beheerversobering. Voorbeelden hiervan zijn het laten vergrassen van schelpenpaden, het vervangen van enkele bruggen door duikers en de verhuizing van de beheerorganisatie. Het opgestelde maatregelenpakket van bezuinigingen en de bijbehorende meerjarenplanning voor de komende 10 jaar zijn per 2018 in werking. Jaarlijks wordt in de jaarrekening een terugkoppeling gegeven op de voorgang van het bezuinigingsprogramma.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de stand van zaken van de bezuinigingsopgave van het Groengebied.

Oplossingsrichtingen	**Opgave**	**Gerealiseerd 2017**	**Resterend**
Extra inkomsten (t.o.v. 2015)	250.000	115.000	135.000
Beheerversobering	150.000	70.000	80.000
Participantenbijdrage (verhoogd met € 400.000)			
Totaal	**400.000**	**185.000**	**215.000**

In 2017 zijn er circa € 115.000 aan extra inkomsten verworven ten opzichte van 2015 (totaal circa € 400.000 structurele inkomsten in 2015). Deze extra inkomsten komen voornamelijk uit opbrengsten uit huur en erfpachten en overige exploitatie inkomsten zoals evenementen. Vanaf 2018 ligt er voor het Groengebied de opgave om haar inkomsten met nog circa € 135.000 te verhogen. In het kader van de beheerversobering zijn 2017 de maatregelen met lage impact uitgevoerd, zoals het laten vergrassen van paden. Hiermee is een structurele besparing van € 70.000 gerealiseerd. In 2018 zullen er maatregelen uit de midden-impact categorie worden uitgevoerd (bijvoorbeeld het omvormen van bruggen naar duikers en het verwijderen een schuilhut bij hoofdentree Gaasperplas), en wordt ernaar gestreefd om een totale besparing van ten minste € 80.000 te behalen.

1.3.2 Highlights

In 2017 zijn de recreatievoorzieningen en andere faciliteiten voor beleving van het gebied in stand gehouden en waar mogelijk verbeterd. Dit zijn de hoogtepunten:

Nieuwe website
In het voorjaar is de nieuwe website gelanceerd en in gebruik genomen. Op de nieuwe website ligt de focus vooral op inspireren en gaat daarmee verder dan het louter informeren over het Groengebied.

Wandelnetwerk
In 2017 is besloten om samen met de andere gemeenten in de regio het wandelnetwerk te realiseren. Het netwerk bestaat uit een eenvoudig maar duidelijk systeem van routeaanduidingen en informatievoorzieningen. Een groot gebied wordt hierdoor ontsloten voor wandelaars uit de weide regio.

Ontwikkeling horeca Ouderkerkerplas
Eind juni 2017 heeft er een werving plaatsgevonden voor een horecaonderneming aan de Ouderkerkerplas en is er een ondernemer geselecteerd. Naar verwachting zal er eind 2018 een nieuwe horeca onderneming geopend zijn aan de Ouderkerkerplas.

Evenementen
Er is een succesvolle 7e editie van het evenement Amsterdam Open Air en succesvolle tweede editie van Buiten Westen bij de Ouderkerkerplas begeleid.

1.4 Resultaten 2017

Onder reguliere lasten en baten worden jaarlijks terugkerende lasten en baten verstaan die voortvloeien uit reguliere bedrijfsvoering van het schap. Voorbeelden van reguliere lasten zijn kosten die voort komen uit werkzaamheden als jaarlijks maaien en afval inzamelen, communicatie en toezicht.

Onder incidentele lasten en baten worden lasten en baten verstaan die zich eenmalig of periodiek voordoen. Dat kan zijn binnen een boekjaar of jaargrensoverschrijdend. Kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen vallen hier ook onder. Het gaat hier veelal om projecten met een duidelijk begin- en eindpunt. Voor deze projecten is vaak een aanvullend budget beschikbaar gesteld door het bestuur. Daarnaast worden er ook projecten uitgevoerd die worden gefinancierd uit inkomsten, bijdragen van andere partijen of uit subsidies. Voorbeelden van incidentele lasten zijn lasten voor het uitvoeren van groot onderhoud, gebiedsontwikkeling en omvormingen. Bij incidentele baten kan worden gedacht aan bijvoorbeeld projectsubsidies

Het verschil tussen reguliere en incidentele lasten en baten is dus dat de reguliere lasten en baten structureel van karakter zijn. Het zijn in het algemeen lasten en baten die jaarlijks terug te vinden zijn in de jaarrekening en begroting. Incidentele lasten en baten zijn daarentegen tijdelijk van aard en komen alleen terug in de jaarrekening en begroting van het jaar waarin zij worden voorbereid en uitgevoerd. Het is overigens mogelijk dat de uitvoering van een incidenteel project door omstandigheden wordt vertraagd en dat het project daardoor terug keert in de begroting van het volgend jaar.

Wanneer er een verschil optreedt tussen de begrote bedragen en de gerealiseerde bedragen voor het uitvoeren van groot onderhoud kan er sprake zijn van een onderschrijding of een overschrijding op de totale begrote lasten. In het geval van een onderschrijding betekent dit dat het project terugkeert in de begroting van het volgende jaar en zullen de voor dit project bestemde bedragen opgenomen worden in begroting van het jaar waarin het project wél tot uitvoering wordt gebracht. Wanneer er een overschrijding is op de begrote bedragen voor het uitvoeren van groot onderhoud komt dit doordat de projectkosten hoger uitvallen dan initieel begroot. In beide gevallen worden de omstandigheden die de onderschrijding of de overschrijding veroorzaken uitgelegd in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

1.4.1 Resultaat reguliere programma 2017

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	**Verschil**
Lasten	2.911.386	2.917.800	**6.414**
Baten	3.317.327	3.286.354	**30.973**
Saldo	**405.941**	**368.554**	**37.387**

Het reguliere programma kent enerzijds een onderschrijding van ca. € 6.000 op de lasten in 2017. Anderzijds is er een overschrijding van ca. € 31.000 aan baten. Het resultaat is ca. € 37.000 positiever uitgevallen. Dit is vooral het gevolg van extra verkregen inkomsten uit hogere huur- en pachtopbrengsten.

1.4.2 Resultaat incidentele programma 2017

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	**Verschil**
Lasten	1.294.033	1.926.895	**632.862**
Baten	486.078	684.019	**-197.941**
Saldo	**-807.956**	**-1.242.876**	**434.920**

- De incidentele lasten zijn ca. € 633.000 lager, voornamelijk door het temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas (ca. € 617.000). De subsidie voor dit project (ca. € 347.000) is aangehouden door Amsterdam. Er wordt eerst een participatietraject uitgevoerd als onderdeel van de voortzetting van het project.
- Verder zijn er extra incidentele inkomsten door de verkregen afkoopsom voor beheer van ondergangen Diemerbos (ca. € 151.000) en subsidie voor het optimaliseren van het asfalt van de parkeerplaats bij de schaatsvereniging aan de Ouderkerkerplas (ca. € 40.000).

Het belangrijkste verschil in 2017 tussen de begrote bedragen en gerealiseerde bedrage voor groot onderhoud en vervanging zijn het gevolg van een gewijzigd raadsbesluit van Amsterdam. Na een aanvankelijke principe toekenning van de subsidie voor het verbeteren van de hoofdroute door het Gaasperplasgebied heeft de raad uiteindelijk besloten de subsidie aan te houden in afwachting van de uitkomsten van het participatieproces voor de ontwikkelstrategie Gaasperplas. Hierdoor kon het project niet worden gestart en is de uitvoering doorgeschoven. Hierdoor is de grootste investering die gepland stond voor 2017 niet doorgegaan en is het begrote bedrag opgenomen in de begroting van 2019, wanneer het project naar verwachting in aangepaste vorm wel zal worden uitgevoerd.

1.4.3 Resultaat totaal 2017

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	**Verschil**
Lasten	4.205.419	4.844.695	**639.276**
Baten	3.803.405	3.970.373	**-166.968**
Saldo	**-402.014**	**-874.322**	**472.308**

1.4.4 Reserves

Groengebied Amstelland heeft drie verschillende reserves, die elk voor verschillende taken worden ingezet. Onderstaande tabel geeft de stand van de reserves aan het einde van 2017, en het verschil ten opzichte van 2016 weer. Het totaal van de reserves van Groengebied Amstelland bedroeg aan het eind van het jaar € 2.894.971. Dit was in totaal € 402.014 minder ten opzichte van 2016.

Stand van de reserves per	**31-12-2017**	**31-12-2016**	**verschil**
Algemene reserve	1.421.930	1.830.359	-408.429
Bestemmingsreserve verv.investeringen	809.170	749.103	60.067
Bestemmingsreserve investeringen	663.871	717.523	-53.653
Totaal	**2.894.971**	**3.296.985**	**-402.014**

Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandscapaciteit voor de financiële risico's die het Groengebied loopt. Het minimaal benodigde weerstandsvermogen voor het Groengebied bedraagt € 670.000. Dit is vastgesteld door het algemeen bestuur in de vergadering van 17 december 2015, naar aanleiding van een inventarisatie en kwantificatie van de risico’s die zich kunnen voordoen in het gebied.

Ook worden uit deze reserve extra incidentele inspanningen gefinancierd omdat de reserve investeringen op dit moment beperkt is. De aanvullende, incidentele, opdrachten zijn ‘extra’ en afhankelijk van de mogelijkheden om ze te financieren. Er kunnen verschillende soorten incidentele projecten worden uitgevoerd, zoals op het gebied van groot onderhoud, gebiedsontwikkeling, inkomstenwerving of omvormingen. Voor deze projecten wordt dan een aanvullend budget uit de algemene reserve beschikbaar gesteld door het bestuur. Middelen uit de algemene reserve kunnen dus door het bestuur worden ingezet voor allerlei taken van het Groengebied.

Stand per	31-12-2017	31-12-2016	Verschil
Algemene reserve	1.421.930	1.830.359	-408.429

Bestemmingsreserve investeringen

De bestemmingsreserve investeringen wordt voornamelijk ingezet voor ontwikkeling van het gebied door vernieuwing. Vernieuwing is gericht op het aantrekkelijk houden van de gebieden voor de inwoners van de regio, het betaalbaar houden van het beheer en het realiseren van inkomsten om de kosten voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling beperkt te houden. Voorbeelden van vernieuwing zijn onder andere het plaatsen van sporttoestellen, het faciliteren van nieuwe horecagelegenheden en het mogelijk maken van evenementen. Ook de aanleg van nieuwe fiets-, wandel- en ruiterpaden is ontwikkeling van het gebied en wordt uit de bestemmingsreserve investeringen gefinancierd. De ontwikkelingsvisie ‘Behoud door ontwikkeling’ geeft richting aan de vernieuwing van het recreatieve aanbod van het Groengebied.

Stand per	31-12-2017	31-12-2016	Verschil
Bestemmingsreserve investeringen	663.871	717.523	-53.653

Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen

De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wordt ingezet voor het investeren in groot onderhoud en vervanging van voorzieningen in het recreatiegebied. Beheer van het gebied vereist een duurzame basis in de begroting, waarbij groot onderhoud en vervangingen van bijvoorbeeld paden en bruggen structureel wordt gedekt. Het onderhoud van recreatieve voorzieningen is direct gekoppeld aan het aantal bezoekers en waardering van het terrein. Een onvoldoende beheerniveau leidt tot vermindering van het gebruik en een lagere waardering door bezoekers.

Op basis van een doorrekening uit 2015 is vastgesteld dat het gebied jaarlijks structureel € 800.000 tekort komt voor het uitvoeren van deze werkzaamheden. Het saldo van de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen bedroeg aan het eind van vorig jaar € 809.170. Dit saldo is ontoereikend om in te zetten voor het noodzakelijk groot onderhoud en vervangingen dat Groengebied Amstelland de komende jaren uit moet voeren. Het inzetten van de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen is daarom geen oplossing voor het wegwerken van het beheertekort. Het huidige saldo kan slechts voor een korte periode dekking bieden. Om deze reden is het momenteel slechts incidenteel mogelijk om onttrekkingen aan deze reserve te doen.

Stand per	31-12-2017	31-12-2016	Verschil
Bestemmingsreserve vervangingsinvestering	809.170	749.103	60.067

De kosten voor het reguliere beheer en onderhoud zoals het maaien van gazons en het inzamelen van afval zijn jaarlijks redelijk constant. De kosten voor groot onderhoud en vervangingen daarentegen kennen jaarlijks grote schommelingen. Dit is het gevolg van de leeftijd van de verschillende gebieden waarbij na een bepaalde periode soms veel voorzieningen tegelijk dienen te worden onderhouden of vervangen. Onderstaande grafiek schetst een beeld van de onderhoudscyclus van groot onderhoud en vervangingen waar recreatiegebieden mee te maken hebben.

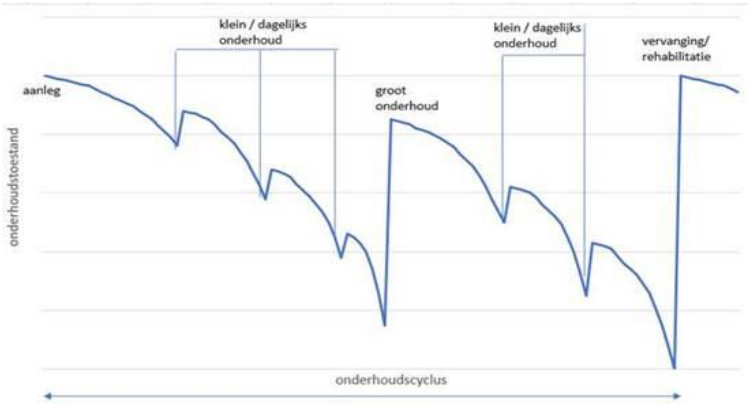

Voor een financieel stabiele situatie is het van belang dat er jaarlijks een voldoende groot deel wordt gespaard om de onvermijdelijke pieken in de jaren met veel groot onderhoud en vervangings-investeringen te kunnen opvangen. Hiervoor is het noodzakelijk om een voldoende grote bestemmingsreserve voor groot onderhoud en vervangingen op te bouwen. Met de maatregelen mix die het bestuur van het Groengebied heeft gekozen voor het oplossen van het beheertekort wordt deze reserve de komende jaren opgebouwd om te kunnen voldoen aan de noodzakelijke investeringen in groot onderhoud en vervangingen.

1.4.5 Overzicht participantenbijdrage

	2015	+ index	Herijking pp bijdrage*		2016
Indexatie		0,95%			
Ophoging beheer			€ 6.720		
Provincie Noord-Holland	**€ 765.055**	€ 7.268	€ -		**€ 772.323**
Gemeente Amstelveen	**€ 427.772**	€ 4.064	€ 2.742		**€ 434.578**
Gemeente Amsterdam	**€ 1.349.129**	€ 12.817			**€ 1.361.946**
Gemeente Diemen	**€ 128.880**	€ 1.224	€ 2.742		**€ 132.846**
Gemeente Ouder-Amstel	**€ 71.295**	€ 677	€ -5.484		**€ 66.488**
Totaal participantenbijdrage	**€ 2.742.131**	**€ 26.050**	**€ -**	**€ -**	**€ 2.768.181**

* conform de gemeenschappelijke regeling wordt één keer per 5 jaar de verdeling van de participanten-bijdrage over de deelnemers gecorrigeerd o.b.v. het inwoneraantal in dat jaar.

	2016	+ index		2017
Indexatie		0,00%		
Provincie Noord-Holland	**€ 772.323**	€ -		**€ 772.323**
Gemeente Amstelveen	**€ 434.578**	€ -		**€ 434.578**
Gemeente Amsterdam	**€ 1.361.946**	€ -		**€ 1.361.946**
Gemeente Diemen	**€ 132.846**	€ -		**€ 132.846**
Gemeente Ouder-Amstel	**€ 66.488**	€ -		**€ 66.488**
Totaal participantenbijdrage	**€ 2.768.181**	**€ -**	**€ -**	**€ 2.768.181**

1.5 Bepalingen financieel beheer

1.5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit heeft betrekking op de middelen en mogelijkheden waarover Groengebied Amstelland beschikt om niet begrote kosten te dekken. De risico's die zich kunnen voordoen bij het Groengebied zijn in 2017 opnieuw geïnventariseerd en gekwantificeerd (zie bestuursbesluit 18-2015). Het berekende gewenste weerstandsvermogen bedraagt € 670.000,-. De uitwerking hiervan is als bijlage opgenomen.
De huidige reserves (weerstandscapaciteit) liggen ruimschoots boven het niveau van de berekende risico's.

Vanaf 2016 dienen volgens wijzigingen in de BBV een aantal kengetallen te worden vermeld, zoals opgenomen in onderstaande tabel.

	JR 2016	BGR 2017	JR 2017
netto schuldquote	-91%	-61%	-76%
idem gecorrigeerd voor verstrekte leninge	-91%	-61%	-76%
solvabiliteitsrisico	89%	89%	87%
structurele exploitatieruimte	34%	6%	31%
grondexploitatie	nvt	n.v.t.	nvt
belastingcapaciteit	nvt	n.v.t.	nvt

** De bij het Nationaal Groenfonds in beheer gehouden gelden t.b.v. de project rekening Diemerbos zijn bij berekening van de kengetallen buiten beschouwing gelaten.*

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Het groengebied heeft geen leningen, vandaar de negatieve ratio.
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiele verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.
Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. De comissie BBV geeft aan dat een ratio > 0,6% acceptabel is.

1.5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

a. Wegen en fietspaden
De wegen en fietspaden, in beheer bij het recreatieschap, worden periodiek geïnspecteerd om vast te stellen in hoeverre onderhoud gepleegd moet worden. Aan de hand van de uitkomst van de inspecties wordt groot onderhoud uitgevoerd.

- Schelpenpaden Gaasperplas, Overdiemen
- Ruiterpaden Ouderkerkerplas
- Fietspaden Gaasperplas meiberg pad (waternet actie)

b. Riolering
In het recreatiegebied ligt een rioleringssysteem waarop toiletgebouwen en overige accommodaties zijn aangesloten. Voor het regulier onderhoud zijn servicecontracten afgesloten.

- Onderhoud n.a.v. inspectie pompen en gemalen
- Onderhoudscontract pompen en gemalen met inspectielijsten

c. Water
Wateroppervlakten zijn bepalend voor het landschap en de natuur en hebben een recreatieve functie. Peilbeheer en kwaliteitszorg zijn belangrijke uitgangspunten voor het beheer en onderhoud. Daarbij moet gedacht worden aan schouwwerkzaamheden en waterbemonstering.

- Zwemwaterkwaliteit
- Onderhoud schouwplichtige sloten
- Onderhoud stranden en speelsloten

d. Groen
Het gebiedsonderhoud wordt hoofdzakelijk in opdracht van het recreatieschap door aannemers uitgevoerd. De aannemers zorgen voor tijdig maaien van gazons en weidepercelen, onderhoud van de beplantingen, het opruimen van afval, het schoonmaken van sloten, enz. De beheerders zien er op toe dat de aannemers tijdig aan hun verplichtingen voldoen en coördineren de werkzaamheden c.q. stemmen die af op het gebruik van het terrein. Tevens wordt een beperkt deel van de onderhoudswerkzaamheden in eigen beheer uitgevoerd.

- Diverse maai besteken extensief gras
- Maaibestek intensief gras
- Slootwerk van de schouwplichtige sloten
- Afval verwijdering
- Onderhoud intensief groen Gaasperplas en Tuin Wester Amstel

e. Gebouwen
Jaarlijks wordt regulier onderhoud gepleegd aan gebouwen van het recreatieschap. Naast regulier onderhoud wordt indien nodig, aan een aantal gebouwen groot onderhoud gepleegd.

- Subsidiabel werk aan kantoorpand volgens instandhoudings plan
- Groot onderhoud aan gebouwen n.a.v. inspecties
- Dagelijks onderhoud aan gebouwen door vandalisme ed

f. Bruggen
jaarlijks worden de Veeneikbrug, fietsbrug over de A2 en de Jac C. Keabrug geïnspecteerd. Kleinere bruggen worden periodiek geïnspecteerd. Aan de hand van de uitkomst van de inspecties wordt (groot) onderhoud uitgevoerd.

- Onderhoud bruggen a.d.h.v. inspectielijsten
- Jaarlijks onderhoud aan bruggen, schoonspuiten ed.
- Andere recreatieve voorzieningen
    - 2x pontveren n.a.v. onderhoudscontract
    - 1x zelfbedienings pontje n.a.v. onderhoudscontract

Veel werkzaamheden worden uitgevoerd door bedrijven die samenwerken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt:

- Pantar
- Paswerk
- Zorg in het groen
- Uw Groep
- Lindenhoff Opentuin
- DWI Amsterdam

1.5.3 Financiering

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm
De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de rente-risiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen.

De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet is gelimiteerd tot 8,2% van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de langlopende leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.
Het Groengebied Amstelland is volgens het huidige liquiditeits- en financieringsbeleid binnen de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm gebleven.

1.5.4 Bedrijfsvoering

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is de verzelfstandigde afdeling Groenbeheer van de provincie Noord-Holland, met de provincie als enige aandeelhouder. RNH is een uitvoeringsorganisatie, die als opdrachtnemer voor de besturen van de recreatieschappen werkt.

Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, eerst van 2009-2013. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018). In 2017 is de dienstverlening van Recreatie Noord Holland N.V. opnieuw geëvalueerd. De resultaten hiervan worden begin 2018 aan het bestuur gepresenteerd. Met het oog op de lopende discussies over de GR-en en de MRA (en de rol van RNH daar in) is de intentie de contracten te verlengen met 2 jaar (dus 2019-2020).

1.5.5 De verkorte balans

De balans per 31 december 2017 kan verkort als volgt
(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	2017	2016	PASSIVA	2017	2016
Vaste activa			***Vaste financieringsmiddelen***		
Materiële vaste activa	13,5	18,9	Reserves	2.895,0	3.297,0
Financiële vaste activa	-	-	Schulden op lange termijn	-	-
Subtotaal	***13,5***	***18,9***			
			Subtotaal	***2.895,0***	***3.297,0***
Vlottende activa			***Vlottende passiva***		
Vorderingen en overlopende activa	3.091,8	3.420,5			
Liquide middelen	2.759,3	2.806,6	Schulden op korte termijn	2.969,6	2.949,0
Subtotaal	***5.851,1***	***6.227,0***	***Subtotaal***	***2.969,6***	***2.949,0***
TOTAAL	**5.864,6**	**6.246,0**	**TOTAAL**	**5.864,6**	**6.246,0**

1.5.6 Investeringsprogramma Diemerbos fase 2

Als gevolg van het Tracébesluit voor de weguitbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere wordt er in de periode 2014-2020 geïnvesteerd in en om het Diemerbos in aanpassingen van de rijks infrastructuur. De in het Diemerbos opererende partijen, Amsterdam, Diemen, Stadsdeel Zuidoost, Staatsbosbeheer en Groengebied Amstelland, liften mee met deze investeringen door in dezelfde periode maatregelen uit te voeren die de toegankelijkheid en attractiviteit van het Diemerbos vergroten. Hiertoe is een investeringsprogramma opgesteld met de titel “Diemerbos fase 2”. Het investeringsprogramma bestaat uit 14 projecten, waarvan er inmiddels 10 tot uitvoering zijn gekomen. Eén project blijkt niet haalbaar te zijn en is afgevoerd van de lijst.

Om de realisatie van de projecten en de financiering ervan gezamenlijk op te pakken zijn de genoemde partijen in april 2014 een samenwerkingsovereenkomst aangegaan. Op basis hiervan is een projectrekening bij het Nationaal Groenfonds geopend op naam van Groengebied Amstelland, dat ook het beheer over de projectrekening voert. Als zodanig is Groengebied Amstelland verantwoordelijk voor de financiële administratie en de uitvoering van de projecten conform de subsidievoorwaarden, inclusief de eindverantwoording richting de subsidiegevers.

In bijlage II is een financieel overzicht over 2017 gegeven. In bijlage III is de stand van zaken van de projecten ultimo 2017 weergegeven.

Jaarrekening
2017

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Investeringen met economisch nut	13.518		18.925	
subtotaal materiële vaste activa		*13.518*		*18.925*
TOTAAL VASTE ACTIVA		**13.518**		**18.925**
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren algemeen	18.464		88.122	
Vooruitbetaalde bedragen	3.853		6.794	
Nog te ontvangen bedragen	238.082		31.126	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.831.411		3.294.427	
subtotaal vorderingen en overlopende activa		*3.091.810*		*3.420.469*
Liquide Middelen				
Nationaal Groenfonds (proj.rek. Diemerbos)	2.537.482		2.544.708	
ING bank	221.721		261.818	
Kas	59		52	
subtotaal liquide middelen		*2.759.262*		*2.806.578*
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**5.851.072**		**6.227.047**
TOTAAL-GENERAAL ACTIVA		**5.864.590**		**6.245.972**

PASSIVA

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN				
Reserves				
Algemene reserve	1.421.930		1.830.359	
Bestemmingsreserve Vervangingsinvest.	809.170		749.103	
Bestemmingsreserve Investeringen	663.871		717.523	
subtotaal reserves		*2.894.971*		*3.296.985*
TOTAAL VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN		**2.894.971**		**3.296.985**
VLOTTENDE PASSIVA				
Schulden op korte termijn				
Crediteuren	148.521		247.734	
Nog te betalen bedragen	39.792		32.603	
Aangegane verplichtingen	194.526		64.682	
Vooruitontvangen bedragen	49.299		59.260	
In beheer gehouden gelden project rek. Diemerbos bij Nat. Groenfonds	2.537.482		2.544.708	
subtotaal schulden korte termijn		*2.969.620*		*2.948.987*
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**2.969.620**		**2.948.987**
TOTAAL-GENERAAL PASSIVA		**5.864.590**		**6.245.972**

2.1.2 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Waarderingsgrondslagen voor de balans en de resultaatbepaling

Materiële vaste activa
Op basis van het BBV wordt er onderscheid gemaakt tussen investeringen met een maatschappelijk nut en investeringen met een economisch nut.
- Investeringen in het recreatiegebied (openbare ruimte), zoals het groot onderhoud en vervangingen worden aangemerkt als investeringen met een maatschappelijk nut. Deze investeringen worden op basis van het BBV in beginsel ineens ten laste van de exploitatie gebracht en dus niet geactiveerd;
- Investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en afgeschreven volgens algemeen aanvaardbare en bedrijfseconomische grondslagen. Er wordt lineair afgeschreven.

Financiële vaste activa
Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de nominale waarde.

Vlottende activa
De vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en, waar nodig, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves
Het algemeen bestuur van Groengebied Amstelland heeft op 18 juni 2009 besloten om van de acht reserves/fondsen uitsluitend de algemene reserve, de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen en de bestemmingsreserve investeringen te handhaven.

Het fonds batterij Penbos, de bestemmingsreserve Amsteldijk, de bestemmingsreserve IJsbaan en de bestemmingreserve Toekomst Amstelland te laten opgaan in de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen

De bestemmingsreserve Middelpolder toe te voegen aan de bestemmingsreserve investeringen

- *Algemene reserve*
Aan de algemene reserve wordt jaarlijks het resultaat na bestemming toegevoegd respectievelijk onttrokken. Een deel van de renteopbrengst voortvloeiend uit de deposito en de zakelijke spaarrekeningen wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

- *Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen*
Naar aanleiding van het AB besluit van 7 december 2005 is een bestemmingsreserve vervangingsreserve gevormd ten behoeve van vervangingsinvesteringen en groot onderhoud. Een deel van de renteopbrengst voortvloeiend uit de deposito en de zakelijke spaarrekeningen wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen.

- *Bestemmingsreserve investeringen*
In het AB van 7 december 2005 is besloten een bestemmingsreserve investeringen te vormen, hieruit moet het lopende investeringsprogramma gedekt worden. Een deel van de renteopbrengst voortvloeiend uit de deposito en zakelijke spaarrekeningen wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve investeringen.

Overige balansposten
Alle overige balansposten zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

De bepaling van het resultaat
Het resultaat is bepaald op basis van de historische kostprijs. Baten en lasten worden toegerekend naar het jaar waarin zij gegenereerd worden.

Subsidies en bijdragen van derden
Ontvangsten inzake subsidies en bijdragen van derden ten behoeve van de realisatie van specifieke projecten, alsmede de daarmee samenhangende uitgaven worden in de programmarekening verantwoord.

TOELICHTING OP DE BALANS

		31-12-2017		31-12-2016
ACTIVA				
Materiële vaste activa		**13.518**		**18.925**
Investeringen met economisch nut				

Het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

Netto investeringen tot boekjaar		139.607		139.607
Desinvesteringen boekjaar		-		-
		139.607		139.607
Afschrijvingen tot boekjaar	120.681		114.607	
Afschrijvingen lopend boekjaar	5.407		6.074	
Afschrijvingen desinvestering boekjr.	-		-	
Totaal afschrijvingen		126.089		120.681
Boekwaarde per 31 december		13.518		18.925

Voor een specificatie van de materiële vaste activa verwijzen wij u naar de staat van geactiveerde investeringen tot en met 2017 op bladzijde 55

Vlottende activa

Debiteuren algemeen	**18.464**	**88.122**
Vooruitbetaalde bedragen	**3.853**	**6.794**

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2017 bestaan uit kosten voor abonnementen, contributies en verzekeringskosten over 2018.

Nog te ontvangen bedragen	**238.082**	**31.126**
Specificatie:		
Rente	90	
Gemeente Amsterdam	13.359	
Provincie Noord-Holland	11.321	
Nationaal Groenfonds	213.312	
	238.082	

	31-12-2017	31-12-2016
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Uitzetting Rijk's schatkist GGA	**2.831.411**	**3.294.427**

Rijk's schatkist GGA

Drempelbedrag 2017 (0,75% van begrotingstotaal) 250.000

Het bedrag aan middelen per kwartaal dat buiten 's Rijks schatkist is aangehouden

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Buiten schatkist gehouden	240.576	235.325	233.808	221.721
Ruimte onder drempelbedrag	9.424	14.675	16.192	28.279
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

Nationaal Groenfonds (projectrek. Diemerbos)	2.537.482		2.544.708	
ING bank r/c 67.08.64.218	16.721		36.818	
ING bank zak. spaarrekening 67.08.64.218	205.000		225.000	
Kas	59		52	
		2.759.262		**2.806.578**

PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Reserves		
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	1.830.359	1.679.572
Bij: Saldo exploitatie	111.499	205.787
Af: Verwerving grond Overdiemen	-519.927	
Af: Onttrekking beheerslasten Toekomst Amstelland	-	-55.000
Saldo per 31 december	1.421.930	1.830.359

De algemene reserve is gevormd uit de van het Rijk ontvangen afkoopsom ten behoeve van de inrichting van de Ouderkerkerplas en de resultaatbestemming uit de exploitatie.

Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen		
Saldo per 1 januari	749.103	575.794
Bij: Saldo toevoeging	317.700	495.565
Bij: Toevoeging beheer ondergangen Diemerbos	151.407	-
Af: Onttrekking	-409.040	-322.256
Saldo per 31 december	809.170	749.103

Naar aanleiding van het AB-besluit van 7 december 2005 is besloten een bestemmingsreserve vervangingsinvestering te vormen ten behoeve van vervangingsinvesteringen, groot onderhoud en projecten. Als gevolg van doorgevoerde besparingen op de beheerplannen kan jaarlijks € 300.000,- worden toegevoegd aan deze reserve. Verder wordt € 17.700,- toegevoegd voor onderhoud aan de brug over de A2 en daarnaast is een afkoopsom van Rijkswaterstaat voor beheer en onderhoud ondergangen Diemerbos (ca. € 151.407) toegevoegd.

De onttrekking in 2017 bestaat uit de eigen bijdrage groot onderhoud vervangingsinvesteringen € 362.808,- en beheer/onderhoud Toekomst Amstelland € 46.232,-.

Bestemmingsreserve investeringen		
Saldo per 1 januari	717.523	789.495
Bij: Saldo toevoeging	7.650	8.106
Af: Saldo onttrekking	-61.303	-80.078
Saldo per 31 december	663.871	717.523

In de AB-vergadering van 7 december 2005 is besloten een bestemmingsreserve investeringen te vormen. Daarnaast is op 18 juni 2009 besloten om de Bestemmingsreserve inrichting de Middelpolder te laten opgaan in de reserve investeringen.

De dotatie betreft de ontvangen canon van Stichting Watersportpark.
De onttrekking bestaat uit investeringen t.b.v. projecten uitvoeringsprogramma, fietspaden, vaar- en wandelroutenetwerken voor een totaal bedrag van € 55.896,-. Verder is conform begroting de afschrijvingskosten 2017 (€ 5.407,-) van de pont aan de Kalfjeslaan van de reserve onttrokken.

Totaal reserves	**2.894.971**	**3.296.985**

	31-12-2017	31-12-2016
Schulden op korte termijn		
Crediteuren	**148.521**	**247.734**

De post crediteuren is als volgt gespecificeerd:

Specificatie:	
Recreatie Noord-Holland NV	84.255
Witte Bouw	30.250
Lindenhoff Open Tuin B.V.	12.651
Geber. Griekspoor	5.138
Via van Dalen	3.433
Paswerk	3.197
Zeldenrijk Groenvoorziening	2.163
Bouwadvies Groot Holland	2.108
Overige crediteuren	5.325
	148.521

Nog te betalen bedragen	**39.792**	**32.603**

Specificatie:	
BTW 4e kwartaal 2017	15.514
Ontwerp kaart en informatiepanelen	13.706
Accountantskosten 2017	6.905
Electra	2.000
Kadasterkosten, uitmeting perceel	1.326
Overig	342
	39.792

De belaste activiteiten betreffen de evenementen Amsteram Open Air, Gaasperpleasure, Reggae Lake Festival en Buiten Westen.

Aangegane verplichtingen	**194.526**	**64.682**

Specificatie:	
Herstelkosten asfalt AOA*	27.560
Herstelkosten asfalt Reggea Lake*	975
Groot onderhoud Wester Amstel	41.866
Levering/plaatsing speeltoestel	15.122
Leveren/plaatsen betonelementen Gaasperplas	5.881
Asfaltwerk/aanvullen mijnsteen	31.736
Opwaardering waterspeelplaats Gaasperplas	24.200
Diverse snoeiwerkzaamheden Elsenhove/Middenwaard	14.099
Vervangen 3 stuwen Gaasperplas	6.050
Diverse werkzaamheden Gaaspeplas Noordoever	10.558
Opknappen schelpenpaden	10.430
Veiligheidssnoei grote bomen O'plas/G'plas	6.050
	194.526

* Doordat de ontstane schades van eerdere edities nog niet zijn verholpen, zijn jaarlijks bedragen gereserveerd voor de uiteindelijke oplossing.

	31-12-2017	31-12-2016
Vooruitontvangen bedragen	**49.299**	**59.260**
Specificatie:		
Bijdrage t.b.v. project Sloepennetwerk	31.973	
Bijdrage t.b.v. project Wandelnetwerk Amstelland	15.000	
Borg	2.326	
	49.299	

De ontvangen bedragen van de Provincie zijn bestemd voor het project Top's Amstelland. Verder zijn reeds bedragen ontvangen die bestemd zijn voor het project Sloepennetwerk. Daarnaast is de bijdrage van A´damse Bos ontvangen voor het project wandelnetwerk Amstelland.

In beheer gehouden gelden projectrekening Diemerbos bij het Nationaal Groenfonds		**2.537.482**		**2.544.708**
Deelbudgetten partijen Samenwerkingsovereenkomst Diemerbos				
Dienst Landelijk Gebied/Amsterdam	110.181		110.181	
Gemeente Amsterdam	130.297		122.001	
Gemeente Diemen	311.523		311.523	
Groengebied Amstelland	1.199.888		1.218.493	
Rijkswaterstaat	-		-	
Staatsbosbeheer	161.364		161.364	
Stadsdeel Zuidoost	193.077		193.077	
		2.106.329		2.116.638
Overige deelbudgetten Samenwerkingsovereenkomst Diemerbos				
Verevening	21.215		29.511	
Beheerfonds	409.937		398.559	
Renteopbrengsten	-		-	
		431.153		428.070
		2.537.482		2.544.708

Toelichting bij projectrekening Diemerbos bij het Nationaal Groenfonds
In de Samenwerkingsovereenkomst Diemerbos (artikel 1.2) is afgesproken dat de deelnemende partijen de eigen bijdragen voor de projecten van het Investeringsprogramma Diemerbos fase 2 in een fonds storten, waarin tevens de bijdragen van derden (bijvoorbeeld Rijkswaterstaat) en de voorschotten voor de subsidies worden gestort. Het fonds heeft gestalte gekregen in de vorm van een projectrekening bij het Nationaal Groenfonds. Het beheer van de projectrekening berust bij Groengebied Amstelland.

In de projectbudgetten van 11 projecten is rekening gehouden met reservering van gelden voor het beheer voor een periode van 30 jaar, conform artikel 1.1 van de Samenwerkingsovereenkomst.

Naast de gelden voor investeringen en beheer van de projecten is een beheerfonds opgenomen in de projectrekening (Samenwerkingsovereenkomst art. 1.5). Hiermee moet het beheer gefinancierd worden van in 2010 aangelegde voorzieningen in het kader van Recreatie om de Stad, waarvoor, door het dichtdraaien van de geldkraan door het Rijk, onverwacht geen beheergelden beschikbaar kwamen. De partijen hebben afgesproken gedurende de looptijd van het Investeringsprogramma (2014-2020) op zoek te gaan naar een structurele oplossing voor het beheertekort, onder meer door nieuwe financieringsmodellen, minder intensieve vormen van beheer en verdienmogelijkheden (zoals bijvoorbeeld het organiseren van evenementen).

Voor de financiering van de projecten is een vereveningsmogelijkheid afgesproken (Samenwerkingsovereenkomst art. 1.4). Als één project financiële meevallers kent wordt het financieel overschot, indien nodig, ingezet voor andere projecten in het Investeringsprogramma Diemerbos fase 2. Wanneer na verevening op het investeringsprogramma een overschot blijft bestaan, zal dit overschot ingezet worden voor het beheer.

De renteopbrengsten van de projectrekening worden in het beheerfonds gestort (Samenwerkingsovereenkomst art. 1.5).

In bijlage II is een financieel overzicht over 2017 gegeven. In bijlage III is de stand van zaken van de projecten ultimo 2017 weergegeven.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is de verzelfstandigde afdeling Groenbeheer van de provincie Noord-Holland, met de provincie als enige aandeelhouder. RNH is een uitvoeringsorganisatie, die als opdrachtnemer voor de besturen van de recreatieschappen werkt.

Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, eerst van 2009-2013. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018). In 2017 is de dienstverlening van Recreatie Noord Holland N.V. opnieuw geëvalueerd. De resultaten hiervan worden begin 2018 aan het bestuur gepresenteerd. Met het oog op de lopende discussies over de GR-en en de MRA (en de rol van RNH daar in) is de intentie de contracten te verlengen met 2 jaar (dus 2019-2020).

HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR 2017

	Jaarrekening 2017			Begroting 2017			Jaarrekening 2016		
Deelprogramma	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**
1 Gebiedsbeheer	2.350.179	741.262	- 1.608.916	2.261.467	518.173	- 1.743.294	2.128.110	674.173	- 1.453.937
2 Toezicht	394.583	-	- 394.583	452.478	-	- 452.478	442.085	-	- 442.085
3 Financiën	46.627	90	- 46.537	45.540	-	- 45.540	46.991	267	- 46.724
4 Bestuursadvisering	263.995	-	- 263.995	237.999	-	- 237.999	240.154	-	- 240.154
5 Secretariaat	56.371	-	- 56.371	45.467	-	- 45.467	44.558	-	- 44.558
6 Communicatie	76.119	-	- 76.119	81.167	-	- 81.167	81.908	-	- 81.908
7 Inrichting & ontwikkeling	1.017.546	293.872	- 723.675	1.720.577	684.019	- 1.036.558	374.163	167.472	- 206.691
Bijdrage participanten		2.768.181	2.768.181		2.768.181	2.768.181		2.768.181	2.768.181
Totaal lasten en baten	**4.205.419**	**3.803.405**	**- 402.014**	**4.844.695**	**3.970.373**	**- 874.322**	**3.357.969**	**3.610.093**	**252.124**
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	**- 402.014**			**- 874.322**			**252.124**		
Resultaatbestemming									
Toevoeging algemene reserve	111.499	-	111.499	-	-	-	205.787	-	205.787
Onttrekking algemene reserve	-	519.927	- 519.927	-	576.412	- 576.412	-	55.000	- 55.000
Toevoeging bestemmingsreserve vervangingsinv.	469.107	-	469.107	372.700	-	372.700	495.565	-	495.565
Onttrekking bestemmingsreserve vervangingsinv.	-	409.040	- 409.040	-	300.000	- 300.000	-	322.256	- 322.256
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	7.650	-	7.650	-	-	-	8.106	-	8.106
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-	61.303	- 61.303	-	370.610	- 370.610	-	80.078	- 80.078
Totaal lasten en baten	**4.793.675**	**4.793.675**	-	**5.217.395**	**5.217.395**	-	**4.067.427**	**4.067.427**	-
Gerealiseerde resultaat	-			-			-		
Totalen-generaal	**4.793.675**	**4.793.675**	**-**	**5.217.395**	**5.217.395**	**-**	**4.067.427**	**4.067.427**	**-**

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER 2017

1 Gebiedsbeheer

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	1.413.227	1.411.546	1.319.813
Inzet RNH regulier	510.333	511.017	441.405
Totaal lasten regulier	**1.923.560**	**1.922.563**	**1.761.217**
Baten:			
Opbrengsten regulier	549.056	518.173	527.836
Totaal baten regulier	**549.056**	**518.173**	**527.836**
Saldo regulier	**- 1.374.504**	**- 1.404.390**	**- 1.233.381**
Lasten:			
Lasten incidenteel	417.792	330.304	351.736
Inzet RNH incidenteel	8.827	8.600	15.156
Totaal lasten incidenteel	**426.619**	**338.904**	**366.892**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	151.407	-	130.365
Project subsidies	40.799	-	15.972
Totaal baten incidenteel	**192.206**	**-**	**146.337**
Saldo incidenteel	**- 234.412**	**- 338.904**	**- 220.555**
Saldo Gebiedsbeheer	**- 1.608.916**	**- 1.743.294**	**- 1.453.937**

Financieel	Toelichting
Per saldo onderschrijding gebiedsbeheer (ca. 134.000)	**Veroorzaakt door een onderschrijding van de reguliere lasten en een overschrijding van de incidentele opbrengsten**
onderschrijding op saldo regulier (ca. 31.000)	Door extra inkomsten uit huren en erfpachten
overschrijding op de incidentele lasten (ca. 88.000)	Incidentele lasten voor groot onderhoud halfverhardingen komt lager uit dan begroot (ca. € 58.000) door het temporiseren van het project Gaasperplas. Een groot deel van de betreffende halfverhardingen bevindt zich binnen het terrein dat dit project omvat. Verder zijn er hogere incidentele lasten door het optimaliseren van het asfalt van de parkeerplaats bij de skeelervereniging bij de Ouderkerkerplas conform bestuursbesluit van 20 april 2017 (ca. € 40.000).
overschrijding op opbrengsten incidenteel (ca. € 192.000)	Voor het beheer van de ondergangen Diemerbos is een afkoopsom verkregen van ca. €151.000). Voor het optimaliseren van het asfalt van de parkeerplaats bij de skeelervereniging aan de Ouderkerkerplas is subsidie verkregen (ca. € 40.000).

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

Jaarrekening:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Groot onderhoud/vervangingen:			
groot onderhoud (half) verhardingen	86.663	-	86.663
groot onderhoud bruggen/ steigers	77.705	-	77.705
groot onderhoud beschoeiingen	18.150	-	18.150
groot onderhoud gebouwen	180.290	-	180.290
Overig:			
opwaarderen gaasperplasgebied	18.156	-	18.156
optimaliseren skeelerbaan O'plas	40.891	40.799	93
advieskosten	4.762		4.762
afkoopsom beheer ondergangen Diemerbos		151.407	-151.407
	426.619	192.206	234.413

Begroting:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Groot onderhoud/vervangingen:			
groot onderhoud (half) verhardingen	145.000	-	145.000
groot onderhoud bruggen/ steigers	30.000	-	30.000
groot onderhoud beschoeiingen	5.000	-	5.000
groot onderhoud gebouwen	120.000	-	120.000
Overig:			
opwaarderen gaasperplasgebied	33.600	-	33.600
optimaliseren skeelerbaan O'plas	-		-
advieskosten	5.304		5.304
	338.904	-	338.904

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
dagelijks onderhouden bestaande recreatielandschap	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
dagelijks onderhouden bestaande recreatievoorzieningen	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
controleren veiligheids- en onderhoudssituatie	onveilige situaties voorkomen	x			x
updaten meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	actuele en haalbare meerjarenraming	x		x	
uitvoeren meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	uitgevoerd volgens planning en binnen budget	x		x	
bijhouden beheersysteem	beheerssysteem up to date	x			
controleren zwemwaterkwaliteit	verontreiniging tijdig opgemerkt	x			

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
uitgeven en reguleren vergunningen/gebruiksovereenkomsten	naleving gecontroleerd	x			
begeleiden van kleine en middelgrote evenementen	organisator tevreden over dienstverlening schap		x		
onderhouden contacten andere gebruikers en beheerders binnen recreatiegebied	goede relaties andere partijen	x		x	x
behandeling klachten	binnen termijn van 4 wkn behandeld		x		x
begeleiden werkzaamheden vrijwilligers en werknemers werkvoorzieningsschappen	inzet nuttig voor schap en bevredigend voor deelnemers			x	x
zoeken naar mogelijkheden goedkoper beheren	hogere efficiëntie beheer	x		x	x
inschakelen agrariërs bij beheer	lagere beheerlasten	x		x	
coördineren grote evenementen	optimale opbrengsten voor recreatieschappen Noord-Holland		x	x	
begeleiden Amsterdam Open Air, Gaasperpleasure, Buiten Westen en sportevenementen	organisator/gemeente/partners/ omwonenden tevreden over dienstverlening schap	x	x	x	

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
‘opwaarderen Gaasperplas’	In samenwerking met Amsterdam zijn er voor de ontwikkelstrategie Gaasperplas voorbereidingen uitgevoerd voor het participatietraject dat in 2018 van start gaat	x	x		x

2 Toezicht

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	25.450	30.615	40.239
Inzet RNH regulier	369.133	421.863	401.847
Totaal lasten regulier	**394.583**	**452.478**	**442.085**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 394.583**	**- 452.478**	**- 442.085**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo Toezicht	**- 394.583**	**- 452.478**	**- 442.085**

Financieel	Toelichting
Per saldo onderschrijding van ca. € 58.000	Beperktere inzet op toezicht (ca. € 53.000) door tekort aan capaciteit in de zomerperiode.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
toezicht houden en handhaven volgens Algemene Verordening	recreanten voelen zich veilig; toezicht conform handhavingsplan	x			x
vervullen rol gastheer in het gebied	recreanten tevreden over gastheerschap	x			x
jaarlijks opstellen handhavingsplan	handhaving toegespitst op actuele noodzaak	x			
specifieke handhaving: zichtbaarheid en handhaving verbeteren	waarborgen veiligheidsgevoel recreanten & maatschappelijke draagvlak		x		x

3 Financiën

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	12.682	12.513	13.917
Inzet RNH regulier	51.674	53.175	46.886
Totaal lasten regulier	**64.356**	**65.688**	**60.803**
Baten:			
Opbrengsten regulier	90	-	267
Totaal baten regulier	**90**	**-**	**267**
Saldo regulier	**- 64.266**	**- 65.688**	**- 60.536**
Lasten:			
Lasten incidenteel	6.002	3.000	8.960
Inzet RNH incidenteel	- 23.731	- 23.148	- 22.772
Totaal lasten incidenteel	**- 17.729**	**- 20.148**	**- 13.812**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**17.729**	**20.148**	**13.812**
Saldo Financiën	**- 46.537**	**- 45.540**	**- 46.724**

Financieel	Toelichting
Geen bijzonderheden	

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
opstellen van de begroting, voortgangsrapportage en jaarrekening	correcte en leesbare financiële stukken met goedkeurende controleverklaring	x		x	
voeren financiële administratie	correcte en betrouwbare administratie	x		x	
beheren financiële middelen	optimaal beheer financiële middelen	x		x	
jaarlijks herijking van de berekening van het gewenste weerstandsvermogen	weerstandsvermogen geëvalueerd en up-to-date	x		x	

4 Bestuursadvisering

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	5.435	2.763	5.371
Inzet RNH regulier	222.889	187.774	200.675
Totaal lasten regulier	**228.325**	**190.537**	**206.046**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 228.325**	**- 190.537**	**- 206.046**
Lasten:			
Lasten incidenteel	15.616	21.190	13.460
Inzet RNH incidenteel	20.055	26.272	20.648
Totaal lasten incidenteel	**35.670**	**47.462**	**34.108**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**- 35.670**	**- 47.462**	**- 34.108**
Saldo Bestuursadvisering	**- 263.995**	**- 237.999**	**- 240.154**

Financieel	Toelichting
hogere lasten regulier (ca. € 38.000)	hogere bedrijfskosten en hogere inzet RNH door extra inzet die nodig bleek voor de voorbereiding van de besluitvorming over het financieel meerjarenperspectief. Verder is er voor het project hoofdroute Gaasperplas extra advies geleverd als gevolg van temporisering van het project.
lagere totale lasten incidenteel (circa € 12.000)	lagere lasten voornamelijk door beperkte kosten voor de juridische procedure over inkomsten NUON koudewinning

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

Jaarrekening:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
koudewinning Ouderkerkerplas	8.780	-	8.780
recreatiemonitor	10.587	-	10.587
proces beheerversobering	6.283	-	6.283
cocreatieproces energie O'plas	4.938		
advieskosten	5.082	-	5.082
	35.670	-	30.732

Begroting:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
koudewinning Ouderkerkerplas	20.000	-	20.000
recreatiemonitor	11.791	-	11.791
proces beheerversobering	6.060	-	6.060
cocreatieproces energie O'plas	4.500	-	4.500
advieskosten	5.111	-	5.111
	47.462	-	47.462

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
adviseren bestuur	goed voorbereide besluitvorming en informele advisering	x			
relatie met participanten onderhouden	ambtenaren en bestuurders tevreden over de dienstverlening				x
belangenbehartiging en advisering aan derden	gereageerd op zaken met directe relatie doelstelling schap	x			x
adequaat reageren op actualiteiten	vragen binnen 2 weken beantwoord				x
bewaken uitvoering van het programma en de jaaropdracht	programma uitgevoerd conform opdracht bestuur en binnen de gestelde kaders	x			
monitoren van de beleidsdoelen	evaluatie van de doelen van het programma	x	x	x	x
heroverweging inzet reserve	op basis van evaluatie voortgang uitvoeringsprogramma en meerjarenraming vervanging	x		x	

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
recreatiemonitor: aantal bezoeken monitoren en rapporteren	aantal bezoekers gemeten conform wensen bestuur				x
koudewinning Ouderkerkerplas	duidelijkheid over inkomsten uit koudewinning			x	

5 Secretariaat

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	56.371	45.467	44.558
Totaal lasten regulier	**56.371**	**45.467**	**44.558**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 56.371**	**- 45.467**	**- 44.558**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo Secretariaat	**- 56.371**	**- 45.467**	**- 44.558**

Financieel	Toelichting
Overschrijding inzet RNH (ca. € 11.000)	Extra inzet voor de voorbereiding van de besluitvorming over het financieel meerjarenperspectief

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
breed bekendmaken van de bestuursbesluiten	participanten op de hoogte van besluitvorming	x			x
organiseren vergaderingen AC, DB en AB, inclusief voorbereiding en nazorg	3 bestuursrondes per jaar begeleid	x			
secretariële ondersteuning	afhandeling post en telefoon, archivering	x			

6 Communicatie

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	10.309	15.600	12.099
Inzet RNH regulier	61.069	56.567	67.732
Totaal lasten regulier	**71.378**	**72.167**	**79.832**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 71.378**	**- 72.167**	**- 79.832**
Lasten:			
Lasten incidenteel	4.741	9.000	2.076
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**4.741**	**9.000**	**2.076**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**- 4.741**	**- 9.000**	**- 2.076**
Saldo Communicatie	**- 76.119**	**- 81.167**	**- 81.908**

Financieel	Toelichting
Geen bijzonderheden	

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
communicatiestrategie uitvoeren	gerichte inzet en vernieuwen van analoge en digitale communicatiemiddelen	x	x		x
voorzien in goede & actuele terreininformatie voor recreanten en omwonenden	bebording en schriftelijke informatievoorziening up to date en betrouwbaar; gericht informatie geven over werkzaamheden in het gebied	x	x		x
promoten gebied	behoud en uitbreiding van de relatie met diverse doelgroepen uit de communicatiestrategie	x	x		x
benaderen pers en verwerven publiciteit	positieve free publicity verworven; activiteiten en actualiteiten verspreid	x	x		x
verzorgen digitale media en beheren website	website up to date	x	x		x
gebruik sociale media	promotie schap en trekken nieuwe bezoekers		x		x

7 Inrichting & Ontwikkeling

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	172.813	168.900	171.778
Totaal lasten regulier	**172.813**	**168.900**	**171.778**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 172.813**	**- 168.900**	**- 171.778**
Lasten:			
Lasten incidenteel	774.231	1.481.416	94.918
Inzet RNH incidenteel	70.502	70.261	107.467
Totaal lasten incidenteel	**844.733**	**1.551.677**	**202.385**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	293.872	684.019	167.472
Totaal baten incidenteel	**293.872**	**684.019**	**167.472**
Saldo incidenteel	**- 550.862**	**- 867.658**	**- 34.913**
Saldo Inrichting & Ontwikkeling	**- 723.675**	**- 1.036.558**	**- 206.691**

Financieel	Toelichting
per saldo onderschrijding van ca. € 313.000	**Veroorzaakt door een onderschrijding van de incidentele lasten en baten.**
Onderschrijding van incidentele lasten (ca. € 707.000)	Lagere incidentele lasten onder andere door temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas door het aanhouden van de subsidietoekenning door Amsterdam. Door temporisering van dit project zijn de uitgaven substantieel lager (ca. € 617.000). Er is een onderschrijding van De TOPS (Toeristische Overstap Punten) van ca. € 20.000 door goedkopere aanbesteding en efficiëntere financiële afronding van het project. Voor het Sloepennetwerk is er een onderschrijding van ca. € 40.000 omdat de realisatie van informatiepanelen en eerste druk kaarten doorschuiven naar 2018. Reden hiervoor is dat de regio Kennemerland en Amsterdam besloten hebben de informatie te integreren waardoor langere voorbereidingstijd nodig was.
Onderschrijding van incidentele baten (ca. € 390.000)	Door het temporiseren va het project Hoofdroute Gaasperplas zijn eveneens de aan dit project gekoppelde subsidie inkomsten (ca. € 347.000) nog niet ontvangen. Ook de subsidie inkomsten voor het sloepennetwerk vallen in 2017 lager uit dan begroot (ca. € 34.000) door het doorschuiven van het project naar 2018.

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

Jaarrekening:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Uitvoeringsprogramma	30.217	30.492	-275
Investeringsprogramma Diemerbos	213.312	213.312	-
Hoofdroute noordoever	33.397	13.359	20.038
Aankoop gronden Overdiemen	519.927	-	519.927
Sloepennetwerk Amsterdam-Amstell	40.723	27.488	13.235
Realisatie TOP's Amstelland	1.571	1.571	-
Werving horeca Diemerbos	5.586	-	5.586
Overige projecten		7.650	-7.650
	844.733	293.872	550.862

Begroting:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Uitvoeringsprogramma	30.000	30.000	-
Investeringsprogramma Diemerbos	218.592	218.592	-
Hoofdroute noordoever	650.000	360.000	290.000
Aankoop gronden Overdiemen	550.000	-	550.000
Sloepennetwerk Amsterdam-Amstell	81.000	61.175	19.825
Realisatie TOP's Amstelland	22.085	1.657	20.428
Overige projecten	-	12.595	-12.595
	1.551.677	684.019	867.658

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
coördineren en begeleiden maatschappelijke stages	scholen tevreden over verloop				x
juridische advisering	juridisch advies en toetsing uitgevoerd	x	x	x	x
beheren vastgoedcontracten	marktconforme opbrengsten uit grond, gebouwen en Leisure ondernemingen	x			
aanvullen beheerssysteem	informatie beheerssysteem snel en eenvoudig toegankelijk	x			
grondverwerving en grondruil	grondverwerving en –ruil in goede afstemming met partners			x	
potentiele ondernemers en organisatoren begeleiden	succesvolle exploitaties		x	x	
actief verwerven inkomsten	hogere baten voor het schap			x	
begeleiden aanleg Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg	project naar tevredenheid begeleid		x		
begeleiden verbreding A2-A9	project naar tevredenheid begeleid		x		

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
Uitvoeringsprogramma Groengebied Amstelland:					
vervullen functie recreatiemakelaar	afhankelijk van subsidie in 2017 de realisatie van projecten aangejaagd, uitbreiding fiets-, wandel en ruitermogelijkheden in het gebied		x		x
Investeringsprogramma Diemerbos					
TOPS (Toeristische Overstap Punten)	Efficiënte afronding van het project		x		
Sloepennetwerk	Realisatie van informatiepanelen en eerste druk kaarten				
Investeringsprogramma Diemerbos en projectrekening Diemerbos	Bewaken subsidie Investeringsprogramma Diemerbos en uitvoeren rekeninghouderschap Projectrekening Diemerbos bij Nationaal Groenfonds, realiseren project Fietspaden Diemerbos Fase 2, begeleiden 'brug over de Gaasp' (realisatie fietsbrug 2016-2020)		x		
Hoofdroute Noordoever Gaasperplas	Project getemporiseerd als gevolg van onzekerheid over de financiering	x	x		
Overige projecten					
kraak abcouderstraatweg	juridische zaken afgewikkeld	x	x		

Totaal

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2017	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	1.467.104	1.473.037	1.391.439
Inzet RNH regulier	1.444.282	1.444.763	1.374.880
Totaal lasten regulier	**2.911.386**	**2.917.800**	**2.766.319**
Baten:			
Opbrengsten regulier	549.146	518.173	528.103
Totaal baten regulier	**549.146**	**518.173**	**528.103**
Saldo regulier	**- 2.362.240**	**- 2.399.627**	**- 2.238.216**
Lasten:			
Lasten incidenteel	1.218.382	1.844.910	471.150
Inzet RNH incidenteel	75.652	81.985	120.499
Totaal lasten incidenteel	**1.294.033**	**1.926.895**	**591.649**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	151.407	-	130.365
Project subsidies	334.670	684.019	183.444
Totaal baten incidenteel	**486.078**	**684.019**	**313.809**
Saldo incidenteel	**- 807.956**	**- 1.242.876**	**- 277.840**
Saldo Totaal	**- 3.170.195**	**- 3.642.503**	**- 2.516.057**

OVERZICHT VAN STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER KOSTENSOORT

Omschrijving	werkelijk 2017	begroting 2017	werkelijk 2016
Lasten			
Inhuur personeel RNH regulier	1.444.282	1.444.763	1.374.880
Bestuurskosten	5.435	2.763	5.371
Kantoorkosten	29.295	33.010	27.807
Vervoerskosten	27.705	29.762	28.815
PR & marketing	13.813	9.893	12.099
Bedrijfskosten	1.400.783	1.405.117	1.336.928
Projectkosten*	1.278.187	1.913.480	565.538
Afschrijvingen	5.407	5.407	6.074
Rentekosten	449	500	455
Bijzondere baten en lasten	63	-	- 0
Totaal lasten	**4.205.419**	**4.844.695**	**3.357.969**
Baten			
Exploitatieopbrengsten*	549.056	518.173	527.836
Financiële baten	90	-	267
Overige opbrengsten	151.407	-	130.365
Project subsidies	334.670	684.019	183.444
Totaal baten	**1.035.224**	**1.202.192**	**841.912**
Resultaat deelprogramma's	**- 3.170.195**	**- 3.642.503**	**- 2.516.057**
Bijdrage participanten	2.768.181	2.768.181	2.768.181
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**- 402.014**	**- 874.322**	**252.124**
Resultaatbestemming			
Toevoeging algemene reserve	111.499	-	205.787
Onttrekking algemene reserve	- 519.927	- 576.412	- 55.000
Toevoeging bestemmingsreserve vervangingsinv.	469.107	372.700	495.565
Onttrekking bestemmingsreserve vervangingsinv.	- 409.040	- 300.000	- 322.256
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	7.650	-	8.106
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	- 61.303	- 370.610	- 80.078
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**-**
Exploitatieopbrengsten*:			
Huren	43.299	40.000	40.461
Erfpachten	246.435	230.000	229.321
Vergunning/kioskverkopen	5.100	5.082	2.985
Veergelden	17.900	15.244	16.581
Overige exploitatie inkomsten (voornamelijk evenementen)	236.323	227.847	238.488
	549.056	518.173	527.836

* projectkosten zijn inclusief inhuur personeel RNH incidenteel, groot onderhoud en overige investeringen

Wet FIDO MODELSTATEN A EN B

Modelstaat A (x € 1.000)

Kwartaal	1e			2e		
Maand	1 jan	1 feb	1 mrt	1 apr	1 mei	1 jun
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld		0			0	
Gem. overschot		0			0	
Kasgeldlimiet	397	397	397	397	397	397
Ruimte onder limiet		397			397	
Overschrijding		0			0	
Kwartaal	3e			4e		
Maand	1 jul	1 aug	1 sep	1 okt	1 nov	1 dec
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld		0			0	
Gem. overschot		0			0	
Kasgeldlimiet	397	397	397	397	397	397
Ruimte onder limiet		397			397	
Overschrijding		0			0	

Toelichting op modelstaat A

De Kasgeldlimiet voor recreatieschap Groengebied Amstelland bedraagt op basis van de begroting 2017 € 397.000,-. Het recreatieschap blijft het gehele jaar binnen de limiet.

Modelstaat B (x € 1.000)

Modelstaat B

1a	Renteherziening op vaste schuld O/G		-	
1b	Renteherziening op vaste schuld U/G		-	
2	Renteherziening op vaste schuld	(1a-1b)		-
3a	nieuw aangetrokken vaste schuld		-	
3b	nieuw uitgezette lange leningen		-	
4	netto nieuw aangetrokken vaste schuld	(3a-3b)		-
5	Betaalde aflossingen		-	
6	herfinanciering	(laagste van 4 en 5)	-	
7	Renterisico op de vaste schuld	(2+6)		-
8	Renterisiconorm			-
9a	ruimte onder			-
9b	Overschrijding			-

Renterisiconorm

10	Stand van de vaste schuld		-	
11	Vastgestelde percentage			
12	Renterisiconorm	(10x11)		-

Er hebben bij het recreatieschap Groengebied Amstelland geen renteherzieningen op vaste schulden plaatsgevonden en er zijn geen nieuwe leningen uitgezet of aangetrokken. De renterisiconorm is derhalve nihil.

Overige gegevens

SAMENSTELLING ALGEMEEN BESTUUR PER 31 DECEMBER 2017*

GEMEENTE OUDER-AMSTEL	Mevrouw J.J. de Maa
GEMEENTE AMSTELVEEN	De heer P. Bot
GEMEENTE AMSTERDAM	De heer A. Choho (vicevoorzitter) De heer A. Bottse De heer R. Vermin
GEMEENTE DIEMEN	De heer R.P. Grondel
PROVINCIE NOORD-HOLLAND	De heer A. Tekin

* vacature voorzitter

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 95 39
Fax 023 - 531 17 00
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. het overzicht van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt) 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag (inclusief relevante paragrafen);
- de overige gegevens;
- diverse bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.
In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het Dagelijks Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Dagelijks Bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de onderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het Algemeen Bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het Algemeen Bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het Algemeen Bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Haarlem, 13 maart 2018
Reg.nr.: 101819/215/396/218

Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Groengebied Amstelland in de openbare vergadering van 5 juli 2018.

voorzitter,

BIJLAGEN

JAARREKENING 2017

BIJLAGE I

INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT 2017

nr.	Omschrijving	Stand per 1-1-2017	Vermeerde-ringen 2017	Verminde-ringen 2017	Afschrij-vingen 2017	Stand per 31-12-2017
	ACTIVA					
1	Onroerende en roerende bezittingen	18.925	-		5.407	13.518
2	Investeringsuitgaven, welke gedekt worden uit reserves					
3	Financiële vaste activa	-			-	-
	Totaal	18.925	-	-	5.407	13.518
	PASSIVA					
1	Algemene reserve	1.830.359	111.499	519.927		1.421.930
2	Bestemmingsreserve Vervangingsinvest.	749.103	469.107	409.040		809.170
3	Bestemmingsreserve Investeringen	717.523	7.650	61.303		663.871
4	Aangegane langlopende leningen	-				-
	Totaal	3.296.985	588.256	990.270	-	2.894.971
	Bruto werkkapitaal	**3.278.060**	**588.256**	**990.270**	**5.407-**	**2.881.452**

BIJLAGE II: Financieel overzicht projectrekening Diemerbos 2017

nr.	*deelbudget*	*projecttrekker*	*budget per 1-1-2017*	*stortingen door derden*	*betalingen aan projecttrekkers*	*budget per 31-12-2017*
1	Fietspad Penbos-Diemerbos	Groengebied Amstelland	-	-	-	-
2	Diemerbosboom en landmark	Staatsbosbeheer	133.851,00	-	-	133.851,00
3	Verbreding watergangen	Dienst Landelijk Gebied/Amsterdam	92.054,66	-	-	92.054,66
4	Bouwrijp maken scoutingterrein	Staatsbosbeheer	-	-	-	-
5	Aansluiting wandelpad Landlust	Dienst Landelijk Gebied/Amsterdam	18.126,24	-	-	18.126,24
6	Faunapassages Provincialeweg	Stadsdeel Zuidoost	193.076,84	-	-	193.076,84
7	Zonering fietspad Diemen-Diemerbos	Gemeente Diemen	311.522,81	-	-	311.522,81
8	Doortrekken waterpartij Diemerdriehoek	Gemeente Diemen	-	-	-	-
9	Fietspaden naar extra onderdoorgang A9	Groengebied Amstelland	181.342,53	-	11.864,75	169.477,78
10	Fietsbrug over de Gaasp	Groengebied Amstelland	997.507,88	-	4.223,28	993.284,60
11	Aansluiting fietsverbinding IJburg	Gemeente Amsterdam	122.000,72	8.296,06	-	130.296,78
12	Fietspad oostkant Diemerbos	Groengebied Amstelland	39.642,56		2.516,77	37.125,79
13	Natuurcompensatie Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat	-	-	-	-
14	Promotie en evenementen	Staatsbosbeheer	27.512,52	-	-	27.512,52
15	Verevening	nader te bepalen	29.511,41		8.296,06	21.215,35
16	Beheerfonds	Staatsbosbeheer en Groengebied A.	398.558,97	13.200,00	1.821,70	409.937,27
17	Renteopbrengsten	naar Beheerfonds	-	-	-	-
	Totaal		2.544.708,14	21.496,06	28.722,56	2.537.481,64

Bijlage III: Stand van zaken projecten Investeringsprogramma Diemerbos fase 2

In het Investeringsprogramma Diemerbos fase 2 zijn veertien projecten benoemd. Van deze veertien projecten zijn er elf in de afgelopen periode tot uitvoering gekomen. Zeven projecten zijn inmiddels voltooid. Twee projecten komen in de loop van 2018 en 2019 gereed. Twee projecten zijn afgevoerd van de lijst en één project is op de lange baan geschoven. Hieronder volgt een overzicht van de stand van zaken per project/deelbudget.

1. Fietspad Penbos-Diemerbos. De Stuurgroep heeft besloten om dit project niet uit te voeren, omdat de kosten veel hoger uitkwamen dan was geraamd en te hoog waren om deze investering te rechtvaardigen. De gewenste fietsverbinding is via andere (deels nieuwe) fietspaden gerealiseerd.
2. Diemerbosboom en landmark. Voor dit project is de financiering nog niet rond. Het is daarom nog niet in uitvoering genomen. In 2016 is besloten om realisatie van dit project geen prioriteit te geven.
3. Verbreding watergangen. Dit project is begin 2015 gereed gekomen. Er zijn extra kosten gemaakt voor het afplaggen van percelen, zodat deze als moeras beheerd kunnen worden. Hierdoor kan voor deze percelen een hogere beheervergoeding vanuit de SNL worden verkregen. De meerkosten zijn gedekt via verevening met minderkosten van andere projecten.
4. Bouwrijp maken scoutingterrein. Dit project is in 2015 gereed gekomen. Het projectbudget is licht overschreden. De meerkosten zijn gedekt via verevening met minderkosten van andere projecten.
5. Aansluiting wandelpad Landlust. Het wandelpad is begin 2015 gereed gekomen. In 2017 zijn enkele fruitbomen langs het pad geplant.
6. Faunapassages Provincialeweg. In 2015 is één faunapassage gerealiseerd ter hoogte van de Bijlmerweide. Een tweede, ter hoogte van het recreatiegebied Gaasperplas is in voorbereiding. De uitvoering is in 2018 gepland.
7. Zonering fietspad Diemen-hoofdingang Diemerbos. In 2015 is de eerste fase (vier deeltracés) in uitvoering gekomen. Hiermee is ca. 935 van de 1600 meter fietsverbinding gerealiseerd. De voorbereiding van de tweede fase is in 2017 gestart. Het project zal niet eerder dan in de loop van 2019 gereed zijn.
8. Doortrekken waterpartij Diemerdriehoek. Dit project hangt nauw samen met de realisatie van project 1, fietspad Penbos-Diemerbos. Omdat het fietspad niet wordt gerealiseerd, heeft de Stuurgroep in 2016 besloten om af te zien van realisatie van dit project. Het beschikbare budget is naar het vereveningsdeel van de projectrekening overgeheveld en daarmee beschikbaar voor eventuele andere projecten.
9. Fietspaden naar extra onderdoorgang A9. De fietspaden zijn in 2015 gereed gekomen. De kosten waren lager dan geraamd. Het overschot komt via de verevening beschikbaar voor projecten die duurder uitvallen. De nieuwe onderdoorgang (werk Rijkswaterstaat) is in december 2016 in gebruik genomen.
10. Fietsbrug over de Gaasp. Dit project is in opdracht van Rijkswaterstaat tot uitvoering gekomen. Hoewel de bouw van de nieuwe brug voorspoedig verloopt, is het voor het fietspad bestemde gedeelte gedurende de gehele bouwtijd van de tunnel in de Gaasperdammerweg nodig voor het omgelegde autoverkeer. Pas als de tunnel in gebruik genomen is kan het fietspadgedeelte beschikbaar komen voor het fietsverkeer. Verwacht wordt dat het fietspad over de brug uiterlijk in 2021 in gebruik kan worden genomen.
11. Aansluiting fietsverbinding IJburg. Dit project is in 2016 in voorbereiding genomen en in 2017 gerealiseerd. Het project is duurder geworden dan geraamd. De meerkosten zijn gedekt via verevening en een extra bijdrage van de projecttrekker gemeente Amsterdam.
12. Fietspad oostkant Diemerbos. Dit fietspad is in 2015 gereed gekomen. De kosten waren lager dan geraamd. Het overschot komt via de verevening beschikbaar voor projecten die duurder uitvallen.
13. Natuurcompensatie Rijkswaterstaat. Dit project is in 2015 gereed gekomen. Mogelijk volgt nog een uitbreiding, als de aangrenzende gronden aangekocht kunnen worden. Dit project wordt geheel in opdracht en voor rekening van Rijkswaterstaat uitgevoerd, buiten de projectrekening van het Diemerbos om.
14. Promotie en evenementen. In 2016 is door Staatsbosbeheer een promotieplan opgesteld. Op basis hiervan is een bedrag uit het projectbudget beschikbaar gesteld voor inrichting van een infotheek.

15. Verevening. Door het goedkoper uitvallen van de projecten 9 en 12 en door het vervallen van project 8 is geld beschikbaar gekomen voor de financiering van meerkosten op de projecten 3, 4, 7 en 11.
16. Beheerfonds. Het fonds is gevuld door garantiebijdragen van de gemeente Amsterdam, de gemeente Diemen en de provincie Noord-Holland. Daarnaast zijn de inkomsten uit evenementen en de renteopbrengsten in het beheerfonds gestort. De uitgaven betreffen de niet door SNL-subsidies of andere begrotingen gedekte kosten voor onderhoud door Staatsbosbeheer en Groengebied Amstelland.
17. Renteopbrengsten. Over 2017 is geen rente uitgekeerd, omdat het rentepercentage 0 was.

BIJLAGE IV

GROENGEBIED AMSTELLAND

Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2017

Omschrijving	Jaar van inv.	Geactiv. t/m 2016	Ver-meer-derd	Ver-min-derd	Geactiv. t/m 2017	Ter-mijn	Boek-waarde 1-1-2017	Afschr. t/m 2016	Afschr. 2017	Afschr. des-invest.	Boek-waarde 31-12-2017	Rest-waarde
Vervoermiddelen												
Suzuki 97-LRH-9	2010	38.500	-	-	38.500	5	-	-38.500	-		-	-
Suzuki 00-PPG-4	2011	20.000	-	-	20.000	5	-	-20.000	-		-	-
		58.500	-	-	58.500		-	-58.500	-	-	-	-
Vaartuigen												
Pont over Amstel	2005	81.107	-	-	81.107	15	18.925	-62.181	5.407		13.518	5.000
		81.107	-	-	81.107		18.925	-62.181	5.407	-	13.518	5.000
Totaal generaal		**139.607**	**-**	**-**	**139.607**		**18.925,39**	**-120.681**	**5.407,08**	**-**	**13.518**	**5.000**

Bijlage V: GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn in dit kader geen bijzonderheden te melden

Bijlage VI: Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing Groengebied Amstelland 2017

Op 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden. Het BBV verplicht het Groengebied Amstelland (GGA) aandacht te besteden aan de risico's. Met de voorliggende 'Nota weerstandsvermogen' wordt het noodzakelijke inzicht in zowel het weerstandsvermogen als de weerstandscapaciteit van het GGA gegeven.

Deze nota is in vier fasen tot stand gekomen.
1. Inventariseren en kwantificeren risico's;
2. De gewenste / benodigde omvang van het weerstandsvermogen;
3. Berekenende weerstandscapaciteit per begin 2018;
4. Matching Gewenst weerstandsvermogen – Berekende weerstandscapaciteit.

In deze nota worden de uitkomsten van deze fasen beschreven.

1. Inventariseren en kwantificeren risico's

In de eerste fase zijn de risico's van GGA geïnventariseerd. Met de budgethouders zijn deze risico's in beeld gebracht. De geïnventariseerde risico's zijn beschreven en onderverdeeld naar:

<u>Hoog / Midden / Laag (kans)</u>
Risico's zijn als 'Hoog' aangemerkt indien de kans van voordoen hoog wordt geacht, enzovoort. Bij een hoog risico is de financiële impact voor 80 procent meegenomen, bij een midden risico voor 50 procent en bij een laag risico voor 20 procent.

<u>Structureel / Incidenteel</u>
Risico's zijn als incidenteel of structureel aangemerkt. Een structureel risico heeft een financiële impact in meerdere begrotingsjaren. Een incidenteel risico heeft een financiële impact in één begrotingsjaar. De structurele risico's zijn voor twee jaar meegenomen in de risicokwantificering omdat er van uit gegaan wordt dat dit risico na twee jaar opgevangen moet zijn binnen de begroting.

Voor het kunnen bepalen van het benodigde weerstandsvermogen is de financiële impact per risico berekend. Risico's zijn per definitie niet goed meetbaar. Dit komt doordat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening moet worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te kunnen komen, zijn de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden (Hoog / Midden / Laag) en de impact van het risico (in euro's) geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect.

Dit betekent dat niet de gehele omvang van de mogelijke financiële impact wordt opgenomen als risicobuffer. Door vermenigvuldiging van de impact met een kans van optreden wordt een onnodig hoge risicobuffer vermeden. Tegelijkertijd wordt door de combinatie van verschillende risico's in de bepaling van de weerstandscapaciteit redelijkerwijs wel gezorgd voor voldoende vermogen voor tegenvallers.

Op basis van de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's onderkend. De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een bedrag van in totaal € 606.000,-. Een nadere specificatie van dit bedrag is:

Risico	**Kans**	**Incidenteel / Structureel**	**Financiële impact**	**Uitgaande van twee jaar**
1. Subsidies (risico van terugbetalen / hogere eigen bijdrage m.b.t. KvA)	Laag risico	Incidenteel	€ 50.000	€ 50.000
2. Ingroeiregeling (nieuwe voorzieningen en/of gebieden waarvan het onderhoud op enig moment uit de begroting betaald moet worden.)	Hoog risico	Structureel	€ 40.000	€ 80.000
3. Talud-stabiliteit Ouderkerker-plas/Gaasperplas	Laag risico	Incidenteel	€ 300.000	€ 300.000
4. Verandering regelgeving (bijvoorbeeld wijziging zwemwater kwaliteit)	Midden risico	Incidenteel	€ 75.000	€ 75.000
5. Verminderde inkomsten door het niet naleven/realiseren van contractvoorwaarden	Midden risico	Incidenteel	€ 53.000	€ 53.000
6. Financiële consequenties contract beëindiging erfpachtnemers / tegenvallend bezoek evenementen	Laag risico	Incidenteel	€ 33.000	€ 33.000
7. Kans op vaststelling bodemverontreiniging	Midden risico	Incidenteel	€ 15.000	€ 15.000
Totaal				**€ 606.000**

- Bij de bepaling van de totale financiële impact voor alle risico's worden de incidentele risico's eenmalig meegenomen. Bij structurele risico's wordt de verwachte financiële impact per jaar met twee vermenigvuldigd.

2. De gewenste / benodigde omvang van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd als “De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente (of de gemeenschappelijke regeling) beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's, die zich in de praktijk voordoen, op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid verandert dan wel ingekrompen moet worden. Het vermogen om het beleid door te zetten, is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.

Er zijn (nog) geen wetenschappelijke of algemeen geldende normen voor de gewenste omvang van een weerstandsvermogen. Iedere gemeente en gemeenschappelijke regeling moet zelf invulling geven aan de gewenste omvang, gelet op haar eigen situatie en context. De omvang van het weerstandsvermogen moet in verhouding staan tot de risico's die de organisatie loopt. De risico's moeten niet kunnen worden opgevangen door stuur- en beheersmaatregelen en / of financieel kunnen worden afgedekt door voorzieningen.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat niet alle risico's kunnen worden gekwantificeerd (p.m.-posten).

1. Voor de geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's worden de uitkomsten van de risico-inventarisatie als norm genomen voor het bepalen van het gewenste minimale weerstands-vermogen. Bij de risico-inventarisatie zijn risico's gekwantificeerd voor een bedrag van € 606.000,-.

2. Voor de niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Het rijk stelt voor de gemeenten die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve ook op 2% van de som van de structurele inkomsten te stellen. Voor GGA komt 2% van de structurele inkomsten overeen met een bedrag van € 64.000,-. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste / benodigde weerstandsvermogen voor *niet* gekwantificeerde risico's.

Het totale benodigd weerstandsvermogen komt daarmee op een bedrag van € 670.000,-. In het volgende hoofdstuk wordt de omvang van het weerstandsvermogen gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

3. Berekende weerstandscapaciteit per begin 2018

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan: het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke “resterende” risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen. Met “resterende” risico's worden bedoeld: de risico's die onvoldoende “in control” zijn of kunnen worden gehouden door stuur- en beheersmaatregelen en/of waarvoor (nog) geen specifieke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen.

De bepaling van de weerstandscapaciteit is een momentopname. De gekozen peildatum is 1 januari 2018. Bij het berekenen van de aanwezige weerstandscapaciteit wordt gekeken naar het “vrije deel” in reserves en voorzieningen

De eventuele stille reserves zijn niet bij de weerstandscapaciteit betrokken.

Ad 1. Vrije deel reserves en voorzieningen

Bij het bepalen van het vrije deel van de reserves en voorzieningen is voorzichtigheid betracht. Criterium is of het algemeen bestuur de betreffende reserve in geval van een calamiteit kan vrijmaken zonder dat hierdoor een exploitatietekort ontstaat. Daarbij komt dat bij gebruik van een reserve, de rente die dit financieringsmiddel genereert tevens structureel gedekt moet worden.

Reserve / voorziening	**Stand 01-01-2018**	**Deel direct beschikbaar voor weerstandscapaciteit**
Algemene reserve	1.421.930	1.421.930
Bestemmingsreserve Vervangingsinvest.	809.170	
Bestemmingsreserve Investeringen	663.871	
Totaal	**2.894.971**	**1.421.930**

*Voor de bovengenoemde reserves is de stand van de reserves per 1 januari 2018 als basis genomen waarbij alle goedgekeurde bestuursvoorstellen waarin beslag wordt gelegd op deze reserves zijn meegenomen (tot en met het AB van 28 november 2013). Kortom, alle reeds toegekende bijdragen vanuit de reserves maken geen deel uit van de ruimte hierboven gepresenteerd als weerstandscapaciteit.

Van de reserves (het eigen vermogen) is € 1,4 miljoen aangemerkt als direct beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Deze capaciteit is afkomstig uit de algemene reserve. Het vrije deel uit de overige reserves is niet direct beschikbaar. Het algemeen bestuur moet hiervoor eerst de bestemming van de reserve wijzigen, hetgeen tot de mogelijkheden behoort. Voorzieningen worden niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

In de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting wordt elk jaar de (specificatie van de) weerstandscapaciteit vermeld, overeenkomstig artikel 11, lid 2a van het BBV. In het jaarverslag wordt op grond van artikel 26 BBV verantwoording afgelegd over de ontwikkelingen in de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit wordt elk jaar berekend bij de jaarrekening met als peildatum de balansdatum. De berekeningswijze en de uitgangspunten blijven hierbij ongewijzigd, tenzij het algemeen bestuur anders besluit.

Peildatum van de weerstandscapaciteit, zoals die in de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting wordt vermeld, is de laatste balansdatum. Dit is 31 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt samengesteld.

4. Matching Gewenst weerstandsvermogen – Berekende weerstandscapaciteit

De conclusie in deze nota is dat GGA over een weerstandscapaciteit beschikt van € 1,4 miljoen om de risico's te dekken. Het gewenste weerstandsvermogen is berekend op € 670.000.

Voorgesteld wordt de minimale omvang van de algemene reserve voor het benodigd weerstandsvermogen vast te stellen op € 670.000.

Ingaande de begroting 2010 en de jaarrekening 2008 wordt het gewenste / benodigde weerstandsvermogen voor de geïdentificeerde en de gekwantificeerde risico's jaarlijks herzien. Risico's en de omvang van de risico's kunnen jaarlijks wijzigen.

Natuurlijk blijft het signaleren en het beheersen van de risico's een dagelijks proces. Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd over belangrijke nieuwe risico's gedurende het jaar. De risico's met een hoge kans van voordoen worden als vast onderdeel in de planning & control instrumenten (begroting, bestuursrapportages, jaarrekening) behandeld.

Bijlage VII: WNT-verantwoording 2017

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Groengebied Amstelland van toepassing zijnde regelgeving: "het algemene WNT-maximum".

In mei 2017 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten om in het financieel verslaggevingsdocument de vermelding van iedere topfunctionaris van wie de bezoldiging €1.500 of minder per kalenderjaar bedraagt te wijzigen. In de jaarrekening kan volstaan worden met de naam en de functie.
De bestuurdersfuncties van het Recreatieschap betreffen onbezoldigde functies.

Overzicht van de bestuurders over het verantwoordingsjaar 2017:

Naam:	**Functie**
De heer A. Choho	Vicevoorzitter AB en DB
Mevrouw J.J. de Maa	Lid AB en DB
De heer P. Bot	Lid AB en DB
De heer A. Bottse	Lid AB en DB
De heer R.P. Grondel	Lid AB en DB
De heer A. Tekin	Lid AB
De heer R. Vermin	Lid AB

Uitbetaalde beëindigingsvergoeding 2017
Er zijn geen uitkeringen gedaan wegens beëindiging dienstverband aan top functionarissen.

Rapportageverplichtingen overige functionarissen
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

ONTWERP
BEGROTINGSWIJZIGING
GROENGEBIED AMSTELLAND

2018

Velsen-Zuid, 17-4-2018

INHOUDSOPGAVE

		Blz.
INLEIDING		**3**
DEEL 1: PROGRAMMA GROENGEBIED AMSTELLAND 2018		**4**
1.1	**Hoofdtaken van het recreatieschap**	**4**
1.2	**Doelen van het Groengebied**	**5**
1.3	**Ontwikkelingen in meerjarenperspectief**	**5**
1.4	**Programma accenten 2018**	**7**
1.5	**Financiële uitgangspunten 2018**	**7**
1.5.1	Toelichting belangrijkste wijzigingen	8
1.5.2	Overzicht bijdrage participantenbijdrage 2016 - 2018	8
1.5.3	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	9
DEEL 2: FINANCIËLE VERANTWOORDING 2018		***10***
2.1	**Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2018**	**10**
2.2	**Toelichting op baten en lasten over 2018 per deelprogramma**	**11**
2.2.1	Gebiedsbeheer	11
2.2.2	Toezicht	14
2.2.3	Financiën	15
2.2.4	Bestuursadvisering	16
2.2.5	Secretariaat	18
2.2.6	Communicatie	19
2.2.7	Inrichting & ontwikkeling	21
2.2.8	Totaal	23
2.3	**Overzicht van baten en lasten over 2018 per kostensoort**	**24**
DEEL 3: OVERIGE GEGEVENS		***25***
3.1	**Vaststelling door het Algemene Bestuur**	**25**

INLEIDING

Groengebied Amstelland is het landelijk gebied, ten zuiden van Amsterdam, tussen Amstelveen en het Amsterdam Rijnkanaal, van circa 4000 hectare groot. Het gebied kent een rijk historisch landschap met onder andere de Amstel en historische landhuizen. In het Groengebied liggen agrarische landen en stedelijke voorzieningen dicht bij elkaar. Het recreatiegebied wordt zo'n 2,7 á 3 miljoen keer per jaar bezocht en biedt de recreant uit omliggende gemeenten en de wijdere regio mogelijkheid tot een brede reeks aan recreatieve activiteiten.

De gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel participeren samen met Provincie Noord-Holland in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) recreatieschap Groengebied Amstelland. Zij financieren het grootste deel van het jaarlijkse exploitatietekort. Dit wordt aangevuld met andere inkomstenbronnen zoals het in (erf)pacht of tijdelijk gebruik uitgeven van gronden voor recreatieve activiteiten, horeca en evenementen.

De begrotingswijziging geeft een vooruitzicht van de uitvoering van het programma van het groengebied en de belangrijkste wijzigingen t.o.v. de begroting 2018 weer. Tevens wordt de financiële positie van het gebied voor het jaar 2018 toegelicht. Uitgangspunt is een financieel gezond recreatieschap, dat wil zeggen een sluitende begroting met voldoende weerstandsvermogen.

In deze begrotingswijziging wordt ten eerste het programma van Groengebied voor het jaar 2018 toegelicht, inclusief een uitsplitsing van de hoofdtaken van het recreatieschap en een toelichting op de inzet van de reserves. Hieruit voortvloeiend worden de doelen van het Groengebied en de ontwikkelingen in meerjarenperspectief toegelicht. Onder deze ontwikkelingen valt ook de stand van zaken van het proces beheerversobering. Dit gedeelte wordt afgesloten met de financiële uitgangspunten van de begroting over 2018. Ten tweede wordt het programma financieel verantwoord door middel van een overzicht op de baten en lasten over het begrotingsjaar 2018, en een uitsplitsing per deelprogramma (inclusief toelichting). Ten slotte wordt de financiële verantwoording besloten door een overzicht op de baten en lasten per kostensoort.

DEEL 1: PROGRAMMA GROENGEBIED AMSTELLAND 2018

1.1 Hoofdtaken van het recreatieschap

Voor het in perspectief kunnen plaatsen van de voortgang en de wijzigingen wordt hieronder ingegaan op de taken die het groengebied als gemeenschappelijke regeling van de Raden en Staten uitvoert en wordt de relatie van deze taken met de drie reserves waarover het groengebied beschikt uitgelegd.

Het programma van het groengebied kan worden onderverdeeld in de volgende drie hoofdtaken:

1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en gerealiseerde voorzieningen;
2. Vernieuwen van het aanbod om het te laten aansluiten bij de wensen en behoeften.
3. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma;

Ad.1) Beheer
Het onderhoud van recreatieve voorzieningen is direct gekoppeld aan het aantal bezoekers en waardering van het terrein. Beheer van het gebied vereist een duurzame basis in de begroting, waarbij zowel regulier beheer, groot onderhoud en vervangingen structureel worden gedekt. Daarom zijn in 2004 het 'Referentiekader onderhoudsniveaus' en de 'Kwaliteitscatalogus Groengebied Amstelland' opgesteld als basis voor het vastleggen van het gewenste onderhoudsniveau van deelgebieden in het Groengebied. Onder beheer valt regulier onderhoud zoals maaien, maar ook het structureel groot onderhoud en vervangingen van bijvoorbeeld paden en bruggen.

Ad.2) Vernieuwing
Vernieuwing is gericht op het aantrekkelijk houden van de gebieden voor de inwoners van de regio, het betaalbaar houden van het beheer en het realiseren van inkomsten om de kosten voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling beperkt te houden. Voorbeelden van vernieuwing zijn onder andere het plaatsen van sporttoestellen, het faciliteren van nieuwe horecagelegenheden en het mogelijk maken van evenementen.

Groengebied Amstelland is gevormd als recreatiegebied met als doel het ontlasten van steden en natuurgebieden door aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de wijdere regio. Door te investeren in nieuwe voorzieningen blijft het Groengebied voldoen aan de wensen en behoeften, en blijft het een aantrekkelijk en gevarieerd landschap waarin het goed recreëren is. Om de hoofdfunctie van het gebied in stand te houden is het noodzakelijk om tegelijkertijd ook in nieuwe voorzieningen van het recreatiegebied te blijven investeren. Door uitsluitend te investeren in het behouden van wat er is wordt veroudering van de bestaande voorzieningen tegen gegaan maar wordt niet voorkomen dat de gebieden niet meer helemaal aansluiten bij de wensen en behoeften van de huidige recreanten. De ontwikkelingsvisie ‘behoud door ontwikkeling’ geeft richting aan de vernieuwing van het recreatieve aanbod.

Ad.3) Inrichting
Het investeringsprogramma ‘Kiezen voor Amstelland’ is richtinggevend voor het uitvoeren van het inrichtingsplan en is grotendeels afgerond. Vanaf de oprichting in 1970 heeft het groengebied samen met gemeenten, provincie en het rijk gezorgd voor de realisatie van de recreatiegebieden. Het inrichtingsplan voor Amstelland is voornamelijk met subsidies en bijdrage derden gerealiseerd. Bijdragen van het groengebied zelf komen (en kwamen in het verleden) ten laste van de reserve investeringen en de algemene reserve.

Daarnaast heeft het groengebied reserves. De Algemene Reserve dient als weerstandscapaciteit voor de financiële risico's die het schap loopt. De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wordt ingezet voor het investeren in groot onderhoud en vervanging van voorzieningen in het recreatiegebied. De bestemmingsreserve investeringen wordt voornamelijk ingezet voor ontwikkeling van het gebied, bijvoorbeeld voor aanleg van nieuwe fiets-, wandel- en ruiterpaden.

1.2 Doelen van het Groengebied

De hiervoor benoemde taken zijn vertaald naar doelen. Deze doelen zijn het toetsingskader voor de reguliere en incidentele inspanningen uit het jaarprogramma. Voor Groengebied Amstelland zijn de doelen vastgesteld binnen de kaders van de Gemeenschappelijke Regeling en op basis van de ontwikkelingsvisie en het gevoerde beleid van het recreatieschap.

1.3 Ontwikkelingen in meerjarenperspectief

Het verloop van ontwikkelingen in meerjarenperspectief wordt hieronder in hoofdlijnen toegelicht. De uitgelichte onderdelen worden in de financiële verantwoording van de begrotingswijziging toegelicht.

• Verduurzaming beheer
In 2015 zijn de kosten voor beheer en groot onderhoud/vervanging op langere termijn berekend en is duidelijk geworden dat het beheerbudget niet toereikend was om alle voorzieningen in de toekomst in stand te houden. In 2016 zijn de mogelijke oplossingsrichtingen onderzocht voor het sluitend krijgen van de beheerbegroting. Na een uitgebreide verkenning van mogelijkheden en een traject waarbij ook de raden en staten werden betrokken heeft het bestuur in juli 2017 een besluit genomen over een oplossing voor het structurele beheertekort. Met een mix van maatregelen, bestaande uit verlaging van de kosten, verhoging van de inkomsten en een structurele verhoging van de participantenbijdragen, wordt in de komende jaren een duurzaam evenwicht bereikt en kan het noodzakelijke beheer en onderhoud worden uitgevoerd. Door middel van het gekozen scenario zal het beheertekort van 800.000 naar verwachting in 2024 zijn opgelost. Het opgestelde maatregelenpakket bezuinigingen en de bijbehorende meerjarenplanning voor de komende 10 jaar treden per 2018 in werking.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de stand van zaken van de bezuinigingsopgave van het Groengebied:

Oplossingsrichtingen	Opgave	Gerealiseerd 2017	Resterend
Extra inkomsten (t.o.v. 2015)	250.000	115.000	135.000
Beheerversobering Participantenbijdrage (verhoogd met €400.000)	150.000	70.000	80.000
Totaal	**400.000**	**185.000**	**215.000**

In 2017 zijn er ca. € 115.000 aan extra inkomsten verworven ten opzichte van 2015 (ca. € 400.000 in 2015). Deze extra inkomsten komen voornamelijk uit opbrengsten uit huur en erfpachten en overige exploitatie inkomsten zoals evenementen. Vanaf 2018 ligt er voor het Groengebied de opgave om haar inkomsten met nog ca. € 135.000 te verhogen. In 2017 zijn er lage impact maatregelen uitgevoerd, zoals het laten vergrassen van paden. Hiermee is een structurele besparing van € 70.000 gerealiseerd. In 2018 zullen er maatregelen uit de midden-impact categorie worden uitgevoerd (bijvoorbeeld het omvormen van bruggen naar duikers en het verwijderen een schuilhut bij hoofdentree Gaasperplas) en wordt ernaar gestreefd om een totale besparing van ten minste € 80.000 te behalen.

• Verhogen van inkomsten
Inzetten op het verhogen van de inkomsten blijft een essentieel onderdeel van het meerjarenprogramma. Niet alleen in het kader van het maatregelenpakket bezuinigingen, maar ook om het wegvallen van inkomsten - onder andere rentebaten uit schatkistbankieren - en andere mogelijke onverwachte (externe) ontwikkelingen op te kunnen vangen.

• Evalueren ontwikkelingsvisie en uitvoeringsprogramma 2009
In 2009 zijn de ontwikkelingsvisie ‘behoud door ontwikkeling’ en het uitvoeringsprogramma voor het Groengebied vastgesteld. De afgelopen jaren zijn de meeste projecten van het uitvoeringsprogramma uitgevoerd en zijn ontwikkelingen in het gebied getoetst aan de ontwikkelingsvisie. RNH zal in de loop van 2018 een evaluatie uitvoeren van de ontwikkelingsvisie en het uitvoeringsprogramma.

• Projecten uit subsidies Mooi Amstelland en de Groene Uitweg
Uitvoeren van de projecten die worden gesubsidieerd vanuit de programma's Mooi Amstelland en de Groene Uitweg. Deze programma’s zijn er om in samenwerking met een groot aantal partners het gebied waar Groengebied Amstelland onderdeel van uitmaakt aantrekkelijker en toegankelijker te maken. Voor het gebied is een recreatiemakelaar actief gesteld die de mogelijkheid voor nieuwe recreatieve wandel-, fiets- en ruiterroutes onderzoekt. Groengebied Amstelland levert ook een eigen bijdrage aan deze projecten. In 2018 zal bijvoorbeeld het Ruiterpad Diemerpolder gedeeltelijk uit subsidie en gedeeltelijk door eigen bijdrage van het Groengebied gefinancierd worden. Het programma Mooi Amstelland wordt in 2018 afgerond met het gereedmaken van het weidevogelpad.

• Verandering in afschrijvingsystematiek als gevolg van wijziging BBV
Het schap is vanaf 2018 verplicht investeringen in maatschappelijk nut te activeren. Voor de gemeenschappelijke regelingen gaat de nieuwe afschrijvingssystematiek een jaar later in dan voor de gemeenten en provincie. De gevolgen (afschrijvingslasten) zijn op z'n vroegst in 2019 zichtbaar. In het jaar 2018 zijn geen investeringen voorzien die volgens de BBV dienen te worden geactiveerd, waardoor geen afschrijvingskosten ten laste van de begroting 2019 komen. RNH gaat met IPA-ACON aan de slag de financiële verordening te actualiseren, hierin wordt ook ingegaan op de investeringen in maatschappelijk nut, afschrijvingstermijnen, minimaal bedrag etc. Dit wordt in 2018 ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur.

1.4 Programma accenten 2018

Hieronder volgt een beknopte beschrijving van een aantal specifieke ontwikkelingen die het programma in 2018 kenmerken:

• Faciliteren van evenementen waaronder de 8e editie van Amsterdam Open Air, diverse sportevenementen en overige middelgrote en kleine evenementen. Nieuwe evenementen passen binnen het evenementenbeleid;

• Besluitvorming over het project 'hoofdroute Gaasperplas' in het kader van het project 'Opwaarderen Gaasperplasgebied' dat door Amsterdam wordt getrokken. De hoofdroute is een duidelijk rondje rond de plas waardoor het gebied aantrekkelijker en beleefbaarder wordt;

• Opstellen van een handhavingsplan 2018-2019, het plan wordt gebaseerd op actuele ontwikkelingen en opvallende zaken;

• Onderzoeken of er nieuwe en bestaande mogelijkheden van inkomstenwerving zijn, onder andere door het realiseren van horeca bij de Ouderkerkerplas, Abcouderstraatweg en Westoever Gaasperplas;

• Afronden realisatie 'sloepennetwerk': een vaarroutenetwerk waarbij informatiepunten langs de routes worden ingericht;

• Realisatie Natuurzoom in de recreatiegebieden Gaasperplas, Gaasperzoom en Hoge Dijk, projectontwikkeling Abcouderstraatweg 77 (woning);

• Zoeken naar kansen voor verduurzaming in het gebied van de Ouderkerkerplas door middel van een cocreatieproces met de omgeving;

• Naar verwachting zal er eind 2018 een nieuwe horecavestiging aan de Ouderkerkerplas geopend zijn;

• De mogelijkheden voor duurzaamheidsinitiatieven voor de Ouderkerkerplas verder worden onderzocht met de deelnemers van het project Cocreatie Ouderkerkerplas.

1.5 Financiële uitgangspunten 2018

• **Index:**
De kosten zijn verhoogd met een index van 0,65% voor 2018 gebaseerd op inflatiecijfer CBS (CPI nov. 2016). De participantenbijdrage is ook verhoogd met deze index en daarnaast verhoogd met € 400.000, conform het bestuursbesluit d.d. 20-4-2017.

• Inzet reserves
Door het AB is in 2009 de koers ingezet om de algemene reserve in te zetten voor het realiseren van de ambities uit de ontwikkelingsvisie. In 2018 wordt deze koers heroverwogen waarbij ook de meerjarenraming vervanging wordt betrokken.

• **Tarieven RNH**
De personeelskosten per FTE stijgen in 2018 met 6,5%: 4,5% als gevolg van cao-afspraken en 2% hogere werkgeverslasten (werkgeversbijdrage pensioen). RNH berekent deze stijging voor 5% door in de tarieven. De inzet RNH stijgt hierdoor met 4,35% (er was al gerekend met een index van 0,65% in de programmabegroting 2018).

1.5.1. Toelichting belangrijkste wijzigingen

Het saldo van de begroting na wijziging is € 255.000 hoger. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de programmabegroting 2018 zijn:

- **Per saldo lagere reguliere lasten (ca. € 55.000).**

Hogere reguliere lasten door tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen (ca. € 63.000) en een bijstelling voor uitvoeren werkzaamheden halfverhardingen (€ 40.000).

Het saldo van deze hogere lasten wordt aangevuld met hogere reguliere baten uit hogere opbrengsten evenementen (€ 48.000).

- **Per saldo lagere incidentele lasten (ca. € 310.000).**

Per saldo lagere incidentele lasten voornamelijk door temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas. Reden hiervan is het aanhouden van de subsidietoekenning door Amsterdam. In afwachting van de uitkomsten van een door Amsterdam geïnitieerd gebiedsproces voor ontwikkeling van de Gaasperplas kon een deel van het in dit deelgebied geplande groot onderhoud en vervanging nog niet worden uitgevoerd.

Het saldo van deze lagere incidentele lasten wordt aangevuld met hogere incidentele lasten door tariefstijging van de inzet RNH als gevolg van cao-onderhandelingen. Verder zijn er hogere incidentele baten als gevolg ontwikkeling horeca Ouderkerkerplas, het Sloepennetwerk en realisatie van de Ruiterroute Diemerpolder.

1.5.2 Overzicht participantenbijdrage 2017 - 2018

	begrotings-wijziging 2017	+ index	verhoging part. bijdrage		programma begroting 2018
Indexatie		0,65%			
Provincie Noord-Holland	**€ 772.323**	5.020	111.600		**€ 888.943**
Gemeente Amstelveen	**€ 434.578**	2.825	62.800		**€ 500.203**
Gemeente Amsterdam	**€ 1.361.946**	8.853	196.800		**€ 1.567.599**
Gemeente Diemen	**€ 132.846**	863	19.200		**€ 152.909**
Gemeente Ouder-Amstel	**€ 66.488**	432	9.600		**€ 76.520**
Totaal participantenbijdrage	**€ 2.768.181**	**€ 17.993**	**€ 400.000**		**€ 3.186.174**

	programma begroting 2018	+ index			begrotings-wijziging 2018
Indexatie		0,00%			
Provincie Noord-Holland	**€ 888.943**	-			**€ 888.943**
Gemeente Amstelveen	**€ 500.203**	-			**€ 500.203**
Gemeente Amsterdam	**€ 1.567.599**	-			**€ 1.567.599**
Gemeente Diemen	**€ 152.909**	-			**€ 152.909**
Gemeente Ouder-Amstel	**€ 76.520**	-			**€ 76.520**
Totaal participantenbijdrage	**€ 3.186.174**	**€ -**	**€ -**		**€ 3.186.174**

1.5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit heeft betrekking op de middelen en mogelijkheden waarover het Groengebied Amstelland beschikt om niet begrote kosten te dekken. De risico's die zich kunnen voordoen bij het GGA zijn in 2017 opnieuw geïnventariseerd en gekwantificeerd. De uitwerking hiervan is als bijlage opgenomen in de jaarrekening 2017. Vanaf 2016 dienen volgens BBV een aantal kengetallen te worden vermeld, zoals opgenomen in onderstaande tabel.

	BGR 2017	JR 2017	BGR 2018
Netto schuldquote	-61%	-76%	-78%
Idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-61%	-76%	-83%
Solvabiliteitsrisico	89%	87%	89%
Structurele exploitatieruimte	6%	31%	17%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

** De bij het Nationaal Groenfonds in beheer gehouden gelden t.b.v. de project rekening Diemerbos zijn bij berekening van de kengetallen buiten beschouwing gelaten.*

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Een negatieve ratio is dus voldoende.

De solvabiliteitsratio (Eigen vermogen / balanstotaal) geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.
Het balanstotaal is echter optisch hoog door het beheren van de projectgelden t.b.v. het Diemerbos.
Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. De commissie BBV geeft aan dat een ratio > 0,6% acceptabel is.

DEEL 2: PROGRAMMAVERANTWOORDING 2018

2.1 Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2018

	Begroting 2018			Wijziging 2018			Begroting na wijziging 2018		
Deelprogramma	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**
1 Gebiedsbeheer	2.342.411	521.541	- 1.820.870	20.837	72.904	52.067	2.363.248	594.445	- 1.768.803
2 Toezicht	455.419	-	- 455.419	18.470	-	- 18.470	473.889	-	- 473.889
3 Financiën	44.274	-	- 44.274	- 471	-	471	43.803	-	- 43.803
4 Bestuursadvisering	229.727	-	- 229.727	1.151	-	- 1.151	230.878	-	- 230.878
5 Secretariaat	45.763	-	- 45.763	1.991	-	- 1.991	47.754	-	- 47.754
6 Communicatie	81.636	-	- 81.636	2.477	-	- 2.477	84.113	-	- 84.113
7 Inrichting & ontwikkeling	772.737	274.389	- 498.348	- 403.870	- 177.291	226.579	368.867	97.098	- 271.769
Bijdrage participanten		3.186.174	3.186.174		-	-		3.186.174	3.186.174
Totaal lasten en baten	**3.971.967**	**3.982.104**	**10.137**	**- 359.415**	**- 104.387**	**255.028**	**3.612.552**	**3.877.717**	**265.165**
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	**10.137**			**255.028**			**265.165**		
Resultaatbestemming									
Toevoeging algemene reserve	380.194	-	380.194	- 374.490		- 374.490	5.704	-	5.704
Onttrekking algemene reserve	-	-	-		194.793	- 194.793	-	194.793	- 194.793
Toevoeging bestemmingsreserve vervangingsinv	372.700	-	372.700	504.200		504.200	876.900	-	876.900
Onttrekking bestemmingsreserve vervangingsinv	-	400.000	- 400.000		- 100.000	100.000		300.000	- 300.000
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	-	-	-	8.875		8.875	8.875		8.875
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-	342.757	- 342.757		- 211.236	211.236		131.521	- 131.521
Totaal lasten en baten	**4.724.861**	**4.724.861**	-	**- 220.830**	**- 220.830**	-	**4.504.031**	**4.504.031**	-
Gerealiseerde resultaat	-			-			-		
Totalen-generaal	**4.724.861**	**4.724.861**	**-**	**- 220.830**	**- 220.830**	**-**	**4.504.031**	**4.504.031**	**-**

2.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2018 per deelprogramma

2.2.1 Gebiedsbeheer

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	1.420.721	40.000	1.460.721
Inzet RNH regulier	514.339	74.522	588.861
Totaal lasten regulier	**1.935.060**	**114.522**	**2.049.582**
Baten:			
Opbrengsten regulier	521.541	48.000	569.541
Totaal baten regulier	**521.541**	**48.000**	**569.541**
Saldo regulier	**- 1.413.519**	**- 66.522**	**- 1.480.041**
Lasten:			
Lasten incidenteel	407.351	- 100.000	307.351
Inzet RNH incidenteel	-	6.315	6.315
Totaal lasten incidenteel	**407.351**	**- 93.685**	**313.666**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	24.904	24.904
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**24.904**	**24.904**
Saldo incidenteel	**- 407.351**	**118.589**	**- 288.762**
Saldo Gebiedsbeheer	**- 1.820.870**	**52.067**	**- 1.768.803**

Financieel	Toelichting
Per saldo hogere lasten gebiedsbeheer (ca. € 21.000) en hogere baten (ca. € 73.000)	
Hogere bedrijfskosten regulier (€ 40.000)	Bijstelling voor uitvoeren werkzaamheden halfverhardingen.
Hogere lasten RNH regulier (ca. € 75.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7, voorts is inzet voor vastgoed verplaatst van deelprogramma 7 naar deelprogramma 1.
Hoger opbrengsten regulier (ca. € 48.000)	Hogere opbrengsten uit evenementen.
Lagere lasten en inzet RNH incidenteel (ca. € 94.000)	Lagere incidentele lasten. In afwachting van de uitkomsten van een door Amsterdam geïnitieerd gebiedsproces voor ontwikkeling van de Gaasperplas kon een deel van het geplande groot onderhoud en vervanging nog niet worden uitgevoerd.
Hogere baten incidenteel (ca. € 25.000)	Afkoopsom en eenmalige gebruiksvergoeding grond.

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Groot onderhoud/vervangingen:			
groot onderhoud (half) verhardingen	100.000	-	100.000
groot onderhoud bruggen/ steigers	140.000	-	140.000
groot onderhoud gebouwen	60.000	-	60.000
opwaarderen G'plasgebied	6.315		6.315
advieskosten	7.351	-	7.351
Watercompensatie Duivendrechtse polder		24.904	-24.904
	313.666	24.904	288.762

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
dagelijks onderhouden bestaande recreatielandschap	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
dagelijks onderhouden bestaande recreatievoorzieningen	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
controleren veiligheids- en onderhoudssituatie	onveilige situaties voorkomen	x			x
updaten meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	actuele en haalbare meerjarenraming	x		x	
uitvoeren meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	uitgevoerd volgens planning en binnen budget	x		x	
bijhouden beheersysteem	beheerssysteem up to date	x			
controleren zwemwaterkwaliteit	verontreiniging tijdig opgemerkt	x			
uitgeven en reguleren vergunningen/gebruiksovereenkomsten	naleving gecontroleerd	x			
begeleiden van kleine en middelgrote evenementen	organisator tevreden over dienstverlening schap		x		
onderhouden contacten andere gebruikers en beheerders binnen recreatiegebied	goede relaties andere partijen	x		x	x
behandeling klachten	binnen termijn van 4 wkn behandeld		x		x
begeleiden werkzaamheden vrijwilligers en werknemers werkvoorzieningsschappen	inzet nuttig voor schap en bevredigend voor deelnemers			x	x
zoeken naar mogelijkheden goedkoper beheren	hogere efficiëntie beheer	x		x	x
inschakelen agrariërs bij beheer	lagere beheerlasten	x		x	
coördineren grote evenementen	optimale opbrengsten voor recreatieschappen Noord-Holland		x	x	
begeleiden Amsterdam Open Air, Gaasperpleasure, Buiten Westen en sportevenementen	organisator/gemeente/partners/ omwonenden tevreden over dienstverlening schap	x	x	x	
coördineren en begeleiden maatschappelijke stages	scholen tevreden over verloop				x
juridische advisering	juridisch advies en toetsing uitgevoerd	x	x	x	x

beheren vastgoedcontracten	marktconforme opbrengsten uit grond, gebouwen en Leisure ondernemingen	x			

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
‘opwaarderen Gaasperplas’	In samenwerking met Amsterdam zijn er voor de ontwikkelstrategie Gaasperplas voorbereidingen uitgevoerd voor het participatietraject dat in 2018 van start gaat	x	x		x
Groot onderhoud (half)verhardingen, bruggen/steigers en gebouwen	Voor het duurzaam instandhouden van het gebied wordt er structureel groot onderhoud uitgevoerd	x		x	

2.2.2 Toezicht

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	30.814	-	30.814
Inzet RNH regulier	424.605	18.470	443.075
Totaal lasten regulier	**455.419**	**18.470**	**473.889**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 455.419**	**- 18.470**	**- 473.889**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo Toezicht	**- 455.419**	**- 18.470**	**- 473.889**

Financieel	Toelichting
Hogere lasten RNH regulier (ca. € 18.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
toezicht houden en handhaven volgens Algemene Verordening	recreanten voelen zich veilig; toezicht conform handhavingsplan	x			x
vervullen rol gastheer in het gebied	recreanten tevreden over gastheerschap	x			x
jaarlijks opstellen handhavingsplan	handhaving toegespitst op actuele noodzaak	x			
specifieke handhaving: zichtbaarheid en handhaving verbeteren	waarborgen veiligheidsgevoel recreanten & maatschappelijke draagvlak		x		x

2.2.3 Financiën

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	12.559	-	12.559
Inzet RNH regulier	53.521	2.328	55.849
Totaal lasten regulier	**66.080**	**2.328**	**68.408**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 66.080**	**- 2.328**	**- 68.408**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	- 21.806	- 2.799	- 24.605
Totaal lasten incidenteel	**- 21.806**	**- 2.799**	**- 24.605**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**21.806**	**2.799**	**24.605**
Saldo Financiën	**- 44.274**	**471**	**- 43.803**

Financieel	Toelichting
Hogere lasten RNH regulier (ca. € 2.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7.
Lagere inzet RNH incidenteel	Verlaging van de opslag op de tarieven van RNH die dient ter dekking van het personeelsrisico. Per saldo betreft het een korting van 1,5% op de tarieven van RNH.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
opstellen van de begroting, voortgangsrapportage en jaarrekening	correcte en leesbare financiële stukken met goedkeurende controleverklaring	x		x	
voeren financiële administratie	correcte en betrouwbare administratie	x		x	
beheren financiële middelen	optimaal beheer financiële middelen	x		x	
jaarlijks herijking van de berekening van het gewenste weerstandsvermogen	weerstandsvermogen geëvalueerd en up-to-date	x		x	

2.2.4 Bestuursadvisering

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	2.781	-	2.781
Inzet RNH regulier	188.995	8.221	197.216
Totaal lasten regulier	**191.776**	**8.221**	**199.997**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 191.776**	**- 8.221**	**- 199.997**
Lasten:			
Lasten incidenteel	12.571	-	12.571
Inzet RNH incidenteel	25.380	- 7.070	18.310
Totaal lasten incidenteel	**37.951**	**- 7.070**	**30.881**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**- 37.951**	**7.070**	**- 30.881**
Saldo Bestuursadvisering	**- 229.727**	**- 1.151**	**- 230.878**

Financieel	Toelichting
Hogere lasten RNH regulier (ca. € 8.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7.
Lagere lasten inzet RNH incidenteel (ca. € 7.000)	Als gevolg van gewijzigde raming inzet koudewinning o.b.v. resultaten afgelopen jaren.

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
recreatiemonitor	11.800	-	11.800
cocreatieproces energie O'plas	8.300	-	8.300
advieskosten	6.151	-	6.151
inzet rnh koudewinning Ouderkerkerplas	4.630	-	4.630
	30.881	-	30.881

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
adviseren bestuur	goed voorbereide besluitvorming en informele advisering	x			
relatie met participanten onderhouden	ambtenaren en bestuurders tevreden over de dienstverlening				x
belangenbehartiging en advisering aan derden	gereageerd op zaken met directe relatie doelstelling schap	x			x
adequaat reageren op actualiteiten	vragen binnen 2 weken beantwoord				x
bewaken uitvoering van het programma en de jaaropdracht	programma uitgevoerd conform opdracht bestuur en binnen de gestelde kaders	x			
monitoren van de beleidsdoelen	evaluatie van de doelen van het programma	x	x	x	x
heroverweging inzet reserve	op basis van evaluatie voortgang uitvoeringsprogramma en meerjarenraming vervanging	x		x	

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
recreatiemonitor: aantal bezoeken monitoren en rapporteren	aantal bezoekers gemeten conform wensen bestuur				x
koudewinning Ouderkerkerplas	duidelijkheid over inkomsten uit koudewinning			x	
Cocreatieproces energie O'plas	De mogelijkheden voor duurzaamheidsinitiatieven voor de Ouderkerkerplas verder worden onderzocht met de deelnemers van het project Cocreatie Ouderkerkerplas		x	x	x

2.2.5 Secretariaat

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	45.763	1.991	47.754
Totaal lasten regulier	**45.763**	**1.991**	**47.754**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 45.763**	**- 1.991**	**- 47.754**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo Secretariaat	**- 45.763**	**- 1.991**	**- 47.754**

Financieel	Toelichting
Hogere lasten RNH regulier (ca. € 2.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
breed bekendmaken van de bestuursbesluiten	participanten op de hoogte van besluitvorming	x			x
organiseren vergaderingen AC, DB en AB, inclusief voorbereiding en nazorg	3 bestuursrondes per jaar begeleid	x			
secretariële ondersteuning	afhandeling post en telefoon, archivering	x			

2.2.6 Communicatie

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	15.701	-	15.701
Inzet RNH regulier	56.935	2.477	59.412
Totaal lasten regulier	**72.636**	**2.477**	**75.113**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 72.636**	**- 2.477**	**- 75.113**
Lasten:			
Lasten incidenteel	9.000	-	9.000
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**9.000**	**-**	**9.000**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**- 9.000**	**-**	**- 9.000**
Saldo Communicatie	**- 81.636**	**- 2.477**	**- 84.113**

Financieel	Toelichting
Hogere lasten RNH regulier (ca. € 2.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
communicatiestrategie uitvoeren	gerichte inzet en vernieuwen van analoge en digitale communicatiemiddelen	x	x		x
voorzien in goede & actuele terreininformatie voor recreanten en omwonenden	bebording en schriftelijke informatievoorziening up to date en betrouwbaar; gericht informatie geven over werkzaamheden in het gebied	x	x		x

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
promoten gebied	behoud en uitbreiding van de relatie met diverse doelgroepen uit de communicatiestrategie	x	x		x
benaderen pers en verwerven publiciteit	positieve free publicity verworven; activiteiten en actualiteiten verspreid	x	x		x
verzorgen digitale media en beheren website	website up to date	x	x		x
gebruik sociale media	promotie schap en trekken nieuwe bezoekers		x		x

2.2.7 Inrichting & Ontwikkeling

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	169.998	- 44.753	125.245
Totaal lasten regulier	**169.998**	**- 44.753**	**125.245**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 169.998**	**44.753**	**- 125.245**
Lasten:			
Lasten incidenteel	549.266	- 388.947	160.319
Inzet RNH incidenteel	53.473	29.830	83.303
Totaal lasten incidenteel	**602.739**	**- 359.117**	**243.622**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	274.389	- 177.291	97.098
Totaal baten incidenteel	**274.389**	**- 177.291**	**97.098**
Saldo incidenteel	**- 328.350**	**181.826**	**- 146.524**
Saldo Inrichting & Ontwikkeling	**- 498.348**	**226.579**	**- 271.769**

Financieel	Toelichting
Per saldo lagere lasten Inrichting & Ontwikkeling (ca. € 227.000)	**Als gevolg van lagere reguliere inzet RNH, alsmede lagere totale incidentele lasten.**
Lagere inzet RNH regulier (ca. € 45.000)	Tariefstijging als gevolg van cao-onderhandelingen; zie toelichting financiële uitgangspunten op pagina 7, voorts is de inzet voor vastgoed verplaatst van deelprogramma 7 naar deelprogramma 1.
Lagere totale lasten incidenteel (ca. € 182.000)	Lagere incidentele lasten onder andere door temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas door het aanhouden van de subsidietoekenning door Amsterdam.

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
uitvoeringsprogramma	30.000	30.000	-
werving horeca Diemerbos	25.100	-	25.100
fietsbrug over de Gaasp	3.103	3.103	-
fietspaden Diemerbos fase 2	7.500	7.500	-
horeca O'plas	53.639	-	53.639
sloepennetwerk A'dam-Amstelland	53.980	-	53.980
ruiterroute Diemerpolder	65.000	45.500	19.500
hoofdroute noordoever G'plas	5.300	2.120	3.180
overige projecten	-	8.875	-8.875
	243.622	97.098	146.524

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
aanvullen beheerssysteem	informatie beheerssysteem snel en eenvoudig toegankelijk	x			
grondverwerving en grondruil	grondverwerving en –ruil in goede afstemming met partners			x	
potentiele ondernemers en organisatoren begeleiden	succesvolle exploitaties		x	x	
actief verwerven inkomsten	hogere baten voor het schap			x	
begeleiden aanleg Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg	project naar tevredenheid begeleid		x		
begeleiden verbreding A2-A9	project naar tevredenheid begeleid		x		
Werving horeca Diemerbos	wordt naar tevredenheid uitgevoerd, is voldoende belangstelling van potentiële ondernemers		x		x
Fietsbrug over de Gaasp	wordt naar tevredenheid uitgevoerd		x		x
Fietspaden Diemerbos fase 2	wordt naar tevredenheid uitgevoerd		x		x
Horeca Ouderkerkerplas	naar verwachting zal er eind 2018 een nieuwe horecavestiging aan de Ouderkerkerplas geopend zijn		x		x
Sloepennetwerk A'dam-Amstelland	eerste druk kaarten en informatiepanelen is uitgesteld als gevolg van integratie route Amsterdam - Kennemerland		x		x
Ruiterroute Diemerpolder	wordt naar tevredenheid uitgevoerd		x		x
Hoofdroute noordoever G'plas	temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas door het aanhouden van de subsidietoekenning door Amsterdam		x	x	x

2.2.8 Totaal

Financieel overzicht:

	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	1.482.576	40.000	1.522.576
Inzet RNH regulier	1.454.156	63.256	1.517.412
Totaal lasten regulier	**2.936.732**	**103.256**	**3.039.988**
Baten:			
Opbrengsten regulier	521.541	48.000	569.541
Totaal baten regulier	**521.541**	**48.000**	**569.541**
Saldo regulier	**- 2.415.191**	**- 55.256**	**- 2.470.447**
Lasten:			
Lasten incidenteel	978.188	- 488.947	489.241
Inzet RNH incidenteel	57.047	26.276	83.323
Totaal lasten incidenteel	**1.035.235**	**- 462.671**	**572.564**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	24.904	24.904
Project subsidies	274.389	- 177.291	97.098
Totaal baten incidenteel	**274.389**	**- 152.387**	**122.002**
Saldo incidenteel	**- 760.846**	**310.284**	**- 450.562**
Saldo Totaal	**- 3.176.037**	**255.028**	**- 2.921.009**

Toelichting op onderscheid reguliere/incidentele baten en lasten	
Regulier	Jaarlijks terugkerende baten en lasten die voortvloeien uit reguliere bedrijfsvoering van het schap
Incidenteel	baten en lasten die zich eenmalig of periodiek voordoen. Dat kan zijn binnen een boekjaar of jaargrensoverschrijdend. Kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen vallen hier ook onder.

2.3 Overzicht van baten en lasten over 2018 per kostensoort

Omschrijving	Begroting 2018	Wijziging 2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten			
Inhuur personeel RNH regulier	1.454.156	63.256	1.517.412
Bestuurskosten	2.781	-	2.781
Kantoorkosten	33.225	-	33.225
Vervoerskosten	29.955	-	29.955
PR & marketing	9.957	-	9.957
Bedrijfskosten	1.414.250	40.000	1.454.250
Projectkosten*	1.021.733	- 462.671	559.062
Afschrijvingen	5.407	-	5.407
Rentekosten	503	-	503
Bijzondere baten en lasten	-	-	-
Totaal lasten	**3.971.967**	**- 359.415**	**3.612.552**
Baten			
Exploitatieopbrengsten	521.541	48.000	569.541
Financiële baten	-	-	-
Overige opbrengsten	-	24.904	24.904
Project subsidies	274.389	- 177.291	97.098
Totaal baten	**795.930**	**- 104.387**	**691.543**
Resultaat deelprogramma's	**- 3.176.037**	**255.028**	**- 2.921.009**
Bijdrage participanten	3.186.174	-	3.186.174
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**10.137**	**255.028**	**265.165**
Resultaatbestemming			
Toevoeging algemene reserve	380.194	- 374.490	5.704
Onttrekking algemene reserve	-	- 194.793	- 194.793
Toevoeging bestemmingsreserve vervangingsinv.	372.700	504.200	876.900
Onttrekking bestemmingsreserve vervangingsinv.	- 400.000	100.000	- 300.000
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	-	8.875	8.875
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	- 342.757	211.236	- 131.521
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**-**
Exploitatieopbrengsten*:			
Huren	40.260	3.000	43.260
Erfpachten	231.495	15.000	246.495
Vergunning/kioskverkopen	5.115	-	5.115
Veergelden	15.343	-	15.343
Overige exploitatie inkomsten (voornamelijk evenementen)	229.328	30.000	259.328
	521.541	48.000	569.541

* projectkosten zijn inclusief inhuur personeel RNH incidenteel, groot onderhoud en overige investeringen

DEEL 3: OVERIGE GEGEVENS

3.1 Vaststelling door het algemene bestuur

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Groengebied Amstelland in de openbare vergadering van 5 juli 2018.

voorzitter,

ONTWERP

PROGRAMMA BEGROTING GROENGEBIED AMSTELLAND

2019

Velsen-Zuid, 17-4-2018

Inhoudsopgave

			Blz.
	INLEIDING		**3**
1.	**PROGRAMMA GROENGBIED AMSTELLAND 2019**		**4**
	1.1	**Hoofdtaken van het recreatieschap**	**5**
	1.2	**Doelen van het groengebied**	**5**
	1.3	**Ontwikkelingen in meerjarenperspectief**	**5**
	1.4	**Programma accenten 2019**	**6**
	1.5	**Financiële uitgangspunten 2019**	**7**
	1.5.1	Overzicht participantenbijdrage 2018 - 2019	7
	1.5.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7
2.	**FINANCIËLE ONDERBOUWING**		**9**
	2.1	**Geprognosticeerde balans**	**9**
	2.2	**Meerjarenoverzicht**	**10**
	2.3	**Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2019**	**11**
	2.4	**Toelichting op baten en lasten over 2019 per deelprogramma**	**12**
	2.4.1	Gebiedsbeheer	12
	2.4.2	Toezicht	14
	2.4.3	Financiën	15
	2.4.4	Bestuursadvisering	16
	2.4.5	Secretariaat	18
	2.4.6	Communicatie	19
	2.4.7	Inrichting & ontwikkeling	21
	2.4.8	Totaal	23
	2.5	**Overzicht van staat baten en lasten 2019 per kostensoort**	**24**
3.	**BEPALING FINANCIEEL BEHEER**		**25**
	3.1	**Weerstandsvermogen en risicobeheersing**	**25**
	3.1.1	Inventarisatie van de weerstandscapaciteit	25
	3.1.2	Inventarisatie van de risico's	26
	3.1.3	Beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's	26
	3.3	**Onderhoud Kapitaalgoederen**	**26**
	3.3.1	Algemeen beleidskader	26
	3.3.2	Categorie Verhardingen	27
	3.3.3	Categorie groen, grasvegetatie	27
	3.3.4	Categorie groen, beplanting	28
	3.3.5	Categorie Water	28
	3.3.6	Categorie kunstwerken	29
	3.3.7	Categorie Gebouw	29
	3.3.8	Categorie Weg- en terreinmeubilair	30
	3.3.9	Totaal onderhoud kapitaalgoederen	30
	3.4	**Financiering**	**30**
	3.4.1	Algemene toelichting op Wet Financiering	30
	3.4.2	Risicobeheer binnen de Wet Financiering	30
	3.5	**Bedrijfsvoering**	**31**
	3.6	**Verbonden partijen**	**32**
	3.7	**Grondbeleid**	**32**
4.	**OVERIGE GEGEVENS**		
	4.1	**Vaststelling door het algemene bestuur**	**33**
BIJLAGEN			
	BIJLAGE 1 Meerjareninvesteringsoverzicht met toelichting		**34**
	BIJLAGE 2 Tarieventabel		**37**
	BIJLAGE 3 Kaart		**39**

INLEIDING

Groengebied Amstelland is het landelijk gebied, ten zuiden van Amsterdam, tussen Amstelveen en het Amsterdam Rijnkanaal, van circa 4000 hectare groot. Het gebied kent een rijk historisch landschap met onder andere de Amstel en historische landhuizen. In het Groengebied liggen agrarische landen en stedelijke voorzieningen dicht bij elkaar. Het recreatiegebied wordt zo'n 2,7 á 3 miljoen keer per jaar bezocht en biedt de recreant uit omliggende gemeenten en de wijdere regio mogelijkheid tot een brede reeks aan recreatieve activiteiten.

De gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel participeren samen met Provincie Noord-Holland in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) recreatieschap Groengebied Amstelland. Zij financieren het grootste deel van het jaarlijkse exploitatietekort. Dit wordt aangevuld met andere inkomstenbronnen zoals het in (erf)pacht of tijdelijk gebruik uitgeven van gronden voor recreatieve activiteiten, horeca en evenementen.

Deze begroting geeft een vooruitzicht van de uitvoering van het programma van het groengebied in 2019. Tevens wordt er perspectief gegeven aan de financiële positie van het gebied in dit jaar. Uitgangspunt is een financieel gezond recreatieschap, dat wil zeggen een sluitende begroting met voldoende weerstandsvermogen.

In deze begroting wordt ten eerste het programma van Groengebied voor het jaar 2019 toegelicht, inclusief een uitsplitsing van de hoofdtaken van het recreatieschap en een toelichting op de inzet van de reserves. Hieruit voortvloeiend worden de doelen van het Groengebied en de ontwikkelingen in meerjarenperspectief toegelicht. Onder deze ontwikkelingen valt ook de stand van zaken van het proces beheerversobering. Dit gedeelte wordt afgesloten met de financiële uitgangspunten van de begroting over 2019. Ten tweede wordt het programma financieel verantwoord door middel van een overzicht op de baten en lasten over het begrotingsjaar 2018, en een uitsplitsing hiervan per deelprogramma (inclusief toelichting). Ten slotte worden de financiële bepalingen voor beheer van het groengebied toegelicht, waaronder het weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen en financiering.

1. PROGRAMMA GROENGEBIED AMSTELLAND 2019

1.1 Hoofdtaken van het recreatieschap

Voor het in perspectief kunnen plaatsen van de voortgang en de wijzigingen wordt hieronder ingegaan op de taken die het groengebied als gemeenschappelijke regeling van de Raden en Staten uitvoert en wordt de relatie van deze taken met de drie reserves waarover het groengebied beschikt uitgelegd.

Het programma van het groengebied kan worden onderverdeeld in de volgende hoofdtaken:

1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en gerealiseerde voorzieningen;
2. Vernieuwen van het aanbod om het te laten aansluiten bij de wensen en behoeften.

Ad.1) Beheer
Het onderhoud van recreatieve voorzieningen is direct gekoppeld aan het aantal bezoekers en waardering van het terrein. Beheer van het gebied vereist een duurzame basis in de begroting, waarbij zowel regulier beheer, groot onderhoud en vervangingen structureel worden gedekt. Daarom zijn in 2004 het 'Referentiekader onderhoudsniveaus' en de 'Kwaliteitscatalogus Groengebied Amstelland' opgesteld als basis voor het vastleggen van het gewenste onderhoudsniveau van deelgebieden in het Groengebied. Onder beheer valt regulier onderhoud zoals maaien, maar ook het structureel groot onderhoud en vervangingen van bijvoorbeeld paden en bruggen.

Ad.2) Vernieuwing
Vernieuwing is gericht op het aantrekkelijk houden van de gebieden voor de inwoners van de regio, het betaalbaar houden van het beheer en het realiseren van inkomsten om de kosten voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling beperkt te houden. Voorbeelden van vernieuwing zijn onder andere het plaatsen van sporttoestellen, het faciliteren van nieuwe horecagelegenheden en het mogelijk maken van evenementen.

Groengebied Amstelland is gevormd als recreatiegebied met als doel het ontlasten van steden en natuurgebieden door aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de wijdere regio. Door te investeren in nieuwe voorzieningen blijft het Groengebied voldoen aan de wensen en behoeften, en blijft het een aantrekkelijk en gevarieerd landschap waarin het goed recreëren is. Om de hoofdfunctie van het gebied in stand te houden is het noodzakelijk om tegelijkertijd ook in nieuwe voorzieningen van het recreatiegebied te blijven investeren. Door uitsluitend te investeren in het behouden van wat er is wordt veroudering van de bestaande voorzieningen tegen gegaan maar wordt niet voorkomen dat de gebieden niet meer helemaal aansluiten bij de wensen en behoeften van de huidige recreanten. De ontwikkelingsvisie ‘behoud door ontwikkeling’ geeft richting aan de vernieuwing van het recreatieve aanbod.

Daarnaast heeft het groengebied reserves. De Algemene Reserve dient als weerstandscapaciteit voor de financiële risico's die het schap loopt. De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen wordt ingezet voor het investeren in groot onderhoud en vervanging van voorzieningen in het recreatiegebied. De bestemmingsreserve investeringen wordt voornamelijk ingezet voor ontwikkeling van het gebied, bijvoorbeeld voor aanleg van nieuwe fiets-, wandel- en ruiterpaden.

1.2 Doelen van het Groengebied

De hiervoor benoemde taken zijn vertaald naar doelen. Deze doelen zijn het toetsingskader voor de reguliere en incidentele inspanningen uit het jaarprogramma. Het programma is uitgangspunt voor de schapsbegroting. Voor Groengebied Amstelland zijn de doelen vastgesteld binnen de kaders van de Gemeenschappelijke Regeling en op basis van de ontwikkelingsvisie en het gevoerde beleid van het recreatieschap.

1.3 Ontwikkelingen in meerjarenperspectief

Het verloop van ontwikkelingen in meerjarenperspectief wordt hieronder in hoofdlijnen toegelicht. De uitgelichte onderdelen worden in de financiële verantwoording van de begrotingswijziging toegelicht.

• Verduurzaming beheer
In 2015 zijn de kosten voor beheer en groot onderhoud/vervanging op langere termijn berekend en is duidelijk geworden dat het beheerbudget niet toereikend was om alle voorzieningen in de toekomst in stand te houden. In 2016 zijn de mogelijke oplossingsrichtingen onderzocht voor het sluitend krijgen van de beheerbegroting. Na een uitgebreide verkenning van mogelijkheden en een traject waarbij ook de raden en staten werden betrokken heeft het bestuur in juli 2017 een besluit genomen over een oplossing voor het structurele beheertekort. Met een mix van maatregelen, bestaande uit verlaging van de kosten, verhoging van de inkomsten en een structurele verhoging van de participantenbijdragen, wordt in de komende jaren een duurzaam evenwicht bereikt en kan het noodzakelijke beheer en onderhoud worden uitgevoerd.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de stand van zaken van de bezuinigingsopgave van het Groengebied:

Oplossingsrichtingen	Opgave	Gerealiseerd 2017	Resterend
Extra inkomsten (t.o.v. 2015)	250.000	115.000	135.000
Beheerversobering Participantenbijdrage (verhoogd met €400.000)	150.000	70.000	80.000
Totaal	**400.000**	**185.000**	**215.000**

Door middel van het gekozen scenario zal het beheertekort van 800.000 naar verwachting in 2024 zijn opgelost.

• Verhogen van inkomsten
Inzetten op het verhogen van de inkomsten blijft een essentieel onderdeel van het meerjarenprogramma. Niet alleen in het kader van het maatregelenpakket bezuinigingen, maar ook om het wegvallen van inkomsten - onder andere rentebaten uit schatkistbankieren - en andere mogelijke onverwachte (externe) ontwikkelingen op te kunnen vangen.

• Actualiseren ontwikkelingsvisie en uitvoeringsprogramma 2009
In 2009 zijn de ontwikkelingsvisie ‘behoud door ontwikkeling’ en het uitvoeringsprogramma voor het Groengebied vastgesteld. De afgelopen jaren zijn de meeste projecten van het uitvoeringsprogramma 'Kiezen voor Amatelland' uitgevoerd en zijn ontwikkelingen in het gebied getoetst aan de ontwikkelingsvisie. RNH zal in de loop van 2018 een evaluatie uitvoeren van de ontwikkelingsvisie en het uitvoeringsprogramma die als basis kan dienen voor het actualiseren van de ontwikkelingsvisie. Het streven is om in 2019 te beschikken over een geactualiseerde visie inclusief een nieuw uitvoeringsprogramma.

• Projecten uit subsidies Mooi Amstelland en de Groene Uitweg
De programma’s Mooi Amstelland en Groene Uitweg zijn opgezet om in samenwerking met een groot aantal partners het gebied waar Groengebied Amstelland onderdeel van uitmaakt aantrekkelijker en toegankelijker te maken. Voor het gebied is een recreatiemakelaar actief gesteld die de mogelijkheid voor nieuwe recreatieve wandel-, fiets- en ruiterroutes onderzoekt. Groengebied Amstelland levert ook een eigen bijdrage aan deze projecten. Het programma Mooi Amstelland wordt in 2018 afgerond met het gereedmaken van weidevogelpad. In 2020 wordt het project Fietsbrug langs de A9 over de Gaasp afgerond met subsidiebijdragen vanuit het programma Groene Uitweg. Ook worden vanuit dit programma het project Opwaarderen Gaasperplasgebied en het Wandelnetwerk gerealiseerd. Ten slotte Zal het Ruiterpad Diemperpolder naar planning gereedkomen in 2019.

1.4 Programma accenten 2019

- Faciliteren bestaande en nieuwe evenementen.
- Realiseren middellange termijn projecten 'Opwaarderen Gaasperplasgebied' Focus op: afronden aanleg hoofdroute Gaasperplas en opwaarderen entrees.
- Uitvoeren veiligheidsbeleid aan de hand van het handhavingsplan
- Omvormingsplan dure voorzieningen uitvoeren.
- Onderzoeken nieuwe mogelijkheden van inkomstenwerving.
- Cocreatieproces verduurzaming Ouderkerkerplas en concrete initiatieven begeleiden (dit proces is afhankelijk van de besluitvorming door het bestuur op basis van evaluatie van een pilot gehouden in 2017).
- In 2019 wordt de verhuizing naar een nieuwe locatie van het beheerkantoor voorbereid.

1.5 Financiële uitgangspunten 2019

• **Index:** De kosten worden verhoogd met een index voor 2019 gebaseerd op inflatiecijfer CBS (CPI nov. 2017). De participantenbijdrage wordt ook verhoogd met deze index.

• **Inzet op verbreden aanbod/verhogen inkomsten** in alle deelgebieden van het recreatieschap, voor duurzame instandhouding en om ontwikkelingskansen van het Groengebied optimaal te benutten.

1.5.1 Overzicht participantenbijdrage 2018 - 2019

	programma begroting 2018	+ index		begrotings-wijziging 2018
Indexatie		0,00%		
Provincie Noord-Holland	€ 888.943	-		€ 888.943
Gemeente Amstelveen	€ 500.203	-		€ 500.203
Gemeente Amsterdam	€ 1.567.599	-		€ 1.567.599
Gemeente Diemen	€ 152.909	-		€ 152.909
Gemeente Ouder-Amstel	€ 76.520	-		€ 76.520
Totaal participantenbijdrage	€ 3.186.174	€ -	€ -	€ 3.186.174

	begrotings-wijziging 2018	+ index	programma begroting 2019
Indexatie		1,50%	
Provincie Noord-Holland	€ 888.943	13.334	€ 902.277
Gemeente Amstelveen	€ 500.203	7.503	€ 507.706
Gemeente Amsterdam	€ 1.567.599	23.514	€ 1.591.113
Gemeente Diemen	€ 152.909	2.294	€ 155.203
Gemeente Ouder-Amstel	€ 76.520	1.148	€ 77.668
Totaal participantenbijdrage	€ 3.186.174	€ 47.793	€ 3.233.967

1.5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit heeft betrekking op de middelen en mogelijkheden waarover het Groengebied Amstelland beschikt om niet begrote kosten te dekken. De risico's die zich kunnen voordoen bij het GGA zijn in 2017 opnieuw geïnventariseerd en gekwantificeerd. De uitwerking hiervan is als bijlage opgenomen in de jaarrekening 2017. Vanaf 2016 dienen conform BBV een aantal kengetallen te worden vermeld, zoals opgenomen in onderstaande tabel.

	BGR 2017	JR 2017	BGR 2018
netto schuldquote	-61%	-76%	-78%
idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-61%	-76%	-83%
solvabiliteitsrisico	89%	87%	88%
structurele exploitatieruimte	6%	31%	18%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	BGR 2019	BGR 2020	BGR 2021
netto schuldquote	-63%	-73%	-80%
idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-63%	-73%	-80%
solvabiliteitsrisico	87%	88%	88%
structurele exploitatieruimte	8%	8%	12%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

** De bij het Nationaal Groenfonds in beheer gehouden gelden t.b.v. de projectrekening Diemerbos zijn bij berekening van de kengetallen buiten beschouwing gelaten.*

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Een negatieve ratio is dus voldoende.

De solvabiliteitsratio (Eigen vermogen/balanstotaal) geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd.
Het balanstotaal is echter optisch hoog door het beheren van de projectgelden t.b.v. het Diemerbos.
Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. De commissie BBV geeft aan dat een ratio > 0,6% acceptabel is.

2.1 Geprognosticeerde balans

Activa	31-12-2019	31-12-2018
Materiële vaste activa	**2.704**	**8.111**
Vorderingen op lange termijn		
Leningen u/g	-	-
Totaal vorderingen op lange termijn	**-**	**-**
Saldo werkkapitaal	**2.784.908**	**3.152.024**
Totaal	**2.787.613**	**3.160.136**

Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Reserves		
Algemene reserve	1.076.625	1.232.841
Bestemmingsreserve vervangingsinvest.	1.457.970	1.386.070
Bestemmingsreserve investeringen	253.018	541.225
Totaal reserves en fondsen	**2.787.613**	**3.160.136**
Totaal	**2.787.613**	**3.160.136**

Staat van reserves

Naam van de reserves	Jaar	Saldo 1 januari	Onttrekking	Dotatie	Saldo 31 december
Algemene reserve	2018	€ 1.421.930	€ 194.793	€ 5.704	€ 1.232.841
Bestemmingsreserve Vervangingsinv.	2018	€ 809.170	€ 300.000	€ 876.900	€ 1.386.070
Bestemmingsreserve Investeringen	2018	€ 663.871	€ 131.521	€ 8.875	€ 541.225
Totaal reserves/fondsen		**€ 2.894.971**	**€ 626.314**	**€ 891.479**	**€ 3.160.136**
Naam van de reserves	Jaar	Saldo 1 januari	Onttrekking	Dotatie	Saldo 31 december
Algemene reserve	2019	€ 1.232.841	€ 156.216	€ -	€ 1.076.625
Bestemmingsreserve Vervangingsinv.	2019	€ 1.386.070	€ 830.000	€ 901.900	€ 1.457.970
Bestemmingsreserve Investeringen	2019	€ 541.225	€ 297.082	€ 8.875	€ 253.018
Totaal reserves /fondsen		**€ 3.160.136**	**€ 1.283.298**	**€ 910.775**	**€ 2.787.613**

2.2 Meerjarenoverzicht

index: 1,50% cf programmabegroting 2019

Deelprogramma		2018	2019	2020	2021	2022
	Lasten					
1. Gebiedsbeheer	regulier beheerbudget	1.282.244	1.301.478	1.321.000	1.340.815	1.360.927
	verhoging regulier budget obv beheerberekening 2015	50.000	50.750	51.511	52.284	53.068
	totaal regulier budget	1.332.244	1.352.228	1.372.511	1.393.099	1.413.995
	incidenteel: GO/V	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
	verhoging incidenteel budget obv beheerberekening 2015		350.000	172.500	324.500	545.000
	totaal incidenteel: GO/V	300.000	650.000	472.500	624.500	845.000
	saldo beheerbudget	**1.632.244**	**2.002.228**	**1.845.011**	**2.017.599**	**2.258.995**
	overige bedrijfskosten regulier	128.477	130.404	132.360	134.345	136.360
	inzet RNH regulier	588.861	597.694	606.659	615.759	624.995
	incidenteel: overig	13.666	187.461	-	-	-
	saldo gebiedsbeheer	**2.363.248**	**2.917.787**	**2.584.030**	**2.767.703**	**3.020.350**
2. Toezicht	regulier	**473.889**	**480.996**	**488.211**	**495.534**	**502.967**
3. Financiën	regulier	68.408	69.354	70.394	71.450	72.522
	incidenteel	-24.605	-22.809	-23.151	-23.498	-23.850
	saldo financiën	**43.803**	**46.545**	**47.243**	**47.952**	**48.672**
4. Bestuursadvisering	regulier	199.997	202.997	206.042	209.133	212.270
	incidenteel: r.monitor, juridisch advies	17.951	18.220	18.493	18.770	19.052
	incidenteel: koudewinning Ouderkerkerplas	4.630	4.699	4.769	4.841	4.914
	incidenteel: cocreatieproces energie O'plas	8.300	-	-	-	-
	saldo bestuursadvisering	**230.878**	**225.916**	**229.304**	**232.744**	**236.236**
5. Secretariaat	regulier	**47.754**	**48.470**	**49.197**	**49.935**	**50.684**
6. Communicatie	regulier	75.113	76.239	77.383	78.544	79.722
	incidenteel	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
	saldo communicatie	**84.113**	**85.239**	**86.383**	**87.544**	**88.722**
7. Inrichting en Ontwikkeling	regulier	125.245	127.124	129.031	130.966	132.930
	incidenteel: ruiterroute Diemerpolder	65.000	-	-	-	-
	incidenteel: uitvoeringsprogramma	30.000	30.000	-	-	-
	incidenteel: werving horeca Diemerbos	25.100	-	-	-	-
	incidenteel: horeca O'plas	53.639	-	-	-	-
	incidenteel: sloepennetwerk A'dam-Amstelland	53.980	-	-	-	-
	incidenteel: fietsbrug over de Gaasp	3.103	2.739	1.281.335	-	-
	incidenteel: fietspaden Diemerbos fase 2	7.500	10.000	-	-	-
	incidenteel: hoofdroute noordoever G'plas	5.300	585.652	585.652	-	-
	incidenteel: wandelnetwerk Amstelland	-	215.000	215.000	-	-
	saldo inrichting & ontwikkeling	**368.867**	**970.515**	**2.211.018**	**130.966**	**132.930**
	totaal lasten	**3.612.552**	**4.775.468**	**5.695.386**	**3.812.378**	**4.080.561**
	Baten					
1. Gebiedsbeheer	regulier	569.541	599.387	608.378	617.504	626.767
	incidenteel	24.904	-			
7. Inrichting en Ontwikkeling	incidenteel	97.098	569.591	1.815.385	-	-
	resterende taakstelling dekking beheertekort	-	-	65.000	65.000	35.000
	Bijdrage participanten*	3.186.174	3.233.967	3.282.477	3.331.714	3.381.690
	totaal baten	**3.877.717**	**4.402.945**	**5.771.240**	**4.014.218**	**4.043.457**
	resultaat voor bestemming	**265.165**	**-372.523**	**75.854**	**201.840**	**-37.104**

jaar	2018	2019	2020	2021	2022
Algemene reserve	1.232.841	1.076.625	669.134	592.543	467.505
Bestemmingsreserve Vervangingsinv.	1.386.070	1.457.970	1.888.170	2.166.370	2.254.070
Bestemmingsreserve Investeringen	541.225	253.018	305.935	305.935	305.935
reserves/fondsen per 31-12	3.160.136	2.787.613	2.863.239	3.064.848	3.027.510
weerstandsvermogen	670.000	670.000	670.000	670.000	670.000
* Totaal bijdrage participanten	**3.186.174**	**3.233.967**	**3.282.477**	**3.331.714**	**3.381.690**
Verdeling:					
Provincie Noord-Holland	888.943	902.277	915.811	929.548	943.492
Gemeente Amstelveen	500.203	507.706	515.322	523.052	530.898
Gemeente Amsterdam	1.567.599	1.591.113	1.614.980	1.639.205	1.663.793
Gemeente Diemen	152.909	155.203	157.531	159.894	162.292
Gemeente Ouder-Amstel	76.520	77.668	78.833	80.015	81.215
	3.186.174	3.233.967	3.282.477	3.331.714	3.381.690

In 2015 is het benodigde beheerbudget van het totale beheer areaal van het Groengebied doorgerekend. Daaruit wordt duidelijk dat er een tekort is van € 800.000. In bovenstaande meerjarenbegroting is met ingang van 2019 het totale benodigde budget opgenomen. Het bestuur heeft op 20 april 2017 een besluit genomen over de wijze waarop beheertekort wordt opgelost. Dit besluit, dat een verlaging van de kosten met € 150.000, een verhoging van de inkomsten met € 250.000 en een verhoging van de participantenbijdrage met € 400.000 per 2018 omvat, is verwerkt in deze programmabegroting en in bovenstaande meerjarenraming. Het is echter niet geheel zeker dat de beoogde verhoging van de inkomsten met € 250.000 ook daadwerkelijk kan worden gerealiseerd. Indien het niet mogelijk blijkt om de beoogde verhoging van de inkomsten te realiseren, kan dit ertoe leiden dat de participantenbijdrage verder verhoogd moet worden dan het bedrag van € 400.000 waartoe nu besloten is.

2.3 Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2019

Deelprogramma	Begroting 2019 lasten	Begroting 2019 baten	Begroting 2019 saldo	Begroting na wijziging 2018 lasten	Begroting na wijziging 2018 baten	Begroting na wijziging 2018 saldo	Rekening 2017 lasten	Rekening 2017 baten	Rekening 2017 saldo
1 Gebiedsbeheer	2.917.787	599.387	- 2.318.400	2.363.248	594.445	- 1.768.803	2.350.179	741.262	- 1.608.916
2 Toezicht	480.996	-	- 480.996	473.889	-	- 473.889	394.583	-	- 394.583
3 Financiën	46.545	-	- 46.545	43.803	-	- 43.803	46.627	90	- 46.537
4 Bestuursadvisering	225.916	-	- 225.916	230.878	-	- 230.878	263.995	-	- 263.995
5 Secretariaat	48.470	-	- 48.470	47.754	-	- 47.754	56.371	-	- 56.371
6 Communicatie	85.239	-	- 85.239	84.113	-	- 84.113	76.119	-	- 76.119
7 Inrichting & ontwikkeling	970.515	569.591	- 400.924	368.867	97.098	- 271.769	1.017.546	293.872	- 723.675
Bijdrage participanten		3.233.967	3.233.967		3.186.174	3.186.174		2.768.181	2.768.181
Totaal lasten en baten	**4.775.468**	**4.402.945**	**- 372.523**	**3.612.552**	**3.877.717**	**265.165**	**4.205.419**	**3.803.405**	**- 402.014**
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	**- 372.523**			**265.165**			**- 402.014**		
Resultaatbestemming									
Toevoeging algemene reserve	-	-	-	5.704	-	5.704	111.499	-	111.499
Onttrekking algemene reserve	-	156.216	- 156.216	-	194.793	- 194.793	-	519.927	- 519.927
Toevoeging bestemmingsreserve vervangingsin	901.900	-	901.900	876.900	-	876.900	469.107	-	469.107
Onttrekking bestemmingsreserve vervangingsin	-	830.000	- 830.000	-	300.000	- 300.000	-	409.040	- 409.040
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	8.875	-	8.875	8.875	-	8.875	7.650	-	7.650
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-	297.082	- 297.082	-	131.521	- 131.521	-	61.303	- 61.303
Totaal lasten en baten	**5.686.243**	**5.686.243**	-	**4.504.031**	**4.504.031**	-	**4.793.675**	**4.793.675**	-
Gerealiseerde resultaat	-			-			-		
Totalen-generaal	**5.686.243**	**5.686.243**	**-**	**4.504.031**	**4.504.031**	**-**	**4.793.675**	**4.793.675**	**-**

2.4 Toelichting op baten en lasten over 2019 per deelprogramma

3.1 Gebiedsbeheer

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	1.482.632	1.460.721	1.413.227
Inzet RNH regulier	597.694	588.861	510.333
Totaal lasten regulier	**2.080.326**	**2.049.582**	**1.923.560**
Baten:			
Opbrengsten regulier	599.387	569.541	549.056
Totaal baten regulier	**599.387**	**569.541**	**549.056**
Saldo regulier	**- 1.480.939**	**- 1.480.041**	**- 1.374.504**
Lasten:			
Lasten incidenteel	822.461	307.351	417.792
Inzet RNH incidenteel	15.000	6.315	8.827
Totaal lasten incidenteel	**837.461**	**313.666**	**426.619**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	24.904	151.407
Project subsidies	-	-	40.799
Totaal baten incidenteel	**-**	**24.904**	**192.206**
Saldo incidenteel	**- 837.461**	**- 288.762**	**- 234.412**
Saldo Gebiedsbeheer	**- 2.318.400**	**- 1.768.803**	**- 1.608.916**

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Groot onderhoud/vervangingen:			
groot onderhoud (half) verhardinger	450.000	-	450.000
groot onderhoud bruggen/ steigers	200.000	-	200.000
einde erfpacht WA, huisvesting en domicilie groengebied	180.000	-	180.000
Overig:			
advieskosten	7.461	-	7.461
	837.461	-	837.461

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
dagelijks onderhouden bestaande recreatielandschap	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
dagelijks onderhouden bestaande recreatievoorzieningen	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
controleren veiligheids- en onderhoudssituatie	onveilige situaties voorkomen	x			x
updaten meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	actuele en haalbare meerjarenraming	x		x	
uitvoeren meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	uitgevoerd volgens planning en binnen budget	x		x	
bijhouden beheersysteem	beheerssysteem up to date	x			
controleren zwemwaterkwaliteit	verontreiniging tijdig opgemerkt	x			
uitgeven en reguleren vergunningen/gebruiksovereenkomsten	naleving gecontroleerd	x			
begeleiden van kleine en middelgrote evenementen	organisator tevreden over dienstverlening schap		x		
onderhouden contacten andere gebruikers en beheerders binnen recreatiegebied	goede relaties andere partijen	x		x	x
behandeling klachten	binnen termijn van 4 wkn behandeld		x		x
begeleiden werkzaamheden vrijwilligers en werknemers werkvoorzieningsschappen	inzet nuttig voor schap en bevredigend voor deelnemers			x	x
zoeken naar mogelijkheden goedkoper beheren	hogere efficiëntie beheer	x		x	x
inschakelen agrariërs bij beheer	lagere beheerlasten	x		x	
coördineren grote evenementen	optimale opbrengsten voor recreatieschappen Noord-Holland		x	x	
begeleiden Amsterdam Open Air, Gaasperpleasure, Buiten Westen en sportevenementen	organisator/gemeente/partners/ omwonenden tevreden over dienstverlening schap	x	x	x	

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
Einde erfpacht WA, huisvesting en domicilie groengebied	In 2019 wordt het huidige beheerkantoor WA gereedgemaakt voor verhuizing, en wordt de verhuizing naar de nieuwe locatie voorbereid	x		x	

3.2 Toezicht

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	31.275	30.814	25.450
Inzet RNH regulier	449.721	443.075	369.133
Totaal lasten regulier	**480.996**	**473.889**	**394.583**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 480.996**	**- 473.889**	**- 394.583**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo Toezicht	**- 480.996**	**- 473.889**	**- 394.583**

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
toezicht houden en handhaven volgens Algemene Verordening	recreanten voelen zich veilig; toezicht conform handhavingsplan	x			x
vervullen rol gastheer in het gebied	recreanten tevreden over gastheerschap	x			x
jaarlijks opstellen handhavingsplan	handhaving toegespitst op actuele noodzaak	x			
specifieke handhaving: zichtbaarheid en handhaving verbeteren	waarborgen veiligheidsgevoel recreanten & maatschappelijke draagvlak		x		x

3.3 Financiën

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	12.667	12.559	12.682
Inzet RNH regulier	56.687	55.849	51.674
Totaal lasten regulier	**69.354**	**68.408**	**64.356**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	90
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**90**
Saldo regulier	**- 69.354**	**- 68.408**	**- 64.266**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	6.002
Inzet RNH incidenteel	- 22.809	- 24.605	- 23.731
Totaal lasten incidenteel	**- 22.809**	**- 24.605**	**- 17.729**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**22.809**	**24.605**	**17.729**
Saldo Financiën	**- 46.545**	**- 43.803**	**- 46.537**

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
opstellen van de begroting, voortgangsrapportage en jaarrekening	correcte en leesbare financiële stukken met goedkeurende controleverklaring	x		x	
voeren financiële administratie	correcte en betrouwbare administratie	x		x	
beheren financiële middelen	optimaal beheer financiële middelen	x		x	
jaarlijks herijking van de berekening van het gewenste weerstandsvermogen	weerstandsvermogen geëvalueerd en up-to-date	x		x	

3.4 Bestuursadvisering

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	2.823	2.781	5.435
Inzet RNH regulier	200.174	197.216	222.889
Totaal lasten regulier	**202.997**	**199.997**	**228.325**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 202.997**	**- 199.997**	**- 228.325**
Lasten:			
Lasten incidenteel	12.759	12.571	15.616
Inzet RNH incidenteel	10.160	18.310	20.055
Totaal lasten incidenteel	**22.919**	**30.881**	**35.670**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**- 22.919**	**- 30.881**	**- 35.670**
Saldo Bestuursadvisering	**- 225.916**	**- 230.878**	**- 263.995**

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
recreatiemonitor	11.977	-	11.977
advieskosten	6.243	-	6.243
inzet rnh koudewinning Ouderkerkerplas	4.699	-	4.699
	22.919	-	22.919

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
adviseren bestuur	goed voorbereide besluitvorming en informele advisering	x			
relatie met participanten onderhouden	ambtenaren en bestuurders tevreden over de dienstverlening				x
belangenbehartiging en advisering aan derden	gereageerd op zaken met directe relatie doelstelling schap	x			x
adequaat reageren op actualiteiten	vragen binnen 2 weken beantwoord				x
bewaken uitvoering van het programma en de jaaropdracht	programma uitgevoerd conform opdracht bestuur en binnen de gestelde kaders	x			
monitoren van de beleidsdoelen	evaluatie van de doelen van het programma	x	x	x	x
heroverweging inzet reserve	op basis van evaluatie voortgang uitvoeringsprogramma en meerjarenraming vervanging	x		x	

Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
recreatiemonitor: aantal bezoeken monitoren en rapporteren	aantal bezoekers gemeten conform wensen bestuur				x
koudewinning Ouderkerkerplas	duidelijkheid over inkomsten uit koudewinning			x	

3.5 Secretariaat

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	48.470	47.754	56.371
Totaal lasten regulier	**48.470**	**47.754**	**56.371**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 48.470**	**- 47.754**	**- 56.371**
Lasten:			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo Secretariaat	**- 48.470**	**- 47.754**	**- 56.371**

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
breed bekendmaken van de bestuursbesluiten	participanten op de hoogte van besluitvorming	x			x
organiseren vergaderingen AC, DB en AB, inclusief voorbereiding en nazorg	3 bestuursrondes per jaar begeleid	x			
secretariële ondersteuning	afhandeling post en telefoon, archivering	x			

3.6 Communicatie

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	15.936	15.701	10.309
Inzet RNH regulier	60.303	59.412	61.069
Totaal lasten regulier	**76.239**	**75.113**	**71.378**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 76.239**	**- 75.113**	**- 71.378**
Lasten:			
Lasten incidenteel	9.000	9.000	4.741
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	**9.000**	**9.000**	**4.741**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	**-**	**-**	**-**
Saldo incidenteel	**- 9.000**	**- 9.000**	**- 4.741**
Saldo Communicatie	**- 85.239**	**- 84.113**	**- 76.119**

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
communicatiestrategie uitvoeren	gerichte inzet en vernieuwen van analoge en digitale communicatiemiddelen	x	x		x
voorzien in goede & actuele terreininformatie voor recreanten en omwonenden	bebording en schriftelijke informatievoorziening up to date en betrouwbaar; gericht informatie geven over werkzaamheden in het gebied	x	x		x

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
promoten gebied	behoud en uitbreiding van de relatie met diverse doelgroepen uit de communicatiestrategie	x	x		x
benaderen pers en verwerven publiciteit	positieve free publicity verworven; activiteiten en actualiteiten verspreid	x	x		x
verzorgen digitale media en beheren website	website up to date	x	x		x
gebruik sociale media	promotie schap en trekken nieuwe bezoekers		x		x

3.7 Inrichting & Ontwikkeling

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	127.124	125.245	172.813
Totaal lasten regulier	**127.124**	**125.245**	**172.813**
Baten:			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	**-**	**-**	**-**
Saldo regulier	**- 127.124**	**- 125.245**	**- 172.813**
Lasten:			
Lasten incidenteel	792.252	160.319	774.231
Inzet RNH incidenteel	51.139	83.303	70.502
Totaal lasten incidenteel	**843.391**	**243.622**	**844.733**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	569.591	97.098	293.872
Totaal baten incidenteel	**569.591**	**97.098**	**293.872**
Saldo incidenteel	**- 273.800**	**- 146.524**	**- 550.862**
Saldo Inrichting & Ontwikkeling	**- 400.924**	**- 271.769**	**- 723.675**

Onderbouwing incidentele lasten en baten (per project uitgesplitst)

	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Uitvoeringsprogramma	30.000	30.000	-
Hoofdroute noordoever G'plas	585.652	334.261	251.391
Wandelnetwerk Amstelland	215.000	183.716	31.284
Fietsbrug over de Gaasp	2.739	2.739	-
Fietspaden Diemerbos fase 2	10.000	10.000	-
Overige projecten	-	8.875	-8.875
	843.391	569.591	273.800

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
coördineren en begeleiden maatschappelijke stages	scholen tevreden over verloop				x
juridische advisering	juridisch advies en toetsing uitgevoerd	x	x	x	x
beheren vastgoedcontracten	marktconforme opbrengsten uit grond, gebouwen en Leisure ondernemingen	x			
aanvullen beheerssysteem	informatie beheerssysteem snel en eenvoudig toegankelijk	x			
grondverwerving en grondruil	grondverwerving en –ruil in goede afstemming met partners			x	
potentiele ondernemers en organisatoren begeleiden	succesvolle exploitaties		x	x	
actief verwerven inkomsten	hogere baten voor het schap			x	
begeleiden aanleg Oostelijke Ontsluitingsweg IJburg	project naar tevredenheid begeleid		x		
begeleiden verbreding A2-A9	project naar tevredenheid begeleid		x		

3.8 Totaal

Financieel overzicht:

	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten:			
Bedrijfskosten regulier	1.545.333	1.522.576	1.467.104
Inzet RNH regulier	1.540.173	1.517.412	1.444.282
Totaal lasten regulier	**3.085.506**	**3.039.988**	**2.911.386**
Baten:			
Opbrengsten regulier	599.387	569.541	549.146
Totaal baten regulier	**599.387**	**569.541**	**549.146**
Saldo regulier	**- 2.486.119**	**- 2.470.447**	**- 2.362.240**
Lasten:			
Lasten incidenteel	1.636.472	489.241	1.218.382
Inzet RNH incidenteel	53.490	83.323	75.652
Totaal lasten incidenteel	**1.689.962**	**572.564**	**1.294.033**
Baten:			
Opbrengsten incidenteel	-	24.904	151.407
Project subsidies	569.591	97.098	334.670
Totaal baten incidenteel	**569.591**	**122.002**	**486.078**
Saldo incidenteel	**- 1.120.371**	**- 450.562**	**- 807.956**
Saldo Totaal	**- 3.606.490**	**- 2.921.009**	**- 3.170.195**

Toelichting op onderscheid reguliere/incidentele baten en lasten	
Regulier	Jaarlijks terugkerende baten en lasten die voortvloeien uit reguliere bedrijfsvoering van het schap
Incidenteel	baten en lasten die zich eenmalig of periodiek voordoen. Dat kan zijn binnen een boekjaar of jaargrensoverschrijdend. Kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen vallen hier ook onder.

4. OVERZICHT VAN STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER KOSTENSOORT

Omschrijving	Begroting 2019	Begroting na wijziging 2018	Jaarrekening 2017
Lasten			
Inhuur personeel RNH regulier	1.540.173	1.517.412	1.444.282
Bestuurskosten	2.823	2.781	5.435
Kantoorkosten	33.724	33.225	29.295
Vervoerskosten	30.403	29.955	27.705
PR & marketing	10.106	9.957	13.813
Bedrijfskosten	1.476.063	1.454.250	1.400.783
Projectkosten*	1.676.258	559.062	1.278.187
Afschrijvingen	5.407	5.407	5.407
Rentekosten	511	503	449
Bijzondere baten en lasten	-	-	63
Totaal lasten	**4.775.468**	**3.612.552**	**4.205.419**
Baten			
Exploitatieopbrengsten	599.387	569.541	549.056
Financiële baten	-	-	90
Overige opbrengsten	-	24.904	151.407
Project subsidies	569.591	97.098	334.670
Totaal baten	**1.168.978**	**691.543**	**1.035.224**
Resultaat deelprogramma's	**- 3.606.490**	**- 2.921.009**	**- 3.170.195**
Bijdrage participanten	3.233.967	3.186.174	2.768.181
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**- 372.523**	**265.165**	**- 402.014**
Resultaatbestemming			
Toevoeging algemene reserve	-	5.704	111.499
Onttrekking algemene reserve	- 156.216	- 194.793	- 519.927
Toevoeging bestemmingsreserve vervangingsinv.	901.900	876.900	469.107
Onttrekking bestemmingsreserve vervangingsinv.	- 830.000	- 300.000	- 409.040
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	8.875	8.875	7.650
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	- 297.082	- 131.521	- 61.303
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**-**

* projectkosten zijn inclusief inhuur personeel RNH incidenteel, groot onderhoud en overige investeringen

3. BEPALINGEN FINANCIEEL BEHEER

Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is van toepassing op de begroting van recreatieschap Groengebied Amstelland. Dit betekent dat in afzonderlijke paragrafen in de begroting de beleidslijnen met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen dienen te worden vastgelegd. De begroting dient ten minste de volgende paragrafen te bevatten, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is, namelijk lokale heffingen, weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid. Deze onderwerpen worden hieronder toegelicht voor de begroting van Groengebied Amstelland.

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt inzicht in de opbouw van het weerstandsvermogen en een toelichting op de inventarisatie van de risico's voor het recreatieschap gegeven.

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin Groengebied Amstelland in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit -zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het Groengebied Amstelland beschikt om niet begrote kosten te dekken- en alle risico's waarvoor geen maatregelen getroffen zijn en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

3.1.1 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van het recreatieschap wordt opgebouwd uit:

1. De budgettaire ruimte (post onvoorzien);
Binnen de begroting 2019 is geen structurele post "Onvoorzien" opgenomen, welke is bedoeld om eventuele niet voorziene lasten in de loop van het jaar te kunnen opvangen. Bij Groengebied Amstelland heeft iedere onvoorziene last van substantiële betekenis tot direct gevolg dat de uitvoering van het beleid onder druk komt te staan.

2. De reserves;
Reserves kunnen in het algemeen worden onderscheiden in algemene, bestemmings- en stille reserves. De reserves van Groengebied Amstelland zijn een Algemene Reserve, een Bestemmingsreserve Vervangingsinvesteringen en een Bestemmingsreserve Investeringen.

Hieronder volgt een overzicht van de reserves van het recreatieschap in 2019:

	1-1-2019	31-12-2019
a. Algemene reserve	€ 1.232.841	€ 1.076.625
b. Bestemmingsreserve Vervangingsinvest.	€ 1.386.070	€ 1.457.970
c. Bestemmingsreserve Investeringen	€ 541.225	€ 253.018
	€ 3.160.136	€ 2.787.613

Stille reserves zijn activa die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en direct verkoopbaar zijn. Op basis van het thans gevoerde beleid heeft het recreatieschap geen stille reserves.

3. Voorzieningen
Er zijn geen voorzieningen aanwezig.

3.1.2 Inventarisatie van de risico's

Jaarlijks worden de risico's voor het recreatieschap gekwantificeerd. De laatste uitwerking hiervan is als bijlage bij de jaarrekening 2017 meegezonden. De kwantificering van de risico's heeft geleid tot een gewenst weerstandsvermogen van € 670.000. De huidige reserves (weerstandscapaciteit) liggen op het niveau van de berekende risico's.

3.1.3 beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's

De weerstandscapaciteit wordt vanaf het jaar 2003 conform de Gemeenschappelijke Regeling van Groengebied Amstelland en het beleidsplan opgebouwd door het positieve resultaat toe te voegen aan het fonds Groengebied Amstelland. Als gevolg van de indexering van de participantenbijdrage en het wegvallen van de aflossing op versneld afgeschreven investeringen wordt de algemene reserve vanaf 2010 weer langzaam opgebouwd. Het beleid is er op gericht om de reserves te consolideren. Het recreatieschap accepteert daarbij wel het renterisico, maar geen beleggingsrisico’s.

Er is besloten om het structurele beheertekort van € 800.000 waarvan sprake is, op te vangen door middel van een combinatie van het verlagen van beheeruitgaven door beheerversobering (ad € 150.000), een structurele verhoging van de participantenbijdrage met € 400.000 en de verwerving van meer inkomsten (€ 250.000). Er bestaat echter nog onzekerheid over de haalbaarheid van de beoogde verwerving van € 250.000 aan extra inkomsten. Indien het niet mogelijk blijkt om de beoogde verhoging van de inkomsten te realiseren, kan dit ertoe leiden dat de participantenbijdrage verder moet worden verhoogd.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het onderhoud van de kapitaalgoederen, welke op basis van de BBV dienen te worden opgenomen in de begroting. De in de BBV gehanteerde indeling wijkt enigszins af van de indeling die in de huidige beheermethodiek van het Groengebied wordt gehanteerd.

3.3.1 Algemeen beleidskader

De hoofddoelstelling van Groengebied Amstelland is het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu. In de ontwikkelingsvisie van het recreatieschap ‘Behoud door ontwikkeling’ wordt het behoud en de ontwikkeling van het groengebied beschreven. Voor het onderhoud van kapitaalgoederen komt dit onder andere tot uiting door te streven naar instandhouding van het bestaande recreatielandschap door beheer en onderhoud van de in het gebied aanwezige voorzieningen. Hieronder valt niet alleen het structureel groot onderhoud van bijvoorbeeld verhardingen en bruggen, maar ook regulier beheer van het groen, zoals maaien.

In Groengebied Amstelland zijn het 'Referentiekader onderhoud' en de 'Kwaliteitscatalogus Groengebied Amstelland' opgesteld. Deze beleidskaders dienen als referentie voor het vaststellen van het gewenste onderhoudsniveau van kapitaalgoederen in het gebied. Beide beleidskaders bieden de mogelijkheid om de aanwezige kwaliteit van het gebied te kunnen toetsen aan de gewenste kwaliteit en geven een objectieve basis en een realistisch ambitieniveau voor de aanwezige en gewenste voorzieningen.

In de kwaliteitscatalogus wordt uitgegaan van twee kwaliteitsniveaus: ‘acceptabel’ en ‘ambitie’. Bij ‘acceptabel’ geldt, dat het beheer toereikend is om de voorzieningen duurzaam in stand te houden. De inrichtingselementen functioneren, er is weinig kans op gegronde schadeclaims. Qua belevingswaarde en esthetische kwaliteit ‘kan het er mee door’. Ter illustratie van de beeldkwaliteit; in bomenrijen kunnen gaten vallen, op gazons is enig zwerfvuil aanwezig, in de verharding zitten gaten, maar het is niet gevaarlijk. Het kwaliteitsniveau ‘ambitie’ is een stapje hoger. Het netheidsaspect speelt een grotere rol: ‘het ziet er goed uit’. Ter illustratie van de beeldkwaliteit van dit niveau; bomenrijen en beplantingen zijn ‘heel’, er is geen zwerfvuil aanwezig, fietspaden zijn comfortabel om te fietsen, zonder gaten, zonder wateroverlast. Met de hierboven beschreven kwaliteitsniveaus dient in de praktijk pragmatisch te worden omgegaan omdat plaatselijk bijvoorbeeld ten gevolge van de gebruiksintensiteit een ander, meestal hoger, beheerniveau gewenst is.

3.3.2 Categorie Verhardingen

Groengebied Amstelland heeft totaal 36 hectare aan verhardingen in de vorm van gesloten verharding (asfalt) voor rijbanen, parkeerterreinen, fiets- en wandelpaden en half verharding voor de overige wandelpaden. Ook de ruiterpaden zijn in deze categorie opgenomen. De wegen en paden worden periodiek geïnspecteerd om vast te stellen waar onderhoud noodzakelijk is.

Jaarlijks wordt er groot onderhoud aan een deel van de verhardingen uitgevoerd vanuit bestemmingsreserve GO/V Naar verwachting gaan vanaf 2019 de werkzaamheden t.b.v. de opwaardering recreatiegebied Gaasperplas van start.

Het kwaliteitsbeeld van verhardingen in het recreatieschap: de verhardingen van het gebied zijn vastgesteld op het niveau ‘acceptabel’, waarbij er een verharding is zonder gaten maar waarin enkele ongevaarlijke kuilen of ribbels zijn toegestaan. De verharding is enigszins gebrokkeld en herstellocaties zijn duidelijk zichtbaar. Bij gladheid wordt de verharding niet gestrooid.

Verhardingen	2018	2019	2020	2021	2022
GO/V	100.000	450.000	472.500	450.000	675.000
Regulier budget	326.000	330.900	335.900	340.900	346.000

3.3.3 Categorie groen, grasvegetatie

Het groengebied bevat in totaal 308 hectare aan grasvegetatie in de vorm van intensieve- en extensieve grasvegetatie, moeras en rietlanden. Voor 2018 wordt het onderhoud gedekt uit de reguliere begroting. De komende jaren staan geen extra grote werken in de planning.

Het kwaliteitsbeeld van groen en grasvegetaties in het recreatieschap: het kwaliteitsbeeld bij intensieve vegetatie heeft een niveau acceptabel waarbij beperkte schade aanwezig is door topdagen en enige schade door droogte acceptabel is. Enige zwerfvuil is aanwezig. Het kwaliteitsbeeld bij extensieve vegetatie heeft veelal een niveau acceptabel. Waar de omstandigheden gunstig zijn, d.w.z. de biodiversiteit veel mogelijkheden biedt is het beheer gericht op het niveau ambitie. De vegetatie heeft dan veel variatie waarbij plaatselijk enige storingsvegetatie aanwezig is.

Grasvegetatie	2018	2019	2020	2021	2022
GO/V					
Regulier budget	350.000	355.300	360.600	366.000	371.500

3.3.4 Categorie groen, beplanting

Het recreatiegebied Groengebied Amstelland heeft totaal 115 ha beplanting bestaande uit cultuurlijk- en natuurlijke beplanting. Daarnaast zijn in het recreatiegebied Gaasperplas nog delen aanwezig van de cultuurtuinen, zoals het Rosarium, een vaste plantentuin en veel hagen.

Het kwaliteitsbeeld van cultuurlijke beplanting in het recreatieschap: het kwaliteitsbeeld van cultuurlijke beplanting heeft een niveau acceptabel waarbij de beplanting functioneel is en het eindbeeld deels uit de oorspronkelijke soorten bestaat. Incidenteel worden gaten in bomenrijen en beplanting geaccepteerd en is beperkte zwerfvuil aanwezig. De randen van plantvakken mogen maximaal 2 meter buiten het vak treden. In afwachting van de herinrichting Gaasperplas wordt op dit moment ook in de cultuurtuinen het niveau acceptabel gehanteerd.

Voor 2018 wordt het onderhoud gedekt uit de begroting. Het groot onderhoud en de vervangingen worden gedekt uit de bestemmingsreserve GO/V.

Beplanting	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
GO/V					
Regulier budget	120.000	121.800	123.600	125.500	127.400

3.3.5 Categorie Water

Het recreatiegebied Groengebied Amstelland heeft totaal 188 ha oppervlakte water.

Het kwaliteitsbeeld van water in het recreatieschap: het kwaliteitsbeeld heeft een niveau acceptabel, waarbij de inrichting met waarschuwingsborden aan de wettelijke eisen voldoen. Het zwemwater voldoet aan de minimale wettelijke eisen (Whvbz).

Onder het reguliere onderhoud wordt tevens gerekend het periodiek schouwen en het op diepte houden van de watergangen (baggeren). Voor 2018 staat de voorbereiding van het baggerplan in het recreatiegebied Gaasperzoom in de planning. De uitkomsten zullen worden verwerkt in de opgave begin 2019. Voor 2018 wordt het onderhoud gedekt uit de begroting. Het groot onderhoud en de vervangingen worden gedekt uit de bestemmingsreserve GO/V.

Watergangen	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
GO/V					
Regulier budget	220.000	223.300	226.600	230.000	233.500

3.3.6 Categorie kunstwerken

Het recreatiegebied Groengebied Amstelland heeft totaal 450 stuks kunstwerken waarvan 140 bruggen en 310 waterstaatkundige voorzieningen zoals stuwen en duikers.

Het kwaliteitsbeeld van kunstwerken in het recreatieschap: het kwaliteitsbeeld heeft over het algemeen het niveau acceptabel, waarbij de veiligheid gewaarborgd dient te zijn.

In het recreatiegebied De Hoge Dijk wordt in 2018 één brug verwijderd en aan één andere brug wordt groot onderhoud gepleegd. Tevens wordt de laatste hand gelegd aan het groot onderhoud aan de fietsbrug over de snelweg A2. Naast regulier onderhoud wordt op basis van periodieke inspectie groot onderhoud uitgevoerd. Bruggen met een groot veiligheidsrisico worden jaarlijks geïnspecteerd (o.a. Veeneikbrug en fietsbrug over de snelweg A2). Voor 2.018 wordt het onderhoud gedekt uit de begroting. Het groot onderhoud en de vervangingen worden gedekt uit de bestemmingsreserve GO/V.

Kunstwerken	2018	2019	2020	2021	2022
GO/V	140.000	200.000	-	160.000	160.000
Regulier budget	100.000	101.500	103.000	104.500	106.100

3.3.7 Categorie Gebouw

Het recreatiegebied Groengebied Amstelland heeft totaal 14 gebouwen in eigen beheer.

Het kwaliteitsbeeld van gebouwen in het recreatieschap: Het kwaliteitsbeeld heeft een niveau acceptabel, waarbij enige graffiti en vernieling zichtbaar kan zijn.

Het onderhoud aan het beheerkantoor Wester Amstel zal in 2018 worden afgerond. Twee andere kleine gebouwen staan op de nominatie om in 2018 gesloopt te worden. De werkplaats in het recreatiegebied De Hoge Dijk is op dit moment gekraakt en zal naar verwachting t.z.t. gesloopt gaan worden. Voor het regulier onderhoud van de rioleringssystemen en pompen zijn servicecontracten afgesloten. Jaarlijks wordt regulier onderhoud uitgevoerd aan de gebouwen van het schap. Naast regulier onderhoud wordt op basis van periodieke inspectie groot onderhoud uitgevoerd. Voor 2018 wordt het onderhoud gedekt uit de begroting. Het groot onderhoud en de vervangingen worden gedekt uit de bestemmingsreserve GO/V.

Gebouwen	2018	2019	2020	2021	2022
GO/V	60.000			14.500	10.000
Regulier budget	86.000	87.300	88.600	89.900	91.200

3.3.8 Categorie Weg- en terreinmeubilair

Het recreatiegebied Groengebied Amstelland heeft totaal 1135 stuks terreinmeubilair waarvan 40 speeltoestellen en 1095 overig terreinmeubilair zoals picknicksets, banken, anti-autopalen, verkeersborden, enzovoorts.

Het kwaliteitsbeeld van weg- en terreinmeubilair in het recreatieschap: het kwaliteitsbeeld heeft een niveau acceptabel, waarbij de speeltoestellen en speelterreinen voldoen aan de wettelijke eisen. (Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen). Enige graffiti en beperkte vernieling is zichtbaar aanwezig en het terreinmeubilair mag max 5 graden uit het lood staan.

Voor 2018 wordt het onderhoud gedekt uit de begroting. Het groot onderhoud en de vervangingen worden gedekt uit de bestemmingsreserve GO/V

Weg- en terr. Meub.	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
GO/V					
Regulier budget	130.000	132.000	134.000	136.000	138.000

3.3.9 Totaal onderhoud kapitaalgoederen

Totaal	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
GO/V	300.000	650.000	472.500	624.500	845.000
Regulier budget	1.332.000	1.352.100	1.372.300	1.392.800	1.413.700
Totaal	**1.632.000**	**2.002.100**	**1.844.800**	**2.017.300**	**2.258.700**

3.4 Financiering

3.4.1 Algemene toelichting op Wet Financiering

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als uitgangspunt het beheersen van risico's. De belangrijkste kenmerken in dat kader is een tweetal randvoorwaarden voor het treasurybeleid. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verlenen van garanties allen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen een prudent karakter (=met beleid en inzicht bezien) moeten hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van onnodige risico's.

Op 19 maart 2003 heeft het Algemeen Bestuur in haar openbare vergadering haar financieringsstatuut vastgesteld in gevolge artikel 57 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en de wet Financiering Decentrale Overheden over de kaders voor de inrichting en uitvoering van de financieringsfunctie. Tevens is in deze vergadering vastgesteld de verordening financieel beheer en controle in gevolge artikel 57 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen en de artikelen 216 en 217 van de provinciewet.

3.4.2 Risicobeheer binnen de Wet Financiering

Binnen de Wet Fido zijn 2 normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. De normen bestaan uit het kasgeldlimiet en de rente-risiconorm. De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet Fido is voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico’s. Hieronder een toelichting op de twee normen:

1. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Het doel van het limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken. In de onderstaande tabel is de kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar bepaald. In de begroting 2019 wordt de kasgeldlimiet niet overschreden. Hieronder de berekening van het kasgeldlimiet:

Begrotingstotaal (lasten)	€ 4.775.468
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	*8,2%*
Kasgeldlimiet	**€ 391.588**

2. Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar. Het doel is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rente lasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening. In de onderstaande tabel is de renterisiconorm voor het begrotingsjaar bepaald. Hieronder de berekening van de risiconorm:

Stand van de vaste schuld per 1 januari		€ -
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage		20%
a. Renterisiconorm		**€ -**
b. Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	
c. Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	
d. Totaal renteherziening op vaste schuld (b-c)	€ -	
e. Nieuw aan te trekken vaste geldleningen	€ -	
f. Nieuw verstrekte vaste geldleningen	€ -	
g. Netto nieuw aan te trekken schuld (e-f)	€ -	
h. Te betalen aflossing vaste schuld	€ -	
i. Bedrag herfinanciering (laagste van g en h)	€ -	
j. Renterisico op vaste schuld (d+g)	€ -	
Begroting beneden renterisiconorm		

Het groengebied heeft geen leningen o/g dus de renterisconorm is € 0.

3.5 Bedrijfsvoering

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is de verzelfstandigde afdeling Groenbeheer van de provincie Noord-Holland, met de provincie als enige aandeelhouder. RNH is een uitvoeringsorganisatie, die als opdrachtnemer voor de besturen van de recreatieschappen werkt.

Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, eerst van 2009-2013. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018). In 2017 is de dienstverlening van Recreatie Noord Holland N.V. opnieuw geëvalueerd. De resultaten hiervan worden begin 2018 aan het bestuur gepresenteerd. Met het oog op de lopende discussies over de GR-en en de MRA (en de rol van RNH daar in) is de intentie de contracten te verlengen met 2 jaar (dus 2019-2020).

5.6 Verbonden partijen

Het recreatieschap Groengebied Amstelland is een samenwerkingsverband, in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. De hieronder vermelde participanten nemen deel aan de

Provincie Noord-Holland
Gemeente Amstelveen
Gemeente Diemen
Gemeente Ouder Amstel
Gemeente Amsterdam

5.7 Grondbeleid

Het Recreatieschap is van mening dat gebieden die binnen de grenzen van de Gemeenschappelijke Regeling vallen, in het beheer van het recreatieschap thuishoren.
Indien het recreatieschap enig zakelijk dan wel persoonlijk recht verwerft op gronden, grenzend aan het gebied, worden deze gronden toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling.

4. OVERIGE GEGEVENS

4.1 Vaststelling door het algemene bestuur

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Groengebied Amstelland in de openbare vergadering van 5 juli 2018.

voorzitter,

MEERJARENINVESTERINGSSCHEMA GROENGEBIED AMSTELLAND 2016-2022

Bedragen vanaf 2019 geindexeerd naar prijspeil 2018 (index 1,50%).

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	totaal
AFRONDING BASISPLAN (KIEZEN VOOR AMSTELLAND)							
DIEMERPOLDERS							
-Overdiemen							-
LANDINRICHTING							
-inr. bij overdracht van bij aankoop in gebruik gegeven percelen		PM	PM	PM			-
NIEUWE ONTWIKKELINGEN							
ROUTEVOORZIENINGEN							
-realisatie TOP's Amstelland	1.571						1.571
-wandelnetwerk Amstelland			215.000	215.000			430.000
INVESTERINGSPROGRAMMA DIEMERBOS							
-fietsbrug over de Gaasp	201.978	3.103	2.739	1.281.335			1.489.155
-fietspaden Diemerbos fase 2	11.334	7.500	10.000				28.834
OUDERKERKERPLAS							
- realisatie bomencompensatie verbreding A9		PM					-
OPWAARDERING GAASPERPLAS							
-hoofdroute noordoever	33.397	5.300	585.652	585.652			1.210.000
AANVULLENDE VOORZIENINGEN							
AANVULLENDE WERKZAAMHEDEN							
-infrastructuur t.b.v. horeca G.plas westzijde							-
-infrastructuur t.b.v. horeca Ouderkerkerplas		53.639					53.639
Uitvoeren/begeleiding Uitvoeringsprogramma GGA	30.217	30.000					60.217
Opwaarderen Gaasperplasgebied	18.156	6.315					24.471
Aanpassen van de bebording in het Groengebied	4.741	9.000	9.000	9.000			31.741
Afschrijving pont Kalfjeslaan	5.407	5.407	5.407	5.407			21.628
Sloepennetwerk Amsterdam-Amstelland	40.723	53.980					94.703
TOTAAL INVESTERINGEN	347.524	174.244	827.797	2.096.393	-	-	3.445.958
PROJECT SUBSIDIES	286.222	42.723	530.715	1.699.310		-	2.558.970
NETTO INVESTERINGEN	61.302	131.521	297.082	397.083	-	-	886.988

ALGEMENE TOELICHTING OP DE INVESTERINGEN

Inleiding

Het meerjareninvesteringsschema is de grondslag voor de begroting van de investeringen. Het schema is een voortschrijdend programma. De bedragen per project zijn in het verle-den vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Door verschuivingen in de planning van de uitvoering, veroorzaakt door vertragingen of nieuwe inzichten, wordt elk jaar een nieuw vijfjaarlijks schema opgesteld. Daaruit wordt de jaarrekening van het vorige jaar, de begroting van het eerstvolgende jaar en, zonodig, een wijziging van de begroting van het lopende jaar afgeleid.

Rubrieken

Het meerjareninvesteringsschema is ingedeeld in vier rubrieken: Afronding Basisplan (Kiezen voor Amstelland), Toekomst Amstelland, Nieuwe ontwikkelingen en Aanvullende voorzieningen.

De rubriek Afronding Basisplan bevat de projecten die zijn genoemd in de actualisering van het Basisplan: de nota Kiezen voor Amstelland. Het Algemeen Bestuur heeft hier op 7 december 2005 een besluit over genomen.
In de rubriek Nieuwe ontwikkelingen worden de projecten genoemd waarvan met enige waarschijnlijkheid gesteld kan worden dat die te zijner tijd door Groengebied Amstelland zullen worden uitgevoerd. Hiervoor moeten soms nog bestuursbesluiten worden genomen.
In de rubriek Aanvullende voorzieningen staan projecten die in bestaande recreatiegebieden worden gerealiseerd ter aanvulling van de reeds aanwezige voorzieningen. Over het algemeen zijn deze niet subsidiabel.

Bijdragen uit subsidies, fondsen en derden

Zo goed als mogelijk wordt een inschatting gegeven van de verwachte bijdragen. Hierbij is uitgegaan van bestaande subsidieregelingen, afspraken over financiering uit de Algemene reserve en afspraken over bijdragen van derden. Bij in uitvoering zijnde projecten is uitgegaan van de toezeggingen die hierover gedaan zijn.

TOELICHTING OP DE BEDRAGEN in 2019

AFRONDING BASISPLAN (KIEZEN VOOR AMSTELLAND)
Diemerpolders
- Overdiemen:

Het beschikbare budget voor 2019 ten behoeve van de inrichting van nog aan te kopen gronden is doorgeschoven naar 2023 en geïndexeerd. Hoewel een deel van de gronden in 2017 is aangekocht, is er nog geen zicht op inrichting, omdat het agrarische gebruik wordt voortgezet.

Landinrichting
- Reservering inrichting van bij aankoop in gebruik gegeven percelen:

Bij de aankoop in het kader van de Herinrichting Amstelland van voor onteigening in aanmerking komende percelen zijn diverse afspraken gemaakt over een tijdelijke ingebruikgeving van delen van de aangekochte gronden aan de verkopende partij. Bij afloop van de gebruikstermijnen moeten deze percelen worden toegevoegd aan de respectievelijke recreatiegebieden. Hiervoor zijn PM-posten opgenomen.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN
Routevoorzieningen

- Eind 2017 is een voorstel voor realisatie van het Wandelnetwerk Amstelland door het bestuur aangenomen. De uitvoering vindt plaats in 2018 en 2019.

Investeringsprogramma Diemerbos

- Fietsbrug over de Gaasp: De uitvoering is in 2014 gestart met de opritten aan de oostzijde van de Gaasp. Het project loopt door tot 2020.
- Fietspaden Diemerbos fase 2

  In 2014 is Groengebied Amstelland projecttrekker geworden van de realisatie van enkele fietspaden in het Diemerbos. De realisatie hiervan vindt plaats in 2015. Na 2015 worden kosten gemaakt voor begeleiding van het Investeringsprogramma Diemerbos (beheer projectrekening Groenfonds en coördinatie subsidieverlening door de provincie) op dit project geboekt. Voor 2016 komen daar nog de kosten bij voor bewegwijzering.

Ouderkerkerplas

- Op verzoek van Rijkswaterstaat en de gemeente Ouder-Amstel wordt onderzocht of een deel van de gekapte bomen ten behoeve van de verbreding van de A9, die niet binnen het werkgebied van Rijkswaterstaat kunnen worden herplant, kunnen worden gecompenseerd in de gebieden van Groengebied Amstelland. Verwacht wordt in 2018 een voorstel hiervoor aan het bestuur te kunnen sturen.

Opwaardering Gaasperplas

- In 2016 heeft het bestuur besloten tot realisatie van een recreatieve hoofdroute aan de noordzijde van de Gaasperplas. De voorbereiding is gestart in 2017, maar na intrekking van de bijdrage van Amsterdam gestopt. Via een participatieproces wordt onderzocht of herstart eind 2018 of begin 2019 mogelijk is.

AANVULLENDE VOORZIENINGEN

Aanvullende werkzaamheden

- Infrastructuur t.b.v. horeca Gaasperplas westzijde: het voor 2019 gereserveerde bedrag is doorgeschoven naar 2023 en geïndexeerd.
- Infrastructuur t.b.v. horeca Ouderkerkerplas: vanwege de selectie van een ondernemer in 2017 zal er waarschijnlijk in 2018 gebruik gemaakt worden van dit budget.

DEKKING

Voor het Wandelnetwerk Amstelland de ruiterroute Diemerpolder zal subsidie worden aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Voor het wandelnetwerk is ook met een bijdrage van niet aan het Groengebied deelnemende partijen gerekend.

Voor de fietspaden Diemerbos fase 2 en de fietsbrug over de Gaasp zijn verschillende subsidies toegekend door Europa en de Provincie Noord-Holland, alsmede bijdragen vanuit het Investeringsprogramma Diemerbos. Voor de fietsbrug bedraagt de netto bijdrage van Groengebied Amstelland een vast bedrag van € 400.000, die in 2014 is één keer is gestort op de Projectrekening Diemerbos bij het Nationaal Groenfonds. De fietspaden Diemerbos fase 2 worden gefinancierd vanuit het Gebiedsfonds Diemerbos zonder eigen bijdrage van Groengebied Amstelland.
Voor de Hoofdroute Gaasperplas is voorzien in bijdragen van Amsterdam en van een evenementenorganisator.
Bij de Aanvullende Voorzieningen betreft het projecten die over het algemeen niet subsidiabel zijn.

BIJLAGE 2: TARIEVENTABEL

Behorend bij de Legesverordening 2015 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur van het Recreatieschap Groengebied Amstelland op 10 december 2015. De tarieven kunnen telkenmale met de vaststelling van de begroting over enig jaar opnieuw worden vastgesteld.

1.	**DOCUMENTEN**	
	Aard van de dienstverlening	*Tarief*
1.1	Toezending link naar digitale openbare vergaderstukken van Algemeen Bestuur op basis van registratie belangstellenden	Nihil
1.2	Het verstrekken van fotokopieën van schriftelijke stukken, afschriften en dergelijke A4-formaat, per bladzijde (zwart/wit) Voor afschriften in kleur of A3-formaat worden de leges met 50% verhoogd	€ 0,40

2.	**ARCHIEFWERKZAAMHEDEN, OPZOEKEN STUKKEN**	
	Aard van de dienstverlening	*Tarief*
2.1	Opzoeken stukken in archief of in bestanden indien het opzoeken langer duurt dan 15 minuten, eerste kwartier gratis.	€ 15,- per kwartier of gedeelte daarvan

3.	**VERGUNNINGEN EN ONTHEFFINGEN OP GROND VAN DE ALGEMENE VERORDENING (AV) VAN HET RECREATIESCHAP**	
	Aard van de dienstverlening	*Tarief*
3.1	art. 2.2 AV - VERVALLEN (betreft: vergunning voor evenementen)	n.v.t.
3.2	Vergunning voor het tegen betaling aanbieden van diensten en lessen, zoals skeeleren, fietsen, kanoën, paardrijden, bewaken van auto's etc. (art. 2.3 AV)	€ 50,- per keer € 250,- per jaar
3.3	Ventvergunning (art 2.4 AV) ten behoeve van de verkoop van (horeca)artikelen: - voor maximaal 3 aansluitende dagen - jaarvergunning venten, per jaar	 € 150,- € 250,-
3.4	Standplaatsvergunning (art. 2.5 AV), in verband met verkoop van (horeca)artikelen vanuit een mobiel verkooppunt, per aangewezen locatie: - voor maximaal 3 aansluitende dagen - jaarstandplaats	 € 150,- € 250,-
3.5	Ontheffing voor het maken van commerciële foto- en filmopnamen (art. 2.6 AV), per dagdeel	€ 250,-
3.6	Vergunning voor het uitlaten van honden door commerciële bedrijven/uitlaatservices (art. 2.14 AV), per jaar, afhankelijk van bezoekfrequentie	van € 250,- tot € 750,-
3.7	Vergunning voor het uitlaten of begeleiden van meer dan drie honden (art. 2.14 AV), particulier/non-profit, per jaar/periode	€ 50,-
3.8	Ontheffing voor het op afstand (radiografisch) besturen van voertuigen en recreatieapparatuur, waaronder drones (art. 2.19 AV), particulier, non-profit, per ontheffing	€ 50,-
3.9	Bescherming groenvoorzieningen (art.3.4 AV); ontheffing voor schade toebrengen aan groenvoorzieningen of grasmat, graven van kuilen etc.(excl. herstel van schade!), per keer	€ 150,-
3.10	Ontheffing motorvoertuig voor rijden in groenvoorzieningen (art. 4.5 AV) voor een periode van maximaal 3 maanden - voor elke verlenging met maximaal drie maanden	€ 50,- € 50,-

3.11	Barbecue etc. (art. 4.18 AV) op daartoe aangewezen plaatsen, met een verwacht bezoekersaantal - van 50 tot 100 personen, per keer - meer dan 100 personen, per keer N.B.: Evt. in combinatie met evenementenvergunning gemeente	 € 50,- *) € 150,- *)
3.12	Wijziging van vergunning of ontheffing, o.a. data/periode	€ 50,-
3.13	Overige vergunningen/ontheffingen op grond van de AV	€ 150,-

*) Groepsactiviteiten (kleinschalige evenementen) maken deel uit van het normale gebruik van het recreatiegebied. De legesverordening kan hiervoor een drempel opwerken als er ontheffing van de Algemene Verordening nodig is. De legesverordening biedt in artikel 6 lid 2 de mogelijkheid tot vrijstelling van heffing van leges of tot vermindering van het bedrag.

Het bestuur van het recreatieschap draagt de uitvoeringsorganisatie op om in elk geval van deze mogelijkheid gebruik te maken ingeval van:
- sport- en speldagen van scholen;
- benefietactiviteiten voor algemeen geaccepteerde goede doelen;
- familiebijeenkomsten tot 100 personen;
- kleinschalige activiteiten georganiseerd door organisaties met een maatschappelijk doel;
- kleinschalige sportactiviteiten.

Voorwaarde is dan wel dat de openbare toegankelijkheid van de terreinen en voorzieningen gewaarborgd is en dat er dus geen sprake is van exclusief terreingebruik waarbij derden kunnen worden geweerd of gebruik door anderen wordt geweerd.

BIJLAGE 3 KAART

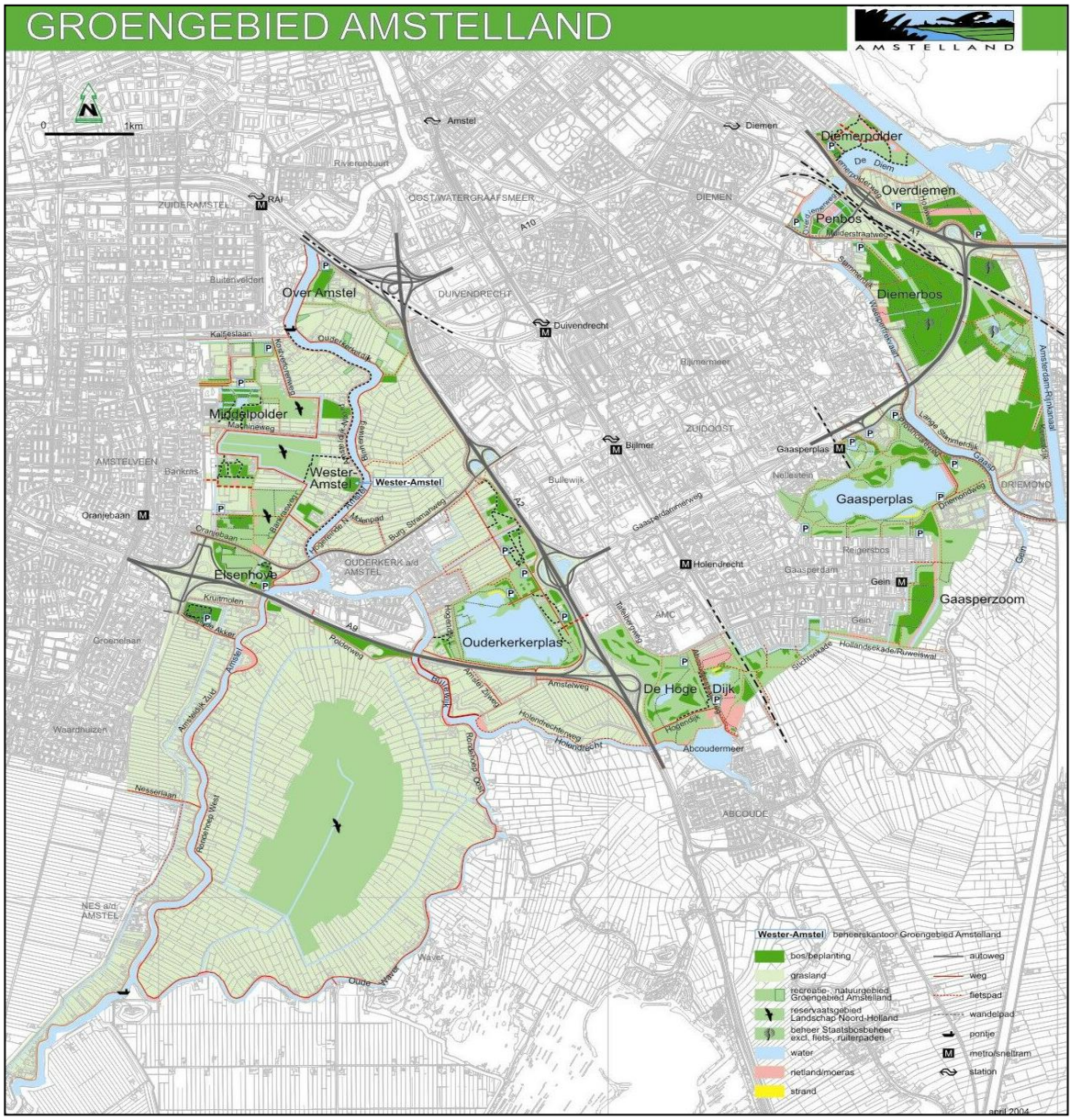

Jaarverslag 2017
Groengebied Amstelland

GROENGEBIED
AMSTELLAND

Inhoudsopgave

1 Inleiding
2 Leeswijzer

Deel 1

3 Beleidsverantwoording

4 Wat is er gedaan in 2017?
4.1 Highlights

5 Kort overzicht financiën
5.1 Financieel resultaat

6 Inzet reserves
7 Maatregelen voor financieel evenwicht op lange termijn

Deel 2

8 Verantwoording van de reguliere werkzaamheden en lasten
8.1 Reguliere lasten totaal 2017
8.2 Reguliere lasten per deelprogramma
8.3 Reguliere baten (exclusief participantenbijdragen)
8.4 Conclusie reguliere begroting

9 Verantwoording van de incidentele werkzaamheden en lasten

1. Inleiding

Rust, ruimte en vermaak, en dat op een steenworp afstand van Amsterdam; dat is Groengebied Amstelland. In het Groengebied liggen agrarische landen en stedelijke voorzieningen dicht bij elkaar. Het gebied bestaat uit fraaie veenweidepolders, gevarieerde recreatieterreinen zoals de Gaasperzoom en Elsenhove, evenals waterparadijzen zoals Gaasperplas, Ouderkerkerplas en De Hoge Dijk. Groengebied Amstelland kent een rijke historie met onder andere de Amstel en historische landhuizen, en biedt de bezoeker uit omliggende gemeenten en de wijdere regio de mogelijkheid om in dit landschap te fietsen, varen, wandelen en nog veel meer!

Kergegevens

- 4.000 hectare werkgebied
- 712 hectare beheergebied; inclusief 188 hectare water
- 2,7 á 3 miljoen bezoeken per jaar

De jaarrekening van Groengebied Amstelland laat over 2017 een positieve ontwikkeling zien. Er is geen overschrijding geweest op de totale begrote lasten voor het programma van 2017 en het jaar is met een positief resultaat afgesloten. Er is voortgang geboekt op vele terreinen, waaronder het genereren van meer inkomsten en het vinden van een oplossing voor het in 2015 geconstateerde beheertekort.

Een belangrijke investering in het vernieuwen van de hoofdroute in de Gaasperplas kon niet plaats vinden doordat de subsidie van Amsterdam is aangehouden.
Hierdoor is deze grote investering die gepland stond voor 2017 niet doorgegaan. Ook deze wijziging draagt bij aan het positievere resultaat dan begroot.
Het bedrag dat hiervoor was begroot vloeit terug naar de reserve en blijft zo beschikbaar voor het moment (2019) dat de investering wel kan plaatsvinden.

2017 was een belangrijk jaar waarin het bestuur richting heeft gegeven aan het vraagstuk over hoe het beheer duurzaam kan worden gefinancierd. Het bestuur heeft besloten tot een mix van maatregelen om te komen tot een sluitende begroting.
Uit de jaarrekening wordt duidelijk dat de er stappen zijn gezet in het verkrijgen van extra inkomsten, het versoberen van beheer, en het verhogen van de participantenbijdrage per 1 januari 2018 is doorgevoerd, conform het bestuursbesluit van het algemeen bestuur van 20 april 2017.

Uit de jaarrekening wordt duidelijk dat de er stappen zijn gezet in het verkrijgen van extra inkomsten, het versoberen van beheer, en het verhogen van de participantenbijdrage per 1 januari 2018 is doorgevoerd, conform het bestuursbesluit van het algemeen bestuur van 20 april 2017.

2. Leeswijzer

Om de hiervoor benoemde taken uit te voeren heeft het recreatieschap een begroting, bestaande uit een programmaplan (wat gaan we doen) en een financiële paragraaf (waarmee gaan we dat doen). In de bij dit verslag horende jaarrekening legt Groengebied Amstelland (hierna ook het Groengebied genoemd) verantwoording af over de uitvoering van het begrote programma in het jaar 2017.

In het eerste deel van dit verslag worden het beleid en de doelen van het Groengebied besproken. De jaarrekening 2017 geeft inzicht in de uitgaven en inkomsten van het Groengebied in het jaar 2017 en geeft inzicht in de financiële positie van het recreatieschap aan het einde van het jaar.

Het jaarprogramma is op basis van dit beleid en deze doelen opgesteld. Daarna volgt er een korte samenvatting van de financiële resultaten van het jaar 2017. Tenslotte wordt omschreven hoe deze financiële resultaten en de planvorming voor de lange termijn elkaar beïnvloeden. Hieruit wordt duidelijk hoe het recreatieschap in de toekomst aantrekkelijk, relevant en financieel gezond blijft.

Het tweede deel van dit verslag gaat gedetailleerd in op de financiële resultaten van de jaarrekening. Er wordt hierbij aandacht besteed aan resultaten uit zowel de reguliere als incidentele inspanningen die in 2017 zijn uitgevoerd.

Verdere details, de balans en overige informatie vindt u in de Jaarrekening 2017 van **Groengebied Amstelland.**

Deel 1
Groengebied Amstelland

3. Beleidsverantwoording

Groengebied Amstelland is gevormd als recreatiegebied met als doel het ontlasten van steden en natuurgebieden door aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de wijdere regio. De taken van het Groengebied kunnen worden onderverdeeld in de volgende drie hoofdtaken:

1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en gerealiseerde voorzieningen.
2. Vernieuwen van het aanbod om het te laten aansluiten bij de wensen en behoeften van de recreant.
3. Uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Het bestuur van het recreatieschap bestaat uit vertegenwoordigers van de omliggende gemeenten. De gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel participeren samen met de provincie Noord-Holland in de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland. Het bestuur bepaalt de ambities, doelen en gebruiksregels voor het gebied.

Voor Groengebied Amstelland zijn de doelen dan ook vastgesteld binnen de kaders van de gemeenschappelijke regeling en de ontwikkelingsvisie van het recreatieschap. Deze door bestuur vastgestelde doelen dienen als het toetsingskader voor de reguliere en incidentele inspanningen uit het begrote jaarprogramma. Dit jaarlijkse programma van het recreatieschap heeft als hoofddoel het waarborgen van een aantrekkelijk recreatielandschap waarin het goed recreëren is.

Een aantrekkelijk en gevarieerd landschap waarin het goed recreëren is

1. Behoud recreatielandschap
2. Vergroten gebruik
3. Ontwikkelen maatschappelijk draagvlak
4. Versterken financiële duurzaamheid

Er zijn verschillende beleidsdocumenten opgesteld die richting geven aan de inrichting, ontwikkeling en het beheer van Groengebied Amstelland. In de praktijk komt dit onder andere tot uiting in het beheren van groenvoorzieningen en het onderhouden en vernieuwen van de aanwezige recreatieve voorzieningen.

Het 'Referentiekader onderhoudsniveaus' en de 'Kwaliteitscatalogus Groengebied Amstelland' dienen als beleidskaders voor het vaststellen van het gewenste onderhoudsniveau van het gebied.

De gewenste inrichting van het Groengebied is in het verleden vastgelegd in het inrichtingsplan 'Kiezen voor Amstelland' (1996). De afgelopen jaren is het plan Kiezen voor Amstelland grotendeels afgerond. Het overgrote deel van het oorspronkelijke inrichtingsplan voor Groengebied Amstelland is daardoor gerealiseerd. Het accent komt nu te liggen op het duurzaam in stand houden van het gebied en vernieuwen van het recreatieve aanbod.

De ontwikkelingsvisie 'Behoud door ontwikkeling' uit 2009 geeft richting aan de vernieuwing van het recreatieve aanbod en het gebruik hiervan. Ontwikkeling van het recreatieschap is gericht op het aantrekkelijk houden van de gebieden voor de inwoners van de regio, het betaalbaar houden van het beheer en het realiseren van inkomsten om de kosten voor de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling beperkt te houden. Door te investeren in nieuwe voorzieningen blijft het Groengebied voldoen aan de wensen en behoeften van recreanten, en blijft het Groengebied een aantrekkelijk en gevarieerd landschap waarin het goed recreëren is.

Om de hoofdfunctie van het gebied in stand te houden is het noodzakelijk om ook in nieuwe voorzieningen van het recreatiegebied te blijven investeren. Door uitsluitend te investeren in het behouden van wat er is wordt veroudering van de bestaande voorzieningen tegengegaan maar er wordt niet voorkomen dat de gebieden niet meer helemaal aansluiten bij de wensen en behoeften van de huidige recreanten. Voorbeelden van gebiedsontwikkeling zijn: het plaatsen van sporttoestellen, het faciliteren van nieuwe horeca-gelegenheden en het mogelijk maken van evenementen.

4. Wat is er gedaan in 2017?

In 2017 heeft het Groengebied hard gewerkt om het gebied nog aantrekkelijker te maken en het vastgestelde beleid uit te voeren. Belangrijke onderwerpen waarvoor in 2017 inspanningen zijn geleverd zijn onder andere de opwaardering van het Gaasperplasgebied, het afstemmen van recreatie en natuur in het Groengebied en het vinden van een structurele oplossing voor het beheertekort. Over de oplossing voor het beheertekort wordt in hoofdstuk 6 meer informatie gegeven.

Het Stadsdeel Zuidoost voert samen met het Groengebied een participatie- en ontwerptraject uit voor de opwaardering van het deelgebied Gaasperplas. In 2017 is dit participatietraject vormgegeven en voorbereid. Een kwaliteitsverbetering van het gebied, zowel voor recreatie als voor beheer en onderhoud, stond daarbij centraal. In het participatietraject wordt rekening gehouden met de kaders en randvoorwaarden van het recreatieschap, zoals de bezuinigingsopgave en het huidige gebruik van het voormalige Floriadegebied (noordoever) voor evenementen.

In 2017 heeft Adviesbureau Tauw in opdracht van de provincie een inventarisatie afgerond van de aanwezige natuurwaarden in het gebied die tot de EHS/NNN gerekend kunnen worden. Doel van deze methodiek was te komen tot een betere onderbouwde zonering van recreatie en natuur. Het Groengebied heeft de partijen van informatie en kaarten voorzien.

Groengebied Amstelland ligt voor een groot deel binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Om natuur en recreatie beter op elkaar af te kunnen stemmen is onderzoek gedaan naar de actuele en potentiële natuurwaarden, het huidige recreatieve gebruik en de gewenste recreatieve ontwikkelingen. Als vervolg hierop werkt de provincie aan een specifieke beschrijving van de te beschermen natuurwaarden per deelgebied (wezenlijke waarden en kenwerken), zodat duidelijk wordt waar bepaalde ontwikkelingen wel en niet mogelijk zijn.

4.1 Highlights

In 2017 zijn de recreatievoorzieningen en andere faciliteiten voor beleving van het gebied in stand gehouden en waar mogelijk verbeterd. Dit zijn de hoogtepunten:

Nieuwe website

In het voorjaar is de nieuwe website gelanceerd.
De nieuwe website gaat vooral uit van het inspireren van de bezoeker en gaat daarmee verder dan het louter informeren over het Groengebied.

Wandelnetwerk

In 2017 is besloten om samen met de andere gemeenten in de regio een wandelnetwerk te realiseren als onderdeel van het Wandelnetwerk Noord-Holland.

Besluitvorming over oplossing beheertekort

Er is overeenstemming bereikt over een oplossing voor het beheertekort. Door een verhoging van de participantenbijdrage, het uitvoeren van versoberingsmaatregelen en het realiseren van extra inkomsten wordt er gewerkt aan een duurzame instandhouding van het recreatielandschap.

Ontwikkeling horeca Ouderkerkerplas

Eind juni 2017 heeft er een werving plaatsgevonden voor een horecaonderneming aan de Ouderkerkerplas en is er een ondernemer geselecteerd. Naar verwachting zal er eind 2018 een nieuwe horeca onderneming geopend zijn aan de Ouderkerkerplas.

Evenementen

Er heeft een succesvolle 7e editie van het evenement Amsterdam Open Air en een succesvolle 2e editie van het evenement Buiten Westen bij de Ouderkerkerplas plaatsgevonden.

5. Kort overzicht financiën

De verschillende taken die het recreatieschap uitvoert zijn verdeeld over 7 deelprogramma´s. Naast beheer voert het recreatieschap een aantal taken uit op het gebied van bestuursadvisering, secretariële ondersteuning en financiële administratie, toezicht, communicatie en ontwikkeling.

In het tweede deel van dit jaarverslag worden de activiteiten per deelprogramma toegelicht. De verdeling van het budget (de lasten van het recreatieschap) over deze taken staat weergegeven in de grafiek hiernaast.
Het geld dat het recreatieschap jaarlijks ter beschikking heeft wordt in deze verhouding aan de verschillende werkzaamheden besteed.

Naast het beheren en het in stand houden van het gebied komen er ook financiële opbrengsten voort uit de door de deelprogramma's geleverde inspanningen. Dit zijn de zogenoemde exploitatieopbrengsten. Onder exploitatieopbrengsten wordt verstaan:

- Huren, erfpachten en vergunningen van exploitaties zoals golfbanen en (sport)verenigingen.
- Veergelden uit pontjes.
- Gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek- en sport evenementen.

Verder ontvangt het recreatiegebied een jaarlijkse financiële bijdrage van de participanten (de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling). De exploitatieopbrengsten en de participanten-bijdragen zijn verwerkt als baten in de begroting van het recreatieschap.

- Gebiedsbeheer; **55,8%**
- Inrichting & ontwikkeling; **24,3%**
- Toezicht; **9,4%**
- Bestuuradvisering; **6,3%**
- Communicatie; **1,8%**
- Secretariaat; **1,3%**
- Financiën; **1,1%**

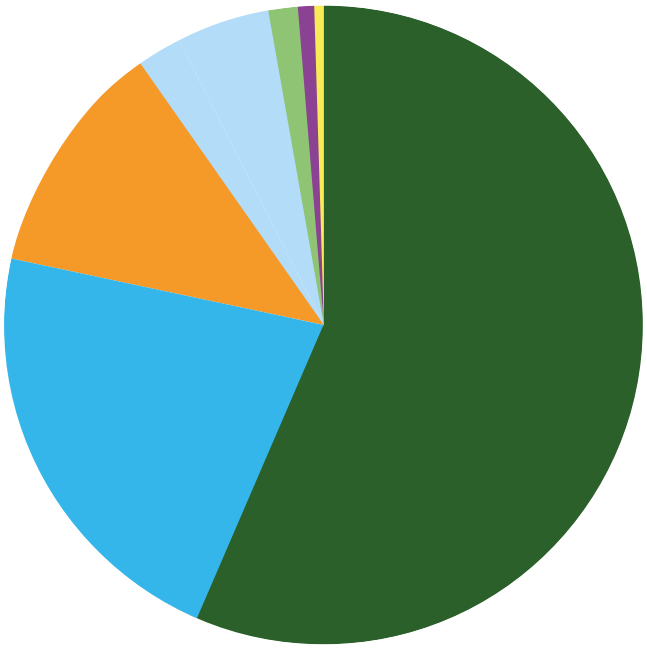

5.1 Financieel resultaat 2017

De begroting van het recreatieschap bestaat uit twee onderdelen, de reguliere werkzaamheden en de incidentele werkzaamheden. Reguliere werkzaamheden bestaan uit het jaarlijkse beheer en andere vaste onderdelen van de werkzaamheden. Onder het incidentele programma van het recreatieschap worden aanvullende opdrachten van het bestuur uitgevoerd.

De aanvullende opdrachten worden gefinancierd door subsidies, eenmalige inkomsten of door een onttrekking aan de reserves van het recreatieschap. Hiernaast staan de totale (= regulier + incidenteel) baten en lasten van het recreatieschap in 2017.

De kosten voor het regulier beheer en onderhoud zoals maaien van gazons en het inzamelen van afval zijn jaarlijks redelijk constant. De kosten voor groot onderhoud en vervangingen daarentegen kennen jaarlijks grote schommelingen. Dit is het gevolg van de leeftijd van de verschillende gebieden waarbij na een bepaalde periode veel voorzieningen tegelijk dienen te worden aangepakt. Voor een financieel stabiele situatie is het van belang dat van de jaarlijks beschikbare budgetten een voldoende groot deel wordt gespaard om de onvermijdelijke pieken in de jaren met veel groot onderhoud en vervangingsinvesteringen te kunnen opvangen.
Het is noodzakelijk om een voldoende grote reserve op te bouwen om de uitgaven in het jaar met veel investeringen te kunnen doen.

Om inzicht te krijgen in de financiële gezondheid van het gebied worden de reguliere baten en lasten, plus de kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen, als indicator gebruikt. Op deze manier wordt er een balans opgemaakt tussen het jaarlijkse resultaat van het recreatieschap (reguliere baten en lasten) en het benodigde jaarlijkse bedrag voor duurzame instandhouding van het gebied (kosten van groot onderhoud en vervangingsinvesteringen). De overige incidentele baten en lasten worden hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat zij in principe niet structureel terugkeren in de begroting. De incidentele baten en lasten van Groengebied Amstelland in 2017 worden verder toegelicht in deel 2 van dit verslag.

Hiernaast staan de reguliere baten en lasten van het recreatieschap in 2017. Uit een doorrekening voor groot onderhoud en vervangingen uit 2015 bleek dat er op termijn een tekort van € 800.000 is om het beheer en voorzieningen in Groengebied Amstelland op het gewenste niveau in stand te houden.

Baten en lasten	
De totale lasten waren	€ 4.205.419
De totale baten waren	€ 1.035.224
De participantenbijdrage bedroeg	€ 2.768.181
Het verschil tussen de totale lasten en baten is	**€ 402 .014**

Reguliere baten en lasten	
De reguliere lasten waren	€ 2.911.386
De reguliere baten waren	€ 549.146
De participantenbijdrage bedroeg	€ 2.768.181
Het verschil tussen de totale lasten en baten is	**€ 405.941**

6. Inzet reserves

Groengebied Amstelland heeft drie verschillende reserves, die elk voor verschillende doeleinden worden ingezet. Het inzetten van de middelen uit de reserve hangt sterk samen met de eerder beschreven taken van het Groengebied (beheren, vernieuwen en inrichten). Aan het eind van 2017 bedragen de reserves van het recreatieschap afgerond € 2.900.000.

De algemene reserve
dient als weerstandscapaciteit voor de financiële risico's die het recreatieschap loopt. Omdat de reserve investeringen beperkt is, worden incidentele inspanningen momenteel ook uit de algemene reserve gefinancierd. De aanvullende, incidentele, opdrachten zijn 'extra' en afhankelijk van de mogelijkheden om ze te financieren. Er kunnen verschillende soorten incidentele projecten worden uitgevoerd, zoals op het gebied van groot onderhoud, gebiedsontwikkeling, inkomstenwerving of omvormingen. Voor deze projecten wordt dan een aanvullend budget uit de algemene reserve beschikbaar gesteld door het bestuur. Middelen uit de algemene reserve kunnen dus door het bestuur worden ingezet voor allerlei taken van het Groengebied.

De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen
wordt ingezet voor het investeren in groot onderhoud en vervanging van voorzieningen in het recreatiegebied. Beheer van het gebied vereist een duurzame basis in de begroting, waarbij groot onderhoud en vervangingen van bijvoorbeeld paden en bruggen structureel wordt gedekt. Het onderhoud van recreatieve voorzieningen is direct gekoppeld aan het aantal bezoekers en waardering van het terrein. Een onvoldoende beheerniveau leidt tot vermindering van het gebruik en een lagere waardering door bezoekers. Voor een financieel stabiele situatie is het van belang dat er jaarlijks een voldoende groot deel wordt gespaard om de onvermijdelijke pieken in de jaren met veel groot onderhoud en vervangingsinvesteringen te kunnen opvangen.

De bestemmingsreserve investeringen
wordt voornamelijk ingezet voor ontwikkeling van het gebied door vernieuwing. Vernieuwing is gericht op het aantrekkelijk houden van de gebieden voor de inwoners van de regio, het betaalbaar houden van het beheer en het realiseren van inkomsten om de kosten voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling beperkt te houden. Voorbeelden van vernieuwing zijn onder andere het plaatsen van sporttoestellen, het faciliteren van nieuwe horecagelegenheden en het mogelijk maken van evenementen. Ook de aanleg van nieuwe fiets-, wandel- en ruiterpaden is ontwikkeling van het gebied en wordt uit de bestemmingsreserve investeringen gefinancierd.

7. Maatregelen voor financieel evenwicht op de lange termijn

Uit een doorrekening voor groot onderhoud en vervangingen die in 2015 is uitgevoerd bleek dat er op termijn onvoldoende middelen beschikbaar waren om het beheer en voorzieningen in Groengebied Amstelland op het gewenste niveau in stand te houden.
Het berekende tekort bedroeg in totaal € 800.000 per jaar. In totaal is voor het beheer van het gebied jaarlijks een bedrag nodig van € 2.400.000. Met dit bedrag kan al het jaarlijkse onderhoud, al het groot onderhoud en alle vervangingsinvesteringen worden uitgevoerd.

Het aanwezige budget in 2015 bedroeg € 1.600.000. Deze bedragen zijn op het prijspeil van 2015. Ondanks het tekort is er in het Groengebied geen sprake van achterstallig onderhoud op grote schaal. Het tekort betekent dat als het Groengebied hier niets aan zou doen er een situatie ontstaat waarin er onvoldoende middelen zijn om het groot onderhoud en de vervangingsinvesteringen uit te voeren. Een van de eerste gebieden waar dit merkbaar wordt is de Gaasperplas. Dit gebied is grotendeels aangelegd in 1982 en het moment van vervanging is voor veel voorzieningen, zoals de asfaltpaden, aangebroken.

Bepalend voor de financiële situatie van Groengebied Amstelland op de lange termijn is het besluit van het Algemeen Bestuur over de maatregelen om het in 2015 geconstateerde beheertekort aan te pakken. In 2016 is een verkenning uitgevoerd naar mogelijkheden om duurzame instandhouding van het gebied te waarborgen. Na deze uitgebreide verkenning van mogelijkheden en een traject waarbij ook de raden en Staten werden betrokken heeft het bestuur in juli 2017 een besluit genomen over een oplossing voor het structurele beheertekort.
Door de keuze voor een mix van maatregelen bestaande uit het verhogen van de participantenbijdragen, het realiseren van extra inkomsten en versobering van het beheer wordt het mogelijk om de gebieden en voorzieningen van het Groengebied duurzaam in stand te houden. Door een structureel sluitende begroting kunnen naast het jaarlijkse beheer ook de noodzakelijke groot onderhoud en vervangingsinvesteringen worden uitgevoerd.

Indien er voldoende mogelijkheden zijn voor extra inkomsten passend in het gekozen scenario zal het beheertekort van € 800.000 naar verwachting in 2024 zijn opgelost. Het opgestelde maatregelenpakket van bezuinigingen en de bijbehorende meerjarenplanning voor de komende 10 jaar treden per 2018 in werking. Vanaf dan wordt jaarlijks in de jaarrekening een terugkoppeling gegeven op de voortgang van het bezuinigingsprogramma.

Oplossingsrichtingen	Opgave	Gerealiseerd 2017	Resterende opgave
Extra inkomsten (t.o.v. 2015)	€ 250.000	€ 115.000	€ 135.000
Beheerversobering	€ 150.000	€ 70.000	€ 80.000
Participantenbijdrage (verhoogd met €400.000)			
Totaal	**€ 400.000**	**€ 185.000**	**€ 215.000**

In 2017 zijn er circa € 115.000 aan extra inkomsten verworven ten opzichte van 2015 (totaal circa € 400.000 structurele inkomsten in 2015). Deze extra inkomsten komen voornamelijk uit opbrengsten uit huur en erfpachten en overige exploitatie inkomsten zoals evenementen. Vanaf 2018 ligt er voor het Groengebied de opgave om haar inkomsten met nog circa € 135.000 te verhogen.

In het kader van de beheerversobering zijn in 2017 de maatregelen met midden impact uitgevoerd, zoals het laten vergrassen van paden. Hiermee is een structurele besparing van € 70.000 gerealiseerd. In 2018 zullen er maatregelen uit de midden impact categorie worden uitgevoerd (bijvoorbeeld het omvormen van bruggen naar duikers en het verwijderen van een schuilhut bij hoofdentree Gaasperplas), en wordt ernaar gestreefd om een totale besparing van ten minste € 80.000 te behalen.

Deel 2
Groengebied Amstelland

8.Verantwoording van de reguliere werkzaamheden en lasten

8.1 Reguliere lasten totaal 2017

De volgende tabel geeft het totaal (= alle deelprogramma's) van de reguliere lasten voor 2017.

De werkelijke reguliere lasten waren	€ 2.911.386
De begrote reguliere lasten waren	€ 2.917.800
Dit betekent een onderschrijding van 0,2%	**€ 6.414**

Op totaalniveau onderschrijden de reguliere lasten van het recreatieschap met slechts 1,6% ten opzichte van de begroting. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de onderschrijving bij de deelprogramma's gebiedsbeheer en toezicht. Hieronder worden de over- en onderschrijdingen per deelprogramma verder toegelicht.

8.2 Reguliere lasten per deelprogramma

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden en de lasten per deelprogramma over 2017.

Gebiedsbeheer

Binnen het deelprogramma beheer wordt planmatig onderhoud uitgevoerd aan de deelgebieden van Groengebied Amstelland. Ook het onderhouden en actualiseren van bestaande contracten over huur en erfpacht wordt onder het deelprogramma beheer uitgevoerd. Het beheer van een recreatiegebied bestaat in de praktijk grofweg uit twee onderdelen:

- Jaarlijks beheer, zoals het maaien van het gras, beheren van de bosopstanden en uitvoeren van kleine reparaties aan bijvoorbeeld bruggen en verhardingen, etc.
- Groot onderhoud en vervanging van voorzieningen zoals bruggen, asfalt, en speeltoestellen.

Met het ouder worden van de voorzieningen in de gebieden neemt ook de noodzaak toe om groot onderhoud en vervangingen uit te voeren. De afgelopen jaren zijn hiervoor al de nodige werkzaamheden uitgevoerd. Uit een doorrekening voor groot onderhoud en vervangingen uit 2015 bleek dat er op termijn onvoldoende middelen beschikbaar waren om alle deelgebieden in Groengebied Amstelland op dit niveau in stand te houden. De maatregelen die in 2017 zijn genomen om dit beheertekort op te lossen wordt gegeven in hoofdstuk 6 van het eerste deel van dit verslag.

De werkelijke reguliere lasten voor gebiedsbeheer waren in 2017	€ 1.923.560
De begrote reguliere lasten waren	€ 1.922.563
Dit betekent een overschrijding van 0,1%:	**€ 997**

Toezicht

Het recreatieschap heeft toezichthouders die zich frequent in de gebieden laten zien. Dat doen zij om een goede gastheer te zijn voor de recreanten.
Ze beantwoorden vragen en vergroten door zichtbaar te zijn het gevoel van veiligheid. Daarnaast is de inzet van toezichthouders belangrijk bij het tegengaan van ongewenst gebruik, zoals vandalisme, cruisen in de buurt van speelvoorzieningen en afvaldumping.

De werkelijke reguliere lasten voor toezicht waren in 2017	€ 394.583
De begrote reguliere lasten waren	€ 452.478
Dit betekent een onderschrijding van 12,8%	**€ 57.895**

Deze onderschrijding is veroorzaakt door een tekort aan capaciteit in de zomerperiode.

Financiën

De afdeling financiën verzorgt de administratie van het recreatieschap. Belangrijk is dat gedurende het jaar zicht wordt gehouden op de inkomsten en uitgaven. Tenslotte legt deze afdeling de cijfermatige basis voor de jaarrekening, begrotingen en tussentijdse financiële rapportages

De werkelijke reguliere lasten voor financiën waren in 2017	€ 64.356
De begrote reguliere lasten waren	€ 65.688
Dit betekent een overschrijding van 2,0%	**€ 1.332**

Bestuursadvisering

De afdeling bestuursadvisering zorgt ervoor dat het bestuur van het recreatieschap goede besluiten kan nemen. Bovendien is de programmamanager het eerste aanspreekpunt voor de bestuurders en de participerende gemeenten en de provincie en zorgt deze ervoor dat de besluiten die het bestuur neemt door de rest van de organisatie worden uitgevoerd.

De werkelijke reguliere lasten voor bestuursadvisering waren in 2017	€ 228.325
De begrote reguliere lasten waren	€ 190.537
Dit betekent een overschrijding van 19,8%	**€ 37.788**

Deze overschrijding werd voornamelijk veroorzaakt door extra inzet die nodig was voor de voorbereiding van de besluitvorming over het financieel meerjarenperspectief. Verder is er voor het project hoofdroute Gaasperplas extra advies geleverd als gevolg van temporisering van het project.

Secretariaat

Het secretariaat speelt een cruciale rol bij het organiseren van bestuursvergaderingen en het verzorgen van een tijdige verzending van de bestuursstukken.
Daarnaast coördineert het secretariaat de afhandeling van correspondentie en het naleven van diverse regelingen, zoals de klachtenregeling van het recreatieschap.

De werkelijke reguliere lasten voor het secretariaat waren in 2017	€ 56.371
De begrote reguliere lasten waren	€ 45.467
Dit betekent een overschrijding van 24,0%	**€ 10.904**

Ook het secretariaat heeft extra inzet geleverd voor de voorbereiding van de besluitvorming over het financieel meerjarenperspectief, waardoor de bovengenoemde overschrijding is veroorzaakt.

Communicatie

De voorzieningen van het recreatieschap worden door de afdeling communicatie onder de aandacht gebracht. Daarbij worden verschillende media ingezet, zowel online als offline. Het recreatieschap kijkt over organisatorische grenzen heen en werkt zoveel mogelijk samen met ondernemers, gemeenten en andere organisaties op het gebied van recreatie om de promotie een zo groot mogelijk bereik te geven.

De werkelijke reguliere lasten voor communicatie waren in 2017	€ 71.378
De begrote reguliere lasten waren	€ 72.167
Dit betekent een beperkte onderschrijding van 1,1%	**€ 789**

Inrichting en ontwikkeling

Onder het deelprogramma inrichting en ontwikkeling vallen de activiteiten om het recreatieschap verder te ontwikkelen, zoals inkomstenwerving en contract-beheer. Hieronder valt bijvoorbeeld de samenwerking met ondernemers en organisatoren van evenementen, en de coördinatie van evenementen.

De werkelijke reguliere lasten voor inrichting en ontwikkeling waren	€ 172.813
De begrote reguliere lasten waren	€ 168.900
Dit betekent een overschrijding van 2,3%	**€ 3.913**

8.3. Reguliere baten (exclusief participantenbijdragen)

Zoals eerder in deel 1 van dit verslag beschreven, bestaan de baten van het recreatieschap uit twee onderdelen; De participantenbijdrage en opbrengsten uit de exploitatie van de gebieden. Onder exploitatie opbrengsten vallen onder andere:

- Huren, erfpachten en vergunningen van exploitaties zoals golfbanen en (sport)verenigingen.
- Veergelden uit pontjes.
- Gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek- en sport evenementen.

Financieel resultaat baten 2017	
De werkelijke reguliere baten van het recreatieschap bedroegen	€ 549.146
De begrote reguliere baten van het recreatieschap bedroegen	€ 518.173
Dit betekent circa 6% hogere baten	€ 30.973
De participantenbijdrage bedroeg in 2017	€ 2.768.181

Op totaalniveau is er meer inkomsten gerealiseerd dan begroot. Dit is vooral het gevolg van de extra verkregen inkomsten uit hogere huur- en pachtopbrengsten.

8.4. Conclusie reguliere begroting

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de verhouding tussen de reguliere baten en lasten van Groengebied Amstelland in 2017.

Financieel resultaat baten 2017	
De werkelijke reguliere lasten van het recreatieschap bedroegen in 2017	€ 2.911.386
De werkelijke reguliere baten van het recreatieschap bedroegen in 2017	€ 549.146
De participantenbijdrage bedroeg in 2017 totaal	€ 2.768.181
Het verschil tussen de lasten en de baten is:	€ 405.941

Zoals eerder benoemd in deel 1 van dit verslag, is het evenwicht tussen de reguliere baten en lasten de belangrijkste indicator die aangeeft of het recreatieschap financieel gezond is. Het positieve resultaat van € 405.941 komt ten goede aan de reserves van het Groengebied.

9. Verantwoording van de incidentele werkzaamheden en lasten

Onder het incidentele programma van het groengebied worden projecten uitgevoerd met een duidelijk begin- en eindpunt. De aanvullende, incidentele, opdrachten zijn 'extra' en afhankelijk van de mogelijkheden om ze te financieren. Voor deze projecten is vaak een aanvullend budget beschikbaar gesteld door het bestuur. Dat aanvullende budget komt uit de reserves. Daarnaast worden er ook projecten uitgevoerd die worden gefinancierd uit inkomsten, bijdragen van andere partijen of uit subsidies. Van de totale lasten was in 2017 circa € 1.294.000 incidenteel (circa 30%). Deze incidentele lasten komen, net als de incidentele baten, in principe niet structureel terug in de begroting en tellen dan ook niet mee in de afweging of het schap op de termijn financieel gezond is.

Er worden verschillende soorten incidentele projecten uitgevoerd, zoals op het gebied van groot onderhoud, gebiedsontwikkeling, inkomstenwerving of omvormingen. Hieronder worden de belangrijkste projecten kort toegelicht en de voortgang in 2017 beschreven. Als de financiering van een project afkomstig is uit inkomsten, bijdragen van andere partijen of uit subsidies, wordt dit bij de projectbeschrijving toegelicht.

Opwaarderen Gaasperplas	Begroting	Realisatie	Resterend budget
	€ 33.600	€ 18.156	€ 15.444

Het project Opwaarderen Gaasperplas beoogt de kwaliteit van het Gaasperplaspark te verbeteren door onder andere het aanpakken van de infrastructuur (rondje Gaasperplas), de toegangen en het voormalige Floriadeterrein. Het doel is het creëren van een metropolitaan park voor heel Amsterdam. Stadsdeel Zuidoost is leidend in de uitvoering van het project en organiseert samen met Groengebied Amstelland een participatie- en ontwerptraject zodat de omgeving mee kan denken over de toekomst van het park.

Hoofdroute Noordoever Gaasperplas	Begroting	Realisatie	Resterend budget
	€ 650.000	€ 33.397	€ 616.603

De hoofdroute was als onderdeel van het rondje Gaasperplas het eerste grote deelproject uit het project Opwaarderen Gaasperplas dat zou worden uitgevoerd. Door vragen uit de gemeenteraad van Amsterdam is de planvorming voor uitvoering aangehouden. Hierdoor is ook de subsidietoekenning aangehouden. Deze opgave wordt nu meegenomen in het participatietraject van het project Opwaarderen Gaasperplas.

Sloepennetwerk Amsterdam-Amstelland	Begroting	Realisatie	Resterend budget
	€ 81.000	€ 40.723	€ 40.277

Het project sloepennetwerk is opgestart om in te spelen op marketing- en promotiekansen door de opkomende markt door varen met een sloep in Nederland.
De realisatie van één aaneengesloten sloepennetwerk Amsterdam-Amstelland zal de spreiding van de bezoekers op en over het water vanuit Amsterdam naar de regio Amstelland bevorderen. De op het netwerk aangesloten gemeenten financieren het project. Voor dit project was er in 2017 een onderschrijding van circa € 40.000. Deze onderschrijding werd veroorzaakt doordat de realisatie van informatiepanelen en eerste druk kaarten van de doorschuift naar 2018. Reden hiervoor is dat de regio Kennemerland en Amsterdam besloten hebben de informatie te integreren waardoor langere voorbereidingstijd nodig is gebleken.

Opwaarderen parkeerterrein bij Ouderkerkerplas	Begroting	Realisatie	Resterend budget
	€ 0	€ 40.891	€ 0

In 2017 zijn asfaltaanpassingen uitgevoerd op de parkeerplaats bij de Ouderkerkerplas. Hierbij is invulling gegeven aan de langgekoesterde wens van de lokale schaatsvereniging om de parkeerplaats geschikter te maken voor skeeleractiviteiten. De vereniging heeft zelf een financieringsplan opgesteld voor de werkzaamheden. Daarom is het project voor het Groengebied kostenneutraal uitgevoerd.

De overige incidentele projecten uit 2017 staan in de onderstaande tabel toegelicht:

Incidentele projecten	Begroting	Realisatie	Toelichting
Groot onderhoud en vervangingen	€ 300.000	€ 362.809	Afgerond
Advieskosten, bezoekerstellingen recreatiegebieden, koudewinning Ouderkerkerplas, proces beheerte-kort en Cocreatie Energie Ouderker-kerplas	€ 55.766	€ 46.372	Project met een vast jaarlijks budget dat in 2017 goedkoper is uitgevoerd i.v.m. het gezamenlijke onderzoek van de Terrein beherende Organisaties (TBO´s) in Noord-Holland
Realisatie TOP's Amstelland	€ 22.085	€ 1.571	De financiële afronding van dit project dat grotendeels in 2016 is uitgevoerd valt voordeliger uit dan begroot
Gronden Overdiemen	€ 550.000	€ 519.927	De uiteindelijke aan-gekochte oppervlakte is kleiner, waardoor de kosten lager zijn

Gemeente Amstelveen

Wijkbeheer

Uw contact: F. van der Neut
T (020) 540 44 11
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Groengebied Amstelland
p/a Recreatie Noord-Holland NV
T.a.v. dhr. Houtkamp
Postbus 2571
2002 RB Haarlem

Datum 20 juni 2018
Uw brief van 17 april 2018
Uw kenmerk U2018BSadp
Ons kenmerk Z-2018/024382

Betreft Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland

Geachte heer Houtkamp,

Hierbij berichten wij u dat wij kennis hebben genomen van de voorgelegde jaarstukken; de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de begroting 2019.

Wij hebben besloten geen zienswijze in te dienen met betrekking tot de begrotingswijziging 2018 en de begroting 2019.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

namens de gemeenteraad van de gemeente Amstelveen,

de griffier, de burgemeester,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 107

Datum B&W-besluit 22 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder Wethouder P. Bot

Afdeling Projecten en Advies

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
F. van der Neut
020-5404411
f.van.der.neut@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur (RWN)
op 5 juni 2018

Onderwerp

Financiële jaarstukken Groengebied Amstelland.

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2017, de jaarrekening 2017, begrotingswijziging 2018 en programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
2. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2018 van Groengebied Amstelland.
3. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
4. In te stemmen de eigen bijdrage te verhogen met 1,5% in verband met de inflatiecorrectie met ingang van 2019, indien het Algemeen Bestuur hiertoe op 5 juli 2018 besluit.
5. Het bedrag van de verhoging van de eigen bijdrage, € 7.503,-, te verwerken in de perspectiefnota 2019.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het faciliteren en bevorderen van openluchtrecreatie in het landelijk gebied dat goed samengaat met andere functies, waarbij voldaan is aan de voorwaarden van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Beoordelen van de financiële jaarstukken.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4 (Openbare ruimte).

Aanleiding

Het Groengebied Amstelland, circa 4.000 hectare groot, is een samenwerkingsverband in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling, waarin de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amstelveen, Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel deelnemen. Op 17 april 2018 zijn de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019 van het Groengebied ontvangen met het verzoek om bij bezwaar binnen twee maanden een reactie kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van het Groengebied Amstelland zal in zijn vergadering van 5 juli 2018 tot definitieve vaststelling van de jaarstukken kunnen besluiten.

Argumenten

1.1 Kennisname jaarverslag en jaarrekening 2017.
Het recreatiegebied ontvangt jaarlijks circa 2,7 tot 3 miljoen bezoekers. De bijdrage voor 2017 vanuit gemeente Amstelveen bedroeg € 434.578,-.

Het recreatieschap sluit 2017 af met een positief resultaat van € 472.308,- ten opzichte van de begroting. Hiervan is € 37.387,- regulier en € 434.920,- incidenteel.
Het incidentele resultaat wordt veroorzaakt door lagere lasten (€ 617.000,-) en lagere baten (€ 347.000,-) door temporisering van het project hoofdroute Gaasperplas . Verder zijn er incidentele inkomsten door de verkregen afkoopsom voor beheer van onderdoorgangen Diemerbos (€ 151.000,-) en subsidie voor het optimaliseren van het asfalt van de parkeerplaats bij de schaatsvereniging aan de Ouderkerkerplas (circa € 40.000,-).

De stand van de reserves per 31 december 2017 (en de mutatie ten opzichte van 31 december 2016) is als volgt:

Algemene reserve	€ 1.421.930,- (- € 408.429,-)
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	€ 809.170,- (+ € 60.067,-)
Bestemmingsreserve investeringen	€ 663.871,- (- € 53.653,-)

De risico's die zich kunnen voordoen bij het Groengebied zijn in 2017 opnieuw geïnventariseerd en gekwantificeerd. Het berekende gewenste weerstandsvermogen is verlaagd naar € 670.000,-. De huidige reserves (weerstandscapaciteit) liggen ruimschoots boven het niveau van de berekende risico's.

De accountant heeft bij de jaarrekening 2017 een goedkeurende verklaring inzake getrouwheid alsmede een goedkeurende verklaring over de rechtmatigheid afgegeven.

2.1 Begrotingswijziging 2018: Er is een positief saldo van € 75.000,- ten opzichte van de begroting 2018.
Voor het Groengebied Amstelland zijn de wijzigingen ten opzichte van de programmabegroting 2018, dat het saldo van de begroting na wijziging € 75.000,- hoger is. Dit is ontstaan uit:
Hogere reguliere lasten (circa € 55.000,-).
Lagere incidentele lasten (€ 130.000,-). Dit is voornamelijk ontstaan door temporisering van het project Hoofdroute Gaasperplas. Reden hiervan is het aanhouden van de subsidietoekenning door Amsterdam. En door incidentele baten als gevolg van ontwikkelingen zoals horeca Ouderkerkplas.

3.1 *De programmabegroting 2019 laat een gezonde verdeling tussen baten, lasten en besteding van reserves zien.*
Ontwikkeling in meerjarenperspectief zijn:
Verduurzaming beheer: In 2017 heeft het algemeen bestuur besloten de kosten te verlagen (€ 150.000,-), meer inkomsten te verwerven (€ 250.000,-) en de participantenbijdrage te verhogen met in totaal € 400.000,-. Door middel van dit gekozen scenario is het beheertekort van € 800.000,- dat eerder voor de langere termijn berekend was naar verwachting in 2024 opgelost. Voor het verhogen van de extra inkomsten is in 2017 € 115.000,- gerealiseerd en van de beheerversobering € 70.000,-. Verhoging van de participantenbijdrage is geheel gerealiseerd.
Verhoging inkomsten: Inzetten op het verhogen van inkomsten blijft een essentieel onderdeel van het meerjarenprogramma. Niet alleen in het kader van de bezuinigingen, maar ook door het wegvallen van inkomsten o.a. aan rentebaten uit schatkistbankieren en om andere mogelijke onverwachte ontwikkelingen te kunnen opvangen.
Actualiseren ontwikkelingsvisie en uitvoeringsprogramma 2009: Het streven is om in 2019 te beschikken over een geactualiseerde visie inclusief een nieuw uitvoeringsprogramma.
Projecten uit subsidies Mooi Amstelland en de Groene Uitweg: In 2018 tot en met 2020 worden projecten die tot stand zijn gekomen met deze subsidies afgerond.

3.2 *Inflatiecorrectie is noodzakelijk voor een sluitende begroting in de toekomst.*
De kosten worden verhoogd met een index voor 2019 gebaseerd op inflatiecijfers Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dit is voor 2019 1,5%. De participantenbijdrage wordt ook verhoogd met deze index. Voor Amstelveen betekent dit vanaf 2019 een verhoging

van de participanten van € 7.503,-. Deze correctie is noodzakelijk voor behoud van een structureel gezonde begroting in de toekomst.

Kanttekeningen

-

Financiën

De bijdrage vanuit de gemeente Amstelveen bedraagt voor 2017 € 434.578-, voor 2018 € 500.203,- en voor 2019 (inclusief indexatie) € 507.706,-. Deze bijdragen zijn respectievelijk conform de jaarrekening 2017, passend binnen de begroting 2018 maar niet passend binnen de begroting 2019. Hiertoe dient, middels de perspectiefnota 2019, de begroting met € 7.503,- verhoogd te worden.

Communicatie

Openbare bekendmaking ter inzage legging jaarstukken (jaarrekening 2017, begrotingswijziging 2018, programmabegroting 2019) van de gemeenschappelijke regeling Groengebied Amstelland.

Procedure

Op 17 april 2018 zijn de jaarstukken van Groengebied Amstelland ontvangen met daarin het verzoek om binnen twee maanden eventuele bezwaren schriftelijk kenbaar te maken. Op 5 juli 2018 kan het Algemeen Bestuur van Groengebied Amstelland de jaarstukken in zijn vergadering vaststellen. Aan Groengebied Amstelland is aangegeven dat de jaarstukken worden besproken in de raadsvergadering van 20 juni 2018 en dat het Groengebied daarna zo snel mogelijk een eventuele reactie namens Amstelveen ontvangt.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018 en de programmabegroting 2019.
2. Brief aan Groengebied Amstelland waarin is aangegeven dat de gemeente Amstelveen kennis heeft genomen van de financiële jaarstukken en geen zienswijze indient.

De secretaris,	De voorzitter,
de heer drs. H.H. Winthorst	de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Hamerstuk.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard	
	Gewijzigd aanvaard	
	Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2017, de jaarrekening 2017, begrotingswijziging 2018 en programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
2. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2018 van Groengebied Amstelland.
3. Te besluiten geen zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2019 van Groengebied Amstelland.
4. In te stemmen de eigen bijdrage te verhogen met 1,5% in verband met de inflatiecorrectie met ingang van 2019, indien het Algemeen Bestuur hiertoe op 5 juli 2018 besluit.
5. Het bedrag van de verhoging van de eigen bijdrage, € 7.503,-, te verwerken in de perspectiefnota 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	159
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.4
Omschrijving	Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Voor het uitvoeren van taken op grond van de Participatiewet werkt Amstelveen met andere gemeenten samen in de gemeenschappelijke regeling AM Match. Am Match biedt ondersteuning aan drie doelgroepen: de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon, de doelgroep Wet sociale werkvoorziening en de doelgroep die in aanmerking komt voor nieuw beschut werk. De gemeenteraad wordt gevraagd zich uit te spreken over de jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018-1 en de begroting 2019 voodat deze door het bestuur van AM Match definitief worden vastgesteld.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 105
Datum B&W-besluit 22 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder mr. M. Veeningen
Afdeling Werk en Inkomen
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
B. Zonnenberg
020 - 540 48 38
b.zonnenberg@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en Samenleving (B&S)
op 6 juni 2018

Onderwerp

Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match.

Gevraagd besluit

De Jaarrekening 2017, de Begrotingswijziging 2018-1 en de Begroting 2019 van AM match voor kennisgeving aan te nemen en geen zienswijze in te dienen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Ondersteuning bieden richting arbeid aan de volgende drie doelgroepen:
   a. de doelgroep met verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon;
   b. de doelgroep Wet Sociale Werkvoorziening (WSW);
   c. de doelgroep die in aanmerking komt voor het nieuw beschut werk.
2. Met behulp van AM match uitvoering geven aan de Participatiewet binnen de beleidsmatige- en financiële kaders uit *Meer Meedoen. Beleidsplan Participatiewet 2015-2018*.
3. Een gezonde financiële huishouding van AM match en gemeenten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Uitvoering geven aan de dienstverlening aan de drie genoemde doelgroepen binnen de financiële kaders van de begroting.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1 sociaal domein, onderdeel 1.2 Participatiewet.

Aanleiding

De aanleiding voor het nu voorliggende besluit vloeit voort uit het bij AM match positioneren van de dienstverlening voor de hierboven genoemde doelgroepen. De specifieke mogelijkheid voor de gemeenteraad om een zienswijze in te brengen wordt geboden op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

Argumenten

Jaarrekening 2017.

WSW.
De deelnemende gemeenten hebben in 2017 een budget toegekend gekregen die goed was voor een gezamenlijke taakstelling van 416,3 standaard eenheden. In 2017 zijn gemiddeld 405,1 standaard eenheden gerealiseerd. Hierdoor was er een onderrealisatie van totaal 11,2 standaard eenheden. De onderrealisatie werd veroorzaakt doordat de uitstroom hoger was dan door het Ministerie was berekend voor de deelnemende gemeenten. De lagere bezetting vormt bij de gemeenten in 2017 een voordeel in het participatiebudget. Er is geen terugbetalingsverplichting bij onderbezetting. Voor de

gemeente Amstelveen zijn in 2017 79 standaard eenheden gerealiseerd.

Bijstandsgerechtigden met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon.
Vanaf 1 juli 2016 voert AM match de Participatiewet uit voor bijstandsgerechtigden met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Bij AM match ligt de taak om deze inwoners te activeren en te bemiddelen naar betaald werk. Bij het activeren en motiveren wordt gebruik gemaakt van de training *Match je perspectief*. Tijdens de training wordt samen met de deelnemer actief gezocht naar een passende werkplek. Begin 2017 werden de afgesproken resultaten (50% van de aangemelde kandidaten vindt een baan binnen 12 weken) nog niet gerealiseerd. Vanaf februari 2017 zijn verbeterpunten doorgevoerd. Eén van de verbeteringen is dat de termijn waarop de kandidaten geplaatst worden bij een werkgever is verlengd naar 26 weken. Daarnaast is afgesproken dat een aantal bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70% die door de gemeenten waren geplaatst en jobcoaching nodig hebben door de gemeente worden overgedragen aan AM match. Deze overdracht is eind 2017 afgerond. Vanuit de gemeente Amstelveen zijn 55 deelnemers gestart met de training *Match je perspectief*. In totaal zijn 16 van de Amstelveense deelnemers geplaatst bij een werkgever.

Nieuw beschut.
AM match voert ook het nieuw beschut werk uit. Eind 2017 waren er 13 werkplekken gerealiseerd (taakstelling voor de gezamenlijke gemeenten was 28 personen). Deze vertegenwoordigen een aantal van 8,5 fte per einde 2017. Het nieuw beschut werk is door een aanpassing van de Participatiewet inmiddels meer dwingend aan de gemeenten opgelegd. De gezamenlijke taakstelling voor de AM-gemeenten is om in 2018 in totaal voor 49 personen een beschutte werkplek te realiseren. Voor Amstelveen betekent dit in 2018 een aantal van 16 beschutte werkplekken. Zoals in de rest van Nederland is het ook in Amstelveen lastig om de taakstelling van de Rijksoverheid te halen.

Begrotingswijziging 2018-1.
In de primaire begroting voor 2018 was een positief resultaat begroot van € 150.000,-. In de gewijzigde begroting 2018-1 komt het verwachte resultaat uit op een positief resultaat van € 96.000,-. Aan deze afname van € 54.000,- liggen enkele oorzaken ten grondslag. De oorzaken liggen voornamelijk in een lagere netto toegevoegde waarde voor de WSW-doelgroep. Deze afname bedraagt € 153.000,-. Daarnaast spelen de lagere aantallen voor de begeleiding van de participatiedoelgroep een rol. Deze lagere aantallen betreffen 19 personen nieuw beschut en 60 personen uit de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Aangezien een deel van de overheadkosten via het tarief van de jobcoaching wordt verrekend leidt de daling van de jobcoaching voor een belangrijk deel tot dit tekort. Daarentegen verbetert het verschil tussen de Rijksbijdrage en loonkosten WSW met een bedrag van € 265.000,-.

In de begrotingswijziging 2018 wordt het volgende globaal overzicht gegeven van de wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2018.

a. De netto toegevoegde waarde WSW en de overige netto toegevoegde waarde neemt af met € 153.000,-.
b. Het saldo netto toegevoegde waarde en loonkosten doelgroep daalt met € 27.000,-.
c. De overige bedrijfskosten nemen af met € 44.000,-.
d. Het verschil tussen de loonkosten WSW en de Rijksbijdrage verbetert met € 265.000,-.
e. De onttrekking uit het sociaal herinvesteringsfonds ten behoeve van de dekking van de jobcoaching neemt af met € 237.000,-.

Primaire Begroting 2019.
In de primaire begroting 2019 wordt een uitgebreide toelichting gegeven op de plannen voor het komende jaar en voor de jaren 2020 tot en met 2023. In de begroting zijn de uitgangspunten verwerkt die medio maart 2018 bekend waren. Een nadere toelichting op de mogelijke gevolgen van de economische ontwikkelingen, de Participatiewet en de bezuinigingen van het Rijk is opgenomen in de risicoparagraaf. Belangrijk is om te melden dat het resultaat sterk afhankelijk is van de Rijksbijdrage. Door het nieuwe verdeelmodel

wordt de Rijksbijdrage in de maand mei van het begrotingsjaar definitief, en gelijk worden voorlopige schattingen afgegeven voor de jaren daarna. De voorlopige inschatting van de Rijksbijdrage voor de WSW is gebaseerd op de informatie die in september 2017 bekend is gemaakt. De hoogte van de definitieve Rijksbijdrage is afhankelijk van het landelijk aantal WSW-medewerkers per 31 december van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Bij een grotere landelijke uitstroom kan de Rijksbijdrage per WSW-standaard eenheid hoger worden, bij kleinere uitstroom kan die lager worden.

In de begroting 2019 is gerekend met de taakstelling die gemeenten hebben voor het nieuw beschut werk. Voor 2019 zijn 55 werkplekken begroot. Voor Amstelveen betekent dit dat in 2019 19 beschutte werkplekken moeten worden gerealiseerd. In de afgelopen jaren is gebleken dat het moeilijk is de taakstelling te realiseren. In de begroting van AM match betekent dit een risico van € 6.200 per niet gerealiseerde plek vanwege niet gedekte overheadkosten.

Begroot resultaat 2019.
Het resultaat voor 2019 is begroot op een tekort van € 133.000,-. Dit resultaat realiseert AM match ondanks de afname van de Rijksbijdrage WSW door de activiteiten uit te breiden naar de nieuwe doelgroepen in de Participatiewet. Door de uitbreiding van de doelgroep en de afspraken die gemaakt zijn ten aanzien van de doorbelasting van kosten naar de verschillende producten worden de overheadkosten ook verdeeld over deze doelgroepen. Hierdoor worden de kosten die op de WSW-doelgroep drukken verlaagd. Voorgesteld wordt het tekort in 2019 te financieren uit het positieve resultaat dat in 2017 is gerealiseerd.

Rijksbijdrage.
Vanuit de historie werd door het Rijk de ontwikkeling in de loonkosten van de WSW-medewerkers automatisch en structureel gecompenseerd in de Rijksbijdrage. Echter sinds 2010 heeft het Rijk op de compensatie geen consistent beleid meer gevoerd. Hierdoor is de omvang van de Rijksbijdrage, die een grote invloed heeft op de exploitatie, een onzekere factor geworden. Voor 2018 en 2019 lopen er nog wel afspraken over compensatie van de loonontwikkeling.

Kanttekeningen

Zoals al bij de evaluatie naar voren kwam blijft het realiseren van de begrote aantallen plaatsingen een aandachtspunt. Dit geldt met name voor de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Daarnaast speelt dit bij het realiseren van de aantallen beschutte werkplekken. Bij de evaluatie is dit aan de orde geweest. Vanuit het bestuur van AM match zal kritisch worden gevolgd of het aantal plaatsingen uit deze doelgroepen verder kan worden opgevoerd.

Financiën

De dienstverlening aan de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon kan ook in 2019 nog gefinancierd worden uit de herinvesteringsreserve.
Bij de start van AM match is afgesproken dat de eerste jaren het herinvesteringsfonds hiervoor zou worden ingezet en dat vervolgens deze kosten direct vanuit de gemeentebegroting zouden worden betaald. Bij de evaluatie is gebleken dat de investering in deze doelgroep niet één op één wordt terugverdiend door de besparing die wordt gerealiseerd op het budget voor bijstandsuitkeringen. Om deze reden wordt dit als risico meegenomen in de Perspectiefnota 2019. Bij het opstellen van de nieuwe beleidsnota zal dit verder zijn plaats krijgen.

Communicatie

Het bestuur van AM match wordt op de hoogte gesteld van de besluitvorming in de gemeenteraad.

Procedure

Wanneer de gemeenteraad alsnog zou besluiten om een zienswijze in te dienen worden de Jaarstukken opnieuw geagendeerd voor het bestuurlijk overleg van AM match om deze zo nodig gewijzigd vast te stellen.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2017.
2. Begrotingswijziging 2018-1.
3. Begrotingswijziging 2019.
4. Verklaring accountant.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

De Jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018-1 en de begroting 2019 van AM match voor kennisgeving aan te nemen en geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H. B. Eenhoorn

Jaarstukken
AM match 2017

AM match

Wijkermeerstraat 36, 2131 HA HOOFDDORP
Zanderij 29, 1185 ZM AMSTELVEEN
Postbus 53, 2130 AB HOOFDDORP
Telefoon : 023 - 5661566
Email : info@ammatch.nl
KvK nummer : 34328759

Inhoudsopgave Pagina

Jaarstukken

Jaarverslag

Programmaverantwoording 1 t/m 5

De paragrafen 6 t/m 10

Weerstandsvermoge

Kengetallen BBV

Risicoparagraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Verbonden partijen

Financiering

Bedrijfsvoering

Kengetallen (intern) 11 t/m 13

Jaarrekening

Balans per 31 december 2017 14

Programmarekening 2017 15

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 16 t/m 20

Toelichting op de balans per 31 december 21 t/m 24

Toelichting op de programmarekening 25 t/m 30

Sisa-gegevens voor de indicator C 31

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Resultaatbestemming

Bijlagen

Staat van activa Bijlage 1

Staat van leningen Bijlage 2

Verdeling bijdrage deelnemende gemeenten Bijlage 3

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Organisatie AM match

AM match voerde in 2017 de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn (verder te noemen de deelnemende gemeenten). Voor de uitvoering van de wet is in 1971 de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkvoorzieningschap Amstelland en Meerlanden opgericht. In 2016 is deze GR omgezet in de uitvoeringsorganisatie GR Amstelland Meerlanden Werkorganisatie, handelend onder de naam AM match. Bij deze omvorming is de doelgroep participatiewet tot 70% loonwaarde aan het uitvoeringspakket van de GR toegevoegd. Het bestuur van de GR wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de vijf deelnemende gemeenten. De dagelijkse verantwoording en leiding van de organisatie ligt bij de algemeen directeur. Voor de realisatie van haar doelstelling (ondersteunen bij het vinden en houden van regulier werk) had AM match in 2017 de beschikking over onder andere de volgende werksoorten:

- Verpakken
- Groenvoorziening
- Schoonmaakonderhoud
- Detachering in groep en individueel (met een veelvoud aan werksoorten)
- Begeleid werken (met een veelvoud aan werksoorten)

Vanaf 1 juli 2016 (effectief 15 augustus) is AM match van start gegaan met de nieuwe doelgroep in de vorm van de nieuwe activiteit Match je perspectief (MJP). Vanaf 1 juli 2016 worden de werkzaamheden uitgevoerd door het bedrijfsonderdeel werk & werkgeversdienstverlening. Het bedrijfsonderdeel bedrijfsvoering ondersteunt de processen op het gebied van financiën, HR, ICT en facilitair.

Onderstaand wordt het organisatieschema van AM match weergegeven.

Organigram AM match

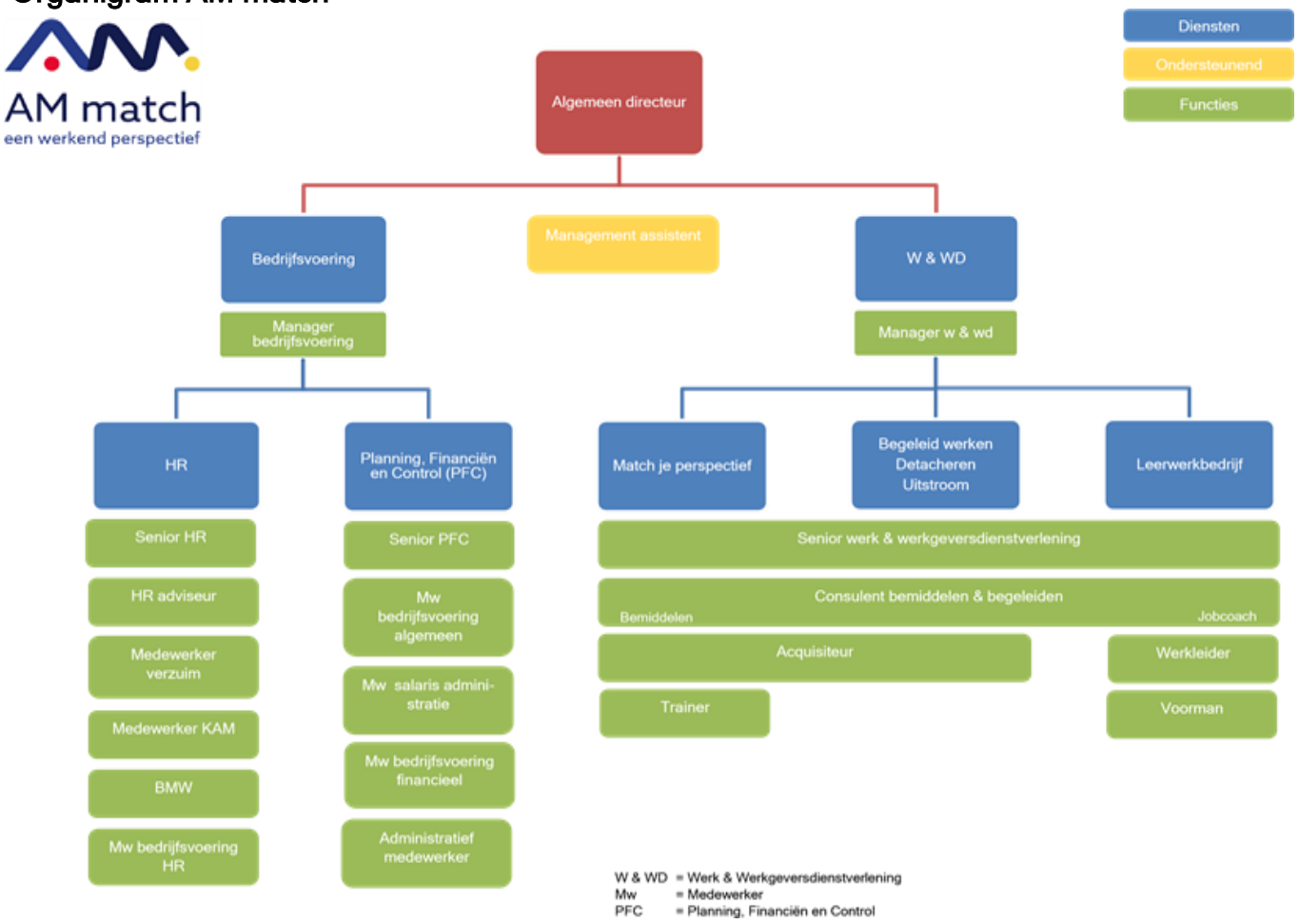

Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Per 1 januari 2017 is de financieringssystematiek voor de Wsw subsidie door het rijk aan de gemeente aangepast. Vanaf deze datum wordt de rijksbijdrage direct betaald aan de gemeente die het dienstverband aanbiedt. In geval dat een Wsw-medewerker niet in één van de deelnemende gemeenten woont, wordt voor deze medewerker een centrumgemeente aangewezen. In het geval van AM match is dit de gemeente Haarlemmermeer. Eventuele tekorten of overschotten in de exploitatie wordt verdeeld over het aantal daadwerkelijke inwoners per deelnemende gemeente.

De deelnemende gemeenten hadden in 2017 een budgettoekenning die goed was voor een gezamenlijke taakstelling van 416,3 se (standaard eenheden). In 2017 zijn gemiddeld 405,1 se gerealiseerd. Hierdoor was er een onderrealisatie van totaal 11,2 se. De onderrealisatie werd veroorzaakt doordat de uitstroom hoger was dan door het Ministerie was berekend voor de deelnemende gemeenten. De lagere bezetting vormt bij de gemeenten in 2017 een voordeel in het participatiebudget. Er is geen terugbetalingsverplichting bij onderbezetting.

In onderstaande tabel worden de taakstelling en realisatie per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Overzicht van de taakstelling en realisatie per gemeente in 2017

Gemeente	Gem. realisatie 2017 bij AM match (se)	Taak-stelling (se)	Over- / onder-realisatie
Aalsmeer	35,4	38,2	-2,8
Amstelveen	78,9	81,8	-2,9
Haarlemmermeer	229,3	230,5	-1,1
Ouder-Amstel	7,9	9,4	-1,4
Uithoorn	53,6	56,5	-2,9
Totaal	**405,1**	**416,3**	**-11,2**

Realisatie doelstelling 1/3e - 2/3e

Eén van de doelstellingen van AM match van de afgelopen jaren was om 1/3e van de medewerkers binnen het SW-bedrijf werkzaam te hebben en 2/3e buiten het SW-bedrijf, in werken op locatie (wol, groen en schoonmaak), detachering of begeleid werken. Sinds september 2008 is deze doelstelling gerealiseerd. Voor 2017 was het doel dit percentage nog verder omlaag te brengen. De doelstelling voor 2017 was om 13,1% van de medewerkers binnen werkzaam te hebben en 86,9% buiten. Deze doelstelling is niet gerealiseerd. Voor 2017 is het percentage interne plaatsingen gestegen tot 24,2%. Deze stijging wordt veroorzaakt door het administratief herindelen van een aantal medewerkers die zijn teruggekomen uit detacheringsplekken. Deze medewerkers zijn in 2017 beoordeeld op het op korte termijn opnieuw realiseren van een detacheringsplek en op grond daarvan opnieuw ingedeeld. Desondanks kan met dit resultaat worden vastgesteld dat AM match hiermee ook in 2017 haar unieke positie binnen de SW-branche heeft kunnen behouden (het gemiddelde in de branche is 41% intern geplaatst, bron: Bedrijfsvergelijking SW-bedrijven 2016 Cedris). De doelstelling voor begeleid werken van 17,6% in 2017 is eveneens niet behaald. Dit percentage kwam uit op 15,3% en is vrijwel gelijk aan 2017. Wel zijn er diverse nieuwe medewerkers geplaatst (6) maar helaas ook een nagenoeg even groot aantal teruggekomen van werkgevers (8).

In volgende grafiek wordt het verloop in deze doelstelling vanaf 2004 weergegeven. In de daaropvolgende grafiek wordt de verdeling naar intern / extern werkzaam voor AM match weergegeven per eind 2017 en ter vergelijking de cijfers per eind 2016 als gemiddelde voor de branche (recentere branchecijfers zijn niet beschikbaar).

Overzicht plaatsingen in aantallen fte en percentage per 31-12-2017:

	2017	
	aantal fte	percentage
Intern werkzaam	94,4	24,2%
Extern werkzaam	295,8	75,8%
Totaal	390,2	100,0%

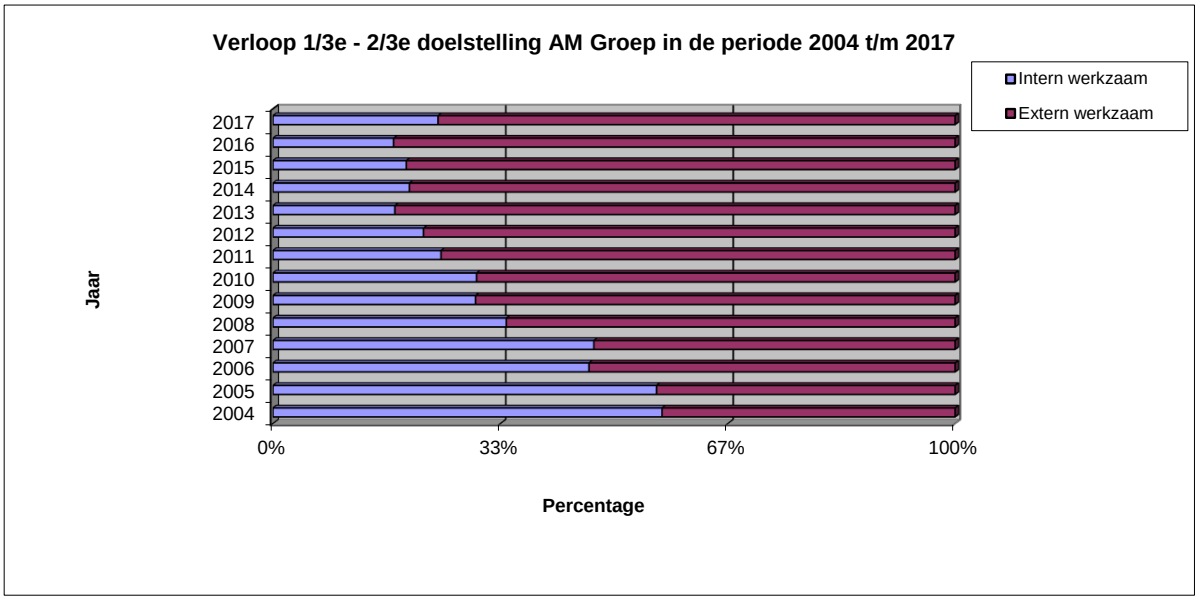

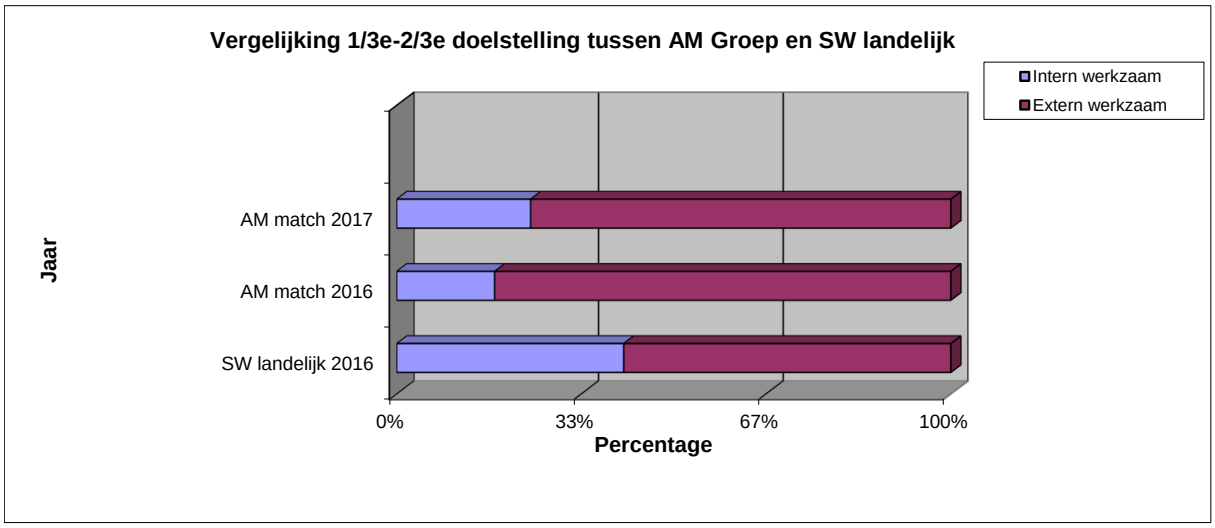

Opleidingen en trainingen 2017
In 2017 hebben zowel AM match als de medewerkers wederom veel geïnvesteerd in opleidingen en trainingen. Onderstaand een overzicht van de gevolgde opleidingen onderverdeeld in drie categorieën zoals hieronder vermeld.

Soort opleiding / training	Aantal trainingen gevolgd
Veiligheid	16
Vakopleidingen	8
Persoonlijke ontwikkeling	140
Totaal opleidingen / trainingen	**164**

Sisa-verantwoording

De Sisa-verantwoording is vanaf 2016 voor de verantwoording aan het Ministerie niet meer verplicht. Om toch te voldoen aan de verantwoordingsplicht van en naar de gemeenten, is besloten de Sisa-systematiek inclusief controlewerkzaamheden in stand te houden voor de indicator c (gemiddelde bezetting op basis van 12 eindemaandgemiddelden). De Sisa-bijlage vindt u op pagina 31 van deze jaarverantwoording.

Uitvoering Participatiewet voor bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70%

Vanaf 1 juli 2016 voert AM match de Participatiewet uit voor bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70%. Hiervoor is de training Match je perspectief (MJP) ingericht. In deze training worden de aangemelde bijstandsgerechtigden in een periode van 6 weken geactiveerd, gemotiveerd en getraind voor een baan bij werkgevers. Deze training start om de twee weken op één van de twee locaties van AM match. In de hierna volgende tabellen worden de aantallen per gemeente weergegeven. Al tijdens de training gaan de consulenten bemiddelen van AM match samen met de deelnemer op zoek naar een passende werkplek. Vanuit deze trainingen, maar ook zonder tussenkomst hiervan, worden door AM match dienstverbanden gerealiseerd voor deze doelgroep, bij voorkeur bij werkgevers, of, als dat niet lukt, bij AM match, van waaruit op detacheringsbasis, kandidaten worden geplaatst bij werkgevers. Begin 2017 werden de afgesproken resultaten (50% van de aanmeldingen vindt een baan binnen 12 weken) nog niet gerealiseerd. In februari 2017 is een plan met maatregelen aan het bestuur voorgelegd dat moet leiden tot verbetering van de resultaten. Een van de verbeteringen is dat de termijn van zoeken naar werk is verlengd naar 26 weken. Inmiddels zijn de resultaten aanzienlijk verbeterd (34% vind een baan binnen de periode). Daarnaast is afgesproken dat een aantal bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70% die door de gemeenten waren geplaatst en jobcoaching nodig hebben door de gemeente worden overgedragen aan AM match. Deze overdracht is eind 2017 afgerond.
In het uitvoeringsplan is afgesproken dat er medio 2017 een evaluatie zou plaatsvinden. Deze evaluatie is inmiddels afgerond en aan de raden voorgelegd. De korte conclusie uit de evaluatie is dat de gemeenten met AM match een goede en solide basis hebben voor het activeren van deze doelgroep, maar dat er ook nog verbetering mogelijk is.

In onderstaande tabellen worden deze aantallen inzichtelijk gemaakt.

Nieuw beschut

Naast de hierboven genoemde training is AM match ook uitvoerder voor de beschutte werkplekken in het kader van de Participatiewet. Eind 2017 waren er 13 werkplekken gerealiseerd (taakstelling voor de gezamenlijke gemeenten was 28 personen). Deze vertegenwoordigen een aantal van 8,5 fte per einde 2017. Naar verwachting zal dit aantal in 2018 verder toenemen omdat vanuit de Participatiewet door een aanpassing op de wet meer dwingend het aantal beschutte werkplekken aan de gemeenten wordt opgelegd. De gezamenlijke taakstelling voor de AM-gemeenten is om in 2018 49 personen te realiseren.

Tabel: Realisatie aantal deelnemers training MJP

Gemeente	Begroot aantal startende deelnemers jaar	Werkelijk gestart in periode	Verschil t.o.v. begroting	Gerealiseerde plaatsingen
Aalsmeer	18	8	-10	5
Amstelveen	80	55	-25	16
Haarlemmermeer	142	93	-49	31
Ouder-Amstel	14	19	5	4
Uithoorn	26	29	3	14
Totaal	280	204	-76	70

Tabel: Dienstverbanden P - doelgroep in personen (eindstand 2017)

Gemeente	Nieuw beschut	Loonwaarde <70%	Loonwaarde >70%	Totaal dienst-verbanden
Aalsmeer	1,0	3,0	0,0	4,0
Amstelveen	3,0	12,0	1,0	16,0
Haarlemmermeer	8,0	8,0	0,0	16,0
Ouder-Amstel	0,0	1,0	0,0	1,0
Uithoorn	1,0	5,0	1,0	7,0
Eindtotaal	**13,0**	**29,0**	**2,0**	**44,0**

In onderstaande tabel wordt het totale aantal kandidaten weergegeven dat jobcoaching krijgt vanuit AM match. Hierin zijn ook de aantallen opgenomen uit bovenstaande tabel loonwaarde kleiner dan 70%.

Tabel: Aantal Participatie doelgroep kandidaten dat jobcoaching kijgt vanuit AM match (personen eindstand 2017)

Gemeente	In dienst bij AM match	In dienst bij werkgever	Totaal aantal
Aalsmeer	3,0	6,0	9,0
Amstelveen	12,0	8,0	20,0
Haarlemmermeer	8,0	40,0	48,0
Ouder-Amstel	1,0	7,0	8,0
Uithoorn	5,0	16,0	21,0
Eindtotaal	**29,0**	**77,0**	**106,0**

Financiële realisatie

Voor financiële informatie en verschillen tussen programmabegroting en realisatie wordt verwezen naar de programmarekening in de volgende hoofdstukken.

Onderstaand is het overzicht algemene dekkingsmiddelen weergegeven.

	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
Dividend (resultaat AM Werk BV)	36.000	0	0	934.000
Saldo financieringsfunctie	-3.000	-3.000	-3.000	-5.000
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0

In 2016 is éénmalig de bestemmingsreserve die aangehouden werd bij AM Werk uitgekeerd aan AM match. Tevens is het beleid uitgesproken dat resultaten gelijk volledig in het lopende boekjaar worden verrekend met AM match.

Paragrafen

Weerstandsvermogen

Beleid betreffende weerstandsvermogen
Omtrent het weerstandsvermogen is in 2016 nieuw beleid vastgesteld. Vanaf de invoering van AM match wordt het weerstandsvermogen vastgesteld door het bestuur op basis van een risicoanalyse die door de directie van AM match wordt opgesteld en tweejaarlijks wordt herzien op basis van de laatst bekende risico's. Deze risico's worden gekapitaliseerd. Het bedrag uit deze risico inventarisatie wordt als algemene reserve aangehouden. Voor 2016 en 2017 is deze analyse gemaakt in samenwerking met de accountant. Het bedrag, dat is vastgesteld in de bestuursvergadering van 1 juli 2016, komt uit op € 2.466.000. Eind 2017 is de risicoanalyse bijgesteld voor 2018 en 2019. Uit deze analyse blijkt een iets lager risico. Het bestuur heeft besloten de algemene reserve voor 2018 en 2019 op hetzelfde niveau te handhaven.

De algemene reserve dient ter dekking van risico's in de bedrijfsvoering waarvoor geen voorzieningen mogen worden gevormd. Dat wil zeggen, risico's waarvan geen uitspraken kunnen worden gedaan ten aanzien van de omvang van het risico en het verschijnen van het risico. Het betreffen hier dus onverwachte fluctuaties in de bedrijfsvoering, zoals onverwacht hogere kosten of onverwacht lagere bedrijfsopbrengsten. De algemene reserve dient ter dekking van de gevolgen hiervan voor de korte termijn, dat wil zeggen, de termijn die nodig is tussen het ontstaan van het tekort en de periode die nodig is om de oorzaak weg te nemen, dan wel de periode die nodig is om van de gemeenten een hogere gemeentelijke bijdrage te ontvangen. Voor de aard en de omvang van de risico's wordt verwezen naar de risicoparagraaf (verderop in dit hoofdstuk).

In het kader van de BBV artikel 11 2e lid dienen in de jaarrekening kengetallen te worden vermeld. Onderstaand de gevraagde kengetallen. Voor een toelichting over de wijze van vaststelling van deze kengetallen wordt verwezen naar bijlage in de BBV.

Kengetallen BBV

	Verloop van de kengetallen		
	Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
Netto schuldquote	-41	nvt	-48
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-39	nvt	-35
Solvabiliteistratio	76	nvt	79
Structurele exploitatieruimte	2	2	2
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de opbouw en omvang van de algemene reserve in de afgelopen jaren.

Jaar	Bijdrage gemeenten in de algemene reserve	Door AM match zelf toegevoegde exploitatieresultaten	Totaal
Tot en met 2008	1.285.0000	2.202.000	3.487.000
2009	0	100.000	100.000
2010	0	131.000	131.000
2011	0	65.000	65.000
2012 onttrekking	0	-236.000	-236.000
2013 onttrekking	0	-65.000	-65.000
2014 onttrekking	0	-26.000	-26.000
2015 onttrekking	0	-129.000	-129.000
2016 onttrekking	0	-861.000	-861.000
2017 onttrekking	0	0	0
Totaal t/m 2017	**1.285.000**	**1.181.000**	**2466.000**

Risicoparagraaf

Risico's in de bedrijfsvoering

Om inzicht te verschaffen in de financiële positie van AM match is deze risicoparagraaf opgenomen.

De grootste risicofactoren worden in het algemeen gevormd door de commerciële activiteiten binnen AM match en de ontwikkelingen in de rijksbijdrage (correctie voor loonontwikkeling en bezuinigingen, onvoorspelbaarheid landelijke ontwikkelingen etc.).
De opbrengst kan door onverwachte mutaties in het klantenbestand of opdrachten en/of gewijzigde ordergrootte vrij sterk toe- of afnemen. Als klanten failliet gaan, vormen de daarvoor speciaal aangekochte machines en gereedschappen naast het omzetverlies ook een financieel risico. Daarnaast zijn er verschillende risico's voor gebeurtenissen die kunnen leiden tot onverwachte tegenvallers in de exploitatie. Deze risico's zijn in een risico-inventarisatie opgenomen. De belangrijkste risico's in omvang zijn hieronder opgenomen.

De rijksbijdrage voor AM match kan onverwacht worden beïnvloed door o.a. ontwikkelingen in het landelijk aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen of bezuinigingen vanuit het Ministerie van SZW. In 2017 is het afbouwschema van de subsidie per fte weer redelijk in lijn met het eerder door het rijk opgestelde afbouwschema. Ook voor de komende jaren is er in het kader van de Participatiewet sprake van een aanzienlijke negatieve ontwikkeling in de rijksbijdrage voor de Wsw. Dit heeft gevolgen voor de Wsw-exploitatie van AM match. Door transitie naar de werkorganisatie AM match, waarbij kosten worden bespaard, en het toekennen van de nieuwe doelgroep (bijstandsgerechtigden met een loonwaarde kleiner dan 70%) aan AM match, kan voor 2017 en de jaren daarna de terugloop in subsidie (grotendeels) worden gecompenseerd met de extra dekking van de kosten. Voor 2018 is dan ook een resultaat begroot (voor verrekening met gemeenten en na reserves) van € 95.000 (begrotingswijziging 2018-1).

Ook in de jaren daarna zal de Wsw-exploitatie verliezen veroorzaken als gevolg van de bezuinigingen van het rijk. Enerzijds wordt AM match geconfronteerd met een verdere daling van de subsidie per fte van circa € 3.000 in 2020, en anderzijds is sprake van een daling van de populatie met 4-6% per jaar. Deze twee factoren veroorzaken de tekorten in de Wsw-exploitatie. De uitvoering van de Participatiedoelgroep zal deze verliezen naar verwachting kunnen compenseren. Door deze ontwikkeling, het aanwezig zijn van voldoende eigen vermogen en het feit dat gemeenten via de GR garant staan voor de exploitatie van AM match, is deze jaarrekening op basis van continuïteitsgrondslagen opgesteld.

In 2017 is in het kader van de wet meldplicht datalekken en de aankomende Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die 25 mei 2018 van kracht wordt, in samenwerking met een extern bureau een scan uitgevoerd op processen om de risico's van datalekken in kaart te brengen. In dit proces is de gehele organisatie (leiding en staf) meegenomen om bewustzijn te creëren. Geconstateerde grote risico's zijn direct weggenomen. Aan de kleine risico's die in kaart zijn gebracht wordt waar mogelijk gewerkt om die te verkleinen. Begin 2018 wordt het proces afgerond zodat AM match op 25 mei 2018 gereed is voor de AVG. Structureel zal er aandacht worden besteed aan de risico's van datalekken.

Verzekeringen
Alle activa zijn verzekerd tegen brand- en inbraakschade op basis van vervangingswaarde. Nieuwe motorvoertuigen zijn all-risk verzekerd. Vanaf 5 jaar oud zijn de motorvoertuigen WA-verzekerd. Een bedrijfsschadeverzekering is afgesloten evenals een WA-verzekering, respectievelijk tegen gevolgschade en wettelijke aansprakelijkheid, waaronder een beperkte productaansprakelijkheid.

De belangrijkste verzekerde waarden per ultimo 2017 zijn:	**Bedragen x € 1.000**
Uitgebreide gevaren:	
Inventaris en machines	2.913
Autopark:	
WA + inzittenden + WA chauffeur voor auto's ouder dan 5 jaar	
WA + casco + inzittenden + WA chauffeur voor auto's van 5 jaar en jonger	
Bedrijfsschade:	
Verzekerd bedrag	1.200
Wettelijke aansprakelijkheid:	
Per gebeurtenis (max. 2 per jaar)	2.500
Bestuurders en commissarissen aansprakelijkheidsverzekering	
Per aanspraak / per jaar	1.000
Cybercrime verzekering	
Per evenement en verzekeringsjaar	1.000

Onderhoud kapitaalgoederen
Het pand aan de Hoofdweg 583 is in juli 2017 overgedragen aan een nieuwe eigenaar. Het resultaat van de verkoop is verrekend in de jaarrekening. AM match heeft aan het einde van het verslagjaar geen kapitaalgoederen meer in bezit. Alle panden die AM match gebruikt worden gehuurd.

Verbonden partijen
Overzicht van verbonden partijen

	% deelneming	Waardering
AM Werk BV	100%	€ 18.000

De aandelen AM Werk BV zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

AM Werk BV
AM Werk BV is opgericht door AM match. Via AM Werk BV wordt de volgende activiteit uitgevoerd:
- Sinds 2001 het in dienst nemen van niet-gesubsidieerd personeel voor AM match.

AM Werk Reïntegratie BV
AM Werk Reïntegratie BV is een 100% dochter van AM Werk BV. AM Werk Reïntegratie BV gebruikt de handelsnaam AM perspectief. In deze BV worden alle dienstverbanden in het kader van de Participatiedoelgroep aangegaan.

Financiering
Op 1 juli 2016 heeft het bestuur van AM match het treasury-statuut vastgesteld.

Risico profiel:
AM match heeft m.b.t. de treasury-activiteiten een beperkt risicoprofiel. Er wordt een prudent beleid gevoerd ten aanzien van de treasury-functie. De treasury-functie dient alleen de publieke taak. Voor zover sprake is van uitstaande gelden, wordt dit alleen gedaan door tussenkomst van een bank met AA+ rating. Uitzettingen worden alleen gedaan d.m.v. kasgeld, rekening-courant verhoudingen, spaarrekening en deposito's. Op de balansdatum is geen sprake van risico's m.b.t. koersen en/of valuta. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten. Er zijn geen garanties verstrekt. Vanaf december 2013 valt AM match onder het schatkistbankieren. Dit betekent dat AM match vanaf december 2013 de liquide middelen bij de schatkist moet plaatsen. AM match bleef in 2017 binnen de voor haar geldende vrijstelling van gemiddeld € 250.000 per kwartaal aan tegoeden buiten de schatkist.

Realisatie geplande treasury-activiteiten
In 2017 waren er geen geldleningen gepland. Er zijn ook geen vaste geldleningen opgenomen. De laatste vaste geldlening is in 2017 geheel afgelost.

Renterisiconorm
Het renterisico blijft de komende 5 jaar ruim binnen de normen die worden gesteld door de wet FIDO (20% met een minimum van € 2.500.000).

Kasgeldlimiet
In onderstaande tabel wordt de berekening weergegeven van de kasgeldlimiet over 2017. De limiet is in 2017 niet overschreden.

Omvang begroting na wijziging bw 2017-1	€ 15.951.000
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag (wettelijk)	8,2%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 1.308.000

Notitie rente
In de jaarrekening is alleen de werkelijk betaalde rente vermeld. Er wordt in de jaarrekening en begroting geen rente over reserves berekend.

Bedrijfsvoering van AM match

Personeel
Samenstelling personeelsbestand.

Het personeelsbestand van personen werkzaam bij AM match is opgebouwd volgens onderstaande tabel.

Dienstverbanden werkzaam bij AM match

	Aantal personen per 31-12-2017	Aantal fte per 31-12-2017	Gemiddelde bezetting fte 2017
Wsw-dienstverbanden	391	330,4	336,4
Niet-gesubsidieerden *	42	37,6	35,6
Nieuw beschut	13	8,5	6,8
P- wet <70% loonwaarde	29	21,6	15,1
P- wet >70% loonwaarde	2	1,4	6,0
Totaal dienstverbanden	**477**	**399,5**	**399,9**
Wsw begeleid werken	69	59,9	60,5
Jobcoaching bij werkgever P wet<70% loonwaarde	77	nb	nb

*Een groot deel van het niet-gesubsidieerd (NG) personeel dat werkzaam is bij AM match wordt gedetacheerd vanuit AM Werk BV. Naast de hierboven vermelde groepen zijn er personen werkzaam bij AM match vanuit een stage (MBO en HBO) en stages / proefplaatsingen vanuit de doelgroep. Er wordt beperkt gebruik gemaakt van inhuurkrachten / uitzendkrachten
In november 2016 heeft de directeur aangegeven AM match per 8 januari 2017 te verlaten. De directie is vanaf die datum tijdelijk waargenomen door de manager bedrijfsvoering. Per 15 mei is er een nieuwe directeur aangesteld.

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuim van werknemers in de verschillende werknemersgroepen bij AM match wijkt sterk af door de aard van de betreffende groep medewerkers. Daarom wordt het verzuim per groep medewerkers apart geregistreerd. In onderstaande tabel wordt het verzuim in beeld gebracht volgens de methode van het Wsw arboconvenant. Tevens wordt de benchmark van de landelijke SW-bedrijven vermeld. De meetmethode volgens Wsw arboconvenant wijkt af van de methode die AM match voor intern gebruik hanteert, maar is hier gebruikt voor de vergelijkbaarheid met andere SW-bedrijven. Het verzuim binnen de SW-branche is hoog ten opzichte van het landelijk gemiddelde bij reguliere bedrijven. Dit wordt veroorzaakt door de doelgroep die bij de SW-bedrijven werkt. Het verzuim van de Wsw is bij AM match ten opzichte van het landelijk gemiddelde gelijk. Desondanks wil AM match het verzuim verder omlaag brengen. In 2017 is er veel aandacht geweest voor het terugdringen van verzuim. Zo zijn alle verzuimprocedures opnieuw onder de aandacht gebracht bij leidinggevenden en medewerkers en is de handhaving aangescherpt. Daarnaast zijn er met frequent verzuimende medewerkers regelmatig verzuimgesprekken gevoerd. Toch is het verzuim in 2017 gestegen ten opzichte van 2016. Een duidelijke oorzaak hiervan hebben we niet kunnen vaststellen. Eind 2017 is een werkgroep ingesteld om duurzame inzetbaarheid te bevorderen.

Tabel ziekteverzuim volgens meetmethode arboconvenant

	2014	2015	2016	2017	Benchmark 2017 (landelijke SW-bedrijven)
Wsw	10,6	11,6	12,0	14,8	14,4
Niet-gesubsidieerden	2,2	3,9	6,4	6,1	6,2
Gewogen gemiddelde	**9,9**	**11,0**	**11,0**	**13,3**	**13,3**

Financieel beheer
Maandelijks wordt het managementteam (MT) geïnformeerd over de stand van zaken binnen AM match op sociaal- en financieel gebied als geheel en per bedrijfsonderdeel. Hierbij wordt een maandrapportage met Key performance indicators (KPI's), sociale kengetallen en financiële gegevens voor de 15e van de maand volgend op de maand waarop de gegevens betrekking hebben, gerapporteerd. Per kwartaal wordt een uitgebreidere versie van het maandverslag opgesteld, met vooral meer sociale kengetallen.

Het bestuur van AM match en de deelnemende gemeenten worden geïnformeerd over de stand van zaken door middel van een kwartaalrapportage met sociale en financiële kengetallen. De financiële kengetallen zijn vooral toegespitst op een totaaloverzicht van AM match en de sociale kengetallen, vooral op de informatie per gemeente.

Automatisering
In 2016 is een integraal bedrijfsinformatiesysteem in gebruik genomen waarin alle bedrijfsprocessen worden ondersteund. Deze applicatie draait volledig "in de cloud", op een server van de leverancier. Bij AM match wordt volledig papierloos gewerkt.

In dit pakket worden de volgende processen ondersteund:
- Detachering
- Relatiebeheer
- Re-integratie
- Projecten
- Productie
- HRM
- Financieel
- Salarissen
- Urenverantwoording
- Document management
- Proces management (workflows)

Naast dit systeem wordt gebruikgemaakt van kantoorautomatisering via Office 365 volledig, in de Cloud, en worden de werkstations (laptops) en eindgebruikers beheerd / ondersteund op afstand door de ICT leverancier. Ook de overige software die in gebruik is draait volledig in de Cloud. Hierdoor heeft AM match geen eigen servers meer in beheer, waardoor ook het ingehuurde beheer kon worden geminimaliseerd tot twee dagdelen per maand. Dit geeft wel extra druk bij een aantal medewerkers van het team bedrijfsburo, die vraagbaak zijn voor de meest basale vragen.

Naast dit systeem zijn aparte applicaties in gebruik voor:
- Software voor betaalsysteemautomaten
- Dariuz

Beide systemen draaien in de Cloud.

Kengetallen intern

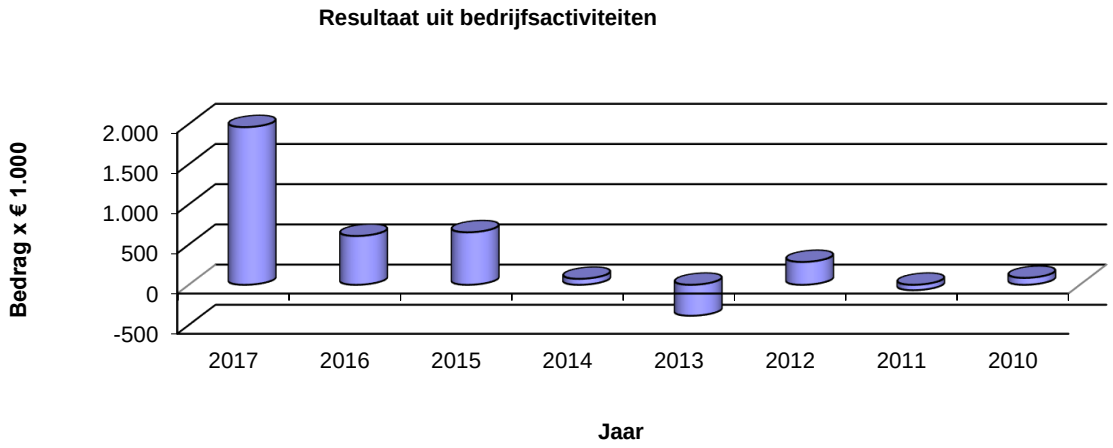

Jaar	2017	2016	2015	2014	2013
Bedrijfsresultaat	-8.265	-10.359	-10.781	-11.890	-12.475
Loonkosten Wsw	10.226	10.966	11.434	11.964	12.090
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	1.961	607	653	74	-385

	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017	Rekening 2016
Aantal fte begeleid werken	60,5	70,0	60,3
Verhouding loonkosten Wsw / Rijksbijdrage (in %)	100%	103%	102%
Aantal Wsw-dienstverbanden per 31 december	391,0	385,0	408,0
Aantal personen begeleid werken per 31 december	69,0	81,0	68,0
Totaal personen	460,0	466,0	476,0
Aantal gerealiseerde dienstverbanden fte's (gemiddeld)	336,5	327,0	352,5
Aantal gerealiseerd begeleid werken fte's (gemiddeld)	60,5	70,0	60,3
Gerealiseerde fte's gemiddeld	397,0	397,0	412,8
Toeslag factor fte's > se's	8,2	8,0	9,1
Gerealiseerde se's	405,2	405,0	421,9
Taakstelling gemeenten bij AM match in se	416,3	416,3	433,7
Rijksbijdrage per gerealiseerde fte	25.758	25.098	26.000

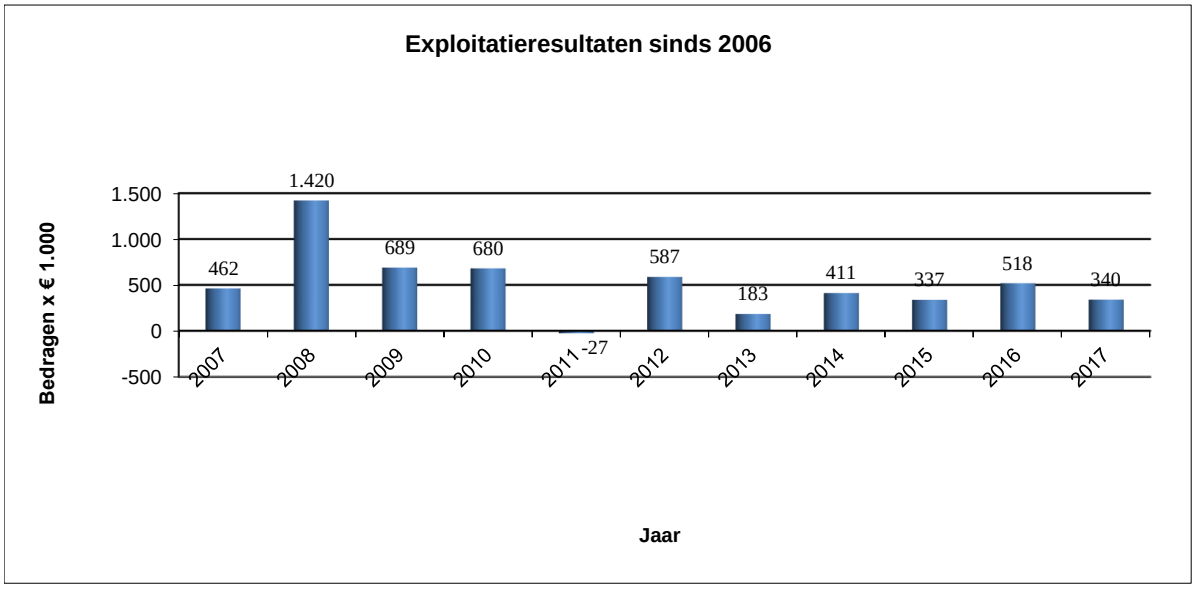

Vijf jaren AM match in kengetallen

	2017	2016	2015	2014	2013
Aantal personen dienstverband Wsw per 31 dec.	391,0	408,0	435,0	470,0	465,0
Aantal personen begeleid werken 31 december	69,0	68,0	69,0	66,0	59,0
Aantal fte's dienstverband Wsw gemiddeld jaar	336,5	352,5	378,4	403,4	406,8
Aantal fte's in begeleid werken gemiddeld jaar	60,5	60,3	58,2	51,5	50,1
Aantal niet-gesubsidieerden proffesionals					
gemiddeld per jaar (fte) (excl. boven formatie)	33,6	33,2	33,9	38,3	41,8
Aantal niet-gesubsidieerden produktie					
gemiddeld per jaar (fte)	2,0	2,0	2,2	5,5	8,7
Verhouding niet-gesubsidieerde professionals /					
Wsw-personeel (fte) in %	10,0%	9,4%	9,0%	9,5%	10,3%
Totaal uren Wsw (x 1.000):					
op basis van 36 uur dienstverbanden fte	630	660	708	755	763

Overzicht urenverantwoording Wsw medewerkers

	2017		2016		2015	
Aanwezigheidsuren	Uren	%	Uren	%	Uren	%
Productieve uren Wsw	423.126	67,2	409.545	63,6	461.020	64,7
Indirect productieve uren Wsw	13.180	2,1	25.077	3,9	54.239	7,6
Improductieve uren Wsw	5.486	0,9	2.179	0,3	2.148	0,3
Afwezige uren						
Ziekte-uren Wsw	97.705	15,5	89.351	13,9	82.678	11,6
Overige afwezige uren Wsw	89.793	14,3	118.016	18,3	112.432	15,8
Totaal	**629.290**	**100,0**	**644.168**	**100,0**	**766.742**	**100,0**

	2017	2016	2015	2014	2013
Exploitatieresultaat in € per productief Wsw-uur	4,63	0,91	1,99	0,53	-0,54
Voorraden in % van de netto-omzet	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	0,6%
Vaste activa in % van het langlopend vermogen	6,2%	26,2%	10,7%	15,3%	23,1%
Eigen vermogen in % van het totaal vermogen	76,5%	79,5%	82,6%	73,7%	68,0%
Boekwaarde vaste activa per fte	1.299	5.733	2.098	2.757	4.041
Toegevoegde waarde (x € 1.000)	**4.109**	**4.213**	**4.624**	**4.846**	**5.149**
Stijging respectievelijk daling t.o.v. voorgaand jaar in %	98	91	95	94	94
Indexcijfers (2007 = 100 = 5.640)	73	75	82	86	91
In % van bedrijfs- en financieringslasten	27,3%	26,7%	29,4%	28,4%	28,7%
Rijksbijdrage (x € 1.000)	**10.226**	**10.733**	**11.700**	**12.158**	**12.211**
Per fte werkelijke bezetting	27.024	26.606	29.003	29.887	29.498
Per standaard eenheid (se) gebudgetteerde bezetting	24.564	24.750	25.811	26.546	26.662

Wsw-loonkosten (x € 1.000)	**10.226**	**10.966**	**11.434**	**11.964**	**12.090**
In % van rijksbijdrage	100,0%	102,2%	97,7%	98,4%	99,0%
In % van totale kosten	67,9%	69,6%	72,8%	70,1%	67,4%
Per fte	30.389	31.109	30.217	29.658	29.720
Loonkosten niet-gesubsidieerden (x € 1.000)	**2.579**	**2.316**	**2.380**	**2.616**	**2.665**
In % van Wsw-loonkosten	25,2%	21,1%	20,8%	21,9%	22,0%
Nadelig bedrijfsresultaat (x € 1.000)	**8.265**	**10.359**	**10.781**	**11.890**	**12.475**
Indexcijfers (2007 = 100 = 10.905)	75,8%	95,0%	98,9%	109,0%	114,4%
Per fte dienstverband (excl. bw)	24.562	29.387	28.491	29.474	30.666
Voordelig/nadelig exploitatieresultaat (x € 1.000)	**1.961**	**374**	**919**	**268**	**-264**
(voor mutatie best. reserve)					
In % van het totaal vermogen	21,7%	3,9%	10,6%	3,2%	-3,0%
In % van de toegevoegde waarde	47,7%	8,9%	19,9%	5,5%	-5,1%
In % van de rijksvergoeding	19,2%	3,5%	7,9%	2,2%	-2,2%
Per fte dienstverband (excl. bw)	5.828	1.061	2.429	664	-649
Voordelig/nadelig exploitatieresultaat (x € 1.000) (na mutatie best. reserve)	**340**	**518**	**337**	**411**	**183**
Per fte dienstverband (excl. bw)	1.010	1.470	891	1.019	450

Jaarrekening 2017

Balans per 31 december

Omschrijving	Bedragen x € 1.000 2017	2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	368	1.952
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	18	18
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	51	51
Totaal vaste activa	**437**	**2.021**
Vlottende activa		
Voorraden		
Overige grond- en hulpstoffen	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal voorraden	**0**	**0**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	0	545
Vorderingen op groepsmaatschappijen	269	553
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		
Overige vorderingen	579	686
Totaal uitzettingen	**848**	**1.784**
Overlopende activa		
De van Europese of Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	57	187
Totaal overlopende activa	**57**	**187**
Liquide middelen		
Kassaldi	1	2
Banken	7.689	5.494
Totaal liquide middelen	**7.690**	**5.496**
Totaal vlottende activa	**8.595**	**7.467**
Totaal activa	**9.032**	**9.488**

Aldus opgemaakt
Datum: april 2018

Algemeen directeur, dhr. Drs. J.A. Vonk

Controller, dhr. A.P. van Abswoude

Omschrijving	Bedragen x € 1.000 2017	2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.466	2.466
Bestemmingsreserves	4.103	4.555
Resultaat na reserve mutaties en voor resultaat bestemming	340	518
Totaal eigen vermogen	**6.909**	**7.539**
Voorzieningen	**141**	**143**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen instellingen	0	34
Totaal vaste schulden van één jaar of langer	**0**	**34**
Totaal vaste passiva	**7.050**	**7.716**
Vlottende passiva		
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar		
Overige schulden	1.982	1.772
Totaal vlottende schulden korter dan 1 jaar	**1.982**	**1.772**
Overlopende passiva		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	0	0
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal overlopende passiva	**0**	**0**
Totaal vlottende passiva	**1.982**	**1.772**
Totaal passiva	**9.032**	**9.488**

Aldus vastgesteld in bestuursvergadering
Datum: 12 april 2018

Voorzitter, dhr. Drs. A.J.H.T.H. Reinders

Secretaris, dhr. Drs. J.A. Vonk

Programmarekening (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
Opbrengsten				
Omzet	4.608	5.208	5.266	4.610
Mutatie voorraad ger.prod./onderh.werk	0	0	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	**4.608**	**5.208**	**5.266**	**4.610**
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	**499**	**417**	**426**	**397**
Netto toegevoegde waarde	**4.109**	**4.791**	**4.840**	**4.213**
Overige bedrijfsopbrengsten	2.697	66	66	1.179
Netto-opbrengsten	**6.806**	**4.857**	**4.906**	**5.392**
Kosten				
Loonkosten Wsw personeel	7.727	7.464	7.695	8.131
Sociale lasten Wsw personeel	1.807	1.915	2.105	2.107
Uitvoeringsk. en loonk. subsidies begeleid werke	692	931	791	728
Subtotaal lonen Wsw personeel	**10.226**	**10.310**	**10.591**	**10.966**
Loonkosten P - doelgroep	228	761	740	87
Overige personeelskosten P - doelgroep	27	45	40	0
Overige kosten gesubsidieerd personeel	477	509	360	377
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	2.579	2.752	2.954	2.316
Overige kosten niet-gesubsidieerd personeel	83	72	45	10
Afschrijving materiële en immateriële activa	121	123	96	152
Rente	3	3	3	5
Overige bedrijfskosten	1.146	1.222	1.255	1.150
Diverse lasten	181	104	104	688
Onvoorziene uitgaven	0	50	50	0
Subtotaal bedrijfs- en financieringslasten	**15.071**	**15.951**	**16.238**	**15.751**
Bedrijfsresultaat (nadelig)	**-8.265**	**-11.094**	**-11.332**	**-10.359**
Rijks/gemeentelijke bijdrage	**10.226**	**9.964**	**10.240**	**10.733**
Resultaat vóór reserve mutaties en vóór resultaatbestemming	**1.961**	**-1.130**	**-1.092**	**374**
Mutatie in algemene reserve	0	0	0	-861
Mutatie in sociaal herinvesteringsfonds	1.793	-1.382	-1.391	1.485
Mutatie in bestemmingsreserve transitiekosten	-145	-93	0	-768
Mutatie in bestemmingsreserve aanpassing inrichting pand	-27	0	0	0
Totaal mutatie bestemmingsreserve en algemene reserve	**1.621**	**-1.475**	**-1.391**	**-144**
Resultaat na reserve mutaties en vóór resultaatbestemming	**340**	**345**	**299**	**518**

In het bovenstaande overzicht zijn de volgende algemene dekkingsmiddelen begrepen:

Dividend (resultaat AM Werk BV)	36	14	14	934
Saldo financieringsfunctie	-3	-3	-3	-5
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0

Bestemming resultaat:

Voorgesteld wordt het resultaat na reserve mutaties en vóór resultaatbestemming van € 340.000 ter beschiking te stellen aan de deelnemende gemeenten en zodanig als schuld op te nemen op de balans en dit bedrag als schuld te laten staan ter dekking van het begrote tekort in 2019 en 2020. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.

Toelichting behorende bij de programmaverantwoording 2017 en waarderingsgrondslagen

Inleiding

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hebben in december 2015 besloten AM Groep om te vormen tot AM match. Hiertoe is de gemeenschappelijke regeling aangepast in een bedrijfsvoeringorganisatie. AM match doet vanaf 1 juli 2016 naast de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) ook de toeleiding naar werk en begeleiding van de participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% van het minimumloon. Hiertoe is een omvangrijke reorganisatie ingezet, die per 1 juli 2016 heeft geleid tot een doelmatige organisatie die de nieuwe uitdaging kan waarmaken. De kosten van de reorganisatie, alsmede de initiële kosten voor de omvorming en opstart van de nieuwe organisatie, zijn in 2015 als bestemmingsreserve in de jaarrekening opgenomen. Tevens is medio 2016 het pand aan de Hoofdweg 583 leeggekomen, beging 2017 verkocht en in juli 2017 opgeleverd. De verkoopopbrengst van het pand is, na aftrek van de restwaarde en kosten van instandhouding na buitengebruikstelling, beschikbaar gesteld aan de deelnemende gemeenten.

Algemeen

Doelstelling en voornaamste activiteiten

AM match voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 34328759. Voor de uitvoering van de wet is in 1971 de gemeenschappelijke regeling (GR) Werkvoorzieningsschap Amstelland en de Meerlanden opgericht, handelend onder de naam AM Groep en statutair gevestigd te Hoofddorp. Vanaf 1 januari 2016 is de gemeenschappelijke regeling omgevormd naar de Amstelland Meerlanden Werkorganisatie onder de handelsnaam AM match. Per 1 januari 2016 is naast de Wsw ook de Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% van het minimum loon aan de GR toegevoegd. De uitvoering hiervan is per 1 juli 2016 geëffectueerd. Tevens is de organisatie verhuisd naar twee huurpanden: één in Hoofddorp (Wijkermeerstraat 36) en één in Amstelveen (Zanderij 29).

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Afwijking indeling t.o.v. BBV

De indeling zoals die is voorgeschreven in de BBV is zowel voor de balans als de programma-rekening niet goed toepasbaar voor een SW-bedrijf en daarom ook niet voor AM match. Om deze reden is van die indeling afgeweken maar waar mogelijk wel de terminologie van de BBV aangehouden voor een beter inzicht.

Belastingplicht

AM match heeft zich aangesloten bij de brancheorganisatie Cedris. Cedris zet zich in om een algemene vrijstelling voor de vennootschapsbelasting te verkrijgen voor de SW-organisaties. AM match heeft formeel nog geen afspraken gemaakt met de Belastingdienst, maar heeft de stellige verwachting dat de vrijstelling aan haar zal worden verleend op grond van het aantal arbeidsgehandicapten en/of op basis van de ondernemingsvrijstelling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor de opstelling van de programmaverantwoording

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Personele lasten zijn verantwoord in overeenstemming met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.
Dividendopbrengsten van deelnemingen moeten conform BBV verantwoord worden in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat. Omdat het bij AM Werk BV vanaf 2016 gebruikelijk is dat 100% van het resultaat aan AM match toekomt, is het dividend over 2017 in het huidige boekjaar verantwoord.
In de programmarekening van AM match is sprake van één programma. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. AM match heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.
De aflossingsverplichtingen van de langlopende schulden voor het komend jaar worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Balans

Materiële vaste activa
De waardering van deze activa vindt plaats op de verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vermeld in onderstaand overzicht. De activeringsgrens voor investeringen is € 1.500. Met uitzondering van grond vindt afschrijving plaats op basis van een vast percentage. De activa worden lineair afgeschreven.

Voor de afschrijving op investeringen die samenhangen met de aanwending van de bestemmingsreserve vindt een onttrekking aan die reserve plaats.

De termijnen zijn globaal:

Grond	geen
Terreinvoorzieningen	15 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkunde	15 jaar
Bedrijfsgebouwen	20 of 40 jaar
Semipermanente gebouwen	10 jaar
Machines, apparaten en installaties	3, 5 of 10 jaar
Overige materiële activa	3 of 10 jaar
Vervoersmiddelen	5 jaar

De uit de activastaat berekende afschrijvingsbedragen kunnen afwijken in percentage van de vermelde percentages als gevolg van investeringen die in de loop van het jaar plaatsvinden en activa die in de loop van het jaar geheel afgeschreven raken.

De afschrijvingstermijn in jaren is afhankelijk van de verwachte levensduur of gebruiksduur.

Financiële vaste activa
Het betreft hier deelnemingen in andere bedrijven c.q. organisaties. De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs van de aandelen. De uitzetting betreft een borgsom voor de huur van het bedrijfspand. Deze is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden
De voorraden zijn van gering belang en zijn daarom niet opgenomen op de balans. De inkopen worden rechtstreeks afgeboekt op het project waarvoor de inkopen zijn gedaan.

Onderhanden werk
Onderhanden werk is gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde van de gerealiseerde uren.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor dubieuze debiteuren wordt in verband met de oninbaarheid van de vorderingen een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling.

Vorderingen en overlopende activa
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Algemene (egalisatie)reserve
De algemene reserve is gebaseerd op een risico-inventarisatie die in 2016 voor het eerst heeft plaatsgevonden. Elke twee jaar wordt deze risico-inventarisatie herzien en wordt de algemene reserve daar (zo nodig) op aangepast. De reserve omvat voor 2016 en 2017 een bedrag van € 2.466.000.

Bestemmingsreserve afschrijvingen
De bestemmingsreserve afschrijvingen is gevormd uit de voordelige exploitatieresultaten van voorgaande jaren. In het kader van de transitie zijn hieruit investeringen gedaan die moeten worden afgeschreven in 5 jaar. Deze reserve dient ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingen op deze investeringen. De onttrekkingen aan de bestemmingsreserve komen ten gunste van het resultaat na reservemutaties vóór resultaatbestemming.

Overige bestemmingsreserves
De overige bestemmingsreserves dienen ter besteding voor het aangegeven doel. In de toelichting op de balans worden doel en samenstelling nader beschreven.

Resultaat na bestemming
Dit betreft het resultaat na reserve mutaties en vóór resultaatbestemming van het lopende boekjaar. Dit bedrag zal, na vaststelling van de jaarrekening, in het volgende boekjaar worden verwerkt overeenkomstig het opgenomen voorstel voor de resultaatbestemming.

Voorzieningen

Algemeen
Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:
- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorzieningen personeel
- De voorziening personeel i.v.m. reorganisatie is opgenomen i.v.m. de omvorming van AM Groep naar AM match en is gevormd om de daarmee gepaard gaande kosten voor de uitvoering van het sociaal statuut te kunnen financieren.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer
De leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het gaat hier om schulden met een looptijd langer dan één jaar.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Deze verplichtingen omvatten binnen één jaar vervallende schulden.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Deze verplichtingen omvatten de binnen één jaar vervallende schulden.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen
Hieronder zijn begrepen verplichtingen, die voortvloeien uit contracten met een looptijd langer dan één jaar (aangegane investeringsverplichtingen) en de financiële waarde van de vakantiegeldverplichting en de nog niet genoten vakantiedagen. Deze mogen op grond van de BBV niet in de balans worden opgenomen.

Programmarekening

Algemeen
De programmarekening van de GR is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. De GR heeft hier bewust voor gekozen. De programmarekening komt tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoeften van de gemeenten.

Netto-omzet
Netto omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen inclusief de mutatie in de voorraad gereed product en onderhanden werk. Het onderhanden werk betreft per balansdatum nog niet gefactureerde uren van detacheringen.

Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk
De direct aan orders toegerekende kosten van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk worden berekend op basis van vaste verrekenprijzen voor zover deze uit de voorraad worden geleverd of inkoopprijs voor rechtstreekse inkopen.

Rijksbijdrage
De rijksbijdrage wordt berekend op basis van afspraken met de deelnemende gemeenten voor eigen inwoners. Aan elke gemeente factureert AM match de werkelijke bezetting in se tegen het normtarief van de toekenning van de rijksbijdrage in het participatiebudget.

Personeelsbeloningen
De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Beloning met opbouw van rechten
Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Op balansdatum wordt hiertoe een verplichting opgenomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Pensioenlasten
AM match kent de volgende twee pensioenregelingen; ABP voor de ambtenaren en PWRI voor Wsw-medewerkers. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Toelichting op de balans per 31 december

Vaste activa

Materiële vaste activa

Specificatie investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde per 1-1-2017	Investeringen	Afschrijvingen	Desinvestering	Boekwaarde per 31-12-2017
Grond en terreinen	1.460	0	0	1.460	0
Bedrijfsgebouwen	274	0	49	45	180
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	29	0	0	29	0
Machines, apparaten en installaties	161	9	49	15	106
Overige materiële vaste activa	14	14	7	0	21
Vervoermiddelen	14	63	16	0	61
Stand per 31 december	**1.952**	**86**	**121**	**1.549**	**368**

Voor een specificatie van de investeringen naar categorie wordt verwezen naar de staat van activa en afschrijvingen (bijlage 1). Een deel van de kosten die gemaakt zijn i.v.m. de reorganisatie is geactiveerd. Voor de afschrijvingen die samenhangen met deze investeringen is vanuit de bestemmingsreserve reorganisatie een bestemmingsreserve afschrijvingingskosten reorganisatie gevormd.
Het pand aan de Hoofdweg 583 is in 2017 verkocht en overgedragen. De verkoopopbrengst is verminderd met de verkoopkosten, de boekwaarde (zie desinvesteringen) en de kosten van instandhouding vanaf het verlaten van het pand. De netto-opbrengst is ter beschikking gesteld aan de deelnemende gemeenten.

Financiële vaste activa

Specificatie van de kapitaal-verstrekkingen aan deelnemingen (bedragen x € 1.000)	1-1-2017	bij	af	31-12-2017
AM Werk BV	18	0	0	18
Totaal kapitaalverstrekkingen	**18**	**0**	**0**	**18**

De kapitaalverstrekking aan AM Werk BV betreft een 100% deelneming.

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (bedragen x € 1.000)	1-1-2017	bij	af	31-12-2017
Remak borgsom	0	0	0	0
Waarborgsom loc. Amstelveen	51	0	0	51
Totaal overige uitzettingen	**51**	**0**	**0**	**51**

In 2013 is door het Openbaar Ministerie beslag gelegd op de huurpenningen van Remak Beheer, waarvan AM match de locatie Uithoorn huurt. Aangezien verwacht wordt dat de borgsom niet zal worden terugbetaald, is dit in 2013 ten laste van het resultaat gebracht. In deze situatie is in 2017 geen verandering gekomen.

Voor de locatie Zanderij 29 in Amstelveen is aan de verhuurder een waarborgsom betaald. Voor de locatie Hoofddorp is een bankgarantie afgegeven.

Vlottende activa

	Bedragen x € 1.000	
Voorraden	**2017**	**2016**
Grond- en hulpstoffen	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Totaal voorraden	**0**	**0**

Voor waardering van de voorraden wordt verwezen naar de grondslagen. Vanaf 2016 is op de balans geen voorraadpositie meer

Toelichting op de balans per 31 december

opgenomen.

	Bedragen x € 1.000	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**2017**	**2016**
Vorderingen op openbare lichamen	0	545
Vorderingen op groepsmaatschappijen	269	553
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
Overige vorderingen	579	686
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**848**	**1.784**

Per 31 december 2016 was er een vordering op openbare lichamen van 545k, terwijl er per 31 december een schuld was. Per 31 december is er een kortlopende schuld in verband met de verkoop van het pand aan de Hoofdweg. De netto-opbrengst hiervan is per einde 2017 bepaald en derhalve nog openstaand op balansdatum. De overige vorderingen betreffen handelsdebiteuren. Het verschil in bedrag ten opzichte van 31 december 2016 wordt veroorzaakt door het moment van betalen door klanten. Per 8 maart 2018 bedraagt de post openstaande debiteuren m.b.t. het voorgaand boekjaar € 26.320.

	Bedragen x € 1.000	
Liquide middelen	**2017**	**2016**
Kas	1	2
Banken	7.689	5.494
Totaal liquide middelen	**7.690**	**5.496**
Overlopende activa		
Sectorplan Wsw	0	0

	Bedragen x € 1.000	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	**2017**	**2016**
Belastingen	0	0
Verzekeringen	0	0
Fietsprivéregeling	1	2
Abonnementen	0	0
Vooruit betaalde kosten	56	48
Dividendbelasting	0	137
Totaal	**57**	**187**
Totaal overlopende activa	**57**	**187**

Vaste passiva

Eigen vermogen

	1 jan.	Resultaat-bestem-ming	31 dec.
Algemene (egalisatie)reserve (bedragen x € 1.000)	2.466	0	2.466

Om de omvang van de algemene reserve vast te stellen is in 2016 een risico-inventarisatie gedaan. Hieruit is een risico van € 2.466.000 berekend. In september/oktober 2017 zijn de risico's opnieuw beoordeeld voor de boekjaren 2018 en 2019. Een aantal risico's zijn hoger ingeschat, andere lager. Per saldo is er geen aanleiding om het totaalbedrag te herzien.

Toelichting op de balans per 31 december

Bestemmingsreserve (bedragen x € 1.000)	1 jan.	Resultaat-bestemming	Verrekening in verband met verkoop pand	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31 dec.
Bestemmingsreserve sociaal herinvesteringsfonds	4.075	1.793	2.591	318	3.595
Bestemmingsreserve transitie naar AM match	115	-57		0	58
Bestemmingsreserve afschr. kosten transitie	365	-88		0	277
Bestemmingsreserve aanpassing inrichting pand	0	-40		200	160
Bestemmingsreserve afschr. kosten aanpassing inrichting pand	0	13		0	13
Totaal	**4.555**	**1.621**	**2.591**	**518**	**4.103**

Bovenstaand is in de kolom resultaatbestemming de opbrengst in verband met de verkoop van het pand aan de Hoofdweg toegevoegd aan de bestemmingsreserve SHF en via verrekening in verband met verkoop pand aan de gemeenten ter beschikking gesteld. De gemeenten hebben aangegeven hoe zij dit bedrag willen verrekenen.

	1 jan.	Af: Bestemming	Bij: Resultaat boekjaar	31 dec.
Resultaat na bestemming (bedragen x € 1000)	518	518	340	340

Toelichting bij de bestemmingsreserves

Het sociaal herinvesteringsfonds is ingesteld om resultaten van AM match te bestemmen binnen het kader van de doelstellingen van AM match (bijvoorbeeld de dekking van de kosten van de Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70%). Een specificatie per gemeente staat vermeld op bijlage 3. De bestedingen in 2017 betreffen voornamelijk bestedingen voor de uitvoering van de toeleiding naar werk voor de Participatiedoelgroep, zoals dit is geregeld in het uitvoeringsplan.

Bestemmingsreserve transitie: Deze reserve is ingericht met het oog op de transitie van AM Groep naar AM match. Deze reserve omvat de extra initiële kosten die gemaakt worden voor de transitie. De kosten die in 2017 gemaakt zijn als gevolg van de transitie zijn ten laste van deze reserve geboekt. Dit betreft o.a. advieskosten voor de evaluatie en kosten die gemaakt zijn in verband met de gewijzigde cultuur. Een deel van de gemaakte kosten is geactiveerd, in 2017 betreft dit aanschaf van een machine bij de afdeling verpakken; daarvoor is een deel van de bestemmingsreserve reorganisatie omgezet in een bestemmingsreserve afschrijvingskosten reorganisatie.

Bestemmingsreserve afschrijvingskosten transitie: Deze reserve is ingericht in verband met de transitiekosten die moeten worden geactiveerd. De jaarlijkse afschrijvingen komen ten laste van de exploitatie. Uit deze reserve wordt jaarlijks een bedrag ter grootte van de afschrijvingskosten onttrokken.

Bestemmingsreserve inrichting panden: De inrichting van de panden die in 2016 zijn betrokken is volledig gedaan met het oude meubilair van AM Groep. Dit meubilair bleek in de praktijk niet te voldoen aan de eisen die moeten worden gesteld aan flexwerken. Daarnaast bleek de inrichting van de panden erg karig, en voldeed de klimaatbeheersing van de panden niet aan de Arbo eisen. Eén en ander was mede het gevolg van de snelheid waarmee de nieuwe panden moesten worden betrokken. Het bestuur heeft daarom bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 een deel van de reorganisatiereserve die over was herbestemd voor het verbeteren van de huisvesting en inrichting. Een deel van de kosten hiervan is gemaakt in 2017, het overige zal in 2018 worden besteed aan de verbetering van het klimaat.

Voorzieningen

Specificatie voorzieningen (bedragen x € 1.000)	1 jan.	bij	af: besteding	af: vrijval	31 dec.
met reorganisatie amtelijk personeel	143	9	11	0	141
Totaal voorzieningen	**143**	**9**	**11**	**0**	141

Voorziening personeel i.v.m. reorganisatie: Deze voorziening betreft de kosten voor de financiering van het sociaal plan. De voorziening is in 2015 gevormd en betreft de te verwachten kosten voor het ambtelijk personeel die gemaakt moeten worden ten gevolge van de reorganisatie. Het bedrag is gebaseerd op de verwachte reële kosten voor transitie, afvloeiing en aanvullingen volgens het sociaal statuut (ambtenaren).

Toelichting op de balans per 31 december

	Bedragen x € 1.000	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2017**	**2016**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
Saldo per 1 januari	34	68
Aangetrokken geldleningen	0	0
Af: Aflossingen boekjaar	34	34
Saldo per 31 december	**0**	**34**

Zie voor de specificatie bijlage 2.
Het bedrag aan rentelasten over deze leningen over 2016 bedraagt € 3.267.

Vlottende passiva

	Bedragen x € 1.000	
	2017	**2016**
Vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden		
Schulden aan openbare lichamen	1.079	1.000
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Crediteuren	153	402
Belastingen	259	124
Overige schulden	491	246
Totaal vlottende schulden korter dan één jaar	**1.982**	**1.772**

De schuld aan openbare lichamen in 2016 betreft de afkoopsom voor het vrijgeven van de bestemming van het achterterrein van het pand Hoofdweg 583. Deze afkoopsom moet worden betaald bij overdracht van de grond of uiterlijk 1 juli 2017.

Overlopende passiva

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (bedragen x € 1.000)	1 jan.	toevoeging	vrijval / besteding	31 dec.
Vooruitontvangen overig	0	0	0	0
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

	Bedragen x € 1.000	
	2017	**2016**
Totaal overlopende passiva	**0**	**0**

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen:	Bedragen x € 1.000	
	2017	**2016**
Het vakantiegeld over de periode juni tot en met december van het boekjaar bedraagt (incl. werkgeverslasten soc. verzekeringen) (x €1.000)	380	476
Saldo verlofuren (x € 1.000)	707	666
Verplichtingen huur (x € 1.000)	1.002	1.305

In 2016 werd in de post niet uit de balans blijkende verplichtingen vakantiegeld is een bedrag van € 84.000 opgenomen voor medewerkers van AM Werk BV. Deze post is nu in het resultaat verwerkt i.v.m. de invoering van IKB. In de post niet uit de balans blijkende verplichtingen vakantiedagen is een bedrag van € 122.000 opgenomen voor medewerkers van AM Werk BV. In 2017 is in verband met de sterke toename en doorstroom van het aantal medewerkers in AMWR besloten de per jaareinde verschuldigde vakantiedagen en het gereserveerde vakantiegeld op te nemen in de kortlopende schulden.

De verplichtingen huur betreffen doorlopende huurovereenkomsten van de locaties Amstelveen, Hoofddorp en Uithoorn. Bovengenoemde kosten mogen niet in de balans worden opgenomen volgens de regelgeving BBV.

Gebeurtenissen na balansdatum
N.v.t.

Toelichting op de programmarekening

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017-1	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
		Bedragen x € 1.000		

Begrotingsrechtmatigheid

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld in maart van het jaar voorafgaand aan het boekjaar, daarna wordt in principe één begrotingswijziging ingediend aan het begin van het boekjaar. Bij AM match is sprake van één programma.

Onderschrijdingen op de baten respectievelijk overschrijdingen op de kosten ten opzichte van de begroting hebben plaatsgevonden op de posten:

Lagere NTW	€	713.000
Hogere loonkosten en overige kosten NG-personeel		38.000
Hogere diverse lasten (met name kosten transitie en aanpassing inrichting)		77.000

De lagere NTW t.o.v. de begroting is een gevolg van de lagere omzet dan begroot bij werk en werkgeversdienstverlening (w&wd). De overschrijding op de lasten past binnen het bestaande beleid en werd gecompenseerd door onder-uitputting van andere begrotingsposten (grotendeels direct gerelateerd), dan wel hogere opbrengsten / baten. Het bestuur wordt elk kwartaal op de hoogte gebracht van de afwijkingen op de begroting door middel van een uitgebreid kwartaalverslag.
De overschrijding op de diverse lasten betreffen kosten van het transitieproces. De kosten zijn goedgekeurd bij het vaststellen van het uitvoeringsplan. Omdat deze uit de reserve worden gefinancierd, waren deze niet in de begroting opgenomen, om de begroting niet te "vervuilen" met bijzondere baten en lasten. Het bestuur is ook van de kosten per kwartaal op de hoogte gehouden.

Opbrengsten

Omzet en netto toegevoegde waarde

Bedrijfsvoering				
Omzet	43	12		132
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	0	0		0
Toegevoegde waarde	**43**	**12**		**132**
Bedrijfsonderdeel w&wd				
Omzet	4.565	5.196		4.478
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	499	417		397
Toegevoegde waarde	**4.066**	**4.779**		**4.081**
Totaal				
Omzet	4.608	5.208	5.266	4.610
Af: Grond en hulpstoffen en uitbesteed werk	499	417	426	397
Toegevoegde waarde	**4.109**	**4.791**	**4.840**	**4.213**

Ten opzichte van 2016 is de NTW € 104.000 lager. Deze lagere NTW wordt verklaard door enerzijds een lagere bezetting van Wsw-dienstverbanden (16,0 fte circa 191.000), Daarnaast was de NTW bij de staf lager doordat er minder huuropbrengsten zijn en er geen produktie-omzet meer wordt gegenereerd door de stafafdelingen (transport en vervoer). Anderzijds werd er nieuwe omzet gegenereerd met de nieuwe P-doelgroep die werd gedetacheerd. Bij het opstellen van de begroting is te weinig rekening gehouden met de afname van de Wsw-doelgroep. Dit veroorzaakt een groot verschil ten opzichte van de begroting. Daarnaast werden er minder P-doelgroep medewerkers aangenomen dan begroot.

Specificatie verschillen in de NTW t.o.v. voorgaand jaar per bedrijfsonderdeel

Bedrijfsvoering	-89
Bedrijfsonderdeel w&wd	-15
Totaal verschil t.o.v. voorgaand jaar	**-104**

Toelichting op de programmarekening

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017-1	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
	Bedragen x € 1.000			
Overige bedrijfsopbrengsten				
Doorbelaste overheadkosten aan AM Werk BV / AMWR BV	28	50	50	45
Resultaat AM Werk BV	36	0	0	934
Overige diverse baten AM match	42	16	16	200
Netto opbrengst verkoop pand Hoofdweg	2.591	0	0	0
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	**2.697**	**66**	**66**	**1.179**

In 2016 is besloten de reserve van AM Werk BV uit te keren aan AM match. De opbrengst is opgenomen onder de overige bedrijfsopbrengsten. In 2017 betreft dit het resultaat 2017 van AM Werk BV. Op de verkoopopbrengst van het pand aan de Hoofdweg zijn in mindering gebracht de kosten die gemaakt zijn in verband met de verkoop en de kosten die betrekking hebben op de instandhouding van het oude pand. Onderstaand de specificatie van de verkoopopbrengst:

	Bedragen x € 1.000
Verkoopopbrengst pand	4.250
Afdracht afkoop clausule achterzijde perceel	1.000
Resterende boekwaarde grond, pand en activa	548
Kosten makelaar en kosten in standhouding pand	111
Netto opbrengst verkoop pand Hoofdweg	**2.591**

Kosten				
Lonen Wsw personeel				
Loonkosten Wsw personeel	7.727	7.464	7.695	8.131
Sociale lasten Wsw personeel	1.146	1.262	1.422	1.446
Pensioenpremie	661	653	683	661
Uitv. kosten en loonk. subs. begeleid werken	692	931	791	728
Totaal loon en begeleid werken kosten Wsw	**10.226**	**10.310**	**10.591**	**10.966**
Aantal fte dienstverband Wsw (gemiddeld)	336,5	327,0	332,0	352,5
Aantal fte begeleid werken Wsw (gemiddeld)	60,5	70,0	70,0	60,3
Totaal	**397,0**	**397,0**	**402,0**	**412,8**

Analyse van de verschillen ten opzichte van voorgaand jaar:

De daling van de lonen Wsw personeel ten opzichte van 2017 wordt veroorzaakt door:	
Lagere bezetting dienstverbanden; 16,0 fte	-368.000
LIV	-223.000
Loonontwikkeling	187.000
Subtotaal	**-404.000**
Lagere sociale lasten en pensioenpremies	-300.000
Lagere kosten begeleid werken 2,1 fte+ loonkostensubsidie ontwikkeling	-36.000
Subtotaal	**-336.000**
Totaal ontwikkeling loonkosten	**-740.000**

Overige kosten Wsw personeel				
Vervoerskosten Wsw	340	339	174	239
Eigen bijdrage	-7	-8	-8	-9
Bedrijfsgeneeskundige zorg	60	58	58	56
Opleidingen	17	50	50	31
Overige personeelskosten	67	70	86	60
Totaal overige kosten gesubsidieerd personeel	**477**	**509**	**360**	**377**
Overige kosten Wsw personeel ***per fte (in €)***	*1.418*	*1.557*	*952*	*1.316*

Toelichting op de programmarekening

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017-1	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
	Bedragen x € 1.000			
Loonkosten P - doelgroep				
Loonkosten P - doelgroep <70% loonwaarde	301	1.313	1.274	87
Loonkosten P - doelgroep Nieuw beschut	122	350	342	0
Loonkosten subsidie P - doelgroep	-195	-902	-876	0
Totaal loonkosten P - doelgroep	**228**	**761**	**740**	**87**
Overige personeelskosten P - doelgroep				
Reiskosten woon-werkverkeer	24	40	40	0
Scholing en training	2	5	0	0
Werkkleding overige doelgroep	1	0	0	0
Totaal overige personelskosten P - doelgroep	**27**	**45**	**40**	**0**
Aantal fte dientverbanden Nieuw beschut (gemiddeld)	6,8	14,0	14,0	4,1
Aantal fte dienstverbanden P - doelgroep <70% loonwaarde (gemiddeld)	15,1	52,0	52,0	4,5
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel				
Lonen ambtelijk personeel	338	327	341	366
Sociale lasten ambtelijk personeel incl. pensioen	98	86	88	96
Bijdrage voorziening reorganisatie personeel	-11	0	0	-5
Subtotaal loonkosten ambtelijk personeel	**425**	**413**	**429**	**457**
Loonkosten overig niet-gesubsidieerd personeel				
Lonen overig niet-gesubsidieerd personeel	2.175	2.416	2.323	2.007
Personeelkosten Wsw staffuncties	37	54	202	13
Bijdrage voorziening reorganisatie personeel	-58	-131	0	-161
Sub totaal kosten overig niet-gesubsidieerd personeel	**2.154**	**2.339**	**2.525**	**1.859**
Totaal loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	**2.579**	**2.752**	**2.954**	**2.316**
Aantal fte leiding en staf niet-gesubsidieerden	35,6	38,8	38,8	35,3
	incl. 2,4 boven formatie			

De kosten van ambtelijk personeel en overig personeel moeten worden gezien in samenhang met elkaar. Vanaf 2001 worden nieuwe functionarissen die niet tot de doelgroep behoren, aangenomen in AM Werk BV, van waaruit zij worden gedetacheerd naar AM match. Hierdoor hebben zij niet de ambtelijke status. Het verschil in de totale loonkosten ten opzichte van 2016 € 263.000) wordt veroorzaakt door bezettingsverschillen (0,3 fte hoger), algemene loonontwikkeling, verschil in kosten die ten laste van de voorziening reorganisatie zijn gebracht, verschil instroom ten opzichte van uitstroomsalaris en verschillen in sociale lasten en incidentele looncomponenten.

Overige kosten niet-gesubsidieerd personeel	**83**	**72**	**45**	**10**

Toelichting op de programmarekening

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017-1	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
	Bedragen x € 1.000			

Wet normering topinkomens (WNT)

In het kader van de WNT is in onderstaande tabel de beloning van de topfunctionarissen vermeld. De leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging vanuit de GR. Onderstaand zijn de bestuurders vermeld die op 31 december 2017 een bestuursfunctie bekleedden. De norm voor 2017 is € 181.000. De werkelijk uitbetaalde bedragen van Dhr. van den Hoed en Dhr. Vonk zijn verhoogd met 3% opslag voor administratiekosten, omdat zij worden gedetacheerd vanuit AM Werk BV.

Functie	Algemeen directeur	Waar-nemend alg. directeur	Algemeen directeur	Voorzitter bestuur	Lid bestuur	Lid bestuur	Lid bestuur	Lid bestuur	Gewezen top functionaris
Voorzitters-clausule van toepassing	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Naam	Dhr. A.W. van den Hoed	Dhr. A.P. van Abswoude	Dhr. Drs J.A. Vonk	Dhr. Drs. A.J.H.T.H. Reinders	Mevr. Mr. M. Veeningen	Dhr. A. Verburg	Dhr. Ing. M.D. Polak	Mevr. Drs. J.J. de Maa	Dhr. A.P. van Abswoude
Ingangsdatum directie / bestuurslid	1-9-2001	8-1-2017	15-5-2017	1-5-2014	1-5-2014	1-5-2014	1-5-2014	1-5-2014	Tot 8-1-2017 en vanaf 15-05-2017
Einddatum directie / bestuurslid	7-1-2017	14-5-2017		Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	
Omvang dienstverband	Fulltime	Fulltime	Fulltime	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Fulltime
Beloning 2017	€ 18.000	€ 33.000	€ 68.000	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	€ 60.000
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen 2017	€ 0	€ 0	€ 2.000	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	€ 0
Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn 2017	€ 1.000	€ 4.000	€ 7.000	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	€ 7.000
Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Motivatie overschrijding van de norm	Zie toelichting	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
WNT-maximum 2017	€ 3.500	€ 64.000	€ 113.000	€ 27.150	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 117.000
Beloning 2016	€ 122.000			Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen 2016	€ 3.000			Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	
Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn 2016	€ 15.000			Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	ja

In het kader van transparantie heeft AM match ervoor gekozen de vergoeding voor de heer Van den Hoed uit te splitsen in de verschillende componenten van de vergoeding. Dhr. van den Hoed en zijn opvolger Dhr. J.A. Vonk worden ingehuurd van AM Werk BV Bij de heer van den Hoed is er in 2017 een overschrijding ten opzichte van het WNT-maximum. Dit is veroorzaakt doordat de bonus en gratificatie over 2016, conform andere jaren, in januari 2017 hebben plaatsgevonden en ook het opgebouwde vakantiegeld bij zijn uitdiensttreding is uitbetaald. Dit is veroorzaakt doordat in januari 2017 bij uitdiensttreding nog de uitbetaling van de bonus en gratificatie over 2016 en het opgebouwde vakantiegeld is uitbetaald. Deze beloningen dienen te worden toegerekend aan 2016. De norm in 2016 wordt met deze uitbetalingen niet overschreden.

Afschrijvingen materiële en immateriële vaste activa				
Afschrijving materiële activa	**121**	**123**	**96**	**152**
Voor een specificatie zie bijlage 1.				
Rente				
Rentelasten vaste geldleningen	1	4	4	3
Overige rentebaten/rentelasten en bankkosten	2	-1	-1	2
Totaal rentelasten	**3**	**3**	**3**	**5**

Toelichting op de programmarekening

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017-1	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
	Bedragen x € 1.000			
Specificatie van de overige bedrijfskosten				
Huren	360	391	363	187
Onderhoudskosten	325	317	362	450
Energieverbruik	92	118	138	138
Belastingen en verzekeringen	73	85	86	87
Indirecte productiekosten	10	4	4	7
Magazijn- en expeditiekosten	0	0	0	0
Verkoopkosten	42	54	54	20
Algemene bedrijfskosten	244	253	248	261
Totaal overige bedrijfskosten	**1.146**	**1.222**	**1.255**	**1.150**

De huren zijn toegenomen t.o.v. 2016 als gevolg van de inhuizing medio 2016 in twee huurpanden. De onderhoudskosten zijn lager dan in 2016 omdat de panden geen eigendom zijn en de locaties kleiner zijn.

Diverse lasten algemeen	99	104	104	146
Diverse lasten transitie	55	0	0	542
Diverse lasten aanpassing inrichting	27	0	0	0
Totaal diverse lasten	**181**	**104**	**104**	**688**

De kosten voor de transitie betreffen de kosten die in 2017 zijn gemaakt en waarvoor in 2015 een bestemmingsreserve is gevormd. Deze kosten zijn in 2017 via resultaatbestemming ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht. De transitiekosten bestaan uit kosten ten gevolge van de reorganisatie (enkele investeringen en advieskosten). Uit het resultaat 2016 is een bestemmingsreserve aanpassing inrichting van de panden gevormd. Hieruit zijn de kosten diverse lasten aanpassing inrichting betaald.

Kosten training en begeleiding
In de tweede helft van 2016 is AM match gestart met de training Match Je Perspectief (MJP) en de begeleiding van de kandidaten uit de bijstand met een loonwaarde kleiner dan 70%. De kosten hiervan ter grootte van € 799k zijn ten laste van de exploitatie gebracht onder de personeelskosten en diverse andere kosten. De kosten zijn via resultaatbestemming ten laste van het Sociaal Herinvesteringsfonds gebracht.

Onvoorziene uitgaven	**0**	**50**	**50**	**0**
Rijks-/ gemeentelijke bijdrage	**10.226**	**9.964**	**10.240**	**10.733**
Resultaat vóór reserve mutaties en vóór resultaatbestemming	**1.961**	**-1.130**	**-1.092**	**374**
Mutatie in algemene reserve	**0**	**0**	**0**	**-861**
Mutatie in sociaal herinvesteringsfonds	**1.793**	**-1.382**	**-1.391**	**1.485**
Mutatie in bestemmingsreserve transitiekosten	**-145**	**-93**	**0**	**-768**
Mutatie in bestemmingsreserve aanpassing inrichting pand	**-27**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutatie bestemmingsreserve en algemene reserve	**1.621**	**-1.475**	**-1.391**	**-144**

In 2017 is de in 2016 gemaakte risico-inventarisatie opnieuw beoordeeld; hieruit kwam naar voren dat het wenselijk is het bedrag op hetzelfde niveau te houden.
De kosten van de uitvoering van de Participatiewet met een loonwaarde tot 70% over 2017 zijn uit het sociaal herinvesteringsfonds gefinancierd, zoals dit is vastgelegd in het uitvoeringsplan.
De mutatie in de bestemmingsreserve transitiekosten en bestemmingsreserve aanpassing inrichting pand betreft de uitgaven voor de transitie van AM Groep naar AM match en de aanpassingen die in de nieuw gehuurde panden zijn gedaan.

Resultaat na mutaties bestemmingsreserve	**340**	**345**	**299**	**518**

Toelichting op de programmarekening

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting na wijziging 2017-1	Primaire begroting 2017	Rekening 2016
		Bedragen x € 1.000		

In onderstaand overzicht worden de in de programmarekening verwerkte incidentele baten en lasten weergegeven.

		Rekening 2017	
Incidentele baten:	Opbrengst desinvesteringen	117	
	Dividend AM Werk BV	36	
	Opbrengst verkoop pand Hoofdweg	2.591	
	Overige diverse baten	0	
			2.744
Incidentele lasten:	Boekverlies op desinvesteringen	0	
	Aanvulling voorziening personeel i.v.m. reorganisatie	5	
	Diverse lasten transitie en aanpassing inrichting pand	0	
			5

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant:
De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is op de volgende pagina toegevoegd.

Resultaat bestemming:
Voorgesteld wordt het resultaat na reserve mutaties en vóór resultaatbestemming van € 340.000 ter beschiking te stellen aan de deelnemende gemeenten en zodanig als schuld op te nemen op de balans en dit bedrag als schuld te laten staan ter dekking van het begrote tekort in 2019 en 2020. Dit voorstel is nog niet verwerkt in de jaarrekening.

Verantwoording Wsw 2017 op basis van Sisa methodiek

Prestatie-indicator C Wsw 2017
Gerealiseerde dienstverbanden en arbeidsovereenkomsten BW in 2017 door AM match (7150)

cbs code	Gemeente	Standaard eenheden (se) gemiddeld	Gedeclareerde subsidie
358	Aalsmeer	35,378	892.954
362	Amstelveen	78,926	1.992.130
394	H'meer	229,337	5.788.557
437	Ouder Amstel	7,915	199.785
451	Uithoorn	53,567	1.352.051
		405,124	10.225.478

Deze aantallen gelden voor de verantwoording van de aan de gemeente gefactureerde subsidie in 2017. Voor 2017 gold een subsidiebedrag van € 25.240,38 per se.

Bijlage 1

Staat van activa en afschrijvingen boekjaar 2017

Activa omschrijving	Aanschaf-waarde 1-1	Invest-ering	Desinvest-ering	Aanschaf-waarde 31-12	Afschr. Perc.	Af-schrijving begin jaar	Af-schrijving jaar	Af-schrijving terug	Af-schrijving einde jaar	Boek-waarde begin jaar	Boek-waarde einde jaar
Grond en terreinen 0%	**1.459.642**	**0**	**1.459.642**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1.459.642**	**0**
Bedrijfsgebouwen 2.50%	1.400.260	0	1.400.260	0	0	1.400.260	0	1.400.260	0	0	0
Bedrijfsgebouwen 4%	177.678	0	177.678	0	0	177.678	0	177.678	0	0	0
Bedrijfsgebouwen 5%	3.641.940	0	3.641.940	0	0	3.634.559	0	3.634.559	0	7.381	0
Bedrijfsgebouwen 6,67%	191.468	0	191.468	0	0	173.856	0	173.856	0	17.612	0
Bedrijfsgebouwen 10%	504.059	0	504.059	0	0	483.418	0	483.418	0	20.641	0
Bedrijfsgebouwen 20%	294.313	0	49.513	244.800	0	65.833	48.960	49.513	65.280	228.480	179.520
Bedrijfsgebouwen 33%	116.291	0	116.291	0	0	116.291	0	116.291	0	0	0
Totaal bedrijfsgebouwen	**6.326.009**	**0**	**6.081.209**	**244.800**		**6.051.894**	**48.960**	**6.035.574**	**65.280**	**274.115**	**179.520**
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken 6,67%	410.092	0	410.092	0	0	389.421	0	389.421	0	20.671	0
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken 10%	37.794	0	37.794	0	0	30.164	0	30.164	0	7.630	0
Totaal grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	**447.886**	**0**	**447.886**	**0**		**419.585**	**0**	**419.585**	**0**	**28.301**	**0**
Vervoermidd 20%	666.047	62.706	4.190	724.563	0	652.210	15.957	4.190	663.977	13.837	60.586
Vervoermidd 33,33%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vervoermidd.	**666.047**	**62.706**	**4.190**	**724.563**		**652.210**	**15.957**	**4.190**	**663.977**	**13.837**	**60.586**
Machines, apparaten en installaties 6,67%	214.271	0	214.271	0	0	214.271	0	214.271	0	0	0
Machines, apparaten en installaties 10%	293.343	0	278.884	14.459	0	278.164	296	264.001	14.459	15.180	0
Machines, apparaten en installaties 20%	294.936	9.332	107.479	196.788	0	244.732	13.132	107.479	150.385	50.204	46.403
Machines, apparaten en installaties 33,33%	342.423	0	207.283	135.140	0	246.918	35.815	207.283	75.449	95.506	59.691
Totaal machines, apparaten en installaties	**1.144.974**	**9.332**	**807.918**	**346.387**		**984.084**	**49.243**	**793.035**	**240.293**	**160.889**	**106.095**
Overige materiële vaste activa 10%	295.356	0	194.825	100.531	0	280.396	6.408	194.825	91.978	14.961	8.553
Overige materiële vaste activa 20%	76.729	12.934	65.389	24.274	0	76.261	578	65.389	11.450	468	12.825
	372.085	**12.934**	**260.214**	**124.805**		**356.656**	**6.986**	**260.214**	**103.428**	**15.429**	**21.377**
Totaal vaste activa	**10.416.642**	**84.972**	**9.061.059**	**1.440.555**		**8.464.430**	**121.146**	**7.512.598**	**1.072.978**	**1.952.212**	**367.577**

Bijlage 2

Staat van leningen (bedragen x € 1.000)

Verstrekke	Omschrijving	Oorspronke-lijk bedrag lening	Jaar van de laatste aflossing	Rente-percen-tage	Rente boekjaar	Restant leningen begin boek-jaar	In het jaar opgenomen leningen	Aflossing boekjaar	Restant bedrag van de lening	Aflossing komend boekjaar	Lang-lopende schuld
BNG	Lening nr. 1	1.815	2014	4,21	3	0	0	0	0	0	0
BNG	Lening nr. 2	453	2015	6,65	6	0	0	0	0	0	0
BNG	Lening nr. 3	681	2017	4,80	4	34	0	34	0	0	0
Totaal		2.949			13	34	0	34	0	0	0

Bijlage 3

Overzicht sociale herinvesteringsreserve die ter beschikking staat van de deelnemende gemeenten

Gemeente	Beginstand 1-1-2017	Besteed in 2017	Toegevoegd in 2017	Totaal ter beschikking van de gemeente eind 2017
Aalsmeer	322.335	54.499	27.663	295.499
Amstelveen	1.010.189	210.170	64.411	864.430
Haarlemmermeer	2.271.031	409.277	176.360	2.038.114
Ouder Amstel	77.968	41.903	7.139	43.204
Uithoorn	394.206	82.642	42.427	353.991
Totaal	**4.075.729**	**798.490**	**318.000**	**3.595.239**

De besteding van € 798.490 betreft de uitvoering van de participatiewet met een loonwaarde kleiner dan 70%. De toevoeging van € 318.000 betreft de verwerking van het resultaat over 2016. Van deze reserve is een bedrag van € 1.468.000 bestemd voor de uitvoering van de Partcipatiewet in 2018 en € 1.885.000 in 2019. De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van het kostenverdeelmodel dat vastgesteld is in de vergadering van 19 mei 2016.

Overzicht aantal fte (inwoners) per gemeente per 31-12-2017

	Aantal fte per 31-12-2017
Aalsmeer	35,0
Amstelveen	72,2
Haarlemmermeer	208,8
Ouderamstel	7,6
Uithoorn	51,1
Inwoners eigen gemeenten	**374,6**
Overigen gemeenten	15,7
Totaal	**390,3**

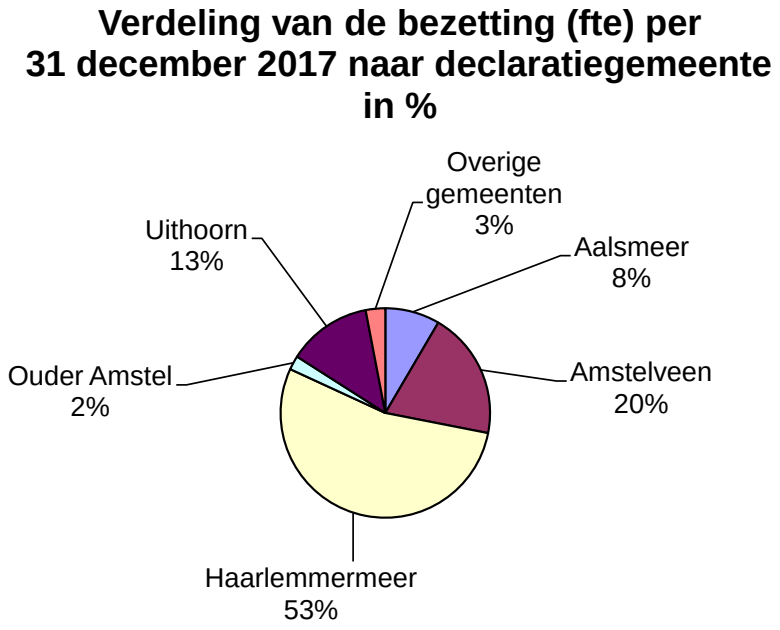

AM match
een werkend perspectief

BEGROTINGSWIJZIGING 2018-1

AM match

Begrotingswijziging 2018-1 programma begroting

Bedragen x € 1.000
BEGROTINGSWIJZIGING

Omschrijving	Primaire begroting 2018	mutaties in begrotingswijziging 2018-1 BIJ	AF	Begrotings- wijziging 2018-1	Verwachte uitkomst rekening 2017
Opbrengsten					
Netto omzet	€ 5.495	€ -	€ 453	€ 5.042	€ 4.474
Mutatie voorraad gereed product / o.h. werk	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bedrijfsopbrengsten	**€ 5.495**	**€ -**	**€ 453**	**€ 5.042**	**€ 4.474**
Totaal directe kosten	**€ 446**	**€ 44**	**€ -**	**€ 490**	**€ 459**
Netto toegevoegde waarde	**€ 5.049**	**€ 44-**	**€ 453**	**€ 4.552**	**€ 4.015**
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 66	€ -	€ -	€ 66	€ 62
Netto opbrengsten	**€ 5.115**	**€ 44-**	**€ 453**	**€ 4.618**	**€ 4.077**
Bedrijfskosten					
Loonkosten Wsw personeel	€ 7.197	€ 58	€ -	€ 7.255	€ 7.516
Sociale lasten Wsw personeel	€ 1.886	€ 44	€ -	€ 1.930	€ 2.033
Uitvoeringsk. en loonkostensubsidies begeleid werken	€ 938	€ -	€ 40	€ 898	€ 708
Totaal loonkosten Wsw	**€ 10.021**	**€ 102**	**€ 40**	**€ 10.083**	**€ 10.257**
Loonkosten participatie doelgroep <70%	**€ 1.067**	**€ 495**	**€ 866**	**€ 696**	**€ 172**
Overige personeelskosten Wsw	€ 504	€ 7	€ -	€ 511	€ 500
Overige personeelskosten P - doelgroep	€ 45	€ -	€ -	€ 45	€ 25
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	€ 2.771		€ 49	€ 2.722	€ 2.510
Overige personeelskosten niet-gesubsidieerd personeel	€ 47	€ 2	€ -	€ 49	€ 74
Overige bedrijfskosten	€ 1.230	€ -	€ 12	€ 1.218	€ 1.102
Afschrijvingskosten activa	€ 138	€ 8	€ -	€ 146	€ 118
Rente lasten / rente baten	€ 2	€ -	€ -	€ 2	€ 4
Diverse lasten	€ 104	€ -	€ -	€ 104	€ 58
Onvoorziene uitgaven	€ 50	€ -	€ -	€ 50	€ -
Subtotaal bedrijfs- en finacieringslasten	**€ 15.979**	**€ 614**	**€ 967**	**€ 15.626**	**€ 14.820**
Bedrijfsresultaat (nadelig)	**€ 10.864-**	**€ 658-**	**€ 514-**	**€ 11.008-**	**€ 10.743-**
Rijks /gemeentelijke bijdrage Wsw subsidie	€ 9.216	€ 327	€ -	€ 9.543	€ 10.210
Gemeentelijke bijdrage in de doelgroep P-Wet met een loonwaarde < 70%	0	€ -	€ -	0	0
Totaal gemeentelijke bijdragen	**€ 9.216**	**€ 327**	**€ -**	**€ 9.543**	**€ 10.210**
Resultaat vòòr bestemming	**€ 1.648-**	**€ 331-**	**€ 514-**	**€ 1.465-**	**€ 534-**
Onttrekking aan bestemmingsreserve ten behoeve van de uitvoering P- wet en reorganisatiekosten	**€ 1.798**	**€ -**	**€ 237**	**€ 1.561**	**€ 858**
Toevoeging aan bestemmingsreserve	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Totaal mutatie bestemmingsreserve	**€ 1.798**	**€ -**	**€ 237**	**€ 1.561**	**€ 858**
Exploitatieresultaat Wsw na mutaties in bestemmingsreserve	**€ 150**	**€ -**	**€ 54**	**€ 96**	**€ 324**

Aldus opgemaakt
Datum: december 2017

Algemeen directeur, dhr. J.A. Vonk

Controller, dhr. A.P. van Abswoude

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering
Datum: 1 februari 2018

Voorzitter, dhr. Drs. A.J.H.T.H. Reinders

Secretaris, dhr. J.A. Vonk

Toelichting bij de begrotingswijziging 2018-1 van AM match.

Voor u ligt de eerste begrotingswijziging voor het boekjaar 2018. De begrotingswijziging bestaat uit een exploitatieoverzicht (pagina 1) met in bijlage een specificatie van de begrotingsposten (bijlage 1 pagina 7 t/m 11). De programmabegroting geeft de primaire begroting weer en de nieuwe begroting (begrotingswijziging 2018-1). Ter vergelijking zijn de (ingeschatte) realisatiecijfers voor 2017 eveneens vermeld in dit overzicht. In bijlage 2 is het personeelsplan voor 2018 opgenomen, met eveneens de verwachte bezetting voor 2019. De bijlagen maken geen deel uit van de begroting maar dienen als toelichting op de begroting.

Algemene toelichting bij deze begroting

De begrotingswijziging is opgesteld aan de hand van de gegevens uit de evaluatie van het uitvoeringsplan, waar nodig gecorrigeerd met nadere informatie die ter beschikking is gekomen na opstellen van de evaluatie. In het personeelsplan zijn voor de doelgroep beschut voor 2018 de aantallen opgenomen zoals die door het Ministerie in mei 2017 zijn vastgesteld als taakstelling.

In verband met de voorschriften voor de jaarrekening zijn de kosten die gemaakt zijn voor de aanpassingen van de organisatie en verhuizing etc. in 2016 en 2017 geactiveerd en worden deze in 5 jaar afgeschreven. De afschrijvingen zijn in de exploitatie opgenomen. Tegenover deze kosten staat een onttrekking aan hiervoor ingestelde bestemmingsreserve, waardoor deze kosten voor de exploitatie per saldo kosten neutraal uitwerken. Het deel van de bestemmingsreserve dat hiervoor is vrijgemaakt is hiervoor geoormerkt onder de post “onttrekking bestemmingsreserve huisvesting” (pagina 11 bijlage1).

De kosten die worden gemaakt voor de uitvoering van de participatiewet met een loonwaarde tot 70% loonwaarde zijn in de exploitatiekosten opgenomen. Het bestuur heeft besloten deze kosten ook voor 2018 te dekken uit de bestemmingsreserve.

In deze begrotingswijziging is ervan uitgegaan dat de gemeenten de Rijksbijdrage die wordt toegekend in het Wsw deel van het participatiebudget, betaalt aan AM match op basis van gerealiseerde aantallen Wsw se,in deze begroting een bedrag van € 24.655 per se (€ 24.291 verhoogd met 1,5% loonontwikkeling). Dit bedrag kan in de loop van 2018 worden bijgesteld door het Rijk als gevolg van andere gerealiseerde uitstroomcijfers landelijk.

In deze begrotingswijziging is uitgegaan van de verwachte aantallen aanmeldingen vanuit de gemeenten voor de participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70%, en de verwachte aantal van deze doelgroep die jobcoaching behoeft om het werk te behouden, zoals deze zijn opgenomen in de evaluatie van het uitvoeringsplan.

Toelichting bij de cijfers

Samenvatting

In de primaire begroting voor 2018 was een positief resultaat begroot van € 150.000. In deze gewijzigde begroting 2018-1 komt het verwachte resultaat uit op een positief resultaat van € 96.000. Dit is een afname van € 54.000. De oorzaken liggen voornamelijk in een lagere ntw voor de Wsw-doelgroep € 153.000, en de lagere aantallen die in deze begrotingswijziging zijn begroot ten opzichte van de primaire begroting voor de begeleiding participatiedoelgroep. Deze lagere aantallen zijn 19 personen nieuw beschut en 60 personen participatiedoelgroep tot 70%. Als gevolg van deze lagere aantallen daalt de ntw en de loonkosten voor deze doelgroep ongeveer evenveel, echter de dekking voor overheadkosten die in het jobcoach-tarief wordt verrekend veroorzaakt de daling van het resultaat. voor een belangrijk deel. Het verschil tussen Rijksbijdrage en loonkosten Wsw verbetert met € 265.000. In bijlage 1 pagina 7 t/m 11 wordt een overzicht gegeven van de mutaties per begrotingspost.

Onderstaand wordt een globaal overzicht gegeven van de verschillen in de hoofdposten ten opzichte van de primaire begroting 2018.

- De netto toegevoegde waarde Wsw en overige ntw. neemt af met - € 153.000.
- Saldo ntw en loonkosten doelgroep daalt met € 27.000
- De overige bedrijfskosten nemen af met € 44.000.
- Het verschil tussen de loonkosten Wsw en de Rijksbijdrage verbetert met 265.000.
- De onttrekking uit het sociaal herinvesteringsfonds t.b.v. de dekking van jobcoaching neemt af met € 237.000.

Voor een meer gedetailleerde toelichting verwijzen we naar onderstaande toelichting per begrotingspost.

De begrote bezetting Wsw is bijgesteld aan de hand van de werkelijke uitstroom in 2017 en de verwachte uitstroom in 2018 (pensioneringen plus overige uitstroom 2%). De begrote bezetting is gelijk gebleven ten opzichte van de primaire begroting op 379 fte.

Voorbehoud bij deze begroting
Bij het opstellen van deze begrotingswijziging is AM match er vanuit gegaan dat de Rijksbijdrage wordt vastgesteld op € 24.655 per se en volledig wordt doorbetaald. Indien dit bedrag afwijkt heeft dit direct gevolgen voor de begroting.
Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met de regeling lage inkomensvoordeel. Deze regeling geeft een werkgever een belastingvoordeel voor medewerkers met een salaris tot 125% van het minimum loon. De opbrengsten voor deze regeling zijn voor 2/3 meegenomen, in verband met mogelijke overtekening van het beschikbare bedrag van € 500 miljoen landelijk.
Verder is voor het realiseren van deze begroting van belang dat de aantallen nieuw beschut en jobcoaching participatiedoelgroep worden gerealiseerd.

Het aantal nieuw beschutte werkplekken is gebaseerd op de taakstelling van het rijk voor 2018. Dit aantal moet eind van 2018 gerealiseerd zijn, voor zover er kandidaten beschikbaar zijn. Het aantal gerealiseerde plekken is in ieder geval afhankelijk van het aantal beschikbare door het UWV geïndiceerde kandidaten. Het risico in de begroting is circa € 7.000 (niet gedekte overheadkosten) per niet gerealiseerde nieuw beschut plek.

Ontwikkeling als leerwerkbedrijf Wsw
In 2018 wordt opnieuw aandacht besteed aan de uitplaatsing van Wsw-medewerkers. Zo is ons streven dat in 2018 66 fte in begeleid werken zijn geplaatst (17,4% van het Wsw personeelsbestand). Dit is een verwachte toename van 5 fte ten opzichte van de eindstand 2017. Dit aantal is sterk afhankelijk van de wil van werkgevers om mensen in dienst te nemen. Werkgevers zijn nog steeds uiterst terughoudend om Wsw-medewerkers een vast dienstverband te geven.

AM match blijft zich inzetten om zoveel mogelijk medewerkers van binnen (intern) naar buiten te plaatsen (groen, schoonmaak, detacheren en waar mogelijk begeleid werken).

Ontwikkeling doelgroep Participatiewet tot 70%
In de begroting zijn de aantallen voor de training Match je perspectief, dienstverbanden en plaatsingen bij werkgevers opgenomen zoals deze in de evaluatie van het uitvoeringsplan zijn opgenomen.

Toelichting van de belangrijkste verschillen van de begrotingswijziging 2018-1 en de primaire begroting 2018 per hoofdbegrotingspost (pagina 1). In bijlage 2 wordt uitgebreide specificaties gegeven.

Opbrengsten

Netto toegevoegde waarde (ntw)
De ntw vertoont ten opzichte van de primaire begroting 2018 een daling van € 497.000. Een bedrag van € 153.000 hiervan als gevolg van verlaging van de ntw voor de Wsw-doelgroep. In de primaire begroting was onvoldoende rekening gehouden met de krimp in het Wsw personeelsbestand. De overige daling is het gevolg van de daling van de participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70%

en nieuwe beschut. De lagere ntw van deze doelgroepen wordt vrijwel geheel gecompenseerd door lagere loonkosten Participatiewet en nieuw beschut. De directe kosten stijgen als gevolg van meer inzet van P doelgroep medewerkers voor het uitvoeren van de lopende opdrachten, in verband met de terugloop van de Wsw doelgroep.

Overige bedrijfsopbrengsten
Het betreft hier de toegerekende overhead opbrengsten van AM Werk BV en AM Werk Reïntegratie BV en de verwachte winst op basis van de begrotingen van AM Werk BV. Deze blijven gelijk aan de primaire begroting.

Bedrijfskosten

Loonkosten en sociale lasten Wsw-medewerkers en kosten begeleid werken
De begrote loonkosten en sociale lasten Wsw en kosten voor begeleid werken nemen toe met € 62.000 ten opzichte van de primaire begroting. De toename is het gevolg van de stijging van de sociale premies en loonontwikkeling.

In de loonontwikkeling is rekening gehouden met een loonsverhoging voor 2018 van 1,5% op jaarbasis ten opzichte van 2017.

Loonkosten participatiedoelgroep
Deze loonkosten nemen af met een bedrag van € 371.000 ten opzichte van de primaire begroting als gevolg van een lager begrote bezetting van 19 personen nieuw beschut en 20 personen participatiedoelgroep tot 70% (1/3 van de 60 wordt in dienst begroot). Het betreft hier de loonkosten voor beschut werk en detacheringen van de participatiedoelgroep tot 70%, onder aftrek van de loonkostensubsidie die de gemeente verstrekt. Hier is voor de detacheringen gerekend met 50% loonkosten subsidie en voor beschut werk met 70% loonkostensubsidie.

Overige personeelskosten Wsw
De overige personeelskosten Wsw nemen per saldo toe met € 7.000. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Een toename van de kosten voor arbodienstverlening met € 4.000 en werkkleding Wsw met € 4.000.
- Een afname van de reiskosten woon-werkverkeer en afname van de eigen bijdrage per saldo € 1.000.

De overige kostenposten binnen deze categorie blijven gelijk.

Overige personeelskosten participatiedoelgroep
Deze kosten blijven gelijk aan de primaire begroting.

Loonkosten niet-gesubsidieerd en overig personeel
Het betreffen hier personeelsleden met een ambtelijke status die bij AM match werken en overig niet-gesubsidieerd personeel dat vanuit AM Werk BV is gedetacheerd bij AM match die een leidinggevende of staf functie hebben. De hier bedoelde personeelsleden worden aangeduid als “niet-gesubsidieerden”.

Deze kosten nemen af met € 49.000. De belangrijkste oorzaak is de lagere begrote bezetting van 1 fte in verband met de lagere bezetting vanuit de participatiedoelgroep. Daarnaast muteren de begrote kosten van niet-gesubsidieerd personeel als gevolg van lagere sociale premies en hogere loonontwikkeling.

Overige kosten niet-gesubsidieerd personeel
Deze kosten nemen per saldo toe met € 2.000 ten opzichte van de primaire begroting. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten van selectie en werving van nieuw personeel (€ 5.000). De vergoeding van reiskosten wordt lager begroot (€ 3.000).

De overige bedrijfskosten bestaan uit onderstaande kostenposten

Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen
De begrote kosten van huur gebouwen blijven gelijk aan de primaire begroting.

Onderhoudskosten
De onderhoudskosten nemen per saldo af met € 9.000 door verschillende oorzaken.

- Kosten voor onderhoud gebouwen neemt met € 6.000 af, terwijl de kosten voor onderhoud installaties met € 4.000 toenemen. Het betreft hier een verschuiving naar de juiste kostensoort.
- De kosten voor onderhoud machines nemen af met € 10.000.
- De schoonmaakkosten nemen met € 3.000 toe omdat de werkelijke kosten hoger zijn dan was begroot.

Energieverbruik
De kosten voor het energieverbruik nemen af met € 22.000. Het betreft hier voornamelijk de kosten van gas (€ 18.000) en elektra (€ 4.000). De gebouwen verbruiken minder gas en elektra dan was voorzien.

Belasting en verzekering
De kosten voor belasting en verzekering nemen toe met € 6.000. Te weten:

- Afname motorrijtuigenbelasting € 7.000.
- Toename aansprakelijkheidsverzekeringen € 17.000 als gevolg van de marktontwikkelingen, € 13.000 in de verzekeringen en herindeling van de kosten € 4.000 (zie volgende post).
- Afname van de overige verzekeringen (herindeling van de kosten) € 4.000 (zie vorige post)

Algemene kosten
De algemene kosten nemen in totaal toe met € 13.000. De meeste kostensoorten laten een geringe of geen mutatie zien. De belangrijkste verschillen worden hieronder apart toegelicht.

Overige algemene kosten:
De diverse kostencategorieën zijn aangepast op basis van de kostenontwikkeling in 2017 en de verwachte ontwikkelingen in 2018. Belangrijk zijn hier te noemen:

- De kosten van telefonie en internet nemen met € 12.000 toe.
- De kosten voor abonnementen en contributies nemen met € 1.000 toe.
- De vergoeding van dienstreizen nemen af met € 3.000.
- De vergader- en representatiekosten nemen toe met € 3.000.

Afschrijvingskosten activa
De afschrijvingskosten nemen toe met € 8.000 ten opzichte van de primaire begroting. Deze toename is het gevolg van dat een deel van de investeringen die nu begroot zijn een kortere afschrijvingstermijn hebben dan in de primaire begroting voor 2018 was aangenomen.

De noodzaak van begrote investeringen is opnieuw bekeken en het investeringsplan is hierop aangepast. De afschrijvingskosten zijn aangepast aan het nieuwe investeringsplan. De overlopende investeringen uit de begroting 2017 zijn in het investeringsplan verwerkt en de afschrijvingskosten hiervan zijn in deze begrotingspost opgenomen.

Een deel van deze kosten zijn gefinancierd uit het sociaal herinvesteringsfonds, in verband met de voorschriften van de BBV moeten deze in 5 jaar worden afgeschreven en de afschrijvingen worden in die periode ten laste van het sociaal herinvesteringsfonds gebracht (zie ook de post onttrekking aan bestemmingsreserve huisvesting).

Rentelasten / rentebaten
De rentebaten blijven gelijk aan de primaire begroting.

Diverse lasten
De diverse lasten zijn gelijk aan de primaire begroting.

Rijksbijdrage
De Rijksbijdrage valt € 327.000 hoger in de primaire begroting was opgenomen. Dit wordt veroorzaakt doordat het bedrag per fte hoger is dan was begroot, enerzijds doordat de werkelijke loonontwikkeling hoger was in 2017 en in 2018 eveneens een hogere bijdrage in de loonontwikkeling wordt verwacht. Daarnaast is de vergoeding per se hoger dan was begroot als gevolg van een hogere uitstroom landelijk in 2016 dan was verwacht. Hierdoor wordt het bedrag per se hoger. In deze begrotingswijziging is uitgegaan van een bijdrage van € 24.655 per se, in de primaire begroting was nog uitgegaan van € 23.813 per se. In mei 2018 wordt het definitieve bedrag per se bekend.

Onttrekking bestemmingsreserve
De onttrekking uit de bestemmingsreserve is € 237.000 lager dan in de primaire begroting was opgenomen. De onttrekking uit de bestemmingsreserve van € 1.561.000 bestaat uit de dekking van de kosten voor training en begeleiding van de participatiedoelgroep tot 70 % loonwaarde en nieuw beschut in 2018 (€ 1.468.000) en onttrekking in verband met de afschrijvingskosten in verband met de inrichting van de werkorganisatie en huisvesting (€ 93.000).

Het bedrag ter dekking van de kosten voor de participatiedoelgroep bestaat uit een bedrag van € 765.000 aan direct toerekenbare kosten en € 703.000 ter dekking van overheadkosten. Deze verrekening is zo opgenomen in het besluit kostenverdeelsleutel en het besluit kostentoerekening. De post ter dekking van de overheadkosten is er mede de oorzaak van dat het resultaat van AM match op de Wsw positief (€ 96.000) is, omdat deze voor extra dekking zorgt op de overheadkosten.

Exploitatieresultaat
Het exploitatieresultaat over 2018 was begroot op € 150.000, en komt in deze gewijzigde begroting uit op € 96.000. Dit resultaat betreft de exploitatie op de uitvoering van de Wsw. Immers de kosten voor de uitvoering van de Participatiewet tot 70% en nieuw beschut zijn apart gedekt in de onttrekking aan de bestemmingsreserve. Het werkelijke gerealiseerde resultaat in 2018 komt geheel beschikbaar voor de gemeente en wordt toegevoegd aan het sociaal herinvesteringsfonds op basis van het aantal Wsw-medewerkers (fte) per gemeente op 31 december 2018.

Overzicht mutaties in de begroting 2018

			primaire begroting 2018	BEGROTINGSWIJZIGING mutaties in begrotingswijziging 2018-1 BIJ	AF	Begrotings-wijziging 2018-1	Rekening verwachte uitkomst 2017
		Opbrengsten					
86/87		**Netto omzet**					
87200	***	Opbrengsten Wsw dienstverlening	€ 4.560.000		€ 121.000	€ 4.439.000	€ 4.422.973
87300	***	Opbrengsten beschut	€ 120.000		€ 66.000	€ 54.000	€ -
87350	***	Opbrengsten deta P wet	€ 815.000		€ 278.000	€ 537.000	€ -
87100	***	Omzet overigen	€ -	€ 12.000		€ 12.000	€ 51.295
69000	***	Mutatie onderhanden werk	€ -			€ -	€ -
86/87		**Totaal bedrijfsopbrengsten**	**€ 5.495.000**	**€ 12.000**	**€ 465.000**	**€ 5.042.000**	**€ 4.474.267**
40		**Kosten grond- en hulpstoffen**					
40004	***	Verb. grond- en hulpst. en uitbest. werk	€ 446.000	€ 44.000		€ 490.000	€ 459.162
		Totaal grond- en hulpst. en uitbest. werk	**€ 446.000**	**€ 44.000**	**€ -**	**€ 490.000**	**€ 459.162**
		Netto toegevoegde waarde	**€ 5.049.000**		**€ 497.000**	**€ 4.552.000**	**€ 4.015.106**
		Overige bedrijfsopbrengsten					
9620		Gemeentelijke bijdrage in exploitatiekosten	€ -			€ -	€ -
		Diverse baten	€ 16.000			€ 16.000	€ 11.604
		Bijdrage AM Werk B.V. (incl. overhead)	€ 50.000			€ 50.000	€ 50.000
	***	**Totaal overige bedrijfsopbrengsten**	**€ 66.000**	**€ -**	**€ -**	**€ 66.000**	**€ 61.604**
		Totaal bedrijfsopbrengsten	**€ 5.115.000**	**€ -**	**€ 497.000**	**€ 4.618.000**	**€ 4.076.710**

Overzicht mutaties in de begroting 2018

			primaire begroting 2018	BEGROTINGSWIJZIGING mutaties in begrotingswijziging 2018-1 BIJ	AF	Begrotings-wijziging 2018-1	Rekening verwachte uitkomst 2017
		Kosten					
		Lonen en soc. lasten Wsw personeel					
20		**Lonen Wsw personeel**					
20000		Bruto lonen incl. vakantiegeld	€ 7.305.000	€ 62.000		€ 7.367.000	€ 7.727.299
20190		Belastingkorting LIV	€ 108.000-		€ 4.000	€ 112.000-	€ 211.288-
	**	**Totaal lonen Wsw personeel**	€ 7.197.000	€ 62.000	€ 4.000	€ 7.255.000	€ 7.516.012
2010		Sociale lasten bedrijfsvereniging	€ 1.247.000	€ 39.000		€ 1.286.000	€ 1.372.120
2030		Pensioenpremie	€ 639.000	€ 5.000		€ 644.000	€ 660.897
	**	**Totaal sociale lasten Wsw personeel**	€ 1.886.000	€ 44.000	€ -	€ 1.930.000	€ 2.033.017
		Overige loonkosten Wsw begeleid werken					
2090		Verstrekte loonsubsidie Wsw begeleid werken	€ 938.000		€ 40.000	€ 898.000	€ 707.891
	**	**Totaal overige loonkosten Wsw**	€ 938.000	€ -	€ 40.000	€ 898.000	€ 707.891
	***	**Tot. lonen en soc.lasten Wsw pers.**	**€ 10.021.000**	**€ 106.000**	**€ 44.000**	**€ 10.083.000**	**€ 10.256.920**
	***	**Totaal overige personeeelskosten Wsw**	**€ 504.000**	**€ 11.000**	**€ 4.000**	**€ 511.000**	**€ 500.385**
22		**Loonkosten P - doelgroep**					
22900		Loonkosten P - doelgroep detacheringen	€ 1.630.000		€ 557.000	€ 1.073.000	€ 333.773
22920		Loonkosten subsidie P - doelgroep	€ 1.403.000-	€ 495.000		€ 908.000-	€ 161.705-
22950		Loonkosten P doelgroep beschut	€ 840.000		€ 309.000	€ 531.000	€ -
	***	**Totaal loonkosten P- doelgroep**	**€ 1.067.000**	**€ 495.000**	**€ 866.000**	**€ 696.000**	**€ 172.068**
		Overige personeelskosten Wsw					
21		**Vervoerskosten Wsw**					
21000		Vervoerskosten abonnementen Wsw	€ 335.000		€ 4.000	€ 331.000	€ 341.089
21050		Eigen bijdrage vervoerskosten	€ 8.000-	€ 3.000		€ 5.000-	€ 7.044-
	**	**Subtotaal vervoerskosten Wsw**	€ 327.000	€ 3.000	€ 4.000	€ 326.000	€ 334.045
		Overige kosten Wsw					
21100		Arbo zorg	€ 58.000	€ 4.000		€ 62.000	€ 60.920
21300		Studie/Cursus/Mensontwikkeling	€ 50.000			€ 50.000	€ 23.445
21400		Kosten persoons ontwikkeling (Dariuz licenties en	€ 36.000			€ 36.000	€ 27.998
21600		Werkkleding Wsw	€ 12.000	€ 4.000		€ 16.000	€ 10.183
21800		Overige kosten jubilea	€ 20.000			€ 20.000	€ 22.118
21900		Personeelskosten overig	€ -			€ -	€ 21.098
21910		Boetes	€ 1.000			€ 1.000	€ 579
	**	**Overige kosten Wsw**	€ 177.000	€ 8.000	€ -	€ 185.000	€ 166.340
23		**Overige personeelskosten P - doelgroep**					
23000		Reiskosten woon-werkverkeer	€ 40.000			€ 40.000	€ 22.586
23050		Eigen bijdrage reiskosten	€ -			€ -	€ -
23600		Werkkleding overige doelgroep	€ 5.000			€ 5.000	€ 575
23910		Boetes/bekeuringen	€ -			€ -	€ 420
	***	**Totaal overige personeelskosten P- doelgroep**	**€ 45.000**	**€ -**	**€ -**	**€ 45.000**	**€ 23.580**
	b						
26		**Loonkosten etc. niet-gesubsidieerd pers**					
2600		Bruto salarissen ambtenaren	€ 329.000	€ 3.000		€ 332.000	€ 336.205
2610		Soc.lasten bedrijfsver. / pseudo premie ambt.	€ 24.000			€ 24.000	€ 28.253
26300		Pensioenpremies ambtenaren	€ 45.000			€ 45.000	€ 50.016
26100		Werkgeversbijdrage ZVW ambtenaren	€ 20.000			€ 20.000	€ 19.715
26190		Loonsubsidies, premiekortingen en overige koster	€ -			€ -	€ -
26910		Doorber. loon niet-gesubsidieerden AM werk	€ 2.295.000		€ 52.000	€ 2.243.000	€ 1.962.926
28004		Doorber. Kosten overige externe dienstverlening	€ -			€ -	€ 77.121
26950		Doorberekende kosten Wsw (intern)	€ 58.000			€ 58.000	€ 35.975
	***	**Totaal loonkosten niet-gesubsidieerd personeel**	**€ 2.771.000**	**€ 3.000**	**€ 52.000**	**€ 2.722.000**	**€ 2.510.210**

Overzicht mutaties in de begroting 2018

			primaire begroting 2018	BEGROTINGSWIJZIGING mutaties in begrotingswijziging 2018-1 BIJ	AF	Begrotings-wijziging 2018-1	Rekening verwachte uitkomst 2017
27		**Overige pers. kosten niet-gesubsidieerd personeel**					
27100		Vergoeding reis en verblijfkosten	€ 7.000		€ 3.000	€ 4.000	€ 2.944
27300		Studiekosten	€ 34.000			€ 34.000	€ 23.701
27450		Aanstellingskosten	€ 5.000	€ 5.000		€ 10.000	€ 43.526
27600		Kosten werkkleding	€ 1.000			€ 1.000	€ 729
27700		Overige kosten, 1% regeling, jubilea, gratificaties,	€ -			€ -	€ 3.076
	***	**Totaal overige pers. kosten niet-gesubs. personeel**	**€ 47.000**	**€ 5.000**	**€ 3.000**	**€ 49.000**	**€ 73.976**
		Overige bedrijfskosten					
41		**Huur**					
4170		Huur gebouwen	€ 330.000			€ 330.000	€ 343.950
4190		Servicekosten huisvesting	€ 56.000			€ 56.000	€ 9.375
4180		Huur overige bedrijfsmiddelen	€ 12.000			€ 12.000	€ 7.444
	**	**Subtotaal huur**	€ 398.000	€ -	€ -	€ 398.000	€ 360.768
42		**Onderhoudskosten**					
4200		Onderhoud terreinen	€ -			€ -	€ -
4205		Onderhoud gebouwen	€ 30.000		€ 6.000	€ 24.000	€ 19.240
4210		Onderhoud installaties	€ 11.000	€ 4.000		€ 15.000	€ 10.698
4220		Onderhoud / kleine aanschaf machines	€ 37.000		€ 10.000	€ 27.000	€ 21.656
4220		Onderhoud / kleine aanschaf ICT hard en software	€ 142.000			€ 142.000	€ 149.772
4230		Onderhoud / kleine aanschaf inventaris	€ 3.000			€ 3.000	€ 5.037
4235		Onderhoud vervoermiddelen	€ 26.000			€ 26.000	€ 29.652
4235		Onderhouddsfonds	€ -			€ -	€ -
4260		Schoonmaakkosten	€ 60.000	€ 3.000		€ 63.000	€ 67.635
4260		Milieubelasting Rioolbelasting En Reinigingsrechte	€ 8.000			€ 8.000	€ 10.348
	**	**Subtotaal onderhoudskosten**	€ 317.000	€ 7.000	€ 16.000	€ 308.000	€ 314.037
43		**Energieverbruik**					
4300		Electriciteit	€ 34.000		€ 4.000	€ 30.000	€ 24.593
4310		Gas	€ 53.000		€ 18.000	€ 35.000	€ 34.804
4320		Water	€ 5.000			€ 5.000	€ 2.373
4350		Benzine / oliën	€ 26.000			€ 26.000	€ 22.932
	**	**Subtotaal energieverbruik**	€ 118.000	€ -	€ 22.000	€ 96.000	€ 84.703

Overzicht mutaties in de begroting 2018

			primaire begroting 2018	BEGROTINGSWIJZIGING mutaties in begrotingswijziging 2018-1 BIJ	AF	Begrotings-wijziging 2018-1	Rekening verwachte uitkomst 2017
44		**Belasting en verzekering**					
4400		Onroerende zaak belasting	€ 14.000			€ 14.000	€ 574
4420		Waterschaps- en polderlasten	€ 4.000			€ 4.000	€ -
4435		Motorrijtuigenbelasting	€ 18.000		€ 7.000	€ 11.000	€ 7.223
4450		Brand- en bedrijfsschadeverzekering	€ 12.000			€ 12.000	€ 892
4460		W.A. Verzekering / Wegam/ bestuurders aanspr.	€ 8.000	€ 17.000		€ 25.000	€ 25.073
4470		Motorrijtuigenverzekering	€ 24.000			€ 24.000	€ 26.464
4471		Transport- , electronica- en overige verzekeringen	€ 9.000		€ 4.000	€ 5.000	€ 4.079
	**	**Subtotaal belasting en verzekering**	**€ 89.000**	**€ 17.000**	**€ 11.000**	**€ 95.000**	**€ 64.305**
45/47		**Algemene kosten**					
450		**Indirecte productiekosten**					
4500		Hulpstoffen	€ 1.000			€ 1.000	€ 13
4502		Gereedschappen	€ 6.000			€ 6.000	€ 2.826
4503		Verpakkingsmateriaal	€ -			€ -	€ 7.568
	*	**Subtotaal indirecte productiekosten**	€ 7.000	€ -	€ -	€ 7.000	€ 10.406
451		**Magazijn- en expeditiekosten**					
4510		Vracht op inkopen	€ -			€ -	€ -
4515		Vracht op verkopen	€ -			€ -	€ -
	*	**Subtotaal magazijn- en expeditiekosten**	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
455		**Verkoopkosten**					
45500		Reclamekosten	€ 50.000			€ 50.000	€ 37.391
45550		Advertentiekosten	€ 2.000			€ 2.000	€ -
45600		Incasso kosten / oninbare vorderingen	€ 2.000			€ 2.000	€ 906
45900		Overige Verkoopkosten	€ -			€ -	€ 17-
	*	**Subtotaal verkoopkosten**	€ 54.000	€ -	€ -	€ 54.000	€ 38.279
46/47		**Overige algemene kosten**					
4600		Telefoon en internet verbindingen	€ 32.000	€ 12.000		€ 44.000	€ 47.679
4610		Portokosten	€ 8.000			€ 8.000	€ 11.496
4615		Kosten geluids- en omroepinstallatie	€ 4.000			€ 4.000	€ -
4630		Kantoorbenodigdheden	€ 15.000			€ 15.000	€ 17.405
4642		Kosten personeelskrant	€ 5.000			€ 5.000	€ 3.999
4650		Abonnementen en contributies	€ 22.000	€ 1.000		€ 23.000	€ 21.311
4680		Vergoeding van reiskosten	€ 30.000		€ 3.000	€ 27.000	€ 26.751
4700		Vergader- en representatiekosten	€ 32.000	€ 3.000		€ 35.000	€ 33.205
4720		Kosten Federatie	€ 15.000			€ 15.000	€ 15.239
4725		Kosten bedrijfshulpverlening	€ 10.000			€ 10.000	€ 11.695
4740		Kosten kantine	€ 19.000			€ 19.000	€ 14.745
4750		Ondernemingsraad	€ 20.000			€ 20.000	€ 4.079
4780		Accountantskosten	€ 35.000			€ 35.000	€ 21.500
4790		Diverse algemene kosten onvoorzien	€ -			€ -	€ 793
	*	**Subtotaal overige algemene kosten**	€ 247.000	€ 16.000	€ 3.000	€ 260.000	€ 229.897
	**	**Totaal algemene kosten**	€ 308.000	€ 16.000	€ 3.000	€ 321.000	€ 278.583
	***	**Totaal overige bedrijfskosten**	**€ 1.230.000**	**€ 40.000**	**€ 52.000**	**€ 1.218.000**	**€ 1.102.396**
48		**Afschrijvingen**					
4800		Afschr. Grond- weg- en waterbouwkundige werken	€ -			€ -	€ -
48050		Afschrijving bedrijfsgebouwen	€ 60.000		€ 23.000	€ 37.000	€ 48.880
48200		Afschrijving machines, apparaten en installaties	€ 40.000	€ 33.000		€ 73.000	€ 48.060
48300		Afschrijving vervoermiddelen	€ 30.000		€ 5.000	€ 25.000	€ 14.243
48350		Afschrijving overige mat. activa	€ 8.000	€ 3.000		€ 11.000	€ 6.378
	***	**Totaal afschrijvingskosten**	**€ 138.000**	**€ 36.000**	**€ 28.000**	**€ 146.000**	**€ 117.562**

Overzicht mutaties in de begroting 2018

				primaire begroting 2018	BEGROTINGSWIJZIGING mutaties in begrotingswijziging 2018-1 BIJ	AF		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
49		**Rente lasten/rente baten**								
49010		Rente vaste geldleningen	€	-			€	-	€	1.634
49100		Rente rekening-courant te betalen	€	-			€	-	€	-
49200		Rente rekening-courant te ontvangen	€	-			€	-	€	15-
49600		Bank- en girokosten	€	2.000			€	2.000	€	2.098
	***	**Totaal rente lasten / rente baten**	€	2.000	€ -	€ -	€	2.000	€	3.717
95		**Diverse lasten**								
		Diverse lasten								
		Diverse lasten o.a. bestaande uit:								
9520		Advieskosten	€	-			€	-	€	47.716
9650		Overige Diverse Lasten	€	104.000			€	104.000	€	3.720
9650		Kosten ivm reorganisatie	€	-			€	-	€	6.451
	**	**Subtotaal diverse lasten**	€	104.000	€ -	€ -	€	104.000	€	57.887
		Onvoorziene uitgaven								
96	***	**Onvoorziene uitgaven**	€	50.000	€ -	€ -	€	50.000	€	-
		Totaal bedrijfs- en financieringslasten	€	4.891.000	€ 95.000	€ 139.000	€	4.847.000	€	4.389.712
		Rijksbijdrage								
96	***	**Rijksbijdrage**	€	9.216.000	€ 327.000		€	9.543.000	€	10.209.536
		Onttrekking aan bestemmingsreserve huisvesting	€	93.000-			€	93.000-	€	858.000-
		Toevoeging aan bestemmingsreserve	€	1.705.000-	€ 237.000		€	1.468.000-	€	-
96	***	**Onttrekking aan bestemmingsreserve**	€	1.798.000-	€ 237.000	€ -	€	1.561.000-	€	858.000-
	***	**Resultaat Wsw**	€	150.000	€ 54.000-		€	96.000	€	324.483
96	***	**Gemeentelijke bijdrage in de exploitatie**	€	-			€	-	€	-

Toelichting personeelsplan AM match

Bijgaand ontvangt u de personeelsprognose bij de begrotingswijziging 2018-1.

De eerste pagina geeft een samenvatting voor het gehele bedrijf. Op de daaropvolgende pagina's wordt een specificatie per bedrijfsonderdeel en per afdeling weergegeven. Iedere pagina van het personeelsplan bestaat steeds uit een overzicht van de personele bezetting in personen en een overzicht van de bezetting in fte's.

Wsw plaatsen
In de begrotingswijziging voor 2018 wordt uitgegaan van een gemiddelde bezetting van 379,0 fte (386,0 se). Dit aantal is gelijk aan de primaire begroting 2018. Het verloop in 2018 is grotendeels gebaseerd op pensioneringen. Er is een klein percentage uitstroom ingeschat op basis van ervaringscijfers voor overige uitstroom.

Participatiedoelgroep
In het personeelsplan voor 2018 zijn voor de participatiedoelgroep de aantallen opgenomen zoals die in de evaluatie van het uitvoeringsplan stonden vermeld. De aantallen uit de primaire begroting zijn verlaagd met 19 personen nieuwe beschut en 60 personen uit de participatiedoelgroep tot 70% (waarvan 20 minder in dienst bij AM match en 40 minder bij werkgevers).

Niet-gesubsidieerd personeel
In de begrotingswijziging voor 2018-1 zijn de aantallen fte voor NG-personeel met 1 fte verlaagd. Dit is een gevolg van het lager aantal begrote personen uit de Participatiewet.

Personeelsplanning 2019
De bezettingscijfers voor 2019 zijn voorlopige inschattingen, voortbordurend op de evaluatie van het uitvoeringsplan (participatiedoelgroep en NG-personeel), het verwachte verloop Wsw in 2018 en 2019, en de door het ministerie vaststelde taakstelling voor de doelgroep nieuw beschut.

Prognose voor het begrotingsjaar 2018

Totaal AM match (personen)

		Werkelijke bezetting per 30 september 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2018 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2019 gemiddelde bezetting						
		WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%
10000	Bedrijfsvoering		15,5							18,0							18,0					
33000	Bo w&wd	470,0	22,5	7,0	10,0	180,0		45,0	449,0	25,2		31,0	253,0	110,0	55,0	427,0	26,2		45,0	210,0	160,0	80,0
	Totaal	**470,0**	**38,0**	**7,0**	**10,0**	**180,0**		**45,0**	**449,0**	**43,2**		**31,0**	**253,0**	**110,0**	**55,0**	**427,0**	**44,2**		**45,0**	**210,0**	**160,0**	**80,0**
	Boven formatie		**4,0**																			
	Staf																					
	Ontwikkeling																					
	Beschut	119,0	25,3%						92,0	20,5%						82,0	19,2%					
	WOL	46,0	9,8%						40,0	8,9%						37,0	8,7%					
	Deta groep	148,0	31,5%						150,0	33,4%						151,0	35,4%					
	Deta individueel	84,0	17,9%						89,0	19,8%						79,0	18,5%					
	BW	73,0	15,5%						78,0	17,4%						78,0	18,3%					
	Totaal bezetting in fte	**470,0**	**100,0%**						**449,0**	**100,0%**						**427,0**	**100,0%**					

Totaal AM match (fte)

		Werkelijke bezetting per 30 september 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2018 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2019 gemiddelde bezetting						
		WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%
10000	Bedrijfsvoering		12,4							14,3							14,3					
33000	Bo w&wd	395,7	21,2	6,7	6,9	nvt		19,5	379,0	23,5		22,0	nvt	88,0	44,0	361,0	23,0		39,0	nvt	128,0	64,0
	Totaal FTE's	**395,7**	**33,6**	**6,7**	**6,9**			**19,5**	**379,0**	**37,8**		**22,0**	**nvt**	**88,0**	**44,0**	**361,0**	**37,3**		**39,0**	**nvt**	**128,0**	**64,0**
	Toeslag FTE naar SE	8,9							7,0							7,0						
	Totaal SE's	**404,6**	**33,6**	**6,7**	**6,9**			**19,5**	**386,0**	**37,8**		**22,0**	**nvt**	**88,0**	**44,0**	**368,0**	**37,3**		**39,0**	**nvt**	**128,0**	**64,0**
	Boven formatie		**2,0**																			
	Taakstelling SE	431,4							411,9	38,8						386,7	38,8					
	Staf																					
	Ontwikkeling																					
	Beschut	96,2	24,3%						74,0	19,5%						66,0	18,3%					
	WOL	40,1	10,1%						35,0	9,2%						32,5	9,0%					
	Deta groep	130,0	32,9%						132,0	34,8%						132,5	36,7%					
	Deta individueel	67,7	17,1%						72,0	19,0%						64,0	17,7%					
	BW	61,7	15,6%						66,0	17,4%						66,0	18,3%					
	Totaal bezetting in fte	**395,7**	**100,0%**						**379,0**	**100,0%**						**361,0**	**100,0%**					

Prognose voor het begrotingsjaar 2018

Directie en bedrijfsvoering

Directie en bedrijfsvoering (personen)

	Werkelijke bezetting per 30 september 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2018 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2019 gemiddelde bezetting						
	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%
11028 Directie		1,0							1,0							1,0					
12028 Manager bedrijfsvoering		1,0							1,0							1,0					
12110 Automatisering																					
12115 Managemet assistent en ondersteu	(1)	1,0					(1)	(3,0)	1,0						(3,0)	1,0					
12120 Administratie algemeen		2,0							3,0							3,0					
12130 Urenboekers	(1)							(2,0)	1,0						(2,0)	1,0					
12140 Administratie werk	(1)	2,0							2,0							2,0					
12160 Administratie werkgeversdienstverlening		1,0						(1,0)	2,0						(1,0)	2,0					
12170 Vervoer (personeel)																					
12180 HR adm + sla admsalaris		3,0							3,0							3,0					
15180 HR adm + sla admsalaris		4,5							4,0							4,0					
10000 Totaal directie + bedrijfsvoering		**15,5**							**18,0**							**18,0**					

11135 Boven formatie 2,0

Directie en bedrijfsvoering (fte)

	Werkelijke bezetting per 30 september 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2018 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2019 gemiddelde bezetting						
	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%
11028 Directie		1,0							1,0							1,0					
12028 Manager bedrijfsvoering		1,0							1,0							1,0					
12110 Automatisering																					
12115 Managemet assistent en ondersteu	(0,4)	1,0					(0,6)	(2,0)	1,0						(2,0)	1,0					
12120 Administratie algemeen		1,8							2,0							2,0					
12130 Urenboekers	(0,5)							(1,0)	1,0						(1,0)	1,0					
12140 Administratie werk		1,8							1,5							1,5					
12160 Administratie werkgeversdienstverl	(1)	0,7						(1,0)	1,5						(1,0)	1,5					
12170 Vervoer (personeel)																					
12180 HR adm + sla admsalaris		2,4							2,0							2,3					
15180 HR adm + sla admsalaris		2,7							3,3							3,0					
10000 Totaal directie + bedrijfsvoering		**12,4**							**14,3**							**14,3**					

Prognose voor het begrotingsjaar 2018

11135 Boven formatie 2,0

Bo w&wd

Bedrijfsonderdeel werk en werkgeversdienstverlening (personen)

	Werkelijke bezetting per 30 september 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2018 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2019 gemiddelde bezetting						
	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%
22028 Bo manager		2,0							2,0							2,0					
22340 Verpakken	119,0	3,0		6,0			1,0	92,0	4,0		31,0				82,0	5,0		45,0			
22410 Groenvoorziening Amstelveen	6,0	1,0					1,0	5,0	1,0						5,0	1,0					
22430 Groenvoorziening Uithoorn	15,0	1,0	1,0					14,0	1,0						11,0	1,0					
22470 Schoonmaak	25,0	2,0					3,0	21,0	2,0						21,0	2,0					
22700 Groeps deta wsw	148,0	2,5	6,0	3,0			13,0	150,0	4,0						151,0	4,0					
22800 Individueel deta wsw	84,0	4,0					7,0	89,0	2,0						79,0	2,0					
22900 Begeleid werken (WSW)	73,0	1,0						78,0	1,0						78,0	1,0					
23200 MJP		6,0			180,0				6,0			253,0				5,0			210,0		
23700 Deta P doelgroep									0,9					55,0		1,3					80,0
23900 P doelgroep met begeleiding				1,0			20,0		0,9				55,0			1,3				80,0	
23910 P doelgroep zonder begeleiding									0,4				55,0			0,6				80,0	
20000 Totaal bo w&wd	**470,0**	**22,5**	**7,0**	**10,0**	**180,0**		**45,0**	**449,0**	**25,2**		**31,0**	**253,0**	**110,0**	**55,0**	**427,0**	**26,2**		**45,0**	**210,0**	**160,0**	**80,0**

Bedrijfsonderdeel werk en werkgeversdienstverlening (fte)

	Werkelijke bezetting per 30 september 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2018 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2019 gemiddelde bezetting						
	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%	WSW	NG leiding en staf	P wet dienst-verbanden >70%	P wet beschut	Match je perspectief	P wet begeleiding	P wet dienst-verbanden <70%
22028 Bo manager		2,0							2,0							2,0					
22340 Verpakken	96,2	3,0		3,6			0,4	74,0	4,0		22,0				66,0	4,0		39,0			
22410 Groenvoorziening Amstelveen	5,9	1,0					0,8	5,0	1,0					(4)	5,0	1,0					(4)
22430 Groenvoorziening Uithoorn	13,4	1,0	0,8					12,5	1,0					(3,5)	10,0	1,0					(6)
22470 Schoonmaak	20,8	1,6					2,2	17,5	1,6					(4)	17,5	1,6					(4)
22700 Groeps deta wsw	130,0	2,4	5,9	2,5				132,0	3,6						132,5	3,6					
22800 Individueel deta wsw	67,7	3,6						72,0	1,5						64,0	1,5					
22900 Begeleid werken (WSW)	61,7	1,0						66,0	1,0						66,0	1,0					
23200 MJP		5,6			180,0				5,6			253,0				4,1			210,0		
23700 Deta P doelgroep							16,1		0,9					44,0		1,3					64,0
23900 P doelgroep met begeleiding				0,8			NB		0,9				44,0			1,3				64,0	
23910 P doelgroep zonder begeleiding									0,4				44,0			0,6				64,0	
20000 Totaal bo w&wd	**395,7**	**21,2**	**6,7**	**6,9**	**180,0**		**19,5**	**379,0**	**23,5**		**22,0**	**253,0**	**88,0**	**44,0**	**361,0**	**23,0**		**39,0**	**210,0**	**128,0**	**64,0**

Primaire begroting 2019

AM match

AM match
Wijkermeerstraat 36, 2131 HA HOOFDDORP
Zanderij 29, 1185 ZM AMSTELVEEN
Postbus 53, 2130 AB HOOFDDORP
Telefoon: 023-5661566
Email: info@ammatch.nl
Internet: www.ammatch.nl

Inhoudsopgave

		Pagina
Voorwoord		1-2
Programma begroting 2018		3
Diverse overzichten		
Risico paragraaf		4
Financiering		4
Staat van vaste activa 2018 met toelichting		5 en 6
Onderhoud kapitaalgoederen		6
Staat van leningen, staat van voorzieningen en reserves met toelichting		7 en 8
Weerstandvermogen		8
Geprognotisseerde balans		9
Kengetallen		9
Overzicht van verbonden partijen met toelichting		9
Incidentele baten en lasten		10
Overzicht begrote personele bezetting		11
Verdeling gemeentelijke bijdrage en Wsw subsidie		12 en 13
Kosten uitvoering P-wet met een loonwaarde <70%		13
Overzicht sociaal herinversteringsfonds		14
Meerjaren prognose		15
Toelichting meerjaren prognose		16 en 17
Bijlagen		
Toelichting bij de programma begroting 2019	bijlage 1	18 t/m 27
Specificatie van de programma begroting 2019	bijlage 1	28 t/m 32

Algemene toelichting
In deze primaire begroting zijn de comptabiliteitsvoorschriften BBV 2004 integraal toegepast. Verder zijn de gegevens die voor een (externe) begroting niet van belang zijn, mede om concurrentieoverwegingen, weggelaten. Deze begroting is opgesteld op basis van diverse gesprekken met budgethouders binnen AM match. Aan de begroting liggen eveneens deelplannen ten grondslag op basis waarvan hier de kosten en opbrengsten, en de kostentoerekening aan de producten zijn berekend.

Deze begroting kan worden gezien als een kadernota conform artikel 34 Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR). In deze begroting wordt een uitgebreide toelichting gegeven op de plannen voor het komende jaar en in de meerjarenbegroting wordt een uitgebreide toelichting gegeven op de jaren 2020 t/m 2023.

Ontwikkeling AM match
De raden van de deelnemende gemeenten hebben in december 2015 besloten dat AM Groep zal worden omgevormd naar de Gemeenschappelijke Regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie, handelend onder de naam AM match. AM match voert vanaf 1 juli 2016 naast de Wsw ook de Participatiewet uit voor de doelgroep tot 70% loonwaarde van het minimum loon, waaronder ook de doelgroep nieuw beschut. Daarnaast is de mogelijkheid in de GR opgenomen dat AM match optioneel ook andere doelgroepen kan bedienen voor de deelnemende gemeenten. Om tot een doelmatige organisatie te komen is er begin 2016 een reorganisatie ingezet die er toe heeft geleid per 1 juli 2016 van start te gaan met de nieuwe doelgroep. De werkzaamheden worden vanaf die datum uitgevoerd vanuit twee vestigingen, één in het gebied Amstelland (Amstelveen) en één in Haarlemmermeer (Hoofddorp).

Voorbehoud voor deze begroting
Deze begroting is medio maart 2018 opgesteld. In deze begroting is uitgegaan van de uitgangspunten die medio maart 2018 bekend waren. Een nadere toelichting op de mogelijke gevolgen van de economische ontwikkelingen, de Participatiewet en de bezuinigingen van het Rijk is gegeven in de risico paragraaf. Belangrijk is om hier te melden dat het resultaat sterk afhankelijk is van de rijksbijdrage. Door het nieuwe verdeelmodel wordt de rijksbijdrage in de maand mei van het begrotingsjaar definitief, en gelijk worden voorlopige schattingen afgegeven voor de jaren daarna. Voorlopige inschatting van de rijksbijdrage voor de Wsw voor deze begroting is gebaseerd op de informatie die in september 2017 bekend is gemaakt. De hoogte van de definitieve rijksbijdrage is afhankelijk van het aantal Wsw-medewerkers landelijk per 31 december van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Bij grotere uitstroom landelijk kan de rijksbijdrage per Wsw standaard eenheid (se) hoger worden, bij kleinere uitstroom kan die lager worden.

In deze begroting is voor 2019 gerekend met de taakstelling die gemeenten hebben voor nieuw beschut werkplekken. Voor 2019 zijn 55 werkplekken begroot. In de afgelopen jaren is gebleken dat het moeilijk is de taakstelling te realiseren. In de begroting van AM match betekent dit een risico van € 6.200 per niet gerealiseerde plek vanwege niet gedekte overheadkosten.

Begroot resultaat 2019
Het resultaat voor 2019 is begroot op een tekort van € 133.000. Dit resultaat realiseert AM match ondanks de afname van de rijksbijdrage Wsw door de uitbreiding van de activiteiten naar de Participatie doelgroep. Door de uitbreiding van de doelgroep en de afspraken die gemaakt zijn ten aanzien van de doorbelasting van kosten naar de verschillende producten worden de overheadkosten ook verdeeld over de Participatie doelgroep, waardoor de kosten die op de Wsw-doelgroep drukken verlaagd worden. Wij stellen voor om dit tekort in 2019 te financieren uit het positieve resultaat dat in 2017 hiervoor aangewezen.

Rijksbijdrage
Vanuit de historie werd door het Rijk de ontwikkeling in de loonkosten van de Wsw-medewerkers automatisch en structureel gecompenseerd in de rijksbijdrage. Echter sinds 2010 heeft het Rijk op de compensatie geen consistent beleid meer gevoerd. Hierdoor is de omvang van de rijksbijdrage, die een grote invloed heeft op de exploitatie, een onzekere factor geworden. Voor 2018 en 2019 lopen er nog wel afspraken over compensatie van de loonontwikkeling

In 2012 heeft het kabinet besloten de Wsw, Wwb en de Wajong samen te voegen tot één regeling, de Participatiewet. Deze wet is per 1 januari 2015 ingevoerd. Gelijktijdig zijn er bezuinigingen aangekondigd op deze regelingen met een omvang van in totaal € 1,8 miljard (voor AM match is dit ten opzichte van 2010 een bezuiniging van circa € 1,9 miljoen per jaar in 2020). In dit bedrag zijn nog niet de financiële gevolgen als gevolg van het teruglopen in het aantal Wsw plaatsen meegenomen. De Participatiewet en de bezuinigingen hebben grote gevolgen gehad voor de exploitatie van AM match en dat zal in iedere geval tot in 2020 doorlopen.

Zo veroorzaakt de terugloop in taakstelling Wsw een daling van de netto toegevoegde waarde en zal een lagere rijksbijdrage per werkplek gevolgen hebben op de exploitatie van AM match in 2019 en de jaren daarna. Deze negatieve trend vanuit de Wsw is omgebogen doordat de deelnemende gemeenten AM match de doelgroep Participatiewet tot 70% loonwaarde hebben toegewezen. Met de extra dekking van de overheadkosten wordt het grootste deel van de bezuinigingen op de Wsw opgevangen.

Omdat vanaf 2015 de Wsw subsidie niet meer vast staat in relatie tot de taakstelling, maar is gebaseerd op berekende uitstroom, is de verwachte werkelijke bezetting een belangrijk gegeven voor de gemeenten geworden in het kader van de beheersing van de budgetten. Daarom is de verwachte bezetting t/m 2023 per gemeente berekend op basis van pensionering en verwachte overige uitstroom. Aan de hand van deze bezetting is op pagina 12 een overzicht gegeven van de verwachte bezetting per gemeente in 2019 en de daarbij berekende Wsw subsidie per gemeente voor 2019.

Invloed van de economische situatie op AM match

Deze begroting is opgesteld met de verwachting op een normale economische ontwikkeling. Indien de economische ontwikkeling een andere ontwikkeling krijgt heeft dit invloed op deze begroting. Mogelijke negatieve gevolgen voor de begroting van bovenstaande risico's zijn voor de korte termijn gedekt door middel van de algemene reserve.

De wetgeving op het gebied van arbeid (Wet Werk en Zekerheid) veroorzaakt bij werkgevers grote terughoudendheid om mensen uit de Wsw- en Participatie doelgroep zelf in dienst te nemen, of in ieder geval geen vaste contracten te geven. Dit heeft zijn weerslag in het aantal begeleid werken plekken en jobcoaching plekken.

In deze begroting is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve gevolgen van de economische ontwikkeling op de exploitatie van AM match.

Programma begroting 2019

Bedragen x € 1.000

Omschrijving		Primaire begroting 2019		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
Opbrengsten						
Netto omzet	€	5.279	€	5.042	€	4.604
Mutatie voorraad gereed product / o.h. werk	€	-	€	-	€	-
Totaal bedrijfsopbrengsten	€	5.279	€	5.042	€	4.604
Totaal directe kosten	€	560	€	490	€	499
Netto toegevoegde waarde	€	4.719	€	4.552	€	4.105
Overige bedrijfsopbrengsten	€	66	€	66	€	117
Netto opbrengsten	€	4.785	€	4.618	€	4.222
Bedrijfskosten						
Loonkosten Wsw personeel	€	7.195	€	7.255	€	7.534
Sociale lasten Wsw personeel	€	1.940	€	1.930	€	2.033
Uitvoeringsk. en loonkostensubsidies begeleid werken	€	898	€	898	€	692
Totaal loonkosten Wsw	€	10.033	€	10.083	€	10.259
Loonkosten participatie doelgroep <70%	€	1.104	€	696	€	197
Overige personeelskosten Wsw	€	502	€	511	€	476
Overige personeelskosten P doelgroep	€	5	€	5	€	3
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	€	2.867	€	2.722	€	2.626
Overige personeelskosten niet-gesubsidieerd personeel	€	49	€	49	€	82
Overige bedrijfskosten	€	1.283	€	1.258	€	1.133
Afschrijvingskosten activa	€	162	€	146	€	121
Rente lasten / rente baten	€	2	€	2	€	3
Diverse lasten	€	104	€	104	€	177
Onvoorziene uitgaven	€	50	€	50	€	-
Subtotaal bedrijfs- en finacieringslasten	€	16.161	€	15.626	€	15.078
Bedrijfsresultaat (nadelig)	€	11.376-	€	11.008-	€	10.856-
Rijks /gemeentelijke bijdrage Wsw subsidie	€	9.265	€	9.543	€	10.225
Gemeentelijke bijdrage in de doelgroep P-Wet met een loonwaarde < 70%		0		0		0
Totaal gemeentelijke bijdragen	€	9.265	€	9.543	€	10.225
Resultaat vòòr bestemming	€	2.111-	€	1.465-	€	631-
Onttrekking aan bestemmingsreserve ten behoeve van de uitvoering P- wet en reorganisatiekosten	€	1.978	€	1.561	€	971
Toevoeging aan bestemmingsreserve	€	-	€	-	€	-
Totaal mutatie bestemmingsreserve	€	1.978	€	1.561	€	971
Exploitatieresultaat Wsw na mutaties in bestemmingsreserve	€	133-	€	96	€	340

Aldus opgemaakt
Datum: maart 2018

Algemeen directeur, dhr. Drs. J.A. Vonk

Controller, dhr. A.P. van Abswoude

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering
Datum: 12 april 2018

Voorzitter, dhr. Drs. A.J.H.T.H. Reinders

Secretaris, dhr. Drs. J.A. Vonk

Risico paragraaf
Deze begroting is opgesteld met de stand van informatie per maart 2018.

Eind 2017 is een risico analyse gemaakt voor het jaar 2018 en 2019. De achtergrond van deze risico analyse is het vaststellen van de omvang van een algemene reserve. De risico analyse geeft een bedrag van € 1.966.000 (incl. onvoorzien) aan aanwijsbare risico's. De accountant heeft geadviseerd daarboven een bedrag van € 500.000 als marge toe te voegen aan dit berekende risico. Het bestuur heeft in de vergadering van 16 november 2017 deze risico analyse vastgesteld en het bedrag van de algemene reserve voor 2018 en 2019 vastgesteld op € 2.466.000. Eind 2019 zal de risico analyse worden herzien op basis van de dan bekende informatie.

Financiering
In 2016 heeft het bestuur van AM match opnieuw het treasury-statuut vastgesteld.

Risico profiel
AM match heeft met betrekking tot de treasuryactiviteiten een beperkt risicoprofiel. Er wordt een prudent beleid gevoerd ten aanzien van de treasuryfunctie. De treasuryfunctie dient alleen de publieke taak.
Voor zover sprake is van uitstaande gelden, wordt dit alleen gedaan via schatkist bankieren bij het Rijk en door een beperkte (€ 900.000) rekening-courant verhouding met de BNG. Op de balansdatum is geen sprake van risico's met betrekking tot koersen en/of valuta. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten. Er een bankgarantie afgegeven aan de verhuurder voor een huurtermijn van drie maanden.

Geplande treasury-activiteiten voor 2018 en 2019
Voor 2018 en 2019 zijn geen treasury-activiteiten voorzien.
Onderstaande tabel geeft een overzicht van het renterisico in de periode 2018 t/m 2021. Op pagina 7 is de staat van leningen opgenomen. Met de opnamen uit de egalisatie reserve in de jaren 2018-2019 zal ook de liquiditeit afnemen. Echter door het vaststellen van de algemene reserve, blijft er voldoende liquiditeit voor een gezonde bedrijfsvoering.

Berekening renterisoconorm en renterisico's van de vaste schuld periode 2017 t/m 2020

(Bedragen x € 1.000)

	2017	2018	2019	2020
Renterisico op vaste schuld	begroot	begroot	begroot	begroot
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	0	0	0
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	0	0	0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	0	0	0
5. Betaalde aflossingen	34	0	0	0
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	**0**	**0**	**0**	**0**

Renterisiconorm

8. Begrotingstotaal	15.626	16.161	15.689	15.184
9. Het bij ministeriële regeling vastgesteld perc.	20%	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm 20% van 8; minimaal € 2.500.000)	**3.125**	**3.232**	**3.138**	**3.037**

Toets Renterisiconorm

10. Renterisiconorm	3.125	3.232	3.138	3.037
7. Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	**3.125**	**3.232**	**3.138**	**3.037**

Staat van vaste activa 2019

Omschrijving actief	Aanschaf-waarde per 1-1	Investering in lopend jaar	Aanschaf-waarde per 31-12	Afschrij-vings percentage	Afschrijving t/m begin lopend jaar	Afschrijving lopend jaar	Afschrijving t/m eind lopend jaar	Boek-waarde 1-1	Boek-waarde 31-12	Boek-waarde gemiddeld
Grond en Terreinen 0%	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**0,00%**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Bedrijfsgebouwen 2.50%	€ -	€ -	€ -	2,50%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen 4%	€ -	€ -	€ -	4,00%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen 5%	€ -	€ -	€ -	5,00%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen 6,67%	€ -	€ -	€ -	6,67%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen 10%	€ -	€ -	€ -	10,00%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen 20%	€ 244.200	€ -	€ 244.200	20,00%	€ 60.000	€ 49.000	€ 109.000	€ 184.200	€ 135.200	€ 159.700
Bedrijfsgebouwen 33%	€ -	€ -	€ -	33,00%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bedrijfsgebouwen	**€ 244.200**	**€ -**	**€ 244.200**		**€ 60.000**	**€ 49.000**	**€ 109.000**	**€ 184.200**	**€ 135.200**	**€ 159.700**
Grond, weg en waterbouwkundige werken 6,67%	€ -	€ -	€ -	6,67%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Grond, weg en waterbouwkundige werken 10%	€ -	€ -	€ -	10,00%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal grond, weg en waterbouwkundige werken	**€ -**	**€ -**	**€ -**		**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Vervoermidd. 20%	€ 855.563	€ 75.000	€ 930.563	20,00%	€ 686.877	€ 42.000	€ 728.877	€ 168.686	€ 201.686	€ 64.753
Totaal vervoermidd.	**€ 855.563**	**€ 75.000**	**€ 930.563**		**€ 686.877**	**€ 42.000**	**€ 728.877**	**€ 168.686**	**€ 201.686**	**€ 64.753**
Machines, apparaten en installaties 6.67%	€ -	€ -	€ -	6,67%	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Machines, apparaten en installaties 10%	€ 130.459	€ 6.000	€ 136.459	10,00%	€ 17.359	€ 11.700	€ 29.059	€ 113.100	€ 107.400	€ 110.250
Machines, apparaten en installaties 20%	€ 229.788	€ 35.000	€ 264.788	20,00%	€ 163.573	€ 19.000	€ 182.573	€ 66.215	€ 82.215	€ 74.215
Machines, apparaten en installaties 33,33%	€ 135.140	€ 60.000	€ 195.140	33,33%	€ 111.260	€ 34.300	€ 145.560	€ 23.880	€ 49.580	€ 36.730
Totaal machines, apparaten en installaties	**€ 495.387**	**€ 101.000**	**€ 596.387**		**€ 292.192**	**€ 65.000**	**€ 357.192**	**€ 203.195**	**€ 239.195**	**€ 221.195**
Overige materiele vaste activa 10%	€ 115.531	€ 4.000	€ 119.531	10,00%	€ 96.578	€ 4.700	€ 101.278	€ 18.953	€ 18.253	€ 18.603
Overige materiele vaste activa 20%	€ 30.274	€ -	€ 30.274	20,00%	€ 11.950	€ 1.300	€ 13.250	€ 18.324	€ 17.024	€ 17.674
Totaal overige materiele vaste activa	**€ 145.805**	**€ 4.000**	**€ 149.805**		**€ 108.528**	**€ 6.000**	**€ 114.528**	**€ 37.277**	**€ 35.277**	**€ 36.277**
Totaal vaste activa	**€ 1.740.956**	**€ 180.000**	**€ 1.920.956**		**€ 1.147.597**	**€ 162.000**	**€ 1.309.597**	**€ 593.359**	**€ 611.359**	**€ 481.926**

Toelichting bij de staat van vaste activa

Deze staat geeft een overzicht van de werkelijk per 31 december 2017 geactiveerde duurzame bedrijfsmiddelen en de in 2018 begrote duurzame bedrijfsmiddelen. In de kolom "Investeringen in lopend jaar" zijn de in 2019 begrote investeringen (volgens investeringsplan) opgenomen. De laatst genoemde investeringen worden, voor de berekende afschrijvingskosten, verondersteld medio het begrotingsjaar te worden gedaan. De afschrijvingskosten uit deze staat zijn in de begroting opgenomen onder het hoofdstuk afschrijvingskosten. De gemiddelde boekwaarde, plus het benodigd kapitaal voor het vaste gedeelte van de vlottende activa, minus het eigen vermogen, dient als basis voor de berekende rentelasten.

Onderhoud kapitaalgoederen

Er zijn geen kapitaalgoederen meer in het bezit van AM match waar groot onderhoud op moet worden gepleegd. De kosten van het reguliere jaarlijks terugkerende onderhoud is opgenomen in de exploitatiebegroting.

Staat van leningen

		Bedragen x € 1.000							
Verstrekker	Omschrijving	Oorspronke-lijk bedrag lening	Jaar van de laatste aflossing	Rente-percen-tage	Rente boekjaar	Restant leningen begin 2019	In het jaar 2019 opge-nomen leningen	Aflossing 2019	Restant bedrag van de lening
BNG	Lening nr. 3	681	2017	4,80	6	0	0	0	0
Totaal		**681**			**6**	**0**	**0**	**0**	**0**

Staat van voorzieningen en reserves

		Bedragen x € 1.000						
		Saldo volgens rekening	Vermeerdering in begrotingsjaar		Vermindering in begrotingsjaar		Overboeking naar best. reserve	Saldo einde verslag per. 1+2+3+4
		1	2		3		4	5
Rubriek	Omschrijving	2017	2018	2019	2018	2019		
6.01	Voorziening reorganisatie personeel	€ 141	€ -	€ -	€ 11-	€ 11-	€ -	€ 119
6.01	Bestemmingsreserve afschrijvingen transit	€ 277	€ -	€ -	€ 93-	€ 93-	€ -	€ 91
6.02	Bestemmingsreserve soc. herinvesteringsfonds	€ 3.595	€ 96	€ -	€ 1.468-	€ 1.885-	€ -	€ 338
6.02	Bestemmingsreserve reorganisatie	€ 58	€ -	€ -	€ 58-	€ -	€ -	€ -
6.02	Bestemmingsreserve herinrichting panden	€ 173	€ -	€ -	€ 60-	€ 42-	€ -	€ 71
6.03	Algemene reserve	€ 2.466	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 2.466
	Totaal voorz. en reserves	**€ 6.710**	**€ 96**	**€ -**	**€ 1.690-**	**€ 2.031-**	**€ -**	**€ 3.085**

Toelichting bij de staat van leningen

Gezien de liquiditeitspositie van AM match zullen er geen vaste geldleningen worden aangetrokken in 2018 en 2019. In 2017 is de laatste vaste geldlening afgelost.

Toelichting bij de staat van reserves en voorzieningen

De voorziening personeel i.v.m. reorganisatie is een voorziening die is gevormd om de personele gevolgen van de transitie van AM Groep naar AM match ten aanzien van het ambtelijk personeel op te vangen. Deze voorziening zal in de komende jaren (tot pensioenleeftijd van de betreffende ambtenaren) afbouwen. Voor de transactiekosten van het overige staf en leidinggevend personeel (niet ambtelijk) is een voorziening getroffen bij AM Werk BV.

De bestemmingsreserve afschrijvingen is gevormd ter dekking van de afschrijvingskosten van activa die zijn aangeschaft in het kader van de transitie in 2016 en 2017.

De bestemmingsreserve reorganisatie is gevormd aan de hand van het uitvoeringsplan. Deze voorziening dekt de extra kosten die de transitie van AM Groep naar AM match met zich meebrengen.

De algemene reserve is gevormd aan de hand van de bedragen die de risico inventarisatie met zich meebrengt. Dit bedrag dient vanaf 2019 jaarlijks te worden herzien aan de hand van een geactualiseerde risicoanalyse.

De bestemmingsreserve inrichten panden: de bestemmingsreserve is gevormd om de inrichting en het klimaat van de huurpanden te verbeteren in verband met de arbeidsomstandigheden.

De bestemmingsreserve sociaal herinvesteringsfonds is gevormd in de afgelopen jaren vanuit de resultaten van AM match. Overeenkomstig de GR worden aan deze reserve (per saldo) geen bedragen toegevoegd. De onttrekkingen betreffen de financiering van de nieuwe taken in het kader van de Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% zoals dit is opgenomen in het uitvoeringsplan. De besteding in 2019 wordt in deze begroting voorgesteld. Het resterende bedrag staat ter beschikking van de deelnemende gemeenten op basis van het saldo per gemeente, dat is ontstaan door de toevoegingen en opnames in de afgelopen 17 jaren dat deze bestemmingsreserve is ontstaan.

Weerstandsvermogen

Beleid betreffende weerstandsvermogen

Omtrent het weerstandsvermogen heeft het bestuur op 19 mei 2016 besloten dat AM match een algemene reserve mag opbouwen op basis van de risico inventarisatie die jaarlijks wordt bijgesteld aan de nieuwe situatie. Deze algemene reserve is bedoeld om eventuele verliezen te dekken die worden veroorzaakt door het optreden van gebeurtenissen zoals die in de risicoanalyse zijn opgenomen. Verliezen die uit andere oorzaken ontstaan worden, evenals winsten, jaarlijks direct met de deelnemende gemeenten verrekend. De risico analyse en het daarmee gemoeide risicobedrag wordt 2 jaarlijks door het bestuur van AM match vastgesteld.

Voor 2018 en 2019 is de omvang van de risico's berekend op een bedrag van € 1.966.000. Met een voorgestelde marge van € 500.000 is de reserve vastgesteld op een bedrag van € 2.466.000. Eind 2017 is de risicoanalyse voor het laatst bijgesteld Voor 2018 en 2019.

Geprognotiseerde balans

	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Activa						
Materiele vaste activa	368.000	593.000	611.000	626.000	633.000	678.000
Financiele vaste activa	69.000	69.000	69.000	69.000	69.000	69.000
Vlottende activa (voorraden / ohw)	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen bij een openbaar lichaam	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen bij groepsmaaatschappij	269.000	269.000	269.000	269.000	269.000	269.000
Overige vorderingen	579.000	579.000	579.000	579.000	579.000	579.000
Overlopende activa	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000
Liquide middelen	7.690.000	4.621.000	2.321.000	2.014.000	1.967.000	1.966.000
Totaal activa	**9.032.000**	**6.188.000**	**3.906.000**	**3.614.000**	**3.574.000**	**3.618.000**
Passiva						
Algemene reserve	2.466.000	2.466.000	2.466.000	2.466.000	2.466.000	2.466.000
Bestemmingsreserve	4.103.000	2.764.000	722.000	496.000	263.000	279.000
Resultaat boekjaar	340.000	96.000	-133.000	-188.000	16.000	55.000
Voorzieningen	141.000	130.000	119.000	108.000	97.000	86.000
Vaste schulden langer dan 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Schulden korter dan 1 jaar	1.982.000	732.000	732.000	732.000	732.000	732.000
Overlopende passiva	0	0	0	0	0	0
Totaal passiva	**9.032.000**	**6.188.000**	**3.906.000**	**3.614.000**	**3.574.000**	**3.618.000**

Kengetallen

	Rekening 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	13,2	4,7	4,7	4,9	5,1	5,3
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-44	-32	-16	-15	-15	-15
Solvabiliteitsratio	78	88	81	80	80	80
Structurele exploitatieruimte	-0	0	0	-15	-17	-19
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Overzicht van verbonden partijen

	% deelneming	Waardering
AM Werk BV	100%	€ 18.000

Toelichting bij het overzicht van verbonden partijen

AM Werk BV
AM Werk BV is opgericht door AM match. AM Werk BV dient als personeel BV voor het niet-gesubsidieerde (NG) personeel van AM match.

De aandelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

AM Werk Reïntegratie BV
Medio 2016 is AM Werk Re-integratie BV (handelend onder de naam AM perspectief) opnieuw geactiveerd.
In deze BV wordt het tijdelijke werkgeverschap voor de Participatie doelgroep gerealiseerd.

Overzicht van de Incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten zijn in onderstaande staat opgenomen.

Staat van incidentele baten en lasten overeenkomstig artikel 19 BBV

	Rekening 2017	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022
Incidentele baten						
Opbrengst desinvesteringen	117					
Dividend AM Werk BV	36					
Opbrengst verkoop pand Hoofdweg	2.591					
Overige diverse baten	0					
Totaal incidentele baten	**2.744**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Incidentele lasten						
Boekverlies op desinvesteringen	0					
Aanvulling voorziening personeel i.v.m. reorganisatie	5					
Totaal incidentele lasten	**5**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Prognose voor het begrotingsjaar 2019 / 2020

Totaal AM match (personen)

	Werkelijke bezetting per 31 december 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2019 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2020 gemiddelde bezetting						
	WSW	NG leiding en staf	NG produktie	P wet beschut	Match je pesrpec-tief	P wet bege-leiding	P wet dienst-verban den	WSW	Ng leiding en staf	Ng productie	P wet beschut	Match je pesrpec-tief	P wet bege-leiding	P wet dienst-verbande n	WSW	Ng leiding en staf	Ng productie	P wet beschut	Match je pesrpec-tief	P wet bege-leiding	P wet dienst-verbande n
Bedrijfsvoering		16,5							17,5							17,5					
W&wd	460,0	24,5	2,0	13,0	204,0	77,0	29,0	431,0	28,0		55,0	237,0	160,0	80,0	409,0	28,0		67,0	140,0	190,0	95,0
Totaal	**460,0**	**41,0**	**2,0**	**13,0**	**204,0**	**77,0**	**29,0**	**431,0**	**45,5**		**55,0**	**237,0**	**160,0**	**80,0**	**409,0**	**45,5**		**67,0**	**140,0**	**190,0**	**95,0**

Verdeling van de Wsw medewerkers naar trede op de werkladder in aantal personen en percentage

Staf								
Ontwikkeling								
Beschut	117,0	25,4%	84,0	19,5%	78,0	19,1%		
WOL	44,0	9,6%	37,0	8,6%	35,0	8,6%		
Deta groep	144,0	31,3%	153,0	35,5%	144,0	35,2%		
Deta individueel	86,0	18,7%	81,0	18,8%	78,0	19,1%		
BW	69,0	15,0%	76,0	17,6%	74,0	18,1%		
Totaal bezetting in fte	**460,0**	**100,0%**	**431,0**	**100,0%**	**409,0**	**100,0%**		

Totaal AM match (fte)

	Werkelijke bezetting per 31 december 2017 gemiddelde bezetting							Begroting 2019 gemiddelde bezetting							Voorlopige begroting 2020 gemiddelde bezetting						
	WSW	NG leiding en staf	NG produktie	P wet beschut	Match je pesrpec-tief	P wet bege-leiding	dienst-verban den	WSW	Ng leiding en staf	Ng productie	P wet beschut	Match je pesrpec-tief	P wet bege-leiding	dienst-verbande n	WSW	Ng leiding en staf	Ng productie	P wet beschut	Match je pesrpec-tief	P wet bege-leiding	dienst-verbande n
Bedrijfsvoering		13,5							14,3							14,3					
W&wd	390,2	22,8	1,4	8,5	nvt		21,6	367,0	25,8		38,0	nvt	128,0	64,0	349,0	26,2		47,0	nvt	152,0	76,0
Totaal FTE's	**390,2**	**36,3**	**1,4**	**8,5**			**21,6**	**367,0**	**40,1**		**38,0**	**nvt**	**128,0**	**64,0**	**349,0**	**40,5**		**47,0**	**nvt**	**152,0**	**76,0**
Toeslag FTE naar SE	8,9							7,0							7,0						
Totaal SE's	**399,1**	**36,3**	**1,4**	**8,5**			**21,6**	**374,0**	**40,1**		**38,0**	**nvt**	**128,0**	**64,0**	**356,0**	**40,5**		**47,0**	**nvt**	**152,0**	**76,0**

Verdeling van de Wsw medewerkers naar trede op de werkladder in aantal fte en percentage

Beschut Wsw	94,4	24,2%	68,0	18,5%	63,0	18,1%
WOL	39,6	10,1%	33,0	9,0%	32,0	9,2%
Deta groep	127,1	32,6%	135,0	36,8%	127,0	36,4%
Deta individueel	69,3	17,8%	65,0	17,7%	63,0	18,1%
BW	59,9	15,3%	66,0	18,0%	64,0	18,3%
Totaal bezetting in fte	**390,2**	**100,0%**	**367,0**	**100,0%**	**349,0**	**100,0%**

Verdeling van het begrote resultaat ten gunste van het sociaal-herinvesteringsfonds naar gemeenten na vaststelling van de jaarrekening 2019

	Aantal fte begroot	Begrote verdeling naar gemeente		
		Begroting	Begroting	Rekening
Gemeente van inwoni	2019	2019	2018-1	2017
Aalsmeer	32,0	€ 12.000-	€ 8.000	€ 31.666
Amstelveen	70,0	€ 27.000-	€ 20.000	€ 66.117
Haarlemmermeer	191,0	€ 73.000-	€ 53.000	€ 189.087
Ouder-Amstel	5,0	€ 2.000-	€ 2.000	€ 6.842
Uithoorn	49,0	€ 19.000-	€ 13.000	€ 46.287
Totaal deelnemende gemeenten (fte)	**347,0**	**€ 133.000-**	**€ 96.000**	**€ 340.000**
Overige gemeenten	11,0	nvt	nvt	nvt
Totaal Wsw medewerkers (fte)	**358**			

Toelichting bij de gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten

Zoals in het uitvoeringsplan voor de inrichting van AM match is vastgelegd worden de resultaten van AM match jaarlijks verdeeld naar de deelnemende gemeenten op basis van het aantal inwonende SW medewerkers (fte) per 31 december van het jaar. Aangezien de kosten die gemaakt worden voor de Participatiedoelgroep apart worden doorbelast is dit resultaat van AM match het resultaat uit de Wsw-doelgroep. Dit resultaat wordt verdeeld op basis van de daadwerkelijke bezetting van het aantal fte Wsw per 31 december van het jaar zoals dit is vastgelegd in de GR artikel 23 lid 1.

Verdeling van het aantal Wsw-medewerkers naar woongemeente

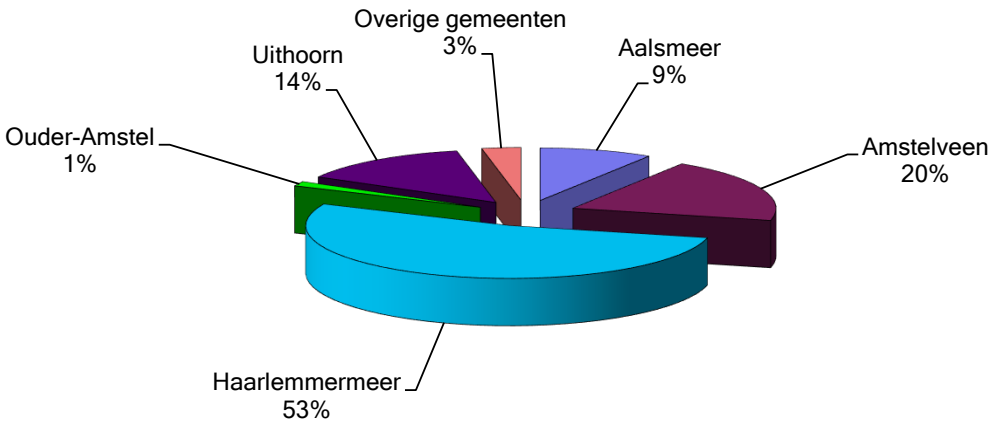

Wsw subsidie per gemeente

Door de invoering van de Participatiewet is het Wsw budget niet geoormerkt opgenomen in het participatiebudget. Gemeenten zijn vrij in de vaststelling van de eigen taakstelling. In deze begroting is uitgegaan van de verwachte bezetting in 2019 op basis van het bekende verloop (pensioneringen) en verwachte extra verloop (Wao/Wia, ondergrens, overlijden en spontane beëindigingen). In onderstaand overzicht wordt de verwachte bezetting vertaald in de Wsw subsidie op basis van de virtuele bedragen die in september 2017 door het Ministerie zijn opgegeven voor 2019 en verder, verhoogd met de verwachte loonontwikkeling. Voor 2019 is gerekend met een bedrag van € 24.776 per se. Hiermee kan het verwachte beslag van de Wsw op het participatiebudget zichtbaar worden gemaakt. Wij vermelden hier nadrukkelijk dat de verwachte gemiddelde bezetting is gebaseerd op inschattingen op basis van gegevens die bekend zijn per begin 2018. In mei 2018 en 2019 worden zowel de bedragen per se, als het aantal toegekende se door het rijk bijgesteld aan de hand van landelijke en lokale ontwikkelingen.

Overzicht van de verwachte gemiddelde bezetting in 2019 in standaard eenheden (se) bij AM match met de daarbij behorende subsidie bedragen.

Betalende gemeente	Aantal se begroot 2019	Wsw subsidie Begroting 2019
Aalsmeer	34,0	€ 842.000
Amstelveen	73,0	€ 1.809.000
Haarlemmermeer *	210,0	€ 5.201.000
Ouder-Amstel	6,0	€ 149.000
Uithoorn	51,0	€ 1.264.000
Overige gemeenten	nvt	nvt
Totaal	374,0	€ 9.265.000

* inclusief medewerkers die wonen buiten de regio. Dat budget wordt aan de Haarlemmermeer toegekend.

Participatiewet

Aantallen deelnemers MJP en nieuw beschut per gemeente

Zoals in het kostenverdeelmodel is vastgelegd, geven de gemeenten jaarlijks door hoeveel participatie kandidaten worden aangemeld voor de training Match je perspectief (MJP) en het aantal nieuw beschut arbeidsplaatsen. In onderstaand overzicht zijn de aantallen MJP en nieuw beschut vermeld die de gemeenten hebben opgegeven voor 2019. Deze aantallen zijn door het bestuur vastgesteld. Aan de hand van deze opgave worden de verwachte aantallen te begeleiden P- wet kandidaten berekend, wordt de organisatie hierop ingericht en worden de kosten verdeeld naar de betreffende gemeente. Dit overzicht is aangevuld met de begrote aantallen van Participatie doelgroep die een werkplek krijgen bij werkgevers en bij AM Werk Reïntegratie BV. Deze aantallen zijn begroot op basis de aantal kandidaten die zijn gestart met de MJP training en een geschat aantal kandidaten dat nog een dienstverband heeft aan het einde van het voorgaande jaar (210 personen).

	Begrote aantal starters training MJP 2019 (opgave gemeenten)	Aantal nieuw beschut 2019 (opgave gemeenten)	Aantal gedetacheerd schatting verdeling op basis van bezetting 2017 en MJP 2018 en 2019	Aantal in dienst bij werkgever met begeleiding schating op basis van bezetting 2017 en aantallen van MJP 2018 en 2019	Aantal in dienst bij werkgever zonder begeleiding schating op basis van bezetting 2017 en aantallen van MJP 2018 en 2019
Aalsmeer	11	5	6	9	3
Amstelveen	52	17	24	18	10
Haarlemmermeer	140	24	37	64	20
Ouder-Amstel	7	2	2	8	1
Uithoorn	27	7	11	21	6
Totaal	237	55	80	120	40

Begrote kosten P- doelgroep per gemeente met een loonwaarde tot 70% (exclusief loonkostensubsidie)

Aan de hand voor de hiervoor gepresenteerde aantallen, en de uitgangspunten uit het uitvoeringsplan kunnen de kosten per gemeente worden berekend. Uitgangspunt hierbij is dat de kosten in 2019 nog uit het sociaal herinvesteringsfonds per gemeente worden gefinancierd voor de meeste gemeenten.

	Begrote kosten training MJP 2018	Begrote kosten nieuw beschut 2018	Begrote kosten gedetacheerden	Begrote kosten geplaatst bij werkgever met begeleiding	Begrote kosten geplaatst bij werkgever zonder begeleiding	Totaal
Bedrag per kandidaat	1.916	10.906	5.099	3.158	1.100	
Aalsmeer	21.076	54.530	30.594	28.422	3.300	137.922
Amstelveen	99.632	185.402	122.376	56.844	11.000	475.254
Haarlemmermeer	268.240	261.744	188.663	201.112	23.310	943.069
Ouder-Amstel	13.412	21.812	10.198	25.264	1.100	71.786
Uithoorn	51.732	76.342	56.089	66.318	6.600	257.081
Totaal	454.092	599.830	407.920	377.960	45.310	1.885.112

Prognose omvang sociaal herinvesteringsfonds

	Stand sociaal herinvesterings-fonds 31-12-2017	Uitname 2018 P-wet volgens begroting	Toevoeging 2018	Uitname 2019 P-wet volgens begroting	Geraamd saldo per 31-12-2019
Aalsmeer	295.499	93.240		137.922	64.337
Amstelveen	864.430	404.322		475.254	-15.145
Haarlemmermeer	2.038.114	773.968	143.730	943.069	464.807
Ouder-Amstel	43.204	36.122	52.543	71.786	-12.161
Uithoorn	353.991	160.349		257.081	-63.438
Totaal	3.595.239	1.468.000	196.273	1.885.112	438.400

Zoals in bovenstaand overzicht is te zien komen drie gemeenten op basis van begroting te kort om de Participatiewet activiteiten te betalen uit het herinvesteringsfonds van AM match. Deze gemeenten moeten in 2019 het verschil uit eigen middelen financieren.

Meerjaren prognose 2020 - 2023

BEDRAGEN X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2017	Begroting 2018-1	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Opbrengsten							
Netto omzet	€ 4.604	€ 5.042	€ 5.279	€ 5.200	€ 5.070	€ 4.950	€ 4.849
Totaal bedrijfsopbrengsten	**€ 4.604**	**€ 5.042**	**€ 5.279**	**€ 5.200**	**€ 5.070**	**€ 4.950**	**€ 4.849**
Kosten grond- en hulpstoffen	€ 499	€ 490	€ 560	€ 560	€ 560	€ 560	€ 560
Totaal directe kosten	**€ 499**	**€ 490**	**€ 560**	**€ 560**	**€ 560**	**€ 560**	**€ 560**
Netto toegevoegde waarde	**€ 4.105**	**€ 4.552**	**€ 4.719**	**€ 4.640**	**€ 4.510**	**€ 4.390**	**€ 4.289**
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 117	€ 66	€ 66	€ 66	€ 66	€ 66	€ 66
Netto opbrengsten	**€ 4.222**	**€ 4.618**	**€ 4.785**	**€ 4.706**	**€ 4.576**	**€ 4.456**	**€ 4.355**
Kosten							
Overige personeelskosten kosten doelgroepen	€ 476	€ 511	€ 502	€ 484	€ 467	€ 452	€ 434
Loonkosten P doelgroep	€ 197	€ 696	€ 1.104	€ 1.320	€ 1.444	€ 1.568	€ 1.692
Overige personeelskosten P doelgroep	€ 3	€ 5	€ 5	€ 6	€ 7	€ 8	€ 9
Loonkosten niet-gesubsidieerd personeel	€ 2.626	€ 2.722	€ 2.867	€ 2.787	€ 2.687	€ 2.725	€ 2.758
Overige personeelskosten niet-gesubsidieerd personeel	€ 82	€ 49	€ 49	€ 48	€ 47	€ 47	€ 47
Overige bedrijfskosten	€ 1.133	€ 1.258	€ 1.283	€ 1.283	€ 1.283	€ 1.345	€ 1.346
Afschrijvingskosten activa	€ 121	€ 146	€ 162	€ 151	€ 151	€ 109	€ 71
Rente lasten / rente baten	€ 3	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2
Diverse lasten	€ 177	€ 104	€ 104	€ 104	€ 104	€ 104	€ 104
Onvoorzienen uitgaven	€ -	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50	€ 50
Subtotaal overige exploitatielasten	**€ 4.819**	**€ 5.543**	**€ 6.128**	**€ 6.235**	**€ 6.242**	**€ 6.410**	**€ 6.513**
Bedrijfsresultaat	**€ 597-**	**€ 925-**	**€ 1.343-**	**€ 1.529-**	**€ 1.666-**	**€ 1.954-**	**€ 2.158-**
Rijksbijdrage	€ 10.225	€ 9.543	€ 9.265	€ 8.711	€ 8.342	€ 8.037	€ 7.568
Loonkosten Wsw	€ 10.259	€ 10.083	€ 10.033	€ 9.454	€ 8.942	€ 8.460	€ 7.921
	€ 34-	**€ 540-**	**€ 768-**	**€ 743-**	**€ 600-**	**€ 423-**	**€ 353-**
Exploitatieresultaat ("-" = verlies)	**€ 632-**	**€ 1.465-**	**€ 2.111-**	**€ 2.272-**	**€ 2.266-**	**€ 2.377-**	**€ 2.511-**
Onttrekking aan bestemmingsreserve in veband met de uitvoering P wet en afschrijvingen	€ 971	€ 1.561	€ 1.978	€ 93	€ 93	€ 45	
Bijdrage gemeente in uitvoering P wet				€ 1.991	€ 2.189	€ 2.387	€ 2.586
Exploitatieresultaat na mut. in bestemmingsreserve	**€ 339**	**€ 96**	**€ 133-**	**€ 188-**	**€ 16**	**€ 55**	**€ 75**
Dekking van het exploitatieresultaat							
Gemeentelijke bijdrage in de uitvoering van de Wsw (-/- is tegoed voor gemeenten)	€ 339-	€ 96-	€ 133	€ 188	€ 16-	€ 55-	€ 75-
Totaal dekking resultaat	**€ 339-**	**€ 96-**	**€ 133**	**€ 188**	**€ 16-**	**€ 55-**	**€ 75-**
Kengetallen							
Rijksbijdrage / se	€ 25.240	€ 24.655	€ 24.706	€ 24.400	€ 24.601	€ 24.945	€ 24.945
Begrote bezetting Wsw in fte	390	379	367	349	332	315	297
Begrote bezetting fte P wet begeleiding + dienstverbanden	119	190	295	352	381	410	439
Begrote bezetting ng medewerkers leiding / staf	36,3	38,8	40,1	40,5	41,2	41,9	42,5

Toelichting bij de meerjaren prognose 2019 - 2022

Algemeen
De kosten en opbrengsten voor de begrotingsjaren 2018 en 2019 zijn verhoogd met de verwachte prijs- en loonontwikkeling. Vanaf 2020 en de jaren daarna is geen prijs- of loonontwikkeling in de begroting verwerkt. Dit in tegenstelling tot de begrotingen van voorgaande jaren waar dit wel gebeurde.

De meerjarenbegroting van AM match geeft een consistent beeld over de jaren heen. In 2020 loopt het tekort iets op, echter het bedrag hiervan is beperkt. In de jaren daarna daalt het tekort weer iets. Over all blijft het resultaat rond het nulpunt met een klein plus of min door de jaren heen.

Een belangrijke factor in deze ontwikkeling is dat AM match vanaf 1 juli 2016 de participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% bedient. De werkzaamheden voor deze nieuwe doelgroep leiden tot een hogere dekking van de overheadkosten, die zoals afgesproken, aan de gemeente worden doorbelast aan die activiteit.

Volgens deze begroting leidt dat er toe dat in 2023 439 personen op één of andere manier een dienstverband heeft met loonkostensubsidie en wordt begeleid vanuit AM match.

De eventueel gerealiseerde overschotten zullen, zoals dit is geregeld in het uitvoeringsplan, ter beschikking worden gesteld aan de gemeenten.

Het Wsw bestand loopt in de periode tot 2023 naar verwachting terug van 390 fte eind 2017 naar 297 fte in 2023.

Netto toegevoegde waarde (NTW)
Zoals bekend is de belangrijkste factor in de exploitatie, naast het Wsw budget, de NTW. Vanaf 2020 ontwikkelt deze gelijk aan de hand van het aantal dienstverbanden (Wsw, P-wet beschut en P-wet begeleiding). In de omzet is gerekend met een efficiëntie ontwikkeling van 1% per jaar. Hierbij is rekening gehouden met een normale economische ontwikkeling.

De NTW is een belangrijke onzekere factor in de realisatie van het resultaat. Hoewel de verwachte NTW per jaar daarom moeilijk is te begroten, zal het gemiddelde van de hier genoemde percentages over de jaren heen redelijkerwijs kunnen worden gehaald.

Overige bedrijfsopbrengsten
Het betreffen hier diverse baten alsmede de winstuitkering en overheadbijdragen van AM Werk BV en AM Werk Reïntegratie BV. De verwachte overige bedrijfsopbrengsten ontwikkelen zich naar verwachting constant.

Overige personeelskosten doelgroepen
Deze kosten ontwikkelen zich lineair aan het aantal dienstverbanden (Wsw + P-wet).

Salariskosten Participatiedoelgroep
De salariskosten van de participatiedoelgroep ontwikkelen zich aan de hand van de verwachte aantal dienstverbanden in elk der jaren. De verwachte gemiddelde loonkostensubsidie is van deze kosten afgetrokken.

Kosten niet-gesubsidieerd personeel
De begrote bedragen zijn met ingang van 2020 verhoogd in verhouding met de verwachte ontwikkeling in de omvang van de Wsw en Participatiedoelgroep.

Overige personeelskosten niet-gesubsidieerd personeel
De begrote bedragen volgen de ontwikkeling van loonkosten voor niet gesubsidieerden.

Afschrijvingskosten
De afschrijvingskosten op vaste activa zijn berekend vanuit het investeringsplan 2018-2023. De afschrijvingskosten zijn gebaseerd op een investeringsniveau van € 160.000 tot € 170.000 vanaf het jaar 2020.

Rente lasten / rente baten
Er is voldoende werkkapitaal om normale bedrijfsvoering te financieren.

Overige bedrijfskosten
Deze kosten zijn waar nodig verhoogd evenredig met de ontwikkeling van het aantal dienstverbanden (Wsw + P-wet)

Toelichting bij de meerjaren prognose 2019 - 2022

Rijksbijdrage
De bijdrage van het Rijk is berekend vanuit de verwachte rijksbijdrage per standaard eenheid (se) in de betreffende jaren (2018 € 24.291, 2019 € 23.838, 2020 € 23.315, 2021 € 23.716, 2022 € 24.095). Deze bedragen zijn verhoogd met de verwachte correctie voor loonontwikkeling in 2018 en 2019 en zijn gebaseerd op de mei brief van 2017 van het ministerie van SZW. De hoogte is afhankelijk van het aantal Wsw dienstverbanden landelijk. Tevens is er vanuit gegaan dat de deelnemende gemeenten de Wsw subsidie voor elke gerealiseerde plaats 1 op 1 overdragen aan AM match.

Loonkosten Wsw
De personele bezetting is in het jaar 2019 begroot op 367 fte's. In de daarop volgende jaren daalt de bezetting naar verwachting jaarlijks met circa 4 tot 5% per jaar (gebaseerd op de uitstroom als gevolg van pensionering plus extra uitstroom). De bezetting zal afhankelijk zijn van het feitelijke natuurlijk verloop van de Wsw- doelgroep.

Onttrekking aan bestemmingsreserve
De onttrekkingen aan de sociaal herinvesteringsreserve is voor 2016 en 2017 gebaseerd op de afspraken in het uitvoeringsplan. Voor 2018 wordt eveneens de financiering van uitvoering van de Participatiewet uit deze reserve gefinancierd, voor 2019 wordt eveneens voorgesteld deze reserve aan te spreken voor de Participatiewetwet.

Toevoeging / onttrekking aan de algemene reserve
Overeenkomstig de afspraken uit het uitvoeringsplan wordt er een algemene reserve opgebouwd die afhankelijk is van de jaarlijks op te stellen risico analyse. De toevoegingen en onttrekkingen aan deze reserve worden niet in de meerjarenbegroting opgenomen. Andere reserves worden niet meer aangehouden. Eventuele overschotten op de exploitatie worden ter beschikking gesteld aan de gemeenten. Tekorten worden aangevuld door de gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage voor de Wsw
De gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de Wsw is in de meerjarenbegroting berekend op een verwacht bedrag van
-/- € 188.000 in 2020
€ 16.000 in 2021
€ 55.000 in 2022
€ 75.000 in 2023

Gemeentelijke bijdrage in de uitvoering van de participatiewet met een loonwaarde tot 70%
Zoals afgesproken in het uitvoeringsplan dragen de gemeente de kosten voor de uitvoering van de participatiewet met een loonwaarde tot 70% van het minimumloon. Voor 2016 en 2017 is in het uitvoeringsplan opgenomen dat deze kosten worden gedragen door AM match zelf uit het sociaal herinvesteringsfonds. Dit geld ook voor 2018. Voor 2019 wordt eveneens voorgesteld deze kosten te betalen uit het SHF. Vanaf 2020 komen deze kosten wel voor rekening van de gemeente. De kosten voor die jaren bedragen:
2020 € 1.991.000
2021 € 2.189.000
2022 € 2.387.000
2023 € 2.586.000

Dit zijn de kosten voor begeleiding en dergelijken. De loonkosten subsidie die gefinancierd wordt uit de BUIG is nog niet in deze bedragen opgenomen.

Bijlagen

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Algemeen
In deze toelichting worden de verschillen in de kosten en opbrengsten tussen de begrotingswijziging 2018-1 en de primaire begroting 2019 nader toegelicht. Per post uit de programma begroting (pagina 3) worden de verschillen toegelicht. Veelal wordt verwezen naar de specificatie van de posten, die zijn opgenomen op de pagina's 28 tot en met 32. In de kolom begroting 2019 zijn de bedragen opgenomen uit de primaire begroting 2019

Risico's in de begroting
Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Bij de invoering van deze wet zijn een aantal bestaande regelingen zoals de Wsw, Wwb en Wajong, in één wet ondergebracht. Gelijk met de invoering van deze wet zijn er door het Rijk aanzienlijke bezuinigingen aangekondigd en ingeboekt. Deze bezuinigingen lopen landelijk op tot 1,8 miljard euro per jaar in 2020 voor de hier genoemde regelingen tezamen. Voor AM match betekent dat een afname van de subsidie van circa € 1,9 miljoen ten opzichte van 2010. In de nota van toelichting op de wijzigingen in de Participatiewet is te lezen dat de rijksbijdrage voor de Wsw jaarlijks daalt met € 500 naar € 22.700 (prijsniveau 2014) per se in 2020 (bijna 20% lager dan de rijksbijdrage in 2010). De bedragen van de andere jaren zijn geschat op basis van deze informatie. Voor 2019 zijn wij uitgegaan van een subsidiebedrag van € 23.838 (opgave ministerie in budget vaststelling september 2017, verhoogd met de loonkostenontwikkeling). Onduidelijk is of en in hoeverre het rijk de loonkosten ontwikkeling compenseert na 2019.

Naast het risico van de Wsw subsidie bestaat er voor 2019 een risico van het aantal plaatsingen nieuw beschut. Door het rijk is een taakstelling neergelegd bij de gemeenten. Deze taakstelling geldt voor zover er kandidaten beschikbaar zijn voor deze voorziening. In onze begroting hebben wij de taakstelling van onze deelnemende gemeenten overgenomen. Echter in de eerste jaren is de instroom lager geweest dan de taakstelling. Niet uit te sluiten is dat dit ook in 2019 het geval is. Voor iedere niet gerealiseerde plek ontbreekt de dekking van overheadkosten van circa € 6.300.

Ontwikkeling leerwerkbedrijf
In de afgelopen 16 jaar heeft AM match zich ontwikkeld van "klassiek" sociaal werkvoorzieningbedrijf naar een leerwerkbedrijf, waar ontwikkeling, door- en uitstroom van medewerkers centraal staan. Inmiddels is de OTP (Ontwikkel Traject Plan) systematiek volledig ingeburgerd en is arbeidsontwikkeling in het dagelijks handelen van de leidinggevenden en medewerkers verweven. In 2010 en 2011 is een kwaliteitsslag gemaakt in de professionalisering van de leidinggevenden die vooral gericht is op het competentiegericht ontwikkelen van de medewerkers. Dit alles heeft er toe geleid dat AM match als leerwerk bedrijf significant beter scoort dan andere SW organisaties waar het gaat om het aantal plaatsingen van medewerkers bij werkgevers. Nu ook de Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% en nieuw beschut is toegevoegd aan het werkpalet van AM match kunnen de gemeenten ook voor deze doelgroep gebruik maken van het netwerk en de kennis van AM match.

Door- en uitstroom
In de aanloop naar de invoering van de nieuwe Wsw in 2008 is door het Ministerie het beleidsuitgangspunt gehanteerd dat de Wsw doelgroep zo veel als mogelijk dient te werken in een zo regulier mogelijke werkomgeving. Op grond hiervan heeft AM match, evenals vele andere SW organisaties, het beleid ingezet om het werken buiten de beschermde omgeving van het leerwerkbedrijf te bevorderen. Inmiddels heeft het beleid van de afgelopen jaren er toe geleid dat meer dan 76% (2017) van de medewerkers buiten de beschutte werkomgeving van de werkorganisatie werkzaam is in detacheren, werken op locatie (wol = groen en schoonmaak) en begeleid werken. Voor 2019 is de inzet dat dit percentage verder groeit en vanaf 2019 stabiel te houden rond 20%. Daarnaast streeft AM match_er naar dat eind 2019 rond de 18% van de medewerkers in begeleid werken te hebben geplaatst. Ook voor 2019 is de beweging van binnen naar buiten een belangrijkste speerpunt voor de Wsw doelgroep in de bedrijfsvoering. Deze beweging heeft belangrijke gevolgen voor de ontwikkeling van kosten en opbrengsten.

Uitvoering Participatiewet voor bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70%.
AM match kan, na een transitie periode in 2016, vanaf 1 juli 2016 de Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70% van het minimumloon tot haar doelgroep rekenen. Hiertoe is een training faciliteit ingericht om de kandidaten uit de bijstand te trainen en te ontwikkelen zodat zij in staat zijn een baan in het bedrijfsleven te kunnen verkrijgen en behouden. Deze training beslaat in eerste aanleg een periode van 6 weken. Daarna wordt deze periode verlengd tot maximaal een half jaar voor het vinden van een baan. In deze periode worden de kandidaten intensief begeleid bij het zoeken naar een passende baan door een trainer en een consulent.
Uitgangspunt hierbij is dat de werkgevers deze kandidaten in dienst nemen. Indien dit echt niet mogelijk is bestaat de mogelijkheid voor AM match deze mensen zelf in dienst te nemen en te detacheren bij een werkgever.

Naast deze taak heeft AM match ook de faciliteiten om de zgn. nieuw beschutte werkplekken te realiseren voor de gemeenten.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Verdere uitgangspunten bij het opstellen van deze begroting
Bij het opstellen van deze begroting zijn wij er vanuit gegaan dat de volledige taakstelling Wsw van de gemeenten die vrij beschikbaar is, wordt overgedragen aan AM match tegen de daarvoor geldende rijksbijdrage.

Begroting algemeen
Het begrote exploitatieresultaat na onttrekking aan reserves voor 2019 bedraagt -/- € 133.000. Dit is € 229.000 lager dan de bijgestelde begroting 2018-1.

De wijze van doorbelasting van de kosten naar de verschillende doelgroepen is geregeld in het besluit systematiek kostenprijsberekening. De financiering van deze doelgroep door de gemeenten is geregeld in het besluit kostenverdeelsleutel. De kosten van de Participatiedoelgroep worden 100% doorbelast naar de gemeente volgens dit model. Doordat de kosten van de organisatie kunnen worden doorbelast aan een grotere doelgroep dalen de kosten voor de Wsw aanzienlijk. De **extra** dekking van overheadkosten door de Participatiedoelgroep is circa € 942.000.

Bekostiging Participatiedoelgroep met een loonwaarde tot 70%
AM match heeft ook na de bekostiging van de Participatiedoelgroep in 2016 en 2017 en 2018 ook in 2019 nog voor twee gemeenten volledig en voor de andere drie gedeeltelijk vrije bestemmingsreserves (sociaal herinvesteringsfonds) om de kosten van deze doelgroep in 2019 te dekken. Voor de gemeenten Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn lukt het op basis van de begroting niet volledig de kosten te dekken uit het aandeel van het sociaal herinvesteringsfonds. Deze gemeente zullen in 2019 een bedrag in de Participatiedoelgroep moeten reserveren. Zie ook overzicht van het sociaal herinvestering fonds pagina 14.

Gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van AM match
Naar het zich laat aanzien zal er in 2019 een negatief resultaat ontstaan voor AM match. Zoals besloten bij de invoering van het uitvoeringsplan wordt een eventueel positief resultaat ter beschikking gesteld van de deelnemende gemeenten. En tekorten doorbelast worden aan de gemeente. Aangezien de kosten van de Participatiedoelgroep volledig worden verrekend, bestaat het resultaat van AM match uit resultaat op de Wsw. AM match stelt dan ook voor te zijner tijd het werkelijke resultaat te verdelen op basis van het aantal Wsw plekken per 31 december 2019 zoals in de Gemeenschappelijke Regeling is geregeld.

Procentuele verdeling van de bedrijfskosten naar categorie

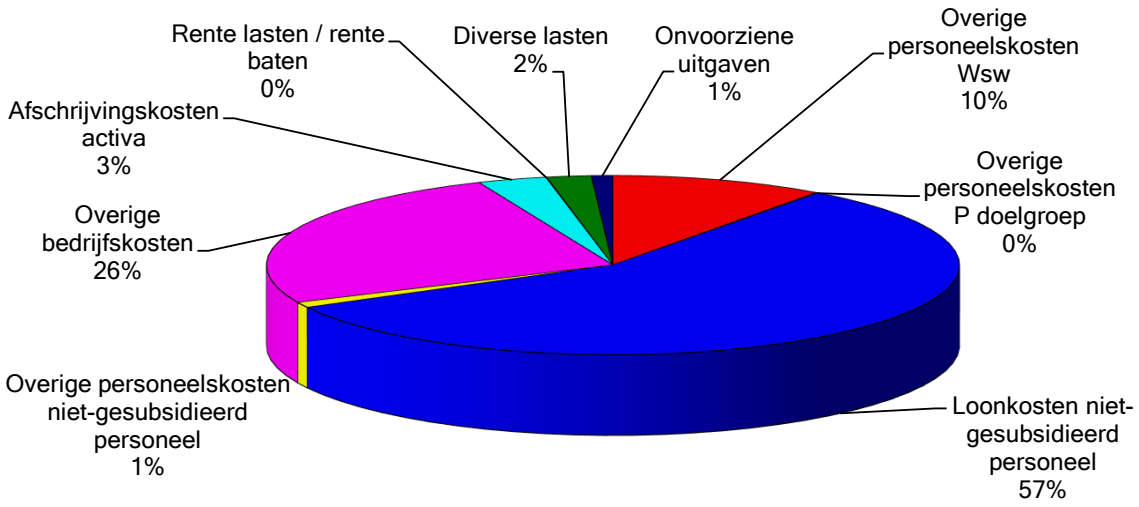

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Opbrengsten

Omzet, materiaalkosten en netto toegevoegde waarde

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
€	4.719	€ 4.552	€ 167

De netto toegevoegde waarde (NTW) wordt gevormd door de gefactureerde omzet voor productie en detacheringen verminderd met materiaal-verbruik en uitbesteed werk (waaronder eventuele inhuur van medewerkers in de productie) die nodig zijn voor de realisatie van de betreffende werkzaamheden.

De NTW neemt ten opzichte van de begrotingswijziging 2018-1 toe met een bedrag van € 167.000 (+3,7%). De ontwikkeling in de NTW wordt veroorzaakt enerzijds door een terugloop in het aantal Wsw plaatsen € 68.000 (circa 1,5%) als gevolg van invoering van de Participatiewet waardoor nieuwe instroom in de Wsw niet meer mogelijk is, en anderzijds is er sprake van een toename van het aantal geplaatste Participatiewet medewerkers dat wordt gedetacheerd en in nieuw beschut wordt geplaatst. Het risico van het niet realiseren van de omzet als gevolg van grote klantmutaties is in de risicoanalyse opgenomen.

Hieronder is een grafiek opgenomen van de ontwikkeling van de NTW sinds 1997.

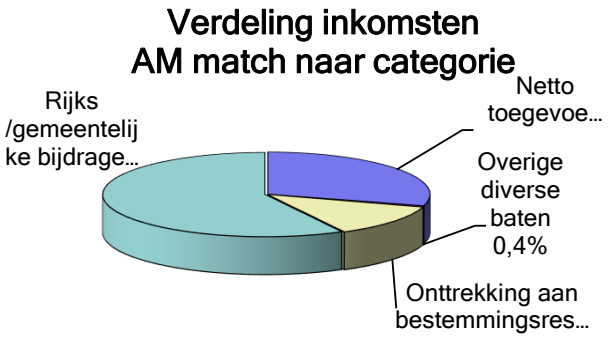

Overige bedrijfsopbrengsten

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
€	66	€ 66	€ -

Dit betreffen de diverse baten. Deze post blijft gelijk ten opzichte van de begrotingswijziging 2018-1.

Deze post bestaat voornamelijk uit opbrengsten van AM Werk BV en AM werk Reïntegratie BV. De opbrengsten van deze BV's is naar verwachting stabiel.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Bedrijfskosten

Loonkosten Wsw medewerkers

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
	€ 10.033	€ 10.083	€ -50

De loonkosten zijn berekend vanuit de voor 2019 begrote gemiddelde bezetting, vermenigvuldigd met de werkelijke loonkosten per 1 januari 2018, verhoogd met de verwachte loonkostenstijging over 2018 (2,0%) en 2019 gemiddeld 1,5% (loonstijging medio 2019 3,0%). De bezetting voor 2019 is begroot op 367 fte's (374 se's). Het gemiddelde begrote aantal fte neemt ten opzichte van 2018 af met 12,0 fte. Het verschil in de loonkosten ten opzichte van de begrotingswijziging 2018-1 is € 50.000 en wordt veroorzaakt door:

- Lagere verwachte bezetting (12 fte is circa € 319.000 lager)
- Algemene loonontwikkeling
- Sociale premies

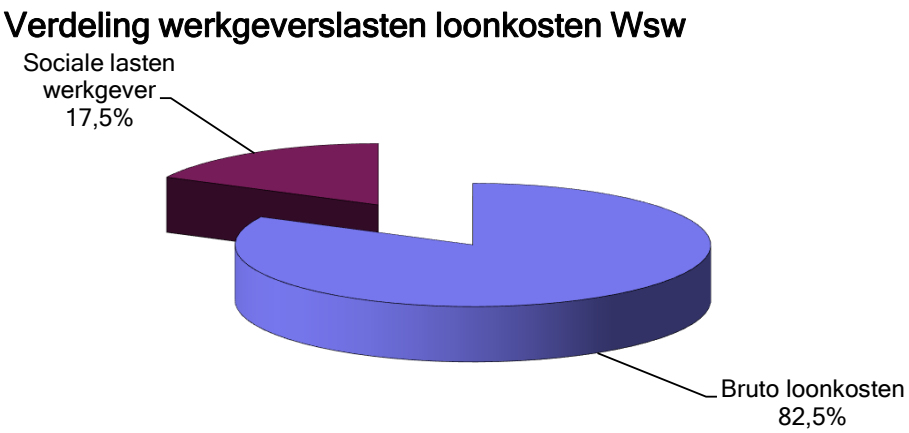

Overige personeelskosten Wsw

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
	€ 502	€ 511	€ -9

Voor een specificatie wordt verwezen naar pagina 27. Deze kosten nemen af met € 9.000 ten opzichte van de begrotingswijziging 2018-1. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

- De kosten woon-werkverkeer (reiskosten) nemen af met € 14.000 toe als gevolg van de afname van het aantal Wsw-medewerkers.
- De kosten voor de arbodienst nemen toe met € 5.000

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Kosten (vervolg)

Loonkosten Participatiedoelgroep

	2019	2018-1	2018-1
€	1.104	€ 696	€ 408

De loonkosten voor de Participatiedoelgroep nemen met € 408.000 toe ten opzichte van de begrotingswijziging 2018-1. De toename van de loonkosten Participatiedoelgroep is gebaseerd op de verwachte aantal detacheringsplekken in 2019. De bezetting voor detacheringsplekken voor de Participatiedoelgroep zal naar verwachting toenemen van een gemiddelde bezetting van 44 fte in 2018 naar gemiddeld 64 fte in 2019. Daarnaast zal het aantal fte voor beschutte werkplekken toenemen van 31 personen gemiddeld in 2018 naar 55 personen gemiddeld in 2019. In het begrotingsbedrag is de verwachte loonkostensubsidie verwerkt (gerekend is met 50% loonkostensubsidie voor de detacheringsplekken en 70% subsidie voor beschutte plekken). De toename van de omzet voor beide groepen is verwerkt in de NTW.

Overige personeelskosten Participatiedoelgroep

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
€	5	€ 5	€ -

De overige personeelskosten voor de Participatiedoelgroep blijven gelijk. Deze kosten bestaan uit kosten voor werkkleding.

Loonkosten etc. niet-gesubsidieerd personeel

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
€	2.867	€ 2.722	€ 145

Het betreft hier personeel met een ambtelijke status evenals leidinggevend en stafpersoneel dat sinds 2001 wordt aangenomen in AM Werk BV en wordt gedetacheerd naar AM match.

De salariskosten zijn gebaseerd op de voor 2019 begrote bezetting van niet-gesubsidieerden, tegen de salariskosten per 1 januari 2018, verhoogd met de verwachte loonontwikkeling in 2018 (2,5%) en de verwachte gemiddelde loonontwikkeling in 2019 (1,0%) (2,0% loonstijging medio 2019 is 1,0% gemiddeld).
De voor 2019 begrote normale bezetting van niet-gesubsidieerden neemt met 1,3 fte toe ten opzichte van 2018 als gevolg van meer participatieplekken.

De loonkosten van niet-gesubsidieerd personeel nemen met € 145.000 toe. Deze toename kan als volgt worden verklaard:

- Salaris kosten voor ambtelijk personeel nemen met € 37.000 als gevolg van loonontwikkeling en sociale premies.
- De loonkosten van het overig niet-gesubsidieerd personeel nemen toe met € 108.000 als gevolg van de loonontwikkeling en extra bezetting.
- De kosten nemen af door lagere sociale lasten

Overige personeelskosten niet-gesubsidieerd personeel

	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
€	49	€ 49	€ -

Het betreffen hier de kosten van woon-werkverkeer, opleiding, werkkleding etc. Deze kosten blijven gelijk.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Kosten (vervolg)

Overige bedrijfskosten	Begroting 2019	Verschil t.o.v. 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
	€ 1.283	€ 1.258	€ 25

Deze begrotingspost omvat de volgende kostengroepen:
Huur, onderhoud, energieverbruik, belasting, verzekering en algemene kosten. Een uitgebreide specificatie van de kostensoorten vindt u op pagina 28 en 29.

In de volgende grafiek zijn de overige bedrijfskosten verdeeld naar de diverse subcategorieën uitgedrukt in een percentage van de totale kosten van deze categorie.

Deze kostencategorie neemt per saldo toe met € 25.000 ten opzichte van de begrotingswijziging 2018-1. De belangrijkste mutaties worden hierna kort toegelicht.

De kosten van onderhoud en kleine aanschaffingen en schoonmaak nemen toe met € 35.000 als gevolg van hogere kosten voor ICT (€ 20.000) en schoonmaak (€ 15.000)

Verdeling van de overige bedrijfskosten naar categorie

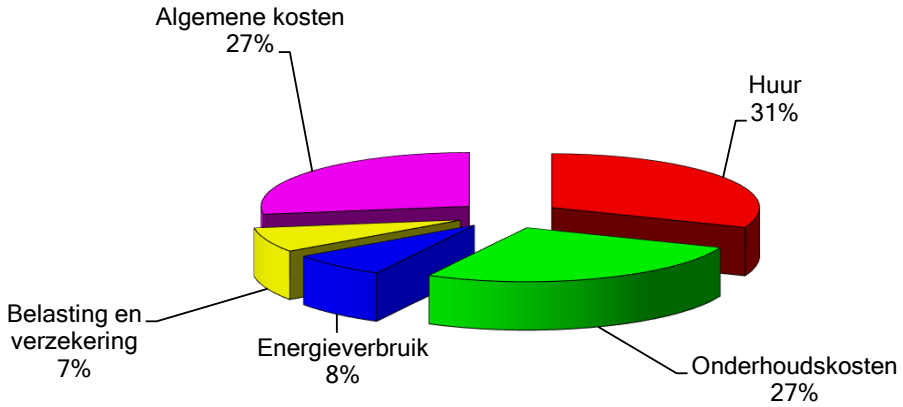

De **overige algemene kosten** nemen met € 10.000 af. Ontwikkelingen binnen deze kostencategorie zijn:
- Toename kosten voor telefoon en internetverbindingen € 5.000.
- Afname van de vergoeding van reiskosten € 15.000.

De overige kosten binnen deze categorieën blijven gelijk aan die van de aangepaste begroting 2018 (bw2018-1).

Voor een specificatie wordt verwezen naar pagina 29.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Kosten (vervolg)

Afschrijvingskosten

		Begroting 2019		Begroting 2018-1		Verschil t.o.v. 2018-1
	€	162	€	146	€	16

De afschrijvingskosten zijn berekend op basis van de aanwezige investeringen per ultimo 2017, aangevuld met de geplande investeringen in 2018 en 2019. Voor investeringen in 2019 is uitgegaan van een gemiddelde investeringsdatum van medio het jaar.

De afschrijvingskosten nemen met € 16.000 toe ten opzichte van de begroting 2018-1.

De toename wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat, na onzekerheid over de ontwikkelingen bij AM match in 2014, 2015 en 2016 er vrijwel geen investeringen zijn gedaan, in 2018 en 2019 weer investeringen moeten worden gedaan. Dit veroorzaakt een toename in de afschrijvingen, na een eerdere afname hiervan in de voorgaande jaren.

Rente lasten / rente baten

		Begroting 2019		Begroting 2018-1		Verschil t.o.v. 2018-1
	€	2	€	2	€	-

Het betreft hier de berekende rente over de vaste activa, vermeerderd met het benodigde vermogen voor werkkapitaal, verminderd met eigen vermogen en langlopende voorzieningen.

De rentelasten blijven gelijk. In 2018 en 2019 worden geen nieuwe leningen afgesloten. Tegenover de rentelasten staan vrijwel geen rentebaten op tegoeden bij de bank. Dit is het gevolg van het schatkistbankieren. In 2017 is de laatste vaste geldlening volledig afgelost. De bestemmingsreserve van voldoende omvang is om te voorzien in de benodigde werkkapitaal en kapitaal voor investeringen.

Diverse lasten

		Begroting 2019		Begroting 2018-1		Verschil t.o.v. 2018-1
	€	104	€	104	€	-

Het betreffen hier incidentele - niet bij de hiervoor genoemde posten te rubriceren - kosten.
Hierbij valt te denken aan:

- Advieskosten;
- Boekverliezen op activa;
- Voorraad- en waarderingsverschillen etc.

Deze begrotingspost blijft gelijk.

Onvoorziene uitgaven

		Begroting 2019		Begroting 2018-1		Verschil t.o.v. 2018-1
	€	50	€	50	€	-

De begrote post “onvoorziene uitgaven” blijft gelijk.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Kosten (vervolg)

		Begroting 2019		Begroting 2018-1		Verschil t.o.v. 2018-1
Rijksbijdrage	€	9.265	€	9.543	€	-278

De rijksbijdrage is gebaseerd op het verwachte aantal arbeidsplaatsen in het jaar 2019 (omgerekend naar standaard eenheden (se), vermenigvuldigd met een bedrag per se. Het bedrag per se is een virtueel bedrag dat in de aanloop van de Participatiewet is vastgelegd. Dit bedrag is bijgesteld voor de toegekende loonontwikkeling in de periode sinds de vaststelling van die bedragen. De rijksbijdrage neemt af met € 278.000. De afname wordt veroorzaakt door de verwachte afname van de bezetting als gevolg van natuurlijk verloop in 2019 en de daling van de subsidie per se.

De verwachte gemiddelde bezetting die AM match zal hebben in 2019 is berekend op 367 fte (374 se), 12 fte lager dan in 2018. De rijksbijdrage is begroot op € 24.771 per se. Dit bedrag is gebaseerd op het in mei 2017 bekendgemaakte bedrag per se, verhoogd met de verwachte loonontwikkeling. Hierna is een overzicht opgenomen met de ontwikkeling van het budget en de loonkosten per fte sinds 2006. Uit deze grafiek is de ontwikkeling af te lezen van de rijksbijdrage in relatie tot de loonkosten Wsw. In de loop der jaren is de rijksbijdrage per se, d.m.v. ingrepen in het subsidiesysteem, meerdere keren substantieel verlaagd.

Nadrukkelijk wordt hier opgemerkt dat de omvang van de rijksbijdrage en de daarbij behorende taakstelling gebaseerd is op aannames die op het moment van opstellen van de begroting reëel zijn. Landelijke ontwikkeling ten aanzien van de het aantal Wsw ers en extra ingrepen in de taakstelling of de hoogte van de rijksbijdrage zullen directe gevolgen hebben voor de begroting van AM match.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling van de rijksbijdrage per standaard eenheid (se) ten opzichte van de loonkosten Wsw per fte sinds 2006

	Jaar		Rijksbijdrage per se		Loonkosten Wsw per fte		Ter dekking van bedrijfskosten
Realisatie	2006	€	24.624	€	25.097	€	-473
Realisatie	2007	€	25.428	€	25.722	€	-294
Realisatie	2008	€	26.437	€	26.106	€	331
Realisatie	2009	€	27.175	€	27.100	€	75
Realisatie	2010	€	26.982	€	26.956	€	26
Realisatie	2011	€	25.767	€	27.182	€	-1.415
Realisatie	2012	€	26.046	€	27.039	€	-993
Realisatie	2013	€	26.109	€	26.455	€	-346
Realisatie	2014	€	25.791	€	25.969	€	-178
Realisatie	2015	€	26.239	€	26.189	€	50
Realisatie	2016	€	25.440	€	26.565	€	-1.125
Realisatie	2017	€	25.236	€	25.842	€	-606
Begroting	2018	€	24.532	€	26.604	€	-2.072
Begroting	2019	€	24.771	€	27.336	€	-2.565
Raming	2020	€	24.466	€	27.085	€	-2.619
Raming	2021	€	24.670	€	26.963	€	-2.293
Raming	2022	€	25.017	€	26.835	€	-1.818
Raming	2023	€	25.020	€	26.672	€	-1.652

Ontwikkeling rijksbijdrage per se ten opzichte van loonkosten Wsw per fte

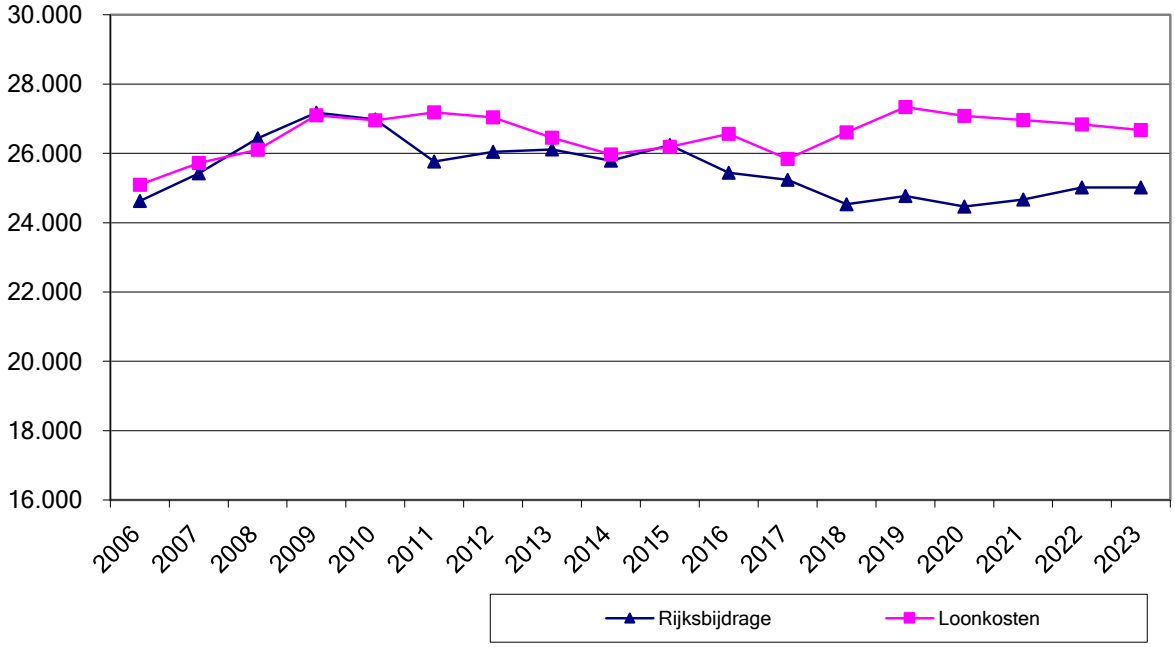

De rijksbijdrage voor 2019 is als volgt berekend:
Het verwachte bedrag voor 2019 is € 24.771 per se. Het bedrag per se wordt vermenigvuldigd met het verwachte toegekende aantal se's van 374. Dit geeft een totale verwachte rijksbijdrage van € 9.265.000.

Toelichting bij de programma begroting 2019 (bedragen x € 1.000)

Kosten (vervolg)

Mutatie bestemmingsreserve	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
De toename van de onttrekking wordt veroorzaakt door het aantal Participatiewet kandidaten dat we in 2019 coachen en in dienst hebben.	€ 1.978	€ 1.561	€ 417

Het sociaal herinvesteringsfonds heeft voor de meeste gemeenten voldoende omvang om de kosten van de Participatiedoelgroep in 2019 hieruit te kunnen financieren. Daarom stellen wij voor de kosten voor 2019 uit het sociaal herinvesteringsfonds te financieren, voor zover de omvang hiervan voldoende is. Voor 2019 wordt gewerkt met onderstaande tarieven voor de participatiedoelgroep. Deze tarieven zijn de uitkomst van het kostenverdeelmodel dat is afgesproken met de gemeenten.

Kosten per persoon per:

Gestarte kandidaat MJP	€ 1.916
Gedetacheerde medewerkers (jaar)	€ 5.100
Jobcoaching regulier (jaar)	€ 3.158
Jobcoaching light (jaar)	€ 1.100
Nieuw beschut (jaar)	€ 10.906

Gemeentelijke bijdrage in de uitvoering van de P-Wet met een loonwaarde <70%	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
	€ -	€ -	€ -

In deze begroting wordt voorgesteld de gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de Participatiewet met een loonwaarde tot 70% uit de egalisatiereserve van AM match te financieren. Daarom is geen gemeentelijke bijdrage opgenomen voor 2019.

Gemeentelijke bijdrage in de exploitatie	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
Voor 2019 is er een gemeentelijke bijdrage in de exploitatie voorzien. Deze kosten kunnen worden gefinancierd uit het resultaat van 2017 (indien het bestuur hiertoe besluit).	€ -133	€ 96	€ -229

Resultaat AM match	Begroting 2019	Begroting 2018-1	Verschil t.o.v. 2018-1
Het verwachte resultaat van AM match omvat per saldo het resultaat op de Wsw, omdat de kosten voor de Participatiewet verrekend zijn met de gemeenten via het sociaal herinvesteringsfonds. Dit verwachte resultaat komt volledig ten laste van de deelnemende gemeente en zal op basis van de verdeelsleutel voor de Wsw weer worden doorbelast.	€ -133	€ 96	€ -229

Specificatie van de programma begroting 2019

Op de pagina's 26 tot en met 30 wordt een specificatie gegeven van de kosten en opbrengsten die in de programma begroting (pagina 2) zijn opgenomen. De regels die zijn gemerkt met *** worden op pagina 2 weergegeven.

Code BBV			Opbrengsten		Primaire begroting 2019		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
	86/87		**Netto omzet**						
3.4	87100	***	Opbrengsten Wsw dienstverlening	€	4.371.000	€	4.439.000	€	4.649.857
3.4	87300	***	Opbrengsten beschut	€	80.000	€	54.000	€	-
3.4	87200	***	Opbrengsten deta Participatiewet	€	816.000	€	537.000	€	-
3.4	87900	***	Omzet overigen	€	12.000	€	12.000	€	52.478
3.4	69000	***	Mutatie onderhanden werk	€	-	€	-	€	98.000-
3.4	**86/87**		**Totaal bedrijfsopbrengsten**	**€**	**5.279.000**	**€**	**5.042.000**	**€**	**4.604.335**
	40		**Kosten grond- en hulpstoffen**						
3.4.3	40004	***	Verb. grond- en hulpst. en uitbest. werk	€	560.000	€	490.000	€	499.207
3.4.3			**Totaal grond- en hulpst. en uitbest. werk**	**€**	**560.000**	**€**	**490.000**	**€**	**499.207**
			Netto toegevoegde waarde	**€**	**4.719.000**	**€**	**4.552.000**	**€**	**4.105.128**
			Overige bedrijfsopbrengsten						
4.2	9620		Gemeentelijke bijdrage in exploitatiekosten	€	-	€	-	€	-
3.4			Diverse baten	€	16.000	€	16.000	€	53.109
3.4			Bijdrage AM Werk BV (incl. overhead)	€	50.000	€	50.000	€	64.000
		***	**Totaal overige bedrijfsopbrengsten**	**€**	**66.000**	**€**	**66.000**	**€**	**117.109**
			Totaal bedrijfsopbrengsten	**€**	**4.785.000**	**€**	**4.618.000**	**€**	**4.222.237**

Specificatie van de programma begroting 2019

					Primaire begroting 2019		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
			Kosten						
			Lonen en soc. lasten Wsw personeel						
	20		**Lonen Wsw personeel**						
1.1	20000		Bruto lonen incl. vakantiegeld	€	7.308.000	€	7.367.000	€	7.759.810
1.1	20190		Belastingkorting lage inkomens voordeel	€	113.000-	€	112.000-	€	225.792-
1.1		**	**Totaal lonen Wsw personeel**	€	7.195.000	€	7.255.000	€	7.534.018
1.1	2010		Sociale lasten bedrijfsvereniging	€	1.283.000	€	1.286.000	€	1.372.373
1.1	2030		Pensioenpremie	€	657.000	€	644.000	€	660.871
1.1		**	**Totaal sociale lasten Wsw personeel**	€	1.940.000	€	1.930.000	€	2.033.244
			Overige loonkosten Wsw begeleid werken						
1.1	2090		Verstrekte loonsubsidie Wsw begeleid werken	€	898.000	€	898.000	€	692.092
1.1		**	**Totaal overige loonkosten Wsw**	€	898.000	€	898.000	€	692.092
1.1		***	**Tot. lonen en soc.lasten Wsw pers.**	**€**	**10.033.000**	**€**	**10.083.000**	**€**	**10.259.354**
			Overige personeelskosten Wsw						
	21		**Vervoerskosten Wsw**						
3.4.3	21000		Vervoerskosten abonnementen Wsw	€	317.000	€	331.000	€	339.669
3.4.3	21050		Eigen bijdrage vervoerskosten	€	5.000-	€	5.000-	€	7.460-
3.4.3		**	**Subtotaal vervoerskosten Wsw**	€	312.000	€	326.000	€	332.209
			Overige kosten Wsw						
3.4.3	21100		Arbo zorg	€	67.000	€	62.000	€	59.956
3.4.3	21300		Studie/Cursus/Mensontwikkeling	€	50.000	€	50.000	€	17.154
3.4.3	21400		Kosten persoons ontwikkeling (Dariuz licenties en certificering)	€	36.000	€	36.000	€	27.998
3.4.3	21600		Werkkleding Wsw	€	16.000	€	16.000	€	10.183
3.4.3	21800		Overige kosten jubilea	€	20.000	€	20.000	€	22.217
3.4.3	21900		Personeelskosten overig	€	-	€	-	€	6.237
3.4.3	21910		Boetes	€	1.000	€	1.000	€	242
3.4.3		**	**Overige kosten Wsw**	€	190.000	€	185.000	€	143.987
		***	**Totaal overige personeeelskosten Wsw**	**€**	**502.000**	**€**	**511.000**	**€**	**476.196**
	22		**Loonkosten P-doelgroep**						
3.0	22900		Loonkosten P-doelgroep detacheringen	€	1.632.000	€	1.073.000	€	391.697
3.0	22950		Loonkosten P-doelgroep beschut	€	960.000	€	531.000	€	-
3.0	22920		Loonkosten subsidie P-doelgroep	€	1.488.000-	€	908.000-	€	194.754-
3.0		***	**Totaal loonkosten P-doelgroep**	**€**	**1.104.000**	**€**	**696.000**	**€**	**196.943**
	23		**Overige personeelskosten P-doelgroep**						
3.4.3	23000		Reiskosten woon-werkverkeer	€	-	€	-	€	-
3.4.3	23050		Eigen bijdrage reiskosten	€	-	€	-	€	-
3.4.3	23300		Studiekosten	€	-	€	-	€	1.791
3.4.3	23600		Werkkleding	€	5.000	€	5.000	€	575
3.4.3	23910		Boetes/bekeuringen	€	-	€	-	€	530
3.4.3		***	**Totaal overige personeelskosten P-doelgroep**	**€**	**5.000**	**€**	**5.000**	**€**	**2.896**
	26		**Loonkosten etc. niet-gesubsidieerd personeel**						
1.1	2600		Bruto salarissen ambtenaren	€	358.000	€	332.000	€	337.571
1.1	2610		Soc.lasten bedrijfsver. / pseudo premie ambt.	€	28.000	€	24.000	€	28.253
1.1	26300		Pensioenpremies ambtenaren	€	49.000	€	45.000	€	50.016
1.1	26100		Werkgeversbijdrage ZVW ambtenaren	€	23.000	€	20.000	€	19.715
1.1	26190		Loonsubsidies, premiekortingen en overige koster	€	-	€	-	€	-
3.0	26910		Doorber. loon niet-gesubsidieerden AM Werk BV	€	2.351.000	€	2.243.000	€	2.074.961
3.0	28004		Doorber. kosten boven formatieve bezetting	€	-	€	-	€	78.319
3.0	26950		Doorberekende kosten Wsw (intern)	€	58.000	€	58.000	€	37.240
		***	**Totaal loonkosten niet-gesubsidieerd personeel**	**€**	**2.867.000**	**€**	**2.722.000**	**€**	**2.626.073**

Specificatie van de programma begroting 2019

					Primaire begroting 2019		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
	27		Overige pers. kosten niet-gesubsidieerd personeel						
1.1	27100		Vergoeding reis en verblijfkosten	€	4.000	€	4.000	€	1.936
1.1	27300		Studiekosten	€	34.000	€	34.000	€	32.729
1.1	27450		Aanstellingskosten	€	10.000	€	10.000	€	43.526
1.1	27600		Kosten werkkleding	€	1.000	€	1.000	€	729
1.1	27700		Overige kosten, 1% regeling, jubilea, gratificaties	€	-	€	-	€	3.274
1.1		***	**Totaal overige pers. kosten niet-gesubs. personeel**	**€**	**49.000**	**€**	**49.000**	**€**	**82.194**
			Overige bedrijfskosten						
	41		**Huur**						
3.4	4170		Huur gebouwen	€	330.000	€	330.000	€	311.347
3.4	4190		Servicekosten huisvesting	€	56.000	€	56.000	€	40.456
3.4	4180		Huur overige bedrijfsmiddelen	€	12.000	€	12.000	€	7.906
3.4		**	**Subtotaal huur**	€	398.000	€	398.000	€	359.709
	42		**Onderhoudskosten**						
3.4.3	4200		Onderhoud terreinen	€	-	€	-	€	-
3.4.3	4205		Onderhoud gebouwen	€	24.000	€	24.000	€	20.181
3.4.3	4210		Onderhoud installaties	€	15.000	€	15.000	€	10.698
3.4.3	4220		Onderhoud / kleine aanschaf machines	€	27.000	€	27.000	€	24.621
3.4.3	4220		Onderhoud / kleine aanschaf ICT hard en software	€	162.000	€	142.000	€	151.931
3.4.3	4230		Onderhoud / kleine aanschaf inventaris	€	3.000	€	3.000	€	5.037
3.4.3	4235		Onderhoud vervoermiddelen	€	26.000	€	26.000	€	28.873
3.4.3	4235		Onderhouddsfonds	€	-	€	-	€	-
3.4.3	4260		Schoonmaakkosten	€	76.000	€	63.000	€	67.635
3.4.3	4260		Milieubelasting Rioolbelasting En Reinigingsrechten	€	10.000	€	8.000	€	7.469
		**	**Subtotaal onderhoudskosten**	€	343.000	€	308.000	€	316.445
	43		**Energieverbruik**						
3.1	4300		Electriciteit	€	30.000	€	30.000	€	26.680
3.1	4310		Gas	€	35.000	€	35.000	€	26.804
3.4	4320		Water	€	5.000	€	5.000	€	2.373
3.1	4350		Benzine / oliën	€	26.000	€	26.000	€	19.314
3.1		**	**Subtotaal energieverbruik**	€	96.000	€	96.000	€	75.171
	44		**Belasting en verzekering**						
3.4.3	4400		Onroerende zaak belasting	€	14.000	€	14.000	€	3.636
3.4.3	4420		Waterschaps- en polderlasten	€	4.000	€	4.000	€	160
3.4.3	4435		Motorrijtuigenbelasting	€	11.000	€	11.000	€	6.911
3.4.3	4450		Brand- en bedrijfsschadeverzekering	€	12.000	€	12.000	€	892
3.4.3	4460		W.A. Verzekering / Wegam/ bestuurders aanspr.	€	25.000	€	25.000	€	25.073
3.4.3	4470		Motorrijtuigenverzekering	€	24.000	€	24.000	€	24.239
3.4.3	4471		Transport- , electronica- en overige verzekeringen	€	5.000	€	5.000	€	4.079
3.4.3		**	**Subtotaal belasting en verzekering**	**€**	**95.000**	**€**	**95.000**	**€**	**64.990**
	45/47		**Algemene kosten**						
	450		**Indirecte productiekosten**						
3.4.3	4500		Hulpstoffen	€	1.000	€	1.000	€	13
3.4.3	4502		Gereedschappen	€	6.000	€	6.000	€	2.826
3.4.3	4503		Verpakkingsmateriaal	€	-	€	-	€	7.568
3.4.3		*	**Subtotaal indirecte productiekosten**	€	7.000	€	7.000	€	10.406

Specificatie van de programma begroting 2019

					Primaire begroting 2019		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
	451		**Magazijn- en expeditiekosten**						
3.4.3	4510		Vracht op inkopen	€	-	€	-	€	-
3.4.3	4515		Vracht op verkopen	€	-	€	-	€	-
3.4.3		*	**Subtotaal magazijn- en expeditiekosten**	€	-	€	-	€	-
	455		**Verkoopkosten**						
3.4.3	45500		Reclamekosten	€	50.000	€	50.000	€	41.036
3.4.3	45550		Advertentiekosten	€	2.000	€	2.000	€	-
3.4.3	45600		Incasso kosten / oninbare vorderingen	€	2.000	€	2.000	€	906
3.4.3	45900		Overige Verkoopkosten	€	-	€	-	€	17-
3.4.3		*	**Subtotaal verkoopkosten**	€	54.000	€	54.000	€	41.925
	46/47		**Overige algemene kosten**						
3.4.3	4600		Telefoon en internet verbindingen	€	49.000	€	44.000	€	35.566
3.4.3	4610		Portokosten	€	8.000	€	8.000	€	14.221
3.4.3	4615		Kosten geluids- en omroepinstallatie	€	4.000	€	4.000	€	-
3.4.3	4630		Kantoorbenodigdheden	€	15.000	€	15.000	€	12.747
3.4.3	4642		Kosten personeelskrant	€	5.000	€	5.000	€	4.994
3.4.3	4650		Abonnementen en contributies	€	23.000	€	23.000	€	21.311
3.4.3	4680		Vergoeding van reiskosten	€	52.000	€	67.000	€	50.838
3.4.3	4700		Vergader- en representatiekosten	€	35.000	€	35.000	€	33.471
3.4.3	4720		Kosten Federatie	€	15.000	€	15.000	€	15.239
3.4.3	4725		Kosten bedrijfshulpverlening	€	10.000	€	10.000	€	11.695
3.4.3	4740		Kosten kantine	€	19.000	€	19.000	€	7.748
3.4.3	4750		Ondernemingsraad	€	20.000	€	20.000	€	4.130
3.4.3	4780		Accountantskosten	€	35.000	€	35.000	€	39.815
3.4.3	4790		Diverse algemene kosten onvoorzien	€	-	€	-	€	12.956
3.4.3		*	**Subtotaal overige algemene kosten**	€	290.000	€	300.000	€	264.731
		**	**Totaal algemene kosten**	€	351.000	€	361.000	€	317.062
		***	**Totaal overige bedrijfskosten**	€	1.283.000	€	1.258.000	€	1.133.378
	48		**Afschrijvingen**						
2.3	4800		Afschr. Grond- weg- en waterbouwkundige werken	€	-	€	-	€	-
2.3	48050		Afschrijving bedrijfsgebouwen	€	49.000	€	37.000	€	48.960
2.3	48200		Afschrijving machines, apparaten en installaties	€	65.000	€	73.000	€	49.243
2.3	48300		Afschrijving vervoermiddelen	€	42.000	€	25.000	€	15.957
2.3	48350		Afschrijving overige mat. activa	€	6.000	€	11.000	€	6.986
2.3		***	**Totaal afschrijvingskosten**	€	162.000	€	146.000	€	121.146
	49		**Rente lasten/rente baten**						
2.1	49010		Rente vaste geldleningen	€	-	€	-	€	519
2.1	49100		Rente rekening-courant te betalen	€	-	€	-	€	-
2.1	49200		Rente rekening-courant te ontvangen	€	-	€	-	€	0-
3.4.3	49600		Bank- en girokosten	€	2.000	€	2.000	€	2.098
2.1		***	**Totaal rente lasten / rente baten**	€	2.000	€	2.000	€	2.617
	95		**Diverse lasten**						
			Diverse lasten						
			Diverse lasten o.a. bestaande uit:						
3.4.3	9520		Advieskosten	€	-	€	-	€	60.850
3.4.3	9650		Overige Diverse Lasten	€	104.000	€	104.000	€	38.643
3.4.3	9650		Kosten ivm reorganisatie	€	-	€	-	€	77.583
		**	**Subtotaal diverse lasten**	€	104.000	€	104.000	€	177.077

Specificatie van de programma begroting 2019

					Primaire begroting 2019		Begrotings-wijziging 2018-1		Rekening verwachte uitkomst 2017
			Onvoorziene uitgaven						
3.4.3	**96**	***	**Onvoorziene uitgaven**	**€**	**50.000**	**€**	**50.000**	**€**	**-**
			Totaal bedrijfs- en financieringslasten	**€**	**6.128.000**	**€**	**5.543.000**	**€**	**4.818.520**
			Rijks- en gemeentelijke bijdragen						
4.1.1	96		Rijksbijdrage Wsw	€	9.265.000	€	9.543.000	€	10.225.478
4.1.1	96		Gementelijke bijdrage in de uitvoering van de P-Wet met een loonwaarde <70%	**€**	**-**	**€**	**-**	**€**	**-**
		***		**€**	**9.265.000**	**€**	**9.543.000**	**€**	**10.225.478**
			Onttrekking aan bestemmingsreserve	€	1.978.000-	€	1.561.000-	€	971.010-
			Toevoeging aan bestemmingsreserve	€	-	€	-	€	-
2.3	**96**	***	**Onttrekking aan bestemmingsreserve**	**€**	**1.978.000-**	**€**	**1.561.000-**	**€**	**971.010-**
6.0		***	**Onttrekking / toevoeging aan egalisatiereserve**	**€**	**133.000-**	**€**	**96.000**	**€**	**340.383**
4.2.2	**96**	***	**Gemeentelijke bijdrage in de exploitatie**	**€**	**-**	**€**	**-**	**€**	**-**

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Amstelland en de Meerlanden Werkorganisatie

Verklaring over de in de jaarstukken 2017 opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Amstelland en de Meerlanden Werkorganisatie (hierna: AM Match) gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de programmarekening over 2017 als van de activa en passiva van AM Match op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader van AM Match van 6 juli 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de programmarekening over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), en het Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van AM Match zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 158.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Verklaring over de in de jaarstukken 2017 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2017 andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder interne verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader van AM Match van 6 juli 2017.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Het dagelijks bestuur moet de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de gemeenschappelijke regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kader stellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde opbrengsten en kosten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 13 april 2018

KPMG Accountants N.V.

J.L.C. van Sabben RA

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 105
Datum B&W-besluit 22 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder mr. M. Veeningen
Afdeling Werk en Inkomen
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
B. Zonnenberg
020 - 540 48 38
b.zonnenberg@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en Samenleving (B&S)
op 6 juni 2018

Onderwerp

Jaarrekening 2017, Begrotingswijziging 2018-1 en Begroting 2019 AM match.

Gevraagd besluit

De Jaarrekening 2017, de Begrotingswijziging 2018-1 en de Begroting 2019 van AM match voor kennisgeving aan te nemen en geen zienswijze in te dienen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Ondersteuning bieden richting arbeid aan de volgende drie doelgroepen:
   a. de doelgroep met verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon;
   b. de doelgroep Wet Sociale Werkvoorziening (WSW);
   c. de doelgroep die in aanmerking komt voor het nieuw beschut werk.
2. Met behulp van AM match uitvoering geven aan de Participatiewet binnen de beleidsmatige- en financiële kaders uit *Meer Meedoen. Beleidsplan Participatiewet 2015-2018*.
3. Een gezonde financiële huishouding van AM match en gemeenten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Uitvoering geven aan de dienstverlening aan de drie genoemde doelgroepen binnen de financiële kaders van de begroting.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1 sociaal domein, onderdeel 1.2 Participatiewet.

Aanleiding

De aanleiding voor het nu voorliggende besluit vloeit voort uit het bij AM match positioneren van de dienstverlening voor de hierboven genoemde doelgroepen. De specifieke mogelijkheid voor de gemeenteraad om een zienswijze in te brengen wordt geboden op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

Argumenten

Jaarrekening 2017.

WSW.
De deelnemende gemeenten hebben in 2017 een budget toegekend gekregen die goed was voor een gezamenlijke taakstelling van 416,3 standaard eenheden. In 2017 zijn gemiddeld 405,1 standaard eenheden gerealiseerd. Hierdoor was er een onderrealisatie van totaal 11,2 standaard eenheden. De onderrealisatie werd veroorzaakt doordat de uitstroom hoger was dan door het Ministerie was berekend voor de deelnemende gemeenten. De lagere bezetting vormt bij de gemeenten in 2017 een voordeel in het participatiebudget. Er is geen terugbetalingsverplichting bij onderbezetting. Voor de

gemeente Amstelveen zijn in 2017 79 standaard eenheden gerealiseerd.

Bijstandsgerechtigden met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon.
Vanaf 1 juli 2016 voert AM match de Participatiewet uit voor bijstandsgerechtigden met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Bij AM match ligt de taak om deze inwoners te activeren en te bemiddelen naar betaald werk. Bij het activeren en motiveren wordt gebruik gemaakt van de training *Match je perspectief*. Tijdens de training wordt samen met de deelnemer actief gezocht naar een passende werkplek. Begin 2017 werden de afgesproken resultaten (50% van de aangemelde kandidaten vindt een baan binnen 12 weken) nog niet gerealiseerd. Vanaf februari 2017 zijn verbeterpunten doorgevoerd. Eén van de verbeteringen is dat de termijn waarop de kandidaten geplaatst worden bij een werkgever is verlengd naar 26 weken. Daarnaast is afgesproken dat een aantal bijstandsgerechtigden met een loonwaarde tot 70% die door de gemeenten waren geplaatst en jobcoaching nodig hebben door de gemeente worden overgedragen aan AM match. Deze overdracht is eind 2017 afgerond. Vanuit de gemeente Amstelveen zijn 55 deelnemers gestart met de training *Match je perspectief*. In totaal zijn 16 van de Amstelveense deelnemers geplaatst bij een werkgever.

Nieuw beschut.
AM match voert ook het nieuw beschut werk uit. Eind 2017 waren er 13 werkplekken gerealiseerd (taakstelling voor de gezamenlijke gemeenten was 28 personen). Deze vertegenwoordigen een aantal van 8,5 fte per einde 2017. Het nieuw beschut werk is door een aanpassing van de Participatiewet inmiddels meer dwingend aan de gemeenten opgelegd. De gezamenlijke taakstelling voor de AM-gemeenten is om in 2018 in totaal voor 49 personen een beschutte werkplek te realiseren. Voor Amstelveen betekent dit in 2018 een aantal van 16 beschutte werkplekken. Zoals in de rest van Nederland is het ook in Amstelveen lastig om de taakstelling van de Rijksoverheid te halen.

Begrotingswijziging 2018-1.
In de primaire begroting voor 2018 was een positief resultaat begroot van € 150.000,-. In de gewijzigde begroting 2018-1 komt het verwachte resultaat uit op een positief resultaat van € 96.000,-. Aan deze afname van € 54.000,- liggen enkele oorzaken ten grondslag. De oorzaken liggen voornamelijk in een lagere netto toegevoegde waarde voor de WSW-doelgroep. Deze afname bedraagt € 153.000,-. Daarnaast spelen de lagere aantallen voor de begeleiding van de participatiedoelgroep een rol. Deze lagere aantallen betreffen 19 personen nieuw beschut en 60 personen uit de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Aangezien een deel van de overheadkosten via het tarief van de jobcoaching wordt verrekend leidt de daling van de jobcoaching voor een belangrijk deel tot dit tekort. Daarentegen verbetert het verschil tussen de Rijksbijdrage en loonkosten WSW met een bedrag van € 265.000,-.

In de begrotingswijziging 2018 wordt het volgende globaal overzicht gegeven van de wijzigingen ten opzichte van de primaire begroting 2018.

a. De netto toegevoegde waarde WSW en de overige netto toegevoegde waarde neemt af met € 153.000,-.
b. Het saldo netto toegevoegde waarde en loonkosten doelgroep daalt met € 27.000,-.
c. De overige bedrijfskosten nemen af met € 44.000,-.
d. Het verschil tussen de loonkosten WSW en de Rijksbijdrage verbetert met € 265.000,-.
e. De onttrekking uit het sociaal herinvesteringsfonds ten behoeve van de dekking van de jobcoaching neemt af met € 237.000,-.

Primaire Begroting 2019.
In de primaire begroting 2019 wordt een uitgebreide toelichting gegeven op de plannen voor het komende jaar en voor de jaren 2020 tot en met 2023. In de begroting zijn de uitgangspunten verwerkt die medio maart 2018 bekend waren. Een nadere toelichting op de mogelijke gevolgen van de economische ontwikkelingen, de Participatiewet en de bezuinigingen van het Rijk is opgenomen in de risicoparagraaf. Belangrijk is om te melden dat het resultaat sterk afhankelijk is van de Rijksbijdrage. Door het nieuwe verdeelmodel

wordt de Rijksbijdrage in de maand mei van het begrotingsjaar definitief, en gelijk worden voorlopige schattingen afgegeven voor de jaren daarna. De voorlopige inschatting van de Rijksbijdrage voor de WSW is gebaseerd op de informatie die in september 2017 bekend is gemaakt. De hoogte van de definitieve Rijksbijdrage is afhankelijk van het landelijk aantal WSW-medewerkers per 31 december van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Bij een grotere landelijke uitstroom kan de Rijksbijdrage per WSW-standaard eenheid hoger worden, bij kleinere uitstroom kan die lager worden.

In de begroting 2019 is gerekend met de taakstelling die gemeenten hebben voor het nieuw beschut werk. Voor 2019 zijn 55 werkplekken begroot. Voor Amstelveen betekent dit dat in 2019 19 beschutte werkplekken moeten worden gerealiseerd. In de afgelopen jaren is gebleken dat het moeilijk is de taakstelling te realiseren. In de begroting van AM match betekent dit een risico van € 6.200 per niet gerealiseerde plek vanwege niet gedekte overheadkosten.

Begroot resultaat 2019.
Het resultaat voor 2019 is begroot op een tekort van € 133.000,-. Dit resultaat realiseert AM match ondanks de afname van de Rijksbijdrage WSW door de activiteiten uit te breiden naar de nieuwe doelgroepen in de Participatiewet. Door de uitbreiding van de doelgroep en de afspraken die gemaakt zijn ten aanzien van de doorbelasting van kosten naar de verschillende producten worden de overheadkosten ook verdeeld over deze doelgroepen. Hierdoor worden de kosten die op de WSW-doelgroep drukken verlaagd. Voorgesteld wordt het tekort in 2019 te financieren uit het positieve resultaat dat in 2017 is gerealiseerd.

Rijksbijdrage.
Vanuit de historie werd door het Rijk de ontwikkeling in de loonkosten van de WSW-medewerkers automatisch en structureel gecompenseerd in de Rijksbijdrage. Echter sinds 2010 heeft het Rijk op de compensatie geen consistent beleid meer gevoerd. Hierdoor is de omvang van de Rijksbijdrage, die een grote invloed heeft op de exploitatie, een onzekere factor geworden. Voor 2018 en 2019 lopen er nog wel afspraken over compensatie van de loonontwikkeling.

Kanttekeningen

Zoals al bij de evaluatie naar voren kwam blijft het realiseren van de begrote aantallen plaatsingen een aandachtspunt. Dit geldt met name voor de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon. Daarnaast speelt dit bij het realiseren van de aantallen beschutte werkplekken. Bij de evaluatie is dit aan de orde geweest. Vanuit het bestuur van AM match zal kritisch worden gevolgd of het aantal plaatsingen uit deze doelgroepen verder kan worden opgevoerd.

Financiën

De dienstverlening aan de doelgroep met een verdiencapaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon kan ook in 2019 nog gefinancierd worden uit de herinvesteringsreserve.
Bij de start van AM match is afgesproken dat de eerste jaren het herinvesteringsfonds hiervoor zou worden ingezet en dat vervolgens deze kosten direct vanuit de gemeentebegroting zouden worden betaald. Bij de evaluatie is gebleken dat de investering in deze doelgroep niet één op één wordt terugverdiend door de besparing die wordt gerealiseerd op het budget voor bijstandsuitkeringen. Om deze reden wordt dit als risico meegenomen in de Perspectiefnota 2019. Bij het opstellen van de nieuwe beleidsnota zal dit verder zijn plaats krijgen.

Communicatie

Het bestuur van AM match wordt op de hoogte gesteld van de besluitvorming in de gemeenteraad.

Procedure

Wanneer de gemeenteraad alsnog zou besluiten om een zienswijze in te dienen worden de Jaarstukken opnieuw geagendeerd voor het bestuurlijk overleg van AM match om deze zo nodig gewijzigd vast te stellen.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2017.
2. Begrotingswijziging 2018-1.
3. Begrotingswijziging 2019.
4. Verklaring accountant.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard	
	Gewijzigd aanvaard	
	Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

De Jaarrekening 2017, de begrotingswijziging 2018-1 en de begroting 2019 van AM match voor kennisgeving aan te nemen en geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H. B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	148
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.5
Omschrijving	Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam voert voor Amstelveen en omliggende gemeenten taken uit op grond van de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het doel is de gezondheid van de bevolking te beschermen en te bevorderen, het voorkomen en tijdig opsporen van ziekten onder de bevolking en het bevorderen van de openbare gezondheidszorg. De gemeenteraad wordt gevraagd zich uit te spreken over de jaarrekening 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en de begroting 2019 van dit samenwerkingsverband.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 103
Datum B&W-besluit 8 mei 2018
Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat
Afdeling Jeugd en Samenleving
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
R.J. van der Laan 020-5404220
r.j.van.der.laan@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op 6 juni 2018

Onderwerp
Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland (GR OGZ Amstelland).

Gevraagd besluit

1. Jaarrekening GR OGZ Amstelland 2017 voor kennisgeving aan te nemen en akkoord te gaan met:
   a. het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 2.783.925,-;
   b. het instellen van een reserve huisvesting ad € 300.000,-;
   c. het instellen van een reserve ten behoeve van de pilot hygiëne 2018 ad € 45.000,-;
   d. een toevoeging aan de algemene reserve van € 142.037,- ten behoeve van de actualisatie van de begroting 2018.
2. Geen zienswijze in te dienen tegen de geactualiseerde begroting van de GR OGZ Amstelland 2018 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 3.036.712,-.
3. Geen zienswijze in te dienen tegen de begroting GR OGZ Amstelland 2019 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 3.217.652,-.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het doel is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of specifieke groepen daarbinnen, het voorkomen en het tijdig opsporen van ziekten onder de bevolking en het bevorderen van de openbare gezondheidszorg.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De GGD Amsterdam is opgedragen uitvoering te geven aan alle taken op grond van de Wet publieke gezondheid (WPG) en een deel van de taken op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Hieronder vallen de bevorderingstaken, medische milieukunde, technische hygiënezorg, een deel van de openbare gezondheidszorg, infectieziektebestrijding en de jeugdgezondheidszorg.

De omvang van de taken is beschreven in Amstelland. Dit productenboek is op 5 april 2018 door het algemeen bestuur van de GR OGZ Amstelland vastgesteld . Het nieuwe basistakenpakket voor de jeugdgezondheidszorg was op 23 april 2015 reeds vastgesteld. De GGD Amsterdam geeft in rapportages, jaarrekening en jaarverslag, aan in hoeverre acties zijn uitgevoerd. Verder wordt er periodiek onderzoek (gezondheidspeiling en E-movo) gedaan om inzicht te krijgen in leefstijl en gezondheidstoestand van de inwoners. Hiermee kunnen de effecten van de acties gemonitord worden. Ten aanzien van de uitvoering van de genoemde taken heeft de GGD Amsterdam voor het jaar 2018 de begroting geactualiseerd en 2019 een begroting opgesteld. Deze begrotingen worden

aan u door de GR OGZ Amstelland voor zienswijze aan u voorgelegd. Verder wordt de jaarrekening 2017 aan u ter kennisgeving aangeboden.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1.

Aanleiding

De gemeenten zijn in het kader van de WPG verantwoordelijk voor de uitvoering van openbare gezondheidszorgtaken. Overeenkomstig de bepalingen in de GR OGZ Amstelland heeft het lichaam de taak het doen uitvoeren van de gemeentelijke taken bij of krachtens de wet voor zover deze taken behoren tot het gezamenlijke en aanvullende takenpakket. De GGD Amsterdam is aangewezen als uitvoerende organisatie en administratiekantoor voor de GR OGZ Amstelland. Het bestuur van de GR heeft op 5 april 2018 de jaarrekening 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en de begroting 2019 voorlopig (in afwachting van eventuele ingediende zienswijzen) vastgesteld.

Argumenten

Jaarrekening 2017.
Het jaar 2017 stond in het teken van het verbeteren en versterken van de inhoudelijke samenwerking tussen de OGZ Amstelland en de GGD. Er zijn diverse werkafspraken gemaakt. Tevens is er een start gemaakt om het basispakket van de taken, met uitzondering van de jeugd gezondheidszorg (JGZ), op te gaan stellen. Daarnaast zijn in 2017 alle gegevens van de gezondheidsmonitor verwerkt, waarmee alle nieuwe data aan het eind van 2017 beschikbaar zijn gesteld via https://www.ggdgezondheidinbeeld.nl/.

In de bestuurlijke samenvatting van de jaarrekening 2017 wordt een overzicht gegeven van uitgevoerde werkzaamheden.

Financiële ontwikkelingen.
In de realisatie 2017 worden de kosten per product over het algemeen licht overschreden. Bij epidemiologie zijn de kosten achtergebleven bij de begroting vanwege het openstaan van vacatures. De afdeling JGZ kent een overschrijding vanwege een in 2017 afgesproken formatie uitbreiding met onder andere een teamleider.

Het resultaat voor bestemming 2017 bedraagt € 11.958,- negatief. Voorgesteld is het negatieve resultaat te verrekenen met het beschikbare resultaat uit voorgaand jaar.

Afwikkeling jaarrekening 2016.
Tijdens de zeer late (november 2017) accountantscontrole bleek de jaarrekening 2016 op een aantal punten niet aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BVV) te voldoen. In totaal is hierdoor vanuit de jaarrekening 2016 € 487.037,- vrijgevallen.

Er wordt voorgesteld om in de bestemming 2017 twee specifieke reserves te creëren:
a. een reserve huisvesting € 300.000,-. De reserve huisvesting kan, conform de Gemeenschappelijke Regeling, gevuld worden tot maximaal 5% van de bijdrage van de Amstelland gemeenten en dient ter vervanging van de vrijgevallen voorziening groot onderhoud;
b. een reserve pilot Hygiëne € 45.000,-. Deze pilot zal in 2018 worden uitgevoerd waardoor de reserve in 2018 direct zal worden gebruikt.

Het resterende bedrag van € 142.037,- wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De reserve overschrijdt hiermee het in de Gemeenschappelijke regeling opgenomen maximum

van 10%, maar zal direct in 2018 worden gebruikt voor de meerkosten ten gevolge van de actualisatie van de begroting 2018.

Geactualiseerde begroting 2018.
Gezien de aanzienlijke negatieve financiële ontwikkelingen binnen de begroting van de GGD wordt voorgesteld om de vastgestelde begroting te actualiseren. Dit is op zich niet gebruikelijk maar gewenst om het tekort bij de afrekening over 2018 te beperken. Hieronder volgen in het kort de belangrijkste ontwikkelingen:

Het percentage nominale ontwikkeling wat gebruikt is in de oorspronkelijke begroting 2018 week zover af van de werkelijke nominale ontwikkeling dat we dit hebben meegenomen in de actualisatie 2018 (er was gerekend met 1,20% op personeel, de werkelijke percentages zijn 2,80% op personeel en 1,60% op materieel). De pilot Hygiëne zal in 2018 worden uitgevoerd. Bij de jaarrekening 2017 is daarom voorgesteld om een bestemmingsreserve voor deze pilot te creëren. Zowel de dotatie aan de reserve huisvesting (voorheen de voorziening groot onderhoud) als de post kosten Voormalig personeel is geschrapt. De reserve huisvesting is tot het maximum gevuld en de post kosten Voormalig personeel werd inconsequent geboekt en is daarom niet meer opgenomen. De bijdrage Jeugdgezondheidszorg stijgt, naast nominaal, door herwaardering van de functie verpleegkundige en functiedifferentiatie van de artsen. In totaal gaat het om € 272.000,-.

Geadviseerd wordt om:
a. het tekort grotendeels te dekken uit de bedragen die zijn toegevoegd aan de reserves bij de jaarrekening 2017 ad € 187.000,- (algemene reserve € 142.000,- en pilot Hygiëne € 45.000,-);
b. het resterend tekort van € 85.000,- mee te nemen bij de afrekening over het jaar 2018.

Begroting 2019.
De begroting 2019 is gebaseerd op het takenpakket van die binnen de gemeenschappelijke regeling door de GGD wordt uitgevoerd. Voor het opstellen van de begroting is de geactualiseerde begroting van 2018 als basis genomen. De stijging van de kosten met € 406.000,- is als volgt te onderbouwen:

1.	€ 40.000,-	Jeugdgezondheidszorg, na-ijleffect herwaardering Jeugd verpleegkundige
2.	€ 32.000,-	Inspectie Kinderopvang
3.	€ 95.000,-	Nominale ontwikkeling ad 1,50%
4.	€ 281.000,-	Overheveling entgelden naar de gemeenten
5.	€ 3.000,-	Diverse oorzaken
6.	€ - 45.000,-	De pilot hygiëne is per abuis ook toegevoegd aan de begroting 2019, deze wordt weer afgetrokken.

Met ingang van 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het Rijksvaccinatieprogramma binnen de kaders die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) opstelt. Als gevolg daarvan zal het Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het macro budget overhevelen van het RIVM naar de gemeenten. In de decembercirculaire 2018 worden de bedragen bekend gemaakt. Voor Amstelveen gaat het waarschijnlijk om € 128.000,-.

Dit betekent het volgende voor de begroting 2019.

Begroting 2019		
GR OGZ Amstelland	Aalsmeer	€ 1.130.827
GR OGZ Amstelland	Amstelveen	€ 3.217.652
GR OGZ Amstelland	Diemen	€ 1.033.339
GR OGZ Amstelland	Ouder-Amstel	€ 501.558
GR OGZ Amstelland	Uithoorn	€ 1.074.573
Eindtotaal		€ 6.957.949

Kanttekeningen

Het takenpakket bestaat grotendeels uit wettelijke taken. De gemeenten kunnen hierop over het algemeen weinig invloed uitoefenen. De beleidsvrijheid komt tot uitdrukking op het terrein van lokaal gezondheidsbeleid. Het gezondheidsbeleid zal onderdeel worden van de nog op te stellen WMO nota.

Financiën

De bijdrage 2017 is vastgesteld op € 2.783.925,-. De accountant controle wordt half mei uitgevoerd. De controle is voor de raadsbehandeling afgerond.

De bijdrage voor de geactualiseerde begroting 2018 is vastgesteld op € 3.036.712,-. Dit bedrag past niet binnen de financiële kaders van de gemeentelijke meerjarenbegroting. Voor 2018 wordt het tekort grotendeels gedekt vanuit de begroting van de gemeenschappelijk regeling.
Een resterende verwachte tekort van € 83.000,- voor de deelnemende gemeenten. Dit wordt verrekenen bij de afwikkeling over 2018. Op dit moment is er geen extra bijdrage vanuit de gemeente begroting nodig.

De bijdrage voor de begroting 2019 is vastgesteld op € 3.217.652,-. Dit bedrag past niet binnen de financiële kaders van de gemeentelijke meerjarenbegroting. In de perspectiefnota 2019 is daarom een bedrag van € 282.000,- aangevraagd. Voor 2019 is inmiddels bekend dat het RIVM het Rijksvaccinatieprogramma gaat overdragen aan de Gemeenten. Als gevolg daarvan zal VWS het macro budget overhevelen van het RIVM naar de gemeenten. In de decembercirculaire 2018 worden de bedragen bekend gemaakt. Voor Amstelveen gaat het waarschijnlijk om € 128.000,-.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Na behandeling in de raden wordt de begroting 2019 definitief vastgesteld door het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling en toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord Holland.

Bijlagen

Jaarrekening GR OGZ Amstelland 2017.
Bestuurlijke samenvatting jaarrekening 2017.
Geactualiseerde Begroting GR OGZ Amstelland 2018.
Begroting GR OGZ Amstelland 2019.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland 2017 voor kennisgeving aan te nemen en akkoord te gaan met:
    a. het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 2.783.925,-.
    b. het instellen van een reserve huisvesting ad € 300.000,-.
    c. het instellen van een reserve ten behoeve van de pilot hygiëne 2018 ad € 45.000,-
    d. een toevoeging aan de algemene reserve van € 142.037,- ten behoeve van de actualisatie van de begroting 2018.
2. Geen zienswijze in te dienen tegen de geactualiseerde begroting van de gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland 2018 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 3.036.712,-.
3. Geen zienswijze in te dienen tegen de begroting Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland 2019 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 3.217.652,-.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier,

de heer drs. M.C.C. Philips

De voorzitter,

de heer drs. H.B. Eenhoorn

Jaarstukken 2017

GR OGZ Amstelland

Versie: 1.9

Datum: 20-04-2018

Gemeente Aalsmeer

Gemeente Amstelveen

Gemeente Diemen

gemeente Ouder-Amstel

Gemeente Uithoorn

Inhoudsopgave

1 Voorwoord **3**

2 Programmaverantwoording **5**
2.1 Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering 6
2.1.1 Epidemiologie 6
2.1.2 Gezondheidsbevordering 7
2.1.3 Beleidsadvisering 10
2.2 Milieu en Gezondheid 11
2.3 Algemene infectieziekten, soa-aids en tuberculosebestrijding 14
2.3.1 Algemene infectieziekten 15
2.3.2 TBC bestrijding 16
2.3.3 SOA Polikliniek 17
2.4 Hygiëne en Inspectie 18
2.4.1 Inspectie Kinderopvang 18
2.4.2 Hygiëne 19
2.4.3 Legionella preventie 20
2.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet) 21
2.6 Forensische geneeskunde 24
2.7 Jeugdgezondheidszorg 26
2.7.1 Resultaten 2017 27
2.7.2 Waar willen we aan werken in 2018? 42
2.7.3 Financiën 45
2.8 Bedrijfsvoering 46
2.9 Algemene dekkingsmiddelen 47
2.10 Onvoorzien 47

3 Verplichte paragrafen **48**
3.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 48
3.1.2 Onderhoud kapitaalgoederen 51
3.1.3 Financiering 51
3.1.4 Bedrijfsvoering 52
3.1.5 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT) 52

4 Jaarrekening **53**
4.1 Balans per 31 december 2017 53
4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2017 55
4.3 Toelichtingen 56
4.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 56
4.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2017 57
4.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2017 60
4.3.4 Overzicht van het exploitatiesaldo naar taken / activiteiten 61
4.4 Resultaat per gemeente 63
4.5 Resultaatbestemming 2017 68

5 Controle verklaring **69**

1 Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2017 van de Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland.

Beleid

Het jaar 2017 stond in het teken van het verbeteren en versterken van de inhoudelijke samenwerking tussen de OGZ Amstelland en de GGD. Er zijn diverse werkafspraken gemaakt. Tevens is er een start gemaakt om het basispakket van alle taken, met uitzondering van JGZ, op te gaan stellen. Dit pakket wordt in 2018 ter vaststelling voorgelegd. Daarnaast zijn in 2017 alle gegevens van de gezondheidsmonitor verwerkt, waarmee alle nieuwe data aan het eind van 2017 beschikbaar zijn gesteld via https://www.ggdgezondheidinbeeld.nl/.

Financieel

Het jaar is afgesloten met een negatief resultaat van € 11.958. Het resultaat 2017 wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschrijding bij JGZ (al gemeld in de Marap 2017), het incidentele overschot bij Epidemiologie, lagere kosten Huisvesting, het niet doteren aan de voorziening Groot onderhoud omdat deze is opgeheven (en al ver boven het toegestane maximum zat) en de vrijval van twee reserves.

Bedrijfsvoering & huisvesting

Geen opvallende zaken.

Reserves & Voorzieningen

Er worden een aantal voorstellen gedaan in de bestemming 2017 om reserves te creëren: een reserve huisvesting, reserve pilot Hygiëne en een toevoeging aan de algemene reserve ten behoeve van de Actualisatie 2018. De reserve huisvesting kan, conform de Gemeenschappelijke Regeling, gevuld worden tot maximaal 5% van de bijdrage van de Amstelland gemeenten en dient ter vervanging van de vrijgevallen voorziening groot onderhoud. Deze voorziening is vrijgevallen omdat de voorziening niet meer aan de voorschriften van het BBV voldeed. Het onderhoud betrof dagelijks onderhoud waarvoor geen voorziening getroffen mag worden. De voorziening onderhoud was gekoppeld aan het regionale huisvestingsplan. Dit plan is, met uitzondering van de JGZ locatie Amstelveen, uitgevoerd. Op basis van de gemeenschappelijke regeling kan wel een reserve huisvesting aangehouden worden.

De reserve pilot Hygiëne is ter dekking van de kosten in 2018, en aan de algemene reserve wordt het restant van het resultaat voor bestemming ter dekking van de meerkosten in de actualisatie 2018. De reserves Triple P en balie Brede Hoed zijn opgeheven, en de saldi zijn vrijgevallen in het resultaat voor bestemming.

Beslispunten

- Instemmen met het verrekenen van het negatieve resultaat ad € 11.958 met het beschikbare resultaat uit voorgaand jaar.
- Instemmen met het instellen van een reserve huisvesting ad € 300.000 vanuit de vrijval van de voorziening Groot onderhoud uit 2016 (5% van de bijdrage GR OGZ Amstelland).
- Instemmen met het instellen van een reserve pilot Hygiëne ad € 45.000.
- Instemmen met het toevoegen van € 142.037 aan de algemene reserve / weerstandsvermogen ter dekking van de hogere kosten actualisatie 2018.

2 Programmaverantwoording

De GR OGZ Amstelland is er primair voor de uitvoering van de wettelijke taken (Wet publieke gezondheid) en losse afgesproken taken.

De leden van het algemeen bestuur in 2017 waren:

Naam	Functie	Werkzaam in gemeente
Wethouder zorg de heer Raat	Voorzitter	Amstelveen
Wethouder zorg de heer Verburg	Lid	Aalsmeer
Wethouder zorg de heer Grondel	Lid	Diemen
Wethouder zorg mevrouw Korrel-Wolvers	Lid	Ouder-Amstel
Wethouder zorg mevrouw Zijlstra	Lid	Uithoorn

Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
De Wet publieke gezondheid bepaalt, dat elke veiligheidsregio een GGD in stand moet houden en een aantal taken op het terrein van publieke gezondheid gezamenlijk uit moet voeren. Deze gezamenlijkheid is bedoeld om ook in tijden van een crisis een goed werkende organisatie op regionaal niveau te hebben, die gemeenten kunnen ondersteunen bij de aanpak van de crisis. De deelnemende gemeenten in deze gemeenschappelijke regeling hebben deze gemeenschappelijke regeling opgericht met het doel de taken op het terrein van de publieke gezondheid in gezamenlijkheid uit te voeren om op die manier invulling te geven aan de artikelen 1 en 2 van de Wet publieke gezondheid.

Er is daarbij sprake van de volgende onderscheidende basisproducten:

- Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering
- Milieu en Gezondheid
- Infectieziektebestrijding, soa-aids en tuberculosebestrijding
- Inspectie Kinderopvang
- Legionella preventie
- Jeugdgezondheidszorg
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
- Beschikbaarheid Lijkschouwing

De uitvoering van de taken is belegd bij de GGD Amsterdam.

Verantwoording over deze basisproducten en projecten vindt plaats op de volgende pagina's.

2.1 Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

2.1.1 Epidemiologie

Algemeen

De doelstelling van deze activiteit is om onderzoek te doen naar gezondheidsverschillen in de regio Amstelland, naar de gezondheid van jongeren, volwassenen en ouderen. Het onderzoek betreft:

1. Epidemiologisch onderzoek naar de frequentie en verspreiding van gezondheidsproblemen onder de bevolking evenals naar (beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare) determinanten die hieraan te grondslag liggen;
2. Kwalitatief onderzoek ter exploratie van determinanten van gezondheid en welzijn;
3. Effectevaluatie onderzoek naar de mate waarin beoogde doelstellingen van een preventieprogramma/beleid zijn bereikt (doelrealisatie).

De afdeling Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Zorginnovatie (EGZ) is onderdeel van de RvE GGD Amsterdam en meet de staat van de gezondheid van de bevolking in Amsterdam en de Amstelland gemeenten. De onderzoeksresultaten worden meegenomen in het gezondheidsbeleid en toegepast bij gezondheidsbevordering en zorginnovatie. Hierbij kan gedacht worden aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, een gezonde school of een gezonde wijk.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Jeugdgezondheidsmonitor (4-19 jaar)
Alle Gemeenten
In de regio Amstelland worden jaarlijks door de GGD Amsterdam gegevens verzameld ten behoeve van de preventieve gezondheidsonderzoeken (PGO) door de Jeugdgezondheidszorg. De monitor gegevens worden jaarlijks gepubliceerd op Gezondheid in Beeld (GIB), de interactieve website van de GGD Amsterdam.

Gezondheid in Beeld
Alle Gemeenten
'Gezondheid in Beeld' is een makkelijk toegankelijke en interactieve website die inzicht geeft in de gezondheid, het welzijn, de leefstijl en de leefomgeving van de bevolking in het werkgebied van de GGD Amsterdam. Gezondheid in Beeld wordt gevoed door gegevens uit de diverse monitorstudies die binnen de GGD Amsterdam plaatsvinden. Uniek is dat de bezoeker zelf bepaalt welke informatie hij/zij wil zien. Na het kiezen van een informatiebron en onderwerp wordt de informatie op het scherm getoond in de vorm van tabellen, kaarten, taartgrafieken, histogrammen en lijndiagrammen.

Gezondheidsmonitor
Najaar 2016 heeft de GGD Amsterdam een gezondheidsmonitor uitgevoerd onder volwassenen van 19 jaar en ouder in Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. De doelstelling van de Gezondheidsmonitor 2016 is het verkrijgen van inzicht in de gezondheid en determinanten van de gezondheid van zelfstandig wonende volwassen inwoners. In totaal vulden ruim 6.500 inwoners uit de regio Amstelland de vragenlijst in (respons van 44%).

Op 3 juli 2017 zijn de eerste resultaten voor een 20-tal onderwerpen gepubliceerd via de website 'Gezondheid in beeld', die is uitgebreid voor de regio Amstelland. Op 12 december 2017 zijn voor de vijf gemeenten rapportages 'Gezondheid in Beeld' gepubliceerd met cijfers over gezondheid en functioneren,

psychosociale gezondheid, leefstijl, zorg en hulp en de leefomgeving. In de rapportages worden voor de verschillende gezondheidsthema's de risicogroepen benoemd, trends beschreven, en gezondheidsverschillen tussen de wijken/woonkernen van de gemeenten gepresenteerd. Lokale cijfers kunnen voor een groot aantal thema's ook vergeleken worden met landelijke gegevens.

2.1.2 Gezondheidsbevordering

De Gezonde school VO: Beweeg- en sportgedrag

In overleg met de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG) ontwikkelen we een preventieaanbod voor de instellingen voor voortgezet onderwijs, de leerlingen en hun ouders. Op alle scholen waar het schoolprofiel daar aanleiding toe geeft, worden de thema's voeding en bewegen besproken en wordt met de school gekeken welk beleid nodig is. Er is onder andere veel aandacht voor het stimuleren van een gezond aanbod in de schoolkantine. Voor ouders wordt gewerkt aan opvoedondersteuning die past bij de ontwikkelingsfase van hun pubers. In schooljaar 2018 zal er een concreet en onderbouwd aanbod beschikbaar zijn voor opvoedondersteuning aan ouders. In december 2017 hadden 7 scholen in Amstelland een gezonde schoolkantine (3 in Amstelveen, 1 in Uithoorn en 3 in Aalsmeer).

De Gezonde school Voortgezet Onderwijs (VO): Genotmiddelengebruik

Amstelveen:

In Amstelveen is preventie genotmiddelen een belangrijk onderdeel van de Gezonde School aanpak. Alle vier de VO scholen pakte het thema op. Naast de lessen voor de leerlingen werden er op drie scholen ouderbijeenkomsten met interactief theater georganiseerd, waarmee 250 ouders bereikt werden. 19 klassen kregen les over tabak en 11 over alcohol. 25 mentoren werden bijgeschoold over het bijtijds signaleren van riskant gebruik. De financiering van genotmiddelenpreventie liep in 2017 voor het eerst via een overeenkomst met Brijder jeugd, met wie intensief samen wordt gewerkt. Brijder verzorgt op alle scholen spreekuren voor leerlingen.

Aalsmeer:

Met beide VO scholen in Aalsmeer is een uitstekende werkrelatie. Binnen het kader van de Gezonde School benadering zijn afspraken gemaakt over het uitvoeren van genotmiddelenpreventie. Dat betrof de methode Frisse Start in de brugklas (8 klassen), stevig alcoholbeleid rond schoolfeesten en deelname aan een themaweek. Beide scholen hebben een rookvrij schoolterrein. Ouders werden op algemene ouderavonden geïnformeerd over het beleid dat op school gehanteerd wordt. Op één school was bovendien een ouderavond met theater over opvoeding en genotmiddelen, bezocht door 40 ouders.

Uithoorn

De Praktijkschool Uithoorn heeft het onderwerp alcohol opgepakt. Er worden lessen gegeven en er werd een ouderavond gepland. Het aantal aanmeldingen was helaas tot twee maal toe onvoldoende om de avond door te laten gaan. Daarom werd er in september 2017 tijdens een algemene ouderavond aandacht besteed aan alcohol en opvoeding. Het schoolplein is al een jaar rookvrij. Uniek is de aanpak in de bovenbouw. Samen met het Trimbos, Brijder en MEE werd op praktijkschool Uithoorn het project 'Take it personal' uitgevoerd, waarbij leerlingen uit het derde leerjaar 6 intensieve, op maat ontworpen, workshops kregen. Het project is half december met een zeer positieve evaluatie afgerond.
Met de twee andere scholen voor voortgezet onderwijs is overlegd, maar de uitvoering vindt pas in het volgende schooljaar plaats, m.n. op Thamen.

De Gezonde School: Relaties en Seksualiteit

Amstelveen:
In schooljaar 2016/2017 hebben drie Amstelveense scholen als onderdeel van de Gezonde School benadering uitvoering gegeven aan seksuele vorming. Daarbij werd 'Lang Leve de Liefde' in alle klassen van het tweede leerjaar uitgevoerd op de vmbo-afdelingen.

Aalsmeer:
In schooljaar 2016/2017 hebben beide Aalsmeerder VO scholen als onderdeel van de Gezonde School benadering gekozen voor implementatie van Lang Leve de Liefde. De mentoren werden door de GGD getraind en alle tweedejaars leerlingen kregen de lessen. Bij één school werd in bovendien in samenwerking met Qpido Sexting en Grooming behandeld. Voor het nieuwe schooljaar staan deze programma's inmiddels weer ingepland en zijn al enkele nieuwe docenten getraind in najaar 2017.

Jij en Je Gezondheid VO/MBO

Jij en je gezondheid wordt op alle scholen in regio Amsterdam/Amstelland afgenomen als onderdeel van de PGO contactmomenten (leerjaar 2 en leerjaar 4). Indien nodig wordt nader onderzoek ingezet. De data van Jij en je gezondheid schooljaar 2016-2017 zijn verzameld, opgeschoond en gepubliceerd op Gezondheid in Beeld. Deze data is ook beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek.

In het schooljaar 2016-2017 hebben in totaal 38.216 leerlingen de vragenlijst ingevuld (regio Amsterdam/Amstelland, Zaanstreek-Waterland, Drenthe en Rijnmond). Vanaf het schooljaar 2017-2018 zijn vier nieuwe regio's aangesloten bij Jij en Je gezondheid: GGD Flevoland, GGD IJsselland, GGD Groningen en Rivas Careyn (regio Zuid-Holland Zuid). In de periode september tot en met december 2017 is de vragenlijst in totaal door 72.667 leerlingen ingevuld (alle regio's samen). Dit is ook voor de regio Amstelland van belang, aangezien de uitkomsten in een grotere populatie te vergelijken zijn én de ontwikkeling van jij en je gezondheid in meerdere regio's tegelijk gebeurt, waardoor de kwaliteit waar mogelijk verder kan verbeteren.

Trammelant in Tandenland

Amstelveen en Aalsmeer
In schooljaar 2016-2017 werken 3 basisscholen met Trammelant in Tandenland. In de eerste helft van 2017 is een Tandenland-app ontwikkeld en uitgetest bij de doelgroep. Deze app bevat een tandenpoetstimer, filmpje, poetsinstructie en informatie voor ouders. De app is vanaf schooljaar 2017-2018 ingezet. Via een persbericht is er via verschillende media aandacht geweest voor de app, waaronder Ouders van Nu. In 2017 is de app 9.611 keer gedownload.

Jeugdpreventiewijzer

Alle Gemeenten
Steeds meer programma's die op de Jeugdpreventiewijzer zijn opgenomen, zijn erkend door een officiële erkenningscommissie. Dit betekent dat de kwaliteit van het aanbod omhoog is gegaan. De Jeugdpreventiewijzer telt momenteel 159 programma's. Opnamecriteria zijn opnieuw vastgesteld. Steunpunt Seksueel Geweld is gestopt met de papieren uitgave van het preventieaanbod. De preventieprogramma zijn opgenomen in de Jeugdpreventiewijzer.

Stoptober

Alle Gemeenten

In 2017 deed de GGD Amsterdam voor het derde jaar op rij mee aan de campagne Stoptober; 28 dagen in oktober niet roken. De Stoptober activiteiten van GGD Amsterdam bestonden uit werving van gemeenten en (zorg)organisaties, berichtgeving in (sociale) media en overige acties. Landelijk hebben 57.255 deelnemers meegedaan aan Stoptober 2017. Dit is meer dan het aantal deelnemers in 2016 (53.300). Over het aantal deelnemers in Amsterdam en de Amstelland Gemeenten zijn helaas geen cijfers beschikbaar Vanuit de Amstelland gemeenten hebben Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel deelgenomen.

Valpreventie

Amstelveen en Aalsmeer

De Adviseur Gezondheid en Welbevinden heeft 3 cursussen In Balans met 41 deelnemers en 1 cursus Zicht op Evenwicht met 8 deelnemers georganiseerd. Ze heeft deelgenomen aan 4 gesprekken met o.a. de gemeente, Reos en de zorgverzekeraar Z&Z over samenwerking rondom valpreventie in Amstelveen en Aalsmeer. De adviseur heeft meerdere malen advies gegeven over communicatie betreffende valpreventie aan de gemeente en werkers in de wijk. Zij heeft gesprekken gevoerd met het Rode Kruis over het samenwerkingsproject Huisbezoeken door vrijwillige Veiligheidsadviseurs, met een geriater van het Amstelland Ziekenhuis en de Klussendienst. De adviseur is actief lid van de werkgroep "Duofiets". Het doel van dit project is om meer kwetsbare mensen met een begeleider te laten fietsen. De werkgroep onderzoekt of Amstelveen het fietsmaatjes model kan implementeren.

2.1.3 Beleidsadvisering

De GGD adviseert op diverse terreinen het bestuur over gezondheidsaspecten, zoals het opstellen van de nota Volksgezondheidsbeleid. De werkzaamheden bestaan uit:

- Het volgen en doorgeven van relevante regionale en landelijke ontwikkelingen;
- Het signaleren en aandacht vragen voor gezondheidsproblemen en formuleren van passend beleid;
- Het geven van ondersteuning aan de beleidsambtenaren van de gemeenten bij het ontwikkelen van lokaal gezondheidsbeleid.

Indien gewenst kan de juiste deskundigheid beschikbaar worden gesteld op diverse terreinen voor het adviseren van het bestuur van de gemeenten over gezondheidsaspecten zowel op het gebied van het totale gezondheidsbeleid als op specifieke onderdelen.

Advisering Amstelland Gemeenten

In Amstelland is de Adviseur Gezondheid en Welbevinden betrokken geweest bij multidisciplinaire overleggen over Veiligheid in Amstelveen en Aalsmeer en een publieksinformatie bijeenkomst Veiligheid. Zij heeft 2 overleggen met de 1e lijn Uithoorn gehad over keuze preventie thema's. Ze heeft deelgenomen aan de Marktplaats Vernieuwing Amstelland, theatervoorstelling Ouderenmishandeling en de werkconferentie dementie. De beleidsambtenaar Amstelveen is geadviseerd over een aanpak (overmatig) alcoholgebruik bij volwassenen en in Ouder- Amstel deelgenomen aan de informatieavond van de Raad in over de gezondheidscijfers 2016. De adviseur was betrokken bij de aanpak eenzaamheid in Aalsmeer.

Wonen, Welzijn en Zorg

Amstelveen

Vanuit EGZ heeft een Adviseur Gezondheid en Welbevinden aan alle overleggen van het Wonen Welzijn Zorg beleidsteam deelgenomen. Het team is samen met de Brijder bezig met de voorbereidingen van een bijeenkomst voor professionals over (Problematisch) alcoholgebruik van 55 plussers. De Adviseur is bestuurslid van de Bankrasclub/ GIDS, neemt deel aan overleggen, denkt mee over uitbreiding activiteiten, doelgroepen en borging succesvolle interventies.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Epidemiologie	241.370	275.130	201.426	73.705
Gezondheidsmonitor	27.885		76.884	-76.884
De gezonde school*	11.929	12.187	16.880	-4.693
Totaal	**281.184**	**287.317**	**295.190**	**-7.872**

Let op: de afwijking bij de gezondheidsmonitor heeft geen gevolgen voor het resultaat (de andere afwijkingen wel). Deze kosten worden gedekt uit een onttrekking reserve Gezondheidsmonitor (daarom waren deze ook niet begroot).

* Het project De Gezonde School wordt alleen afgenomen door de gemeente Aalsmeer.

2.2 Milieu en Gezondheid

Algemeen

De doelstelling van het team Milieu en Gezondheid is het voorkomen of verminderen van negatieve gezondheidseffecten en het bevorderen van positieve gezondheidseffecten als gevolg van milieufactoren bij mensen in het verzorgingsgebied. Het gaat daarbij om verschillende factoren zoals lucht, bodem, geluid, hitte, binnenmilieu, elektromagnetische velden, biologische factoren, chemische stoffen en ziekteclusters. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende taken: signaleren van ongewenste situaties, voorlichting en risicocommunicatie, behandelen van meldingen van burgers en adviseren aan de gemeente. Daarnaast verricht het team Milieu en Gezondheid, al dan niet in samenwerking met wetenschappelijke instituten, onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid.
Het team werkt voor de regio Amstelland, Diemen, de Amsterdamse stadsdelen en alle GGD-en van Noord-Holland en Flevoland.
Het nauw aan Milieu en Gezondheid verwante team Luchtkwaliteit beheert het luchtmeetnet van de gemeente Amsterdam en doet luchtmetingen in opdracht van een groot aantal opdrachtgevers, waaronder Ouder-Amstel. Dit zijn echter apart betaalde projecten.

Dit is vertaald naar de volgende concrete doelstellingen en daarbij passende activiteiten:

	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen	Totaal
Aantal meldingen	6	19	3	6	6	**40**
Aantal adviezen	5	13	2	4	4	**28**
Aantal voorlichtingsactiviteiten	1	2	1	1	1	**6**

Wat hebben we bereikt?

Er is in 2017 veel bereikt. De uren die besteed worden aan onderwerpen die voor alle gemeenten nuttig zijn, worden naar rato verdeeld over alle gemeenten van het werkgebied. In geval van specifieke projecten en werk voor andere regio's is dat niet het geval en worden de kosten daarom ook niet doorberekend aan de Amstelland gemeenten. Ter informatie worden ze hier deels wel genoemd.
Er was dit jaar speciale aandacht voor de omgevingswet, geluid, luchtkwaliteit en houtrook. Vooral het werk aan het voorbereiden voor de omgevingswet, heeft veel tijd gekost. Hier is zowel landelijk als regionaal en gemeentelijk aandacht aan besteed.
Ook is er tijd besteed aan het onderwerp Schiphol en gezondheid. Een aantal jaren geleden bleek rondom Schiphol de hoeveelheid ultrafijn stof hoger te zijn dan gedacht. Wat dit voor effect op de gezondheid van omwonenden heeft, was onbekend. GGD Amsterdam is betrokken bij de verdere vormgeving van onderzoek daarnaar en een deel daarvan is al in gang gezet in onze regio.
Het team hield zich daarnaast bezig met de samenhang tussen gezondheid en ruimtelijke ordening. Het team specifieke speerpunt is het bevorderen van de 'aangename zijde': een zijde aan een woning die niet alleen stil genoeg is, maar ook groen en schoon.

Overige projecten die voor het gehele verzorgingsgebied van de GGD Amsterdam (inclusief Amsterdam zelf) van belang zijn, zijn voornamelijk het hitteplan, het ontwikkelen van een GGD rampenopvangplan (GROP) en onderhouden van de website. Het hitteplan is gericht op het informeren en instrueren van een groot aantal intermediaire organisaties (in de zorg, het onderwijs) over wat ze kunnen doen tijdens een periode van hitte om kwetsbare mensen te beschermen. Het rampenopvangplan van de GGD is wettelijke

vereist en noodzakelijk om, monodisciplinair of in samenhang met een multidisciplinaire inzet, te garanderen dat de GGD voldoende capaciteit heeft en er goede afstemming is om incidenten goed af te handelen. Milieu & Gezondheid is een van de vier processen van het GROP (naast infectieziekten, onderzoek na rampen en psychosociale hulpverlening). Het GROP is verschillende malen beoefend.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In elke gemeente zijn specifieke adviezen verstrekt naar aanleiding van vragen. Dat varieerde van kleine tot grotere zaken. De volgende acties zijn onder andere uitgevoerd:

- In Diemen werden vragen gesteld door de gemeente naar aanleiding van een brand in een flat. Tevens werd geadviseerd over een nieuwe schoollocatie langs een drukke weg.
- In Amstelveen heeft het team Milieu en Gezondheid vragen beantwoorde over studentenwoningen bij Kronenburg. Er werd informatie gegeven over de beleving van vliegtuiggeluid. Ook is er meerdere keren contact geweest naar aanleiding van vragen over rubbergranulaat in kunstgrasvelden. Bij pizzaria Il Gusto was sprake van houtrookoverlast, waarbij het team heeft geadviseerd over de (on)mogelijkheden van gezondheidsonderzoek bij omwonenden. Ook is er geadviseerd over de gezondheidseffecten van de stoffen PFOA en PFOS en de consumptie van zelf gevangen vis.
- In Aalsmeer waren er vragen over een panelstudie en gezondheidseffecten van ultrafijnstof van Schiphol. Daarover is ook een informatieavond gehouden. Ook hier waren vragen over uitloging van rubbergranulaat op kunstgrasvelden en de stoffen PFOA en PFOS en de consumptie van zelf gevangen vis.
- In Ouder-Amstel werd geadviseerd over de vuilstortlocatie en gezondheid. Ook werd geadviseerd over een evenement bij de Ouderkerkerplas en verontreinigde grond. Er is gesproken over een bestemmingsplan van het landelijke gebied en advies gegeven n.a.v. vragen over de gezondheidseffecten van verbranden van verontreinigd hout. Verder werd er geadviseerd over de invoering van de omgevingswet.
- In Uithoorn werd geadviseerd over een bmx baan verontreinigd met asbest, over geluidhinder bij de Maximalaan, over de Omgevingswet en advies gegeven n.a.v. vragen over de gezondheidseffecten van verbranden van verontreinigd hout.
- Er is een advies gegeven voor teksten over lood in de bodem, aan de omgevingsdiensten, dat geld voor alle gemeenten.
- Verder is tijd besteed aan het vormgeven van de vierjaarlijkse gezondheidsmonitor van de GGD voor de Amstelland gemeenten en Diemen.
- Er is gewerkt aan de website van de GGD. De website is een belangrijke bron van informatie voor mensen die een klacht indienen bij Milieu en gezondheid. Er wordt veel informatie op aangeboden die up-to-date wordt gehouden. Veel teksten zijn herzien en nieuwe toegevoegd
- Er zijn algemene adviezen gegeven over lood in drinkwater, omgaan met elektrogevoeligen en klimaat.

Het team Milieu en Gezondheid geeft jaarlijks vele adviezen die indirect nuttig zijn voor het gehele werkgebied. Uren besteed aan deze activiteiten worden niet bijgeteld in het totaal aantal uren van de Amstelland gemeenten, maar genereren wel kennis die zinvol is voor alle gemeenten. Te denken valt aan (meewerken aan het opstellen van) landelijke richtlijnen, deelname aan landelijke werkgroepen, adviezen aan Longfonds, platform EHS (elektrohypersensitiviteit), omgevingsdiensten, agenda groen, VNG, werkzaamheden van de gezondheid kundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS), maken van foldermateriaal en dergelijke activiteiten. Voorbeelden in 2016 zijn adviezen over de gezondheidseffecten op kinderen van lood in de bodem, de risico's van zwemmen in open water, verschillende adviezen voor

grote evenementen, bijdragen aan tv uitzendingen en krantenartikelen (16x), als spreker deelname aan landelijke congressen (7x) en uitbrengen van publicaties in tijdschriften (3x).

	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen	Totaal
Aantal meldingen	6	12	3	7	5	**33**
Uren meldingen	36	72	18	42	30	**198**
Aantal adviezen en voorlichting	6	8	6	7	6	**33**
Uren adviezen en voorlichting	97	268	48	94	91	**599**
Totaal aantal uren	133	340	66	136	121	**797**
Uren begroot	119	322	49	112	98	**700**
% uren gebruikt	*112%*	*106%*	*135%*	*121%*	*123%*	***114%***

Het aantal meldingen in Amstelland varieert tussen de gemeenten en per jaar. In Aalsmeer en Ouder-Amstel was het aantal meldingen precies zoals voorspeld. In Diemen was het er een minder, in Uithoorn een meer. Amstelveen had dit jaar wat minder meldingen. Al met al zijn er minder meldingen geweest dan voorspeld. Het is normaal dat het aantal meldingen schommelt per jaar in elke gemeente, aangezien meldingen afhankelijk zijn van allerlei onvoorspelbare factoren. Er wordt alleen een inschatting gemaakt op basis van inwoneraantal.

Het aantal adviezen is wat hoger dan het geplande aantal. Adviezen die nuttig zijn voor de gehele regio, werden niet meegerekend in het overzicht. Hierbij valt te denken aan artikelen, adviezen aan landelijke partijen, informatie op de website e.d. Overige voorbeelden relevant voor de Amstelland gemeenten staan er ook niet in, bijvoorbeeld adviezen over het Amsterdamse bos.
De uren die zijn besteed aan projecten voor het gehele verzorgingsgebied van de GGD Amsterdam (Hitteplan, GROP en Schiphol) zijn naar rato van het inwonertal verdeeld over de gemeenten.

Het aantal voorlichtingsactiviteiten is niet in de tabel opgenomen. In Aalsmeer werd een informatieavond gehouden over Schiphol en onderzoek. Overige voorlichting vond plaats over het algemeen, via de website en via landelijke en regionale mediaoptredens en krantenartikelen. Specifiek voor gemeenten zijn de aantallen dus niet gehaald, maar over het algemeen zijn er meer dan het geplande aantal voorlichtingsactiviteiten geweest.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Leefomgeving MMK	64.514	70.282	76.743	-6.461

2.3 Algemene infectieziekten, soa-aids en tuberculosebestrijding

Algemeen

De doelstelling van de afdeling Infectieziekten is de bestrijding van infectieziekten. Dit gebeurt onder andere door screening van risicogroepen, onderzoek en behandeling van mensen met een seksueel overdraagbare aandoening en door bron- en contactonderzoek van patiënten. Deze screening wordt uitgevoerd door de teams Soa-polikliniek, TBC bestrijding, Algemene Infectieziekten en Hygiëne & Inspectie. De afdeling verricht, veelal in samenwerking met andere instellingen, ook wetenschappelijk onderzoek naar infectieziekten en verzorgt diagnostiek voor tbc en soa, maar ook huisartsen en zorginstellingen in de regio.

Algemene Infectieziekten
Conform de Wet publieke gezondheid worden meldingen van infectieziekten door artsen, laboratoria en instellingen verwerkt, vindt bron- en contactonderzoek plaats om verdere verspreiding te voorkomen, vindt uitbraakmanagement plaats en preventie-activiteiten in hoog-risicogroepen. Infectieziekte uitbraken, ook in het buitenland, leiden steeds vaker tot onrust. Algemene Infectieziekten heeft als taak o.a. huisartsen, ziekenhuizen en burgers van uniforme en betrouwbare informatie te voorzien. Daarnaast worden reizigers geadviseerd en beschermd tegen een infectie op reis door voorlichting, vaccinaties, chemoprofylaxe en overige beschermende maatregelen.

Tuberculosebestrijding
De GGD Amsterdam verzorgt de tuberculosebestrijding voor de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Aalsmeer, Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel. De werkzaamheden bestaan uit het voorkomen, bestrijden, opsporen en behandelen van tuberculose. Een belangrijk onderdeel hierbij is het contactonderzoek. Het doel van het contactonderzoek is om bij contacten die besmet zijn te voorkomen dat zij tuberculose krijgen. Ook worden immigranten uit landen waar veel tuberculose voorkomt gescreend als zij langer dan 3 maanden in Nederland willen verblijven.

SOA polikliniek
De soa-polikliniek houdt zich bezig met de soa-bestrijding en het bevorderen van de seksuele gezondheid in Amsterdam en Amstelland en is regionaal coördinator van de landelijke regeling aanvullende seksuele gezondheid. De soa-polikliniek verzorgt spreekuren curatieve soa-zorg, waarin er aandacht is voor testen, behandelen, partnerwaarschuwing en preventie. Jongeren tot 25 jaar kunnen ook terecht op de seksualiteitsspreekuren, waar vooral veel hulpvragen over anticonceptie, seksueel geweld en rond zwangerschap worden besproken. De afdeling voert voor de doelgroepen mannen die seks hebben met mannen en voor commerciële sekswerkers ook collectieve preventieprogramma's uit, waarin voorlichting, outreach en soa-testen worden geïntegreerd.

Hygiëne & Inspectie
Het Team Hygiëne & Inspectie heeft drie kerntaken. Het team houdt toezicht op de kwaliteit van kinderopvang en maatschappelijke ondersteuning. Zij vergunt voorzieningen voor tatoeëren en piercing en zij adviseert op het gebied van hygiëne en infectiepreventie (inclusief legionellapreventie) bij collectieve voorzieningen (waaronder verpleeghuizen en woonzorgcentra, horeca en grootkeukens, maatschappelijke opvang, evenementen en asielzoekerscentra). Naast deze kerntaken doet het team regelmatig onderzoek.

2.3.1 Algemene infectieziekten

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?

Bij het team Algemene infectieziekten is in 2017 het aantal meldingen van infectieziekten bij de inwoners van de regio Amstelland iets gedaald ten opzichte van 2016 terwijl het totale aantal meldingen bij Algemene infectieziekten gelijk is gebleven. In 2017 werden in de regio Amstelland 2 gevallen van de zeer besmettelijke vorm van schurft (scabies crustosa) gemeld, waarna grootschalig contactonderzoek plaatsvond en vele contacten preventief moesten worden behandeld. In samenwerking met het team Hygiëne en Inspectie vonden schoonmaakacties plaats om verdere verspreiding van de schurftmijt te voorkomen. Er heeft hierdoor nauwelijks verdere besmetting plaatsgevonden. Daarnaast waren er de gebruikelijke uitbraken van infectieziekten in instellingen zoals verpleeg- en verzorgingshuizen en kinderdagverblijven.

Het team Algemene Infectieziekten heeft zich opnieuw ingezet om samen met het COC en zelforganisaties homoseksuele mannelijke asielzoekers en statushouders te vaccineren tegen hepatitis B. Om te voorkomen dat het team Algemene infectieziekten pas in uitbraaksituaties voor het eerst met bestuurders uit de regio in contact komt, hebben medewerkers van het team Algemene infectieziekten tijdens het Regionaal Ambtelijk Overleg en tijdens het Bestuurlijk Overleg Amsterdam-Amstelland, haar werkzaamheden met een prestentatie toegelicht en is het aanbod gedaan ook burgemeesters en wethouders te informeren over hun rol en verantwoordelijkheden tijdens een infectieziektecrisis. Eind 2017 is gestart met een ronde langs de verschillende gemeentes. Burgemeester en wethouder zorg van Uithoorn waren als eerste aan de beurt. In 2018 worden de andere regiogemeentes benaderd.

	Meldingsplichtige ziekten	A26*	Overig	Bezoekers reizigersvaccinatie
Aalsmeer	0	7	10	39
Amstelveen	26	25	44	696
Uithoorn	1	5	17	68
Ouder-Amstel	0	2	18	44
Diemen	0	5	28	383
Totaal	**27**	**44**	**117**	**1.230**

*A26 verwijst naar artikel 26 in de Wet publieke gezondheid en gaat om situaties waarbij instellingen te maken hebben met een ongewoon aantal zieken of personeelsleden met maag- en darmaandoeningen, geelzucht, huidaandoeningen of andere ernstige aandoeningen van vermoedelijk infectueuze aard. in de desbetreffende populatie of bij het begeleidend of verzorgend personeel.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Alg. Infectieziekten	248.298	181.946	189.926	-7.980

2.3.2 TBC bestrijding

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de Amstelland gemeenten heeft de afdeling in het kader van de TBC-bestrijding conform afspraken de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Screening (o.a. thoraxfoto's), voornamelijk van risicogroepen als buitenlandse werknemers, immigranten, asielzoekers en reizigers naar risicolanden.
- Contactonderzoek en bronopsporing: bij een melding van Tbc-besmetting het zo snel mogelijk achterhalen van de bron en zijn/haar contacten, waar nodig ook internationaal.
- Mantoux testen en BCG-vaccinaties, het geven van preventieve vaccinaties om ziekte te voorkomen.
- Voorlichting aan individuen, professionals of bedrijven op het gebied van TBC.
- Behandeling en begeleiding van patiënten die TBC hebben en medicijnen daartegen gebruiken.

Vanwege de eliminatieopdracht van de WHO (World Health Organisation) wordt landelijk steeds meer ingezet op het opsporen en behandelen van personen met een latente tuberculose infectie. In 2016 is gestart met het opsporen van latente infecties bij immigranten jonger dan 18 jaar, en deze kinderen profylactisch te behandelen. Volgens de voorlopige cijfers werden in 2017 in de Amstelland gemeenten 20 patiënten gediagnosticeerd met actieve tuberculose t.o.v. 17 patiënten in 2016. Bij 21 personen uit de Amstellandgemeenten is in 2017 een profylactische behandeling gestart vanwege een latente tuberculose infectie die werd gevonden in contactonderzoek of bij screening t.o.v. 29 patiënten in 2016.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
TBC	147.903	109.459	126.789	-17.330

2.3.3 SOA Polikliniek

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?

In de Amstelland gemeenten is in 2017 het aantal soa-consulten gestegen naar 2.383 (2016: 2.123 consulten). Bron- en contactopsporing is uitgevoerd bij de relevant gevonden soa's.
In 1.485 consulten is een Hiv-test gedaan (2016: 1.389). De financiering van de consulten vindt plaats vanuit een landelijke financiering. De bron – en contactopsporing (als er een SOA geconstateerd is, is de GGD verplicht ook na te gaan of besmette contacten op te sporen zijn) is een taak van de gemeente.

	Nieuwe consulten	Cliënten*	HIV testen	Aantal consulten met minimaal 1 soa (%)
Aalsmeer	77	11	46	11 (14,3%)
Amstelveen	1.273	201	777	201 (15,8%)
Uithoorn	145	27	89	27 (18,6%)
Ouder-Amstel	94	22	37	22 (23,4%)
Diemen	794	131	536	131 (16,5%)
Totaal	**2.383**	**392**	**1.485**	**392 (16,4%)**

*De term "cliënten" heeft betrekking op patiënten met een soa, waarvoor vanuit de soa-polikliniek bron- en contactopsporing is verricht.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
SOA Poli	10.340	0	10.527	-10.527

In de vastgestelde begroting 2017 is ten onrechte geen budget opgenomen voor de activiteit SOA Poli. In 2018 en verder is dit hersteld.

2.4 Hygiëne en Inspectie

Algemeen

Het team Hygiëne en Inspectie heeft twee taken:

- Toezicht op kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, gastouders en peuterspeelzalen (inclusief voorschoolse educatie), maatschappelijke ondersteuningsvoorzieningen (zoals dagbesteding, ambulante ondersteuning, hulp bij huishouden etc.) en tatoeage- en piercingstudio's.
- Advies in het kader van de Wet publieke gezondheid om de hygiëne en infectiepreventie bij diverse instellingen en collectieve voorzieningen te verbeteren.

2.4.1 Inspectie Kinderopvang

Doelstelling aantal ingezette uren

Contracturen kinderopvang	Begroting 2017
Aalsmeer	460
Amstelveen	1.981
Ouder-Amstel	425
Uithoorn	481
Diemen	457
Totaal	**3.804**

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Toezicht:

- Amstelveen: Alle jaarlijkse inspecties zijn conforme planning uitgevoerd. Er zijn 296 uur ingezet voor handhaving terwijl er 227 waren begroot. Er zijn vijf aanvragen voor nieuwe locaties binnengekomen (i.p.v. de 16 die begroot waren), daarnaast waren er 6 locaties betrokken bij een overname. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was eveneens minder dan begroot (41 i.p.v. de 60 die begroot waren).
- Aalsmeer: Alle jaarlijkse inspecties zijn conforme planning uitgevoerd. Er zijn 118 uur ingezet voor handhaving terwijl er maar 62 uur begroot waren. Er zijn twee aanvragen voor nieuwe locaties behandeld. Er zijn 7 aanvragen voor nieuwe gastouderopvang behandeld (7, begroot 10).
- Uithoorn: Alle jaarlijkse inspecties zijn conforme planning uitgevoerd. Er waren 32 uur voor handhaving begroot. Er zijn echter 66 uur in opdracht van de gemeente uitgevoerd. Er waren 4 aanvragen voor nieuwe locaties begroot en er zijn er 6 in behandeling genomen. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was 5 terwijl er 6 begroot waren.
- Ouder Amstel: Alle jaarlijkse inspecties zijn uitgevoerd. Er zijn 45,5 uur voor handhaving uitgevoerd terwijl er 60 uur was begroot. Er waren 3 aanvragen voor nieuwe locaties begroot en er zijn er 2 uitgevoerd. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was 14 terwijl er 10 begroot waren.
- Diemen: Alle jaarlijkse inspecties zijn conforme planning uitgevoerd. Er is exact het aantal uur gehandhaafd dat was begroot (72). Er zijn negen aanvragen voor nieuwe locaties binnen gekomen (begroot 2). Dit verschil heeft te maken met de omzetting van peuterspeelzalen naar kinderdagverblijven die halverwege 2017 heeft plaatsgevonden. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouders was 2 terwijl er 4 waren begroot.

Contracturen kinderopvang	Realisatie 2017
Aalsmeer	467
Amstelveen	1.592
Ouder-Amstel	360
Uithoorn	482
Diemen	513
Totaal	**3.414**

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Aalsmeer	48.557	47.018	1.539
Amstelveen	199.890	161.622	38.268
Diemen	50.292	51.669	-1.377
Ouder Amstel	43.838	36.225	7.613
Uithoorn	52.241	47.118	5.123
Totaal	**394.818**	**343.651**	**51.167**

Toezicht: vergunningverlening tattoo en piercing
In 2017 hebben 10 van de 22 voorzieningen voor tatoeëren en piercing een nieuwe vergunning gekregen. Deze vergunning is weer drie jaar geldig. Hier zijn geen kosten voor de GR aan verbonden. De voorzieningen betalen de kosten hiervoor.

2.4.2 Hygiëne

De tweede taak van het team Hygiëne & Inspectie in het kader van de Wet publieke gezondheid staat onder druk. Er is vanuit de Amstelland gemeenten in 2017 geen financiering voor het bevorderen van de technische hygiënezorg die genoemd worden in de Wet publieke gezondheid, artikel 2, lid F. Eerder kon dit gebrek worden gecompenseerd doordat, vooral zorginstellingen, het team Hygiëne &Inspectie tegen kostendekkend tarief om advies vroegen. Zo kon er via deze weg voorlichting worden gegeven, vragen worden beantwoord van ketenpartners/ instellingen én was er een actief contact met de instellingen in het verzorgingsgebied. Echter, de adviestaak loopt de laatste jaren terug; op sommige aandachtsgebieden zelfs met 25-30% in drie jaar tijd. Steeds meer (zorg)instellingen beschikken over minder financiële middelen om adviseurs van het team Hygiëne &Inspectie in te huren. Organisaties die hebben besloten om geen advies meer in te kopen, vallen inmiddels buiten het zicht van de GGD en bij deze organisaties en instellingen kan de GGD haar wettelijke taken niet meer uitvoeren. De GGD heeft hierover in 2017 constructieve gesprekken gevoerd met de GR. Uit deze gesprekken is voortgekomen, dat de wens aan het bestuur wordt voorgelegd om in 2018 een pilot te starten om te onderzoeken wat de staat van de hygiëne bij genoemde instellingen is. Op basis daarvan wordt bekeken of er structureel geld beschikbaar komt voor deze taak.

2.4.3 Legionella preventie

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?
De GGD voert op basis van de Wet publieke gezondheid bronopsporing uit bij een patiënt met legionellose en adviseert instellingen/bedrijven als er een verhoogde concentratie legionellabacteriën in water wordt aangetroffen.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Legionella preventie	10.955	11.144	11.144	0

2.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

Algemeen

De afdeling Vangnet MGGZ (Vangnet) houdt zich bezig met personen die zich in een sociaal maatschappelijke crisis bevinden. Het gaat hierbij om mensen met psychiatrische en/of psychosociale problematiek die hulp nodig hebben doordat zij overlast veroorzaken en/of hulpbehoevend zijn. De problematiek kan acuut zijn maar ook al lang bestaan. Deze OGGZ-cliënten mijden vaak zorg of hebben geen (adequate) hulpvraag. De reguliere hulpverlening kent de cliënt vaak niet, is de cliënt uit het oog verloren of is nog niet in staat een adequate behandeling te bieden. Intrinsiek aan het OGGZ-takenpakket is dat de interventies een hoog "crisis" gehalte hebben. Zij komen tot stand in het kader van de 24-uurs crisisdienst indien de politie in acute gevallen de melder is. Dan wel via de meldpunten Zorg en Overlast waarbij het meldpunt voor het gemeentebestuur vraagt om ondersteuning. Meestal gaat het in beide gevallen om chronische problemen die vaak meerdere malen in beeld kunnen komen.

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?
Het aantal crisismeldingen in 2017 is licht gestegen, 265 in 2017 tegenover 246 in 2016. Er is geen expliciete verklaring vanuit het werkveld voor deze kleine toename.

Binnen hygiënisch woningtoezicht (HWT) zien we een toename van meldingen; bijna een verdubbeling in 2017 ten opzichte van een jaar ervoor. De stijging wordt vooral veroorzaakt door een toename van gedwongen schoonmaakacties en een betere samenwerking op basis van de leefomstandigheden beoordelingsschaal. De "Leefomstandigheden beoordelingsschaal" is een preventief meetinstrument voor hulpverleners en instanties (politie, sociaal teammedewerkers, medewerker van een woningbouwvereniging en thuiszorg medewerkers) om te beoordelen of HWT nodig is. De uitkomst van de beoordelingsschaal geeft een kritische grens aan die bepaalt wanneer de inspecteur HWT van de GGD ingeschakeld moet worden. Doel is om gedwongen schoonmaak acties terug te dringen. De HWT-inspecteur werkt hierin zoveel mogelijk samen met de sociale teams en de afdeling bouw en woningtoezicht van de gemeenten. De gemeenten Uithoorn en Aalsmeer hebben de HWT-inspecteur ook formeel aangewezen als toezichthouder bouwbesluit. Hierbij zijn alle gemeenten nu voorzien van een Toezichthouder HWT. De toename van meldingen HWT hangt ook samen met de monitoring en controle bezoeken van de HWT inspecteur bij bekende adressen.

Over het kalenderjaar 2017 is het aantal tijdelijk huisverboden (THV) sterk afgenomen in vergelijking tot 2016. Dit wordt veroorzaakt doordat afdeling Vangnet vanaf 1 juli 2017 de verantwoordelijkheid binnen het zorgdeel van de THV (bestaande uit risicotaxatie, zorgcoördinatie en plaatsing dader) deels heeft overdragen aan Veilig Thuis. Vanaf 1 januari 2018 is deze activiteit volledig overgegaan naar Veilig Thuis.

Het aantal meldingen zorg en overlast (alleen DUO-gemeenten) vertoont een daling in 2017, van 187 in 2016 naar 120. Deze afname heeft waarschijnlijk te maken met de lokale zorgnetwerken die meer werk tot zich nemen.

<u>Crisisdienst</u>
Wanneer de politie wordt geconfronteerd met personen, die in een crisis of hulpbehoevend zijn en/of extreme overlast veroorzaken, kunnen zij 24 uur per dag een beroep doen op Vangnet. Vangnet kijkt ter plaatse wat er aan de hand is en verwijst door naar de juiste hulpverlening. Het doel hiervan is het optimaliseren van crisishulp in de regio Amstelland 24 uur per dag, 7 dagen per week. Het aantal meldingen in de Crisisdienst is in 2016 gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar.

De totale indicatoren zien er per product over heel 2017 als volgt uit:

Vangnet Amstelland	2013	2014	2015	2016	2017
Crisisdienst	299	392	246	246	265
Hygiënisch Woningtoezicht	23	22	33	45	81
Tijdelijke Huisverboden	60	54	68	106	35
Zorg & Overlast	350	373	288	187	120
Totaal	**732**	**841**	**635**	**584**	**501**

Uitgesplitst naar de Amstelland-gemeenten ziet de verdeling er als volgt uit:

Gemeente	Crisisdienst	HWT	THV	Zorg & Overlast
Aalsmeer (*)	17	3	4	0
Amstelveen	133	55	20	0
Diemen	50	15	5	72
Ouder-Amstel	17	2	2	4
Uithoorn	48	6	4	44
Totaal	**265**	**81**	**35**	**120**

(*) Abusievelijk zijn in de indicatoren van Aalsmeer (bij Crisisdienst en HWT) de verkeerde aantallen vermeld in de halfjaarsmarap. Deze hadden respectievelijk 14 en 1 moeten zijn. De hierboven staande aantallen zijn correct.

In onderstaande tabel staan de verwijzingen over heel 2017 weergegeven:

Verwezen naar	Aalsmeer	Amstelveen	Diemen	Uithoorn	Ouder-Amstel	Totaal
Blijf groep	4	12	5	6	2	**29**
Bureau Jeugd zorg		1	1	1		**3**
Gem. instelling	7	11	1	1		**20**
Ggz & lvg	2	18	7	9	5	**41**
Huisarts 1e lijn zorg			2			**2**
Hulp verlening		1	1			**2**
Justitie		1				**1**
Maatsch. opvang		1	4	1		**6**
MGGZ		2	4	1		**7**
Politie		1				**1**
Sociaal Team		5				**5**
Steun punt Huiselijk Geweld		2				**2**
Veilig Thuis		2				**2**
Veld regie	1	4		1		**6**
Totaal	**14**	**61**	**25**	**20**	**7**	**127**

In de tabel zien we het aantal verwijzingen niet overeenkomen met het aantal meldingen. Een verwijzing is een actie die uitgevoerd wordt als een cliënt nieuw is voor een zorgpartij. Bij bestaande zorgcontacten voorziet een terugkoppeling richting behandelaar en is daarmee dus niet een nieuwe verwijzing. De verwijzingen naar de Blijfgroep zijn interregionaal. Interregionale plaatsing binnen de Blijfgroep worden gerealiseerd als het veiligheidsrisico van cliënten hoog is en het noodzakelijk maakt dat cliënten worden verwezen/ toegeleid buiten de woongemeenten. Het veiligheidsrisico in met name een THV maakt dat cliënten worden verwezen/toegeleid naar voorzieningen buiten de woongemeenten.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Vangnet en Advies	90.270	99.515	112.792	-13.277
Hygiënisch woningtoezicht*	11.451	7.046	7.986	-940
Meldpunt Z&O*	77.276	29.258	33.161	-3.903
Totaal	**178.997**	**135.819**	**153.940**	**-18.120**

De kosten zijn toegerekend op basis van de verhouding van het aantal casussen in Amsterdam en Amstelland, waarbij er rekening gehouden is met het feit dat Meldpunt Zorg & Overlast alleen afgenomen wordt door de DUO gemeenten.

* De projecten worden niet door alle gemeenten afgenomen: Hygiënisch woning toezicht wordt afgenomen door de gemeente Diemen en Meldpunt Zorg & Overlast door de DUO gemeenten. Door meerdere gemeenten wordt van HWT gebruik gemaakt, zoals te zien is in de tabel op de vorige pagina. Er gaat uitgezocht worden hoe dit precies zit.

2.6 Forensische geneeskunde

Algemeen

De afdeling AGZ (Algemene Gezondheidszorg) levert als onderdeel van de GGD Amsterdam medische zorg en advisering ten behoeve van gemeentelijke instanties, gemeenten, evenals burgers van de gemeenten en politie en justitie in de regio's Amsterdam-Amstelland. AGZ functioneert en wil dat blijven doen op het scharnierpunt tussen overheid, justitie en zorg, waarbij de lijkschouw, forensische medisch onderzoek Medische Arrestantenzorg ((incl. verpleegkunde), en medische zorg aan gedetineerden hoofdactiviteiten zijn. De uitvoering van diverse wet- en regelgeving speelt hierbij een belangrijke rol.

Het cluster AGZ afdeling Forensische Geneeskunde verricht 24 uur per dag / 7 dagen per week specifiek forensische (A) taken zoals lijkschouwen.

De gemeentelijke taak is de uitvoering van de Wet op Lijkbezorging. Sinds 2009 is bepaald dat een lijkschouwer geregistreerd moet staan als forensisch arts. Al onze artsen zijn geregistreerd. Buiten de gemeentelijke taak verricht de afdeling medisch onderzoek van slachtoffers en daders van geweld en bloedafnames in het kader van de Wegenverkeerswet en urineafnames voor Reclassering Nederland. Daarnaast wordt de afdeling benaderd voor medisch advies en wordt er curatieve zorg aan arrestanten en gedetineerden verleend. Dit in opdracht van gemeente, politie, KMAR en justitie.

De forensische geneeskunde verleent zorg aan de doelgroep arrestanten en gedetineerden in Amsterdam/Amstelland en de regio Noord-Holland (JC Zaanstad).

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?

AGZ heeft het contract met JC Zaanstad verlengd voor minimaal 1 jaar. Verder is het structureel personeelstekort van 2 fte binnen het secretariaat van AGZ opgevuld. Daarnaast zijn 2 forensisch artsen aangenomen om het tekort van 0.8 fte op te vullen.

Voor het leveren van de medische zorg in JC Zaanstad is AZG een samenwerking aangegaan met Detentiezorg Nederland; AGZ levert 3 dagen in de week de spreekuren, en Detentiezorg 2 dagen in de week. De avond- nacht en weekenddiensten worden door onze forensisch artsen verzorgd. Het extra personeel dat wij hebben ingehuurd voor de spreekuren in de penitentiaire inrichting hebben een tijdelijk contract gekregen voor de duur van de overeenkomst met JC Zaanstad.

Totaal inzet forensische artsendienst Amstelland	
Letselbeschrijvingen	12
Arrestantenzorg	11
Fiat advies insluiting a.g.v. intoxicatie	7
Bloedonderzoek i.h.k.v. wegen verkeerswet	23
DNA/wangslijmvlies afname	0
Overig (ook bloedafname na lijkschouw)	12
Lijkschouw natuurlijke dood	37
Lijkschouw niet natuurlijke dood	16
Euthanasie	79

Uitsplitsing lijkschouw per gemeente:

	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen
Lijkschouw natuurlijke dood	2	16	1	2	0
Lijkschouw niet-natuurlijke dood	8	22	1	0	1
Euthanasie	12	46	0	14	13

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Beschikbaarheid lijkschouwing	58.662	59.676	59.468	208

De kosten voor post-mortem forensisch medisch onderzoek (bijvoorbeeld urine onderzoek bij een overledene) zijn nog geen sluitende afspraken gemaakt. In het verleden werden deze kosten betaald door de politie Amsterdam, maar na de invoering van de Nationale Politie en het harmoniseren van de financiën zijn deze kosten steeds meer onder druk komen te staan. In 2018 willen we overleggen met de gemeenten over financiering van deze kosten. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 15.000 voor de gemeenten gezamenlijk. De mogelijkheid bestaat dat na de invoering van het rapport van de Taskforce Lijkschouw 'De dood als startpunt' deze kosten zullen toenemen.

De kosten voor Medische Arrestantenzorg zijn voor rekening van de politie.

2.7 Jeugdgezondheidszorg

Inleiding
Hierbij presenteert Jeugdgezondheidszorg (JGZ) de cijfers en de resultaten over het jaar 2017. De toelichting beschrijft bijzonderheden in de uitvoering van het basispakket, daar waar wordt afgeweken van de begroting, en er wordt een toelichting gegeven op zaken die van invloed zijn geweest op de financiën dan wel van belang zijn op inhoudelijk niveau.
Van belang is om te vermelden dat de differentiatie van de salariëring van de Jeugdartsen en Jeugdverpleegkundigen in 2017 haar beslag heeft gekregen en dat dit invloed heeft gehad op de jaarrekening.

In het werk van de Jeugdgezondheidszorg staat veilig en gezond opgroeien van kinderen en jongeren centraal. Alles staat in het teken om hen te ondersteunen bij de ontwikkeling naar een zelfstandig en zelfredzaam burgerschap.

De kern van het basispakket Jeugdgezondheidszorg:
- systematisch volgen van de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren;
- beoordelen van de ontwikkeling in relatie tot de sociale, pedagogische en fysieke omgeving van de kinderen en jongeren en het gezin waarin ze opgroeien;
- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen;
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding, individueel of in groepen;
- gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren;
- ontzorgen en normaliseren door het geven van voorlichting, advies en ondersteuning;
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen;
- samenwerken met professionals uit onderwijs, eerste en tweede lijn en de wijkteams.

Prestatie indicatoren
Afgelopen jaar zijn de GGD en de gemeenten doorgegaan met de besprekingen over de prestatie indicatoren. Deze kwantitatieve indicatoren, de output, zijn in deze rapportage opgenomen en ten opzichte van 2016 uitgebreid.

Afgesproken indicatoren conform productenboek:
- Bereik van de populatie op basis van de inspectienorm
- Vaccinatiegraad
- VVE, Voor- en Vroegschoolse Educatie
- Stevig Ouderschap, zowel de prenatale begeleiding als de begeleiding na de geboorte
- Aantal instroomconsulten nieuwkomers
- Aantal verwijzingen

2.7.1 Resultaten 2017

Aantal kinderen in zorg
Het aantal kinderen in zorg wordt bepaald aan de hand van de JGZ locatie waar zij in zorg zijn.

Aantal kinderen in zorg op een JGZ-locatie in de gemeente per 31 december 2017

0-4 jarigen per gemeente	0 jaar	1 jaar	2 jaar	3 jaar	Totaal
Aalsmeer	235	271	310	310	**1.126**
Amstelveen	811	1.039	1.035	1.106	**3.991**
Diemen	292	359	380	343	**1.374**
Ouder-Amstel	70	95	115	104	**384**
Uithoorn	235	308	303	242	**1.088**
Totaal	**1.643**	**2.072**	**2.143**	**2.105**	**7.963**

Aantal leerlingen 4-19 onder zorg	2016	2017
Totaal aantal kinderen PO	16.268	16.575
Totaal aantal kinderen SBO/SVO	635	635
Totaal aantal kinderen VO	9.960	10.018
Totaal aantal Leerlingen onder zorg	**26.863**	**27.229**

Wanneer er signalen zijn, worden deze in Multisignaal genoteerd conform de afspraken die daar over zijn gemaakt.

Bereik
Bereik van kinderen is een kwaliteitsnorm voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. JGZ streeft naar een permanent hoog bereik van kinderen en hun ouders. Net als voorgaande jaren is de streefwaarde voor het bereik van 0- en 3-jarigen gesteld op 95%, en voor 5-, 10-, 14- en 16-jarigen op 90%. JGZ haalt de streefwaarde voor 0-jarigen ruim met een gemiddeld bereik van 99%.

Voor 3-jarigen wordt de streefwaarde van 95% gemiddeld voor Amstelland net gehaald. Duivendrecht (80%), Ouderkerk a/d Amstel (90%) en Diemen (92%) en Amstelveen Westwijk en Uithoorn (94%) halen de norm niet. Er zijn plannen opgesteld om ook in deze gemeenten de streefwaarde van 95% te halen.

- Per 1 januari 2018 zijn er in Westwijk 13 spreekuren in plaats van 11 per week gepland. Eventuele oorzaak van de lagere score zou de excentrische ligging van de locatie kunnen zijn en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer.
- Diemen heeft een populatie die lijkt op een populatie met 'grote steden problematiek'. Op de locatie Diemen is een plan van aanpak opgesteld en worden komende periode alle ouders van 3-jarigen de dag voor het consult persoonlijk opgebeld door de assistente om ze te herinneren aan hun afspraak bij de Jeugdgezondheidszorg. In januari en februari 2018 zijn er twee extra dagen spreekuur ingezet om de achterstanden in te lopen en met de structurele openstelling op de vrijdagen hopen we ook hier het bereikcijfer bij de 3-jarigen omhoog te krijgen.
- Voor Uithoorn en Ouderkerk aan de Amstel worden nog maatregelen getroffen, waarbij moet worden opgemerkt dat het bij Ouderkerk aan de Amstel om zeer kleine aantallen gaat waardoor het percentage zowel naar boven als naar beneden procentueel kan schommelen.

De bereikcijfers van de 5-, 10-, 14- en 16-jarigen zijn berekend op basis van het schooljaar 2016/17, waarbij alleen de 10-jarigen in Diemen de norm van 90% net niet halen. Met de nieuwe werkwijze voor het preventief gezondheidsonderzoek 10-jarigen (zie "Waar willen we aan werken in 2018?") streven we naar een verbetering van het bereik. In vergelijking met andere steden en regio's kan worden gesteld dat het bereik voor deze groep in Amstelland hoog is.

	0 jr*	**3 jr***	**5 jr****	**10 jr****	**14 jr****	**16 jr****
	Norm	**Norm**	**Norm**	**Norm**	**Norm**	**Norm**
Locatie	**95%**	**95%**	**90%**	**90%**	**90%**	**90%**
Aalsmeer	100%	99%	99%	95%	91%	93%
Amstelveen Westwijk	99%	94%	95%	93%	97%	94%
Amstelveen Bourgondische Laan	99%	95%				
Diemen	100%	92%	96%	89%		
Duivendrecht	100%	80%	100%	94%		
Ouderkerk a/d Amstel	91%	90%***	98%	97%		
Uithoorn	100%	94%	96%	96%	95%	95%
Totaal	**99%**	**95%**	**96%**	**94%**	**96%**	**94%**

* Op aanvraag van de gemeente Ouder-Amstel is het bereik van 0- en 3-jarigen voor de plaatsen Duivendrecht en Ouderkerk a/d Amstel berekend op basis van de woonplaats (postcode) van het kind. Voor de andere gemeenten/plaatsen is het bereik berekend op basis van dossierlocatie.

** Bereik van 5-, 10-, 14- en 16-jarigen is berekend op basis van de begeleidende JGZ-locatie horende bij de schoollocatie van een leerling.

***De 80% van Duivendrecht is vertekend door het zeer lage aantal kinderen. In 2017 varieerde dit aantal per maand van 1 tot 20 kinderen.

Basispakket JGZ
In het onderstaande overzicht staan de 17 Basispakket-producten van Amstelland en 2 posten voor materiële lasten weergegeven. De realisatie van deze producten is afgezet tegen de prognose van 2017 en de procentuele uitnutting per product voor het jaar 2017 is vermeld.
De begroting 2017 bedraagt € 3.629.000. In de kolom prognose 2017 is naast de begroting 2017 ook de correctie opgenomen voor de in juni 2016 goedgekeurde uitbreiding € 170.000 en de begroting voor Entgelden (€ 230.000). De prognose 2017 komt daarmee uit op € 4.028.563. De cumulatieve procentuele uitnutting van het Amstellandse Basispakket bedraagt in de rapportageperiode € 3.947.319, oftewel 98%. Een vergelijking met vorig jaar is niet goed mogelijk. De begroting 2017 is anders van opzet dan die van 2016. Voor 2018 zal de vergelijking wel mogelijk zijn omdat de begrotingen van 2017 en 2018 wel op eenzelfde manier zijn opgezet.

BASISPAKKET PRODUCT	PROGNOSE 2017	REALISATIE 2017	UITNUTTING 2017
01. 1e Huisbezoek	€98.970	€93.573	95%
02. 2e Huisbezoek	€162.979	€155.087	95%
03. PGO door jeugdarts	€817.814	€809.010	99%
04. PGO door jeugdverpleegkundige	€928.620	€873.646	94%
05. Speciaal Onderwijs	€118.004	€108.415	92%
06. Open Spreekuren	€88.881	€84.731	95%
07. Extra zorg	€505.046	€550.875	109%
08. Rijksvaccinatieprogramma	€81.012	€87.660	108%
09.Samenwerking en advisering Scholen	€26.555	€12.786	48%
10. Jeugd Gezondheid Monitor 4-18	€50.000	€50.000	100%
11. Huisbezoek op indicatie	€48.189	€31.308	65%
12. Toeleiden VVE	€32.623	€35.290	108%
13. Participatie Casuïstiekoverleg	€214.124	€196.046	92%
14. Groepsbijeenkomsten en cursussen	€2.260	€7.334	325%
15. Prenatale zorg risicogezinnen	€23.240	€2.192	9%
16. Ziekteverzuimbegeleiding VO	€57.486	€42.645	74%
17. Stevig Ouderschap	€55.493	€80.941	146%
EKD materiele lasten	€362.924	€365.996	101%
BAP materiele lasten niet aan product toe te wijzen	€354.342	€359.783	102%
TOTAAL	**€4.028.563**	**€3.947.319**	**98%**

Voor het toerekenen van de productie aan de activiteiten van het Basispakket is gerekend met de tarieven die gebruikt zijn voor het opstellen van de begroting. De realisatie van de productie is hierdoor te vergelijken met de begrote productie. In de financiële verantwoording (zie "Financiën") zijn de werkelijke kosten voor 2017 opgenomen.

In de tekst hieronder wordt een toelichting gegeven op verschillende producten van het Basispakket. Producten waar geen bijzondere afwijking van de realisatie is te zien en/ of waar geen aanvullende informatie over is, komen niet aan de orde.

03 en 04. PGO door arts en PGO door verpleegkundige
Voor de reguliere PGO's geldt dat er nog een stukje achterstand is (m.n. bij de 3,9-jarigen bij de verpleegkundigen) dat nog ingehaald moet worden. Dit is een na-ijl effect van de zomerperiode. In januari 2018 is dit opgelost.

05. Speciaal onderwijs
Bij speciaal onderwijs zien we een realisatie die onder de begroting uitkomt. Dit is grotendeels te verklaren door het feit dat we in de begroting de herindicaties hebben meegenomen. Deze herindicaties worden echter niet meer gedaan en kunnen dus ook niet bijdragen aan de realisatie. In de begroting voor 2018 zijn deze herindicaties niet meer meegenomen.
Speciaal onderwijs is een belangrijk onderdeel binnen de JGZ. Het gaat hier om zorg voor kwetsbare kinderen waarbij dikwijls complexe problematiek speelt. Er is dan ook regelmatig overleg met professionals binnen de school en ketenpartners in de zorgverlening. Het niet verschijnen op afspraken speelt bij deze doelgroep ook een rol in de realisatiecijfers. We ondervangen dit zo veel mogelijk door ouders een dag voor de afspraak te bellen.

06. Open spreekuren
Voor open spreekuren is de realisatie iets lager dan begroot. Deze spreekuren vinden wel degelijk plaats, maar de activiteiten die tijdens de spreekuren worden gedaan, worden als inhoudelijke werkzaamheden geregistreerd.

<u>Ouderchat 0-4 en 4-12</u>
De ouderchat is een gezamenlijk initiatief van Amsterdam en Utrecht en wordt uitgevoerd door medewerkers van GGD Amsterdam en GGD Utrecht. In de grafiek is te zien uit welke regio de ouders die chatten komen, 9% komt uit de regio Amstelland.

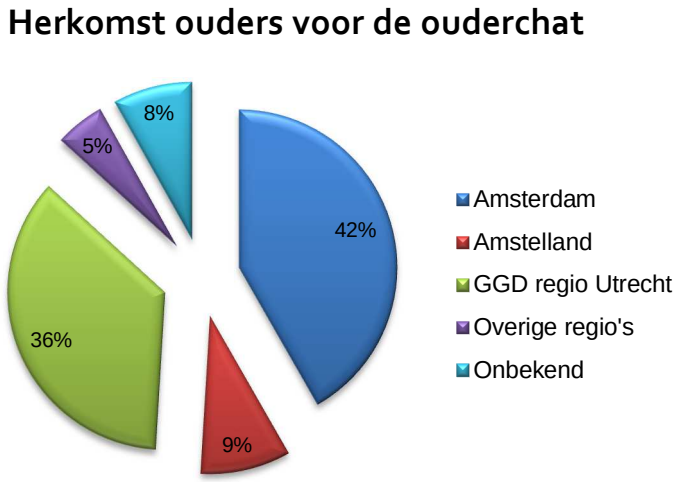

De ouderchat 0-4 is eind 2016 op twee manieren uitgebreid. Ten eerste zijn de openingstijden verruimd van 13.00 – 17.00 uur naar 8.30 – 17.00 uur. Daarnaast is de samenwerking gezocht met GGD regio Utrecht. Jeugdverpleegkundigen uit beide regio's bemensen iedere werkdag samen de ouderchat 0-4. Op deze manier wordt de bezetting gewaarborgd, het bereik vergroot en de middelen gedeeld. Onderzoek onder ouders en medewerkers maakt duidelijk dat beide organisaties tevreden zijn over de chatdienstverlening. Ouders geven aan dat zij het een '*goede aanvullende service vinden, tussen de*

consulten door'. Vooral ouders van 0-1-jarigen (85%) maken gebruik van de ouderchat. In de periode van januari tot en met 20 december 2017 zijn met ouders uit de regio Amstelland zijn 730 chats gevoerd. Na de positieve ervaring in de samenwerking met GGD regio Utrecht is het de bedoeling om de chat tool te koppelen aan de landelijke uitrol van de groeigids/app en om samen te gaan werken met andere JGZ-organisaties. JGZ wil dan ook de openingstijden verder uitbreiden (tot 20.30 uur in de avond).

Ouderchat 4-12
Voor ouders van kinderen van 4-12 jaar is deze chat belegd bij de opvoedadviseurs en daarin is ook Amstelland meegenomen.

Jouwggd.nl en chat
Het blijkt dat er meer en meer via de sociale media wordt gecommuniceerd. Op de site www.jouwggd.nl kunnen jongeren chatten met jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen. Deze jongerenchat is op werkdagen geopend van 15.00 tot 21.00 uur en op zondagen van 18.00 tot 20.00 uur.
Voor jongeren is dit een goede en anonieme manier om aan informatie te komen. De site jouwggd.nl wordt door meerdere GGD-en georganiseerd en naar rato bekostigd in 21 regio's. De onderwerpen waar de meeste belangstelling naar uitgaat, zijn in de tabel hieronder te zien. Indien nodig wordt er doorverwezen naar kenniscentra zoals de Rutgers en Brijderstichting. Ook kan er verwezen worden naar de JGZ in de eigen regio. De percentages zijn gebaseerd op cijfers van 2016. De bezoekcijfers worden half februari 2018 gepubliceerd en zijn op dit moment nog niet beschikbaar.

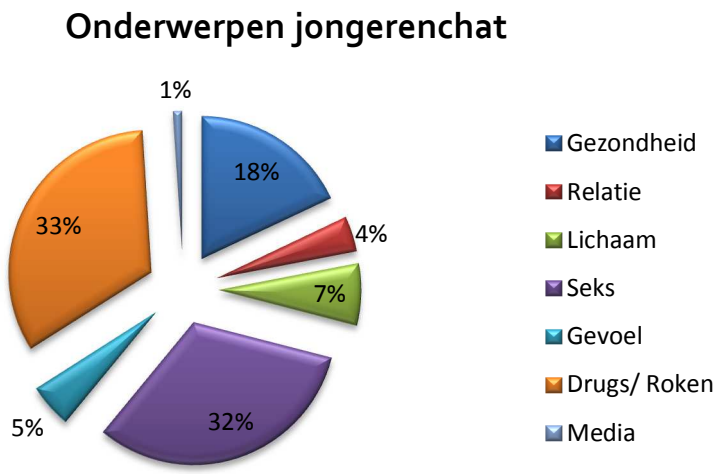

07. Extra zorg
JGZ bevindt zich in een transitie waarin het zien van alle kinderen nog steeds overeind staat, maar voor de kinderen die extra zorg behoeven wordt meer ruimte gecreëerd. Samen met ouders en/of jeugdigen bespreekt de professional van Jeugdgezondheidszorg de gezondheidssituatie en wanneer ouders/ jeugdigen zelf meer regie willen kan dit betekenen dat we een consult overslaan of op een andere manier met elkaar communiceren. Tegelijkertijd geven we meer tijd aan de kinderen en ouders die meer ondersteuning nodig hebben. Dit kan variëren van een extra huisbezoek om een jonge ouder met borstvoeding te helpen, het begeleiden van een overgewicht traject tot een begeleiding van een puber die met depressie kampt. De zorg wordt verleend door jeugdartsen en/of verpleegkundigen. Per gezin en onderwerp kan de aanpak verschillen. Het vroegtijdig signaleren en behulpzaam zijn zorgt er voor dat eventuele problemen wanneer ze nog genormaliseerd kunnen worden, aandacht krijgen. We hopen

hiermee een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke vraag om kleine problemen klein te houden en grote problemen op tijd de juiste hulp te geven.

Onder extra zorg vallen onder andere de volgende activiteiten:

- Onderzoeken op indicatie
  Deze indicaties worden door jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen gegeven. Sinds het instellen van sociale wijkteams wordt hier nauw mee samengewerkt, met name op het gebied van psycho-sociale problematiek. Afgelopen jaar zijn er 5.387 onderzoeken op indicatie uitgevoerd, in 2016 waren dit 5.353. Daarnaast zijn er 849 (13,6%) onderzoeken wel ingepland, maar hier is de klant niet verschenen of heeft laat afgemeld. In 2016 waren er 770 (12,5%) gevallen van niet verschenen of laat afgemeld. In geval van niet verschijnen wordt een kind opnieuw uitgenodigd conform protocol 'niet verschijnen zonder bericht'.
- Telefonische consulten
  Van januari tot en met december 2017 zijn er 5.232 telefonische consulten geregistreerd, in 2016 waren dit 5.132 telefonische consulten.
- Informatie en overleg opvragen en uitwisselen met derden
  Er is 4.932 keer 'overleg met derden' geregistreerd, in 2016 werd dit 4.119 keer gedaan.
- Nieuwkomersonderzoeken
  Er zijn in 2017 378 nieuwkomersonderzoeken ingepland, waarvan er 88 klanten niet naar het consult zijn gekomen of zich laat hebben afgemeld. In 2016 zijn er 239 consulten uitgevoerd en kwamen 81 mensen niet op het consult. De reden van niet of laat komen heeft waarschijnlijk te maken met de onbekendheid van de Jeugdgezondheidszorg. Ook hier vindt samenwerking met de wijkteams plaats. De interventies om het niet verschijnen te verlagen hangt af van de doelgroepen, iedere doelgroep vraagt een andere aanpak. Komend jaar zetten wij meer in op dit onderdeel.

Overgewicht

In onderstaande tabel staat het aantal consulten voor overgewicht die per gemeente zijn uitgevoerd in 2016 en 2017.

Locatie	Aantal Consulten 2016	Aantal kinderen Obesitas 2 en 3	Aantal Consulten 2017	Aantal unieke kinderen in 2017
Aalsmeer	108	28	130	101
Amstelveen	317	60	355	257
Diemen	129	19	124	93
Duivendrecht	33	2	38	28
Ouderkerk a/d Amstel	16	-	13	9
Uithoorn	85	29	79	71
Totaal	**688**		**739**	**559**

Gemiddeld zijn dat 1,3 consulten per kind.

Nieuwkomers

In de tabel hieronder staat het aantal nieuwkomersonderzoeken per gemeente die in 2016 en 2017 zijn uitgevoerd.

Locatie	Aantal onderzoeken 2016	Aantal Onderzoeken 2017
Aalsmeer	18	43
Amstelveen	188	262
Diemen	7	19
Duivendrecht		4
Ouderkerk a/d Amstel	4	3
Uithoorn	22	47
Totaal	**239**	**378**

In de begroting 2018 is dit product naar beneden bijgesteld om het tekort op de begroting op te lossen. In plaats van 1760 onderzoeken (gebaseerd op toestroom vluchtelingen en statushouders) in 2017 zijn er in 2018 700 onderzoeken begroot.

In Amstelveen start in schooljaar 2018-2019 een nieuwe Internationale School (Amity International School Amsterdam). De GGD is in gesprek met de gemeenten over de zorg die deze populatie nodig heeft en welke eventuele maatregelen hiervoor getroffen gaan worden.

In Aalsmeer en Uithoorn neemt de Poolse groep toe en in Amstelveen zien we een grote stijging bij de Indiase gemeenschap.

08. Rijksvaccinatieprogramma

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) beschermt tegen twaalf infectieziekten. Het collectieve programma is werkzaam op twee niveaus: individuele bescherming en groepsbescherming om zo ook epidemieën te voorkomen. Voor het laatste is een voldoende hoge **vaccinatiegraad** een noodzaak: een hoge vaccinatiegraad zorgt er voor dat kwetsbare (nog) niet gevaccineerde kinderen tegen ziekten worden beschermd (groepsimmuniteit).

Uit onderstaande tabel blijkt dat in verslagjaar[1] 2017 in Amstelland een hoog bereik is behaald met het Rijksvaccinatieprogramma. In de tabel is er op gemeenteniveau uitgesplitst door het RIVM. De GGD kan deze uitsplitsing niet wijzigen. Het doel – een vaccinatiegraad op alle vaccinaties van minimaal 90% – is voor de meeste vaccinaties behaald. De vaccinatiegraad is landelijk voor het derde opeenvolgende jaar licht gedaald met ongeveer een 0,5%. Deze trend is gedeeltelijk zichtbaar in Amstelveen, Diemen en Uithoorn.

[1] *Verslagjaar 2017 betekent dat in 2017 de vaccinatiegraad is bepaald op de leeftijd van 1 en 2 jaar voor zuigelingen geboren in 2014, op de leeftijd van 5 jaar voor kleuters geboren in 2011, op de leeftijd van 10 jaar voor schoolkinderen geboren in 2006 en op de leeftijd van 14 jaar voor adolescente meisjes geboren in 2002.*

GEMEENTE	Aalsmeer		Amstelveen		Diemen		Ouder-Amstel		Uithoorn	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Zuigelingen (2 jaar)										
DKTP basis immuun	95,8%	97,2%	92,3%	90,8%	90,1%	94,4%	95,1%	97,0%	94,2%	94,4%
Hib volledig afgesloten	96,6%	97,8%	93,2%	92,4%	92,1%	95,4%	93,2%	97,0%	94,9%	95,1%
Hepatitis B	95,5%	96,9%	87,2%	87,4%	90,9%	94,0%	93,2%	94,8%	93,5%	93,7%
BMR basis immuun	96,9%	98,4%	94,1%	94,1%	94,9%	96,1%	95,1%	98,5%	95,6%	95,4%
Meningokokken C volledig afgesloten	97,5%	98,8%	89,8%	90,3%	94,5%	95,8%	94,4%	98,5%	94,9%	95,4%
Pneumokokken volledig afgesloten	96,1%	96,9%	90,4%	91,9%	90,1%	94,7%	91,4%	95,6%	93,9%	94,0%
Kleuters (5 jaar)										
DKTP gerevaccineerd	93,2%	94,5%	85,8%	82,6%	91,6%	91,9%	91,2%	94,5%	92,7%	92,5%
DKTP voldoende gevaccineerd	95,6%	96,9%	90,7%	88,1%	95,3%	93,0%	94,1%	97,3%	94,6%	93,8%
Schoolkinderen (10 jaar)										
DTP volledig afgesloten	94,9%	95,4%	89,3%	88,9%	92,4%	90,4%	92,6%	95,0%	94,0%	92,9%
BMR volledig afgesloten	94,9%	94,9%	89,3%	89,9%	92,4%	88,8%	92,6%	95,0%	94,0%	93,2%
HPV	57,5%	63,5%	63,5%	63,7%	64,8%	56,7%	75,3%	63,6%	62,9%	55,5%

Blijvende aandacht en inzet van alle betrokken bij het RVP is zowel landelijk als lokaal noodzakelijk. In 2017 hebben wij op het RVP meer uren gemaakt dan begroot. Van groot belang is het voorlichten van ouders over nut en noodzaak van (een correcte uitvoering van) het RVP. Dit gebeurt onder meer structureel tijdens face-to-face consulten zoals preventieve gezondheidsonderzoeken, op maat in telefonische en e-consulten en door middel van (landelijke) informatiebrochures en digitale informatie (website). In 2017 is een landelijke e-learning "Achtergronden over het RVP" beschikbaar gekomen voor JGZ-professionals. Het betreft een verdiepende scholing van 3 uur, waarin onder meer aandacht is voor specifieke vragen en zorgen van ouders over het RVP. JGZ-professionals zijn gefaciliteerd in het volgen van de e-learning in werktijd.

Wij hebben in 2017 twee filmpjes over vaccinaties (0-4 jarigen en HPV) laten maken en gepubliceerd op http://www.ggd.amsterdam.nl/jeugd/vaccinaties/.

Voor onvoldoende gevaccineerde kinderen van 4-18 jaar bieden wij maandelijks een inhaalvaccinatiespreekuur aan. Voor nieuwkomers vanuit het buitenland, vestigingen vanuit andere gemeenten, 'spijtoptanten' voor het RVP, en kinderen die door omstandigheden als ziekte en kwetsbare gezinssituaties een vaccinatie hebben gemist. Er is in 2017 meer tijd ingezet in het inhaalvaccinatiespreekuur en in vaccinbeheer. Daarnaast hebben wij meer personeel op de vaccinatiecampagnes ingezet vanwege veranderd DTP-vaccinaanbod (geen kant en klare spuit). Scholen worden geïnformeerd over data en tijdstippen van de groepsvaccinaties in voor- en najaar voor 9-jarigen en 12-jarige meisjes.

In 2018 zetten wij, conform landelijke ontwikkelingen, extra in op een uitgebreidere informed consent procedure en bieden wij op maat en naar behoefte van de ouder een vaccinatieconsult aan.
Het RVP wordt in de loop van 2018 uitgebreid met een combinatievaccin meningokokken typen A, C, Y, en W voor adolescenten.

09. Samenwerking en advisering scholen
Van dit onderdeel is slechts 48% gerealiseerd. Bij navraag blijkt dat dit niet betekent dat er geen contacten meer zijn met scholen, in tegendeel. Wel kunnen we stellen dat de vorm van het contact, mede door de aanwezigheid van andere hulpverleners op scholen, verandert. In het komende jaar wil JGZ onderzoeken of dit onderdeel een eigenstandig onderdeel moet blijven of moet worden gecombineerd met andere onderdelen uit het Basispakket.

11. Huisbezoeken op indicatie
Dit onderdeel blijft achter bij de begroting en de prognose die we hadden bij het opstellen van de begroting. . Er wordt er op gestuurd om vooral de zorggezinnen en ook prenataal meer huisbezoeken af te leggen. Gezien de ontwikkelingen in de toekomst met de invoering van het Landelijk Professioneel Kader (zie "Waar willen we aan werken in 2018?") vinden wij dit een belangrijk onderdeel en wordt dit in de begroting 2018 niet naar beneden bijgesteld.
Stevig Ouderschap en Prenatale huisbezoeken hebben zeker een relatie, maar niet ieder prenataal huisbezoek leidt tot een traject Stevig Ouderschap.

12. VVE indicaties
In onderstaande tabel is per gemeente/plaats het aantal kinderen weergegeven dat een VVE indicatie heeft gekregen in 2016 en 2017. Het aantal kinderen in zorg is geteld op basis van JGZ-locatie.

Gemeente	Aantal ja indicaties 01-01 t/m 31-12-2016	Aantal kinderen in zorg 11 mnd - 4 jaar 2016	Aantal ja indicaties 01-01 t/m 31-12-2017	Aantal kinderen in zorg 11 mnd - 4 jaar 2017
Aalsmeer	41	991	43	933
Amstelveen	71	3.310	118	3.340
Ouderkerk a/d Amstel	8	300	8	299
Duivendrecht	12	19	16	26
Uithoorn	41	895	57	926
Diemen	46	1.023	41	1.115
Totaal VVE-indicaties	**219**	**6.538**	**283**	**6.639**

De indicatiecriteria voor VVE verschillen per gemeente. JGZ is met beleidsambtenaren in overleg om per gemeente op maat te indiceren conform door de betreffende gemeente gestelde criteria.

Verwijzingen naar Taalontwikkeling & Opstap(je)

Gemeente	Aantal T&O 01-01 t/m 31-12-2017
Aalsmeer	9
Amstelveen	19
Uithoorn	46
Totaal	**74**

In Diemen, Duivendrecht en Ouderkerk aan de Amstel zijn geen kinderen naar Taalontwikkeling & Opstap(je) verwezen, omdat in deze gemeenten dit programma niet wordt afgenomen.

13. Participatie casuïstiekoverleg
JGZ neemt deel aan diverse overleggen van de sociale wijkteams in de gemeenten en de zorgteams in het onderwijs. JGZ vindt deze interdisciplinaire samenwerking zowel van belang voor het signaleren als voor het kunnen bieden van goede en snelle zorg en ondersteuning. Wij zijn van mening dat dit nog meer kan worden benut. In 2018 krijgt de interdisciplinaire samenwerking dan ook extra aandacht. Uitgangspunt is dat elke jeugdarts en jeugdverpleegkundige minimaal 1 uur in de week benut voor casuïstiekoverleg. Jeugdgezondheidszorg gaat de aansluiting bevorderen met alle sociale wijkteams door een pro-actievere houding aan te nemen.

14. Groepsbijeenkomsten en cursussen
Het gaat hier om een kleine post en hierdoor kunnen in percentages de uitschieters meteen groot zijn. De bijeenkomsten worden georganiseerd op basis van aanvraag, dus is het lastig om dit op voorhand nauwkeurig te begroten. Gezien de belangstelling van specifieke doelgroepen is het nodig om het bedrag in toekomst bij te stellen naar boven. In de tabel hieronder een overzicht van de gehouden bijeenkomsten in Amstelveen.

Gemeente Amstelveen	**Datum**	**Aantal deelnemers**
Ouderkamer Omnibus Thema: Kind in balans	08-02-2017	10
Allekids speel/inloopochtend Vragen van ouders	23-02-2016	15
KDV Zwaluw Thema: Zindelijkheid	21-03-2017	13
Oudercafé Willem Alexanderschool Thema: Mediawijsheid	31-03-2017	20
Ouderkamer Omnibus Thema: EHBO reanimatie	12-04-2017	25
Koffieochtend Pioniers Thema: Mediawijsheid	12-06-2017	8
Ouderkamer Omnibus Thema: Voel je veilig/pesten	21-06-2017	13
Ouderavond Kindcentrum de Stoel Thema: Stress de baas	19-10-2017	6
Studiedag leidsters Kindcentrum de Stoel 0-12 jaar Thema: sport/spel en j/m	08-11-2017	35
Ouderavond KDV Jillz Thema: regels/grenzen slapen	09-11-2017	15
Ouderkamer Omnibus Thema: Moederliefde in de broodtrommel	22-11-2017	18

16. Ziekteverzuimbegeleiding
Er is sprake van schoolverzuim wanneer een leerling niet op school aanwezig is op momenten dat hij aanwezig moet zijn. Verzuim is geoorloofd wanneer de school toestemming heeft gegeven, of wanneer er een geldige reden voor is, zoals ziekte. Is dat niet het geval, dan is er sprake van ongeoorloofd verzuim, ofwel spijbelen.

<u>Uitgangspunten van Ziekteverzuimbegeleiding</u>
Door het missen van onderwijs en door de achterliggende problematiek van verzuim, kan schoolverzuim de omgang met klasgenoten, de zelfstandigheid en het oplossend vermogen van de jongere, alsmede

studieresultaten en de studievoortgang negatief beïnvloeden. Dit kan vervolgens leiden tot uitstroom naar een lager onderwijsniveau of het niet behalen van een startkwalificatie. Aangenomen wordt dat een verzuim van meer dan 20% cumulatief over meerdere schoolperioden problematisch is voor de ontwikkeling van een kind.
Een lager opleidingsniveau en vroegtijdige schoolverlaten zijn sterk geassocieerd met verhoogd risicogedrag (roken, overgewicht, bewegingsarmoede), een verhoogd risico op sociale uitsluiting en delinquentie, en met een hogere prevalentie van de meeste psychische problemen, chronische gezondheidsproblemen en hogere sterftecijfers.
Het behalen van een startkwalificatie geeft een beter perspectief op de arbeidsmarkt en een eigen plek in de samenleving. Dit is niet alleen goed voor de jongere zelf, maar ook voor de maatschappij en de economie. Vroegtijdige schoolverlaten brengt hoge maatschappelijke kosten met zich mee ten gevolge van uitkeringen bij ziekte, arbeidsongeschiktheid of werkeloosheid, maar ook vanwege kosten ten gevolge van gezondheidsproblemen en criminaliteit. Van de vroegtijdige schoolverlaters die werk hebben gevonden zijn de baankenmerken (zoals tijdelijke aanstellingen en weinig carrièremogelijkheden) in veel gevallen verre van gunstig. Daarnaast verkeert ruim een kwart van de vroegtijdige schoolverlaters anderhalf jaar later in een kwetsbare situatie; ze hebben geen werk, volgen geen opleiding en zoeken niet naar werk. Schoolverzuim is niet alleen een serieus probleem voor de onderwijssector, maar ook voor de volksgezondheid.

Effectiviteit van ziekteverzuimbegeleiding
Ziekteverzuimbegeleiding volgens M@ZL (Medische Advisering van de Ziekgemelde Leerling) is een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren in het voortgezet onderwijs (VO). Het doel van M@ZL is het verminderen van ziekteverzuim en het optimaliseren van onderwijsparticipatiemogelijkheden voor leerlingen met ziekteverzuim. Hierdoor worden de onderwijskansen en de kans op het behalen van een startkwalificatie van de leerling met ziekteverzuim geoptimaliseerd. Het doel wordt bereikt door het (vroeg)tijdig signaleren van leerlingen met ziekteverzuim gevolgd door een adequate aanpak en effectieve samenwerking tussen school, leerling en ouders, de jeugdarts en indien nodig de leerplichtambtenaar.

In 2017 zijn 241 trajecten ziekteverzuimbegeleiding afgerond. In vergelijking met het jaar daarvoor, waarin 128 trajecten werden gestart, is dit product verdubbeld. Voor de ziekteverzuimbegeleidingstrajecten verwachten we aan het eind van schooljaar 2017-2018 nog een grote toename in het aantal aanvragen vanuit de scholen, mede omdat de M@zl methodiek steeds beter wordt uitgevoerd op scholen voor voortgezet onderwijs door alle betrokken partijen. De begroting 2017 is naar beneden bijgesteld gezien de realisatie cijfer 2016. Hierdoor loopt de realisatie beter in de pas met de begroting. Ook in 2018 zal dit worden gemonitord.

17. Stevig Ouderschap
Het programma Stevig Ouderschap draagt bij aan de versterking van ouderschap, de preventie van kindermishandeling en het gezond en veilig opgroeien van kinderen.
Stevig Ouderschap is een preventief programma voor ouders die, om wat voor reden dan ook, wat extra steun kunnen gebruiken bij het opvoeden van hun kind(eren). Het kan gaan om een verhoogd risico op opvoedingsproblematiek, weinig steun vanuit de eigen directe omgeving, onzekerheid over het ouderschap of een belaste jeugd. Ook ouders met ernstige problemen zoals verslaving, psychiatrische problemen of multiproblem gezinnen hebben baat bij Stevig Ouderschap. Stevig Ouderschap gaat uit van eigen kracht, eigen behoeften en eigen invulling. Daarom vinden de gesprekken plaats bij de mensen thuis. Tijdens een huisbezoek krijgt de jeugdverpleegkundige ook een beter beeld van de gezinssituatie en kan zij gericht ondersteuning bieden. De jeugdverpleegkundige van Stevig Ouderschap past tijdens de huisbezoeken verschillende technieken toe: (motivationele) gespreksvoering,

(gezondheids)voorlichting, (pedagogische) advisering, positieve bekrachtiging, gedragsobservatie en voorbeeldgedrag en geeft vooral ook veel persoonlijke aandacht. Tijdens het traject worden positieve effecten gemeten als afname van opvoedingsproblematiek en positievere kijk op de ontwikkeling van het kind. Landelijke cijfers tonen aan dat na 6 maanden 11% van de ouders aangeeft de opvoeding aan te kunnen en 7% heeft een meer realistische verwachting van het eigen kind. Kinderen uit de risicogroep die geen traject Stevig Ouderschap krijgen, lopen 5 keer meer kans op een melding bij Veilig Thuis. Ook wordt de groep met complexe problematiek eerder verwezen en komst zo onder de aandacht bij de sociale wijkteams.
De aanmeldingen worden gedaan door verloskundigen, sociale wijkteams of kraamzorg. De screeners delen bij de afname van de hielprik een vragenlijst uit waarop de verpleegkundige bij het tweede huisbezoek kan terugkomen. Uiteraard zijn de ouders vrij om de vragenlijst wel of niet in te vullen. Een traject Stevig Ouderschap kost ongeveer € 2.000,- per traject.

Prenatale huisbezoeken en Stevig Ouderschap samen bezien
Stevig Ouderschap wordt reeds enkele jaren uitgevoerd in Amstelland en is in 2016 uitgebreid met de Prenataal Stevig Ouderschap. Stevig Ouderschap en Prenataal Stevig Ouderschap zijn beiden bestemd voor kwetsbare gezinnen met als doel het voorkomen van kindermishandeling. Prenataal Stevig Ouderschap wordt geïndiceerd door zorgverleners in de eerste en tweede lijn (verloskundigen, huisartsen, GGZ, gynaecologen). In de meeste gevallen stromen de gezinnen van Prenataal Stevig Ouderschap door naar Stevig Ouderschap.
Prenataal Stevig Ouderschap voor risicogezinnen heeft een onderuitnutting en Stevig Ouderschap heeft een overuitnutting, net als vorig jaar. Deze producten hangen nauw met elkaar samen. Zoals uit de cijfers is op te maken is er veel vraag naar begeleiding. Hierdoor komen we boven de begroting uit.
In de tabel hieronder zijn beide producten voor wat betreft begroting, realisatie en uitnutting bij elkaar opgeteld en hebben we een realisatie van 106%.

BASISPAKKET PRODUCT	BEGROTING 2017	REALISATIE 2017	UITNUTTING 2017
15. Prenatale zorg risicogezinnen	€23.240	€2.192	9%
17. Stevig Ouderschap	€55.493	€80.941	146%
Totaal 15 en 17	**€78.733**	**€83.133**	**106%**

Aantal trajecten
In onderstaande tabellen zijn overzichten te vinden van aantallen geïndiceerde kinderen en van het aantal gestarte en lopende Stevig Ouderschapstrajecten.
Trajecten lopen gemiddeld 1,5 jaar en kunnen dus in een voorgaand jaar zijn gestart en doorlopen in 2017.

Totaal geïndiceerde kinderen Stevig Ouderschap (SO)

SO gestart in	Amstelveen	Aalsmeer	Ouderkerk	Duivendrecht	Uithoorn	Diemen	Totaal
2015	41	10	2	3	14	nvt	**70**
2016	45	11	5	0	15	14	**90**
2017	34	14	2	2	9	13	**74**
Totaal	**120**	**35**	**9**	**5**	**38**	**27**	**234**

Prenataal SO	Amstelveen	Aalsmeer	Ouderkerk	Duivendrecht	Uithoorn	Diemen	Totaal
2016	8	3	0	0	0	0	**11**
2017	9	4	0	0	1	0	**14**

Geïndiceerd maar wil niet deelnemen

SO gestart in	Amstelveen	Aalsmeer	Ouderkerk	Duivendrecht	Uithoorn	Diemen	Totaal
2015	11	6	1	2	5	n.v.t.	**25**
2016	12	2	2	0	3	0	**19**
2017	6	2	1	1	3	1	**14**
Totaal	**29**	**10**	**4**	**3**	**11**	**1**	**58**

Totaal aantal kinderen in zorg genomen

SO gestart in	Amstelveen	Aalsmeer	Ouderkerk	Duivendrecht	Uithoorn	Diemen	Totaal
2015	30	4	1	1	9	n.v.t.	**45**
2016	33	9	3	0	12	14	**71**
2017	28	12	1	1	6	12	**60**
Totaal	**91**	**25**	**5**	**2**	**27**	**26**	**176**

Overzicht lopende trajecten per 31-12-2017

SO gestart in	Amstelveen	Aalsmeer	Ouderkerk	Duivendrecht	Uithoorn	Diemen	Totaal
2015	2	1	0	n.v.t.	0	n.v.t.	**3**
2016	10	2	1	n.v.t.	2	9	**24**
2017	24	8	1	1	4	10	**48**

Verwijzingen

De belangrijkste taken van JGZ zijn: preventie, normalisering en aanbieden van de eerste zorg. Een bijkomende taak is verwijzen naar andere zorgverleners. Verwijzingen kunnen dan ook niet leidend zijn voor de beoordeling van het werk van de Jeugdgezondheidszorg, zeker niet nu er meer en meer wordt samengewerkt met de sociale wijkteams. In onderstaande tabellen staan de aantallen verwijzingen per leeftijdsgroep en de instanties waarnaar verwezen is. JGZ verwijst het meest naar de paramedische hulpverlening.

De JGZ beschouwt dit als een eerste meting die de komende jaren als ijkpunt kan worden beschouwd. De verwijscijfers worden besproken in de JGZ teams met als doel om zowel op kwantitatief als kwalitatieve niveau verbetering in het werkproces aan te brengen. Immers "meten is weten" en deze gegevens kunnen dienen als een instrument om met ketenpartners in gesprek te komen.

Aantal verwijzingen 0-4 jaar

	Onder zorg	Psych binnen team	Lokale opvoed onderst	Para med	Soc team	Maats Dienstv	Jeugd GGZ	Jeugd arts	anders	Totaal %
Aalsmeer	1.177	1	28	194	7	3				19,8%
Amstelveen BL	1.713	3	11	318			3	3	1	19,8%
Amstelveen WW	2.519		46	477	3	3	7	81	2	24,6%
Diemen	1.419		31	238	15	1	1	5	6	20,9%
Ouder-Amstel	393		2	39			1			10,7%
Uithoorn	1.152		15	116	7	3	2	43		16,2%
Totaal	**8.373**	**4**	**133**	**1.382**	**32**	**10**	**14**	**132**	**9**	**20,5%**

Aantal verwijzingen 4-12 jaar de kinderen die gezien worden dus 5 jarigen en 10 jarigen

	Onder zorg	Psych binnen team	Lokale opvoed onderst	Para med	Jeudz Ambu	Soc team	Maats Dienstv	Jeugd GGZ	Jeugd arts	Totaal verwezen %
Aalsmeer	821	1	8	56	3	1	4	3	2	9,8%
Amstelveen WW	1.918		33	180	1		2	19	1	12,1%
Diemen	535		3	23		1				5,0%
Ouderkerk	212		2	13					2	8,0%
Duivendrecht	129			10				1		8,5%
Uithoorn	609	1	6	26		1	1	1		5,9%
Totaal	**4.236**	**2**	**52**	**308**	**4**	**3**	**7**	**24**	**5**	**9,6%**

Aantal verwijzingen 12-18 jaar de kinderen die gezien worden door JGZ dus de 14 jarigen en de 16 jarigen

	Onder zorg	Psych binnen team	Lokale opvoed onderst	Para med	Jeudz Ambu	Soc team	Maats Dienstv	Jeugd GGZ	Jeugd arts	Totaal verwezen %
Aalsmeer	476			7	1			3		2,3%
Amstelveen WW	2.154	2	3	12	1	1	13	6		1,4%
Uithoorn	924			10			3			1,8%
Totaal	**3.554**	**2**	**3**	**29**	**2**	**1**	**16**	**9**	**0**	**1,7%**

Aantal verwijzingen Speciaal Onderwijs

	Onder zorg	Psych binnen team	Lokale opvoed onderst	Para med	Jeudz Ambu	Soc team	Maats Dienstv	Jeugd GGZ	Jeugd arts
Amstelveen WW	nvt			19	1	1		3	
Uithoorn	nvt			19					
Totaal				**38**	**1**	**1**		**3**	

Resultaten waar we trots op zijn
Afgelopen half jaar is er hard gewerkt, hard gewerkt aan de resultaten zoals die in voorgaande stuk te lezen zijn en ook aan nieuwe ontwikkelingen. Er moet nog veel gebeuren, maar we zijn ook trots, trots op onze medewerkers en het werk dat zij voor de kinderen en hun ouders doen.
De betrokkenheid van de Gemeenten die meer en meer belangstelling tonen voor het werk van JGZ draagt bij aan de behaalde resultaten.

Trots op de toename van het aantal ziekteverzuimbegeleidingstrajecten in het voortgezet onderwijs met ruim 100 trajecten in vergelijking met 2016. De toename is te danken aan de goede samenwerking met de scholen waardoor verzuim eerder wordt gesignaleerd. De investering in de samenwerking heeft er toe geleid dat in schooljaar 2017-2018 workshops 'ziekteverzuim bespreekbaar maken' worden gegeven door jeugdverpleegkundigen die hiervoor zijn opgeleid. Het doel van deze workshops is ondersteunen van mentoren en zorgcoördinatoren in de begeleiding van leerlingen met schoolverzuim en hun ouders.

Trots op de goede opkomst in Amstelland bij de vaccinatiecampagnes. De bewoners van Amstelland bezoeken de campagnes goed en komen wanneer zij verhinderd zijn naar de vaccinatieinhaalspreekuren waardoor de landelijke trend van daling van de vaccinatiegraad hier nog mee valt.

Trots op het medewerkerstevredenheidsonderzoek uit 2017 waar werkplezier een 7,4 scoort en inhoud van het werk een 8,4. Een van de aandachtspunten is communicatie (score 5,5). Communicatie zal de komende tijd onze aandacht krijgen en hierbij worden de medewerkers betrokken. Ook scoorde de mate waarin men zich gewaardeerd voelt laag met 5,2. Inmiddels zijn de verpleegkundigen bevorderd van schaal 8 naar schaal 9 en uit reactie valt op te maken dat dit de mate van waardering mede doet stijgen.

Trots op het zeer lage ziekte verzuim van medewerkers. Over 12 maanden gerekend is het ziekteverzuim 1,4% (norm 3,8%) en het frequente ziekteverzuim 0,7%.

Trots op het rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd dat in haar slotconclusie constateerde dat de zorg die de GGD Amsterdam/ Amstelland biedt voldoet aan alle normen en beoordelingsaspecten die de inspectie hanteerde.

2.7.2 Waar willen we aan werken in 2018?

Werken aan de participatie op de scholen in Amstelland. Door de komst van ouder-kind coaches en schoolcoaches wordt er op school gesignaleerd en ook actie in gang gezet. Dit vergt een andere wijze van afstemming met meerdere partijen. We willen de medewerkers van JGZ stimuleren een proactieve houding aan te nemen in de samenwerking met ketenpartners.

Werken aan het vullen van Multisignaal. Met de gemeenten zijn de criteria afgesproken. Maandelijks komt dit punt op het teamoverleg op de agenda.

Werken aan de inbreng in de sociale teams en casuïstiek overleggen in de gemeenten. In een aantal gemeenten loopt dit voortvarend en op andere plaatsen heeft dit extra aandacht nodig. Onze bedoeling is om komend jaar in alle gemeenten een goede ingang te verwerven zodat we de zorggezinnen een gezamenlijk aanbod bieden.

Werken aan onze "PR". Naar aanleiding van de verkiezingen en de daarmee andere samenstelling van de raden is het voornemen om in het najaar van 2018 een informatieve bijeenkomst voor raadsleden en wethouders aan te bieden.
Daarnaast wordt er in januari 2018 een workshop aangeboden voor de beleidsambtenaren over vernieuwingen in de Jeugdgezondheidszorg zoals bijvoorbeeld het Landelijk Professioneel Kader.

Werken aan uitbreiding vragenlijst Jij en Je Gezondheid voor 10-jarigen. In vervolg op het succes met de digitale vragenlijst voor het Voortgezet Onderwijs is JGZ bezig met het ontwikkelen van een digitale vragenlijst ten behoeve van het preventief gezondheidsonderzoek 10-jarigen. In 2018 start de pilot met deze vragenlijst en streven is om dit instrument in 2019 Amstelland breed te implementeren.

Werken aan de perspectiefplannen die in 2018 in gebruik worden genomen. Er wordt samengewerkt met de gemeenten en de sociale wijkteams om zo tot een goede afstemming en samenwerking te komen.

Werken aan het Rijksvaccinatieprogramma. Er vinden komende tijd een aantal belangrijke ontwikkelingen plaats zoals; decentralisatie van de entgelden, instellen van informed consent, invoering van een nieuwe vaccinatie voor meningokokken en onderhandelingen met het RIVM over onder andere financiering bij opvragen van vaccinatiestatussen. De verwachting is dat hier veel tijd in gaat zitten.

Werken aan een nieuw basispakket 2020-2024. Om de begroting op tijd in te dienen is het van belang het nieuwe basispakket op tijd klaar te hebben, dat houdt in eind 2018.

Werken aan het Landelijk Professioneel Kader (LPK). Het LPK geeft per ontwikkelingsfase van een kind aan wanneer een organisatie voor Jeugdgezondheidszorg onderdelen uit het Basispakket JGZ moeten aanbieden. Tussen 0 en 18 jaar worden diverse ontwikkelingsfasen onderkend, elk met eigen kenmerken en dynamiek. De momenten van contact zoals beschreven in het LPK sluiten hierop aan. Er wordt rekening gehouden met de uitvoering van onder meer het Rijksvaccinatieprogramma en landelijke professionele richtlijnen. Op deze manier ontstaat een doorlopende, samenhangende en onderbouwde zorglijn waarbij de fysieke, sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van een kind gemonitord wordt. Uitgangspunt is dat we vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid met ouders en jeugdigen iedere ouder/jeugdige Jeugdgezondheidszorg aanbieden in de breedste zin van het woord. Ouders en jeugdigen zijn vrij is in de keuze om daar gebruik van te maken.

Werken aan "Samen gezond in Amstelland". In Amsterdam loopt de Amsterdamse Aanpak Gezond gewicht. Dit is een programma dat als doel heeft dat alle Amsterdamse kinderen in 2033 een gezond gewicht hebben. Er zijn binnen Kidos aanpassingen gemaakt waarmee we kunnen zien hoeveel en welke kinderen te zwaar zijn of dreigen te worden. Amstelland kon door dit Amsterdamse initiatief profiteren van de epidemiologische bevindingen die uiteraard ook van Amstelland zijn meegenomen. Hieronder treft u een overzicht aan van de stand van zaken op dit gebied. Aan de hand van deze kennis zijn er de komende tijd trajecten uitgezet voor de kinderen met overgewicht. Er worden speciale consulten overgewicht georganiseerd.

Daarnaast is er contact gelegd met de scholen, kinderdagverblijven en de projecten die in verschillende gemeenten lopen op het gebied van bewegen en gezondheid. In aansluiting hierop wil de JGZ in samenwerking met de projectleider JOGG de gezonde leefstijl bevorderen en het aantal kinderen met overgewicht terugdringen. Uit onderzoek is naar voren gekomen dat naast de lichamelijke gevolgen ook de geestelijke gevolgen van ernstige aard zijn en in samenwerking met de sociale wijkteam en de andere partners is dit een belangrijk onderdeel waar de JGZ zich komende jaren voor in gaat zetten.

% Kinderen per gewichtsklasse peiljaar 2017

Leeftijd	% Extreem onder gewicht	% Ernstig onder gewicht	% Onder gewicht	% Normaal	% Over gewicht	% Graad 1 Obesitas	% Graad 2 Obesitas	% Graad 3 Obesitas	% Onbekend
0-2 jaar			20,0%	80,0%					
2-4 jaar		0,3%	17,4%	76,8%	4,9%	0,6%	0,1%	0,1%	
4-6 jaar			3,1%	90,9%	5,1%	0,7%	0,1%	0,1%	
6-8 jaar			0,4%	83,5%	11,6%	3,3%	0,7%	0,5%	
8-10 jaar			4,1%	68,8%	19,8%	5,3%	1,1%	1,0%	
10-12 jaar		0,0%	8,5%	78,8%	10,6%	1,7%	0,2%	0,1%	
12-14 jaar	0,1%	1,2%	10,3%	72,3%	12,7%	2,5%	0,9%	0,0%	
14-16 jaar	0,2%	1,4%	8,8%	75,4%	12,2%	1,7%	0,3%	0,0%	
16-18 jaar	0,4%	1,8%	7,9%	75,6%	11,3%	2,4%	0,5%	0,2%	
18 en ouder		2,8%	8,3%	58,3%	16,7%	11,1%	2,8%		
Totaal	**0,1%**	**0,5%**	**8,6%**	**80,2%**	**8,7%**	**1,5%**	**0,3%**	**0,1%**	**0,0%**

Behalve aandacht voor kinderen met overgewicht zal er ook extra aandacht gaan naar de kinderen met ondergewicht en in september zullen leden van de teams worden getraind in de herkenning hiervan en het omgaan met dit gegeven. Bekeken wordt of mogelijk de Aziatische groeicurve toegevoegd kan worden in Kidos.

Alle kinderen met een fors overgewicht (Graad 2 en Graad 3 obesitas) zijn in beeld bij JGZ en krijgen een of meerdere Onderzoek(en) op Indicatie en worden goed gemonitord.

Locatie	% Obesitas 2 en 3	Aantal kinderen Obesitas 2 en 3
Aalsmeer	0,5%	28
Bourgondische laan	0,1%	1
Diemen	0,7%	19
Duivendrecht	0,4%	2
Ouderkerk a/d Amstel	-	-
Uithoorn	0,5%	29
Westwijk	0,3%	59
Totaal	**0,4%**	**138**

2.7.3 Financiën

Het jaar 2017 is per saldo met een negatief saldo van € 201.000 afgesloten.
De bestuurders van GR Amstelland hebben in juni 2016 voor het kalenderjaar 2017 incidenteel uitbreiding met €170.000 goedgekeurd (€93.000 extra kosten en €77.000 kosten voor groei aantal kinderen). Deze goedkeuring is echter niet verwerkt in de gemeentelijke bijdragen waardoor deze overschrijding nu bij de jaarrekening is opgenomen.

Bij het opstellen van de begroting 2017 waren de uitkomsten van de inschaling van het Medisch Functiehuis nog niet bekend. Bij de jeugdartsen heeft een functiedifferentiatie plaatsgevonden, waardoor jeugdartsen ingeschaald worden in schaal 11 en 12 (in plaats van alleen in schaal 11) en de jeugdverpleegkundige zijn ingeschaald van schaal 8 naar schaal 9. In 2017 is het Individueel Keuze Budget ingevoerd, als gevolg hiervan zijn de werkgeverslasten, en daardoor de personeelskosten gestegen. Daarnaast zijn de salarislasten gestegen door een hogere nominale ontwikkeling dan begroot.

De materiele lasten niet aan het Basispakket product toe te rekenen zijn, zijn € 6.000 hoger en de kosten voor het EKD zijn € 3.000 hoger uitgekomen dan begroot.

Uitgaven	**Begroting**	**Realisatie**	**Opbrengsten**	**Begroting**	**Realisatie**
	2017	2017		2017	2017
	x € 1.000	x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000
Uitvoering Basispakket	2.912	3.369	GR Amstelland bijdrage	3.266	3.266
Functiedifferentiatie JVPLK *	PM	36	Entgelden RIVM		298
Materiele lasten niet aan Basispakket product toe te rekenen.	354	360			
EKD Amstelland	363	366	GR Amstelland bijdrage voor EKD	363	363
			Overige Inkomsten		3
Totaal Uitgaven JGZ	3.629	4.131	Totaal inkomsten JGZ	3.629	3.930
			Tekort realisatie 2017		**-201**

2.8 Bedrijfsvoering

Algemeen

De GGD Amsterdam is een gemeentelijke dienst met 7 primaire afdelingen en bijbehorende overhead. Elke afdeling voert, indien van toepassing, één of meer activiteiten uit ten behoeve van de GR OGZ Amstelland. Hiervoor heeft elke afdeling aparte bedrijfseenheden waar deze kosten verantwoord worden.

De afdeling Bedrijfsvoering heeft geen zorgdoelstellingen m.b.t. Amstelland. Wel zijn wij in 2016 een traject gestart om de P&C cyclus te verbeteren. Dit geldt zowel voor de planning als voor de producten zelf. Als belangrijkste aanpassing bij de producten geldt dat ze BBV conform dienen te worden, maar ook een prettiger lay-out en een modernere vormgeving hebben.

Wat hebben we bereikt?

De verbetering van de P&C cyclus is in gang gezet. De jaarrekening 2016 is goed ontvangen door de GR OGZ Amstelland, waarin vooral gewerkt is aan het BBV conform maken en een vaste indeling. Vanaf dit jaar zullen ook de lay-out en leesbaarheid aangepakt worden, evenals de toevoeging van een oplegger.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Overhead
Vanaf dit jaar zullen de kosten voor overhead apart inzichtelijk zijn in de jaarstukken.

Huisvesting
Er zijn op dit moment 6 huurpanden in gebruik:

Aalsmeer	Drie Kolommenplein 1
Amstelveen	Bourgondische Laan
Amstelveen	Kamillelaan
Diemen	D.J. Den Hartoglaan
Ouderkerk	Koningin Julianalaan
Uithoorn	Koningin Maximalaan

Voormalig personeel
Dit betreft een bijdrage aan de kosten voormalig personeel.

Wat heeft het gekost?

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Bedrijfsvoering		589.293	593.210	-3.917
Huisvesting	510.359	498.306	470.626	27.680
Dotatie voorz. GO	50.000	55.000	0	55.000
Vrijval voorziening groot onderhoud	-498.995			
Voormalig personeel	7.526	7.688	0	7.688
Totaal	**68.890**	**1.150.287**	**1.063.836**	**86.451**

2.9 Algemene dekkingsmiddelen

Er is geen sprake van algemene dekkingsmiddelen binnen de GR OGZ Amstelland. De kosten die worden gemaakt in verband met de uitvoering van het gezamenlijke takenpakket en voor de instandhouding van het openbaar lichaam, worden naar evenredigheid van het aantal inwoners verdeeld over de gemeenten die hiervoor een bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen.

Voor de uitvoering van alle activiteiten binnen de GR OGZ Amstelland wordt er in de begroting een totaal bedrag vastgesteld per gemeente, waarin zowel de wettelijke taken, de bedrijfsvoering en aanvullende taken zoals projecten zijn opgenomen.

Aan het einde van het jaar wordt het resultaat op de wettelijke taken afgerekend op basis van inwoneraantallen van de gemeenten. De projecten worden per gemeente afgerekend op basis van de werkelijke kosten.

2.10 Onvoorzien

In de begroting van de GR OGZ Amstelland is geen post onvoorzien opgenomen. Onvoorziene uitgaven kunnen gedekt worden uit het weerstandsvermogen.

3 Verplichte paragrafen

In het jaarverslag dienen dezelfde paragrafen opgenomen te worden opgenomen als die in de begroting opgenomen zijn. In dit geval wordt hier licht van afgeweken.

Paragrafen die niet terugkomen in dit jaarverslag zijn 'Lokale heffingen', 'Verbonden partijen' en 'Grondbeleid'. Deze zijn niet van toepassing.

3.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen dient een inventarisatie te worden geven van de risico's en van de weerstandscapaciteit, evenals een inventarisatie van het beleid ter zake.

De GR OGZ Amstelland loopt risico's. Een deel van deze risico's wordt afgedekt door het treffen van maatregelen. De paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen gaat in op de vraag in welke mate de financiële positie van de GR OGZ Amstelland toereikend is om de financiële gevolgen van de risico's die de GR OGZ Amstelland loopt op te kunnen vangen. Anders gezegd: hoe is de relatie tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om de niet begrote kosten op te vangen.

De Gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg Amstelland stelt dat het weerstandsvermogen van de GR OGZ Amstelland wordt vastgesteld op maximaal 10% van de totale bijdrage van de GR OGZ Amstelland gemeenten. De bijdrage in de begroting 2017 bedraagt € 6,044 miljoen. Het weerstandsvermogen bedroeg op 31-12-2017 € 573.898, wat 9,49% van de begrote bijdrage is.

Risicoprofiel

#	(Strategisch) Risico	Waarde	Kans klasse	Mate van beïnvloeding	Beheersing
1	Bij staken overeenkomst met Amsterdam dient de GR de boekwaarde van de investeringen aan Amsterdam te betalen.	Eind 2017: € 315.352	1	Hoog	1. Dit risico kan geëlimineerd worden door de kapitaallasten versneld af te schrijven. Dit zal dan besloten moeten worden door het AB.
2	Krap zijn en blijven van de arbeidsmarkt voor artsen en verpleegkundigen maakt dat vacatures moeilijk vervuld worden.	Risico is dat JGZ een lager bereik haalt en onvoldoende kan voldoen aan de maatschappelijke opdracht . Risico is niet financieel	2	Laag	- Blijven investeren in werving en opleiding voor jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen. - Innovatieve wervingsacties uitzetten in samenwerking met vacatureloket en andere partners. - Mogelijkheden om secundaire arbeidsvoorwaarden aan te passen om medewerkers wonend buiten Amsterdam aan te kunnen nemen.
3	BTW kwestie: loopt vanaf 2008. De GGD heeft, samen met PWC, aan het ministerie gevraagd of de GGD BTW in rekening moet brengen over de geleverde diensten aan de GR Amstelland.	21% van de kosten bedrijfsvoering ad € 593.210 = € 126.810. Gedurende 5 jaar = € 628.871	3	Laag	Er is geen antwoord van het Ministerie ontvangen. In overleg met Fiscaal Advies & Control (FAC) wordt deze kwestie opnieuw bij de Belastingdienst aangekaart.
4	Bij staken overeenkomst met Amsterdam kan er nog sprake zijn van lopende huurcontracten m.b.t. de panden die als JGZ locatie gebruikt worden.	Bij beëindiging per 31-12-2017 zal er nog 2,2 miljoen aan huur betaald moeten worden.	1	Hoog	1. Dit is financieel het grootste risico, maar de kans dat dit zich voordoet is zeer klein. Beheersing zit vooral in het in goed overleg blijven met elkaar.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kans klasse	Toelichting kans klasse
10%	0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5-10 jaar	2	Deze klasse hanteren we voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar voordoen.
50%	1 keer per 2-5 jaar	3	Deze klasse hanteren we voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1-2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of vaker	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar gaan voordoen.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De totale gevolgen van de risico's bedragen € 3.115.222. Als we de kans meenemen dat een risico zich voordoet, daalt het totale risico tot € 560.670. Aangezien de weerstandscapaciteit € 573.898 bedraagt, leidt dat tot een ratio weerstandsvermogen van 1.02 wat conform de landelijk geaccepteerde waardering voldoende is.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 573.898}{€\ 560.670} = 1.02$$

De gemeenschappelijke regeling moet een basis set van financiële kengetallen opnemen in de begroting en de jaarrekening. Het betreft hier netto schuldquota, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen, is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

Solvabiliteitsratio
Het totaal vermogen van de GR OGZ Amstelland bestaat voor 100% uit eigen vermogen, waarmee het een solvabiliteitsratio heeft van 1.0.

Netto schuldquote
De netto schuldquote is een raming van het totaal van de volgende financiële vaste activa:

- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Deze zijn in het geval van de GR OGZ Amstelland nul.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De baten voor de GR OGZ Amstelland komen voornamelijk voort uit de algemene uitkering van het gemeentefonds en zijn structureel van aard.

3.1.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De GR OGZ Amstelland heeft zelf geen kapitaalgoederen, maar de GGD namens de GR wel. Deze hebben allen betrekking op vernieuwing en onderhoud van de JGZ locaties.

Investeringen	Boekwaarde 31-12-2016	Afschrijvingskosten 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Camerasysteem Amstelland	13.774,95	-1.216,98	12.557,97
Meubilair	14.508,31	-5.134,47	9.373,84
Verbouwing 3 Kolommenplein	38.914,67	-2.993,43	35.921,24
Verbouwing Brede Hoed	6.772,73	-805,62	5.967,11
Verbouwing Den Hartoglaan	7.815,67	-601,20	7.214,47
Verbouwing GHC Uithoorn	147.190,82	-7.327,65	139.863,17
Verbouwing Laan van de Helende Meesters	25.507,34	-1.821,95	23.685,39
Verbouwing Kamillelaan	86.537,75	-5.769,18	80.768,57
Totaal	**341.022,24**	**-25.670,48**	**315.351,76**

De aan de GGD Amsterdam betaalde afschrijvings- en rentelasten zijn hierboven gespecificeerd. De boekwaarde van de activa, aangeschaft ten behoeve van de JGZ locaties Amstelland, per einde boekjaar bedraagt € 315.351,76.

Op investeringen in jaar T wordt afgeschreven vanaf jaar T+1. Afschrijvingen vinden plaats totdat de restwaarde nul is.

Bij beëindiging van de samenwerking dienen de resterende kapitaallasten versneld afgeschreven te worden. Dit is ook opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3.1.3 Financiering

Financiering van de GR OGZ Amstelland geschiedt via de vijf aangesloten gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Dit heeft als gevolg dat er door de GR geen zelfstandige financieringstransacties worden aangegaan. Zie verder paragraaf 2.9.

Betaling geschiedt via een bankrekening van de Bank Nederlandse Gemeenten.

3.1.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door de GGD Amsterdam. De primaire taken van de GGD worden ondersteund door de teams personeel & organisatie, facilitaire zaken & huisvesting, ICT & DIV en financiën (PIJOFACH functies).

Elk team van de afdeling beheer stelt jaarlijks een jaarplan en projectenoverzicht op. De geprioriteerde veranderingstrajecten ('growing concern') in relatie tot de kerndoelen van de GGD worden geborgd door toepassing van de A3-methode.

De budgetten t.b.v. GR OGZ Amstelland worden in de begroting vastgesteld door het bestaande budget te verhogen met de nominale ontwikkeling, indien van toepassing.

Binnen de bedrijfsvoering gaat IV een steeds grotere rol spelen, en de GGD gaat daar de komende jaren op inzetten.

3.1.5 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, kortweg WNT, die op 1 januari 2013 in werking is getreden, stelt een maximum aan de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De bezoldiging van topfunctionarissen dient, ongeacht de hoogte, openbaar gemaakt te worden in de jaarstukken.

De voorwaarde is dat zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn geweest voor de (semi-)publieke instelling. De maximale bezoldigingsnorm voor de Dienst G&J is € 230.474, inclusief onkostenvergoedingen en overige beloningen.

De WNT kent een verbod op het verstrekken van variabele beloning aan topfunctionarissen. Tevens mag het salaris niet meer worden doorbetaald gedurende een periode waarin de (gewezen) topfunctionaris geen arbeid meer levert.

De wet normering topinkomens is niet van toepassing op de GR Amstelland, aangezien zij zelf geen personeel in dienst heeft.

Naam	Functie	Werkzaam in gemeente	Basisbeloning
Wethouder zorg de heer Raat	Voorzitter	Amstelveen	onbezoldigd
Wethouder zorg de heer Verburg	Lid	Aalsmeer	onbezoldigd
Wethouder zorg de heer Grondel	Lid	Diemen	onbezoldigd
Wethouder zorg mevrouw Korrel-Wolvers	Lid	Ouder-Amstel	onbezoldigd
Wethouder zorg mevrouw Zijlstra	Lid	Uithoorn	onbezoldigd

4 Jaarrekening

4.1 Balans per 31 december 2017

Activa

Balans GR OGZ Amstelland per 31 december 2017 (bedragen x € 1,00)				
ACTIVA	**2017**		**2016**	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		**0**		**0**
Investeringen met economisch nut Overige investeringen met een economisch nut				
TOTAAL VASTE ACTIVA		**0**		**0**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**0**		**0**
Gereed product en handelsgoederen				
Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar		**1.219.400**		**555.577**
Vorderingen op de GGD Amsterdam	353.390		544.584	
Vorderingen op gemeenten	866.010		10.993	
Overige vorderingen				
Liquide middelen		**855.108**		**846.021**
Bank Nederlandse Gemeenten Rekening Courant GGD	855.108		846.021	
Overlopende activa		**0**		**0**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**2.074.508**		**1.401.598**
TOTAAL ACTIVA		**2.074.508**		**1.401.598**

Passiva

Balans GR OGZ Amstelland per 31 december 2017 (bedragen x € 1,00)				
PASSIVA	**2017**		**2016**	
VASTE PASSIVA				
Eigen Vermogen		**684.129**		**788.953**
Reserves				
Algemene reserve / Weerstandsvermogen	573.898		28.560	
Bestemmingsreserves				
Weerstandsvermogen	0		530.225	
Gezondheidsmonitor	110.231		187.115	
Huisvesting	0		0	
Pilot Hygiëne	0		0	
Triple P	0		23.053	
Bijdrage aan Diemen t.b.v. balie Brede Hoed	0		20.000	
Resultaat uit het overzicht baten en lasten		**487.037**		**573.658**
voor bestemming 2016	498.995		573.658	
voor bestemming 2017	-11.958		0	
Vaste schulden met een rente typische looptijd > 1 jaar		**0**		**0**
Onderhandse leningen:				
Overige vaste schulden				
TOTAAL VASTE PASSIVA		**1.171.166**		**1.362.611**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar		**903.342**		**38.987**
Overige kasgeldleningen				
Schulden aan de GGD	864.355		0	
Schulden aan gemeenten	38.987		38.987	
Overlopende passiva		**0**		**0**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**903.342**		**38.987**
TOTAAL PASSIVA		**2.074.508**		**1.401.598**

4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2017

GR OGZ Amstelland Totalen	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Jaarrekening 2017
LASTEN			
Personeel v. derden	2.670.426	3.041.738	2.719.114
Energie	4.156		
Duurzame goederen	6.428		
Ov. goederen en diensten	262.767	1.168.366	705.970
Kapitaallasten	29.505	86.085	28.835
Bankkosten			251
Totaal directe Lasten	**2.973.282**	**4.296.189**	**3.454.170**
INTERNE BATEN & LASTEN			
Bedrijfsvoering			
Interne leveranties	2.682.001	1.960.474	3.019.571
Totaal indirecte kosten	**2.682.001**	**1.960.474**	**3.019.571**
Totaal Lasten	**5.655.283**	**6.256.663**	**6.473.740**
BATEN			
Externe baten activiteiten	329.841	230.000	336.448
Baten GR OGZ Amstelland	5.881.290	6.036.737	6.044.426
Externe ontvangsten	**6.211.131**	**6.266.737**	**6.380.874**
Totaal Baten	**6.211.131**	**6.266.737**	**6.380.874**
SALDO EXCL. RESERVES	**-555.848**	**-10.075**	**92.866**
RESERVES			
Ten gunste van (best) reserves	10.075	10.075	15.113
Ten laste van (best) reserves	-27.885		-76.884
Vrijval van (best) reserves			-43.053
Toevoeging/onttrekking per saldo	**-17.810**	**10.075**	**-104.824**
SALDO INCL. RESERVES	**-573.658**	**0**	**-11.958**

Het exploitatieresultaat 2017 bedraagt € 11.958 nadelig.

4.3 Toelichtingen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

4.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

(Im)materiële vaste activa
De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Activa	Afschrijvingstermijn
Verbouwingen	15 – 25 jaar*
Machines, apparaten en installaties	10 – 15 jaar*
Meubilair	10 jaar

*De wisselende afschrijvingstermijnen hebben te maken met de aard van de verbouwing of de technische aanpassing.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Omgang met overschotten en/of tekorten

Een overschot of tekort t.o.v. de begroting komt bij ongewijzigd beleid ten gunste c.q. ten laste van de GR OGZ Amstelland.

4.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2017

Activa

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar
De vordering op de GGD Amsterdam ad € 353.390.

De vordering op gemeenten betreft een vordering op de gemeente Ouder-Amstel uit 2015 ad € 1.655 en de op 2 januari 2018 ontvangen bijdrage 2017 van de gemeente Diemen ad € 864.355.

Liquide middelen

Bank Nederlandse Gemeenten
Dit betreft het saldo op de rekening Bank Nederlandse gemeenten. Per saldo is het saldo van de BNG in 2017 met € 9.087 gestegen door de volgende mutaties:

- de betaling (voortkomend uit 2016) van € 9.338 door de gemeente Uithoorn.
- de bankkosten ad € 251.

Passiva

Vaste passiva

Reserves

Algemene reserve / Weerstandsvermogen
De algemene reserve bedroeg € 28.560, en is sinds 2017 samengevoegd met het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van de GR OGZ Amstelland is vastgesteld op maximaal 10% van de totale omzet van de GR OGZ Amstelland gemeenten conform artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling. Verandering van de maximale hoogte van het weerstandsvermogen kan alleen na goedkeuring door het algemeen bestuur. De huidige reserve ad € 573.898 bedraagt 9,49% van de omzet van de GR OGZ Amstelland. De begrote inkoop van Diemen in het weerstandsvermogen en de voorziening groot onderhoud worden nu beiden toegevoegd aan het weerstandsvermogen.

Gezondheidsmonitor
De reserve gezondheidsmonitor wordt gebruikt om de vierjaarlijkse monitor te financieren (laatst gehouden in 2016, de eerstvolgende staat gepland voor 2020). In 2017 bedragen de kosten m.b.t. de monitor 2016 nog € 76.884,25. Restant van deze reserve ultimo 2017 bedraagt € 110.231 en kan gebruikt worden voor de Gezondheidsmonitor 2020.

Triple P
Deze reserve is ingesteld in 2009 met als doel om Triple P te financieren. Triple P is tegenwoordig onderdeel van het Basispakket en behoeft geen aparte financiering meer. De reserve is vrijgevallen in het resultaat voor bestemming en kan afgesloten worden.

Reserve Brede Hoed Diemen
Deze reserve is ingesteld in de resultaatbestemming van 2015 door de GR t.b.v. eventuele meerkosten n.a.v. de verandering in werkwijze. De gemeente Diemen heeft aangegeven dat er inmiddels andere afspraken zijn gemaakt en er geen extra kosten zijn geweest. De reserve is vrijgevallen in het resultaat voor bestemming en kan afgesloten worden.

Overzicht mutaties reserves

Reserves	Stand 31-12-2016	Dotatie 2017	Onttrekking 2017	Vrijval 2017	Stand 31-12-2017
Algemene reserve	28.560	545.338			573.898
Weerstandscapaciteit	530.225	15.113	-545.338		0
Gezondheidsmonitor	187.115		-76.884		110.231
Huisvesting	0				0
Triple P	23.053			-23.053	0
Balie Brede Hoed	20.000			-20.000	0
Totaal	**788.953**	**560.451**	**-622.222**	**-43.053**	**684.129**

Resultaat voor bestemming

Gerealiseerd resultaat uit het overzicht baten en lasten voor bestemming
Het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten 2016 voor bestemming bedroeg € 573.658 voordelig. Hiervan is € 74.663 (het positieve exploitatieresultaat 2016) terugbetaald aan de Amstelland gemeenten. Het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten 2017 voor bestemming bedraagt € 11.958 nadelig.

Het saldo van deze balanspost is daarmee € 487.037.

Vlottende passiva

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Bij schulden aan de GGD is het bedrag van de jaarbijdrage gemeenten Diemen 2017 opgenomen, omdat deze pas in 2018 op de BNG stond, en dus niet meetelt in het boekjaar 2017.

Bij schulden aan gemeenten is het bedrag opgenomen dat de Gemeente Diemen te veel heeft overgemaakt in 2015. In 2017 heeft de verrekening van deze post nog niet plaatsgevonden. De gemeente Diemen kan ervoor kiezen om dit bedrag van de bankrekening GR OGZ Amstelland te laten overmaken, of het bedrag in mindering brengen op de bijdrage 2018.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Huurovereenkomsten
Er zijn huurcontracten afgesloten voor 6 panden die als JGZ locaties gebruikt worden in de Amstelland gemeenten.

Gemeente	Adres	Contractduur	Contracteinde	Huurkosten p.j.*
Aalsmeer	Drie kolommenplein	10 jaar	29-02-2024	54.000
Amstelveen	Kamillelaan	15 jaar	30-11-2030	126.000
Amstelveen	Bourgondische laan	Jaarlijks opzegbaar		25.000
Diemen	D.J. den Hartoglaan	5 jaar	31-12-2018	85.000
Ouder-Amstel	Koningin Julianalaan	Jaarlijks opzegbaar		13.500
Uithoorn	Koningin Maximalaan	5 jaar	31-12-2019	65.000
Totaal				**368.500**

*De huurkosten per jaar zijn gebaseerd op de realisatie 2017, en bevatten zowel de huurkosten als de servicekosten

Zie verder paragraaf 3.1.2 voor kapitaallasten van activa die niet bij de GR op de balans staan.

4.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2017

Lasten

Personeel
De personeelskosten zijn lager dan begroot, omdat een groter deel dan begroot wordt doorbelast via interne baten en lasten. Ten opzichte van de realisatie 2016 is er een lichte stijging, die te verklaren is door het groter aantal kinderen onder zorg.

Overige goederen en diensten
Deze kostenpost komt lager uit dan begroot. Een deel is doorbelast via interne baten en lasten. Ten opzichte van de realisatie 2016 is het fors hoger, maar dat komt doordat in de realisatie 2016 de vrijval van de voorziening groot onderhoud zat.

Kapitaallasten
De kapitaallasten zijn lager dan begroot, maar in lijn met 2016.

Interne baten en lasten

Interne leveranties
Een stijging van deze kostenpost. Is vooral een systematiek kwestie.

Baten

Externe baten activiteiten
Stijging ten opzichte van de begroting. Dit is te verklaren door een hogere vergoeding entgelden en zwangerschapsvergoedingen die niet begroot waren. Ten opzichte van de realisatie 2016 is het op niveau.

Baten GR OGZ Amstelland
Conform begroting.

4.3.4 Overzicht van het exploitatiesaldo naar taken / activiteiten

GR OGZ Amstelland 2017	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Leefomgeving MMK	70.282	76.743	-6.461
Alg. Infectieziekten	181.946	189.926	-7.980
TBC	109.459	126.789	-17.330
SOA Poli	0	10.527	-10.527
Vangnet en Advies	99.515	112.792	-13.277
JGZ BTP 0-19	3.628.562	3.829.742	-201.180
Epidemiologie	275.130	201.426	73.705
Legionella preventie	11.144	11.144	0
Beschikbaarheid lijkschouwing	59.676	59.468	208
Gezondheidsmonitor		76.884	-76.884
Totaal wettelijke taken	**4.435.715**	**4.695.441**	**-259.726**
Inspectie kinderopvang	**394.818**	**343.651**	**51.167**
Hygiënisch woningtoezicht	7.046	7.986	-940
De gezonde school	12.187	16.880	-4.693
Meldpunt Z&O	29.258	33.161	-3.903
Inkoop Diemen in GO	5.038		5.038
Totaal projecten	**53.529**	**58.027**	**-4.498**
Bedrijfsvoering	589.293	593.210	-3.917
Huisvesting	498.306	470.626	27.680
Dotatie voorz. GO	55.000	0	55.000
Vrijval voorziening groot onderhoud			0
Voormalig personeel	7.688	0	7.688
Bankkosten	0	251	-251
Totaal bedrijfsvoering	**1.150.287**	**1.064.087**	**86.200**
Totaal GR OGZ Amstelland voor reserves	**6.034.349**	**6.161.206**	**-126.857**
Onttrekking reserve jeugdgezondheidsmonitor		-76.884	76.884
Vrijval reserve Triple P		-23.053	23.053
Vrijval reserve balie Brede Hoed		-20.000	20.000
Toevoeging weerstandsvermogen via Diemen	10.075	15.113	-5.038
Mutatie reserves	**10.075**	**-104.824**	**114.899**
Totaal GR OGZ Amstelland na reserves	**6.044.424**	**6.056.382**	**-11.958**

Toelichting

In de realisatie 2017 worden de kosten per product over het algemeen licht overschreden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een verdere professionalisering van de registratie waardoor kosten beter gealloceerd zijn. Bij epidemiologie zijn de kosten achtergebleven bij de begroting vanwege het openstaan van vacatures.

De afdeling JGZ kent een overschrijding vanwege de besproken formatie uitbreiding met onder andere een teamleider.

De huisvestingskosten komen onder de begroting uit en vanwege het in 2016 vervallen van de voorziening onderhoud is geen toevoeging meer opgenomen.

De taak SOA Poli kent geen budget in de begroting, terwijl er wel op gerealiseerd is. De verklaring hiervoor is simpelweg dat er ten onrechte geen budget is opgenomen in de begroting 2017. Dit is voor 2018 en verder gecorrigeerd.

De kosten voor de Jeugdgezondheidsmonitor waren niet begroot in 2017, omdat hier reeds een reservering voor was via de reserve Jeugdgezondheidsmonitor. Deze kosten leiden niet tot een nadeel in het resultaat.

Na toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves komt het resultaat uit op € 11.958 negatief.

4.4 Resultaat per gemeente

Wettelijke taken

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Leefomgeving MMK	Aalsmeer	11.677	12.751	-1.074
Leefomgeving MMK	Amstelveen	32.680	35.684	-3.004
Leefomgeving MMK	Diemen	10.040	10.962	-923
Leefomgeving MMK	Ouder-Amstel	5.000	5.460	-460
Leefomgeving MMK	Uithoorn	10.885	11.886	-1.001
Subtotaal		**70.282**	**76.743**	**-6.461**
Alg. Infectieziekten	Aalsmeer	30.230	31.555	-1.326
Alg. Infectieziekten	Amstelveen	84.601	88.312	-3.711
Alg. Infectieziekten	Diemen	25.990	27.130	-1.140
Alg. Infectieziekten	Ouder-Amstel	12.945	13.513	-568
Alg. Infectieziekten	Uithoorn	28.180	29.415	-1.236
Subtotaal		**181.946**	**189.926**	**-7.980**
TBC	Aalsmeer	18.186	21.066	-2.879
TBC	Amstelveen	50.896	58.955	-8.058
TBC	Diemen	15.636	18.111	-2.476
TBC	Ouder-Amstel	7.788	9.021	-1.233
TBC	Uithoorn	16.953	19.637	-2.684
Subtotaal		**109.459**	**126.789**	**-17.330**
SOA Poli	Aalsmeer	0	1.749	-1.749
SOA Poli	Amstelveen	0	4.895	-4.895
SOA Poli	Diemen	0	1.504	-1.504
SOA Poli	Ouder-Amstel	0	749	-749
SOA Poli	Uithoorn	0	1.630	-1.630
Subtotaal		**0**	**10.527**	**-10.527**
Vangnet en Advies	Aalsmeer	16.534	18.740	-2.206
Vangnet en Advies	Amstelveen	46.273	52.446	-6.173
Vangnet en Advies	Diemen	14.215	16.112	-1.897
Vangnet en Advies	Ouder-Amstel	7.080	8.025	-945
Vangnet en Advies	Uithoorn	15.413	17.469	-2.056
Subtotaal		**99.515**	**112.792**	**-13.277**

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
JGZ	Aalsmeer	602.873	636.298	-33.425
JGZ	Amstelveen	1.687.212	1.780.757	-93.545
JGZ	Diemen	518.327	547.065	-28.738
JGZ	Ouder-Amstel	258.162	272.476	-14.313
JGZ	Uithoorn	561.987	593.145	-31.158
Subtotaal		**3.628.562**	**3.829.742**	**-201.180**
Epidemiologie	Aalsmeer	45.712	33.466	12.246
Epidemiologie	Amstelveen	127.930	93.659	34.271
Epidemiologie	Diemen	39.301	28.773	10.528
Epidemiologie	Ouder-Amstel	19.575	14.331	5.244
Epidemiologie	Uithoorn	42.612	31.197	11.415
Subtotaal		**275.130**	**201.426**	**73.705**
Legionella preventie	Aalsmeer	1.852	1.852	0
Legionella preventie	Amstelveen	5.182	5.182	0
Legionella preventie	Diemen	1.592	1.592	0
Legionella preventie	Ouder-Amstel	793	793	0
Legionella preventie	Uithoorn	1.726	1.726	0
Subtotaal		**11.144**	**11.144**	**0**
Beschikbaarheid lijkschouwing	Aalsmeer	9.915	9.880	35
Beschikbaarheid lijkschouwing	Amstelveen	27.748	27.652	97
Beschikbaarheid lijkschouwing	Diemen	8.525	8.495	30
Beschikbaarheid lijkschouwing	Ouder-Amstel	4.246	4.231	15
Beschikbaarheid lijkschouwing	Uithoorn	9.243	9.210	32
Subtotaal		**59.676**	**59.468**	**208**
Gezondheidsmonitor	Aalsmeer	0	12.774	-12.774
Gezondheidsmonitor	Amstelveen	0	35.750	-35.750
Gezondheidsmonitor	Diemen	0	10.983	-10.983
Gezondheidsmonitor	Ouder-Amstel	0	5.470	-5.470
Gezondheidsmonitor	Uithoorn	0	11.908	-11.908
Subtotaal		**0**	**76.884**	**-76.884**
Totaal wettelijke taken		**4.435.715**	**4.695.441**	**-259.726**

Projecten

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Hygiënisch woningtoezicht	Aalsmeer			0
Hygiënisch woningtoezicht	Amstelveen			0
Hygiënisch woningtoezicht	Diemen	7.046	7.986	-940
Hygiënisch woningtoezicht	Ouder-Amstel			0
Hygiënisch woningtoezicht	Uithoorn			0
Subtotaal		**7.046**	**7.986**	**-940**
De gezonde school	Aalsmeer	12.187	16.880	-4.693
De gezonde school	Amstelveen			0
De gezonde school	Diemen			0
De gezonde school	Ouder-Amstel			0
De gezonde school	Uithoorn			0
Subtotaal		**12.187**	**16.880**	**-4.693**
Meldpunt Z&O	Aalsmeer			0
Meldpunt Z&O	Amstelveen			0
Meldpunt Z&O	Diemen	11.330	12.842	-1.512
Meldpunt Z&O	Ouder-Amstel	5.643	6.396	-753
Meldpunt Z&O	Uithoorn	12.285	13.923	-1.639
Subtotaal		**29.258**	**33.161**	**-3.903**
Inkoop Diemen	Aalsmeer			0
Inkoop Diemen	Amstelveen			0
Inkoop Diemen	Diemen	5.038	0	5.038
Inkoop Diemen	Ouder-Amstel			0
Inkoop Diemen	Uithoorn			0
Subtotaal		**5.038**	**0**	**5.038**
Totaal projecten		**53.529**	**58.027**	**-4.498**

Inspectie Kinderopvang

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Inspectie kinderopvang	Aalsmeer	48.557	47.018	1.539
Inspectie kinderopvang	Amstelveen	199.890	161.622	38.268
Inspectie kinderopvang	Diemen	50.292	51.669	-1.377
Inspectie kinderopvang	Ouder-Amstel	43.838	36.225	7.613
Inspectie kinderopvang	Uithoorn	52.241	47.118	5.123
Subtotaal		**394.818**	**343.651**	**51.167**

Bedrijfsvoering

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Bedrijfsvoering	Aalsmeer	97.909	98.560	-651
Bedrijfsvoering	Amstelveen	274.010	275.831	-1.821
Bedrijfsvoering	Diemen	84.178	84.738	-560
Bedrijfsvoering	Ouder-Amstel	41.927	42.205	-279
Bedrijfsvoering	Uithoorn	91.269	91.876	-607
Subtotaal		**589.293**	**593.210**	**-3.917**
Huisvesting	Aalsmeer	82.792	78.193	4.599
Huisvesting	Amstelveen	231.703	218.832	12.871
Huisvesting	Diemen	71.181	67.227	3.954
Huisvesting	Ouder-Amstel	35.453	33.484	1.969
Huisvesting	Uithoorn	77.177	72.890	4.287
Subtotaal		**498.306**	**470.626**	**27.680**
Dotatie voorziening GO	Aalsmeer	6.000	0	6.000
Dotatie voorziening GO	Amstelveen	29.000	0	29.000
Dotatie voorziening GO	Diemen	10.000	0	10.000
Dotatie voorziening GO	Ouder-Amstel	1.000	0	1.000
Dotatie voorziening GO	Uithoorn	9.000	0	9.000
Subtotaal		**55.000**	**0**	**55.000**
Voormalig personeel	Aalsmeer	1.277	0	1.277
Voormalig personeel	Amstelveen	3.575	0	3.575
Voormalig personeel	Diemen	1.098	0	1.098
Voormalig personeel	Ouder-Amstel	547	0	547
Voormalig personeel	Uithoorn	1.191	0	1.191
Subtotaal		**7.688**	**0**	**7.688**
Totaal overig		**1.150.287**	**1.063.836**	**86.451**

Bankkosten & mutaties reserves

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Bankkosten	Aalsmeer	0	42	-42
Bankkosten	Amstelveen	0	117	-117
Bankkosten	Diemen	0	36	-36
Bankkosten	Ouder-Amstel	0	18	-18
Bankkosten	Uithoorn	0	39	-39
Subtotaal		**0**	**251**	**-251**
Onttrekking reserve gezondheidsmonitor	Aalsmeer	0	-12.774	12.774
Onttrekking reserve gezondheidsmonitor	Amstelveen	0	-35.750	35.750
Onttrekking reserve gezondheidsmonitor	Diemen	0	-10.983	10.983
Onttrekking reserve gezondheidsmonitor	Ouder-Amstel	0	-5.470	5.470
Onttrekking reserve gezondheidsmonitor	Uithoorn	0	-11.908	11.908
Subtotaal		**0**	**-76.884**	**76.884**
Vrijval reserve Triple P	Aalsmeer	0	-3.830	3.830
Vrijval reserve Triple P	Amstelveen	0	-10.719	10.719
Vrijval reserve Triple P	Diemen	0	-3.293	3.293
Vrijval reserve Triple P	Ouder-Amstel	0	-1.640	1.640
Vrijval reserve Triple P	Uithoorn	0	-3.570	3.570
Subtotaal		**0**	**-23.053**	**23.053**
Vrijval reserve balie Brede Hoed	Aalsmeer	0	-3.323	3.323
Vrijval reserve balie Brede Hoed	Amstelveen	0	-9.300	9.300
Vrijval reserve balie Brede Hoed	Diemen	0	-2.857	2.857
Vrijval reserve balie Brede Hoed	Ouder-Amstel	0	-1.423	1.423
Vrijval reserve balie Brede Hoed	Uithoorn	0	-3.098	3.098
Subtotaal		**0**	**-20.000**	**20.000**
Toevoeging weerstandsvermogen via Diemen	Diemen	10.075	15.113	-5.038
Subtotaal		**10.075**	**15.113**	**-5.038**
GR OGZ Amstelland	Aalsmeer	0	-19.885	19.885
GR OGZ Amstelland	Amstelveen	0	-55.652	55.652
GR OGZ Amstelland	Diemen	10.075	-1.984	12.059
GR OGZ Amstelland	Ouder-Amstel	0	-8.515	8.515
GR OGZ Amstelland	Uithoorn	0	-18.537	18.537
Totaal Mutatie BNG & reserves		**10.075**	**-104.573**	**114.648**
Eindtotaal GR OGZ Amstelland		**6.044.424**	**6.056.382**	**-11.958**

4.5 Resultaatbestemming 2017

Het resultaat voor bestemming 2017 bedraagt € 11.958 negatief vanuit de exploitatie. Hiermee daalt het saldo resultaat voor bestemming van € 498.995 naar € 487.037.

Voorgesteld wordt deze post als volgt te bestemmen:

- Dotatie aan de reserve huisvesting € 300.000
- Dotatie aan de reserve pilot Hygiëne € 45.000
- Dotatie aan de algemene reserve / weerstandsvermogen € 142.037

5 Controle verklaring

Bestuurlijke samenvatting jaarrekening 2017

Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland

Voorwoord

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

Milieu en Gezondheid

Hygiëne & Inspectie

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

Forensische geneeskunde

Financiën

Colofon

Inhoud

Voorwoord	5
Jeugdgezondheidszorg	6
Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering	11
Milieu en Gezondheid	12
Hygiëne & Inspectie	13
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)	15
Forensische geneeskunde	17
Financiën	19
Colofon	20

Photo by rawpixel.com on Unsplash

Voorwoord

Het jaar 2017 stond in het teken van het verbeteren en versterken van de inhoudelijke samenwerking tussen de Gemeenschappelijke Regeling (GR) OGZ Amstelland en de GGD. Er zijn diverse werkafspraken gemaakt. Tevens is het basispakket van alle taken, uitgezonderd de Jeugdgezondheidszorg, opgesteld. Dit productenboek is in april 2018 door het bestuur van de GR OGZ Amstelland vastgesteld.

De belangrijkste overige ontwikkelingen in 2017 kunt u per thema terugvinden in deze bestuurlijke samenvatting. Mocht u behoefte hebben aan verdieping op bepaalde onderwerpen, dan kunt u uiteraard de gehele jaarrekening raadplegen.

Jeugdgezondheidszorg

Het veilig en gezond opgroeien van kinderen en jongeren staat centraal in het werk van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). Alles staat in het teken om hen te ondersteunen bij de ontwikkeling naar een zelfstandig en zelfredzaam burgerschap.

De kerntaken van het basispakket Jeugdgezondheidszorg zijn:

- systematisch volgen van de lichamelijke, psychosociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren;
- beoordelen van de ontwikkeling in relatie tot de sociale, pedagogische en fysieke omgeving van de kinderen en jongeren en het gezin waarin ze opgroeien;
- tijdig signaleren van problemen en vroegtijdig opsporen van specifieke stoornissen;
- geven van preventieve voorlichting, advies, instructie en begeleiding, individueel of in groepen;
- gericht op het versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren;
- ontzorgen en normaliseren door het geven van voorlichting, advies en ondersteuning;
- beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen;
- samenwerken met professionals uit onderwijs, eerste en tweede lijn, en de wijkteams.

Bereik kinderen

JGZ streeft naar een permanent hoog bereik van kinderen en hun ouders.
Het bereik van kinderen is ook een kwaliteitsnorm voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Net als voorgaande jaren is de streefwaarde voor het bereik van 0- en 3-jarigen gesteld op 95%, en voor 5-, 10-, 14- en 16-jarigen op 90%. JGZ haalt de streefwaarde voor 0-jarigen ruim met een gemiddeld bereik van 99%.

Voor 3-jarigen wordt de streefwaarde van 95% gemiddeld voor Amstelland net gehaald. Vijf locaties halen deze norm niet: Duivendrecht (80%), Ouderkerk a/d Amstel (90%), Diemen (92%), Amstelveen Westwijk en Uithoorn (94%). Er zijn plannen opgesteld om ook in deze gemeente(wijken) de streefwaarde van 95% te halen. Voor de duidelijkheid: voor het meetpunt van het bepalen van het bereik geldt een bepaalde periode waarin het kind volgens de norm gezien moet worden. Jeugdgezondheidszorg ziet wel alle kinderen, alleen telt dat niet meer mee voor het bepalen van de norm.

Hieronder volgt een mogelijke verklaring per locatie:

- Per 1 januari 2018 zijn er in Amstelveen Westwijk 13 spreekuren in plaats van 11 per week gepland. Eventuele oorzaak van de lagere score voor het consult van de 3-jarigen zou de excentrische ligging van de locatie kunnen zijn en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer.
- Diemen heeft een populatie die lijkt op een populatie met ‘grote steden problematiek’. Op de locatie Diemen is een plan van aanpak opgesteld en worden komende periode alle ouders van 3-jarigen de dag voor het consult persoonlijk opgebeld door de assistente om ze te herinneren aan hun afspraak bij de Jeugdgezondheidszorg. In januari en februari 2018 zijn er twee extra dagen spreekuur ingezet om de achterstanden in te lopen en met de structurele openstelling op de vrijdagen hopen we ook hier het bereikcijfer bij de 3-jarigen omhoog te krijgen.

- Voor Uithoorn en Ouderkerk aan de Amstel worden nog maatregelen getroffen, waarbij moet worden opgemerkt dat het bij Ouderkerk aan de Amstel om zeer kleine aantallen gaat waardoor het percentage zowel naar boven als naar beneden procentueel kan schommelen.

De bereikcijfers van de 5-, 10-, 14- en 16-jarigen zijn berekend op basis van het schooljaar 2016/17, waarbij alleen de 10-jarigen in Diemen de norm van 90% net niet halen.
Met de nieuwe werkwijze voor het preventief gezondheidsonderzoek 10-jarigen willen we een verbetering van het bereik realiseren.
In vergelijking met andere steden en regio's kan worden gesteld dat het bereik voor deze groep in Amstelland reeds hoog is.

Aantal kinderen in zorg op een JGZ-locatie per gemeente per 31 december 2017:

0-4 jarigen per gemeente	0 jr	1 jr	2 jr	3 jr	Totaal
Aalsmeer	235	271	310	310	**1126**
Amstelveen	811	1039	1035	1106	**3991**
Diemen	292	359	380	343	**1374**
Ouder-Amstel	70	95	115	104	**384**
Uithoorn	235	308	303	242	**1088**
Totaal	**1643**	**2072**	**2143**	**2105**	**7963**

Aantal leerlingen 4-19 onder zorg	2016	2017
Totaal aantal kinderen primair onderwijs (PO)	16.268	16.575
Totaal aantal kinderen speciaal basis onderwijs (SBO/SVO)	635	635
Totaal aantal kinderen voortgezet onderwijs (VO)	9960	10.018
Totaal aantal Leerlingen onder zorg	**26.863**	**27.229**

Procentuele bereikcijfers kinderen Amstelland

Locatie	0 jr* Norm 95%	3 jr* Norm 95%	5 jr** Norm 90%	10 jr** Norm 90%	14 jr** Norm 90%	16 jr** Norm 90%
Aalsmeer	100%	99%	99%	95%	91%	93%
Amstelveen Westwijk	99%	94%	95%	93%	97%	94%
Amstelveen Bourgondische Laan	99%	95%				
Diemen	100%	92%	96%	89%		
Duivendrecht	100%	80%	100%	94%		
Ouderkerk a/d Amstel	91%	90%***	98%	97%		
Uithoorn	100%	94%	96%	96%	95%	95%
Totaal	**99%**	**95%**	**96%**	**94%**	**96%**	**94%**

* Op aanvraag van de gemeente Ouder-Amstel is het bereik van 0- en 3-jarigen voor de plaatsen Duivendrecht en Ouderkerk a/d Amstel berekend op basis van de woonplaats (postcode) van het kind. Voor de andere gemeenten/plaatsen is het bereik berekend op basis van dossierlocatie.

** Bereik van 5-, 10-, 14- en 16-jarigen is berekend op basis van de begeleidende JGZ-locatie horende bij de schoollocatie van een leerling.

*** De 80% van Duivendrecht is vertekend door het zeer lage aantal kinderen.

Rijksvaccinatieprogramma

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) beschermt tegen twaalf infectieziekten. Het collectieve programma is werkzaam op twee niveaus: individuele bescherming en in het verlengde daarvan groepsbescherming om zo epidemieën van deze infectieziekten te voorkomen. Voor het laatste is een vaccinatiegraad die hoog genoeg is, een noodzaak. Een hoge vaccinatiegraad zorgt er voor dat kwetsbare (nog) niet gevaccineerde kinderen tegen ziekten worden beschermd (groepsimmuniteit).

Uit de volgende tabel met cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat in het verslagjaar[1] 2017 in Amstelland een hoog bereik is behaald met het RVP. Het doel – een vaccinatiegraad op alle vaccinaties van minimaal 90% – is voor de meeste vaccinaties behaald. De vaccinatiegraad is landelijk voor het derde opeenvolgende jaar licht gedaald met ongeveer 0,5%. Deze trend is gedeeltelijk zichtbaar in Amstelveen, Diemen en Uithoorn.

GEMEENTE	Aalsmeer		Amstelveen		Diemen		Ouder-Amstel		Uithoorn	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Zuigelingen (2 jaar)										
DKTP basisimmuun	95,8%	97,2%	92,3%	90,8%	90,1%	94,4%	95,1%	97,0%	94,2%	94,4%
Hib volledig afgesloten	96,6%	97,8%	93,2%	92,4%	92,1%	95,4%	93,2%	97,0%	94,9%	95,1%
Hepatitis B	95,5%	96,9%	87,2%	87,4%	90,9%	94,0%	93,2%	94,8%	93,5%	93,7%
BMR basisimmuun	96,9%	98,4%	94,1%	94,1%	94,9%	96,1%	95,1%	98,5%	95,6%	95,4%
Meningokokken C volledig afgesloten	97,5%	98,8%	89,8%	90,3%	94,5%	95,8%	94,4%	98,5%	94,9%	95,4%
Pneumokokken volledig afgesloten	96,1%	96,9%	90,4%	91,9%	90,1%	94,7%	91,4%	95,6%	93,9%	94,0%
Kleuters (5 jaar)										
DKTP gerevaccineerd	93,2%	94,5%	85,8%	82,6%	91,6%	91,9%	91,2%	94,5%	92,7%	92,5%
DKTP voldoende gevaccineerd	95,6%	96,9%	90,7%	88,1%	95,3%	93,0%	94,1%	97,3%	94,6%	93,8%
Schoolkinderen (10 jaar)										
DTP volledig afgesloten	94,9%	95,4%	89,3%	88,9%	92,4%	90,4%	92,6%	95,0%	94,0%	92,9%
BMR volledig afgesloten	94,9%	94,9%	89,3%	89,9%	92,4%	88,8%	92,6%	95,0%	94,0%	93,2%
HPV	**57,5%**	**63,5%**	**63,5%**	**63,7%**	**64,8%**	**56,7%**	**75,3%**	**63,6%**	**62,9%**	**55,5%**

1 Verslagjaar 2017 betekent dat in 2017 de vaccinatiegraad is bepaald op de leeftijd van 1 en 2 jaar voor zuigelingen geboren in 2014, op de leeftijd van 5 jaar voor kleuters geboren in 2011, op de leeftijd van 10 jaar voor schoolkinderen geboren in 2006 en op de leeftijd van 14 jaar voor adolescente meisjes geboren in 2002.

We moeten ons ook in de regio Amstelland blijven inzetten voor het RVP. Op deze manier beschermen we niet alleen individuele kinderen, maar ook de populatie als geheel. In 2017 hebben wij op het RVP meer uren gemaakt dan begroot. Van groot belang is het voorlichten van ouders over het nut en de noodzaak van het RVP. Dit gebeurt onder meer structureel tijdens face-to-face consulten zoals preventieve gezondheidsonderzoeken, op maat in telefonische en e-consulten en door middel van (landelijke) informatiebrochures en digitale informatie (website).
In 2017 is een landelijke e-learning 'Achtergronden over het RVP' beschikbaar gekomen voor JGZ-professionals. Het betreft een verdiepende scholing van 3 uur, waarin onder meer aandacht is voor specifieke vragen en zorgen van ouders over het RVP. JGZ-professionals hebben deze verdiepende scholing in 2017 ook gevolgd.

Wij hebben in 2017 twee voorlichtingsfilmpjes over vaccinaties (0-4 jarigen en HPV) laten maken voor ouders, en deze gepubliceerd op ggd.amsterdam.nl/jeugd/vaccinaties.

Voor onvoldoende gevaccineerde kinderen van 4-18 jaar bieden wij maandelijks een inhaalvaccinatiespreekuur aan. Het gaat daarbij om nieuwkomers vanuit het buitenland, mensen die zich hier net vanuit andere gemeenten hebben gevestigd, 'spijtoptanten' voor het RVP, en kinderen die door omstandigheden als ziekte en kwetsbare gezinssituaties een vaccinatie hebben gemist.

Er is in 2017 meer tijd ingezet op het inhaalvaccinatiespreekuur en het vaccinbeheer (het hebben van voldoende en tijdige vaccins). Daarnaast hebben we meer personeel op de vaccinatiecampagnes ingezet vanwege het veranderde DTP-vaccinaanbod. Scholen zijn geïnformeerd over data en tijdstippen van de groepsvaccinaties in voor- en najaar voor 9-jarigen en 12-jarige meisjes.

Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

De afdeling Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Zorginnovatie (EGZ) van de GGD meet onder andere de staat van de gezondheid van de bevolking in Amsterdam en de Amstelland gemeenten. De onderzoeksresultaten worden meegenomen in het gezondheidsbeleid en toegepast bij gezondheidsbevordering en zorginnovatie (tevens verzorgd door deze afdeling). Hierbij kan gedacht worden aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, een gezonde school of een gezonde wijk.

Producten 2017

- **Jeugdgezondheidsmonitor (4-19 jaar)**

De GGD verzamelt jaarlijks gegevens in de regio Amstelland ten behoeve van de preventieve gezondheidsonderzoeken (PGO) door de Jeugdgezondheidszorg. De monitorgegevens worden jaarlijks gepubliceerd op Gezondheid in Beeld. (ggdgezondheidinbeeld.nl).

- **Update website Gezondheid in Beeld**

In juni 2017 is de gezondheidsinformatie op de website uitgebreid met gegevens over de inwoners van de Amstellandgemeenten. 'Gezondheid in Beeld' is een makkelijk toegankelijke en interactieve website die inzicht geeft in de gezondheid, het welzijn, de leefstijl en de leefomgeving van de bevolking in Amsterdam en nu dus ook Amstelland. De site wordt gevoed door gegevens uit de diverse monitorstudies die binnen de GGD Amsterdam plaatsvinden. Uniek is dat de bezoeker zelf bepaalt welke informatie hij wil zien. Na het kiezen van een informatiebron en onderwerp wordt de informatie op het scherm getoond in de vorm van tabellen, kaarten, taartgrafieken, histogrammen en lijndiagrammen.

- **Gezondheidsmonitor volwassenen**

In het najaar van 2016 heeft de GGD Amsterdam een gezondheidsmonitor uitgevoerd onder volwassenen van 19 jaar en ouder in de Amstellandgemeenten. De doelstelling van de Gezondheidsmonitor 2016 is het verkrijgen van inzicht in de gezondheid én determinanten van de gezondheid van zelfstandig wonende volwassen inwoners. In totaal vulden ruim 6500 inwoners uit de regio Amstelland de vragenlijst in (respons van 44%).

Op 3 juli 2017 zijn de eerste resultaten voor een twintigtal onderwerpen gepubliceerd via de website 'Gezondheid in Beeld', die is uitgebreid voor de regio Amstelland. Op 12 december 2017 zijn voor de vijf gemeenten rapportages 'Gezondheid in Beeld' gepubliceerd, met cijfers over gezondheid en functioneren, psychosociale gezondheid, leefstijl, zorg en hulp, en de leefomgeving. In de rapportages worden voor de verschillende gezondheidsthema's de risicogroepen benoemd, trends beschreven en gezondheidsverschillen tussen de wijken/woonkernen van de gemeenten gepresenteerd. Lokale cijfers kunnen voor een groot aantal thema's ook vergeleken worden met landelijke gegevens.

Milieu en Gezondheid

De doelstelling van het team Milieu en Gezondheid is het voorkomen of verminderen van negatieve gezondheidseffecten en het bevorderen van positieve gezondheidseffecten als gevolg van milieufactoren bij mensen in het verzorgingsgebied. Het gaat daarbij om verschillende factoren zoals lucht, bodem, geluid, hitte, binnenmilieu, elektromagnetische velden, biologische factoren, chemische stoffen en ziekteclusters. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende taken:

- signaleren van ongewenste situaties,
- voorlichting en risicocommunicatie,
- behandelen van meldingen van burgers
- adviseren aan de gemeente.

Daarnaast verricht het team Milieu en Gezondheid, al dan niet in samenwerking met wetenschappelijke instituten, onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid.

Resultaten

We hebben dit jaar speciale aandacht gegeven aan de omgevingswet, geluid, luchtkwaliteit (onder meer ultrafijn stof rondom Schiphol) en houtrook. Vooral het werk aan het voorbereiden voor de omgevingswet heeft veel tijd gekost. Hier is zowel landelijk als regionaal en gemeentelijk aandacht aan besteed.

De afdeling Milieu en Gezondheid geeft jaarlijks veel adviezen die indirect nuttig zijn voor het gehele werkgebied. Uren besteed aan deze activiteiten worden niet bijgeteld in het totaal aantal uren van de Amstellandgemeenten, maar genereren wel kennis die zinvol is voor alle gemeenten. Te denken valt aan (meewerken aan het opstellen van) landelijke richtlijnen, deelname aan landelijke werkgroepen, adviezen aan Longfonds, platform EHS (elektrohypersensitiviteit), omgevingsdiensten, agenda groen, VNG, werkzaamheden van de gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) en maken van foldermateriaal.
Voorbeelden in 2017 zijn adviezen over de gezondheidseffecten van lood in de bodem op kinderen, de risico's van zwemmen in open water, verschillende adviezen voor grote evenementen, bijdragen aan tv-uitzendingen en krantenartikelen (16x), als spreker deelname aan landelijke congressen (7x) en uitbrengen van publicaties in tijdschriften (3x).

	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen	Totaal
Aantal meldingen	6	12	3	7	5	**33**
Uren meldingen	36	72	18	42	30	**198**
Aantal adviezen en voorlichting	6	8	6	7	6	**33**
Uren adviezen en voorlichting	97	268	48	94	91	**599**
Totaal aantal uren	133	340	66	136	121	**797**
Uren begroot	119	322	49	112	98	**700**
% uren gebruikt	*112%*	*106%*	*135%*	*121%*	*123%*	**114%**

Hygiëne & Inspectie

De afdeling Hygiëne & Inspectie heeft twee taken:

- Toezicht op kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, gastouders en peuterspeelzalen (inclusief voorschoolse educatie), maatschappelijke ondersteuningsvoorzieningen (zoals dagbesteding, ambulante ondersteuning, hulp bij huishouden) en tatoeage- en piercingstudio's.
- Advies om de hygiëne en infectiepreventie bij diverse instellingen en collectieve voorzieningen te verbeteren, in het kader van de Wet publieke gezondheid

Inspectie Kinderopvang

Alle jaarlijkse inspecties in de Amstellandgemeenten zijn uitgevoerd.

- **Amstelveen**

Er is 296 uur ingezet voor handhaving terwijl er 227 uur was begroot. In 2017 zijn vijf aanvragen voor nieuwe locaties binnengekomen (er waren zestien begroot), daarnaast waren er zes locaties betrokken bij een overname. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was eveneens minder dan begroot (41 in plaats van 60).

- **Aalsmeer**

Er is 118 uur ingezet voor handhaving terwijl er 62 uur was begroot, en er zijn twee aanvragen voor nieuwe locaties behandeld. Verder zijn er zeven aanvragen voor nieuwe gastouderopvang behandeld (er waren tien begroot).

- **Uithoorn**

Er was 32 uur voor handhaving begroot maar uiteindelijk 66 uur in opdracht van de gemeente uitgevoerd. Er waren vier aanvragen voor nieuwe locaties begroot en er zijn zes in behandeling genomen. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was vijf (zes begroot).

- **Ouder-Amstel**

Er is 45,5 uur voor handhaving ingezet; 60 uur was begroot. Er waren twee aanvragen voor nieuwe locaties binnengekomen en drie begroot. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was veertien terwijl er tien waren begroot.

- **Diemen**

Er is exact het aantal uur gehandhaafd dat was begroot (72). Er waren negen aanvragen voor nieuwe locaties binnengekomen en twee begroot. Dit verschil heeft te maken met de omzetting van peuterspeelzalen naar kinderdagverblijven die halverwege 2017 heeft plaatsgevonden. Het aantal aanvragen voor nieuwe gastouderopvang was twee terwijl er vier waren begroot.

Contracturen kinderopvang	Begroting 2017
Aalsmeer	460
Amstelveen	1981
Ouder-Amstel	425
Uithoorn	481
Diemen	457
Totaal	**3804**

Contracturen kinderopvang	Realisatie 2017
Aalsmeer	467
Amstelveen	1592
Ouder-Amstel	360
Uithoorn	482
Diemen	513
Totaal	**3414**

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Actualisatie 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Amstelveen	162.813	199.890	199.471	160.237	+ 39.234
Aalsmeer	36.011	48.557	46.323	47.430	- 1.107
Uithoorn	42.894	52.241	49.618	48.503	+ 1.115
Ouder Amstel	35.631	43.838	42.831	36.224	+ 6.607
Diemen	37.555	50.292	46.021	51.769	- 5.748

Vergunningverlening tattoo en piercing

In 2017 hebben 10 van de 22 voorzieningen voor tatoeëren en piercen een nieuwe vergunning gekregen. Deze vergunning is weer drie jaar geldig. Hier zijn geen kosten voor de GR aan verbonden; de voorzieningen betalen de kosten zelf.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

De afdeling Vangnet MGGZ houdt zich bezig met personen die zich in een sociaal maatschappelijke crisis bevinden. Het gaat hierbij om mensen met psychiatrische en/of psychosociale problematiek overlast veroorzaken en/of hulpbehoevend zijn. De problematiek kan acuut zijn maar ook al lang bestaan. Deze OGGZ-cliënten mijden vaak zorg of hebben geen (adequate) hulpvraag. De reguliere hulpverlening kent de cliënt vaak niet, is de cliënt uit het oog verloren of is nog niet in staat een adequate behandeling te bieden.
Kenmerkend voor het OGGZ-takenpakket is dat de interventies een hoog 'crisis'gehalte hebben, meestal omdat de politie de melder is en er dan meteen actie ondernomen moet worden. Daarom voert Vangnet deze dienst ook 24 uur per dagen, 7 dagen per week uit. Ook verleent Vangnet ondersteuning via de meldpunten Zorg en Overlast waarbij het meldpunt voor het gemeentebestuur vraagt om ondersteuning. Deze laatste taak wordt uitgevoerd in Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Bij beide taken gaat het meestal om chronische problemen waarbij mensen vaak meerdere malen in beeld kunnen komen.

Crisisdienst

Wanneer de politie wordt geconfronteerd met personen, die in een crisis of hulpbehoevend zijn en/of extreme overlast veroorzaken, kunnen zij 24 uur per dag een beroep doen op Vangnet. Vangnet kijkt ter plaatse wat er aan de hand is en verwijst door naar de juiste hulpverlening. Het doel hiervan is het optimaliseren van crisishulp in de regio Amstelland 24 uur per dag, 7 dagen per week. Het aantal crisismeldingen in 2017 is licht gestegen, 265 in 2017 tegenover 246 in 2016. Er is geen expliciete verklaring vanuit het werkveld voor deze kleine toename.

Hygiënisch Woningtoezicht

De afdeling Hygiënisch Woningtoezicht (HWT) zag een sterke toename van het aantal meldingen; bijna een verdubbeling ten opzichte van 2016. De stijging wordt vooral veroorzaakt door een toename van gedwongen schoonmaakacties en een betere samenwerking op basis van de 'Leefomstandigheden

beoordelingsschaal'. Dit is een preventief meetinstrument voor hulpverleners en instanties (politie, sociaal teammedewerkers, medewerker van een woningbouwvereniging en thuiszorgmedewerkers) waarmee beoordeeld kan worden of inzet van HWT nodig is. Doel is om gedwongen schoonmaakacties terug te dringen. De toename van meldingen HWT hangt ook samen met de monitoring en controle-bezoeken van de HWT-inspecteur bij bekende adressen. De HWT-inspecteur werkt hierbij zoveel mogelijk samen met de sociale teams en de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de gemeenten. De gemeenten Uithoorn en Aalsmeer hebben de HWT-inspecteur ook formeel aangewezen als toezichthouder bouwbesluit. Hiermee zijn alle gemeenten nu voorzien van een Toezichthouder HWT.

Tijdelijke Huisverboden

In 2017 is het aantal tijdelijk huisverboden (THV) sterk afgenomen ten opzichte van 2016. Dit wordt veroorzaakt doordat afdeling Vangnet vanaf 1 juli 2017 de verantwoordelijkheid binnen het zorgdeel van de THV (bestaande uit risicotaxatie, zorgcoördinatie en plaatsing dader) deels heeft overdragen aan Veilig Thuis. Vanaf 1 januari 2018 is deze activiteit volledig overgegaan naar Veilig Thuis. De daling van de tijdelijk huisverboden in deze jaarrekening wil dus niet zeggen dat het totaal aantal huisverboden in Amstelland gedaald is.

Zorg & overlast

Het aantal meldingen zorg & overlast (alleen Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn) vertoont een daling (187 in 2016, 120 in 2017). Deze afname heeft waarschijnlijk te maken met de lokale zorgnetwerken die meer werk tot zich nemen.

Overzicht indicatoren per activiteit in Amstelland

	2013	2014	2015	2016	2017
Crisisdienst	299	392	246	246	265
Hygiënisch Woningtoezicht	23	22	33	45	81
Tijdelijke Huisverboden	60	54	68	106	35
Zorg & Overlast	350	373	288	187	120
TOTAAL	**732**	**841**	**635**	**584**	**501**

Uitsplitsing indicatoren naar de Amstelland-gemeenten

	Crisisdienst	HWT	THV	Zorg & Overlast
Aalsmeer	17	3	4	0
Amstelveen	133	55	20	0
Diemen	50	15	5	72
Ouder-Amstel	17	2	2	4
Uithoorn	48	6	4	44
TOTAAL	**265**	**81**	**35**	**120**

Forensische geneeskunde

De afdeling AGZ (Algemene Gezondheidszorg) levert medische zorg en advisering ten behoeve van gemeentelijke instanties, gemeenten, burgers en politie en justitie in de regio Amsterdam-Amstelland. AGZ functioneert op het scharnierpunt tussen overheid, justitie en zorg, waarbij lijkschouwingen, forensisch medisch onderzoek, medische arrestantenzorg (incl. verpleegkundige werkzaamheden) en medische zorg aan gedetineerden hoofdactiviteiten zijn.
De uitvoering van diverse wet- en regelgeving speelt hierbij een belangrijke rol.

De AGZ-afdeling Forensische Geneeskunde verricht 24 uur per dag, 7 dagen per week specifiek forensische (A)taken, zoals lijkschouwen. De uitvoering van de Wet op Lijkbezorging is een gemeentelijke taak die ook door AGZ-afdeling Forensische Geneeskunde wordt uitgevoerd. Verder verricht de afdeling medisch onderzoek van slachtoffers en daders van geweld, bloedafnames in het kader van de Wegenverkeerswet, en urineafnames voor Reclassering Nederland. Daarnaast wordt de afdeling regelmatig benaderd voor medisch advies en wordt er curatieve zorg aan arrestanten en gedetineerden verleend. Deze activiteiten worden in opdracht van gemeente, politie, KMAR en justitie uitgevoerd.

Inzet forensische artsendienst Amstelland

Letselbeschrijvingen	12
Arrestantenzorg	11
Fiat advies insluiting bij intoxicatie	7
Bloedonderzoek ihkv de Wegenverkeerswet	23
DNA/wangslijmvlies afname	0
Overig (incl. bloedafname na lijkschouw)	12
Lijkschouw natuurlijke dood	37
Lijkschouw niet-natuurlijke dood	16
Euthanasie	79

Lijkschouw per gemeente in Amstelland

	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen
Lijkschouw natuurlijke dood	2	16	1	2	0
Lijkschouw niet-natuurlijke dood	8	22	1	0	1
Euthanasie	12	46	0	14	13

Photo by Jenny Hill on Unsplash

Financiën

Het resultaat GR OGZ Amstelland 2017 bedraagt € 11.958 nadelig, en is als volgt opgesplitst:

GR OGZ Amstelland	Begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Wettelijke taken	4.435.715	4.695.441	-259.726
Inspectie Kinderopvang	394.818	343.651	51.167
Projecten	53.529	58.027	4.498
Bedrijfsvoering	1.150.287	1.064.087	86.200
Reserves	10.075	-104.824	114.899
Totaal	**6.044.424**	**6.056.382**	**-11.958**

In de realisatie 2017 worden de kosten per product over het algemeen licht overschreden. Bij epidemiologie zijn de kosten achtergebleven bij de begroting vanwege het openstaan van vacatures. De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) kent een overschrijding vanwege een in 2017 afgesproken formatie uitbreiding met onder andere een teamleider.

De huisvestingskosten komen onder de begroting uit en vanwege het in 2016 vervallen van de voorziening onderhoud is geen toevoeging meer opgenomen.

Resultaatbestemming

Het resultaat voor bestemming 2017 bedraagt € 11.958 negatief. Voorgesteld is het negatieve resultaat te verrekenen met het beschikbare resultaat uit voorgaand jaar.
Verder is voorgesteld om In te stemmen met het instellen van een reserve huisvesting ad € 300.000 vanuit de vrijval van de voorziening Groot onderhoud uit 2016, en een reserve t.b.v. de pilot hygiëne 2018 ad € 45.000 en toevoeging aan de algemene reserve van € 142.037 t.b.v. de actualisatie van de begroting 2018. Er wordt geen bedrag met de aangesloten gemeenten verrekend.

Eigen vermogen

De algemene reserve eind 2017 bedraagt € 573.898. Dit is 9,49% van de omzet van de GR OGZ Amstelland.

Colofon

Dit is een uitgave van
de Gemeenschappelijke
Regeling OGZ Amstelland
April 2018

Actualisatie begroting 2018

GR OGZ Amstelland

Versie: 1.4

Datum: 20-04-2018

Gemeente Aalsmeer

Gemeente Amstelveen

Gemeente Diemen

gemeente Ouder-Amstel

Gemeente Uithoorn

Inhoudsopgave

1 Voorwoord **3**

2 Programmaverantwoording **5**
2.1 Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering 6
2.2 Milieu en Gezondheid 6
2.3 Algemene infectieziekten, soa-aids en tuberculosebestrijding 6
2.3.1 Algemene infectieziekten 6
2.3.2 TBC bestrijding 6
2.3.3 SOA Polikliniek 7
2.4 Hygiëne en Inspectie 7
2.4.1 Inspectie Kinderopvang 7
2.4.2 Hygiëne en infectiepreventie 8
2.4.3 Legionella preventie 8
2.5 Jeugdgezondheidszorg 9
2.6 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet) 12
2.7 Beschikbaarheid lijkschouwing 13
2.8 Bedrijfsvoering 14

3 Begroting **15**
3.1 Actualisatie begroting 2018 15
3.2 Begroting per gemeente – wettelijke taken 16
3.3 Begroting per gemeente – projecten 18
3.4 Begroting per gemeente – overig 19
3.5 Totaal overzicht per gemeente 20
3.6 Jaarbijdrage 2018 20

1 Voorwoord

Voor u ligt de actualisatie begroting 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ Amstelland), gebaseerd op de taken zoals beschreven in de productbeschrijving van 10-10-2007 en de bestuurlijk afgemaakte afspraken die daarbij horen.

In deze actualisatie worden alleen de afwijkingen t.o.v. de begroting 2018 opgenomen.

Hieronder volgen in het kort de belangrijkste ontwikkelingen:

Actualisatie begroting 2018

- Het percentage nominale ontwikkeling wat gebruikt is in de oorspronkelijke begroting 2018 week zover af van de werkelijke nominale ontwikkeling dat we dit hebben meegenomen in de actualisatie 2018 (er was gerekend met 1,20% op personeel, de werkelijke percentages zijn 2,80% op personeel en 1,60% op materieel).
- De pilot Hygiëne is er als project bijgekomen in 2018. De pilot is opgenomen omdat deze gemeld wordt in het voorstel tot bestemming 2017.
- Zowel de dotatie aan de reserve huisvesting (voorheen de voorziening groot onderhoud) als de post kosten Voormalig personeel is geschrapt. De reserve huisvesting is tot het maximum gevuld en de post kosten Voormalig personeel werd inconsequent geboekt en is daarom niet meer opgenomen.
- De bijdrage Jeugdgezondheidszorg stijgt, naast nominaal, door herwaardering van de functie verpleegkundige en functiedifferentiatie van de artsen.

Stijging kosten t.o.v. de vastgestelde begroting 2018 **(in duizenden)**

Mutaties	Actualisatie 2018
Functiedifferentiatie Jeugdartsen (pagina 10)	60.000
Herwaardering Verpleegkundige 2018 (pagina 10)	60.000
Materiële kosten RVP (pagina 10)	-13.000
Overig	6.000
Totaal stijging JGZ (excl. nominale ontwikkeling)	**111.000**
Toevoegen Pilot Hygiëne	45.000
Nominale ontwikkeling totaal	126.000
Stijging Inspectie Kinderopvang (pagina 6)	51.000
Schrappen dotatie voorz. groot onderhoud (pagina 13)	-55.000
Schrappen bijdrage VM personeel (pagina 13)	-8.000
Totaal	**272.000**

Deze stijging is in deze actualisatie niet gedekt. Als er in de jaarrekening 2017 wordt bestemd zoals voorgesteld, is er extra dekking beschikbaar van € 187.000 (actualisatie 2018 € 142.000 en pilot Hygiëne € 45.000). Er resteert dan een tekort van € 85.355.

Het resterend tekort van € 85.355 wordt, op basis van inwoneraantallen, als volgt verdeeld over de gemeenten:

Gemeente	Resterend tekort
Aalsmeer	10.816
Amstelveen	22.317
Diemen	30.349
Ouder-Amstel	5.862
Uithoorn	16.011
Totaal	**85.355**

Zero based begroten

De bijdrage van de GR OGZ Amstelland voor de verschillende activiteiten die de GGD Amsterdam voor haar uitvoert, werden elk jaar vastgesteld door het bedrag van het jaar ervoor te verhogen met eventuele nominale ontwikkeling, en bij JGZ speelde de groei of krimp van het aantal 0-19 jarigen woonachtig ook een rol.
Vanaf de actualisatie 2018 is de activiteit Jeugdgezondheidszorg begonnen om ook de bijdrage van de GR OGZ Amstelland elk jaar opnieuw te berekenen. De overige activiteiten zullen volgen in de actualisatie 2019. Hiermee voorkomen we afwijkingen tussen de begroting en de realisatie, zoals we in de jaarrekening 2017 hebben gezien. Tevens zal de opbouw van de budgetten inzichtelijker worden.

Beslispunten

- Instemmen met de actualisatie van de begroting 2018 en de extra kosten ad € 272.392, te dekken uit de reserve pilot hygiëne en de extra toevoeging aan de algemene reserve.
- Kennis nemen van een verwacht te kort over 2018 van € 85.355 en dit meenemen in de jaarrekening 2018.

2 Programmaverantwoording

De GR OGZ Amstelland is er primair voor de uitvoering van de wettelijke en de afgesproken taken.

Er is daarbij sprake van de volgende onderscheidende basisproducten:

- Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering
- Milieu en Gezondheid
- Infectieziektebestrijding, soa-aids- en tuberculosebestrijding
- Inspectie Kinderopvang
- Legionella preventie
- Jeugdgezondheidszorg
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
- Beschikbaarheid Lijkschouwing

In de volgende paragrafen wordt per programma besproken:

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?
In de actualisatie 2018 zijn doelstellingen en taken opgenomen. Om onze doelstellingen te behalen voeren we allerlei activiteiten uit. In dit onderdeel wordt een nadere toelichting gegeven op deze activiteiten, de stand van zaken gemeld en laten we zien hoe we hebben gemeten met behulp van prestatie-indicatoren.

Wat gaat het kosten?
Hier beschrijven we schematisch wat de uitvoering van het programma in de actualisatie 2018 gaat kosten.

2.1 Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Epidemiologie	275.130	201.426	278.432	282.834
De gezonde school	12.187	16.880	12.333	12.528
Totaal	**287.317**	**218.306**	**290.765**	**295.362**

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

2.2 Milieu en Gezondheid

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Leefomgeving MMK	62.594	76.743	63.345	64.347

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

2.3 Algemene infectieziekten, soa-aids en tuberculosebestrijding

2.3.1 Algemene infectieziekten

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Alg. Infectieziekten	181.946	189.926	184.129	187.040

2.3.2 TBC bestrijding

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
TBC	109.459	126.789	110.773	112.524

2.3.3 SOA Polikliniek

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
SOA Poli	0	10.527	11.257	11.435

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

2.4 Hygiëne en Inspectie

Algemeen

Het Team Hygiëne & Inspectie heeft drie kerntaken. Het team houdt toezicht op de kwaliteit van kinderopvang en maatschappelijke ondersteuning. Zij vergunt voorzieningen voor tatoeëren en piercing en zij adviseert op het gebied van hygiëne en infectiepreventie (inclusief legionellapreventie) bij collectieve voorzieningen (waaronder verpleeghuizen en woonzorgcentra, horeca en grootkeukens, maatschappelijke opvang, evenementen en asielzoekerscentra). Naast deze kerntaken doet het team regelmatig onderzoek.

2.4.1 Inspectie Kinderopvang

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het toezicht op de kinderopvang is per 1 januari 2018 ingrijpend gewijzigd, waardoor er vooral meer toezicht wordt gehouden op de uitvoering van de praktijk. Deze stelselwijziging is niet de laatste. Er volgt nog een stelselwijziging voor de gastouderopvang, voor de voorschoolse educatie en het kwaliteitsoordeel gaat te zijner tijd worden ingevoerd. Wanneer deze wijzigingen van kracht worden en welke impact dit heeft op het toezicht is op dit moment nog moeilijk te zeggen. Wel adviseert de GGD om binnen de begroting geld te reserveren voor het informeren van de houders over nieuwe en gewijzigde wetgeving. De ervaring in Amsterdam leert de GGD dat goede informatie vooraf verschaffen preventief werkt en op de lange termijn onnodige handhaving voorkomt.

Wat gaat het kosten?

Nog niet opgenomen is de uitbreiding van het toezicht op de voorschoolse educatie. Met het ministerie van OCW wordt momenteel onderhandeld over een toename van het toezichtsbudget per 1 juli 2018 en vervolgens per 1 januari 2019.

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Inspectie kinderopvang	394.818	341.967	386.609	437.158

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat uit nominale ontwikkeling en de wijziging in wet- en regelgeving.

2.4.2 Hygiëne en infectiepreventie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In 2018 hebben de gemeenten voor het eerst financiële middelen ter beschikking gesteld om uitvoering te geven aan de bevorderingstaak (Wpg, art. 2, lid 2f). Het team H&I gaat alle collectieve voorzieningen in de gemeenten in kaart te brengen en per voorziening een risico-inschatting te doen op het gebied van infectiepreventie. Bij een aantal voorzieningen (met het hoogste risico) zal vervolgens een hygiënescan worden uitgevoerd en worden er adviezen gegeven over welke interventies gewenst dan wel noodzakelijk zijn. Het resultaat is dat elke gemeente een goed beeld krijgt van de aanwezige collectieve voorzieningen én de risico's op het gebied van hygiëne en infectiepreventie per (type) voorziening. Afhankelijk van de resultaten, lijkt het logisch om in 2019 de inventarisatie up-to-date te houden en bij meer voorzieningen een hygiënescan uit te voeren.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Pilot Hygiëne (WPG)				45.000
Totaal	**0**	**0**	**0**	**45.000**

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat uit een nieuw uit te voeren taak.

2.4.3 Legionella preventie

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Legionella preventie	11.144	11.144	11.278	11.456

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

2.5 Jeugdgezondheidszorg

Inleiding

In deze actualisatie van de begroting 2018 wordt aangesloten op landelijke en lokale ontwikkelingen en vernieuwingen (transformatie) in de uitvoering van Jeugdgezondheidszorg.

In 2017 hebben er verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden waardoor het noodzakelijk is om de begroting 2018 te actualiseren:

- De werkelijke nominale ontwikkeling is fors hoger dan begroot
- Bij de jeugdartsen heeft functiedifferentiatie plaatsgevonden, waardoor een deel van de medewerkers is ingeschaald in een hogere schaal (van schaal 11 naar 12)
- Bij de jeugdverpleegkundigen heeft een herwaardering plaatsgevonden, waardoor de gehele groep medewerkers is ingeschaald in een hogere schaal (van schaal 8 naar 9)
- De decentralisatie van het Rijks Vaccinatie Programma (RVP) is uitgesteld naar 2019. Hierdoor zullen de inkomsten hoger zijn dan begroot.
- De prognose van de materiele lasten RVP is lager dan begroot.
- MBO ROCvA was ten onrechte opgenomen in de begroting (in baten en lasten kant). Dit staat namelijk los van de activiteiten voor GR Amstelland. Dit is in de actualisatie hersteld.

Per saldo levert dit een stijging in de kosten op van € 203.000.

Wat gaat het kosten?

Toelichting op de kosten

In onderstaande tabel worden voor 2018 initiële versie en 2018 actualisatie de uitgaven per product van het basispakket weergegeven. Daarbij wordt het verschil tussen deze gegevens gepresenteerd. De kosten van Herwaardering jeugdverpleegkundige en functiedifferentiatie jeugdarts zijn in de actualisatie van de begroting verwerkt in de diverse producten van het basispakket.

BASISPAKKET Product	2018 x € 1.000	2018 actualisatie x € 1.000	Verschil x € 1.000	% stijging of daling
01. 1e Huisbezoek	105	107	2	2,2%
02. 2e Huisbezoek	175	196	21	12,2%
03. PGO door arts	852	911	60	7,0%
04. PGO door vpk	971	1.056	85	8,7%
05. Speciaal Onderwijs	92	99	8	8,3%
06. Open Spreekuren	93	104	10	10,9%
07. Extra zorg	467	505	38	8,1%
08. Rijksvaccinatieprogramma	85	72	-12	-14,6%
09. Samenwerking en advisering scholen	27	30	3	9,9%
10. Jeugd Gezondheids Monitor 4-18	50	50	0	0,0%
11. Huisbezoek op indicatie	51	57	6	12,2%
12. Toeleiden VVE	34	38	4	10,7%
13. Participatie Casuïstiekoverleg	223	244	21	9,5%
14. Groepsbijeenkomsten en cursussen	2	3	0	10,6%
15. Prenatale Zorg Risicogezinnen	25	28	3	12,1%
16. Ziekteverzuimbegeleiding	65	71	5	8,1%
17. Stevig Ouderschap	58	65	7	11,7%
18. Participatie MBO Basispakket	60	40	-20	-32,9%
19. EKD materiele lasten	363	369	6	1,7%
20. Materiele lasten niet aan specifiek product in Basispakket toe te wijzen	354	348	-6	-1,8%
21. Functiedifferentiatie VPLK	37	-	-37	-100,0%
Totaal	**4.189**	**4.393**	**203**	**4,9%**

In bovenstaande tabel is te zien dat de uitgaven van JGZ voor het geactualiseerde Basispakket in 2018 met € 203.000 zijn gestegen ten opzichte van 2018 initieel. Deze stijging is als volgt opgebouwd:

	Actualisatie 2018
	x € 1.000
Indeling Medisch Functiehuis	
Functiedifferentiatie Jeugdartsen	60
Herwaardering Verpleegkundige 2018	60
Nominale ontwikkeling 2018	95
Materiële kosten RVP	-13
Totaal	**203**

Indeling Medisch Functiehuis
In 2016 is de indeling van het Medisch Functiehuis gestart. Bij aanvang van dit proces is JGZ uitgegaan van een risico van € 140.000 (gemeld tijdens presentatie op 2 juni 2016). De herwaardering van de functie van jeugdartsen is in 2016 afgerond, hierbij is een differentiatie van werkzaamheden vast gesteld, jeugdarts schaal 11 en jeugdarts schaal 12. In de begroting 2018 is een te laag bedrag begroot voor de jeugdartsen die in schaal 12 zijn geplaatst. De extra kosten bedragen in 2018 € 60.000.
De herwaardering van de jeugdverpleegkundigen is in juni 2017 afgerond. De conclusie was dat er geen differentiatie is vast te stellen en de functie is per 1 oktober 2016 op schaal 9 vast gesteld (was schaal 8). Bij het opstellen van de begroting 2018 is er vanuit gegaan dat er wel een functiedifferentiatie bij de verpleegkundigen mogelijk was en is hier een bedrag voor opgenomen van € 37.000. De werkelijke meerkosten bedragen in 2018 € 60.000 en in 2019 € 40.000. In de 'halfjaar rapportage Jeugdgezondheidszorg 2017 Amstelland' is gemeld dat het totale effect € 120.000 zou bedragen. Door de cao aanpassing is echter het verschil tussen de schaalbedragen 8 en 9 vergroot.

Nominale Ontwikkeling 2018
Op het moment dat de Begroting 2018 werd opgesteld was de nieuwe CAO voor Gemeente Amsterdam nog niet bekend. De Gemeente Amsterdam heeft becijferd dat de nominale ontwikkeling 2018 voor salarislasten 2,8% bedraagt en voor materiële lasten 1,6%.

Materiële lasten RVP

Op het product Rijksvaccinatieprogramma wordt de formatie voor het vaccinbeheer begroot. Voor de Campagnes van Rijkvaccinatieprogramma is op dit product geen formatie begroot. De kosten van het projectteam, de doorbelasting van uren van de medewerkers voor de campagne, de kosten van de Cold Chain/ beheer van de koelkasten, campagne materiaal en de zaalhuur worden onder de post materiële lasten begroot. JGZ ziet mogelijkheden om een efficiëntieslag te maken ten aanzien van deze materiële kosten. Ten opzichte van de Begroting 2018 is het bedrag dan ook met € 12.500 verlaagd.

Toelichting op de opbrengsten
In onderstaande tabel zijn de uitgaven en opbrengsten voor 2018 initieel en 2018 actualisatie naast elkaar gezet.

UITGAVEN JGZ BASISPAKKET	2018 x € 1.000	Actualisatie 2018 x € 1.000	OPBRENGSTEN JGZ BASISPAKKET	2018 X € 1.000	Actualisatie 2018 X € 1.000
Uitvoering Basispakket	3.435	3.676	GR Amstelland bijdrage	3.492	3.691
Materiele lasten niet aan Basispakket product toe te rekenen.	354	348	EKD GR Amstelland	363	369
Functiedifferentiatie VPLK	37		Entgelden RIVM		
			bijdrage voor Entgelden	281	281
			Hielprikken RIVM bijdrage	33	33
			Aanpassing Tarieven 2018		20
EKD Amstelland	363	369	MBO ROCvA bijdrage	24	
Totaal Uitgaven JGZ	**4.189**	**4.394**	**Totaal inkomsten JGZ**	**4.194**	**4.394**
Begrotingsoverschot 2018	**5**				

Bijdrage basispakket GR Amstelland

De benodigde bijdrage van GR Amstelland is als volgt opgebouwd:

Mutatie GR Amstelland Bijdrage	GR Amstelland bijdrage	EKD GR Amstelland	Totaal
Begroting 2018	3.492	363	3.855
Actualisatie 2018	3.691	369	4.060
Mutatie Actualisatie 2018	**199**	**6**	**205**

Entgelden

In de halfjaar rapportage 2017 is gemeld dat de decentralisatie van de middelen van het Rijksvaccinatieprogramma naar de gemeenten is uitgesteld naar 1-1-2019. Voor 2018 zullen de inkomsten van het Rijksvaccinatieprogramma dus nog via de GGD Amsterdam ontvangen worden. Als gevolg van deze decentralisatie zou de opbrengst voor de gemeenten van GR Amstelland € 20.000 lager zijn, deze korting is in de geactualiseerde begroting 2018 hersteld en doorgeschoven naar de begroting 2019.

2.6 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Vangnet en Advies	99.515	112.792	100.709	102.301
Hygiënisch woningtoezicht	7.046	7.986	7.131	7.243
Meldpunt Z&O	29.258	33.161	29.609	30.077
Totaal	**135.819**	**153.940**	**137.449**	**139.622**

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

2.7 Beschikbaarheid lijkschouwing

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Beschikbaarheid lijkschouwing	59.676	59.468	60.392	61.347

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

2.8 Bedrijfsvoering

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Directie en staf	163.965	167.882	165.932	168.556
P&O	158.367	158.367	160.267	162.801
Financien	138.732	138.732	140.397	142.617
Facilitair Bedrijf	128.229	128.229	129.768	131.820
Huisvesting	498.306	470.626	498.306	506.184
Dotatie voorz. groot onderhoud	55.000	0	55.000	0
Voormalig personeel	7.688	0	7.780	0
Totaal	**1.150.287**	**1.063.836**	**1.157.450**	**1.111.977**

Gedurende 2017 is de reserve Huisvesting gevormd (in de plaats van de voorziening groot onderhoud) en deze is gevuld tot 5% van de omzet (€ 300.000). Derhalve is er op dit moment geen noodzaak om verder te doteren aan deze reserve. Daarom is vanaf de actualisatie van de begroting 2018 de dotatie verwijderd. Zodra er uitgegeven gaat worden ten laste van de reserve huisvesting, wordt deze weer aangevuld.

Tevens is vanaf de actualisatie van de begroting 2018 de bijdrage voor voormalig personeel uit de begroting gehaald. Deze post werd inconsequent geboekt, en na intern overleg is besloten deze te verwijderen.

De stijging t.o.v. de begroting 2018 bestaat geheel uit nominale ontwikkeling.

3 Begroting

3.1 Actualisatie begroting 2018

Omschrijving	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Wettelijke taken		
Leefomgeving MMK	63.345	64.347
Alg. Infectieziekten	184.129	187.040
TBC	110.773	112.524
SOA Poli	11.257	11.435
Vangnet en Advies	100.709	102.301
JGZ BTP 0-19	3.853.584	4.059.585
Epidemiologie	278.432	282.834
Legionella preventie	11.278	11.456
Beschikbaarheid lijkschouwing	60.392	61.347
WPG taken		
Subtotaal	**4.673.899**	**4.892.870**
Inspectie kinderopvang	**386.609**	**437.158**
Projecten		
Hygiënisch woningtoezicht	7.131	7.243
De gezonde school	12.333	12.528
Meldpunt Z&O	29.609	30.077
WPG taken		45.000
Inkoop Diemen	15.113	15.113
Subtotaal	**64.186**	**109.962**
Bedrijfsvoering		
Directie & staf	165.932	168.556
P&O	160.267	162.801
Financiën	140.397	142.617
Facilitair Bedrijf	129.768	131.820
Huisvesting	498.306	506.184
Dotatie voorz. Groot Onderhoud	55.000	
Voormalig personeel	7.780	
Subtotaal	**1.157.450**	**1.111.977**
Totaal	**6.282.145**	**6.551.967**

3.2 Begroting per gemeente – wettelijke taken

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Leefomgeving MMK	Aalsmeer	10.429	10.593
Leefomgeving MMK	Amstelveen	29.679	30.148
Leefomgeving MMK	Diemen	9.073	9.216
Leefomgeving MMK	Ouder-Amstel	4.462	4.533
Leefomgeving MMK	Uithoorn	9.703	9.856
Subtotaal		**63.345**	**64.347**
Alg. Infectieziekten	Aalsmeer	30.313	30.793
Alg. Infectieziekten	Amstelveen	86.269	87.633
Alg. Infectieziekten	Diemen	26.372	26.789
Alg. Infectieziekten	Ouder-Amstel	12.971	13.176
Alg. Infectieziekten	Uithoorn	28.204	28.650
Subtotaal		**184.129**	**187.040**
TBC	Aalsmeer	18.237	18.525
TBC	Amstelveen	51.900	52.720
TBC	Diemen	15.865	16.116
TBC	Ouder-Amstel	7.803	7.927
TBC	Uithoorn	16.968	17.236
Subtotaal		**110.773**	**112.524**
SOA Poli	Aalsmeer	1.853	1.883
SOA Poli	Amstelveen	5.274	5.358
SOA Poli	Diemen	1.612	1.638
SOA Poli	Ouder-Amstel	793	806
SOA Poli	Uithoorn	1.724	1.752
Subtotaal		**11.257**	**11.435**
Vangnet en Advies	Aalsmeer	16.580	16.842
Vangnet en Advies	Amstelveen	47.185	47.931
Vangnet en Advies	Diemen	14.424	14.652
Vangnet en Advies	Ouder-Amstel	7.095	7.207
Vangnet en Advies	Uithoorn	15.426	15.670
Subtotaal		**100.709**	**102.301**

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2018	Actualisatie 2018
JGZ	Aalsmeer	634.421	668.336
JGZ	Amstelveen	1.805.491	1.902.007
JGZ	Diemen	551.930	581.434
JGZ	Ouder-Amstel	271.467	285.979
JGZ	Uithoorn	590.275	621.829
Subtotaal		**3.853.584**	**4.059.585**
Epidemiologie	Aalsmeer	45.839	46.563
Epidemiologie	Amstelveen	130.452	132.514
Epidemiologie	Diemen	39.878	40.509
Epidemiologie	Ouder-Amstel	19.614	19.924
Epidemiologie	Uithoorn	42.649	43.323
Subtotaal		**278.432**	**282.834**
Legionella preventie	Aalsmeer	1.857	1.886
Legionella preventie	Amstelveen	5.284	5.368
Legionella preventie	Diemen	1.615	1.641
Legionella preventie	Ouder-Amstel	794	807
Legionella preventie	Uithoorn	1.728	1.755
Subtotaal		**11.278**	**11.456**
Beschikbaarheid lijkschouwing	Aalsmeer	9.942	10.100
Beschikbaarheid lijkschouwing	Amstelveen	28.295	28.742
Beschikbaarheid lijkschouwing	Diemen	8.650	8.786
Beschikbaarheid lijkschouwing	Ouder-Amstel	4.254	4.322
Beschikbaarheid lijkschouwing	Uithoorn	9.251	9.397
Subtotaal		**60.392**	**61.347**
Totaal wettelijke taken		**4.673.899**	**4.892.870**

3.3 Begroting per gemeente – projecten

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Hygiënisch woningtoezicht	Aalsmeer	0	0
Hygiënisch woningtoezicht	Amstelveen	0	0
Hygiënisch woningtoezicht	Diemen	7.131	7.243
Hygiënisch woningtoezicht	Ouder-Amstel	0	0
Hygiënisch woningtoezicht	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**7.131**	**7.243**
De gezonde school	Aalsmeer	12.333	12.528
De gezonde school	Amstelveen	0	0
De gezonde school	Diemen	0	0
De gezonde school	Ouder-Amstel	0	0
De gezonde school	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**12.333**	**12.528**
Meldpunt Z&O	Aalsmeer	0	0
Meldpunt Z&O	Amstelveen	0	0
Meldpunt Z&O	Diemen	11.560	11.743
Meldpunt Z&O	Ouder-Amstel	5.686	5.776
Meldpunt Z&O	Uithoorn	12.363	12.559
Subtotaal		**29.609**	**30.077**
Pilot Hygiëne (WPG taken)	Aalsmeer	0	7.408
Pilot Hygiëne (WPG taken)	Amstelveen	0	21.084
Pilot Hygiëne (WPG taken)	Diemen	0	6.445
Pilot Hygiëne (WPG taken)	Ouder-Amstel	0	3.170
Pilot Hygiëne (WPG taken)	Uithoorn	0	6.893
Subtotaal		**0**	**45.000**
Inkoop Diemen	Aalsmeer	0	0
Inkoop Diemen	Amstelveen	0	0
Inkoop Diemen	Diemen	15.113	15.113
Inkoop Diemen	Ouder-Amstel	0	0
Inkoop Diemen	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**15.113**	**15.113**
Totaal projecten		**64.186**	**109.962**

3.4 Begroting per gemeente – overig

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Inspectie kinderopvang	Aalsmeer	46.323	57.674
Inspectie kinderopvang	Amstelveen	199.471	204.037
Inspectie kinderopvang	Diemen	46.021	59.078
Inspectie kinderopvang	Ouder-Amstel	42.831	45.109
Inspectie kinderopvang	Uithoorn	51.964	71.260
Subtotaal		**386.610**	**437.158**

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2018	Actualisatie 2018
Bedrijfsvoering	Aalsmeer	99.084	100.650
Bedrijfsvoering	Amstelveen	277.298	281.682
Bedrijfsvoering	Diemen	85.189	86.535
Bedrijfsvoering	Ouder-Amstel	42.430	43.101
Bedrijfsvoering	Uithoorn	92.364	93.824
Subtotaal		**596.364**	**605.793**
Huisvesting	Aalsmeer	83.539	84.859
Huisvesting	Amstelveen	233.793	237.489
Huisvesting	Diemen	71.823	72.959
Huisvesting	Ouder-Amstel	31.278	31.772
Huisvesting	Uithoorn	77.873	79.104
Subtotaal		**498.306**	**506.184**
Dotatie voorziening GO	Aalsmeer	6.000	0
Dotatie voorziening GO	Amstelveen	29.000	0
Dotatie voorziening GO	Diemen	10.000	0
Dotatie voorziening GO	Ouder-Amstel	1.000	0
Dotatie voorziening GO	Uithoorn	9.000	0
Subtotaal		**55.000**	**0**
Voormalig personeel	Aalsmeer	1.293	0
Voormalig personeel	Amstelveen	3.618	0
Voormalig personeel	Diemen	1.111	0
Voormalig personeel	Ouder-Amstel	554	0
Voormalig personeel	Uithoorn	1.205	0
Subtotaal		**7.780**	**0**
Totaal overig		**1.157.450**	**1.111.977**

3.5 Totaal overzicht per gemeente

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2018	Actualisatie 2018
GR OGZ Amstelland	Aalsmeer	1.018.042	1.068.641
GR OGZ Amstelland	Amstelveen	2.933.007	3.036.712
GR OGZ Amstelland	Diemen	917.368	959.898
GR OGZ Amstelland	Ouder-Amstel	453.033	473.608
GR OGZ Amstelland	Uithoorn	960.697	1.013.109
Eindtotaal		**6.282.146**	**6.551.967**

3.6 Jaarbijdrage 2018

Gemeente	Jaarbedragen 2018	Actualisatie 2018	Afwijking (tekort)
Aalsmeer	1.027.033	1.068.641	41.608
Amstelveen	2.926.764	3.036.712	109.948
Diemen	902.760	959.898	57.138
Ouder-Amstel	454.570	473.608	19.038
Uithoorn	968.448	1.013.109	44.661
Totaal	**6.279.575**	**6.551.967**	**272.392**

Het tekort t.o.v. de actualisatie 2018 bedraagt € 272.392. Een groot deel van dit tekort zal gedekt worden door de resultaatbestemming 2017 (zie beslispunten Voorwoord pagina 4), het restant wordt bekeken in de jaarrekening 2018.

Begroting 2019

GR OGZ Amstelland

Versie: 1.8

Datum: 18-04-2018

Gemeente Aalsmeer

Gemeente Amstelveen

Gemeente Diemen

gemeente Ouder-Amstel

Gemeente Uithoorn

Inhoudsopgave

1 Voorwoord **3**

2 Programmaverantwoording **4**
2.1 Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering 5
2.1.1 Epidemiologie 5
2.2 Milieu en Gezondheid 9
2.3 Algemene infectieziekten, soa-aids en tuberculosebestrijding 11
2.3.1 Algemene infectieziekten 11
2.3.2 TBC bestrijding 12
2.3.3 SOA Polikliniek 13
2.4 Hygiëne en Inspectie 14
2.4.1 Inspectie Kinderopvang 14
2.4.2 Verlenen van vergunningen tatoeëren en piercen 15
2.4.3 Legionella preventie 15
2.5 Jeugdgezondheidszorg 16
2.6 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet) 25
2.7 Beschikbaarheid lijkschouwing 27
2.8 Bedrijfsvoering 28
2.9 Algemene dekkingsmiddelen 30
2.10 Onvoorzien 30

3 Verplichte paragrafen **31**
3.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 31
3.1.2 Onderhoud kapitaalgoederen 33
3.1.3 Financiering 33
3.1.4 Bedrijfsvoering 33
3.1.5 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT) 34

4 Begroting **35**
4.1 Begroting 2019 35
4.2 Begroting per gemeente – wettelijke taken 36
4.3 Begroting per gemeente - projecten 38
4.4 Begroting per gemeente - overig 39
4.5 Jaarbijdrage 2019 40
4.6 Meerjarenbegroting 41
4.7 Meerjarenbalans 42
4.8 Toelichtingen 44
4.8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 44
4.8.2 Toelichting op de begroting 2019 45
4.8.3 Toelichting op de meerjarenbegroting 45
4.8.4 Toelichting op de meerjarenbalans 46

1 Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ Amstelland), gebaseerd op de taken zoals beschreven in de productbeschrijving en de bestuurlijk afgemaakte afspraken die daarbij horen. De begroting 2019 volgt de indeling van de jaarstukken 2017 waar van toepassing om aan te sluiten bij de regelgeving BBV.

Hieronder volgen in het kort de belangrijkste ontwikkelingen:

Begroting 2019

- Het percentage nominale ontwikkeling voor 2019 is vooralsnog bepaald op 1,50%.
- Het continueren van de pilot Hygiëne (opgenomen in de actualisatie 2018) is niet opgenomen.
- De uitbreiding van het toezicht op de Kinderopvang
- Na-ijleffect van de herwaardering Jeugdverpleegkundige
- Bijdrage Entgelden komt bij de Amstelland gemeenten terecht, en niet meer bij de GGD. Hierdoor verandert de bijdrage, maar het kost de gemeenten niet meer.

Zero based begroten

De bijdrage van de GR OGZ Amstelland voor de verschillende activiteiten die de GGD Amsterdam voor haar uitvoert, werden elk jaar vastgesteld door het bedrag van het jaar ervoor te verhogen met eventuele nominale ontwikkeling, en bij JGZ speelde de groei of krimp van het aantal 0-19 jarigen woonachtig ook een rol.

Vanaf de actualisatie 2018 is de activiteit Jeugdgezondheidszorg begonnen om ook de bijdrage van de GR OGZ Amstelland elk jaar opnieuw te berekenen. De overige activiteiten zullen volgen in de actualisatie 2019. Hiermee voorkomen we afwijkingen tussen de begroting en de realisatie, zoals we in de jaarrekening 2017 hebben gezien. Tevens zal de opbouw van de budgetten inzichtelijker worden.

Het is lastig om precies in te schatten welk effect het 'zero based begroten' van de activiteiten heeft m.b.t. de budgetten zoals in deze begroting opgenomen (uitgezonderd JGZ die al zero based is). Kijkend naar de jaarrekening 2017 zouden we kunnen stellen dat het zal leiden tot een verhoging van de budgetten, en dus ook van de bijdrage van GR OGZ Amstelland. In de Marap 2018 zullen we hier een uitspraak over doen.

Beslispunten

Instemmen met de begroting 2019.

2 Programmaverantwoording

De GR OGZ Amstelland is er primair voor de uitvoering van de wettelijke en de afgesproken taken.

Er is daarbij sprake van de volgende onderscheidende basisproducten:

- Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering
- Milieu en Gezondheid
- Infectieziektebestrijding, soa-aids- en tuberculosebestrijding
- Inspectie Kinderopvang
- Legionella preventie
- Jeugdgezondheidszorg
- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
- Beschikbaarheid Lijkschouwing

In de volgende paragrafen wordt per programma besproken:

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?
In de begroting 2019 zijn doelstellingen en taken opgenomen. Om onze doelstellingen te behalen voeren we allerlei activiteiten uit. In dit onderdeel wordt een nadere toelichting gegeven op deze activiteiten, de stand van zaken gemeld en laten we zien hoe we hebben gemeten met behulp van prestatie-indicatoren.

Wat gaat het kosten?
Hier beschrijven we schematisch wat de uitvoering van het programma in 2019 gaat kosten.

2.1 Gezondheidsbevordering, epidemiologie en beleidsadvisering

2.1.1 Epidemiologie

Algemeen

Gezondheidsachterstanden verkleinen en de gezondheid van de bewoners verbeteren zijn de kerntaken van Epidemiologie, Gezondheidsbevordering & Digitale Zorginnovatie (EGZ). Daarom doet EGZ onderzoek naar de gezondheid van de bevolking in Amsterdam en Amstelland. Het vertaalt de resultaten naar beleid en preventieve interventies. Interventies zijn gericht op de inwoners zelf en op hun sociale en fysieke omgeving. Team Beleidsadviezen geeft de afdeling op basis van gesignaleerde (risico's op) gezondheidsachterstanden en knelpunten in de preventieve zorg.

Epidemiologie
De afdeling Epidemiologie, Gezondheidsbevordering en Zorginnovatie (EGZ) doet onderzoek naar de gezondheid van jongeren, volwassenen en ouderen in Amsterdam en de Amstelland Gemeenten. Het onderzoek betreft:

1. Epidemiologisch onderzoek naar de frequentie en verspreiding van gezondheidsproblemen onder de bevolking evenals naar (beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare) determinanten die hieraan te grondslag liggen;
2. Kwalitatief onderzoek ter exploratie van determinanten van gezondheid en welzijn;
3. Onderzoek naar de mate waarin beoogde doelstellingen van een preventieprogramma/beleid zijn bereikt (doelrealisatie).

Gezondheidsbevordering
Gezondheidsbevordering ontwikkelt en implementeert preventieprojecten ter bevordering van gezond gedrag. Dit doet de afdeling door voorlichting en educatie aan doelgroepen en intermediairs. Gezondheidsbevordering heeft als doel het beschermen, bevorderen en/of behouden van gezondheid van (risico)groepen door planmatige, structurele en gedragsgerichte interventies.

Digitale Zorginnovatie
De digitale zorginnovatie draagt zorg voor de positionering van de GGD als partner, ontwikkelaar en uitvoerder van innovatieve en digitale dienstverlening op gebied van gezondheidszorg in Amsterdam en de Amstelland Gemeenten.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Epidemiologie 2019

Jeugdgezondheidsmonitor (4-19 jaar)
In de regio Amstelland worden jaarlijks door de GGD Amsterdam gegevens verzameld ten behoeve van de preventieve gezondheidsonderzoeken (PGO) door de Jeugdgezondheidszorg. Met Gezondheid in Beeld (GIB), de interactieve website van de GGD Amsterdam, kunnen deze monitorgegevens jaarlijks worden gepubliceerd. In 2016 hebben de GGD en de gemeenten in de regio Amstelland besloten om GIB ook toegankelijk te maken voor de regio Amstelland. Met GIB kunnen elk jaar de gegevens over jongeren op het basisonderwijs (5- en 10/11-jarigen) en op het voortgezet onderwijs (13/14-jarigen, klas 2, en 15/16-jarigen, klas 4) worden gepubliceerd. Daarnaast maakt GIB het mogelijk om jaarlijks (over)gewicht cijfers voor 6 leeftijdsgroepen te presenteren (voor 2- en 3-jarigen, voor 5- en 10/11-jarigen) op het BaO en voor 13/14-jarigen, klas 2, en 15/16-jarigen, klas 4, op het VO). De cijfers kunnen op GIB worden gepresenteerd op gemeente- en wijkniveau.

Gezondheid in Beeld
Gezondheid in Beeld is een gemakkelijk toegankelijke en interactieve website die inzicht geeft in de gezondheid, het welzijn, de leefstijl en de leefomgeving van de bevolking in het werkgebied van de GGD Amsterdam. Door het nieuwe beheersysteem kunnen de onderzoekers nu zelf nieuwe onderwerpen aan Gezondheid in Beeld toevoegen.

Regionale gezondheidsinformatie (RGI)
Het in kaart brengen van de gezondheid van de lokale bevolking is een wettelijke taak op grond van de wet publieke gezondheid (WPG). RGI Amsterdam-Amstelland is de lokale realisatie van het GGD-Nederland project RGI (RGI=Regionaal Geografische Informatie) dat is opgezet om GGD 'en te ondersteunen door het toepasbaar maken van landelijke registratie data naar het lokale niveau. De data die beschikbaar zijn, zijn sterfte(oorzaak) data, ziekenhuisontslag data, data van het gebruik van WMO, data betreffende de perinatale gezondheid, data betreffende psychiatrische spoedopnamen en verplichte opnamen, data betreffende schuldsanering, LADIS verslavingscijfers, kankerregistratie gegevens, bevolkingsprognoses, jeugdcijfers zoals indicatiestellingen voor het bijzonder onderwijs. Psychiatrische spoedopnamen en verplichte opnamen en data betreffende schuldsanering.

Gezondheidsbevordering 2019

De Gezonde School
De Gezonde School aanpak is een methode waarmee in Amstelland de scholen betrokken worden om structureel hun gezondheidsactiviteiten aan te pakken. Scholen hebben daarmee zelf een grote invloed op welke gezondheidsproblemen prioriteit genieten en voelen zich daardoor beter betrokken. Onder deze paraplu krijgen Gezonde School en Genotmiddelen, Lang Leve de Liefde, Vlinders in je Buik en vele andere kwalitatief goede interventies een plek binnen het schoolbeleid, passend bij het risicogedrag dat op die school van belang is. De gegevens uit 'Jij en je Gezondheid', de kennis van de school zelf en van jeugdgezondheidszorg, leveren een goede basis om te bepalen welke thema's van belang zijn. Alle VO scholen in Amstelland worden zo ondersteund. Het Gezonde School aanbod aan de basisscholen wordt in overleg met de gemeenten stapsgewijs uitgebreid.

Schoolgezondheidsprofiel
De VO scholen in Amstelland ontvangen elk schooljaar een Schoolgezondheidsprofiel. Dit op maat gemaakte rapport geeft, op basis van de gegevens uit 'Jij en Je Gezondheid', een goed beeld van de gezondheidssituatie van de leerlingen op school. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere angst, depressie, alcoholgebruik, roken, drugsgebruik, gamegedrag, pesten en veilige en vrijwillige seks. In het schoolgezondheidsprofiel staat ook aangegeven hoe de school het doet ten opzichte van andere scholen in de regio. Het Schoolgezondheidsprofiel speelt een belangrijke rol bij de keuzes die de school maakt bij de Gezonde School aanpak.

Jeugdpreventiewijzer
Een database/website met alle veelbelovende en effectieve preventieprogramma's die in de regio worden aangeboden. De databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugd Instituut is hierbij leidend. De opgenomen preventieprogramma's richten zich zowel op de lichamelijke als op de psychosociale gezondheid. De Jeugdpreventiewijzer motiveert professionals en andere betrokkenen om een passende interventie te zoeken bij gesignaleerde gezondheidsproblemen.

Voor je het weet zijn ze groOt (interactief theater)
Voor je het weet zijn ze groOt' is een ouderbijeenkomst met als doel om bij ouders de opvoedvaardigheden te versterken om hun kinderen een gezond voedings- en beweegpatroon aan te leren. Tijdens de ouderbijeenkomst krijgen de ouders informatie over hun rol bij ontbijten, snoepen & snacken, gamen en buitenspelen. Hierbij wordt samengewerkt met een theatergroep om maximale interactie met het publiek te bereiken. Dit is een onderdeel van Jump-In en kan op verzoek worden uitgevoerd als onderdeel van het preventieprogramma.

Trammelant in tandenland
Trammelant in Tandenland is een programma over mondverzorging voor kinderen van 4 t/m 8 jaar. De activiteit beoogd te resulteren in een gezonde mondgezondheid/gewoonte en een afname van cariës bij kinderen. Scholen in de Amstelland Gemeenten krijgen op aanvraag kosteloos materialen toegestuurd.

Beleidsadvisering
De GGD adviseert op diverse terreinen het bestuur over gezondheidsaspecten zoals bij het opstellen van de nota Volksgezondheidsbeleid. Werkzaamheden bestaan uit:

- het volgen en doorgeven van relevante regionale en landelijke ontwikkelingen;
- het signaleren en aandacht vragen voor gezondheidsproblemen en formuleren van passend beleid;
- het geven van ondersteuning aan de beleidsambtenaren van de gemeenten bij het ontwikkelen van lokaal gezondheidsbeleid.

Indien gewenst kan de juiste deskundigheid beschikbaar worden gesteld op diverse terreinen voor het adviseren van het bestuur van de gemeenten over gezondheidsaspecten zowel op het gebied van het totale volksgezondheidsbeleid als op specifieke onderdelen.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Epidemiologie	275.130	201.426	278.432	282.834	287.077
De gezonde school	12.187	16.880	12.333	12.528	12.716
Totaal	**287.317**	**218.306**	**290.765**	**295.362**	**299.793**

2.2 Milieu en Gezondheid

Algemeen

Milieu en Gezondheid (Amsterdam, Amstelland en Diemen)
Het doel van de afdeling Milieu en Gezondheid is het voorkomen of verminderen van negatieve gezondheidseffecten en het bevorderen van positieve gezondheidseffecten als gevolg van milieufactoren bij mensen in het verzorgingsgebied. Het gaat daarbij om verschillende factoren zoals lucht, bodem, geluid, hitte, binnenmilieu, elektromagnetische velden, biologische factoren, chemische stoffen en ziekteclusters. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende taken: signaleren van ongewenste situaties, voorlichting en risicocommunicatie, behandelen van meldingen van burgers en adviseren aan de gemeente. Daarnaast verricht de afdeling Milieu en Gezondheid, al dan niet in samenwerking met wetenschappelijke instituten, onderzoek op het gebied van milieu en gezondheid.
De afdeling werkt voor de regio Amstelland, Diemen, de Amsterdamse stadsdelen en alle GGD-en van Noord-Holland en Flevoland.
De nauw aan Milieu en Gezondheid verwante afdeling luchtkwaliteit beheert het luchtmeetnet van de gemeente Amsterdam en doet luchtmetingen in opdracht van een groot aantal opdrachtgevers, waaronder Ouder-Amstel. Dit zijn echter apart betaalde projecten.

Wat willen we bereiken?

Conform de afspraken in de productbeschrijving van 10-10-2007 gaat het cluster in het kader van de afdeling Leefomgeving in 2019 de volgende activiteiten uitvoeren:

- Het onderhouden van het netwerk binnen de diverse gemeenten. Elk jaar wordt (minimaal) één bijeenkomst georganiseerd waarbij gemeenten worden geïnformeerd over actuele onderwerpen in ons vakgebied.
- Het reageren op vragen en klachten van burgers.
- De afdeling geeft antwoord op vragen van de Amstellandgemeenten op het gebied van milieu en gezondheid. Men kan daarbij denken aan de volgende onderwerpen: luchtkwaliteit, geluidsoverlast, stilte, groen in de stad, ruimtelijke ordening, laagfrequent geluid, windturbines, elektromagnetische velden van hoogspanning of UMTS, chemische stoffen, waterkwaliteit, bodemsaneringen, asbest, binnenmilieu in woningen en scholen, MER-procedures, eikenprocessierups, Schiphol etc.
- De afdeling levert indien gewenst een bijdrage aan projecten en beleidsplannen in de Amstellandgemeenten, zoals actieplannen luchtkwaliteit en geluid, een richtlijn gevoelige bestemmingen, projecten rond specifieke bouwplannen enzovoorts.
- Beleidsadvies betreffende luchtkwaliteit en gezondheid, voornamelijk wat betreft nieuw te bouwen huisvesting voor gevoelige groepen (ouderen, zieken, kinderen) dicht bij drukke wegen.
- Ondersteuning door het leveren van informatie en het delen van ervaring bij het bestrijden van de eikenprocessierups (in samenwerking met de afdeling dierplaagbeheersing van de GGD).

- Aandacht voor binnenmilieu op scholen zal blijven bestaan wanneer scholen of gemeenten daar zelf vragen over stellen. De afdeling kan op verzoek een onderzoek instellen naar de kwaliteit van het binnenmilieu op een school.
- De afdeling blijft regelmatig berichten verspreiden in media, ook in de Amstellandgemeenten. Inmiddels weten burgers met vragen Milieu en Gezondheid goed te vinden.

Indicatoren 2019

De volgende indicatoren zijn gesteld voor de Amstellandgemeenten en Diemen:

	Totaal	Aalsmeer	Amstelveen	Ouder-Amstel	Uithoorn	Diemen
Aantal meldingen	**40**	6	19	3	6	6
Aantal adviezen	**28**	5	13	2	4	4
Aantal voorlichtingsactiviteiten	**6**	1	2	1	1	1

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Leefomgeving MMK	62.594	76.743	63.345	64.347	65.312

2.3 Algemene infectieziekten, soa-aids en tuberculosebestrijding

Algemeen

De doelstelling van de afdeling Infectieziekten is de bestrijding van infectieziekten. Dit gebeurt onder andere door screening van risicogroepen, onderzoek en behandeling van mensen met een seksueel overdraagbare aandoening en door bron- en contactonderzoek van patiënten. Deze screening wordt uitgevoerd door de teams Soa-polikliniek, TBC bestrijding, Algemene Infectieziekten en Hygiëne & Inspectie.
De afdeling verricht, veelal in samenwerking met andere instellingen, ook wetenschappelijk onderzoek naar infectieziekten en verzorgt diagnostiek voor tbc en soa, maar ook huisartsen en zorginstellingen in de regio.

2.3.1 Algemene infectieziekten

Algemeen

Conform de Wet Publieke Gezondheid worden meldingen van infectieziekten door artsen, laboratoria en instellingen verwerkt, vindt bron- en contactonderzoek plaats om verdere verspreiding te voorkomen, vindt uitbraakmanagement plaats en preventie-activiteiten in hoog-risicogroepen. Infectieziekte uitbraken, ook in het buitenland, leiden steeds vaker tot onrust. Algemene Infectieziekten heeft als taak o.a. huisartsen, ziekenhuizen en burgers van uniforme en betrouwbare informatie te voorzien. Daarnaast worden reizigers geadviseerd en beschermd tegen een infectie op reis door voorlichting, vaccinaties, chemoprofylaxe en overige beschermende maatregelen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In het kader van de wet Publieke Gezondheid is er een meldingsplicht voor laboratorium en behandelend arts om een patiënt met een infectieziekte te melden bij de GGD. De GGD gaat vervolgens na waar of wie de bron is van de Infectieziekte en wie van de contacten beschermd moeten worden door middel van vaccinatie of antibiotica. Daarnaast is er een meldingsplicht voor instellingen om een ongewoon aantal zieken te melden, zodat de GGD kan adviseren over diagnostiek en hygiëne- en overige beheersmaatregelen. Scholing van artsen en verpleegkundigen om deze taak goed te blijven uitvoeren is hierbij essentieel, ook met betrekking tot het management van uitbraken van Infectieziekten. Daarom zal hierin ook in 2019 weer geoefend worden. Tevens zal de intervisie voor verpleegkundigen en artsen regionaal georganiseerd blijven.

De team algemene infectieziekte bestrijding voert de volgende activiteiten uit:

- Surveillance: het verzamelen, analyseren en interpreteren van infectieziektegegevens.
- Preventie: voorlichting aan risicogroepen, geven van preventieve vaccinaties en het aanbieden van profylaxe.
- Bron- en contactonderzoek.
- Afstemmingsfunctie tussen de preventieve en curatieve gezondheidszorg, het onderhouden van een lokaal netwerk met huisartsen, verzorg- en verpleeghuizen, ziekenhuizen.
- Outbreakmanagement: het managen van taken bij het optreden van groepsinfecties waarbij specialistische kennis nodig is.

Aantallen van verwachte infectieziekten voor 2019 zijn niet te geven.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Alg. Infectieziekten	181.946	189.926	184.129	187.040	189.846

2.3.2 TBC bestrijding

Algemeen

De GGD Amsterdam verzorgt de tuberculosebestrijding voor de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Aalsmeer, Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel. De werkzaamheden bestaan uit het voorkomen, bestrijden, opsporen en behandelen van tuberculose. Een belangrijk onderdeel hierbij is het contactonderzoek. Het doel van het contactonderzoek is om bij contacten die besmet zijn te voorkomen dat zij tuberculose krijgen. Ook worden immigranten uit landen waar veel tuberculose voorkomt gescreend als zij langer dan 3 maanden in Nederland willen verblijven.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De afdeling tuberculosebestrijding blijft zich inzetten voor de vroege diagnose, behandeling en preventie van tuberculose. De activiteiten waarmee dat wordt bereikt zijn:

- Screening en periodieke screening op tuberculose en tuberculose infectie, voornamelijk van risicogroepen als buitenlandse werknemers, immigranten, asielzoekers en reizigers naar risicolanden.
- Preventie: voorlichting aan risicogroepen, het aanbieden van profylaxe en geven van vaccinatie aan pasgeborenen met ouders afkomstig uit risicolanden.
- Behandeling en begeleiding van patiënten die tuberculose of een tuberculose infectie hebben en medicijnen daartegen gebruiken.
- Bron- en contactonderzoek bij personen die mogelijk in contact zijn geweest met tuberculose.
- Surveillance: het verzamelen, analyseren en interpreteren van gegevens waarmee (landelijke) beleidsaanpassingen onderbouwd kunnen worden.

Kengetallen	Aantal
Tuberculose	20
Latente tuberculose infectie	25

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
TBC	109.459	126.789	110.773	112.524	114.212

2.3.3 SOA Polikliniek

Algemeen

De soa-polikliniek houdt zich bezig met de soa-bestrijding en het bevorderen van de seksuele gezondheid in Amsterdam en Amstelland en is regionaal coördinator van de landelijke regeling aanvullende seksuele gezondheid. De soa-polikliniek verzorgt spreekuren curatieve soa-zorg, waarin er aandacht is voor testen, behandelen, partnerwaarschuwing en preventie. Jongeren tot 25 jaar kunnen ook terecht op de seksualiteitsspreekuren, waar vooral veel hulpvragen over anticonceptie, seksueel geweld en rond zwangerschap worden besproken. De afdeling voert voor de doelgroepen mannen die seks hebben met mannen en voor commerciële sekswerkers ook collectieve preventieprogramma's uit, waarin voorlichting, outreach en soa-testen worden geïntegreerd.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het team SOA-polikliniek voert de volgende activiteiten uit:

- Surveillance: het verzamelen, analyseren en interpreteren van infectieziektegegevens (soa's).
- Preventie: voorlichting aan risicogroepen, geven van preventieve vaccinaties en het aanbieden van profylaxe.
- Bron- en contactonderzoek.
- Bieden van een (telefonisch) spreekuur voor infectieziekten en Soa/Aids.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
SOA Poli	0	10.527	11.257	11.435	11.607

2.4 Hygiëne en Inspectie

Algemeen

Het Team Hygiëne & Inspectie heeft drie kerntaken. Het team houdt toezicht op de kwaliteit van kinderopvang en maatschappelijke ondersteuning. Zij vergunt voorzieningen voor tatoeëren en piercing en zij adviseert op het gebied van hygiëne en infectiepreventie (inclusief legionellapreventie) bij collectieve voorzieningen (waaronder verpleeghuizen en woonzorgcentra, horeca en grootkeukens, maatschappelijke opvang, evenementen en asielzoekerscentra). Naast deze kerntaken doet het team regelmatig onderzoek.

2.4.1 Inspectie Kinderopvang

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Voor de bedragen voor de Inspectie Kinderopvang zijn we uitgegaan van de geactualiseerde cijfers van de begroting 2018.

Het toezicht op de kinderopvang is per 1 januari 2018 ingrijpend gewijzigd, waardoor er vooral meer toezicht wordt gehouden op de uitvoering van de praktijk. Deze stelselwijziging is niet de laatste. Er volgt nog een stelselwijziging voor de gastouderopvang, voor de voorschoolse educatie en het kwaliteitsoordeel gaat te zijner tijd worden ingevoerd. Wanneer deze wijzigingen van kracht worden en welke impact dit heeft op het toezicht is op dit moment nog moeilijk te zeggen. De ervaring in Amsterdam leert de GGD dat goede informatie vooraf verschaffen preventief werkt en op de lange termijn onnodige handhaving voorkomt.

Wat gaat het kosten?

Bij het toezicht op de Kinderopvang wordt voor 2019 een matige stijging (6,8%) voorzien. Deze stijging heeft te maken met de nominale ontwikkeling, de te verwachten toenemende vraag naar kinderopvang en een investering in de informatievoorziening aan houders. Nog niet opgenomen is de uitbreiding van het toezicht op de voorschoolse educatie. Met het ministerie van OCW wordt momenteel onderhandeld over een toename van het toezichtsbudget per 1 juli 2018 en vervolgens per 1 januari 2019.

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Inspectie kinderopvang	394.818	341.967	386.609	437.158	463.182

2.4.2 Verlenen van vergunningen tatoeëren en piercen

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In 2019 zullen we aanvragen voor het verlenen van een vergunning voor tatoeëren en piercen in behandeling nemen.

Wat gaat het kosten?

De kosten worden volledig gedekt door een kostendekkend tarief in rekening te brengen bij de ondernemers.

2.4.3 Legionella preventie

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De GGD voert op basis van de Wet publieke gezondheid bronopsporing uit bij een patiënt met legionellose en adviseert instellingen/bedrijven als er een verhoogde concentratie legionellabacteriën in water wordt aangetroffen.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Legionella preventie	11.144	11.144	11.278	11.456	11.628

2.5 Jeugdgezondheidszorg

Algemeen

In deze begroting wordt aangesloten op landelijke en lokale ontwikkelingen en vernieuwingen (transformatie) in de uitvoering van Jeugdgezondheidszorg.

Per 1 januari 2015 is het nieuwe landelijke Basispakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van kracht dat formeel is vastgesteld via een aanpassing van het Besluit Publieke Gezondheid. Het is vernieuwd op grond van wetenschappelijke inzichten en maatschappelijke ontwikkelingen, en om beter te kunnen aansluiten op de Stelselwijziging Jeugd. In het nieuwe landelijke basispakket JGZ staat welke activiteiten de Jeugdgezondheidszorg aan elk kind in Nederland moet aanbieden.
De Jeugdgezondheidszorg draagt bij aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen in Nederland. Gemeenten zijn er voor verantwoordelijk dat het nieuwe basispakket beschikbaar is en actief wordt aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. Zij geven de uitvoering samen met de JGZ-organisaties vorm. In een factsheet staat beschreven wat het nieuwe landelijke basispakket inhoudt en wat veranderd is. [1]

Eind 2015 is het Landelijk Professioneel Kader (LPK) uitvoering basispakket JGZ beschikbaar gekomen. Het kader beschrijft wanneer en hoe JGZ-professionals contacten met jeugdigen en ouders vanuit het basispakket JGZ flexibel en op maat (vorm, inhoud, frequentie) in dialoog met ouders en jeugdigen kunnen inzetten. Het kader is gebaseerd op professionele (JGZ-) richtlijnen en vervangt de richtlijn Contactmomenten Basistakenpakket uit 2003.

De in de rapportage 'Actualisatie Begroting 2018' aangegeven ontwikkelingen werken uiteraard door in 2019. Voor de begroting 2019 is de geactualiseerde begroting 2018 de basis en zien we ten opzichte daarvan de volgende ontwikkelingen:

- Daling van aantal kinderen 0-4 woonachtig in de regio, terwijl het daadwerkelijk aantal kinderen 0-4 onder zorg bij JGZ licht stijgt.
- Verwachte nominale ontwikkeling van 1,5%.
- Daling van de inkomsten voor het Rijksvaccinatieprogramma wegens decentralisatie verantwoordelijkheid naar gemeenten.

Per saldo levert dit een stijging in de kosten op van € 95.000.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

In 2015 is in opdracht van GR OGZ Amstelland een vernieuwd Basispakket JGZ Amstelland 2016-2020 ontwikkeld en vastgesteld.
In 2018 is een start gemaakt met de implementatie van het Landelijk Professioneel Kader JGZ. Deze implementatie loopt door tot en met 2019. Dit betekent dat wij meer zorg op maat aan kinderen, jongeren en ouders willen bieden. Dit doen wij door samen met ouders en jongeren de zorgbehoeften af te stemmen en afspraken te maken over een meer flexibele invulling (vorm, inhoud, frequentie) van jeugdgezondheidszorg contacten. Deze contacten kunnen de vorm hebben van face-to-face, telefonisch,

[1] https://assets.ncj.nl/docs/3fc25c9b-a526-4e9d-9f42-9b109eefc6fc.pdf.

email of chat contact. Per leeftijdsfase bieden wij contactmomenten aan. Als het goed gaat met kind/jongere en gezin kunnen (onderdelen van) contacten in een andere vorm (bijvoorbeeld digitaal) worden aangeboden, worden verplaatst of vervallen. En als meer nodig is, bij problemen of risico's in gezondheid, zetten wij extra zorg in. JGZ hanteert hierbij het principe van Positieve Gezondheid[2]. Hiermee bedoelen we dat JGZ de draagkracht en draaglast goed in beeld brengt en JGZ inspeelt op de individuele situatie van de ouders en jongeren.

Prestatie indicatoren
Er wordt vanaf 2016 gewerkt met prestatie indicatoren, waarbij de investering en de effecten naast elkaar worden gelegd. Dit is een samenspel tussen Gemeenten en JGZ.

De Indicatoren voor 2019 gebaseerd op de huidige definities zijn:
Bereik 0-4 jarigen: ≥ 95%
Bereik 4-18 jarigen: ≥ 90%
Vaccinatiegraad: ≥ 90%

Daarnaast worden in samenspraak tussen de GGD en de gemeenten op onderstaande prestatie indicatoren gestuurd.
Afgesproken indicatoren

- Bereik van de populatie op basis van de inspectienorm
- Vaccinatiegraad
- VVE
- Stevig Ouderschap, zowel de prenatale begeleiding als de begeleiding na de geboorte
- Aantal instroomconsulten nieuwkomers
- Aantal verwijzingen

Samenwerking met partners
JGZ werkt samen met partners die vanuit verschillende wettelijke kaders werkzaam zijn in publieke gezondheid en het medische en sociale domein. JGZ kan vanuit haar preventieve taak hierbij een verbindende rol spelen en voorkomen dat jeugdigen te vroeg, te laat en/of onterecht worden toegeleid naar zwaardere en duurdere vormen van zorg en ondersteuning. De samenwerking met sociale teams/loketten, onderwijs en andere partners is hiermee cruciaal. Dit gebeurt onder meer door structurele participatie van een jeugdverpleegkundige of jeugdarts in (casuïstiek)overleggen.
Eventueel kan door jeugdarts of jeugdverpleegkundige na het signaleren van een risico of probleem tijdelijk lichte ondersteuning worden geboden. Het streven is dat kind en gezin weer zo snel mogelijk op eigen kracht en/of met steun van een (eigen) netwerk verder kunnen. Indien nodig wordt verwezen naar bijvoorbeeld curatieve zorg of jeugdhulp.

Alle kinderen in beeld

---

[2] In het concept van positieve gezondheid (Machteld Huber, 2012) wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren.

JGZ heeft vrijwel alle kinderen in beeld en in zorg en adviseert op basis van informatie, verkregen uit individuele contacten, over een collectieve aanpak op lokaal (gemeente en anderen zoals scholen) en landelijk niveau. December 2017 zijn nieuwe landelijke definities Jeugdgezondheidszorg In Beeld, In Zorg en Bereik gepubliceerd (NCJ). Als gevolg van het Landelijk Professioneel Kader is besloten een normering voor het begrip Bereik los te laten. Begin 2018 zijn wij gestart met inventarisatie van de betekenis van deze nieuwe eenduidige landelijke definities voor onze uitvoeringspraktijk in Amstelland. Plan van aanpak implementatie volgt hierna.

Wettelijke en niet wettelijke taken
De grondslag voor de uitvoering van Jeugdgezondheidszorg ligt verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en het (aangepaste) Besluit Publieke Gezondheid. In het nieuwe landelijke basispakket JGZ (2015) is het onderscheid tussen het uniforme deel (aangeboden aan alle jeugdigen) en het maatwerkdeel (afgestemd op de specifieke zorgbehoeften van de jeugdigen evenals op lokale of regionale demografische en epidemiologische gegevenheden) vervallen. De onderdelen van het maatwerk zijn niet verdwenen, maar zijn opgenomen in het Besluit publieke gezondheid óf in de Jeugdwet.
De activiteiten die voor iedere jeugdige beschikbaar moeten zijn, blijven in de Wpg geborgd. De activiteiten die niet aan alle jeugdigen worden aangeboden en waar samenhang met de activiteiten uit het jeugddomein van belang is, zijn ondergebracht in de Jeugdwet en heten 'jeugdhulp'.
De onderdelen van het voorheen maatwerkdeel zijn als volgt verdeeld:

- geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding is opgenomen in het basispakket;
- adviseren over collectieve maatregelen is opgenomen in het basispakket;
- uitvoeren van specifieke programma's of (groeps)activiteiten na signalering van risico's of problemen is geen onderdeel van het basispakket. Deze programma's en activiteiten vallen deels onder preventie op basis van de Jeugdwet. Het gaat bijvoorbeeld om programma's als Voorzorg en M@zl (ziekteverzuimbegeleiding) en opvoedcursussen. Groepsactiviteiten gericht op gezondheidsbevordering blijven onderdeel van de Wet publieke gezondheid;
- contactmoment voor adolescenten is toegevoegd als taak aan het basispakket;
- leeftijdsgrens van de JGZ wordt gesteld op 0-18 jaar, zodat deze gelijk loopt met die van jeugdhulp

JGZ-professionals kunnen ondersteuning bieden in het kader van preventieve activiteiten op grond van de Jeugdwet, zoals in het geval van Stevig Ouderschap en M@zl. Dat is een afweging die gemeenten maken.

Onder wettelijke taken jeugdgezondheidszorg verstaan wij taken die op grond van de Wpg en het (aangepaste) Besluit Publieke Gezondheid in het Basispakket JGZ worden uitgevoerd.
Onder niet wettelijke taken verstaan wij taken die niet op grond van de Wpg en het Besluit Publieke Gezondheid in het Basispakket JGZ worden uitgevoerd, maar op grond van een ander wettelijk kader, zoals de Jeugdwet.

In het Basispakket JGZ Amstelland 2016- 2020 is een aantal niet wettelijke taken opgenomen. Dit zijn:
14. Groepsbijeenkomsten en cursussen
15. Prenatale Zorg Risicogezinnen
16. Ziekteverzuimbegeleiding volgens methode M@zl
17. Stevig ouderschap
18. Participatie MBO

Ontwikkelingen 2019

Ontwikkelingen in het kader van de toepassing Jeugdwet

De GR koopt specialistische jeugdhulp in. Gezinnen worden met een perspectiefplan, dat samen met ouders/ jeugdige is opgesteld, integrale hulpverlening geboden. Het gezin krijgt zo de hulp die nodig is. Het uitgangspunt is om ouders/ jongeren meer regie te geven over hun eigen hulpverlening en als professionals multidisciplinair samen te werken met ouders
JGZ heeft vanuit haar taken in het basispakket JGZ een belangrijke rol in het verbinden met partners die binnen de Jeugdwet werkzaam zijn.

Kindaantallen
In onderstaande tabellen is te zien hoe de kindaantallen zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

Kinderen onder zorg	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Mutatie in aantallen	In %
0-4	8.048	8.068	8.103	35	0,4%
4-19	26.935	26.863	27.228	365	1,3%
Totaal	**34.983**	**34.931**	**35.331**	**400**	**1,1%**

Kinderen woonachtig	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Mutatie in aantallen	In %
0-4	8.202	8.608	8.333	-275	-3,3%
4-19	33.450	33.182	34.121	939	2,8%
Totaal	**41.652**	**41.790**	**42.454**	**664**	**1,6%**

De mutaties in het aantal kinderen woonachtig is t/m 2018 de grondslag voor de financiering. Het aantal kinderen onder zorg is daadwerkelijk onder zorg bij JGZ.

Voor de begroting 2019 is zichtbaar dat er een groot verschil zit in de mutatie kinderen woonachtig 0-4 (-3.3%) en het aantal kinderen onder zorg 0-4 (+0.4%). De meeste tijd en dus kosten van JGZ worden besteed aan de groep 0-4, in deze leeftijdscategorie zijn 15 contactmomenten. Daarentegen is de stijging van het aantal kinderen 4-19 volgens kinderen onder zorg wel lager dan volgens de inwonersaantallen. Als de bijdrage van GR OGZ Amstelland wordt berekend op basis van kinderen onder zorg dan zou de bijdrage van de GR stijgen met € 24.000. Een berekening op basis van kinderen woonachtig zou een daling in de bijdrage betekenen van € 48.000, per saldo zou er dan sprake zijn van een verschil van € 72.000.

Het aantal kinderen onder zorg is al een aantal jaar lager dan het aantal inwonende kinderen. Kinderen kunnen tijdelijk of langdurig elders in zorg zijn.
In de leeftijdsgroep 0-4 kunnen kinderen bijvoorbeeld ook onder zorg zijn bij een huisarts, kinderarts (prematuren of chronisch zieken). Kinderen kunnen ook tijdelijk in een andere gemeente of in het buitenland verblijven terwijl ze niet uitgeschreven zijn in het BRP.

Omgekeerd zijn er kinderen die niet zijn ingeschreven in het BRP, maar wel onder zorg zijn bij Jeugdgezondheidszorg. Voorbeelden zijn kinderen van illegalen en expats of kinderen die tijdelijk in een van de gemeentes van GR OGZ Amstelland wonen.
Voor de leeftijdsgroep 4-19 is de bepalende factor waar het kind naar school gaat. Kinderen die wel woonachtig zijn in een van de gemeentes van de GR OGZ Amstelland, maar bijvoorbeeld in Amsterdam naar school gaan, zijn niet onder zorg bij GR OGZ Amstelland.

Wat gaat het kosten?

De ontwikkelingen 2018, weergegeven in de actualisatie begroting 2018, werken door in 2019. Voor de begroting 2019 is de geactualiseerde begroting 2018 de basis en zien we daarnaast de volgende ontwikkelingen:

- Daling van aantal kinderen 0-4 woonachtig in de regio, terwijl het daadwerkelijk aantal kinderen 0-4 onder zorg bij JGZ licht stijgt.
- Verwachte nominale ontwikkeling van 1,5%.
- Daling van de inkomsten voor het Rijksvaccinatieprogramma, wegens decentralisatie van de verantwoordelijkheid voor het RVP naar de gemeenten.

Per saldo levert dit een stijging in de kosten op van € 95.000.

Toelichting op de kosten
In onderstaande tabel worden voor zowel 2018 (actualisatie) als voor 2019 de uitgaven en verschillen per product van het basispakket weergegeven.

BASISPAKKET Product	2018 actualisatie	2019	Verschil	% stijging of daling
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	
01. 1e Huisbezoek	107	100	-8	-7,1%
02. 2e Huisbezoek	196	185	-12	-6,0%
03. PGO door arts	911	858	-53	-5,8%
04. PGO door vpk	1.056	958	-98	-9,3%
05. Speciaal Onderwijs	99	124	25	25,2%
06. Open Spreekuren	104	68	-35	-34,3%
07. Extra zorg	505	758	254	50,2%
08. Rijksvaccinatieprogramma	72	77	5	6,9%
09. Samenwerking en advisering scholen*	30	0	-30	-100,0%
10. Jeugd Gezondheids Monitor 4-18	50	51	1	1,5%
11. Huisbezoek op indicatie	57	63	6	11,1%
12. Toeleiden VVE	38	50	12	31,5%
13. Participatie Casuïstiekoverleg	244	265	21	8,4%
14. Groepsbijeenkomsten en cursussen	3	2	0	-10,7%
15. Prenatale Zorg Risicogezinnen	28	26	-2	-7,5%
16. Ziekteverzuimbegeleiding	71	75	5	6,6%
17. Stevig Ouderschap	65	66	1	1,7%
18. Participatie MBO Basispakket	40	48	8	19,7%
19. EKD materiele lasten	369	375	6	1,5%
20. Materiele lasten niet aan specifiek product in Basispakket toe te wijzen	348	338	-10	-2,8%
Totaal	**4.393**	**4.488**	**95**	**2,2%**

In bovenstaande tabel is te zien dat de stijging van de uitgaven van JGZ van geactualiseerde begroting 2018 naar begroting 2019 € 95.000 bedraagt. Deze stijging is als volgt opgebouwd:

	Begroting 2019
	x €1.000
Afname personeel	-25
Nominale ontwikkeling 2019	65
Herwaardering Verpleegkundige	40
Materiële kosten	15
Totaal	**95**

Afname personeel
De formatie 2019 daalt licht met 0,5 fte ten opzichte van 2018. Verder vindt er een verschuiving plaats van jeugdarts naar jeugdverpleegkundige. De daling en verschuiving zijn een resultaat van de actie van JGZ om een verdere efficiëntieslag door te voeren. Onder andere door het aantal productieve uren te verhogen en kritisch te kijken naar de tijdsbesteding per product per functie. Ook is er gekeken naar het werkproces om een opstap te maken naar invoering van het Landelijk Professioneel Kader en is het volume van het 3 jarige consult verlaagd van 100% naar 90% en het volume van het 10 jarige consult van 100% naar 80%. Hierdoor kon de extra zorg opgehoogd worden (zie tabel basispakket verschuiving van product 4 en 7). Daarnaast worden bepaalde werkzaamheden verschoven van jeugdarts naar jeugdverpleegkundige. Zo is de formatie voor "2e klas VMBO standaard PGO" verschoven van jeugdarts naar jeugdverpleegkundige. Verder is de formatie voor "info/overleg derden" verdeeld over jeugdarts en jeugdverpleegkundige, in plaats van alles bij de jeugdarts.

Nominale Ontwikkeling 2019
De huidige CAO loopt tot 31-12-2018 waardoor de daadwerkelijke nominale ontwikkeling 2019 nog niet bekend is. In de begroting is uitgegaan van een voorzichtige stijging 2019 van 1,5% van zowel de salariskosten als de materiele lasten. Daarnaast is er nog een na-ijleffect in 2019 van de herwaardering jeugdverpleegkundige.

Materiële lasten/ Uitbesteed werk toegerekend aan producten Basispakket
Bij onderstaande producten in de begroting is een bedrag opgenomen voor materiële lasten die direct toe te wijzen zijn aan het betreffende product. In de tabel hieronder is te zien om welke bedragen het gaat en waaraan deze bedragen worden besteed.

Basispakket product	Omschrijving	Begroting 2019
1e Huisbezoek	3e gehoorscreening	2.791
	Groeigids	18.524
PGO door verpleegkundige	Voorlichtingsmateriaal	27.913
	Tolken	10.658
	Jij en Je Gezondheid- vragenlijsten	15.225
Extra zorg	Tolken	5.329
Rijksvaccinatieprogramma	Campagnes	55.825
Jeugdgezondheidsmonitor 4-18	Monitor	50.750
Stevig Ouderschap	Supervisie	2.538
Totaal		**189.551**

Met ingang van 2019 betaalt JGZ € 2.50 per ingevulde vragenlijst van Jij en Je Gezondheid. Dit heeft een kostenverhogend effect.

De werkzaamheden voor de Gezondheidsmonitor zijn door JGZ uitbesteed bij de afdeling EGZ, de bijdrage hiervoor aan EGZ is onder materiele lasten begroot.

Toelichting op de opbrengsten

In onderstaande tabel zijn de uitgaven en opbrengsten voor 2018 actualisatie en 2019 naast elkaar gezet.

UITGAVEN JGZ BASISPAKKET	Actualisatie 2018 x € 1.000	Begroting 2019 x € 1.000	OPBRENGSTEN JGZ BASISPAKKET	Actualisatie 2018 x € 1.000	Begroting 2019 x € 1.000
Uitvoering Basispakket	3.676	3.775	GR Amstelland bijdrage	3.691	4.080
Materiele lasten niet aan Basispakket product toe te rekenen.	348	338	EKD GR Amstelland	369	375
Functiedifferentiatie VPLK			Entgelden RIVM		
			bijdrage voor Entgelden	281	0
			Hielprikken RIVM bijdrage	33	33
			Aanpassing Tarieven 2018	20	
EKD Amstelland	369	375			
Totaal Uitgaven JGZ	**4.394**	**4.488**	**Totaal inkomsten JGZ**	**4.394**	**4.488**

Bijdrage basispakket GR OGZ Amstelland

De benodigde bijdrage van GR OGZ Amstelland is als volgt opgebouwd:

Mutatie GR Amstelland Bijdrage	GR Amstelland bijdrage	EKD GR Amstelland	Totaal
Actualisatie 2018	3.691	369	4.060
Begroting 2019	4.080	375	4.455
Mutatie Begroting 2018	390	6	395

Als deze bijdrage wordt verdeeld naar de gemeenten op basis van de inwonersaantallen conform de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling Amstelland dan is de verdeling als volgt:

Gemeente	Inwoners 2019	Percentage inwoners 2019	Bijdrage 2018 totaal (na actualisatie) x € 1.000	Mutatie GR Bijdrage Begroting 2019 x € 1.000	Bijdrage 2019 totaal x € 1.000
Aalsmeer	31.502	16,07%	668	63	732
Amstelveen	89.904	45,87%	1.902	181	2.083
Diemen	28.139	14,36%	581	57	638
Ouder-Amstel	13.497	6,89%	286	27	313
Uithoorn	32.971	16,82%	622	66	688
Totaal	**196.013**	**100,00%**	**4.060**	**395**	**4.455**

De mutatie van de bijdrage wordt veroorzaakt door de hierboven toegelichte stijging van kosten en door de verschuiving van de toekenning van de Entgelden van aan GGD-JGZ naar gemeenten (zie onderstaand).

Entgelden

In de halfjaar rapportage 2017 is gemeld dat de decentralisatie van de middelen van het Rijksvaccinatieprogramma naar de gemeenten is uitgesteld naar 1-1-2019. Als gevolg van deze decentralisatie zal de opbrengst voor de gemeenten van GR OGZ Amstelland € 20.000 lager zijn.

Met ingang van 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het Rijksvaccinatieprogramma binnen de kaders die het RIVM opstelt. Als gevolg daarvan zal VWS het macro budget overhevelen van het RIVM naar de gemeenten. De verdeling over de Gemeenten zal gebeuren op basis van het aantal jongeren per gemeente. In 2016 heeft het RIVM een tabel opgesteld met verwachte inkomsten per gemeente (RIVM Circulaire d.d. 7 juli 2016 bijlage 3c). Destijds is uitgegaan van een macrobudget van 28,9 miljoen, inmiddels gaat VWS uit van een macrobudget van 30,8 miljoen (Decembercirculaire 2017).

Hiervoor vermelde circulaire laat lagere baten ad € 20.000 zien voor de gemeenten van GR OGZ Amstelland. Mogelijk stijgt de opbrengst van GR OGZ Amstelland nog door de stijging van het macrobudget. Het is echter onbekend of de stijging van het macrobudget een gevolg is van de stijging van de vaccinatie tarieven. Daarmee is het dus ook nog onbekend of de opbrengst zal stijgen. In de Decembercirculaire 2018 zal het definitieve bedrag en de verdeling bekend worden gemaakt.

Gemeente	**Verdeling**		**Verschil**
	Reële Vaccinatie bestedingen	**Verdeling o.b.v. Jongeren**	
Amstelveen	€ 148.878	€ 127.817	€ -21.061
Aalsmeer	€ 49.684	€ 50.924	€ 1.240
Diemen	€ 38.220	€ 37.283	€ -937
Ouder-Amstel	€ 21.187	€ 20.481	€ -706
Uithoorn	€ 42.962	€ 44.870	€ 1.908
Totaal	**€ 300.931**	**€ 281.375**	**€ -19.556**

De vergoeding van de Hielprikken zal ook in 2019 door het RIVM rechtstreeks aan de GGD worden overgemaakt.

2.6 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Vangnet)

Algemeen

De afdeling Vangnet MGGZ (Vangnet) houdt zich bezig met personen die zich in een sociaal maatschappelijke crisis bevinden. Het gaat hierbij om mensen met psychiatrische en/of psychosociale problematiek die hulp nodig hebben doordat zij overlast veroorzaken en/of hulpbehoevend zijn. De problematiek kan acuut zijn maar ook al lang bestaan. Deze OGGZ cliënten mijden vaak zorg of hebben geen (adequate) hulpvraag. De reguliere hulpverlening kent de cliënt vaak niet, is de cliënt uit het oog verloren of is nog niet in staat een adequate behandeling te bieden. Intrinsiek aan het OGGZ takenpakket is dat de interventies een hoog "crisis" gehalte hebben. Zij komen tot stand in het kader van de 24-uurs crisisdienst indien de politie in acute gevallen de melder is. Dan wel via de meldpunten Zorg en Overlast waarbij het meldpunt voor het gemeentebestuur vraagt om ondersteuning. Meestal gaat het in beide gevallen om chronische problemen die vaak meerdere malen in beeld kunnen komen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De Vangnet-taken die in de Amstelland-gemeenten zullen worden uitgevoerd in 2019 zijn:

Deelname Meldpunt Zorg & Overlast (alleen in de DUO-gemeenten)
De afdeling Vangnet werkt samen met het gemeentelijk Meldpunt Zorg en Overlast. Hier kunnen burgers en hulpverleners terecht als zij zich zorgen maken om iemand in de buurt die zelf geen hulp vraagt of ernstige overlast ervaren van buren (zoals agressie, lawaai, stank, vervuiling). Het meldpunt neemt de melding in behandeling en waar nodig wordt Vangnet ingeschakeld. De afdeling onderzoekt na de melding wat er precies aan de hand is. Dit doet zij door middel van netwerkanalyse en probleeminventarisatie. Vangnet werkt samen met externe instanties waaronder de GGZ, verslavingszorg, woningcorporaties, Thuiszorg en politie.

Crisisdienst (Amstelland-breed)
Wanneer de politie wordt geconfronteerd met personen, die in een crisis of hulpbehoevend zijn en/of extreme overlast veroorzaken, kunnen zij 24 uur per dag een beroep doen op Vangnet. Vangnet kijkt ter plaatse wat er aan de hand is en verwijst door naar de juiste hulpverlening. Het doel hiervan is het optimaliseren van crisishulp in de regio Amstelland 24 uur per dag, 7 dagen per week. Dit houdt in dat er intensiever zal worden samengewerkt met de sociale teams in de Amstelland gemeenten.

Psychosociale hulp bij ongevallen en rampen (Amstelland-breed)
Vangnet wordt, als er sprake is van een ramp, ingeschakeld voor psychosociale hulp aan slachtoffers, hun directe naasten en andere direct betrokkenen.

Hygiënisch Woningtoezicht (Amstelland-breed)
De inspecteur Hygiënisch Woningtoezicht is belast met het opsporen, opruimen en ontruimen van vervuilde woningen. De huisbezoeken vinden regelmatig plaats samen met een sociaal psychiatrisch verpleegkundige van de afdeling omdat vervuiling vaak gerelateerd is aan psychiatrische en/of verslavingsproblemen dan wel aan een sociaal maatschappelijk probleem.

Top 600 (Amstelland-breed)
In opdracht van de gemeentebesturen in de regio Amsterdam-Amstelland worden de high impact jeugdcriminelen die tot de Top 600 aanpak behoren onderzocht en voor zover het geïndiceerd is naar zorg geleid.

Zedenzaken (Amstelland-breed)
Door het Steunpunt Seksueel Geweld Amsterdam, onderdeel van de OGGZ, wordt assistentie verleend aan het bestuur bij het voorkomen van zedenzaken.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Vangnet en Advies	99.515	112.792	100.709	102.301	103.836
Hygiënisch woningtoezicht	7.046	7.986	7.131	7.243	7.352
Meldpunt Z&O	29.258	33.161	29.609	30.077	30.528
Totaal	**135.819**	**153.940**	**137.449**	**139.622**	**141.716**

De activiteit THV is geen onderdeel meer van de GR OGZ Amstelland, en wordt uitgevoerd in de GR Amsterdam Amstelland. In de actualisatie van de begroting 2019 wordt dit aangepast. We willen zeker weten dat we de goede bedragen gebruiken, en dat het ook is opgenomen bij de andere GR.

2.7 Beschikbaarheid lijkschouwing

Algemeen

De afdeling AGZ (Algemene Gezondheidszorg) levert als onderdeel van de GGD Amsterdam medische zorg en advisering ten behoeve van gemeentelijke instanties, gemeenten, evenals burgers van de gemeenten en politie en justitie in de regio's Amsterdam-Amstelland en provincie Noord-Holland. AGZ functioneert en wil dat blijven doen op het scharnierpunt tussen overheid en zorg, waarbij de forensische geneeskunde (incl. verpleegkunde), zorg in penitentiaire instellingen en detentiecentra de hoofdactiviteiten zijn. De uitvoering van diverse wet- en regelgeving speelt hierbij een belangrijke rol.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Het cluster AGZ afdeling Forensische Geneeskunde verricht 24 uur per dag specifiek forensische (A) taken zoals lijkschouwingen.

De gemeentelijke taak is de uitvoering van de Wet op Lijkbezorging. Sinds 2009 is bepaald dat een lijkschouwer geregistreerd moet staan als forensisch arts. Al onze artsen zijn geregistreerd. Buiten de gemeentelijke taak verricht de afdeling medisch onderzoek van slachtoffers en daders van geweld en bloedafnames in het kader van de Wegenverkeerswet en urineafnames voor Reclassering Nederland. Daarnaast wordt de afdeling benaderd voor medisch advies en wordt er curatieve zorg aan arrestanten en gedetineerden verleend. Dit in opdracht van gemeente, politie, KMAR en justitie.

De forensische geneeskunde verleent zorg aan de doelgroep arrestanten en gedetineerden in Amsterdam/Amstelland en de regio Noord-Holland, evenals bewoners van HVO's en opvangcentra van het Leger des Heils en mensen zonder medische zorg (o.a. asielzoekers, illegalen).

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Beschikbaarheid lijkschouwing	59.676	59.468	60.392	61.347	62.267

2.8 Bedrijfsvoering

Algemeen

De GGD Amsterdam is een gemeentelijke dienst met 7 primaire afdelingen en bijbehorende overhead. Elke afdeling voert, indien van toepassing, één of meer activiteiten uit ten behoeve van de GR OGZ Amstelland. Hiervoor heeft elke afdeling aparte bedrijfseenheden waar deze kosten verantwoord worden.

De afdeling Bedrijfsvoering heeft geen zorgdoelstellingen m.b.t. Amstelland. Wel zijn wij in 2016 een traject gestart om de P&C cyclus te verbeteren. Dit geldt zowel voor de planning als voor de producten zelf. Als belangrijkste aanpassing bij de producten geldt dat ze BBV conform dienen te worden, maar ook een prettiger lay-out en een modernere vormgeving hebben.

Vanaf 2017 zijn de kosten bedrijfsvoering apart inzichtelijk gemaakt, en worden deze niet meer doorverdeeld naar de wettelijke taken.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

De verbetering van de P&C cyclus is in gang gezet. De begroting sluit nu geheel aan op de indeling van de jaarstukken.

Per 01-01-2019 zullen de panden die onder het beheer van de GGD vallen, overgedragen worden aan rve Vastgoed binnen Amsterdam. Hieronder vallen ook de huurpanden in de Amstelland gemeenten. De GGD is op dit moment bezig om een dienstverleningsovereenkomst op te stellen, zodat de Amstelland gemeenten hier verder geen hinder van zullen ondervinden.

In Amstelveen wordt gewerkt aan een nieuwe locatie voor de JGZ locatie Bourgondische laan. De voorbereidingen zullen in 2019 opgestart gaan worden. Het daadwerkelijke bouwen zal op zijn vroegst plaatsvinden in 2020.

Wat gaat het kosten?

Omschrijving	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Directie en staf	163.965	167.882	165.932	168.556	171.084
P&O	158.367	158.367	160.267	162.801	165.243
Financien	138.732	138.732	140.397	142.617	144.756
Facilitair Bedrijf	128.229	128.229	129.768	131.820	133.797
Huisvesting	498.306	470.626	498.306	506.184	513.777
Dotatie voorz. GO	55.000	0	55.000	0	0
Voormalig personeel	7.688	0	7.780	0	0
Totaal	**1.150.287**	**1.063.836**	**1.157.450**	**1.111.977**	**1.128.657**

Gedurende 2017 is de reserve Huisvesting gevormd (in de plaats van de voorziening groot onderhoud) en deze is gevuld tot 5% van de omzet (€ 300.000). Der halve is er op dit moment geen noodzaak om verder te doteren aan deze reserve. Daarom is vanaf de actualisatie van de begroting 2018 de dotatie verwijderd. Zodra er uitgegeven gaat worden ten laste van de reserve huisvesting, wordt deze weer aangevuld.

Tevens is vanaf de actualisatie van de begroting 2018 de bijdrage voor voormalig personeel uit de begroting gehaald. Deze post werd inconsequent geboekt, en na intern overleg is besloten deze te verwijderen.

2.9 Algemene dekkingsmiddelen

Er is geen sprake van algemene dekkingsmiddelen binnen de GR OGZ Amstelland. De kosten die worden gemaakt in verband met de uitvoering van het gezamenlijke takenpakket en voor de instandhouding van het openbaar lichaam, worden naar evenredigheid van het aantal inwoners verdeeld over de gemeenten die hiervoor een bijdrage uit het gemeentefonds ontvangen.

Voor de uitvoering van alle activiteiten binnen de GR OGZ Amstelland wordt er in de begroting een totaal bedrag vastgesteld per gemeente, waarin zowel de wettelijke taken, de bedrijfsvoering en aanvullende taken zoals projecten zijn opgenomen.

Aan het einde van het jaar wordt het resultaat op de wettelijke taken afgerekend op basis van inwoneraantallen van de gemeenten. De projecten worden per gemeente afgerekend op basis van de werkelijke kosten.
.

2.10 Onvoorzien

In de begroting van de GR OGZ Amstelland is geen post onvoorzien opgenomen. Onvoorziene uitgaven kunnen gedekt worden uit het weerstandsvermogen.

3 Verplichte paragrafen

Paragrafen die niet terugkomen in dit jaarverslag zijn 'Lokale heffingen', 'Verbonden partijen' en 'Grondbeleid'. Deze zijn niet van toepassing.

3.1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen dient een inventarisatie te worden geven van de risico's en van de weerstandscapaciteit, evenals een inventarisatie van het beleid ter zake.

De GR OGZ Amstelland loopt risico's. Een deel van deze risico's wordt afgedekt door het treffen van maatregelen. De paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen gaat in op de vraag in welke mate de financiële positie van de GR OGZ Amstelland toereikend is om de financiële gevolgen van de risico's die de GR OGZ Amstelland loopt op te kunnen vangen. Anders gezegd: hoe is de relatie tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om de niet begrote kosten op te vangen.

Het weerstandsvermogen van de GR OGZ Amstelland is voldoende om de huidige risico's af te dekken.

Risicoprofiel

#	(Strategisch) Risico	Waarde	Kans klasse	Mate van beïnvloeding	Beheersing
1	Bij staken overeenkomst met Amsterdam dient de GR de boekwaarde van de investeringen aan Amsterdam te betalen.	Eind 2017: € 315.352	1	Hoog	1. Dit risico kan geëlimineerd worden door de kapitaallasten versneld af te schrijven in 2017.
2	Krap zijn en blijven van de arbeidsmarkt voor artsen en verpleegkundigen maakt dat vacatures moeilijk vervuld worden.	Risico is niet zo zeer financieel, maar is meer een bedreiging voor de uitvoering van het Basispakket.	2	Laag	1. JGZ participeert in de HBO-V opleiding jeugd. Er worden door JGZ extra stageplaatsen aangeboden aan de HBO-V-ers. 2. Er zijn voorstellen voor de taakherschikking van verpleegkundigen om de functie aantrekkelijker te maken. Dit is meegenomen bij de ontwikkeling van Basispakket 2015. 3. Er is een arbeidsmarkttoeslag ingesteld voor jeugdartsen KNMG. 4. De omvang van de flexibele schil medewerkers binnen JGZ steeds heroverwegen en waar nodig aanstellingen bieden i.p.v. uitzendcontracten.
3	BTW kwestie: loopt vanaf 2008. De GGD heeft, samen met PWC, aan het ministerie gevraagd of de GGD BTW in rekening moet brengen over de geleverde diensten aan de GR OGZ Amstelland.	21% van de kosten bedrijfsvoering ad € 593.210 = € 126.810. Gedurende 5 jaar = € 628.871	3	Laag	Er is geen antwoord van het Ministerie ontvangen. In overleg met Fiscaal Advies & Control (FAC) wordt deze kwestie opnieuw bij de Belastingdienst aangekaart.
4	Bij staken overeenkomst met Amsterdam kan er nog sprake zijn van lopende huurcontracten m.b.t. de panden die als JGZ locatie gebruikt worden.	Bij beëindiging per 31-12-2017 zal er nog 2,2 miljoen aan huur betaald moeten worden.	1	Hoog	1. Dit is financieel het grootste risico, maar de kans dat dit zich voordoet is zeer klein. Beheersing zit vooral in het in goed overleg blijven met elkaar.

Solvabiliteitsratio

Het totaal vermogen van de GR OGZ Amstelland bestaat voor 100% uit eigen vermogen, waarmee het een solvabiliteitsratio heeft van 1.0.

Netto schuldquote

De netto schuldquote is een raming van het totaal van de volgende financiële vaste activa:

- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Deze zijn in het geval van de GR OGZ Amstelland nul.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De baten voor de GR OGZ Amstelland komen voornamelijk voort uit de algemene uitkering van het gemeentefonds en zijn structureel van aard.

3.1.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De GR OGZ Amstelland heeft zelf geen kapitaalgoederen, maar de GGD namens de GR wel. Deze hebben allen betrekking op vernieuwing en onderhoud van de JGZ locaties. Het beleid is nu zodanig aangepast dat er geen kredieten meer zullen worden gebruikt voor investeringen t.b.v. de Amstelland panden. Investeringen zullen direct gedekt gaan worden vanuit de reserve huisvesting. Hierdoor zullen de kapitaallasten steeds verder zakken tot nul.

3.1.3 Financiering

Financiering van de GR OGZ Amstelland geschiedt via de vijf aangesloten gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Dit heeft als gevolg dat er door de GR geen zelfstandige financieringstransacties worden aangegaan. Zie verder paragraaf 2.9.

Betaling geschiedt via een bankrekening van de Bank Nederlandse Gemeenten.

3.1.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door de GGD Amsterdam. De primaire taken van de GGD worden ondersteund door de teams personeel & organisatie, facilitaire zaken & huisvesting, ICT & DIV en financiën (PIJOFACH functies).

Elk team van de afdeling beheer stelt jaarlijks een jaarplan en projectenoverzicht op. De geprioriteerde veranderingstrajecten ('growing concern') in relatie tot de kerndoelen van de GGD worden geborgd door toepassing van de A3-methode.

De budgetten t.b.v. GR OGZ Amstelland worden in de begroting vastgesteld door het bestaande budget te verhogen met de nominale ontwikkeling, indien van toepassing.

Binnen de bedrijfsvoering gaat IV een steeds grotere rol spelen, en de GGD gaat daar de komende jaren op inzetten.

3.1.5 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, kortweg WNT, die op 1 januari 2013 in werking is getreden, stelt een maximum aan de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De bezoldiging van topfunctionarissen dient, ongeacht de hoogte, openbaar gemaakt te worden in de jaarstukken.

De voorwaarde is dat zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn geweest voor de (semi-)publieke instelling. De maximale bezoldigingsnorm voor de Dienst G&J is € 230.474, inclusief onkostenvergoedingen en overige beloningen.

De WNT kent een verbod op het verstrekken van variabele beloning aan topfunctionarissen. Tevens mag het salaris niet meer worden doorbetaald gedurende een periode waarin de (gewezen) topfunctionaris geen arbeid meer levert.

De wet normering topinkomens is niet van toepassing op de GR OGZ Amstelland, aangezien zij zelf geen personeel in dienst heeft.

4 Begroting

4.1 Begroting 2019

Omschrijving	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Wettelijke taken		
Leefomgeving MMK	64.347	65.312
Alg. Infectieziekten	187.040	189.846
TBC	112.524	114.212
SOA Poli	11.435	11.607
Vangnet en Advies	102.301	103.836
JGZ BTP 0-19	4.059.585	4.454.615
Epidemiologie	282.834	287.077
Legionella preventie	11.456	11.628
Beschikbaarheid lijkschouwing	61.347	62.267
Subtotaal	**4.892.870**	**5.300.399**
Inspectie kinderopvang	**437.158**	**463.182**
Projecten		
Hygiënisch woningtoezicht	7.243	7.352
De gezonde school	12.528	12.716
Meldpunt Z&O	30.077	30.528
WPG taken	45.000	
Inkoop Diemen in GO	15.113	15.113
Subtotaal	**109.962**	**65.709**
Bedrijfsvoering		
Directie & staf	168.556	171.084
P&O	162.801	165.243
Financiën	142.617	144.756
Facilitair Bedrijf	131.820	133.797
Huisvesting	506.184	513.777
Dotatie voorz. Groot Onderhoud		
Subtotaal	**1.111.977**	**1.128.657**
Totaal	**6.551.967**	**6.957.947**

4.2 Begroting per gemeente – wettelijke taken

Omschrijving	Gemeente	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Leefomgeving MMK	Aalsmeer	10.593	10.690
Leefomgeving MMK	Amstelveen	30.148	30.507
Leefomgeving MMK	Diemen	9.216	9.548
Leefomgeving MMK	Ouder-Amstel	4.533	4.580
Leefomgeving MMK	Uithoorn	9.856	9.987
Subtotaal		**64.347**	**65.312**
Alg. Infectieziekten	Aalsmeer	30.793	31.072
Alg. Infectieziekten	Amstelveen	87.633	88.676
Alg. Infectieziekten	Diemen	26.789	27.755
Alg. Infectieziekten	Ouder-Amstel	13.176	13.313
Alg. Infectieziekten	Uithoorn	28.650	29.030
Subtotaal		**187.040**	**189.846**
TBC	Aalsmeer	18.525	18.693
TBC	Amstelveen	52.720	53.348
TBC	Diemen	16.116	16.697
TBC	Ouder-Amstel	7.927	8.009
TBC	Uithoorn	17.236	17.465
Subtotaal		**112.524**	**114.212**
SOA Poli	Aalsmeer	1.883	1.900
SOA Poli	Amstelveen	5.358	5.421
SOA Poli	Diemen	1.638	1.697
SOA Poli	Ouder-Amstel	806	814
SOA Poli	Uithoorn	1.752	1.775
Subtotaal		**11.435**	**11.607**
Vangnet en Advies	Aalsmeer	16.842	16.995
Vangnet en Advies	Amstelveen	47.931	48.501
Vangnet en Advies	Diemen	14.652	15.180
Vangnet en Advies	Ouder-Amstel	7.207	7.281
Vangnet en Advies	Uithoorn	15.670	15.878
Subtotaal		**102.301**	**103.836**

Omschrijving	Gemeente	Actualisatie 2018	Begroting 2019
JGZ	Aalsmeer	668.335	729.082
JGZ	Amstelveen	1.902.007	2.080.737
JGZ	Diemen	581.434	651.249
JGZ	Ouder-Amstel	285.979	312.374
JGZ	Uithoorn	621.829	681.174
Subtotaal		**4.059.585**	**4.454.615**
Epidemiologie	Aalsmeer	46.563	46.986
Epidemiologie	Amstelveen	132.514	134.093
Epidemiologie	Diemen	40.509	41.970
Epidemiologie	Ouder-Amstel	19.924	20.131
Epidemiologie	Uithoorn	43.323	43.898
Subtotaal		**282.834**	**287.077**
Legionella preventie	Aalsmeer	1.886	1.903
Legionella preventie	Amstelveen	5.368	5.431
Legionella preventie	Diemen	1.641	1.700
Legionella preventie	Ouder-Amstel	807	815
Legionella preventie	Uithoorn	1.755	1.778
Subtotaal		**11.456**	**11.628**
Beschikbaarheid lijkschouwing	Aalsmeer	10.100	10.191
Beschikbaarheid lijkschouwing	Amstelveen	28.742	29.085
Beschikbaarheid lijkschouwing	Diemen	8.786	9.103
Beschikbaarheid lijkschouwing	Ouder-Amstel	4.322	4.366
Beschikbaarheid lijkschouwing	Uithoorn	9.397	9.522
Subtotaal		**61.347**	**62.267**
Totaal wettelijke taken		**4.892.870**	**5.300.399**

4.3 Begroting per gemeente - projecten

Omschrijving	Gemeente	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Hygiënisch woningtoezicht	Aalsmeer	0	0
Hygiënisch woningtoezicht	Amstelveen	0	0
Hygiënisch woningtoezicht	Diemen	7.243	7.352
Hygiënisch woningtoezicht	Ouder-Amstel	0	0
Hygiënisch woningtoezicht	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**7.243**	**7.352**
De gezonde school	Aalsmeer	12.528	12.716
De gezonde school	Amstelveen	0	0
De gezonde school	Diemen	0	0
De gezonde school	Ouder-Amstel	0	0
De gezonde school	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**12.528**	**12.716**
Meldpunt Z&O	Aalsmeer	0	0
Meldpunt Z&O	Amstelveen	0	0
Meldpunt Z&O	Diemen	11.743	12.088
Meldpunt Z&O	Ouder-Amstel	5.776	5.798
Meldpunt Z&O	Uithoorn	12.559	12.643
Subtotaal		**30.077**	**30.528**
WPG taken	Aalsmeer	7.408	0
WPG taken	Amstelveen	21.084	0
WPG taken	Diemen	6.445	0
WPG taken	Ouder-Amstel	3.170	0
WPG taken	Uithoorn	6.893	0
Subtotaal		**45.000**	**0**
Inkoop Diemen	Aalsmeer	0	0
Inkoop Diemen	Amstelveen	0	0
Inkoop Diemen	Diemen	15.113	15.113
Inkoop Diemen	Ouder-Amstel	0	0
Inkoop Diemen	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**15.113**	**15.113**
Totaal projecten		**109.962**	**65.709**

4.4 Begroting per gemeente - overig

Omschrijving	Gemeente	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Inspectie kinderopvang	Aalsmeer	57.674	62.308
Inspectie kinderopvang	Amstelveen	204.037	214.893
Inspectie kinderopvang	Diemen	59.078	62.000
Inspectie kinderopvang	Ouder-Amstel	45.109	48.080
Inspectie kinderopvang	Uithoorn	71.260	75.901
Subtotaal		**437.158**	**463.182**

Omschrijving	Gemeente	Actualisatie 2018	Begroting 2019
Bedrijfsvoering	Aalsmeer	100.650	102.160
Bedrijfsvoering	Amstelveen	281.682	285.908
Bedrijfsvoering	Diemen	86.535	87.833
Bedrijfsvoering	Ouder-Amstel	43.101	43.747
Bedrijfsvoering	Uithoorn	93.824	95.232
Subtotaal		**605.793**	**614.880**
Huisvesting	Aalsmeer	84.859	86.132
Huisvesting	Amstelveen	237.489	241.052
Huisvesting	Diemen	72.959	74.053
Huisvesting	Ouder-Amstel	31.772	32.249
Huisvesting	Uithoorn	79.104	80.291
Subtotaal		**506.184**	**513.777**
Dotatie voorziening Groot onderhoud	Aalsmeer	0	0
Dotatie voorziening Groot onderhoud	Amstelveen	0	0
Dotatie voorziening Groot onderhoud	Diemen	0	0
Dotatie voorziening Groot onderhoud	Ouder-Amstel	0	0
Dotatie voorziening Groot onderhoud	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**0**	**0**
Voormalig personeel	Aalsmeer	0	0
Voormalig personeel	Amstelveen	0	0
Voormalig personeel	Diemen	0	0
Voormalig personeel	Ouder-Amstel	0	0
Voormalig personeel	Uithoorn	0	0
Subtotaal		**0**	**0**
Totaal overig		**1.111.977**	**1.128.657**

4.5 Jaarbijdrage 2019

Omschrijving	Gemeente	Begroting 2019
GR OGZ Amstelland	Aalsmeer	1.130.827
GR OGZ Amstelland	Amstelveen	3.217.652
GR OGZ Amstelland	Diemen	1.033.339
GR OGZ Amstelland	Ouder-Amstel	501.558
GR OGZ Amstelland	Uithoorn	1.074.573
Eindtotaal		**6.957.947**

De jaarbijdragen dienen per kwartaal overgemaakt te worden. De gemeenten die aangegeven hebben een factuur te willen ontvangen, zullen deze in elk kwartaal ontvangen.

4.6 Meerjarenbegroting

GR OGZ Amstelland		Actualisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Wettelijke taken, incl. Inspectie Kinderopvang	Alle taken	5.330.028	5.763.581	5.850.034	5.937.785	6.026.852
Wettelijke taken	Gezondheidsmonitor			27.885	76.884	
Totale lasten wettelijke taken		**5.330.028**	**5.763.581**	**5.877.919**	**6.014.669**	**6.026.852**
Projecten	Alle projecten	94.849	50.596	51.355	52.126	52.908
Totale lasten projecten		**94.849**	**50.596**	**51.355**	**52.126**	**52.908**
Bedrijfsvoering	Ondersteunende afdelingen	605.793	614.880	624.103	633.464	642.966
Bedrijfsvoering	Huisvesting	506.184	513.777	521.484	529.306	537.246
Totale lasten bedrijfsvoering		**1.111.977**	**1.128.657**	**1.145.587**	**1.162.771**	**1.180.212**
Totaal GR OGZ Amstelland lasten		6.536.854	6.942.834	7.074.862	7.229.565	7.259.971
Totaal GR OGZ Amstelland baten		6.279.575	6.957.947	7.062.090	7.167.794	7.259.971
Saldo baten en lasten voor reserves		**-257.279**	**15.113**	**-12.772**	**-61.771**	**0**
Onttrekking reserve jeugdgezondheidsmonitor				27.885	76.884	
Onttrekking reserve huisvesting conform MJOP				35.000	35.000	35.000
Mutaties onttrekkingen reserves		**0**	**0**	**62.885**	**111.884**	**35.000**
Toevoeging weerstandsvermogen via Diemen		15.113	15.113	15.113	15.113	
Begrote toevoeging reserve huisvesting				35.000	35.000	35.000
Mutatie toevoegingen reserves		**15.113**	**15.113**	**50.113**	**50.113**	**35.000**
Saldo reserves		**-15.113**	**-15.113**	**12.772**	**61.771**	**0**
Totaal saldo GR OGZ Amstelland		**-272.392**	**0**	**0**	**0**	**0**

4.7 Meerjarenbalans

Balans GR OGZ Amstelland per 31 december 2017

(bedragen x € 1,00)

ACTIVA	2017		2018		2019		2020		2021		2022	
VASTE ACTIVA												
Materiële vaste activa		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
Investeringen met economisch nut												
TOTAAL VASTE ACTIVA		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
VLOTTENDE ACTIVA												
Voorraden		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
Gereed product en handelsgoederen												
Uitzettingen met												
een rente typische looptijd < 1 jaar		**1.219.400**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
Vorderingen op GGD Amsterdam	353.390		0		0		0		0		0	
Vorderingen op gemeenten	866.010		0		0		0		0		0	
Overige vorderingen												
Liquide middelen		**855.108**		**1.186.279**		**1.014.355**		**966.583**		**869.812**		**834.812**
Bank Nederlandse Gemeenten	855.108		1.186.279		1.014.355		966.583		869.812		834.812	
Rekening Courant GGD												
Overlopende activa		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**2.074.508**		**1.186.279**		**1.014.355**		**966.583**		**869.812**		**834.812**
TOTAAL ACTIVA		**2.074.508**		**1.186.279**		**1.014.355**		**966.583**		**869.812**		**834.812**

Balans GR OGZ Amstelland per 31 december 2017

(bedragen x € 1,00)

PASSIVA	2017		2018		2019		2020		2021		2022	
VASTE PASSIVA												
Eigen Vermogen		**684.129**		**1.186.279**		**1.014.355**		**966.583**		**869.812**		**834.812**
Reserves												
Algemene reserve / weerstandsvermogen	573.898		589.011		604.124		619.237		634.350		634.350	
Bestemmingsreserves												
Gezondheidsmonitor	110.231		110.231		110.231		82.346		5.462		5.462	
Huisvesting	0		300.000		300.000		265.000		230.000		195.000	
Pilot Hygiëne	0		45.000		0		0		0		0	
Actualisatie 2018	0		142.037		0		0		0		0	
Resultaat uit het overzicht baten en lasten		**487.037**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
voor bestemming 2016	498.995		0		0		0		0		0	
voor bestemming 2017	-11.958		0									
TOTAAL VASTE PASSIVA		**1.171.166**		**1.186.279**		**1.014.355**		**966.583**		**869.812**		**834.812**
VLOTTENDE PASSIVA												
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar		**903.342**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
Overige kasgeldleningen												
Schulden aan de GGD	864.355		0									
Schulden aan gemeenten	38.987		0		0		0		0		0	
Overlopende PASSIVA		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**903.342**		**0**		**0**		**0**		**0**		**0**
TOTAAL PASSIVA		**2.074.508**		**1.186.279**		**1.014.355**		**966.583**		**869.812**		**834.812**

4.8 Toelichtingen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

4.8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Omgang met overschotten en/of tekorten

Een overschot of tekort t.o.v. de begroting komt bij ongewijzigd beleid ten gunste c.q. ten laste van de GR OGZ Amstelland.

4.8.2 Toelichting op de begroting 2019

De begroting 2019 rekent met een nominale ontwikkeling van 1,50% ten opzichte van de actualisatie 2018, voor zowel personeel als materieel. Verder is vooralsnog de pilot Hygiëne niet opgenomen. Ook voor 2019 is de begroting Jeugdgezondheidszorg geheel zero based opgebouwd. De kosten voor Inspectie Kinderopvang stijgen ook (zie verder paragraaf 2.4.1).

De stijging van de kosten met € 127.000 is als volgt te onderbouwen:

- € 40.000 Jeugdgezondheidszorg, na-ijleffect herwaardering Jeugdverpleegkundige
- € 32.000 Inspectie Kinderopvang
- € 95.000 Nominale ontwikkeling ad 1,50%
- € 45.000- Het vervallen van de pilot Hygiëne
- € 5.000 Diverse oorzaken

Daarnaast stijgt de bijdrage van GR OGZ Amstelland in 2019 met € 281.000 omdat de Entgelden niet meer direct naar de GGD Amsterdam worden overgemaakt, maar bij de Amstelland gemeenten terechtkomen.

4.8.3 Toelichting op de meerjarenbegroting

- In de meerjarenbegroting is gerekend met een nominale ontwikkeling van 1,50% per jaar.
- Vanaf 2020 gaan we er van uit dat er € 35.000 per jaar uitgegeven zal worden t.b.v. de huurpanden van de GR OGZ Amstelland, conform het MJOP. Er is echter nog geen dotatie aan de reserve huisvesting opgenomen, omdat deze op dit moment maximaal gevuld is.

De stijging van de kosten zoals opgenomen in de meerjarenbegroting is een inschatting. Gezien de aantrekkende economie zou de werkelijke nominale ontwikkeling voor 2019 en verder meer kunnen zijn dan 1,50%. Als we uitgaan van 3,0% nominaal voor de komende vier jaar zal de begroting jaarlijks met ongeveer € 200.000 toenemen. Er zal de komende jaren naar verwachting geen stabilisering optreden van de jaarlijkse bijdragen, maar deze zullen blijven stijgen.

4.8.4 Toelichting op de meerjarenbalans

Activa
De vordering op de GGD zal in 2018 naar nul lopen. Dit gebeurt door de terugbetaling van het restant vrijval van de voorziening groot onderhoud, het verrekenen van de nog openstaande saldi met gemeenten en door het dan nog resterende saldo over te boeken naar de bankrekening van de GR OGZ Amstelland. Al met al leidt dit tot een transparantere balans.

De vordering op de GGD zal vanaf 2018 alleen nog bestaan uit het exploitatiesaldo van het lopende jaar.

Het saldo van de BNG zal bestaan uit het saldo van de reserves.

Passiva
De algemene reserve / weerstandsvermogen stijgt t/m 2021 door de inkoop van Diemen ad € 15.113. De reserve Jeugdgezondheidsmonitor zal in 2020 en 2021 nagenoeg onttrokken worden, wat betekend dat deze na deze jaren weer aangevuld dient te worden.

De verwachte bestemming jaarrekening 2017 is opgenomen, en weer onttrokken t.b.v. de actualisatie 2018 in 2019.

De verwachte onttrekkingen aan de nog te vormen reserve huisvesting zijn opgenomen vanaf 2020.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 103
Datum B&W-besluit 8 mei 2018
Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat
Afdeling Jeugd en Samenleving
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
R.J. van der Laan 020-5404220
r.j.van.der.laan@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op 6 juni 2018

Onderwerp
Jaarrekening 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheid Amstelland (GR OGZ Amstelland).

Gevraagd besluit

1. Jaarrekening GR OGZ Amstelland 2017 voor kennisgeving aan te nemen en akkoord te gaan met:
   a. het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 2.783.925,-;
   b. het instellen van een reserve huisvesting ad € 300.000,-;
   c. het instellen van een reserve ten behoeve van de pilot hygiëne 2018 ad € 45.000,-;
   d. een toevoeging aan de algemene reserve van € 142.037,- ten behoeve van de actualisatie van de begroting 2018.
2. Geen zienswijze in te dienen tegen de geactualiseerde begroting van de GR OGZ Amstelland 2018 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 3.036.712,-.
3. Geen zienswijze in te dienen tegen de begroting GR OGZ Amstelland 2019 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 3.217.652,-.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het doel is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of specifieke groepen daarbinnen, het voorkomen en het tijdig opsporen van ziekten onder de bevolking en het bevorderen van de openbare gezondheidszorg.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De GGD Amsterdam is opgedragen uitvoering te geven aan alle taken op grond van de Wet publieke gezondheid (WPG) en een deel van de taken op het gebied van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Hieronder vallen de bevorderingstaken, medische milieukunde, technische hygiënezorg, een deel van de openbare gezondheidszorg, infectieziektebestrijding en de jeugdgezondheidszorg.

De omvang van de taken is beschreven in Amstelland. Dit productenboek is op 5 april 2018 door het algemeen bestuur van de GR OGZ Amstelland vastgesteld . Het nieuwe basistakenpakket voor de jeugdgezondheidszorg was op 23 april 2015 reeds vastgesteld. De GGD Amsterdam geeft in rapportages, jaarrekening en jaarverslag, aan in hoeverre acties zijn uitgevoerd. Verder wordt er periodiek onderzoek (gezondheidspeiling en E-movo) gedaan om inzicht te krijgen in leefstijl en gezondheidstoestand van de inwoners. Hiermee kunnen de effecten van de acties gemonitord worden. Ten aanzien van de uitvoering van de genoemde taken heeft de GGD Amsterdam voor het jaar 2018 de begroting geactualiseerd en 2019 een begroting opgesteld. Deze begrotingen worden

aan u door de GR OGZ Amstelland voor zienswijze aan u voorgelegd. Verder wordt de jaarrekening 2017 aan u ter kennisgeving aangeboden.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1.

Aanleiding

De gemeenten zijn in het kader van de WPG verantwoordelijk voor de uitvoering van openbare gezondheidszorgtaken. Overeenkomstig de bepalingen in de GR OGZ Amstelland heeft het lichaam de taak het doen uitvoeren van de gemeentelijke taken bij of krachtens de wet voor zover deze taken behoren tot het gezamenlijke en aanvullende takenpakket. De GGD Amsterdam is aangewezen als uitvoerende organisatie en administratiekantoor voor de GR OGZ Amstelland. Het bestuur van de GR heeft op 5 april 2018 de jaarrekening 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en de begroting 2019 voorlopig (in afwachting van eventuele ingediende zienswijzen) vastgesteld.

Argumenten

Jaarrekening 2017.
Het jaar 2017 stond in het teken van het verbeteren en versterken van de inhoudelijke samenwerking tussen de OGZ Amstelland en de GGD. Er zijn diverse werkafspraken gemaakt. Tevens is er een start gemaakt om het basispakket van de taken, met uitzondering van de jeugd gezondheidszorg (JGZ), op te gaan stellen. Daarnaast zijn in 2017 alle gegevens van de gezondheidsmonitor verwerkt, waarmee alle nieuwe data aan het eind van 2017 beschikbaar zijn gesteld via https://www.ggdgezondheidinbeeld.nl/.

In de bestuurlijke samenvatting van de jaarrekening 2017 wordt een overzicht gegeven van uitgevoerde werkzaamheden.

Financiële ontwikkelingen.
In de realisatie 2017 worden de kosten per product over het algemeen licht overschreden. Bij epidemiologie zijn de kosten achtergebleven bij de begroting vanwege het openstaan van vacatures. De afdeling JGZ kent een overschrijding vanwege een in 2017 afgesproken formatie uitbreiding met onder andere een teamleider.

Het resultaat voor bestemming 2017 bedraagt € 11.958,- negatief. Voorgesteld is het negatieve resultaat te verrekenen met het beschikbare resultaat uit voorgaand jaar.

Afwikkeling jaarrekening 2016.
Tijdens de zeer late (november 2017) accountantscontrole bleek de jaarrekening 2016 op een aantal punten niet aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BVV) te voldoen. In totaal is hierdoor vanuit de jaarrekening 2016 € 487.037,- vrijgevallen.

Er wordt voorgesteld om in de bestemming 2017 twee specifieke reserves te creëren:
a. een reserve huisvesting € 300.000,-. De reserve huisvesting kan, conform de Gemeenschappelijke Regeling, gevuld worden tot maximaal 5% van de bijdrage van de Amstelland gemeenten en dient ter vervanging van de vrijgevallen voorziening groot onderhoud;
b. een reserve pilot Hygiëne € 45.000,-. Deze pilot zal in 2018 worden uitgevoerd waardoor de reserve in 2018 direct zal worden gebruikt.

Het resterende bedrag van € 142.037,- wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De reserve overschrijdt hiermee het in de Gemeenschappelijke regeling opgenomen maximum

van 10%, maar zal direct in 2018 worden gebruikt voor de meerkosten ten gevolge van de actualisatie van de begroting 2018.

Geactualiseerde begroting 2018.
Gezien de aanzienlijke negatieve financiële ontwikkelingen binnen de begroting van de GGD wordt voorgesteld om de vastgestelde begroting te actualiseren. Dit is op zich niet gebruikelijk maar gewenst om het tekort bij de afrekening over 2018 te beperken. Hieronder volgen in het kort de belangrijkste ontwikkelingen:

Het percentage nominale ontwikkeling wat gebruikt is in de oorspronkelijke begroting 2018 week zover af van de werkelijke nominale ontwikkeling dat we dit hebben meegenomen in de actualisatie 2018 (er was gerekend met 1,20% op personeel, de werkelijke percentages zijn 2,80% op personeel en 1,60% op materieel). De pilot Hygiëne zal in 2018 worden uitgevoerd. Bij de jaarrekening 2017 is daarom voorgesteld om een bestemmingsreserve voor deze pilot te creëren. Zowel de dotatie aan de reserve huisvesting (voorheen de voorziening groot onderhoud) als de post kosten Voormalig personeel is geschrapt. De reserve huisvesting is tot het maximum gevuld en de post kosten Voormalig personeel werd inconsequent geboekt en is daarom niet meer opgenomen. De bijdrage Jeugdgezondheidszorg stijgt, naast nominaal, door herwaardering van de functie verpleegkundige en functiedifferentiatie van de artsen. In totaal gaat het om € 272.000,-.

Geadviseerd wordt om:
a. het tekort grotendeels te dekken uit de bedragen die zijn toegevoegd aan de reserves bij de jaarrekening 2017 ad € 187.000,- (algemene reserve € 142.000,- en pilot Hygiëne € 45.000,-);
b. het resterend tekort van € 85.000,- mee te nemen bij de afrekening over het jaar 2018.

Begroting 2019.
De begroting 2019 is gebaseerd op het takenpakket van die binnen de gemeenschappelijke regeling door de GGD wordt uitgevoerd. Voor het opstellen van de begroting is de geactualiseerde begroting van 2018 als basis genomen. De stijging van de kosten met € 406.000,- is als volgt te onderbouwen:

1.	€ 40.000,-	Jeugdgezondheidszorg, na-ijleffect herwaardering Jeugd verpleegkundige
2.	€ 32.000,-	Inspectie Kinderopvang
3.	€ 95.000,-	Nominale ontwikkeling ad 1,50%
4.	€ 281.000,-	Overheveling entgelden naar de gemeenten
5.	€ 3.000,-	Diverse oorzaken
6.	€ - 45.000,-	De pilot hygiëne is per abuis ook toegevoegd aan de begroting 2019, deze wordt weer afgetrokken.

Met ingang van 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het Rijksvaccinatieprogramma binnen de kaders die het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) opstelt. Als gevolg daarvan zal het Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het macro budget overhevelen van het RIVM naar de gemeenten. In de decembercirculaire 2018 worden de bedragen bekend gemaakt. Voor Amstelveen gaat het waarschijnlijk om € 128.000,-.

Dit betekent het volgende voor de begroting 2019.

Begroting 2019		
GR OGZ Amstelland	Aalsmeer	€ 1.130.827
GR OGZ Amstelland	Amstelveen	€ 3.217.652
GR OGZ Amstelland	Diemen	€ 1.033.339
GR OGZ Amstelland	Ouder-Amstel	€ 501.558
GR OGZ Amstelland	Uithoorn	€ 1.074.573
Eindtotaal		€ 6.957.949

Kanttekeningen

Het takenpakket bestaat grotendeels uit wettelijke taken. De gemeenten kunnen hierop over het algemeen weinig invloed uitoefenen. De beleidsvrijheid komt tot uitdrukking op het terrein van lokaal gezondheidsbeleid. Het gezondheidsbeleid zal onderdeel worden van de nog op te stellen WMO nota.

Financiën

De bijdrage 2017 is vastgesteld op € 2.783.925,-. De accountant controle wordt half mei uitgevoerd. De controle is voor de raadsbehandeling afgerond.

De bijdrage voor de geactualiseerde begroting 2018 is vastgesteld op € 3.036.712,-. Dit bedrag past niet binnen de financiële kaders van de gemeentelijke meerjarenbegroting. Voor 2018 wordt het tekort grotendeels gedekt vanuit de begroting van de gemeenschappelijk regeling.
Een resterende verwachte tekort van € 83.000,- voor de deelnemende gemeenten. Dit wordt verrekenen bij de afwikkeling over 2018. Op dit moment is er geen extra bijdrage vanuit de gemeente begroting nodig.

De bijdrage voor de begroting 2019 is vastgesteld op € 3.217.652,-. Dit bedrag past niet binnen de financiële kaders van de gemeentelijke meerjarenbegroting. In de perspectiefnota 2019 is daarom een bedrag van € 282.000,- aangevraagd. Voor 2019 is inmiddels bekend dat het RIVM het Rijksvaccinatieprogramma gaat overdragen aan de Gemeenten. Als gevolg daarvan zal VWS het macro budget overhevelen van het RIVM naar de gemeenten. In de decembercirculaire 2018 worden de bedragen bekend gemaakt. Voor Amstelveen gaat het waarschijnlijk om € 128.000,-.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Na behandeling in de raden wordt de begroting 2019 definitief vastgesteld door het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling en toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord Holland.

Bijlagen

Jaarrekening GR OGZ Amstelland 2017.
Bestuurlijke samenvatting jaarrekening 2017.
Geactualiseerde Begroting GR OGZ Amstelland 2018.
Begroting GR OGZ Amstelland 2019.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland 2017 voor kennisgeving aan te nemen en akkoord te gaan met:
    a. het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 2.783.925,-.
    b. het instellen van een reserve huisvesting ad € 300.000,-.
    c. het instellen van een reserve ten behoeve van de pilot hygiëne 2018 ad € 45.000,-
    d. een toevoeging aan de algemene reserve van € 142.037,- ten behoeve van de actualisatie van de begroting 2018.
2. Geen zienswijze in te dienen tegen de geactualiseerde begroting van de gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland 2018 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 3.036.712,-.
3. Geen zienswijze in te dienen tegen de begroting Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland 2019 en akkoord te gaan met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 3.217.652,-.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier,

de heer drs. M.C.C. Philips

De voorzitter,

de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	147
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.6
Omschrijving	Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland staat voor het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud. De raad wordt gevraagd om zich uit te spreken over het jaarverslag 2017, de geactualiseerde begroting 2018 en begroting 2019 van dit regionale samenwerkingsverband.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 104

Datum B&W-besluit 15 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder H. Raat

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
R.J. van der Laan
0205404220
r.j.van.der.laan@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op 6 juni 2017

Onderwerp

Jaarverslag 2017, geactualiseerde Begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis).

Gevraagd besluit

1. Het Jaarverslag 2017 voor kennisgeving aan te nemen en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 79.305,-.
2. Geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2018 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 88.699,-.
3. Geen zienswijze in te dienen op de begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2019 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 92.940,-.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland staat voor het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud.

Deze missie past binnen de ambities die de gemeente Amsterdam en de Amstelland gemeenten hebben geformuleerd in de Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2020, te weten: duur, ernst en recidive van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families nemen af meer kinderen kunnen geweldloos opgroeien.

In het bijgevoegde jaarverslag 2017 vindt u het totaal aantal meldingen en adviesaanvragen die bij Veilig Thuis zijn binnengekomen. Ongeveer 3% van advies aanvragen, 4 % van de meldingen met kinderen en 3 % van de meldingen zonder kinderen komen uit Amstelveen. Bij het afhandelen van de meldingen bestaan voor Amstelveen geen wachtlijsten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland is hét Advies en Meldpunt voor iedereen (0-100 jaar) die te maken heeft met Huiselijk Geweld en Kindermishandeling of een vermoeden daarvan. Veilig Thuis adviseert, geeft voorlichting, onderzoekt, zet waar nodig vervolghulp in en monitort of de veiligheid duurzaam geborgd is. Zowel burgers als professionals kunnen terecht bij Veilig Thuis. Veilig Thuis is altijd bereikbaar: 24 uur per dag, 7 dagen per week. Veilig Thuis Amsterdam Amstelland werkt voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1.

Aanleiding

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) 2015 legt het college van burgemeester en wethouders (B&W) de plicht op om een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), met andere woorden een Veilig Thuis organisatie in te richten.
Per 1 januari 2017 is de bestuurlijke verantwoordelijkheid vastgelegd in een openbaar lichaam, gemeenschappelijke regeling, genaamd Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam Amstelland. Dit lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het rechtsgebied van het lichaam omvat het grondgebied van de leden. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) alsmede het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam.

Argumenten

De WMO (artikel 4.1.1) 2015 legt het college van B&W de plicht op om een AMHK, met andere woorden een Veilig Thuis organisatie in te richten. Veilig Thuis heeft de volgende wettelijke taken (artikel 4.1.1 lid 2 en lid 3):

a. het geven van advies en zo nodig het bieden van ondersteuning aan ieder die in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling om dit advies vraagt;
b. het fungeren als 24/7 meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
c. het naar aanleiding van een melding onderzoeken of daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
d. het beoordelen van de vraag of - en zo ja tot welke stappen de melding aanleiding geeft;
e. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen, van de melding, indien het belang van de betrokkene of de ernst van de situatie daartoe aanleiding geeft;
f. het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming van een melding of (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling indien het belang van de betrokkene of de ernst van het feit daar aanleiding toe geeft;
g. indien het AMHK een verzoek tot onderzoek doet bij de raad voor de kinderbescherming, het in kennis stellen van het college van B&W;
h. het op de hoogte stellen van de melder van de stappen die naar aanleiding van zijn melding zijn ondernomen.

Naast de wettelijke taken voert Veilig Thuis ook nog een aantal niet-wettelijke taken uit:

1. het fungeren als meldpunt en spoeddienst bij crisissen waar jeugdigen bij betrokken zijn;
2. uitvoering geven aan algemene voorlichtings- en preventietaken over huiselijk geweld en kindermishandeling;
3. expertise inbrengen ten aanzien van ouderenmishandeling;
4. uitvoering geven aan taken ten behoeve van de Tijdelijke Huisverboden;
5. uitvoering geven aan cliëntparticipatie en cliënttevredenheidsmetingen ten aanzien van de eigen dienstverlening;
6. Uitvoering geven aan het bemiddelen bij aanvragen voor crisisbedden Jeugd.

Bij het uitvoeren van de bovenvermelde werkzaamheden wordt nauw samengewerkt met het sociaal team.

Naast de Veilig Thuis taken valt ook het Centrum Seksueel Geweld (CSG) binnen de gemeenschappelijke regeling. De slachtoffers van seksueel geweld kunnen zich melden bij CSG. Het CSG biedt hulpverlening en ondersteunt slachtoffers. Daarbij werkt het CSG, indien het slachtoffer dat wil, nauw samen met de zeden politie.

2017.
In 2017 zijn 4384 adviesvragen binnengekomen en 7541 meldingen waarvan 6016 van huishoudens met kinderen en 1525 van huishoudens zonder kinderen.
Het aantal adviesvragen in 2017 is met 7% gedaald ten opzichte van 2016. Het aantal meldingen is echter met 17% gestegen ten opzichte van 2016.

Instroom meldingen en adviezen in 2017

Instroom	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Adviezen	**1180**	**979**	**996**	**1229**	**4384**
Meldingen	**1700**	**1935**	**1852**	**2054**	**7541**
Huishouden zonder kinderen	*322*	*378*	*375*	*450*	*1525*
Huishouden met kinderen	*1378*	*1557*	*1477*	*1604*	*6016*

Ten opzichte van 2016 is er een forse verbetering gerealiseerd in het behalen van de wettelijke termijn van het triagebesluit, gemiddeld 94% in 2017 ten opzichte van 71% in 2016. De gemiddelde doorlooptijd van de triage bedroeg in het vierde kwartaal ruim één werkdag. Ook de doorlooptijden en de wachttijden op de uitdeellijst voor onderzoek laten een flinke daling zien. In het vierde kwartaal stond een melding gemiddeld elf dagen op de uitdeellijst. Dit is binnen de wettelijke termijn die de Inspectie Gezondheidszorg hanteert.

Financieel is 2017 met een plus van € 261.000,- afgesloten. Deze plus is grotendeels veroorzaakt door een eenmalige bijdrage van de gemeente Amsterdam voor het wegwerken van de wachtlijsten.

Actualisatie 2018.
Aanpassing van de begroting 2018 is nodig voor uitbreiding van de formatie bij Veilig Thuis om het huidige aantal binnenkomende meldingen en adviezen op te kunnen pakken en om de wachttijden op de norm te krijgen die de regio stelt. De huidige aantallen fte en benodigde verwachte aantallen fte voor de alle werkzaamheden (de wettelijke taken) die Veilig Thuis moet uitvoeren is niet in lijn met de begroting 2018 en daarom is uitbreiding nodig. Deze uitbreiding is onderbouwd met een formatie-kosten onderzoek plus een benchmark door het bureau Q consult. Daarnaast wordt op 1 januari 2019 de gewijzigde Wet Meldcode van kracht. Ook hiervoor is in 2018 (voorbereiding) en 2019 extra formatie nodig. De kosten stijgen hierdoor met € 1.700.000.- tot € 10.350.000.-. Hierbinnen valt ook de ondersteuning van de politie bij het opleggen van een huisverbod. Deze taak is voor de Amstelland gemeenten vanuit de gemeenschappelijke regeling openbare gezondheid Amstelland overgedragen aan Veilig Thuis.

De extra kosten kunnen gedekt wordt uit een extra middelen die het rijk ter beschikking heeft gesteld. Voor Amstelveen heeft de uitbreiding geen financiële consequenties.

Begroting 2019.
De begroting 2019 is ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2018 verhoogd met de nominale ontwikkeling. Daarnaast stijgen de kosten voor de ondersteuning zoals huisvesting en automatisering mee met de toename van het aantal medewerkers. De kosten komen daarmee op €12.040.543,-. Dit bedrag wordt gedekt uit de bijdrage van de deelnemende gemeenten en de rijksbijdrage (Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO) middelen). De bijdrage van Amstelveen neemt iets toe, met name door nominale ontwikkeling.

Kanttekeningen

Het takenpakket bestaat grotendeels uit wettelijke taken.

Financiën

Het overgrote deel van de kosten van Veilig thuis wordt gedekt door Rijksmiddelen, te weten de DUVO, dat aan centrumgemeenten wordt verstrekt
ten behoeve van regionale taken. Wat overblijft voor Amstelveen is een bijdrage van € 79.305,- voor 2017, € 88.699,- voor 2018 en € 92.940,- voor 2019.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Na behandeling in de raden wordt de begroting toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord Holland.

Bijlagen

Jaarverslag 2017 GR GGD Amsterdam-Amstelland.
Geactualiseerde begroting GR GGD Amsterdam-Amstelland 2018 en Begroting 2019.

De secretaris, De voorzitter,

De heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Het Jaarverslag 2017 voor kennisgeving aan te nemen en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 79.305,-.
2. Geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2018 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 88.699,-.

3. Geen zienswijze in te dienen op de begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2019 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 92.940,-.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Jaarverslag GR GGD Amsterdam-Amstelland 2017

Inhoudsopgave

1. INLEIDING **3**
2. PROGRAMMAVERANTWOORDING **4**
2.1 VEILIG THUIS 4
2.2 CENTRUM SEKSUEEL GEWELD 9
3. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN **10**
3.1 GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 10
4. OVERHEAD **11**
5. PARAGRAFEN **12**
5.1 WEERSTANDSCAPACITEIT 12
5.2 FINANCIËLE KENGETALLEN 12
6. JAARREKENING **15**
6.1 BALANS 15
6.2 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017 17
6.3 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER 2017 19
6.4 OVERZICHT STRUCTURELE EN INCIDENTELE BATEN REALISATIE 2017 ..... **ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.**
6.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING 2017 19
6.6 BATEN EN LASTEN NAAR TAAKVELDEN (FUNCTIES IV3 2017) 20

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Amsterdam – Amstelland (GR Amsterdam – Amstelland) opgericht op 1 januari 2017.

Dit lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het rechtsgebied van het lichaam omvat het grondgebied van de leden. Na inwerkingtreding van de Gemeenschappelijke Regeling is het Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam.
In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) evenals het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam.

Met een dienstverleningsovereenkomst draagt de GGD Amsterdam-Amstelland de taken van de Veilig Thuis organisatie op aan de GGD Amsterdam. Hiermee wordt de GGD Amsterdam belast met de volgende taken:

- het geven van advies en zo nodig het bieden van ondersteuning aan ieder die in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling hierom vraagt;
- het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- het naar aanleiding van een melding onderzoeken of daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarbij mag Veilig Thuis, indien dat noodzakelijk is, zonder toestemming van degene die het betreft, persoonsgegevens verwerken;
- het beoordelen van de vraag of - en zo ja tot welke stappen de melding aanleiding geeft;
- het in kennis stellen van een instantie van een melding die passende professionele hulp kan verlenen;
- het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de Kinderbescherming van een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling indien het belang van de betrokkene of de ernst van het feit daar aanleiding toe geeft;
- het op de hoogte stellen van de melder van de stappen die naar aanleiding van zijn melding zijn ondernomen.

De GR Amsterdam-Amstelland is gehuisvest binnen de GGD Amsterdam en maakt gebruik van alle voorzieningen van de GGD. De GR Amsterdam-Amstelland wordt gefinancierd door de deelnemende gemeenten o.b.v. inwonersaantallen en de DUVO-bijdrage van het Rijk.

2. Programmaverantwoording

2.1 Veilig Thuis

Missie

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland staat voor het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud.
Deze missie past binnen de ambities die de gemeente Amsterdam en de Amstelland gemeenten hebben geformuleerd in de Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2020, te weten:

- duur, ernst en recidive van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families nemen af
- meer kinderen kunnen geweldloos opgroeien.

Visie

Iedereen heeft het recht op een Veilig Thuis om in veiligheid te kunnen leven en op te groeien. Thuis is een plek waar je je veilig moet voelen om je optimaal te kunnen ontwikkelen en een Veilig Thuis is een basisvoorwaarde om deel te kunnen nemen aan de samenleving.
Huiselijk geweld is qua omvang en impact op de samenleving het grootste geweldprobleem van Nederland. De gevolgen van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn groot.

Huiselijk geweld en kindermishandeling in Nederland
Huiselijk geweld is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. Geschat wordt dat jaarlijks in Nederland minstens 200.000 personen slachtoffer worden van (evident) huiselijk geweld dat wordt gepleegd door ongeveer 100.000 à 110.000 verdachten. Elke maand sterft er in Nederland een kind of volwassene aan de gevolgen van huiselijk geweld. Gemiddeld elke 10 minuten rukt de politie ergens in Nederland uit voor een melding van huiselijk geweld.
Kindermishandeling komt in Nederland meer dan 119.000 keer per jaar voor. Dat betekent dat gemiddeld in iedere schoolklas van 30 leerlingen 1 kind zit dat wordt mishandeld.
Jaarlijks worden naar schatting 200.000 ouderen van boven de 65 jaar mishandeld door partners, familie, huisvrienden of zorgverleners.
In de gemeentelijke visie Veilig Thuis zijn tien kernelementen vastgelegd die van belang zijn voor een effectieve aanpak. Samengevat:

- Veiligheid staat voorop, met speciale aandacht voor kinderen.
- Preventie vormt de basis van de aanpak om de geweldsspiraal van generatie op generatie te doorbreken.
- Hoogwaardige triage op meldingen is het vertrekpunt voor de aanpak als geweld is gebruikt of kinderen zijn mishandeld. Hierbij hoort ook een integrale analyse van de problematiek en van de veiligheid. Integraal werken houdt in dat partners hun activiteiten in het gezin op elkaar afstemmen, dit zorgt ervoor dat er minder hulpverleners gelijktijdig in het gezin aanwezig zijn.
- Hulp en ondersteuning zijn systeemgericht. Dit betekent dat alle leden van het (gezins-)systeem gezamenlijk worden betrokken en dat het gezin in de totale context wordt beschouwd en geanalyseerd.
- De problematiek vereist (soms) langdurige begeleiding en een systeemgerichte en integrale aanpak van justitiële en zorgpartners vanuit het principe 'één gezin, één plan, één regisseur' met waar mogelijk ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk.

Voor Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland zijn daar de volgende elementen aan toegevoegd:

- Veilig Thuis moet hét laagdrempelige punt voor burgers en professionals zijn om zorgen te bespreken, advies te vragen en een melding te doen.
- Deskundige en empathische medewerkers zijn een basisvoorwaarde voor een effectieve aanpak.
- Duurzame veiligheid voor slachtoffers vereist langdurige betrokkenheid. Het gaat om complexe problemen waaraan veelal langdurig ingesleten patronen ten grondslag liggen, die niet met korte interventies duurzaam zijn op te lossen.
- Het is mogelijk in de verschillende fasen van de aanpak nog meer en beter de kennis te benutten van ervaringsdeskundigen en rolmodellen.

Veilig Thuis sluit aan op deze visie en uitgangspunten. De concrete vormgeving van deze visie wordt beschreven in de kernwaarden en ambities van Veilig Thuis.

Wat wilden we bereiken?

Veilig Thuis heeft voor 2017 de volgende doelstellingen vastgesteld:

1. Een goed bekend en deskundig advies- en meldpunt zijn voor burgers en professionals als het gaat om alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
2. Investeren in samenwerking met en versterken van het lokale veld, onderwijs en ketenpartners.
3. Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland is hét expertisecentrum voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat hebben we bereikt, en wat hebben we daarvoor gedaan?

Aantal meldingen en adviezen

In 2017 zijn 4384 adviesvragen binnengekomen en 7541 meldingen waarvan 6016 van huishoudens met kinderen en 1525 van huishoudens zonder kinderen.
Het aantal adviesvragen in 2017 is met 7% gedaald ten opzichte van 2016. Het aantal meldingen is echter met 17% gestegen ten opzichte van 2016.

Instroom meldingen en adviezen in 2017

Instroom	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Adviezen	**1180**	**979**	**996**	**1229**	**4384**
Meldingen	**1700**	**1935**	**1852**	**2054**	**7541**
Huishouden zonder kinderen	*322*	*378*	*375*	*450*	*1525*
Huishouden met kinderen	*1378*	*1557*	*1477*	*1604*	*6016*

Ten opzichte van 2016 is er een forse verbetering gerealiseerd in het behalen van de wettelijke termijn van het triagebesluit, gemiddeld 94% in 2017 ten opzichte van 71% in 2016. De gemiddelde doorlooptijd van de triage bedroeg in het vierde kwartaal ruim één werkdag.
Ook de doorlooptijden en de wachttijden op de uitdeellijst voor onderzoek laten een flinke daling zien. In het vierde kwartaal stond een melding gemiddeld 11 dagen op de uitdeellijst. Dit is binnen de wettelijke termijn die de Inspectie Gezondheidszorg hanteert.

Gemiddelde doorlooptijd triagebesluit

	Jan	Feb	Mrt	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Gemiddelde doorlooptijd tot triagebesluit (werkdagen)	1,7	1,6	1,5	1,6	1,7	1,8	1,6	1,2	1,4	1,3	1,5	1,1

Gemiddelde doorlooptijden van onderzoek

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gemiddeld aantal dagen op de uitdeellijst*	17,8	10,2	12,8	13,3	14,7	18,8	16,1	23,0	25,8	15,7	8,1	10,8
Gemiddeld aantal weken tussen start en afronding onderzoek#	6,8	6,5	6,9	6,8	8,4	8,1	6,9	6,2	6,4	6,0	6,1	6,2
Gemiddeld aantal weken tussen triage en afronding onderzoek#	9,5	9,3	9,6	8,2	10,4	10,1	9,0	8,5	9,6	9,4	9,0	8,2
Percentage afgerond binnen termijn	58,1 %	55,4 %	50,0 %	64,8 %	50,7 %	52,3 %	54,7 %	61,3 %	50,3 %	48,3 %	51,9 %	69,5 %

*van de onderzoeken die in deze maand gestart zijn.
#van de onderzoeken die in deze maand afgerond zijn.

Tweede inspectieronde en verbeteraanpak

Op 24 januari 2017 hebben de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (de inspecties) onderzoek gedaan bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland. Dit is stap 2 in het toezicht op alle Veilig Thuis organisaties. In stap 2 richt het onderzoek zich op de kwaliteit van het inzetten van vervolgtrajecten en het doen van onderzoek door Veilig Thuis. Daarnaast hebben de inspecties in stap 2 verwachtingen op het gebied van cliëntenpositie en het kwaliteitsmanagement getoetst.
De inspecties hebben geconcludeerd dat de kwaliteit van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland matig is. Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland voldeed aan 23 van de 30 verwachtingen uit het toetsingskader. Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland had ten tijde van het onderzoek een wachtlijst voor het starten van onderzoeken. De inspecties hebben geconstateerd en dit als goed voorbeeld beoordeeld dat Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland veel aandacht heeft voor het onderwerp ouderenmishandeling.
Veilig Thuis heeft vervolgens een verbeterplan opgesteld waarin per criterium van de inspecties is aangegeven hoe Veilig Thuis de verbeterpunten vorm (gaat) geven en wanneer de verbetermaatregelen uitgevoerd zijn. Eind september heeft Veilig Thuis aan de inspectie over de voortgang van de verbetermaatregelen gerapporteerd. De verbeterpunten waren: de wachtlijst, zicht op veiligheid, vastleggen van de veiligheidsafspraken, uitvoering van de monitoring en vertrouwenspersoon AKJ. Ook is de opzet van de interne audit, de auditvragen en de resultaten ervan beschreven.

De Inspectie heeft hierop gereageerd dat de audit die Veilig Thuis heeft uitgevoerd, een helder beeld geeft van de voortgang van de verbetermaatregelen.
Zij gaf ook aan dat de benodigde verbeteringen grotendeels zijn uitgevoerd. De Inspectie stelde daarnaast vast dat er nog steeds sprake is van een wachtlijst voor het starten van onderzoeken. Om die reden wordt de kwaliteit van Veilig Thuis nog steeds als matig beoordeeld (stand van zaken eind 2017).

Samenwerking lokale veld en onderwijs

In december 2016 zijn afspraken vastgelegd tussen Veilig Thuis en alle sociale teams van de zes gemeenten uit de regio Amsterdam-Amstelland. De samenwerkingsafspraken gaan over de verantwoordelijkheidstoedeling zicht op veiligheid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen drie vormen van overdracht vanuit Veilig Thuis naar het lokale veld in Evident Lokale Veld (ELV) zaken, direct inzetten vervolgtrajecten en overdacht tijdens of na onderzoek door Veilig Thuis.
In 2017 is veel aandacht geweest voor de doorgeleiding naar het lokale veld van de ELV zaken. In Amsterdam is er binnen het Ouder en Kind Team (OKT) een speciaal team van medewerkers die deze ELV zaken oppakt. Binnen Veilig Thuis zijn twee medewerkers Front Office contactpersoon voor dit team. De samenwerking is in 2017 een aantal keer tussentijds geëvalueerd en loopt naar tevredenheid.
In 2017 is daarnaast gestart met een zogenaamde overlegtafel. Aan deze tafel worden door Veilig Thuis en Samen Doen meldingen Veilig Thuis besproken die naar het oordeel van Veilig Thuis door Samen Doen kunnen worden opgepakt, hetzij volledig, hetzij gezamenlijk. Met de sociale wijkteams in Amstelveen en Aalsmeer is er wekelijks contact met als doel alle binnengekomen meldingen te bespreken en in overleg over te dragen.
In 2017 is een dergelijk telefonisch overleg ook gestart in de gemeentes Diemen, Ouder Amstel en Uithoorn.
De opdrachtgevers, te weten de zes gemeenten, hebben afgesproken de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en de lokale teams na een half jaar te evalueren. Ten behoeve van de evaluatie is een format opgesteld met zowel kwalitatieve als kwantitatieve vragen. Begin november zijn de lokale teams van Amstelveen/Aalsmeer, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn, Veilig Thuis, Samen Doen en OKT gevraagd dit format in te vullen.
Uit de uitvraag bleek gegevens niet door alle partijen even makkelijk aan te leveren waren. Daar was meer tijd voor nodig. In 2018 worden de uitkomsten van de evaluatie en verbeterpunten door Veilig Thuis samen met de lokale teams opgepakt.

Werkprocessen communicatie en deskundigheidsbevordering

2017 heeft in het teken gestaan van optimaliseren van de werkprocessen. Er is gezorgd voor meer eenduidigheid in werkwijze en de aansluiting tussen de Front Office en de Back Office is verbeterd. De inventarisatie en het plan van aanpak heeft zowel op instructie niveau als op inhoudelijk niveau plaats gevonden. Lopende 2017 is er steeds nader samengewerkt en zijn de werkprocessen ieder apart als ook de aansluiting op elkaar verbeterd. Daarnaast is er binnen de basisteams steeds nauwer samengewerkt zodat steeds beter binnen de wettelijke termijnen de werkzaamheden konden worden uitgevoerd.
Interne communicatie heeft ook hoog op de agenda gestaan in 2017, en zal dat blijven staan in 2018. Onder het motto: 'intern beginnen is extern winnen' zijn we aan de slag gegaan met het in kaart brengen van onze communicatie middelen en kanalen. De wekelijkse update (interne nieuwsbrief) heeft een nieuw jasje gekregen, en er is door de teamleiders ingezoomd op eenduidig communiceren in de basisteams. Veilig Thuis heeft gewerkt aan het verder verfijnen van de visie, dat steeds meer de basis vormt van alle interne en externe communicatie met onze ketenpartners.
De opleidingscommissie heeft in 2017 gezorgd dat er een programma was voor de collectieve deskundigheidsbevordering van medewerkers. Er zijn diverse trainingen en workshop aangeboden. Er is een start gemaakt met "lunchbijeenkomsten" waarbij aandacht wordt besteed aan een inhoudelijk onderwerp.

Wat heeft het gekost?

Veilig Thuis (bedragen * € 1.000)	Begroting 2017	Actualisatie 2017	Realisatie 2017	Saldo 2017
Lasten	*7.107*	*8.346*	*8.618*	*-272*
Subtotaal lasten	***7.107***	***8.346***	***8.618***	***-272***
Totaal lasten	7.107	8.346	8.618	-272

Bij de besluitvorming over de actualisatie van de begroting 2017 is besloten dat Veilig Thuis haar begroting structureel mag verhogen van € 7.107.000 naar € 8.346.000. De verhoging van € 1.239.000 bestaat uit de navolgende posten:

- € 545.350 voor structurele aanpassing van formatie om de wettelijke taken (zonder wachttijden) uit te kunnen voeren
- € 253.791 voor de functiewaarderingen medewerkers Veilig Thuis
- € 116.368 voor de CAO ontwikkelingen
- € 77.827 stijging in verband met verbouwing huisvesting
- € 245.529 stijging KVS- huisvesting

Het verschil tussen de realisatie en de actualisatie 2017 bedraagt € 272.000 negatief. Dit verschil wordt verklaard door de inhuur van extra capaciteit voor het wegwerken van de wachtlijsten. Veilig Thuis heeft een incidenteel bijdrage van € 200.000 ontvangen uit de egalisatiereserve als dekking voor deze extra kosten.

2.2 Centrum Seksueel Geweld

Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) Amsterdam-Amstelland is geen fysieke locatie maar een samenwerkingsverband. GGD Amsterdam, Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland, Politie Eenheid Amsterdam, AMC, OLVG Oost, BRight GGZ, De Bascule, Equator, Slachtofferhulp Nederland en Qpido zijn kernpartners en vormen samen de netwerkorganisatie CSG Amsterdam-Amstelland.

Wat wilden we bereiken?

Het CSG Amsterdam-Amstelland heeft als doelstelling het bieden van zorg aan slachtoffers van seksueel geweld. Het kan hierbij gaan om acute slachtoffers (slachtoffers die 7 dagen geleden of korter) een aanranding of verkrachting hebben meegemaakt of slachtoffers bij wie het seksueel geweld langer geleden heeft plaatsgevonden. Voor acute slachtoffers is het CSG Amsterdam-Amstelland 24 uur per dag bereikbaar via een gratis landelijke telefoonnummer 0800-0188. Voor deze groep slachtoffers zijn casemanagers beschikbaar. Deze casemanagers van de GGD zijn forensisch verpleegkundigen. De casemanagers voor de minderjarigen zijn gedragsdeskundigen van de Bascule. De casemanagers ondersteunen het slachtoffer gedurende enkele weken en coördineren de benodigde zorg op forensisch, medisch en psychisch gebied.
Slachtoffers bij wie het seksueel geweld langer geleden heeft plaatsgevonden als ook personen uit het sociale netwerk en professionals, kunnen op werkdagen contact opnemen met een medewerker van de frontoffice van het CSG. Vragen worden telefonisch beantwoord en indien gewenst wordt informatie gegeven over passende hulpverlening. Voor medisch professionals is bovendien een consult met één van de forensisch verpleegkundigen van de GGD mogelijk.

Wat hebben we bereikt?

In 2017 hebben 160 slachtoffers van seksueel geweld casemanagement ontvangen. Dit is ongeveer vergelijkbaar met 2016 toen 172 slachtoffers casemanagement hebben ontvangen. Het aantal geregistreerde oproepen naar de frontoffice is toegenomen met 33%; 269 in 2017 tegenover 209 in 2016. Daarnaast is in de tweede helft van 2017 gestart met de pilot 'Recent niet Acuut'. De pilot is gericht op slachtoffers van seksueel geweld langer dan 8 dagen geleden en korter dan 8 weken geleden. Zij kregen enkele (telefonische) gesprekken aangeboden om de tijd te overbruggen tot de start van reguliere hulpverlening. In totaal hebben 8 personen hiervan gebruik gemaakt.

Wat heeft het gekost?

CSG (bedragen * € 1.000)	Begroting 2017	Actualisatie 2017	Realisatie 2017	Saldo 2017
Lasten	*302*	*302*	*273*	*29*
Subtotaal lasten	***302***	***302***	***273***	***29***
Totaal lasten	302	302	273	29

In 2017 zijn er geen wijzigingen geweest in de begroting van CSG. Ten opzichte van de begroting 2017 heeft CSG een batig sado van € 29.609 gerealiseerd. Dit verschil wordt verklaard door de kosten voor de pilot: "wel recent niet acuut". Deze kosten zijn geraamd op €27.000 echter bedroeg de realisatie €5.000.

3. Algemene dekkingsmiddelen

3.1 Gemeentelijke bijdragen

bedragen x € 1.000

Gemeentelijke bijdragen	Begroting 2017	Actualisatie 2017	Realisatie 2017	Saldo
Baten				
Jaarlijkse bijdrage regiogemeenten Amstelland				
Gemeente Amstelveen	*79*	*79*	*79*	-
Gemeente Alsmeer	*28*	*28*	*28*	-
Gemeente Diemen	*24*	*24*	*24*	-
Gemeente Ouder-Amstel	*12*	*12*	*12*	-
Gemeente Uithoorn	*26*	*26*	*26*	-
Bijdrage Gemeente Amsterdam				-
Bijdrage Gemeente Amsterdam vanuit DUVO middelen	*7.240*	*8.385*	*8.446*	
Incidentele bijdrage Gemeente Amsterdam			*200*	
Bijdrage Gemeente Amsterdam frictiekosten		*93*	*93*	
Totaal	7.409	8.648	8.909	261

De gemeentelijke bijdragen bestaan uit de bijdrage vanuit de regiogemeenten: Aalsmeer, Diemen, Amstelveen, Ouder- Amstel en Uithoorn. Deze bijdrage is berekend op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2017. Daarnaast uit de jaarlijkse bijdrage van de Gemeente Amsterdam vanuit de DUVO middelen. Het saldo bedraagt €261.000. Dit saldo wordt verklaard door de extra middelen van €200.000 die de GR Amsterdam-Amstelland incidenteel heeft ontvangen voor het wegwerken van de wachtlijsten en € 61.000 voor preventie en voorlichting activiteiten.

4. Overhead

bedragen x € 1.000

Overzicht programma Overhead	Realisatie 2016	Begroting 2017	Actualisatie 2017	Rekening 2017	Saldo
Lasten					
ZSO					
Financiën		*126*	*126*	*126*	-
Kwaliteit		*135*	*135*	*135*	-
Funct.Applicatiebeheer/Zorgadministratie		*132*	*132*	*132*	-
Cliëntadviesraad		*36*	*36*	*36*	-
Management, Beleid, Innovatie & Ondersteuning		*104*	*73*	*73*	-
Centrale Bedrijfsvoering en Ondersteuning					
Directie		*88*	*112*	*112*	-
Staf, Communicatie, Juridische Zaken		*74*	*99*	*99*	-
Personeelszaken		*251*	*276*	*276*	-
Business Control, AOIC & Acam		*91*	*115*	*115*	-
Huisvesting		*289*	*468*	*468*	-
Subtotaal lasten	-	***1.326***	***1.572***	***1.572***	-
Resultaat	-	**1.326**	**1.572**	**1.572**	-

In het Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV (5 maart 2016) is een wijziging voor beter inzicht in de overhead ingevoerd. Om de staten en raden op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt voorgeschreven dat in het programmaplan een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

Onder ZSO (Zorg Specifieke Ondersteuning) zijn de kosten van het bedrijfsbureau ZSO opgenomen. Veilig Thuis en Centrum Seksueel Geweld worden vanuit de ZSO ondersteund op het gebied van financiën, kwaliteit, functionele applicatiebeheer, zorgadministratie, cliëntadvisering en management. Onder de centrale bedrijfsvoering en ondersteuning vallen alle overhead kosten die door de GGD worden doorbelast aan de GR Amsterdam - Amstelland. Het betreft de kosten voor ondersteuning vanuit directie, juridische zaken, communicatie, personeelszaken automatersering en huisvesting. Deze kosten worden vanuit de kosten- verdeelstaat (KVS) doorbelast aan Veilig Thuis en Centrum Seksueel Geweld.

Beheerkosten

Er zijn geen afzonderlijke beheerkosten in rekening gebracht in 2017.

5. Verplichte paragrafen

In het jaarverslag dienen dezelfde paragrafen opgenomen te worden opgenomen als die in de begroting opgenomen zijn. In dit geval wordt hier licht van afgeweken.

Paragrafen die niet terugkomen in dit jaarverslag zijn 'Lokale heffingen', 'Verbonden partijen' en 'Grondbeleid'. Deze zijn niet van toepassing.

5.1 Weerstandscapaciteit

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan: 'het vermogen om incidentele en structurele financiële tegenvallers waarvan tijdstip en omvang onbekend zijn op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van de voorzieningenniveaus van de programma's'. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en risico's waarvoor geen voorziening en/of verzekering aanwezig is.

De GR GGD Amsterdam-Amstelland loopt geen risico's.

5.2 Financiële kengetallen

De gemeenschappelijke regeling moet een basis set van financiële kengetallen opnemen in de begroting en de jaarrekening. Het betreft hier netto schuldquota, solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen, is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

Solvabiliteitsratio

Het totaal vermogen van de GR GGD Amsterdam - Amstelland bestaat voor 100% uit eigen vermogen, waarmee het een solvabiliteitsratio heeft van 1.0.

Netto schuldquote

De netto schuldquote is een raming van het totaal van de volgende financiële vaste activa:

- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rente typische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Deze zijn in het geval van de GR GGD Amsterdam - Amstelland nul.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De baten voor de GR GGD Amsterdam - Amstelland komen voornamelijk voort uit de algemene uitkering van het gemeentefonds en zijn structureel van aard.

Onderhoud Kapitaalgoederen

De GR GGD Amsterdam – Amstelland heeft zelf geen kapitaalgoederen, maar de GGD namens de GR wel. Deze hebben allen betrekking op de verbouwing en onderhoud van de Veilig Thuis locatie.

	Afschrijvingskosten 2017	Rentekosten 2017	Boekwaarde 31-12-2017
Verbouwing Valckenierstraat 22-4	5.920.60	2.553.26	72.950.39
Meubilair	2.209.78	696.08	19.888.04
Totaal	**8.130.38**	**3.249.34**	**92.838.43**

De aan de GGD Amsterdam betaalde afschrijvings- en rentelasten zijn hierboven gespecificeerd. De boekwaarde van de activa, aangeschaft ten behoeve van de VT locatie, per einde boekjaar bedraagt €92.838.43

Op investeringen in jaar T wordt afgeschreven vanaf jaar T+1. Afschrijvingen vinden plaats totdat de restwaarde nul is.

Bij beëindiging van de samenwerking dienen de resterende kapitaallasten versneld afgeschreven te worden.

Financiering

Financiering van de GR GGD Amsterdam - Amstelland geschiedt via de zes aangesloten gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Dit heeft als gevolg dat er door de GR geen zelfstandige financieringstransacties worden aangegaan.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door de GGD Amsterdam. De primaire taken van de GGD worden ondersteund door de teams personeel & organisatie, facilitaire zaken & huisvesting, ICT & DIV en financiën (PIJOFACH functies).

Elk team van de afdeling beheer stelt jaarlijks een jaarplan en projectenoverzicht op. De geprioriteerde veranderingstrajecten ('growing concern') in relatie tot de kerndoelen van de GGD worden geborgd door toepassing van de A3-methode. De budgetten t.b.v. GR GGD Amsterdam - Amstelland worden in de begroting vastgesteld door het bestaande budget te verhogen met de nominale ontwikkeling, indien van toepassing.

Binnen de bedrijfsvoering gaat IV een steeds grotere rol spelen, en de GGD gaat daar de komende jaren op inzetten.

Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector, kortweg WNT, die op 1 januari 2013 in werking is getreden, stelt een maximum aan de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De bezoldiging van topfunctionarissen dient, ongeacht de hoogte, openbaar gemaakt te worden in de jaarstukken.

De voorwaarde is dat zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn geweest voor de (semi-)publieke instelling. De maximale bezoldigingsnorm is € 230.474, inclusief onkostenvergoedingen en overige beloningen.

De WNT kent een verbod op het verstrekken van variabele beloning aan topfunctionarissen. Tevens mag het salaris niet meer worden doorbetaald gedurende een periode waarin de (gewezen) topfunctionaris geen arbeid meer levert.

De wet normering topinkomens is niet van toepassing op de GR GGD Amsterdam - Amstelland, aangezien zij zelf geen personeel in dienst heeft.

Naam	Functie	Basisbeloning
Wethouder zorg de heer van der Burg	Voorzitter	Onbezoldigd
Wethouder de heer Nobel	Lid	Onbezoldigd
Wethouder de heer van der Hoeven	Lid	Onbezoldigd
Wethouder de heer Oudshoorn	Lid	Onbezoldigd
Wethouder de heer Grondel	Lid	Onbezoldigd
Wethouder mevrouw Korrel	Lid	Onbezoldigd

6. Jaarrekening

6.1 Balans

Activa

Balans GR GGD Amsterdam - Amstelland per 31 december 2017	
ACTIVA	31-12-2017
Vaste Activa	0
Materiële vaste activa	
- Investeringen met economisch nut	
- Overige investeringen met een economisch nut	
Totaal vaste activa	0
Vlottende Activa	
Voorraden	
- Gereed product en handelsgoederen	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	
- Vorderingen op openbare lichamen	
- Vorderingen op GGD Amsterdam	423.533
- Overige vorderingen	
Liquide Middelen	
- Bank Nederlandse Gemeenten	0
Overlopende activa	0
Totaal vlottende activa	**423.533**
Totaal Activa	**423.533**

Passiva

Balans GR GGD Amsterdam - Amstelland per 31 december 2017	
PASSIVA	31-12-2017
Vaste Passiva	
Eigen vermogen	
- Algemene reserve	404.916
- Bestemmingsreserve	
- Geactualiseerde resultaat boekjaar	18.617
Voorzieningen	
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0
- Egalisatievoorzieningen	0
Totaal vaste passiva	**423.533**
Vlottende passiva	
Netto -vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	
- Overige schulden	0
Overlopende passiva	
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzodering van jaarlijks terukerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	0
Liquide Middelen	0
- Bank Nederlandse Gemeenten	
Overlopende activa	
Totaal vlottende passiva	**0**
Totaal Passiva	**423.533**

6.2 Toelichting op de balans per 31 december 2017

De jaarrekening is opgemaakt met in achtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

(Im)materiële vaste activa
De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Activa	Afschrijvingstermijn
Verbouwingen	15 – 25 jaar*
Machines, apparaten en installaties	10 – 15 jaar*
Meubilair	10 jaar

*De wisselende afschrijvingstermijnen hebben te maken met de aard van de verbouwing of de technische aanpassing.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Omgang met overschotten en/of tekorten

Een overschot of tekort t.o.v. de begroting komt bij ongewijzigd beleid ten gunste c.q. ten laste van de GR GGD Amsterdam - Amstelland.

Activa

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

De GR GGD Amsterdam – Amstelland heeft een voordering op de GGD Amsterdam van € 423.533. Het betreft de getotaliseerde resultaten uit boekjaren 2015,2016 en 2017. Dit bedrag is opgenomen op de balans van de GGD Amsterdam en zal overgemaakt worden naar de GR GGD Amsterdam-Amstelland wanneer deze over een eigen bankrekening beschikt.

Passiva

Vaste passiva

De GR GGD Amsterdam – Amstelland is gestart op 1 januari 2017. Het heeft een eigen vermogen van € 423.533. Het betreft de resultaten uit:

- 2015 € 91.723 (positief)
- 2016 € 313.193 (positief)
- 2017 € 18.617 (positief)

Reserves

Algemene reserve

De algemene reserves betreft het resultaat dat in de jaren 2015 en 2016 binnen de Gemeente Amsterdam is gehaald en is overgedragen aan de GR GGD Amsterdam – Amstelland.

Geactualiseerd resultaat boekjaar

Het betreft de het resultaat uit het boekjaar 2017. Dit resultaat bestaat uit:

- € 10.993 (negatief) Veilig Thuis
- € 29.609 (positief) Centrum Seksueel Geweld

6.3 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2017

GR GGD Amsterdam - Amstelland	Uitkomsten 2016 *	Begroting 2017	Actualisatie 2017	Jaarrekening 2017	Saldo
Lasten					
Salarislasten	5.870.701	5.411.940	6.327.449	6.311.872	15.577
Kapitaallasten	8.253	37.500	115.327	11.379	103.948
Materiële kosten	292.983	438.401	438.401	856.650	-418.249
KVS en interne doorbelastingen	1.486.156	1.520.924	1.766.453	1.710.112	56.341
Subtotaal lasten	**7.658.093**	**7.408.765**	**8.647.630**	**8.890.013**	**-242.383**
Baten					
Bijdrage regiogemeenten					
Gemeente Amstelveen	79.305	79.305	79.305	79.305	
Gemeente Alsmeer	28.015	28.015	28.015	28.015	
Gemeente Diemen	24.024	24.024	24.024	24.024	
Gemeente Ouder-Amstel	12.004	12.004	12.004	12.004	
Gemeente Uithoorn	26.119	26.119	26.119	26.119	
Bijdrage Gemeente Amsterdam					
Bijdrage Gemeente Amsterdam vanuit DUVO middelen	7.801.820	7.239.299	8.384.960	8.445.960	-61.000
Incidentele bijdrage Gemeente Amsterdam				200.000	-200.000
Bijdrage Gemeente Amsterdam frictiekosten			93.204	93.204	
Subtotaal baten	**7.971.286**	**7.408.765**	**8.647.630**	**8.908.630**	**-261.000**
Resultaat	-313.193	-	-	-18.617	-18.617
Reserves					
Egalisatie reserve	-	-	-	-	-
Ontrekkingen	-	-	-	-	-
Dotaties	-		-	-	-
Saldo Incl. Reserves	-313.193	-	-	-18.617	-18.617

* De uitkomsten 2016 betreffen de resultaten van Veilig Thuis zoals deze voor de oprichting van de GR in de jaarrekening van de Gemeente Amsterdam zijn opgenomen.

6.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2017

.

De GR GGD Amsterdam – Amstelland heeft in 2017 een batig saldo van € 18.617 behaald. De volgende paragrafen geven een verklaring van de verschillen tussen de geactualiseerde begroting en de rekening 2017.

Toelichting baten

Op de baten heeft de GR GGD Amsterdam – Amstelland een batig saldo van € 261.000 behaald. Dit resultaat wordt verklaard door de volgende punten:

- De GR heeft in 2017 een bedrag van € 200.000 (incidenteel) toegewezen gekregen voor het wegwerken van de wachtlijsten. Dit bedrag was niet opgenomen in de begroting 2017.
- € 61.000 als extra bijdrage vanuit gemeente Amsterdam (OJZ) voor preventie en voorlichting werkzaamheden. Dit bedrag was niet opgenomen in de begroting 2017.

Toelichting lasten

Op de lasten heeft de GR GGD Amsterdam - Amstelland een nadelig saldo van € 242.383 behaald. Dit resultaat wordt verklaard door:

- Een negatief saldo van € 418.249 op de materiële lasten door extra inhuur van extern personeel. De GR Amsterdam-Amstelland heeft in 2017 extra personeel ingehuurd voor het wegwerken van de wachtlijsten. Deze extra lasten zijn niet opgenomen in de geactualiseerde begroting 2017.
- Een voordelig saldo op de kapitaallasten door niet gerealiseerde verbouwingskosten van de locatie Dr. Valckenierstraat 2-4. Dit heeft geleid tot een batig saldo van € 103.948 op de kapitaalasten.

De gemiddelde formatie bedroeg in 2017: 76,61 (geactualiseerde begroting: 80,59 fte en begroting 2017: 72,67 fte.)

6.5 Baten en lasten naar taakvelden (functies IV3 2017)

Taakvelden (functies) GR 2017 - baten

Taakvelden		Veilig Thuis	Centrum Seksueel Geweld	Totaal
Taakvedlnr.	***Omschrijvingtaakveld***			
681	*Geëscaleerde zorg 18+*	*8.607*	*302*	*8.909*

bedragen x € 1.000

Taakvelden (functies) GR 2017 - lasten

Taakvelden		Veilig Thuis	Centrum Seksueel Geweld	Totaal
Taakvedlnr.	***Omschrijvingtaakveld***			
681	*Geëscaleerde zorg 18+*	*8.618*	*273*	*8.890*

bedragen x € 1.000

Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Jaarplan 2018

Stuurgroep 15 maart 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord **3**

1. Inleiding en leeswijzer **4**

2. Actueel in 2018 **6**

3. Missie en visie **8**

4. Inzet 2018 **11**

4.1 Meldcode en preventie 11

4.2 Veilig Thuis 12

4.3 Ketensamenwerking 15

4.3.1. MDA++ 16

4.3.2 Evaluatie samenwerkingsafspraken Veilig Thuis en lokale teams 17

4.3.3 Meldingen Eergerelateerd Geweld 17

4.3.4 Samenwerking van het lokale veld met de gecertificeerde instellingen 18

4.3.5 Systeemgerichte samenwerking tussen de volwassen GGZ en de Jeugdzorg 19

4.3.7 Tijdelijk Huisverbod 19

4.4 Centrum Seksueel Geweld 20

4.5 Clientparticipatie 21

4.6 Monitoring 22

5. Organisatie en financiering **23**

5.1 Organisatie 23

5.2 Financiën 24

Voorwoord

Op 16 februari 2017 is de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland, bestaande uit de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Amsterdam, opgericht. In de regeling zijn Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld voor de regio Amsterdam-Amstelland bestuurlijk ondergebracht. Tot het takenpakket van deze gemeenschappelijke regeling behoort ook het bespreken en bewaken van de voortgang van de uitvoering van het regionaal beleidskader huiselijk geweld en kindermishandeling: *op weg naar duurzame veiligheid*. We zijn als regio op alle niveaus goed georganiseerd om met elkaar te werken aan de doelstellingen van de regioaanpak: afname van duur, ernst en recidive van huiselijk geweld en kindermishandeling in gezinnen en families; het geweldloos laten opgroeien van steeds meer kinderen en het versterken van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld.

Terugkijkend op het jaar 2017 ben ik er trots op dat we door gezamenlijke inspanningen onder andere de wachttijd van Veilig Thuis hebben teruggebracht tot de norm van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, dat het Centrum Seksueel Geweld steeds meer maatwerk biedt bij de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld en dat we door goede analyse van beschikbare data, beter in staat zijn om gezinnen/huishoudens waar veiligheid in het geding is te volgen.

En nu ligt voor u het jaarplan 2018. De focus zal liggen op het beter zichtbaar maken van behaalde resultaten. Weten wat werkt en bijsturen waar nodig.

2018 is een bijzonder jaar, omdat in maart de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. Dit zal zorgen voor wisselingen in de gemeenteraden, maar ook bij het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Sommige bestuurders zullen terugkeren, maar er zullen ook nieuwe bestuurders aantreden en het stokje overnemen van hun voorgangers. Ik ben er van overtuigd dat we in deze regio met evenveel passie en enthousiasme zullen blijven samenwerken om huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling terug dringen en de schade ervan te beperken.

Eric van der Burg

Voorzitter algemeen bestuur gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam-Amstelland

1. Inleiding en leeswijzer

Inleiding

De Regioaanpak: "op weg naar duurzame veiligheid" is voor de aanpak Huiselijk geweld en Kindermishandeling het centrale vertrekpunt waaruit gehandeld wordt[1].

De ambities die in dit beleidskader zijn genoemd, zijn:

1. Substantiële afname van duur, ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families.
2. Meer kinderen kunnen geweldloos opgroeien.

Elk jaar worden stappen gezet die het behalen van deze ambities dichterbij brengen. In dit jaarplan kijken we terug naar het afgelopen jaar en vooruit naar 2018.

[1] https://www.amsterdam.nl/zorgprofessionals/huiselijk-geweld/downloads-hgkm/?PagClsIdt=12641294#PagCls_12641294

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een schets van de actuele ontwikkelingen die in 2018 invloed hebben op de regionale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de missie van de Regioaanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling en onze visie over hoe we de doelstellingen van de regioaanpak willen bereiken. Hoofdstuk 4 gaat uitgebreid in op de onderwerpen waar we in 2018 op in gaan zetten. Bij elk onderwerp zal eerst kort worden teruggeblikt op 2017 en zal vervolgens worden ingegaan op de speerpunten voor 2018. Tot slot is in hoofdstuk 5 een overzicht van de organisatie en financiering opgenomen.

2. Actueel in 2018

Landelijke ontwikkelingen in het kader van huiselijk geweld en kindermishandeling

Eerder en beter in beeld, stoppen en duurzaam oplossen, dat is de slogan waar iedere gemeente in Nederland volgend jaar mee te maken krijgt. Op nationaal niveau zijn er drie belangrijke ontwikkelingen, die ook in uitvoeringsprogramma's van de Amsterdam-Amstelland gemeenten zijn weerslag zullen krijgen.

- Er wordt in 2018 gestart met een nationaal programma gericht op preventie, eerder en beter in beeld brengen en duurzaam oplossen van de problematiek van kindermishandeling, ouderenmishandeling en huiselijk geweld.
- De wet meldcode wordt aangescherpt en voor een 7 tal beroepsgroepen geldt dat zij daarvoor een afwegingskader moeten opstellen[2]. Het beroepsspecifieke afwegingskader is onderdeel van stap 5 van de Meldcode en helpt professionals om te beslissen of melden noodzakelijk is. Van professionals wordt verwacht dat zij bij ernstige signalen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling conform het afwegingskader altijd melden bij Veilig Thuis. In het Regeerakkoord zijn extra middelen gereserveerd om het gebruik van de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te verruimen en de forensische kennis op het terrein van kindermishandeling te versterken. Clusters van beroepsgroepen zijn: Artsen; justitie; onderwijs; paramedici; psychologen, pedagogen en verpleegkundigen.

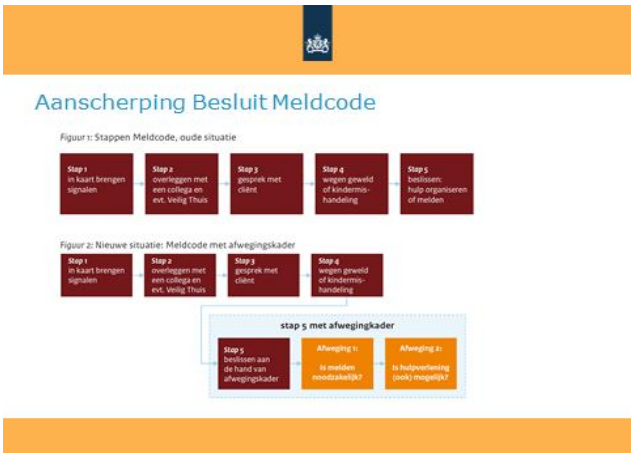

[2] Zie ook: Animatie Augeo Foundation m.b.t. aanscherping Meldcode en introductie afwegingskaders:https://www.youtube.com/watch?v=IR5Crok5fPU

De impact op Veilig Thuis zal groot zijn, omdat er meer meldingen binnen zullen komen.

- Op 1 juli 2019 treedt naar verwachting de Wet verplichte GGZ in werking. Deze wet treedt in de plaats van de nu geldende wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen. Gedwongen zorg aan psychiatrische patiënten is een vorm van vrijheidsbeneming/vrijheidsbeperking en daarmee een uiterste middel voor personen die vanuit hun psychische stoornis gedrag vertonen dat leidt tot ernstig nadeel voor zichzelf of voor anderen en die zich niet vrijwillig laten behandelen. Met deze nieuwe wet veranderen de procedures om gedwongen zorg (voor 18+) in te zetten. Dat betekent ook dat Veilig thuis en de hulpverlening in de tweede lijn zich moet voorbereiden op de nieuwe wet.

Gemeenteraadsverkiezingen

In maart 2018 zijn de gemeenteraadverkiezingen. Voor de regionale aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling kan dat betekenen dat accenten in de uitvoeringsprogramma's op grond van college-akkoorden gewijzigd worden. Ook de samenstelling van het dagelijks en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling (GR) zal veranderen. Een inwerkprogramma voor nieuwe leden van de GR zal begin 2018 worden opgesteld.

3. Missie en visie

De regio Amsterdam-Amstelland werkt intensief samen om alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling te stoppen, te voorkomen en het borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud duurzaam te realiseren.
Deze missie staat beschreven in de Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2020.

Iedereen heeft het recht op een veilig thuis om in veiligheid te kunnen leven en op te groeien. Thuis is een plek waar je je veilig moet voelen om je optimaal te kunnen ontwikkelen. Een veilig thuis is een basisvoorwaarde om deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Onderstaande kaders geven een beeld/schets van de omvang van huiselijk geweld en kindermishandeling in Nederland respectievelijk de regio Amsterdam-Amstelland[3].

- Elke maand sterft er in Nederland een kind of volwassene aan de gevolgen van huiselijk geweld.
- Zo'n 119.000 kinderen in Nederland worden mishandeld in het gezin waarin zij opgroeien
- Nederland telt ieder jaar zo'n 200.000 slachtoffers van ernstig huiselijk geweld. Daarmee is het de meest omvangrijke vorm van geweld in onze samenleving.
- Gemiddeld elke 10 minuten rukt de politie ergens in Nederland uit voor een melding van huiselijk geweld.
- De politie registreert jaarlijks 65.000 incidenten van huiselijk geweld dit is naar schatting 12% van de omvang van huiselijk geweld.
- Bij huiselijk geweld is er in 58 procent sprake van een gezinssituatie met kinderen tot 18 jaar.
- Eén op de twintig ouderen boven de 65 jaar wordt herhaaldelijk mishandeld
- Ieder jaar maken zo'n 13.000 vrouwen in Nederland gebruik van de vrouwenopvang.
- In 2016 zijn in Nederland 833 mensen in de acute fase (tot 7 dagen) na seksueel geweld geholpen in een Centrum Seksueel Geweld, en 1112 mensen na de acute fase.

[3] De bronnen van de cijfers met betrekking tot de regio Amsterdam-Amstelland zijn: de managementrapportage vierde kwartaal 2017 Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland; de jaarcijfers 2017, Centrum Seksueel Geweld Amsterdam-Amstelland, GGD Amsterdam; Gezondheid in beeld, Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2016 van de GGD en Gezondheid in beeld, Gezondheidsmonitor GGD volwassenen en ouderen 2016, uitgevoerd in de regio Amstelland.

- Bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland zijn in 2017 in totaal 4384 adviesvragen en 7541 meldingen binnengekomen. De meeste adviesvragen komen uit Amsterdam, ongeveer 8 per 1000 huishoudens. De minste adviesvragen komen uit Ouder-Amstel met 2.4 vragen per 1000 inwoners. In 78 % van het totaal aantal meldingen gaat het om huishoudens met kinderen. Het aantal meldingen is in 2017 met 17 % gestegen ten opzichte van 2016.
- Er zijn in de regio Amsterdam-Amstelland in 2017 231 tijdelijke huisverboden opgelegd.
- In 2017 hebben 160 slachtoffers van seksueel geweld casemanagement van ontvangen via het Centrum Seksueel Geweld Amsterdam-Amstelland. Van 108 slachtoffers was informatie over de woonplaats beschikbaar. Hiervan kwam 68 slachtoffers uit Amsterdam en 12 uit de Amstelland gemeenten .
- In Amsterdam is 10 % van de 19-t/m 64 jarigen ooit slachtoffers geweest van huiselijk geweld . In Amstelveen, Diemen en Uithoorn ligt dit percentage op 8 %. Van de Amstellandgemeenten scoort Aalsmeer het laagst, 6 % en Ouder-Amstel het hoogst 9%
- In Amsterdam is 7 % van de 65-plussers slachtoffer geweest van ouderenmishandeling .

Er moet nog veel gebeuren om huiselijk geweld en kindermishandeling structureel te voorkomen. In de regio Amsterdam-Amsterdam maken we ons hier sterk voor. De onderstaande uitgangspunten worden regio breed onderschreven.

Regio breed onderschreven uitgangspunten:

- Veiligheid staat voorop, met speciale aandacht voor kinderen.
- Preventie vormt de basis van de aanpak om de geweldsspiraal van generatie op generatie te doorbreken.
- Hoogwaardige triage op meldingen is het vertrekpunt voor de aanpak als geweld is gebruikt of kinderen zijn mishandeld. Hierbij hoort ook een integrale analyse van de problematiek en van de veiligheid. Integraal werken houdt in dat partners (straf en zorg) hun activiteiten in het gezin op elkaar afstemmen.
- Hulp en ondersteuning is systeemgericht. Dit betekent dat alle leden van het (gezins-) systeem gezamenlijk worden betrokken en dat het gezin in de totale context wordt beschouwd en geanalyseerd.
- Duurzame veiligheid voor slachtoffers vereist langdurige betrokkenheid. Het gaat om complexe problemen waaraan veelal langdurig ingesleten patronen ten grondslag liggen, die niet met korte

interventies duurzaam zijn op te lossen.

- Zicht op veiligheid verkrijgen doen we door structureel in te zetten op monitoring en data-analyse.

Voor Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland zijn daar de volgende punten aan toegevoegd:

- Veilig Thuis moet hét laagdrempelige punt voor burgers en professionals zijn om zorgen te bespreken, advies te vragen en een melding te doen.
- Deskundige en empathische medewerkers zijn een basisvoorwaarde voor een effectieve aanpak.
- In de verschillende fasen van de aanpak is nog meer en beter de kennis te benutten van ervaringsdeskundigen en rolmodellen.

Voor het Centrum Seksueel Geweld:

- Het CSG beoogt de drempel tot zorg op forensisch, medisch en psychisch gebied voor slachtoffers van recent seksueel geweld te verlagen, zodat onnodig sporenverlies of contaminatie wordt voorkomen, er tijdig medisch preventief kan worden ingegrepen en het ontstaan of verergeren van Posttraumatische Stress Stoornis klachten kan worden voorkomen.

4. Inzet 2018

In 2017 is hard gewerkt aan veel verschillende onderwerpen en zijn mooie resultaten bereikt. Het eindpunt van 2017 is tegelijkertijd het startpunt voor 2018. Er komen geen grote wijzigingen in beleid, hooguit zullen we meer accenten aanbrengen. Waar willen we ons in 2018 op richten?

In dit hoofdstuk zal per onderwerp eerst kort worden teruggeblikt op 2017 en zal vervolgens worden ingegaan op de speerpunten voor 2018.

4.1 Meldcode en Preventie

Op het gebied van de Meldcode en Preventie zijn in 2017 veel inspanningen geleverd, vooral in de organisatie van bijeenkomsten en de voorbereiding van projecten. Een voorbeeld daarvan is het onderzoek naar de naleving van afspraken ten aanzien van de implementatie van de wet meldcode bij gemeentelijke diensten en organisaties. We hebben geconstateerd dat het gebruik van de Meldcode en handelingsverlegenheid nog een hardnekkig probleem is. Dat wordt ook zichtbaar bij Meldcode/kindcheck trainingen binnen het onderwijs, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en vluchtelingenaanpak. Bij verschillende bijeenkomsten werd duidelijk dat leerkrachten bijvoorbeeld Veilig Thuis niet kennen en dat de kinderopvang instellingen en GGZ organisaties onvoldoende op de hoogte zijn hoe het jeugdstelsel in het sociale domein werkt.
Het gebrek aan kennis en vaardigheden om te signaleren en te melden, blijkt ook uit het beperkte aantal adviesvragen en meldingen van professionals bij Veilig Thuis.
De veronderstelling dat bij de maatschappelijke partners voldoende basiskennis is om te signaleren en te melden en dat men weet waarvoor je bij wie terecht kunt, blijkt in veel gevallen een onterechte aanname. De noodzakelijke deskundigheid om adequaat te signaleren, te handelen en waar nodig te melden ontbreekt nog bij een groot deel van de betrokken partijen en professionals.

In 2018 zal de preventie-aanpak van 2017 worden voortgezet. Als we slachtoffers tijdig willen bereiken met de nodige hulp, dan is het nodig dat professionals en vrijwilligers voldoende kennis en vaardigheden hebben. Daarom is extra investering nodig in voorlichting en deskundigheidsbevordering. Het betreft zowel 'technische' kennis over het stelsel als inhoudelijke kennis over signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit vraagt om gericht onderzoek waar de hiaten zitten, wat er

aanvullend nodig is aan deskundigheidsbevordering en hoe dit efficiënt bereikt kan worden. Veilig Thuis heeft een belangrijke rol in het geven van voorlichtingen. Voor 2018 zijn ongeveer 200 bijeenkomsten gepland. Deze zullen vanwege toenemende vraag vanuit het veld nog meer dan voorheen vraaggericht worden ingezet.
Ook verzorgt Veilig Thuis algemene preventie-activiteiten voor de hele regio. Daarnaast zijn er bijeenkomsten op de terreinen partnergeweld, kindermishandeling, eergerelateerd geweld, ouderenmishandeling, meisjesbesnijdenis en complexe scheidingen .

Praethuisjes project in het kader van de week tegen geweld .

4.2 Veilig Thuis

Op 24 januari 2017 hebben de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg onderzoek gedaan bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland. Dit was stap 2 in het toezicht op alle Veilig Thuis organisaties in Nederland. De inspecties hebben toen geconcludeerd dat de kwaliteit van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland matig was. De belangrijkste bevindingen van de inspecties waren de volgende:
Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland voldoet aan 23 van de 30 verwachtingen uit het toetsingskader; Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland heeft een wachtlijst voor het starten van onderzoeken en scoort daardoor matig; Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland heeft veel aandacht heeft voor het onderwerp ouderenmishandeling; Veilig Thuis moet het monitoren en het vastleggen van informatie voor veiligheidsplannen verbeteren.
Veilig Thuis Amsterdam Amstelland heeft naar aanleiding van het inspectieonderzoek een verbeterplan opgesteld. Ook na beoordeling van de interne audit door de

inspecties in september bleef Veilig Thuis een matig eindoordeel houden. De wachtlijst was toen nog niet weggewerkt. De meest recente wachtlijst gegevens zijn nu positief. Dat betekent dat het harde werken zijn vruchten heeft afgeworpen. De huidige wachttijd valt binnen de norm van vier weken die de inspectie hanteert. Het is echter nog niet de norm zoals door ons is gewenst. Veilig Thuis streeft naar een maximale wachttijd van twee weken. Het wegwerken van de wachtlijst is gelukt ondanks het feit dat de instroom van meldingen met 17% is toegenomen ten opzichte van 2016. Meer dan 7500 meldingen en ruim 4000 adviesvragen zijn in 2017 bij Veilig Thuis binnengekomen.

Instroom 2017	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Adviezen	**1180**	**979**	**996**	**1229**	**4384**
Meldingen	**1700**	**1935**	**1852**	**2054**	**7541**
Huishouden zonder kinderen	*322*	*378*	*375*	*450*	*1525*
Huishouden met kinderen	*1378*	*1557*	*1477*	*1604*	*6016*

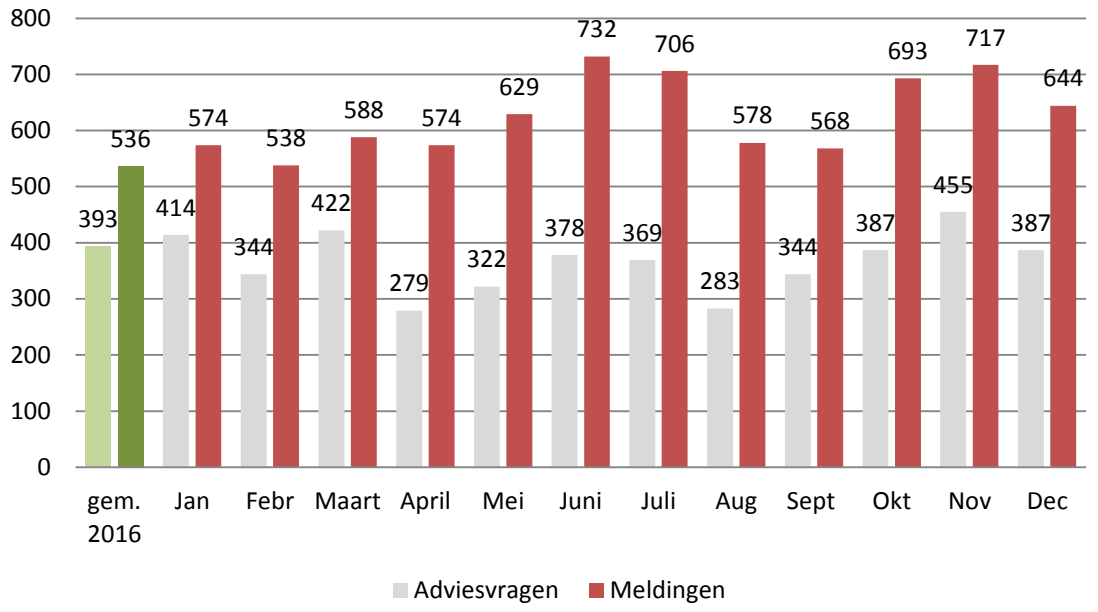

Veilig Thuis heeft 3 ambities benoemd voor 2017 en 2018. Deze ambities luiden:

Ambities Veilig Thuis voor 2017 en 2018

1. Veilig Thuis is een goed bekend en deskundig advies- en meldpunt voor burgers en professionals als het gaat om alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
2. Veilig Thuis investeert in samenwerking met en het versterken van het lokale veld, onderwijs en ketenpartners.
3. Veilig Thuis is het expertisecentrum voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Binnen deze ambities zijn voor 2018 een aantal speerpunten benoemd. Deze speerpunten worden hieronder toegelicht.

Ad 1 Veilig Thuis is een goed bekend en deskundig advies – en meldpunt voor burgers en professionals als het gaat om alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
Zoals eerder aangegeven in hoofdstuk 2 wordt per 1 januari 2019 de wet Meldcode aangescherpt en zal dit ertoe leiden dat professionals bij ernstige signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling moeten melden bij Veilig Thuis. Doel hiervan is dat deze signalen en meldingen 'op de radar' komen bij Veilig Thuis. De wetswijziging heeft daarmee een grote impact op Veilig Thuis, niet alleen wat betreft de verwachte toename van het aantal meldingen maar ook wat betreft het invullen van deze radarfunctie. De voorbereiding van Veilig Thuis op deze wetswijziging is dan ook benoemd tot speerpunt voor 2018. Deze voorbereidingen starten direct in 2018. Het aanstellen van extra personeel, aanpassing van de ICT, uitbreiding huisvesting, deskundigheidsbevordering et cetera, zal voor Veilig Thuis een hele opgave worden. Het behoudt van de kwaliteit en dienstverlening staat hierbij voorop.

2 Veilig Thuis investeert in samenwerking met en het versterken van het lokale veld, onderwijs en ketenpartners.
Veilig Thuis wil in 2018 investeren in (het zoeken naar) nieuwe wijzen van samenwerken tussen Veilig Thuis en de lokale teams. Als voorbeeld wordt hier een experiment in Amsterdam-Noord genoemd waar Veilig Thuis direct na een melding samen met het lokale team op huisbezoek gaat, in plaats van eerst zelf contact te leggen om vervolgens het lokale team te betrekken.

3 Veilig Thuis is het expertisecentrum voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
Veilig Thuis wil zich in 2018 met name verder ontwikkelen op de onderdelen eergerelateerd geweld en oudermishandeling.

4.3 Ketensamenwerking

Gestreefd wordt naar een nauwe samenwerking tussen de partners in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat hoogwaardige zorg kan worden geboden via een systeemgerichte en integrale manier van werken. De gemeente voert de regie op een dynamisch samenspel tussen ketenpartners om de hulp aan slachtoffers, kinderen en plegers te optimaliseren. Daarbij gaat het om communiceren, transparante processen organiseren, de informatie-uitwisseling faciliteren en zorgen dat alle partners hun verantwoordelijkheid (kunnen) nemen.

Veilig Thuis heeft de verantwoordelijkheid voor het verrijken van de melding, het verrichten van onderzoek, inzet van crisishulp als dat nodig is en overdracht naar het lokale team of GI. De GI voert gezinsmanagement uit op het moment dat drang of dwang in het gezin nodig is. Het lokale team heeft een centrale rol in de coördinatie van de hulpverlening, realiseert maatregelen vanuit de preventie om veiligheid in het gezin te creëren en zet maatwerkvoorzieningen in.

In 2017 is hard gewerkt aan het thema 'verbeterde samenwerking'. De meeste uitvoeringsplannen van de gemeenten in de regio Amsterdam-Amstelland richten zich op de vraag hoe we de ervaringen en ontwikkelde lijnen in de praktijk gaan hanteren en stap voor stap leren meer complementair aan elkaar te werken. Een mooi

voorbeeld hiervan is het Straf/Zorg overleg en de Straf/zorg safari. Samenwerking met het onderwijs staat in alle uitvoeringsplannen ook hoog op de agenda.

Straf/zorg
Het straf/zorg overleg voorziet in een duidelijke behoefte. Binnen het reguliere straf/zorg overleg wordt in toenemende mate informatie uitgewisseld en gedeeld waarmee de afzonderlijke partners met meer kennis over elkaars werkwijzen en mogelijkheden de keten versterken. Voor 2018 blijft het straf/zorg overleg in de frequentie van 1x per 6 weken georganiseerd. Daarnaast worden weer een tweetal 'safari's' georganiseerd. Deze zogenaamde straf/zorg safari's dragen bij aan het gevoel dat je als ketenpartners gezamenlijk in het veld actief bent. Voor de uitvoerders is het belangrijk om te ervaren dat iedereen met hetzelfde doel aan het werk is. Een volgende straf/zorg safari zal meer vanuit de casuïstiek worden voorbereid, zodat direct inzichtelijk wordt gemaakt wat de toevoeging van informatie over het werk van de ene organisatie voor de uitvoering betekenen kan voor een andere organisatie.

4.3.1. MDA++

Voor de gemeenten in Amsterdam- Amstelland zijn in december 2016 uitgangspunten geformuleerd voor een verbeterde en geïntegreerde aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. Deze zogenoemde MDA++ benadering (in 2018 zal hier een andere term voor worden bedacht die beter aansluit bij de invulling die hieraan gegeven wordt in de regio Amsterdam-Amstelland) moet leiden tot een effectiever aanbod van hulp en/of interventies waar bij complexe zaken van geweld in afhankelijkheidsrelaties, hermeldingen van geweld kunnen worden teruggebracht. In het najaar van 2017 is in de praktijk met onder andere de expertise van politie, een vertrouwensarts, forensische specialisten en gedragswetenschappers van Blijf Groep en Jeugdbescherming Amsterdam een analyse gemaakt van complexe zaken van huiselijk geweld en kindermishandeling waarbij herhaalde patronen van geweld zichtbaar waren. Doel van deze analyse was om aan de hand van de ervaringen toe te werken naar een structuur waarbij bestaande (overleg)structuren en werkprocessen worden ondersteund bij duurzaam herstel van veiligheid in gezinnen en huishoudens.

Op grond van de inhoudelijke bevindingen uit de casusanalyse wordt in het eerste kwartaal van 2018 besloten hoe en met inzet van welke expertise de MDA++ verder vorm gegeven wordt.
Betrokken organisaties in de straf en zorg keten zijn zich bewust van de urgentie om werk te maken van het duurzaam terugdringen van het aantal hermeldingen. Er is overeenstemming over de uitgangspunten die hierbij van belang zijn alsmede

consensus dat een specifiekere aanpak ten dienste moet staan van bestaande werkwijzen.
Vanaf het tweede kwartaal van 2018 wordt op grond van ervaringen duidelijk welke financiële consequenties een verbeterde aanpak heeft.
Het streven is om eind 2018 een voor de hele regio werkzame structuur te hebben georganiseerd.

4.3.2 Evaluatie samenwerkingsafspraken Veilig Thuis en lokale teams

In december 2016 en januari 2017 zijn afspraken vastgelegd tussen Veilig Thuis en alle sociale teams van de zes gemeenten uit de regio Amsterdam-Amstelland. De samenwerkingsafspraken gaan over de verantwoordelijkheidstoedeling *zicht op veiligheid* en de wijze waarop gemonitord wordt. In 2017 is afgesproken de samenwerkingsafspraken na een half jaar te evalueren. In het najaar van 2017 is gestart met deze evaluatie en is een uitvraag naar kwalitatieve en kwantitatieve gegevens gedaan bij Veilig Thuis en de lokale teams. Op grond van de door Veilig Thuis en de lokale teams aangeleverde gegevens bleek het echter moeilijk om tot een beeld te komen wat betreft het functioneren van de samenwerkingsafspraken. Er zijn nog weinig cijfers beschikbaar, omdat deze niet makkelijk uit de huidige registratiesystemen te genereren zijn. En als deze er wel zijn, dan zijn ze moeilijk vergelijkbaar met andere regio's.
Op grond van de aangeleverde gegevens vallen al wel een aantal zaken op, bijvoorbeeld dat wederzijdse verwachtingen niet altijd duidelijk zijn (geweest), bijvoorbeeld over werkwijze van Veilig Thuis. Deze punten zijn direct opgepakt. In 2018 zal per gemeente een gesprek worden georganiseerd over het functioneren van de samenwerkingsafspraken c.q. over de vraag waar verbeteringen in de samenwerking mogelijk zijn. Waar nodig zal dit leiden tot een herijking van de samenwerkingsafspraken.

4.3.3 Meldingen eergerelateerd geweld

Binnen de keten Huiselijk geweld en kindermishandeling is gekozen Veilig Thuis hét regionaal meld-en adviespunt voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling te laten zijn. Op dit moment lopen de meldingen eergerelateerd geweld echter nog via Meldpunt Eergerelateerd Geweld van Blijf Groep en niet via Veilig Thuis. Het kenniscentrum van politie bundelt vanaf 2018 al haar medewerkers betrokken bij huiselijk geweld en kindermishandeling op één werkplek. Dat heeft ook consequenties voor de werkafspraken binnen de keten. Daarom zal in 2018 worden

onderzocht wat nodig is om de meldings-en onderzoekstaken wat betreft eergerelateerd geweld onder te brengen bij Veilig Thuis.

4.3.4 Samenwerking van het lokale veld met de gecertificeerde instellingen en Blijf Groep.

De Vijfhoek Kindveiligheid (Ouder- en Kind Teams, Samen DOEN, Veilig Thuis, de William Schrikker groep, Jeugdbescherming Regio Amsterdam) en de Ronde Tafel van specialistische jeugdhulp (Altra, Spirit, Opvoedpoli, MOC Kabouterhuis, De Bascule, het Leger des Heils, HVO Querido en Cordaan) hebben in samenwerking eind 2017 een visie opgesteld over samenwerking en regie binnen het jeugdzorgstelsel van de gemeente Amsterdam. Deze visie heet: Rode draad voor kindveiligheid in Amsterdam. Uitgangspunt van deze visie is dat de professionals van het lokale veld van begin tot eind betrokken zijn bij alle gezinnen die jeugdzorg ontvangen. Zij vormen de rode draad. Specialistische hulp, inzet van een gecertificeerde instelling of een onderzoek door Veilig Thuis (etc.) zijn tijdelijke toevoegingen.
In de eerste helft van 2018 zal deze visie in een pilot in Amsterdam-Oost worden uitgetest. Daarna wordt de pilot geëvalueerd en wanneer de uitkomst hiervan positief is, wordt deze werkwijze ingerold over de gehele stad. De pilot wordt met interesse gevolgd door de regiogemeenten. Samen met Blijf Groep wordt gekeken op welke wijze zij goed kunnen aansluiten bij deze ontwikkelingen en hoe zij hun expertise op het terrein van (ambulante) hulp bij partnergeweld ten dienste kunnen stellen aan de lokale teams en gecertificeerde instellingen.

Naast expertise op het terrein van ambulante hulpverlening is Blijf Groep de grootste aanbieder van opvang na huiselijk geweld in de regio. In 2017 heeft de Nationale Ombudsman een rapport uitgebracht, getiteld 'Vrouwen in de knel'. In dit rapport brengt de ombudsman in kaart tegen welke (financiële) knelpunten vrouwen aanlopen bij de toegang tot, het verblijf in en de uitstroom uit de vrouwenopvang en doet de Ombudsman verschillende aanbevelingen. De landelijke discussie hierover is nog niet uitgewoed en zal mogelijk in 2018 nog tot aanpassing in beleid/regelgeving kunnen leiden.

Voor cliënten in de opvang die geen opvang meer nodig hebben, maar om praktische redenen nog niet voldoen aan de eisen voor een zelfstandige huurwoning (bijvoorbeeld omdat er nog geen regeling is over schulden, omdat een echtscheiding nog niet is uitgesproken of omdat er nog een eigen huis op naam staat) is eind 2017

een akkoord bereikt over zogenaamde 'omklapwoningen op naam van Blijf Groep. In 2018 zullen hier de eerste ervaringen mee worden opgedaan.

4.3.5 Systeemgerichte samenwerking tussen de volwassen GGZ en de Jeugdzorg

Psychische problemen van ouders is één van de belangrijke risicofactoren voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Samenwerking tussen de volwassen GGZ en Jeugdzorg is daarom van groot belang.

Amsterdam is trekker (namens de G4-gemeenten) van een landelijk congres 'Psychische problemen & Ouderschap' dat op 8 maart 2018 in Driebergen zal worden gehouden.

In 2017 is het Amsterdamse meerjarenplan samenwerking volwassen GGZ – jeugd uitgewerkt door een werkgroep geformeerd uit Arkin, GGZinGeest, de 5-hoek en gemeente Amsterdam. De bestuurders van de betrokken organisaties hebben akkoord gegeven voor de uitvoering van dit plan, met een concrete planning voor drie jaar. In 2018 wordt gestart met de uitvoering van deze afspraken. Informatie over elkaars werkwijze, samenwerken in casuïstiek (integraal werken en gegevensuitwisseling) en samen lerend ontwikkelen, zijn de belangrijkste onderdelen van het plan.

Onderdeel van de samenwerking is een regionale pilot innovatieve psychiatrie, gestart in 2016, waar de GGZ-instellingen, de GGD en Jeugdbescherming Amsterdam samenwerken. Gezinnen die bij Jeugdbescherming Amsterdam gemeld zijn worden gescreend op GGZ-problematiek (door een sociaal psychiatrisch verpleegkundige (SPV-er) van de GGD) en indien nodig toegeleid naar GGZ. De gemeente levert extra financiering voor een klein deel van de benodigde (extra) inzet vanuit de GGD. Op dit moment wordt gezocht naar structurele financiering - de mogelijkheden daarvan binnen de zorgverzekeringswet - om deze werkwijze te kunnen verbreden over de hele stad. VWS en de zorgkantoren worden daarbij betrokken.

4.3.7 Tijdelijk Huisverbod

In juli 2016 is een bestuurlijk besluit genomen over de wijziging van het werkproces Tijdelijk Huisverbod (hierna: THV). Kort gezegd houdt deze wijziging in dat Veilig Thuis de taken van GGD/Vangnet overneemt bij de beoordelingsfase; dat Veilig Thuis

start met de monitoring van de THV's en dat Jeugdbescherming Amsterdam in de hele regio (met uitzondering van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer waar deze expertise vanuit de sociale teams wordt geleverd) betrokken worden bij alle huisverboden met gezinnen met minderjarige kinderen. In maart 2017 heeft de Stuurgroep van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland het implementatieplan vastgesteld. Hierbij is afgesproken dat 2017 een overgangsjaar was. Stapsgewijs is daarmee toegegroeid naar volledige implementatie van het nieuwe werkproces op 1 januari 2018.
In 2018 wil de G4 een opdracht tot onderzoek geven aan een onderzoeksbureau om te onderzoeken hoe het komt dat het aantal opgelegde THV's al een aantal jaar achter elkaar afneemt. Er zijn veel ideeën over de mogelijke oorzaken van deze terugloop, maar deze zijn niet objectief en structureel onderzocht. In 2018 zal wederom veel aandacht worden besteed een effectieve ketensamenwerking binnen het THV proces. In dat kader zal onder andere verder worden ingezet op het stimuleren van de mogelijkheid van het aanvragen van een THV vanuit de hulpverlenende instanties. Een dergelijk tot stand gekomen THV biedt grotere kansen op effectievere hulpverlening. Ook de mogelijkheden van inzetten van de Reclassering bij het THV om daarmee tot een effectievere hulp te komen worden in 2018 verder onderzocht.

4.4 Centrum Seksueel Geweld Amsterdam-Amstelland

In 2017 hebben 160 slachtoffers van acuut[4] seksueel geweld hulp gekregen van het CSG Amsterdam-Amstelland (hierna: CSG). Dit aantal is vergelijkbaar met 2016: 163 acute slachtoffers. Daarnaast hebben 165 mensen advies gekregen over niet-acute gevallen van seksueel geweld. Hier zien we een stijging (vergelijk 2016: 116 niet-acuut). Deze stijging kan mogelijk verband houden met de #MeToo discussie waarbij veel vrouwen voor het eerst spraken over hun ervaringen.

Het CSG is in 2017 gestart met de pilot ´Niet acuut, wel recent´. Deze pilot was bedoeld voor slachtoffers van seksueel geweld die niet tot de primaire doelgroep van het Centrum behoren (omdat het seksueel geweld langer dan 8 dagen geleden is), maar bij wie het seksueel geweld wel recent heeft plaatsgevonden (tot 8 weken geleden) en die in het dagelijks leven klachten ervaren als gevolg van het seksueel geweld. Deze groep slachtoffers kreeg overbruggende zorg aangeboden en kwam op de reguliere wachtlijst voor (trauma) behandeling. Via de pilot is ervaring opgedaan

[4] Seksueel geweld dat 7 dagen of korter geleden heeft plaatsgevonden. De grens van 7 dagen is belangrijk voor het veilig stellen van sporen. Na 7 dagen is de kans om sporen te vinden heel klein.

met een aanbod voor deze groep bestaande uit screening op post-traumatisch stress syndroom, Watchful Waiting, psycho-educatie en netwerkversterking. Dit heeft relevante informatie opgeleverd voor het verder doorontwikkelen van de pilot. Zo blijkt de tijdsduur tussen het incident en het ontstaan van een acute hulpbehoefte sterk te variëren en vaak langer dan 8 weken te zijn. Daarnaast lijkt er voorkeur te zijn voor individuele psycho-educatie boven een groepsgewijs aanbod. Met de pilot biedt het CSG steeds meer maatwerk bij de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld.

Het CSG gaat in 2018 door op de ingeslagen weg: het bieden van zo goed mogelijke hulpverlening aan slachtoffers van (recent) seksueel geweld. Daarbinnen zijn voor 2018 wel een paar aandachtspunten benoemd: voorlichting over het CSG vraagt blijvende aandacht. Belangrijk is immers dat slachtoffers en professionals het CSG weten te vinden. In 2018 wil het CSG met name inzetten op voorlichting en deskundigheidsbevordering aan medisch specialisten, zoals huisartsen. Ook wil het CSG stappen maken in de toegankelijkheid van het CSG voor asielzoekers en statushouders die slachtoffers zijn van seksueel geweld.
Als laatste wordt opgemerkt dat eind 2018 het evaluatieonderzoek naar het functioneren van het CSG gereed zal zijn. De uitkomsten van dit onderzoek zal input geven voor verdere verbetering van het aanbod in 2019, dan gebaseerd op ervaringen van zowel cliënten als medewerkers.

CSG Centrum **Seksueel Geweld**

4.5 Clientparticipatie

Het is belangrijk om bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling gebruik te maken van de expertise van cliënten. Lerend werken geven we onder meer vorm door cliëntervaringen mee te nemen in het opstellen en bijsturen van beleid. In 2017 is op verschillende manieren invulling gegeven aan cliëntparticipatie, onder andere door de klankbordgroep en de inzet van ervaringsdeskundigen bij netwerkbijeenkomsten in de stadsdelen. Toch is de cliëntparticipatie in 2017 niet goed uit de startblokken gekomen.

Nodig is dat vanuit een eenduidige visie op cliëntparticipatie voor 2018 een passende structuur wordt vormgegeven, zodat er structureel aandacht voor komt binnen de regio. Daarom wordt in 2018 vernieuwing aangebracht in de structuur van cliëntparticipatie bij huiselijk geweld en kindermishandeling. Er zal aangesloten worden bij al bestaande bekende initiatieven (zoals het Jeugdplatform), zodat we onze aanpak verbreden en gerichter cliënten bereiken. Uiteindelijk wordt een beslisboom ontwikkeld die beleidsadviseurs behulpzaam is bij het zoeken van de juiste vorm van cliëntparticipatie. Daarnaast zal de inzet van ervaringsdeskundigen bij preventieactiviteiten worden gecontinueerd en waar mogelijk worden uitgebreid

4.6 Monitoring

Zoals geschetst zijn er vele verbeteringen zichtbaar, vooral in de samenwerking. Maar hoe zit het nu met de behaalde resultaten? Kunnen we spreken van succes of is het zorgelijk wat we zien in de cijfers? We willen samen beter weten hoe het zit, hoe het stelsel werkt.

In 2017 heeft de regionale werkgroep monitoring in samenwerking met IV-analisten van de gemeente Amsterdam een eerste dataset Huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkeld. Doel van deze dataset is om de werkwijze rond Huiselijk geweld en kindermishandeling te beoordelen. In 2018 zal de dataset in alle gemeenten van de regio Amsterdam-Amstelland worden gehanteerd. Ook zullen in 2018 twee bijeenkomsten worden georganiseerd voor teamleiders van de lokale teams, gecertificeerde instellingen , Veilig thuis en BlijfGroep. Op termijn zal daar ook onderwijs (Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs) bij worden uitgenodigd.
Bij de bijeenkomsten worden de cijfers die opgehaald zijn middels de dataset gezamenlijk geanalyseerd en worden de data vertaald in (wijkgerichte) acties. Zo kan preventie en voorlichting bijvoorbeeld ook gerichter ingezet worden. De uitkomsten worden aan het Algemeen bestuur van de GR gepresenteerd.
In 2018 zal ook een verdere professionaliseringsslag plaatsvinden op de dataset.

5. Organisatie en financiën

5.1 Organisatie

In de gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland dragen de gemeenten samen zorg voor het vormgeven en uitvoeren van de taken van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland en voor het uitvoeren van de taken voor het Centrum Seksueel Geweld Amsterdam-Amstelland. Daarnaast hebben de genoemde gemeenten met elkaar afspraken gemaakt over de regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Het Algemeen bestuur fungeert als bestuurlijk platform voor de monitoring van deze afspraken.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling bestaat uit een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur.

Het Algemeen bestuur bestaat uit de leden:

Wethouder Zorg	Gemeente Amsterdam
Wethouder Jeugd	Gemeente Amsterdam
Wethouder Jeugd	Amstelveen
Wethouder Jeugd en Jeugdhulp	Aalsmeer
Wethouder Welzijn en Zorg	Diemen
Burgemeester	Uithoorn
Wethouder Zorg	Ouder-Amstel

Het Dagelijks bestuur bestaat uit de leden:

Wethouder Zorg	Gemeente Amsterdam
Burgemeester	Uithoorn
Wethouder Jeugd	Amstelveen

Voorzitter van zowel het Algemeen bestuur als het Dagelijks bestuur is de wethouder Zorg van de gemeente Amsterdam. Plaatsvervangend voorzitter is de wethouder Jeugd van de gemeente Amsterdam. De vergaderingen van het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur vinden gelijktijdig plaats, tenzij een van de leden daar bezwaar tegen maakt. Bij deze bestuursvergaderingen zijn ook aanwezig de

programmadirecteur van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland, de adjunct directeur publieke gezondheid GGD Amsterdam, de voorzitter van de Stuurgroep Veilig Thuis, de projectleider Veilig Thuis en de Regioaanpak en de secretaris van de Gemeenschappelijke Regeling.
Het Algemeen bestuur en het Dagelijks bestuur komen tenminste twee maal per jaar bijeen.

De Stuurgroep Veilig Thuis ondersteunt en adviseert het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. De vergaderingen van de Stuurgroep worden voorbereid door het projectteam waarin de betrokken beleidsadviseurs van de gemeenten en een teamleider van Veilig Thuis zitten. Daarnaast is er een financieel overleg op ambtelijk niveau waarin de P&C cyclus van de Gemeenschappelijke Regeling wordt voorbereid.

5.2 Financiën

Amsterdam heeft als centrumgemeente de verplichting een aantal voorzieningen voor de hele regio Amsterdam/Amstelland te financieren en krijgt daartoe van het Rijk de geoormerkte[5] Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang. Daarenboven betaalt Amsterdam in overleg met de Amstellandgemeenten voor een aantal niet-verplichte voorzieningen die niet alleen voor Amsterdam maar ook voor de andere regiogemeenten beschikbaar zijn.

Onder de verplichte taken vallen:

- de opvang na huiselijk geweld door Blijf Groep
- de wettelijke taken van Veilig Thuis.

Tot de niet verplichte uitgaven behoren:

- De niet-wettelijke taken van Veilig Thuis (screening tijdelijk huisverboden, algemene preventie en expertisefunctie ouderenmishandeling),
- Het Leefkringhuis (opvang in informele sfeer),
- Enkele ambulante werkzaamheden van de Blijf Groep (Meldpunt eergerelateerd geweld, toegang Aware),
- Steunpunt Seksueel Geweld en Centrum Seksueel Geweld,
- Veilige Haven (hulpverlening voor biculturele LHBT'ers),

[5] **Budget vanuit het Rijk bestemd voor de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling**

- Maatjesprojecten van Regenboog (2 for Trust) en Humanitas voor vrouwen afkomstig uit de opvang,
- Cliëntparticipatie.

In 2017 is voor het eerst een gemeenschappelijke begroting voor de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio Amsterdam-Amstelland opgesteld.
Het totaalbudget vanuit de DUVO-middelen is voor 2018 € 12,0 miljoen[6]. Hiervan gaat € 2,7 miljoen rechtstreeks naar Veilig Thuis en € 7,4 miljoen wordt door Amsterdam uitgegeven aan gezamenlijke voorzieningen ten behoeve van de regio. Van de resterende € 1,9 miljoen gaat € 0,2 miljoen naar de Amstellandgemeenten voor eigen aanwending (preventie, meldcode, hulpverlening) en € 1,7 miljoen wordt door Amsterdam aangewend.
Voor de volledigheid zij vermeld dat Veilig Thuis niet alleen uit DUVO-middelen wordt gefinancierd maar ook uit Jeugd-middelen van zowel Amsterdam als de Amstellandgemeenten, en uit middelen van de GGD.

Financiële ontwikkelingen Veilig Thuis 2018 en 2019: aanpassing van de begroting is nodig
Het aantal binnenkomende adviezen en meldingen laat een significante stijging zien sinds de start van Veilig Thuis in 2015. Ten opzichte van 2015 is het percentage meldingen met 38 % toegenomen. De stijging wordt o.a. veroorzaakt door verbeterde herkenbaarheid en vindbaarheid van Veilig Thuis door organisaties waar zij mee samenwerken en landelijke campagnes.

Aanpassing van de begroting 2018 is nodig voor uitbreiding van de formatie bij Veilig Thuis om het huidig aantal binnenkomende meldingen en adviezen op te kunnen pakken en om de wachttijden op de norm te krijgen die de regio stelt. De huidige aantallen fte en benodigde verwachte aantallen fte voor alle werkzaamheden (de wettelijke taken) die Veilig Thuis moet uitvoeren is niet in lijn is met de begroting 2018 en daarom is uitbreiding nodig. Veilig Thuis heeft in 2018 een formatie nodig van 104,26 fte en zal met de extra Rijksmiddelen doorgroeien naar 114 fte, zodat Veilig Thuis op 1 januari 2019 op sterkte is om de extra werkzaamheden uit te voeren die met de aanscherping van de Meldcode gepaard gaan.

[6] . Dit is exclusief de extra middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor Veilig Thuis om de aanscherping van de Wet Meldcode te kunnen uitvoeren. Voor 2018 is € 1.109.000 beschikbaar gesteld.

Beheersmaatregelen:
Veilig Thuis doet samen met de gemeenten onderzoek naar maatregelen om de alsmaar stijgende groei van het aantal meldingen bij Veilig Thuis op te vangen, zowel op de korte als lange termijn. Voorbeelden daarvan zijn:

- Gekeken wordt o.a. of de aanname klopt dat er meer zwaardere meldingen van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland worden gemeld dan in de rest van Nederland, waardoor er door Veilig Thuis meer onderzoek gedaan moet worden.
- Veilig Thuis kijkt naar de rol en opdracht van de lokale teams en kijkt hoe de positie van de Blijf Groep steviger verankerd kan worden in het stelsel.
- Veilig Thuis onderzoekt of er voldoende kennis c.q. capaciteit bij de lokale teams aanwezig is om meer meldingen van Veilig Thuis (direct) op te kunnen pakken.

Gevolgen van aanscherping wet meldcode voor de begroting Veilig Thuis
De wetswijziging aanscherping Meldcode houdt in dat professionals vanaf 1 januari 2019 ernstige situaties van kindermishandeling en huiselijk geweld altijd melden bij Veilig Thuis.
De wetswijziging zal veel impact hebben op het primaire proces van Veilig Thuis. Meer adviesvragen en meer meldingen zullen moeten worden opgepakt. Dat vraagt veel van de organisatie.
Naast het verplicht gebruik van het afwegingskader worden de bevoegdheden van Veilig Thuis uitgebreid in de adviesfase. Meer informatie dan nu het geval is kan worden opgevraagd bij andere organisaties, waaronder andere VT organisaties, de Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering, Vrouwenopvang. Dit zal vooral ICT vraagstukken met zich meebrengen die niet onaanzienlijk zullen zijn. Tenslotte zullen door de aanpassing van de wetgeving vragen van burgers altijd als melding worden opgepakt. Met deze maatregelen kan Veilig Thuis haar monitoring rol versterken en het zicht op veiligheid vergroten. De zogenaamde radarfunctie van Veilig Thuis maakt het mogelijk meer informatie bij elkaar te brengen uit verschillende sectoren en gedurende een langere periode deze te kunnen combineren.

Voor deze extra wettelijke taak is financiering beschikbaar gesteld door het Rijk. De middelen worden toegevoegd aan de DUVO, zijn geoormerkt voor Veilig Thuis en zijn structureel. Op grond van een landelijke impact analyse is berekend dat voor de

uitvoering van deze wetswijziging een stijging van minimaal 10% van de formatie nodig zal zijn. Veilig Thuis ontvangt hiervoor middelen vanaf 2018, om op 1 januari 2019 op volledige sterkte te zijn voor deze taak.

Actualisatie begroting 2018
Begroting 2019
GR GGD
Amsterdam- Amstelland

Inhoudsopgave

1. Veilig Thuis en het Centrum seksueel geweld van Amsterdam-Amstelland 4
1.1. Gemeenschappelijke Regeling Amsterdam-Amstelland 4
1.2. Dienstverleningsovereenkomst GGD Amsterdam-Amstelland 5
2. Actualisatie begroting Veilig Thuis 2018 7
2.1 Waarom is actualisatie van de begroting 2018 nodig? 7
2.2. Nieuwe ontwikkelingen Veilig Thuis; extra wettelijke taken 9
3. Begroting Veilig Thuis 2019 10
4. Begroting Centrum Seksueel Geweld 11
5. Bijlage 1 11
Toelichting lasten 12
6. Bijlage 2 14
Meerjarenbegroting GR Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis en CSG) 14

1. Veilig Thuis en het Centrum seksueel geweld van Amsterdam-Amstelland

1.1. Gemeenschappelijke Regeling Amsterdam-Amstelland

Per 1 januari 2017 is de bestuurlijke verantwoordelijkheid vastgelegd in een openbaar lichaam, gemeenschappelijke regeling, genaamd Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam-Amstelland. Dit lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het rechtsgebied van het lichaam omvat het grondgebied van de leden. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam.
In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) alsmede het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam.

Wettelijke taken Veilig Thuis

Art 4.1.1 van de Wet op de maatschappelijke opvang (Wmo) 2015 legt het college van Burgemeester & Wethouders de plicht op om een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), nu Veilig Thuis geheten, in te richten. Als dat voor een doeltreffende taakuitvoering nodig is werken de colleges van B&W van een aantal gemeenten hierin samen.
Veilig Thuis heeft de volgende wettelijke taken (art. 4.1.1 lid 2 en lid 3):

- het geven van advies en zo nodig het bieden van ondersteuning aan ieder die in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling om dit advies vraagt;
- het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- het naar aanleiding van een melding onderzoeken of daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- het beoordelen van de vraag of - en zo ja tot welke stappen de melding aanleiding geeft;
- het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen, van de melding, indien het belang van de betrokkene of de ernst van de situatie daartoe aanleiding geeft;
- het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming van een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling indien het belang van de betrokkene of de ernst van het feit daar aanleiding toe geeft;
- indien het AMHK een verzoek tot onderzoek doet bij de raad voor de kinderbescherming, het in kennis stellen van het college van B&W;
- het op de hoogte stellen van de melder van de stappen die naar aanleiding van zijn melding zijn ondernomen.

Een AMHK/Veilig Thuis dient minimaal deze in de wet genoemde taken uit te voeren. Daarnaast kan een college van B&W Veilig Thuis de opdracht geven om andere niet wettelijke taken in de sfeer van huiselijk geweld en kindermishandeling uit te voeren.

Niet-wettelijke taken Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland

Naast de wettelijke taken voert Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland ook nog een aantal niet-wettelijke taken uit, te weten:

- het fungeren als meldpunt en spoeddienst bij crisissen waar jeugdigen bij betrokken zijn.
- uitvoering geven aan algemene voorlichtings- en preventietaken over huiselijk geweld en kindermishandeling.
- expertise inbrengen ten aanzien van ouderenmishandeling.
- uitvoering geven aan taken ten behoeve van de Tijdelijke Huisverboden.
- uitvoering geven aan cliëntparticipatie en cliënttevredenheidsmetingen ten aanzien van de eigen dienstverlening.
- uitvoering geven aan het bemiddelen bij aanvragen voor crisisbedden Jeugd.

Centrum voor seksueel geweld

Het Centrum Seksueel Geweld (CSG) is een samenwerkingsverband tussen instellingen die zorg bieden op medisch, psychologisch en forensisch gebied volgens de multidisciplinaire aanpak. Politie en hulpverlening werken nauw samen in het belang van slachtoffers (0-100 jaar).
Het CSG richt zich primair op acute slachtoffers van seksueel geweld tot en met 7 dagen geleden. De eerste week direct na het seksueel geweld biedt namelijk unieke kansen op medisch, psychologisch en forensisch vlak die daarna verkeken zijn. Slachtoffers die geen contact met politie willen kunnen ook van het CSG gebruik maken.
Het CSG is dag en nacht bereikbaar voor slachtoffers van acuut seksueel geweld. Kenmerkend voor een CSG is dat zorg vanuit verschillende disciplines integraal wordt verleend. Dit gebeurt door bevoegd en bekwaam personeel, voor wie deze zorg tot de dagelijkse taken behoort. Het uitgangspunt is 'zo snel mogelijk met zo min mogelijk professionals, die zo goed mogelijk zijn opgeleid'.
Het CSG biedt:
• acute medische zorg gericht op preventie van zwangerschap en besmetting met SOA/HIV, en behandeling van letsel;
• acute psychologische zorg om herstel te bevorderen en ter preventie van het ontstaan van psychische stoornissen, met name PTSS;
• forensisch-medisch onderzoek gericht op sporen en letselduiding bij aangiftebereidheid
Slachtoffers van seksueel geweld langer dan 7 dagen geleden worden – op werkdagen - tot 22.00 uur te woord gestaan door een frontofficemedewerker die haar/hem kan adviseren over passende hulpverlening.

1.2. Dienstverleningsovereenkomst GGD Amsterdam-Amstelland

Het Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland draagt aan RVE GGD Amsterdam op de uitvoering van de volgende taken voor vormgeving Veilig Thuis:

a. het fungeren als meldpunt bij crisis waar jeugdigen bij betrokken zijn.
b. bij een crisismelding deze (zo nodig ter plaatse) beoordelen en onderzoeken welke passende vervolghulp nodig is.
c. uitvoering geven aan algemene voorlichtings- en preventietaken over huiselijk geweld en kindermishandeling en expertise inbrengen ten aanzien van ouderenmishandeling.
d. uitvoering geven aan taken ten behoeve van de uitvoering van Tijdelijk Huisverboden.
e. uitvoering geven aan cliëntparticipatie en cliënttevredenheidsmetingen ten aanzien van de eigen dienstverlening.

f. het leveren van periodieke informatie over de geleverde prestaties, conform het informatieprotocol Veilig Thuis (VNG) aan het algemeen bestuur van de Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland.

g. als opdrachtnemer voeren van periodiek overleg met de RVE OJZ van de gemeente Amsterdam die fungeert als ambtelijk opdrachtgever namens de GR-partners.

h. periodiek afstemmingsoverleg voeren met ketenpartners en politie ten behoeve van een efficiënte en effectieve aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling en inbreng van expertise van de ketenpartners en politie ten behoeve van de vormgeving van Veilig Thuis.

i. het vormgeven van een eigen identiteit van het AMHK, als onafhankelijk en deskundig Veilig Thuis meldpunt en expertisecentrum.

j. uitvoering geven aan taken voor het CSG zijnde:
   (i) uitvoering geven aan de frontoffice van het CSG;
   (ii) het met voor 0,1 fte delen van de communicatieadviseur van het CSG met Veilig Thuis; het leveren van de coördinator van het CSG welke, net als het CSG als geheel onder de directeur Publieke Gezondheid van de RVE GGD Amsterdam valt, het volgende takenpakket heeft: zorgdragen voor de doorontwikkeling van het CSG, monitoren van (werk)processen en resultaten, het maken van evaluaties, jaarverslagen, jaarplannen en de begroting alsmede het vervullen van een oplossende rol bij geschillen tussen de partners van het CSG.

2. Actualisatie begroting Veilig Thuis 2018

Veilig Thuis
Actualisatie Begroting 2018
Datum - 6 april 2018

Omschrijving	Realisatie 2017	Geactualiseerde Begroting 2018
Vaste loonkosten Veilig Thuis	€ 6.175.421	€ 7.597.098
Toelagen	€ 102.539	€ 115.398
Variabele vergoedingen	€ 31.358	€ 40.142
Opleiding en cursussen (individueel)	€ 11.126	€ 68.374
WKR via mijn pnet	€ 34.288	€ 38.587
Personeel	**€ 6.271.214**	**€ 7.859.598**
Materiële kosten	**€ 836.784**	**€ 418.429**
Rentelasten en afschrijvingen	**€ 11.379**	**€ 11.003**
Verdeling indirecte kosten	**€ 1.498.478**	**€ 2.054.409**
TOTAAL UITGAVEN	€ 8.617.855	€ 10.343.439
Bijdrage OJZ Preventie & Voorlichting	€ 61.000	€ 71.800
Interne verrekening (Jeugd)	€ 2.401.011	
Interne verrekening (Zorg)	€ 2.732.540	
Interne verrekening Zorg tbv CSG		
Opbrengst producten (bijdrage regiogemeenten Amstelland)	€ 169.466	€ 169.466
Bijdrage OJZ voor THV activiteiten		€ 161.000
Bijdrage THV Amstelland		€ 20.000
Bijdrage incidenteel	€ 200.000	
Extra DUVO middelen		€ 1.109.000
Bijdrage GGD (Gemeentelijk Aandeel)	€ 2.949.641	€ 8.333.192
Ontvangsten	**€ 8.513.658**	**€ 9.864.458**
TOTAAL ONTVANGSTEN	€ 8.513.658	€ 9.864.458
SALDO van baten en lasten (excl. mutaties reserves en voorzieningen)	€ -104.197	€ -478.981
Baten uit voorz. frictiekn.van OJZ ivm overname personeel JBRA en Blijfgroep	€ 93.204	€ 85.058
Mutaties in reserves en voorzieningen	**€ 93.204**	**€ 85.058**
Ontrekking uit reserves		
Egalisatie reserves		393.923
SALDO van baten en lasten (Incl. mutaties reserves en voorzieningen)	€ -10.993	€ -0

2.1 Waarom is actualisatie van de begroting 2018 nodig?

Het aantal binnenkomende adviezen en meldingen laat een significante stijging zien sinds de start van Veilig Thuis in 2015. Ten opzichte van 2015 is het percentage meldingen met 38 % toegenomen. De stijging wordt o.a. veroorzaakt door verbeterde herkenbaarheid en vindbaarheid van Veilig Thuis door organisaties waar zij mee samenwerken en landelijke campagnes.

Als gevolg van de toenemende instroom van adviezen en meldingen is de werkdruk bij Veilig Thuis flink opgelopen. Ook het ziekteverzuim is hoog, daar ligt een relatie tussen. Veilig Thuis professionaliseert zich op vele fronten. Een goede personele bezetting is een essentieel ingrediënt voor een gezonde bedrijfsvoering.
In 2016 en 2017 is met man en macht gewerkt om de kwaliteit van de dienstverlening op niveau te houden. Zo kreeg Veilig Thuis in 2017 extra middelen om te voorkomen dat de wachttijden verder

zouden oplopen. Vanwege deze wachttijden, beoordeelde de inspectie Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland met een score matig. De wachttijden zijn nu weliswaar binnen de norm die de inspectie hanteert, echter nog niet op de norm die de regio stelt. (Wachttijden korter dan 2 weken, spoedmeldingen uitgezonderd).

Beheersmaatregelen
Veilig Thuis doet samen met de gemeenten onderzoek naar maatregelen om de alsmaar stijgende groei van het aantal meldingen bij Veilig Thuis op te vangen, zowel op de korte als lange termijn. Voorbeelden daarvan zijn:

- Gekeken wordt o.a. of de aanname klopt dat er meer zwaardere meldingen van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland worden gemeld dan in de rest van Nederland, waardoor er door Veilig Thuis meer onderzoek gedaan moet worden.
- Veilig Thuis kijkt naar de rol en opdracht van de lokale teams en kijkt hoe de positie van de Blijf Groep steviger verankerd kan worden in het stelsel.
- Veilig Thuis onderzoekt of er voldoende kennis c.q. capaciteit bij de lokale teams aanwezig is om meer meldingen van Veilig Thuis (direct) op te kunnen pakken.

Dat Veilig Thuis uitbreiding van fte's nodig heeft, is ook een uitkomst van de benchmark die op verzoek van Veilig Thuis is gedaan door Q consult.

Resultaten onderzoek Q consult
Veilig Thuis heeft in juli 2017 Q-consult, ontwikkelaar van het formatie- en kostenmodel Veilig Thuis, opdracht gegeven een analyse van Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland te maken. Dit model berekent op basis van de aantallen adviezen en meldingen de benodigde formatie en financiering. Op dit moment gebruiken 22 Veilig Thuis-organisaties het formatie- en kostenmodel. Het Q consult model ondersteunt de Veilig Thuis organisaties tevens in het opstellen van een (meerjaren)begroting en de financiële ontwikkeling van verschillende scenario's voor de toekomst. Door een vergelijking met andere Veilig Thuis organisaties te maken (benchmark) wordt inzichtelijk op welke punten de situatie bij Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland al dan niet afwijkt van het landelijk beeld. Q consult kijkt in haar analyse enkel naar de functies binnen Veilig Thuis welke direct cliënt/dossiercontact hebben. Het gaat om de functies medewerker Veilig Thuis, gedragswetenschapper, vertrouwensarts en secretariaats-medewerker. Voor het ondersteunend personeel heeft Q consult de formatie van augustus 2017 opgenomen in haar analyse.
Uit de analyse van Q consult komt naar voren dat de huidige instroom en werkzaamheden van Veilig Thuis een totale formatie van 101,09fte vraagt. Daarnaast is, een uitbreiding van het ondersteunend personeel nodig van 3,17 fte. In totaal komt Veilig Thuis daarmee op een benodigde formatie van 104,26 fte voor 2018.
Dit is ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018 een verschil van + 23,68 fte.

In 2017 is er met incidentele middelen extra personeel ingezet. Veilig Thuis heeft daarom op dit moment meer personeel in dienst dan is begroot. Deze incidentele middelen waren alleen voor 2017 beschikbaar.

Aanpassing van de begroting 2018 is nodig voor uitbreiding van de formatie bij Veilig Thuis om het huidig aantal binnenkomende meldingen en adviezen op te kunnen pakken en om de wachttijden op de norm te krijgen die de regio stelt. De huidige aantallen fte en benodigde verwachte aantallen fte voor de alle werkzaamheden (de wettelijke taken) die Veilig Thuis moet uitvoeren is niet in lijn is met de begroting 2018 en daarom is uitbreiding nodig.

2.2. Nieuwe ontwikkelingen Veilig Thuis; extra wettelijke taken

Gevolgen van aanscherping wet meldcode voor de begroting Veilig Thuis
De wetswijziging aanscherping Meldcode houdt in dat professionals vanaf 1 januari 2019 ernstige situaties van kindermishandeling en huiselijk geweld altijd melden bij Veilig Thuis.
De wetswijziging zal veel impact hebben op het primaire proces van Veilig Thuis. Meer adviesvragen en meer meldingen zullen moeten worden opgepakt. Dat vraagt veel van de organisatie.
Naast het verplicht gebruik van het afwegingskader worden de bevoegdheden van Veilig Thuis uitgebreid in de adviesfase. Meer informatie dan nu het geval is kan worden opgevraagd bij andere organisaties, waaronder andere VT organisaties, de Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering, Vrouwenopvang. Dit zal vooral ICT vraagstukken met zich meebrengen die niet onaanzienlijk zullen zijn. Tenslotte zullen door de aanpassing van de wetgeving vragen van burgers altijd als melding worden opgepakt. Met deze maatregelen kan Veilig Thuis haar monitoring rol versterken en het zicht op veiligheid vergroten. De zogenaamde radarfunctie van Veilig Thuis maakt het mogelijk meer informatie bij elkaar te brengen uit verschillende sectoren en gedurende een langere periode deze te kunnen combineren.

Voor deze extra wettelijke taak is financiering beschikbaar gesteld door het Rijk. De middelen worden toegevoegd aan de DUVO, zijn geoormerkt voor Veilig Thuis en zijn structureel. Op grond van een landelijke impact analyse is berekend dat voor de uitvoering van deze wetswijziging een stijging van minimaal 10% van de formatie nodig zal zijn. Veilig Thuis ontvangt hiervoor middelen vanaf 2018, om op 1 januari 2019 op volledige sterkte te zijn voor deze taak. In de [1]meerjarenbegroting zijn de extra rijksmiddelen zichtbaar gemaakt.

[1] Zie meerjarenbegroting in de bijlage

3. Begroting Veilig Thuis 2019

Veilig Thuis
Begroting 2019
Datum - 6 april 2018

Omschrijving	Begroting 2019
Vaste loonkosten Veilig Thuis	€ 8.804.417
Toelagen	€ 133.908
Variabele vergoedingen	€ 40.944
Opleiding en cursussen (individueel)	€ 79.240
WKR via mijn pnet	€ 44.777
Personeel	**€ 9.103.285**
Materiële kosten	**€ 560.000**
Rentelasten en afschrijvingen	**€ 11.379**
Verdeling indirecte kosten	**€ 2.365.879**
TOTAAL UITGAVEN	**€ 12.040.543**
Bijdrage OJZ Preventie & Voorlichting	€ 73.236
Interne verrekening (Jeugd)	
Interne verrekening (Zorg)	
Interne verrekening Zorg tbv CSG	
Opbrengst producten (bijdrage regiogemeenten Amstelland)	€ 177.462
Bijdrage OJZ voor THV activiteiten	€ 161.000
Bijdrage THV Amstelland	€ 20.000
Bijdrage incidenteel	
Extra DUVO middelen	€ 3.246.437
Bijdrage GGD (Gemeentelijk Aandeel)	€ 8.333.192
Ontvangsten	**€ 12.011.327**
TOTAAL ONTVANGSTEN	**€ 12.011.327**
SALDO van baten en lasten (excl. mutaties reserves en voorzieningen)	**€ -29.216**
Baten uit voorz. frictiekn.van OJZ ivm overname personeel JBRA en Blijfgroep	€ 60.206
Mutaties in reserves en voorzieningen	**€ 60.206**
Ontrekking uit reserves	
Egalisatie reserves	
SALDO van baten en lasten (Incl. mutaties reserves en voorzieningen)	**€ 30.990**

4. Begroting Centrum Seksueel Geweld

In de meerjarenbegroting van de GR GGD Amsterdam - Amstelland is Centrum Seksueel Geweld opgenomen volgens onderstaande baten en lasten.

Begroting Centrum Seksueel Geweld			
Omschrijving	**Begroting 2018**	**Actualisatie 2018**	**Begroting 2019**
Lasten	€ 301.768	€ 301.768	€ 301.768
Totaal lasten	**€ 301.768**	**€ 301.768**	**€ 301.768**
Baten			
Bijdrage OJZ, afdeling Zorg	€ 301.768	€ 301.768	€ 301.768
Totaal baten	**€ 301.768**	**€ 301.768**	**€ 301.768**
Saldo	**€ -**	**€ -**	**€ -**

5. Bijlage 1

Toelichting Baten Veilig Thuis

Actualisatie 2018 en begroting 2019

Omschrijving	Geactualiseerde Begroting 2018	Begroting 2019
Bijdrage OJZ Preventie & Voorlichting	€ 71.800	€ 73.236
Opbrengst producten (bijdrage regiogemeenten Amstelland)	€ 169.466	€ 177.462
Bijdrage OJZ voor THV activiteiten	€ 161.000	€ 161.000
Bijdrage THV Amstelland	€ 20.000	€ 20.000
Extra DUVO middelen	€ 1.109.000	€ 3.246.437
Bijdrage GGD (Gemeentelijk Aandeel)	€ 8.333.192	€ 8.333.192
Ontvangsten	**€ 9.864.458**	**€ 12.011.327**

De actualisatie op de baten heeft betrekking op de bijdrage voor de THV activiteiten die per 1 januari 2018 overgeheveld zijn van Vangnet naar Veilig Thuis. Voor 2018 bedraagt de bijdrage van OJZ voor de THV activiteiten € 161.000. Verder draagt de GGD € 250.000 bij.
Daarnaast ontvangt Veilig Thuis een bedrag uit de DUVO middelen van € 1.109.000 voor 2018 en € 3.246.437 voor 2019[2].

[2] In de DUVO bijdrage is een korting van €150.000 opgenomen, zijnde een neerwaartse aanpassing van de DUVO uitkering per september 2017.

Toelichting lasten

Actualisatie 2018 en begroting 2019

Omschrijving	Geactualiseerde Begroting 2018	Begroting 2019
Vaste loonkosten Veilig Thuis	€ 7.597.098	€ 8.804.417
Toelagen	€ 115.398	€ 133.908
Variabele vergoedingen	€ 40.142	€ 40.944
Opleiding en cursussen (individueel)	€ 68.374	€ 79.240
WKR via mijn pnet	€ 38.587	€ 44.777
Personeel	**€ 7.859.598**	**€ 9.103.285**

De geactualiseerde salariskosten voor 2018 bedragen op basis van 114,69 fte, € 7,9 miljoen. Voor 2019 bedragen de totale salariskosten (met een indexatie van 2%) € 9 miljoen. Daarnaast is het bedrag aan toelagen (in verband met onregelmatige werktijden) begroot op € 115.398 voor 2018 en € 133.908 voor 2019. De variabele vergoedingen en opleidingskosten (individueel) zijn begroot op basis van de [3]norm binnen de gemeente Amsterdam.

Materiële lasten

De materiële lasten zijn alle kosten die worden gemaakt voor de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden.

Omschrijving	Geactualiseerde Begroting 2018	Begroting 2019
Opleidingen (accreditaties en registraties)	€ 27.000	€ 47.000
ICT kosten KHONRAAD Software (tbv THV)	€ 43.512	€ 49.000
Inhuur personeel	€ 104.000	€ 171.000
ICT kosten door derden (incl hard-en software, data en telecommunicatie)	€ 72.200	€ 82.000
Uitbestede werkzaamheden (juridisch)	€ 6.285	€ 8.000
Uitbestede werkzaamheden (tolken en vertaalservice)	€ 14.988	€ 18.000
Leasekosten voertuigen (onderhoud, schade, brandstof, vergunningen)	€ 54.683	€ 75.000
Kantoorbenodigdheden (kantoorartikelen)	€ 3.288	€ 5.000
Voorlichting (Communicatie:relatiegeschenken, folders, drukwerk)	€ 12.183	€ 14.000
Preventie & Voorlichting	€ 71.800	€ 74.000
Abonnementen op media	€ 6.556	€ 14.000
Onderhoud gebouwen	€ 1.934	€ 3.000
Materiële kosten	**€ 418.429**	**€ 560.000**

De materiële lasten zijn als gevolgd van de toename in fte's voor 2018 geactualiseerd.
De totale geactualiseerde materiële lasten bedragen € 418.429. Voor 2019 zijn deze lasten begroot op € 560.000.

[3] Opleidingskosten € 350 per fte en variabele vergoedingen 0,09% van totale vaste loonkosten

Overhead

Omschrijving	Geactualiseerde Begroting 2018	Begroting 2019
Interne verrekening RVE/BC (I&A kosten van de GGD)	€ 252.710	€ 324.000
Interne verrekening RVE/BC (facilitair kosten van de GGD)	€ 3.384	€ 3.570
Interne verrekening RVE/BC (psychiater en BEG via MGGZ)	€ 52.416	€ 53.464
Interne verrekening RVE/BC Zorg Specifiek Ondersteuning (ZSO)	€ 378.711	€ 378.711
Doorbelaste KVS binnen RVE/BC (huisvestingskosten van de GGD)	€ 516.687	€ 599.184
Doorbelaste KVS binnen RVE/BC (overhead van de GGD)	€ 850.500	€ 1.006.950
Overhead	**€ 2.054.409**	**€ 2.365.879**

De overheadlasten betreffen de kosten voor de ondersteuning van Veilig Thuis door de afdeling Zorg Specifiek Ondersteuning (ZSO) en door de GGD op het gebied van automatisering, huisvesting, personele zaken, financiën en kwaliteit. De actualisatie 2018 bedraagt € 2.054.409 en de begroting 2019 bedraagt € 2.365.879. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Huisvestingskosten, begroot op € 516.687 voor 2018 en € 599.184 voor 2019.
- Interne Automatiseringskosten, begroot op € 252.710 en € 290.324.000 voor 2019.
- GGD Overhead, begroot op € 850.500 voor 2018 en € 1.006.950 voor 2019.

6. Bijlage 2

Meerjarenbegroting GR Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis en CSG)

Onderstaande begroting betreft de begrotingen van Veilig Thuis en Centrum Seksueel Geweld bij elkaar opgeteld.

Meerjarenbegroting

Omschrijving	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Personeel	**€ 9.155.134**	**€ 9.338.237**	**€ 9.525.002**
Materiële kosten	**€ 609.306**	**€ 621.492**	**€ 633.922**
Rentelasten en afschrijvingen	**€ 11.379**	**€ 11.607**	**€ 11.839**
Verdeling indirecte kosten	**€ 2.566.493**	**€ 2.617.823**	**€ 2.670.179**
TOTAAL UITGAVEN	**€ 12.342.311**	**€ 12.589.158**	**€ 12.840.941**
Bijdrage OJZ Preventie & Voorlichting	€ 73.236	€ 74.701	€ 76.195
Interne verrekening (Jeugd)			
Interne verrekening (Zorg)			
Interne verrekening Zorg tbv CSG	€ 301.768	€ 301.768	€ 301.768
Opbrengst producten (bijdrage regiogemeenten Amstelland)	€ 177.462	€ 181.011	€ 184.631
Bijdrage OJZ voor THV activiteiten	€ 161.000	€ 161.000	€ 161.000
Bijdrage THV Amstelland	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Bijdrage incidenteel			
Bijdrage GGD (Gemeentelijk Aandeel)	€ 8.333.192	€ 8.333.192	€ 8.333.192
Extra DUVO middelen	€ 3.246.437	€ 3.429.311	€ 3.934.189
Ontvangsten	**€ 12.313.095**	**€ 12.500.983**	**€ 13.010.975**
TOTAAL ONTVANGSTEN	**€ 12.313.095**	**€ 12.500.983**	**€ 13.010.975**
SALDO van baten en lasten (excl. mutaties reserves en voorzieningen)	**€ -29.217**	**€ -88.175**	**€ 170.034**
Baten uit voorz. frictiekn.van OJZ ivm overname personeel JBRA en Blijfgroep	€ 60.206	€ 44.880	€ 44.880
Mutaties in reserves en voorzieningen	**€ 60.206**	**€ 44.880**	**€ 44.880**
Ontrekking uit egalisatie reserve			
SALDO van baten en lasten (Incl. mutaties reserves en voorzieningen)	**€ 30.990**	**€ -43.295**	**€ 214.914**

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 104

Datum B&W-besluit 15 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder H. Raat

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
R.J. van der Laan
0205404220
r.j.van.der.laan@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op 6 juni 2017

Onderwerp

Jaarverslag 2017, geactualiseerde Begroting 2018 en Begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD Amsterdam-Amstelland (Veilig Thuis).

Gevraagd besluit

1. Het Jaarverslag 2017 voor kennisgeving aan te nemen en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 79.305,-.
2. Geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2018 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 88.699,-.
3. Geen zienswijze in te dienen op de begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2019 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 92.940,-.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland staat voor het stoppen en voorkomen van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en het duurzaam borgen van veiligheid voor alle betrokkenen, van jong tot oud.

Deze missie past binnen de ambities die de gemeente Amsterdam en de Amstelland gemeenten hebben geformuleerd in de Regioaanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2020, te weten: duur, ernst en recidive van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families nemen af meer kinderen kunnen geweldloos opgroeien.

In het bijgevoegde jaarverslag 2017 vindt u het totaal aantal meldingen en adviesaanvragen die bij Veilig Thuis zijn binnengekomen. Ongeveer 3% van advies aanvragen, 4 % van de meldingen met kinderen en 3 % van de meldingen zonder kinderen komen uit Amstelveen. Bij het afhandelen van de meldingen bestaan voor Amstelveen geen wachtlijsten.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland is hét Advies en Meldpunt voor iedereen (0-100 jaar) die te maken heeft met Huiselijk Geweld en Kindermishandeling of een vermoeden daarvan. Veilig Thuis adviseert, geeft voorlichting, onderzoekt, zet waar nodig vervolghulp in en monitort of de veiligheid duurzaam geborgd is. Zowel burgers als professionals kunnen terecht bij Veilig Thuis. Veilig Thuis is altijd bereikbaar: 24 uur per dag, 7 dagen per week. Veilig Thuis Amsterdam Amstelland werkt voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 1.

Aanleiding

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) 2015 legt het college van burgemeester en wethouders (B&W) de plicht op om een Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), met andere woorden een Veilig Thuis organisatie in te richten.
Per 1 januari 2017 is de bestuurlijke verantwoordelijkheid vastgelegd in een openbaar lichaam, gemeenschappelijke regeling, genaamd Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Amsterdam Amstelland. Dit lichaam bestaat uit zes leden, te weten de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het rechtsgebied van het lichaam omvat het grondgebied van de leden. Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) alsmede het Centrum voor Seksueel Geweld opgedragen aan de GGD Amsterdam.

Argumenten

De WMO (artikel 4.1.1) 2015 legt het college van B&W de plicht op om een AMHK, met andere woorden een Veilig Thuis organisatie in te richten. Veilig Thuis heeft de volgende wettelijke taken (artikel 4.1.1 lid 2 en lid 3):

a. het geven van advies en zo nodig het bieden van ondersteuning aan ieder die in verband met een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling om dit advies vraagt;
b. het fungeren als 24/7 meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
c. het naar aanleiding van een melding onderzoeken of daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
d. het beoordelen van de vraag of - en zo ja tot welke stappen de melding aanleiding geeft;
e. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen, van de melding, indien het belang van de betrokkene of de ernst van de situatie daartoe aanleiding geeft;
f. het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbescherming van een melding of (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling indien het belang van de betrokkene of de ernst van het feit daar aanleiding toe geeft;
g. indien het AMHK een verzoek tot onderzoek doet bij de raad voor de kinderbescherming, het in kennis stellen van het college van B&W;
h. het op de hoogte stellen van de melder van de stappen die naar aanleiding van zijn melding zijn ondernomen.

Naast de wettelijke taken voert Veilig Thuis ook nog een aantal niet-wettelijke taken uit:

1. het fungeren als meldpunt en spoeddienst bij crisissen waar jeugdigen bij betrokken zijn;
2. uitvoering geven aan algemene voorlichtings- en preventietaken over huiselijk geweld en kindermishandeling;
3. expertise inbrengen ten aanzien van ouderenmishandeling;
4. uitvoering geven aan taken ten behoeve van de Tijdelijke Huisverboden;
5. uitvoering geven aan cliëntparticipatie en cliënttevredenheidsmetingen ten aanzien van de eigen dienstverlening;
6. Uitvoering geven aan het bemiddelen bij aanvragen voor crisisbedden Jeugd.

Bij het uitvoeren van de bovenvermelde werkzaamheden wordt nauw samengewerkt met het sociaal team.

Naast de Veilig Thuis taken valt ook het Centrum Seksueel Geweld (CSG) binnen de gemeenschappelijke regeling. De slachtoffers van seksueel geweld kunnen zich melden bij CSG. Het CSG biedt hulpverlening en ondersteunt slachtoffers. Daarbij werkt het CSG, indien het slachtoffer dat wil, nauw samen met de zeden politie.

2017.
In 2017 zijn 4384 adviesvragen binnengekomen en 7541 meldingen waarvan 6016 van huishoudens met kinderen en 1525 van huishoudens zonder kinderen.
Het aantal adviesvragen in 2017 is met 7% gedaald ten opzichte van 2016. Het aantal meldingen is echter met 17% gestegen ten opzichte van 2016.

Instroom meldingen en adviezen in 2017

Instroom	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Adviezen	**1180**	**979**	**996**	**1229**	**4384**
Meldingen	**1700**	**1935**	**1852**	**2054**	**7541**
Huishouden zonder kinderen	*322*	*378*	*375*	*450*	*1525*
Huishouden met kinderen	*1378*	*1557*	*1477*	*1604*	*6016*

Ten opzichte van 2016 is er een forse verbetering gerealiseerd in het behalen van de wettelijke termijn van het triagebesluit, gemiddeld 94% in 2017 ten opzichte van 71% in 2016. De gemiddelde doorlooptijd van de triage bedroeg in het vierde kwartaal ruim één werkdag. Ook de doorlooptijden en de wachttijden op de uitdeellijst voor onderzoek laten een flinke daling zien. In het vierde kwartaal stond een melding gemiddeld elf dagen op de uitdeellijst. Dit is binnen de wettelijke termijn die de Inspectie Gezondheidszorg hanteert.

Financieel is 2017 met een plus van € 261.000,- afgesloten. Deze plus is grotendeels veroorzaakt door een eenmalige bijdrage van de gemeente Amsterdam voor het wegwerken van de wachtlijsten.

Actualisatie 2018.
Aanpassing van de begroting 2018 is nodig voor uitbreiding van de formatie bij Veilig Thuis om het huidige aantal binnenkomende meldingen en adviezen op te kunnen pakken en om de wachttijden op de norm te krijgen die de regio stelt. De huidige aantallen fte en benodigde verwachte aantallen fte voor de alle werkzaamheden (de wettelijke taken) die Veilig Thuis moet uitvoeren is niet in lijn met de begroting 2018 en daarom is uitbreiding nodig. Deze uitbreiding is onderbouwd met een formatie-kosten onderzoek plus een benchmark door het bureau Q consult. Daarnaast wordt op 1 januari 2019 de gewijzigde Wet Meldcode van kracht. Ook hiervoor is in 2018 (voorbereiding) en 2019 extra formatie nodig. De kosten stijgen hierdoor met € 1.700.000.- tot € 10.350.000.-. Hierbinnen valt ook de ondersteuning van de politie bij het opleggen van een huisverbod. Deze taak is voor de Amstelland gemeenten vanuit de gemeenschappelijke regeling openbare gezondheid Amstelland overgedragen aan Veilig Thuis.

De extra kosten kunnen gedekt wordt uit een extra middelen die het rijk ter beschikking heeft gesteld. Voor Amstelveen heeft de uitbreiding geen financiële consequenties.

Begroting 2019.
De begroting 2019 is ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2018 verhoogd met de nominale ontwikkeling. Daarnaast stijgen de kosten voor de ondersteuning zoals huisvesting en automatisering mee met de toename van het aantal medewerkers. De kosten komen daarmee op €12.040.543,-. Dit bedrag wordt gedekt uit de bijdrage van de deelnemende gemeenten en de rijksbijdrage (Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO) middelen). De bijdrage van Amstelveen neemt iets toe, met name door nominale ontwikkeling.

Kanttekeningen

Het takenpakket bestaat grotendeels uit wettelijke taken.

Financiën

Het overgrote deel van de kosten van Veilig thuis wordt gedekt door Rijksmiddelen, te weten de DUVO, dat aan centrumgemeenten wordt verstrekt
ten behoeve van regionale taken. Wat overblijft voor Amstelveen is een bijdrage van € 79.305,- voor 2017, € 88.699,- voor 2018 en € 92.940,- voor 2019.

Communicatie

n.v.t.

Procedure

Na behandeling in de raden wordt de begroting toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Noord Holland.

Bijlagen

Jaarverslag 2017 GR GGD Amsterdam-Amstelland.
Geactualiseerde begroting GR GGD Amsterdam-Amstelland 2018 en Begroting 2019.

De secretaris, De voorzitter,

De heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard	
	Gewijzigd aanvaard	
	Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Het Jaarverslag 2017 voor kennisgeving aan te nemen en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2017 van € 79.305,-.
2. Geen zienswijze in te dienen op de geactualiseerde begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2018 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2018 van € 88.699,-.

3. Geen zienswijze in te dienen op de begroting GR GGD Amsterdam Amstelland (Veilig Thuis) 2019 en in te stemmen met het vaststellen van de gemeentelijke bijdrage over 2019 van € 92.940,-.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	177
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.7
Omschrijving	Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Sinds 1 januari 2013 verzorgt het regionale samenwerkingsverband Gemeentebelastingen Amstelland de uitvoering van de Wet onroerende zaken, de heffing en invordering van gemeentelijke heffingen en belastingen voor Amstelveen en enkele omliggende gemeenten. De raad wordt gevraagd in te stemmen met directe toetreding van de gemeente Aalsmeer tot dit samenwerkingsverband, enkele kleine juridische wijzigingen en aansluiting op de Basisregistratie Personen.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 102

Datum B&W-besluit 21 mei 2018
Z-2018/023763

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Services

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
André Beukers/Vincent Roodenburg
4471/4779
a.beukers@amstelveen.nl
v.roodenburg@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Algemeen bestuur en middelen (ABM) 7 juni 2018

Onderwerp

Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland.

Gevraagd besluit

In te stemmen met de voorgelegde aangepaste Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Directe toetreding Aalsmeer tot de gemeenschappelijke regeling. Gemeentebelastingen Amstelland.
2. Een directe aansluiting op de BRP zodat zo efficiënt mogelijk kan worden gewerkt.
3. Overige kleinere juridische aanpassingen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Vaststelling van de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

n.v.t.

Aanleiding

1. De raad van Aalsmeer heeft verzocht of Aalsmeer rechtstreeks kan deelnemen in de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland.
2. Met een rechtstreekse aansluiting op de landelijke voorziening kunnen de mutaties vanuit de Basisregistratie Personen dagelijks worden verwerkt. Op dit moment worden door de deelnemende bestanden toegezonden die vervolgens handmatig verder moeten worden verwerkt. Hierdoor ontstaat vertraging in de verwerking van de persoonsgegevens.
3. Door een wetswijziging klopte een verwijzing naar artikel niet meer en zijn juridische verbeteringen toegevoegd.

Argumenten

1. Door de raad van Aalsmeer is verzocht rechtstreeks deel te nemen in de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland. Op dit moment neemt Aalsmeer indirect deel aan de belastingsamenwerking via de gemeenschappelijke regeling tussen Amstelveen en Aalsmeer. Hierdoor heeft de gemeenteraad geen rechtstreekse zeggenschap over de toetreding van nieuwe deelnemers. Met de rechtstreekse deelname komt Aalsmeer in dezelfde rechtspositie als

de overige deelnemers aan de belastingsamenwerking. Voor het overige volgen uit deze directe toetreding geen wijzigingen.
2. Met een rechtstreekse verbinding op de Basisregistratie Personen (BRP) wordt het proces van de verwerking van de persoonsgegevens zo efficiënt mogelijk ingericht.
3. Door een wetswijziging is een verwijzing in de gemeenschappelijke regeling niet meer correct. In art 3 diende daardoor niet meer te worden verwezen naar artikel 8 lid 3 maar naar artikel 8 lid 4. Daarnaast zijn een aantal kleinere technische toevoegingen gedaan, zoals: artikel 7 toevoeging van de belastingsoorten en een overgangsartikel waarmee de vorige gemeenschappelijke regelingen duidelijk worden ingetrokken.

Kanttekeningen

1. Met de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018 krijgt de gemeenteraad Aalsmeer dezelfde zeggenschap als de overige gemeenteraden.
2. Indien deze aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018 niet wordt geaccordeerd zal het toezichthoudend orgaan de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RiVG) geen toestemming verlenen voor een rechtstreekse aansluiting op de Basisregistratie Personen (BRP) en kan minder efficiënt worden gewerkt.

Financiën

De investeringen voor de aansluiting op de GBA Verstrekkingsvoorziening (GBA-V) worden binnen de exploitatie van Gemeentebelastingen Amstelland gedekt.

Communicatie

Publicatie staatsblad.
Gemeenteblad.

Procedure

n.v.t.

Bijlagen

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd, waarbij de ChristenUnie heeft aangegeven een stemverklaring te willen afleggen.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

In te stemmen met de voorgelegde Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, De Ronde Venen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft,

Overwegende dat

samenwerking op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen duidelijk meerwaarde biedt;

de raden van Aalsmeer, Amstelveen, De Ronde Venen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn voor het treffen van deze gemeenschappelijke regeling toestemming hebben verleend, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Gelet op

hoofdstuk I van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

artikel 232, tweede lid, van de Gemeentewet;

artikel 30, zevende lid, van de Wet waardering onroerende zaken;

afdeling 10.1.1 en 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluiten

de navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

de **Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland**.

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

a. ambtenaren:	ambtenaren, als bedoeld in artikel 1 van de Ambtenarenwet of artikel 4 van de Gemeentewet;
b. belastingambtenaar:	de ambtenaar van de gastheergemeente, als bedoeld in artikel 232, tweede lid onder *c*, en artikel 231, tweede lid onder *d*, van de Gemeentewet;
c. belastingdeurwaarder:	de ambtenaar van de gastheergemeente, als bedoeld in artikel 232, tweede lid onder *d*, en artikel 231, tweede lid onder *e*, van de Gemeentewet;
d. belastingverordeningen:	de verordeningen van de gastgemeenten tot heffing en invordering van belastingen als bedoeld in artikel 216 van de Gemeentewet;
e. college:	het college van burgemeester en wethouders;
f. gastgemeenten:	de gemeenten Aalsmeer, De Ronde Venen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn;
g. gastheergemeente:	de gemeente Amstelveen;

h. gemeenten:	de gastheergemeente en de gastgemeente gezamenlijk;
i. heffingsambtenaar:	de ambtenaar van de gastheergemeente, als bedoeld in artikel 232, tweede lid onder *a*, en artikel 231, tweede lid onder *b* van de Gemeentewet en als bedoeld in artikel 30, zevende lid, en artikel 1, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken;
j. invorderingsambtenaar:	de ambtenaar van de gastheergemeente, als bedoeld in artikel 232, tweede lid, onder *b* en artikel 231, tweede lid, onder *c,* van de Gemeentewet;
k. kwijtscheldingsregels:	de door de raden van de gemeenten vastgestelde regels als bedoeld in artikel 255, derde en vierde lid, van de Gemeentewet;
l. nadere regels:	nadere regels ter uitvoering van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, van de Invorderingswet 1990 en van de belastingverordeningen; en
m. regeling:	de Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland.

Artikel 2: Belang

De regeling wordt getroffen ten behoeve van het vormen van een gemeenschappelijke ambtelijke belastingorganisatie die belast is met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen alsmede de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken voor zover het de gastgemeenten betreft.

Hoofdstuk 2: Gastheerconstructie

§2.1 Algemeen

Artikel 3: Gastheergemeente

De gemeente Amstelveen wordt aangewezen als centrumgemeente, bedoeld in artikel 8, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

§2.2 Bevoegdheden

Artikel 4: Mandaat collegebevoegdheden

1. Het college van de gastheergemeente wordt mandaat verleend om namens de colleges van de gastgemeenten alle besluiten te nemen ter uitvoering van de artikelen 230 tot en met 257 van de Gemeentewet in samenhang met de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990 en de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Wet waardering onroerende zaken en de door de raden van de gastgemeenten vastgestelde belastingverordeningen , voor zover deze besluiten betrekking hebben op belastingen waarvan de heffing of invordering krachtens artikel 7 van deze regeling, is overgedragen aan de ambtenaren van de gastheergemeente.

2. Het college van de gastheergemeente wordt mandaat verleend om namens de colleges van de gastgemeenten alle feitelijke handelingen en rechtshandelingen te verrichten ter voorbereiding en uitvoering van de beslissingen van de colleges van de gastgemeenten als bedoeld in het eerste lid.

3. De bevoegdheid te beslissen op bezwaarschriften tegen besluiten als bedoeld in het eerste en het tweede lid wordt niet opgedragen aan het college van de gastheergemeente. Het college van de gastheergemeente kan wel namens de colleges van de gastgemeenten alle handelingen ter voorbereiding van de beslissing op bezwaar verrichten.

4. Ten aanzien van de bevoegdheden die in dit artikel in mandaat worden opgedragen aan het college van de gastheergemeente, kan dit college ondermandaat verlenen aan ambtenaren van de gastheergemeente.

Artikel 5: Overgedragen collegebevoegdheden

Het college van de gastheergemeente kan bepalen dat voor de toezending of uitreiking van aanslagbiljetten ingevolge artikel 8, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 voor de in artikel 232, tweede lid onder *b*, bedoelde ambtenaar een andere ambtenaar van de gastheergemeente in de plaats treedt.

Artikel 6: Ambtelijke bevoegdheden

1. De colleges van de gastgemeenten wijzen, met inachtneming van artikel 232, tweede lid onder *a* Gemeentewet en artikel 30, zevende lid, van de Wet waardering onroerende zaken de door de gastheergemeente aangewezen heffingsambtenaar aan als heffingsambtenaar van hun gemeente.

2. De colleges van de gastgemeenten wijzen, met inachtneming van artikel 232, tweede lid onder *b* Gemeentewet de door de gastheergemeente aangewezen invorderingsambtenaar aan als invorderingsambtenaar van hun gemeente.

3. De colleges van de gastgemeenten wijzen, met inachtneming van artikel 232, tweede lid onder *c* Gemeentewet de door de gastheergemeente aangewezen belastingambtenaren aan als belastingambtenaren van hun gemeente.

4. De colleges van de gastgemeenten wijzen, met inachtneming van artikel 232, tweede lid onder *d* Gemeentewet de door de gastheergemeente aangewezen belastingdeurwaarder aan als belastingambtenaar van hun gemeente.

5. Dit artikel is slechts van toepassing op de heffing en invordering van belastingen zoals die in de dienstverleningsovereenkomst, bedoeld in artikel 7, zijn opgenomen.

Artikel 7: Overdracht uitvoering gemeentelijke belastingen

Door de gastheer gemeente worden op het moment van het aangaan van deze vernieuwde gemeenschappelijke regeling onderstaande belastingen, alsmede de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken, uitgevoerd voor zover de uitvoering is overgedragen of niet is ingetrokken. Door de gastheergemeente wordt een laatste stand van zaken vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst met de deelnemende gemeenten en wordt daarin aangeven welke belastingen door de gastheergemeente worden uitgevoerd.

de heffing en invordering van:

a.	de onroerende-zaakbelastingen	artikel 220 Gemeentewet;
b.	de hondenbelasting	artikel 226 Gemeentewet;
c.	de rioolheffing	artikel 228a Gemeentewet;
d.	de afvalstoffenheffing bedoeld in artikel 15.33 Wet milieubeheer;	
e.	de roerende-zaakbelasting	artikel 221 Gemeentewet;
f.	de baatbelasting	artikel 222 Gemeentewet;

g.	de forensenbelasting	artikel 223 Gemeentewet;
h.	de toeristenbelasting	artikel 224 Gemeentewet;
i.	de watertoeristenbelasting	artikel 224 Gemeentewet;
j.	de reclamebelasting	artikel 227 Gemeentewet;
k.	de precariobelasting	artikel 228 Gemeentewet;
l.	de grafrechten	artikel 229 Gemeentewet;
m.	de BIZ-bijdrage	artikel 1 Wet op de bedrijveninvesteringszones
n.	de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;	

Artikel 8: Dienstverleningsovereenkomst

In de dienstverleningsovereenkomst, te sluiten door de colleges van de gemeenten, wordt nadere uitwerking gegeven aan deze regeling. In de dienstverleningsovereenkomst worden in ieder geval geregeld:

a. de te heffen en in te vorderen belastingen;

b. de uitvoeringskaders;

c. de kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door de gastheergemeente moet voldoen;

d. de verplichtingen tussen de colleges van de gemeenten, en

e. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de informatieplichten, bedoeld in paragraaf 2.3.

§2.3 Informatievoorziening

Artikel 9: Informatievoorziening door gastgemeente

De colleges van de gastgemeenten geven het college van de gastheergemeente alle inlichtingen die het college of een ambtenaar van de gastheergemeente voor de uitoefening van zijn taken, bedoeld in de artikelen 4, 5 en 6 nodig heeft.

Artikel 10: Informatievoorziening colleges

1. Het college van de gastheergemeente geeft de colleges van de gastgemeenten schriftelijk de door een of meer leden van de colleges van de gastgemeenten gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.

2. Het college van de gastheergemeente geeft de colleges van de gastgemeenten alle inlichtingen die de colleges van de gastgemeenten voor de uitoefening van hun taken nodig hebben.

3. Het college van de gastheergemeente geeft de colleges van de gastgemeenten vooraf inlichtingen over de uitoefening van bevoegdheden, indien een college van een gastgemeente daarom verzoekt of indien de uitoefening ingrijpende gevolgen kan hebben voor een van de gastgemeenten. In het laatste geval neemt het college van de gastheergemeente geen besluit dan nadat het college van de betreffende gastgemeente in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college van de gastheergemeente te brengen.

Artikel 11: Ambtelijke informatievoorziening

De ambtenaren van de gastheergemeente geven de colleges en de ambtenaren van de gastgemeenten alle door hen gevraagde inlichtingen omtrent de uitoefening van de hen opgedragen taken en bevoegdheden voor zover deze een van de gastgemeenten

betreffen en onverminderd de verantwoordelijkheden van het college van de gastheergemeente krachtens de wet of deze regeling.

Artikel 12: Overige informatievoorziening

1. De rekenkamers van de gastgemeenten zijn bevoegd alle documenten die berusten bij het gemeentebestuur van de gastheergemeente te onderzoeken voor zover zij dat ter vervulling van hun taak als bedoeld in artikel 182, eerste lid, van de Gemeentewet nodig achten.

2. Het gemeentebestuur van de gastheergemeente verstrekt desgevraagd alle inlichtingen die de rekenkamer van een gastgemeente ter vervulling van haar taak als bedoeld in artikel 182, eerste lid, van de Gemeentewet nodig acht.

3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op de uitvoering van de rekenkamerfunctie, wanneer de raad van een gastgemeente overeenkomstig artikel 81oa van de Gemeentewet op een andere wijze heeft voorzien in de uitoefening van de rekenkamerfunctie.

4. De artikelen 155a tot en met 155e zijn van overeenkomstige toepassing op ambtenaren of gewezen ambtenaren werkzaam door of vanwege het gemeentebestuur van de gastheergemeente aangesteld of daaraan ondergeschikt, wanneer de raad van een gastgemeente besluit een onderzoek in te stellen, als bedoeld in artikel 155a, eerste lid, van de Gemeentewet.

Hoofdstuk 3: Uitvoering ambtelijke bevoegdheden

Artikel 13: Heffingsambtenaar

1. De heffingsambtenaar heeft de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken zijn toegekend aan de inspecteur, respectievelijk de ambtenaar belast met de heffing van de gemeenten.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in het eerste lid neemt de heffingsambtenaar de nadere regels van het college van de betreffende gastgemeente in acht en houdt hij rekening met de beleidsregels die dat college heeft geformuleerd ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 14: Invorderingsambtenaar

1. De invorderingsambtenaar heeft de bevoegdheden en verplichtingen die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet en de Wet milieubeheer zijn toegekend aan de ontvanger, respectievelijk de ambtenaar belast met de invordering van de gemeenten.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in het eerste lid neemt de invorderingsambtenaar de kwijtscheldingsregels van de desbetreffende gastgemeente en de nadere regels van het college van desbetreffende gastgemeente in acht, alsmede houdt hij rekening met de beleidsregels die dat college heeft geformuleerd ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 15: Belastingambtenaren

1. De belastingambtenaar oefent de bevoegdheden en verplichtingen uit die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet, de Wet milieubeheer en de Wet waardering onroerende zaken zijn toegekend aan de ambtenaren van de Rijksbelastingdienst, respectievelijk de ambtenaar belast met de heffing of invordering van de gemeenten als bedoeld in artikel 231, tweede lid onder *d*, van de Gemeentewet.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in het eerste lid neemt de belastingambtenaar de nadere regels van het college van de desbetreffende gastgemeente in acht, alsmede houdt hij rekening met de beleidsregels van dat college ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Artikel 16: Belastingdeurwaarder

1. De belastingdeurwaarder oefent de bevoegdheden en verplichtingen uit die bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Invorderingswet 1990, de Kostenwet invordering rijksbelastingen, de Gemeentewet en de Wet milieubeheer zijn toegekend aan de belastingdeurwaarder.

2. Bij de uitoefening van de bevoegdheden als bedoeld in het eerste lid neemt de belastingdeurwaarder de nadere regels van het college van de desbetreffende gastgemeente in acht en houdt hij rekening met de beleidsregels die dat college heeft geformuleerd ter zake van de uitoefening van zijn bevoegdheid.

Hoofdstuk 4: Financiering

Artikel 17: Kostenverdeelsleutel

1. De gastheergemeente en de gastgemeenten betalen een vast bedrag per inwoner per jaar.

2. De bijdrage van de gastgemeenten, als bedoeld in het eerste lid, wordt met vijf procent verhoogd om de gastheergemeente te compenseren voor haar vaste kosten.

Artikel 18: Begroting

1. Voor 1 april van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting geldt, wordt een begroting opgesteld die moet worden vastgesteld door de colleges van de gemeenten.

2. In de begroting wordt het bedrag vastgesteld dat voor het betreffende jaar per inwoner moet worden betaald.

3. De begroting dient als basis voor de afspraken te maken in de dienstverleningsovereenkomst, bedoeld in artikel 8.

Hoofdstuk 5: Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing

Artikel 19: Wijziging van de regeling

1. Een of meerderde colleges van de gemeenten kunnen een voorstel tot wijziging van de regeling indienen bij de colleges van de overige gemeenten.

2. Deze regeling kan door de colleges van de gemeenten worden gewijzigd, nadat zij hiertoe onderling overeenstemming hebben bereikt.

3. De colleges van de gemeenten besluiten omtrent de voorgestelde wijziging niet dan nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun raden, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

4. Een wijziging van de regeling is tot stand gekomen wanneer de colleges van de gemeenten op de wijze als vermeld in het tweede lid hiermee hebben ingestemd.

5. De wijziging van de regeling treedt, tenzij anders bepaald, in werking op de dag volgend op die waarop de wijziging door de colleges van de gemeenten is bekendgemaakt.

6. Artikel 24 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 20: Toetreding

1. Een college, niet zijnde een college van de gemeenten, kan een verzoek tot toetreding richten aan het college van de gastheergemeente.

2. Het college van de gastheergemeente zendt het verzoek, als bedoeld in het eerste lid, aan de colleges van de gastgemeenten.

3. Toetreding geschiedt nadat de colleges van de gemeenten met het verzoekende college, bedoeld in het eerste lid, overeenstemming hebben bereikt over de voorwaarden voor toetreding.

4. De colleges van de gemeenten, alsmede het verzoekende college, als bedoeld in het eerste lid, besluiten omtrent de voorgestelde toetreding niet dan nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun raden, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

5. De toetreding tot de regeling geschiedt, tenzij anders bepaald, per 1 januari van het kalenderjaar volgend op het besluit tot toetreding en de bekendmaking daarvan door de colleges van de gemeenten, alsmede het verzoekende college, als bedoeld in het eerste lid.

6. Artikel 24 van deze regeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21: Uittreding

1. Een college van een gastgemeente kan een verzoek tot uittreding uit de regeling indienen bij het college van de gastheergemeente.

2. Het college van de gastheergemeente zendt het verzoek, als bedoeld in het eerste lid, aan de colleges van de gastgemeenten.

3. Uittreding geschiedt nadat de colleges van de gemeenten overeenstemming hebben bereikt over de voorwaarden voor uittreding.

4. De colleges van de gemeenten, alsmede het verzoekende college, als bedoeld in het eerste lid, besluiten omtrent de voorgestelde uittreding niet dan nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun raden, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

5. De uittreding uit de regeling geschiedt, tenzij anders bepaald, per 1 januari van het kalenderjaar volgend op het besluit tot uittreding en de bekendmaking daarvan door de

colleges van de gemeenten. Tussen het besluit tot uittreding en de feitelijke uittreding moeten ten minste zes maanden gelegen zijn.

6. Artikel 24 van deze regeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22: Opheffing

1. Deze regeling wordt opgeheven bij gelijkluidend besluit van de colleges van de gemeenten.

2. Opheffing is behoudens bijzondere omstandigheden niet mogelijk in de eerste vijf jaar na het treffen van deze regeling. Van bijzondere omstandigheden is slechts sprake als hierover tussen de colleges van de gemeenten overeenstemming bestaat.

3. Indien een besluit tot opheffing, bedoeld in het eerste lid, wordt genomen, geven de colleges van de gemeenten gezamenlijk een onafhankelijke registeraccountant opdracht om een opheffingsplan op te stellen.

4. Het opheffingsplan, bedoeld in het derde lid, voorziet in ieder geval in de verplichtingen van de gastgemeenten tot deelneming in de financiële en in de personele gevolgen van de opheffing.

5. Het college van de gastheergemeente is belast met de uitvoering van het opheffingsplan, bedoeld in het derde lid.

6. Een besluit tot uittreding door het college van de gastheergemeente leidt tot opheffing van de regeling. Het tweede tot en met het vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 6: Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 23: Duur van de regeling

De regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd.

Artikel 24: Inzending regeling

Het college van de gastheergemeente is belast met de inzending van deze regeling aan gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland en aan gedeputeerde staten van de provincie Utrecht.

Artikel 25: Evaluatie

Deze regeling, alsmede de dienstverleningsovereenkomst(en) bedoeld in artikel 8, en de uitvoering van deze regeling worden 2 jaarlijks geëvalueerd. Het eerst volgende moment vind plaats voor 1 juli 2019 de evaluaties hierna vinden 2 jaarlijks aansluitend voor 1 juli van dat betreffende jaar plaats.

Artikel 26: Overgangsrecht

Deze regeling vervangt eerdere Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland op het moment van de inwerkingtreding van de Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018 zoals vastgesteld in artikel 26 van deze regeling. De oude regelingen blijven van toepassing op de periode voor de datum van inwerkingtreding van deze regeling.

Artikel 27: Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de eerste dag van de maand, volgend op de dag waarop het college van de gastheergemeente de regeling heeft bekendgemaakt door kennisgeving van de inhoud in de Staatscourant, doch niet eerder dan op 01 juli 2018.

Artikel 28: Citeerwijze

Deze regeling wordt aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

Aldus besloten door de gemeenten:

Aalsmeer, datum …….	de burgemeester, ……	de secretaris, …..….
Amstelveen, datum ……	de burgemeester, …….	de secretaris, ……...
De Ronde Venen, datum ……	de burgemeester, ……..	de secretaris, ……...
Diemen, datum ……..….	de burgemeester, ……	de secretaris, ……..….
Ouder-Amstel, datum ……	de burgemeester, ……	de secretaris, …….....
Uithoorn, datum ……..….	de burgemeester, ……	de secretaris, ……...

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 102

Datum B&W-besluit 21 mei 2018
Z-2018/023763

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Services

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
André Beukers/Vincent Roodenburg
4471/4779
a.beukers@amstelveen.nl
v.roodenburg@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Algemeen bestuur en middelen (ABM)
op 7 juni 2018

Onderwerp

Aanpassingen Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland.

Gevraagd besluit

In te stemmen met de voorgelegde aangepaste Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

1. Directe toetreding Aalsmeer tot de gemeenschappelijke regeling. Gemeentebelastingen Amstelland.
2. Een directe aansluiting op de BRP zodat zo efficiënt mogelijk kan worden gewerkt.
3. Overige kleinere juridische aanpassingen.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Vaststelling van de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

n.v.t.

Aanleiding

1. De raad van Aalsmeer heeft verzocht of Aalsmeer rechtstreeks kan deelnemen in de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland.
2. Met een rechtstreekse aansluiting op de landelijke voorziening kunnen de mutaties vanuit de Basisregistratie Personen dagelijks worden verwerkt. Op dit moment worden door de deelnemende bestanden toegezonden die vervolgens handmatig verder moeten worden verwerkt. Hierdoor ontstaat vertraging in de verwerking van de persoonsgegevens.
3. Door een wetswijziging klopte een verwijzing naar artikel niet meer en zijn juridische verbeteringen toegevoegd.

Argumenten

1. Door de raad van Aalsmeer is verzocht rechtstreeks deel te nemen in de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland. Op dit moment neemt Aalsmeer indirect deel aan de belastingsamenwerking via de gemeenschappelijke regeling tussen Amstelveen en Aalsmeer. Hierdoor heeft de gemeenteraad geen rechtstreekse zeggenschap over de toetreding van nieuwe deelnemers. Met de rechtstreekse deelname komt Aalsmeer in dezelfde rechtspositie als

de overige deelnemers aan de belastingsamenwerking. Voor het overige volgen uit deze directe toetreding geen wijzigingen.
2. Met een rechtstreekse verbinding op de Basisregistratie Personen (BRP) wordt het proces van de verwerking van de persoonsgegevens zo efficiënt mogelijk ingericht.
3. Door een wetswijziging is een verwijzing in de gemeenschappelijke regeling niet meer correct. In art 3 diende daardoor niet meer te worden verwezen naar artikel 8 lid 3 maar naar artikel 8 lid 4. Daarnaast zijn een aantal kleinere technische toevoegingen gedaan, zoals: artikel 7 toevoeging van de belastingsoorten en een overgangsartikel waarmee de vorige gemeenschappelijke regelingen duidelijk worden ingetrokken.

Kanttekeningen

1. Met de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018 krijgt de gemeenteraad Aalsmeer dezelfde zeggenschap als de overige gemeenteraden.
2. Indien deze aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018 niet wordt geaccordeerd zal het toezichthoudend orgaan de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RiVG) geen toestemming verlenen voor een rechtstreekse aansluiting op de Basisregistratie Personen (BRP) en kan minder efficiënt worden gewerkt.

Financiën

De investeringen voor de aansluiting op de GBA Verstrekkingsvoorziening (GBA-V) worden binnen de exploitatie van Gemeentebelastingen Amstelland gedekt.

Communicatie

Publicatie staatsblad.
Gemeenteblad.

Procedure

n.v.t.

Bijlagen

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd, waarbij de ChristenUnie heeft aangegeven een stemverklaring te willen afleggen.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

In te stemmen met de voorgelegde Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Amstelland 2018.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	151
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.8
Omschrijving	Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert voor Amstelveen taken uit in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Wet milieubeheer en het Besluit bodemkwaliteit. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om zich uit te spreken over de financiële stukken van dit samenwerkingsverband voordat deze definitief worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 101

Datum B&W-besluit 15 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Veiligheid en Handhaving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
G. Zweers
020-5404434
g.zweers@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Algemeen bestuur en middelen (ABM) 7 juni2018

Onderwerp

Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG).

Gevraagd besluit

In te stemmen met:
1. geen zienswijze in te dienen omtrent de Eindrapportage 2017 jaarverslag en –rekening OD NZKG en de voorgestelde besteding van het positieve jaarresultaat.
2. Geen zienswijze in te dienen omtrent de Meerjarenbegroting 2019-2022.
3. De begroting vanaf 2019 structureel met €27.000,- te verhogen conform de Meerjarenbegroting 2019-2022 van de OD NZKG via de Perspectiefnota 2019.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Amstelveen neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling OD NZKG. Het betreft hier de wettelijke basistaken op het gebied van:
1. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)/Wet Milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en besluiten).
2. Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving).

Daarnaast voert de OD NZKG enkele plustaken uit (zoals bijvoorbeeld piketdiensten), taken waarvoor binnen onze eigen organisatie geen expertise of capaciteit voorhanden is.
De uit te voeren werkzaamheden worden vanaf 2017 jaarlijks in een Uitvoeringsovereenkomst vastgelegd op basis van de afspraken rond het Prestatiegericht Financieren. Het totaal van deze uitbesteding is ongeveer 0,4% van de totale jaarlijkse begroting van de Omgevingsdienst (€ 45 miljoen).

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De behandeling van de Meerjarenbegroting 2019-2022 en de Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening (inclusief de voorgestelde besteding van het positieve jaarresultaat) van de OD NZKG in de raad dient ervoor om een eventuele zienswijze aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de OD NZKG kenbaar te maken indien daar voor de raad aanleiding toe is. Voorgesteld wordt aan de Raad voor beiden geen zienswijze in te dienen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

4 Openbare Ruimte.

Aanleiding

Amstelveen neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling OD NZKG, voor het deel van de verplichte wettelijke basistaken. Hiervoor wordt er jaarlijks een Uitvoeringsovereenkomst afgesloten. In deze gemeenschappelijke regeling nemen, naast Amstelveen, ook Aalsmeer, Amsterdam, Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel, Haarlemmermeer, Zaanstad en Provincie Noord-Holland deel.
Aan gemeente Amstelveen wordt gevraagd kennis te nemen van de Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 van de OD NZKG om eventueel gebruik te maken van hun recht om zienswijzen in te dienen. Een zienswijze kan ingediend worden indien de raad het, op onderdelen, niet eens is met hetgeen staat in de Jaarrekening en/of de Meerjarenbegroting. De zienswijze wordt meegenomen in het uiteindelijk oordeel en verantwoording van het Algemeen Bestuur (AB) van de OD NZKG over zijn eigen ingebrachte stukken.

Argumenten

Algemeen:
In 2017 is de OD NZKG begonnen met het rapporteren van de geleverde prestaties op basis van de afgesproken Uitvoeringsovereenkomst (UVO). Deze UVO is voor het eerst dit jaar gebaseerd op de taken en gewenste inzet middels het Prestatiegericht Financieren (PGF). Gedurende dit jaar zijn reeds enkele onduidelijkheden opgelost en noodzakelijke aanpassingen aan het PGF uitgevoerd. Begin 2019 zal na evaluatie van het totaal aan PGF afspraken, er volledige duidelijkheid zijn.

Ten aanzien van de gevraagde besluiten.

1.1 De jaarrekening is voor het eerst opgesteld conform het PGF. Dit betekent dat voor het eerst afgerekend wordt op basis van prestaties. Bestuurlijk is afgesproken om twee jaar de tijd te nemen om de ontwikkelde kengetallen en het kwaliteitsniveau te toetsen aan de praktijk voordat ze voor langere periode bestuurlijk worden vastgelegd.
De Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening laat een positief saldo zien van € 1,7 miljoen. De financiële positie van de OD NZKG is gedegen en het weerstandsniveau is op peil. De eindafrekening met Amstelveen komt overeen met de gegevens in de jaarrekening. Ook heeft de accountant een goedkeurende verklaring over de jaarrekening afgegeven. De Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening geeft geen aanleiding tot het opstellen van wijzigingsvoorstellen. Voorgesteld wordt aan de raad om met de Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening in te stemmen.

1.2 Het jaarresultaat is € 1,7 miljoen positief. Aangezien de Amstelveense bijdrage is gebaseerd op 0,4% van de begroting, is het Amstelveense aandeel hierin € 6.800,-.

Het voorstel is om het positieve jaarresultaat van € 1,7 miljoen als volgt in te zetten:

a. Een bestemmingsreserve van € 420.000,- te vormen in verband met de kosten in 2018 van externe inhuur voor het validatieproces PGF.
b. Een bestemmingsreserve te vormen van € 100.000,- voor de noodzakelijke kosten voor het programma Koersen op de Toekomst.
c. Met het resterende bedrag van € 1.139.000,- (gedeeltelijk) de inrichtingskosten terug te betalen aan de founding fathers (Amsterdam, Haarlemmermeer, Zaanstad en Provincie Noord-Holland) conform de afspraken uit het bedrijfsplan en het besluit van 7 juli 2017 om de toekomstige resultaten te gebruiken voor de terugbetaling.

ad a.: Gedurende 2017 en 2018 wordt er getoetst of de kengetallen en het kwaliteitsniveau overeenkomen met de wettelijke standaarden en de landelijk gangbare werkwijzen. Bij de implementatie in 2017 zijn er geen afspraken gemaakt over de kosten van deze validatie. Afgesproken is dat de kosten gemaakt door eigen medewerkers door de Omgevingsdienst worden gefinancierd. Voorgesteld wordt de kosten voor externe inhuur (onder andere een projectleider en ondersteuning) te financieren uit het jaarresultaat en een bestemmingsreserve hiervoor in te stellen van € 420.000,-. De kosten voor externe inhuur die in 2017 zijn gemaakt

(€ 380.000,-) zijn door de OD NZKG zelf gefinancierd, echter men verwacht dat hiervoor in 2018 de financiële ruimte niet meer aanwezig is.

ad b.: Het programma Koersen op de Toekomst betreft een doorontwikkeling naar een toekomstbestendige organisatie. Het gaat hierbij om een gezonde span of control, ontwikkeling integraal management en een kleinere directiestructuur. De structurele kosten worden binnen de eigen organisatie opgelost. Voor de extern ingehuurde begeleiding wordt een bestemmingsreserve van € 100.000,- in gesteld.

ad c.: In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2017 is besloten om een deel van het resultaat jaarrekening 2016 (en toekomstige positieve jaarrekeningen) in te zetten voor terugbetaling van de oprichtingskosten en de entreefees. In 2017 is de entreefee van € 5.000,- reeds aan Amstelveen terug betaald. De Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening geeft aanleiding om wederom (een deel van) de oprichtingskosten aan de founding fathers terug te betalen.

De voorgestelde vorming van de bestemmingsreserves a. en b. betreffen incidentele kosten. Alle overige kosten worden door de eigen organisatie gefinancierd. Aangezien de verwachting is dat ook de extra kosten voor toekomstige organisatievernieuwing niet meer gedragen kunnen worden, is het voorstel om een structureel flex-budget op te nemen vanaf 2019 (zie 2.1).
De besteding van het resultaat geeft geen aanleiding tot het opstellen van wijzigingsvoorstellen. Voorgesteld wordt aan de raad om met de voorgestelde bestedingen in te stemmen.

2.1 Aan de start van het vijfde jaar laat de OD NZKG een gezonde, stabiele financiële positie zien. De huidige meerjarenbegroting is gebaseerd op de PGF (prestatiegericht financieren) afspraken vervat in de Uitvoeringsovereenkomst 2018. In de toekomst kunnen hierin wijzigingen optreden indien het takenpakket en/of de aantallen veranderen. De onderliggende productie-kengetallen worden eind 2018 gevalideerd. Deze kunnen begin 2019 mogelijk leiden tot een aanpassing van de meerjarenbegroting 2019 en verder.
Het DB heeft op 28 maart 2018 besloten om voor de financiering van de noodzakelijke veranderingen, waarmee de organisatie telkens kan blijven vernieuwen, jaarlijks een structureel flex-budget van € 200.000,- in de Meerjarenbegroting 2019-2022 op te nemen. Hiervoor worden vanaf 2019 de uurtarieven met € 0,40 cent verhoogd. De uitwerking van dit besluit kon niet meer opgenomen worden in de financiële tabellen en is daarom als addendum toegevoegd. De Amstelveense bijdrage hiervoor betreft € 800,-. De Meerjarenbegroting 2019-2022 geeft thans geen aanleiding tot het opstellen van wijzigingsvoorstellen. Voorgesteld wordt aan de raad om met de Meerjarenbegroting 2019-2020 in te stemmen.

Kanttekeningen

1.1 Door het aantrekken van de economie is het aantal aanvragen en activiteiten steeds verder toegenomen. Daardoor is de OD NZKG in de afgelopen jaren al flink gegroeid. Tegelijk is de arbeidsmarkt krap. Met name op het gebied van specialistische kennis is een tekort aan capaciteit en de inhuur van (tijdelijke) capaciteit wordt ook steeds moeilijker. Hierdoor zijn de capaciteitslasten ook lager uitgevallen, hetgeen een deel van het positieve resultaat verklaart. De krapte heeft geleid tot een andere, meer risico gestuurde uitvoer van de taken. In 2018 en verder zullen er initiatieven worden ontwikkeld om het capaciteitsprobleem op te lossen.

2.1 Eind 2018 wordt de nieuwe financieringsmethodiek gevalideerd. Dit kan begin 2019 leiden tot een aanpassing van de meerjarenbegroting 2019 en verder.

2.2 Voor de financiering van noodzakelijke veranderingen, waarmee de organisatie telkens kan blijven vernieuwen, heeft het DB besloten om jaarlijks een structureel flex-budget van € 200.000,- in de meerjarenbegroting 2019-2022 op te nemen. De hiermee samenhangende ophoging van het uurtarief met € 0,40 is nog niet verwerkt in de Meerjarenbegroting 2019-2022. Voor Amstelveen betekent dit een extra bijdrage van € 800,-.

Financiën

Met ingang van 2019 wordt gevraagd de Amstelveense begroting structureel met € 27.000,- te verhogen (van € 143.000,- naar € 170.000,-) conform de Meerjarenbegroting 2019 en verder. Deze budgetophoging is gebaseerd op een combinatie van de invoering PGF, kleine mutaties in het bedrijvenbestand en de invoering van een 24/7 piketdienst voor de milieu- en bouwtaken.

Communicatie

Het besluit van de Raad zal zo snel mogelijk gecommuniceerd worden aan het DB van de OD NZKG. Het DB zal het raadsbesluit aan het AB kenbaar maken. Het AB stelt in zijn vergadering op 6 juli 2018 de Eindrapportage Jaarverslag en -rekening 2017 en de Meerjarenbegroting 2019-2022 vast.

Procedure

De bijlagen zijn ter inzage gelegd na ontvangst door het DB van de OD NZKG. (conform artikel 50 lid 2 Wet Gemeenschappelijke Regelingen en artikel 190, leden 2 en 3 Gemeentewet).

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief.
2. Eindrapportage 2017 jaarverslag en –rekening.
3. Meerjarenbegroting 2019-2022.

De secretaris,	De voorzitter,
de heer drs. H.H. Winthorst	de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het raadsvoorstel niet besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Geen zienswijze in te dienen omtrent de Eindrapportage 2017 jaarverslag en –rekening OD NZKG en de voorgestelde besteding van het positieve jaarresultaat.
2. Geen zienswijze in te dienen omtrent de Meerjarenbegroting 2019-2022.

3. De begroting vanaf 2019 structureel met €27.000,- te verhogen conform de Meerjarenbegroting 2019-2022 van de OD NZKG via de Perspectiefnota 2019

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Omgevingsdienst NZKG

Bezoekadres
Ebbehout 31
1507 EA ZAANDAM

Postadres
Postbus 209
1500 EE ZAANDAM

info@odnzkg.nl
www.odnzkg.nl

POSTBUS 209, 1500 EE ZAANDAM

Aan de leden van het Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Betreft: Jaarstukken 2017 en Begroting 2019 en Meerjarenraming 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Uw contactpersoon
Bert Veraa

Doorkiesnummer
06-38 01 08 33

Verzenddatum

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Uiterlijk 15 juli 2018 moeten de jaarstukken over 2017 en de begroting 2019 en meerjarenraming 2019-2022 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) ingediend worden bij de toezichthouder (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). Bijgaand stuur ik u de, door het Dagelijks Bestuur (dd. 28 maart 2018), goedgekeurde stukken toe met het verzoek deze voor eventuele zienswijzen naar uw raad/staten door te geleiden. Ter ondersteuning is een hoofdlijnen notitie toegevoegd.

Vervolg procedure zienswijze
Tijdens het overleg van het Algemeen Bestuur (AB) van de OD NZKG op 6 juli 2018 zullen de stukken voorliggen ter accordering/ besluitvorming (conform de vastgestelde planning en control kalender). Voor die tijd moeten eventuele zienswijzen van uw raad/staten bekend zijn zodat deze kunnen worden meegenomen in het besluitvormingstraject richting het Algemeen Bestuur (alvorens de begroting naar de toezichthouder wordt gestuurd). Wij vragen u graag uiterlijk 18 juni 2018 eventuele zienswijzen aan ons door te geven zodat deze zorgvuldig een plek kunnen krijgen in het besluitvormingstraject.

Ondersteuning vanuit de OD NZKG
Tevens kunnen wij u natuurlijk ondersteunen bij de bespreking van de begroting in uw commissievergaderingen en raad/staten. Graag horen wij daarvoor op welk moment de begroting in uw raad/staten wordt besproken zodat een directielid van de OD NZKG aanwezig kan zijn. Wilt u zo vriendelijk zijn om uw bestuurlijke planning door te geven aan de directiesecretaris dhr. Bert Veraa, Bert.Veraa@odnzkg.nl.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Hoogachtend,

dhr. O. Hoes
Voorzitter bestuur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Hoofdlijnen bij de Jaarstukken 2017 en de Begroting 2019 en Meerjarenraming 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Jaarstukken 2017
De jaarrekening is voor het eerst opgesteld conform het Prestatiegericht Financieren (PGF). Dit betekent dat we voor het eerst afrekenen op basis van prestaties. Bestuurlijk is afgesproken om twee jaar de tijd te nemen om de ontwikkelde kengetallen en het kwaliteitsniveau te toetsen aan de praktijk voordat we ze voor langere periode bestuurlijk vaststellen.

Door de aantrekkende economie is het aantal aanvragen en activiteiten steeds verder toegenomen. Daardoor is de organisatie in de afgelopen jaren al flink gegroeid. Tegelijk is de arbeidsmarkt krap, waardoor we voor het programma bouw onvoldoende capaciteit hebben kunnen aantrekken. Voor de andere programma's is met name op het gebied van specialistische kennis een tekort aan capaciteit en de inhuur van (tijdelijke) capaciteit wordt ook steeds moeilijker. Door de krapte op de arbeidsmarkt hebben we minder kunnen uitgeven aan noodzakelijke capaciteitslasten. Dit levert een voordeel op. Het jaarrekening resultaat in 2017 is €1.659k positief, dit is iets meer dan 3,5% van de initiële begroting. Het grootste deel wordt veroorzaakt doordat we minder hebben uitgegeven aan capaciteitslasten. Daarnaast hebben we een taakstelling van € 800k, die in 2018 gehaald moest worden, al in 2017 gehaald. Na vijf operationele jaren heeft de OD NZKG daarmee de financiële doelstellingen bereikt. Conform de bestuurlijke opgave is het gelukt om bijna 10 procent efficiency te bereiken en het weerstandsvermogen op te bouwen conform de risico paragraaf.

De verandering in de manier van werken in een nieuwe omgeving, met een toename in het werkpakket van 20 procent heeft veel gevraagd van de organisatie. In 2017 is gestart met doorontwikkeling van een toekomstbestendige organisatie met een programma 'Koersen op de toekomst'. Organisatie onderwerpen die hierin aandacht hebben: een gezonde span of control, een ontwikkeling van integraal management en zaakeigenaarschap en een directiestructuur die kleiner is en zich meer richt op de strategische vraagstukken. Met de doorontwikkeling is de OD NZKG nog beter in staat om externe opgaven/behoeften te vertalen binnen de organisatie.

Voorstel bestemming rekeningresultaat (zie bijlage voor toelichting)
Aan het AB wordt voorgesteld om naar aanleiding van het jaarresultaat:
1. Een bestemmingsreserve van € 420k te vormen in verband met de kosten in 2018 van externe inhuur voor het validatieproces PGF;
2. Een bestemmingsreserve te vormen van € 100k voor de noodzakelijke externe kosten Koersen op de Toekomst;
3. Met het resterende rekeningresultaat (€ 1.139k) de resterende inrichtingskosten terug te betalen aan de founding fathers conform de afspraken uit het bedrijfsplan (2012) om toekomstige resultaten te gebruiken voor de terugbetaling van de resterende inrichtingskosten.

Tabel: overzicht terugbetaling inrichtingskosten

Amsterdam	523.940
Provincie Noord-Holland	410.040
Haarlemmermeer	159.460
Zaanstad	45.560

In de bijlage treft u een uitgebreide omschrijving van de bestemmingsvoorstellen.

Begroting 2019 en Meerjarenraming 2019-2022
Het Dagelijks Bestuur heeft op 28 maart besloten om voor de financiering van noodzakelijke veranderingen, waarmee de organisatie telkens kan blijven vernieuwen, jaarlijks een structureel flex-budget van 200 K in de meerjarenbegroting 2019-2022 op te nemen. Vanwege de termijn van zienswijze kan dit aanvullende besluit niet meer in de financiële tabellen van de meerjarenbegroting, die nu ter zienswijze voorligt, worden verwerkt en is daarom als addendum toegevoegd.

De OD NZKG presenteert voor de periode 2019 – 2022 een meerjarig perspectief waarbij de groei van de omzet van de eerste vijf operationele jaren van de OD NZKG zich doorzet naar de volgende vier jaren. Komend jaar worden de kengetallen verder gevalideerd en vervolgens bestuurlijk vastgesteld voor de periode 2019- 2022. Het weerstandsvermogen is - conform de risico-inventarisatie- op niveau. In het laatste validatiejaar wordt het weerstandsniveau conform de bestuurlijke afspraken benut om validatievraagstukken, anders dan volume effecten, op te kunnen vangen. Na vaststelling van de kengetallen voor de periode 2019-2022 kan opnieuw een uitspraak worden gedaan over de ratio (norm) van het weerstandsvermogen en wordt ook duidelijk wat het gevolg is van de vaststelling van de kengetallen op de begroting 2019 e.v..
De OD NZKG is na een periode van 5 jaar een gezonde en volwassen organisatie geworden. We zijn opgericht als uitvoeringsorganisatie en hebben veel specialistische kennis in huis die voor opdrachtgevers van belang kan zijn bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun beleidsopgaven. In de wijze waarop wij onze taken uitvoeren richten wij onze blik naar buiten. Wij adviseren de bestuurders van onze opdrachtgevers bij beleidsvorming en in hun gebiedsopgaven. We willen als Omgevingsdienst aan de voorkant meedenken met ruimtelijke ordeningsvraagstukken en initiatieven mogelijk maken zonder daarbij afbreuk te doen aan wet- en regelgeving. Daartoe verstrekken we vergunningen, houden we toezicht en handhaven we waar nodig. Wij handelen hierbij vanuit onze missie:

"Wij creëren bruikbare oplossingen
met zichtbare meerwaarde
voor een gezond, veilig en duurzaam woon- en werkklimaat"

Om onze ambities te behalen gaan we de komende jaren inzetten op:

- Vergroten van de programmatische en risicogerichte aansturing van vergunningverlening en toezicht.
- Gedragen, duurzame en integrale adviezen te leveren over de gebiedsopgaven van onze bestuurders en opdrachtgevers.
- Ons arbeidsmarktbeleid richt zich op het verbinden van nieuwe en bestaande medewerkers aan de organisatie.
- Door georganiseerd en actief te netwerken vervullen we een regionale en landelijke rol naar andere organisaties toe.

Een belangrijk strategisch vraagstuk voor de komende jaren betreft de kwaliteit en kwantiteit van onze medewerkers. Voor de komende jaren zien we een grote uitstoom van specialistische kennis en een krappe arbeidsmarkt voor onze (technische) beroepen. De noodzakelijke maatregelen die wij door middel van een strategische personeelsplanning, oriëntatie op de arbeidsmarkt en door samenwerking met andere overheidsorganisaties uitvoeren, leggen een druk op de begroting.

In 2017 is de financieringssystematiek prestatiegericht financieren (PGF) ingevoerd en is tevens het tweejarige validatietraject gestart om de ontwikkelde kengetallen en aannames uit te harden. In 2018 zal het validatietraject worden afgerond en de resultaten worden opgemaakt, waarna in het eerste tertaal van 2019 definitieve voorstellen voor aanpassing kengetallen zullen worden voorgelegd waarin de resultaten van het validatietraject zijn verwerkt.

Bijlage 1 Voorstellen bestemming rekeningresultaat 2017 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

1. Een bestemmingsreserve van € 420k te vormen in verband met de kosten in 2018 van externe inhuur voor het validatieproces PGF;
2. Een bestemmingsreserve te vormen van € 100k voor de noodzakelijke externe kosten Koersen op de Toekomst;
3. Met het resterende rekeningresultaat (€ 1.139k) de resterende inrichtingskosten terug te betalen aan de founding fathers conform de afspraken uit het bedrijfsplan (2012) om toekomstige resultaten te gebruiken voor de terugbetaling van de resterende inrichtingskosten.

Tabel 1: overzicht bestemming rekeningresultaat

rekeningresultaat 1.659k	1.659
1. PGF	420
2. Koersen op de Toekomst	100
Totaal voorstel bestemmingsreserve	520
3. Teruggave inrichttingskosten	1.139

Ad 1: In november 2016 is besloten om prestatie gericht financieren per 2017 te implementeren en 2017 en 2018 te gebruiken om te toetsen of het kwaliteitsniveau van onze producten en de daaraan gekoppelde kengetallen overeenkomen met wettelijke standaarden en landelijk gangbare werkwijzen. Om het kwaliteitsniveau en de kengetallen vast te stellen is een twee jarig validatieproces vastgesteld met een toetsing door een verificatie groep en een begeleidingsgroep. Het validatie proces staat onder leiding van een onafhankelijke externe voorzitter. Bij de OD NZKG is een projectorganisatie ingericht die het validatieproces vormgeeft en voorbereidingen treft voor het toetsen van de kwaliteit en de kengetallen. Hiervoor is externe expertise ingehuurd zoals een projectleider en financiële - en administratieve ondersteuning. Tevens is een deel van de kwaliteitsvergelijking uitbesteed aan een extern bureau. De kosten die gemaakt worden door de eigen medewerkers worden door de OD NZKG gefinancierd. Bij de implementatie zijn geen afspraken gemaakt over de kosten van de validatie, die voor 2018 € 420k bedragen. De OD NZKG wil deze eenmalige kosten voor inhuur in 2018 financieren uit het rekening resultaat. Wij stellen voor om voor deze kosten een bestemmingsreserve te vormen van € 420k.

Ad 2: Een bestemmingsreserve te vormen van € 100k voor de noodzakelijke programma kosten voor Koersen op de Toekomst. De kosten hebben betrekking op de transformatie naar minder directies en een 'gezonde' span of control voor de teammanagers.
Het oprichten van de OD NZKG heeft de afgelopen jaren veel tijd en energie gekost van medewerkers en management. De verandering in de manier van werken in een nieuwe omgeving, met een toename in ons werkpakket van 20 procent heeft veel gevraagd van onze organisatie. De directie oriënteert zich nu op de doorontwikkeling van een toekomstbestendige organisatie met een programma 'Koersen op de Toekomst'. Een gezonde span of control, een ontwikkeling van integraal management en zaakeigenaarschap en een directiestructuur die kleiner is en zich meer richt op de strategische vraagstukken, zijn onderwerpen van gesprek. De uitwerking wordt in de loop van 2018 bestuurlijk voorgelegd. De organisatieontwikkeling wordt vormgegeven in een programmastructuur 'koersen op de toekomst' en loopt door tot eind 2019. De structurele maatregelen worden vooralsnog binnen de huidige begroting opgelost. Het programma wordt uitgevoerd door interne projectleiders en medewerkers. Voor het programmamanagement en de doorontwikkeling van het zaakeigenaarschap wordt wel externe begeleiding ingehuurd. Voor deze kosten stellen wij voor een bestemmingsreserve van € 100k te vormen.

Ad 3: Met het resterende rekeningresultaat (€ 1.139k) de resterende inrichtingskosten terug te betalen aan de founding fathers conform de afspraken uit het bedrijfsplan en het besluit van het Algemeen Bestuur op 7 juli 2017 om toekomstige resultaten te gebruiken voor de terugbetaling van de resterende inrichtingskosten.

Tabel 2: Overzicht teruggave inrichtingskosten

Amsterdam	523.940
Provincie Noord-Holland	410.040
Haarlemmermeer	159.460
Zaanstad	45.560

Tabel 3: Overzicht totaal terugbetaalde op- en inrichtingskosten,

	Optichtingskosten	Entreefee	inrichtingskosten betaald 2017	**Inrichtings-kosten 2018**	**Totale terugbetaling**	Totale op- en inrichtngskosten
Amsterdam	460.000		118.387	523.940	1.102.327	1.311.000
Provincie Noord-Holland	360.000		92.651	410.040	862.691	1.026.000
Haarlemmermeer	140.000		36.031	159.460	335.491	399.000
Zaanstad	40.000		10.295	45.560	95.855	114.000
Aalsmeer		5.000			5.000	
Amstelveen		5.000			5.000	
Diemen		5.000			5.000	
Ouder-Amstel		5.000			5.000	
Uithoorn		5.000			5.000	
Totaal terugbetaald	1.000.000	25.000	257.364	**1.139.000**	**2.421.364**	2.850.000

Resumé: Er is € 2.850k betaald aan op- en inrichtingskosten. De OD NZKG heeft € 2.421k terugbetaald.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Eindrapportage 2017
Jaarverslag en -rekening

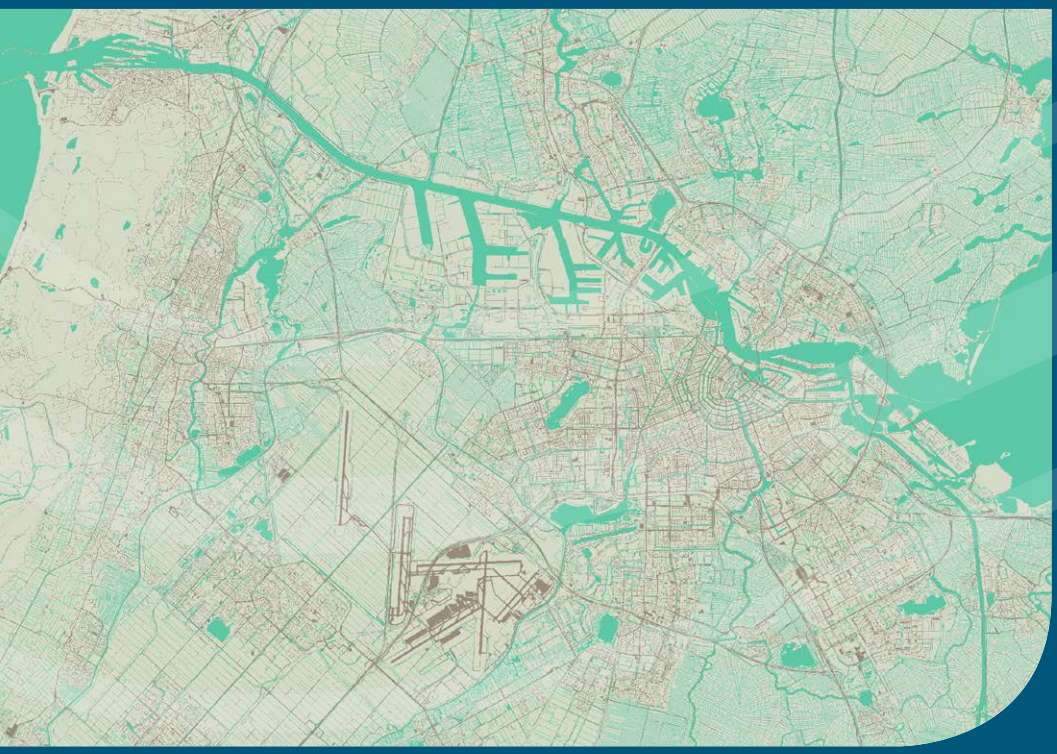

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Eindrapportage 2017
Jaarverslag en -rekening

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Inhoud

1 Voorwoord **5**

2 Ontwikkelingen 2017 **7**

3 Programma verantwoording **10**

3.1 Programma Bouw 12
3.2 Programma Bodem 13
3.3 Programma Milieu 14
3.4 Programma BRZO 15
3.5 Programma Randvoorwaardelijk 17
3.6 Programma Bedrijfsvoering 18
3.7 Financiële resultaten 21

4 Paragrafen **22**
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 22
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 27
4.3 Financiering 27
4.4 Bedrijfsvoering 29

5 Financiële jaarrekening **34**
5.1 Overzicht baten en lasten 34
5.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 36
5.3 Toelichting baten en lasten 38
5.4 Balans 44
5.5 Toelichting op de balans 45

Bijlage 1 Overzicht taakvelden per programma **52**

Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer **53**

Bijlage 3 Berekening financiële kengetallen **54**

Bijlage 4 Meerjarig overzicht risico's **55**

Bijlage 5 Controleverklaring accountant **57**

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

1 Voorwoord

Met veel genoegen bied ik u het jaarverslag en de jaarrekening van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) aan. Het Bestuur van de OD NZKG vraagt de betrokken raden en staten om zienswijzen op deze jaarverantwoording 2017, alvorens deze vast te stellen, in samenhang met de meerjarenbegroting 2019-2022.

Onze opdrachtgevers (bevoegde gezagen) ontvangen een verantwoordingsrapportage over 2017. Hierin vindt u specifieke informatie over de uitvoering van het werk, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2017. De jaarrekening is opgesteld conform onze nieuwe begrotingssystematiek Prestatiegericht financieren (PGF). In plaats van een lumpsum financiering rekenen we nu voor het eerst af op basis van prestaties. Bestuurlijk is afgesproken om twee jaar de tijd te nemen om de ontwikkelde kengetallen en het kwaliteitsniveau te toetsen aan de praktijk. Daarna stellen we ze voor langere periode bestuurlijk vast.

We zien allemaal dat de economie aantrekt, met als logisch gevolg een toename van bedrijfsactiviteiten en dus ook meer vergunningaanvragen. Wij krijgen meer werk, maar de arbeidsmarkt is krap. Desondanks is onze productie, zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomsten met onze opdrachtgevers, grotendeels gehaald. Voor een aantal programma's zie ik wel dat het kwaliteitsniveau onder druk staat, daar moeten we meer prioriteit geven aan het behandelen van de nieuwe aanvragen. Hierdoor kan het actualiseren van reguliere vergunningen in de knel komen.

Toch hebben we dit jaar weer mooie resultaten bereikt bij o.a. de Gaasperdammertunnel, de Nieuwe Zeesluis IJmuiden en de versterking van de Markermeerdijken. In ons werkpakket zitten ruim 15.000 bedrijven. We hebben rond de 1340 aanvragen voor een vergunning behandeld en meer dan 10.000 controles uitgevoerd.

In 2017 heeft de OD NZKG (o.a. in diverse omgevingswet pilots) ook een bijdrage geleverd aan de planvormingsfase bij ruimtelijke vraagstukken. We hebben onze specialistische kennis op het gebied van bijvoorbeeld geluid en externe veiligheid hier actief ingezet. Samen met het bedrijf Tata Steel hebben we in een aantal sessies de eigen en elkaars wijze van opereren bij vergunningverlening en handhaving geëvalueerd. Aan deze sessies namen medewerkers, middenmanagement en directieleden van Tata en van onze organisatie deel. Resultaat was een aantal constructieve initiatieven om de procedures te verbeteren.

Om de circulaire economie te versterken hebben we een data analyse 'Bedrijfsafvalstromen' uitgevoerd. In een circulaire economie worden afvalstoffen maximaal hergebruikt. Uit onze analyse blijkt dat dit nu nog vaak niet gebeurt: veel bedrijven storten bedrijfsafval in plaats van het te gebruiken. De OD NZKG gaat samen met (voormalig minister) Jacqueline Cramer verder in gesprek met andere omgevingsdiensten, afvalbranchevertegenwoordiging en afvalverwerkers om te komen tot hoogwaardigere verwerking van deze afvalstromen.

Dit zijn allemaal voorbeelden van hoe wij concreet invulling geven aan onze missie:

"Wij creëren bruikbare oplossingen
met zichtbare meerwaarde
voor een gezond, veilig en duurzaam woon- en werkklimaat"

We sluiten het jaar af met een financieel resultaat van 1.659k positief. We hebben minder uitgegeven aan personeelskosten doordat we sommige vacatures niet konden invullen. Daarnaast hebben we een voor 2018 geplande besparing van 800k een jaar eerder gerealiseerd dan gepland.

Met enige trots kan ik melden dat de OD NZKG na een periode van 5 jaar de financiële doelstellingen heeft bereikt. Het is gelukt om bijna 10 procent efficiency te bereiken en het weerstandsvermogen op te bouwen, zoals afgesproken met ons bestuur. Dit is vooral te danken aan de IT-migratie. En aan de enorme betrokkenheid van onze medewerkers. Zij hebben vaak naast hun reguliere werk bijgedragen aan het stroomlijnen van de processen en aan uniforme mandateringen.

In de ontwikkeling van de OD NZKG hebben we de afgelopen jaren veel tijd en energie geïnvesteerd. Voor een toekomstbestendige organisatie zijn we in 2017 gestart met het programma 'Koersen op de toekomst'. Via dit programma werken we aan: een gezonde span of control, de ontwikkeling van integraal management en zaakeigenaarschap en een directiestructuur die kleiner is en zich meer richt op de strategische vraagstukken. Hiermee willen we nog beter in staat zijn om externe opgaven/behoeften te vertalen naar de interne organisatie. De resultaten leggen we in de tweede helft van 2018 bestuurlijk voor.

Tot slot, in 2017 hebben we afscheid genomen van een aantal bestuursleden onder wie onze voormalig voorzitter dhr. Weterings. Ik dank allen nogmaals voor hun betrokkenheid bij de OD NZKG.

Emmy Meijers,
Algemeen Directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

2 Ontwikkelingen 2017

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied bewaakt en bevordert namens alle aangesloten gemeenten en provincies de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Uiteraard voor zover dit bepaald wordt door grotere bedrijven en bouwprojecten, waarvoor de OD NZKG het omgevingsrecht uitvoert (met name vergunningverlening, toezicht en handhaving). Het spreekt voor zich dat de OD NZKG de opgedragen taken professioneel en kwalitatief hoogwaardig uitvoert. In deze paragraaf schetsen wij een aantal ontwikkelingen die van belang waren bij het uitvoeren van de taken.

Aantrekkende economie

In lijn met de voorspellingen van het Centraal Planbureau zet de economische groei in Nederland stevig door. Deze groei heeft in de bouwwereld gezorgd tot een landelijke toename van bouwactiviteiten. In 2017 zagen we een forse toename van aanvragen omgevingsvergunningen, zowel voor bouw als voor milieu. De toename van de bouwactiviteiten heeft ook een doorwerking naar activiteiten in de (verontreinigde) bodem. Door de groei van de economie zien we een toename in het totale werkaanbod voor de OD NZKG.

Prestatie Gerichte Financiering (PGF)

In 2017 is de financieringssystematiek prestatiegericht financieren (PGF) ingevoerd en is tevens het tweejarige validatietraject gestart om de ontwikkelde kengetallen en kwaliteitsniveau te toetsen aan de praktijk. Vanaf 2017 is geen sprake meer van een lumpsum financiering maar wordt voor het eerst afgerekend op basis van prestaties. In het eerste jaar heeft de nadruk gelegen op validatie van de kengetallen. Maandelijks zijn de cijfers en toelichting gedeeld met de verificatiegroep en met de begeleidingsgroep. Het bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de bevindingen van de validatie. Daarnaast is het traject voor de collegiale toets gestart om het kwaliteitsniveau te toetsen, dat wordt begeleid door een extern adviesbureau.

Omgevingswet

De komst van de omgevingswet is een flinke stelselwijziging, veel huidige wetten gaan op in deze nieuwe wet. Doel is om de besluitvorming te versnellen en verbeteren, integraal gebiedsgericht te denken en meer transparantie en gebruiksgemak te realiseren. Inmiddels is besloten door de minister om de invoeringsdatum van de omgevingswet naar achteren te schuiven naar 2021. De voorbereidingen lopen dus langer door, en de inspanningen voor deze transitie blijven naast de inzet in de reguliere processen nodig. In juli 2017 is een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd met de opdrachtgevers om kennis en ervaring te delen. Een gedeelde uitkomst van deze dag was, dat er veel punten zijn om de samenwerking nu al op te versterken. De blik naar buiten, integraal werken kunnen we ook nu al doen ook al laat de Omgevingswet nog wat langer op zich wachten. In 2017 hebben we ingezet op een eerste omslag in denken en doen, door bijvoorbeeld te oefenen in pilots samen met opdrachtgevers.

Wetgevingskalender Circulaire economie

In de loop van 2017 is het nieuwe toetsingskader -Landelijk AfvalbeheerPlan 3 (LAP3)- in werking getreden voor de bedrijven die afval afvoeren en verwerken. Dit nieuwe toetsingskader zal in de loop van 2018 geïmplementeerd worden bij de - provinciale- bedrijven die hier mee te maken hebben. Met LAP 3 wordt net als bij circulaire economie beoogd dat afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk worden verwerkt. In 2017 zijn er interne workshops georganiseerd over LAP3. Binnen de organisatie is de kennis over dit thema dit jaar verder versterkt. In december 2017 heeft de OD NZKG in samenwerking met het Utrecht Sustainable Institute en Metropool Regio Amsterdam een Circulair Economy Lab georganiseerd onder leiding van Jacqueline Cramer. In dit Lab presenteerde de OD NZKG een grafisch vormgegeven data-analyse naar het verwerken van 4 vrijkomende bedrijfsafvalstoffen in Westpoort Amsterdam die gedurende 2015 – 2017 vrijkwamen. Conclusie uit deze analyse is dat veel afvalstoffen worden gestort in plaats van nuttig worden toegepast (minimumstandaard volgens LAP3). De OD NZKG gaat in 2018 in overleg met Jacqueline Cramer verder in gesprek met andere Omgevingsdiensten, de afvalbranchevertegenwoordiging, afvalverwerkers en rijksoverheid om te komen tot hoogwaardigere verwerking van deze afvalstromen in de toekomst.

Organisatieontwikkeling

Van een organisatie in oprichting is de OD NZKG nu een volwassen organisatie geworden. Eind 2017 hebben we een aantal richtinggevende besluiten genomen om verder helderheid te scheppen in zowel de inhoudelijke als de organisatorische richting die we opgaan. We willen de externe profilering als deskundige organisatie en dienstverlener bestendigen en uitbouwen door een heldere inhoudelijke agenda voor de komende jaren te presenteren. Daarnaast moeten we kunnen inspelen op belangrijke nieuwe ontwikkelingen, zoals de Omgevingswet en Prestatiegerichte Financiering. Uitgangspunt hierbij is dat we een functiescheiding tussen Toezicht & Handhaving en Vergunningverlening hanteren tot op het niveau van de directie om, als complexe besluiten daarom vragen, op te kunnen schalen tot in de directie. Dat betekent dat we een kleiner directieteam krijgen (met twee primaire directies en een directie bedrijfsvoering) en dat we gaan versterken op het leiderschap van de teammanagers, zodanig dat zij de dagelijkse operatie gaan dragen met een verantwoorde span of control binnen de teams. Verder gaan we sterker inzetten op accountmanagement, om goede uitvoeringsovereenkomsten te kunnen maken en in te spelen op politieke prioriteiten.

Dienstverlening en klantonderzoek

De kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers door de OD NZKG staat voorop. Ontwikkeling van deze kwaliteit is een continu aandachtspunt waarvoor we intern de benodigde acties uitvoeren om dit te blijven verbeteren. In 2017 zijn we gestart met de ontwikkeling van een frontoffice waar alle inhoudelijke vragen (telefonisch en digitaal) binnenkomen en worden bewaakt. Klantgerichtheid is een belangrijk aspect voor de OD NZKG. Onze medewerkers kunnen door onze ICT faciliteiten plaats onafhankelijk werken en gaan steeds meer naar bedrijven toe in plaats van vanuit kantoor te werken. Eind 2017 hebben we voorbereidingen getroffen om te starten met klanttevredenheidsonderzoek. Na een periode van ruim drie jaar waarin de OD NZKG operationeel is, is het ook goed om te kijken hoe tevreden inwoners en ondernemers zijn over onze dienstverlening en slagvaardigheid. Dat stelt ons in staat om blijvend te werken aan verbetering van onze dienstverlening. In 2018 gaan we starten met onderzoek naar onze bereikbaarheid en de afhandeling van inhoudelijke vragen.

Klachtbehandeling

De OD NZKG heeft een digitale loketfunctie ingericht waar burgers en bedrijven terecht kunnen met milieuklachten en waar zij digitaal de status kunnen volgen van de afhandeling van de klacht. In 2017 zijn 2.064 klachten behandeld. Verreweg het grootste gedeelte van de klachten betreft geluidsklachten en stankklachten. In iets minder dan 30% van de gevallen heeft dit geleid tot een vervolgonderzoek.

3 Programma verantwoording

In de verantwoordingsrapportages die alle opdrachtgevers ontvangen is de specifieke informatie over de resultaten zoals vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomsten (UVO's) met de opdrachtgevers weergegeven. In verband met het opmaken van de jaarrekeningen hebben wij onze opdrachtgevers begin januari 2018 reeds geïnformeerd over de productieresultaten. In het bestuurlijke jaarverslag rapporteren we over het algemene beeld per programma en de belangrijkste ontwikkeling.

In het jaarverslag rapporteren we op basis van programma's. De programma's komen overeen met de pakketten, ingedeeld in werkvelden, in de uitvoeringsovereenkomsten. Per programma maken we inzichtelijk of de realisatie conform begroting is. Waar nodig is een technische wijziging op de begroting doorgevoerd. Conform de BBV wetgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) worden programma's met betrekking tot het primair proces verantwoord exclusief de personele- en materiële overheadkosten. Deze worden apart verantwoord op het programma Bedrijfsvoering.

Naast de inkomsten vanuit de uitvoeringsovereenkomsten heeft de OD NZKG ***overige inkomsten*** vanuit het maatwerk, dat bestaat uit werkzaamheden die gefinancierd worden uit subsidies en op basis van offertes. Tevens was in 2017 sprake van inkomsten vanuit 2016, die meegenomen zijn voor de uitvoering van taken met betrekking tot energie (EED taken), plustaken provincie Noord-Holland en vierde tranche activiteitenbesluit. Voor de EED en plustaken is nog een restant meegenomen naar 2018 (zie verdere toelichting bij baten en lasten financiele jaarrekening).

Alle elf opdrachtgevers van de OD NZKG krijgen afzonderlijk een opdrachtgeversrapportage waarin het volume is verwerkt en het daaraan gerelateerde financiële eindejaarsresultaat is opgenomen. Dit eindresultaat wordt per opdrachtgever afgerekend. Het rekeningresultaat en de bestemming van het resultaat worden conform bestuurlijke afspraak vastgesteld in het Algemeen Bestuur van juli 2018.

De productie zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomsten met onze opdrachtgevers is grotendeels gehaald. Voor een aantal programma's zien we wel dat het kwaliteitsniveau onder druk staat. De economie (en daarmee ook het aantal aanvragen en activiteiten) trekt aan en de arbeidsmarkt is krap. Het lukt nog niet om in voldoende mate gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Daarnaast zien we dat we bij een groot aanbod iets meer prioriteit geven aan het behandelen van nieuwe aanvragen waardoor het actualiseren van reguliere vergunningen onder druk staat.

Toelichting Werkwijze Prestatiegericht financieren

Het jaarverslag is voor het eerst opgesteld conform het ***Prestatiegericht financieren*** (PGF).
Met de PGF werkwijze worden de producten ingedeeld in categorieën. In de uitvoeringsovereenkomst wordt gewerkt met een ***kernpakket*** Milieu, Bouw, Bodem en BRZO. Dit zijn de uitvoerende VTH-taken die rechtstreeks worden gekoppeld aan de bedrijven, de bouwactiviteiten en bodemactiviteiten. Alle productie activiteiten worden zo veel mogelijk begroot op basis van uniforme kengetallen die zijn afgeleid van een uniform uitvoeringsniveau. Alle productie activiteiten worden dus op gelijke wijze begroot en uitgevoerd. Bij het kernpakket kennen we productgroepen met een laag tarief en groepen met een hoog tarief. 2017 is het eerste jaar dat we werken volgens de PGF systematiek. De eindejaarsresultaten zijn gebaseerd op de kengetallen die bij de begroting zijn vastgesteld. Het risico van meer of minder werk ligt bij de opdrachtgevers. Dit betekent dat meer of minder volume ten opzichte van de uitvoeringsovereenkomsten wordt - volgens de zuivere lijn van het bestuurlijk besluit –afgerekend met de opdrachtgevers.

Daarnaast is sprake van een ***aanvullend pakket*** waarin per opdrachtgever specifieke taken en projecten zitten. De taken in het aanvullend pakket worden altijd tegen het hoge tarief uitgevoerd. Ook hier geldt dat meer of minder uren in het aanvullend pakket einde jaar worden afgerekend met de opdrachtgevers. Het risico van meer of minder werk ligt dan ook bij de opdrachtgevers. Naast de inkomsten vanuit de ***uitvoeringsovereenkomsten*** heeft de OD NZKG overige inkomsten vanuit het maatwerk, dat bestaat uit werkzaamheden die gefinancierd worden uit subsidies en op basis van offertes.

Het ***randvoorwaardelijk pakket*** bevat taken van algemeen nut, zoals bijvoorbeeld de consignatiedienst. Deze taken zijn gelijk voor alle opdrachtgevers. De kosten zijn naar historische inbreng verdeeld over de opdrachtgevers waardoor dit voor hen een vast bedrag is waarover aan het eind van het jaar geen afrekening plaatsvindt. Het risico van meer of minder kosten op het randvoorwaardelijk pakket is voor de OD NZKG.

Toelichting Bedrijvenbestand

Het bedrijvenbestand van alle opdrachtgevers is dit jaar door de OD NZKG geactualiseerd. In 2014 is bij oprichting van de OD NZKG het bedrijvenbestand (in de staat waarin het was) aan ons overgedragen door de opdrachtgevers. Er wordt continu aan gewerkt om de kwaliteit van het bedrijvenbestand te verbeteren. In 2017 is een project gestart om een extra impuls aan de kwaliteit van het inrichtingenbestand te geven. Het project was gericht op het feit of de bedrijven in het juiste bedrijfstype geregistreerd staan, wat mede bepalend is voor de controle-frequentie. Tevens zijn handmatige vergelijkingen gemaakt tussen het nieuwe handelsregister en het bedrijvenbestand voor Bevoegd Gezagen gemeente Amsterdam en gemeente Haarlemmermeer. Die vergelijking is

erop gericht of bedrijven nog bestaan en welke nieuwe bedrijven zijn toegevoegd. De gevolgen van de actualisatie is in elke opdrachtgeversrapportage weergegeven. De OD NZKG zal elk jaar op 1 september het bedrijvenbestand actualiseren zodat waargenomen verschillen kunnen worden vertaald in de uitvoeringsovereenkomsten voor het daarop volgende jaar.

Validatieproces

Er is bestuurlijk afgesproken om gedurende twee jaar het PGF systeem te evalueren en waar nodig bij te stellen. Dit evaluatie proces is vorm gegeven door twee validatie commissies waarin de opdrachtgevers vertegenwoordigd zijn. Het validatie proces heeft tot doel om vast te stellen in hoeverre de kengetallen per product kloppen en of de gewenste kwaliteit wordt geleverd. Voorstellen tot aanpassing worden bestuurlijk besloten. In november heeft het Dagelijks Bestuur besloten om geen wijzigingen door te voeren in de kengetallen voordat de resultaten van de collegiale toets hierbij kunnen worden betrokken. Er zijn wel een aantal kleine wijzigingen doorgevoerd t.a.v de indeling in producten.

3.1 Programma Bouw

Het programma bouw heeft als doelstelling om bij te dragen aan de grote bouwopgaven in de regio en onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te kunnen vangen. Voor het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase is per bouwactiviteit een toetsingsniveau vastgesteld met een oplopende intensiteit per categorie.

De aantrekkende economie heeft in de bouwwereld gezorgd voor een landelijke toename van bouwactiviteiten. Dat resulteert niet alleen in een stijging van vergunningaanvragen voor zowel nieuw- als verbouw en toezicht zaken, maar ook tot een overspannen arbeidsmarkt voor personeel werkzaam in deze sector. Daardoor is het moeilijk om voldoende kwalitatief personeel uit de markt te krijgen en is het lastig om alle vergunningen tegen het afgesproken uniforme kwaliteitsniveau te leveren.

Er is een keuze gemaakt om geen lex silencio's te creëren maar om risico-gestuurd te gaan vergunnen en handhaven, waarbij in eerste instantie is geprioriteerd op veiligheid en gezondheid.
De OD NZKG heeft een programma opgezet om te zorgen dat we voor bouw in 2018 voldoen aan het uniform kwaliteitsniveau. O.a. door instrumentaria te ontwikkelen om nog beter risico-gestuurd te kunnen werken en door aan te haken bij de ontwikkeling van een prognosemodel voor de bouwsector. Het resultaat van het programma is mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de markt. Zowel met betrekking tot de beschikbaarheid van voldoende kwalitatief personeel, als vraag naar vergunningen en de start van bouwprojecten voor toezicht en handhaving vanuit de markt. Eén van de maatregelen bestaat ook uit een onderzoek naar een gezamenlijke aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt door, afhankelijk van behoefte, te zorgen voor uitwisseling en inzet van personeel tussen Amsterdam, Haarlemmermeer en de OD NZKG.

Financiële verantwoording

Voor het programma bouw is een positief resultaat gerealiseerd van 309K. In totaal gaat het om 2,4% van de totale inkomsten op dit programma. Bij de 2e bestuursrapportage 2017 is de begroting

incidenteel al met 285k naar beneden bijgesteld op zowel de baten als de lasten. Het resultaat wordt veroorzaakt door de lagere capaciteitskosten. De kosten zijn achtergebleven omdat onvoldoende personeel kon worden aangetrokken door de krapte op de arbeidsmarkt.

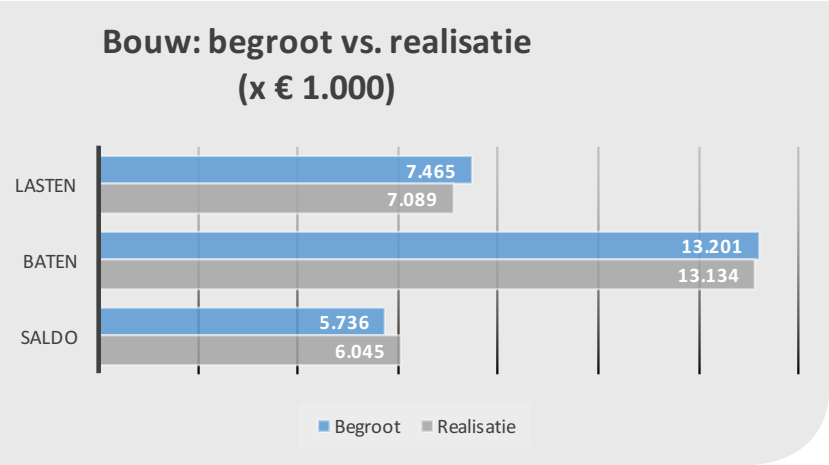

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

Programma Bouw	Gewijzigde begroting	Realisatie	(bedragen x € 1.000) Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	7.465	7.089	-376
Baten	-13.201	-13.134	67
Saldo	**-5.736**	**-6.045**	**-309**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.2 Programma Bodem

Het doel van het programma bodem is de bescherming van de leefomgeving voor wat betreft bodem, meer specifiek ten aanzien van bodemverontreiniging.

Concreet betekent dit dat wordt getoetst en wordt toegezien of de uitvoering van bodemwerkzaamheden plaatsvindt binnen de kaders van wet- en regelgeving voor bodembescherming. Hierbij hoort ook de toetsing en controle aan standaardvereisten zoals Bus-saneringen (Besluit uniforme saneringen) en de door Bevoegd Gezagen opgestelde beschikking op een saneringsplan.

Voor het werkveld bodem bestaat een relatie met bouwwerkzaamheden. In het algemeen kan gesteld worden dat de bouw aantrekt waardoor meer activiteiten in de (verontreinigde) bodem plaatsvinden. De werkzaamheden die het werkveld bodem uitvoert, zijn vrijwel volledig vraag-gestuurd. Bodemtoezicht moet plaatsvinden op het moment dat de aannemer zijn werkzaamheden uitvoert. Er wordt daarom dagelijks gefocust op de prioritering in werkzaamheden zodat zaken met de grootste risico's (bij alle opdrachtgevers) de aandacht krijgen die noodzakelijk is. Het aantal geconstateerde illegale saneringen is sterk gestegen door gebruik van de Bodem-app, waarin relevante informatie van ketenpartners wordt gekoppeld en ontsloten.

Financiële verantwoording

Het programma bodem kent een positief resultaat van 677K. Dit is 13,1% van de totale inkomsten op dit programma. Op het programma bodem valt met name de hogere inkomsten op van 450k. Deze toename is te verklaren door meer vraag naar producten voor bodemsanering ad. 560K. Het nog niet uitvoeren van inhaalslag Waterwet werkzaamheden had een negatief effect op de baten van 170K. Dit is ook de verklaring voor de lagere lasten door de lagere inzet op deze werkzaamheden. Deze Waterwet werkzaamheden worden in 2018 opgepakt.

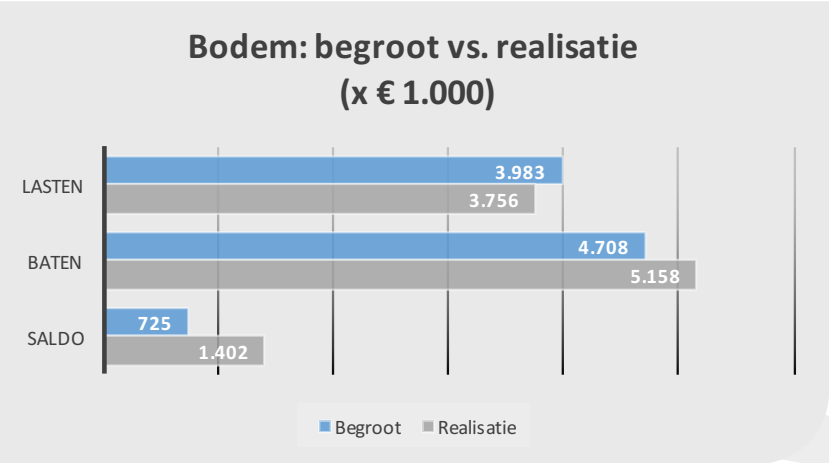

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

Programma Bodem	Gewijzigde begroting	Realisatie	(bedragen x € 1.000) Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	3.983	3.756	-227
Baten	-4.708	-5.158	-450
Saldo	**-725**	**-1.402**	**-677**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.3 Programma Milieu

Doel van het programma milieu is het zorgvuldig waarborgen van een veilig en leefbaar Noordzeekanaalgebied. Per opdrachtgever is rekening gehouden met de verdere ontwikkeling van de complexe bedrijvigheid en toenemend ruimtegebruik van het gebied. Hiervoor worden alle gebruikelijke VTH-instrumenten ingezet, zoals vergunningverlening, behandelen van meldingen, klachtbehandeling, toezicht en handhaving, inclusief specialistisch en juridisch advies. De werkzaamheden worden volgens het uniforme uitvoeringsniveau uitgevoerd.

In 2017 zagen we dat het aantal ingediende aanvragen voor een Omgevingsvergunning hoog is. De capaciteit van het werkveld milieu is om die reden ingezet op het behandelen van nieuwe aanvragen en niet op de

actualisatie van lopende vergunningen. In 2018 gaan we de achterstanden op de actualisaties inlopen door middel van het programmatisch actualiseren. Over het inlopen van deze achterstanden en de eventuele effecten komt nog een nadere uitwerking. De productie bij toezicht en handhavingstaken ligt achter op schema. Door middel van bijvoorbeeld inhuur is in het laatste tertaal de achterstand ingelopen.

Financiële verantwoording

Het programma Milieu kent een positief resultaat van 499k. Dit is 3,4% van de totale inkomsten op dit programma.

De lasten vallen lager uit omdat de vacatures niet volledig opgevuld zijn door het niet kunnen aantrekken van capaciteit met specifieke kennis. Daarnaast worden de milieucontroles deels uitbesteed, daarbij zijn de kosten lager uitgevallen dan verwacht. De milieubaten vallen lager uit. Enerzijds vanwege het bedrijvenbestand en anderzijds vanwege een lagere realisatie op kleine offertes buiten de uitvoeringsovereenkomst. Het actuele bedrijvenbestand met peildatum 1 september 2017 is lager uitgevallen dan het begrote bedrijvenbestand.

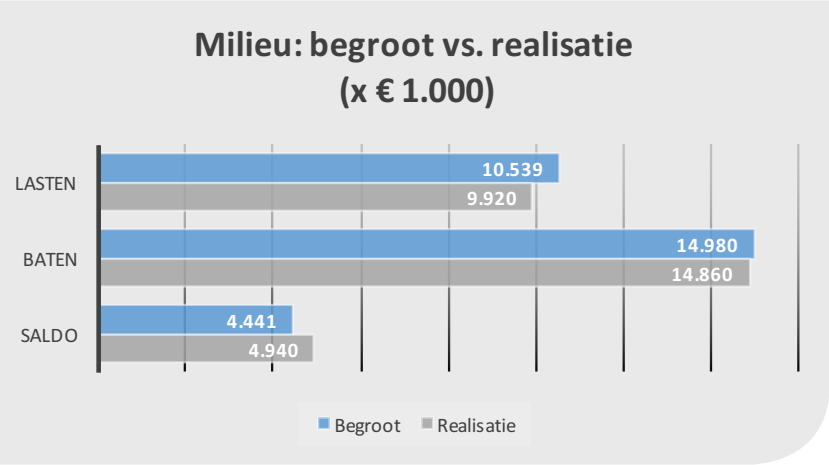

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma Milieu	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	10.539	9.920	-619
Baten	-14.980	-14.860	120
Saldo	**-4.441**	**-4.940**	**-499**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.4 Programma BRZO

In Nederland is de verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening en toezicht- en handhavingstaken bij de meest risicovolle bedrijven ondergebracht bij zes omgevingsdiensten, waarvan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied er één is. De OD NZKG voert deze VTH-taken uit voor de meest risicovolle bedrijven in de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland.

Deze bedrijven vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en/of de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4) en onder Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De Brzo-bedrijven worden met regelmaat geïnspecteerd op naleving van deze wetgeving.
Voor de Brzo-bedrijven heeft de OD NZKG een intensieve samenwerkingsrelatie opgebouwd met de Brzo-OD's en andere inspectiepartners zoals Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Veiligheidsregio's.
In deze complexe, kennisintensieve dynamiek wordt binnen de begrotingssystematiek onderscheid gemaakt tussen 'kern' en 'aanvullend' pakket. Kernpakket betreft de feitelijke vergunningverlening en toezicht en handhaving. In het 'aanvullend' pakket, zijn alle noodzakelijke expertise, (bestuurlijke) afstemming en netwerken die voorwaardenscheppend zijn om de VTH-taken naar behoren, op kwalitatief noodzakelijk hoog niveau uit te voeren, ondergebracht.

In het kernpakket valt de eindejaarsverwachting (qua inzet) iets lager uit, door een vermindering in het bedrijvenbestand (van 72 naar 70). De eindejaarscijfers voor het aanvullend pakket Brzo zijn lager uitgekomen dan aanvankelijk begroot. Ten opzichte van de eindejaarverwachting van de 8-maandsrapportage is het eindresultaat naar boven bijgesteld. Het 'aanvullende pakket' komt om diverse redenen lager uit. De werkzaamheden in het aanvullend pakket worden in eerste instantie grotendeels gefinancierd uit de subsidiegelden Impuls Omgevingsveiligheid en pas daarna uit de gelden vanuit de uitvoeringsovereenkomsten (UVO). Ook is een groot deel van de inzet voor het aanvullend pakket vraaggestuurd. Deze werkzaamheden laten zich niet lineair inplannen en zijn vooral afhankelijk van externe partijen en ontwikkelingen. Daarnaast heeft in 2017 de beschikbare productiviteit onder druk gestaan. Voor BRZO gelden landelijk strikte kwaliteitscriteria met tijd-consumerende opleidingen: onze medewerkers hebben deze opleidingen met succesvolle resultaten afgerond. De arbeidsmarkt voor specialisten is krap. Wanneer vacatures ontstaan concurreren andere overheden, DCMR, bedrijfsleven en adviesbureaus op de arbeidsmarkt om kwaliteit en prestaties. OD NZKG intensiveert daarom de werving van nieuwe capabele medewerkers.

Financiële verantwoording

Voor het programma BRZO is een negatief resultaat van 890k behaald. Dit is 13,2% van de totale inkomsten op dit programma. Na de 2e bestuursrapportage is de begroting voor het programma al incidenteel met 885k naar beneden bijgesteld op zowel de baten als de lasten. Het tekort wordt veroorzaakt door:

- Een incidentele overschrijding op het capaciteitsbudget van 726k omdat de kosten van de capaciteit niet evenredig afnemen met de grotendeels incidentele vermindering van het volume.
- Een aantal externe factoren zoals een verminderde vraag op het aanvullend pakket door de bestuurlijke keuzen bij de opdrachtgever en vertragingen in de besluitvorming in landelijke gremia.
- Opleidingsverplichtingen; leggen beslag op de inzet van productieve uren.
- Een neerwaartse bijstelling van het BRZO bedrijvenbestand (van 72 naar 70); er is een lagere opbrengst van 164k.

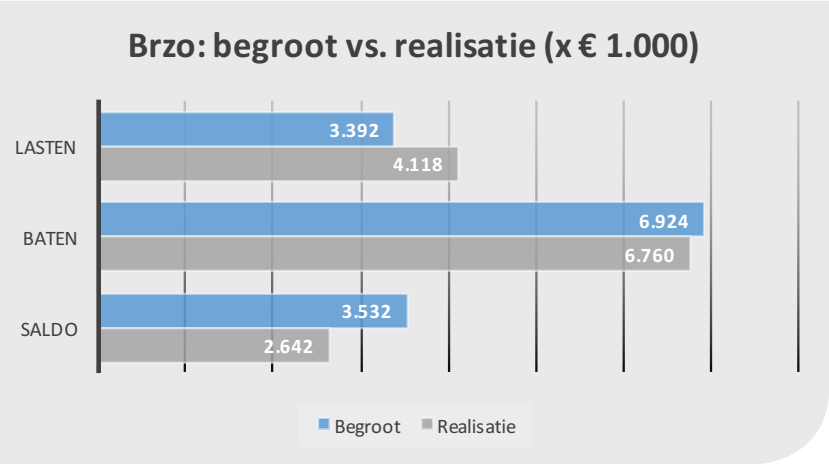

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma BRZO	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	3.392	4.118	726
Baten	-6.924	-6.760	164
Saldo	**-3.532**	**-2.642**	**890**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.5 Programma Randvoorwaardelijk

Het doel van dit programma is het leveren van diensten die voor elke opdrachtgever nodig zijn en niet specifiek aan een opdrachtgever zijn toe te wijzen. In totaal bestaat dit programma uit negen producten: zoals bijvoorbeeld: consignatiedienst, bestuursondersteuning, verzoeken in het kader van de wet openbaar bestuur (wob), accountmanagement en het regiebureau.

In hoofdlijnen komt de inzet op dit programma overeen met de verwachting. Wel zijn binnen het programma verschillen. Zo is meer inzet geweest bij accountmanagement, wob-verzoeken, ontwikkelingen m.b.t. nieuwe wetgeving en algehele uniformering van alle mandaten.

Harmonisatie mandaten:
Het Bestuur heeft begin 2016 opdracht gegeven om de huidige mandaten te harmoniseren. Dit omdat de mandaten van de verschillende opdrachtgevers niet hetzelfde zijn. Mandaat betekent dat de OD NZKG namens de opdrachtgever de ingebrachte taken kan uitvoeren. Ofwel alle brieven en besluiten kan de OD NZKG zelf namens opdrachtgever de deur uit doen. Kort gezegd gaat het om vergunningen en handhavingsbesluiten (last onder dwangsom/bestuursdwang) en alles daar omheen. Dat betekent ook dat de OD NZKG politiek en bestuurlijke gevoelige zaken afstemt met de opdrachtgevers. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de Risico- en aandachtsdossiers (R&A) of wordt per individuele casus afgestemd. De harmonisatie zal in 2018 worden afgerond.

Inmiddels is binnen het randvoorwaardelijk pakket een analyse uitgevoerd of de levering van een aantal producten (bijv. bezwaar en beroep, beleidsbeïnvloeding) vanuit een ander pakket geleverd zouden moeten worden. De uitkomsten daarvan zijn vindbaar in de validatie rapportage.

Financiële verantwoording

Voor het programma randvoowaardelijk wordt aan het einde van het jaar een vast bedrag per opdrachtgever afgerekend, conform uitvoeringsovereenkomst. Ontwikkelingen in het werkpakket en doorwerking naar het programma randvoorwaardelijk, zijn in de validatiefase voor risico van de OD NZKG. Op het programma randvoorwaardelijk is een gering voordeel gerealiseerd van 188k, met name door lagere lasten op het capaciteitsbudget door niet ingevulde vacatures op gebied van juridische expertise. Er zijn extra inkomsten voor de crisisorganisatie, buiten de uitvoeringsovereenkomst, binnengekomen. Het saldo van lasten en baten is 4,1% van de totale inkomsten op dit programma.

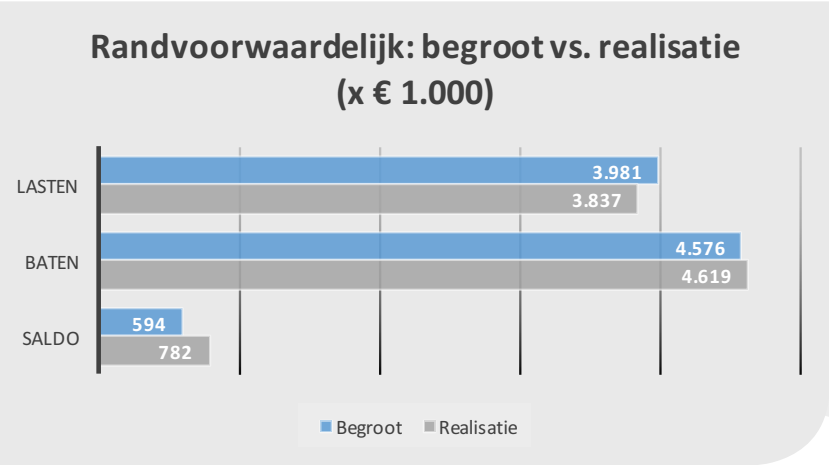

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma bedrijfsvoering.

(bedragen x € 1.000)

Programma Randvoorwaardelijk	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	3.981	3.837	-144
Baten	-4.576	-4.619	-43
Saldo	**-594**	**-782**	**-188**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.6 Programma Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt en adviseert de organisatie op het gebied van: personeelszaken, informatievoorziening, boekhouding, communicatie, huisvesting, facility, sturing, coaching en planning en control. Naast deze personele – en materiële bedrijfsvoeringkosten worden de personele overheadkosten van het management van de gehele organisatie op dit programma verantwoord.

Bedrijfsvoering functioneert in drie eenheden die direct willen aansluiten op de behoefte van de organisatie en die de ambitie moeten waarmaken op drie gebieden:

- Advisering, ondersteuning en dienstverlening m.b.t. de primaire processen;
- Implementatie van beleidskaders en procesinrichting;
- Strategische advisering, control, regie en ondersteuning van de OD NZKG.

In 2017 is bedrijfsvoering doorgegaan met het optimaliseren van de ondersteuning van de organisatie op het gebied van HR, inkoop en facilitaire zaken. Zo geldt bijvoorbeeld dat voor alle bestaande werkprocessen binnen de afdeling steeds gekeken wordt waar het nog beter en efficiënter kan. Het was een grote uitdaging om alle consequenties van een nieuwe CAO 2017-2018, die pas halverwege 2017 echt concreet werd, op tijd in beeld te krijgen en het bijbehorende beleid en processen voor de organisatie rond te krijgen.
Daarna is de transitie van de kantoorautomatisering (was voorheen inbesteed en wordt nu in eigen beheer uitgevoerd) vrijwel vlekkeloos verlopen. In 2017 is ook een gezamenlijke evaluatie met de Provincie Noord-Holland opgestart om de inbesteding van de financiële en personele administratie te evalueren en is een evaluatie opgestart voor de inbesteding van de facilitaire taken bij de gemeente Zaanstad.

Samen in ontwikkeling!
Meer en meer, door krapte op de arbeidsmarkt, wordt het belangrijk om “nieuwe” manieren te ontwikkelen om het personele bestand kwantitatief en kwalitatief op orde te houden. Diverse acties op dit gebied zijn vanuit het in 2016 opgestelde Plan van Aanpak Strategische Personeelsplanning uitgevoerd en worden hieronder verder beschreven:
In een plan van aanpak Strategische Personeelsplanning (SPP) zijn zes thema's vastgelegd met een focus op de ontwikkeling van onze medewerkers. De diverse ontwikkelingen (in- en extern) die op de OD NZKG afkomen en de ambities en de doelstellingen die hieruit volgen, brengen ook andere manieren van werken met zich mee. Daarnaast speelt bij de OD NZKG een omvangrijke vervangingsvraag door vergrijzing. Met de uitstroom van oudere medewerkers verdwijnt ook veel kennis en ervaring. Hiernaast werken medewerkers steeds langer door, en moet er aandacht zijn voor het duurzaam inzetbaar houden en tijdige overdracht van kennis van deze medewerkers. Op de arbeidsmarkt overstijgt bij een aantal kritieke functies de vraag het aanbod, zeker als het (meer) ervaren medewerkers betreft. Hier moet tijdig op ingespeeld worden en betere aansluiting bij het aanbod op de arbeidsmarkt gevonden worden.
Middels een opgericht Leeratelier worden voorstellen en acties uitgewerkt op zes thema's:

1. Opleiding en training, met onder meer aandacht voor het centrale opleidingsaanbod, de kwaliteitscriteria vanuit VTH wetgeving en competenties.
2. Management ontwikkeling in het kader van integraal management en zaakeigenaarschap.
3. Instroom van jong talent en ontwikkeling hiervan.
4. Introductieprogramma, kennis van de OD NZKG en haar missie, visie, doelstellingen en taken.
5. Duurzame inzetbaarheid, ontwikkeling oude(re) medewerker als ook kennisoverdracht.
6. Arbeidsmarktcommunicatie in relatie tot moeilijk vervulbare functies.

De uitdaging hierbij is een goede balans te vinden tussen aandacht voor het behalen van de afgesproken productie en aandacht voor de verdere ontwikkeling van de organisatie en het hiermee verder ontwikkelen van medewerkers.

Nieuw is dat we dit jaar een andere methode hebben gehanteerd voor al de rapportages die de OD NZKG maakt voor de verschillende externe doelgroepen. Via deze ‘scrum’ methode worden in een beperkte

doorlooptijd al deze rapportages met elkaar afgestemd en afgerond. De methode is geëvalueerd en zo goed bevallen dat we deze methode voor de periodieke rapportages aan de externe doelgroepen blijven hanteren.

Financiële verantwoording

Het programma Bedrijfsvoering kent een incidenteel voordeel van 876k. Dit bestaat uit een voordeel op het capaciteitsbudget van 315k en op de materiële kosten bedrijfsvoering van 570k.

Capaciteitsbudget bedrijfsvoering
In de doorontwikkeling van bedrijfsvoering was een deel van de vaste formatie bij informatievoorziening en control nog niet ingevuld. Inmiddels is meer duidelijkheid over de taken en het gewenste profiel en zijn aan het eind van het jaar de meeste openstaande functies op deze taken ingevuld. Het jaarbudget is daardoor grotendeels benut.

Materiële kosten bedrijfsvoering
De afname van de variabele facility producten zijn over de hele linie van het aanbod lager dan op basis van voorcalculatie was begroot (183k). Daling van inbestedingskosten van de salaris- en financiële administratie (89k). Daarnaast is er een incidenteel voordeel op ICT kosten (153k) door een vrijval van de kosten voor verlengde kabels.

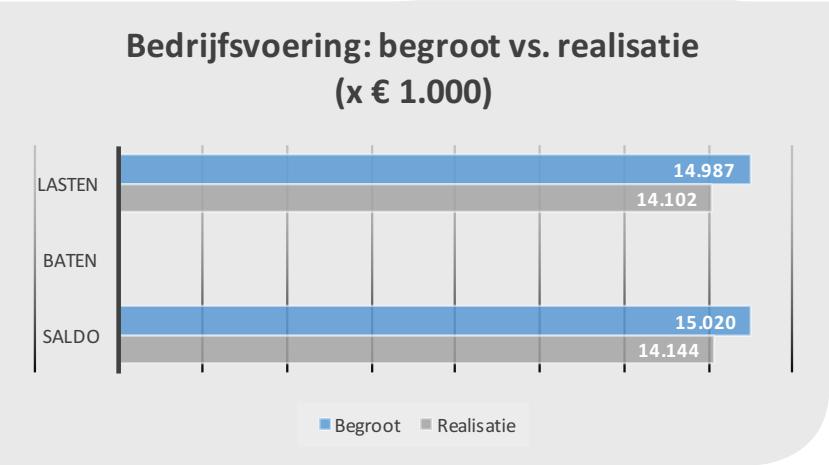

De baten zijn grafisch niet getoond vanwege de geringe omvang hiervan.

(bedragen x € 1.000)

Programma Bedrijfsvoering	Gewijzigde begroting	Realisatie	Verschil Begroting-Realisatie
Lasten	14.987	14.102	-885
Baten	33	42	9
Saldo	**15.020**	**14.144**	**-876**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3.7 Financiële resultaten

Het financiële resultaat van de OD NZKG over 2017 is 1.659k positief. In hoofdlijnen bestaat de verklaring van het resultaat uit:

- Per saldo 1.089k voordeel op capaciteitslasten. Op de programma's Bouw, Bodem, Milieu, Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering is een voordeel gerealiseerd vanwege krapte op de arbeidsmarkt en geen volledige invulling van vacatures. Op programma BRZO is een nadeel op capaciteit vanwege incidenteel lager volume.
- De materiële bedrijfsvoeringskosten zijn 570k lager. Dit voordeel zit op onder andere ICT en variabele facility kosten. Hiermee is deels de structurele besparing vanaf 2018 gerealiseerd.
- 134k voordeel op de baten is een saldo van hogere en lagere baten. De hogere baten zitten met name op het programma Bodem door meer volume op de producten voor bodemsanering. Op de andere programma's zijn kleine nadelen gerealiseerd door onder andere een lager uitgevallen bedrijvenbestand en lagere volumes op de uitvoeringsovereenkomsten.

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen per programma wordt verwezen naar de toelichting in de programmaverantwoording en de toelichting bij de jaarrekening in hoofdstuk 5.

Dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

	Gewijzigde begroting 2017	Realisatie 2017	Resultaat 2017
Uitvoeringsovereenkomsten opdrachtgevers	41.249	41.336	86
Totaal dekkingsmiddelen via Uvo's	**41.249**	**41.336**	**86**
Overige baten	3.106	3.154	48
Onttrekking uit reserves	441	441	-
Totaal dekkingsmiddelen	**44.796**	**44.930**	**134**

Het grootste deel van de dekkingsmiddelen van de OD NZKG wordt gerealiseerd via uitvoeringsovereenkomsten (UVO'S) met de opdrachtgevers. Er zijn UVO's afgesloten met 11 opdrachtgevers (gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad, gemeente Haarlemmermeer, provincie Noord-Holland, gemeente Amstelveen, gemeente Aalsmeer, gemeente Diemen, gemeente Uithoorn, gemeente Ouder-Amstel, provincie Flevoland en provincie Utrecht).

De overige dekkingsmiddelen bestaan uit opbrengsten voor offertes, subsidies, extern detacheren van personeel en onttrekkingen uit reserves. In bijlage 2 zijn de dekkingsmiddelen verder gespecificeerd.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) voorgeschreven paragraaf. De beleidskaders vanuit de OD NZKG zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkelingen in 2017
- Weerstandsvermogen, bestaande uit:
  - Inventarisatie risico's
  - Inventarisatie weerstandscapaciteit
  - Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

Ontwikkelingen 2017

In 2017 en 2018 wordt de nieuwe financieringsmethodiek van Prestatiegericht financieren (PGF) gevalideerd. Afhankelijk van het voordoen van één van de bepaalde risico's, zal in 2018 blijken of de kans dat risico's zich voordoen goed zijn ingeschat en daarmee het weerstandsvermogen toereikend is. Bij de vaststelling van de kengetallen van het kernpakket van PGF voor de periode 2019-2022, zal de hoogte van het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's van PGF worden geactualiseerd en aan het bestuur worden voorgelegd. In 2017 is geen beroep gedaan op het weerstandsvermogen op basis van de risico afspraken PGF validatie, mede omdat het eindejaarsresultaat hier geen aanleiding toe geeft.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de noodzakelijke weerstandscapaciteit ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit. Met nam het risico van PGF drukt in de validatieperiode op het benodigde weerstandsvermogen omdat de kans dat het risico zich voordoet tijdens de validatieperiode het grootst is.

In onderstaande tabel volgt een overzicht van de risico's. Van alle risico's is het financieel effect (gevolg) ingeschat. Afhankelijk van de kans dat een risico zich voordoet, wordt een percentage van het financieel effect meegenomen in de berekening van de noodzakelijke weerstandscapaciteit. In bijlage 6.4 is een tabel opgenomen met een toelichting op de kans dat de strategische risico's zich voordoen en de meerjarige effecten hiervan.

Tabel: overzicht risico's

(bedragen x € 1.000)

RISICO'S	Totaal geschat financieel effect	Risico-bedrag 2017	Risico-bedrag 2018	Risico-bedrag 2019	Risico-bedrag 2020	Risico-bedrag 2021	Risico-bedrag 2022
Reeds bekende risico's							
Verandering in Wetgeving primair proces	720	144	144	144	144	144	144
Personele consequentie t.g.v.Wet kwaliteitsborging bouw	0	0	0	0	0	0	0
Prestatiegericht financieren	5.639	2.706	2.706	756	634	648	1.005
	6.359	**2.850**	**2.850**	**900**	**778**	**792**	**1.149**

Toelichting risico's

Verandering wetgeving primair proces (720k)

Er staan diverse aanpassingen in wet- en regelgeving op stapel: Omgevingswet, wijziging Bodemconvenant, wet Digitalisering rechtbanken en wijziging van de Natuurwet en de vernieuwde privacywetgeving. De inschatting is dat deze wijzigingen in wet- en regelgeving grote impact kan hebben op de werkzaamheden van de OD NZKG, waaronder een verstoring in de operationele te leveren kwaliteit. Er is een inschatting gemaakt m.b.t. het extra werk om ervoor te zorgen dat het operationele werk kan worden gecontinueerd. Ten aanzien van de vernieuwde privacywetgeving is er - naast de implementatie die een verstoring kan geven op de operationele te leveren kwaliteit - nog een andersoortig financieel risico. Namelijk dat er flinke boetes kunnen worden opgelegd, wanneer wij niet voldoen aan de vernieuwde privacywetgeving per 25 mei 2018. Afhankelijk van de overtreding kan een boete maximaal tussen de 2- en 4% van de jaaromzet bedragen.

Beheersmaatregelen:

Het gebied van wet- en regelgeving wordt zo frequent mogelijk gemonitord qua impact op de organisatie. Op basis van de uitkomsten worden maatregelen genomen om het gevolg zo goed mogelijk te managen waardoor continuïteit en kwaliteit wordt gewaarborgd. De vernieuwde wet op de privacybescherming is per 25 mei 2018 van kracht. Om tijdig te voldoen aan alle administratieve verplichtingen wordt een projectmatige aanpak gevolgd. Er bestaat een kleine kans dat dit niet helemaal lukt voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet. Echter omdat al geruimere tijd wordt gewerkt aan de implementatie met als doel tijdig aan alle administratieve verplichtingen te voldoen, achten we de kans nihil dat een boete zal worden opgelegd. Om die reden is vooralsnog, het berekende risico en de kans dat het risico zich voordoet niet aangepast.

De verwachting dat het risico zich voordoet (kans) is gemiddeld. Voor dit risico is 144k berekend voor de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Personele consequentie t.g.v. kwaliteitsborging Bouw

Deze wijziging heeft invloed op het onderdeel Bouw. Het wetsontwerp voor de wet Kwaliteitsborging is in 2017 door de regering teruggetrokken voordat de Eerste Kamer hierover tot stemming kon overgaan. Het is nog onduidelijk (en geen onderdeel van het regeerakkoord) wat er gaat veranderen, maar de verwachting is wel dat er een aangepast of nieuw wetsvoorstel gaat komen. Op zijn vroegst zal de implementatie ervan in 2019 aan de orde zijn. Dit maakt dat de eerdere kwantificering van het risico niet meer aan de orde is en het mogelijk nieuwe risico nog niet is te kwantificeren. De ontwikkeling worden gemonitord en te zijner tijd vertaald naar de impact op de organisatie. Vooralsnog zal door inhuur en terughoudendheid op vervanging van vaste medewerkers het nadelige effect zoveel mogelijk worden geminimaliseerd. Zodra meer bekend is over de impact van het risico en de kans dat dit zich voordoet, wordt opnieuw bekeken in hoeverre dit risico financieel dient te worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Om de ontwikkeling rondom de kwaliteitsborging Bouw in beeld te houden, benoemen we de ontwikkeling maar dekken we dit risico vooralsnog niet meer af in het weerstandsvermogen.

Prestatiegericht financieren (totaal van de vier risicogroepen varieert van 2700k tot 1000k)

In 2017 is het risico van PGF heroverwogen en meegenomen bij het bepalen van de hoogte van het weerstandsvermogen. Deze heroverweging is gevraagd omdat de OD NZKG met de besluitvorming over PGF (AB: 14-02-2017; punt 2b) een groter bedrijfsrisico loopt dan tijdens de lumpsumfinanciering, doordat:

- Volumeverschillen ten gunste of ten laste komen van de opdrachtgever;
- Overschrijdingen die niet aan volume zijn toe te wijzen, zoals afwijking van het kengetal en het uurtarief, het risico is van de OD NZKG. Deze overschrijdingen kunnen dan worden opgevangen binnen het weerstandsvermogen.

Dit betekent dat in de systematiek een risico zit dat de inschatting van werk en kostprijs zodanig kan afwijken, dat dit niet kan worden opgevangen binnen de huidige bezetting en het operationele resultaat van de OD NZKG. De bedrijfsvoering kan daardoor in gevaar komen. Dit risico is onderdeel van de noodzakelijke weerstandscapaciteit en daarmee van het weerstandsvermogen. Omdat voor het risico van PGF verschillende factoren meespelen, zijn vier risicogroepen benoemd, zoals:

1. Kengetal in kernpakket
2. Kwaliteitsniveau
3. Uurtarief
4. Randvoorwaardelijk pakket

Binnen deze groepen zijn verschillende risico's benoemd. Van een aantal is de kans zeer groot dat het risico zich voordoet tijdens de validatieperiode in 2017 en 2018. Van andere is de verwachting dat het risico zich na de validatie periode niet meer voor zal doen. Ten aanzien van het kengetal is de verwachting dat het risico weer kan toenemen naarmate de vaststelling hiervan verder terug is in de tijd. Conform bestuurlijke besluitvorming worden na de validatieperiode de kengetallen steeds voor een periode van vier jaar vastgesteld. De eerste periode van vier jaar is van 2019 tot en met 2022.
In bijlage 4 zijn de verschillende risico's van PGF uitgebreid toegelicht.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt omschreven als de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Het gaat dus om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

Tabel: meerjarig beschikbare weerstandscapaciteit

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve weerstandsvermogen	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125
Beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**

Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen[1]. Naar verwachting zal de ratio van voldoende (1 - 1,5) – die in het Algemeen bestuur in 2017- is vastgesteld, toereikend zijn. Dat het weerstandsvermogen meerjarig op peil is, was bij de besluitvorming over PGF reeds voorzien. Om die reden is door het Algemeen bestuur op 14 december 2016 besloten om de structurele toevoeging aan het weerstandsvermogen per 2018 te beëindigen.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat vanaf 2019 de verhouding noodzakelijk en beschikbaar weerstandscapaciteit ruimschoots voldoet aan de ratio weerstandsvermogen van voldoende (1 - 1,5). Uiteraard is dit mede afhankelijk van eventuele onttrekkingen uit het weerstandsvermogen in 2018. Na de validatieperiode zal de hoogte van het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's van PGF worden geactualiseerd en aan het bestuur voorgelegd.

Tabel: meerjarige ratio voor het weerstandsvermogen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beschikbare weerstandscapiciteit	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125
Noodzakelijke weerstandscapaciteit	€ 2.850	€ 2.850	€ 900	€ 778	€ 792	€ 1.149
Ratio weerstandsvermogen	**1,10**	**1,10**	**3,47**	**4,02**	**3,95**	**2,72**

Legenda

Ratio	Waardering
>2	Uitstekend
1,5 - 2,0	Ruim Voldoende
1,0 - 1,5	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

1 De normeringsystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente.

Financiële kengetallen

In de navolgende tabel zijn de drie financiële kengetallen die van toepassing zijn op de OD NZKG opgenomen. Voor de OD NZKG zijn voor de ratio's normen opgesteld. De normen zijn bepaald met de input van de VNG en de eigenheid van de omgevingsdienst. De onderstaande beschrijving van de ratio's bevat een verdere toelichting en beoordeling hierop.

Tabel: financiële kengetallen

	Norm	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
netto schuldquote	≤ 0%	-10%	-6%	-12%
solvabiliteitsratio	≥ 20%	44%	28%	42%
structurele exploitatieruimte	≥ 0%	4%	-1%	5%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldpositie van de OD NZKG bestaat voornamelijk uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteert de OD NZKG een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een grote investering waar geld voor aangetrokken wordt, zal het kengetal boven de 0% stijgen. Voor 2017 is het kengetal -/- 12% en voldoet daarmee ruim aan de gestelde norm.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt, de norm voor de OD NZKG is daarom minimaal 20%. Het kengetal voor de OD NZKG valt vrij laag uit omdat met voorschotten van de opdrachtgevers wordt gewerkt. De voorschotten hebben een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Het kengetal hebben we voor de OD NZKG gecorrigeerd met de voorschotten en komt daarmee uit op 42%. De ratio is daarmee ruim voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte de omgevingsdienst heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor de OD NZKG is 0% of hoger. In 2017 is de ratio 5% en daarmee voldoende.

Algeheel oordeel
Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De drie geldende kengetallen voor de OD NZKG geven een goed beeld. Daarmee kan gezegd worden dat er sprake is van een zeer degelijke financiële positie.

In bijlage 3 is de berekening van de kengetallen toegelicht.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die de OD NZKG in bezit heeft bestaan uit apparatuur, automatisering, meubilair en de verbouwing van het gehuurde pand Ebbehout in Zaandam. Als afschrijvingstermijn wordt de economische levensduur als uitgangspunt genomen (conform de financiële verordening).
In 2017 zijn twee nieuwe investeringen gedaan door de OD NZKG. De kantoorautomatisering is in 2017 in eigen beheer genomen en daarvoor is de benodigde automatisering aangeschaft.

Duurzaam OD NZKG
In 2017 heeft de OD een aantal duurzame maatregelen genomen voor het eigen pand. Een deel van de maatregelen kwam voort uit de energieaudit van 2015. De belangrijkste maatregelen die de OD NZKG samen met de gemeente Zaanstad, de verhuurder, nam waren: een duurzame inregeling van de verwarmingsketels en de koelinstallatie zodat ze niet tegelijk aan staan, de verlichtingsinstallatie is aangepast zodat verlichting alleen aan is als het nodig is, de klimaatbeheersingsinstallatie is zo ingesteld dat verwarmen en koelen per verdieping meer flexibel te regelen is. Ook is een aanpassing van de voorgevel met een tochtluis gerealiseerd.

Zaanstad heeft voor het dak van de OD NZKG en het stadhuis subsidie gekregen voor zonnepanelen. Het is de bedoeling dat er ongeveer 70 panelen op ons dak komen. Verder heeft ons gebouw in april het energielabel A gekregen. Vooral de energiezuinige verlichting in het gebouw en de hoogrendementsinstallatie kregen in het labelonderzoek hoge waardering. En in juli is de nieuwe duurzame entree van het gebouw in gebruik genomen die, behalve comfort verhogend, ook veiliger is.

4.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de OD NZKG. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico) en de financieringspositie.
De uitvoering van de financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financierings- (treasury-)statuut evenals een financieringsparagraaf in begroting en rekening.

De OD NZKG werkt volgens het Treasurystatuut dat is vastgesteld op 9 december 2015. Eén van de doelstellingen van dit statuut is het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste

financiële risico's zoals genoemd binnen de Wet Fido: renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

Financierings- en schuldpositie

Leningen worden uitsluitend aangegaan in de Europese geldeenheid (de euro). Per 2013 is een lening opgenomen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 1.050k met een looptijd van vijf jaar en een rente van 1,45%. Het uitstaande bedrag per 31-12-2017 is € 210k.

Tabel : Verloopoverzicht leningen

(bedragen x € 1.000)

	Stand lening per 31-12-2016	Stand lening per 31-12-2017	Toename / afname
Bank Nederlandse Gemeenten (2013)	420	210	210
Totaal	**420**	**210**	**210**
Rentelast 2017:	5		

Kasbeheer

De OD NZKG beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning. Doordat overtollige liquide middelen moeten worden aangehouden in de schatkist (op een rekeningcourant bij het agentschap van het ministerie van Financiën) zijn er geen kredietrisico's.

Om het renterisico te beperken is vastgelegd dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet worden overschreden. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning, de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie. Binnen deze kaders streeft de OD NZKG naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

4.4 Bedrijfsvoering

Samenvatting Sociaal Jaarverslag.

Verplichte BBV beleidsindicatoren:
Vanuit het BBV is het verplicht te verantwoorden op ongeveer 40 beleidsindicatoren. De indicatoren zijn vooral voor gemeenten opgesteld en daarom grotendeels niet van toepassing op de OD NZKG. De indicatoren die wel van toepassing zijn passen allemaal binnen het programma Bedrijfsvoering en zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: verplichte BBV beleidsindicatoren

Naam indicator	Berekening	Realisatie 2017	Toelichting
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De formatie bedraagt 349,75 FTE (excl. inhuur) per 31-12-2017
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De bezetting bedraagt 328,84 FTE (excl. inhuur) per 31-12-2017
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De apparaatskosten bedraagt €41.058k.
Externe Inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	26,1%	
Personele overhead	% van de totale lasten	14,3%	
Materiële overhead	% van de totale lasten	17,9%	

Formatie 2017

Tabel : Overzicht formatie / bezetting d.d. 31-12-2017 in fte (excl. inhuur)

Directie	Formatie	Bezetting	Verschil
Bedrijfsvoering	46,50	45,00	1,50
Vergunningverlening	93,83	82,90	10,93
Advies & Expertise	94,74	85,88	8,86
Toezicht & Handhaving	114,68	115,06	- 0,38
Totaal	**349,75**	**328,84**	**20,91**

Tabel : Verhouding man / vrouw

	aantal	percentage
Man	217	62 %
Vrouw	134	38 %
Totaal	**351**	**100 %**

Tabel : Aantal parttime / fulltime naar man en vrouw

	fulltime	parttime	Totaal
Man	179	38	217
Vrouw	52	82	134

Tabel : Leeftijd man / vrouw in cohorten

Leeftijd	man	vrouw
20-29	10	11
30-39	26	18
40-49	55	48
50-59	86	44
60-67	40	13
Totaal	**217**	**134**

In 2017 waren er 49 vacatures, waarvan 45 vacatures in 2017 zijn vervuld. Een groot deel hiervan werd vervuld middels interne doorstroom. Wervingsacties werden met name ingezet bij teams Bouw en Constructieve Veiligheid, voornamelijk met betrekking tot moeilijk vervulbare functies, en voor specialistische adviseurs bij Advies & Expertise. Komende jaren gaan we door middel van diverse initiatieven actief aan de slag om te zorgen dat we voor alle specialismes voldoende kennis en capaciteit behouden voor de toekomst.

De afgelopen jaren is de economie flink aangetrokken waardoor er een aanmerkelijke toename van bouwactiviteiten is waar te nemen. Dit betekent voor de OD een toename aan werk op de bouwdisciplines Vergunningverlening en Toezicht & Handhaving. Er is extra capaciteit nodig om de gewenste productie te kunnen leveren. Het ging in 2017 om ongeveer 25 bouw vacatures. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn de vacatures waarbij gespecialiseerde medewerkers met jaren werkervaring worden gezocht bijna niet in te vullen. Een deel hiervan is inmiddels ingevuld door interne doorstroom en inhuur/ZZP-ers. Tevens is hier bij ook de inzet van trainees binnen de OD NZKG aandacht voor.
Er zijn in 2017 7 stagiaires bij de OD NZKG aan de slag gegaan, waarvan 2 bij Vergunningverlening, 2 bij Advies & Expertise en 3 bij Bedrijfsvoering.
In 2017 stroomden 35 medewerkers uit, met diverse redenen:

- 5 i.v.m. pensioen
- 1 arbeidsongeschiktheid
- 9 naar een andere overheid,
- 11 bij een andere werkgever
- 5 einde stage
- 4 ontslag i.v.m. functioneren

Verzuim

Over heel 2017 was het ziekteverzuimpercentage 4,26% ten opzichte van de verzuimnorm van 4,20%. Met een meldingsfrequentie van 1,31 ten opzichte van de norm van 1,1. Het administratieve proces rondom de Wet Verbetering Poortwachter is nog verder geoptimaliseerd.

Jaarlijkse Sociaal Medisch Overleggen (SMO's) op directie- en MT-niveau en drie-gesprekken (met bedrijfsarts, teammanager en HR adviseur) zorgen ervoor dat verzuim stevig op de agenda blijft staan. Focus vanuit de SMO's voor 2017 waren werkdruk, balans privé en werk en het thuiswerkbeleid. De omslag naar meer productiegericht werken vereist een andere aanpak waar medewerkers aan moeten wennen. Door digitale apparatuur worden ook vaak buiten werktijden mail en berichten bekeken en afgehandeld. Zorg is hier aandacht te hebben voor draagkracht versus draaglast. Deze onderwerpen zullen ook in 2018 de nodige aandacht behoeven.

Nieuwe CAO Provincies

Op 22 mei 2017 hebben het IPO en de vakbonden een onderhandelaarsakkoord bereikt over een nieuwe cao voor de provincies. Aangezien onze organisatie 'sectorvolger' is, geldt deze cao ook voor de OD NZKG.

Looptijd en loonontwikkeling

De cao heeft een looptijd van 1 januari 2017 t/m 31 december 2018. De salarissen stegen per 1 juli 2017 met 2,0%. Daarnaast werd in september een eenmalige uitkering uitgekeerd van € 500 (bruto, naar rato dienstverband) aan iedere medewerker die 1 juli 2017 in dienst was.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren

Begin november 2016 is de Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren aangenomen. Deze nieuwe wet brengt de rechtspositie van ambtenaren in overeenstemming met die van werknemers in de private sector. Ambtenaren krijgen hierdoor een arbeidsovereenkomst in plaats van een aanstelling; cao's komen in plaats van rechtspositieregelingen. De wet treedt vermoedelijk per 1 januari 2020 in werking. De OD NZKG trekt bij de voorbereiding en uitvoering hiervan samen op met de provincie Noord-Holland.

Gesprekscyclus en beloningsronde 2017

Als gevolg van de nieuwe CAO 2017-2018 is de gesprekcyclus, bestaande uit een plannings-, voortgangs- en beoordelingsgesprek per 1 september 2017 komen te vervallen. De gesprekcyclus is half 2017 beëindigd met een laatste voortgangsgesprek tussen leidinggevende en medewerker. Vanuit de nieuwe cao wordt per 1 januari 2018 gewerkt op basis van 'het goede gesprek'. Een handvat is ontwikkeld om vorm en richting te geven aan het voeren van dit gesprek tussen medewerker en leidinggevende.

Definitieve plaatsingsbesluiten en bezwaren

Tegen de definitieve plaatsingsbesluiten zijn in 2015 in totaal 30 bezwaren door medewerkers ingediend. Hiervan liepen in 2017 nog twee beroepszaken. Een daarvan is ongegrond verklaard en daarmee afgerond. De andere beroepszaak is gegrond verklaard. Daarvoor zal de OD NZKG een nader onderzoek instellen naar de taken, functiebeschrijving en bijbehorende inschaling van de betreffende medewerker.

Integriteit

Met de stappen die gezet zijn met de implementatie van het integriteitsbeleid in de voorgaande jaren en ook

in 2017, voldoet de OD NZKG aan de wettelijke vereisten. Er waren in 2017 twee integriteitskwesties aan de orde die zijn afgehandeld conform integriteitsbeleid. In beide gevallen was een vervolgonderzoek niet noodzakelijk.

Vertrouwenspersoon Ongewenst Gedrag

De OD NZKG maakt gebruik van een externe vertrouwenspersoon voor zaken omtrent ongewenst gedrag. In 2017 is de vertrouwenspersoon driemaal geconsulteerd.

Activiteiten OR

In 2017 heeft intensief overleg met de OR en bestuurder plaatsgevonden en werd de algemene gang van zaken besproken, conform de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Hiernaast werden er situationeel zogenaamde technische overleggen per thema georganiseerd.

Kwaliteitscriteria

De OD NZKG richt zich op een hoge kwaliteit van haar producten. De omgeving van de OD NZKG is hierbij dynamisch en de samenleving volop in beweging. De OD verandert hierin mee. De lat ligt hoog en dat stelt eisen aan de medewerker, zonder wiens inzet de ambitie niet gerealiseerd kan worden. Hierbij is de OD NZKG een kennisintensieve organisatie, die zich conformeert aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria 2.1 en verantwoording hierover aflegt aan de opdrachtgevers.
In 2016 is bij de OD NZKG een nulmeting op de kwaliteitscriteria 2.1 verricht. Aangevuld met criteria voor specifieke deskundigheidsgebieden als Tunnelveiligheid en Constructieve veiligheid. Uit de gehouden nulmeting bleek dat de OD NZKG als organisatie voldoet aan de wettelijk gestelde criteria. De gegevens omtrent deskundigheid worden door medewerkers in hun (digitale) e-portfolio vastgelegd en opgenomen in het zogenaamd VTH-dashboard. Op de gegevens zijn in 2017 diverse analyses uitgevoerd. Zowel op organisatie- als op teamniveau. Als gevolg hiervan hebben diverse individuele opleidingen met betrekking tot de KC 2.1 plaatsgevonden. En heeft de organisatie er voor gekozen om een grote groep collega's op te leiden op het gebied van veiligheid op bouwplaatsen (VCA).

Instroom van jong talent en ontwikkeling hiervan

Voor de benodigde instroom van jong talent in verband met de leeftijdsopbouw, uitstroom wegens pensionering en kennisborging binnen de organisatie, heeft dit jaar een inventarisatie plaats gevonden op basis van de deskundigheidsgebieden. Uit deze inventarisatie is gebleken welke teams binnen de organisatie de komende twee jaar het zwaarst belast gaan worden qua pensioneringsuitstroom. De directie heeft besloten voor deze vijf teams een traineeship in de vorm van een meester-gezelsysteem op te zetten. Hierbij worden jonge mensen in één jaar opgeleid binnen een specifiek vakgebied. In de zomer heeft de werving plaatsgevonden en dit heeft geresulteerd in drie technische trainees. Hierbij is gebleken dat ook de werving van jonge onervaren mensen bij sommige vakgebieden moeizaam gaat. In 2018 zal nog een korte aanvullende werving plaatsvinden om de pool van vijf trainees te completeren. De trainees worden begeleid door inhoudelijk ervaren collega's die voor dit mentorschap een training hebben gevolgd. Eind 2018 zal door de OD NZKG worden bepaald of het technisch traineeship een vervolg krijgt.
Naast een eigen traineeship heeft de OD NZKG dit jaar voor het eerst geparticipeerd in de bestaande MRA (Metropool Regio Amsterdam) traineepool met twee trainees. Een trainee is bij Bedrijfsvoering gestart en een trainee bij Advies & Expertise. De werving en selectie heeft plaatsgevonden in 2017, de trainees zijn in

januari 2018 gestart voor de duur van twee jaar, waarvan eerst 9 maanden bij onze eigen organisatie. Hierna vervullen ze twee detacheringsopdrachten van enkele maanden bij andere bij de MRA Traineepool aangesloten organisaties. De MRA trainees houden zich bezig met opdrachten binnen de OD NZKG op het gebied van beleid- en/of organisatorische vraagstukken.

Introductieprogramma

De OD NZKG hecht grote waarde aan een goede introductie van haar nieuwe medewerkers. Door een goede introductie voelen medewerkers zich vanaf het begin bij de organisatie betrokken en gewaardeerd. Begin 2017 is het introductieprogramma bij de OD NZKG van start gegaan. Het programma beslaat verschillende onderdelen, te weten: de introductie binnen en kennis van de organisatie, de introductiedag en de zogeheten '100-dagen bijeenkomst.'

Arbeidsmarktcommunicatie

Om aansluiting met talent op de arbeidsmarkt te bereiken en potentiele kandidaten aan te trekken voor moeilijk vervulbare functies heeft de OD NZKG haar teksten herschreven, meer wervend en afgestemd op de huidige arbeidsmarkt. Tevens is er een nieuw format voor de vacatureteksten ontwikkeld om congruentie hierin te waarborgen.
In 2018 verkennen afdelingen HR & Communicatie de mogelijkheden tot het (verder) versterken van het werkgeversmerk. De eerste oriënterende gesprekken met o.a. LinkedIn zijn gevoerd.

Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)

Begin 2017 is er bij de OD NZKG en (wettelijk verplichte) Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) uitgevoerd door een extern bureau met veel ervaring op dit gebied. Het kantoorpand en alles hieromheen was één aandachtsgebied. Het werken op buitenlocaties een andere. Veel medewerkers van de OD NZKG werken (zeer) regelmatig op buitenlocaties, en verrichten hier hun toezichthoudende en handhavingstaken.

Verbeterpunten zijn in een Plan van Aanpak genoteerd, zodat deze planmatig beheerst kunnen worden, en voorzien van prioriteit. Het Plan van Aanpak is getoetst en heeft vervolgens instemming van de Ondernemingsraad gekregen. Vanuit de Arbocommissie, bestaande uit medewerkers met preventietaken en een lid van de OR, zal de coördinatie op voortgang in de acties worden gehouden en het plan geactualiseerd.

5 Financiële jaarrekening

5.1 Overzicht baten en lasten

Het financiële resultaat van de OD NZKG over 2017 is 1.659k positief. In hoofdlijnen bestaat de verklaring van het resultaat uit:

- Per saldo 1.089k voordeel op capaciteitslasten. Op de programma's Bouw, Bodem, Milieu, Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering is een voordeel gerealiseerd vanwege krapte op de arbeidsmarkt en geen volledige invulling van vacatures. Op programma BRZO is een nadeel op capaciteit vanwege incidenteel lager volume.
- De materiële bedrijfsvoeringskosten zijn 570k lager. Dit voordeel zit op onder andere ICT en variabele facility kosten. Hiermee is deels de structurele besparing vanaf 2018 gerealiseerd.
- 134k voordeel op de baten is een saldo van hogere en lagere baten. De hogere baten zitten met name op het programma Bodem door meer volume op de producten voor bodemsanering. Op de andere programma's zijn kleine nadelen gerealiseerd door onder andere een lager uitgevallen bedrijvenbestand en lagere volumes op de uitvoeringsovereenkomsten.

De indeling van de jaarrekening is gewijzigd ten opzichte van de begrotingsindeling. In 2017 is vanwege de systematiek Prestatiegericht financieren (PGF) en het vernieuwde Besluit Begroting & Verantwoording een nieuwe programma indeling opgezet. In onderstaande tabellen is respectievelijk de nieuwe indeling en de begrotingsindeling ter vergelijking weergegeven.

Tabel: overzicht baten en lasten volgens de nieuwe programma-indeling

Resultaten per programma									(bedragen x €1.000)
	Primair begroting 2017 lasten*	Primair begroting 2017 baten*	Primair begroting 2017 saldo*	Gewijz. begroting 2017 lasten	Gewijz. begroting 2017 baten	Gewijz. begroting 2017 saldo	Realisatie 2017 lasten	Realisatie 2017 baten	Realisatie 2017 saldo
Bouw	-	-	-	7.453	-13.200	-5.747	7.089	-13.134	-6.045
Bodem	-	-	-	3.947	-4.708	-761	3.756	-5.158	-1.402
Milieu	-	-	-	10.674	-14.980	-4.306	9.920	-14.860	-4.940
BRZO	-	-	-	3.337	-6.924	-3.587	4.118	-6.760	-2.642
Randvoorwaardelijk	-	-	-	3.949	-4.576	-627	3.837	-4.619	-782
Bedrijfsvoering:	-	-	-	14.987	33	15.020	14.102	42	14.144
- Kosten overhead	-			*14.848*			*13.965*		
- Onvoorzien				*139*			*137*		
- Venootschapsbelasting	-			-			-		
Saldo voor mutaties reserves	**39.682**	**-40.132**	**-**	**44.346**	**-44.355**	**-9**	**42.821**	**-44.489**	**-1.668**
Mutaties reserves	**450**	**-**	**450**	**450**	**-441**	**9**	**450**	**-441**	**9**
Toevoegingen	450	-	450	450	-	450	450	-	450
Onttrekkingen	-	-	-	-	-441	-441	-	-441	-441
Saldo na mutaties reserves	**40.132**	**-40.132**	**-**	**44.796**	**-44.796**	**-**	**43.271**	**-44.930**	**-1.659**

(-/- = voordeel, + = nadeel)

* De primaire begroting 2017 is niet volgens de nieuwe programma-indeling samengesteld, daarom zijn alleen de totalen getoond

Tabel: overzicht baten en lasten volgens de begrotingsindeling

						(bedragen x € 1.000)
	Rekening 2016	Primaire begroting 2017	Begrotings-wijzigingen 2017	Gewijzigde begroting 2017	Realisatie 2017	Afwijking 2017
Baten	-41.668	-40.132	-4.223	-44.355	-44.489	-134
Lasten	40.074	39.682	4.664	44.346	42.821	-1.525
Personele kosten	32.945	31.201	4.704	35.905	34.902	-1.003
Materiële kosten	6.740	8.080	-115	7.965	7.450	-514
Ontwikkelagenda	388	300	38	338	332	-6
Onvoorzien	-	101	38	139	137	-1
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Saldo voor mutatie reserve	**-1.594**	**-450**	**441**	**-9**	**-1.668**	**-1.659**
Mutaties reserves	-78	450	-441	9	9	-
Toevoegingen	375	450	-	450	450	-
Onttrekkingen	-453	-	-441	-441	-441	-
Saldo na mutatie reserve	**-1.672**	**-**	**-**	**-**	**-1.659**	**-1.659**

5.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Deze voorschriften zijn verder uitgewerkt in de financiële verordening van de OD NZKG.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven in vijf jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut
De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en worden lineair afgeschreven.

a. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
b. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; kantoormeubilair;
c. 3 tot 5 jaar: software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties;
d. 1 tot 10 jaar: verbouwingen, termijn afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging;

Afschrijving start op jaarbasis in het jaar nadat de investering gereed is gekomen of is verworven en activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 per stuk behoeven niet te worden geactiveerd. Deze activa dienen in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Aangezien de debiteuren alleen publieke en geen private partijen zijn, is de kans op oninbaarheid klein. Er is dan ook geen voorziening dubieuze debiteuren gevormd. De uitzettingen omvat ook het rekening courant saldo in de schatkist bij het Ministerie van Financiën.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen

Overlopende activa
Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten / baten in het juiste jaar worden verantwoord.

PASSIVA

Vaste passiva

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gebruikt voor de vorming van een weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve, waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven.

Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar en wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Deze schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De netto-vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd van minder dan één jaar.

Overlopende passiva

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten / baten in het juiste jaar worden verantwoord.

5.3 Toelichting baten en lasten

Baten 134k voordeel

De baten zijn ten opzichte van de begroting op verschillende onderdelen per saldo 134k hoger uitgevallen.

Bouw (67k nadeel)

Volume uitvoeringsovereenkomst (148k nadeel)

Op de uitvoeringsovereenkomsten van de opdrachtgevers is minder productie gerealiseerd dan begroot.

Overige kleine verschillen (81k voordeel)

Er zijn meer baten gerealiseerd op projecten zoals Westfrisiaweg en Zeesluis.

Bodem (450k voordeel)

Volume uitvoeringsovereenkomst (496k voordeel)

Dit is vooral te verklaren door een hoger volume op (complexe) grondsaneringen bij een aantal opdrachtgevers.

Offertes (108k voordeel)

Buiten de uitvoeringsovereenkomst zijn meer werkzaamheden uitgevoerd dan begroot. Het betreft hier offertes waar 220k is gerealiseerd en dat is 108k meer dan begroot voor 2017.

Inhaalslag waterwet (170k nadeel)

Een deel voor de werkzaamheden voor de inhaalslag waterwet WKO controles vinden plaats na 2017. Het reeds ontvangen geld hiervoor wordt doorgeschoven naar 2018 en resulteert daardoor in een voordeel.

Overige kleine verschillen (16k voordeel)

Op het extern detacheren van personeel zijn meer baten gerealiseerd.

Milieu (120k nadeel)

Offertes (132k nadeel)

Buiten de uitvoeringsovereenkomst zijn minder werkzaamheden uitgevoerd dan begroot. Het betreft onder ander het project Wind op Land en kleine offertes waar 265k is gerealiseerd en dat is 132k minder dan begroot voor 2017.

Energy Efficiency Directive (EED) (90k nadeel)

In 2016 is door de Founding Fathers een incidentele bijdrage gedaan voor Energy Efficiency Directive (EED) werkzaamheden. In de jaarrekening 2016 is hiervan 264k doorgeschoven naar 2017. In 2017 is deel van de werkzaamheden uitgevoerd. Het resterende deel daarvan met een omvang van 90k wordt doorgeschoven naar 2018.

Actueel bedrijvenbestand (65k nadeel)

De baten binnen van het kernpakket Milieu zijn gebaseerd op het aantal bedrijven. Het verschil is te verklaren door het actuele bedrijvenstand dat lager is uitgevallen dan de begroting.

Overige kleine verschillen (15k voordeel)
Er zijn meer baten gerealiseerd op de IOV subsidie deelprogramma 2 en 3 en de bijdrage van OD IJmond voor exploitatie van het meetnet luchtkwaliteit. Daarnaast is er minder realisatie op kleine offertes. Per saldo levert dat een voordeel van 15k op.

BRZO (164k nadeel)
Actueel bedrijvenbestand (181k nadeel)
De baten binnen van het kernpakket BRZO zijn gebaseerd op het aantal bedrijven. Het actuele bedrijvenbestand valt lager uit dan in de uitvoeringsovereenkomsten met de provincies is afgesproken. Daardoor zijn minder baten gerealiseerd.

Overige kleine verschillen (17k voordeel)
Dit betreft voordeel op de subsidie Impuls Omgevingsveiligheid deelprogramma 1 (IOV). Ook in 2017 is een landelijk VTH-verbeterprogramma gedraaid in samenwerking met de overige Brzo-OD's en in afstemming met en in opdracht van het IPO. Binnen de zogeheten Meerjarenagenda is één accent de landelijke doorontwikkeling van Brzo-gerelateerde VTH-taken, waarbij een deel van het ontwikkelbudget afkomstig is uit deelprogramma 1 van de subsidiegelden IOV. Bereikte resultaten (i.o.) zijn onder andere: een gezamenlijke programmatische aanpak voor vergunningsactualisaties, geconsolideerde vergunningsoverzichten, eenduidige toepassing van standaardvoorschriften, actieve bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuwe Brzo-werkmethodiek binnen BRZO+, gestructureerde (door)melding en analyse van ongewone voorvallen, gezamenlijke Brzo-gerelateerde opleidingen om de uitvoeringskwaliteit te verhogen, verbeterde afstemming tussen bestuurs- en strafrecht en specifieke kennisontwikkeling op onder andere het gebied van Ageing en Brandveiligheid.

Randvoorwaardelijk (43k voordeel)
Overige kleine verschillen (43k voordeel)
Het voordeel is gerealiseerd door opbrengsten voor crisisorganisatie die niet begroot was.

Bedrijfsvoering (9k nadeel)
Er is een bijdrage begroot en ontvangen voor de ICT/GIS tool die deels is doorgeschoven naar 2018, dit leidt tot een klein nadeel.

Lasten
1.525k voordeel

Ten opzichte van de begroting zijn de lasten 1.525k lager uitgevallen.

Bouw (376k voordeel)

Personele capaciteit (376k voordeel)

Het betreft een voordeel door lagere capaciteitskosten vanwege de problemen op de arbeidsmarkt. Het programma bouw heeft door de overspannen arbeidsmarkt moeite om gekwalificeerd personeel aan te trekken. Dit geldt zowel voor het vaste personeel als inhuur.

Bodem (227k voordeel)

Doorschuif werkzaamheden inhaalslag waterwet (170k voordeel)

Van reeds ontvangen gelden voor de inhaalslag waterwet worden werkzaamheden uitgevoerd in 2018. Daardoor zijn de capaciteitslasten lager uitgevallen. De baten voor de werkzaamheden worden doorgeschoven naar 2018 en dienen ter dekking van deze kosten.

Overige kleine verschillen (57k voordeel)

Het overige voordeel betreft kleine afwijkingen op personele capaciteit.

Milieu (619k voordeel)

Personele capaciteit (619k voordeel)

Binnen het programma Milieu zijn vacatures niet volledig opgevuld door het niet kunnen aantrekken van capaciteit met specifieke kennis. Daarnaast worden de milieucontroles deels uitbesteed en daar zijn de kosten lager uitgevallen dan verwacht.

BRZO (726k nadeel)

Personele capaciteit (726k nadeel)

Dit heeft te maken dat dit jaar op het aanvullend pakket de vraag achterblijft vanuit de opdrachtgever en beslag van opleidingsverplichtingen op de inzet van productieve uren. De kosten van de capaciteit nemen niet evenredig af met de grotendeels incidentele vermindering van het volume.

Randvoorwaardelijk (144k voordeel)

Personele capaciteit (144k voordeel)

Het voordeel aan de lastenkant binnen programma randvoorwaardelijk is te verklaren door het niet invullen van vacatures.

Bedrijfsvoering (885k voordeel)

Personele capaciteit (315k voordeel)

In de doorontwikkeling van bedrijfsvoering was een deel van de vaste formatie nog niet ingevuld bij informatievoorziening en control. Inmiddels is meer duidelijkheid over de taken en zijn aan het eind van het jaar de meeste openstaande functies op deze taken ingevuld. Het jaarbudget is daardoor

grotendeels benut. Dit leidt tot een voordeel van 0,3 mln op het capaciteitsbudget bij bedrijfsvoering.

ICT (153k voordeel)
In 2017 is de ICT omgeving ontkoppeld van de Gemeente Haarlemmermeer en de ICT wordt nu in eigen regie beheerd. De transitie heeft in september plaatsgevonden en hierbij is direct gekozen voor vervanging van de laptops. Voor technisch beheer en bewaking van de ICT omgeving is een samenwerking met leverancier Duvak aangegaan, de technische coördinatie wordt vanuit de OD NZKG gevoerd. Uiteindelijk maakt dit de organisatie slagvaardiger op ICT gebied, waarbij samen met de business de innovatie kracht van ICT maximaal kan benutten.

Facilitaire kosten (183k voordeel)
De afname van de variabele facility producten zijn over de hele linie van het aanbod lager dan op basis van voorcalculatie was begroot.

Inbesteding administratie (89k voordeel)
De inbestedingskosten van de salaris-, personeels- en financiële administratie zijn lager uitgevallen dan begroot.

Overige kleine verschillen (145k voordeel)
Dit voordeel is samengesteld uit meerdere kleine voordelen op kosten voor communicatie, werving en selectie, opleiding en accountant.

Onvoorzien
137k is ten laste van het budget onvoorzien gebracht. Het betreft een incidentele bijdrage vanuit de OD NZKG aan de DCMR Milieudienst Rijnmond voor drie provincies (46k per provincie) voor het strategisch uitvoeringsprogramma voor de zes BRZO omgevingsdiensten.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	(bedragen x €1.000)
Baten:	
Onttrekking algemene reserve	250
Onttrekking best.reserve 4e Tranche Activiteitenbesluit	153
Onttrekking best.reserve verandering wetgeving	38
Totaal baten:	**441**
Lasten:	
Toevoeging algemene reserve	450
Toevoeging voorziening personeel	441
Toevoeging voorziening gekocht verlof	241
Toevoeging voorziening werkhervattingskas	240
Bijdrage DCMR strategisch uitvoeringsprogramma zes BRZO OD's	137
Totaal lasten:	**1.509**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2017 is de laatste structurele toevoeging aan het reserve weerstandsvermogen gedaan. In het reserve weerstandsvermogen was een structurele toevoeging (jaarlijks 450k vanaf 2017) begroot, maar bij de besluitvorming over Prestatiegericht financieren (AB: 14-12-2016) is besloten om deze structurele toevoeging per 2018 te beëindigen.

(bedragen x €1.000)

Reserve	2017	2018	2019	2020
Toevoeging reserve weerstandsvermogen	450	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen	**450**	**-**	**-**	**-**
Totaal structurele onttrekkingen	**-**	**-**	**-**	**-**

Informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) dienen in het financieel verslaggevingsdocument verschillende gegevens van topfunctionarissen, indien de maximale bezoldiging wordt overschreden, ook van niet-topfunctionarissen, gepubliceerd te worden. Dit geldt ook voor (eventueel onbezoldigde) bestuursleden.

Topfunctionarissen

In 2017 is één functionaris die valt onder de WNT. Dit betreft de functie van algemeen directeur, die gedurende het gehele jaar is vervuld door mw. E.M.J. Meijers. De gegevens staan in onderstaande tabel. Met ingang van 2017 is de bezoldigingsmaximum bepaald 100% van het ministerssalaris (181k).

Tabel: inkomens topfunctionarissen

Naam	**Mw E.M.J. Meijers**
Functie	Algemeen directeur
Duur dienstverband in 2016	01.01 - 31-12
Omvang dienstverband (in Fte)	1
Gewezen topfunctionaris	Nee
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning	€ 125.162
Belastbare onkostenvergoeding	€ -
Beloning betaalbaar op termijn (aanspraken)	€ € 16.944
Totale bezoldiging	**€ 142.106**

Niet topfunctionarissen

De OD NZKG had in 2017 geen niet-topfunctionarissen in dienst van wie de bezoldiging het maximum heeft overschreden.

Bestuursleden

De leden van het Algemeen Bestuur van de OD NZKG zijn onbezoldigd. Uit hoofde van hun functie als bestuurder bij deelnemende gemeenten/provincie zijn zij lid van het AB.

Naam	**Functie**
Onno Hoes	burgemeester gemeente Haarlemmermeer (voorzitter)
Derk Reneman	wethouder gemeente Haarlemmermeer
Sanna Munnikendam	wethouder gemeente Zaanstad (vice voorzitter)
Jaap Bond	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Adnan Tekin	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Gertjan van der Hoeven	wethouder gemeente Aalsmeer
Herbert Raat	wethouder gemeente Amstelveen
Abdeluheb Choho	wethouder gemeente Amsterdam
Udo Kock	wethouder gemeente Amsterdam (nog vast te stellen)
Joyce Langenacker	burgemeester gemeente Ouder-Amstel
Erik Boog	burgemeester gemeente Diemen
Dagmar Oudshoorn-Tinga	burgemeester gemeente Uithoorn
Emmy Meijers	directeur Omgevingsdienst NZKG (secretaris)
Theo Weterings (tot nov.2017)	burgemeerster gemeente Haarlemmermeer (voorzitter)
Dick Emmer (tot sep. 2017)	wethouder gemeente Zaanstad
Kajsa Ollongren (tot okt. 2017)	wethouder gemeente Amsterdam
Mieke Blankers Kasbergen (tot dec. 2017)	burgemeerster gemeente Ouder-Amstel

5.4 Balans

Activa	31-12-17	31-12-16
	(bedragen x € 1.000)	
Vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	750	999
Totaal immateriële activa	**750**	**999**
Investeringen met een economisch nut	1.123	738
Totaal materiële activa	**1.123**	**738**
Totaal vaste activa	**1.873**	**1.737**
Vlottende activa		
Omzetbelasting	21	130
Doorschuif BTW	3.605	2.537
Totaal vorderingen op openbare lichamen	*3.625*	*2.667*
Totaal uitzettingen in 's Rijks schatkist	*12.328*	*15.281*
Debiteuren	3.668	1.878
Totaal overige vorderingen	*3.668*	*1.878*
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**19.622**	**19.826**
ABN-Amro	95	37
Totaal liquide middelen	**95**	**37**
Vooruitbetaalde bedragen	108	47
Nog te ontvangen bedragen	1.364	0
Totaal overlopende activa	**1.473**	**47**
Totaal vlottende activa	**21.190**	**19.910**
Totaal activa	**23.062**	**21.647**
Passiva		
Vaste passiva		
Algemene reserve	3.125	2.925
Bestemmingsreserves	587	388
Gerealiseerde resultaat	1.659	1.672
Totaal eigen vermogen	**5.371**	**4.985**
Voorziening personeel	499	157
Voorziening restant verlof	473	232
Voorziening onderhanden werk	709	709
Voorziening naheffing werkhervattingskas	240	0
Totaal voorzieningen	**1.921**	**1.098**
Lening BNG	210	420
Totaal vaste schulden	**210**	**420**
Totaal vaste passiva	**7.502**	**6.503**
Vlottende passiva		
Crediteuren	1.876	2.491
Af te dragen loonheffing en premies ABP	1.464	1.309
Totaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**3.339**	**3.800**
Nog te betalen bedragen	1.916	1.150
Vooruitontvangen bedragen	10.305	10.194
Totaal overlopende passiva	**12.221**	**11.344**
Totaal vlottende passiva	**15.560**	**15.144**
Totaal passiva	**23.062**	**21.647**

Tabel: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Leverancier	Omschrijving	Looptijd	(bedragen x € 1.000) Jaarlijkse lasten
Gemeente Zaanstad	Facilitaire diensten	t/m 31-07-2018	676
Gemeente Zaanstad	Huur pand / parkeerplaatsen	t/m 31-12-2023	1.027
Provincie Noord-Holland	Financiële en personeels- en salarisadministratie	t/m 31-12-2018	600
Leaseplan	Lease auto's	t/m 01-07-2019	156
Reisbalans	Reiskosten openbaar vervoer woon-werkveer	t/m 30-09-2018	360
Comparex	Licenties Microsoft	t/m 01-03-2019	150
Duvak	ICT Support en beheer	t/m 31-08-2019	456
Mozard	Zaaksysteem	t/m 30-09-2018	79

5.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa *750k*

In 2015 is de investering van het eigen zaaksysteem afgerond. In 2016 is gestart met afschrijven, de afschrijving zal gedurende vijf jaar plaatsvinden t/m 2020.

Tabel: verloopoverzicht immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2016	Investeringen / desinvesteringen 2017	Afschrijvingen 2017	Rentekosten 2017	Afwaarderingen 2017	Boekwaarde 31-12-2017
						(bedragen x € 1.000)
Ontwikkelingskosten software	999		250			750
	999	**-**	**250**	**-**	**-**	**750**

Materiële vaste activa *1.123k*

In 2017 hebben twee investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa.
In oktober is de kantoorautomatisering in eigen beheer aangeschaft een investering van 382k die in 3 jaar wordt afgeschreven. Tevens is de entree van het gebouw aangepast met een tochtsluis, afschrijving in 10 jaar, een investering van 106k.

Tabel: verloopoverzicht materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2016	Investeringen / desinvesteringen 2017	Afschrijvingen 2017	Rentekosten 2017	Afwaarderingen 2017	Boekwaarde 31-12-2017
						(bedragen x € 1.000)
Gevelaanpassing (tochtsluis)		106				106
Bedrijfsgebouwen	**-**	**106**	**-**	**-**	**-**	**106**
Installaties (o.a. oplaadpalen)	58		6			52
Machines, apparaten en installaties	**58**	**-**	**6**	**-**	**-**	**52**
Inventaris/meubilair	679		96	5		583
Kantoorautomasering (laptops)		382				382
Overige materiële vaste activa	**679**	**382**	**96**	**5**	**-**	**965**
	738	**488**	**103**	**5**	**-**	**1.123**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar *19.622k*

Vorderingen op openbare lichamen 3.625k

Het saldo van de btw bestaat uit twee posten:

1. De te ontvangen omzetbelasting conform de aangifte 4e kwartaal 2017 bedraagt 21k.
2. De te vorderen doorschuif btw bedraagt 3.605k. Deze btw wordt doorgeschoven aan de deelnemende gemeente en provincies van de OD NZKG (Founding Fathers, AM-gemeente en Contractpartners). Deze organisatie zijn geïnformeerd zodat zij in afrekening met het btw compensatiefonds het bedrag kunnen verrekenen.

De btw die na de aangifte nog in 2017 is verwerkt, wordt in 2018 verrekend.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist 12.328k

De OD NZKG is verplicht de overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën, genaamd het schatkistbankieren. Per 31 december 2017 bedraagt het uitstaand bedrag € 12k. Dit bedrag bestaat voor het grootste gedeelte uit vooruit ontvangen bijdragen van opdrachtgevers over het eerste kwartaal van de UVO's 2018.

Debiteuren 3.668k

Het saldo van de vorderingen per 31-12-2017 bedraagt 3.668k. De debiteuren groter dan 100k zijn:

Provincie Noord-Holland	2.952k	UVO 1e kwartaal 2018
Provincie Flevoland	271k	UVO 2017
Provincie Utrecht	365k	UVO 2e halfjaar 2017

In januari 2018 is reeds 3.663k van deze vorderingen ontvangen.

Liquide middelen *95k*

ABN-AMRO Bank 95k

Het saldo op de ABN-AMRO rekening per 31 december 2017 is 95k. De ABN-AMRO rekening wordt alleen gebruikt als betaalrekening. Met ingang van 1 januari 2016 mag het saldo van deze rekening niet hoger zijn 0,75 % van de totale begroting (in 2017 een bedrag van € 342k). Om dit te krijgen vindt "Saldo regulering" plaats via de schatkist rekeningcourant bij het ministerie van Financiën.

Overlopende activa *1.473k*

Vooruitbetaalde bedragen 47k

De facturen die vooruitbetaald zijn hebben betrekking op licentiekosten Oracle. Verder zijn tijdens de migratie van de kantoorautomatisering bij Comparex licenties aangeschaft. Deze lopen allemaal tot en met het 1e kwartaal en verder van 2018.

Nog te ontvangen bedragen 1.364k

Voor de uitvoeringsovereenkomsten hebben opdrachtgevers voorschotten betaald. Op basis van de realisatie in 2017 is een voorlopige afrekening per opdrachtgever gemaakt. Een deel van de opdrachtgevers ontvangt geld terug, zie daarvoor de balanspost 'Nog te betalen bedragen'. En een deel moet bijbetalen wat in deze balanspost is verantwoord: gemeente Haarlemmermeer (599k), de provincie Utrecht (111k) en de gemeente Diemen (34k). Daarnaast worden de offertes voor het 4e kwartaal in januari 2018 gefactureerd, deze zijn opgenomen voor een bedrag van 273k. Voor de subsidies IOV is van de Provincie Noord Holland nog 54k, van de Omgevingsdienst.nl nog 47k en van de Provincie Zuid-Holland nog 215k te ontvangen.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen *5.371k*

Tabel: verloopoverzicht eigen vermogen

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2016	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Stand per 31-12-2017
Algemene reserve	2.925	450	250	3.125
Bestemmingsreserve WW & Reintegratie	235	-	-	235
Bestemmingsreserve 4e Tranche Activiteitenbesluit	153	-	153	-
Bestemmingsreserve Omgevingswet	-	200	-	200
Bestemmingsreserve Wetgevingskalender	-	190	38	152
Gerealiseerde resultaat	1.672	1.659	1.672	1.659
Totaal reserves	**4.985**	**2.499**	**2.113**	**5.371**

Algemene reserve 3.125k

De toevoeging in 2017 van 450k is conform de begroting, de laatste uit een reeks structurele toevoegingen aan het weerstandsvermogen. Vanaf 2018 is deze toevoeging niet meer vooraf begroot.
De onttrekking in 2017 van 250k heeft de maken met de bestuurlijke afspraak om één van de opdrachtgevers in twee jaar naar de bijdrage voor PGF te laten toegroeien. Hun voorschotnota is 250k lager dan het bedrag conform de uitvoeringsovereenkomst. Deze lagere bijdrage is gecompenseerd vanuit de algemene reserve en zal in 2018 niet meer plaatsvinden.

WW & re-integratie 235k

De OD NZKG is eigen risico drager voor werkloosheidskosten, re-integratie inspanningen bij ziekte, bemiddeling- en mobiliteitstrajecten, etc. Het is verplicht om voor dit reële bedrijfsrisico een reserve te vormen. De verwachting is dat dit jaar geen beroep zal worden gedaan op deze reserve. In 2017 is geen aanspraak gedaan op deze reserve.

4e Tranche activiteitenbesluit 0k

Om de noodzakelijke werkzaamheden als gevolg van deze wetswijziging te financieren is er door het bestuur een budget toegekend van 150k wat overeenkomt met 6.440 uren. De gelden in de reserve zijn dit jaar ingezet om het geheel af te ronden.

Omgevingswet 200k

Voor alle in- en externe activiteiten m.b.t. de implementatie van de omgevingswet is 200k beschikbaar in een bestemmingsreserve. Afgelopen jaar zijn de kosten m.b.t. de voorbereidingen nog beperkt en gedekt uit het budget voor de Ontwikkelagenda. De kosten zijn tot nu toe beperkt doordat we vooral inzetten op omslag in denken en doen, door bijvoorbeeld te oefenen in pilots. Voor investeringen zoals voor inrichten andere processen, of voor het digitale stelsel omgevingswet, is het wachten nog op definitievere keuzen vanuit de rijksoverheid. Om die reden is de bestemmingsreserve dit jaar nog niet aangesproken. Echter de verwachting is dat volgende jaar de verdere implementatie van de omgevingswet in een versnelling gaat komen.
Denk aan opleidingen, proces aanpassingen, pilots en afstemming met opdrachtgevers en investeringen

voor het digitaal stelsel omgevingswet. Om dit programma in goede banen te leiden zal volgend jaar een projectleider worden aangetrokken. De verwachting is dat de komende jaren de kosten voor het programma Omgevingswet hoger zijn dan de reserve van 200k.

Wetgevingskalender 152k

Voor de extra inspanning in het kader van de wetgevingskalender is een reserve beschikbaar van 190k voor extra inzet ten gevolge van wijzigingen in de wetgeving. Dit jaar is extra inzet geleverd op: extra beoordeling veiligheidsrapporten, versneld implementeren van nieuwe wetgeving bij bedrijven die werken aan vermindering / hergebruik van afvalstromen (circulaire economie) en kosten voor het volgen van verplichte BRZO opleidingen vanuit het VTH kwaliteitsstelsel. Voor een deel van deze kosten is 38k onttrokken vanuit de reserve.

Gerealiseerde resultaat 1.659k

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten over 2017 betreft een positief resultaat van 1.659k.

Voorzieningen *1.921k*

Tabel: verloopoverzicht voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Stand per 31-12-2016	Toevoegingen 2017	Onttrekkingen 2017	Stand per 31-12-2017
Voorziening Personeel	157	441	98	499
Voorziening Restant verlof	232	241	-	473
Voorziening Onderhanden werk	709	-	-	709
Voorziening Werkhervattingskas (2014-2017)	-	240	-	240
Totaal voorzieningen	**1.098**	**922**	**98**	**1.921**

Voorziening Personeel 499k

De OD NZKG is eigen risico drager voor WW kosten. Voor vier medewerkers wordt voor de komende drie jaar UWV kosten verwacht. Dit maakt een verhoging van de voorziening met 441k noodzakelijk. In 2017 is 98k onttrokken om WW kosten te dekken.

Voorziening Restant verlof 473k

Deze voorziening is getroffen om het primair proces te compenseren wanneer medewerkers gespaard verlof voor een langere periode in één keer opnemen. Dit heeft te maken met wijzigingen in de cao per 1 januari 2018. Daarin is besloten dat de huidige maximale spaarperiode van vijf jaar vervalt voor (aangekocht) bovenwettelijk verlof en daarmee ongelimiteerd is. Vanwege de cao ontwikkeling is de hoogte van de voorziening bepaald op 473k. Er is in 2017 241k toegevoegd om de hoogte van deze voorziening te realiseren.

Voorziening Onderhanden werk 709k

Deze voorziening is getroffen in 2016 vanwege de overgang naar de nieuwe financieringssystematiek PGF. De reden hiervoor was dat voor gelden ontvangen vanuit de lumpsumfinanciering nog werkzaamheden werden verwacht. Dit geldt met name voor werkzaamheden die volgen op reeds afgegeven bouw- en bodemvergunningen, zoals toezicht en handhaving. Volgens de PGF systematiek kunnen deze werkzaamheden niet in rekening worden gebracht omdat zij in het kengetal zijn opgenomen van de afgegeven vergunning.

In de 2e tertaalrapportage is aangegeven dat in de jaarrekening 2017 wordt teruggekomen op de omgang met deze voorziening. Gedurende het jaar hebben wij het onderhanden werk gevolgd en gezien dat een groot deel van het onderhanden werk is afgewikkeld in 2017. Daartegenover is weer nieuw onderhanden werk ontstaan dat in 2018 wordt afgewikkeld. Het betreft toezicht- en handhavingswerkzaamheden die volgen op de vergunningaanvraag. Daarmee hebben we bepaald dat deze voorziening een structurele voorziening is waarvan we de hoogte jaarlijks zullen berekenen. Momenteel zitten we in een periode van hoogconjunctuur met veel aanvragen. De verwachting is dat dit mogelijk gaat stagneren omdat ook op macroniveau niet aan de vraag kan worden voldaan. Vanwege de structurele aard van de voorziening is er een rekenmethode opgesteld om de hoogte jaarlijks te bepalen. De voorziening wordt gebaseerd op het jaarlijkse volume van toezicht- en handhavingsproducten in het programma Bouw en Bodem. Van dat volume is een deel te classificeren als onderhanden werk wat in toekomstige jaren wordt uitgevoerd. De hoogte van de voorziening eind 2017 komt nagenoeg overeen met de eindstand van 2016 en is daarmee in stand gehouden.

Voorziening Naheffing werkhervattingskas 240k

Een beschikking van de belastingdienst is ontvangen met een mogelijke naheffing voor de Werkhervattingskas over de jaren 2014 tot en met 2017 van 60k per jaar. Op deze beschikking is bezwaar gemaakt. In afwachting van de uitspraak op dit bezwaar is een voorziening gevormd in 2017 van 240k.

Vaste schulden 210k

Om de investeringen te kunnen financieren is in 2013 een 5-jarige lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgesloten van 1.050k. Er is in 2014, 2015, 2016 en 2017 een bedrag van 210k afgelost, zodat nu nog een schuld van 210k resteert. In 2018 is de laatste aflossing van de lening.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar *3.339k*

Crediteuren 1.887k

Het saldo van crediteuren bestaat uit twee posten:

1. Crediteuren: het saldo van de openstaande facturen bij leveranciers per 31-12-2017 bedraagt 99k.
2. Crediteuren bestellingen: het betreft de post die bestaat uit de verplichtingen die nog te betalen stonden per 31-12-2017 maar waarvan nog geen factuur was ontvangen voor 1.778k. Per 31 januari 2018 resteert nog een bedrag van 898k, dit bedrag zal in het eerste kwartaal van 2018 worden verrekend.

Af te dragen loonheffing en premies ABP *1.464k*

Aan de hand van de salarisbetaling van december dient nog een afdracht van de loonheffing en premies ABP van 1.464k te worden gedaan, dit gebeurt altijd een maand later. De betaling is gedaan op 30 januari 2018.

Overlopende passiva *12.221k*

Nog te betalen bedragen *1.916k*

Per balansdatum is een bedrag van 1.916k opgenomen als nog te betalen. Een groot gedeelte van dit bedrag, namelijk 1.443k wordt gevormd door de voorlopige afrekening van de uitvoeringsovereenkomsten over 2017 met opdrachtgevers. De definitieve afrekening zal, na overleg met de opdrachtgevers, in 2018 aan de betreffende opdrachtgevers betaald worden. Het betreft gemeente Amsterdam (739k), provincie Noord-Holland (354k), gemeente Zaanstad (206k), gemeente Aalsmeer (19k), gemeente Amstelveen (17k), gemeente Ouder-Amstel (16k), gemeente Uithoorn (59k) en provincie Flevoland (32k).
Het overige deel (473k) wordt veroorzaakt door te betalen facturen die na sluiten van de crediteuren- en verplichtingenadministratie zijn ontvangen. De prestatie van deze werkzaamheden is verricht in 2017 en daarom zijn de kosten ook in 2017 verantwoord. Hiervan resteert per 31-01-2018 nog een bedrag van 363k te betalen. Dit bedrag zal in het eerste kwartaal van 2018 worden verrekend.

Vooruitontvangen bedragen *10.305k*

Het bedrag vooruitontvangen bedragen betreft de bijdragen van de founding fathers voor het eerste kwartaal 2018 voor een totaal bedrag van 10.025k, die vooruit zijn gefactureerd. Het grootste deel hiervan is in 2017 ontvangen en het restant in januari 2018. Verder is een vooruitontvangen bedrag ten behoeve van de Waterwet Bodem ad 170k. Als laatste hebben de founding fathers de bijdrage in de EED taken in 2016 betaald. Een groot deel daarvan is uitgevoerd, het resterende deel van 90k wordt ingezet om taken in 2018 uit te voeren.

Bijlage 1
Overzicht taakvelden per programma

(bedragen x € 1.000)

Taakveld, programma, kostensoort	Gewijzigde begroting 2017 lasten	Gewijzigde begroting 2017 baten	Gewijzigde begroting 2017 saldo	Realisatie 2017 lasten	Realisatie 2017 baten	Realisatie 2017 saldo
Programma Bouw						
Inkomsten		-13.201	-13.201		-13.134	-13.134
Salarislasten	3.754		3.754	3.279		3.279
Inhuur	3.658		3.658	3.683		3.683
Materieel	53		53	127		127
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	**7.465**	**-13.201**	**-5.736**	**7.089**	**-13.134**	**-6.045**
Totaal programma Bouw	**7.465**	**-13.201**	**-5.736**	**7.089**	**-13.134**	**-6.045**
Programma Bodem						
Inkomsten		-4.708	-4.708		-5.158	-5.158
Salarislasten	2.783		2.783	2.779		2.779
Inhuur	1.167		1.167	929		929
Materieel	33		33	48		48
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**3.983**	**-4.708**	**-725**	**3.756**	**-5.158**	**-1.402**
Totaal programma Milieu	**3.983**	**-4.708**	**-725**	**3.756**	**-5.158**	**-1.402**
Programma Milieu						
Inkomsten		-14.980	-14.980		-14.860	-14.860
Salarislasten	7.241		7.241	7.163		7.163
Inhuur	2.173		2.173	1.700		1.700
Materieel	1.124		1.124	1.057		1.057
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**10.539**	**-14.980**	**-4.441**	**9.920**	**-14.860**	**-4.940**
Totaal programma Milieu	**10.539**	**-14.980**	**-4.441**	**9.920**	**-14.860**	**-4.940**
Programma BRZO						
Inkomsten		-6.924	-6.924		-6.760	-6.760
Salarislasten	2.616		2.616	3.300		3.300
Inhuur	738		738	774		774
Materieel	38		38	44		44
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**3.392**	**-6.924**	**-3.532**	**4.118**	**-6.760**	**-2.642**
Totaal programma BRZO	**3.392**	**-6.924**	**-3.532**	**4.118**	**-6.760**	**-2.642**
Programma Randvoorwaardelijk						
Inkomsten		-3.059	-3.059		-3.087	-3.087
Salarislasten	2.078		2.078	2.169		2.169
Inhuur	551		551	384		384
Materieel	32		32	13		13
Taakveld 7.4 Milieubeheer	**2.661**	**-3.059**	**-397**	**2.565**	**-3.087**	**-523**
Inkomsten		-1.517	-1.517		-1.532	-1.532
Salarislasten	1.031		1.031	1.076		1.076
Inhuur	273		273	190		190
Materieel	16		16	6		6
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	**1.320**	**-1.517**	**-197**	**1.272**	**-1.532**	**-259**
Totaal programma Randvoorwaardelijk	**3.981**	**-4.576**	**-594**	**3.837**	**-4.619**	**-782**
Programma Bedrijfsvoering						
Inkomsten		33	33		42	42
Salarislasten	5.489		5.489	5.072		5.072
Inhuur	1.046		1.046	1.135		1.135
Materieel	7.616		7.616	7.158		7.158
Algemeen ontwikkelbudget	359		359	267		267
Ontwikkelagenda	338		338	332		332
Taakveld 0.4 Overhead	**14.848**	**33**	**14.881**	**13.965**	**42**	**14.007**
Onvoorzien	139		139	137		137
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	**139**	**-**	**139**	**137**	**-**	**137**
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	**-**	**-**	-	**-**	**-**	**-**
Totaal programma Bedrijfsvoering	**14.987**	**33**	**15.020**	**14.102**	**42**	**14.144**
Saldo voor mutaties reserves	**44.346**	**-44.355**	**-9**	**42.821**	**-44.489**	**-1.668**
Programma Bedrijfsvoering						
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	**450**	**-441**	**9**	**450**	**-441**	**9**
Totaal programma Bedrijfsvoering	**450**	**-441**	**9**	**450**	**-441**	**9**
Saldo na mutaties reserves	**44.796**	**-44.796**	**0**	**43.271**	**-44.930**	**-1.659**

Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer

(bedragen x € 1.000)

Deelnemer	Begroot volgens UVO 2017	Gewijzigde begroting OD NZKG 2017	Realisatie 2017
Gemeente Amsterdam	20.461	19.386	19.722
Provincie Noord-Holland	12.071	11.155	11.268
Gemeente Zaanstad	2.287	2.287	2.081
Gemeente Haarlemmermeer	5.912	6.533	6.510
Gemeente Aalsmeer	172	172	140
Gemeente Amstelveen	174	174	129
Gemeente Diemen	181	235	217
Gemeente Ouder-Amstel	113	113	91
Gemeente Uithoorn	176	176	98
Provincie Flevoland	271	283	239
Provincie Utrecht	730	735	841
Totaal UVO	**42.548**	**41.249**	**41.336**
Projecten		659	693
Subsidies		785	921
Offertes		371	398
Externe detachering		470	471
Overige		820	672
Onttrekking reserves		441	441
Overig baten		**3.547**	**3.595**
Totale baten		**44.796**	**44.930**

Bijlage 3 Berekening financiële kengetallen

Hieronder volgt de berekening van de financiële kengetallen en toelichting daarop. Zie paragraaf 4.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing voor de beoordeling en toelichting op de kengetallen.

Tabel: netto schuldquote

(bedragen x €1.000)

Netto schuldquote	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
Vaste schulden	420	210	210
Netto vlottende schuld	3.800	3.800	3.339
Overlopende passiva	11.344	9.765	12.221
Financiële activa (excl. verstrekte leningen)	-	-	
Financiële activa (verstrekte leningen)	-	-	
Uitzettingen < 1 jaar *	4.545	4.545	7.293
Liquide middelen	15.317	11.911	12.423
Overlopende activa	47	-	1.473
Totale baten (excl. mut. res.)	41.668	43.982	44.489
Netto schuldquote	**-10%**	**-6%**	**-12%**

De netto schuldquote wordt berekend door het saldo van de schulden en vorderingen te delen door te totale baten.

(bedragen x €1.000)

Solvabiliteitsratio	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
Eigen vermogen	4.985	3.125	5.371
Balanstotaal*	11.453	11.101	12.757
Solvabiliteit	**44%**	**28%**	**42%**

*Gecorrigeerd met voorschotten opdrachtgevers
De verhouding tussen het eigen en totale vermogen geeft de ratio voor de solvabiliteit

(bedragen x €1.000)

Structurele exploitatieruimte	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
Totale structurele lasten	38.091	44.346	41.762
Totale structurele baten	40.120	44.355	44.489
Totale structurele toevoegingen aan de reserves	375	450	450
Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-
Totale baten	41.668	44.796	44.930
Structurele exploitatieruimte	**4%**	**-1%**	**5%**

De berekening voor structurele exploitatieruimte is het saldo van structurele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Het resultaat hiervan wordt gedeeld door de totale baten.

Bijlage 4 Meerjarig overzicht risico's

In onderstaande tabel zijn de strategische bedrijfsrisico's van de OD NZKG opgenomen in een meerjarig overzicht. Per risico is aangegeven wat het geschat financieel effect is, de kans dat het risico zich voordoet en in welk jaar zich dit kan voordoen.

Tabel: meerjarig overzicht noodzakelijk weerstandsvermogen

Risico's	Totaal geschat financieel effect	Risico-bedrag 2017	Risico-bedrag 2018	Risico-bedrag 2019	Risico-bedrag 2020	Risico-bedrag 2021	Risico-bedrag 2022
Verandering in Wetgeving primair proces:							
a. extra werk opvangen voor borging operationele kwaliteit							
kans dat het risico zich voordoet		*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
Verandering in Wetgeving primair proces	**720**	**144**	**144**	**144**	**144**	**144**	**144**
Personele consequenties wet private borging bouw:							
a. impact op de organisatie (capaciteit)							
kans dat het risico zich voordoet		*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
Personele consequenties wet private borging bouw		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Prestatiegericht financieren (risico groepen):							
1. Kengetal:							
a. afwijking t.o.v. vastgesteld kengetal	1.192	1.192	1.192	60	119	238	596
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*zeer klein*	*klein*	*gemiddeld*	*groot*
2. Kwaliteitsniveau:							
a. aanpassing door opdrachtgever	1.192	119	119	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		*klein*	*klein*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
b. geen overeenstemming over geleverde kwaliteit	1.754	175	175	175	175	175	175
kans dat het risico zich voordoet		*klein*	*klein*	*klein*	*klein*	*klein*	*klein*
3. Uurtarief:							
a. te weinig productieve uren (krapte arbeidsmarkt)	605	605	605	302	121	121	121
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*groot*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
b. stijging uurtarief extern personeel (krapte arbeidsmarkt)	353	176	176	176	176	71	71
kans dat het risico zich voordoet		*groot*	*groot*	*groot*	*groot*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
c. verhouding hoog<>laag tarief wijkt af	121	121	121	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
4. Randvoorwaardelijk:							
a. overschrijding uren	212	106	106	42	42	42	42
kans dat het risico zich voordoet		*groot*	*groot*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
b. meebewegen met volume	212	212	212	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
Totaal risico PGF	**5.639**	**2.706**	**2.706**	**756**	**634**	**648**	**1.005**
Totaal	**6.359**	**2.850**	**2.850**	**900**	**778**	**792**	**1.149**

Kans	Klasse	kans	Frequentie	%
	1	Zeer klein	1x per 20 jaar	5%
	2	Klein	1x per 10 jaar	10%
	3	Gemiddeld	1x per 5 jaar	20%
	4	Groot	1x per 2 jaar	50%
	5	Zeer groot	1x per jaar	100%

Financieel gevolg	Klasse	min.	max.	Gemiddeld
	1	€ 0	€ 50.000	€ 25.000
	2	€ 50.000	€ 100.000	€ 75.000
	3	€ 100.000	€ 250.000	€ 175.000
	4	€ 250.000	€ 500.000	€ 375.000
	5	€ 500.000	maximaal	€ 1.000.000

Risico matrix

		laag		prioriteit		hoog	
	1	5	10	15	20	25	hoog
	2	4	8	12	16	20	
Financieel gevolg	3	3	6	9	12	15	
	4	2	4	6	8	10	
	5	1	2	3	4	5	laag
		1	2	3	4	5	
				Kans			

Alle risico's krijgen een score van kans maal gevolg. Aan de hand daarvan wordt bepaald hoeveel weerstandscapaciteit nodig is. Als voorbeeld: de kans dat het risico veranderingen in wetgeving zich voordoet wordt ingeschat op gemiddeld en dan rekenen we 20% als financieel effect. Als dit risico zich voordoet, heeft dat effect van maximaal € 720k. Voor dit risico wordt dan een bedrag van 20% van € 720k = € 144k meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. Zo wordt voor ieder risico een benodigd bedrag berekend (rekening houdend met het jaar/de jaren waarin het risico zich voor kan doen).

Bijlage 5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Jodenbreestraat 25 3e etage
1011 NH Amsterdam

Postbus 1078
1000 BB Amsterdam
Telefoon 020 254 9000
amsterdam.nl

Nr. 664.000.17-A

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied te Zaanstad gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met het Besluit Begroting en verantwoording (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1 de balans per 31 december 2017;
2 de winst-en-verliesrekening over 2017;
3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semi publieke sector 2017 (WNT). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:
- Het directieverslag
- De programma verantwoording

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterlooplein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

- De Verplichte paragrafen
- Overige bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat deze informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de BBV. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Amsterdam, 13 maart 2018

D. van Eeden RA
Auditdienst ACAM

ACAM is bereikbaar per metro, sneltram (lijn 51, 53 en 54) en tram (lijn 9 en 14) halte Waterlooplein
Een routebeschrijving vindt u op www.amsterdam.nl

Risico's beperken, leefbaarheid vergroten.

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

www.odnzkg.nl

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

Postbus 209
1500 EE Zaandam

www.odnzkg.nl

Meerjarenbegroting 2019-2022

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

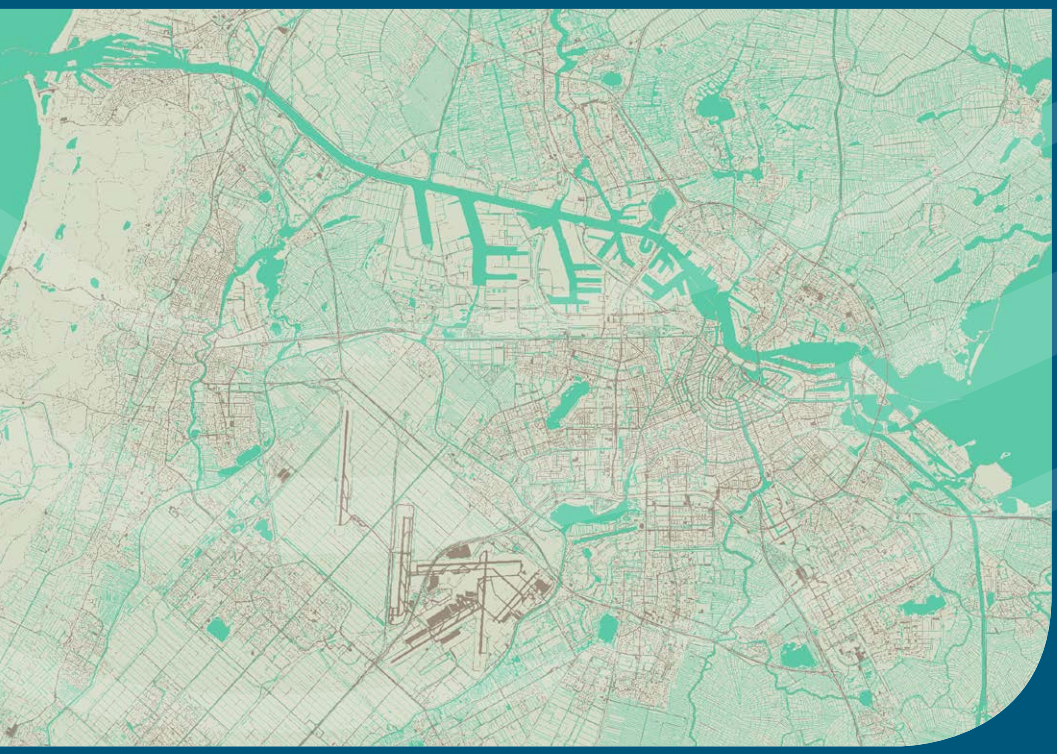

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Inhoud

1	**Inleiding**	**4**
	Om onze ambities te behalen gaan we de komende jaren inzetten op:	4
	Leeswijzer	5
2	**Ontwikkelingen**	**6**
2.1	Ontwikkeling omzet	8
2.2	Tariefontwikkeling OD NZKG	8
3	**Programmabegroting 2019**	**10**
3.1	Programma Bouw	12
3.2	Programma Bodem	14
3.3	Programma Milieu	15
3.4	Programma Brzo	16
3.5	Programma Randvoorwaardelijk	19
3.6	Programma Bedrijfsvoering (incl. Management)	21
4	**Financiële begroting**	**22**
4.1	Resultaatmodel	22
4.2	Uitgangspunten voor de raming begroting OD NZKG 2019-2022	23
4.3	Toelichting bij de meerjarenraming en financiële positie	24
5	**Verplichte paragrafen BBV**	**25**
5.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	25
5.2	Onderhoud kapitaalgoederen	29
5.3	Financiering	30
5.4	Bedrijfsvoering	31
6	**Bijlagen**	**32**
6.1	Resultaatmodel per programma en taakveld de baten en lasten	32
6.2	Uitvoeringsovereenkomsten per deelnemer	33
6.3	Kosten per uur, capaciteit in uren en fte's	34
6.4	Meerjarig overzicht van de risico's	35
6.5	Overzicht rente, afschrijvingen, emu saldo en vennootschapsbelasting	37
6.6	Geprognotiseerde balans	38
6.7	Verklaring kengetallen	40
Addendum Meerjarenbegroting 2019-2022 OD NZKG		**41**

Omgevingsdienst noordzeekanaalgebied

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

1 Inleiding

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2019-2022 van de Omgevingsdienst NZKG (OD NZKG). Na vaststelling door het Algemeen Bestuur zal de meerjarenbegroting vooraf aan 15 juli 2018 worden aangeboden aan de toezichthouder en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Een begroting is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording. We onderscheiden in de begroting de programma's: Bodem, Bouw, Milieu, BRZO, Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering. Per programma laten we zien wat het doel is, wat we daarvoor gaan doen en de raming van baten en lasten. De inhoud van de programma's wordt in overleg met onze opdrachtgevers vastgesteld.

De OD NZKG presenteert voor de periode 2019 – 2022 een meerjarig perspectief waarbij de groei van de omzet van de eerste vijf operationele jaren van de OD NZKG zich doorzet naar de volgende vier jaren. Komend jaar worden de kengetallen verder gevalideerd en vervolgens bestuurlijk vastgesteld voor de periode 2019- 2022. Het weerstandsvermogen is - conform de risico-inventarisatie- op niveau. In het laatste validatiejaar wordt het weerstandsniveau conform de bestuurlijke afspraken benut om validatievraagstukken, anders dan volume effecten, op te kunnen vangen. Na vaststelling van de kengetallen voor de periode 2019-2022 kan opnieuw een uitspraak worden gedaan over de ratio (norm) van het weerstandsvermogen en wordt ook duidelijk wat het gevolg is van de vaststelling van de kengetallen op de begroting 2019 e.v.

De OD NZKG is na een periode van 5 jaar een gezonde en volwassen organisatie geworden. We zijn opgericht als uitvoeringsorganisatie en hebben veel specialistische kennis in huis die voor opdrachtgevers van belang kan zijn bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun beleidsopgaven. In de wijze waarop wij onze taken uitvoeren richten wij onze blik naar buiten. Wij adviseren de bestuurders van onze opdrachtgevers bij beleidsvorming en in hun gebiedsopgaven. We willen als Omgevingsdienst aan de voorkant meedenken met ruimtelijke ordeningsvraagstukken en initiatieven mogelijk maken zonder daarbij afbreuk te doen aan wet- en regelgeving. Daartoe verstrekken we vergunningen, houden we toezicht en handhaven we waar nodig. Wij handelen hierbij vanuit onze missie: ***"Wij creëren bruikbare oplossingen met zichtbare meerwaarde voor een gezond, veilig en duurzaam woon- en werkklimaat"***

Om onze ambities te behalen gaan we de komende jaren inzetten op:

- Vergroten van de programmatische en risicogerichte aansturing van vergunningverlening en toezicht.
- Gedragen, duurzame en integrale adviezen te leveren over de gebiedsopgaven van onze bestuurders en opdrachtgevers.
- Ons arbeidsmarktbeleid richten op het verbinden van nieuwe en bestaande medewerkers aan de organisatie.
- Een regionale en landelijke rol vervullen naar andere organisaties toe door georganiseerd en actief te netwerken.

Een belangrijk strategisch vraagstuk voor de komende jaren betreft de kwaliteit en kwantiteit van onze medewerkers. Voor de komende jaren zien we een grote uitstoom van specialistische kennis en een krappe arbeidsmarkt voor onze (technische) beroepen. De noodzakelijke maatregelen die wij door middel van een strategische personeelsplanning, oriëntatie op de arbeidsmarkt en door samenwerking met andere overheidsorganisaties uitvoeren, leggen een druk op de begroting.

In 2017 is de financieringssystematiek prestatiegericht financieren (PGF) ingevoerd en is tevens het tweejarige validatietraject gestart om de ontwikkelde kengetallen en aannames uit te harden. In 2018 zal het validatietraject worden afgerond en de resultaten worden opgemaakt. Deze resultaten kunnen leiden tot aanpassing van kengetallen met ingang van 2019.

Leeswijzer

Als eerste wordt in hoofdstuk 2 een overzicht gegeven van de ontwikkelingen die relevant zijn voor de OD NZKG.

Deze begroting is opgesteld in programma's. Een programmabegroting voldoet aan het besluit Begroten en verantwoorden. Per programma laten we zien wat de baten en lasten zijn, wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten. De programma's die we onderscheiden zijn: Bodem, Bouw, Milieu, BRZO, Randvoorwaardelijk en Bedrijfsvoering. In hoofdstuk 3 vindt u deze opzet terug. De uitvoeringsovereenkomsten (UVO) van 2018 zijn vertaald naar uren inzet per programma. Per programma laten we zien wat de hoeveelheden werk zijn, verdeeld in de kernpakketten, de aanvullende pakketten, de randvoorwaardelijke pakketten en het maatwerk.

Hoofdstuk 4 bevat de financiële begroting met een toelichting over de uitgangspunten. Daarin maken we voor het eerst ook in het begrotingsjaar het onderscheid in baten en lasten zichtbaar. In hoofdstuk 5 zijn de verplichte Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) paragrafen opgenomen. In de bijlage 6.1 zijn ook de BBV-taakvelden weergegeven.

Tot slot is, vanwege de termijn van zienswijze, het besluit van het Dagelijks Bestuur op 28 maart jl. als addendum toegevoegd.

2 Ontwikkelingen

Ten gevolge van de economische groei is de verwachting dat de stijging van het werkaanbod zich vooralsnog doorzet naar 2019. Deze groei in het werkaanbod geeft – gezien de krapte op de arbeidsmarkt in onze sector - een flinke druk op de interne organisatie. Het werkpakket van de OD NZKG is in de afgelopen jaren met 20% gestegen en er is invulling gegeven om een efficiency van bijna 10% te behalen.

Koersen op de toekomst

In de ontwikkeling van de OD NZKG hebben we de afgelopen jaren veel tijd en energie geïnvesteerd. De verandering in de manier van werken in een nieuwe omgeving, met een toename in ons werkpakket heeft veel gevraagd van onze organisatie. De directie oriënteert zich nu op de doorontwikkeling van een toekomstbestendige organisatie met een programma 'Koersen op de toekomst'. Een gezonde span of control, een ontwikkeling van integraal management en zaakeigenaarschap en een directiestructuur die kleiner is en zich meer richt op de strategische vraagstukken, zijn onderwerpen van gesprek. De uitwerking wordt in de loop van 2018 bestuurlijk voorgelegd

Een belangrijk strategisch vraagstuk voor de komende jaren betreft de kwaliteit en kwantiteit van onze medewerkers. We willen onze kennisintensieve organisatie behouden voor de toekomst en op een waardevolle manier inzetten voor onze opdrachtgevers. Hiervoor willen we de komende jaren onze ontwikkelagenda inzetten.

Kennisintensieve organisatie

De OD NZKG is opgericht als uitvoeringsorganisatie en heeft veel specialistische kennis in huis die voor opdrachtgevers van belang kan zijn bij het ontwikkelen en uitvoeren van hun beleidsopgaven. Met de komst van de Omgevingswet en (nieuwe) thema's zoals circulaire economie, duurzaamheid en innovatieve ontwikkelingen zoals 3D productie van bouwwerken wordt het belang van het in stand houden en doorontwikkelen van de kennisintensieve organisatie, die we in feite zijn, steeds groter. Tegelijk zien we voor de komende jaren een grote uitstoom van specialistische kennis en een krappe arbeidsmarkt voor onze (technische) beroepen.

Hoewel de voorstellen met betrekking tot de Wet Kwaliteitsborging afgelopen zomer teruggetrokken zijn door het Kabinet na onvoldoende draagvlak in de Eerste Kamer, is desondanks de verwachting dat een deel van het gedachtengoed daaruit in de komende jaren wel beleid zal worden. Afhankelijk van de precieze vorm waarin de voorstellen worden doorgevoerd zullen daar op middellange termijn meer of minder personele consequenties voor de OD NZKG aan verbonden zijn.

Capaciteitsmaatregelen

Komende jaren gaan we intensief inzetten op het verbinden van nieuwe en bestaande medewerkers aan de organisatie. We doen dit o.a. door te zorgen voor instroom van jong talent en de ontwikkeling hiervan. We bieden een traineeship aan in de vorm van een meester-gezelsysteem. Hierbij worden jonge mensen in één jaar opgeleid binnen een specifiek vakgebied. De trainees worden begeleid door inhoudelijk ervaren collega's die voor dit mentorschap een training hebben gevolgd. Naast een eigen traineeship gaat de OD NZKG ook verder aansluiten op bestaande traineeprogramma's. Om in te kunnen spelen op het fluctuerende aanbod is een gezamenlijke uitwisseling van personeel gestart met Amsterdam en Haarlemmeer.

De OD NZKG gaat de mogelijkheden tot het (verder) versterken van het werkgeversmerk onderzoeken. De eerste oriënterende gesprekken met o.a. LinkedIn zijn gevoerd. Door de arbeidsmarkt communicatie te intensiveren en het werkgeversmerk te versterken hopen we meer medewerkers aan ons te kunnen binden.

We hechten ook grote waarde aan een goede introductie van nieuwe medewerkers. Door een goede introductie voelen medewerkers zich vanaf het begin bij de organisatie betrokken en gewaardeerd. Het programma beslaat verschillende onderdelen, te weten: de introductie binnen en kennis van de organisatie, de introductiedag en de zogeheten '100-dagen bijeenkomst.'

Validatie financieringsmethodiek

Zoals al aangegeven wordt 2017 en 2018 gebruikt om de nieuwe financieringsmethodiek te valideren. De basis van de methodiek is een uniform kwaliteitsniveau voor alle bedrijven en activiteiten in ons verzorgingsgebied. De opgave voor 2018 is om de kengetallen te valideren in relatie tot het uniform uitvoeringsniveau. Onderdeel hiervan is een collegiale toets waarbij wordt vastgesteld of het kwaliteitsniveau en de uitvoering overeenkomt met landelijke wetgeving en de uitvoeringspraktijk bij vergelijkbare diensten. Het validatieproces is samen met onze opdrachtgevers vormgegeven. In een periode van twee jaar ontstaat zo een afgestemde financieringssystematiek.

Bestuurlijk akkoord Noordzeekanaalgebied+

In 2018 zal een bestuurlijke oriëntatie plaatsvinden op het Bestuurlijk Akkoord van 2013. Daarin is een visie neergelegd op één Omgevingsdienst in het Noordzeekanaalgebied. Concreet betekent dit een onderzoek naar de meerwaarde van bundeling van krachten van OD IJmond en de OD NZKG in het Noordzeekanaalgebied. In de jaren daarna zal bestuurlijke besluitvorming daarover plaatsvinden.

VTH-strategie

Op 1 juli 2017 is het Besluit VTH in werking getreden. Met dit Besluit is het Besluit omgevingsrecht (Bor) gewijzigd. Het Bor eist van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling en het bestuur van de OD NZKG, met betrekking tot de taken belegd bij de omgevingsdiensten, een gezamenlijk uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid (VTH-strategie). Het belangrijkste verschil ten opzichte van voor de aanpassing is, dat er geen aparte VTH-strategie per deelnemer meer kan zijn en dat daarvoor in de hele cyclus - van start tot uitvoering en rapportering rondom de VTH-strategie - harmoniseringslagen gemaakt moeten worden, zowel binnen als buiten de OD NZKG. De VTH-strategie wordt gezamenlijk met de deelnemers voor de periode 2018-2021 ontwikkeld.

2.1 Ontwikkeling omzet

De OD NZKG presenteert voor de periode 2019 – 2022 een meerjarig perspectief waarbij de groei van de omzet van de eerste vijf operationele jaren van de OD NZKG zich doorzet naar de volgende vier jaren.

Grafiek: Ontwikkeling omzet OD NZKG (in mln euro)

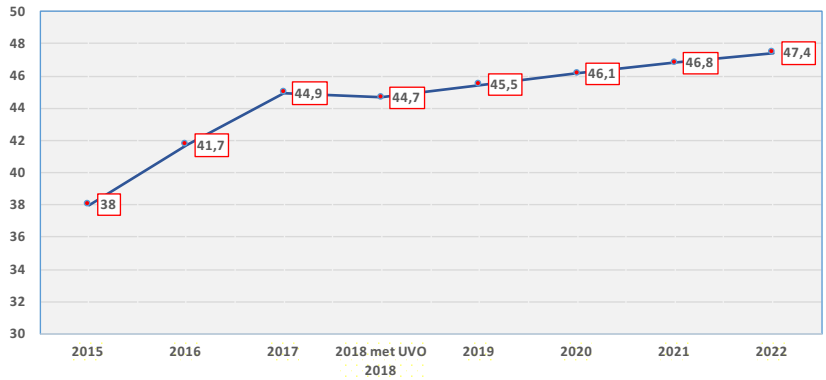

2.2 Tariefontwikkeling OD NZKG

De OD NZKG probeert haar tarieven zo goed mogelijk af te stemmen op de reguliere kostenontwikkeling. Er wordt gewerkt met een gedifferentieerd tarief. Een hoog tarief voor de meer complexe advieswerkzaamheden en een laag tarief voor de meer standaardwerkzaamheden. De belangrijkste wijzigingen waardoor het tarief voor 2019 omhoog gaat, is de loon- en prijscompensatie van € 802k.

Het beeld van de tariefontwikkeling is een daling vanaf 2017 door de besparingen die gerealiseerd zijn door de OD NZKG. Met ingang van 2018 zal het tarief zich gaan ombuigen naar een stijging door loon- en prijscompensatie. Een verdere opsomming van de tarieven zijn weergegeven in bijlage 6.3.

Grafiek: tariefontwikkeling (in euro per uur)

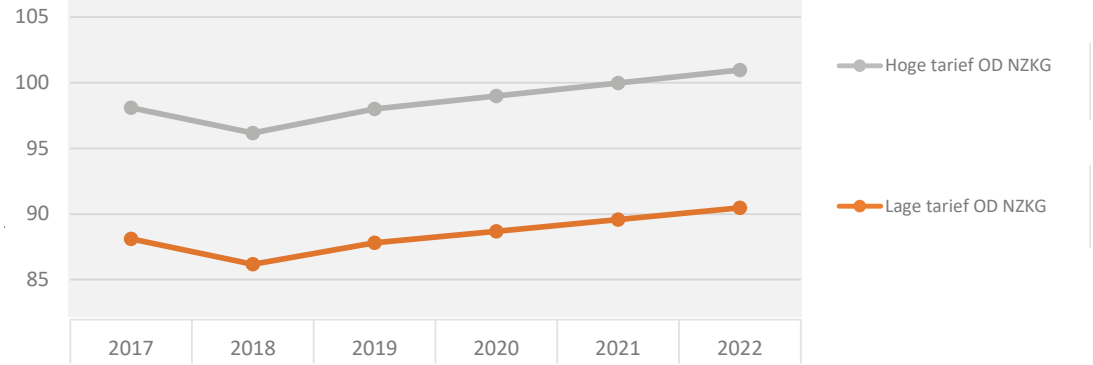

Tabel 1: Besparingen sinds de start van OD NZKG

Besparingen bij de OD		(x €1.000)		
Omschijving besparing	Ingevuld in jaar	Bedrag	Cumulatief	Als % van startbegroting 35,4 mln
Geen kosten verhoging 2014 voor lonen en prijzen	2014	353	353	1,0%
Reductie formatie n.a.v. WABO decentralisatie	2015	614	967	2,7%
Efficiency nieuw ICT systeem primair proces	2016	600	1.567	4,4%
Minder uitgaven facility en huisvesting	2017	400	1.967	5,6%
Niet meer doteren aan weerstandsvermogen	2018	450	2.417	6,8%
Efficiency uniformeren primair proces	2018	787	3.204	9,1%

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

3 Programmabegroting 2019

De programmabegroting 2019 en verder is opgesteld conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en geeft aan hoe dit voor gemeenten en overheidsinstellingen ingericht kan worden. De programma's binnen de OD NZKG komen overeen met de pakketten, ingedeeld in werkvelden, in de uitvoeringsovereenkomsten. Per programma gaan we inzichtelijk maken wat het aandeel is in de omzet van de OD NZKG is. Het programma bedrijfsvoering is een ondersteunend programma en daarom niet opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel: Omzetverdeling naar programma's (inclusief maatwerkuren)

Bouw	**30%**
Bodem	**12%**
Milieu	**33%**
BRZO	**15%**
Randvoorwaardelijk	**10%**
Totaal	**100%**

Deze begroting is opgesteld conform het prestatiegericht financieren (PGF). Met de PGF werkwijze worden de producten ingedeeld in categorieen. Per categorie producten is duidelijk welke kwaliteit geleverd wordt tegen welke prijs. Daarbij zijn de meer complexe producten duurder dan de eenvoudigere producten door het simpele feit dat hoger opgeleide mensen de complexere taken uitvoeren. Dit heeft gezorgd voor de introductie van tariefdifferentiatie. Met de invoering van PGF onderscheiden we een hoog tarief en een laag tarief. Via de PGF-begrotingsmethodiek betaalt elke opdrachtgever voor zijn eigen producten.

Om eenduidig te kunnen begroten zijn samenhangende taken in een pakket ondergebracht. In de uitvoeringsovereenkomst zal sprake zijn van een ***kernpakket*** Milieu, Bouw en Bodem. Dit zijn de uitvoerende VTH-taken die rechtstreeks worden gekoppeld aan de bedrijven, de bouwactiviteiten en bodemactiviteiten. Alle productieactiviteiten worden zo veel mogelijk begroot op basis van uniforme kengetallen die zijn afgeleid van een uniform uitvoeringsniveau. Alle productieactiviteiten worden dus op gelijke wijze begroot en uitgevoerd. Bij het kernpakket kennen we productgroepen met een laag tarief en groepen met een hoog tarief.

Daarnaast is sprake van een ***aanvullend pakket*** waarin per opdrachtgever specifieke taken en projecten zitten. De taken in het aanvullend pakket worden altijd tegen het hoge tarief uitgevoerd. Naast de inkomsten vanuit de uitvoeringsovereenkomsten heeft de OD NZKG overige inkomsten vanuit het maatwerk, dat bestaat uit werkzaamheden die gefinancierd worden uit subsidies en op basis van offertes.

Het ***randvoorwaardelijk pakket*** bevat taken van algemeen nut, zoals bijvoorbeeld de consignatiedienst. Deze taken zijn gelijk voor alle opdrachtgevers en de kosten worden naar historische inbreng verdeeld.

In de uitvoeringsovereenkomsten die afgesproken zijn met de opdrachtgevers is een verdeling naar werkpakketten gemaakt. De verhouding van de werkpakketten wordt in de grafiek getoond en vervolgens per programma weergegeven.

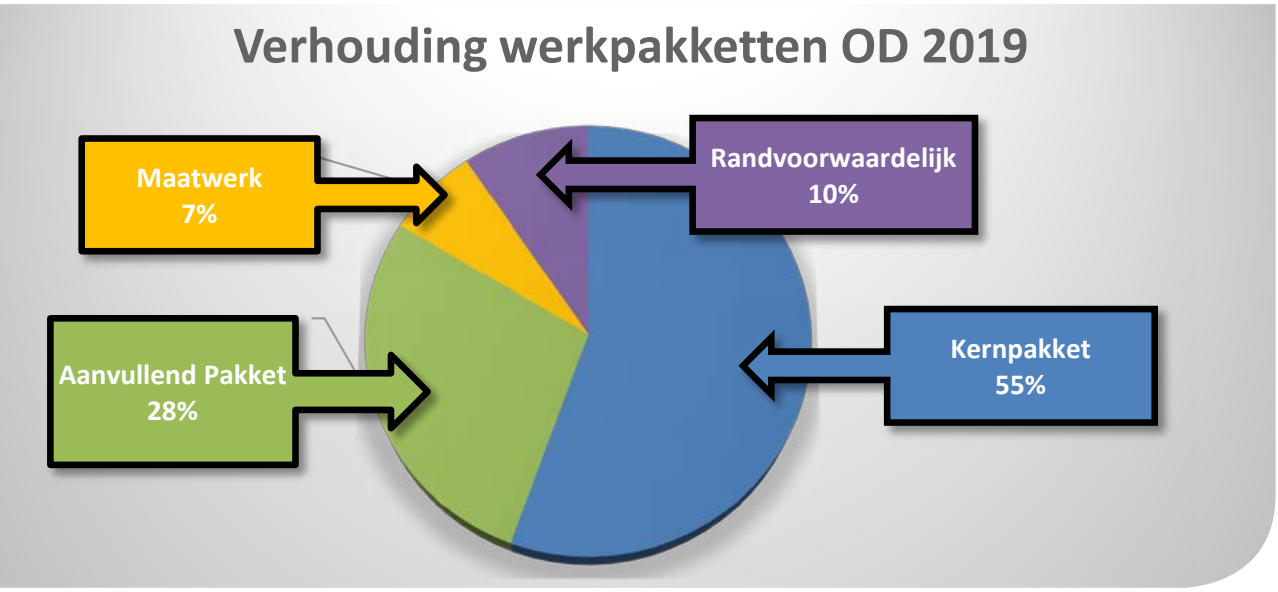

Vanuit de afspraken met de opdrachtgevers wordt de uren inzet vertaald naar de mogelijke invulling door het vaste personeel van de OD NZKG en door inhuur.
Voor 1.365 productieve uren verwachten we 1 FTE in te zetten. De verdeling ziet er als volgt uit:

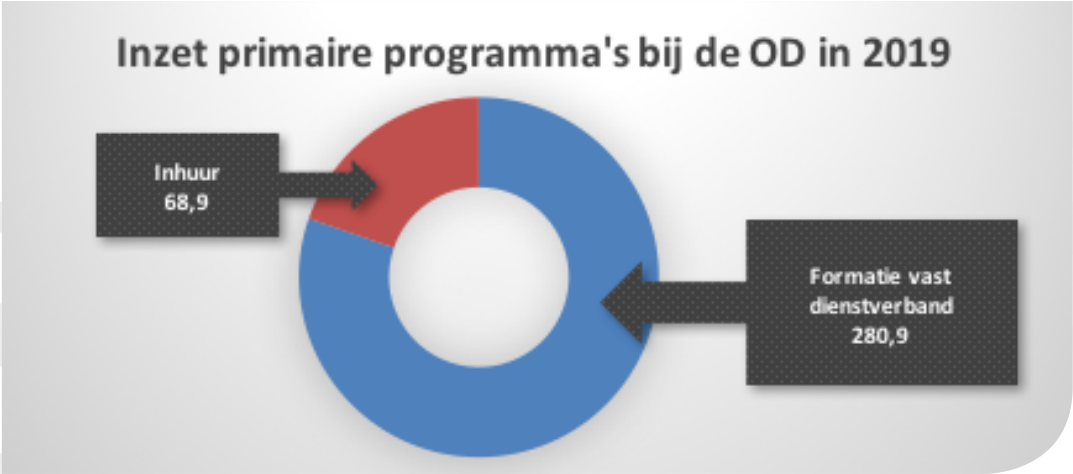

Vanuit de inzet en capaciteit zijn per programma de kosten weergegeven. We verwachten de extra afspraken die in de UVO's 2018 gemaakt zijn met de opdrachtgevers, in eerste instantie als flexibele capaciteit in te zetten. Dit maakt dat de OD NZKG wendbaar blijft. Dit is noodzakelijk om ook op de veranderende wetgeving te kunnen anticiperen.

3.1 Programma Bouw

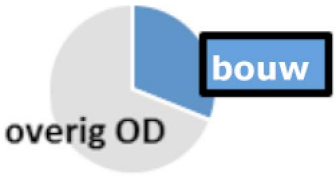

Baten; 13,8 mln

Het programma bouw heeft als doelstelling om bij te dragen aan de grote bouwopgaven in de regio en onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te kunnen vangen. Voor het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase is per bouwactiviteit een toetsingsniveau vastgesteld met een oplopende intensiteit per categorie.

Wat gaan we daarvoor doen in 2019

Nu de wet Kwaliteitsborging in 2017 is teruggetrokken door het kabinet, en nog onduidelijk is of en wanneer deze wet verder zal gaan, is het niet de verwachting dat in 2019 impact te verwachten is als gevolg van de wetgeving. De hoogconjunctuur maakt dat er grote vraag is naar de inzet van de OD NZKG op de bouwproducten zoals vergunningverlening, constructief advies en toezicht op de vele bouwwerken die in ons gebied gerealiseerd worden. Hierbij is vooral het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel een uitdaging.

De werkafspraken met de opdrachtgevers zijn als volgt vertaald in de volgende pakketten.

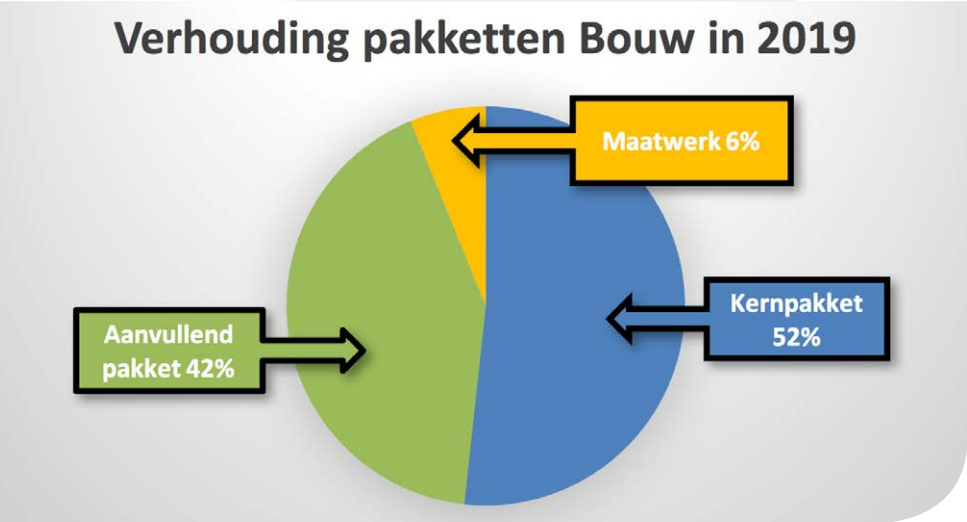

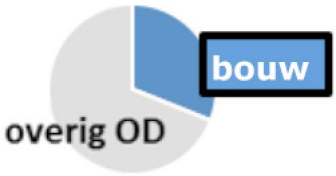

Ontwikkelingen 2019, capaciteit en lasten

De uitdaging voor het programma Bouw ligt bij de verhoogde inzet als gevolg van de extra vraag door de opdrachtgevers door de economische groei. We verwachten dat de inzet in 2019 niet lager zal zijn dan in 2017. Gezien de beperkingen op de arbeidsmarkt is de verwachting dat de inzet voor alle betrokken partijen, op dat hogere niveau zal stabiliseren of hooguit nog wat zal stijgen.

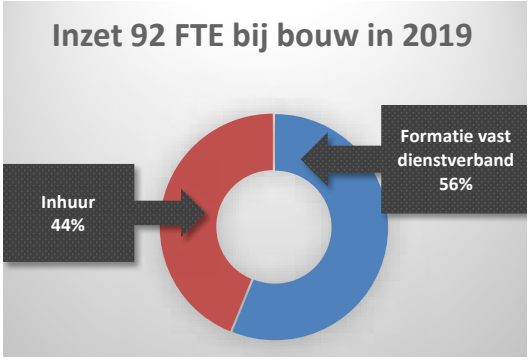

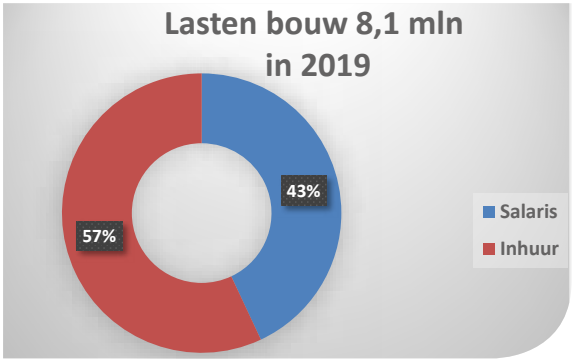

Intern zijn onze inspanningen gericht op het verder werven van capaciteit door intensieve samenwerking o.a. met detachering- en wervingsbureaus, het permanent aanbieden van openstaande vacatures, het invoeren van een aanbrengbonus, arbeidsmarkttoelagen en vooral ook slim en veel gebruik van diverse sociale media. Met Amsterdam en Haarlemmermeer is een gezamenlijke uitwisseling van personeel gestart. We streven hierbij naar een betere balans met twee derde interne capaciteit en één derde inhuur capaciteit.

Het verder uitwerken van risicogestuurd vergunnen en/of toetsen tijdens de bouw moet de mogelijkheden bieden aan management en bestuur om verantwoorde keuzes te maken in de toetsing. Ook verdere efficiencymaatregelen –in de ict en werkprocessen- zullen worden onderzocht en toegepast, denk bijvoorbeeld aan procesoptimalisatie met opdrachtgevers.

Het verder verkennen van nieuwe werken, bijvoorbeeld het project wind op water voor de Nederlandse kust van opdrachtgevers Staatstoezicht op de Mijnen en Ministerie van Economische Zaken past bij een kennisintensieve dienst als de OD NZKG.

3.2 Programma Bodem

Baten; 5,4 mln

Het doel van het programma bodem is de bescherming van de leefomgeving voor wat betreft bodem, meer specifiek ten aanzien van bodemverontreiniging.

Concreet betekent dit dat wordt getoetst en wordt toegezien of de uitvoering van bodemwerkzaamheden plaatsvindt binnen de kaders van wet- en regelgeving voor bodembescherming. Hierbij hoort ook de toetsing en controle aan standaardvereisten zoals Bus-saneringen (Besluit uniforme saneringen) en de door bevoegde gezagen opgestelde beschikking op een saneringsplan.

Voor het werkveld bodem bestaat een relatie met bouwwerkzaamheden. In het algemeen kan gesteld worden dat de bouw aantrekt waardoor meer activiteiten in de (verontreinigde) bodem plaatsvinden. De werkzaamheden die het werkveld bodem uitvoert, zijn vrijwel volledig vraaggestuurd. Bodemtoezicht moet plaatsvinden op het moment dat de aannemer zijn werkzaamheden uitvoert. Er wordt daarom dagelijks gefocust op de prioritering in werkzaamheden zodat zaken met de grootste risico's (bij alle opdrachtgevers) die aandacht krijgen die benodigd is.

Wat gaan we daarvoor doen in 2019

De werkafspraken met de opdrachtgevers zijn als volgt vertaald in de volgende pakketten.

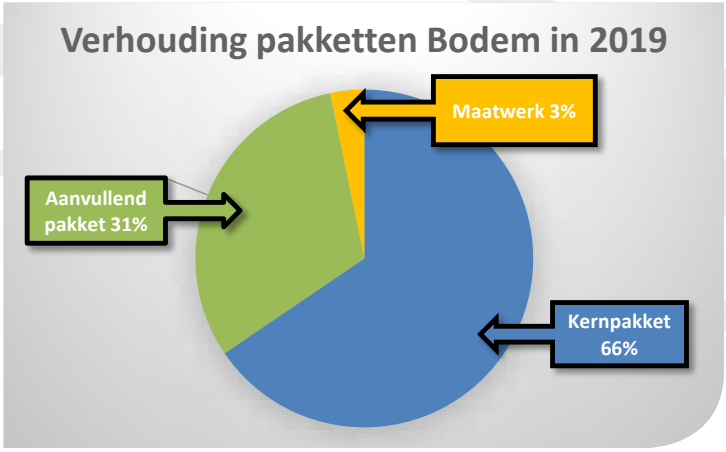

Ontwikkelingen 2019, capaciteit en lasten

We verwachtten voor 2019 een verdergaande stijging in volume van de gevraagde werkzaamheden als gevolg van de verwachte verdere toename van bouwwerkzaamheden. De volumestijging gaat ook om een lichte stijging in capaciteit vragen.

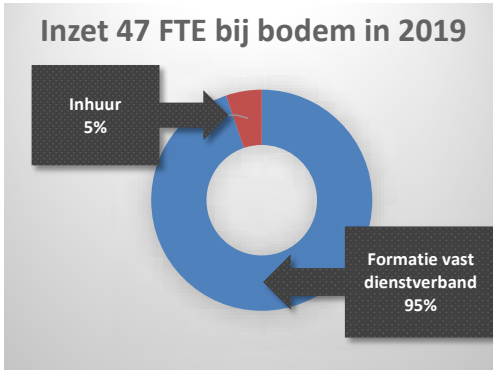

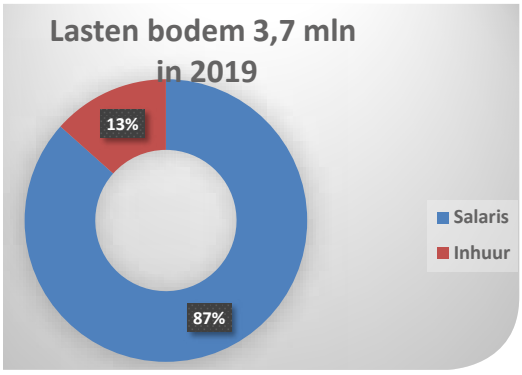

3.3 Programma Milieu

Baten; 14,4 mln

Doel van het programma milieu is het waarborgen van een schoon, gezond, veilig, leefbaar en duurzaam Noordzeekanaalgebied. Per opdrachtgever wordt rekening gehouden met, en bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van de (complexe) bedrijvigheid, infrastructuur en woningbouw bij een steeds intensiever gebruik van de ruimte. Hiervoor worden alle gebruikelijke VTH-instrumenten ingezet: vergunningverlening, toezicht en handhaving, behandelen van meldingen en klachten, het uitvoeren van projecten en programma's en het leveren van specialistische inhoudelijke en juridische adviezen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2019

Doelstelling is om de VTH werkzaamheden uit te voeren conform het uniforme uitvoeringsniveau ten behoeve van een vergelijkbare aanpak voor alle onze opdrachtgevers (gelijk speelveld in het gehele verzorgingsgebied van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied). Naast de VTH taken uit het kernpakket wordt op basis van afspraken met de verschillende opdrachtgevers ook werk geleverd vanuit het aanvullende pakket. Voor milieu is dat onder andere de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving, het project programmatisch actualiseren en energiebesparing (EED en meerjarenafspraken).

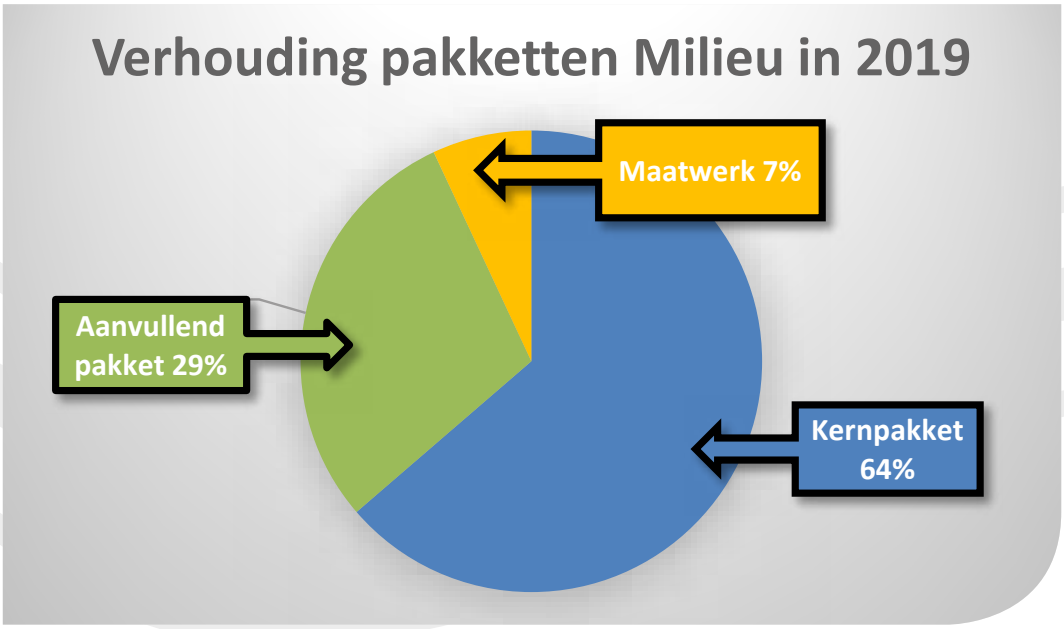

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Ontwikkelingen 2019, capaciteit en lasten

De economische groei van de afgelopen jaren zet zich naar verwachting ook in 2019 voort. Het aantal aanvragen zal naar verwachting ook verder toenemen. De regio blijft onverminderd aantrekkelijk om te wonen en te werken met als gevolg een blijvende hoge druk op de beschikbare (milieu)ruimte. Daardoor wordt het steeds ingewikkelder om tegemoet te komen aan de vraag naar woningbouw, bedrijvigheid en infrastructurele voorzieningen. Tegelijkertijd speelt de noodzakelijke transformatie van de energievoorziening, de verduurzaming van woningen en bedrijfsgebouwen en het circulair maken van bedrijfsactiviteiten. Zowel in omvang als complexiteit zal de opgave in de regio in 2019 verder toenemen waarbij ook voorbereid moet worden op de invoering van de Omgevingswet. Samenvattend:

- Toenemende bedrijfsactiviteiten
- Grote woningbouwopgave
- Verbeteren bereikbaarheid en infrastructuur
- Circulaire economie: slimmer ontwerpen en produceren, circulair gebruik van materialen (van afval naar grondstof
- Verduurzamen energievoorziening (CO_2 reductie, van fossiel naar hernieuwbaar)
- Voorbereiden op de Omgevingswet (2021)

Gezien de economische hoogconjunctuur, met als gevolg de verstedelijking in de regio en de ontwikkelingen in de bouw, zien we een blijvende spanning om binnen de beschikbare milieuruimte o.a. woningbouw mogelijk te maken. We verwachten een verdere toename van de complexiteit van de initiatieven.

- Toename bedrijfsactiviteiten
- Toename woningbouw
- Omgevingswet (2021)
- Circulaire economie

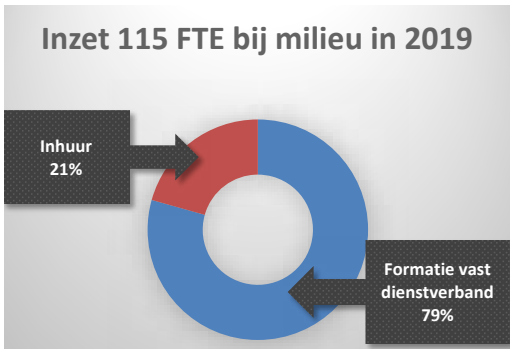

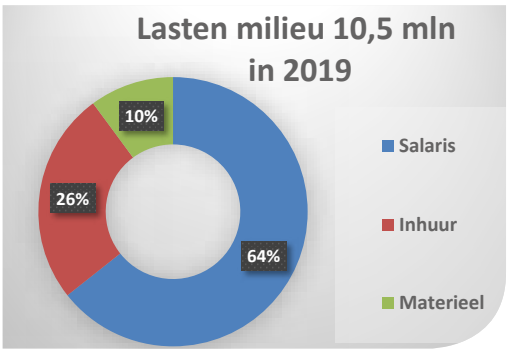

De materiële lasten bestaan voornamelijk uit de kosten voor luchtmeetnet en kosten voor wettelijk verplichte bouwadviezen (de materiele lasten voor bouw, bodem, brzo en milieu zijn verwerkt in programma milieu).

3.4 Programma BRZO

Baten; 7,5 mln

In Nederland is de verantwoordelijkheid voor de vergunningverlening en toezicht- en handhavingstaken bij de meest risicovolle bedrijven ondergebracht bij zes omgevingsdiensten, waarvan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied er één is. De OD NZKG voert deze VTH-taken uit voor de meest risicovolle bedrijven in de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland.
Deze bedrijven vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en/of de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4) en onder Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De Brzo-bedrijven worden met regelmaat geïnspecteerd op naleving van deze wetgeving.

Voor de Brzo-bedrijven heeft de OD NZKG een intensieve samenwerkingsrelatie opgebouwd met de Brzo-OD's en andere inspectiepartners zoals Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Veiligheidsregio's.

In deze complexe, kennisintensieve dynamiek wordt binnen de begrotingssystematiek onderscheid gemaakt tussen 'kern' en 'aanvullend' pakket. Kernpakket betreft de feitelijke vergunningverlening en toezicht en handhaving. In het 'aanvullend' pakket, zijn alle noodzakelijke expertise, (bestuurlijke) afstemming en netwerken die voorwaardenscheppend zijn om de VTH-taken naar behoren, op kwalitatief noodzakelijk hoog niveau uit te voeren, ondergebracht.

Wat gaan we daarvoor doen in 2019

De verminderde vraag op het aanvullend pakket in 2017 heeft geleid tot een bijstelling van de begroting 2018 en 2019.

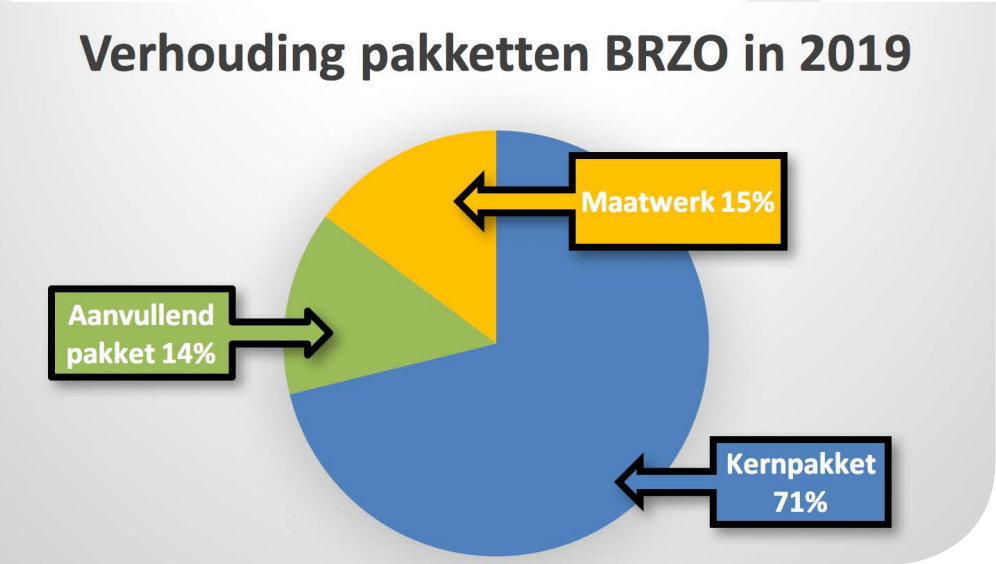

Omgevingsdienst noordzeekanaalgebied

Ontwikkelingen 2019, capaciteit en lasten

De veiligheid bij majeure risicobedrijven wordt aangevlogen vanuit drie invalshoeken: omgevingsveiligheid, arbeidsveiligheid en rampenbestrijding.
In landelijke samenwerking tussen de Brzo-omgevingsdiensten en de ministeries SZW en I&M is bijgedragen aan nieuwe wet- en regelgeving zoals Roadmap 2 in het Programma Duurzame Veiligheid 2030. Er zijn uniforme methodieken afgestemd voor een efficiënte uitvoering van nieuwe regels en een 'level playing field'.
Ambities om de VTH-taken te stroomlijnen leiden tot een verhoogde inzet op de landelijke samenwerking tussen de OD's en binnen het Brzo-werkveld. Voorbeelden hiervan zijn inzet op opslag in verticale tanks (de PGS29) en verscherpte aandacht voor veroudering van installaties en uitvoering van inspectie en onderhoud bij industriële bedrijven. Dit sluit aan bij de recente economische groeicijfers waarin groei van de productie eveneens leidt tot toename in de belasting van installaties.

De inzet op het aanvullend pakket voor 2019 is in lijn met de realisatie in 2017. De arbeidsmarkt voor specialisten is krap. OD NZKG intensiveert daarom de werving van nieuwe capabele medewerkers.

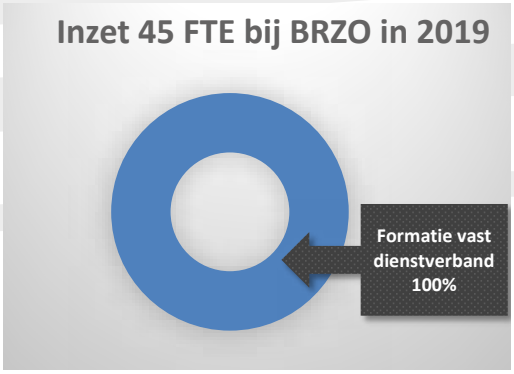

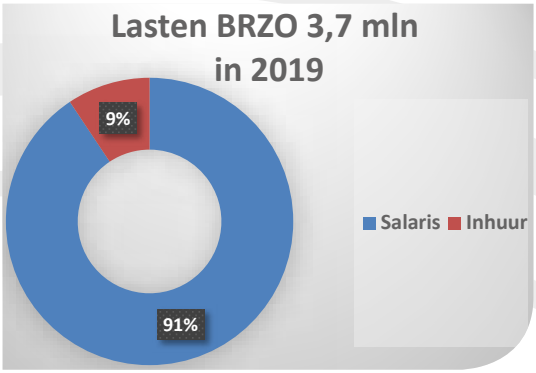

3.5 Programma Randvoorwaardelijk

Baten; 4,3 mln

Het doel van dit programma is het leveren van diensten die voor elke opdrachtgever nodig zijn en niet specifiek aan een opdrachtgever zijn toe te wijzen. In totaal bestaat dit programma uit negen producten: zoals bijvoorbeeld: consignatiedienst, bestuursondersteuning, verzoeken in het kader van de wet openbaar bestuur (wob), accountmanagement en het regiebureau.

Wat gaan we daarvoor doen in 2019

Naast de reguliere taken worden nieuwe ontwikkelingen geïmplementeerd binnen de bestaande organisatie. Dit betekent dat medewerkers opgeleid moet worden om deze nieuwe taken uit te kunnen voeren. Twee ontwikkelingen die van belang zijn in de uitvoering binnen randvoorwaardelijk zijn de invoering van het nieuw Handelsregister (NHR) waarin een terugmeldplicht voor de overheid is opgenomen en de verandering in de privacywetgeving die effect heeft op de administratieve afhandeling van het primaire proces. Daarnaast hebben verschillende ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving in relatie tot de Omgevingswet ingrijpende gevolgen.

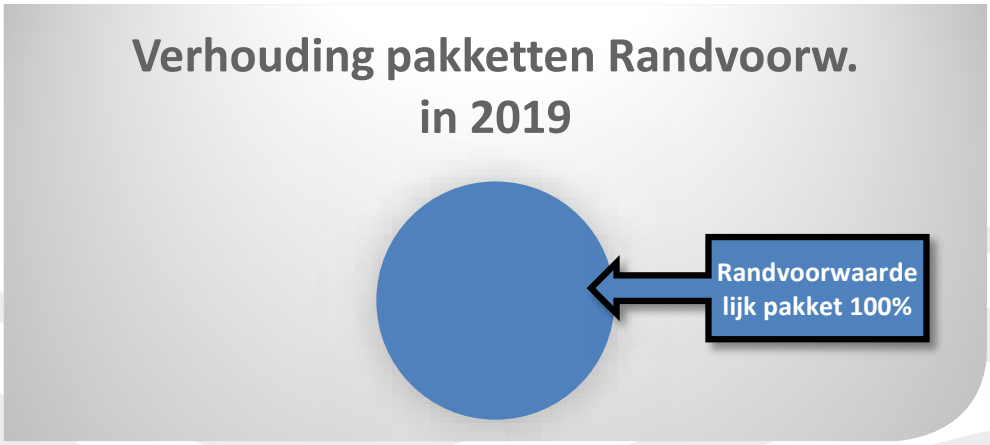

Kernpakket is:	uren
Regiebureau	27.885
Risico- en informatiegestuurd werken	5.584
Consignatie, juridisch en bestuurondersteuning	8.906
Accountmanagement	5.538

Ontwikkelingen 2019, capaciteit en lasten;

De ontwikkeling op het gebied van wet- en regelgeving leidt tot intensivering en uitbreiding van het takenpakket.

Economische ontwikkeling

De randvoorwaardelijke taken, zoals bezwaar & beroep, hebben deels een causaal verband met de volumevraag van de programma's bouw, bodem, milieu en Brzo. Door de verwachte stijging van deze primaire taken leidt dit ook tot een toename van het randvoorwaardelijke.

Beleidsontwikkeling

In 2019 wordt in verband met de Omgevingswet en de ontwikkelingen richting een circulaire economie een toename verwacht van de benodigde uren.

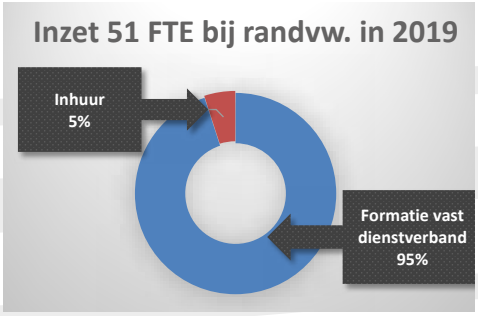

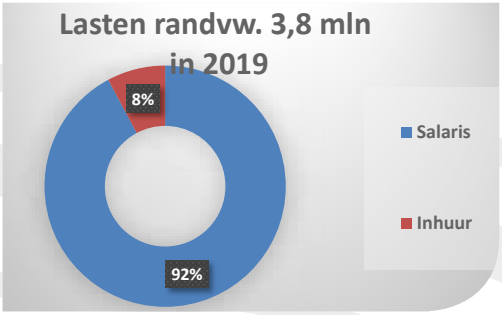

Omgevingsdienst noordzeekanaalgebied

3.6 Programma Bedrijfsvoering (incl. management)

Bedrijfsvoering ondersteunt en adviseert de organisatie op het gebied van: personeelszaken, informatievoorziening, boekhouding, communicatie, huisvesting, facility, sturing, coaching en planning en control. Naast deze personele – en materiele bedrijfsvoeringkosten worden de personele overheadkosten van het management van de gehele organisatie op dit programma verantwoord.

Wat gaan we daarvoor doen in 2019

Wij adviseren het management en bestuur integraal op strategisch en tactisch gebied. Wij zijn krachtig in het voorzien (externe oriëntatie) en oppakken (zien, vertalen en regievoeren) van veranderingen zoals die vaak door nieuwe wet- en regelgeving op ons af komen. En ook ontwikkelingen bij onze opdrachtgevers.

Wij adviseren over en zorgen voor een optimale inrichting en ontwikkeling van werkprocessen en informatievoorziening zodanig dat de medewerkers in het primaire proces hun taken (ook bij veranderingen) met hoge kwaliteit en efficiency kunnen uitvoeren. Dit geldt ook voor de secundaire ondersteunende processen zoals het inkoopproces, contractmanagement en HR.

Onze managers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en het realiseren van de afgesproken resultaten. Daarnaast zorgen zij, samen met de overige ondersteunende en adviserende taken van bedrijfsvoering, voor het creëren van een resultaatgerichte en inspirerende omgeving waarin professionals zich eigenaar voelen en verantwoordelijkheid nemen.

Aanbestedingen:
Eén van de taken van bedrijfsvoering is het contractmanagement conform de aanbestedingsregels. In 2019 moet er voor een aantal belangrijke contracten een aanbestedingstraject worden voorbereid. Het gaat o.a. om de aanbesteding van het zaaksysteem (verplichte aanbesteding i.v.m. verstrijken van de contractduur van ons huidige systeem), de ICT ondersteuning en de aanbesteding van de dienstauto's.

Het takenpakket van bedrijfsvoering ziet er als volgt uit:

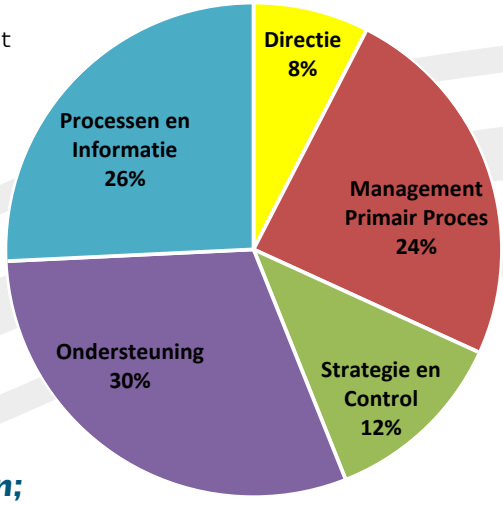

Ontwikkelingen 2018, capaciteit en lasten;

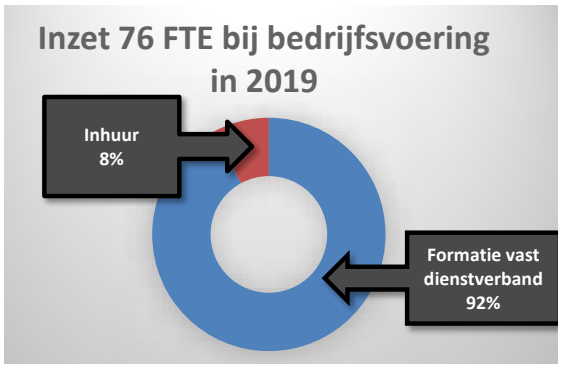

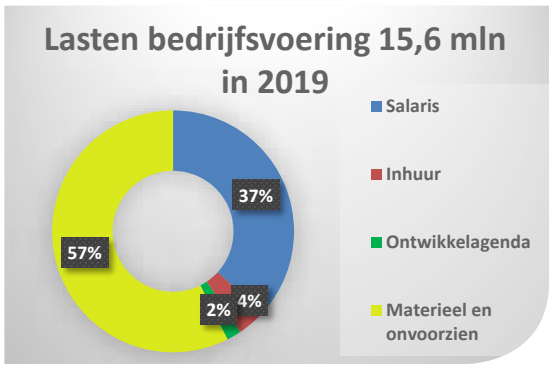

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

4. Financiële begroting

4.1 Resultaatmodel

Tabel: Resultaten per werkveld

(x €1.000)

Programma & taakveld	Rekening 2017	2018 met UVO 2018	Baten 2019	Lasten 2019	Saldo 2019	2020	2021	2022
TOTAAL Baten	**-44.930**	**-44.659**	**-45.460**	**-**	**-45.460**	**-46.130**	**-46.800**	**-47.421**
TOTAAL Lasten	**43.271**	**44.659**	**-**	**45.460**	**45.460**	**46.130**	**46.800**	**47.421**
8.3 Wonen en bouwen	-6.045	-5.612	-13.823	8.117	-5.706	-5.779	-5.852	-5.926
Bouw	**-6.045**	**-5.612**	**-13.823**	**8.117**	**-5.706**	**-5.779**	**-5.852**	**-5.926**
7.4 Milieubeheer	-1.402	-1.614	-5.354	3.706	-1.649	-1.685	-1.722	-1.759
Bodem	**-1.402**	**-1.614**	**-5.354**	**3.706**	**-1.649**	**-1.685**	**-1.722**	**-1.759**
7.4 Milieubeheer	-4.940	-3.828	-14.411	10.509	-3.901	-3.967	-4.035	-4.103
Milieu	**-4.940**	**-3.828**	**-14.411**	**10.509**	-3.901	**-3.967**	**-4.035**	**-4.103**
7.4 Milieubeheer	-2.642	-3.722	-7.516	3.719	-3.796	-3.866	-3.936	-4.006
BRZO	**-2.642**	**-3.722**	**-7.516**	**3.719**	**-3.796**	**-3.866**	**-3.936**	**-4.006**
7.4 Milieubeheer			-2.363	2.107	-256	-268	-280	-292
8.3 Wonen en bouwen			-1.943	1.733	-211	-220	-230	-240
Randvoorwaardelijk	**-782**	**-451**	**-4.306**	**3.840**	**-467**	**-488**	**-510**	**-533**
0.4 Overhead	14.007	15.277	-	15.433	15.433	15.698	15.967	16.190
0.8 Overige baten en lasten	137	-	-	137	137	137	137	137
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	**14.144**	**15.277**	**-**	**15.570**	**15.570**	**15.835**	**16.104**	**16.327**
Saldo voor mutatie reserves	**-1.668**	**50**	**-45.410**	**45.460**	**50**	**50**	**50**	**0**
0.10 Mutaties reserves	9	-50	-50	0	-50	-50	-50	0
Financien, bedrijfsvoering	**9**	**-50**	**-50**	**0**	**-50**	**-50**	**-50**	**0**
Saldo na mutatie reserve	**-1.659**	**0**	**-45.460**	**45.460**	**0**	**0**	**0**	**0**

(*) Eenmalige korting Zaanstad; opstap PGF

4.2 Uitgangspunten voor de raming Begroting OD NZKG 2018-2021

Bij het opstellen van de exploitatiebegroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De basis voor het opstellen van de begroting is het jaar 2018 en de volume afspraken, die ambtelijk besproken worden, voor de concept Uitvoeringsovereenkomsten 2018 (UVO's).
- De prijscompensatie bedraagt 2,4%. De prijsstijging voor 2019 is 1,6% en er vindt een nacalculatie plaats voor 2018 van 0,8%. Dit betekent een prijsstijging van € 0,41 mln.
- De looncompensatie bedraagt 1,5%. Het effect van de in 2017 afgesloten cao komt op een stijging van 0,5% op de cumulatieve verhoging van 1% (conform methode provincie Noord-Holland). Dit betekent een loonkosten stijging van € 0,39 mln.
- In 2017 en 2018 wordt de nieuwe financieringsmethodiek gevalideerd. Dit betekent dat in de komende meerjarenbegroting de effecten uit het validatieproces nog niet zijn meegenomen. Deze kunnen dus begin 2019 mogelijk leiden tot aanpassing van de meerjarenbegroting 2019 e.v.
- De medewerkers zijn geplaatst conform de laatst vastgestelde fijnstructuur. De berekende benodigde formatie, conform PGF en maatwerk, is per 1 januari 2018 voor de OD NZKG 425 FTE. Dit is verdeeld in 349 FTE voor primaire taken en 76 FTE voor overhead en ondersteunende taken.

Eind 2017 zijn de uitvoeringsovereenkomsten 2018 (UVO's) samen met de ambtelijke opdrachtgevers besproken en in concept vastgesteld. Ten gevolge van de economische groei is de verwachting dat de stijging van het werkaanbod zich vooralsnog doorzet naar 2019. Deze groei in het werkaanbod geeft - gezien de krapte op de arbeidsmarkt in onze sector - een flinke druk op de interne organisatie.

De prijscompensatie is gebaseerd op consumentenprijsindex (CPI) van het Centraal Plan Bureau (CPB), dit is conform bestendig beleid. De prijsstijging voor 2019 is naar verwachting 2,4% en dit is inclusief een nacalculatie voor 2018. Als gevolg van de groei van de economie zien we ook daadwerkelijk een prijsstijging terug in de contracten. De prijzen worden vooralsnog na 2019 constant gehouden op het niveau van 2019.

In onze meerjarenbegroting wordt jaarlijks rekening gehouden met een cumulatieve looncompensatie van 1%. Dit is conform de begrotingsmethodiek van de provincie Noord-Holland, die dezelfde cao volgt als de OD NZKG. Het doel van deze methodiek is het voorkomen van grote schommelingen in tarieven ten gevolge van cao-afspraken. De medio 2017 afgesloten cao is met terugwerkende kracht ingegaan op 1 januari 2017 en loopt tot en met eind 2018. De totale loonstijging is 1,5%, dit is inclusief het inlopen van het nog niet verwerkte effect van de CAO 2017.
De totale prijscompensatie bedraagt 2,4%, dit is € 0,41 mln in 2019.
De totale looncompensatie bedraagt 1,5%, dit is € 0,39 mln in 2019.

4.3 Toelichting bij de meerjarenraming en financiële positie

De OD NZKG presenteert voor de periode 2019 – 2022 een meerjarig perspectief waarbij de groei van de omzet van de eerste drie operationele jaren van de OD NZKG zich doorzet naar de volgende vier jaren. De OD NZKG heeft te maken met een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiën.

Economische groei

Ten gevolge van de economische groei is de verwachting dat de stijging van het werkaanbod zich vooralsnog doorzet naar 2019. Deze groei in het werkaanbod geeft – gezien de krapte op de arbeidsmarkt in onze sector - een flinke druk op de interne organisatie. Een belangrijk strategisch vraagstuk voor de komende jaren betreft de kwaliteit en kwantiteit van onze medewerkers. De noodzakelijke maatregelen die wij door middel van een strategische personeelsplanning, oriëntatie op de arbeidsmarkt en door samenwerking met andere overheidsorganisaties uitvoeren, leggen een druk op de begroting.

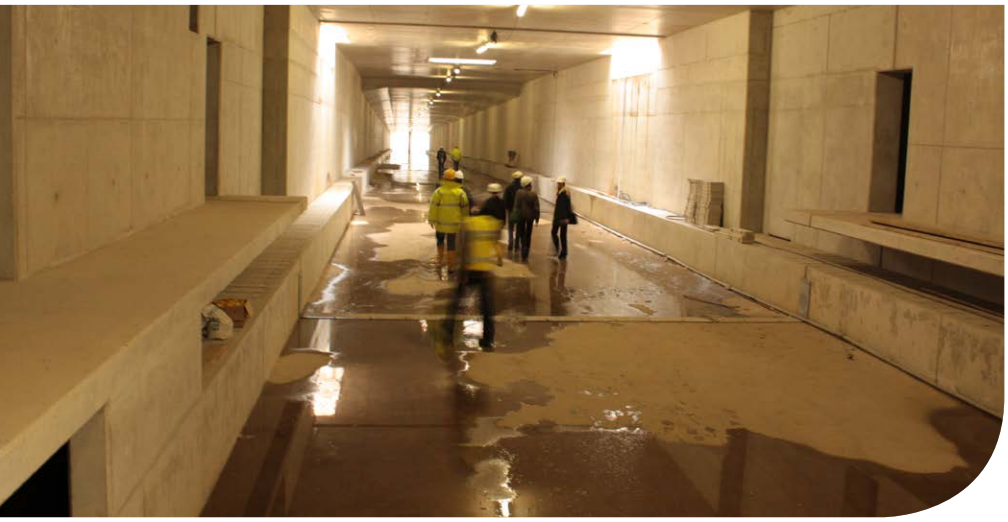

5. Verplichte paragrafen BBV

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) voorgeschreven paragraaf. De beleidskaders vanuit de OD NZKG zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkelingen in 2019
- Weerstandsvermogen, bestaande uit:
  - Inventarisatie risico's
  - Inventarisatie weerstandscapaciteit
  - Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

Ontwikkelingen in 2019

In 2017 en 2018 wordt de nieuwe financieringsmethodiek van Prestatiegericht financieren (PGF) gevalideerd. Afhankelijk van het voordoen van één van de bepaalde risico's, zal in 2018 blijken of de kans dat risico's zich voordoen goed zijn ingeschat en daarmee het weerstandsvermogen toereikend is. Bij de vaststelling van de kengetallen van het kernpakket van PGF voor de periode 2019-2022, zal de hoogte van het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's van PGF worden geactualiseerd en aan het bestuur voorgelegd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de noodzakelijke weerstandscapaciteit ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit. Met nam het risico van het Prestatiegericht financieren (PGF) drukt in de validatieperiode op het benodigde weerstandsvermogen omdat de kans dat het risico zich voordoet tijdens de validatieperiode het grootst is.

In onderstaande tabel volgt een overzicht van de risico's. Van alle risico's is het financieel effect (gevolg) ingeschat. Afhankelijk van de kans dat een risico zich voordoet, wordt een percentage van het financieel effect meegenomen in de berekening van de noodzakelijke weerstandscapaciteit. In bijlage 6.4 is een tabel opgenomen met een toelichting op de kans dat de strategische risico's zich voordoen en de meerjarige effecten hiervan.

Tabel: Overzicht risico's

(bedragen x €1.000)

Risico's	Totaal geschat financieel effect	Risico-bedrag 2018	Risico-bedrag 2019	Risico-bedrag 2020	Risico-bedrag 2021	Risico-bedrag 2022
Reeds bekende risico's						
Verandering in Wetgeving primair proces	720	144	144	144	144	144
Personele consequentie t.g.v. Wet kwaliteitsborging bouw	0	0	0	0	0	0
Prestatiegericht financieren	5.639	2.706	756	634	648	1.005
	6.359	**2.850**	**900**	**778**	**792**	**1.149**

Toelichting risico's

Verandering wetgeving primair proces (720k)
Er staan diverse aanpassingen in wet- en regelgeving op stapel: Omgevingswet, wijziging Bodemconvenant, wet Digitalisering rechtbanken, wijziging van de Natuurwet en de vernieuwde privacywetgeving. De inschatting is dat deze wijzigingen in wet- en regelgeving grote impact kan hebben op de werkzaamheden van de OD NZKG, waaronder een verstoring in de operationele te leveren kwaliteit. Er is een inschatting gemaakt m.b.t. het extra werk om ervoor te zorgen dat het operationele werk kan worden gecontinueerd. Ten aanzien van de vernieuwde privacywetgeving is er - naast de implementatie die een verstoring kan geven op de operationele te leveren kwaliteit - nog een andersoortig financieel risico. Namelijk dat er flinke boetes kunnen worden opgelegd, wanneer wij niet voldoen aan de vernieuwde privacywetgeving per 25 mei 2018. Afhankelijk van de overtreding kan een boete maximaal tussen de 2- en 4% van de jaaromzet bedragen.
Beheersmaatregelen:
Het gebied van wet- en regelgeving wordt zo frequent mogelijk gemonitord qua impact op de organisatie. Op basis van de uitkomsten worden maatregelen genomen om het gevolg zo goed mogelijk te managen waardoor continuïteit en kwaliteit wordt gewaarborgd. De vernieuwde wet op de privacybescherming is per 25 mei 2018 van kracht. Om tijdig te voldoen aan alle administratieve verplichtingen wordt een projectmatige aanpak gevolgd. Er bestaat een kleine kans dat dit niet helemaal lukt voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet. Echter omdat al geruimere tijd wordt gewerkt aan de implementatie met als doel tijdig aan alle administratieve verplichtingen te voldoen, achten we de kans nihil dat een boete zal worden opgelegd. Om die reden is vooralsnog, het berekende risico en de kans dat het risico zich voordoet niet aangepast. De verwachting dat het risico zich voordoet (kans) is gemiddeld. Voor dit risico is 144k berekend voor de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Personele consequentie t.g.v. kwaliteitsborging Bouw
Deze wijziging heeft invloed op het onderdeel Bouw. Het wetsontwerp voor de wet Kwaliteitsborging is in 2017 door de regering teruggetrokken voordat de Eerste Kamer hierover tot stemming kon overgaan. Het is nog onduidelijk (en geen onderdeel van het regeerakkoord) wat er gaat veranderen, maar de verwachting is wel dat er een aangepast of nieuw wetsvoorstel gaat komen. Op zijn vroegst zal de implementatie ervan in 2019 aan de orde zijn. Dit maakt dat de eerdere kwantificering van het risico niet meer aan de orde is en het mogelijk nieuwe risico nog niet is te kwantificeren.
De ontwikkeling worden gemonitord en te zijner tijd vertaald naar de impact op de organisatie. Vooralsnog zal door inhuur en terughoudendheid op vervanging van vaste medewerkers het nadelige effect zoveel mogelijk worden geminimaliseerd. Zodra meer bekend is over de impact van het risico en de kans dat dit zich voordoet, wordt opnieuw bekeken in hoeverre dit risico financieel dient te worden afgedekt via het weerstandsvermogen. Om de ontwikkeling rondom de kwaliteitsborging Bouw in beeld te houden, benoemen we de ontwikkeling maar dekken we dit risico vooralsnog niet meer af in het weerstandsvermogen.

Prestatiegericht financieren (totaal van de vier risicogroepen varieert van 2700k tot 1000k)

In 2017 is het risico van PGF heroverwogen en meegenomen bij het bepalen van de hoogte van het weerstandsvermogen. Deze heroverweging is gevraagd omdat de OD NZKG met de besluitvorming over PGF (AB: 14-02-2017; punt 2b) een groter bedrijfsrisico loopt dan tijdens de lumpsumfinanciering, doordat:

- Volumeverschillen ten gunste of ten laste komen van de opdrachtgever;
- Overschrijdingen die niet aan volume zijn toe te wijzen, zoals afwijking van het kengetal en het uurtarief, het risico is van de OD NZKG. Deze overschrijdingen kunnen dan worden opgevangen binnen het weerstandsvermogen.

Dit betekent dat in de systematiek een risico zit dat de inschatting van werk en kostprijs zodanig kan afwijken, dat dit niet kan worden opgevangen binnen de huidige bezetting en het operationele resultaat van de OD NZKG. De bedrijfsvoering kan daardoor in gevaar komen. Dit risico is onderdeel van de noodzakelijke weerstandscapaciteit en daarmee van het weerstandsvermogen. Omdat voor het risico van PGF verschillende factoren meespelen, zijn vier risicogroepen benoemd, zoals:

1. Kengetal in kernpakket
2. Kwaliteitsniveau
3. Uurtarief
4. Randvoorwaardelijk pakket

Binnen deze groepen zijn verschillende risico's benoemd. Van een aantal is de kans zeer groot dat het risico zich voordoet tijdens de validatieperiode in 2017 en 2018. Van andere is de verwachting dat het risico zich na de validatie periode niet meer voor zal doen. Ten aanzien van het kengetal is de verwachting dat het risico weer kan toenemen naarmate de vaststelling hiervan verder terug is in de tijd. Conform bestuurlijke besluitvorming worden na de validatieperiode de kengetallen steeds voor een periode van vier jaar vastgesteld. De eerste periode van vier jaar is van 2019 tot en met 2022.
In bijlage 6.4 zijn de verschillende risico's van PGF uitgebreid toegelicht.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt omschreven als de middelen en mogelijkheden waarover een organisatie beschikt om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Het gaat dus om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

Tabel: meerjarig beschikbare weerstandscapaciteit

	2018	2019	2020	2021	2022
Reserve weerstandsvermogen	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125
Beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**	**€ 3.125**

Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen[1]. Naar verwachting zal de ratio van voldoende – die in het Algemeen bestuur in 2017- is vastgesteld, toereikend zijn. Dat het weerstandsvermogen meerjarig op

1 De normeringsystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente.

peil is, was bij de besluitvorming over PGF reeds voorzien. Om die reden is door het Algemeen bestuur op 14 december 2016 besloten om de structurele dotatie aan het weerstandsvermogen per 2018 te beëindigen.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat vanaf 2019 de verhouding noodzakelijk en beschikbaar weerstandscapaciteit ruimschoots voldoet aan de ratio weerstandsvermogen van voldoende (1 - 1,5). Uiteraard is dit mede afhankelijk van eventuele onttrekkingen uit het weerstandsvermogen in 2018. Na de validatieperiode zal de hoogte van het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's van PGF worden geactualiseerd en aan het bestuur voorgelegd.

Tabel: meerjarige ratio voor het weerstandsvermogen

(Bedragen x € 1.000)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beschikbare weerstandscapiciteit	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125
Noodzakelijke weerstandscapaciteit	€ 2.850	€ 2.850	€ 900	€ 778	€ 1.167	€ 1.524
Ratio weerstandsvermogen	**1,10**	**1,10**	**3,47**	**4,02**	**2,68**	**2,05**

Legenda

Ratio	Waardering
>2	Uitstekend
1,5 - 2,0	Ruim Voldoende
1,0 - 1,5	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Om de financiële positie van een overheidsorgaan te kunnen beoordelen worden financiële kengetallen gebruikt. Het besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) geeft overheidsorganisaties daarbij een handreiking. Iedere organisatie stelt zelf haar normen vast zoals dat past bij de structuur van de organisatie.
In de navolgende tabel zijn de drie financiële kengetallen die van toepassing zijn op de OD NZKG opgenomen. Voor de OD NZKG zijn voor de ratio's normen opgesteld. De normen zijn bepaald met de input van de VNG en de eigenheid van de OD NZKG. De onderstaande beschrijving van de ratio's bevat een verdere toelichting en beoordeling hierop.

Tabel: Financiële kengetallen

	Norm	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	≤ 0%	-12%	-7%	-8%	-9%	-10%	-10%
Solvabiliteitsratio	≥ 20%	42%	28%	29%	30%	30%	30%
Structurele exploitatieruimte	≥ 0%	5%	0%	0%	0%	0%	0%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De OD heeft nauwelijks leningen waardoor de schuldpositie van de OD NZKG voornamelijk bestaat uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteert de OD NZKG een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een

grote investering waar geld voor aangetrokken wordt, zal het kengetal boven de 0% stijgen. Voor 2019 is het kengetal -/- 8%, verbetert nog de jaren erna en voldoet daarmee ruim aan de gestelde norm.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zicht op glad ijs bevindt, de norm voor de OD NZKG is daarom minimaal 20%. Het kengetal voor de OD NZKG valt vrij laag uit omdat met voorschotten van de opdrachtgevers wordt gewerkt. De voorschotten hebben een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Het kengetal hebben we voor de OD NZKG gecorrigeerd met de voorschotten en komt daarmee uit op 29% in 2019. De ratio is daarmee ruim voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte de OD NZKG heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor de OD NZKG is 0% of hoger. In 2019 is de ratio 0% en daarmee voldoende.

Algeheel oordeel

Het BBV schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De drie geldende kengetallen voor de OD NZKG geven een goed beeld. Daarmee kan gezegd worden dat er sprake is van een zeer degelijke financiële positie.
In bijlage 6.7 is de berekening van de kengetallen toegelicht.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die de OD NZKG in bezit heeft, bestaan uit apparatuur, automatisering, meubilair en de verbouwing van het gehuurde pand Ebbehout in Zaandam. Als afschrijvingstermijn wordt de economische levensduur als uitgangspunt genomen (conform de financiële verordening).

Duurzaam OD NZKG
In 2018 rondt de OD alle duurzame maatregelen af die voortkwamen uit de energieaudit die in 2015 gehouden is. De energieaudit kent een cyclus van 4 jaar dus in 2020 gaat de OD opnieuw langs de duurzame meetlat. Verder verwachten we dat er, in samenwerking met de gemeente Zaanstad, zonnepanelen worden geplaatst.
De klimaatbeheerinstallatie werkt beter. Alhoewel het lastig is om open werkruimtes voor elke individuele warmtebehoefte op niveau te houden zijn er minder klachten van medewerkers. We hopen dat dit ook in de komende periode het beeld blijft.
Er is onderzoek gedaan naar de interne afvalscheiding in de dienst. De komende periode kijken we met een aantal concrete maatregelen hoe we hier verbetering in kunnen brengen.

5.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de OD NZKG. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico), de financieringspositie en het kasbeheer.

Beleidskader

De uitvoering van de financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financierings- (treasury-)statuut evenals een financieringsparagraaf in begroting en rekening. De OD NZKG werkt volgens het aangepaste Treasurystatuut dat is vastgesteld op 9 december 2015. Eén van de doelstellingen van dit statuut is het beschermen van vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

Financierings- en schuldpositie
Leningen worden uitsluitend aangegaan in de Europese geldeenheid (de euro). Per 2013 is een lening opgenomen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) van € 1.050.000 met een looptijd van vijf jaar en een rente van 1,45%. Onderstaand overzicht geeft inzicht in de aflossing tot 2017

(bedragen x € 1.000)

	Stand lening per 31-12-2016	Stand lening per 31-12-2017	Stand lening per 31-12-2018
Restant schuld langlopende leningen	420	210	-
Netto EMU-schuld	420	210	-

Kasbeheer

De OD NZKG beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasury activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning. Doordat overtollige liquide middelen moeten worden aangehouden in de schatkist zijn er geen kredietrisico's. Om het renterisico te beperken is vastgelegd dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet worden overschreden. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning, de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/ uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie. Binnen deze kaders streeft de OD NZKG naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

5.4 Bedrijfsvoering

De paragraaf Bedrijfsvoering is een verplichte paragraaf conform de Besluit Begroten en Verantwoorden vereisten. Het programma bedrijfsvoering wordt beschreven in paragraaf 3.6.

Beleidsindicatoren "bestuur en organisatie"

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten en overheidsorganisaties de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De OD NZKG wil deze indicatoren ook aanbieden voor haar organisatie. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl, onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording".
De BBV beleidsindicatoren zijn niet dezelfde als de kengetallen die in de benchmark van Berenschot gebruikt worden. Met name voor overhead gaat Berenschot uit van formatieve eenheden en gaat het BBV uit van totale kosten van overhead. Dit laatste zijn niet alleen de salariskosten, maar ook de kosten voor de zogenaamde "PIOFACH-functies". Dat zijn de kosten voor ondersteunde functies als huisvesting en facilitaire zaken, ICT, Personeel, Financiën, Inkoop etc.

Tabel: beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Naam indicator	Berekening	Begroting 2019	Toelichting
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De formatie bedraagt 425 FTE.
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De bezetting bedraagt 329 FTE per 1 januari 2018.
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Nvt	Niet te berekenen per inwoner. De apparaatskosten bedraagt €43.902k.
Externe Inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	26,9%	
Personele overhead	Personele kosten als % van totale kosten	14,6%	
Materiele overhead	Materiele kosten als % van totale kosten	19,7%	

6. Bijlagen

6.1 Resultaatmodel per programma en taakveld de baten en lasten

Tabel Resultaten per werkveld								(x €1.000)
Programma & taakveld	Rekening 2017	2018 met UVO 2018	Baten 2019	Lasten 2019	Saldo 2019	2020	2021	2022
TOTAAL Baten	**-44.930**	**-44.659**	**-45.460**	**-**	**-45.460**	**-46.130**	**-46.800**	**-47.421**
TOTAAL Lasten	**43.271**	**44.659**	**-**	**45.460**	**45.460**	**46.130**	**46.800**	**47.421**
8.3 Wonen en bouwen	-6.045	-5.612	-13.823	8.117	-5.706	-5.779	-5.852	-5.926
Inkomsten	-13.134	-13.579	-13.823		-13.823	-14.027	-14.231	-14.435
Salarislasten	3.279	3.439		3.493	3.493	3.528	3.563	3.597
Inhuur	3.683	4.528		4.624	4.624	4.720	4.816	4.912
Materieel	127							
Bouw	**-6.045**	**-5.612**	**-13.823**	**8.117**	**-5.706**	**-5.779**	**-5.852**	**-5.926**
7.4 Milieubeheer	-1.402	-1.614	-5.354	3.706	-1.649	-1.685	-1.722	-1.759
Inkomsten	-5.158	-5.260	-5.354		-5.354	-5.433	-5.512	-5.592
Salarislasten	2.779	3.160		3.209	3.209	3.241	3.274	3.305
Inhuur	929	486		497	497	507	517	528
Materieel	48							
Bodem	**-1.402**	**-1.614**	**-5.354**	**3.706**	**-1.649**	**-1.685**	**-1.722**	**-1.759**
7.4 Milieubeheer	-4.940	-3.828	-14.411	10.509	-3.901	-3.967	-4.035	-4.103
Inkomsten	-14.860	-14.156	-14.411		-14.411	-14.623	-14.836	-15.049
Salarislasten	7.163	6.659		6.762	6.762	6.831	6.899	6.965
Inhuur	1.700	2.628		2.684	2.684	2.739	2.795	2.851
Materieel	1.057	1.041		1.063	1.063	1.085	1.107	1.130
Milieu	**-4.940**	**-3.828**	**-14.411**	**10.509**	**-3.901**	**-3.967**	**-4.035**	**-4.103**
7.4 Milieubeheer	-2.642	-3.722	-7.516	3.719	-3.796	-3.866	-3.936	-4.006
Inkomsten	-6.760	-7.383	-7.516		-7.516	-7.626	-7.737	-7.848
Salarislasten	3.300	3.319		3.371	3.371	3.405	3.439	3.472
Inhuur	774	341		348	348	356	363	370
Materieel	44							
BRZO	**-2.642**	**-3.722**	**-7.516**	**3.719**	**-3.796**	**-3.866**	**-3.936**	**-4.006**
7.4 Milieubeheer			-2.363	2.107	-256	-268	-280	-292
8.3 Wonen en bouwen			-1.943	1.733	-211	-220	-230	-240
Inkomsten	-4.619	-4.230	-4.306		-4.306	-4.370	-4.434	-4.497
Salarislasten	3.244	3.484		3.538	3.538	3.574	3.610	3.644
Inhuur	574	295		301	301	308	314	320
Materieel	19							
Randvoorwaardelijk	**-782**	**-451**	**-4.306**	**3.840**	**-467**	**-488**	**-510**	**-533**
0.4 Overhead	14.007	15.277	-	15.433	15.433	15.698	15.967	16.190
Baten uitvoeringsovereenkomsten (*)	250							
Inkomsten	-208							
Salarislasten	5.072	5.730		5.819	5.819	5.878	5.936	5.993
Inhuur	1.135	596		609	609	621	634	647
Algemeen ontwikkelbudget	0	390		398	398	407	415	423
Persoonlijk ontwikkelbudget	267	326		326	326	326	326	326
Ontwikkelagenda	332	300		300	300	300	300	300
Materieel	7.159	7.935		7.981	7.981	8.166	8.356	8.501
0.8 Overige baten en lasten	137	-	-	137	137	137	137	137
Onvoorzien	137			137	137	137	137	137
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	**14.144**	**15.277**	**-**	**15.570**	**15.570**	**15.835**	**16.104**	**16.327**
Saldo voor mutatie reserves	**-1.668**	**50**	**-45.410**	**45.460**	**50**	**50**	**50**	**0**
0.10 Mutaties reserves	9	-50	-50	0	-50	-50	-50	0
Toevoegingen	450							
Onttrekkingen	-441	-50	-50	0	-50	-50	-50	0
Financien, bedrijfsvoering	**9**	**-50**	**-50**	**0**	**-50**	**-50**	**-50**	**0**
Saldo na mutatie reserve	**-1.659**	**0**	**-45.460**	**45.460**	**0**	**0**	**0**	**0**

(*) Eenmalige korting Zaanstad; opstap PGF

6.2 Uitvoeringsovereenkomsten per deelnemer

Tabel Verwachte uitvoeringsovereenkomsten						(x €1.000)
Deelnemer	jaarrekening 2017	2018 UVO 24 november *	2019	2020	2021	2022
Gemeente Amsterdam	19.722	20.209	20.573	20.877	21.181	21.485
Provincie Noord-Holland	11.268	11.613	11.822	11.997	12.171	12.346
Gemeente Zaanstad	2.081	2.472	2.517	2.554	2.591	2.628
Gemeente Haarlemmermeer	6.510	6.872	6.996	7.099	7.202	7.306
Gemeente Aalsmeer	140	198	202	205	208	211
Gemeente Amstelveen	129	167	170	173	175	178
Gemeente Diemen	217	264	269	273	277	281
Gemeente Ouder-Amstel	91	120	122	124	126	127
Gemeente Uithoorn	98	182	185	188	191	193
Provincie Flevoland	239	237	241	245	249	252
Provincie Utrecht	841	918	935	949	963	976
Totaal UVO	**41.336**	**43.252**	**44.032**	**44.683**	**45.334**	**45.984**
Overige baten **	**3.595**	**1.356**	**1.377**	**1.397**	**1.416**	**1.436**
TOTAAL	**44.930**	**44.609**	**45.410**	**46.080**	**46.750**	**47.421**

* In de meerjarenbegroting 2019 gaat het om concept bedragen UVO2018. In 2019 – net als in 2018 zal de begroting bij het 1e tertaal worden aangepast aan de UVO afspraken voor het betreffende jaar.

**De afspraken voor het leveren van maatwerk offertes zijn nog niet bekend. Daarom zijn vooralsnog de cijfers uit de begroting 2018 gehandhaafd. De MJB 2019 e.v. wordt berekend vanuit de UVO afspraken 2018 en de uitgangspunten voor loon- en prijscompensatie uit hoofdstuk 4.2

6.3 Kosten per uur, Capaciteit in uren en FTE's

De tarieven in 2019 voor werkzaamheden binnen de UVO worden ten opzichte van het tarief 2018 aangepast naar aanleiding van de loon- en prijsontwikkeling (+802K). Het lage tarief wordt in 2019 € 87,81 en het hoge tarief wordt in 2019 € 98,00.

Tarieven	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Per uur voor UVO producten laag tarief	88,10	86,17	87,81	88,69	89,57	90,47
Per uur voor UVO producten hoog tarief	98,10	96,17	98,00	98,98	99,97	100,97
Maatwerk door medewerker	98,10	96,17	98,00	98,98	99,97	100,97
Maatwerk door projectleider	120,10	118,17	120,42	121,62	122,84	124,07

In de begroting 2019 en voor de doorrekening van de tarieven zijn met de volgende hoeveelheden uren rekening gehouden. We rekenen met een groei van de capaciteit in uren ten opzichte van de productie in 2017 van ruim 6,14%.

Capaciteit in uren	Jaarrekening 2017	Begroting 2018 UVO 2018	Begroting 2019
UVO	423.909 *	460.739	460.739
Maatwerk	21.994	12.552	12.552
	445.903	473.291	473.291
Groei in capaciteit t.o.v. 2017		*6,14%*	*6,14%*

* 20.000 uur zijn uitbesteed binnen het werkveld Milieu

Vanuit de benodigde capaciteit in uren wordt gerekend met een norm van 1.365 uur per Full Time Equivalent (FTE = volledig dienstverband). Met deze norm wordt de capaciteit in uren omgezet naar personeel in FTE's. Met de formatie voor vaste dienstverbanden bij de OD NZKG wordt als saldo de inhuur berekend.

Capaciteit in FTE	Vast	Inhuur	Totaal	%
Programma Bouw	51	40	92	22%
Programma Bodem	44	2	47	11%
Programma Milieu	91	24	115	27%
Programma BRZO	45	0	45	11%
Programma Randvoorwaardelijk	48	3	51	12%
Programma Bedrijfsvoering	70	6	76	18%
Totaal	**351**	**75**	**425**	**100%**

6.4 Meerjarig overzicht van de risico's

In onderstaande tabel zijn de strategische bedrijfsrisico's van de OD NZKG opgenomen in een meerjarig overzicht. Per risico is aangegeven wat het geschat financieel effect is, de kans dat het risico zich voordoet en in welk jaar zich dit kan voordoen.

Risico's	Totaal geschat financieel effect	Risico-bedrag 2017	Risico-bedrag 2018	Risico-bedrag 2019	Risico-bedrag 2020	Risico-bedrag 2021	Risico-bedrag 2022
Verandering in Wetgeving primair proces:							
a. extra werk opvangen voor borging operationele kwaliteit							
kans dat het risico zich voordoet		*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
Verandering in Wetgeving primair proces	**720**	**144**	**144**	**144**	**144**	**144**	**144**
Personele consequenties wet private borging bouw:							
a. impact op de organisatie (capaciteit)							
kans dat het risico zich voordoet		*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
Personele consequenties wet private borging bouw		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Prestatiegericht financieren (risico groepen):							
1. Kengetal:							
a. afwijking t.o.v. vastgesteld kengetal	1.192	1.192	1.192	60	119	238	596
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*zeer klein*	*klein*	*gemiddeld*	*groot*
2. Kwaliteitsniveau:							
a. aanpassing door opdrachtgever	1.192	119	119	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		*klein*	*klein*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
b. geen overeenstemming over geleverde kwaliteit	1.754	175	175	175	175	175	175
kans dat het risico zich voordoet		*klein*	*klein*	*klein*	*klein*	*klein*	*klein*
3. Uurtarief:							
a. te weinig productieve uren (krapte arbeidsmarkt)	605	605	605	302	121	121	121
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*groot*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
b. stijging uurtarief extern personeel (krapte arbeidsmarkt)	353	176	176	176	176	71	71
kans dat het risico zich voordoet		*groot*	*groot*	*groot*	*groot*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
c. verhouding hoog<>laag tarief wijkt af	121	121	121	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
4. Randvoorwaardelijk:							
a. overschrijding uren	212	106	106	42	42	42	42
kans dat het risico zich voordoet		*groot*	*groot*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*	*gemiddeld*
b. meebewegen met volume	212	212	212	0	0	0	0
kans dat het risico zich voordoet		*zeer groot*	*zeer groot*	*nihil*	*nihil*	*nihil*	*nihil*
Totaal risico PGF	**5.639**	**2.706**	**2.706**	**756**	**634**	**648**	**1.005**
Totaal	**6.359**	**2.850**	**2.850**	**900**	**778**	**792**	**1.149**

De methode van het bepalen van het benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NAR).

Kans	Klasse	kans	Frequentie	%
	1	Zeer klein	1x per 20 jaar	5%
	2	Klein	1x per 10 jaar	10%
	3	Gemiddeld	1x per 5 jaar	20%
	4	Groot	1x per 2 jaar	50%
	5	Zeer groot	1x per jaar	100%

Financieel gevolg	Klasse	min.	max.	Gemiddeld
	1	€ 0	€ 50.000	€ 25.000
	2	€ 50.000	€ 100.000	€ 75.000
	3	€ 100.000	€ 250.000	€ 175.000
	4	€ 250.000	€ 500.000	€ 375.000
	5	€ 500.000	maximaal	€ 1.000.000

Risico matrix

		laag		prioriteit		hoog	
	1	5	10	15	20	25	hoog
	2	4	8	12	16	20	
Financieel gevolg	3	3	6	9	12	15	
	4	2	4	6	8	10	
	5	1	2	3	4	5	laag
		1	2	3	4	5	
				Kans			

Alle risico's krijgen een score van kans maal gevolg. Aan de hand daarvan wordt bepaald hoeveel weerstandscapaciteit nodig is. Als voorbeeld: de kans dat het risico veranderingen in wetgeving zich voordoet wordt ingeschat op gemiddeld en dan rekenen we 20% als financieel effect. Als dit risico zich voordoet, heeft dat effect van maximaal € 720k. Voor dit risico wordt dan een bedrag van 20% van € 720k = € 144k meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. Zo wordt voor ieder risico een benodigd bedrag berekend (rekening houdend met het jaar/de jaren waarin het risico zich voor kan doen).

6.5 Overzicht rente, afschrijvingen, EMU saldo en Vennootschapsbelasting

Rente

In 2013 heeft de OD NZKG een vijfjarige lening afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten van 1.050k voor de financiering/aankoop van meubilair. Er is 4 jaar tot en met 2017 een bedrag van 210k per jaar afgelost, zodat per 31 december 2018 de schuld nihil is. De rente bedraagt 1,45%.

(Bedragen in €)					
Rente	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Rente voor vijfjarige lening BNG	4.948	1.903	0	0	0

Afschrijving

De OD NZKG heeft voor een bedrag van 1.123k aan materiële vaste activa (meubilair, laptops en gevelaanpassing) en voor 750k aan immateriële vaste activa (ontwikkeling van software) in bezit (balans per 31 december 2017).

(Bedragen X € 1.000)					
Afschrijvingen	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Gevelaanpassing tochtsluis (in 10 jaar)	11	11	11	11	11
Bedrijfsgebouwen	11	11	11	11	11
Installaties (o.a. oplaadpalen in 10 jaar)	7	7	7	7	7
Machines, apparaten en installaties	7	7	7	7	7
Inventaris/meubilair (in 10 jaar)	96	96	96	96	96
Laptops (in 3 jaar)	127	127	127	0	0
Overige materiele vaste activa	223	223	223	96	96
Kantoorautomatisering software (in 5 jaar)	250	250	250	0	0
Immateriele vaste activa	**250**	**250**	**250**	**0**	**0**
Totale Afschrijvingen	**491**	**491**	**491**	**114**	**114**

EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo bij de decentrale overheden (en de bijdrage daaraan door de OD NZKG) wordt gemaakt aan de hand van de onderstaande tabel. De categorieën die niet van invloed zijn op het EMU-saldo maar die bij de OD NZKG niet voorkomen, zijn niet in de tabel opgenomen.

(Bedragen X € 1.000)					
Berekening van het EMU saldo	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Exploitatiesaldo voor bestemming reserves	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	491	491	491	114	114
Totale bijdrage aan EMU saldo	**491**	**491**	**491**	**114**	**114**

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Overheidsorganisaties zijn sinds 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). In een samenwerking met Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen zijn specifieke afspraken gemaakt voor omgevingsdiensten en vastgelegd in een notitie. Eén van de resultaten is een lijst met activiteiten waarvoor geen Vpb-plicht geldt, het gaat dan om wettelijke taken en plustaken. Naast deze lijst zijn er een aantal commerciële activiteiten, bijvoorbeeld het detacheren van personeel. Als de opbrengsten van de commerciële activiteiten niet meer dan kostendekkend zijn, is er geen Vpb-plicht. De Vpb-plicht is in principe van toepassing bij structurele overschotten op alle taken. Echter er is geen plicht tot aangifte Vennootschapsbelasting, wanneer bij een overschot dit eerst wordt bestemd voor een eventuele benodigde aanvulling van het weerstandsvermogen of bestemmingsreserves en vervolgens voor terugbetaling aan de opdrachtgevers.

Voor de OD NZKG geldt dat bijna alle taken wettelijke- of plustaken zijn. Het geringe deel aan commerciële activiteiten is maximaal kostendekkend. Voor 2018 en verder geldt dat de begroting sluitend wordt opgesteld en er geen overschotten zijn. Er wordt dan ook geen meerjarige Vpb-plicht verwacht over 2018 tot en met 2021.

6.6 Geprognotiseerde balans

Meerjarenbalans (Bedragen X € 1.000)		Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
ACTIVA	waarde bezittingen	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Immateriële vaste activa	ontwikkeling software	750	500	250	0	0	0
Materiële vaste activa	investering meubilair	1.123	883	643	403	290	177
TOTAAL VASTE ACTIVA		1.873	1.383	893	403	290	177
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	debiteuren (te ontvangen)	19.622	19.622	19.622	19.622	19.622	19.622
Liquide middelen (kas- en banksaldi)	bankrekening saldo	95	95	95	95	95	95
Overlopende activa	vooruitbetaald	1.473	1.473	1.473	1.473	1.473	1.473
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		21.190	21.190	21.190	21.190	21.190	21.190
TOTAAL		23.062	22.573	22.083	21.593	21.480	21.367

Meerjarenbalans (Bedragen X € 1.000)		Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
PASSIVA	financiering bronnen	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Eigen vermogen	weerstandvermogen	3.125	3.125	3.125	3.125	3.125	3.125
Jaarrekeningresultaat vorig boekjaar	saldo vorig jaar	1.659	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserves	WW en 4e tranche	587	537	487	437	387	387
Voorzieningen	personeel, verlof en OHW	1.921	1.682	1.513	1.422	1.422	1.422
Vaste schulden met rentetypische looptijd > één jaar	lening bij BNG	210	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA		7.502	5.344	5.125	4.984	4.934	4.934
Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd < één jaar	crediteuren (te betalen)	3.339	5.008	4.737	4.388	4.325	4.212
Overlopende passiva	vooruitontvangen	12.221	12.221	12.221	12.221	12.221	12.221
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		15.560	17.229	16.958	16.609	16.546	16.433
TOTAAL		23.062	22.573	22.083	21.593	21.480	21.367

Verloopoverzicht reserves

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2017	Stand per 31-12-2018	Stand per 31-12-2019	Stand per 31-12-2020	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022
Algemene reserve	3.125	3.125	3.125	3.125	3.125	3.125
Bestemmingsreserve WW & Reintegratie	235	235	235	235	235	235
Bestemmingsreserve Omgevingswet	200	150	100	50	-	-
Bestemmingsreserve Wetgevingskalender	152	152	152	152	152	152
Totaal reserves	**3.712**	**3.662**	**3.612**	**3.562**	**3.512**	**3.512**

Incidentele baten en lasten

(Bedragen x € 1.000)

Incidentele baten en lasten	2018	2019	2020	2021	2022
Baten:					
Onttrekking best.reserve omgevingswet	50	50	50	50	
Totaal baten	**50**	**50**	**50**	**50**	**-**
Lasten:					
-					
Totaal lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Algemene reserve

De Algemene reserve vormt voor het overgrote deel het weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen dekt het risico af zoals dit is omschreven in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het grootste deel van het weerstandsvermogen wordt gevormd door het risico van Prestatiegericht financieren (PGF). Mocht bij de vaststelling van de kengetallen voor 2019 blijken dat het risico ten gevolge van PGF wijzigt, zal tevens aan het bestuur worden voorgesteld om het Weerstandsvermogen aan te passen.

Ten gevolge van een cao wijziging hebben alle medewerkers over een periode van vijf jaar recht op een

persoonlijk ontwikkelbudget (POB) van 5k. Met dit POB kan een medewerker investeren in zijn scholing en ontwikkeling. Op grond van de toegestane formatieplaatsen betekent dit een budget van 1,75 mln dat in een periode van vijf jaar kan worden besteed. Gemiddeld is dit 0,35 mln per jaar. Hiervoor kan de helft van het opleidingsbudget worden ingezet, dat normaliter ook werd gebruikt voor scholing en persoonlijke ontwikkeling. Dit betekent dat over een periode van vijf jaar voor het POB voldoende middelen beschikbaar zijn binnen de begroting om aan de verplichting richting de medewerkers te kunnen voldoen. Daardoor is het POB over een periode van vijf jaar een budget neutrale actie.
Echter het is aan de medewerkers vrij wanneer zij een beroep gaan doen op hun POB. Daardoor kan het voorkomen dat in een jaar meer of minder beroep wordt gedaan, waardoor er meer of minder besteed wordt dan het beschikbare budget van 0,35 mln. Om dit op te kunnen vangen is het voorstel om de Algemene reserve voor het POB als een soort egalisatiereserve te gebruiken. In een jaar dat er meer wordt uitgegeven dan het beschikbare budget, kan een onttrekking uit de Algemene reserve worden gedaan. In een jaar dat er minder wordt uitgegeven dan het budget, zal een toevoeging aan de reserve worden gedaan. Hoe het verloop per jaar zal zijn is nog moeilijk in te schatten. Duidelijk is wel dat het verloop over een periode van vijf jaar neutraal is. Wanneer lopende het jaar duidelijk wordt wat de mogelijke mutatie wordt ten gevolge van het POB, zal dit in de tertaalrapportage in 2019 worden opgenomen.

WW & re-integratie
De OD NZKG is eigen risico drager voor werkloosheidskosten, re-integratie inspanningen bij ziekte, bemiddeling- en mobiliteitstrajecten, etc. Het is verplicht om voor dit reële bedrijfsrisico een reserve te vormen. Wanneer lopende het jaar een beroep wordt gedaan op deze reserve, zal dit in de tertaalrapportage in 2019 worden opgenomen.

Omgevingswet
Voor alle in- en externe activiteiten m.b.t. de implementatie van de omgevingswet is 0,2 mln beschikbaar in een bestemmingsreserve. Doordat meer duidelijkheid komt vanuit de Rijksoverheid is de verwachting dat in 2018 de verdere implementatie van de omgevingswet in een versnelling gaat komen. Denk aan opleidingen, proces aanpassingen, pilots en afstemming met opdrachtgevers en investeringen voor het digitaal stelsel omgevingswet. Om dit programma in goede banen te leiden zal een projectleider worden aangetrokken. De verwachting is dat de komende jaren de kosten voor het programma Omgevingswet hoger gaan uitkomen dan de reserve van 0,2 mln.

Wetgevingskalender
Voor de extra inspanning in het kader van de wetgevingskalender is een reserve gevormd van 0,19 mln, waarvan nog 0,15 mln beschikbaar is. Deze reserve kan indien nodig worden ingezet voor extra werkzaamheden ten gevolge wetswijzigingen, zoals: extra beoordelen van de veiligheidsrapporten, verplichte opleiding voor nieuwe medewerkers en voortgang van extra activiteiten in het kader van de circulaire economie. Wanneer lopende het jaar een beroep wordt gedaan op deze reserve, zal dit in de tertaalrapportage in 2019 worden opgenomen.

6.7 Verklaring kengetallen

Hieronder is de berekening van de financiële kengetallen toegelicht. Zie hoofdstuk 5.1 voor de beoordeling en toelichting op de kengetallen.

(bedragen x €1.000)

Netto schuldquote	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Vaste schulden	210	210	-	-	-	-
Netto vlottende schuld	3.339	5.158	4.887	4.539	4.476	4.476
Overlopende passiva	12.221	12.221	12.221	12.221	12.221	12.221
Financiële activa (excl. verstrekte leningen)	-					
Financiële activa (verstrekte leningen)	-					
Uitzettingen < 1 jaar	7.293	7.293	7.293	7.293	7.293	7.293
Liquide middelen	12.423	11.911	12.053	12.405	12.756	12.858
Overlopende activa	1.473	1.473	1.473	1.473	1.473	1.473
Totale baten (excl. mut. res.)	44.489	44.811	45.457	46.519	47.841	49.375
Netto schuldquote	**-12%**	**-7%**	**-8%**	**-9%**	**-10%**	**-10%**

De netto schuldquote wordt berekend door het saldo van de schulden en vorderingen te delen door de totale baten.

(bedragen x €1.000)

Solvabiliteitsratio	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Eigen vermogen	5.371	3.510	3.460	3.410	3.360	3.360
Balanstotaal*	12.757	12.377	11.887	11.398	11.285	11.285
Solvabiliteit	**42%**	**28%**	**29%**	**30%**	**30%**	**30%**

*Gecorrigeerd met voorschotten opdrachtgevers

De verhouding tussen het eigen vermogen en totale vermogen geeft de ratio voor de solvabiliteit.

(bedragen x €1.000)

Structurele exploitatieruimte	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totale structurele lasten	41.762	44.811	45.457	46.519	47.841	49.375
Totale structurele baten	44.489	44.761	45.407	46.469	47.791	49.375
Totale structurele toevoegingen aan de reserves	450	-	-	-	-	-
Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-	-	-
Totale baten	44.930	44.811	45.457	46.519	47.841	49.375
Structurele exploitatieruimte	**5%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**

De berekening voor structurele exploitatieruimte is het saldo van structurele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Het resultaat hiervan wordt gedeeld door de totale baten.

Addendum Meerjarenbegroting 2019-2022 OD NZKG

Bij de bespreking van de jaarrekening in het Dagelijks Bestuur op 28 maart jl. heeft het DB besloten om een deel van het positieve rekeningresultaat te reserveren voor een tweetal beleidsmatige ontwikkelingen, het valideren van de nieuwe financieringsmethodiek en de organisatieontwikkeling van de OD NZKG. Met het resterende deel van het rekeningresultaat worden de inrichtingskosten terugbetaald aan de founding fathers.

Voor de financiering van noodzakelijke veranderingen, waarmee de organisatie telkens kan blijven vernieuwen, heeft het Dagelijks Bestuur besloten om jaarlijks een structureel flex-budget van 200k in de meerjarenbegroting 2019-2022 op te nemen. Het aanvullende besluit leidt tot een aanpassing van het uurtarief met € 0,40.

Vanwege de termijn van zienswijze kan dit aanvullende besluit niet meer in de financiële tabellen van de meerjarenbegroting, die nu ter zienswijze voorligt, worden verwerkt.

Onderstaand de tabel met het aangepaste uurtarief, ter vervanging van tabel in paragraaf 6.3: kosten per uur, capaciteit in uren en fte's

Tarieven behorend bij het addendum op de meerjarenbegroting 2019 - 2022						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Per uur voor UVO producten laag tarief	88,10	86,17	88,21	89,09	89,98	90,88
Per uur voor UVO producten hoog tarief	98,10	96,17	98,40	99,38	100,38	101,38
Maatwerk door medewerker	98,10	96,17	98,40	99,38	100,38	101,38
Maatwerk door projectleider	120,10	118,17	120,82	122,03	123,25	124,48

Risico's beperken, leefbaarheid vergroten.

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

www.odnzkg.nl

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

Postbus 209
1500 EE Zaandam

www.odnzkg.nl

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 101

Datum B&W-besluit 15 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Veiligheid en Handhaving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
G. Zweers
020-5404434
g.zweers@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Algemeen bestuur en middelen (ABM) 7 juni2018

Onderwerp

Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG).

Gevraagd besluit

In te stemmen met:
1. geen zienswijze in te dienen omtrent de Eindrapportage 2017 jaarverslag en –rekening OD NZKG en de voorgestelde besteding van het positieve jaarresultaat.
2. Geen zienswijze in te dienen omtrent de Meerjarenbegroting 2019-2022.
3. De begroting vanaf 2019 structureel met €27.000,- te verhogen conform de Meerjarenbegroting 2019-2022 van de OD NZKG via de Perspectiefnota 2019.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Amstelveen neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling OD NZKG. Het betreft hier de wettelijke basistaken op het gebied van:
1. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)/Wet Milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en besluiten).
2. Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving).

Daarnaast voert de OD NZKG enkele plustaken uit (zoals bijvoorbeeld piketdiensten), taken waarvoor binnen onze eigen organisatie geen expertise of capaciteit voorhanden is.
De uit te voeren werkzaamheden worden vanaf 2017 jaarlijks in een Uitvoeringsovereenkomst vastgelegd op basis van de afspraken rond het Prestatiegericht Financieren. Het totaal van deze uitbesteding is ongeveer 0,4% van de totale jaarlijkse begroting van de Omgevingsdienst (€ 45 miljoen).

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De behandeling van de Meerjarenbegroting 2019-2022 en de Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening (inclusief de voorgestelde besteding van het positieve jaarresultaat) van de OD NZKG in de raad dient ervoor om een eventuele zienswijze aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de OD NZKG kenbaar te maken indien daar voor de raad aanleiding toe is. Voorgesteld wordt aan de Raad voor beiden geen zienswijze in te dienen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

4 Openbare Ruimte.

Aanleiding

Amstelveen neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling OD NZKG, voor het deel van de verplichte wettelijke basistaken. Hiervoor wordt er jaarlijks een Uitvoeringsovereenkomst afgesloten. In deze gemeenschappelijke regeling nemen, naast Amstelveen, ook Aalsmeer, Amsterdam, Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel, Haarlemmermeer, Zaanstad en Provincie Noord-Holland deel.
Aan gemeente Amstelveen wordt gevraagd kennis te nemen van de Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2019-2022 van de OD NZKG om eventueel gebruik te maken van hun recht om zienswijzen in te dienen. Een zienswijze kan ingediend worden indien de raad het, op onderdelen, niet eens is met hetgeen staat in de Jaarrekening en/of de Meerjarenbegroting. De zienswijze wordt meegenomen in het uiteindelijk oordeel en verantwoording van het Algemeen Bestuur (AB) van de OD NZKG over zijn eigen ingebrachte stukken.

Argumenten

Algemeen:
In 2017 is de OD NZKG begonnen met het rapporteren van de geleverde prestaties op basis van de afgesproken Uitvoeringsovereenkomst (UVO). Deze UVO is voor het eerst dit jaar gebaseerd op de taken en gewenste inzet middels het Prestatiegericht Financieren (PGF). Gedurende dit jaar zijn reeds enkele onduidelijkheden opgelost en noodzakelijke aanpassingen aan het PGF uitgevoerd. Begin 2019 zal na evaluatie van het totaal aan PGF afspraken, er volledige duidelijkheid zijn.

Ten aanzien van de gevraagde besluiten.

1.1 De jaarrekening is voor het eerst opgesteld conform het PGF. Dit betekent dat voor het eerst afgerekend wordt op basis van prestaties. Bestuurlijk is afgesproken om twee jaar de tijd te nemen om de ontwikkelde kengetallen en het kwaliteitsniveau te toetsen aan de praktijk voordat ze voor langere periode bestuurlijk worden vastgelegd.
De Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening laat een positief saldo zien van € 1,7 miljoen. De financiële positie van de OD NZKG is gedegen en het weerstandsniveau is op peil. De eindafrekening met Amstelveen komt overeen met de gegevens in de jaarrekening. Ook heeft de accountant een goedkeurende verklaring over de jaarrekening afgegeven. De Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening geeft geen aanleiding tot het opstellen van wijzigingsvoorstellen. Voorgesteld wordt aan de raad om met de Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening in te stemmen.

1.2 Het jaarresultaat is € 1,7 miljoen positief. Aangezien de Amstelveense bijdrage is gebaseerd op 0,4% van de begroting, is het Amstelveense aandeel hierin € 6.800,-.

Het voorstel is om het positieve jaarresultaat van € 1,7 miljoen als volgt in te zetten:

a. Een bestemmingsreserve van € 420.000,- te vormen in verband met de kosten in 2018 van externe inhuur voor het validatieproces PGF.
b. Een bestemmingsreserve te vormen van € 100.000,- voor de noodzakelijke kosten voor het programma Koersen op de Toekomst.
c. Met het resterende bedrag van € 1.139.000,- (gedeeltelijk) de inrichtingskosten terug te betalen aan de founding fathers (Amsterdam, Haarlemmermeer, Zaanstad en Provincie Noord-Holland) conform de afspraken uit het bedrijfsplan en het besluit van 7 juli 2017 om de toekomstige resultaten te gebruiken voor de terugbetaling.

ad a.: Gedurende 2017 en 2018 wordt er getoetst of de kengetallen en het kwaliteitsniveau overeenkomen met de wettelijke standaarden en de landelijk gangbare werkwijzen. Bij de implementatie in 2017 zijn er geen afspraken gemaakt over de kosten van deze validatie. Afgesproken is dat de kosten gemaakt door eigen medewerkers door de Omgevingsdienst worden gefinancierd. Voorgesteld wordt de kosten voor externe inhuur (onder andere een projectleider en ondersteuning) te financieren uit het jaarresultaat en een bestemmingsreserve hiervoor in te stellen van € 420.000,-. De kosten voor externe inhuur die in 2017 zijn gemaakt

(€ 380.000,-) zijn door de OD NZKG zelf gefinancierd, echter men verwacht dat hiervoor in 2018 de financiële ruimte niet meer aanwezig is.

ad b.: Het programma Koersen op de Toekomst betreft een doorontwikkeling naar een toekomstbestendige organisatie. Het gaat hierbij om een gezonde span of control, ontwikkeling integraal management en een kleinere directiestructuur. De structurele kosten worden binnen de eigen organisatie opgelost. Voor de extern ingehuurde begeleiding wordt een bestemmingsreserve van € 100.000,- in gesteld.

ad c.: In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2017 is besloten om een deel van het resultaat jaarrekening 2016 (en toekomstige positieve jaarrekeningen) in te zetten voor terugbetaling van de oprichtingskosten en de entreefees. In 2017 is de entreefee van € 5.000,- reeds aan Amstelveen terug betaald. De Eindrapportage 2017 jaarverslag en -rekening geeft aanleiding om wederom (een deel van) de oprichtingskosten aan de founding fathers terug te betalen.

De voorgestelde vorming van de bestemmingsreserves a. en b. betreffen incidentele kosten. Alle overige kosten worden door de eigen organisatie gefinancierd. Aangezien de verwachting is dat ook de extra kosten voor toekomstige organisatievernieuwing niet meer gedragen kunnen worden, is het voorstel om een structureel flex-budget op te nemen vanaf 2019 (zie 2.1).
De besteding van het resultaat geeft geen aanleiding tot het opstellen van wijzigingsvoorstellen. Voorgesteld wordt aan de raad om met de voorgestelde bestedingen in te stemmen.

2.1 Aan de start van het vijfde jaar laat de OD NZKG een gezonde, stabiele financiële positie zien. De huidige meerjarenbegroting is gebaseerd op de PGF (prestatiegericht financieren) afspraken vervat in de Uitvoeringsovereenkomst 2018. In de toekomst kunnen hierin wijzigingen optreden indien het takenpakket en/of de aantallen veranderen. De onderliggende productie-kengetallen worden eind 2018 gevalideerd. Deze kunnen begin 2019 mogelijk leiden tot een aanpassing van de meerjarenbegroting 2019 en verder.
Het DB heeft op 28 maart 2018 besloten om voor de financiering van de noodzakelijke veranderingen, waarmee de organisatie telkens kan blijven vernieuwen, jaarlijks een structureel flex-budget van € 200.000,- in de Meerjarenbegroting 2019-2022 op te nemen. Hiervoor worden vanaf 2019 de uurtarieven met € 0,40 cent verhoogd. De uitwerking van dit besluit kon niet meer opgenomen worden in de financiële tabellen en is daarom als addendum toegevoegd. De Amstelveense bijdrage hiervoor betreft € 800,-. De Meerjarenbegroting 2019-2022 geeft thans geen aanleiding tot het opstellen van wijzigingsvoorstellen. Voorgesteld wordt aan de raad om met de Meerjarenbegroting 2019-2020 in te stemmen.

Kanttekeningen

1.1 Door het aantrekken van de economie is het aantal aanvragen en activiteiten steeds verder toegenomen. Daardoor is de OD NZKG in de afgelopen jaren al flink gegroeid. Tegelijk is de arbeidsmarkt krap. Met name op het gebied van specialistische kennis is een tekort aan capaciteit en de inhuur van (tijdelijke) capaciteit wordt ook steeds moeilijker. Hierdoor zijn de capaciteitslasten ook lager uitgevallen, hetgeen een deel van het positieve resultaat verklaart. De krapte heeft geleid tot een andere, meer risico gestuurde uitvoer van de taken. In 2018 en verder zullen er initiatieven worden ontwikkeld om het capaciteitsprobleem op te lossen.

2.1 Eind 2018 wordt de nieuwe financieringsmethodiek gevalideerd. Dit kan begin 2019 leiden tot een aanpassing van de meerjarenbegroting 2019 en verder.

2.2 Voor de financiering van noodzakelijke veranderingen, waarmee de organisatie telkens kan blijven vernieuwen, heeft het DB besloten om jaarlijks een structureel flex-budget van € 200.000,- in de meerjarenbegroting 2019-2022 op te nemen. De hiermee samenhangende ophoging van het uurtarief met € 0,40 is nog niet verwerkt in de Meerjarenbegroting 2019-2022. Voor Amstelveen betekent dit een extra bijdrage van € 800,-.

Financiën

Met ingang van 2019 wordt gevraagd de Amstelveense begroting structureel met € 27.000,- te verhogen (van € 143.000,- naar € 170.000,-) conform de Meerjarenbegroting 2019 en verder. Deze budgetophoging is gebaseerd op een combinatie van de invoering PGF, kleine mutaties in het bedrijvenbestand en de invoering van een 24/7 piketdienst voor de milieu- en bouwtaken.

Communicatie

Het besluit van de Raad zal zo snel mogelijk gecommuniceerd worden aan het DB van de OD NZKG. Het DB zal het raadsbesluit aan het AB kenbaar maken. Het AB stelt in zijn vergadering op 6 juli 2018 de Eindrapportage Jaarverslag en -rekening 2017 en de Meerjarenbegroting 2019-2022 vast.

Procedure

De bijlagen zijn ter inzage gelegd na ontvangst door het DB van de OD NZKG. (conform artikel 50 lid 2 Wet Gemeenschappelijke Regelingen en artikel 190, leden 2 en 3 Gemeentewet).

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief.
2. Eindrapportage 2017 jaarverslag en –rekening.
3. Meerjarenbegroting 2019-2022.

De secretaris,	De voorzitter,
de heer drs. H.H. Winthorst	de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het raadsvoorstel niet besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard	
	Gewijzigd aanvaard	
	Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Geen zienswijze in te dienen omtrent de Eindrapportage 2017 jaarverslag en –rekening OD NZKG en de voorgestelde besteding van het positieve jaarresultaat.
2. Geen zienswijze in te dienen omtrent de Meerjarenbegroting 2019-2022.

3. De begroting vanaf 2019 structureel met €27.000,- te verhogen conform de Meerjarenbegroting 2019-2022 van de OD NZKG via de Perspectiefnota 2019

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	143
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	2.9
Omschrijving	Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Amstelveen werkt samen met Aalsmeer, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het gaat om een bestuurlijke samenwerking om waar mogelijk een gezamenlijk geluid te kunnen laten horen in de Metropoolregio Amsterdam. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld zich uit te spreken over de financiële stukken van dit samenwerkingsverband voordat deze definitief worden vastgesteld.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 100

Datum B&W-besluit 1 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder Burgemeester

Afdeling V&R

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Angelien Brus
4215
angelienbrus@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Algemeen bestuur en middelen (ABM) 7 juni 2018

Onderwerp

Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg.

Gevraagd besluit

1. De jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg voor kennisgeving aan te nemen.
2. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2017.
3. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De raad informeren over de jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad in de gelegenheid stellen zijn zienswijze over de jaarstukken en begroting van de GR AM Overleg naar voren te brengen. Het college is van mening dat de jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg geen aanleiding geven tot het maken van opmerkingen en of wijzigingen. Het college adviseert de raad daarom geen zienswijze op de jaarstukken en de begroting in te dienen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.

Aanleiding

Op grond van artikel 17 van de GR AM Overleg zendt het Dagelijks Bestuur (DB) van de GR AM Overleg de jaarstukken aan de raden van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen bij het DB hun zienswijze over de begroting geven vóór 1 juli. Op grond van artikel 18 van de gemeenschappelijke regeling legt het dagelijks bestuur van de GR AM Overleg over elk verstreken kalenderjaar verantwoording af over de inkomsten en uitgaven aan de raden van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezegging hun zienswijzen bij het DB geven.

Argumenten

1. **Jaarrekening 2017.**
   Om de positie van de AM regio te versterken is in 2017 een viertal regiosecretarissen aangesteld ten behoeve van Algemene Zaken, Economie/ruimte, Wonen en Vervoer en Verkeer.
   Het jaar 2017 laat een resultaat zien van € 185.900,- positief.

a. Het grootste deel van het resultaat (€ 130.600,-) bestaat uit en verschil in de geraamde en werkelijke secretariaatskosten (€ 161.000,- versus € 30.400,-). De reden voor dit verschil is dat de personeelskosten over 2017 niet allemaal geboekt zijn door het niet tijdig inrekening brengen van salariskosten van regiosecretarissen bij Haarlemmermeer. Haarlemmermeer heeft geen voorboeking opgenomen. Daarnaast zijn in 2017 niet alle regiosecretarissen ingezet voor het hele jaar ingezet.
b. Door het opstartjaar 2017 zijn ook de andere organisatiekosten, communicatiekosten et cetera niet uitgeput (Advisering/Representatiekosten).
c. Dit resultaat wordt gestort in de egalisatiereserve die daarmee stijgt van € 31.000,- naar € 217.975,-.
d. De loonkosten over 2017 zullen in het begrotingsjaar 2018 op basis van onttrekking uit de egalisatiereserve alsnog geboekt worden.

2. Gewijzigde begroting 2018.
Voor 2018 is 0.4 fte secretariële ondersteuning toegevoegd aan het team van vier regiosecretarissen.

3. Begroting 2019.
Geen opmerkingen.

Kanttekeningen

Op dit moment hebben de jaarrekeningen en de GR AM Overleg begrotingen alleen een financieel karakter. Ten behoeve van het begrotingsjaar 2019 wil het team van regiosecretarissen toewerken naar een meer inhoudelijke begroting met een werkplan. Hiervoor zal in het najaar een eerste werkplan 2019 opgesteld worden.

Financiën

De inkosten zijn gebaseerd op een bijdrage per inwoner per gemeente van € 0.73, teldatum 1 januari 2017. Voor Amstelveen betekent dit met een inwoneraantal van 89.294 een bijdrage van € 65.200,-.

De gemeente de Ronde Venen heeft een bijdrage van € 0,10 per inwoner aangezien de Ronde Venen niet deelneemt aan het samenwerkingsverband Metropoolregio Amsterdam (MRA).

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Jaarrekening.
1. De deelnemende gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezending van de jaarrekening hun zienswijzen bij het DB naar voren brengen(artikel 18 gemeenschappelijke regeling).
2. Het plenair overleg stelt de regeling voor 15 juli vast.
3. Het DB zendt binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 juli, de vastgestelde jaarrekening aan Gedeputeerde Staten.

Begroting
1. De deelnemende gemeenten kunnen conform artikel 17 van de GR AM Overleg bij het DB van de GR AM Overleg uiterlijk voor 1 juli hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
2. Het DB van de GR AM Overleg zendt voor 15 juli de ontwerpbegroting en eventuele opmerkingen van de deelnemende gemeenten en eventueel een nota van wijzigingen aan het plenair overleg.
3. Het plenair overleg stelt de begroting voor 1 augustus vast en zendt afschriften aan de deelnemende gemeenten.

4. Het DB van de GR AM Overleg stuurt de vastgestelde begroting binnen twee weken naar vaststelling aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen

1. Jaarrekening GR AM Overleg 2017.
2. Gewijzigde begroting 2018 en begroting 2019 GR AM Overleg.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg voor kennisgeving aan te nemen.
2. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2017.
3. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

AMSTELLAND-MEERLANDEN OVERLEG

Aalsmeer ● Amstelveen ● Diemen ● Haarlemmermeer ● Ouder-Amstel ● Uithoorn ● De Ronde Venen

Concept-Jaarverslag 2017 (alle bedragen in euro's)

Uitgaven	Werkelijk	Geraamd	Inkomsten	Werkelijk	Geraamd
			Bijdragen deelnemende		
			gemeenten op basis		
			inwoneraantal 01/01/16		
Secretariaatskosten (incl.	30.400,00	161.000,00			
loon, huisvesting, telefoon)					
			Aalsmeer	22.700,00	22.700,00
			Amstelveen	63.700,00	63.700,00
Overbruggingsperiode EZ-kwm.	25.920,00	25.800,00	Diemen	19.500,00	19.500,00
			Haarlemmermeer	105.200,00	105.200,00
Advisering/Representatie	-	46.200,00	Ouder-Amstel	9.700,00	9.700,00
			Uithoorn	21.000,00	21.000,00
Overige kosten / onvoorzien	3.979,67	-	De Ronde Venen	4.400,00	4.400,00
Storting in egalisatiereserve	185.900,33	13.200,00			
Totaal	**246.200,00**	**246.200,00**	**Totaal**	**246.200,00**	**246.200,00**

Percentage

Saldo egalisatiereserve per 01/01/2017:	32.074,72
Saldo egalisatiereserve per 31/12/2017:	217.975,05

Toelichting:

Secretariaatskosten

- op basis van begroting	30.400,00

EZ kwartiermaker

- Bureau voor Buiten	25.920,00

Overige kosten:

- Onderz. woning behoefte en plancapaciteit	1.439,67
- Bijdrage organisatie AM raadsleden congres	2.000,00
- Creagraphy (website)	540,00
Totaal	3.979,67

Aantallen inwoners van de AM-gemeenten per 01/01/16

Aalsmeer	8,31%	31299	22.700,00
Amstelveen	23,54%	88602	63.700,00
De Ronde Venen	11,31%	42576	4.400,00
Diemen	7,13%	26840	19.500,00
Haarlemmermeer	38,39%	144518	105.200,00
Ouder-Amstel	3,56%	13411	9.700,00
Uithoorn	7,75%	29181	21.000,00
Totaal	100,00%	**376.427**	246.200,00

AMSTELLAND-MEERLANDEN OVERLEG

Aalsmeer ● Amstelveen ● Diemen ● Haarlemmermeer ● Ouder-Amstel ● Uithoorn ● De Ronde Venen

CONCEPT Begrotingen 2018 èn 2019 (alle bedragen in euro's)

Uitgaven	Geraamd 2018	Geraamd 2019	Inkomsten	Geraamd 2018	Geraamd 2019
			Bijdragen deelnemende		
Regiosecr. Alg. + secr. *	108.900	109.200	gemeenten op basis		
			inwoneraantal	01/01/16	01/01/17
Regiosecr.EZ/Duurzaamhd/RO	65.100	66.000			
Regiosecr. Verkeer & Vervoer	9.300	10.000			
Regiosecretaris Wonen	55.800	56.000	Aalsmeer	22.800	22.900
			Amstelveen	64.700	65.200
			Diemen	19.600	19.900
			De Ronde Venen	4.300	4.300
Bureaukosten/overige kosten	8.900	8.800	Haarlemmermeer	105.500	106.600
			Ouder-Amstel	9.800	9.800
			Uithoorn	21.300	21.300
Onttrekken uit egalisatiereserve	-	-			
Totaal	248.000	250.000	Totaal	248.000	250.000

Percentage indexering 2019 0%, inkomsten vastzetten op € 0,73 / inwoner (excl. De Ronde Venen; € 0,10/inw.
Saldo egalisatiereserve per 01/01/18: € 157.975 (verwacht, na verwerking nagekomen rekeningen)
Saldo egalisatiereserve per 01/01/19: € 157.975 (verwacht)
Saldo egalisatiereserve per 01/01/20: € 157.975 (verwacht)

Toelichting

Aantallen inwoners AM-gemeenten per 01/01/16			**Aantallen inwoners AM per 01/01/17**	
Aalsmeer	8,31%	31299	8,27%	31373
Amstelveen	23,54%	88602	23,54%	89294
Diemen	7,13%	26840	7,19%	27272
De Ronde Venen	11,31%	42576	11,27%	42763
Haarlemmermeer	38,39%	144518	38,49%	146003
Ouder-Amstel	3,56%	13411	3,54%	13419
Uithoorn	7,75%	29181	7,70%	29201
Totaal	100,00%	**376427**	100,00%	**379325**

*) Incl. Extra secretariële ondersteuning 0,4 fte 25.200,00

Nagekomen rekeningen m.b.t. inzet 2017:

- Regiosecretaris EZ/Duurzaamheid/RO [nog niet ontvangen / schatting 8md]	29.800,00	
- Regiosecretaris Verkeer & Vervoer (8 mnd x 0,1 fte - schaal 12)	6.200,00	
- Regiosecretaris Wonen (6 mnd x 0,6 fte - schaal 11)	24.000,00	
Totaal:		60.000,00

Gemeente Amstelveen

Verbinding en Regie

Uw contact Angelien Brus
T (020) 540 42 15
F (020) 540 45 59
a.w.t.m.brus@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad

Datum 13 juni 2018

Ons kenmerk Z-2018/030793 D-2018/163730

Betreft Uw vraag in de commissie ABM d.d. 7 juni 2018 over o.a. het functioneren van regiosecretarissen Amstelland Meerlanden.

Geachte raad,

In de commissievergadering Algemene Middelen en Bestuur van donderdag 7 juni jongstleden heeft de heer de Pijper van de Christen Unie vragen gesteld naar aanleiding van agendapunt 2.3: Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018 en begroting 2019 Gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden. Wethouder Berkhout heeft toegezegd uw vragen schriftelijk te beantwoorden. Hieronder ziet u de antwoorden op de gestelde vragen.

Vraag 1: Vanaf wanneer hebben de regiosecretarissen gefunctioneerd?

Antwoord: *De raden van Amstelland Meerlanden hebben de bijdrage per inwoner aan de gemeenschappelijke regeling Amsteland Meerlanden Overleg vanaf 1 januari 2017 verhoogd van € 0,10 naar € 0,73. Deze middelen worden grotendeels ingezet voor een AM team, bestaande uit een regiosecretaris Economische Zaken, Ruimte en Duurzaamheid (0,7 fte), een regiosecretaris Wonen AM (0,6 fte), een regiosecretaris Verkeer en Vervoer (0,1 fte) en de uitbreiding van de capaciteit van een ambtelijk secretaris AM (0,8 fte) en secretariaat.*

De regiosecretarissen Economie, Ruimte, Duurzaamheid en de regiosecretaris Wonen zijn beide gestart in het tweede kwartaal van 2017. De algemeen secretaris (na de uitbreiding van fte) is gestart in januari 2018.

Vraag 2: Dragen zij daadwerkelijk bij aan een betere communicatie met de raad?

Antwoord: *De taken van de regiosecretarissen zijn op hoofdlijnen als volgt in te delen:*

Secretaristaken:

- *voorbereidende overleggen op MRA bijeenkomsten voor betrokken portefeuillehouders en ambtenaren AM;*
- *doel: informeren, afstemming inbreng en agendasetting;*
- *bijdrage leveren aan bijeenkomsten van de raden.*

Inhoudelijke taken:

- *zicht op de uitvoering van de MRA-acties en andere zaken die spelen in de regio;*
- *strategische advisering over inhoudelijke en governance onderwerpen die voor AM belangrijk zijn;*
- *bijdrage leveren aan vertaling MRA-agenda naar AM-agenda en bijdrage leveren aan opstellen (twee)jaarlijks werkplan.*

Daarnaast is in het laatste AM raadsledenplatform besloten dat, in het kader van het verder versterken van de positie van de raden in de MRA en AM samenwerking, de algemeen regiosecretaris aansluit bij de overleggen van het AM raadsledenplatform. De wijze van communiceren en informeren van de raden zal de komende tijd verder verkend worden. De algemeen regiosecretaris zal hierin een schakel vormen tussen ambtelijke organisaties en de samenwerkende AM griffiers. De recent georganiseerde bijeenkomst (door griffiers in samenwerking met o.a. de regiosecretarissen) over regionale samenwerking voor AM raadsleden op 23 mei was een voorbeeld van communicatie met de raad over de AM/MRA samenwerking.

Vraag 3: Hoe is een en ander georganiseerd met het Amstelland Meerlanden overleg, de MRA en het raadsledenplatform?

De sterkere positionering van de deelregio AM binnen de nieuwe samenwerking in MRA verband wordt ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden Overleg. Zie voor een schematische weergave de bijlage.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. H.H. Winthorst	drs. H.B. Eenhoorn

Bijlage

Schematisch ziet de samenhang tussen AM en de MRA qua governance er als volgt uit:

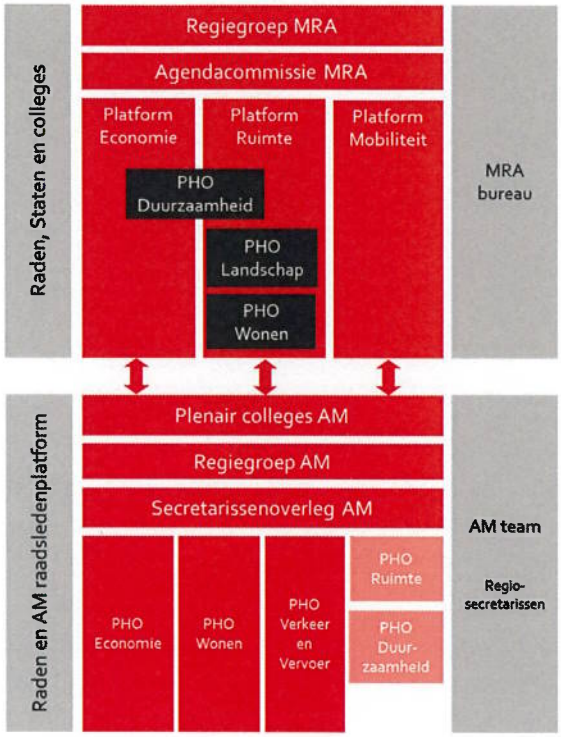

Metropoolregio Amsterdam

(Samenwerkingsconvenant Metropoolregio Amsterdam)

Deelregio Amstelland-Meerlanden

(GR Amstelland-Meerlanden)

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 100

Datum B&W-besluit 1 mei 2018

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder Burgemeester

Afdeling V&R

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Angelien Brus
4215
angelienbrus@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Algemeen bestuur en middelen (ABM) 7 juni 2018

Onderwerp

Jaarrekening 2017, gewijzigde begroting 2018, begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Amstelland-Meerlanden (AM) Overleg.

Gevraagd besluit

1. De jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg voor kennisgeving aan te nemen.
2. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2017.
3. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De raad informeren over de jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

De raad in de gelegenheid stellen zijn zienswijze over de jaarstukken en begroting van de GR AM Overleg naar voren te brengen. Het college is van mening dat de jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg geen aanleiding geven tot het maken van opmerkingen en of wijzigingen. Het college adviseert de raad daarom geen zienswijze op de jaarstukken en de begroting in te dienen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.

Aanleiding

Op grond van artikel 17 van de GR AM Overleg zendt het Dagelijks Bestuur (DB) van de GR AM Overleg de jaarstukken aan de raden van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen bij het DB hun zienswijze over de begroting geven vóór 1 juli. Op grond van artikel 18 van de gemeenschappelijke regeling legt het dagelijks bestuur van de GR AM Overleg over elk verstreken kalenderjaar verantwoording af over de inkomsten en uitgaven aan de raden van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezegging hun zienswijzen bij het DB geven.

Argumenten

1. **Jaarrekening 2017.**
   Om de positie van de AM regio te versterken is in 2017 een viertal regiosecretarissen aangesteld ten behoeve van Algemene Zaken, Economie/ruimte, Wonen en Vervoer en Verkeer.
   Het jaar 2017 laat een resultaat zien van € 185.900,- positief.

a. Het grootste deel van het resultaat (€ 130.600,-) bestaat uit en verschil in de geraamde en werkelijke secretariaatskosten (€ 161.000,- versus € 30.400,-). De reden voor dit verschil is dat de personeelskosten over 2017 niet allemaal geboekt zijn door het niet tijdig inrekening brengen van salariskosten van regiosecretarissen bij Haarlemmermeer. Haarlemmermeer heeft geen voorboeking opgenomen. Daarnaast zijn in 2017 niet alle regiosecretarissen ingezet voor het hele jaar ingezet.
b. Door het opstartjaar 2017 zijn ook de andere organisatiekosten, communicatiekosten et cetera niet uitgeput (Advisering/Representatiekosten).
c. Dit resultaat wordt gestort in de egalisatiereserve die daarmee stijgt van € 31.000,- naar € 217.975,-.
d. De loonkosten over 2017 zullen in het begrotingsjaar 2018 op basis van onttrekking uit de egalisatiereserve alsnog geboekt worden.

2. Gewijzigde begroting 2018.
Voor 2018 is 0.4 fte secretariële ondersteuning toegevoegd aan het team van vier regiosecretarissen.

3. Begroting 2019.
Geen opmerkingen.

Kanttekeningen

Op dit moment hebben de jaarrekeningen en de GR AM Overleg begrotingen alleen een financieel karakter. Ten behoeve van het begrotingsjaar 2019 wil het team van regiosecretarissen toewerken naar een meer inhoudelijke begroting met een werkplan. Hiervoor zal in het najaar een eerste werkplan 2019 opgesteld worden.

Financiën

De inkosten zijn gebaseerd op een bijdrage per inwoner per gemeente van € 0.73, teldatum 1 januari 2017. Voor Amstelveen betekent dit met een inwoneraantal van 89.294 een bijdrage van € 65.200,-.

De gemeente de Ronde Venen heeft een bijdrage van € 0,10 per inwoner aangezien de Ronde Venen niet deelneemt aan het samenwerkingsverband Metropoolregio Amsterdam (MRA).

Communicatie

Niet van toepassing.

Procedure

Jaarrekening.
1. De deelnemende gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezending van de jaarrekening hun zienswijzen bij het DB naar voren brengen(artikel 18 gemeenschappelijke regeling).
2. Het plenair overleg stelt de regeling voor 15 juli vast.
3. Het DB zendt binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 juli, de vastgestelde jaarrekening aan Gedeputeerde Staten.

Begroting
1. De deelnemende gemeenten kunnen conform artikel 17 van de GR AM Overleg bij het DB van de GR AM Overleg uiterlijk voor 1 juli hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
2. Het DB van de GR AM Overleg zendt voor 15 juli de ontwerpbegroting en eventuele opmerkingen van de deelnemende gemeenten en eventueel een nota van wijzigingen aan het plenair overleg.
3. Het plenair overleg stelt de begroting voor 1 augustus vast en zendt afschriften aan de deelnemende gemeenten.

4. Het DB van de GR AM Overleg stuurt de vastgestelde begroting binnen twee weken naar vaststelling aan Gedeputeerde Staten.

Bijlagen

1. Jaarrekening GR AM Overleg 2017.
2. Gewijzigde begroting 2018 en begroting 2019 GR AM Overleg.

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het onderwerp besproken. Het raadsvoorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
X Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De jaarrekening 2017, de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019 van de GR AM Overleg voor kennisgeving aan te nemen.
2. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2017.
3. Geen zienswijze in te dienen over de gewijzigde begroting 2018 en de begroting 2019.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	152
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	3.1
Omschrijving	Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Ter verbetering van de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid in Randwijck wordt de beleidsnota 'invoering betaald parkeren met vergunningen 2018', die op 13 december 2017 door de raad is vastgesteld, toegepast op de in het voorstel genoemde gebieden.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel 108
Datum B&W-besluit 15 mei 2018
Kenmerk **D-2018/118424**
Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018
Zaaknummer Z-2018/021809

Portefeuillehouder Wethouder M. Veeningen
Afdeling Publiekszaken
Behandelend ambtenaar Leon Baas 540 4124
l.baas@amstelveen.nl/

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, Wonen en Natuur (RWN)
op 5 juni 2018

Onderwerp

Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018.

Gevraagd besluit

1. De notitie 'Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018' vast te stellen en akkoord gaan met het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in een deel van Randwijck.
2. De kosten en opbrengsten van de parkeerexploitatie vanaf 2019 structureel te verhogen met € 161.000,- en de gemeentebegroting te wijzigen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Inspelen op (parkeer)ontwikkelingen in Amstelveen en omgeving en hierdoor de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid verbeteren in Randwijck.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Toepassen van de nieuwe beleidsnota op de genoemde gebieden in Amstelveen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5. Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding

De gemeenteraad heeft op 13 december 2017 de "beleidsnota invoering betaald parkeren met vergunningen 2018" vastgesteld. Het nieuwe beleid geeft de gemeente Amstelveen meer ruimte om betaald parkeren met vergunningen in te voeren zodra de parkeerdruk hoog genoeg (>85%) is en bewoners en ondernemers geconsulteerd zijn.

Conform de aangenomen 'Motie Versneld invoeren betaald parkeren met inspraak' wordt de gemeenteraad gevraagd akkoord te gaan met het invoeren van betaald parkeren in dit deel van Randwijck. Voorgesteld wordt om in de periode september-oktober 2018 betaald parkeren in te voeren.

Voorgesteld wordt om een deel van Randwijck aan te wijzen als betaald parkeergebied met vergunningen. Het gaat hierbij om de straten:

a. Tiengemeten, (deel van) Vlielandstraat, Rottumerstraat, Schiermonnikoogstraat, Amelandstraat, Terschellingstraat;
b. Hoeksewaard, Margaretha van Borsselenlaan, deel van Rentmeesterslaan;

c. Henegouwselaan, Voornsehoek, Flakkeestraat.

Verschillende parkeerdrukmetingen hebben aangetoond dat de gemiddelde parkeerdruk in deze straten ruim boven de 85% ligt.
In de Raadscommissie RWN van 6 juni 2017 hebben bewoners van deze straten handtekeningen overhandigd. Tezamen met de onlangs uitgevoerde consultatie in de straten
Henegouwselaan, Voornsehoek, Flakkeestraat is er voldoende draagvlak aangetoond en is sprake van een logisch aaneengesloten gebied.

In de straten Graaf Florislaan, Jan van Avesneslaan en Gijsbrecht van Amstellaan geldt ook een hoge parkeerdruk (85% of hoger). Consultatie wijst echter uit dat hier, ondanks deze hoge parkeerdruk, geen draagvlak is onder de bewoners voor invoering van betaald parkeren. Slechts 26% is vóór invoering betaald parkeren.

De voornaamste redenen tegen invoering betaald parkeren zijn:
a. inwoners ervaren (op dit moment) geen overlast;
b. betaald parkeren is een lastenverhoging/duur;
c. betaald parkeren is lastig voor visite.

Gezien de uitkomsten van deze consultatie wordt, conform de wens van de inwoners, voorgesteld om in deze gebieden géén betaald parkeren met vergunningen in te voeren.

Voor de overige straten in Randwijck geldt een lage parkeerdruk (<85%) en is deze consultatie gebleken dat ook hier geen meerderheid voor betaald parkeren is.

Voor de nieuw toe te voegen straten met betaald parkeren in Randwijck geldt het parkeerregime conform het vastgestelde parkeerbeleid: maandag tot en met vrijdag van 09.00-18.00 uur. Maximaal twee uur parkeren à € 1,05 per uur. Voor bezoek van bewoners geldt € 1,- voor vier uur parkeren. Voorgesteld wordt om in de periode september-oktober 2018 betaald parkeren in te voeren. Wijkplatform Randwijck is tijdens het traject en over dit voorstel geïnformeerd.

Een belangrijke voorwaarde voor het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in bovengenoemde straten is uitbreiding van de capaciteit voor het product Parkeren. De huidige bezetting is nu te beperkt om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen, de parkeerorganisatie te optimaliseren en het nieuwe beleid uit te kunnen voeren. Om inhuur te voorkomen wordt de raad verzocht in te stemmen met uitbreiding van de huidige formatie. Inhuur is veelal duurder en niet toekomstgericht. Tevens neemt, los van de implementatie van het betaald parkeren, het werk sterk toe. Dit uit zich met name in het afhandelen van klachten en verzoeken over parkeerdruk en parkeeroverlast die door inwoners worden geuit bij de parkeerorganisatie.

Door het toewijzen van de gevraagde formatie is de parkeerorganisatie ook voor dit gebied voldoende uitgerust om lopende verzoeken en klachten snel en dienstverlenend te kunnen afhandelen. En is het voor de organisatie mogelijk om zich voor te bereiden op (verwachte) toekomstige implementaties.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

Door invoering van betaald parkeren en vergunningen in Randwijck worden de inkomsten € 32.000,- per jaar hoger.
De kosten van de capaciteitsuitbreiding bedragen inclusief overhead € 161.000,- en kunnen worden gedekt uit de extra inkomsten van Randwijck en een structureel voordeel op de bestaande gebieden.
Bij verdere uitbreiding van betaald parkeergebieden zal mogelijk in de toekomst een nieuwe tariefsverlaging van parkeervergunningen aan de orde kunnen zijn.

Communicatie

Via een persbericht en op de website van Amstelveen wordt het besluit aan de bewoners en ondernemers van Amstelveen kenbaar gemaakt.

De bewoners van de betreffende straten worden door een brief geïnformeerd. Voordat tot daadwerkelijke invoering van het betaald parkeren met vergunningen overgegaan wordt, wordt een informatieavond voor bewoners en ondernemers georganiseerd. Hier wordt toegelicht hoe het betaald parkeren met vergunningen in de praktijk functioneert. Er zal uitleg gegeven worden over de wijze waarop vergunningen kunnen worden aangevraagd, hoe het bezoekersparkeren werkt en hoe handhaving functioneert en dergelijke.

Procedure

In de genoemde gebieden zal betaald parkeren met vergunningen geïmplementeerd worden in 2018.

Bijlagen

1. Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018.
2. Notitie normen en uitbreiding capaciteit Parkeren.

De secretaris,	De voorzitter,
de heer drs. M.C.C. Philips	de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Bespreekstuk.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De notitie ‘Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018’ vast te stellen en akkoord gaan met het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in een deel van Randwijck.
2. De kosten en opbrengsten van de parkeerexploitatie vanaf 2019 structureel te verhogen met € 161.000 en de gemeentebegroting te wijzigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier,	De voorzitter,
de heer drs. M.C.C. Philips	de heer drs. H.B. Eenhoorn

Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018

Aanleiding

De gemeenteraad heeft 13 december 2017 de "beleidsnota invoering betaald parkeren met vergunningen 2018" vastgesteld. Het nieuwe beleid geeft de gemeente Amstelveen ruimte om betaald parkeren met vergunningen in te voeren zodra de parkeerdruk hoog genoeg (>85%) is en consultatie heeft plaatsgevonden. Hierdoor kan de gemeente sneller en proactiever overgaan tot invoering van betaald parkeren met vergunningen. Daarnaast wordt er in uw motie' Versneld invoeren betaald parkeren met inspraak' gevraagd om ten allen tijde wijzigingen in het betaald parkeren voor te leggen aan de gemeenteraad.

Voorgesteld wordt om een deel van Randwijck aan te wijzen als betaald parkeergebied met vergunningen. Het gaat om de straten:

- Tiengemeten, (deel van) Vlielandstraat, Rottumerstraat, Schiermonnikoogstraat, Amelandstraat, Terschellingstraat.
- Hoeksewaard, Margaretha van Borsselenlaan, deel van Rentmeesterslaan
- Henegouwselaan, Voornsehoek, Flakkeestraat

De parkeerdrukmeting van januari 2018 heeft aangetoond dat de gemiddelde parkeerdruk in deze straten boven de 85% ligt (in bijlage I zijn deze gebieden aangegeven in groen).

In de commissie RWN van 6 juni 2017 hebben bewoners van deze bovengenoemde straten handtekeningen overhandigd. Tezamen met de onlangs uitgevoerde consultatie in de straten Henegouwselaan, Voornsehoek, Flakkeestraat is er voldoende draagvlak aangetoond en is sprake van een logisch aaneengesloten gebied.

Consultatie Randwijck

De overige straten in Randwijck (in bijlage II zonder kleur aangegeven) tonen op basis van de parkeerdrukmeting een lagere parkeerdruk aan en voldoen niet aan de beleidsregels voor invoering betaald parkeren. Als in de 'groene' gebieden tot invoering betaald parkeren wordt overgegaan is de kans groot, dat ook in deze straten de parkeerdruk zal toenemen. Dit zal versterkt worden door forenzen die in deze straten parkeren om vervolgens gebruik te maken van de naastgelegen sneltram. Ook het parkeren van een tweede auto vanuit de 'groene' gebieden in de 'witte' gebieden is een parkeerdruk verhogende mogelijkheid. Om deze redenen heeft een extern onderzoeksbureau (Team Vier) in maart 2018 namens de gemeente een consultatie uitgevoerd in deze straten met een relatief lage parkeerdruk (in bijlage II zonder kleur aangegeven).

Steekproefsgewijs is gevraagd hoe de bewoner/ondernemer staat tegenover invoering betaald parkeren als er in de aangrenzende gebieden betaald parkeren wordt ingevoerd. 25% van de inwoners heeft meegewerkt aan de consultatie.

De consultatie laat zien dat door een ruime meerderheid weinig tot geen parkeeroverlast wordt ervaren (zie bijlage III). Slechts 23% van alle ondervraagden is voorstander van invoering betaald parkeren in hun woonomgeving. Hierbij dient in ogenschouw genomen te worden dat gemiddeld 75% van de adressen géén parkeergelegenheid heeft op eigen terrein (garage, oprit bijv).

In de straten Graaf Florislaan, Jan van Avesneslaan en Gijsbrecht van Amstellaan (het gele gebied links onderin de plattegrond van Bijlage II) geldt ook een hoge parkeerdruk (85% of hoger). Consultatie wijst uit dat hier, ondanks deze hoge parkeerdruk, geen draagvlak is onder de bewoners voor invoering van betaald parkeren. Slechts 26% is vóór invoering betaald parkeren.

De voornaamste redenen waarom men tegen invoering betaald parkeren is(zie bijlage III):
- er is (nu) geen overlast
- betaald parkeren is een lastenverhoging / duur
- betaald parkeren is lastig voor bezoek

Gezien de uitkomsten van deze consultatie wordt, conform de wens van de inwoners, voorgesteld om in deze gebieden géén betaald parkeren met vergunningen in te voeren. Deze straten blijven vrij van betaald parkeren met vergunningen.

Voorgesteld wordt alleen de groen aangegeven gebieden in Bijlage IV te voorzien van betaald parkeren met vergunningen. De overige straten blijven vrij parkeren.

Als kanttekening dient aangegeven te worden dat veel bewoners aangeven betaald parkeren te overwegen als de parkeerdruk daadwerkelijk toeneemt en niet op basis van de te verwachten parkeerdruk. Mocht in de toekomst blijken dat deze bewoners toch willen aansluiten bij het betaald parkeergebied zal dit opnieuw onderzocht moeten worden. Hierbij moet rekening worden gehouden met lopende onderzoeken / consultaties in andere gebieden in Amstelveen.

Het Wijkplatform Randwijck is geïnformeerd tijdens dit traject over dit voorstel.

Voor de nieuw toe te voegen straten met betaald parkeren in Randwijck geldt het parkeerregime conform het vastgestelde parkeerbeleid: maandag t/m vrijdag van 09.00-18.00 uur. Maximaal 2 uur parkeren a €1,05 per uur. Voor bezoek van bewoners geldt €1 voor maximaal 4 uur parkeren. Voorgesteld wordt om in de periode september-oktober 2018 betaald parkeren in te voeren in de groene gebieden zoals vermeld in Bijlage IV.

BIJLAGE I - RANDWIJCK, PARKEERDRUK

Blauw gebied: betaald parkeren met vergunningen.
Groen gebied: gemiddelde parkeerdruk > 85%, minimaal 40.000m2.
Witte gebied: gemiddelde parkeerdruk <85%.

BIJLAGE II -CONSULTATIE

Blauw gebied: betaald parkeren met vergunningen is al ingevoerd.
Groen gebied: gemiddelde parkeerdruk > 85%, minimaal 40.000m2, draagvlak is aangetoond door middel van handtekeningenactie.
Geel gebied: gemiddelde parkeerdruk > 85%, minimaal 40.000m2, draagvlak niet aangetoond. Consultatie heeft plaatsgevonden.
Witte gebied: gemiddelde parkeerdruk <85%, consultatie heeft plaatsgevonden.

BIJLAGE III - UITKOMSTEN CONSULTATIE RANDWIJCK

Randwijck:

Responspercentage

Totaal	n=173	62%
Wijk 1	n=44	61%
Wijk 2	n=79	59%
Wijk 3	n=50	69%

WELK AANDEEL VAN DE BEWONERS ERVAART PARKEEROVERLAST?

ONDER ALLE BUURTBEWONERS ZEGT **16% 'ZEER VEEL'** TOT **'TAMELIJK VEEL' OVERLAST** TE ERVAREN. OP HET TOTAAL ZEGT **79% 'NIET ZO VEEL'** TOT **'HELEMAAL GEEN' OVERLAST** TE ERVAREN.

Onder alle bewoners zegt 16% 'zeer veel' tot 'tamelijk veel' overlast te ervaren.

In wijk 1 is het aandeel dat zegt 'zeer veel' overlast te ervaren het grootst. De verschillen tussen de wijken zijn niet significant.

Bewoners die aangeven 'zeer veel' tot 'tamelijk veel' overlast te ervaren zijn significant vaker vóór invoering van een betaald parkeren-regeling. Onder deze groep (n=26) is 77% voorstander.

Bewoners die aangeven 'helemaal geen' overlast te ondervinden (n=116) zijn significant vaker tegen de invoering van een betaald parkeren-regeling (83%).

Steekproef

Totaal	n=173
Wijk 1	n=44
Wijk 2	n=79
Wijk 3	n=50

Ervaart uw zelf parkeeroverlast bij u in de wijk?

Op kaart:

*Aandeel **'niet zo veel'** tot **'helemaal geen' overlast***

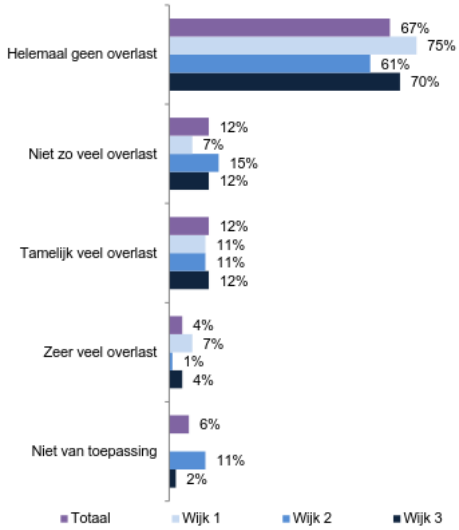

WELKE MOTIVATIES VOEREN DE BEWONERS AAN VOOR HUN KEUZE?

38% VAN DE BUURTBEWONERS GEEFT AAN (NU) GEEN OVERLAST TE ERVAREN, EN ZIJN DAAROM TEGEN. DIT IS DE MEEST GENOEMDE REDEN.

De bijkomende kosten en het ontvangen van visite worden door 15% van de bewoners als motivatie tegen de invoering van betaald parkeren genoemd.

Onder alle buurtbewoners is 'de drukte verplaatst zich (straks) naar mijn omgeving' de meest gebruikte motivatie om vóór de invoering van een betaald parkeren-regeling te zijn (8%), gevolgd door overlast die op dit moment al wordt ervaren.

De motivaties zijn in drie categorieën opgedeeld:

- **Donkerblauw: tegen**
- **Lichtblauw: voor**
- **Grijs: onder bepaalde condities of 'overige'.**

Steekproef

Totaal	n=173
Wijk 1	n=44
Wijk 2	n=79
Wijk 3	n=50

Basis: Totale steekproef

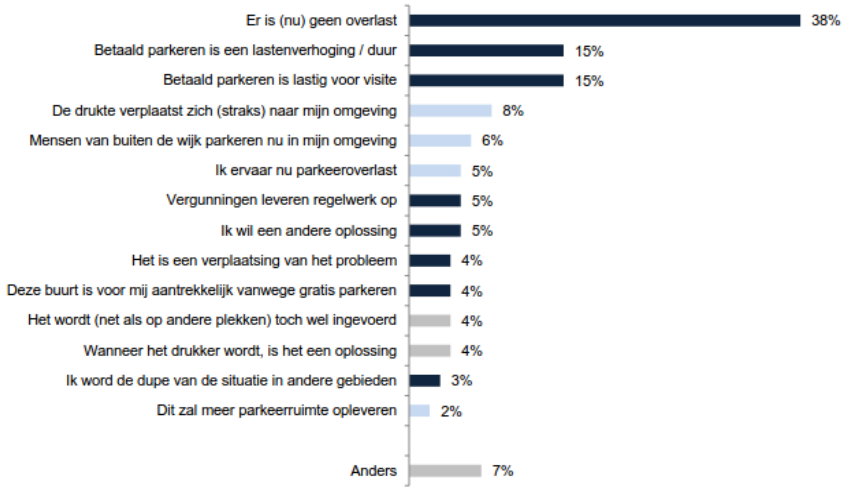

HOE GROOT IS HET DRAAGVLAK ONDER DE BEWONERS?

ONDER ALLE BUURTBEWONERS IS **69% TEGEN** DE INVOERING VAN EEN BETAALD PARKEREN-REGELING IN HUN BUURT EN **23% IS VOOR.**

In wijk 1 is het draagvlak met 27% het grootst. De verschillen tussen de wijken zijn echter niet significant.

Bewoners met of zonder auto verschillen niet significant in hun mening. Hetzelfde geldt voor bewoners met of zonder eigen garage of oprit.

8% van de bewoners heeft zich van een uitspraak voor of tegen betaald parkeren in hun wijk onthouden.

Steekproef

Totaal	n=173
Wijk 1	n=44
Wijk 2	n=79
Wijk 3	n=50

Als in uw buurt een betaald parkeren –regeling wordt ingevoerd, bent u dan vóór of tegen de invoering?

Op kaart:

*Aandeel **'voor'***

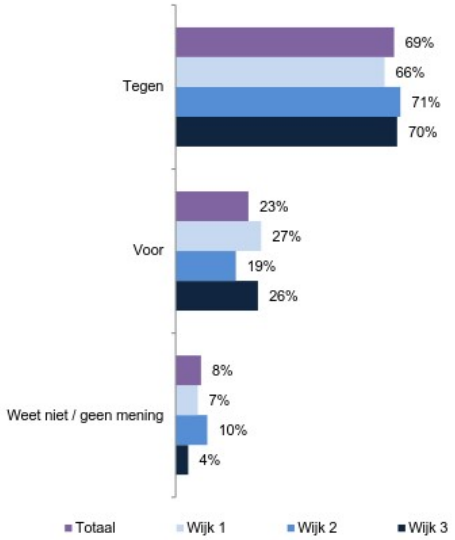

Aandeel bewoners met eigen oprit of garage

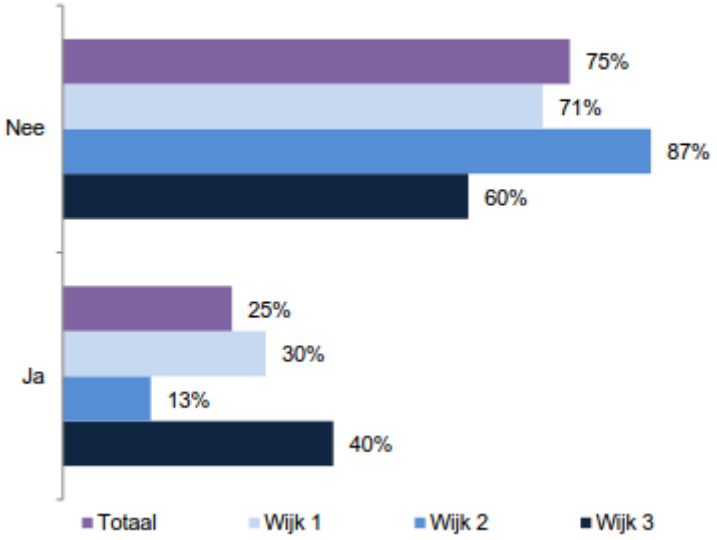

BIJLAGE IV – VOORGESTELD REGULERINGSGEBIED

Blauwe gebied: betaald parkeren met vergunningen.
Groen gebied: voorgesteld wordt hier betaald parkeren met vergunningen in te voeren per september/oktober 2018.
Witte gebied: voorgesteld wordt dit vrij parkeren te houden.

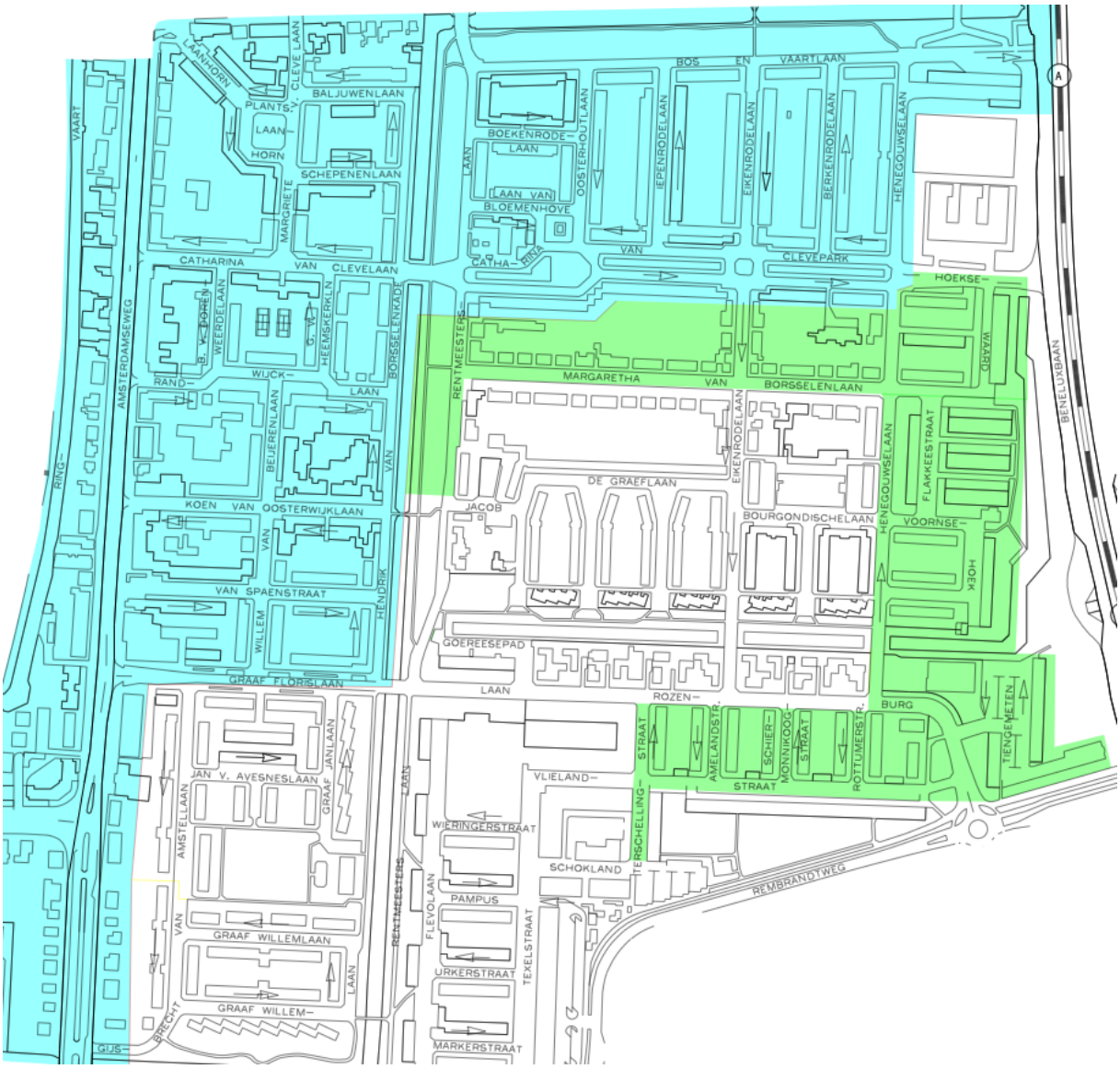

Notitie normen en uitbreiding capaciteit Parkeren

Op dit moment bestaat het betaald parkeerareaal uit ruim 4.800 parkeerplaatsen. Jaarlijks worden 3.300 (tijdelijk) bewonersvergunningen uitgegeven. In dit raadsvoorstel zoomen we in op een toevoeging van 511 adressen. Daarnaast verwachten we in de periode 2018 -2020 een toename van minimaal 2.000 adressen op basis van het vastgestelde parkeerbeleid (13 december 2017), in combinatie met de parkeeroverlast binnen Amstelveen. Dit zorgt voor een toename, op de reeds bestaande druk, in het afhandelen van klachten en verzoeken over parkeerdruk en parkeeroverlast door inwoners.

Een belangrijke voorwaarde voor het invoeren van betaald parkeren met vergunningen te kunnen waarborgen, is uitbreiding van de capaciteit voor het product Parkeren. De huidige bezetting is te beperkt om de kwaliteit van de dienstverlening te garanderen, de parkeerorganisatie te optimaliseren en het nieuwe beleid uit te kunnen voeren. Om inhuur te voorkomen (veelal duurder en niet toekomstgericht) wordt de raad verzocht in te stemmen met uitbreiding van de huidige formatie.

Door het toewijzen van de gevraagde formatie is de parkeerorganisatie ook voor dit gebied voldoende in staat om lopende verzoeken en klachten snel en dienstverlenend te kunnen afhandelen. En is het voor de organisatie mogelijk om zich voor te bereiden op (verwachte) toekomstige implementaties.

Huidige bezetting
Publieksinformatie-Balie Parkeervergunningen belast 1 vte door aan de Parkeerexploitatie voor de werkzaamheden ten aanzien van parkeervergunningen (verlenen, wijzigen, verlengen).
Naast de Balie Parkeervergunningen zijn de Parkeerregisseur en Bedrijfseconomisch Adviseur Parkeren onderdeel van het team Parkeren. Zij voeren onder andere de dagelijkse operationele zaken (zoals klachten, meldingen, vragen behandelen) uit, de Parkeerexploitatie, contractmanagement met diverse externe partijen en zijn verantwoordelijk voor het juist inrichten van de betaald parkeergebieden en informatievoorziening.

Normen
Om vast te stellen hoeveel vte uitbreiding er nodig is voor de genoemde functies wordt gebruik gemaakt van normen.

De normen dienen vastgesteld te worden op basis van de nu geldende werkbelasting.

Voor Balie Parkeervergunningen is gekeken naar het aantal afgegeven bewonersvergunningen en wordt als norm gehanteerd:

	vergunningen verstrekt	VTE	1 VTE per
PuZa	3.300	1,00	**3.300**

Voor Balie Parkeervergunningen geldt dat op dit moment 1 vte ondersteuning kan leveren voor 3.300 (tijdelijke) bewonersvergunningen op jaarbasis (bron: CityPermit 2016, 2017). Er is uitgegaan van (tijdelijke) eerste en tweede bewonersvergunning omdat deze een constante factor is in tegenstelling tot de overige vergunningen zoals ondernemersvergunningen. Tevens zijn andere vergunningen niet altijd van toepassing op de nieuw te reguleren parkeergebieden.

Voor de Parkeerregisseur en Bedrijfseconomisch Adviseur Parkeren geldt de volgende norm:

VH, Parkeerregisseur (0,89 FTE), bedrijfseconomisch adviseur (0,89 FTE)	parkeerplaatsen	huidige inzet uren per jaar	norm (uur) per parkeerplaats
interne controle / audit / financien (416 uur per jaar)	4.800	416	**0,09**
klachten/meldingen / funct. Appl. Beheer (780 uur per jaar)	4.800	780	**0,16**

Deze functies zijn 0,09 uur per parkeerplaats per jaar kwijt aan interne controle, audit en financiën en 0,16 uur per parkeerplaats per jaar voor klachten, meldingen en functioneel applicatie beheer.

Voor fiscaal parkeerhandhaving (VH) geldt de volgende norm:

	betaald parkeerplaatsen	VTE	1 VTE per
Handhaving	4.800	6,36	**755**

1 vte fiscaal parkeerhandhaving kan 755 betaald parkeerplaatsen per jaar controleren op de huidige werkwijze (digitaal, lopend).

Uitbreiding capaciteit
Voor Balie Parkeervergunningen geldt dat op dit moment 1 vte ondersteuning kan leveren voor 3300 parkeervergunningen op jaarbasis. Omdat er de aankomende jaren een toename wordt verwacht van 2500 adressen (wat neerkomt op minimaal 3200 bewonersvergunningen) is uitbreiding met 1 vte noodzakelijk.

1,00 vte	€ 52.900 loonsom extra benodigde vte (schaal 7) € 24.000 overhead € 76.900 totaal

Voor de Parkeerregisseur en Bedrijfseconomisch Adviseur Parkeren geldt bij een uitbreiding van 2.500 adressen/parkeerplaatsen geldt een toename van:

VH, Parkeerregisseur (0,89 FTE), bedrijfseconomisch adviseur (0,89 FTE)	toename parkeerplaatsen	norm (uur) per parkeerplaats	verwachtte toename (uren)
interne controle / audit / financien	2.500	0,09	216,67
klachten/meldingen / funct. Appl. Beheer	2.500	0,16	406,25
		toename uren	622,92

1 vte staat voor 1374 uur. 0,50 vte komt neer op 687 uur.

De formatie voor interne werkzaamheden voor Parkeerautomaten (beheer, contractmanagement voor 0,40 vte) zal gecombineerd worden met deze extra benodigde 0,5 vte. Hierdoor ontstaan 1 functie voor 0,89 vte.

0,89 vte	€ 60.520 loonsom extra benodigde vte (schaal 9) € 24.000 overhead kosten € 84.520 totaal

Voor Fiscaal Parkeerhandhaving geldt dat extra formatie via het afdelingsplan 2018 geregeld is.

Effect op de parkeerexploitatie
Door invoering van betaald parkeren en vergunningen in Randwijck worden de inkomsten € 32.000 per jaar hoger.
De kosten van de capaciteitsuitbreiding (1 vte Balie Parkeervergunningen en 0,89 vte ondersteuning Parkeren en Parkeerautomaten) bedragen inclusief overhead € 161.000 en kunnen worden gedekt uit de extra inkomsten van Randwijck en een structureel voordeel op de bestaande gebieden.

Gemeente Amstelveen

College van B en W

Uw contact Leon Baas
T (020) 540 41 24
F (020) 540 45 59
l.baas@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad

Datum 8 juni 2018

Betreft Betaald parkeren: achtergrond en ontwikkelingen

Geachte raad,

In de raadscommissie RWN van 6 juni jl. is aan uw raad toegezegd om de parkeerdrukmetingen ter beschikking te stellen. In de bijlage en op raadsweb treft u deze aan. Het gaat om de volgende parkeerdrukmetingen:

- Meting voor heel Amstelveen, uitgevoerd eind 2016 en opgeleverd april 2017.
- Nieuwe meting Oude Dorp in maart 2017
- Meting Randwijck en Ouderkerkerlaan in januari 2018

In juni houden we een nieuwe meting in Uilenstede en Elsrijk-Troelstralaan e.o.
In september meten we de parkeerdruk in heel Amstelveen zoals aangekondigd in de raadsbrief van 31 mei jl.
De resultaten van deze meting zijn naar verwachting eind oktober beschikbaar.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de achtergronden en actualiteit van het parkeren in Amstelveen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. H.H. Winthorst	drs. H.B. Eenhoorn

trajan

PARKEERDRUK OUDE DORP

PARKEERDRUK OUDE DORP

Rapportage

Amsterdam, 20 maart 2017

In opdracht van:

Gemeente Amstelveen

trajan

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen
Rapport:	Parkeerdruk Oude Dorp
Projectnummer:	438.17.1.1.1
Versie:	2e concept
Datum:	08 maart 2017
Auteur(s):	S. Raterink

Postbus 75291
1070 AG Amsterdam

WG-Plein 516
1054 SJ Amsterdam

+ 31 (0)20 670 79 35
info@trajan.nl
trajan.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van trajan.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Onderzoeksopzet 1
1.3 Leeswijzer 2
2 Resultaten 3
2.1 Parkeerdruk 3
Bijlagen 4
Bijlage I: Parkeerdruk kaarten 5
Bijlage II: Parkeerdruk op sectieniveau 7
Bijlage III: Sectiekaart 8

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Om meer inzicht te krijgen in de parkeersituatie in omgeving Oude Dorp in Amstelveen is er begin maart op twee meetmomenten de parkeerdruk gemeten. Hiertoe zijn alle voertuigen die zich ten tijde van deze meetmomenten in het onderzoeksgebied bevonden geteld.

1.2 Onderzoeksopzet

Het onderzoeksgebied bestaat uit een klein gebied ten oosten van het stadshart, zoals aangegeven op onderstaande kaart (figuur 1.1).

Figuur 1.1 Onderzoeksgebied Oude Dorp

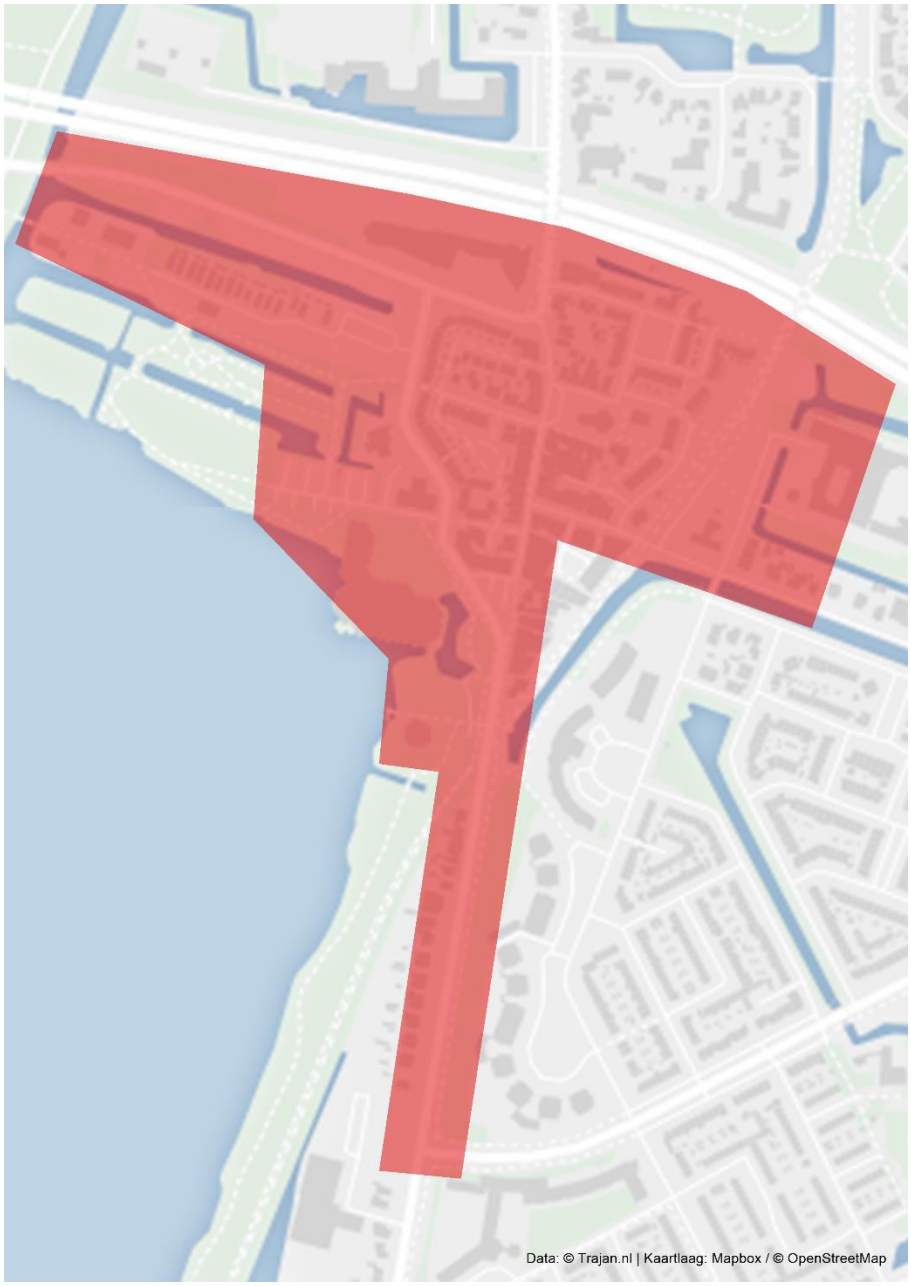

Het veldwerk is uitgevoerd op de volgende momenten:

- Donderdagmiddag 2 maart 1:000 – 12:00h
- Dinsdagmiddag 7 maart 10:00 – 12:00h

Tijdens het veldwerk zijn alle voertuigen in het gebied geteld en op sectieniveau geregistreerd of deze voertuigen goed, fout, op bijzonder of op inrit (privé) geparkeerd stonden.

1.3 Leeswijzer

In dit eerste hoofdstuk is kort de aanleiding en onderzoeksopzet besproken. In hoofdstuk twee volgen de resultaten van de parkeerdrukmeting. In de bijlage zijn cijfermatige tabellen en cartografisch materiaal te vinden.

2 RESULTATEN

2.1 Parkeerdruk

De parkeerdruk is gemeten aan de hand van de openbare capaciteit en de openbaar geparkeerde voertuigen. Op beide momenten is een relatief hoge parkeerdruk gemeten. Donderdag 2 maart bedroeg deze circa 84 procent, dinsdag 7 maart was dit circa 85 procent (tabel 2.1).

Tabel 2.1 Bezetting Oude Dorp

	Auto's	Caravan	Preacrio*	Kar	Fout geparkeerd	Totaal openbaar	Privé bezetting	Parkeerdruk (%)
Donderdag 2 maart	710	1	1	1	19	732	86	84,1
Dinsdag 7 maart	726	1	3	1	12	742	80	85,3

*Containers, bouwkeet

De privé bezetting is op beide momenten voor ongeveer 41 procent gemeten op het terrein van het Keizer Karel College.
Het zuidelijk deel van de Badlaan en een klein deel van de handweg zijn de enige secties die op beide momenten een parkeerdruk hadden hoger dan 100%. Wel zijn er enkele secties die op beide momenten minstens een parkeerdruk hadden boven 85%. Dit zijn parkeerterreinen bij het gemeentehuis en Doorweg, het overige deel van de Badlaan, Bouwensland, het Keizer Karelpark, het Smedemanplein en de Middeldoprstraat.
In de bijlage zijn de parkeerdrukkaarten en de cijfers per sectie opgenomen, evenals een sectiekaart.

BIJLAGEN

BIJLAGE I: PARKEERDRUK KAARTEN

Figuur 1.1 Parkeerdruk Oude Dorp donderdag 2 maart

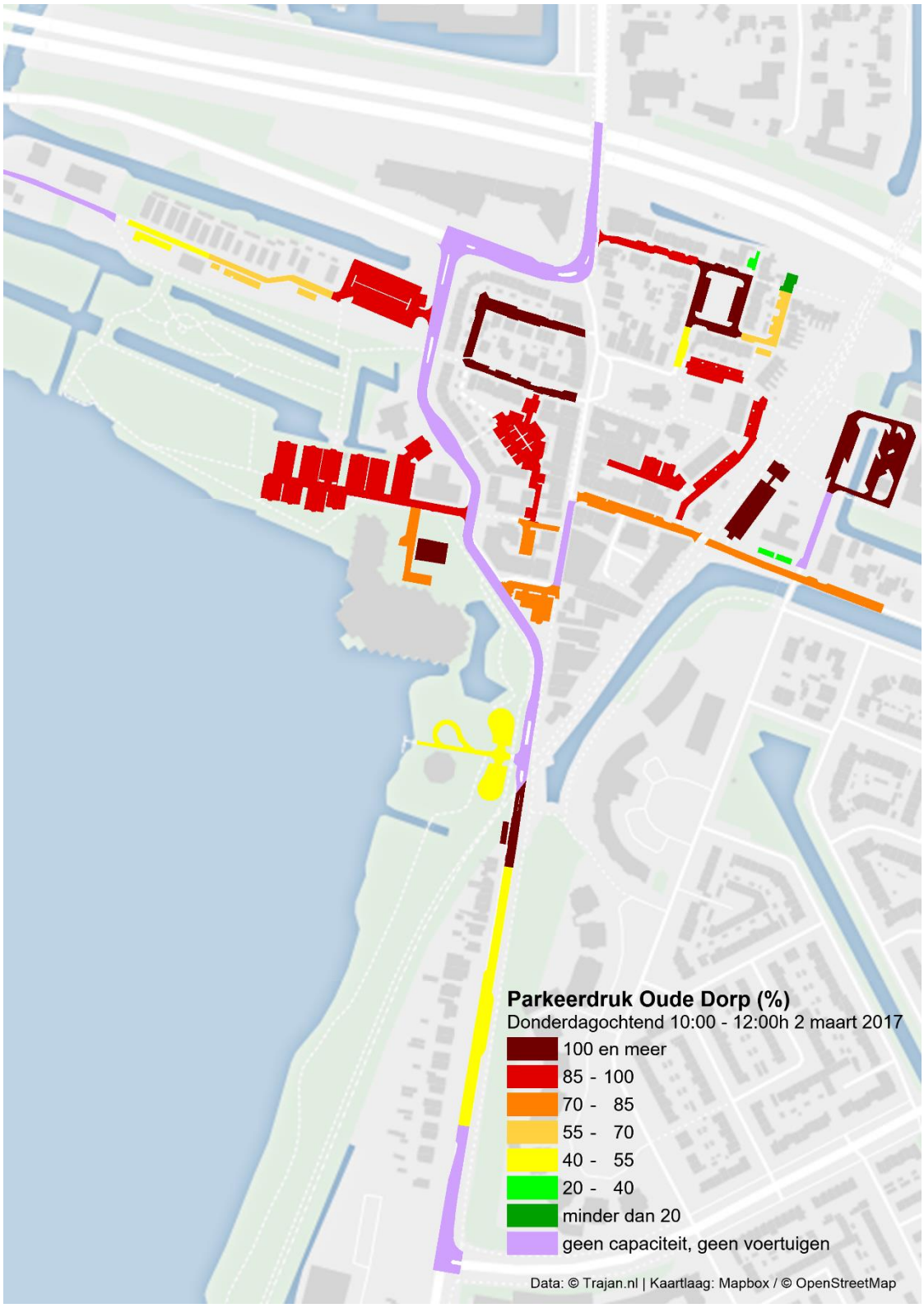

Figuur 1.2 Parkeerdruk Oude Dorp dinsdag7 maart

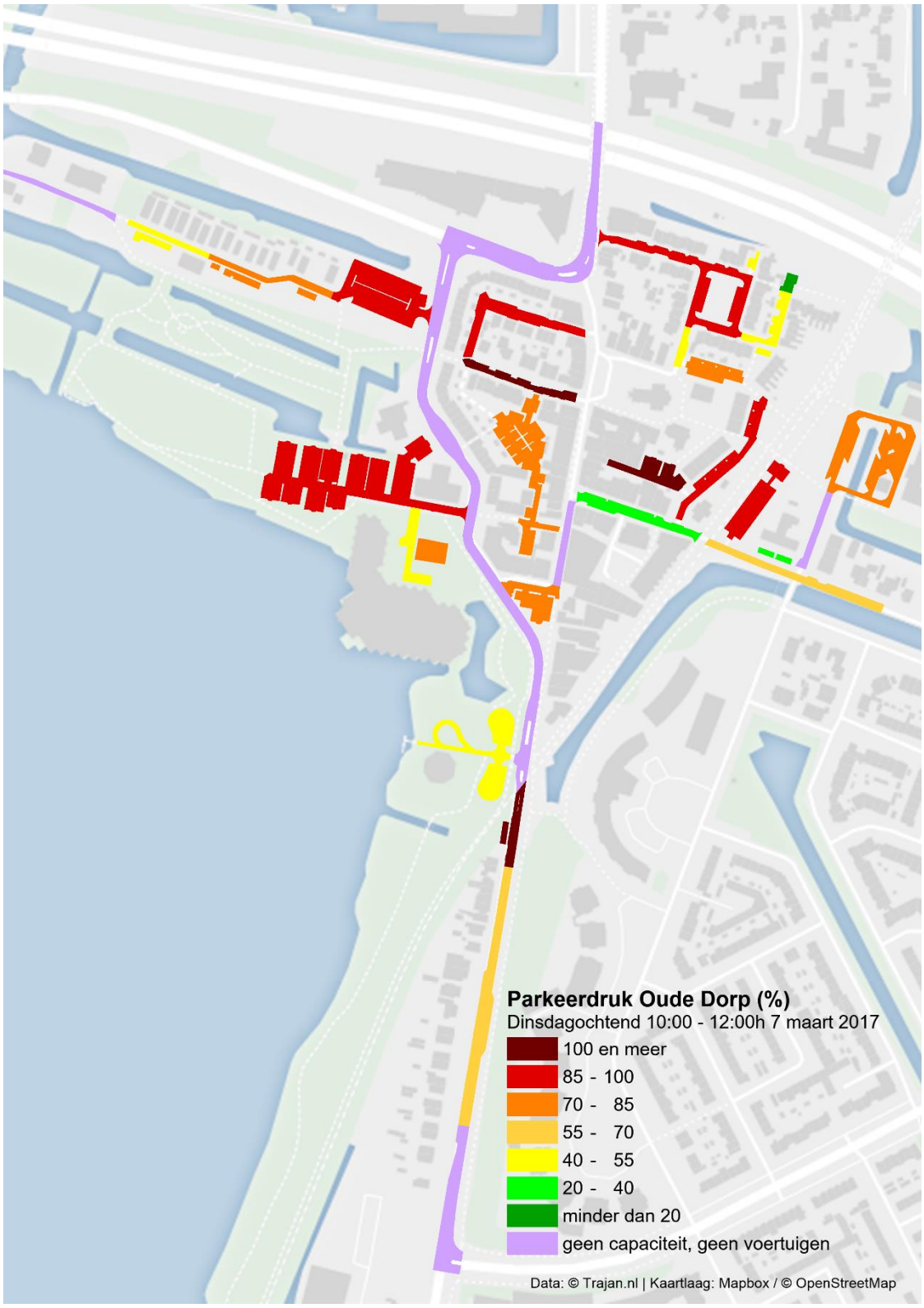

BIJLAGE II: PARKEERDRUK OP SECTIENIVEAU

Tabel II.1 Parkeerdruk en bezetting op sectieniveau

Sectie	Openbare bezetting 2 maart	Openbare bezetting 7 maart	Openbare capaciteit	Parkeerdruk 2 maart	Parkeerdruk 7 maart
1001	0	0	0	0	0
1076	10	8	17	58,8	47,1
1107	0	0	0	0	0
1108	6	6	11	54,5	54,5
1271	14	14	16	87,5	87,5
1296	1	1	0	0	0
1420	33	29	30	110,0	96,7
1422	6	6	11	54,5	54,5
1427	0	0	0	0	0
1483	0	0	0	0	0
1533	6	6	8	75,0	75,0
1546	12	16	20	60,0	80,0
1566	7	7	7	100,0	100,0
1619	18	17	18	100,0	94,4
1620	8	10	8	100,0	125,0
1641	26	22	28	92,9	78,6
1722	0	0	3	0,0	0,0
1731	55	47	60	91,7	78,3
1757	217	246	252	86,1	97,6
1840	0	0	0	0	0
1843	23	23	44	52,3	52,3
1846	10	5	13	76,9	38,5
1875	25	27	28	89,3	96,4
1905	10	6	12	83,3	50,0
1906	16	13	16	100,0	81,3
1923	5	4	6	83,3	66,7
1924	1	1	4	25,0	25,0
1999	1	2	4	25,0	50,0
2050	46	40	46	100,0	87,0
2082	13	15	24	54,2	62,5
2090	19	23	22	86,4	104,5
2461	98	110	114	86,0	96,5
2462	19	21	25	76,0	84,0
2463	0	0	0	0	0
2465	0	0	0	0	0
2588	27	17	23	117,4	73,9
2589	0	0	0	0	0
1888	0	0	0	0	0
totaal	**732**	**742**	**870**	**84,1**	**85,3**

BIJLAGE III: SECTIEKAART

Figuur III.1 Sectiekaart Oude Dorp

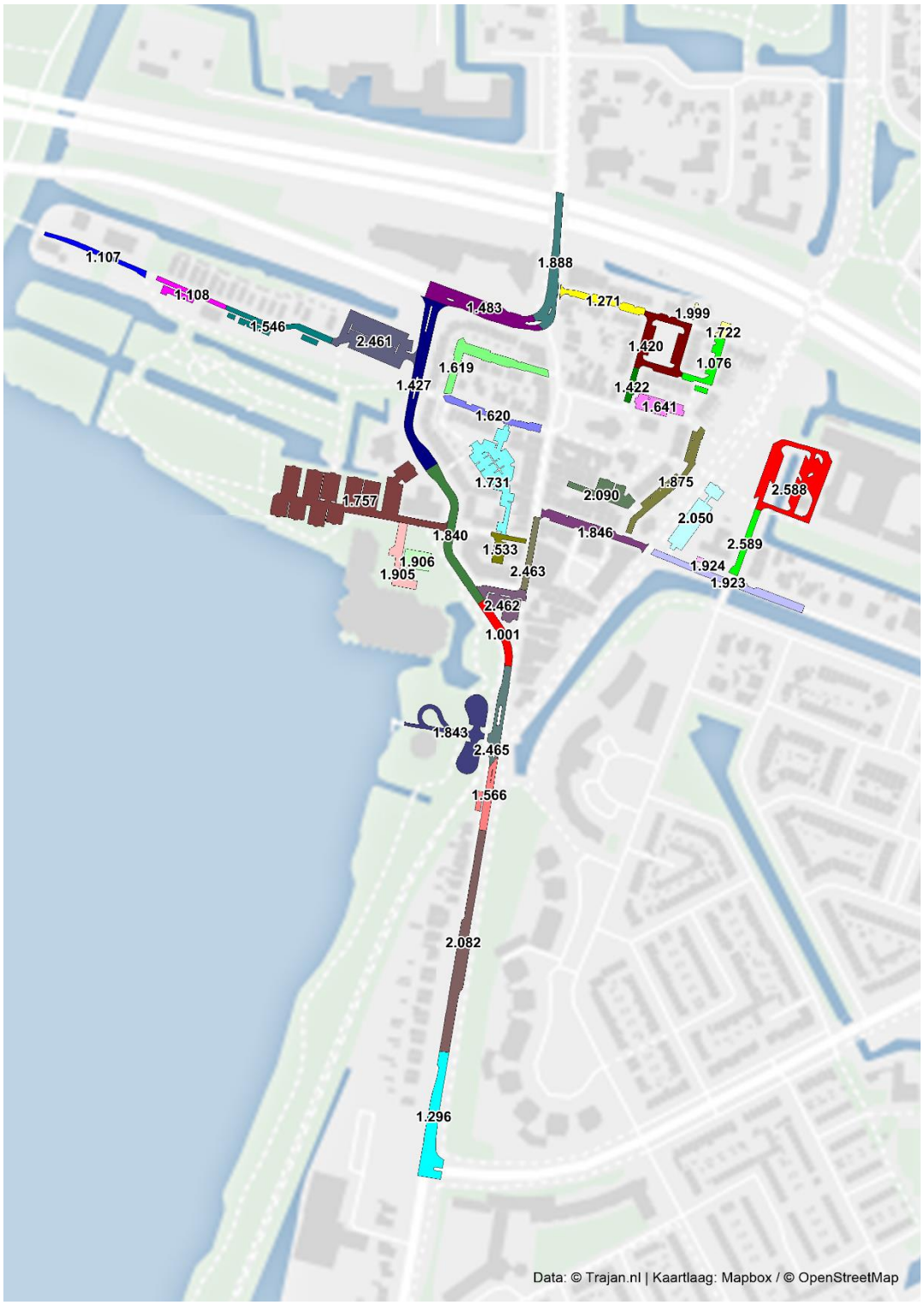

trajan

PARKEERDRUK RANDWIJCK - KEIZER KARELPARK OOST

PARKEERDRUK RANDWIJCK - KEIZER KARELPARK OOST

Rapportage

Amsterdam, 01 februari 2018

In opdracht van:

Gemeente Amstelveen

trajan

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen
Rapport:	Parkeerdruk Randwijck - Keizer Karelpark Oost
Projectnummer:	437.18
Versie:	1e concept
Datum:	01 februari 2018
Auteur(s):	S. Raterink

Postbus 75291
1070 AG Amsterdam

WG-Plein 516
1054 SJ Amsterdam

+ 31 (0)20 670 79 35
info@trajan.nl
trajan.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van trajan.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Onderzoeksopzet 1
1.3 Leeswijzer 1

2 Bezetting en parkeerdruk 2
2.1 Parkeercapaciteit 2
2.2 Parkeerdruk 2

Bijlagen 5

Bijlage I: Onderzoeksmethode 6

Bijlage II: Parkeerdruk per meetmoment per wijk 7

Bijlage III: Parkeerdruk in kaart 8

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Om inzicht te krijgen in de effecten van de invoering van betaald parkeren in twee wijken in Amstelveen is er in januari 2018 een parkeerdrukonderzoek uitgevoerd. In deze rapportage worden de resultaten gepresenteerd.

1.2 Onderzoeksopzet

Tijdens 5 meetmomenten is de totale bezetting gemeten van de wijken Randwijck en Keizer Karelpark Oost. Deze zijn weergegeven in onderstaande kaart.

Figuur 1 Ligging onderzoeksgebied Randwijck – Keizer Karelpark Oost

De onderzoeksmethode is verder uitgewerkt in bijlage I.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt er gekeken naar de bezetting en parkeerdruk. In de bijlagen zijn verder ondersteunend kaartmateriaal en tabellen opgenomen.

2 BEZETTING EN PARKEERDRUK

2.1 Parkeercapaciteit

In het onderzoeksgebied zijn in totaal 5.559 parkeerplaatsen. Hiervan zijn 71 parkeerplekken bijzonder. Invalideplekken op kenteken kwamen het meeste voor, in totaal 34 plekken. Daarnaast zijn er 15 elektrisch oplaadplekken en 12 algemene invalide plekken geteld. In tabel 2 is de capaciteit uitgesplitst naar wijk. Er waren in Keizer Karelpark Oost 7 plekken opgebroken, waardoor de actuele capaciteit 2.729 bedroeg.

Tabel 2 Capaciteit per wijk

Wijk - capaciteit	Overig	Invalide algemeen	Elektrisch opladen	Invalide kenteken	Laden / lossen	Taxi	Totaal bijzonder	Openbaar	totaal
Keizer Karelpark-Oost	5	1	4	16			26	2.710	2.736
Randwijck		11	11	18	3	2	45	2.785	2.830
Totaal	**5**	**12**	**15**	**34**	**3**	**2**	**71**	**5.488**	**5.559**

2.2 Parkeerdruk

In figuur 3 is de bezetting grafisch weergegeven. Gemiddeld was de parkeerdruk in Keizer Karelpark Oost met 62,4 procent lager dan in Randwijck, waar een gemiddelde parkeerdruk van 73,6 procent is gemeten. De hoogste parkeerdruk is gemeten op dinsdagnacht in Randwijck (81,6 procent). De laagste parkeerdruk is gemeten in Keizer Karelpark Oost op zaterdagavond (54,8 procent). Een tabel met ondersteunende cijfers is opgenomen in bijlage 1. Daarnaast is de parkeerdruk op straatsectieniveau per meetmoment in bijlage III te zien.

Figuur 3 Bezetting en parkeerdruk

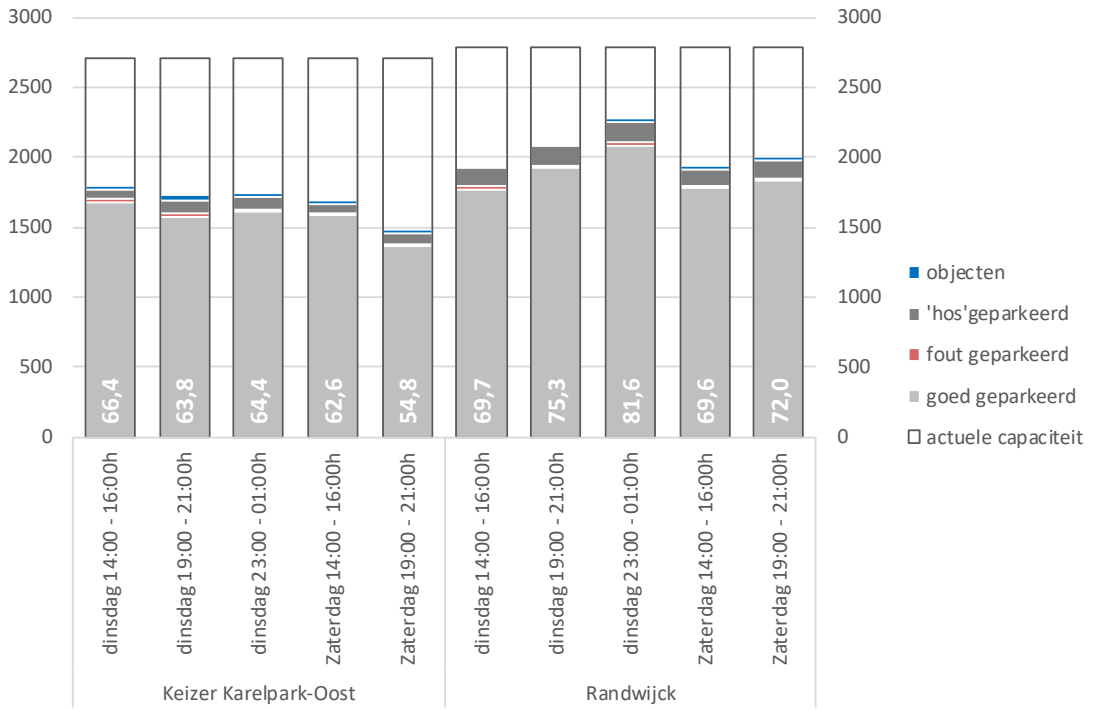

In onderstaande kaarten is geografisch weergegeven op welke plekken de parkeerdruk structureel hoog was (85 procent of hoger). Zie voor de parkeerdruk per meetmoment bijlage II.

In Randwijck is de piekbezetting in de nacht gemeten (81,6 procent). In Keizer Karelpark Oost kende de dinsdagmiddag de hoogste parkeerdruk (66,4 procent). Het moment met de laagste parkeerdruk was zaterdagavond in Keizer Karelpark Oost (54,8 procent).

In Keizer Karelpark Oost was de parkeerdruk structureel hoog (4 momenten) in onder andere de Ouderkerkerlaan en de Lindenlaan. Daarnaast waren er nog enkele locaties waar de parkeerdruk tijdens drie meetmomenten hoog was, in de omgeving van Laurierkerslaan en de Franciscus van Asssisiëlaan.

In Randwijck zijn locaties met een structureel hoge parkeerdruk (5 meetmomenten) onder andere een deel van de Amsterdamseweg, de Vroomsehoek en de Flakkeestraat. Daarnaast zijn andere gebieden met een hoge parkeerdruk (3 – 4 momenten) in de omgeving van de Graaf Florislaan en de Willem van Beijerenlaan.

Figuur 4 Parkeersituatie Keizer Karelpark Oost

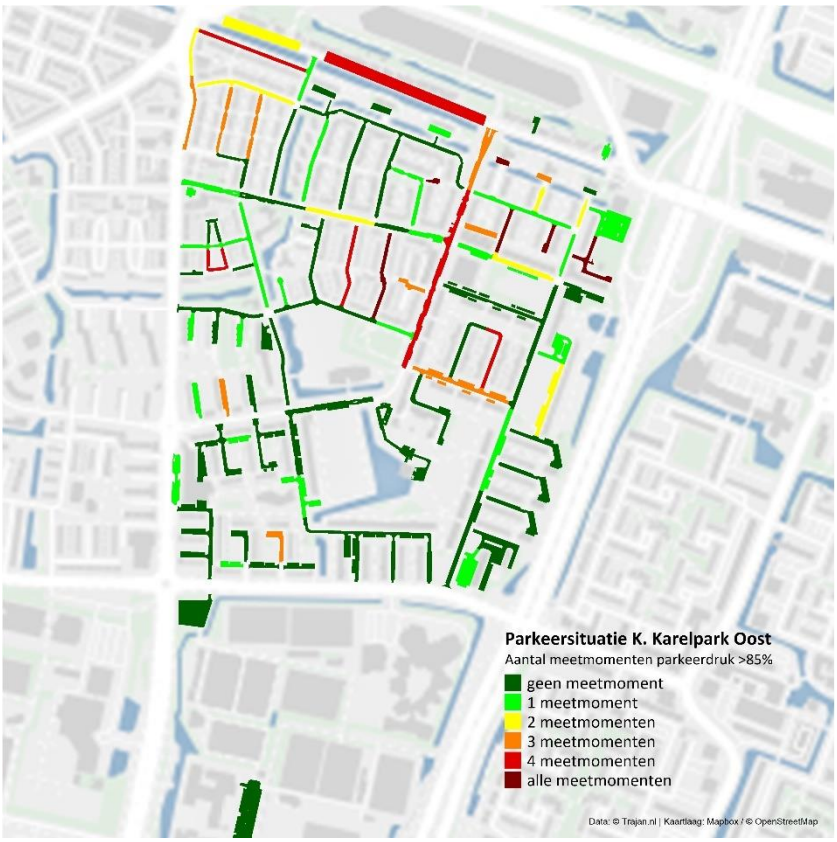

Figuur 4 Parkeersituatie Randwijck

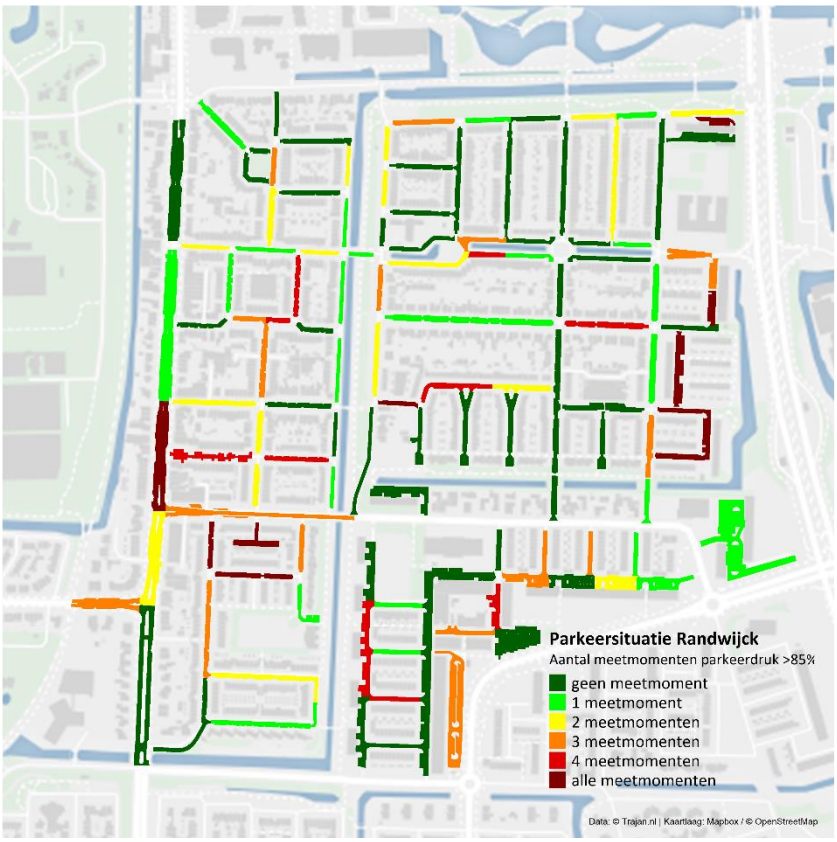

BIJLAGEN

BIJLAGE I: ONDERZOEKSMETHODE

Opzet

Het onderzoek is uitgevoerd op de volgende meetmomenten:

- Dinsdagmiddag 16 januari 14:00 – 16:00h;
- Dinsdagavond 16 januari 19:00 – 21:00h;
- Dinsdagnacht 16 januari 22:00 – 00:00h;
- Zaterdagmiddag 20 januari 14:00 – 16:00h;
- Zaterdagavond 20 januari 19:00 – 21:00h.

Weer

Tijdens de meting op 16 januari was het ongeveer 6 graden, bewolkt en grotendeels droog. Op 20 januari was het kouder, rond de 3 graden. Verder was het bewolkt en af en toe een beetje regen.

Opbrekingen

In Keizer Karelpark Oost waren 7 opgebroken plekken in de Benderslaan.

Incidenten

Er zijn geen incidenten geweest tijdens de metingen.

Methodiek

Tijdens het veldwerk zijn alle voertuigen in het onderzoeksgebied op sectieniveau geteld. Hierbij is bijgehouden of deze goed, fout of op bijzonder geparkeerd stonden. Daarnaast zijn objecten op parkeerplekken geïnventariseerd.

BIJLAGE II: PARKEERDRUK PER MEETMOMENT PER WIJK

Moment / bezetting	Actuele capaciteit	Goed geparkeerd	Fout geparkeerd	'HOS' Geparkeerd	Objecten	Totale bezetting	Parkeerdruk
Keizer Karelpark-Oost							
Dinsdag 14:00 - 16:00h	2.703	1.672	30	69	23	1.794	66,4
Dinsdag 19:00 - 21:00h	2.703	1.579	16	101	28	1.724	63,8
Dinsdag 23:00 - 01:00h	2.703	1.615	16	86	25	1.742	64,4
Zaterdag 14:00 - 16:00h	2.703	1.590	12	67	24	1.693	62,6
Zaterdag 19:00 - 21:00h	2.703	1.370	12	76	24	1.482	54,8
Randwijck							
Dinsdag 14:00 - 16:00h	2.785	1.769	23	135	14	1.941	69,7
Dinsdag 19:00 - 21:00h	2.785	1.929	10	137	22	2.098	75,3
Dinsdag 23:00 - 01:00h	2.785	2.086	18	149	19	2.272	81,6
Zaterdag 14:00 - 16:00h	2.785	1.788	5	124	22	1.939	69,6
Zaterdag 19:00 - 21:00h	2.785	1.839	5	139	22	2.005	72,0

BIJLAGE III: PARKEERDRUK IN KAART

Figuur II.1 Parkeerdruk dinsdagmiddag Keizer Karelplein Oost

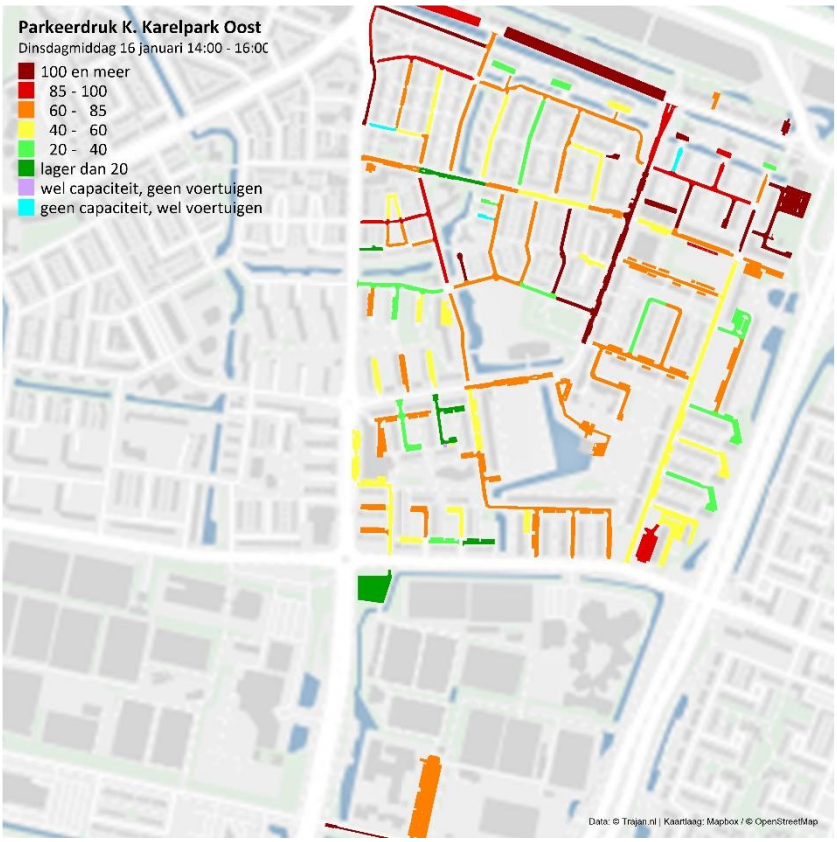

Figuur II.2 Parkeerdruk dinsdagavond Keizer Karelplein Oost

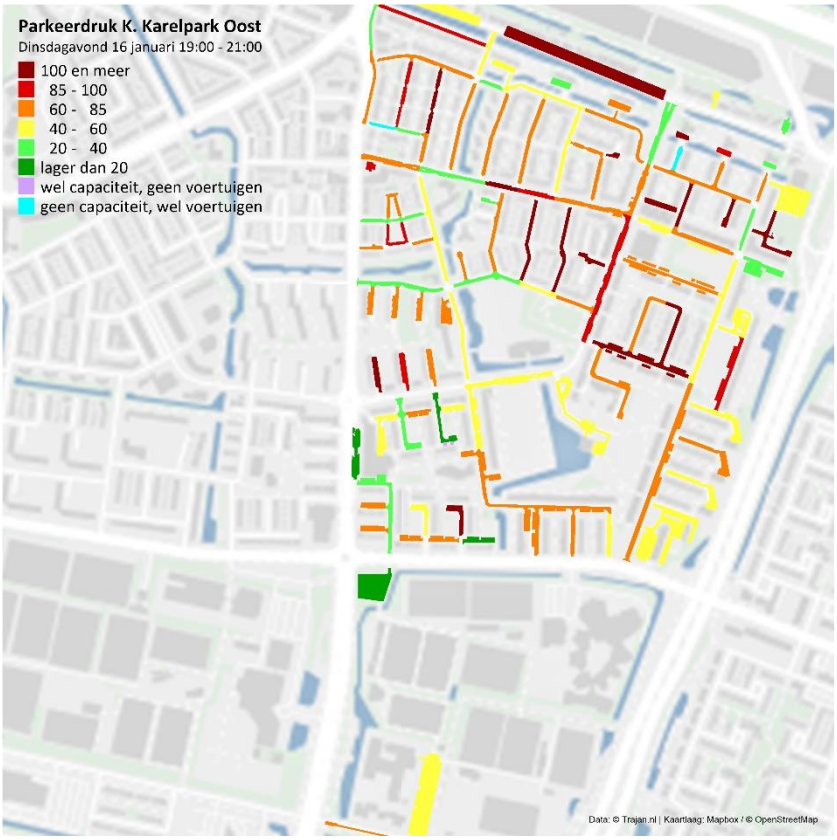

Figuur II.3 Parkeerdruk dinsdagnacht Keizer Karelplein Oost

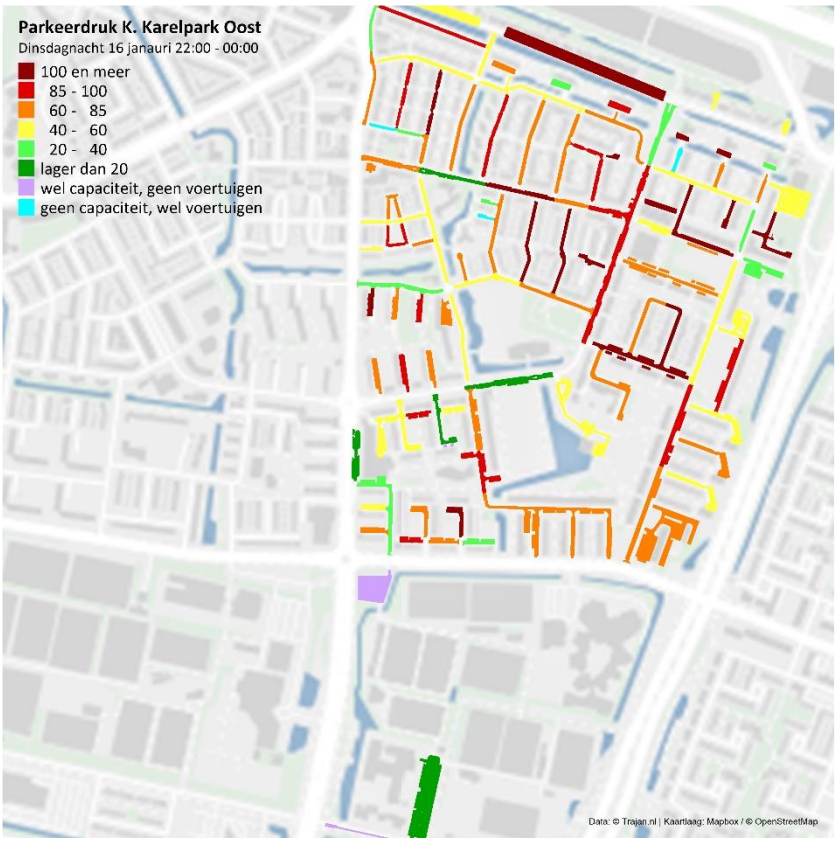

Figuur II.4 Parkeerdruk zaterdagmiddag Keizer Karelplein Oost

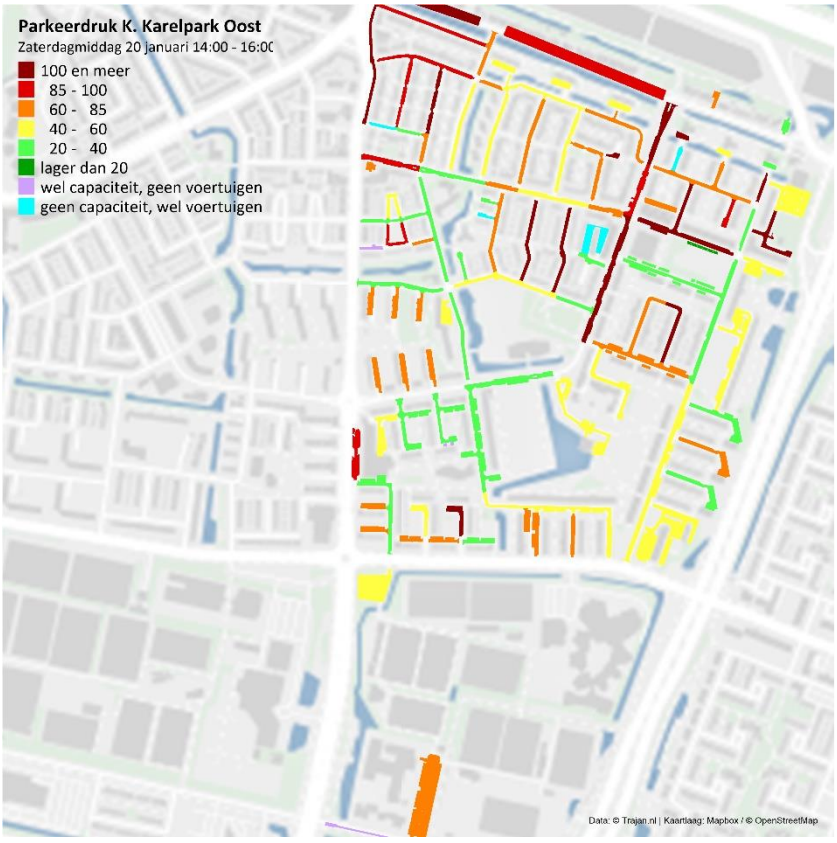

Figuur II.5 Parkeerdruk zaterdagavond Keizer Karelplein Oost

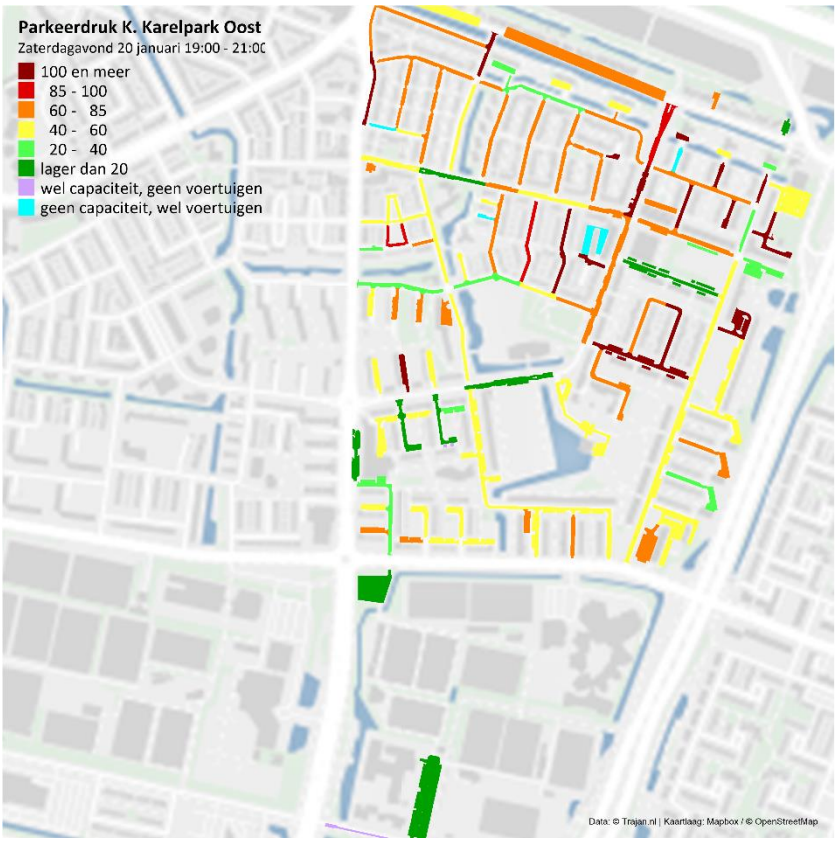

Figuur II.6 Parkeerdruk dinsdagmiddag Randwijck

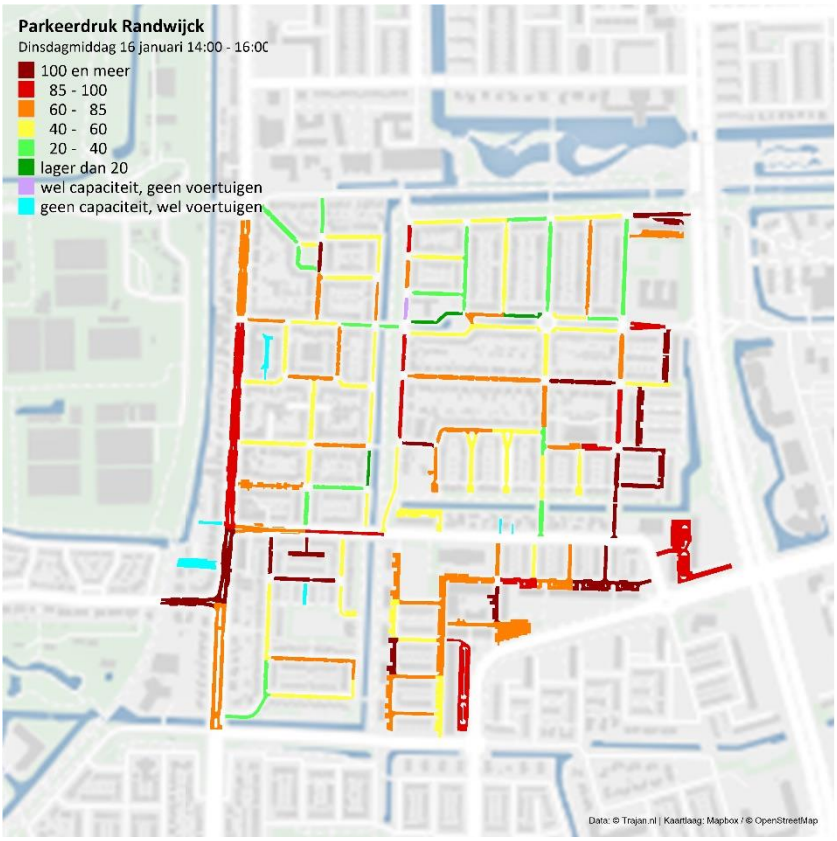

Figuur II.7 Parkeerdruk dinsdagavond Randwijck

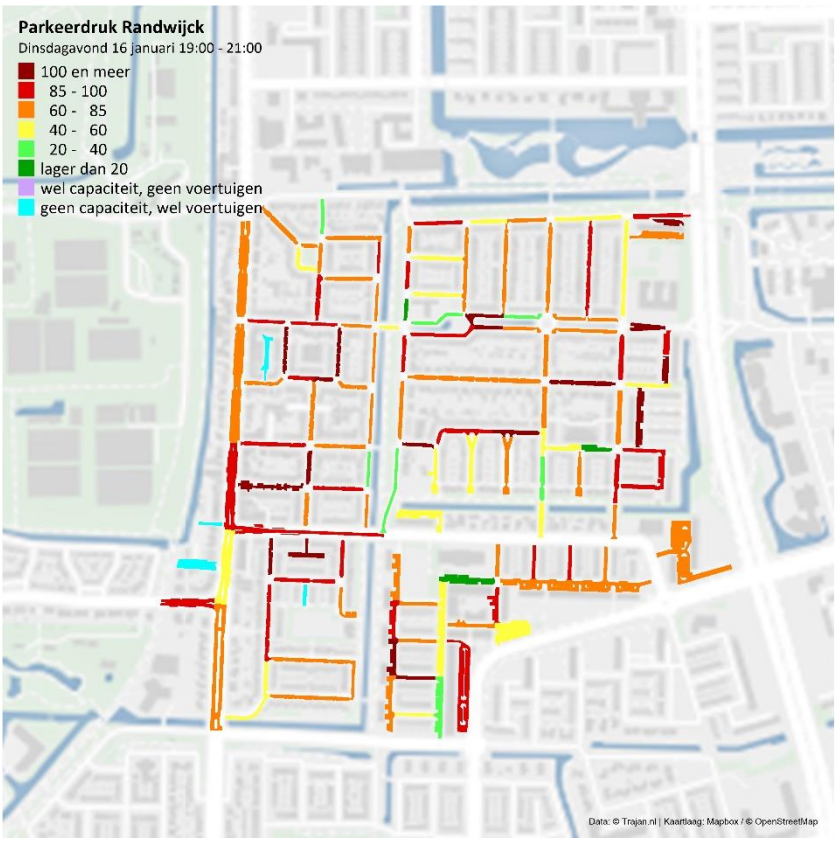

Figuur II.8 Parkeerdruk dinsdagnacht Randwijck

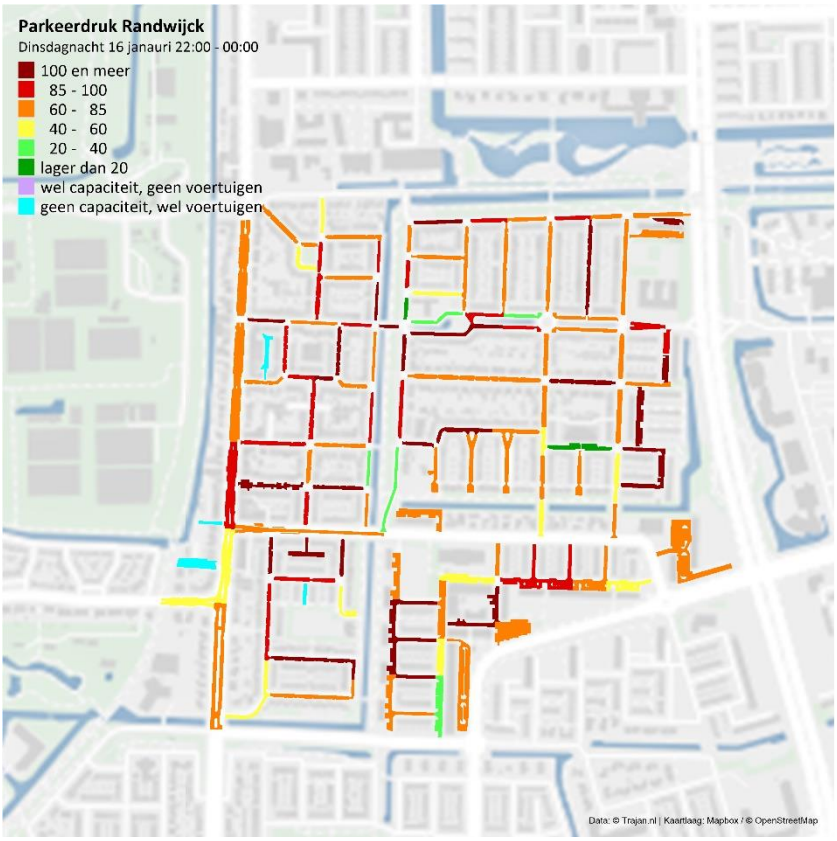

Figuur II.9 Parkeerdruk zaterdagmiddag Randwijck

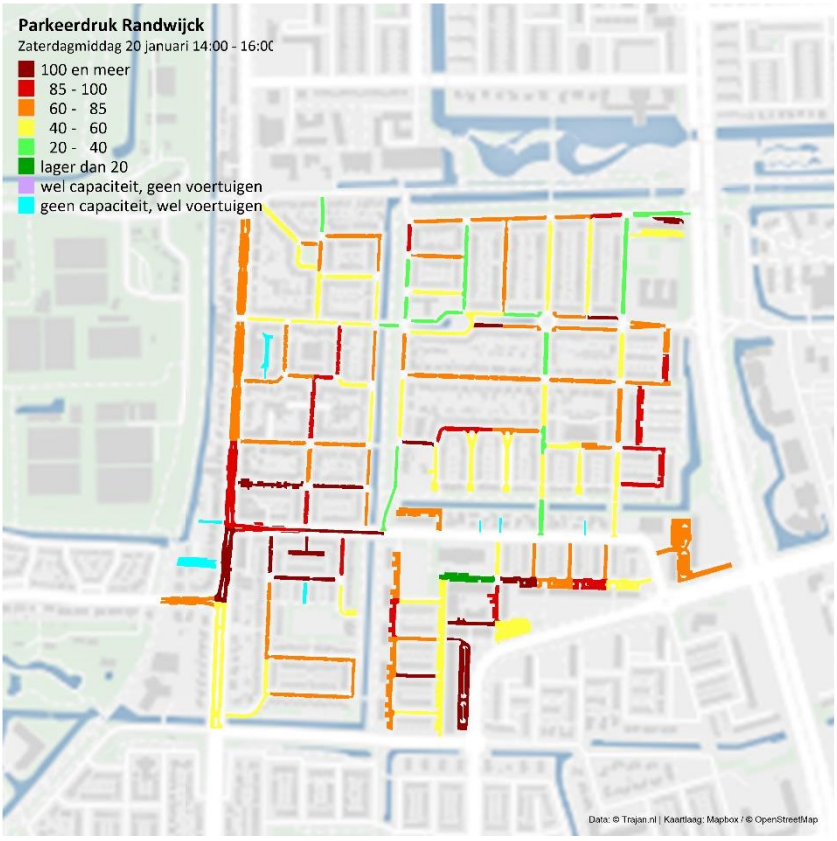

Figuur II.10 Parkeerdruk zaterdagavond Randwijck

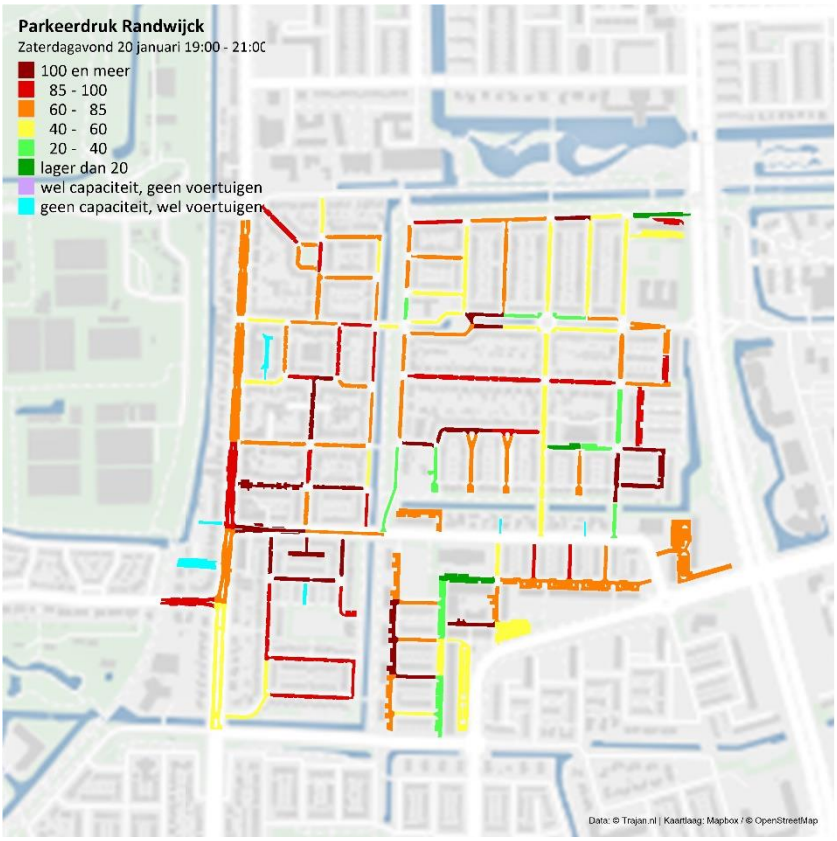

trajan

METING PARKEERDRUK EN -CAPACITEIT

METING PARKEERDRUK EN -CAPACITEIT

Concept

Amstelveen, 07 april 2017

In opdracht van:

Gemeente Amstelveen

trajan

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Amstelveen
Rapport:	Meting parkeerdruk en -capaciteit
Projectnummer:	364.16
Versie:	Concept
Datum:	07 april 2017
Auteur(s):	S. Raterink

Postbus 75291
1070 AG Amsterdam

WG-Plein 516
1054 SJ Amsterdam

+ 31 (0)20 670 79 35
info@trajan.nl
trajan.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van trajan.

SAMENVATTING EN CONCLUSIES

[Klik hier als u tekst wilt invoeren]

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting en conclusies I

1 Inleiding 1

2 Onderzoeksopzet 2
2.1 Inleiding 2

3 Uitkomsten capaciteits- enbezettingsmeting 3
3.1 Inleiding 3
3.1.1 Parkeerdruk dinsdagmiddag 5 november 7
3.1.2 Parkeerdruk dinsdagavond 5 november 9
3.1.3 Parkeerdruk dinsdagnacht 5 november 11
3.1.4 Parkeerdruk zaterdagmiddag 8 november 13
3.1.5 Parkeerdruk zaterdagavond 8 november 15
3.1.6 Acceptabele en onacceptabele parkeersituaties 17
3.2 Parkeerdruk per wegvak 19
3.3 Parkeerdruk per wegvak per wijk 24
3.3.1 Wijk 1 Randwijck 25
3.3.2 Wijk 2 Patrimonium 30
3.3.3 Wijk 3 Elsrijk-West 35
3.3.4 Wijk 4 Elsrijk-Oost 40
3.3.5 Wijk 5 Stadshart 45
3.3.6 Wijk 6 Uilenstede/Kronenburg 50
3.3.7 Wijk 7 Kostverloren 55
3.3.8 Wijk 8 Bankras 60
3.3.9 Wijk 9 Buitengebied-Noord 65
3.3.10 Wijk 10 Oude Dorp/Bovenkerk-Dorp 70
3.3.11 Wijk 11 Keizer Karelpark-West 75
3.3.12 Wijk 12 Keizer Karelpark-Oost 80
3.3.13 Wijk 13 Groenelaan 85
3.3.14 Wijk 14 Waardhuizen 90
3.3.15 Wijk 15 Middenhoven 95
3.3.16 Wijk 16 Bovenkerk-Legmeer 100
3.3.17 Wijk 17 Westwijk-Oost 105
3.3.18 Wijk 18 Westijk-West 110
3.3.19 Wijk 19 Buitengebied-Zuid 115
3.3.20 Wijk 20 Amsterdamse Bos 120

Bijlagen 126

Bijlage I: Criteria meting parkeercapaciteit en bezetting 127
I.I Inleiding 127
I.II Beschikbare capaciteit 127
I.III Criteria meting parkeercapaciteit 128
I.IV Locaties waar geen capaciteit wordt toegekend 128
I.V Parkeerdrukmeting 130
I.VI Geografische indeling 130

1 INLEIDING

Voor het evalueren van de huidige parkeersituatie is er in gemeente Amstelveen de parkeerdruk gemeten binnen de bebouwde kom en enkele gebieden buiten de bebouwde kom. De analyse van data is op zowel sectie- als wijkniveau beschikbaar.

In deze rapportage wordt verslag gedaan over zowel de capaciteits- als de parkeerdrukmeting. Hoofdstuk 2 gaat in op gebruikte onderzoeksmethodiek. In hoofdstuk 3 komen de resultaten van de capaciteitsmeting aan bod. Vervolgens wordt er in hoofdstuk 4 de analyse van de bezettingsmeting gegeven. In de bijlagen wordt de methodiek voor de capaciteitsmeting gegeven.

2 ONDERZOEKSOPZET

2.1 Inleiding

De metingen zijn verricht op het volgende vijftal meetmomenten op het grondgebied van de gemeente binnen de bebouwde kom en enkele gespecificeerde locaties erbuiten, zoals aangegeven op onderstaande kaart:

- Zaterdagmiddag 5 november, 14:00 – 16:00u;
- Zaterdagavond 5 november, 19:00 – 21:00u;
- Dinsdagmiddag 8 november, 14:00 – 16:00h;
- Dinsdagavond 8 november, 19:00 – 21:00h;
- Dinsdagnacht 8 november, 23:00 – 01:00h.

Figuur 2.1 Onderzoeksgebied gemeente Amstelveen

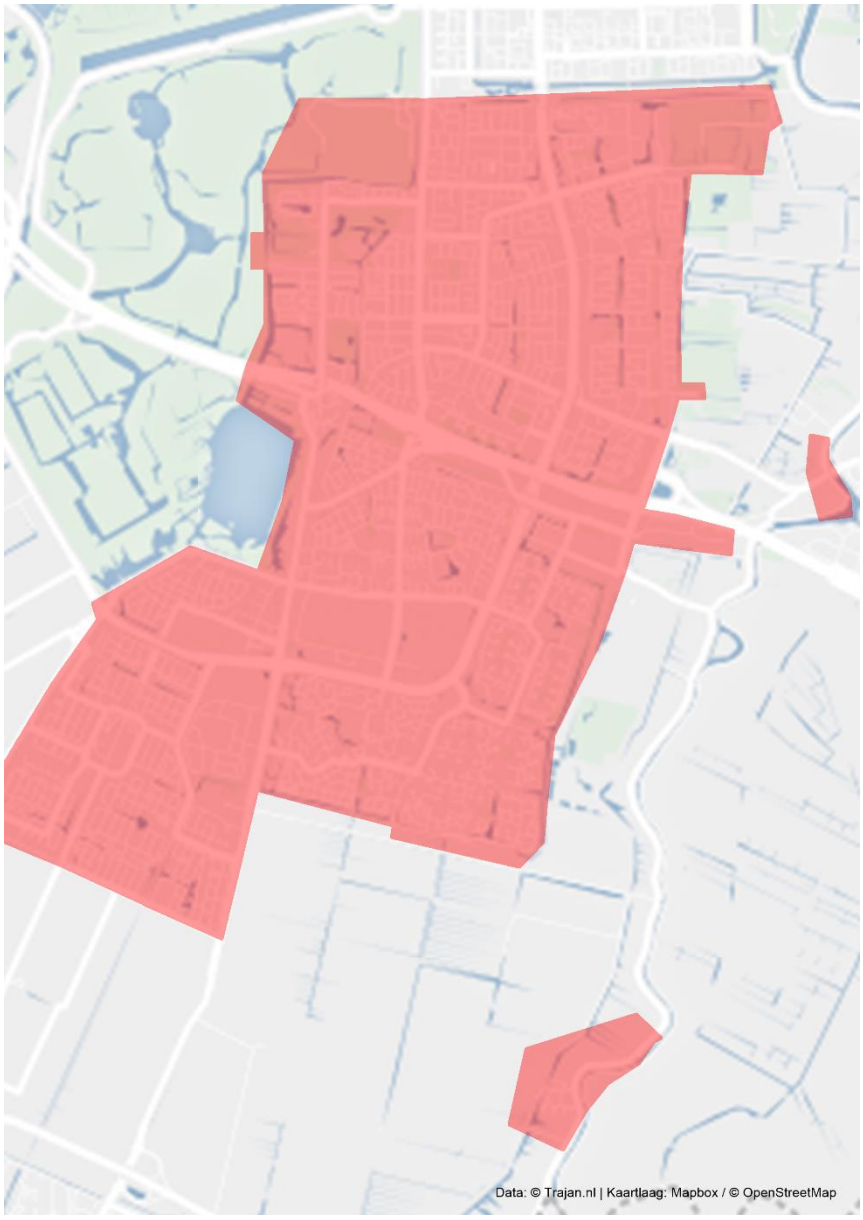

3 UITKOMSTEN CAPACITEITS- ENBEZETTINGSMETING

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de capaciteit en parkeerdruk per wijk en per telmoment.

Capaciteit

Zowel de bijzondere als openbare capaciteit zijn gegeven, per wijk. Omdat de capaciteit per telmoment kan verschillen volgen hieronder meerdere tabellen. De verantwoording voor de capaciteitsmeting is terug te vinden in de bijlagen (bijlage I).

Tabel 3.1 Capaciteit per wijk dinsdagmiddag

Wijk	Bijzonder	Openbaar	Totaal
Randwijck	38	2.769	2.807
Patrimonium	26	1.845	1.871
Elsrijk-West	23	2.336	2.359
Elsrijk-Oost	45	2.732	2.777
Stadshart	58	1.769	1.827
Uilenstede/Kronenburg		817	817
Kostverloren	32	2.611	2.643
Bankras	15	2.909	2.924
Buitengebied-Noord	2	856	858
Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	18	2.531	2.549
Keizer Karelpark-West	48	3.667	3.715
Keizer Karelpark-Oost	22	2.707	2.729
Groenelaan	58	3.881	3.939
Waardhuizen	24	3.241	3.265
Middenhoven	50	3.649	3.699
Bovenkerk/Legmeer		1.655	1.655
Westwijk-Oost	57	5.406	5.463
Westwijk-West	43	3.442	3.485
Buitengebied-Zuid	3	577	580
Amsterdamse Bos	2	721	723
Totaal	**564**	**50.121**	**50.685**

Tabel 3.2 Capaciteit per wijk dinsdagavond, -nacht en zaterdagavond

Wijk	Bijzonder	Openbaar	Totaal
Randwijck	38	2.769	2.807
Patrimonium	26	1.850	1.876
Elsrijk-West	23	2.336	2.359
Elsrijk-Oost	40	2.732	2.772
Stadshart	58	1.787	1.845
Uilenstede/Kronenburg		817	817
Kostverloren	32	2.611	2.643
Bankras	15	2.909	2.924
Buitengebied-Noord	2	856	858
Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	16	2.532	2.548
Keizer Karelpark-West	48	3.667	3.715
Keizer Karelpark-Oost	22	2.707	2.729
Groenelaan	58	3.881	3.939
Waardhuizen	24	3.251	3.275
Middenhoven	50	3.661	3.711
Bovenkerk/Legmeer		1.655	1.655
Westwijk-Oost	53	5.406	5.459
Westwijk-West	43	3.442	3.485
Buitengebied-Zuid	3	577	580
Amsterdamse Bos	2	721	723
Totaal	**553**	**50.167**	**50.720**

Tabel 3.3 Capaciteit per wijk zaterdagmiddag

Wijk	Bijzonder	Openbaar	Totaal
Randwijck	38	2.769	2.807
Patrimonium	26	1.850	1.876
Elsrijk-West	23	2.336	2.359
Elsrijk-Oost	45	2.732	2.777
Stadshart	58	1.787	1.845
Uilenstede/Kronenburg		817	817
Kostverloren	32	2.611	2.643
Bankras	15	2.910	2.925
Buitengebied-Noord	2	856	858
Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	16	2.532	2.548
Keizer Karelpark-West	48	3.667	3.715
Keizer Karelpark-Oost	22	2.707	2.729
Groenelaan	58	3.881	3.939
Waardhuizen	24	3.251	3.275
Middenhoven	50	3.661	3.711
Bovenkerk/Legmeer		1.655	1.655
Westwijk-Oost	53	5.406	5.459
Westwijk-West	43	3.442	3.485
Buitengebied-Zuid	3	577	580
Amsterdamse Bos	2	721	723
Totaal	**558**	**50.168**	**50.726**

Bezetting

Per wijk is een tabel met de soort, en totale bezetting gegeven, gevolgd door een cartografische weergave van de totale openbare parkeerdruk. Hieronder is de parkeerdruk per wijk per meetmoment weergegeven (tabel 3.4).

Tabel 3.4 parkeerdruk per wijk per meetmoment

Wijk	Dinsdag middag	Dinsdag avond	Dinsdag nacht	Zaterdag middag	Zaterdag avond	totaal
Randwijck	66,5	79,1	86,1	71,7	76,5	76,0
Patrimonium	52,8	64,9	70,1	62,6	70,4	64,2
Elsrijk-West	61,5	81,5	83,6	63,2	76,8	73,3
Elsrijk-Oost	54,1	66,8	69,3	61,5	66,0	63,5
Stadshart	46,9	56,9	61,3	56,1	60,2	56,3
Uilenstede/Kronenburg	108,8	73,4	56,2	64,3	58,1	72,2
Kostverloren	62,2	63,9	64,9	61,4	66,1	63,7
Bankras	51,4	60,9	62,8	50,5	56,2	56,4
Buitengebied-Noord	22,8	23,6	15,0	46,1	18,1	25,1
Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	53,6	65,2	63,4	57,0	64,6	60,8
Keizer Karelpark-West	55,2	65,3	59,0	61,9	61,9	60,7
Keizer Karelpark-Oost	61,8	64,3	68,9	61,8	64,4	64,2
Groenelaan	60,5	62,8	68,6	59,5	62,1	62,7
Waardhuizen	43,0	65,8	73,1	55,9	64,6	60,5
Middenhoven	46,6	67,5	72,0	60,3	67,5	62,8
Bovenkerk/Legmeer	48,0	22,5	10,1	34,9	13,4	25,8
Westwijk-Oost	43,3	61,7	69,2	59,7	63,0	59,4
Westwijk-West	47,5	65,9	70,7	53,5	67,7	61,1
Buitengebied-Zuid	77,6	36,4	39,5	32,2	40,7	45,3
Amsterdamse Bos	27,2	15,7	11,1	59,9	14,4	25,7
totaal	**53,2**	**62,8**	**65,2**	**58,4**	**61,8**	**60,3**

3.1.1 Parkeerdruk dinsdagmiddag 5 november

In onderstaande tabel 3.5 is de bezetting en parkeerdruk op de dinsdagmiddag weergegeven. Daarnaast is het onderscheid goud/fout, en soort voertuig inzichtelijk. Figuur 3.6 geeft een grafische weergave van de parkeerdruk per wijk.

Tabel 3.5 bezetting en parkeerdruk per wijk op dinsdagmiddag

	goed geparkeerd					fout geparkeerd					
Wijk	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Openbare parkeerdruk (%)**
1 Randwijck	1.558	1		24	1.807	18			1	21	66,5
2 Patrimonium	756	1		8	777	11			0	54	52,8
3 Elsrijk-West	1.402	1		13	1.479	14			2	79	61,5
4 Elsrijk-Oost	1.244			27	1.381	24			3	98	54,1
5 Stadshart	736		1	9	802	2			1	13	46,9
6 Uilenstede/Kronenburg	747	4		11	762	27			0	29	108,8
7 Kostverloren	1.456			10	1.466	7			1	20	62,2
8 Bankras	1.391	1		13	1.405	19			2	22	51,4
9 Buitengebied-Noord	319			9	328	3			0	3	22,8
10 Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	1.230		1	15	1.321	8	1		0	13	53,6
11 Keizer Karelpark-West	1.817	1	1	28	1.873	33			2	110	55,2
12 Keizer Karelpark-Oost	1.705	2	1	15	1.770	14			1	17	61,8
13 Groenelaan	1.994	7		29	2.030	44	5	1	5	70	60,5
14 Waardhuizen	1.360	1		11	1.372	29			0	29	43,0
15 Middenhoven	1.659	1		11	1.671	24			1	29	46,6
16 Bovenkerk/Legmeer	818	8	5	13	844	30			0	32	48,0
17 Westwijk-Oost	1.976	7		12	1.995	3	2		0	20	43,3
18 Westwijk-West	1.630	1		10	1.641	25	2	2	1	36	47,5
19 Buitengebied-Zuid	307			0	307	8			0	8	77,6
20 Amsterdamse Bos	182	2		2	186				0	0	27,2
totaal	**24.287**	**38**	**9**	**270**	**25.217**	**343**	**10**	**3**	**20**	**703**	**53,2**

Figuur 3.6 Parkeerdruk wijken Amstelveen dinsdagmiddag

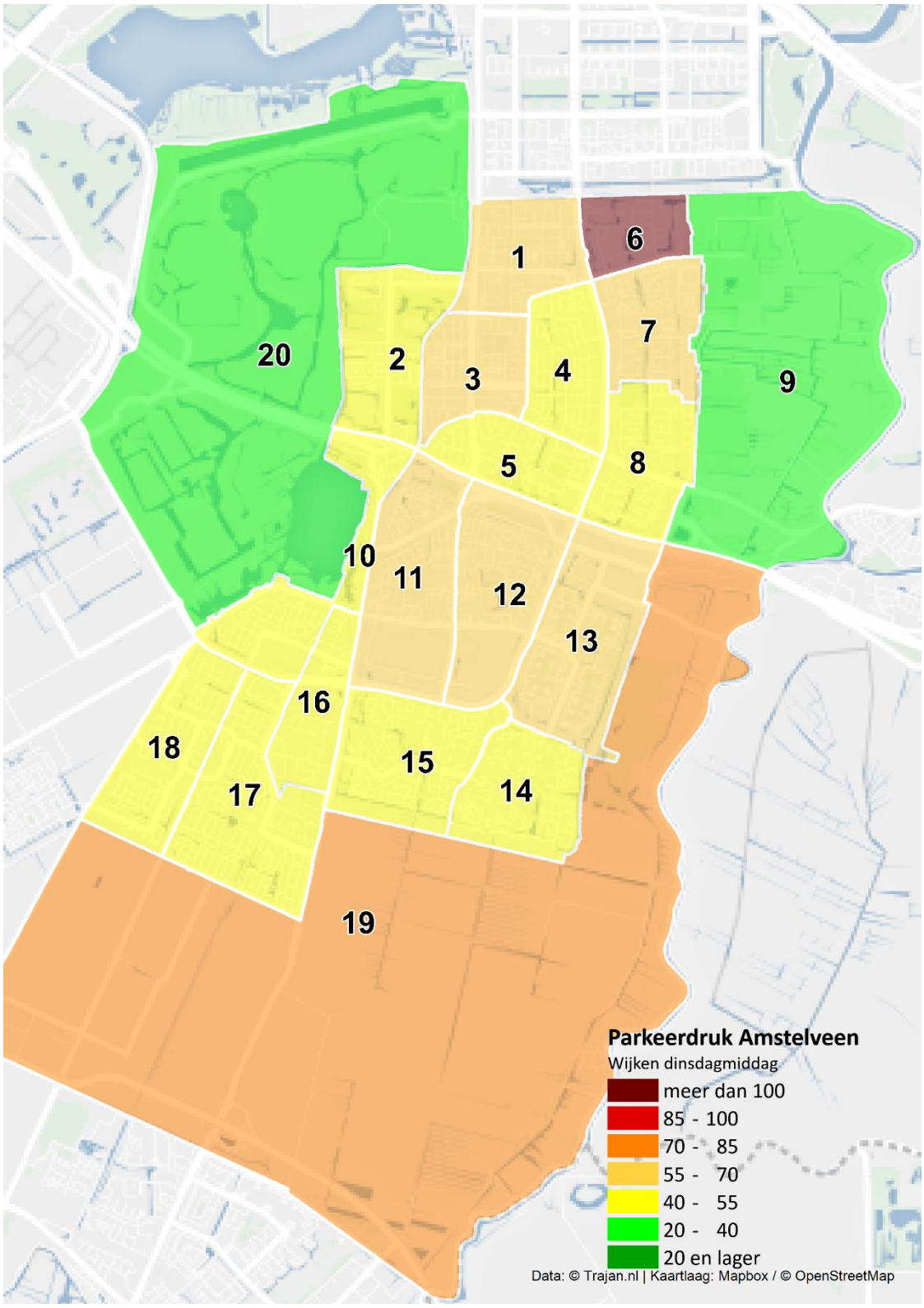

3.1.2 Parkeerdruk dinsdagavond 5 november

In onderstaande tabel 3.7 is de bezetting en parkeerdruk op de dinsdagavond weergegeven. Daarnaast is het onderscheid goud/fout, en soort voertuig inzichtelijk. Figuur 3.8 geeft een grafische weergave van de parkeerdruk per wijk.

Tabel 3.7 bezetting en parkeerdruk per wijk op dinsdagavond

	goed geparkeerd					fout geparkeerd					
Wijk	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Openbare parkeerdruk (%)**
1 Randwijck	1.822	14		20	2.138	20	1		1	35	79,1
2 Patrimonium	924	2		6	954	6			1	55	64,9
3 Elsrijk-West	1.771			13	1.875	3			1	90	81,5
4 Elsrijk-Oost	1.466	1		27	1.623	28			3	202	66,8
5 Stadshart	859	4		11	962	2	1		1	7	56,9
6 Uilenstede/Kronenburg	552	2		9	563	10			0	10	73,4
7 Kostverloren	1.525	2		9	1.536	49	1		1	59	63,9
8 Bankras	1.697			14	1.711	14			0	21	60,9
9 Buitengebied-Noord	364			8	372	3			0	5	23,6
10 Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	1.449			16	1.585	10			0	24	65,2
11 Keizer Karelpark-West	2.190			22	2.239	23	1		3	115	65,3
12 Keizer Karelpark-Oost	1.781	2		10	1.858	8			1	11	64,3
13 Groenelaan	2.098	2		25	2.125	44			5	52	62,8
14 Waardhuizen	2.098	1		10	2.109	40			0	40	65,8
15 Middenhoven	2.391	5		14	2.410	62			0	62	67,5
16 Bovenkerk/Legmeer	462	6	2	15	485	31		3	2	38	22,5
17 Westwijk-Oost	2.792	1		7	2.804	15			2	60	61,7
18 Westwijk-West	2.296	6		5	2.307	31	1		1	38	65,9
19 Buitengebied-Zuid	52			0	52				0	0	36,4
20 Amsterdamse Bos	91	4		1	96				0	1	15,7
totaal	**28.680**	**52**	**2**	**242**	**29.804**	**399**	**5**	**3**	**22**	**925**	**62,8**

Figuur 3.8 Parkeerdruk wijken Amstelveen dinsdagavond

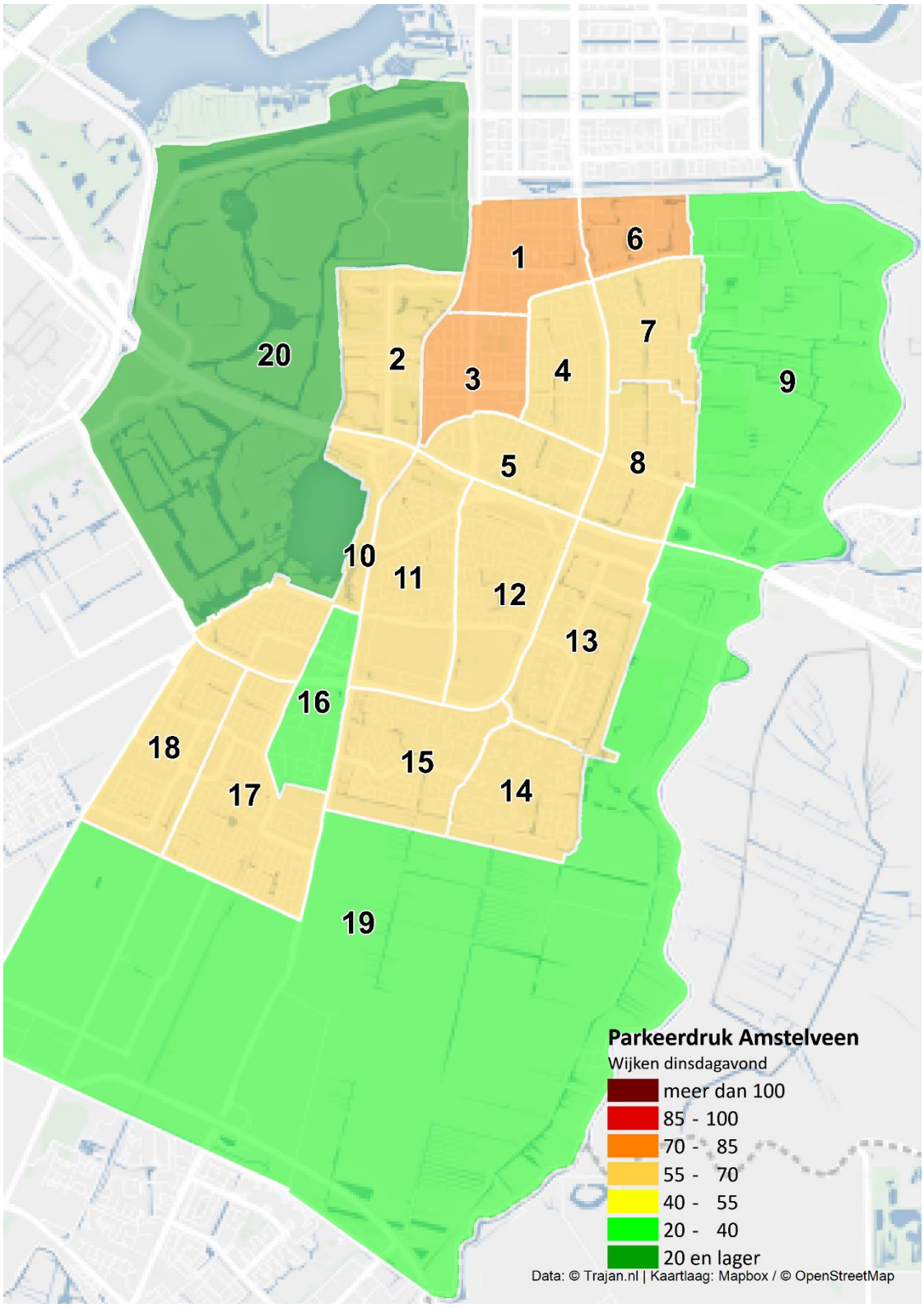

3.1.3 Parkeerdruk dinsdagnacht 5 november

In onderstaande tabel 3.9 is de bezetting en parkeerdruk op de dinsdagnacht weergegeven. Daarnaast is het onderscheid goud/fout, en soort voertuig inzichtelijk. Figuur 3.10 geeft een grafische weergave van de parkeerdruk per wijk.

Tabel 3.9 bezetting en parkeerdruk per wijk op dinsdagnacht

	goed geparkeerd					fout geparkeerd					
Wijk	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Openbare parkeerdruk (%)**
1 Randwijck	1.941	1		25	2.303	23		1	1	44	86,1
2 Patrimonium	1.000			1	1.027	3			0	61	70,1
3 Elsrijk-West	1.786			13	1.900	6			1	105	83,6
4 Elsrijk-Oost	1.570			26	1.727	27			3	164	69,3
5 Stadshart	934	1		10	1.037	2			2	9	61,3
6 Uilenstede/Kronenburg	432	5		6	443	1			0	1	56,2
7 Kostverloren	1.580	1		10	1.591	29			0	36	64,9
8 Bankras	1.756	2		13	1.771	12			0	18	62,8
9 Buitengebied-Noord	309			8	317				0	1	15,0
10 Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	1.340			17	1.522	12			0	31	63,4
11 Keizer Karelpark-West	1.962	2		25	2.017	21			1	141	59,0
12 Keizer Karelpark-Oost	1.770	3		22	1.875	6			1	13	68,9
13 Groenelaan	2.304	2		23	2.331	60			7	72	68,6
14 Waardhuizen	2.272	2		8	2.282	103	1		0	106	73,1
15 Middenhoven	2.556	6		12	2.574	59			0	62	72,0
16 Bovenkerk/Legmeer	336	5	6	20	367	1	1		1	3	10,1
17 Westwijk-Oost	3.130	2	1	7	3.140	26			1	70	69,2
18 Westwijk-West	2.523	3		8	2.534	19			2	26	70,7
19 Buitengebied-Zuid	54			0	54				1	2	39,5
20 Amsterdamse Bos	75			2	77	3			0	3	11,1
totaal	**29.630**	**35**	**7**	**256**	**30.889**	**413**	**2**	**1**	**21**	**968**	**65,2**

Figuur 3.10 Parkeerdruk wijken Amstelveen dinsdagnacht

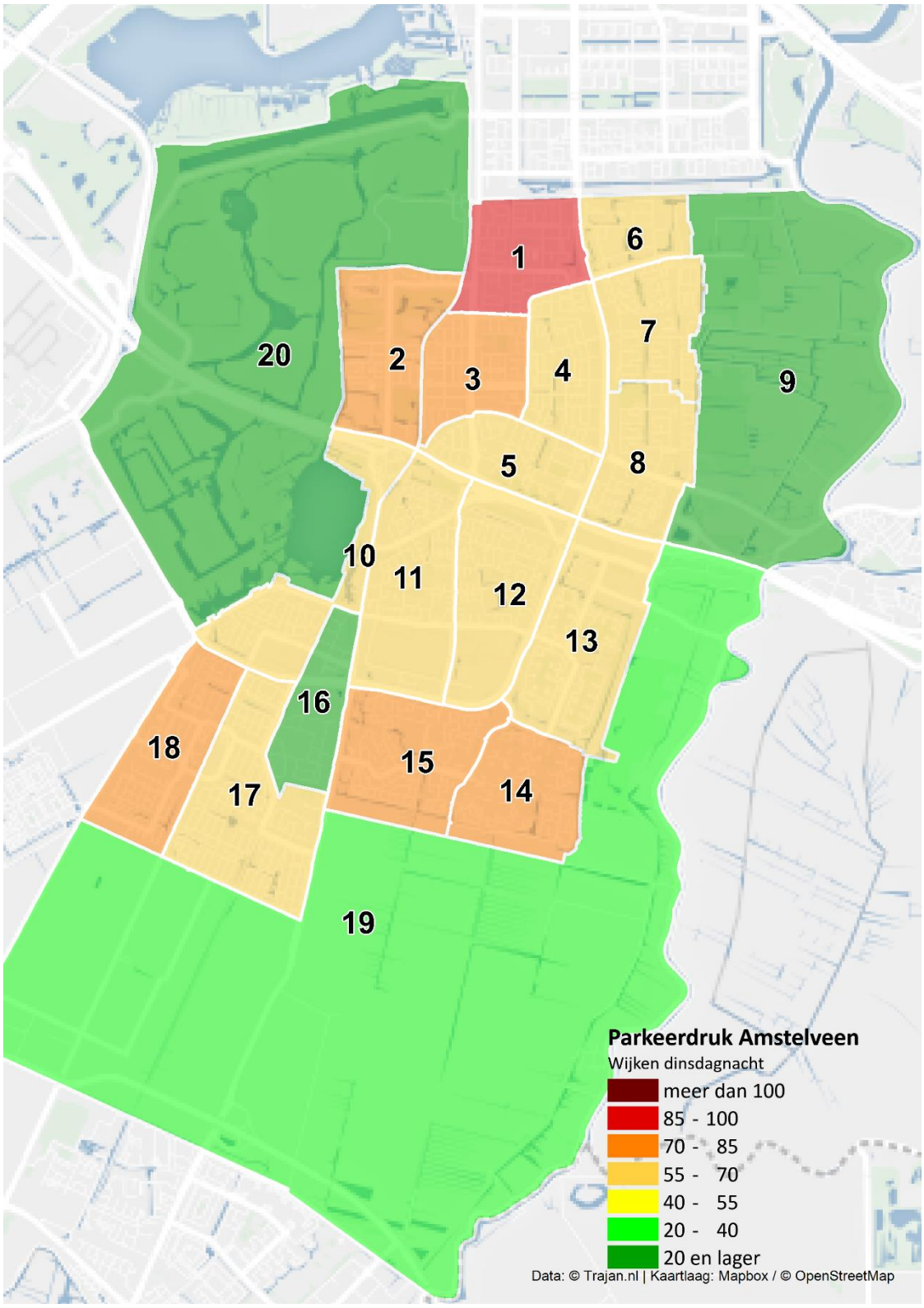

3.1.4 Parkeerdruk zaterdagmiddag 8 november

In onderstaande tabel 3.11 is de bezetting en parkeerdruk op de zaterdagmiddag weergegeven. Daarnaast is het onderscheid goud/fout, en soort voertuig inzichtelijk. Figuur 3.12 geeft een grafische weergave van de parkeerdruk per wijk.

Tabel 3.11 bezetting en parkeerdruk per wijk op zaterdagmiddag

	goed geparkeerd					fout geparkeerd					
Wijk	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Openbare parkeerdruk (%)**
1 Randwijck	1.669	4		20	1.924	32	4		0	53	71,7
2 Patrimonium	825			7	849	26			0	109	62,6
3 Elsrijk-West	1.299			14	1.363	65			1	149	63,2
4 Elsrijk-Oost	1.413		1	16	1.557	40			2	132	61,5
5 Stadshart	864	6	2	8	956	7	1		1	11	56,1
6 Uilenstede/Kronenburg	491			5	496	19	1		3	26	64,3
7 Kostverloren	1.472		1	6	1.479	14			0	15	61,6
8 Bankras	1.382	3	1	12	1.398	16	1		0	19	50,5
9 Buitengebied-Noord	492	1		10	503	24			0	25	46,1
10 Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	1.250	1		17	1.382	18			1	30	57,0
11 Keizer Karelpark-West	1.972	2		22	2.038	96			4	181	61,9
12 Keizer Karelpark-Oost	1.678	2	1	10	1.749	10			0	21	61,8
13 Groenelaan	1.953	13		24	1.993	58	1		5	72	59,5
14 Waardhuizen	1.764			17	1.781	40			1	44	55,9
15 Middenhoven	2.158			12	2.170	36			0	37	60,3
16 Bovenkerk/Legmeer	646	10	2	15	673	28	3	3	4	42	34,9
17 Westwijk-Oost	2.669	12		11	2.692	11			3	40	59,7
18 Westwijk-West	1.916	20	3	11	1.950	20	2		3	30	53,5
19 Buitengebied-Zuid	62			0	62				0	0	32,2
20 Amsterdamse Bos	404			1	405				0	2	59,9
totaal	**26.379**	**74**	**11**	**238**	**27.420**	**560**	**13**	**3**	**28**	**1038**	**58,4**

Figuur 3.12 Parkeerdruk wijken Amstelveen zaterdagmiddag

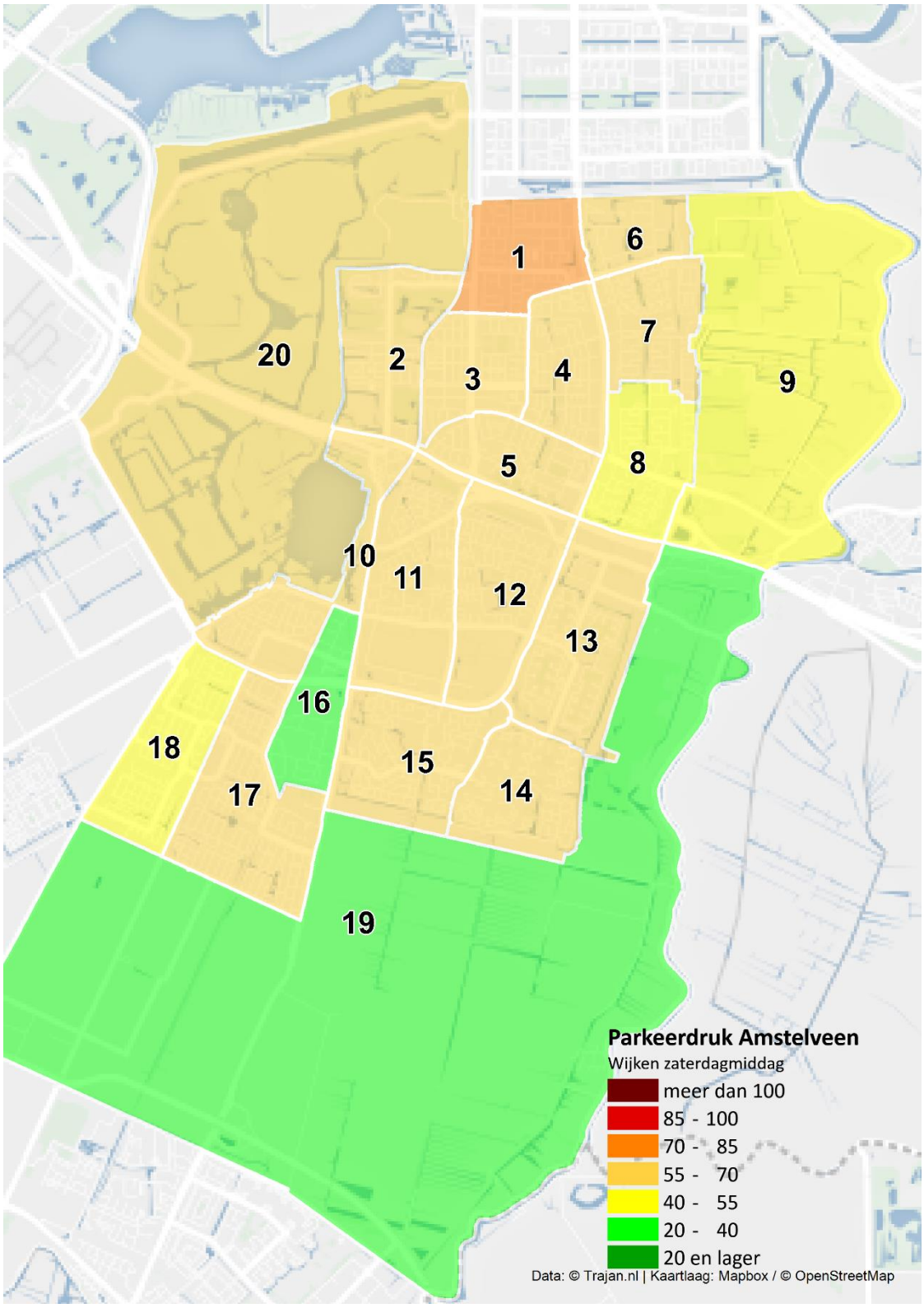

3.1.5 Parkeerdruk zaterdagavond 8 november

In onderstaande tabel 3.13 is de bezetting en parkeerdruk op de zaterdagavond weergegeven. Daarnaast is het onderscheid goud/fout, en soort voertuig inzichtelijk. Figuur 3.14 geeft een grafische weergave van de parkeerdruk per wijk.

Tabel 3.13 bezetting en parkeerdruk per wijk op zaterdagavond

	goed geparkeerd					fout geparkeerd					
Wijk	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Personenvoertuig**	**Vrachtwagen middel**	**Vrachtwagen zwaar**	**Overig**	**Totaal**	**Openbare parkeerdruk (%)**
1 Randwijck	1.753			16	2.044	27			0	36	76,5
2 Patrimonium	995	1		9	1.024	8			0	79	70,4
3 Elsrijk-West	1.545	2		11	1.638	110			0	185	76,8
4 Elsrijk-Oost	1.501		1	15	1.653	27			4	148	66,0
5 Stadshart	928	2	1	6	1.017	8			1	12	60,2
6 Uilenstede/Kronenburg	446	2		5	456	10			0	10	58,1
7 Kostverloren	1.588	2		7	1.597	34			2	48	66,1
8 Bankras	1.552	4		7	1.563	21			0	26	56,2
9 Buitengebied-Noord	338	1		8	347	5			0	5	18,1
10 Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp	1.428			15	1.567	11			0	22	64,6
11 Keizer Karelpark-West	2.052	1		20	2.102	40			1	115	61,9
12 Keizer Karelpark-Oost	1.735	7	2	13	1.834	3			1	7	64,4
13 Groenelaan	2.034	23		27	2.084	57	2		7	73	62,1
14 Waardhuizen	2.060			9	2.069	39			0	39	64,6
15 Middenhoven	2.403			14	2.417	55			1	56	67,5
16 Bovenkerk/Legmeer	362	23	4	25	414	10	2		1	13	13,4
17 Westwijk-Oost	2.847	21		11	2.879	8			4	43	63,0
18 Westwijk-West	2.399	24		4	2.427	8			1	17	67,7
19 Buitengebied-Zuid	59			1	60	1			2	3	40,7
20 Amsterdamse Bos	101			0	101				0	1	14,4
totaal	**28.126**	**113**	**8**	**223**	**29.293**	**482**	**4**		**25**	**938**	**61,8**

Figuur 3.14 Parkeerdruk wijken Amstelveen zaterdagavond

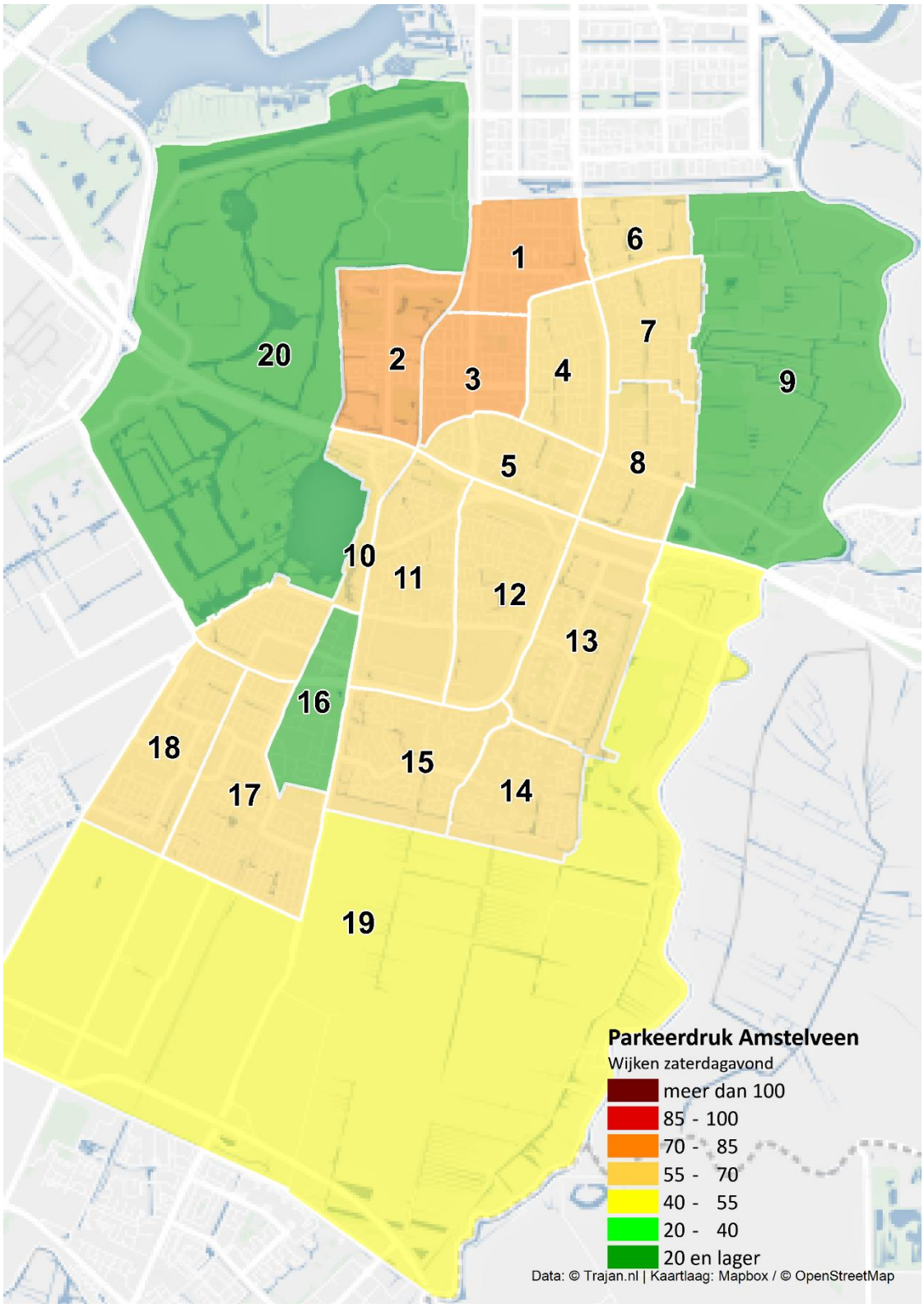

3.1.6 Acceptabele en onacceptabele parkeersituaties

In de Amstelveense parkeernota 2005 – 2010 (p. 9) is een operationalisering gegeven van de parkeersituaties in de Gemeente Amstelveen. Hierbij is sprake van een viertal situaties die van toepassing zijn op de parkeerdruk. Hiervan is één situatie acceptabel en de overige drie onacceptabel. De vier situaties zijn in kleurcodes weergegeven in figuur 3.15. Het gaat om de volgende situaties:

1. Acceptabele parkeersituatie: hiervan is sprake als de parkeerdruk overdag lager is dan 85 procent en ’s nachts lager dan 90 procent. Deze wegvakken zijn in figuur xx in groen weergegeven.
2. Een onacceptabele parkeersituatie wanneer de parkeerdruk overdag lager is dan 85 procent en ’s nachts hoger dan 90 procent. Aanpassing of invoeren van parkeerregulering heeft in deze gebieden nauwelijks effect omdat de situatie met name veroorzaakt wordt door de eigen bewoners. Deze wegvakken zijn in oranje weergegeven.
3. Een onacceptabele parkeersituatie wanneer de parkeerdruk overdag hoger is dan 85 procent en ’s nachts lager dan 90 procent. Invoering of aanpassing van parkeerregulering is dan gewenst. Deze wegvakken zijn in geel weergegeven.
4. Een onacceptabele parkeersituatie als de parkeerdruk overdag hoger is dan 85 procent en ’s nachts hoger dan 90 procent. Invoering of aanpassing van parkeerregulering kan een (gedeeltelijke) oplossing bieden, maar andere oplossingen zijn ook gewenst. Deze wegvakken zijn in rood weergegeven.

In onderstaande figuur 3.15 zijn de bovenstaande situaties grafisch weergegeven.

Figuur 3.15 Grafische weergave parkeersituaties Amstelveen

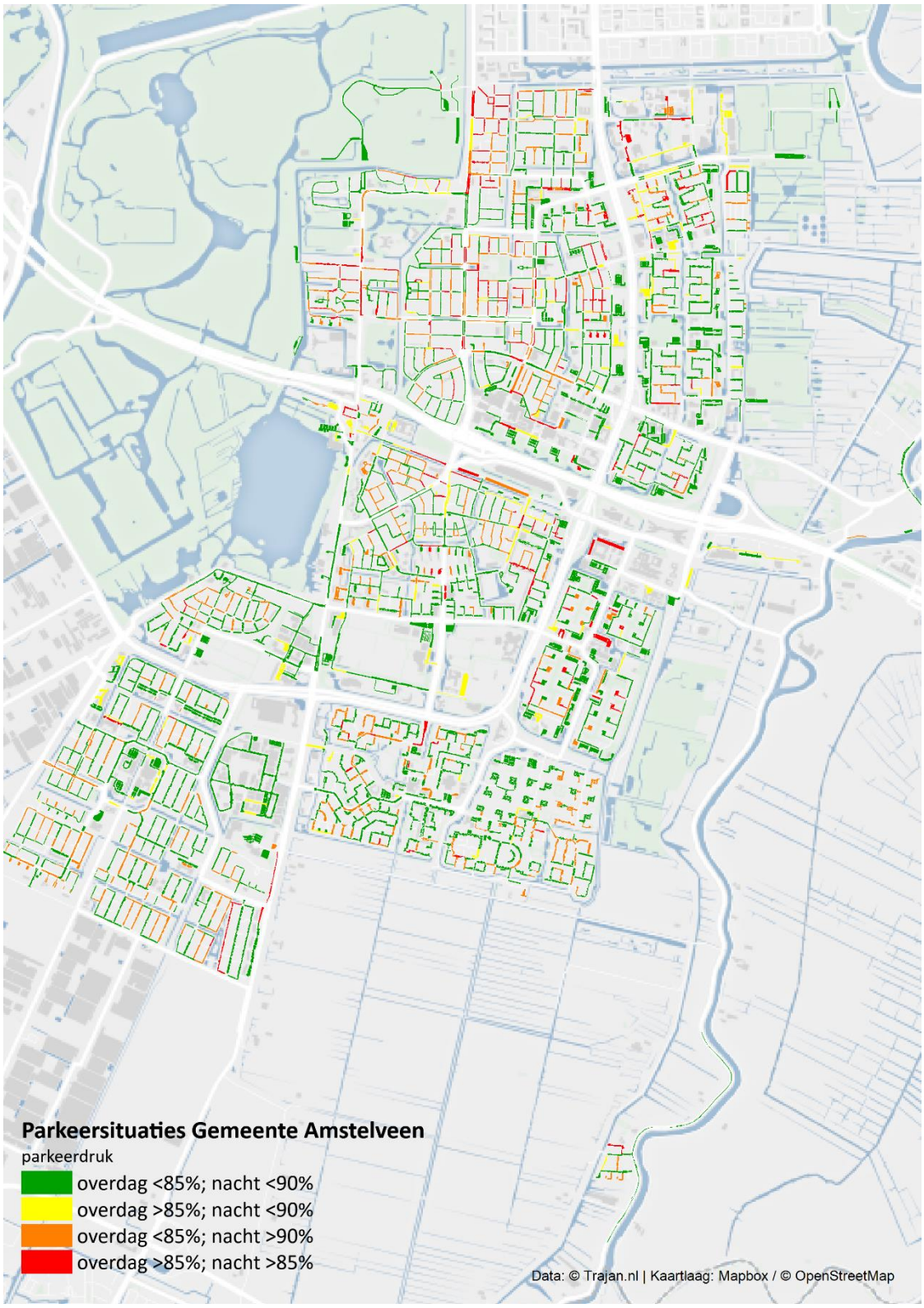

3.2 Parkeerdruk per wegvak

Onderstaande kaarten geven de parkeerdruk weer in klassen. Deze lopen op tot meer dan 100 procent.

Figuur 3.16 Dinsdagmiddag

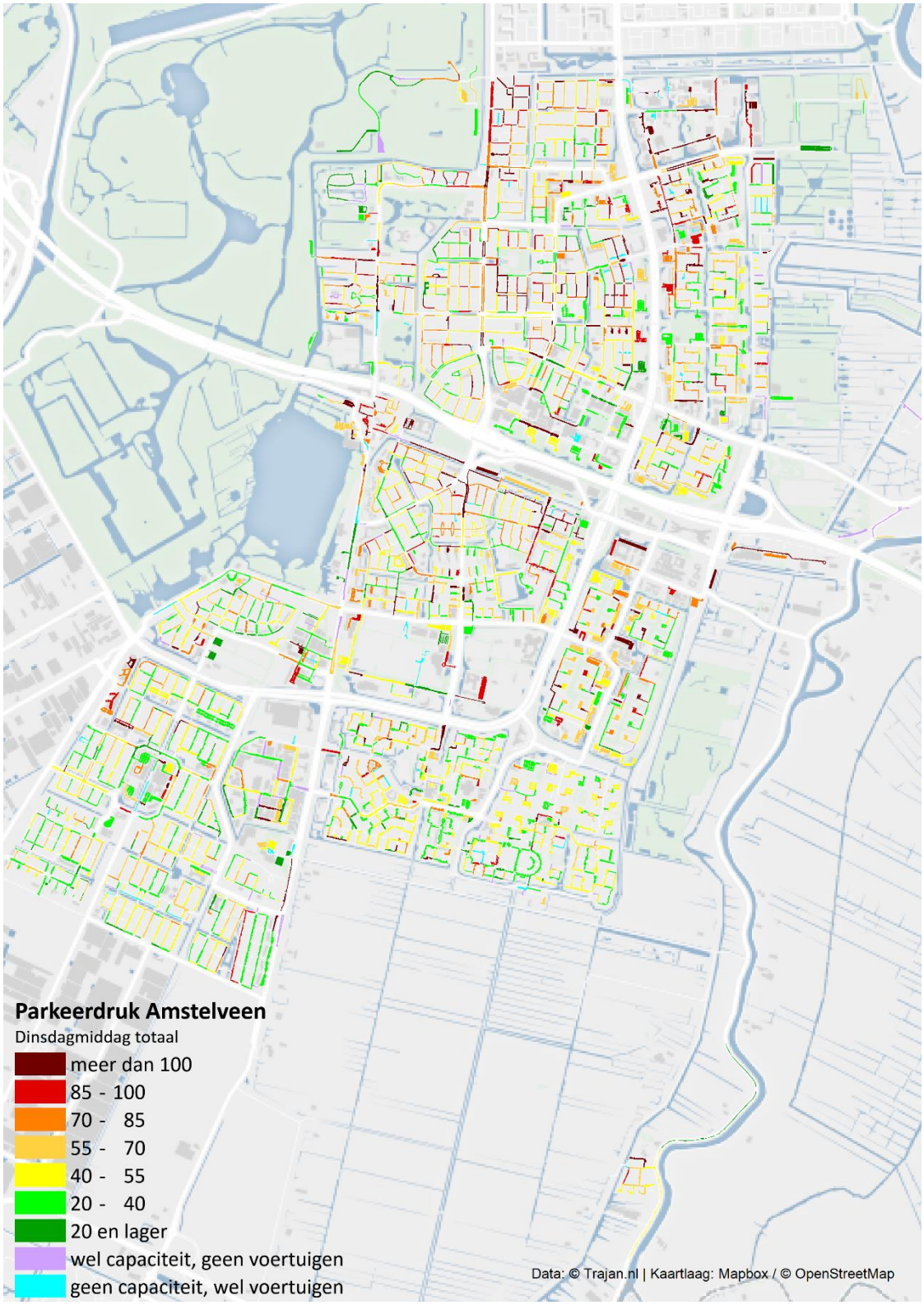

Figuur 3.17 Dinsdagavond

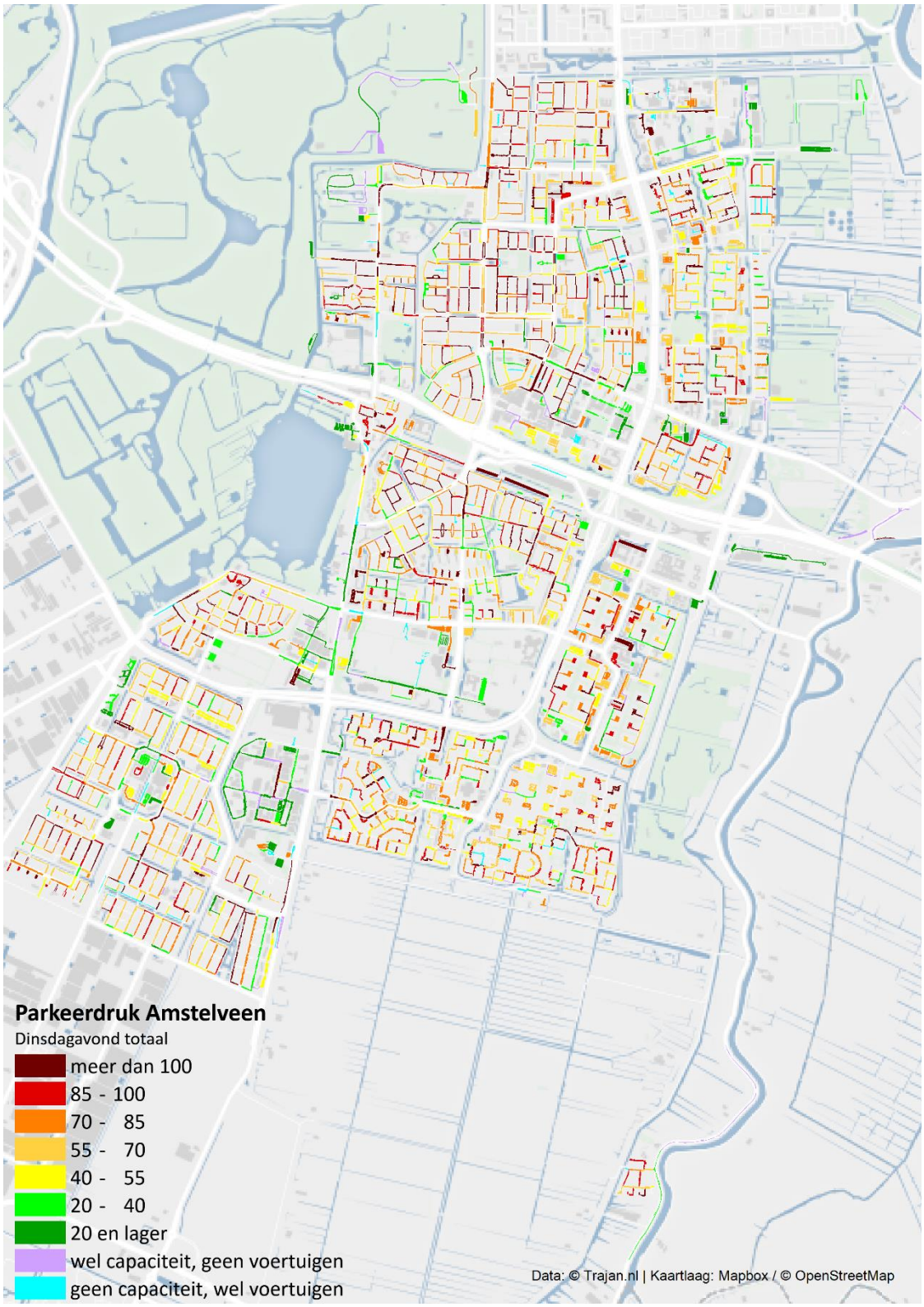

Figuur 3.18 Dinsdagnacht

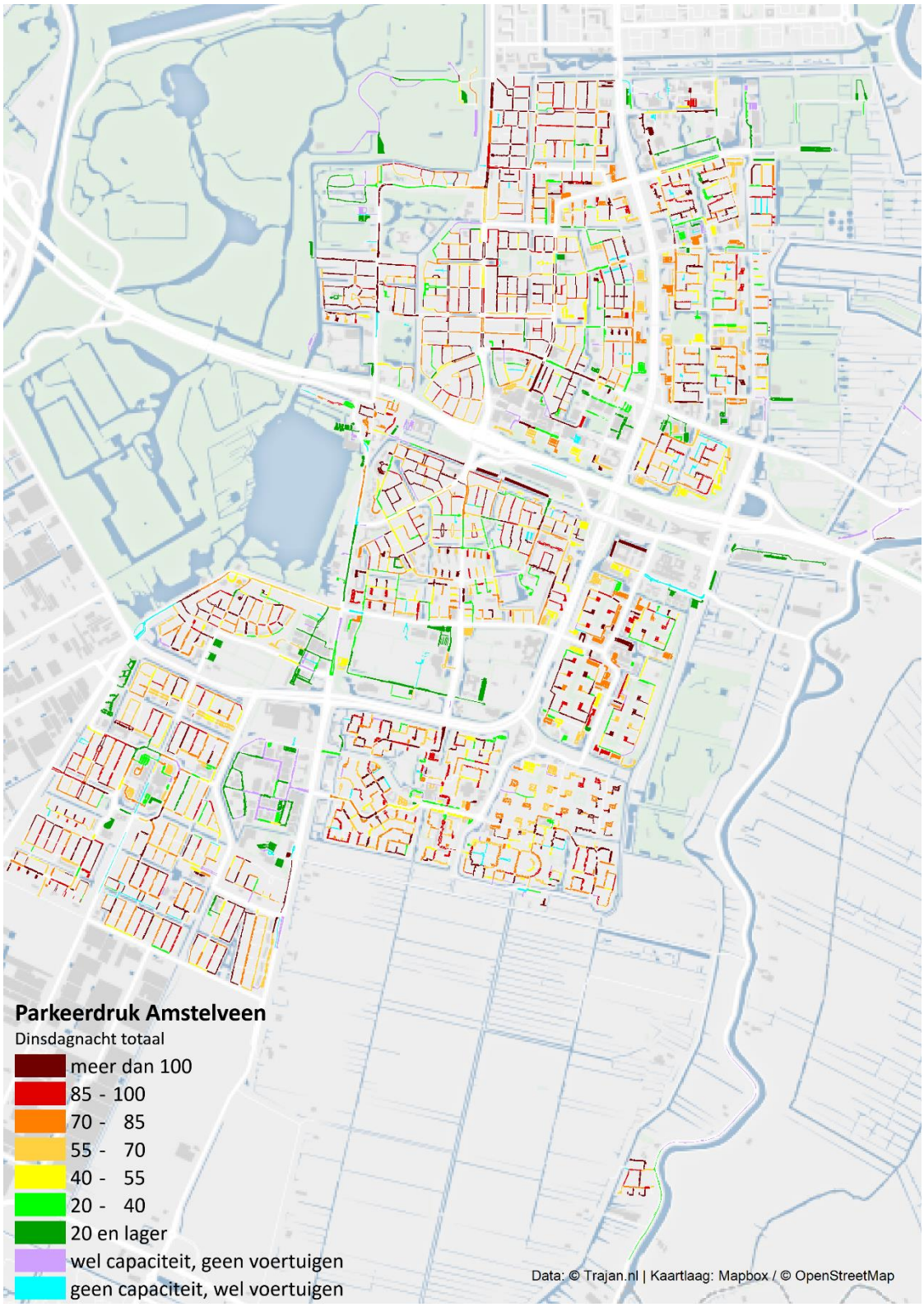

Figuur 3.19 Zaterdagmiddag

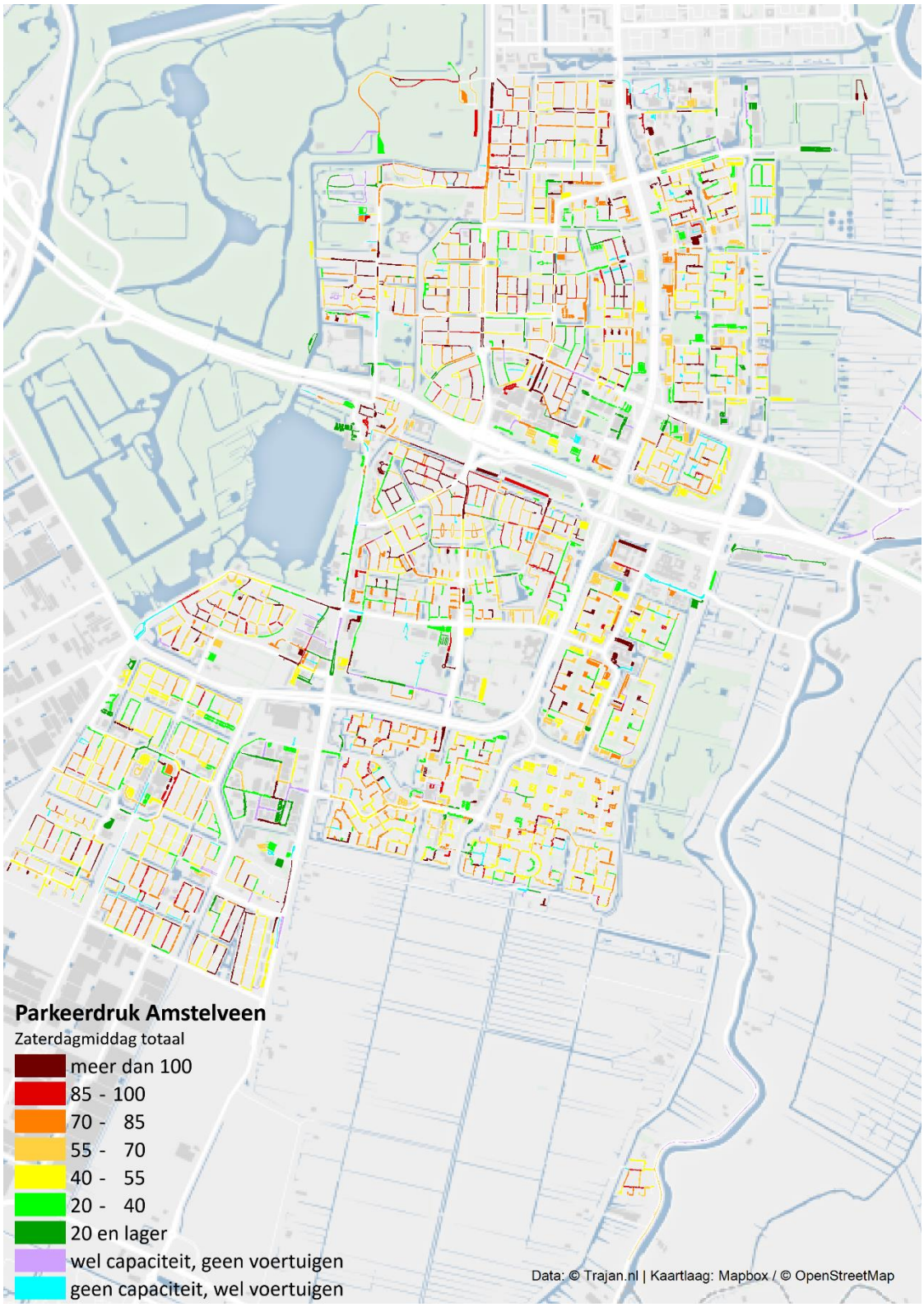

Figuur 3.20 Zaterdagavond

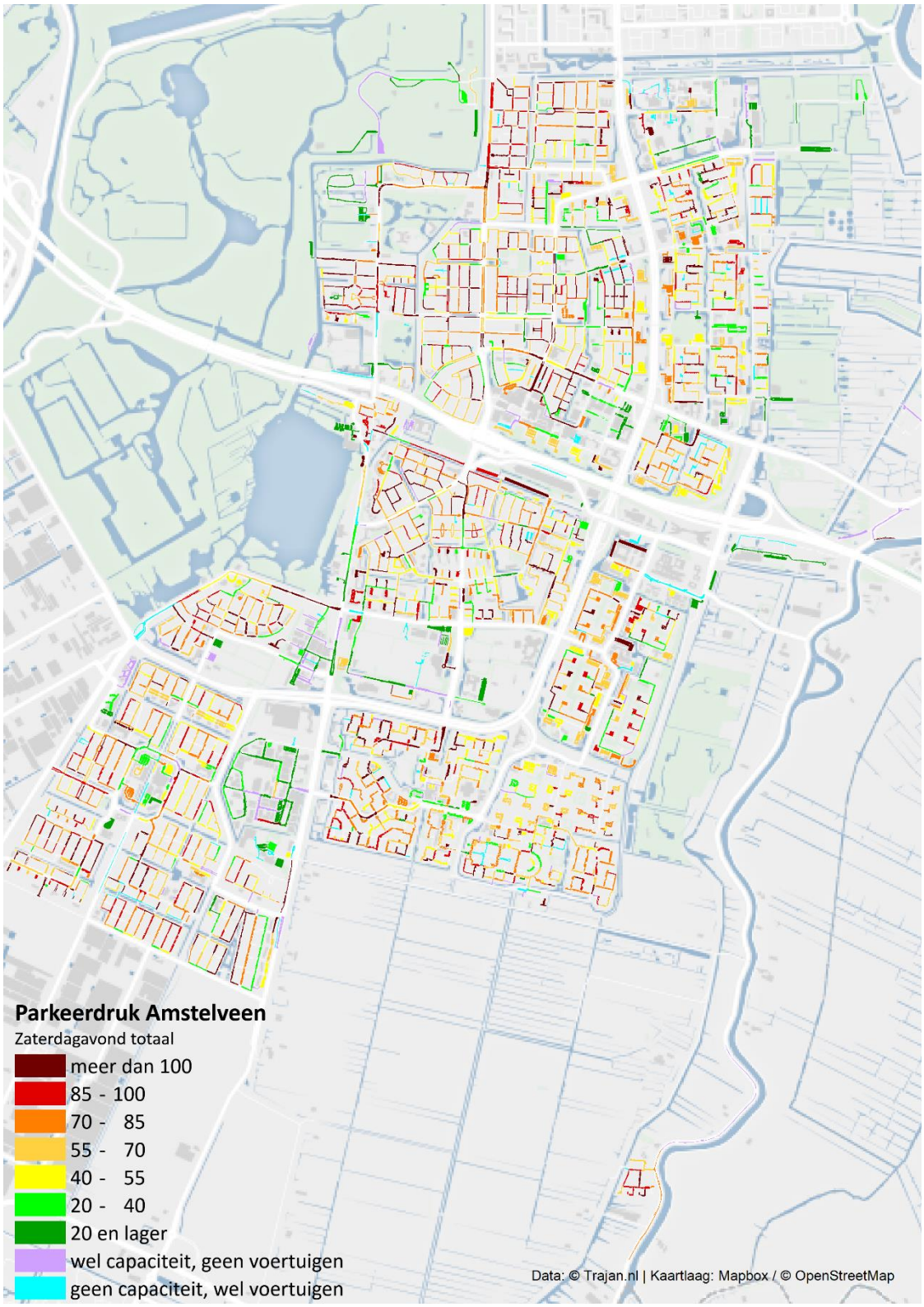

3.3 Parkeerdruk per wegvak per wijk

In deze paragraaf wordt per wijk de parkeerdruk grafisch weergegeven. De volgende wijken komen aan bod:

1. Randwijck
2. Patrimonium
3. Elsrijk-West
4. Elsrijk-Oost
5. Stadshart
6. Uilenstede/Kronenburg
7. Kostverloren
8. Bankras
9. Buitengebied-Noord
10. Oude Dorpe/Bovenkerk-dorp
11. Keizer Karelpark-West
12. Keizer Karelpark-Oost
13. Groenelaan
14. Waardhuizen
15. Middenhoven
16. Bovenkerk/Legmeer
17. Westwijk-Oost
18. Westwijk-West
19. Buitengebied-Zuid
20. Amsterdamse Bos

3.3.1 Wijk 1 Randwijck

Figuur 3.21 Dinsdagmiddag

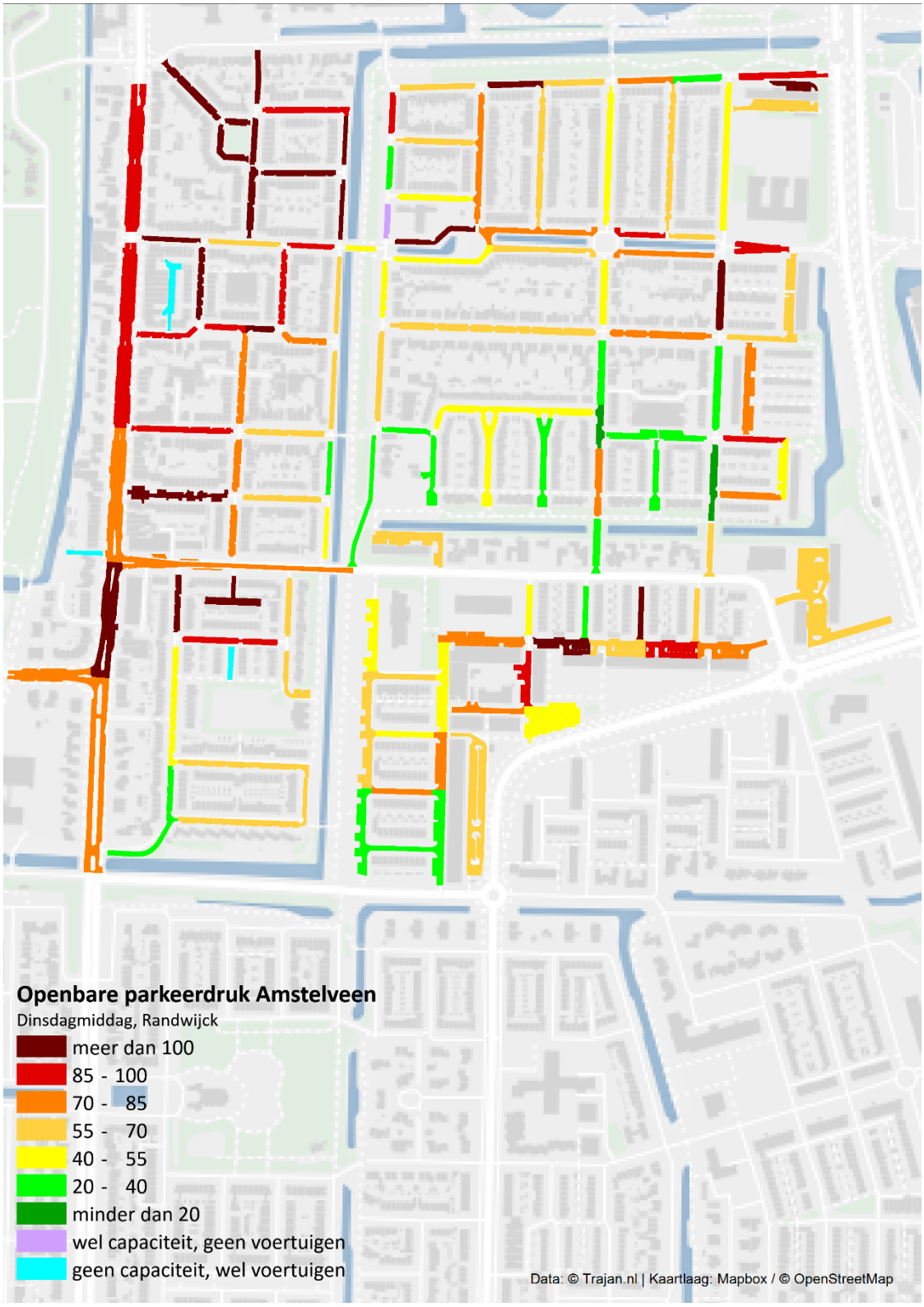

Figuur 3.22 Dinsdagavond

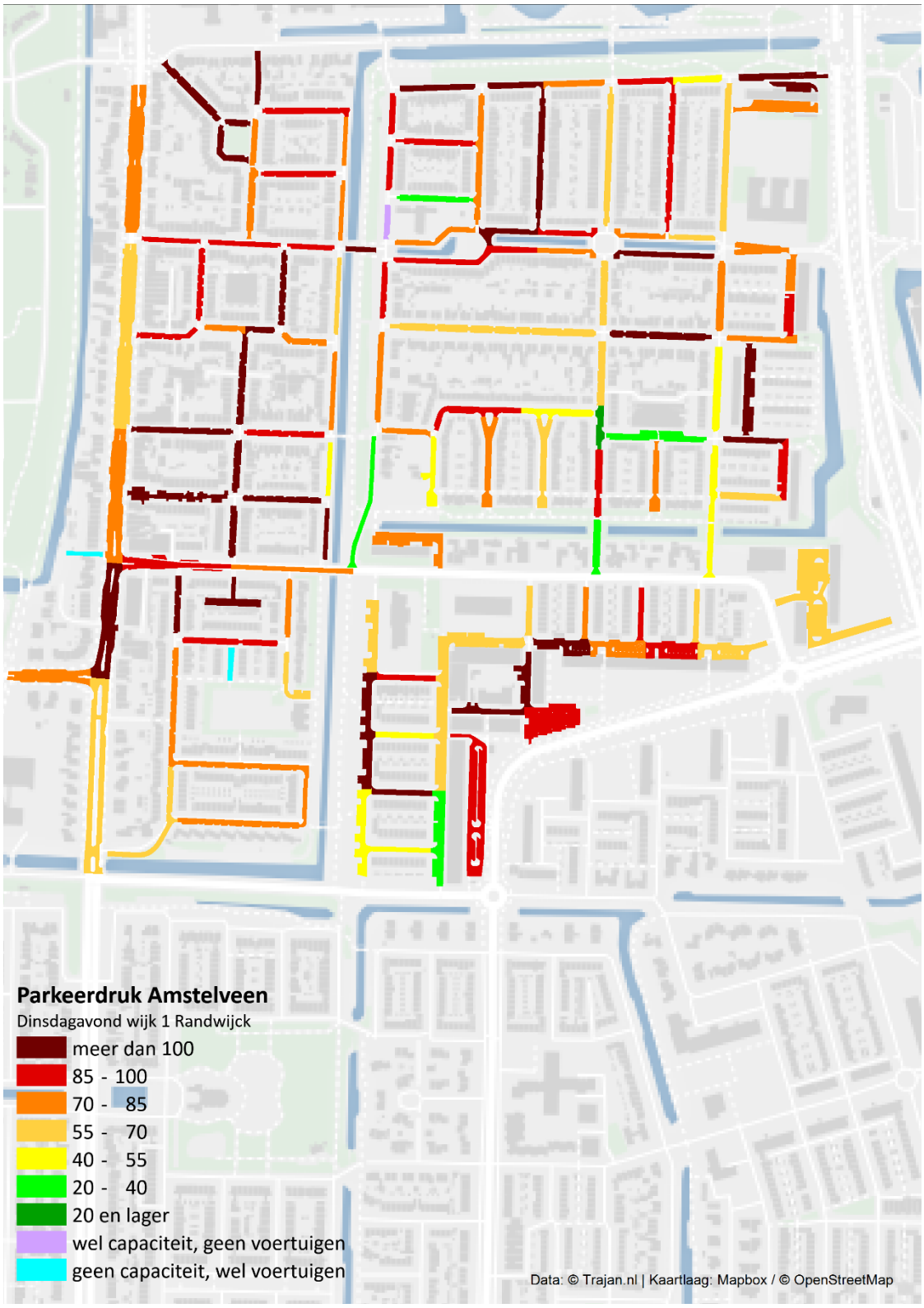

Figuur 3.23 Dinsdagnacht

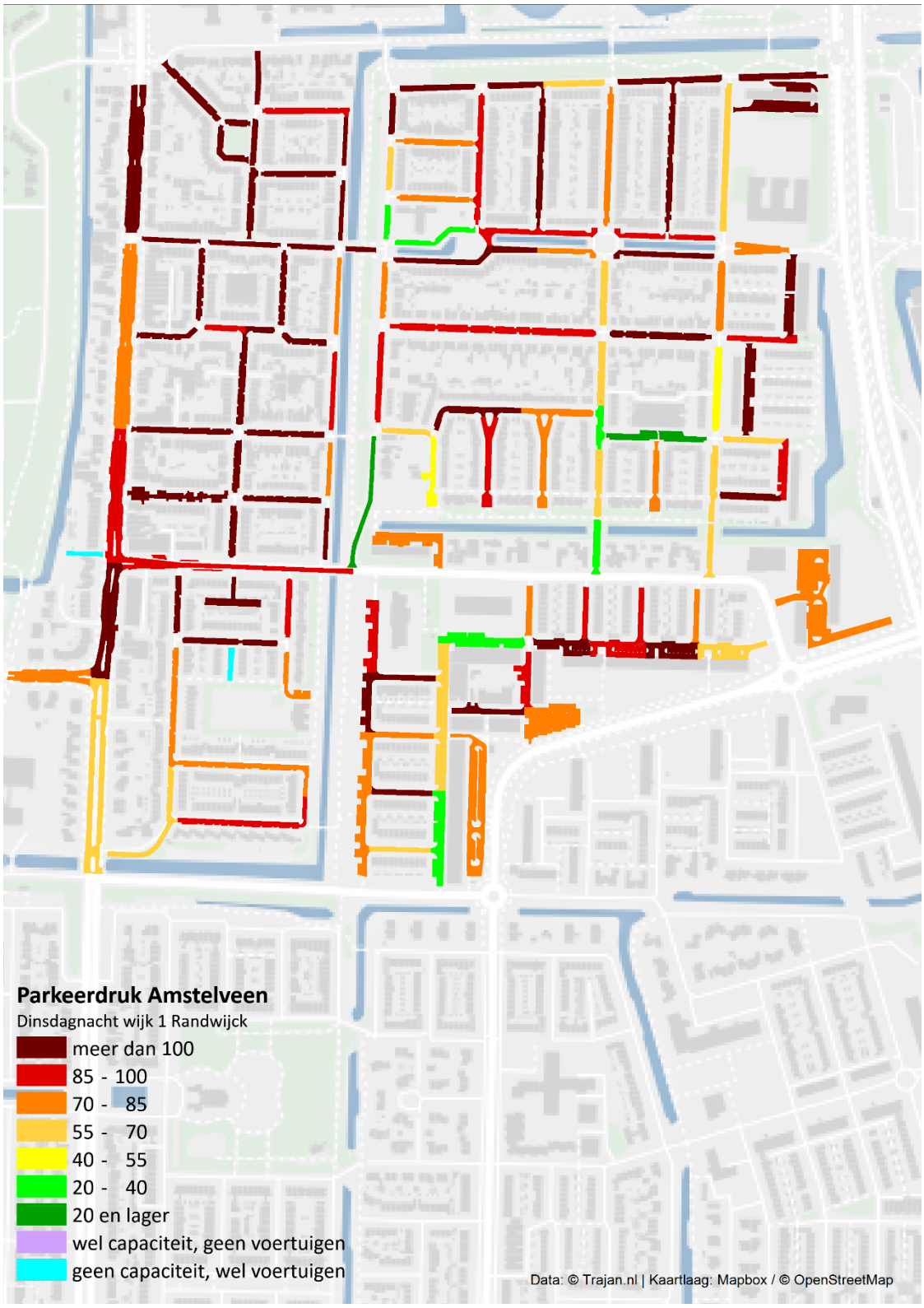

Figuur 3.24 Zaterdagmiddag

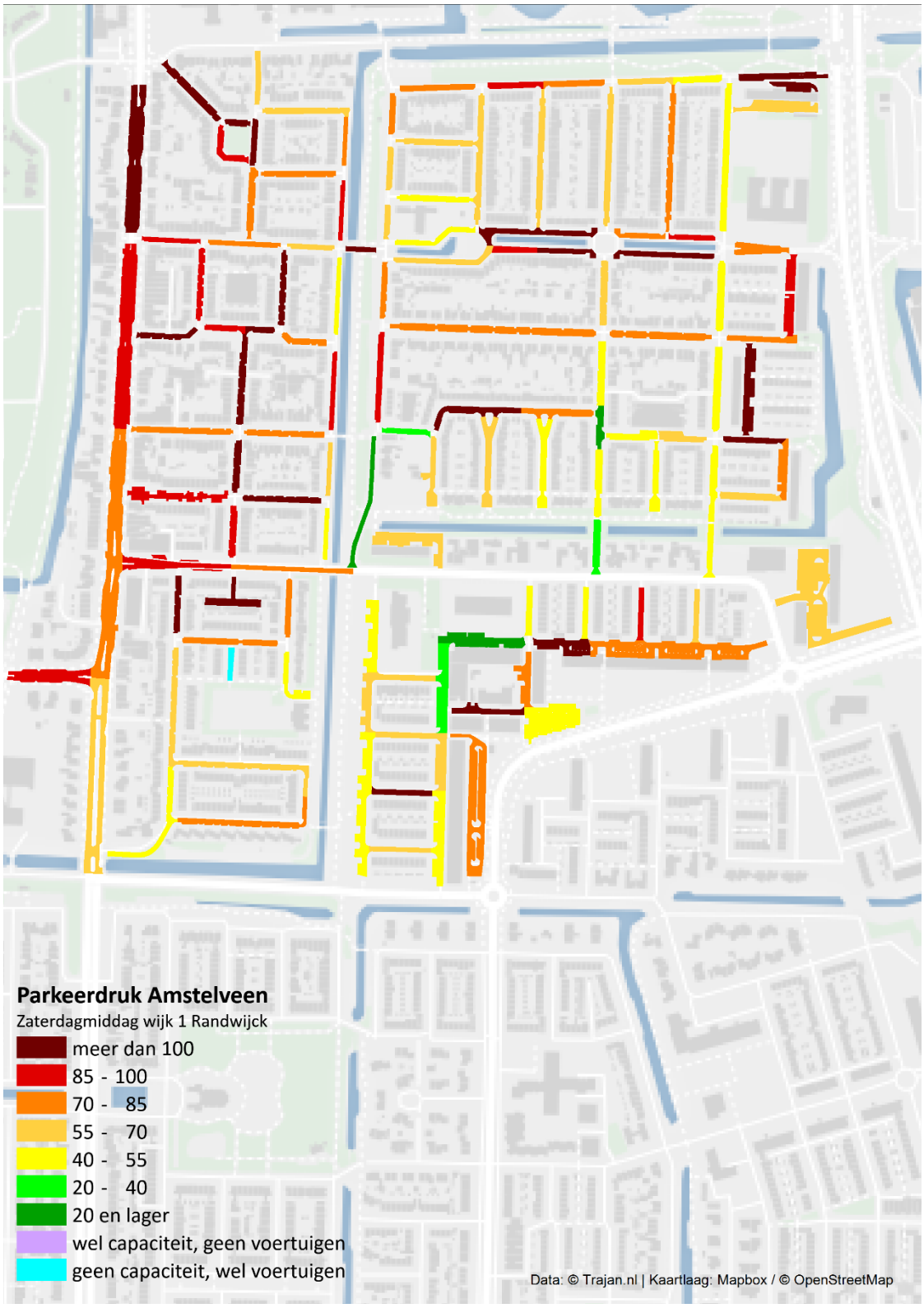

Figuur 3.25 Zaterdagavond

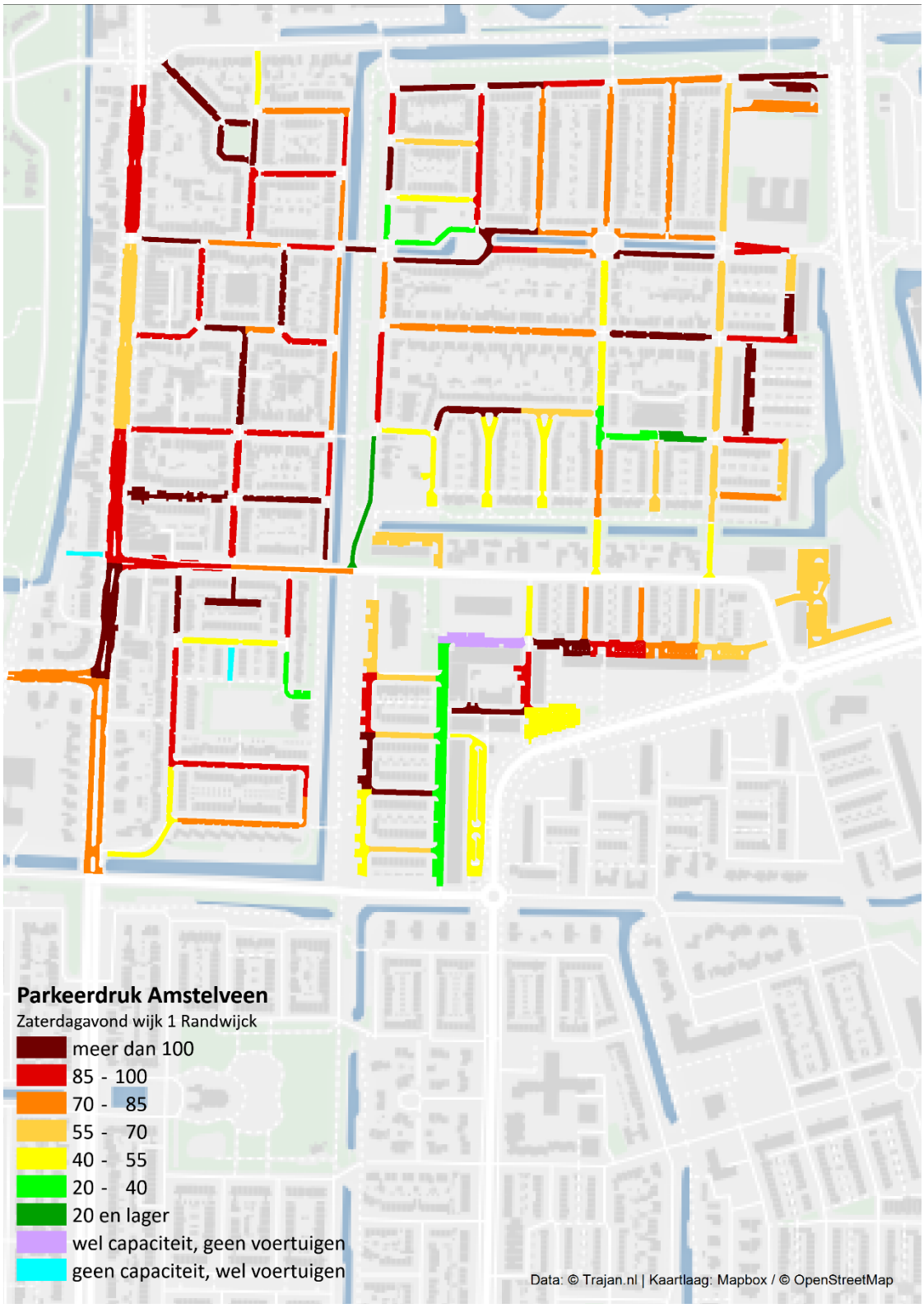

3.3.2 Wijk 2 Patrimonium

Figuur 3.26 Dinsdagmiddag

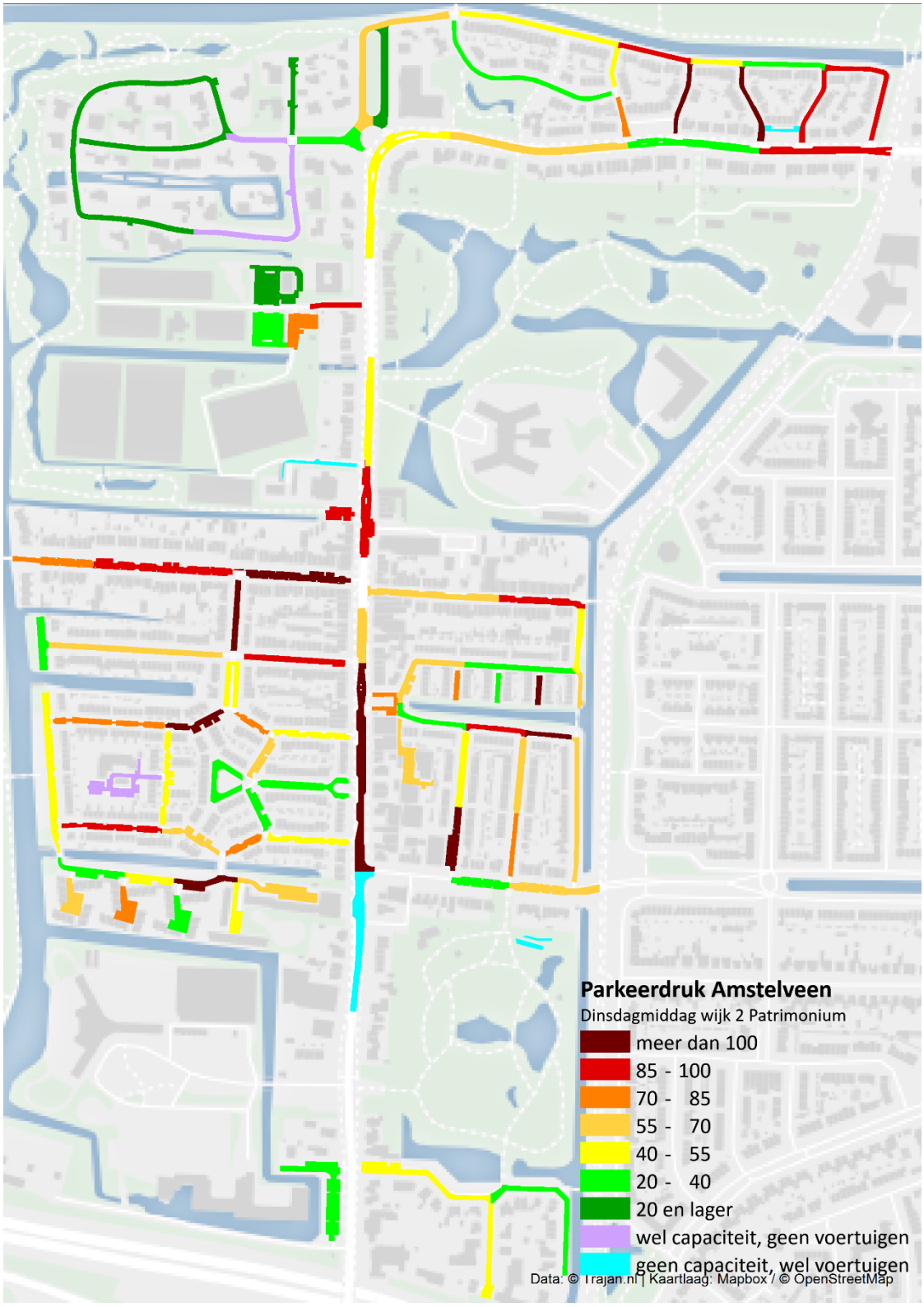

Figuur 3.27 Dinsdagavond

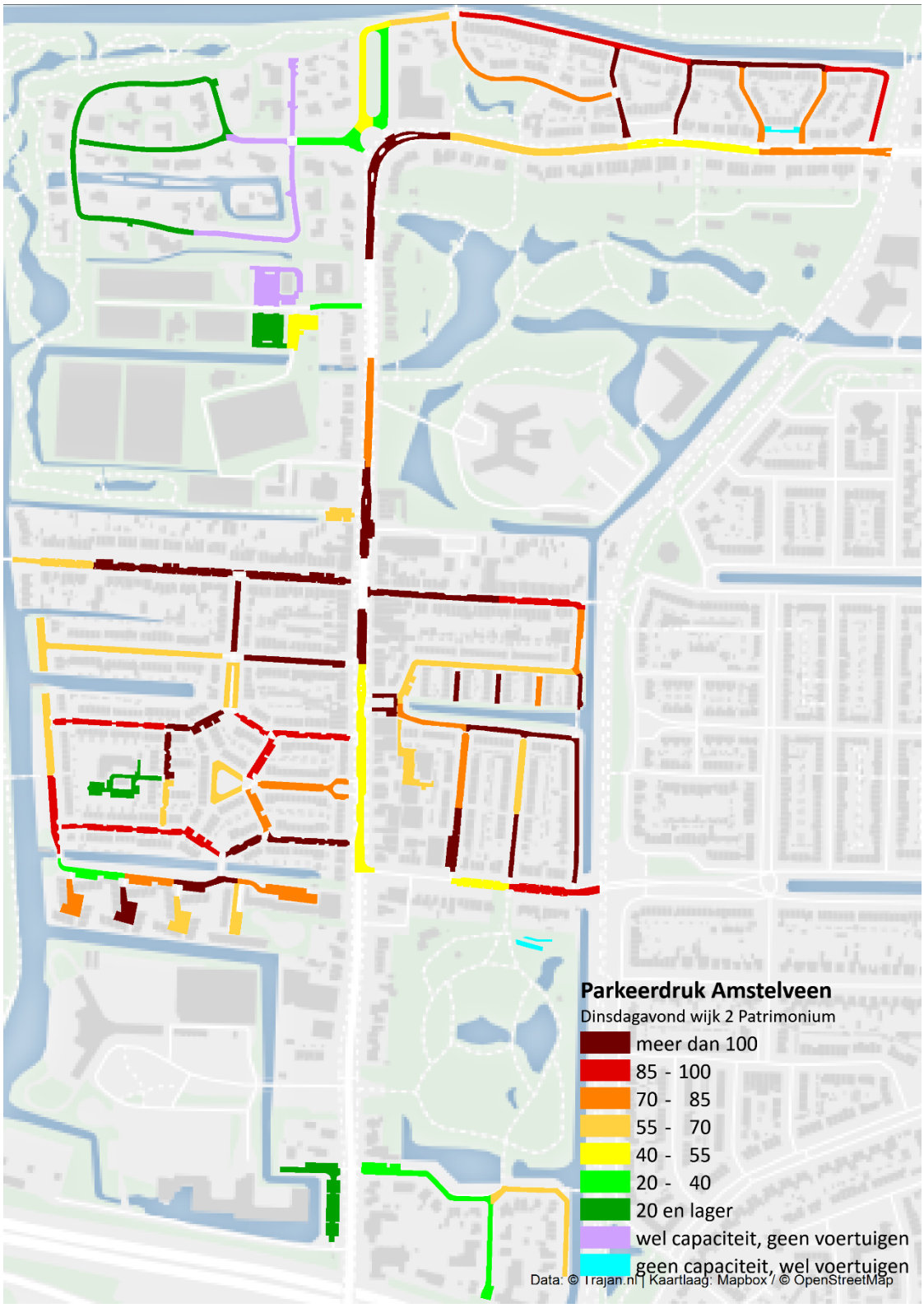

Figuur 3.28 Dinsdagnacht

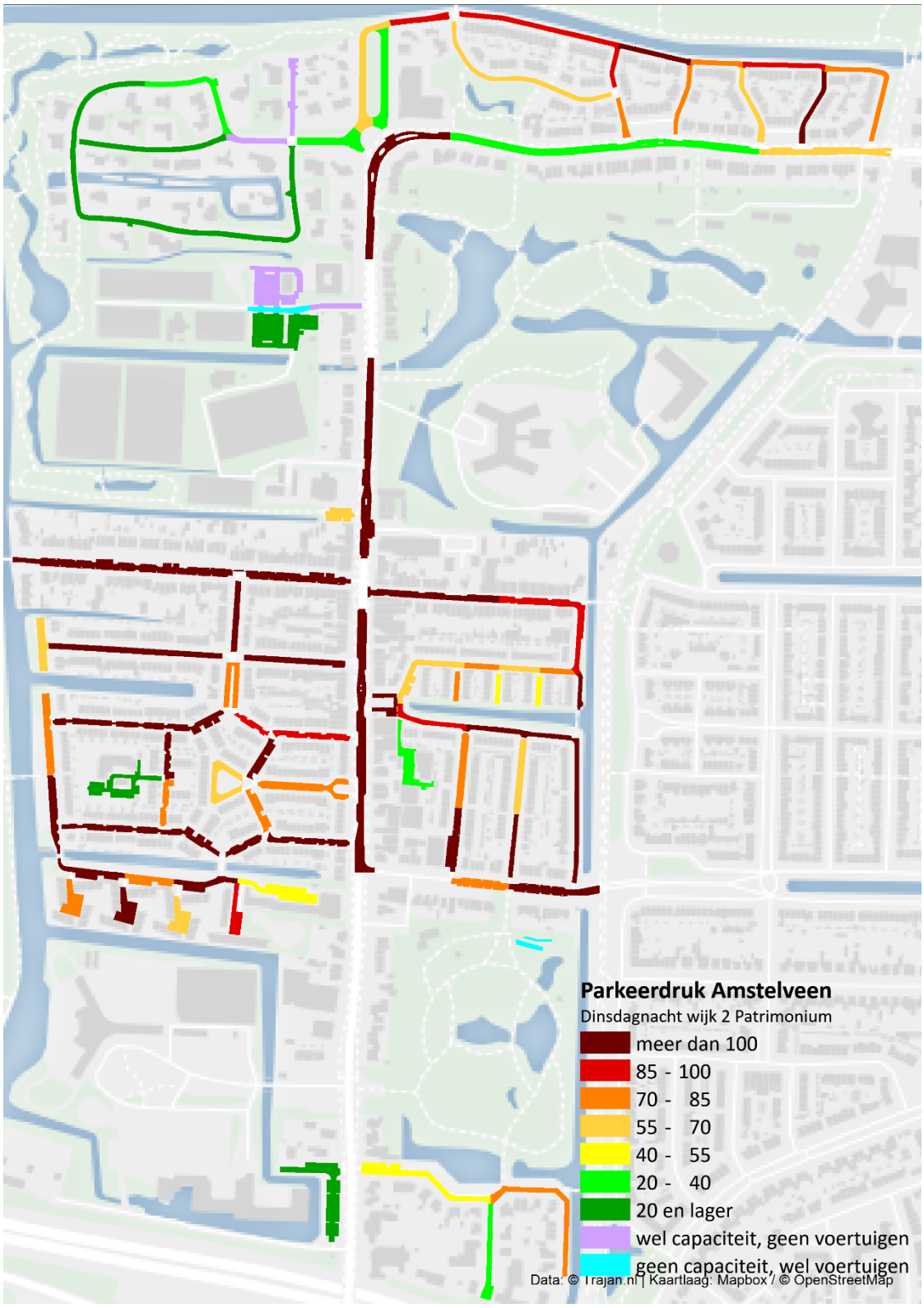

Figuur 3.29 Zaterdagmiddag

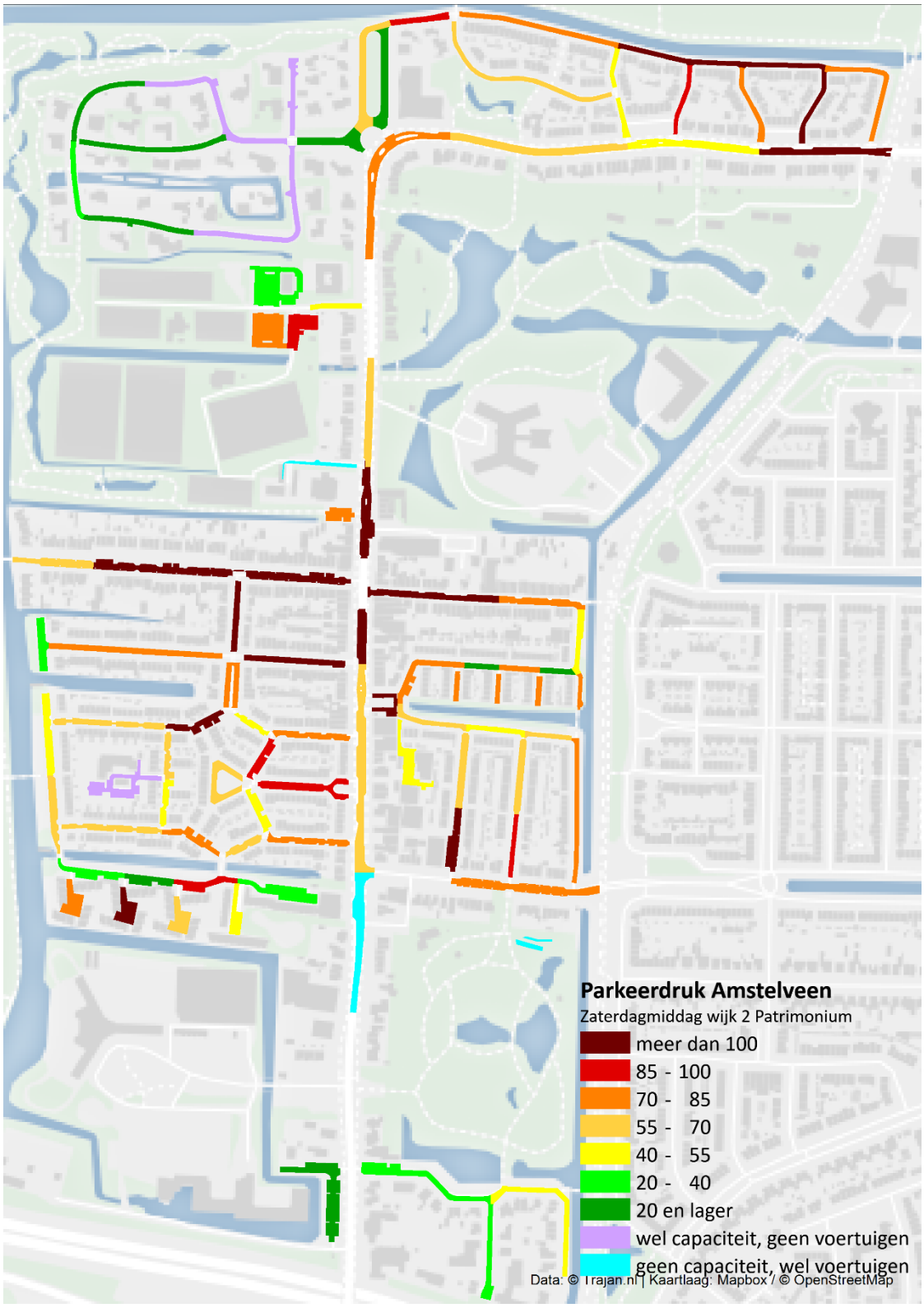

Figuur 3.30 Zaterdagavond

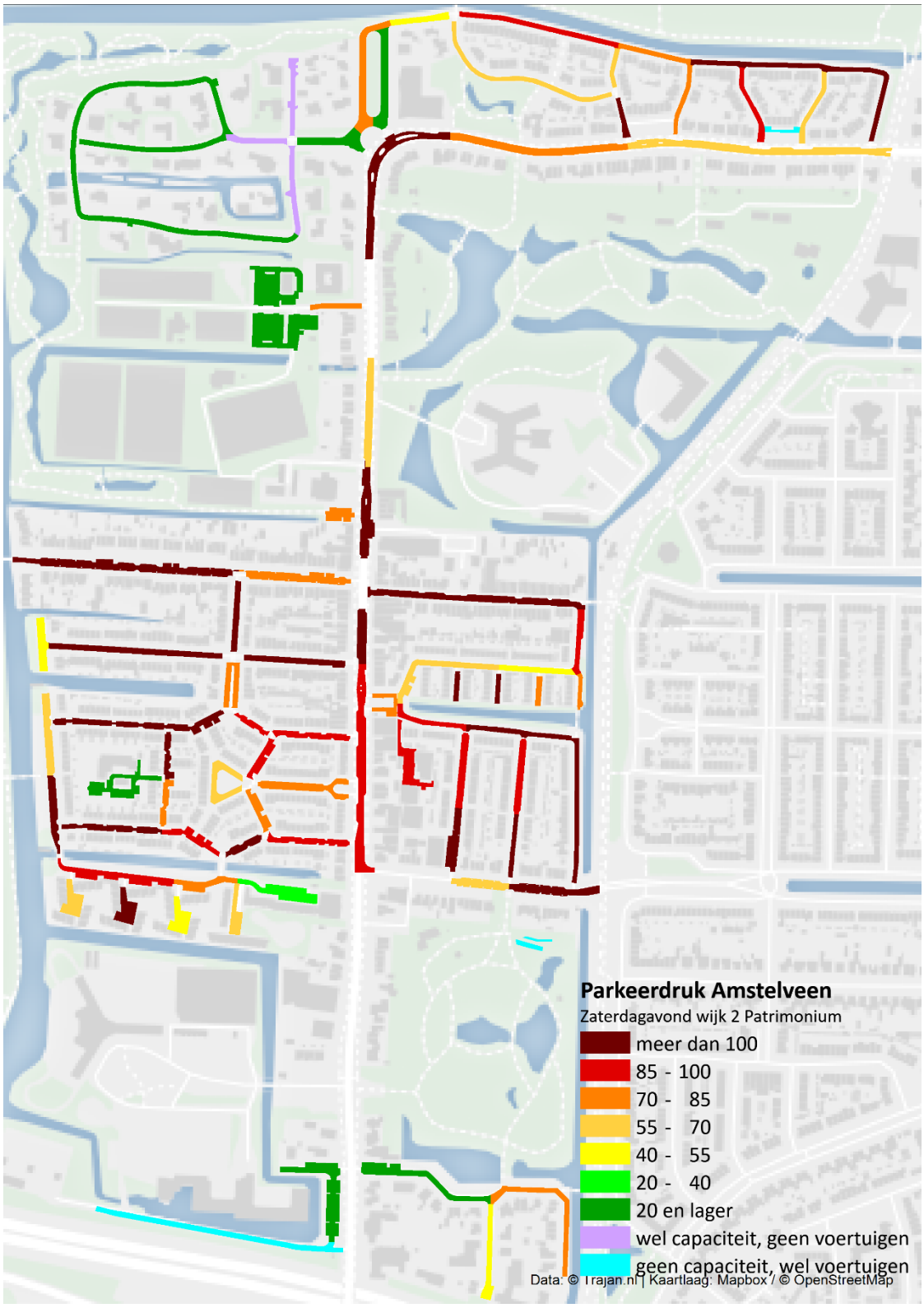

3.3.3 Wijk 3 Elsrijk-West

Figuur 3.31 Dinsdagmiddag

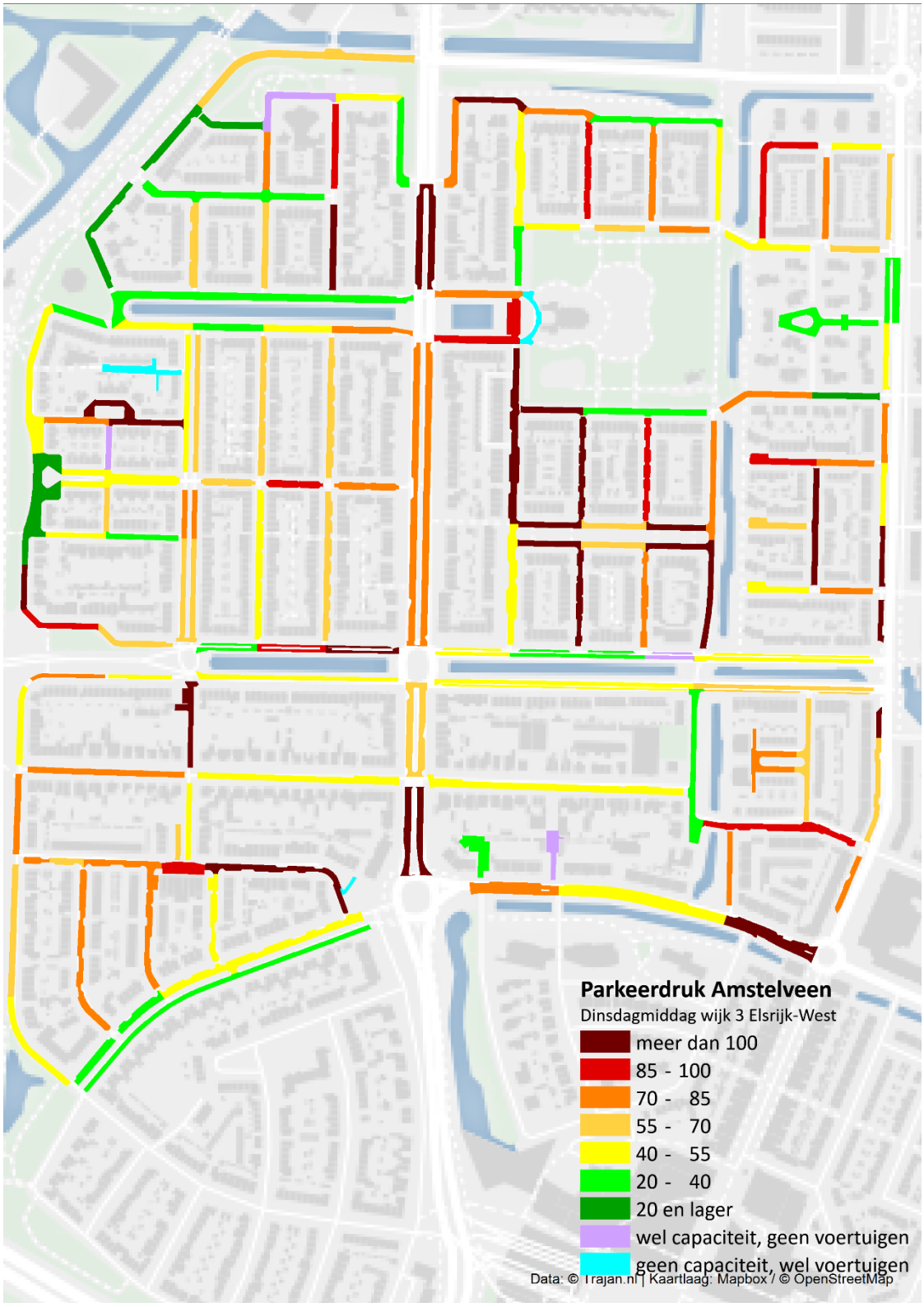

Figuur 3.32 Dinsdagavond

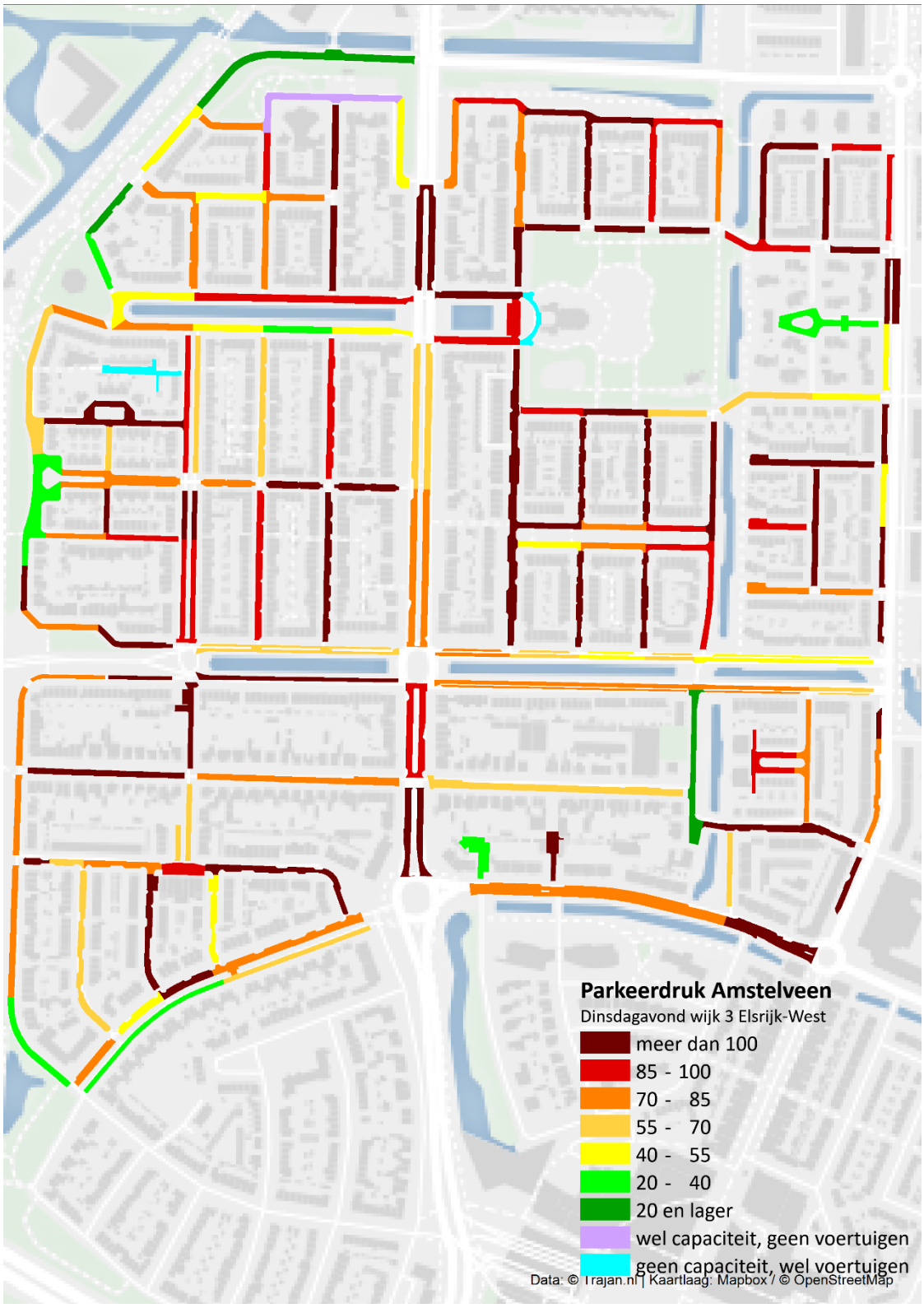

Figuur 3.33 Dinsdagnacht

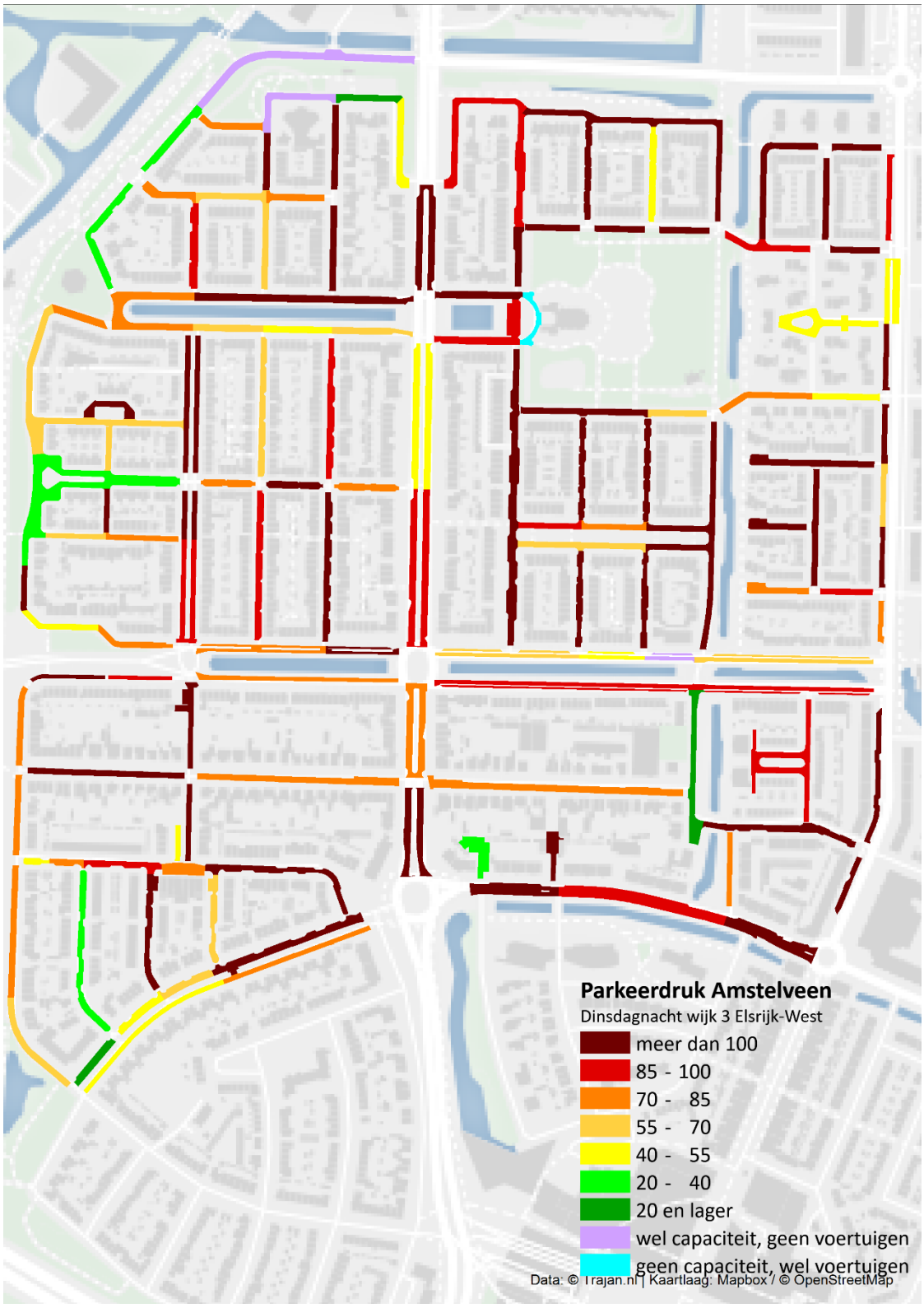

Figuur 3.34 Zaterdagmiddag

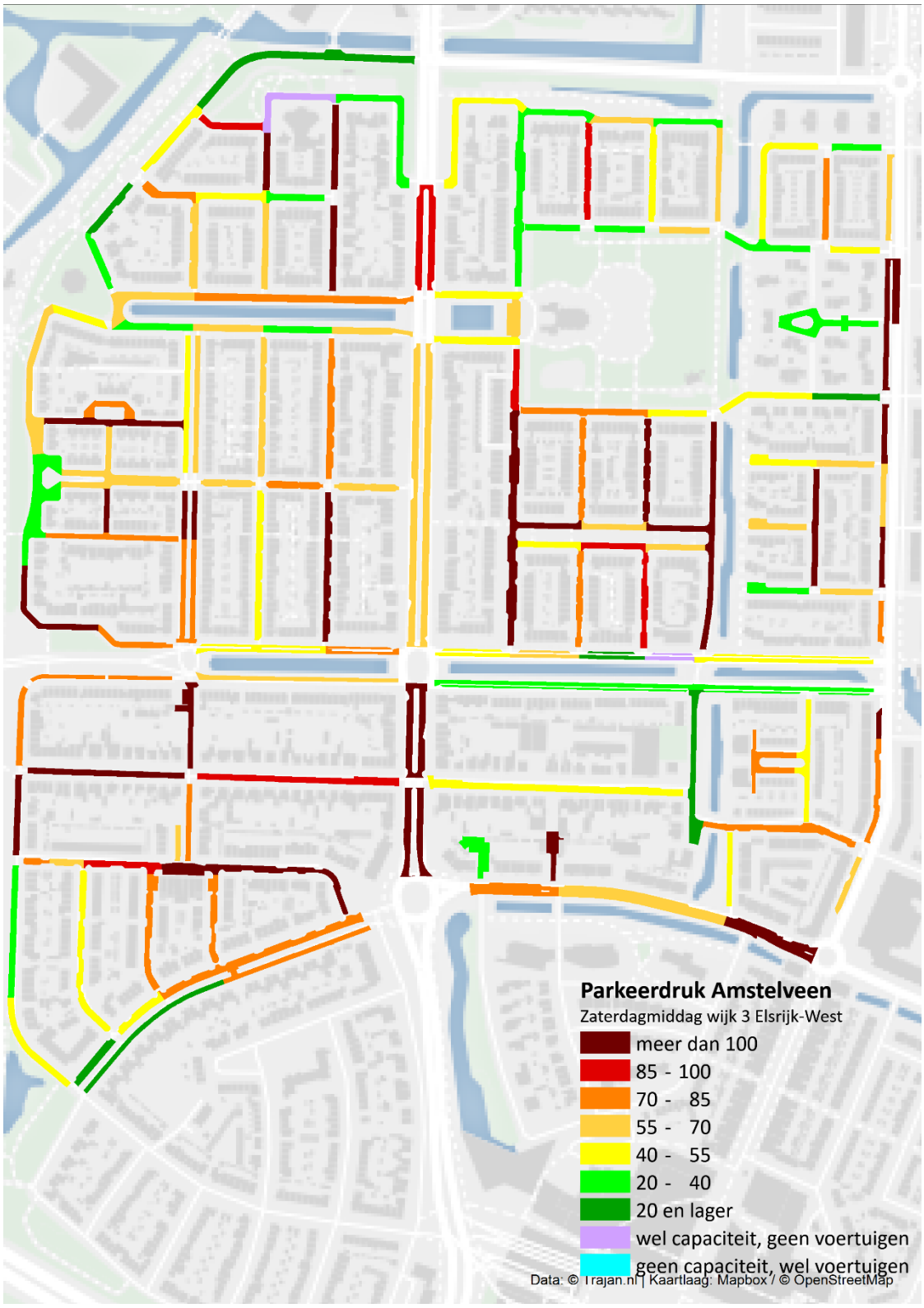

Figuur 3.35 Zaterdagavond

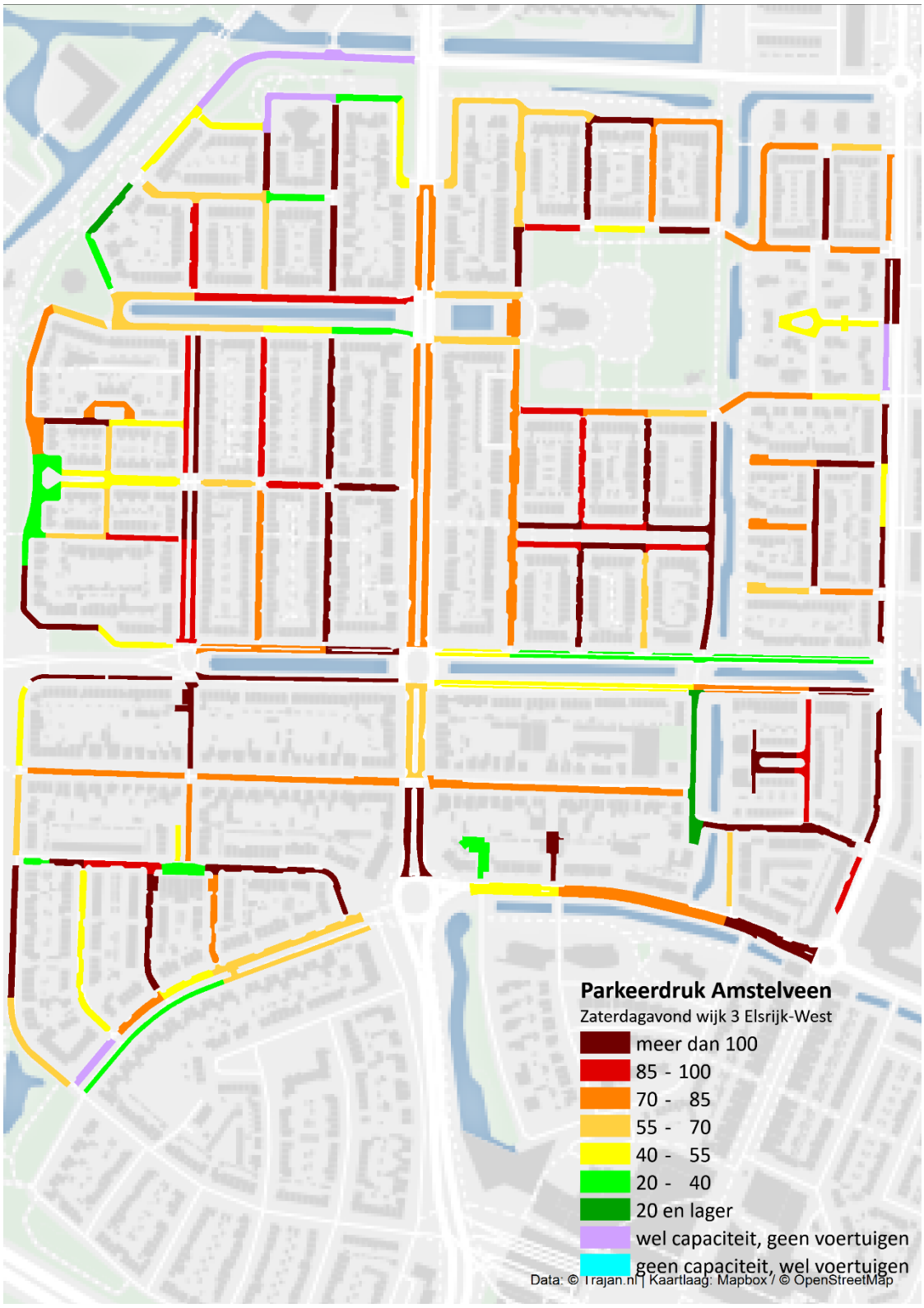

3.3.4 Wijk 4 Elsrijk-Oost

Figuur 3.36 Dinsdagmiddag

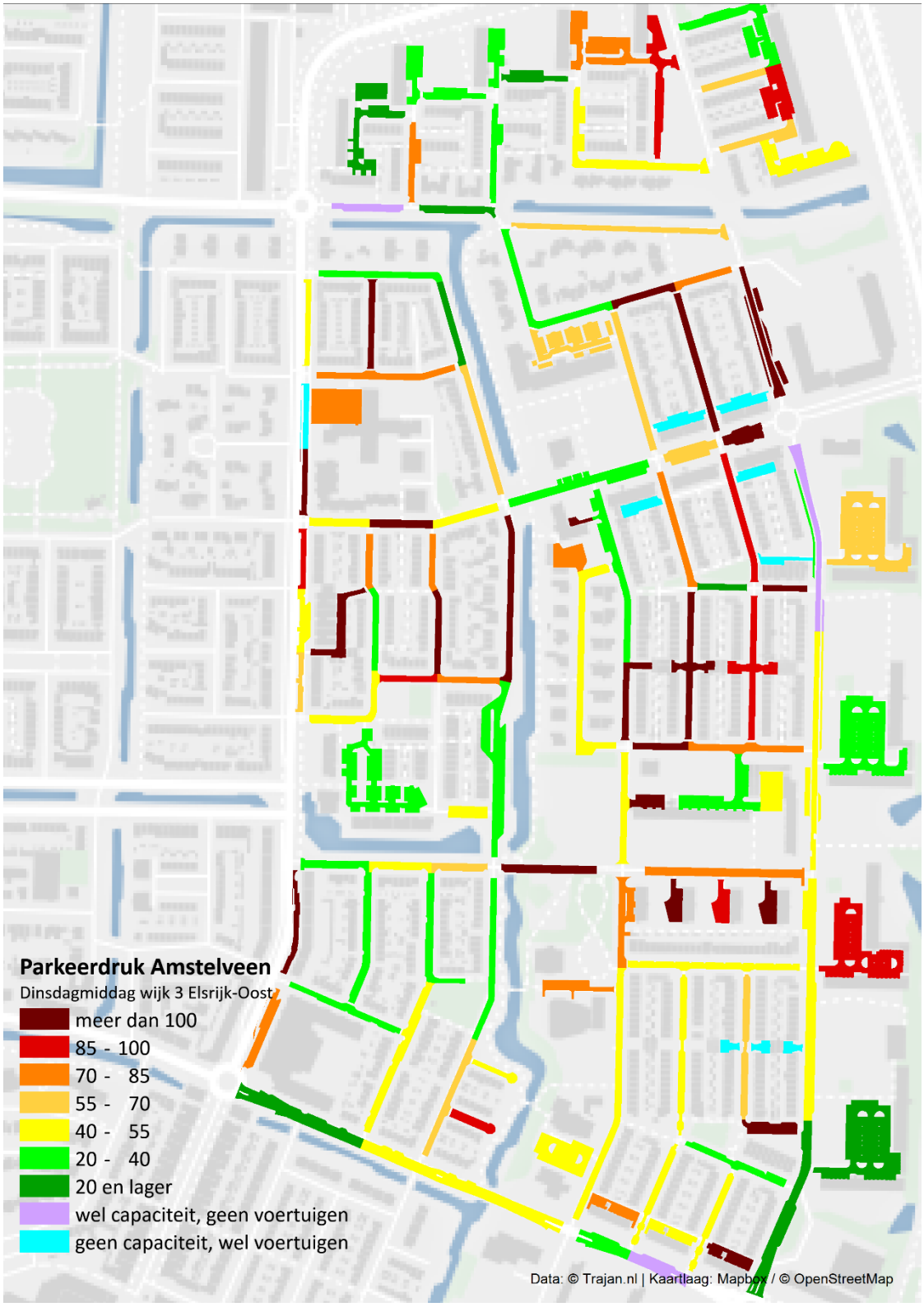

Figuur 3.37 Dinsdagavond

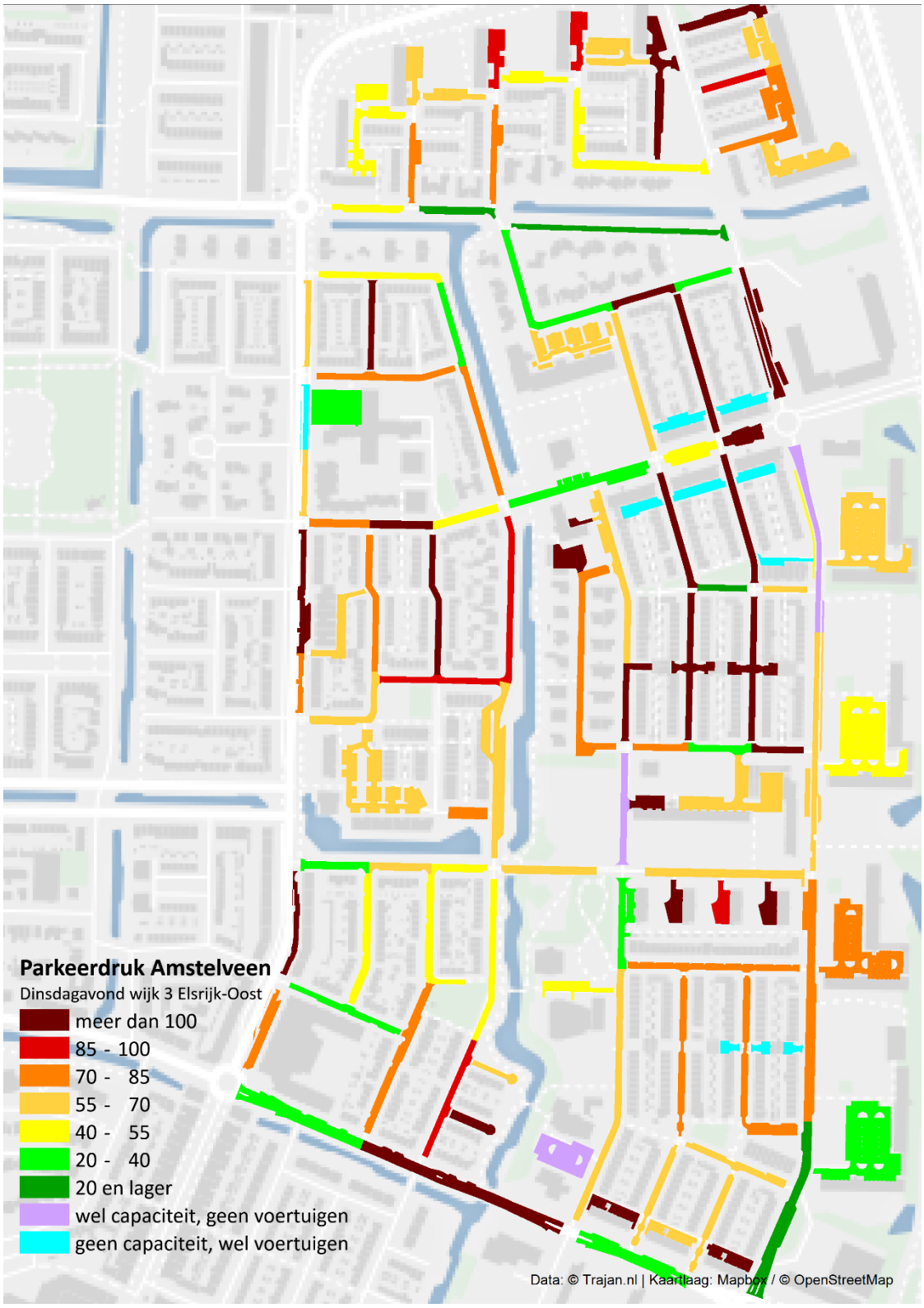

Figuur 3.38 Dinsdagnacht

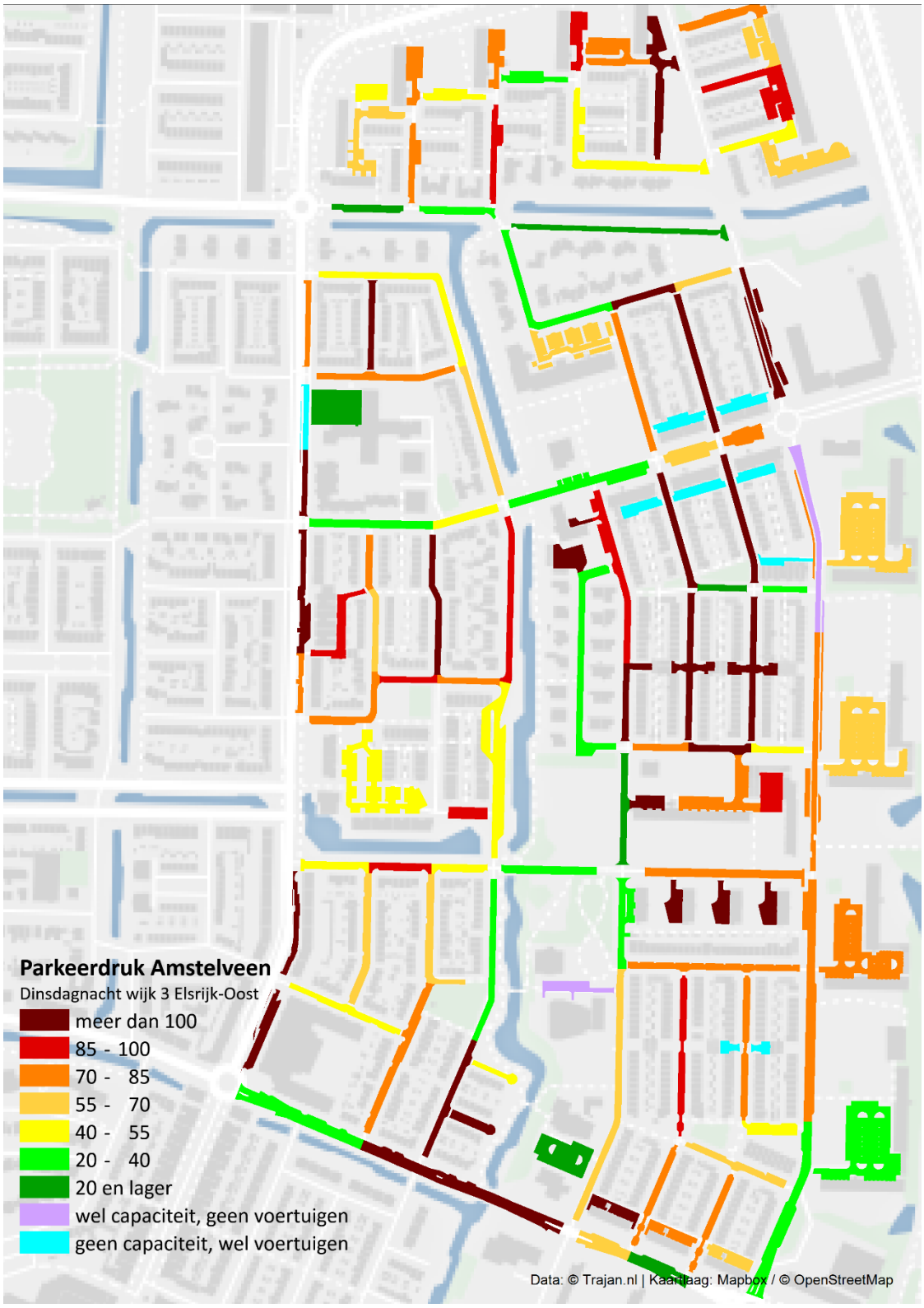

Figuur 3.39 Zaterdagmiddag

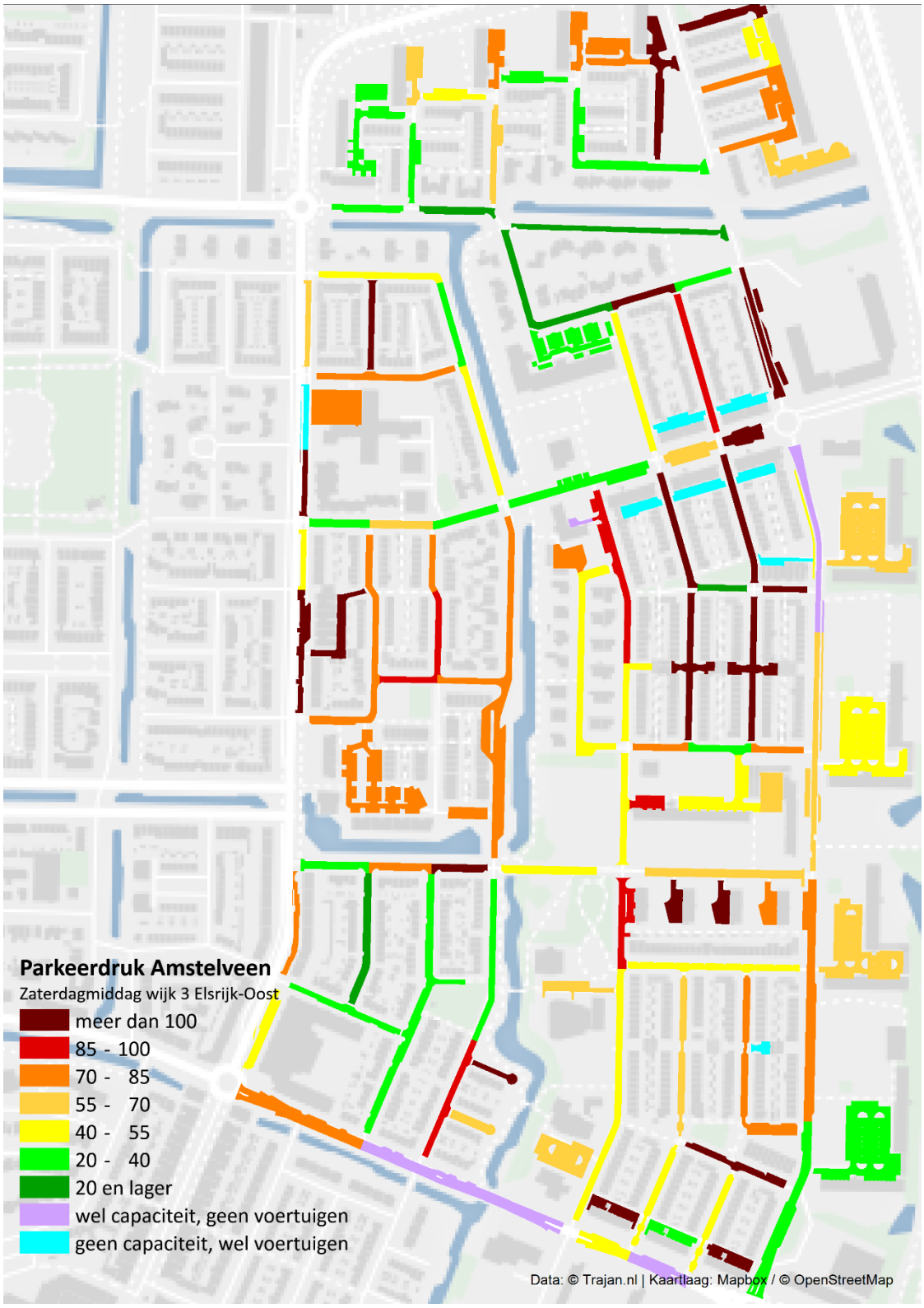

Figuur 3.40 Zaterdagavond

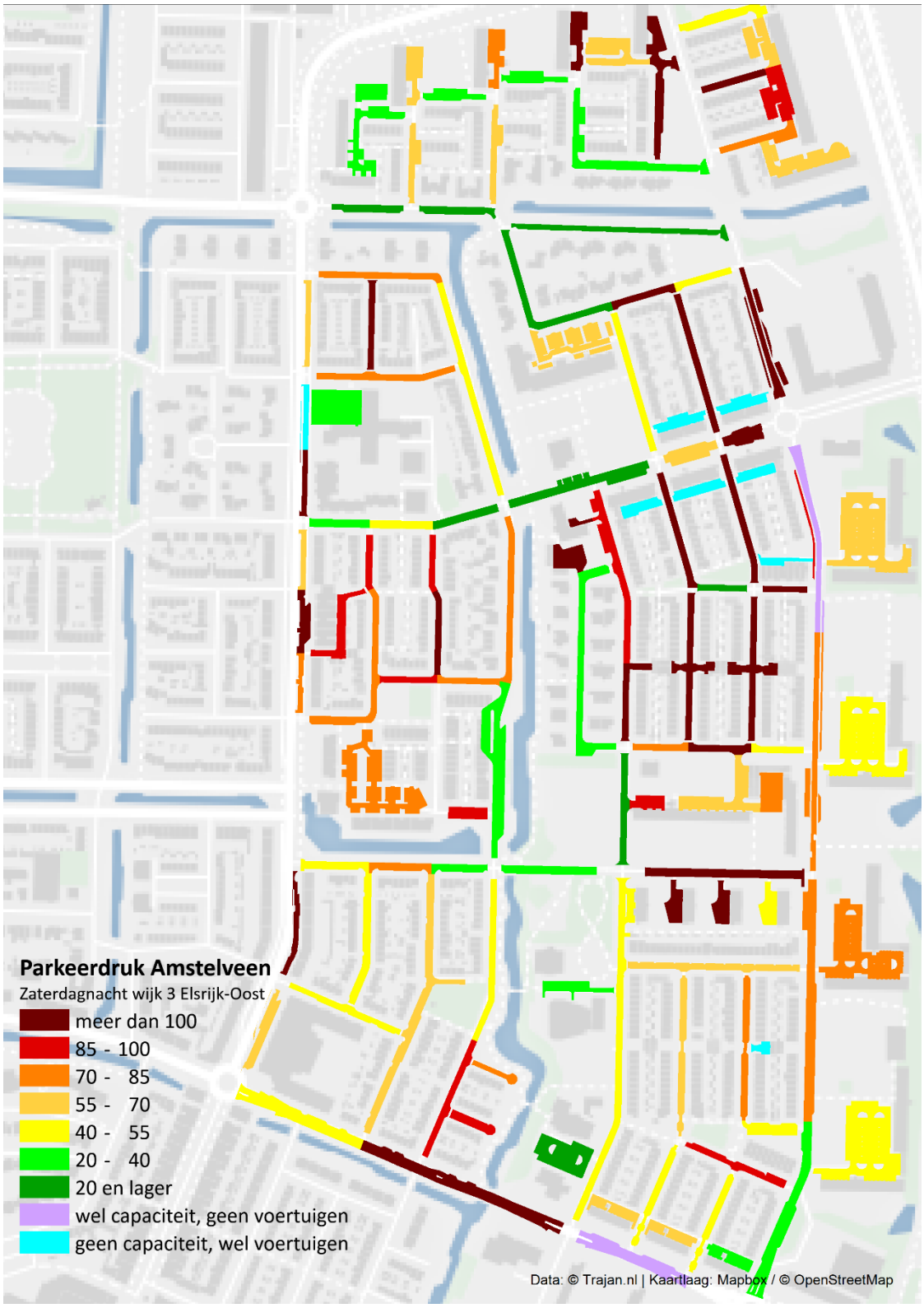

3.3.5 Wijk 5 Stadshart

Figuur 3.41 Dinsdagmiddag

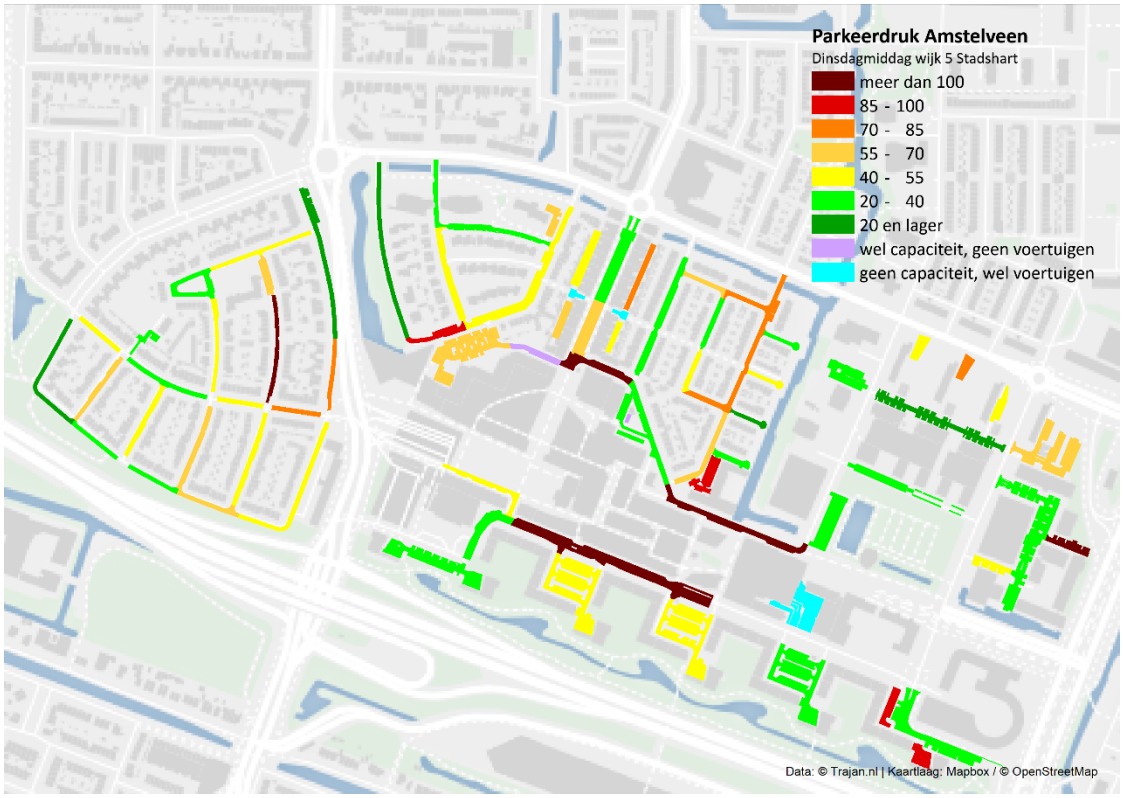

Figuur 3.42 Dinsdagavond

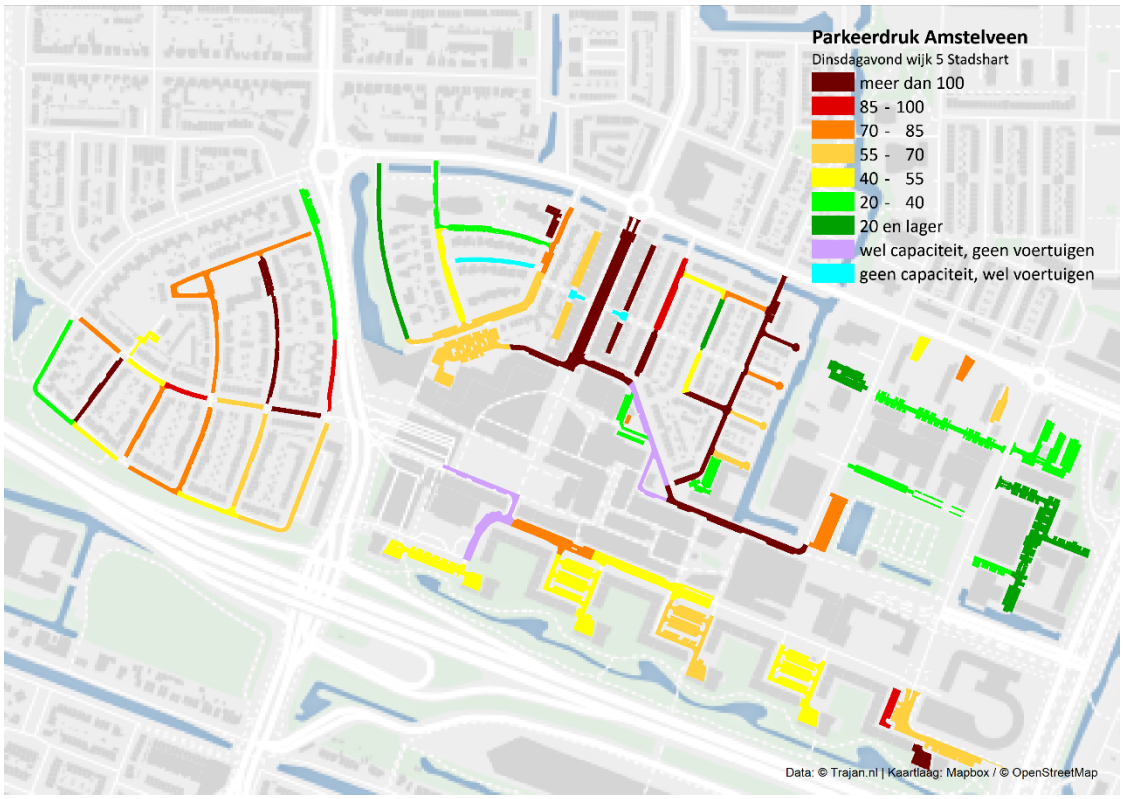

Figuur 3.43 Dinsdagnacht

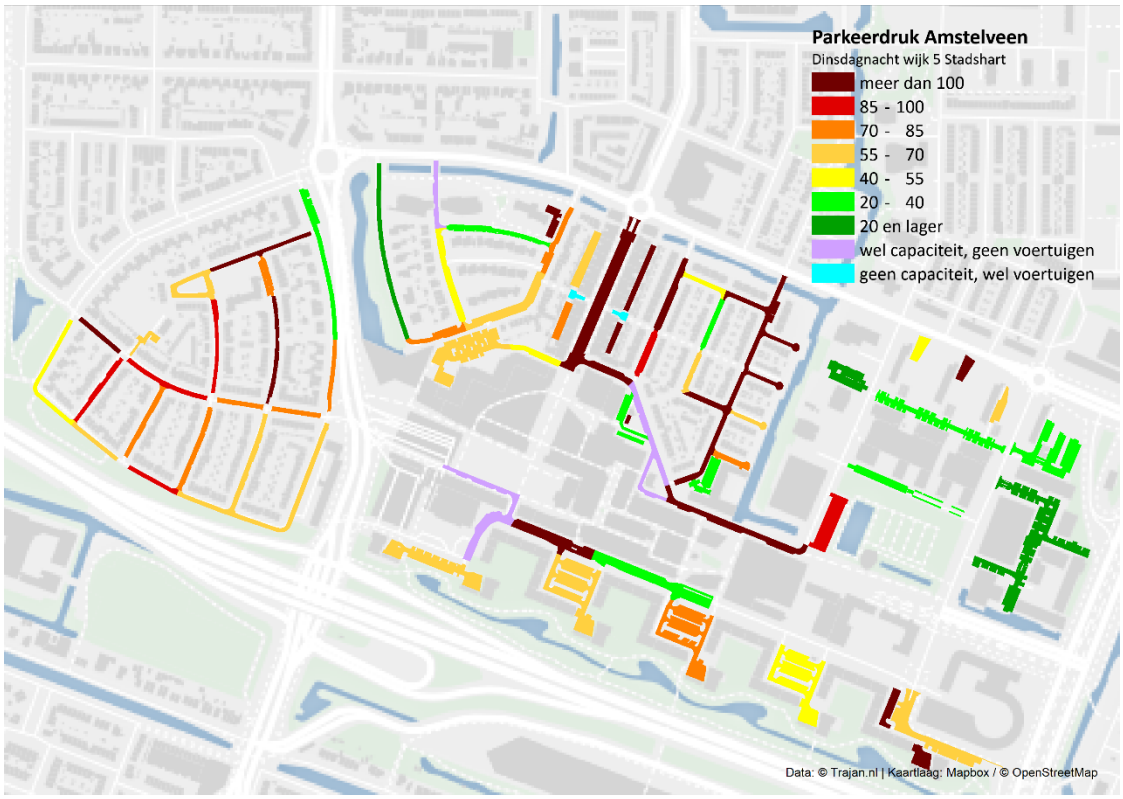

Figuur 3.44 Zaterdagmiddag

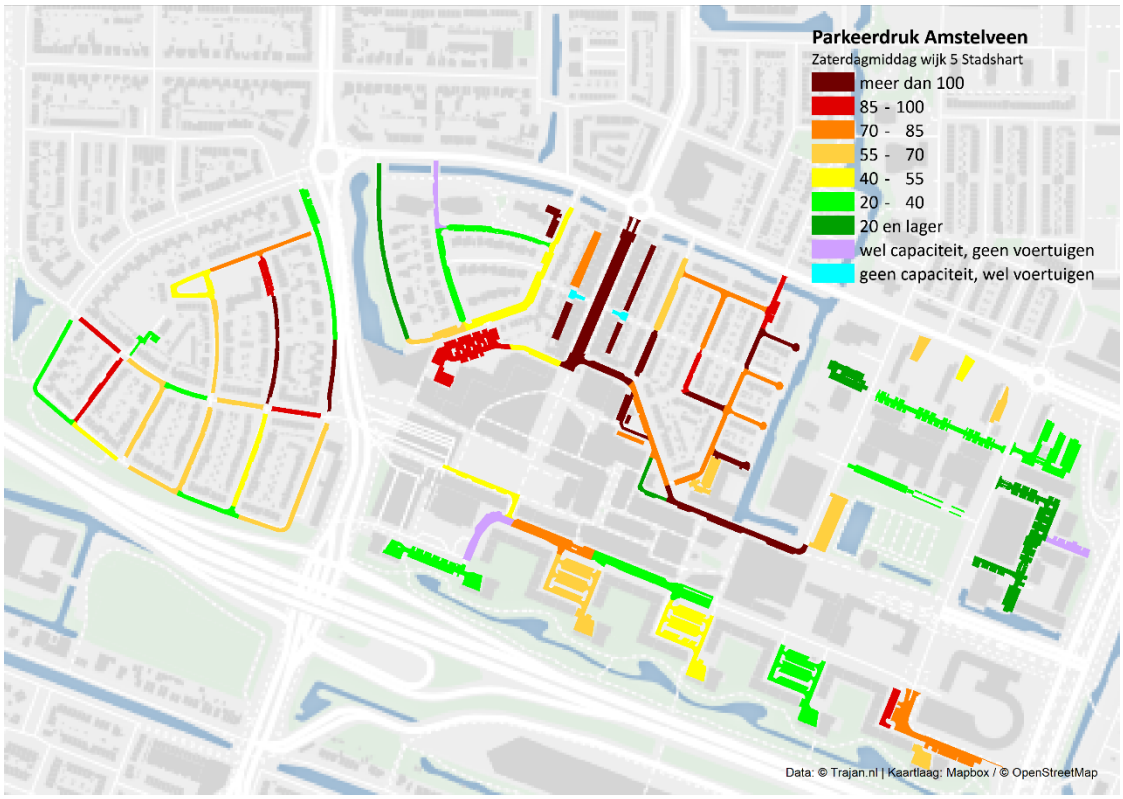

Figuur 3.45 Zaterdagavond

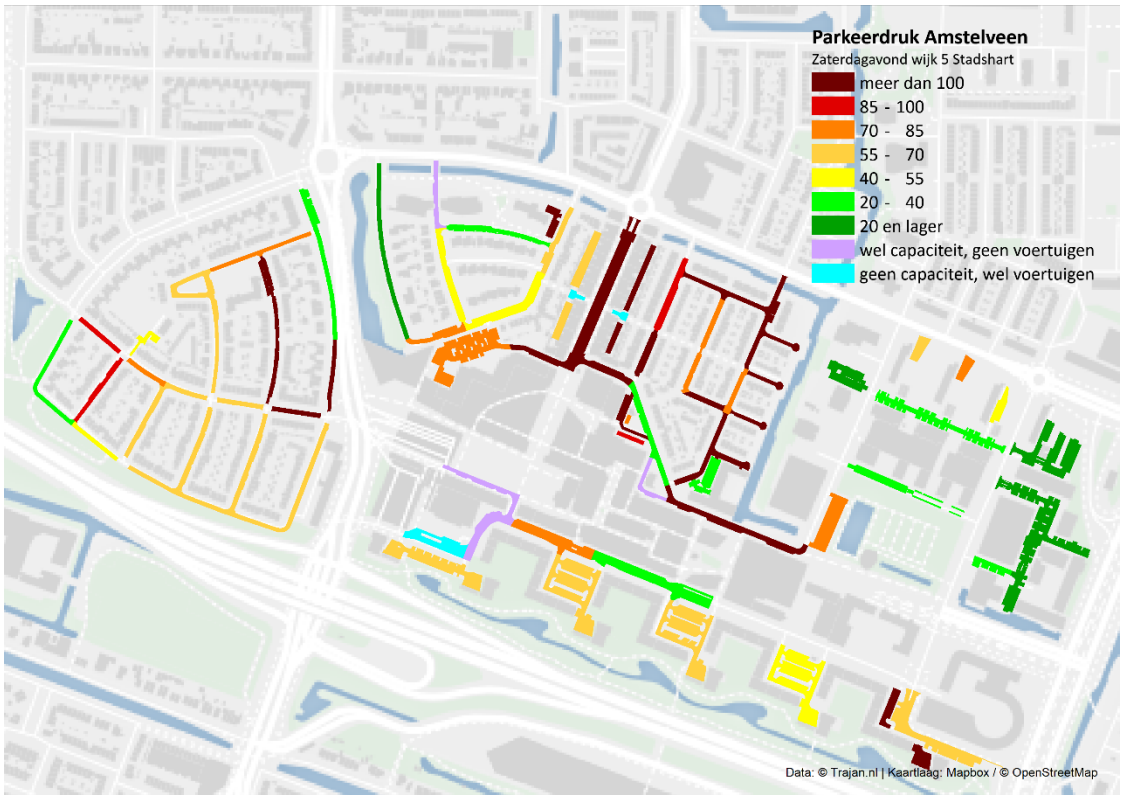

3.3.6 Wijk 6 Uilenstede/Kronenburg

Figuur 3.46 Dinsdagmiddag

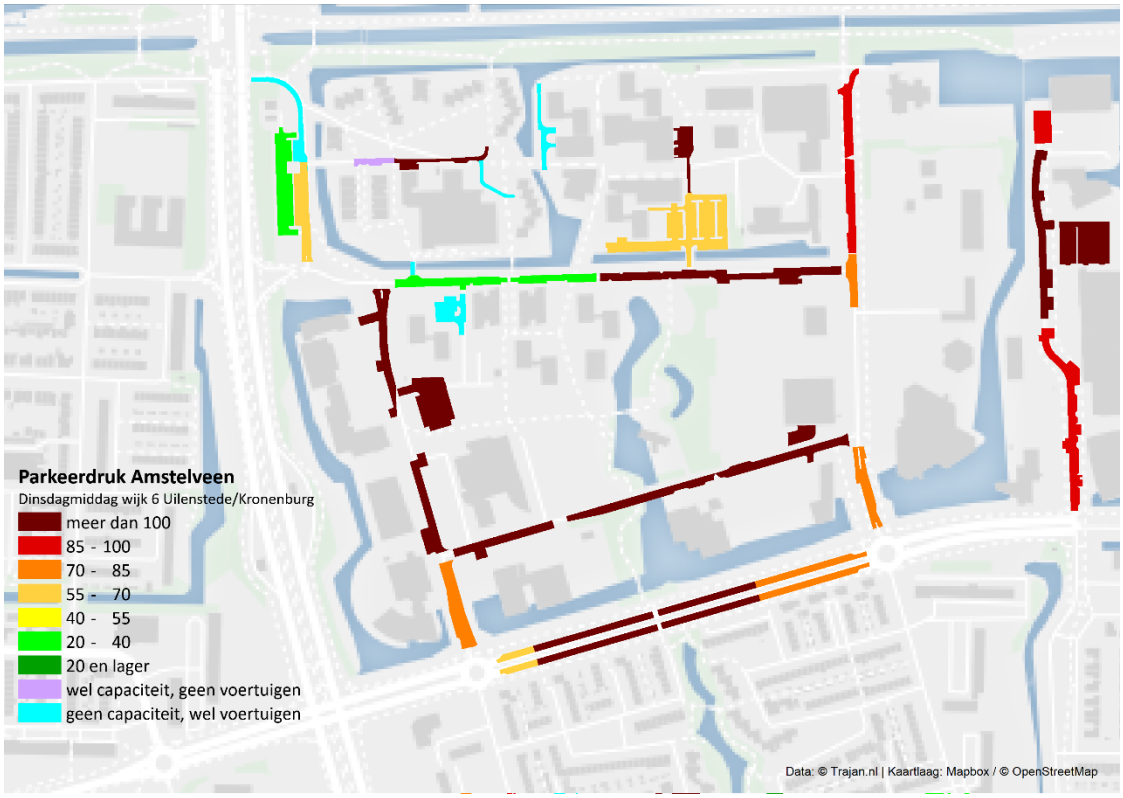

Figuur 3.47 Dinsdagavond

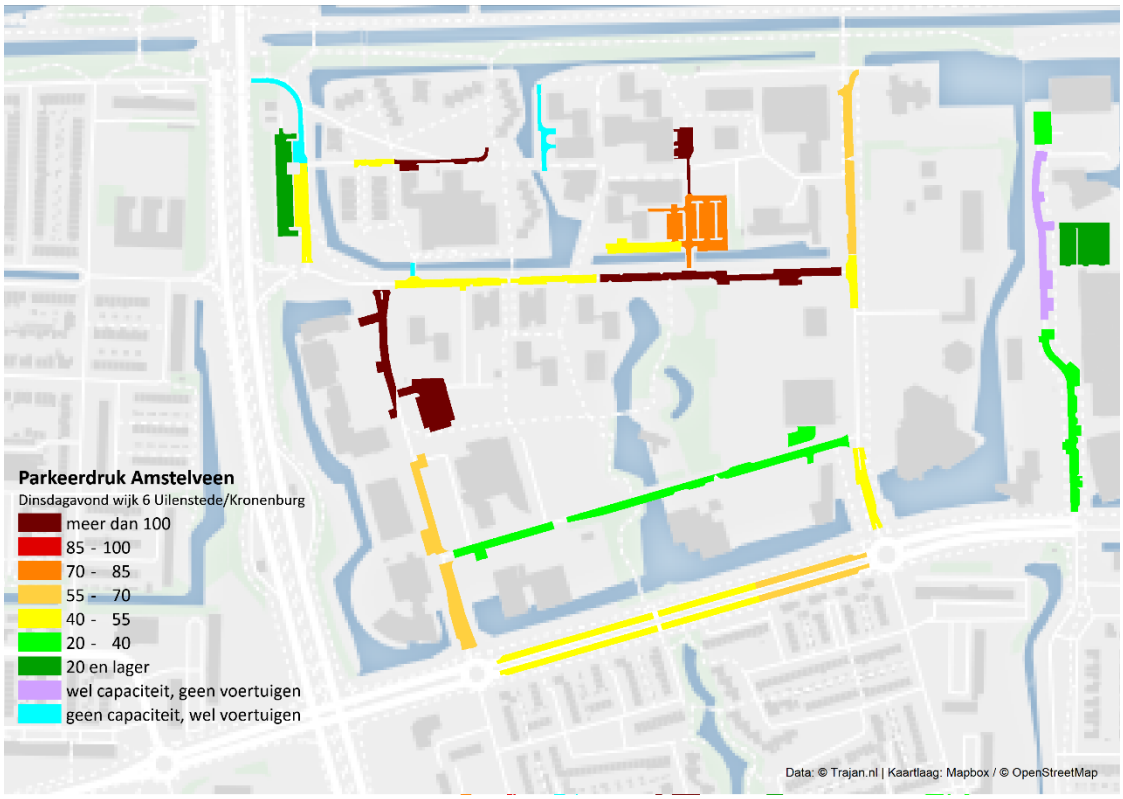

Figuur 3.48 Dinsdagnacht

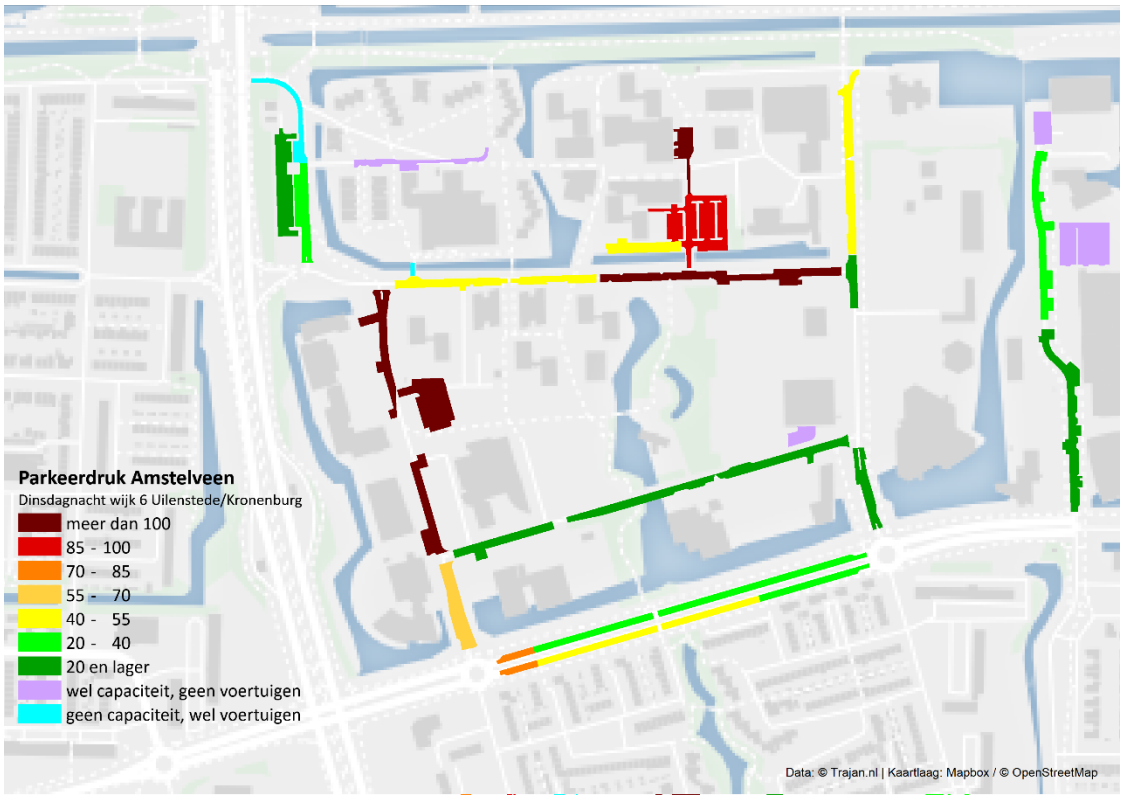

Figuur 3.49 Zaterdagmiddag

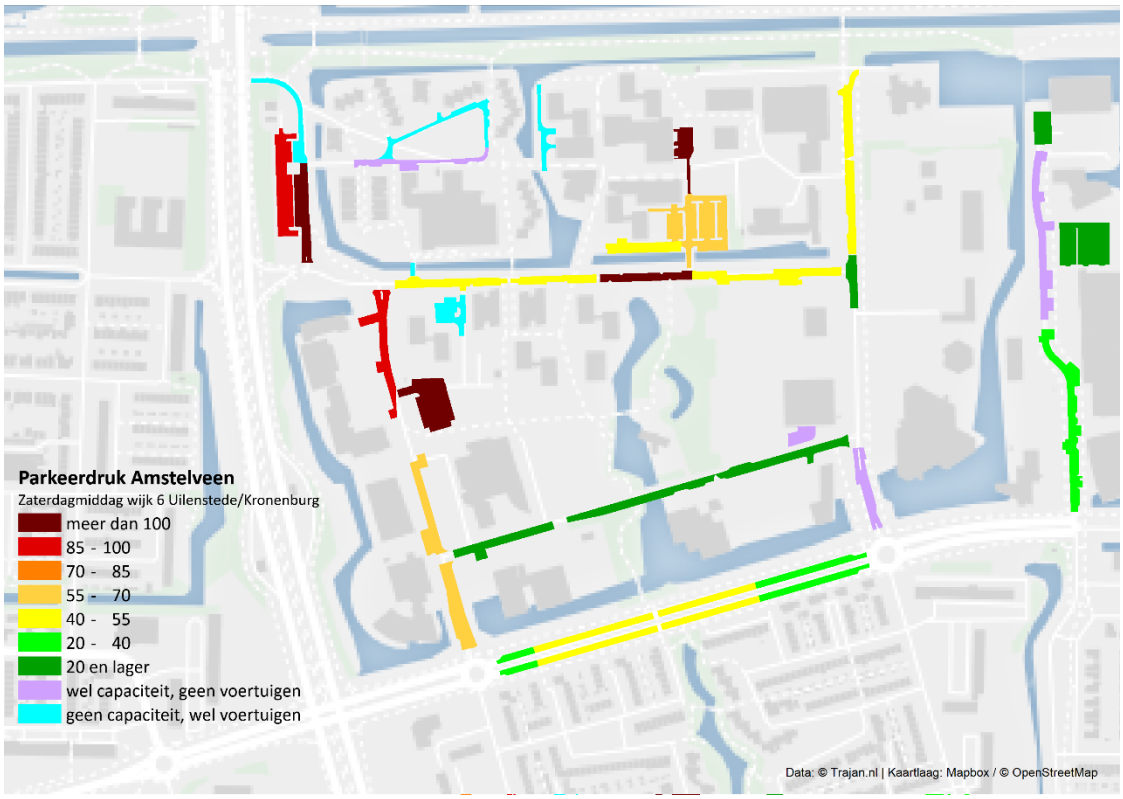

Figuur 3.50 Zaterdagavond

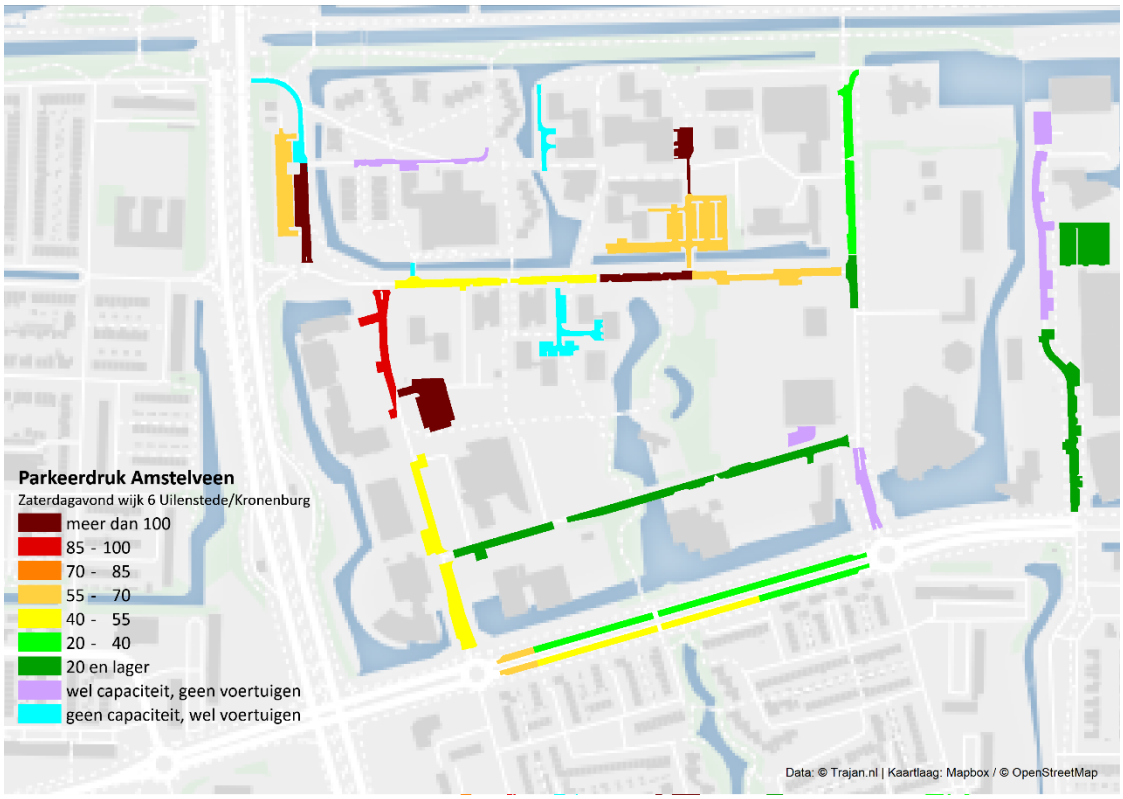

3.3.7 Wijk 7 Kostverloren

Figuur 3.51 Dinsdagmiddag

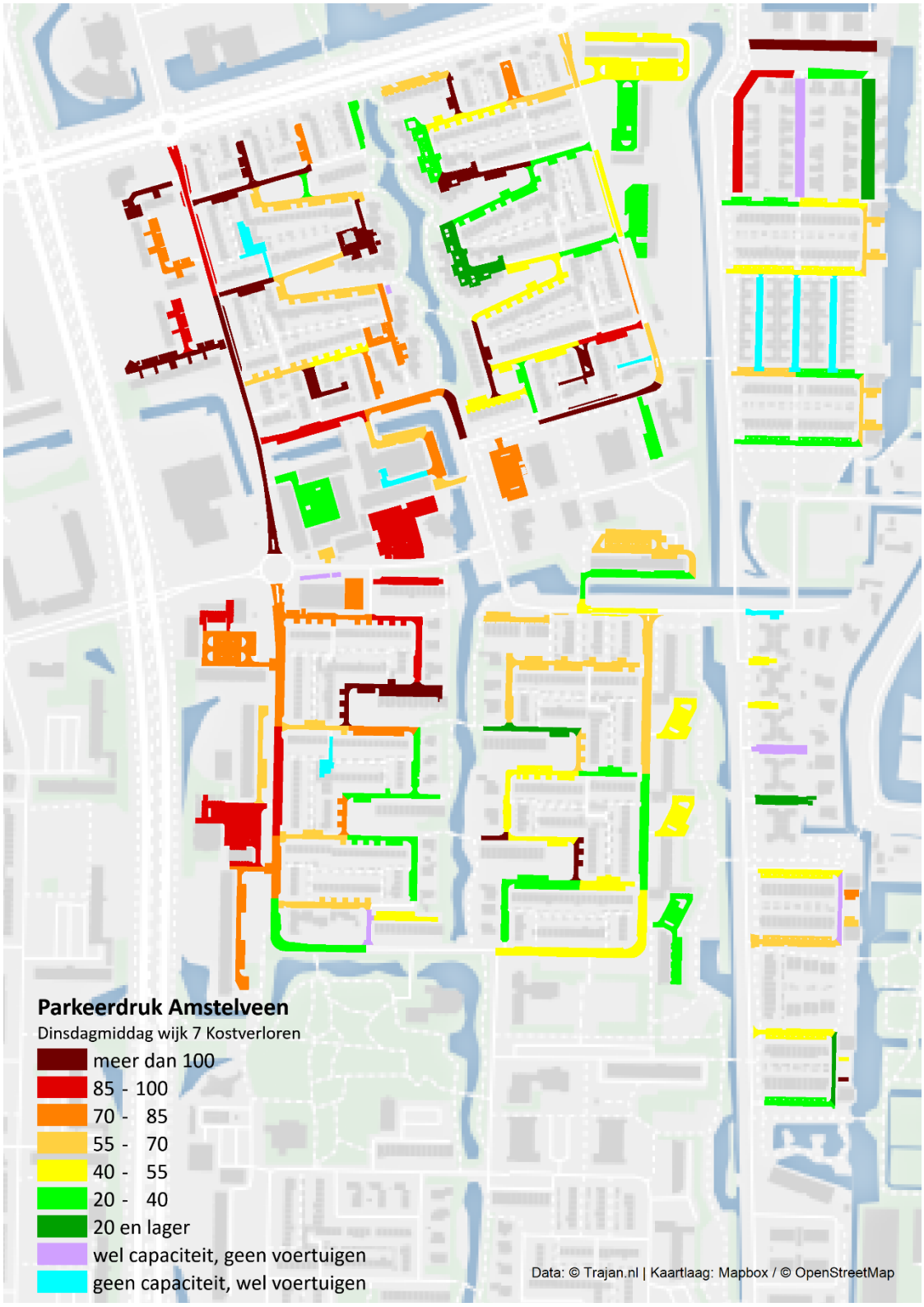

Figuur 3.52 Dinsdagavond

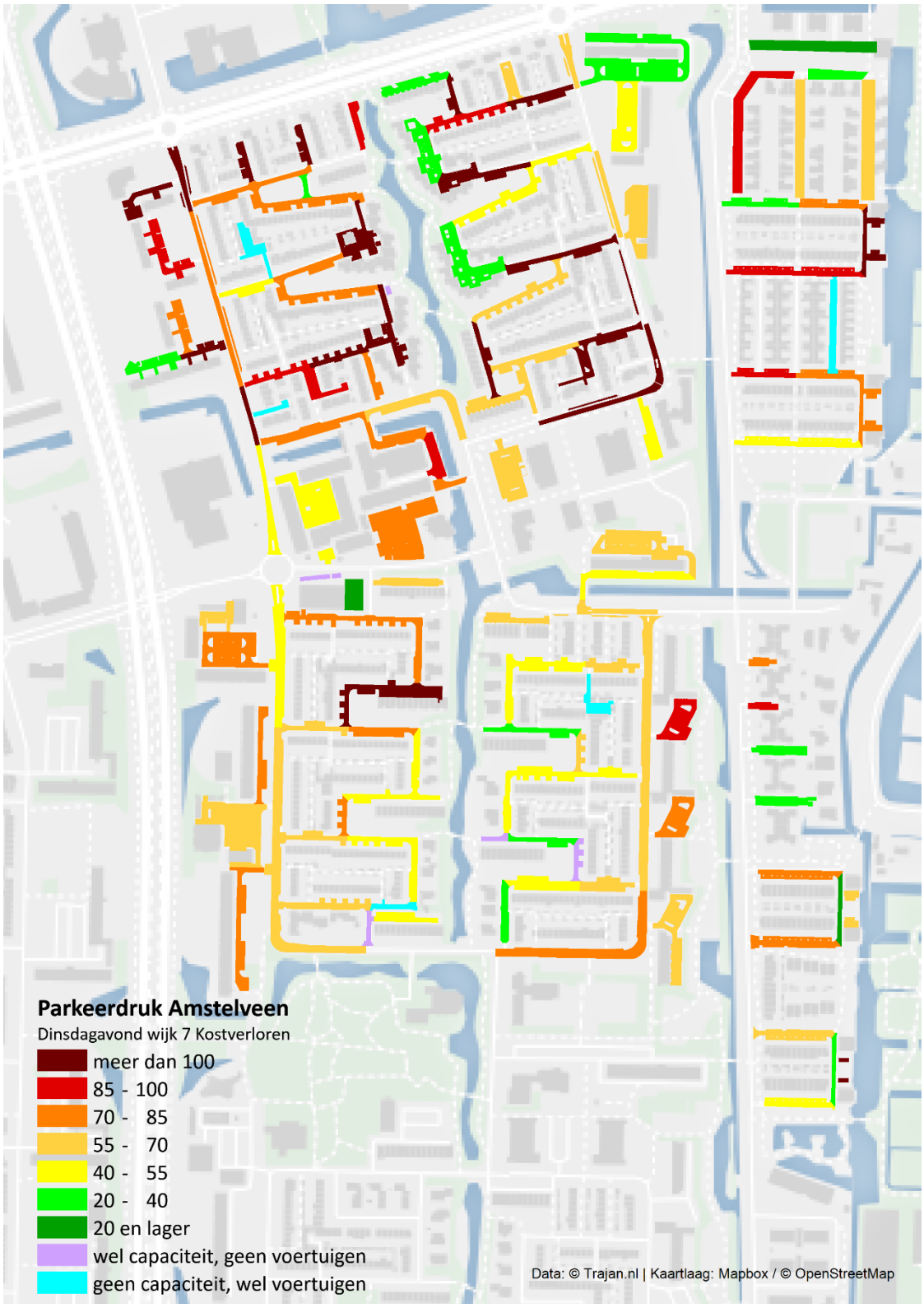

Figuur 3.53 Dinsdagnacht

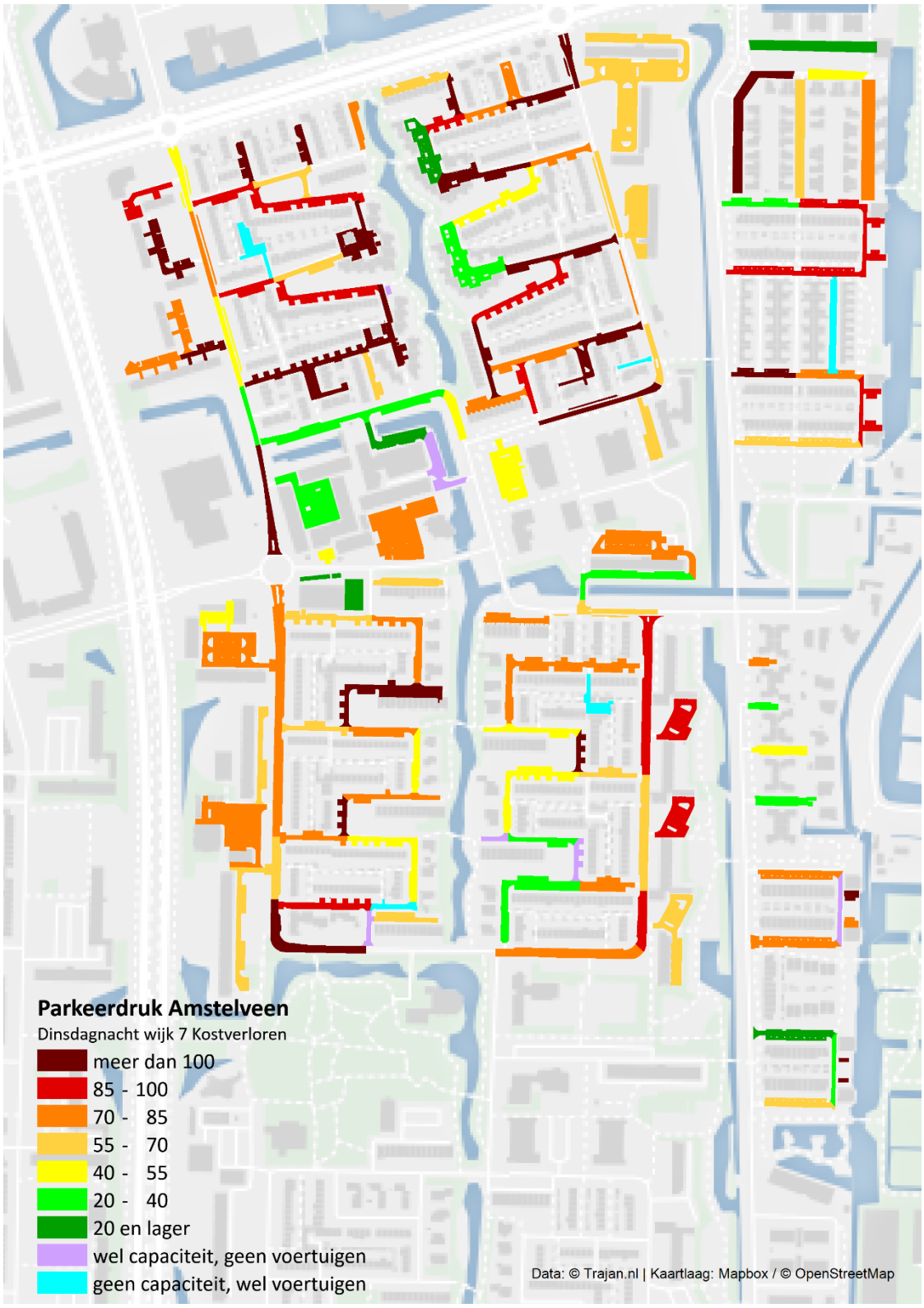

Figuur 3.54 Zaterdagmiddag

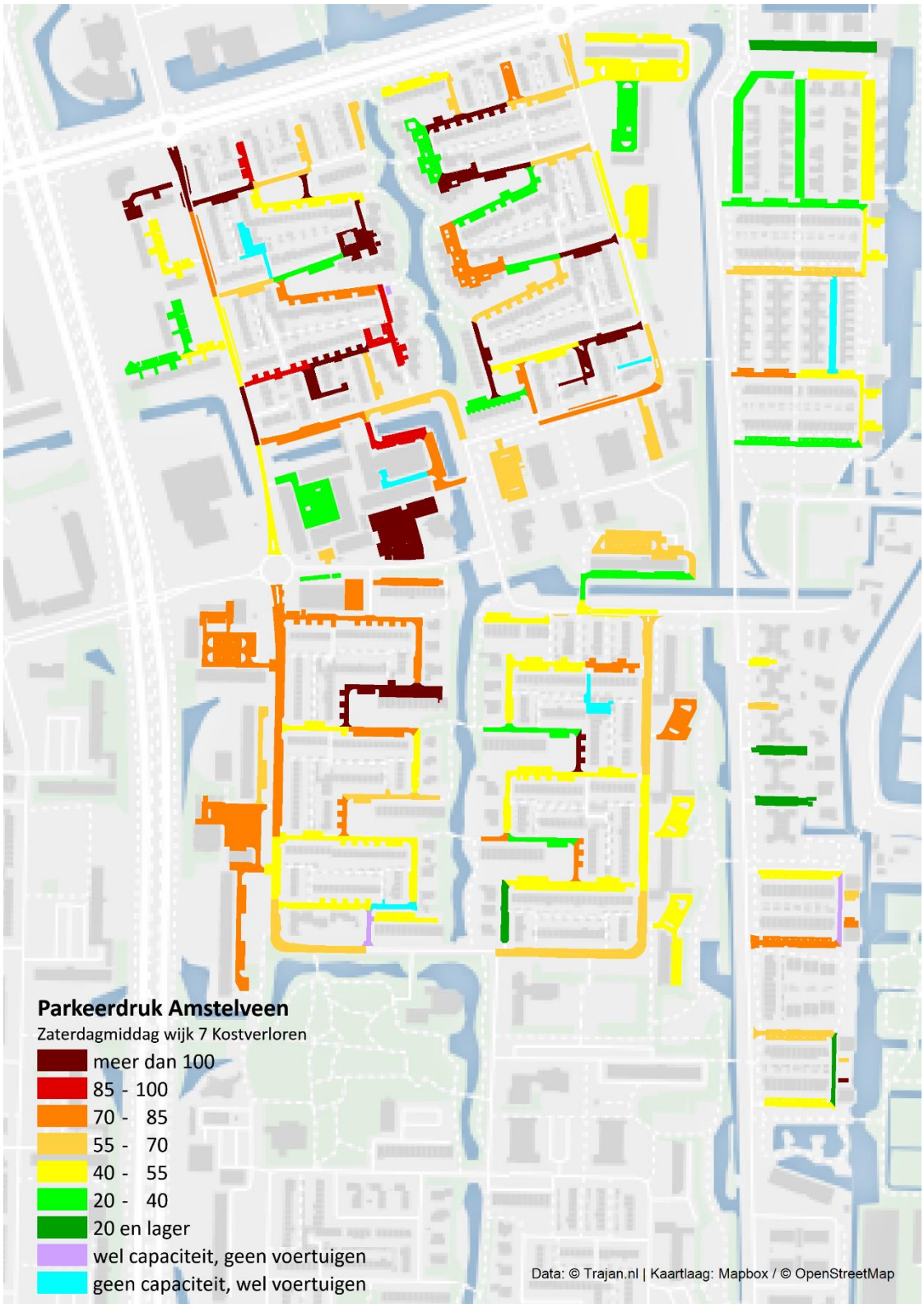

Figuur 3.55 Zaterdagavond

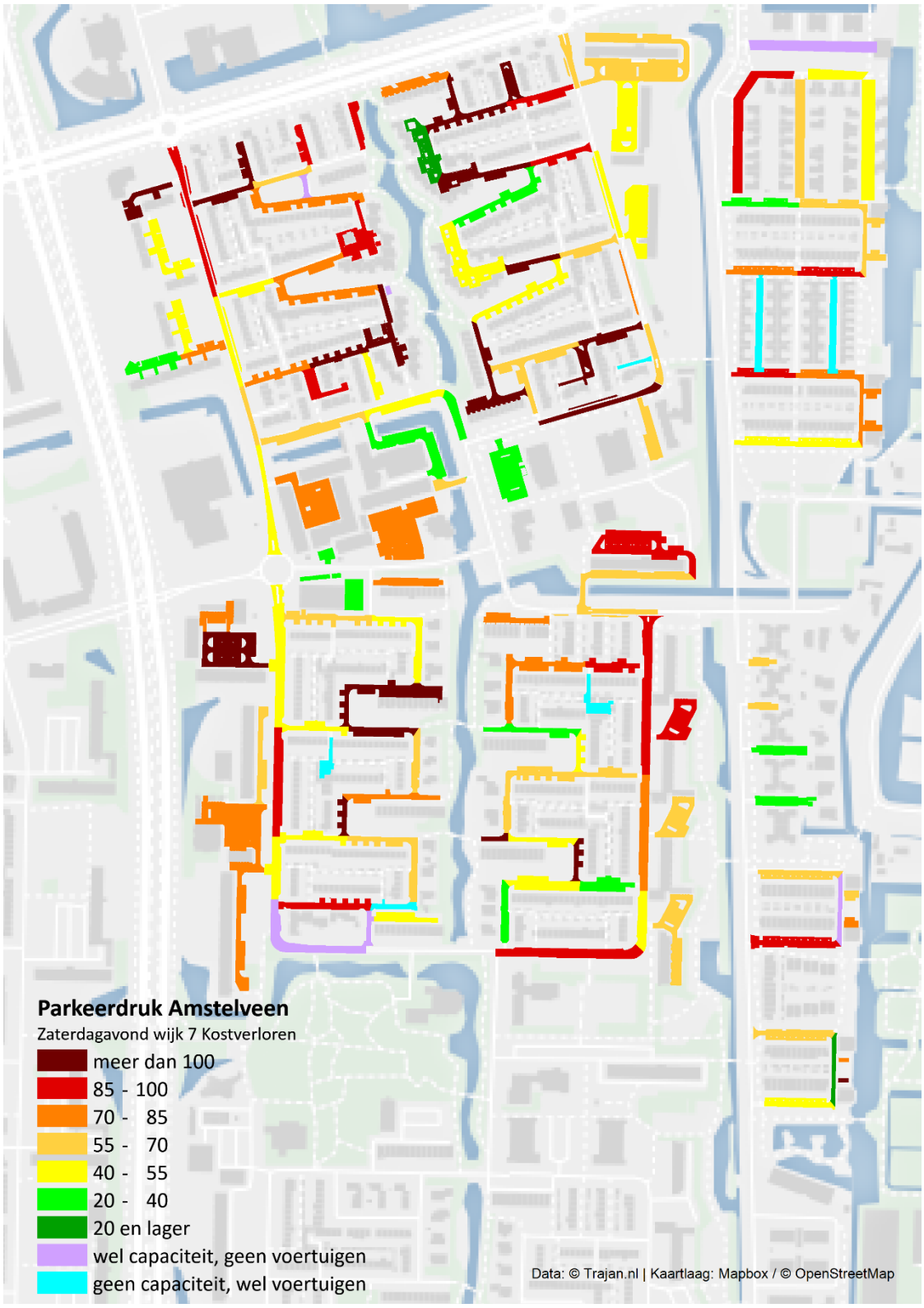

3.3.8 Wijk 8 Bankras

Figuur 3.56 Dinsdagmiddag

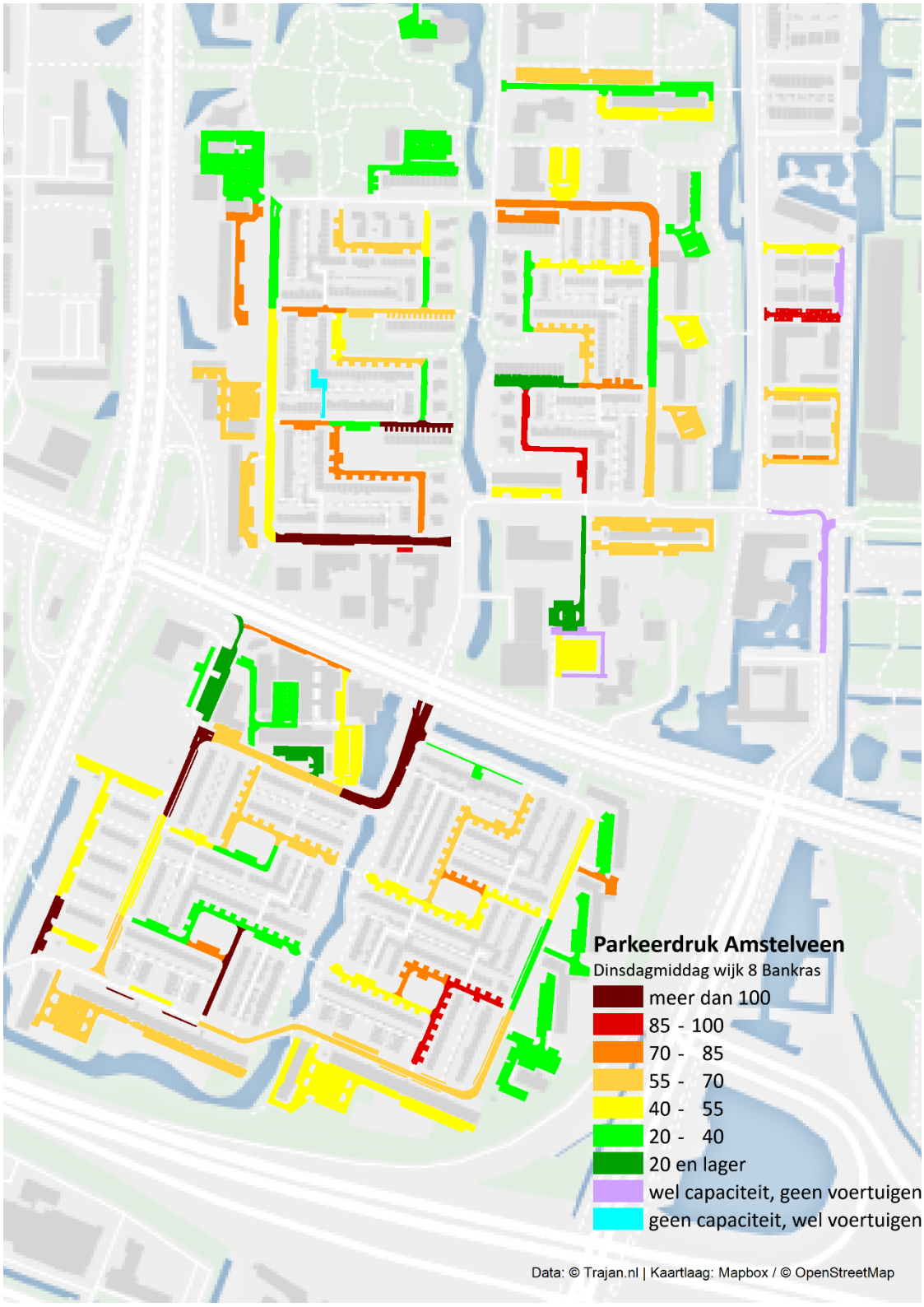

Figuur 3.57 Dinsdagavond

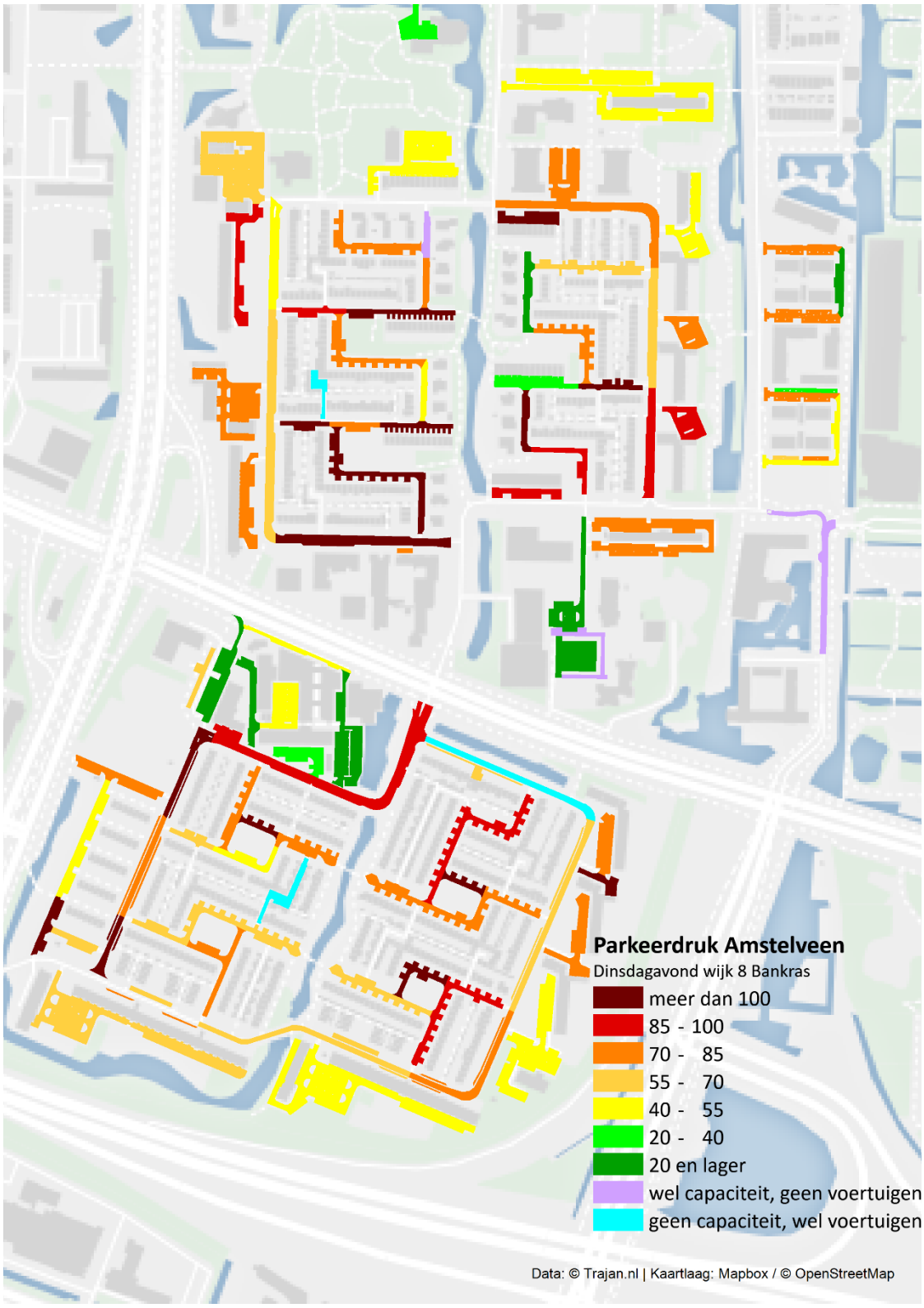

Figuur 3.58 Dinsdagnacht

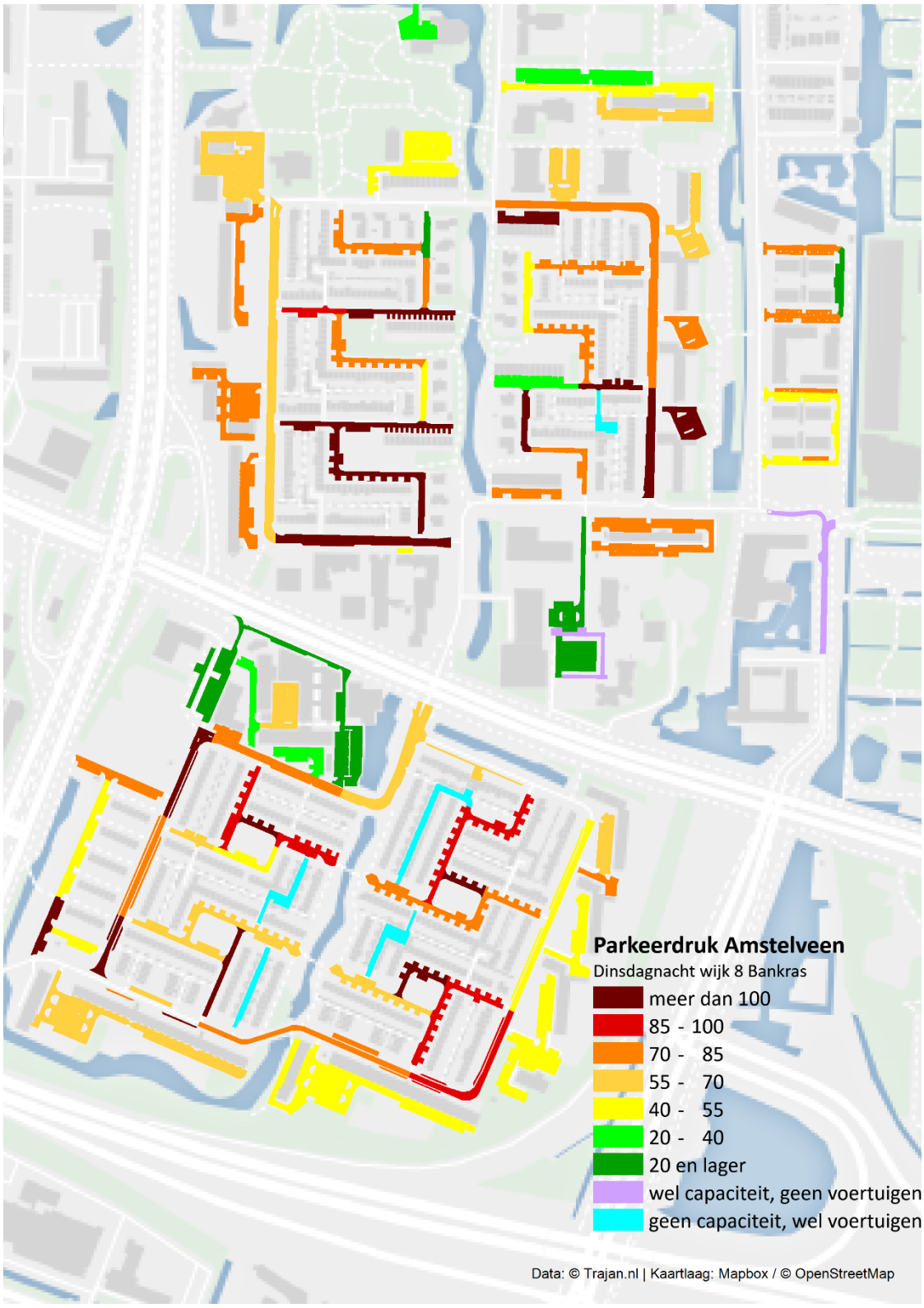

Figuur 3.59 Zaterdagmiddag

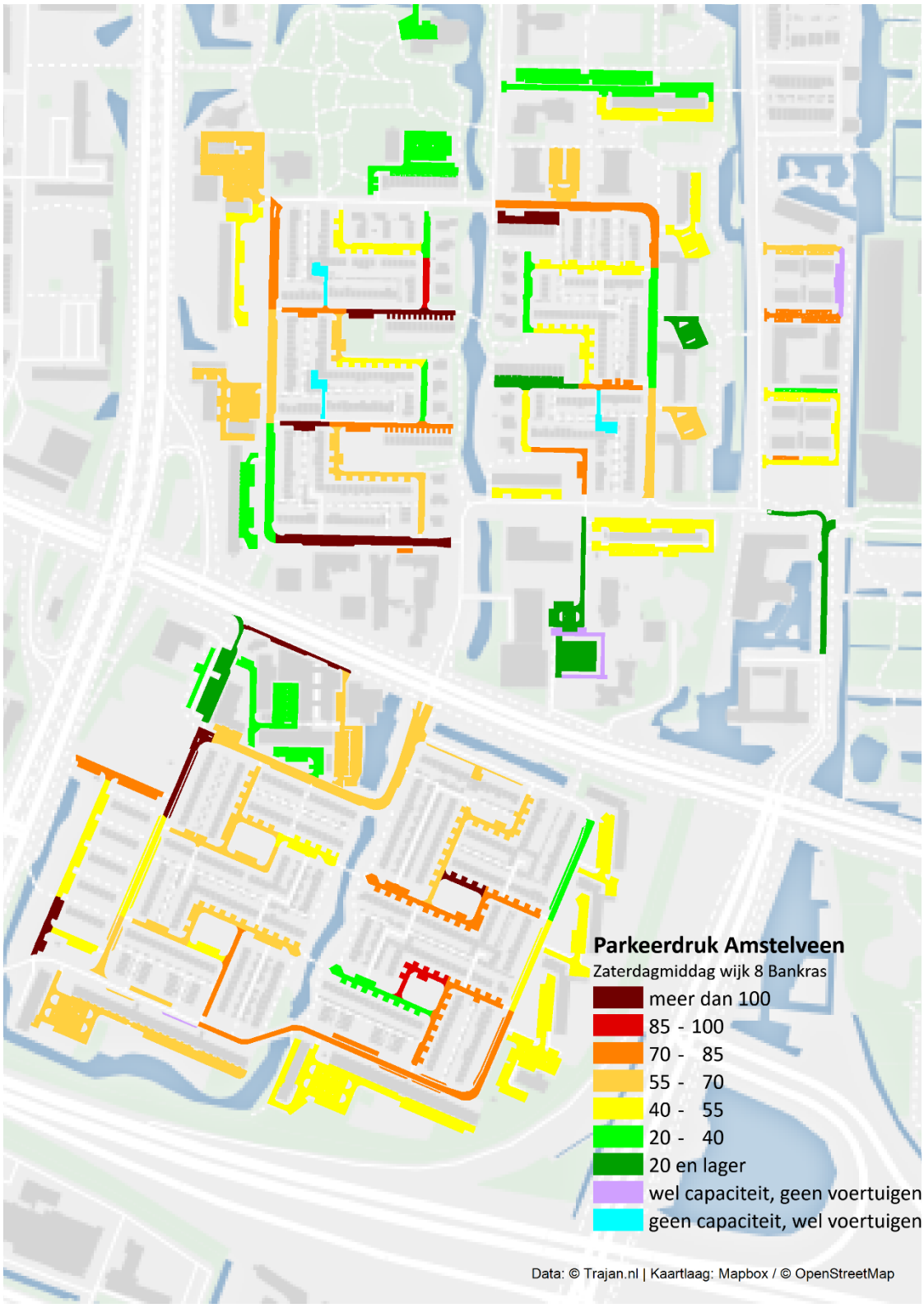

Figuur 3.60 Zaterdagavond

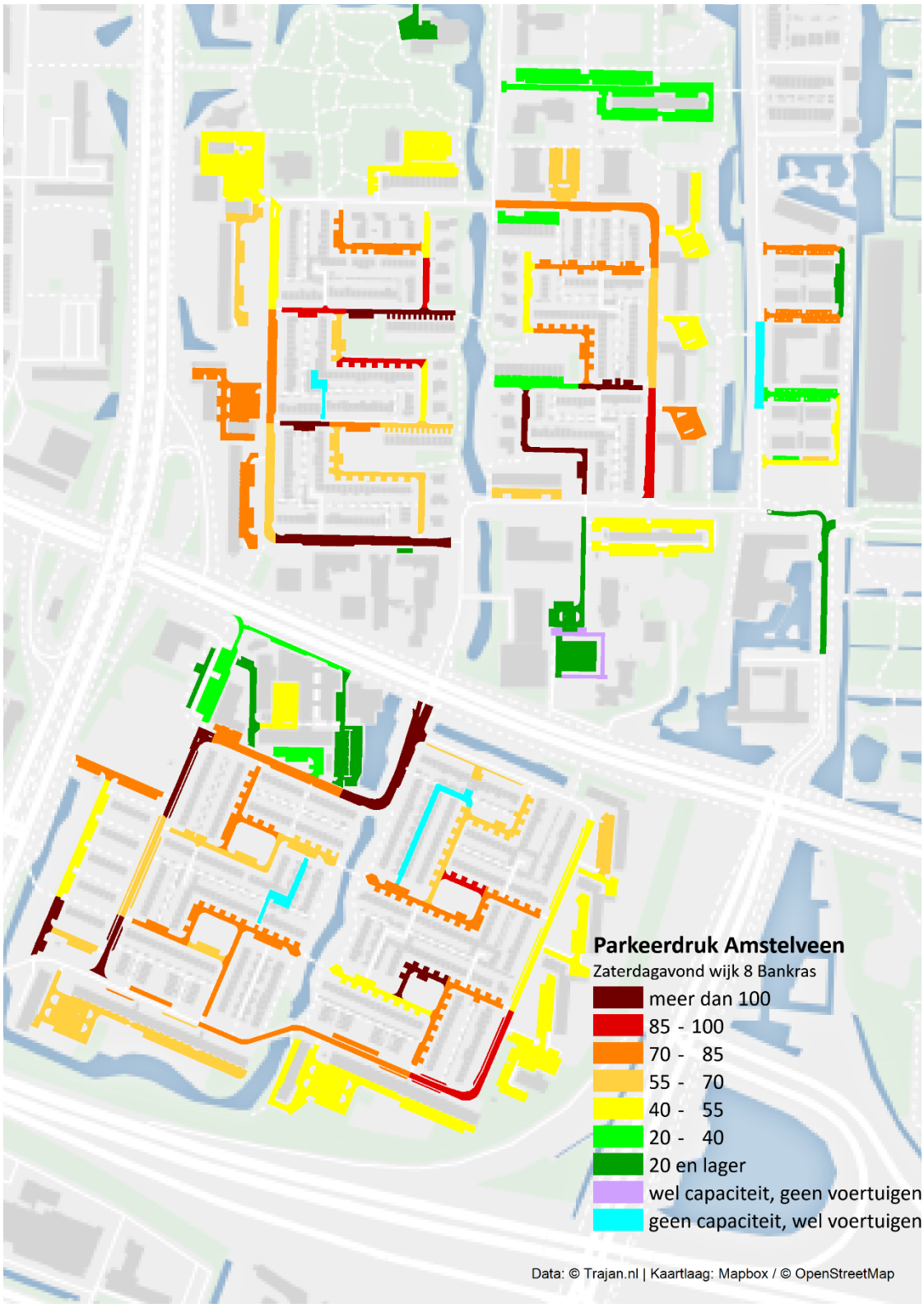

3.3.9 Wijk 9 Buitengebied-Noord

Figuur 3.61 Dinsdagmiddag

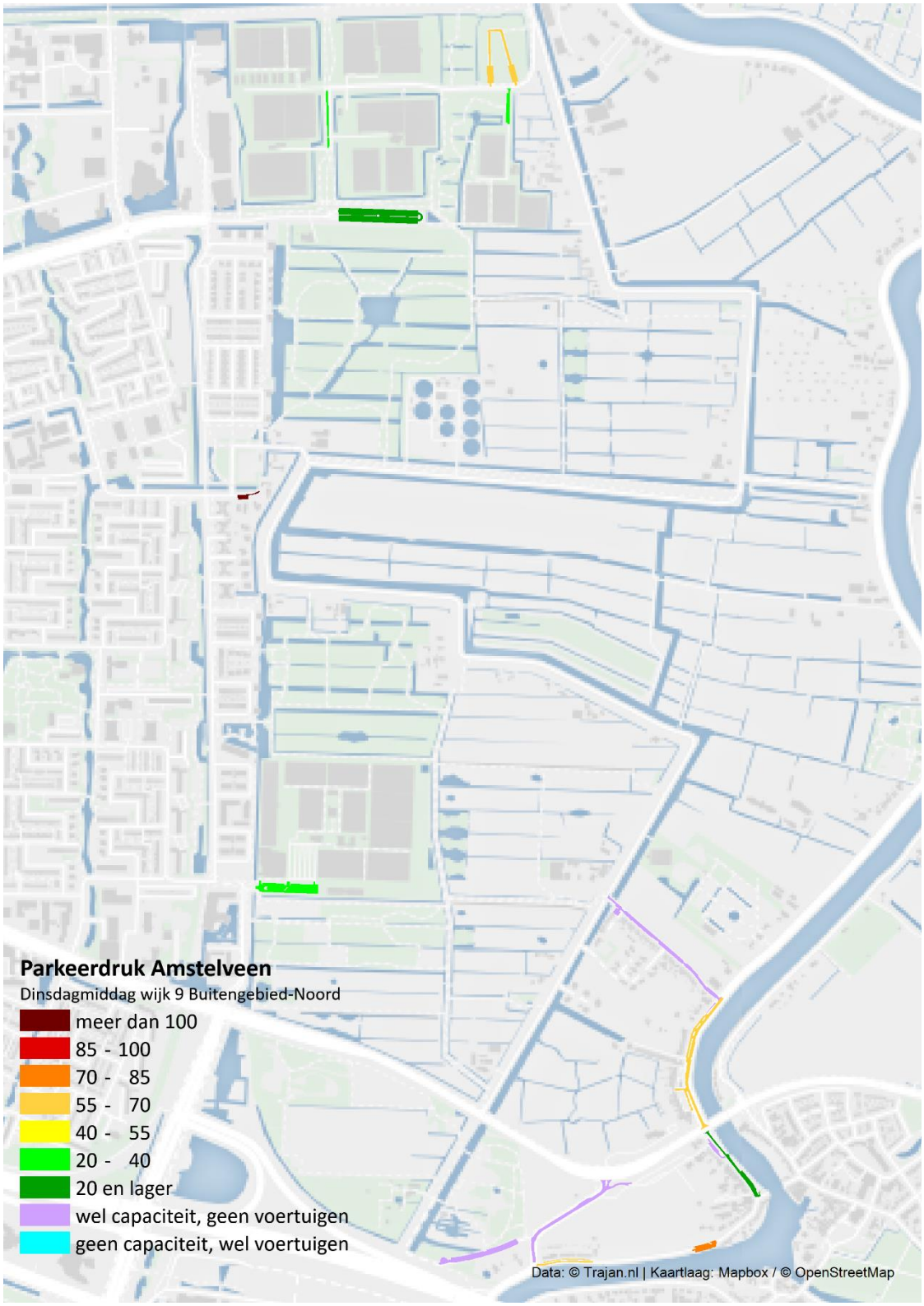

Figuur 3.62 Dinsdagavond

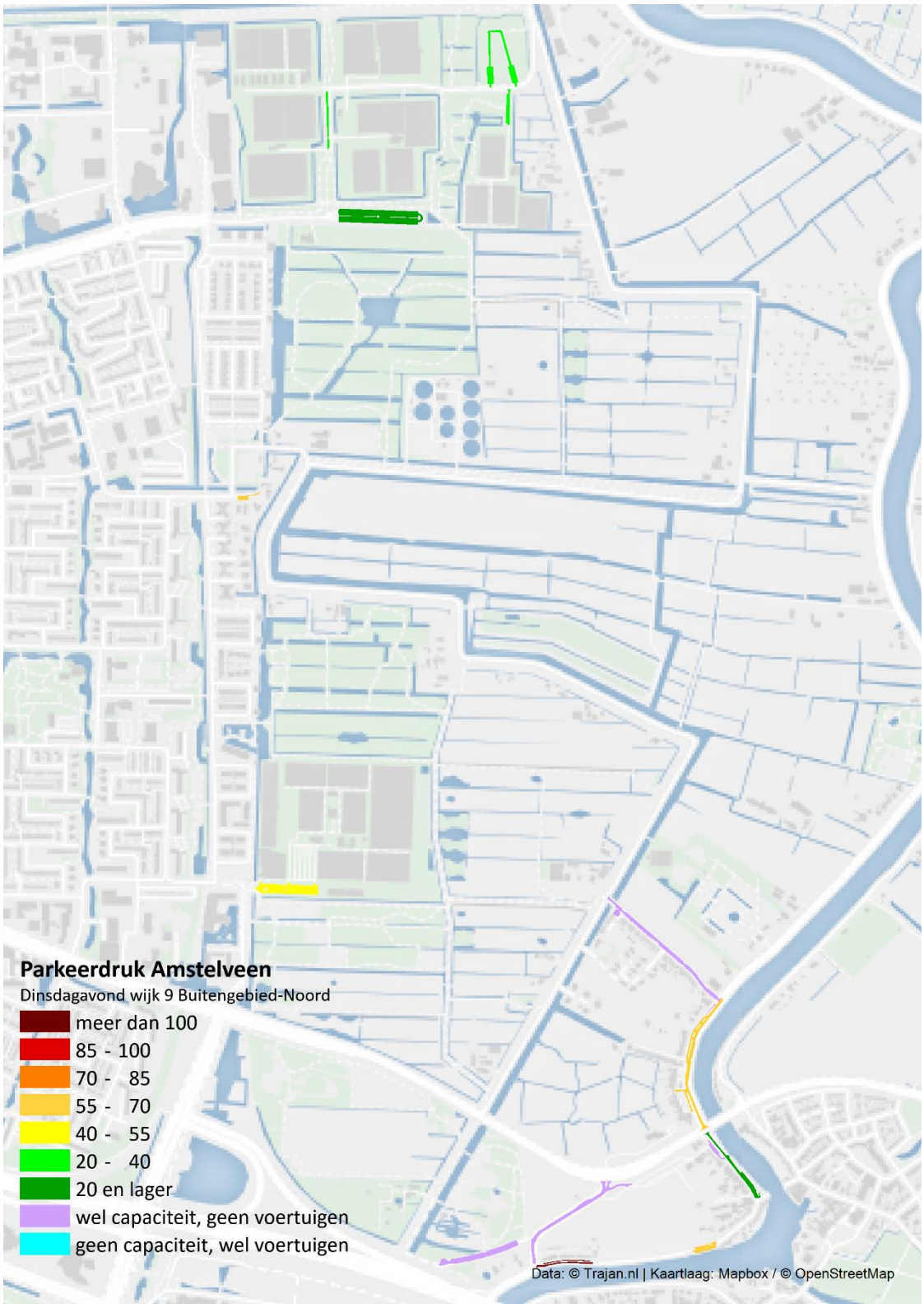

Figuur 3.63 Dinsdagnacht

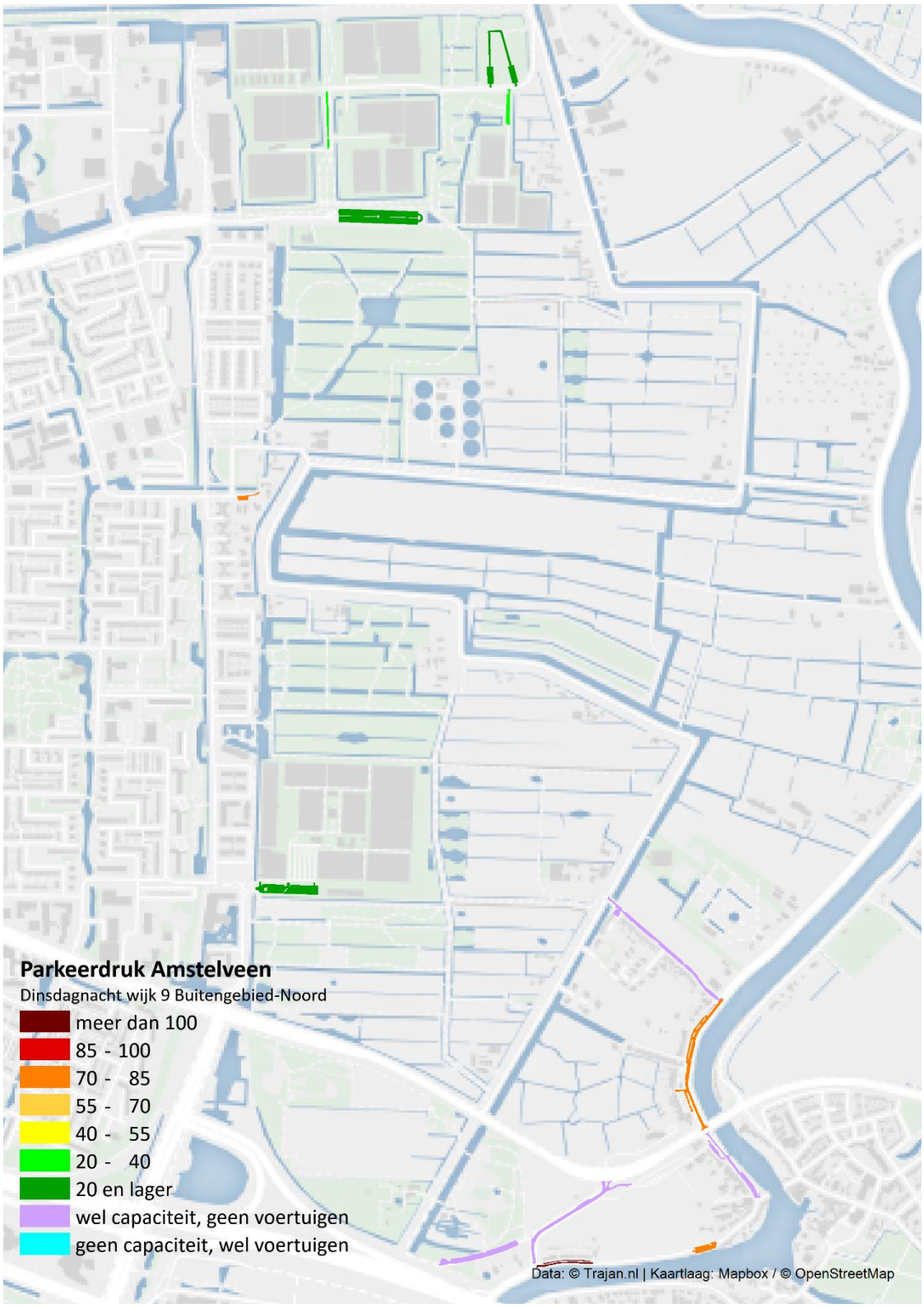

Figuur 3.64 Zaterdagmiddag

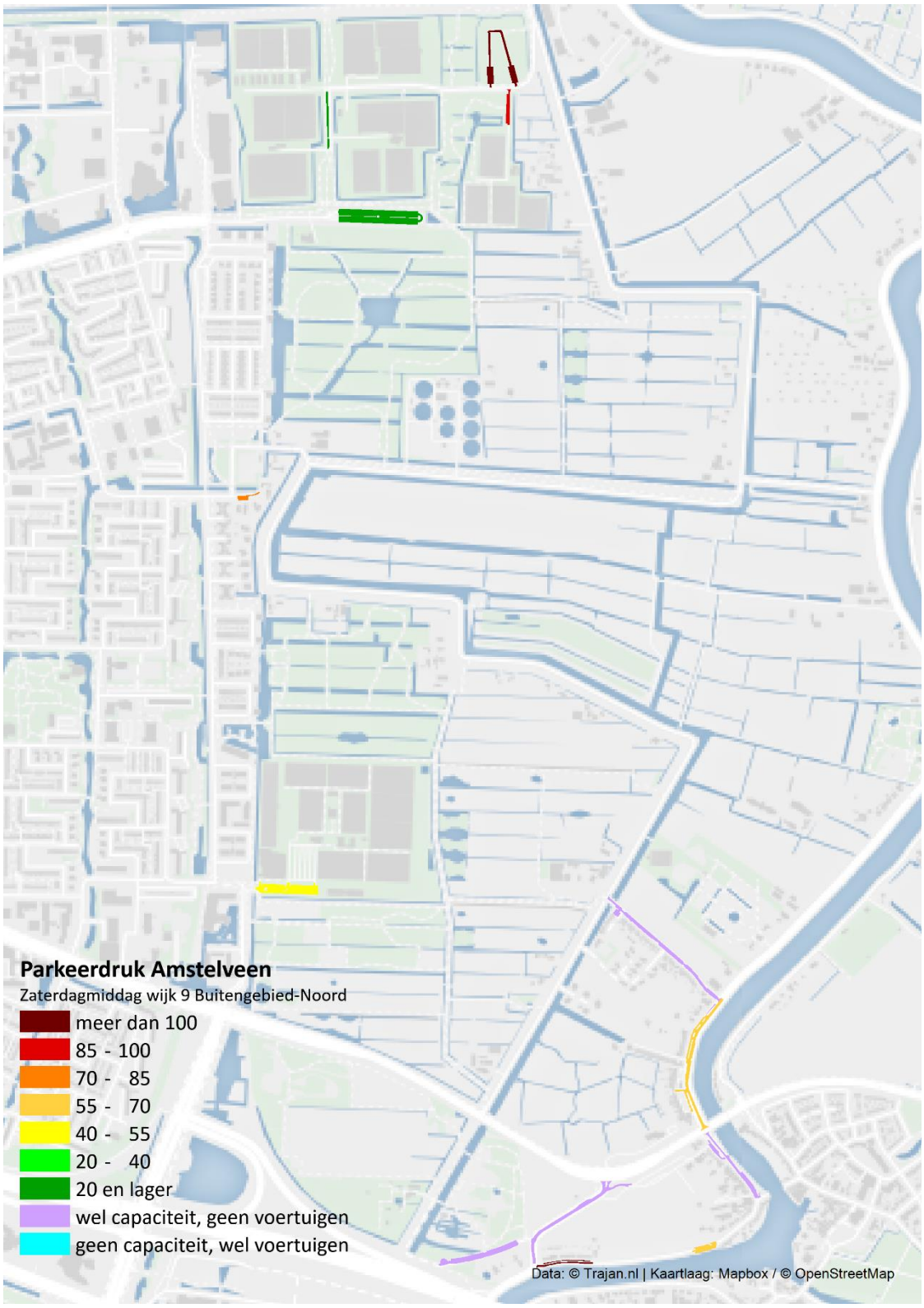

Figuur 3.65 Zaterdagavond

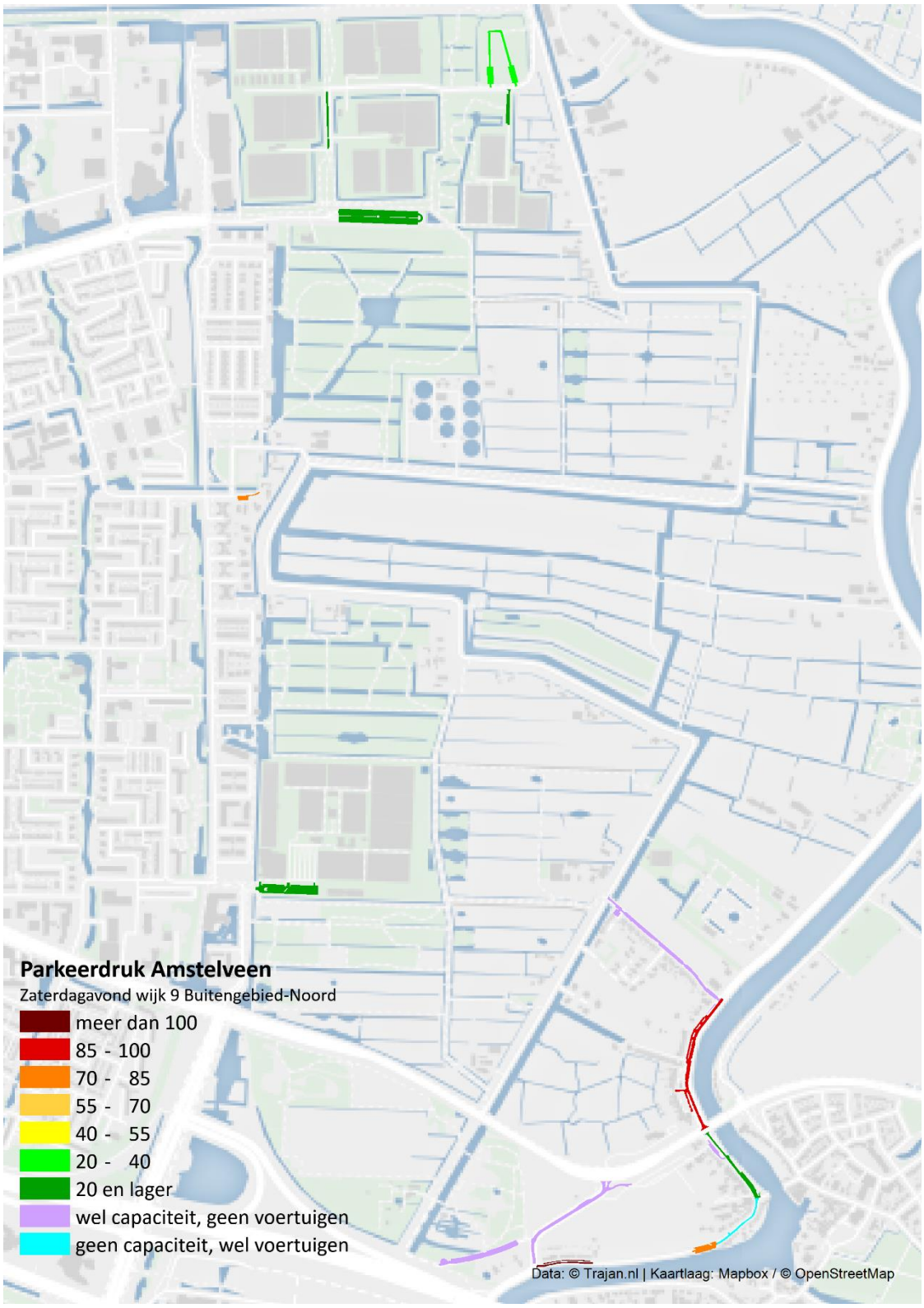

3.3.10 Wijk 10 Oude Dorp/Bovenkerk-Dorp

Figuur 3.66 Dinsdagmiddag

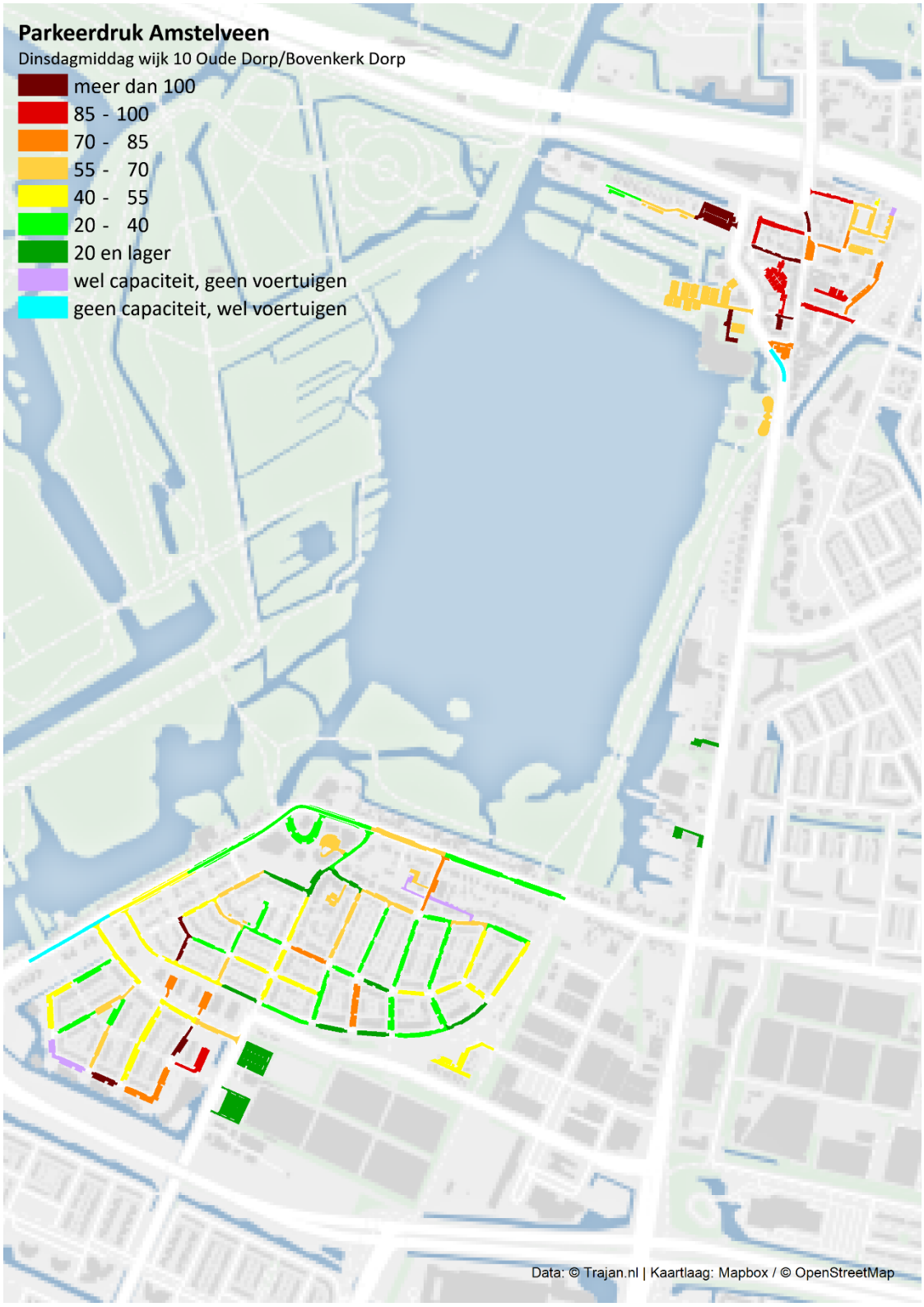

Figuur 3.67 Dinsdagavond

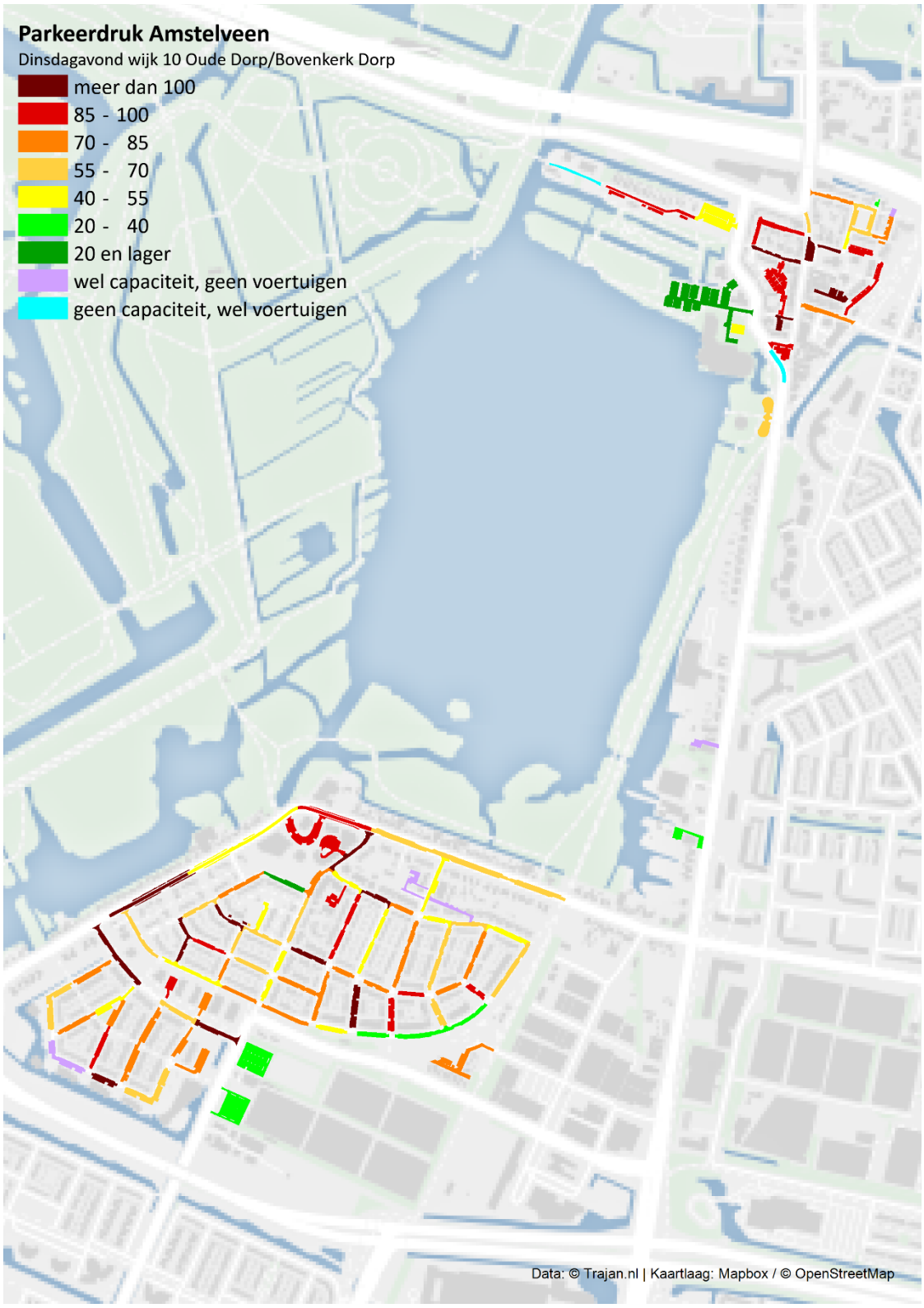

Figuur 3.68 Dinsdagnacht

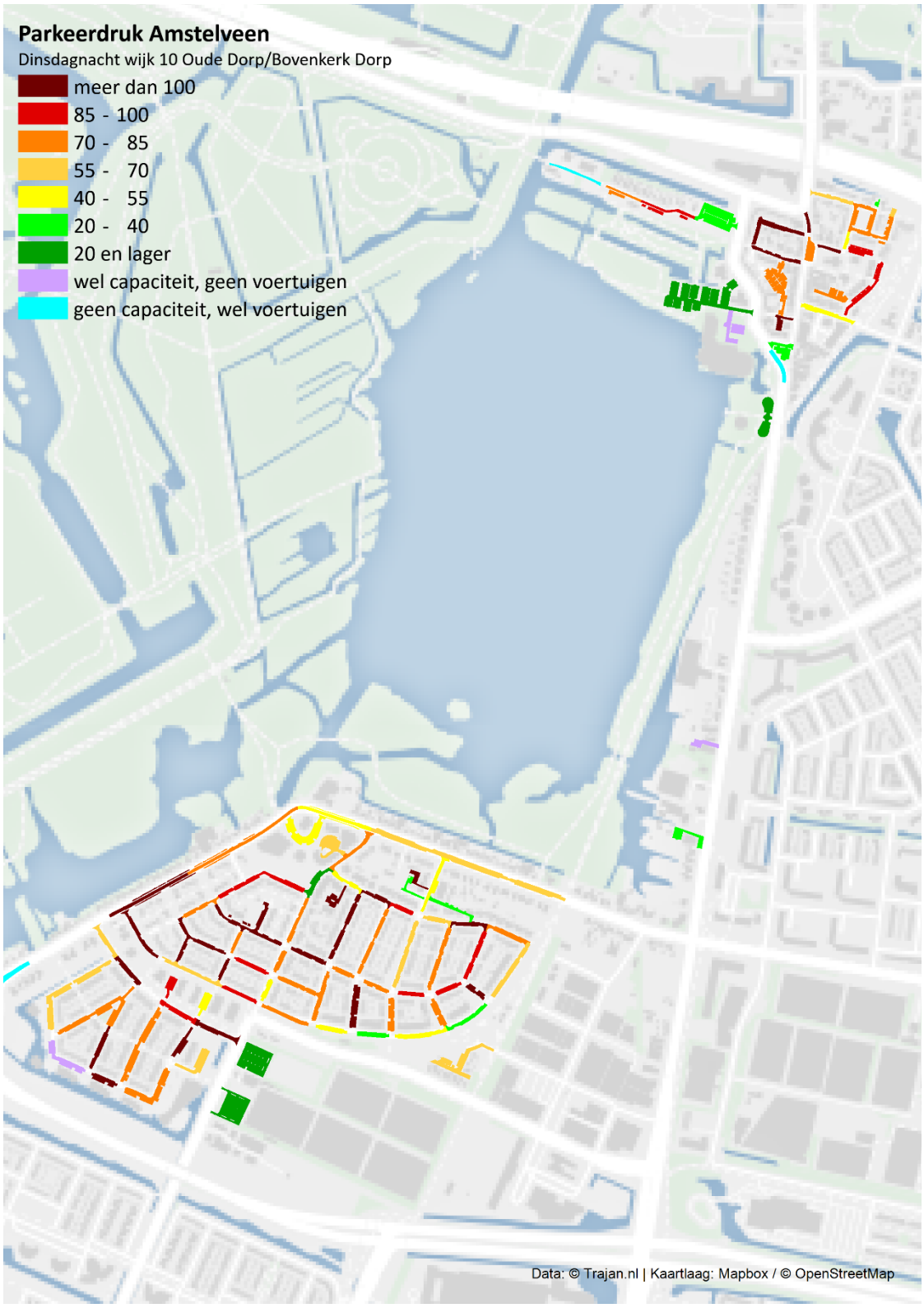

Figuur 3.69 Zaterdagmiddag

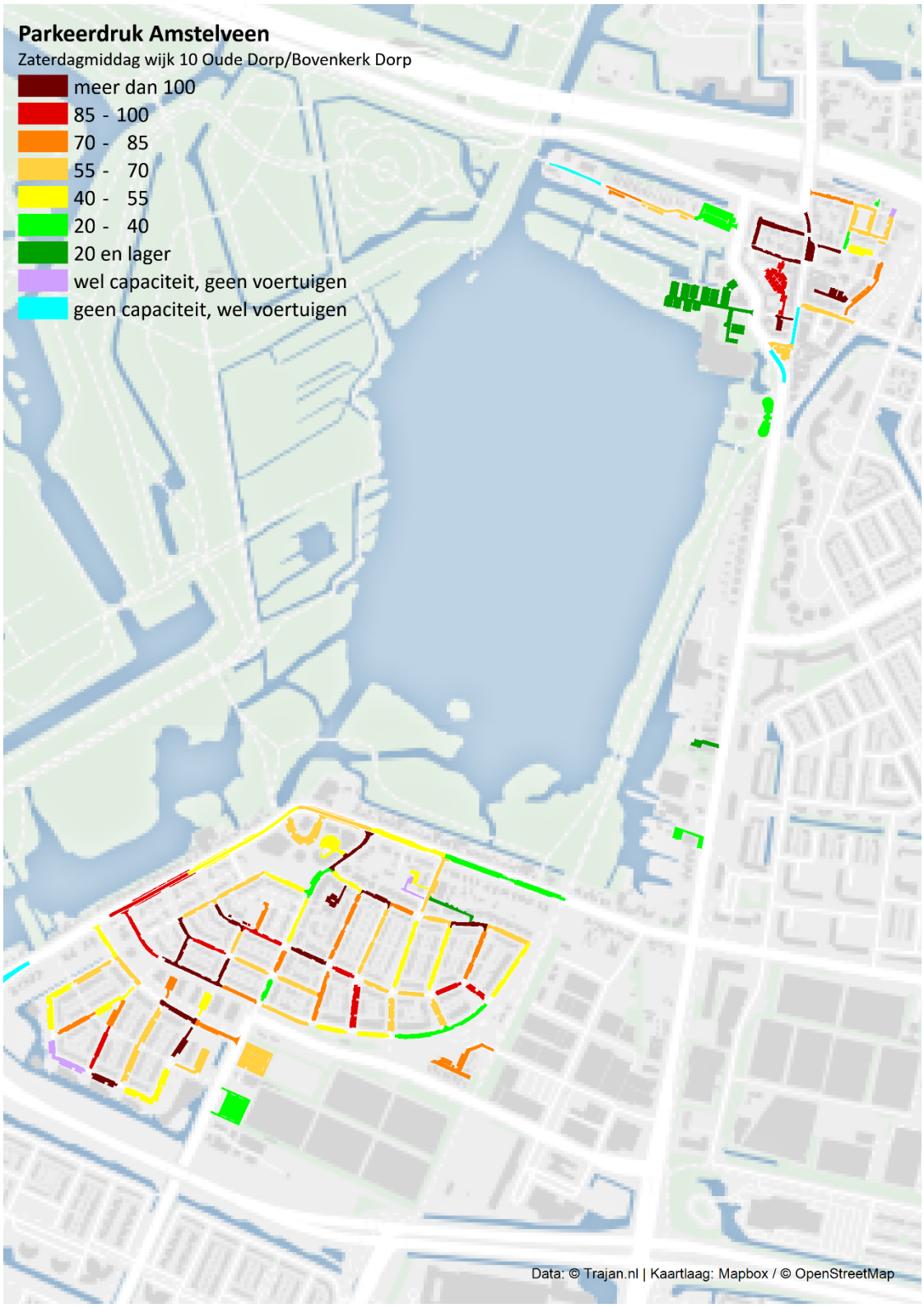

Figuur 3.70 Zaterdagavond

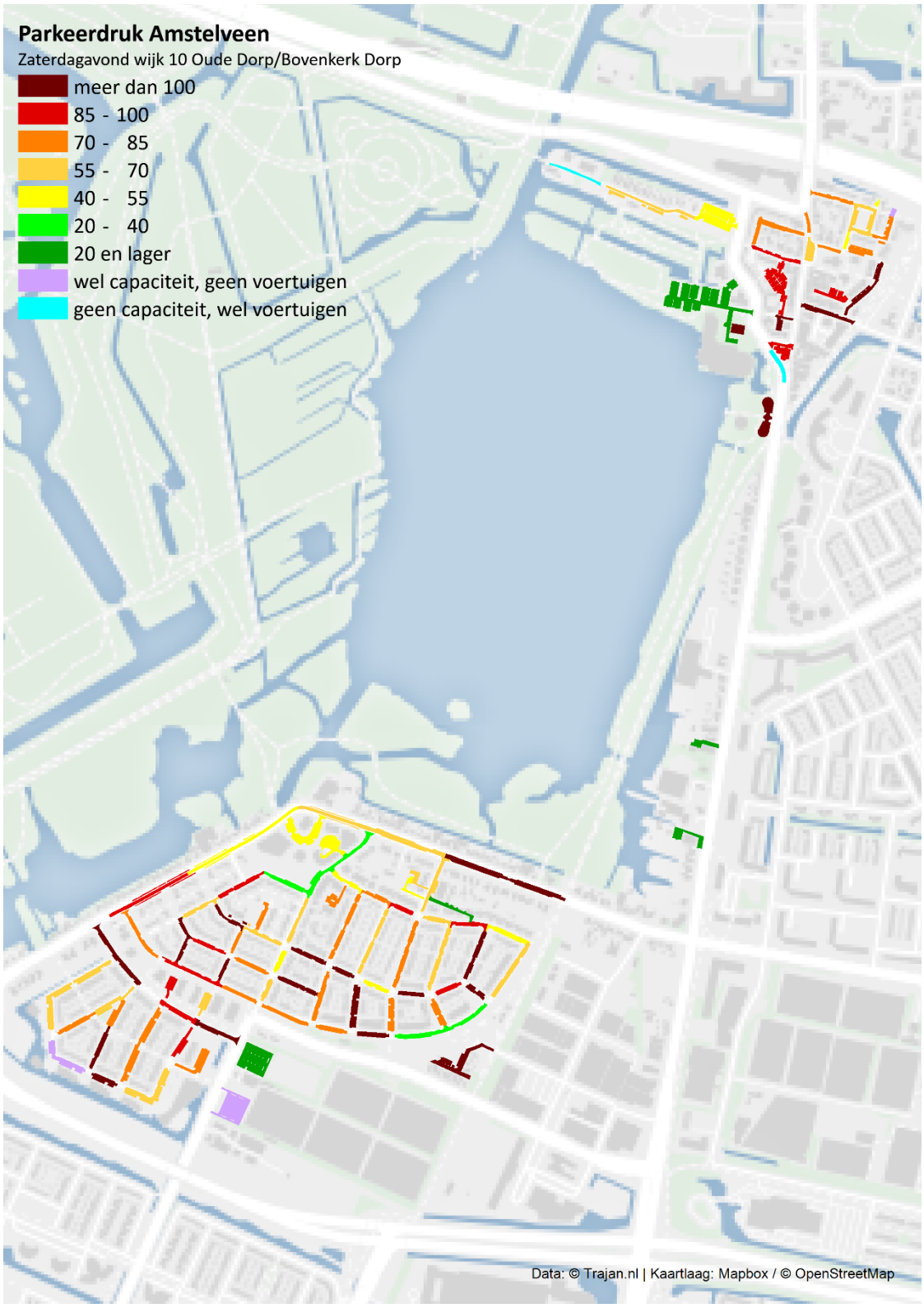

3.3.11 Wijk 11 Keizer Karelpark-West

Figuur 3.71 Dinsdagmiddag

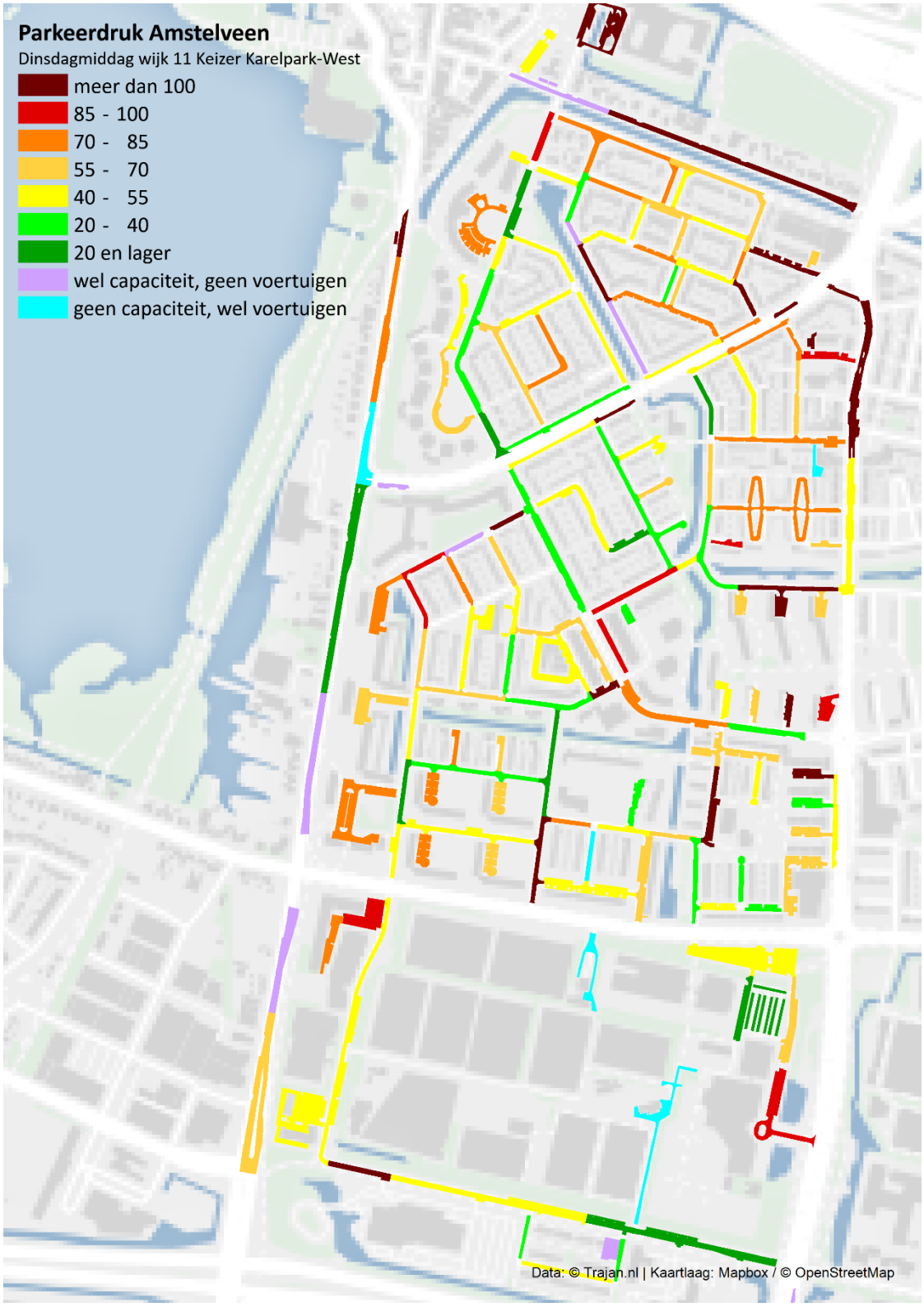

Figuur 3.72 Dinsdagavond

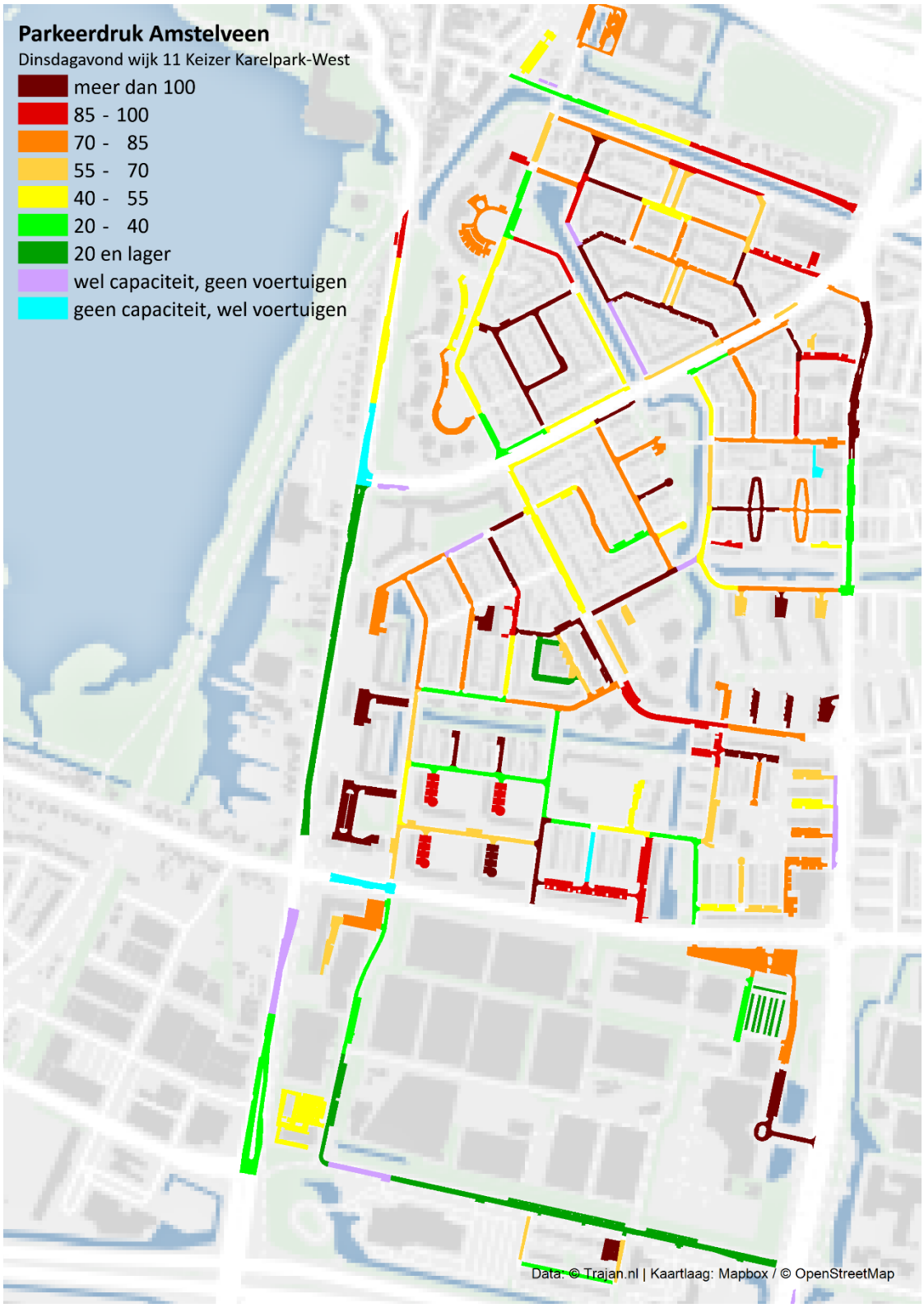

Figuur 3.73 Dinsdagnacht

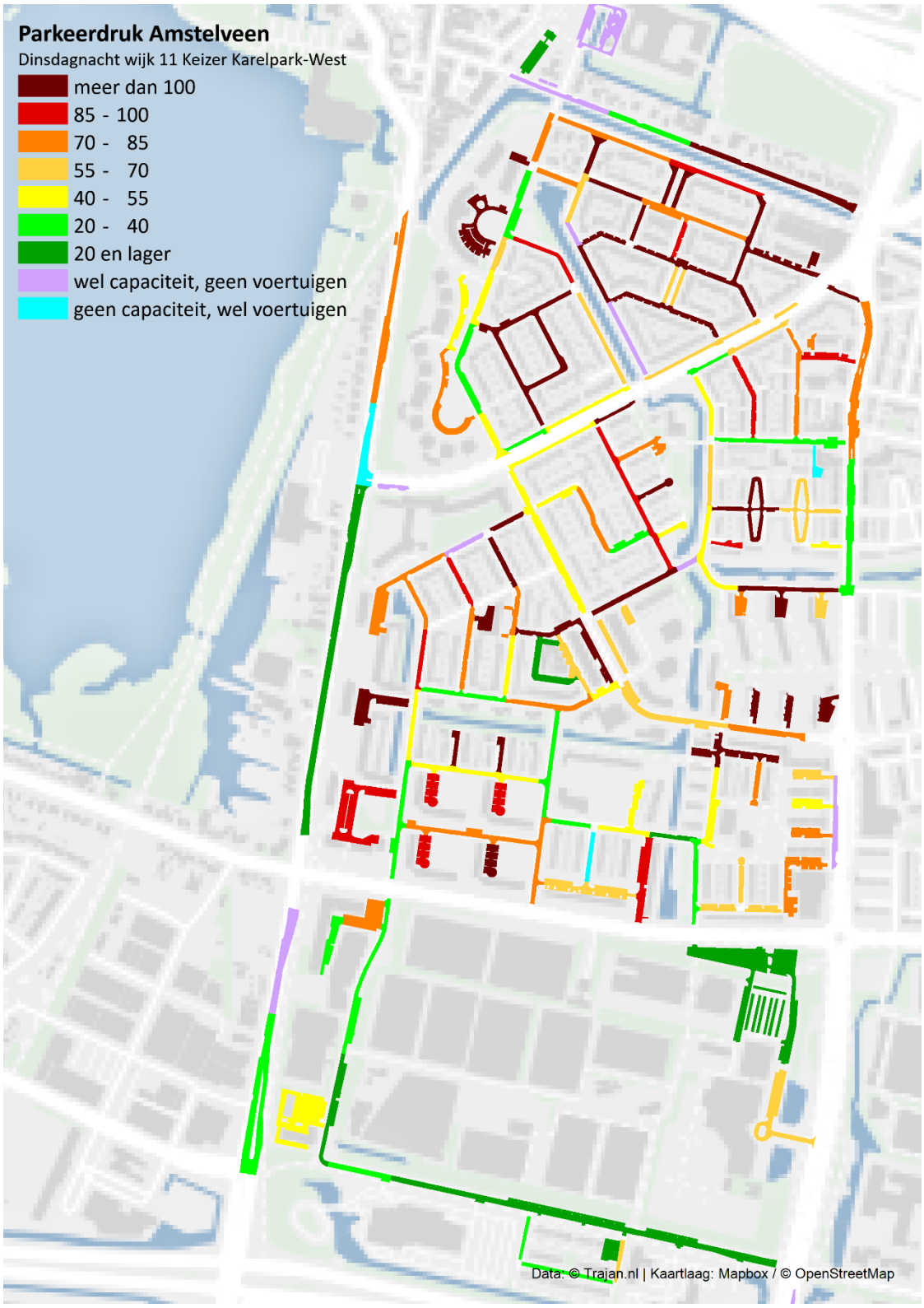

Figuur 3.74 Zaterdagmiddag

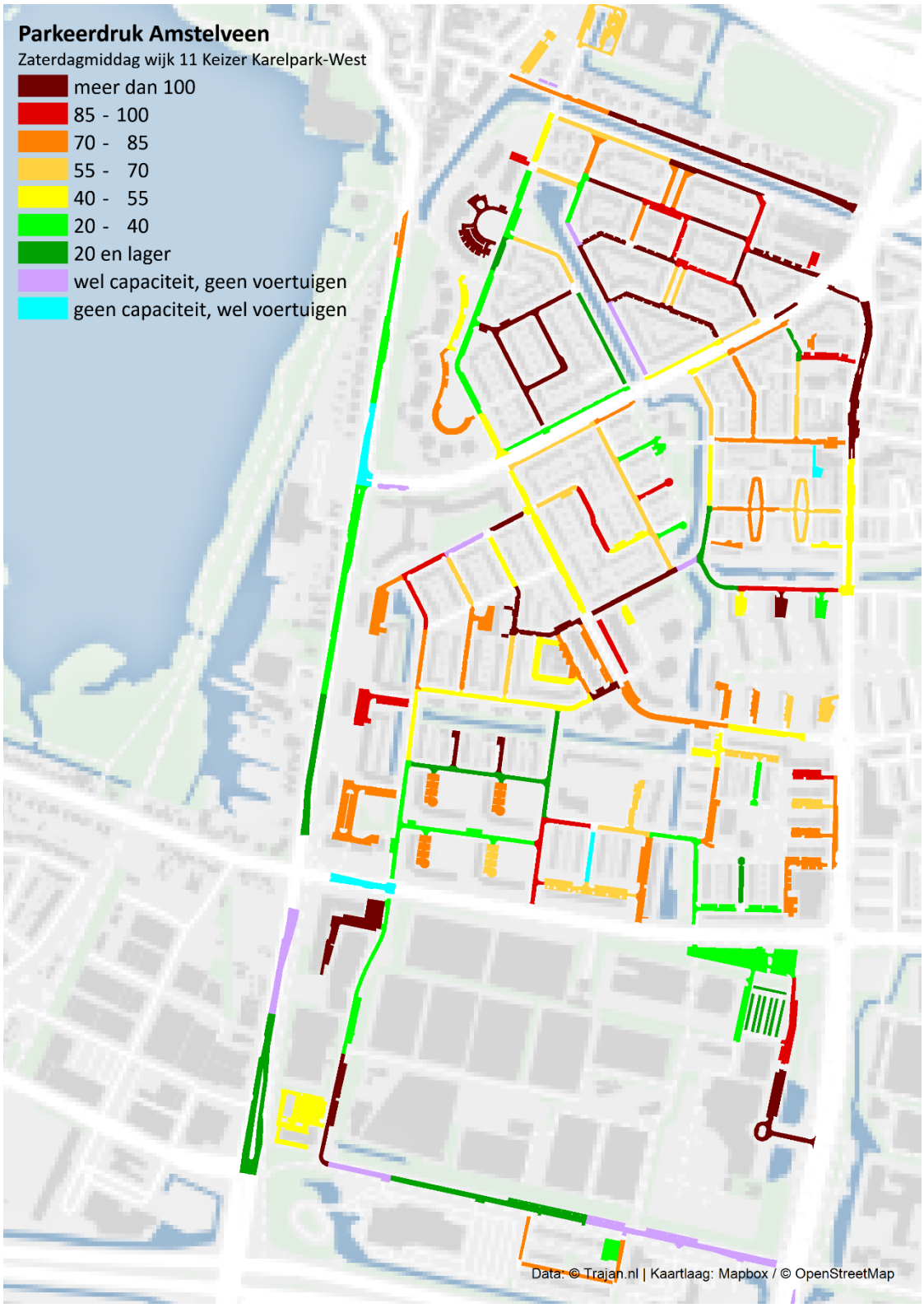

Figuur 3.75 Zaterdagavond

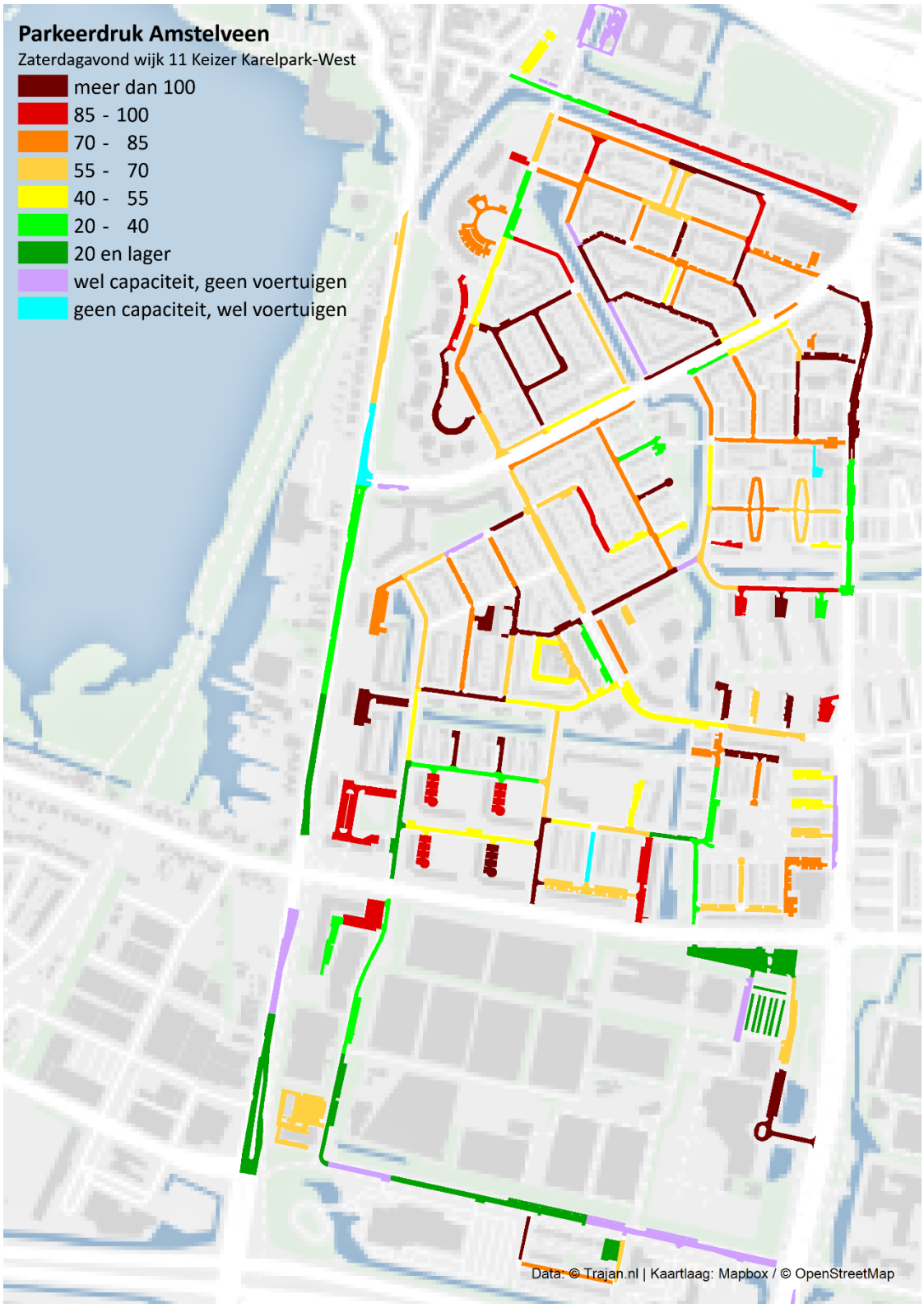

3.3.12 Wijk 12 Keizer Karelpark-Oost

Figuur 3.76 Dinsdagmiddag

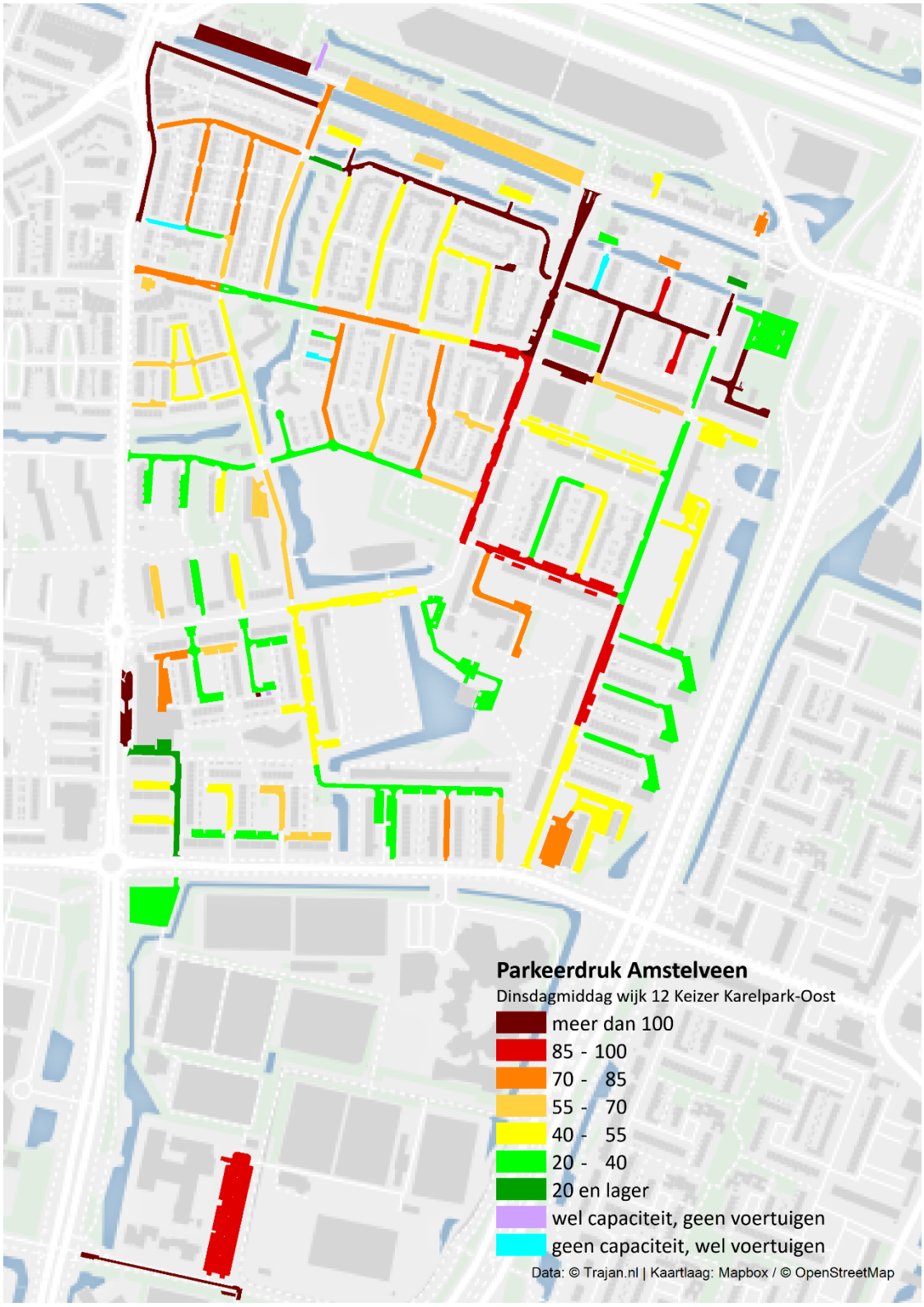

Figuur 3.77 Dinsdagavond

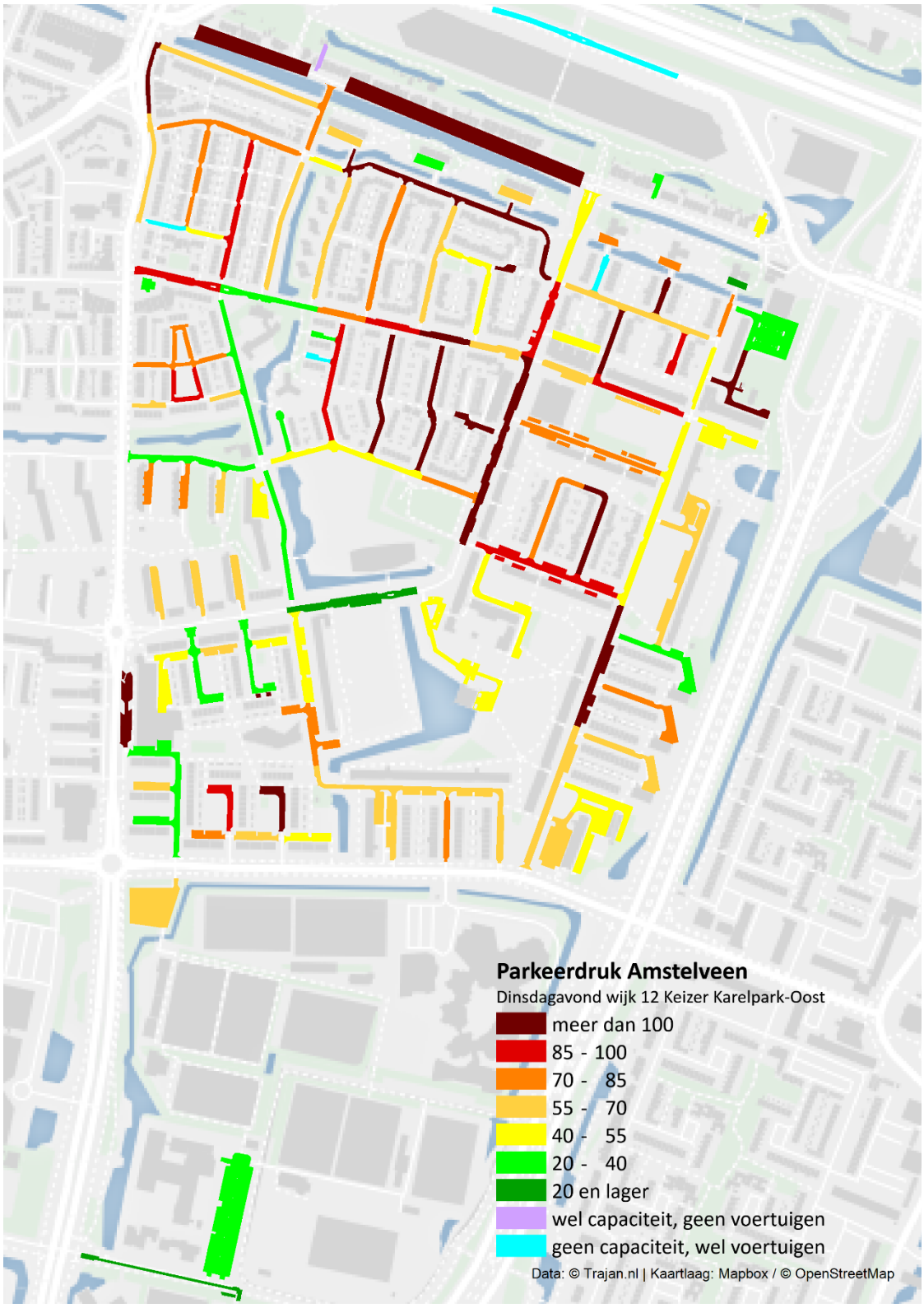

Figuur 3.78 Dinsdagnacht

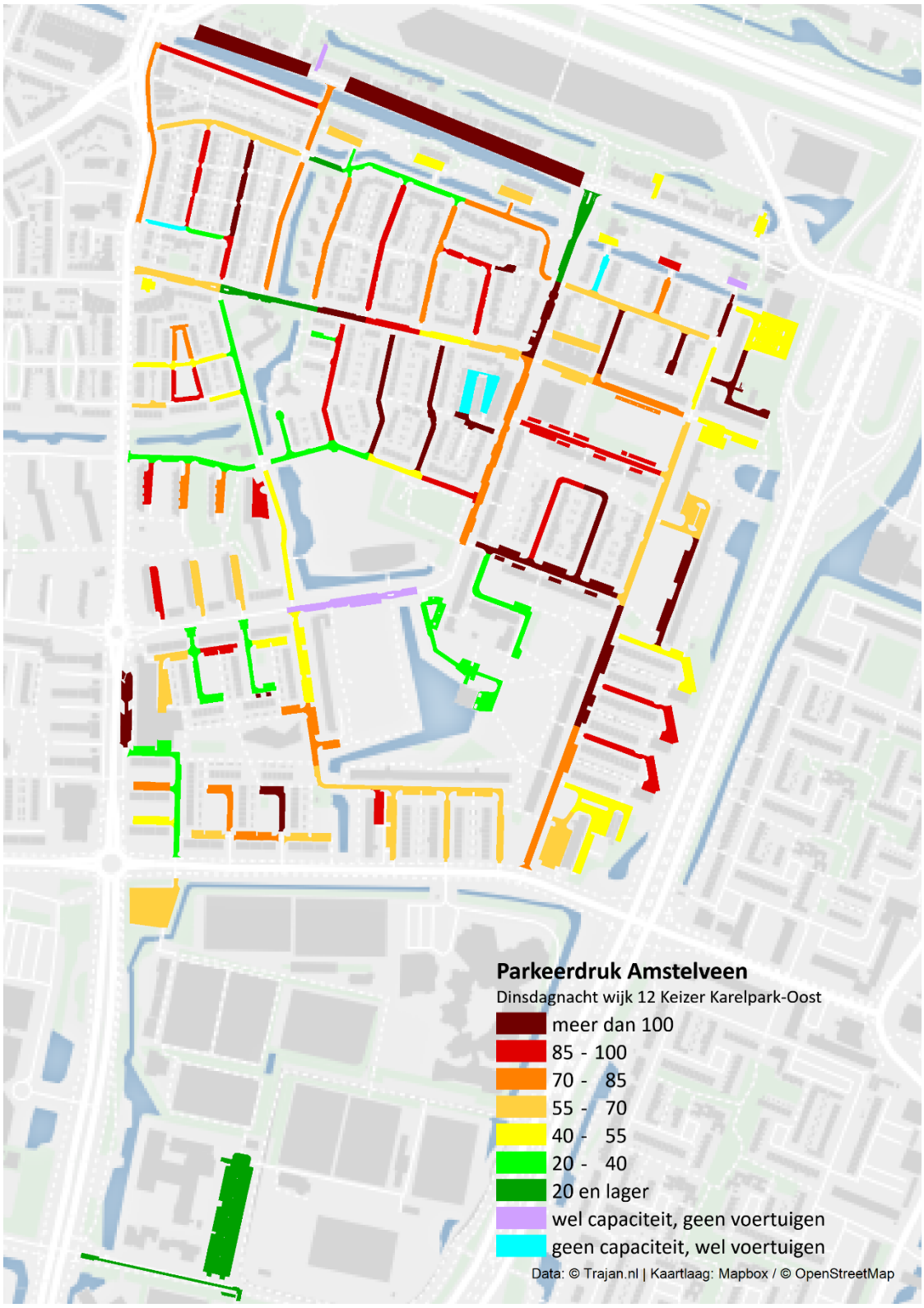

Figuur 3.79 Zaterdagmiddag

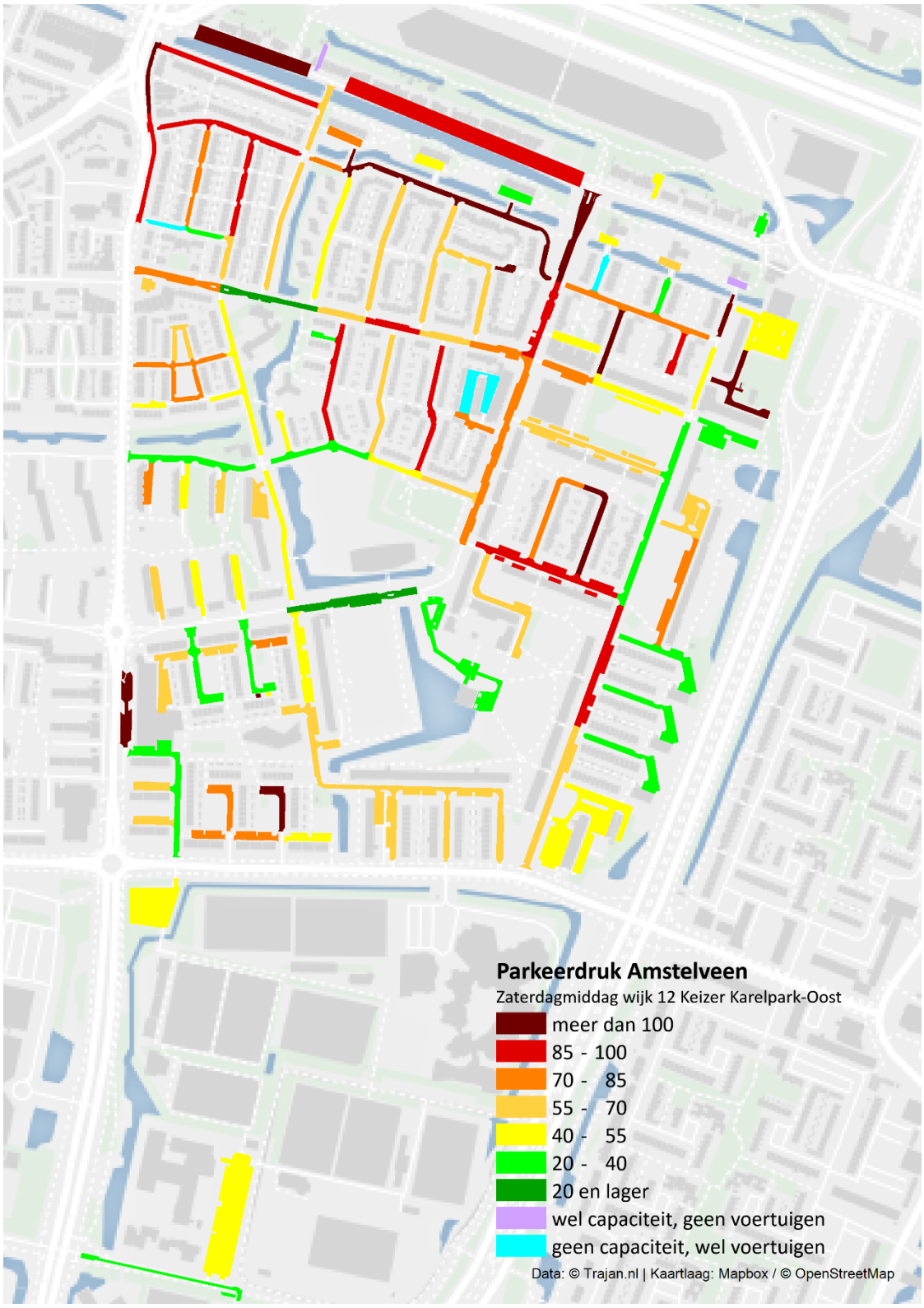

Figuur 3.80 Zaterdagavond

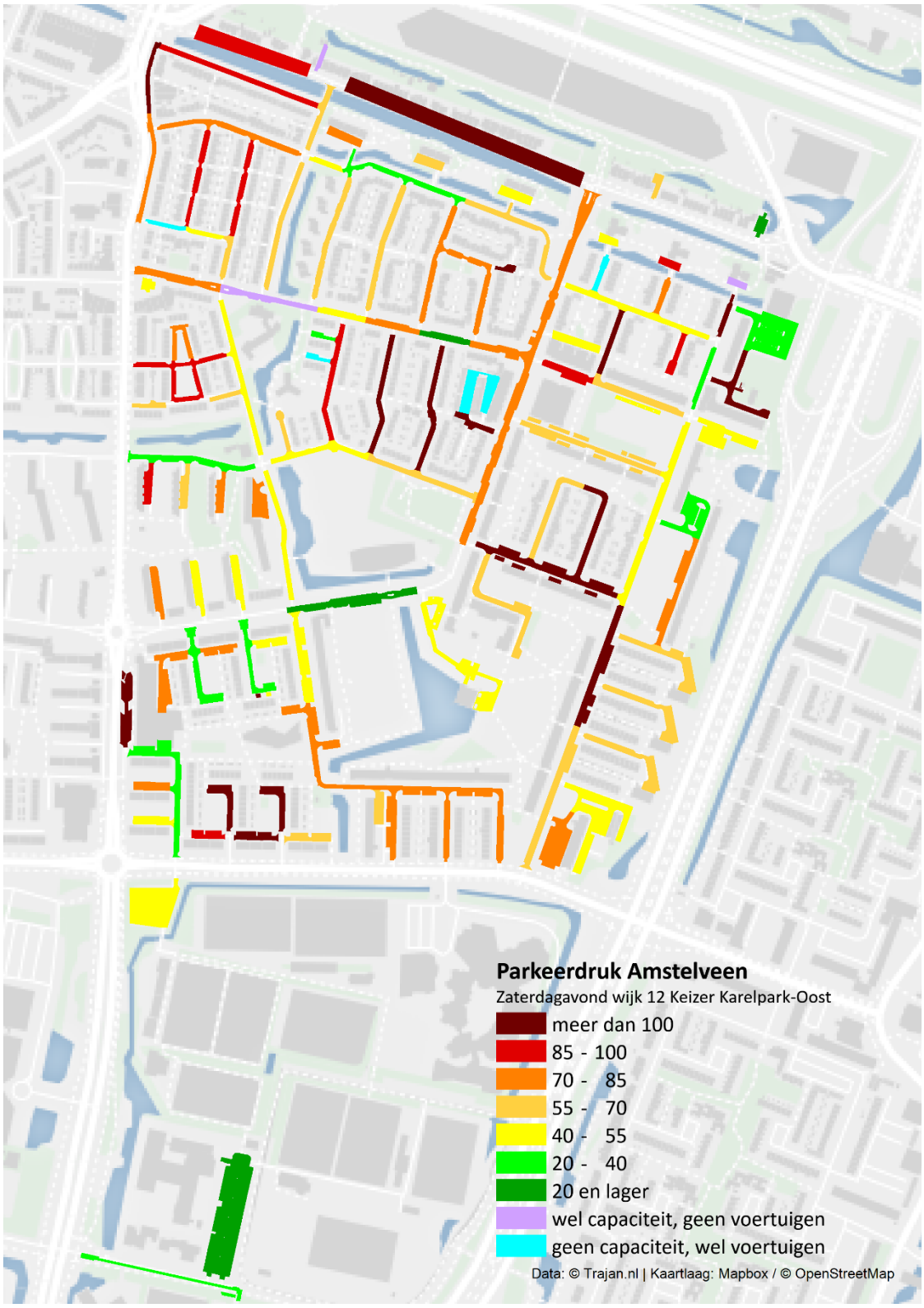

3.3.13 Wijk 13 Groenelaan

Figuur 3.81 Dinsdagmiddag

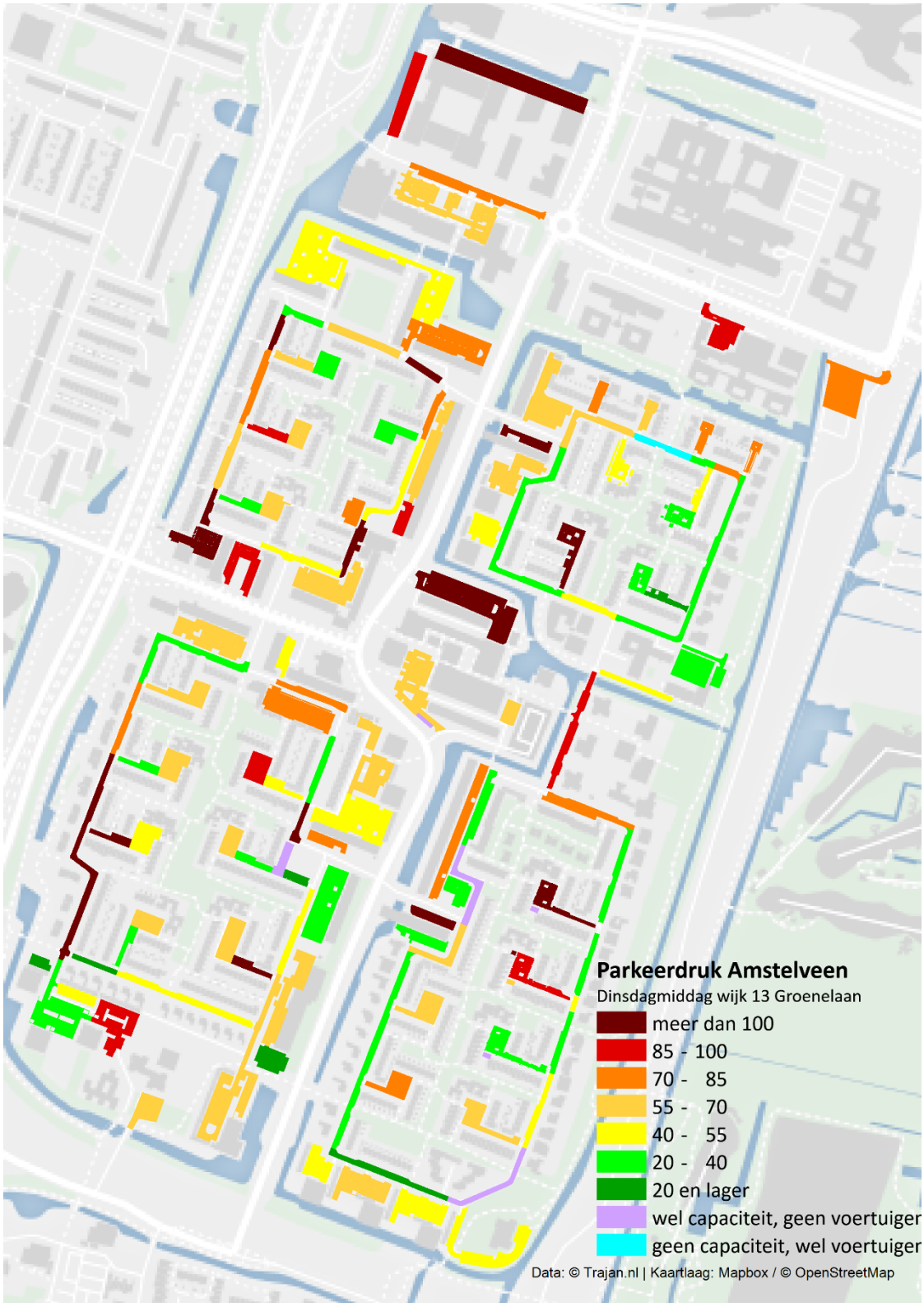

Figuur 7.82 Dinsdagavond

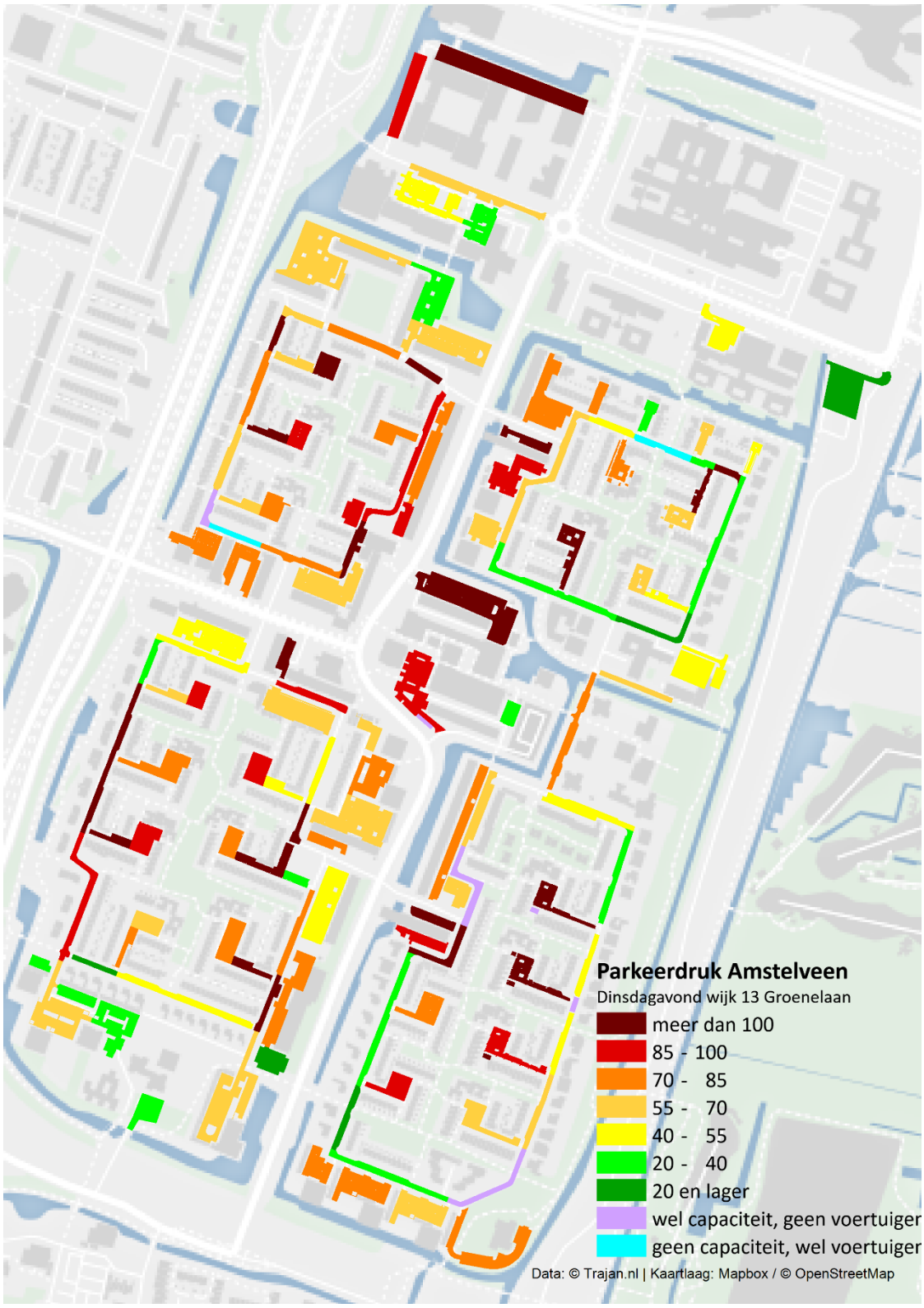

Figuur 3.83 Dinsdagnacht

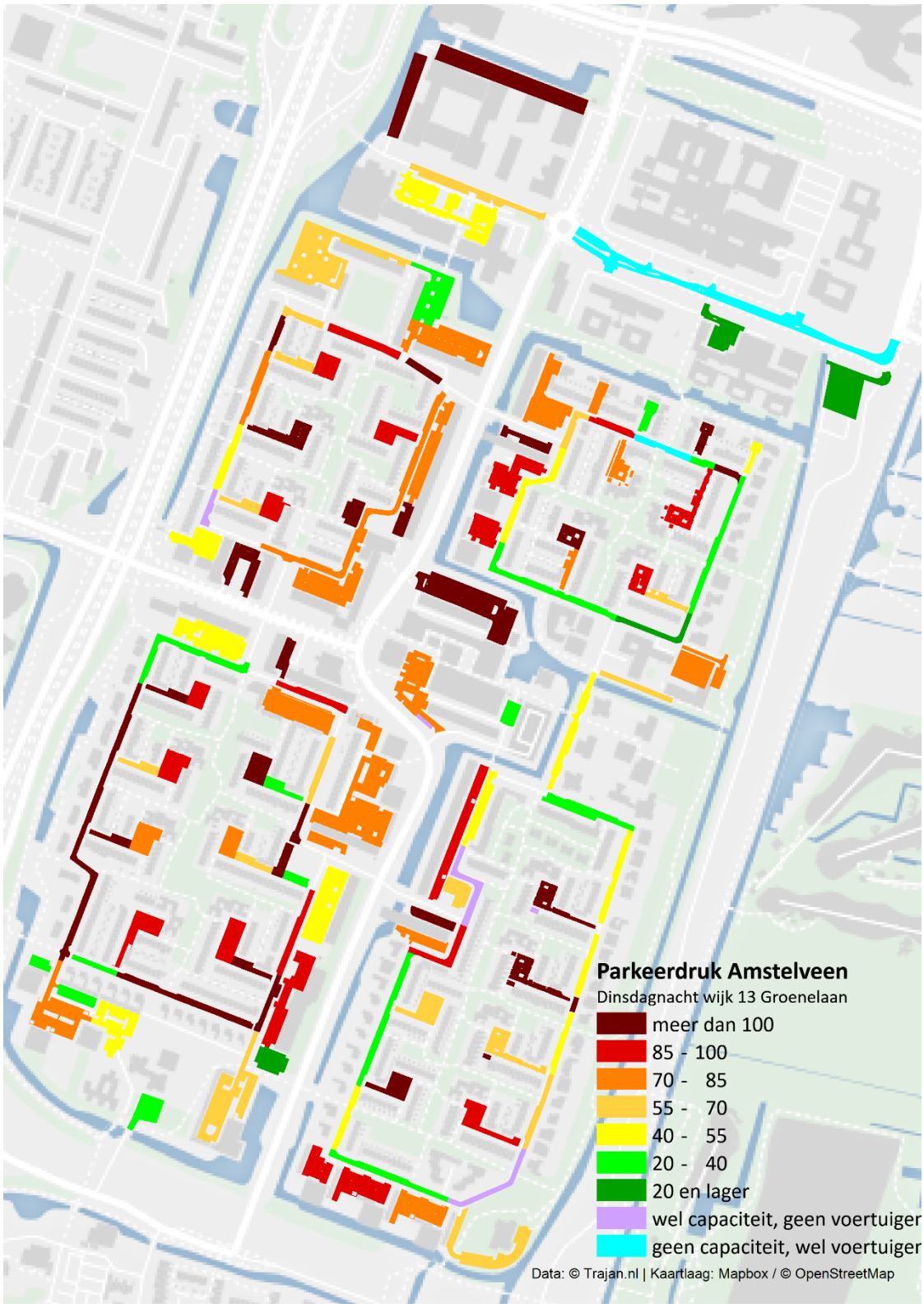

Figuur 3.84 Zaterdagmiddag

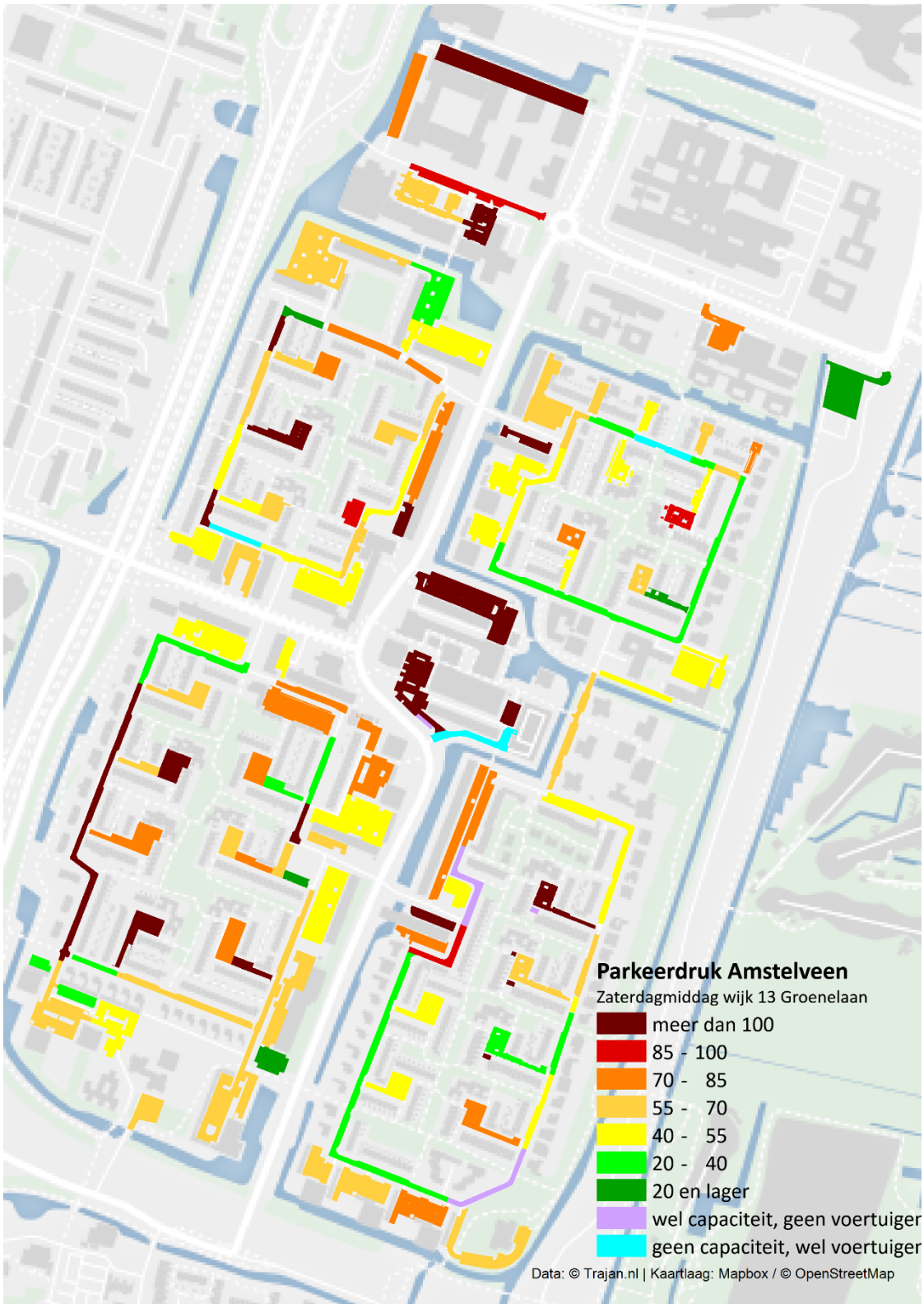

Figuur 3.85 Zaterdagavond

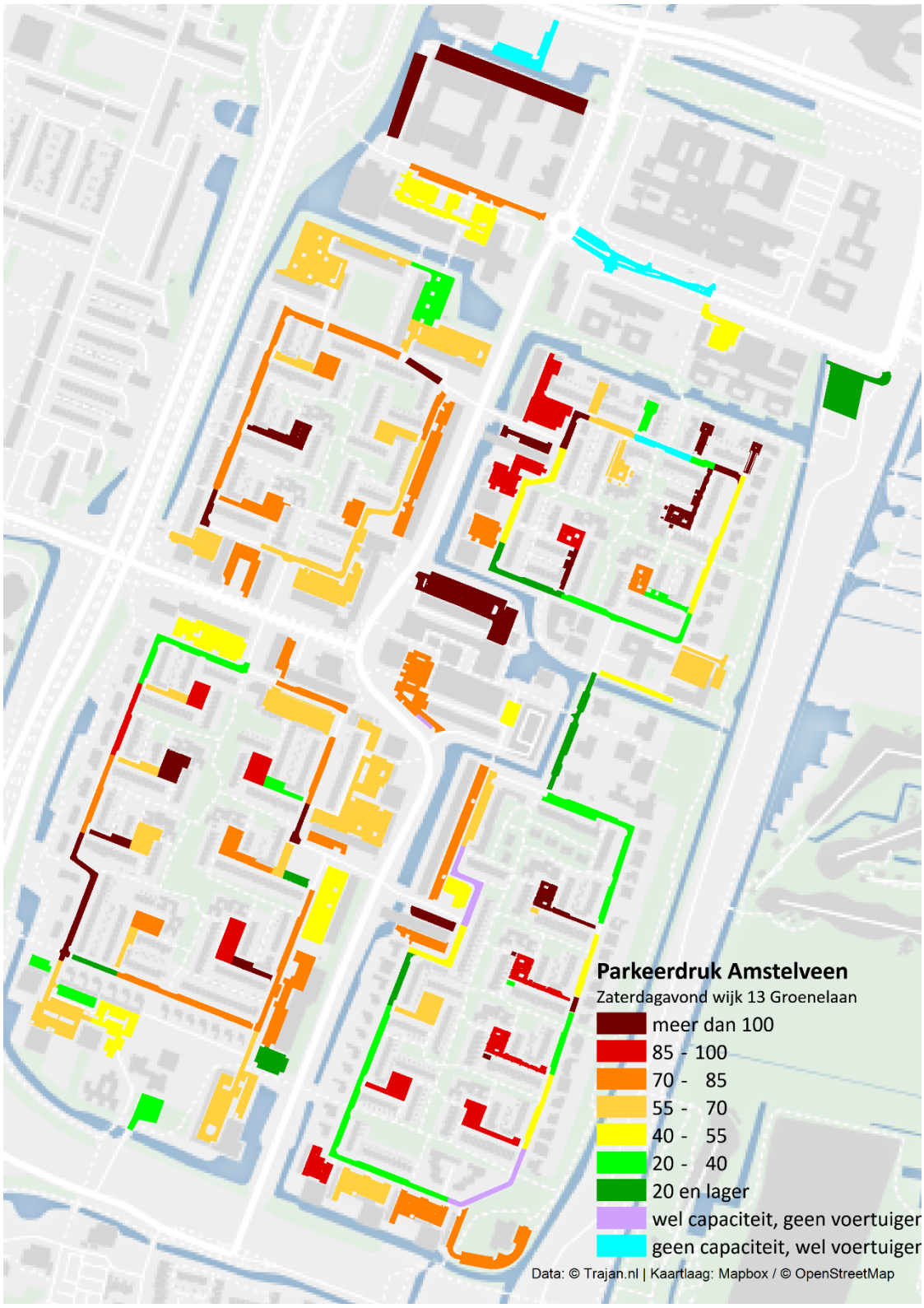

3.3.14 Wijk 14 Waardhuizen

Figuur 3.86 Dinsdagmiddag

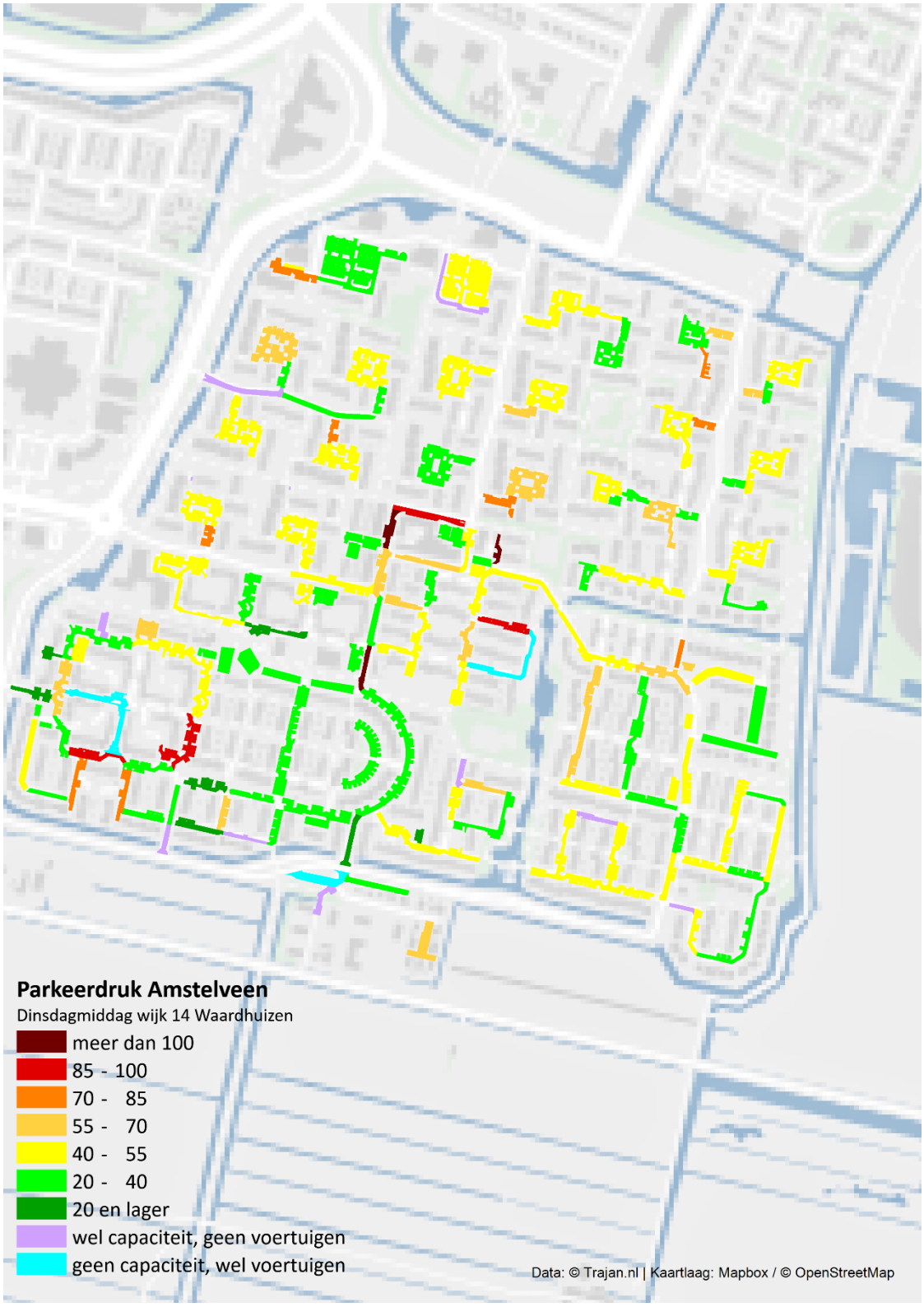

Figuur 3.87 Dinsdagavond

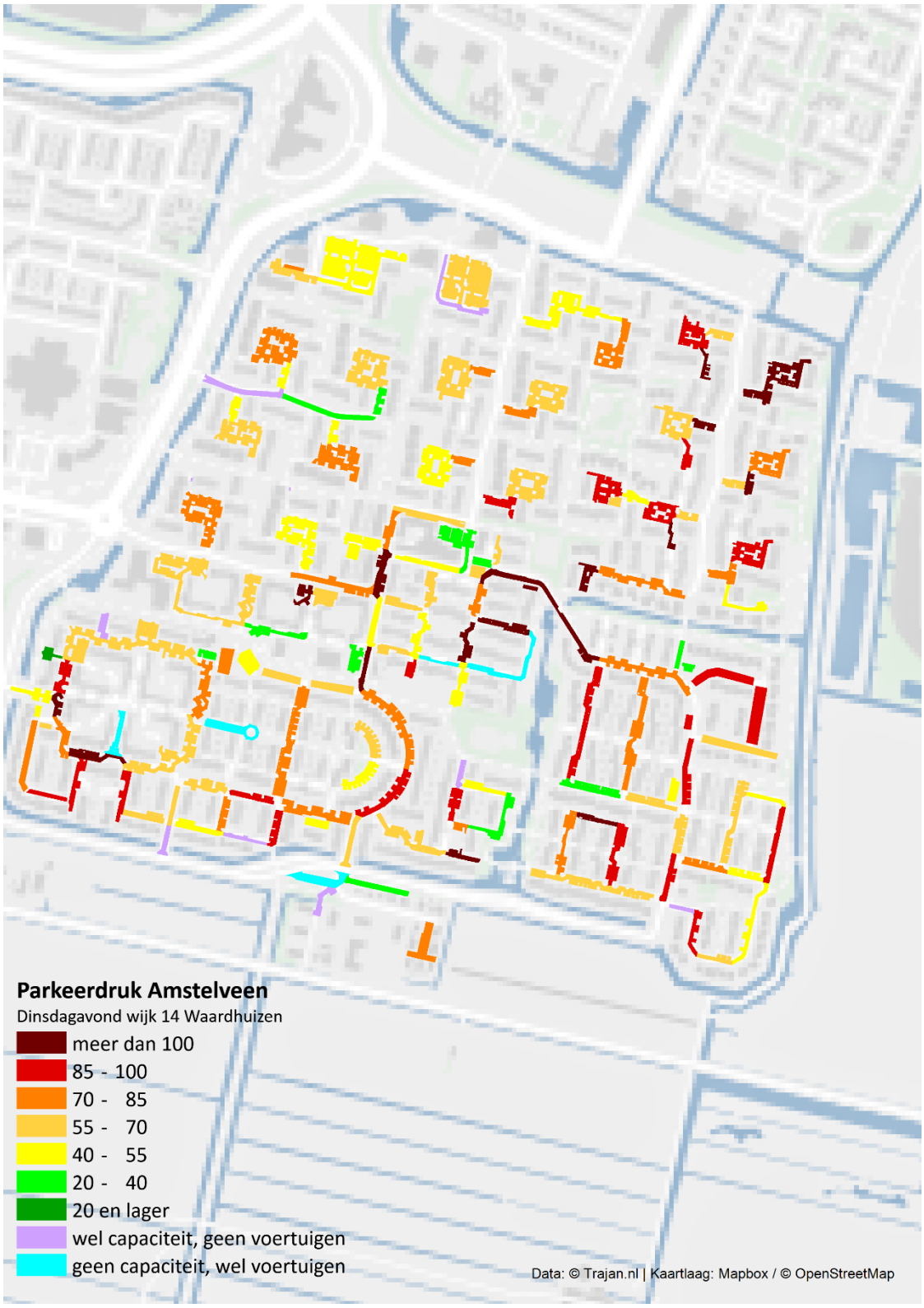

Figuur 3.88 Dinsdagnacht

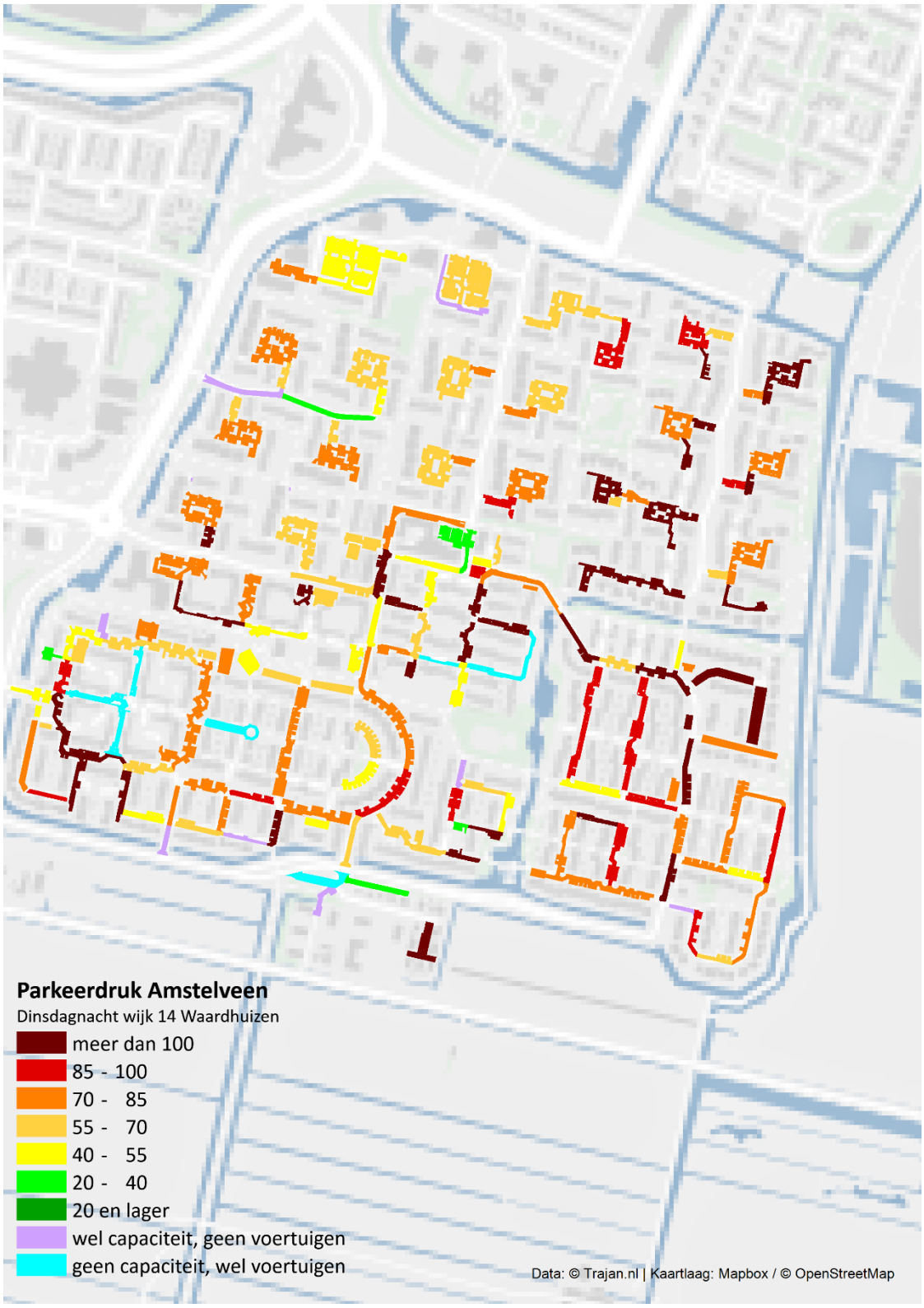

Figuur 3.89 Zaterdagmiddag

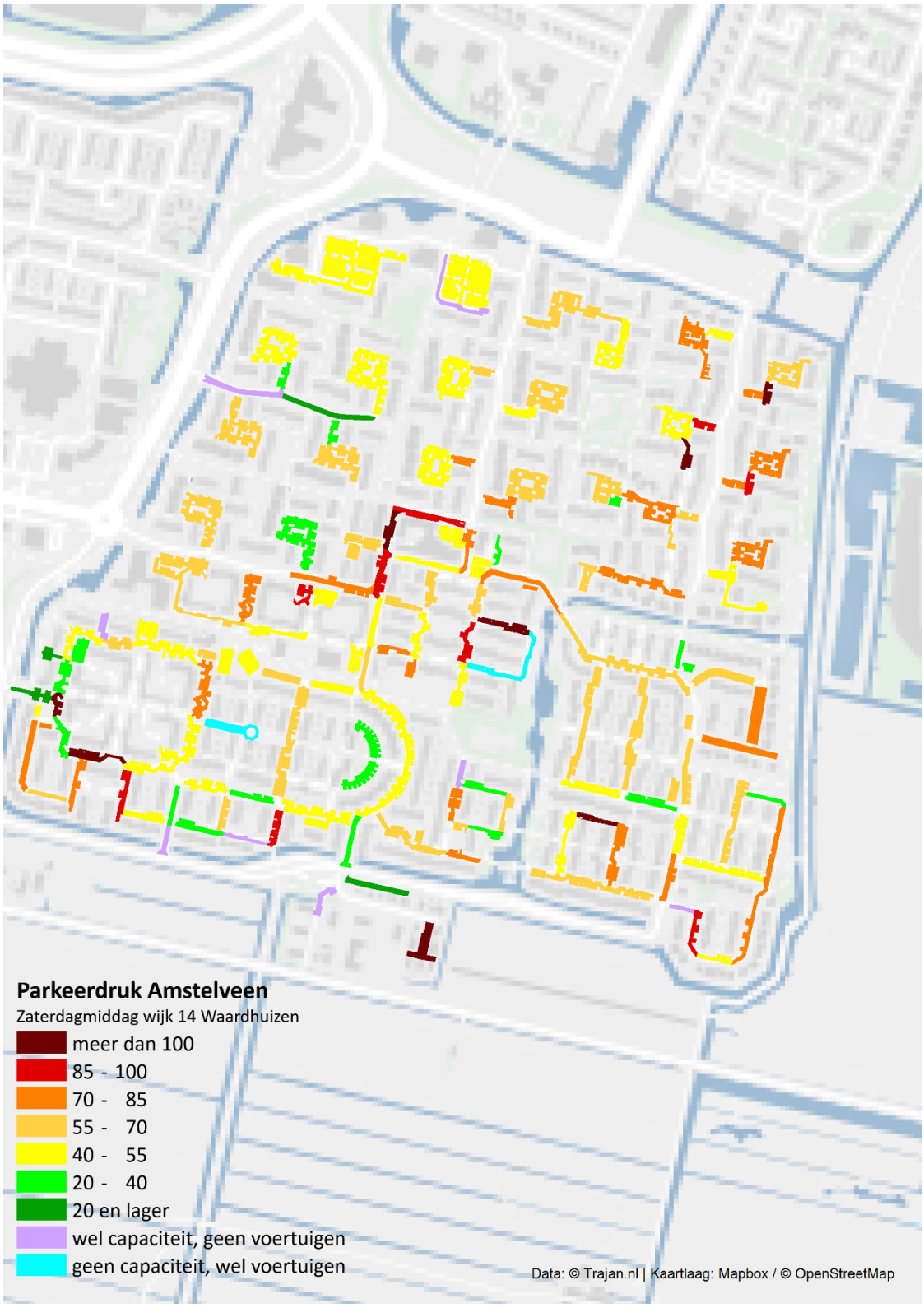

Figuur 3.90 Zaterdagavond

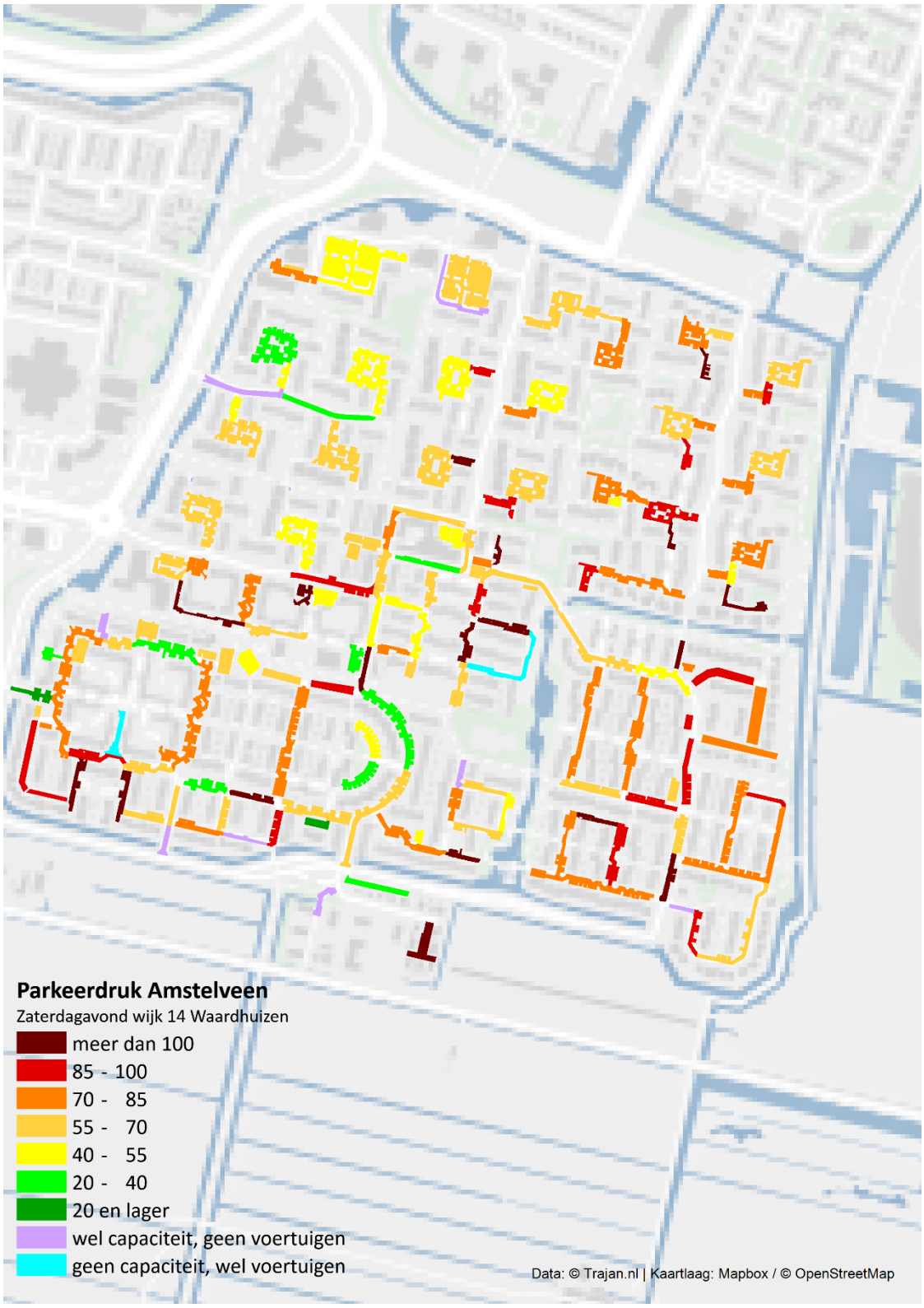

3.3.15 Wijk 15 Middenhoven

Figuur 3.91 Dinsdagmiddag

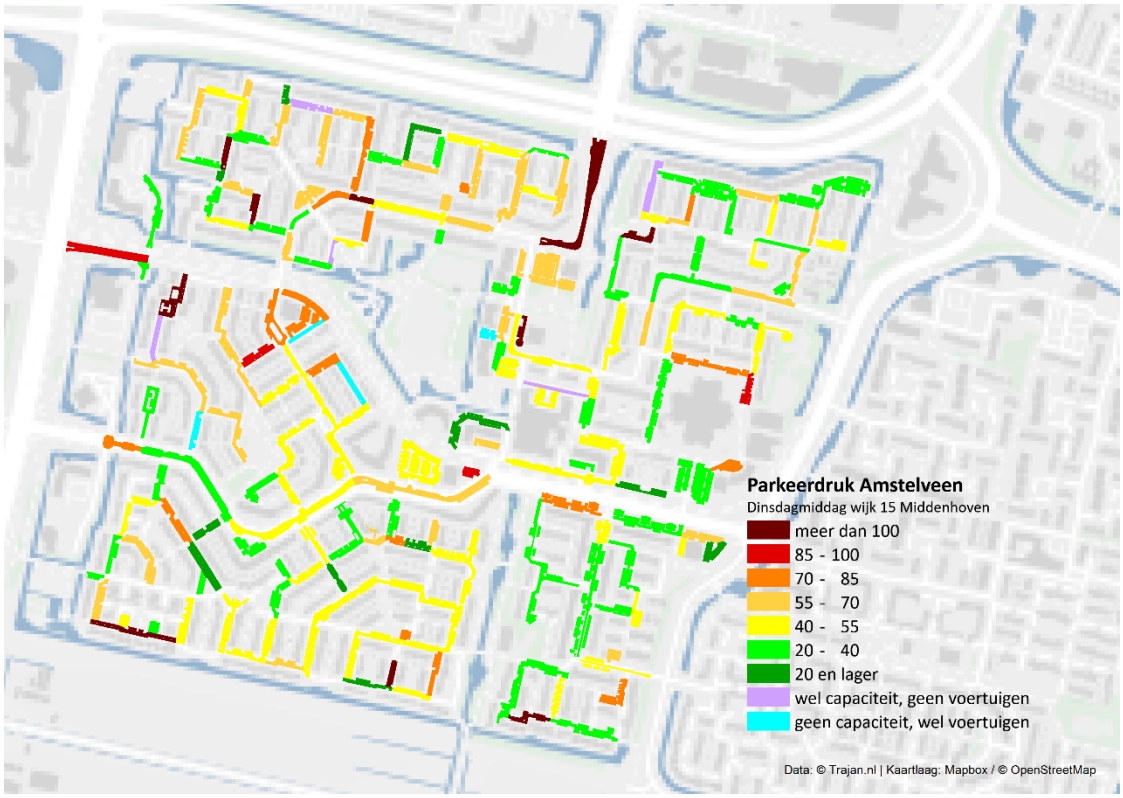

Figuur 3.92 Dinsdagavond

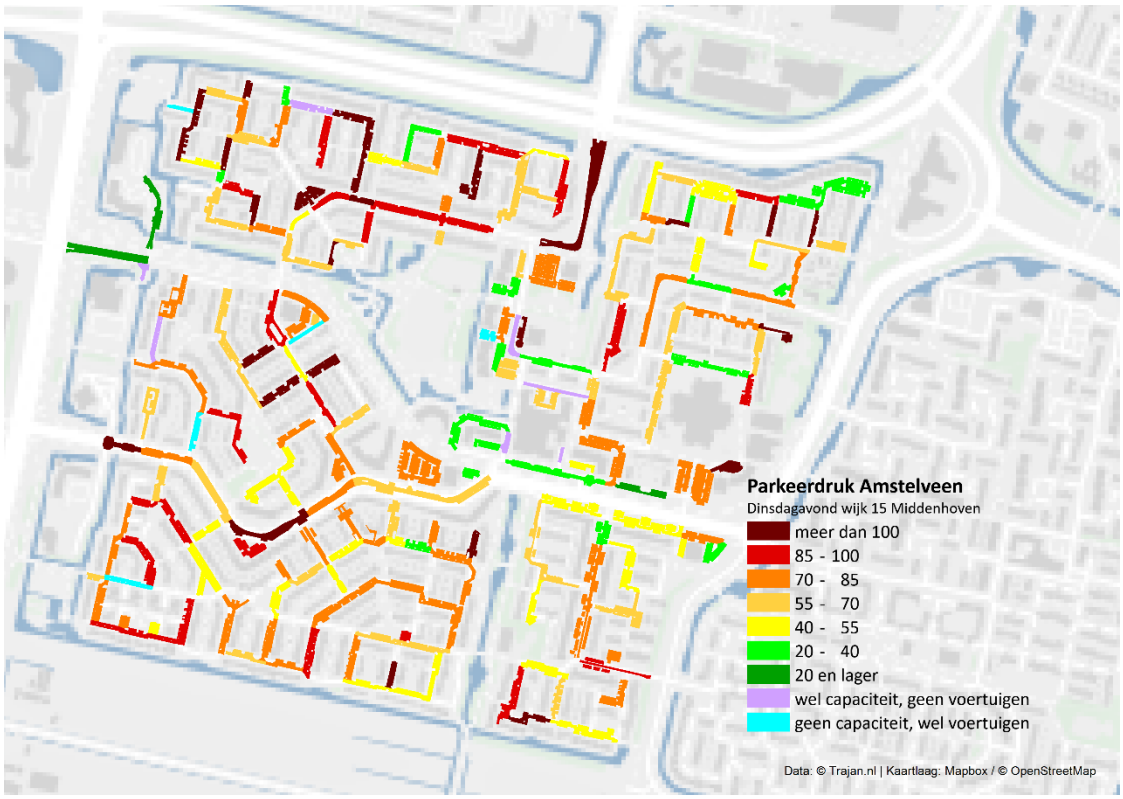

Figuur 3.93 Dinsdagnacht

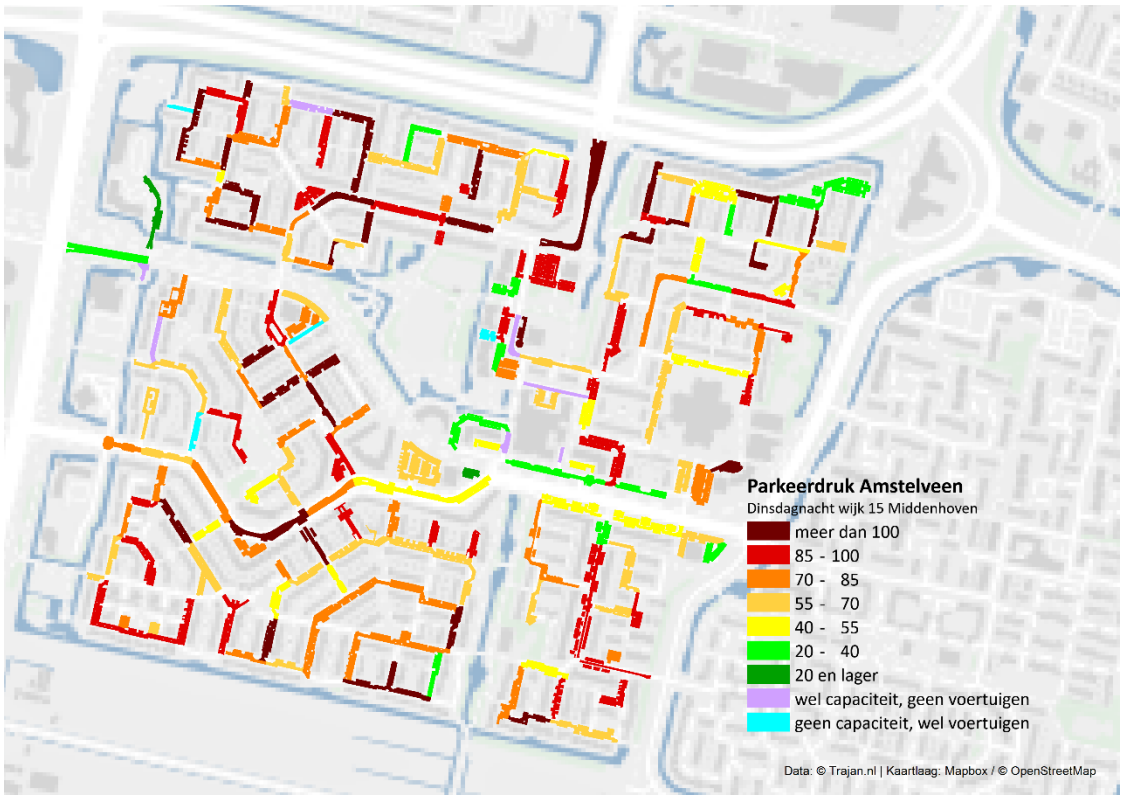

Figuur 3.94 Zaterdagmiddag

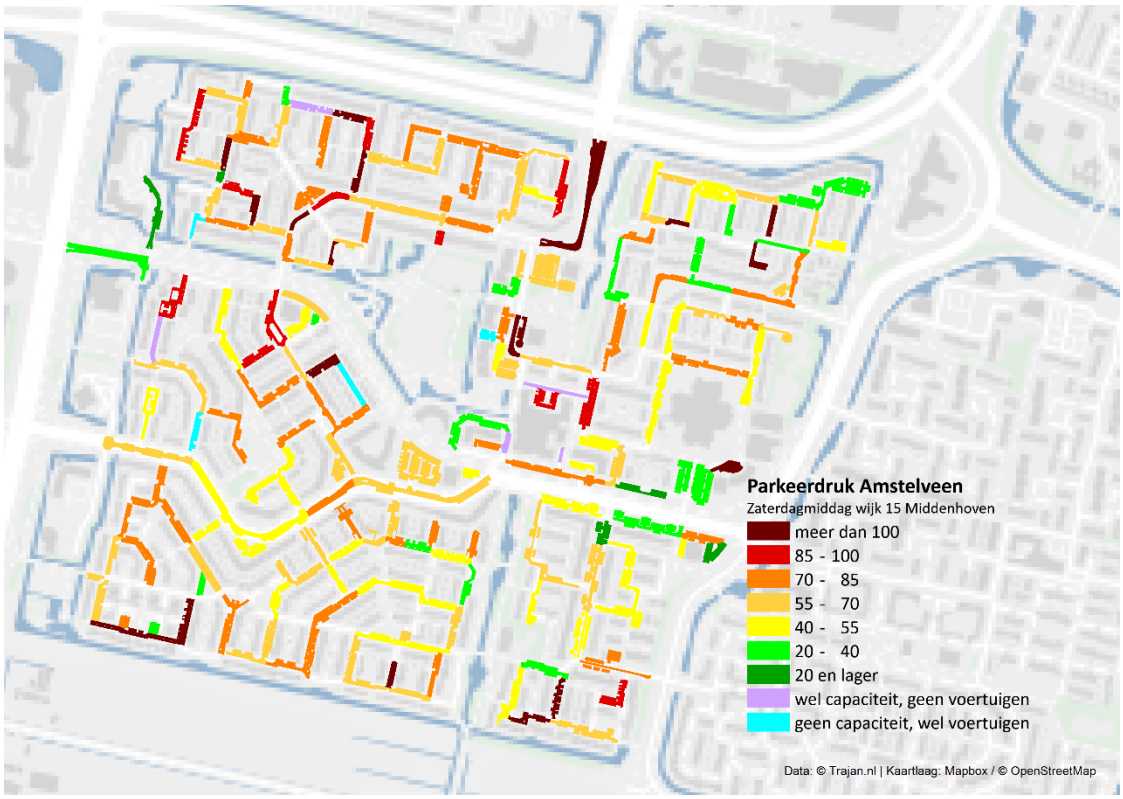

Figuur 3.95 Zaterdagavond

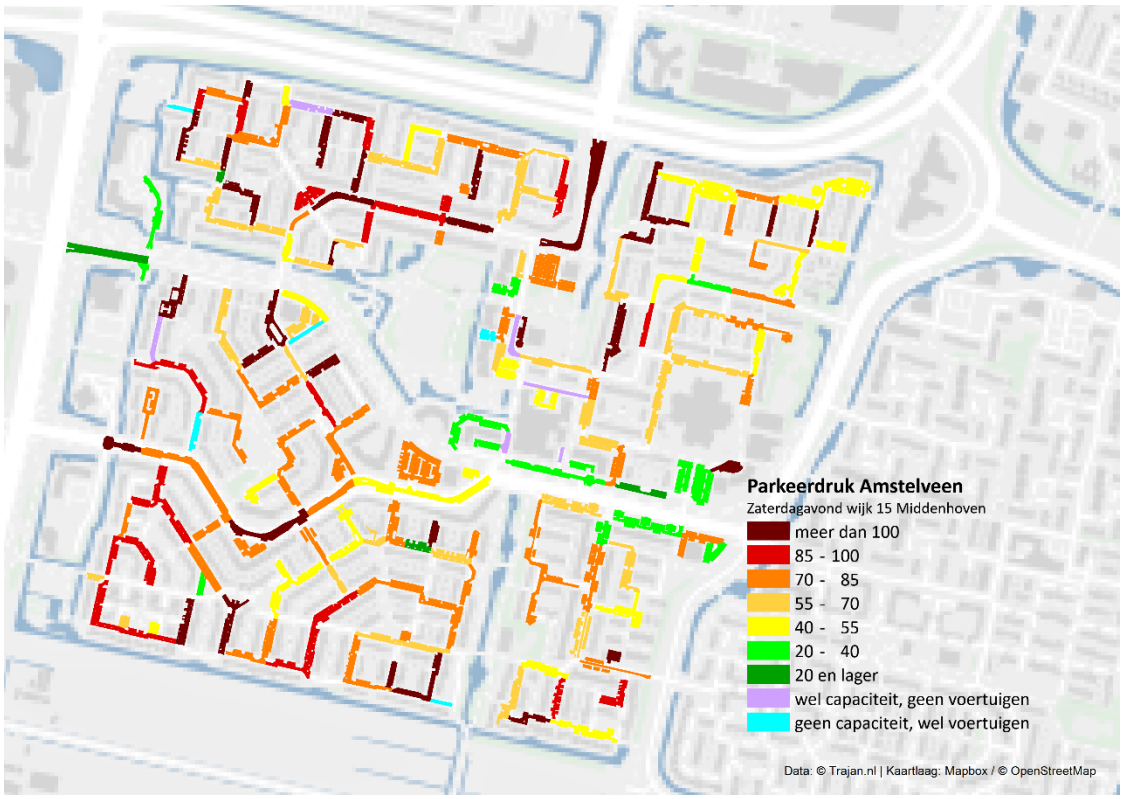

3.3.16 Wijk 16 Bovenkerk-Legmeer

Figuur 3.96 Dinsdagmiddag

Figuur 3.97 Dinsdagavond

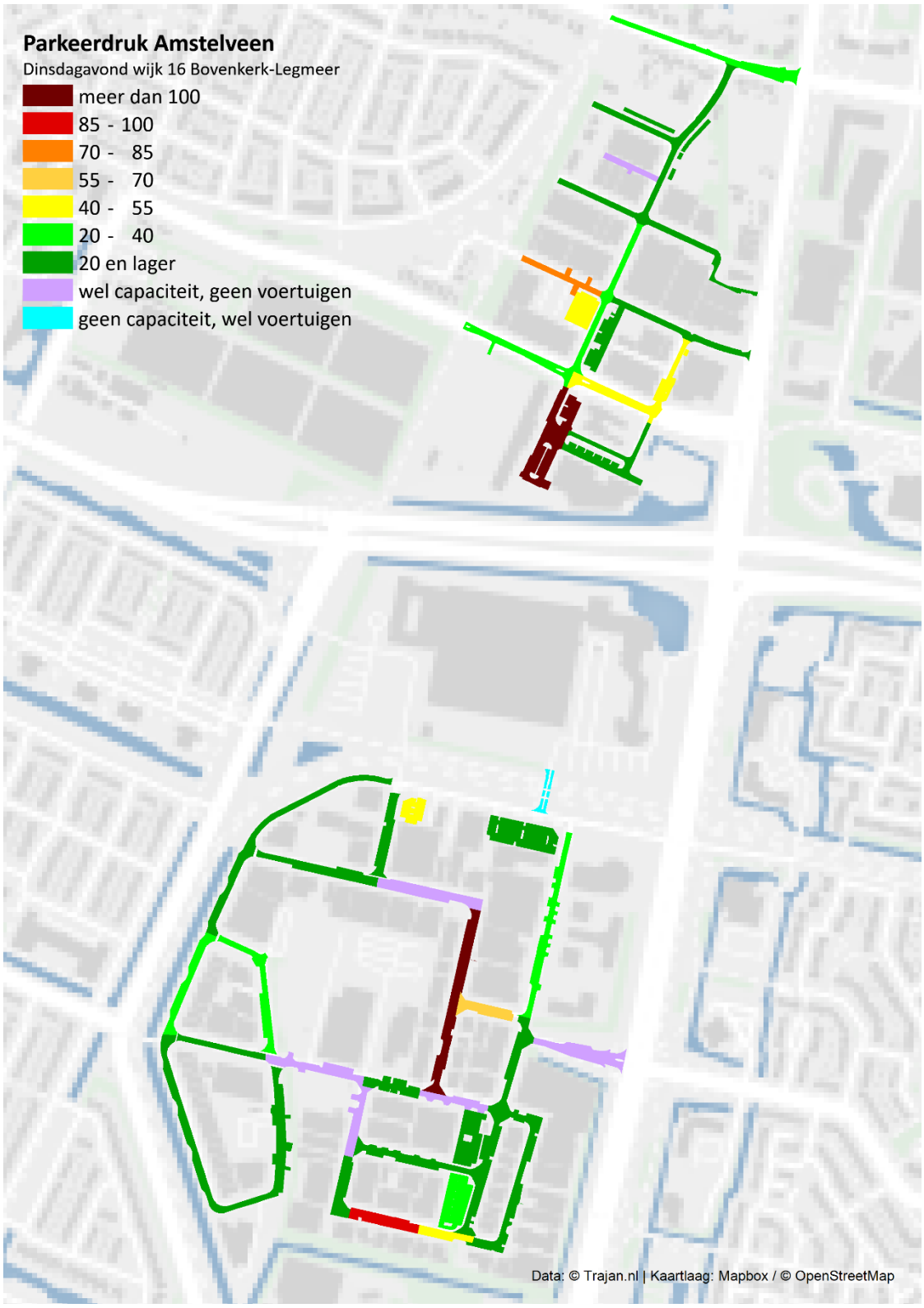

Figuur 3.98 Dinsdagnacht

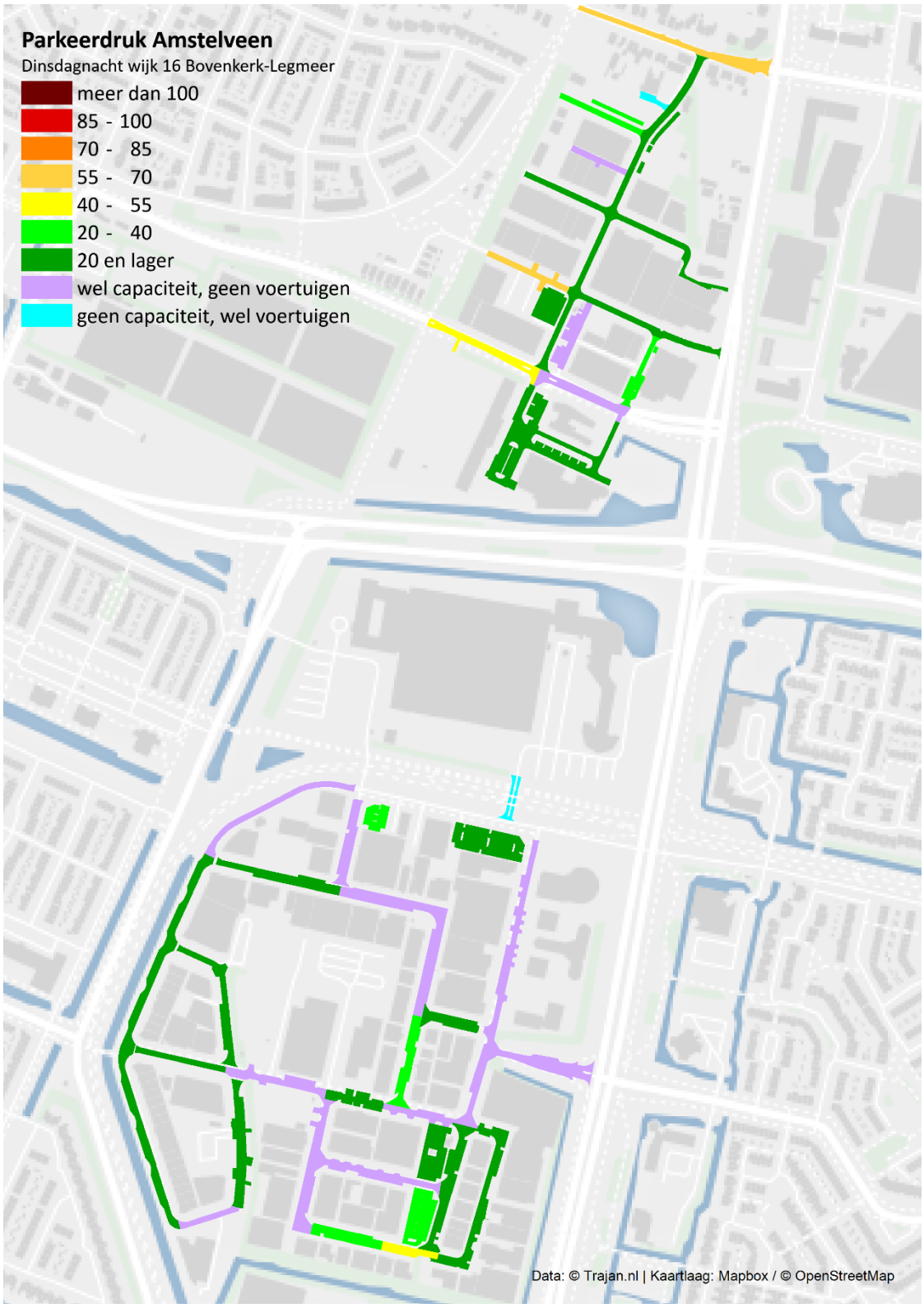

Figuur 3.99 Zaterdagmiddag

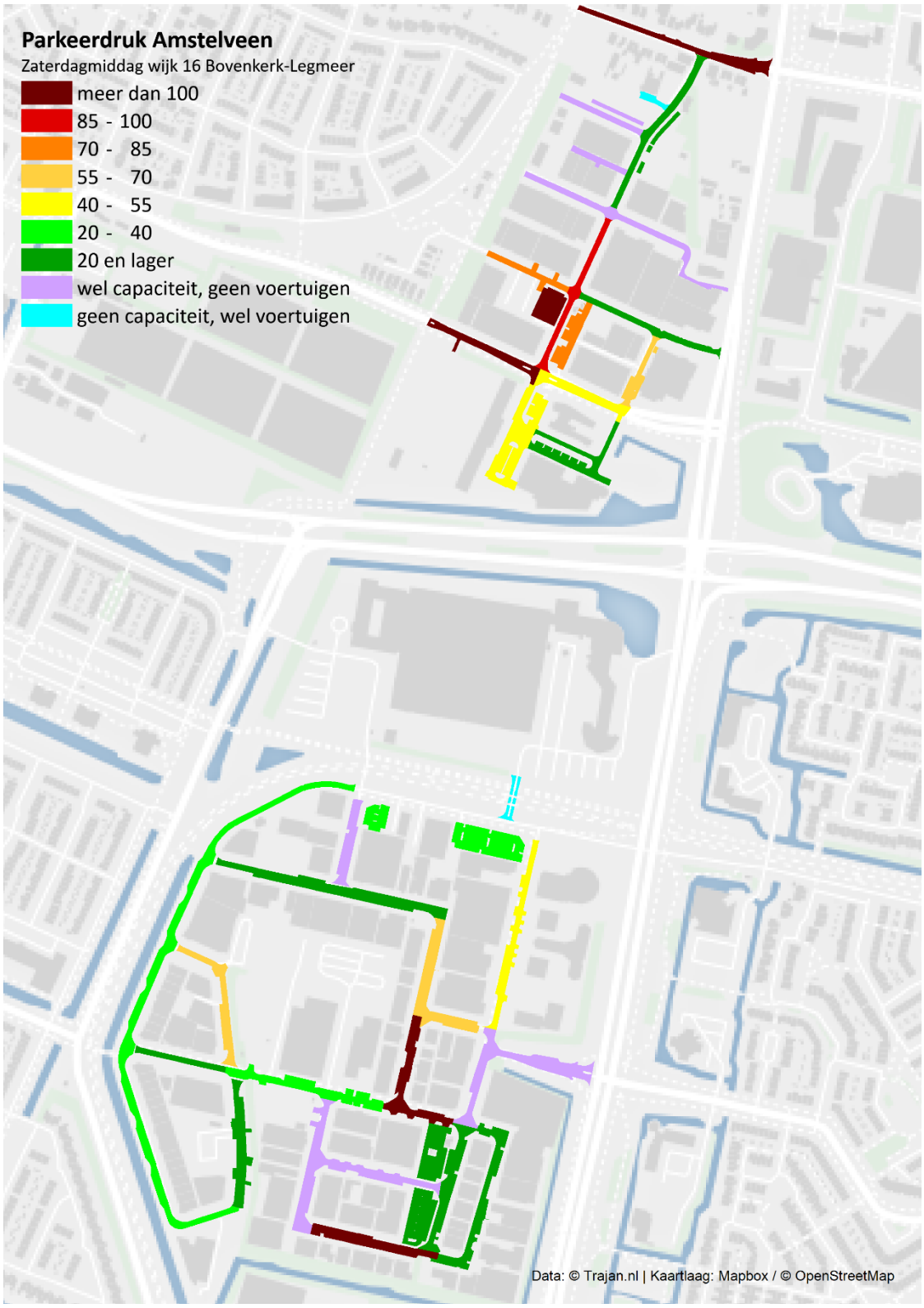

Figuur 3.100 Zaterdagavond

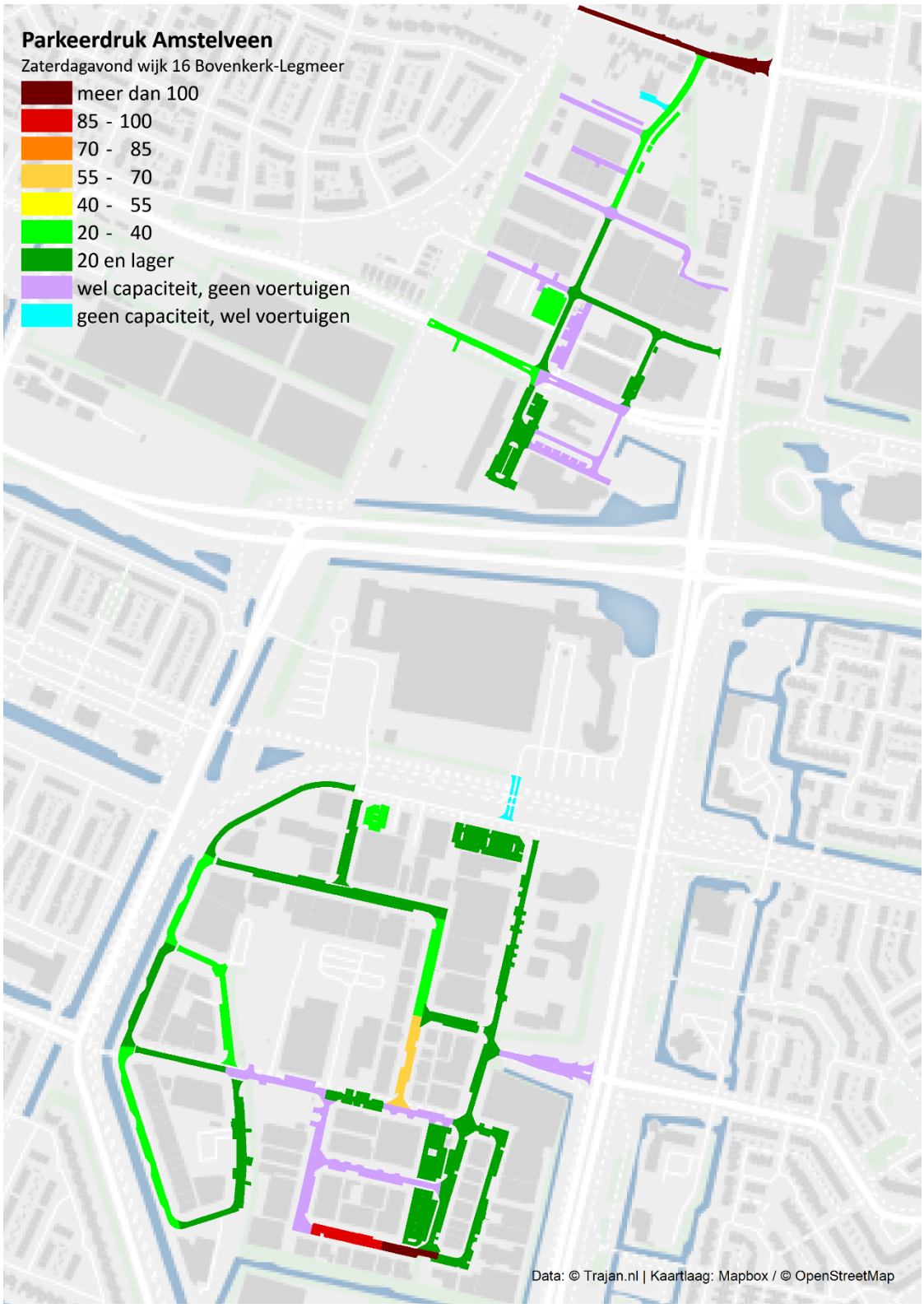

3.3.17 Wijk 17 Westwijk-Oost

Figuur 3.101 Dinsdagmiddag

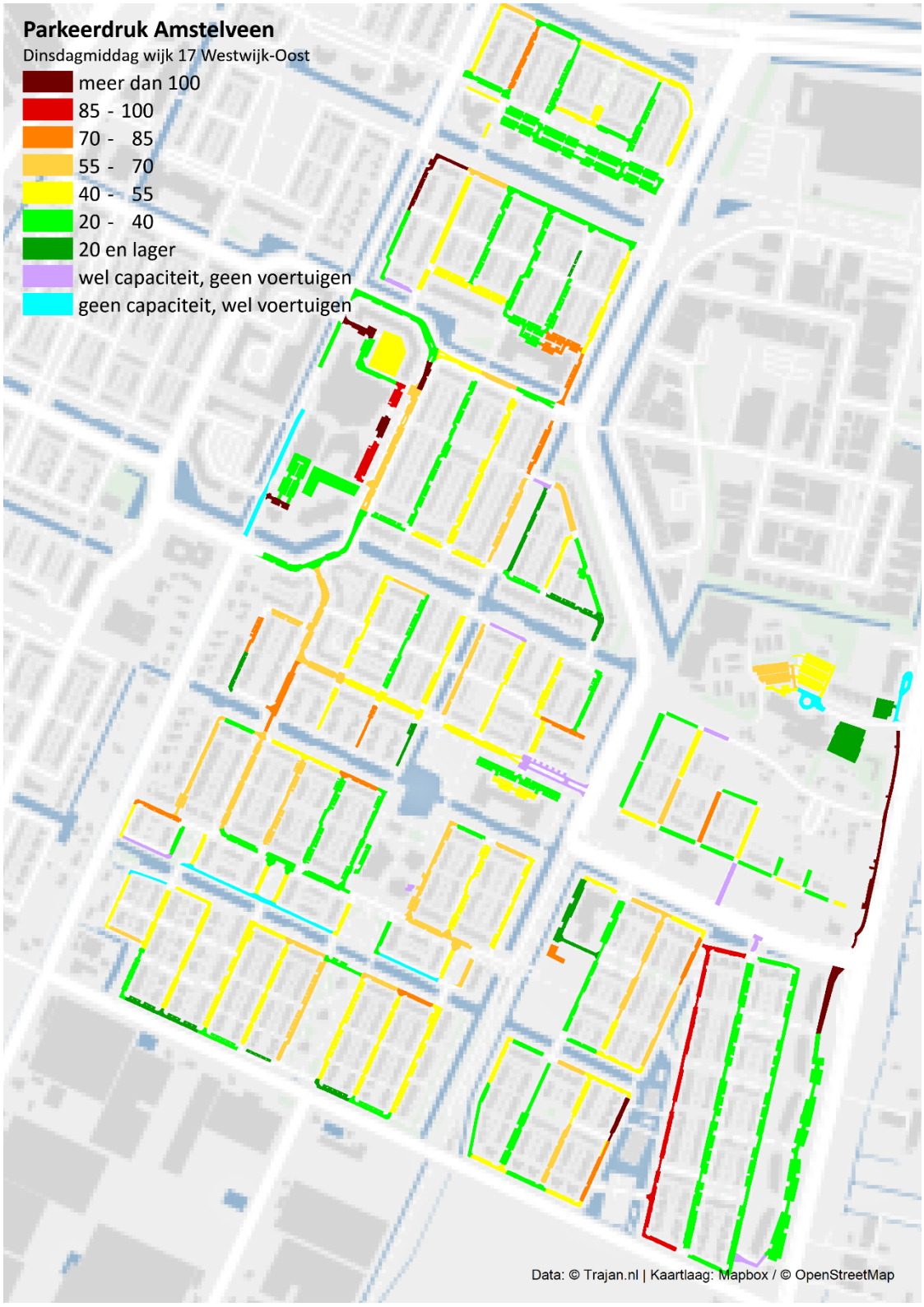

Figuur 3.102 Dinsdagavond

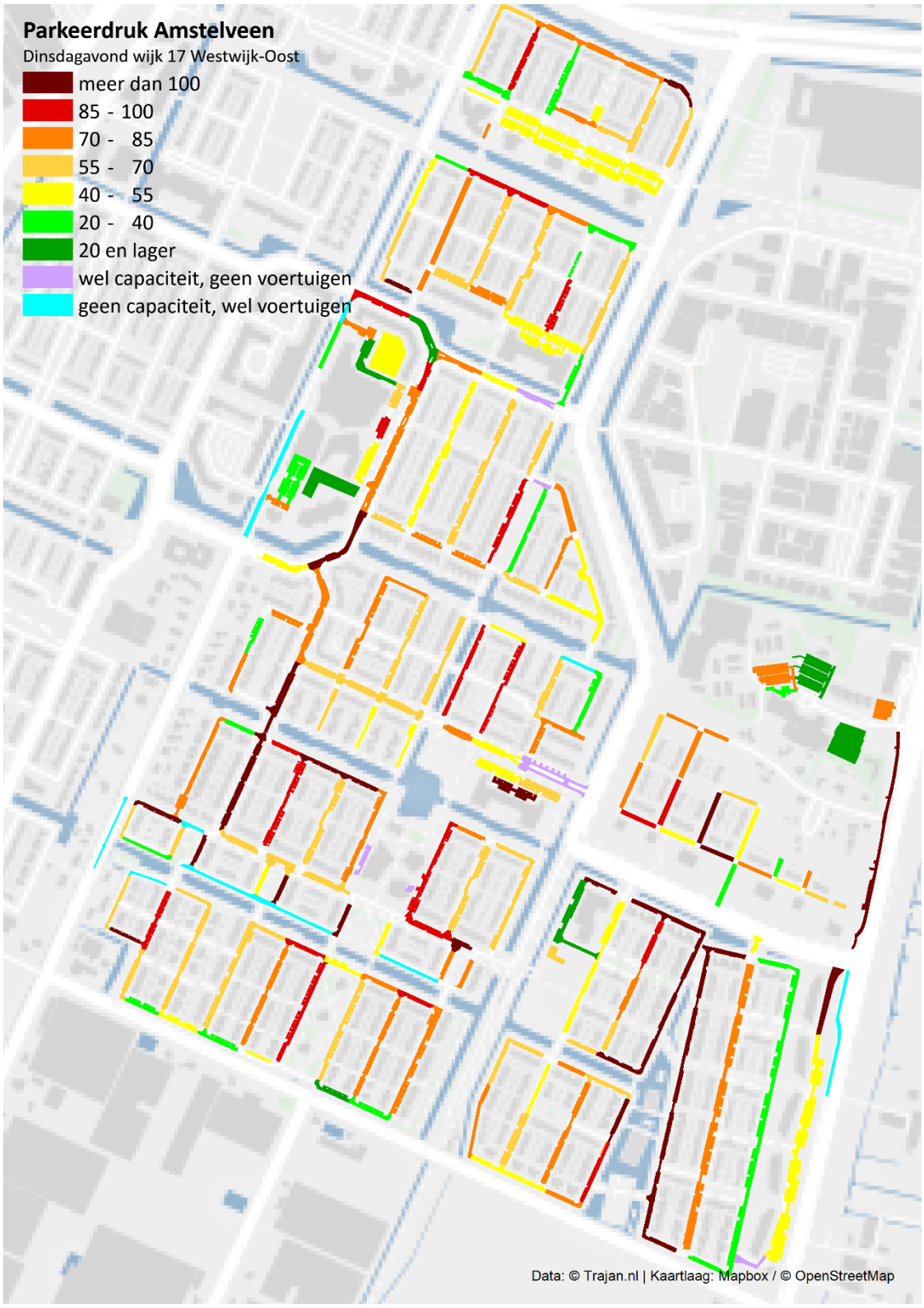

Figuur 3.103 Dinsdagnacht

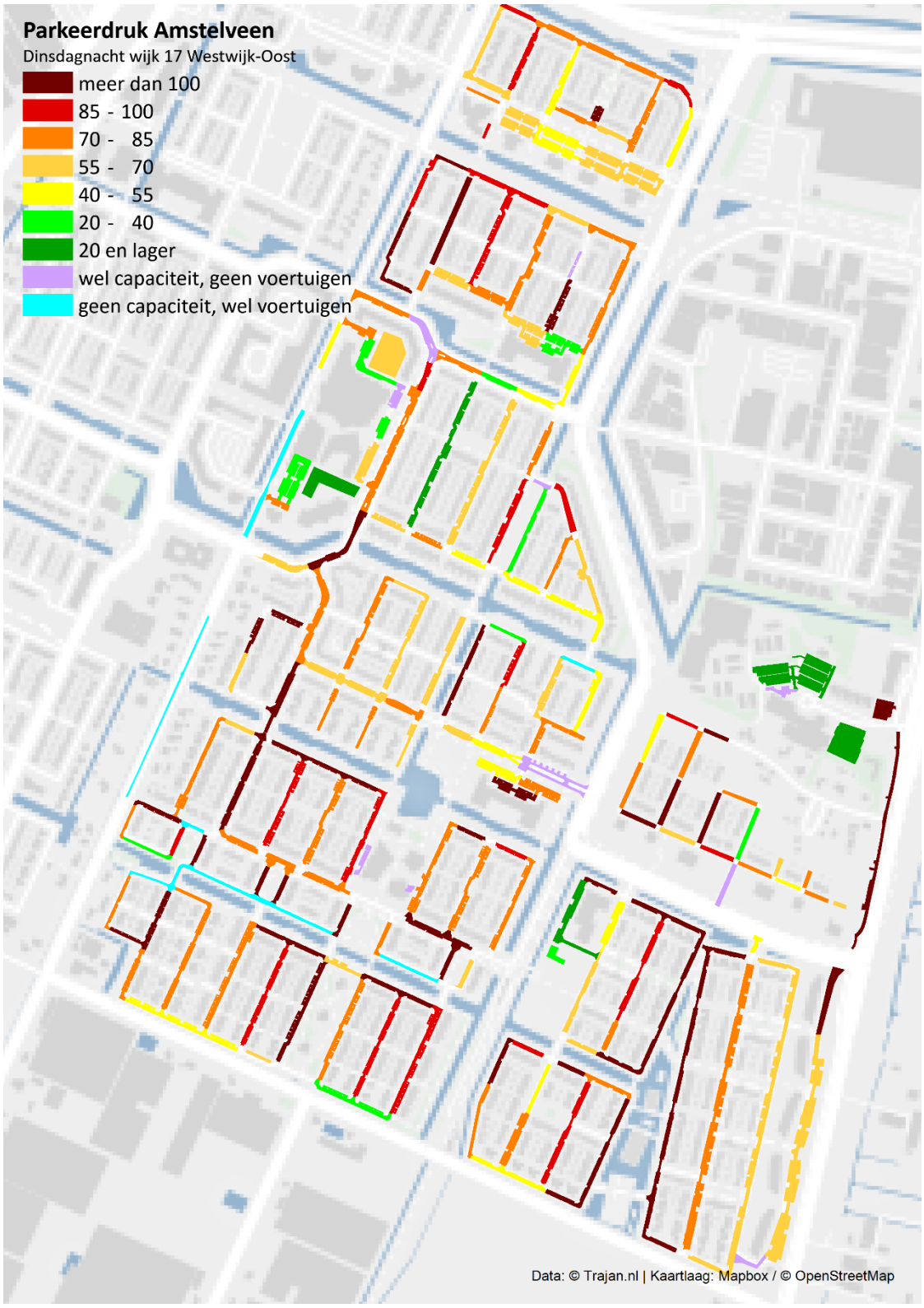

Figuur 3.104 Zaterdagmiddag

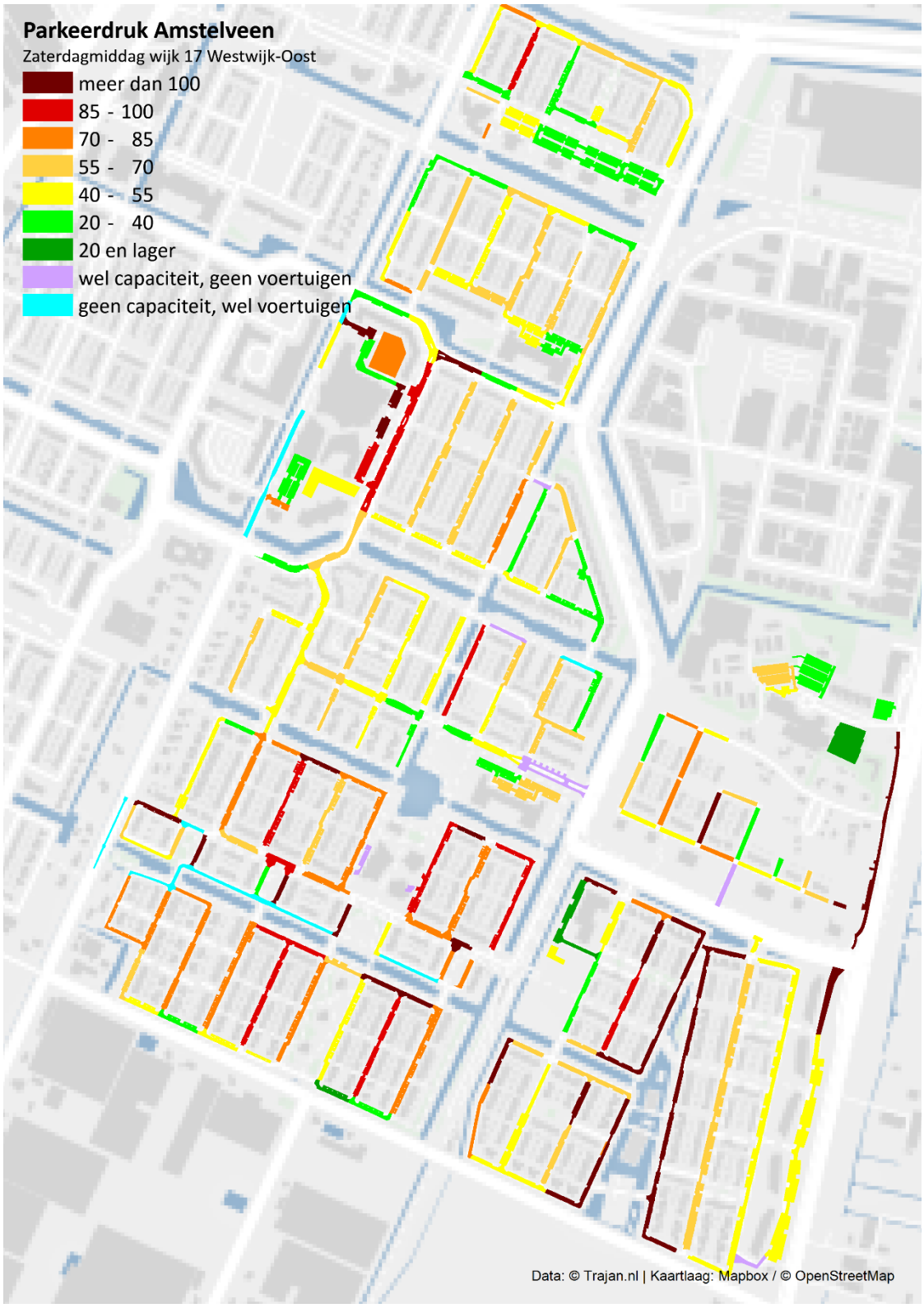

Figuur 3.105 Zaterdagavond

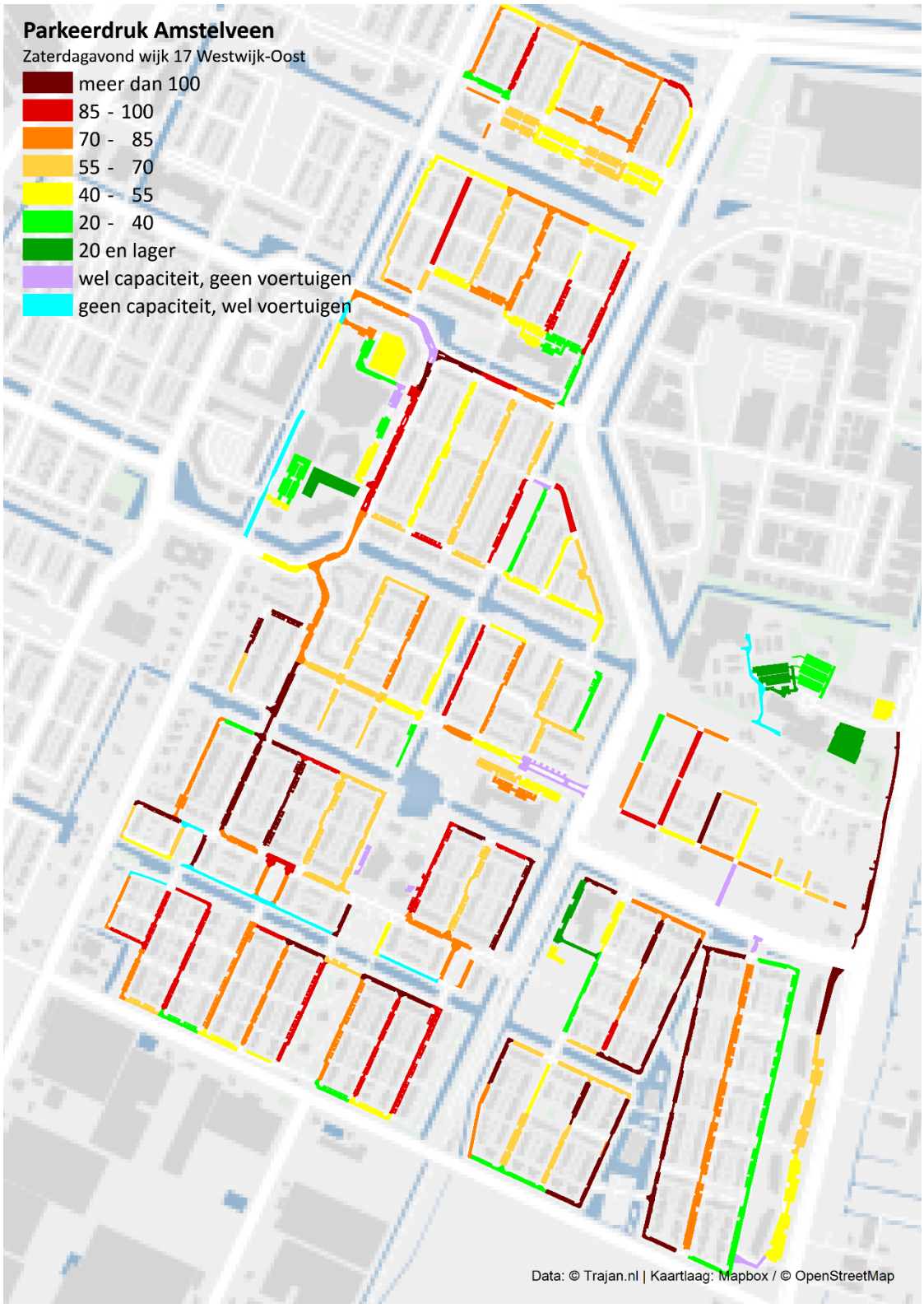

3.3.18 Wijk 18 Westijk-West

Figuur 3.106 Dinsdagmiddag

Figuur 3.107 Dinsdagavond

Figuur 3.108 Dinsdagnacht

Figuur 3.101090 Zaterdagmiddag

Figuur 3.110 Zaterdagavond

3.3.19 Wijk 19 Buitengebied-Zuid

Figuur 3.111 Dinsdagmiddag

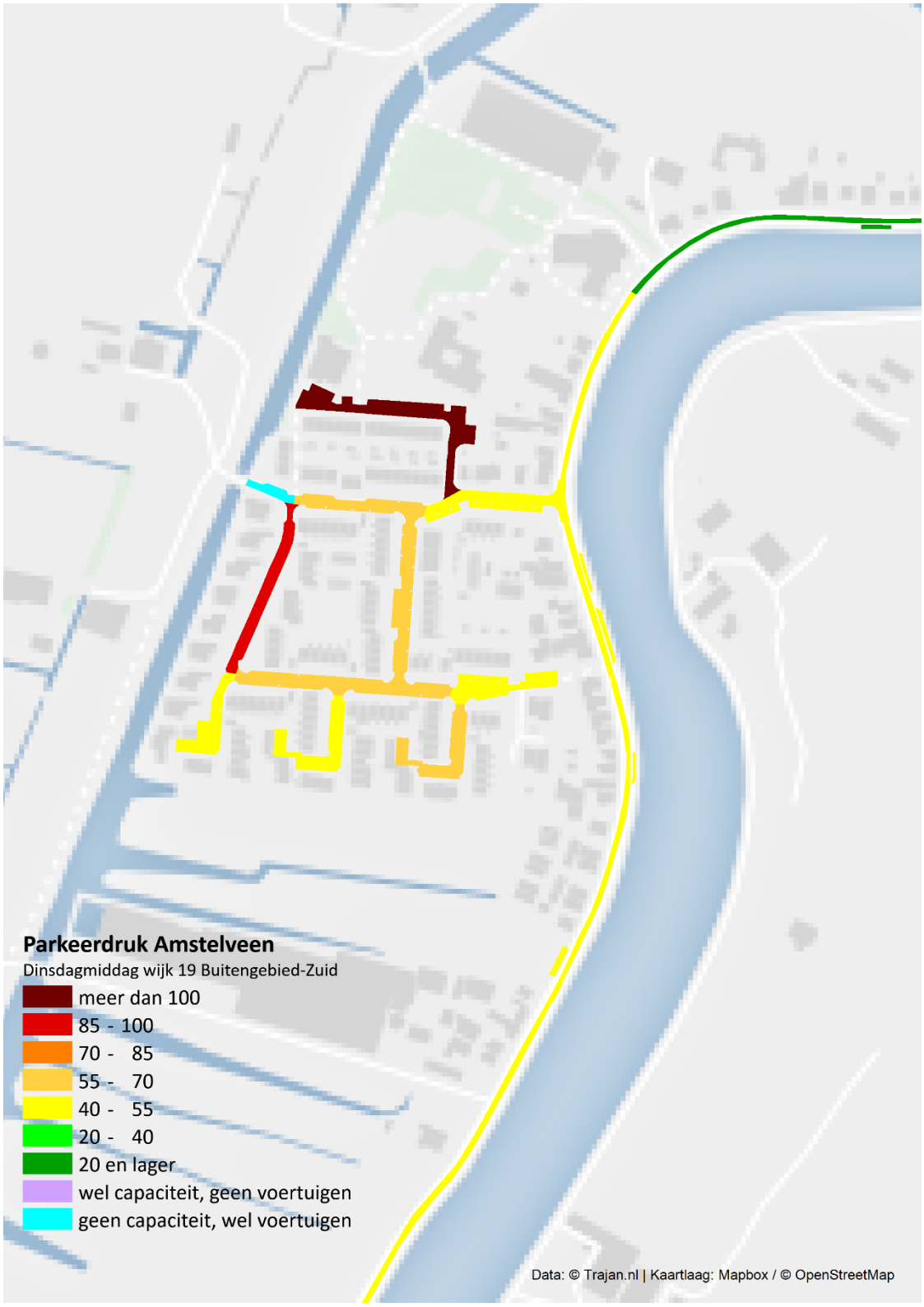

Figuur 3.112 Dinsdagavond

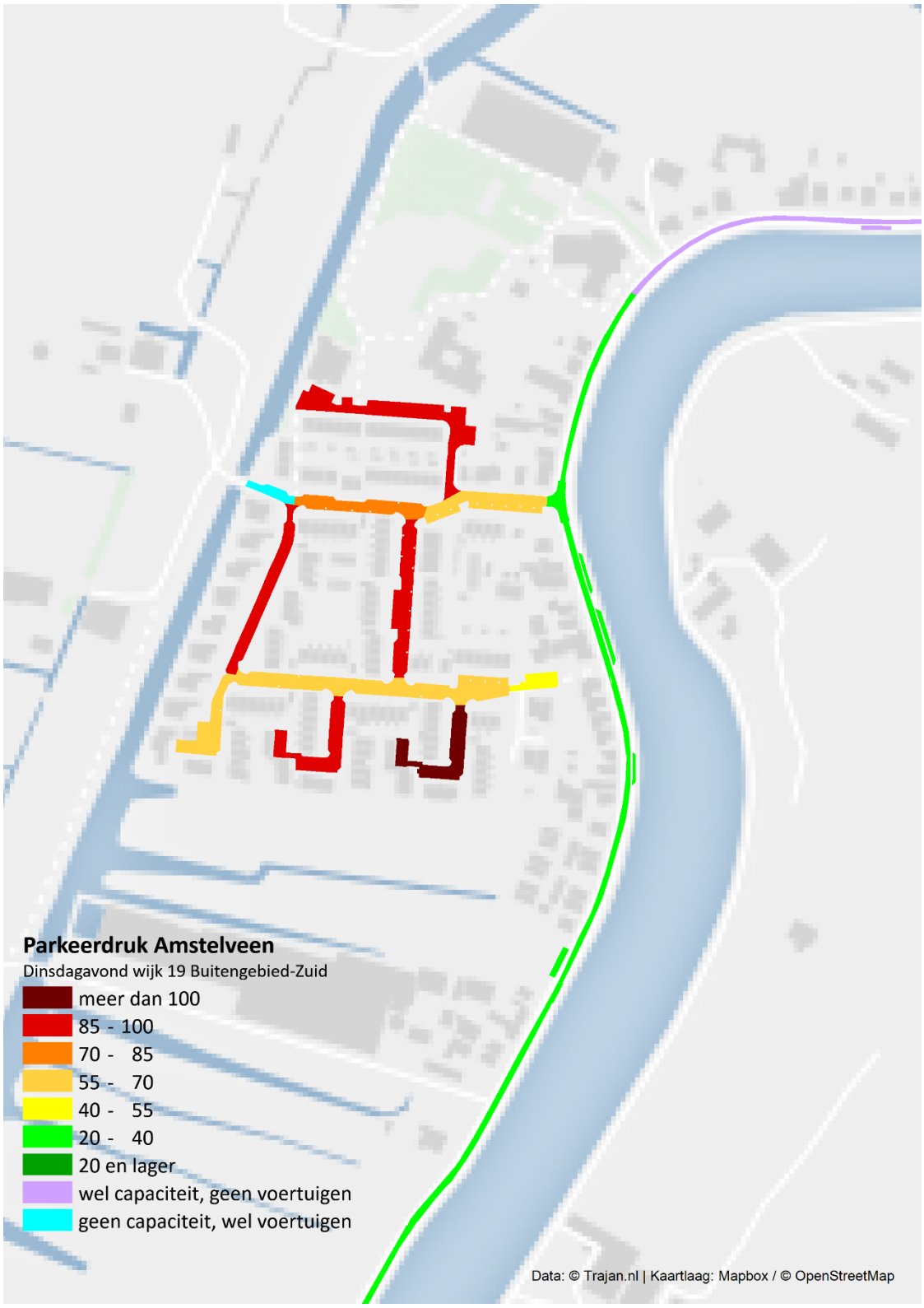

Figuur 3.113 Dinsdagnacht

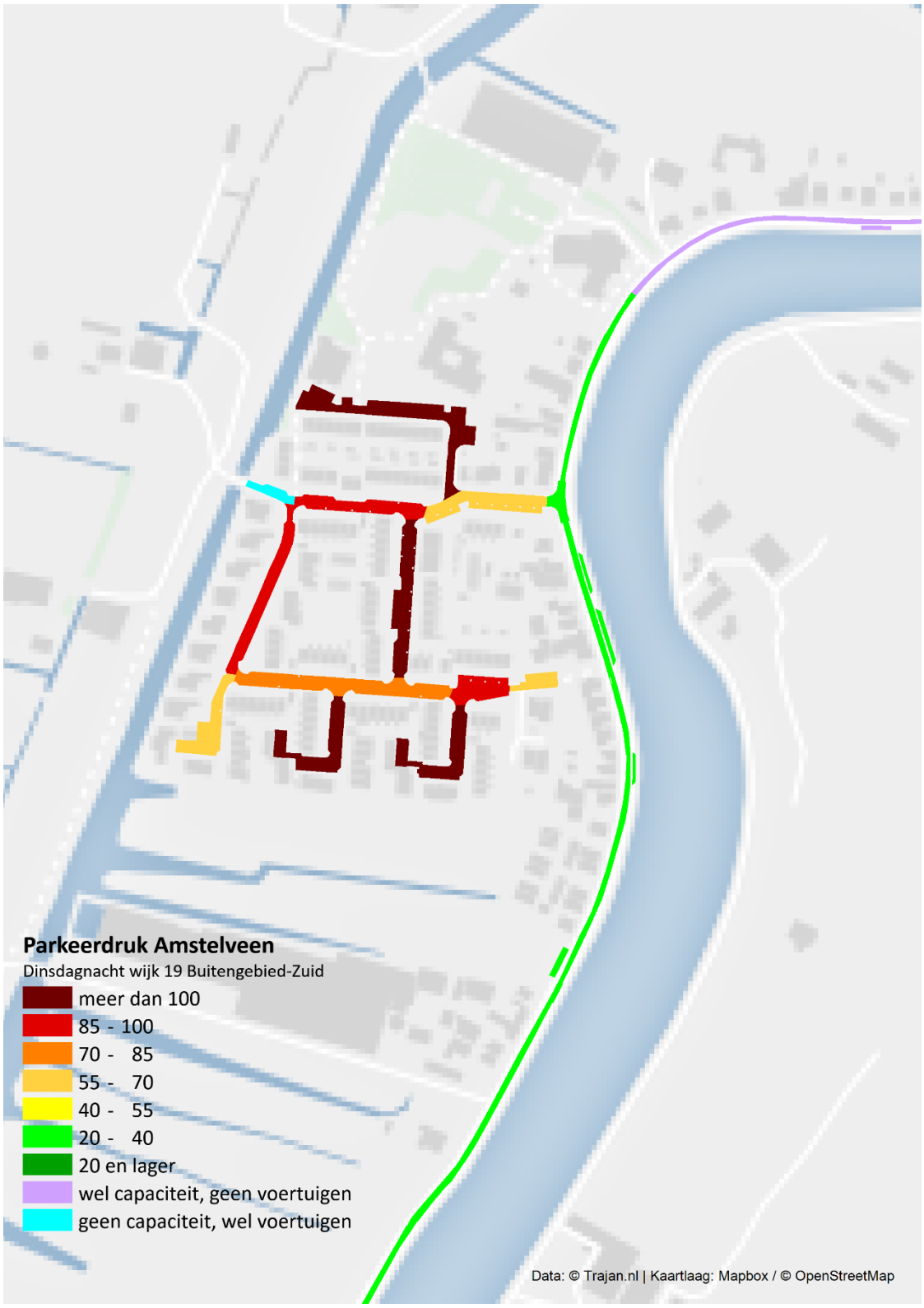

Figuur 3.114 Zaterdagmiddag

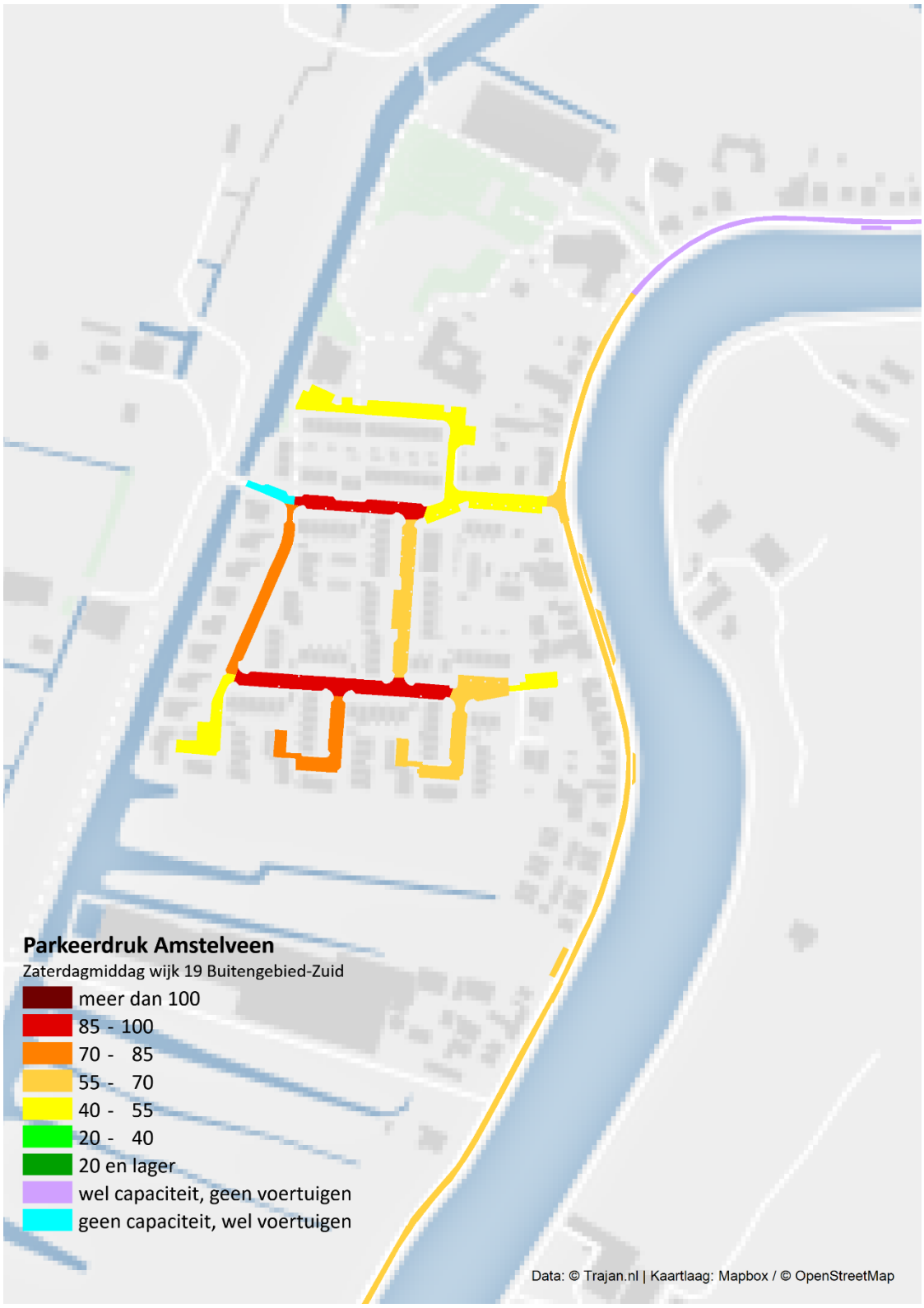

Figuur 3.115 Zaterdagavond

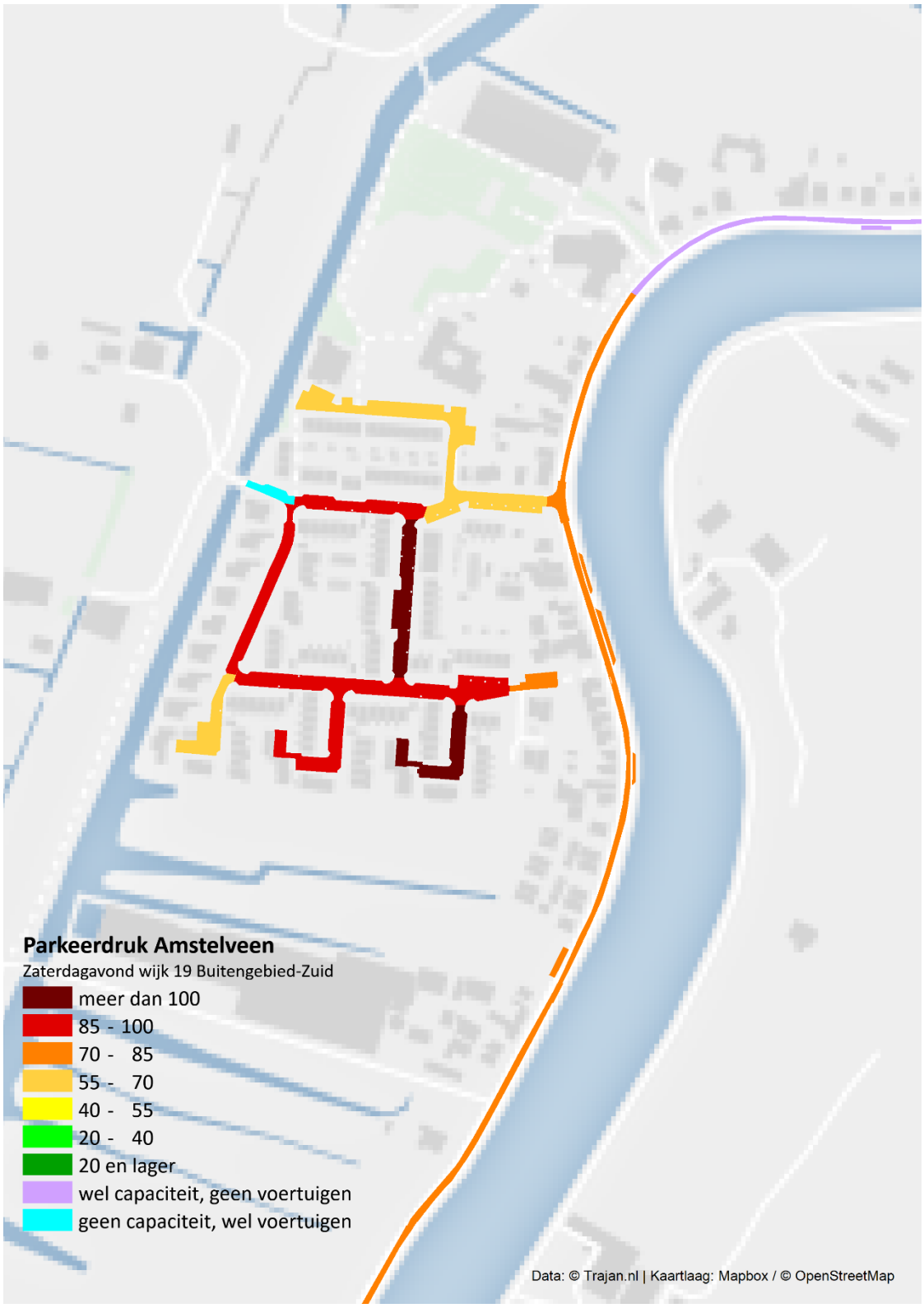

3.3.20 Wijk 20 Amsterdamse Bos

Figuur 3.116 Dinsdagmiddag

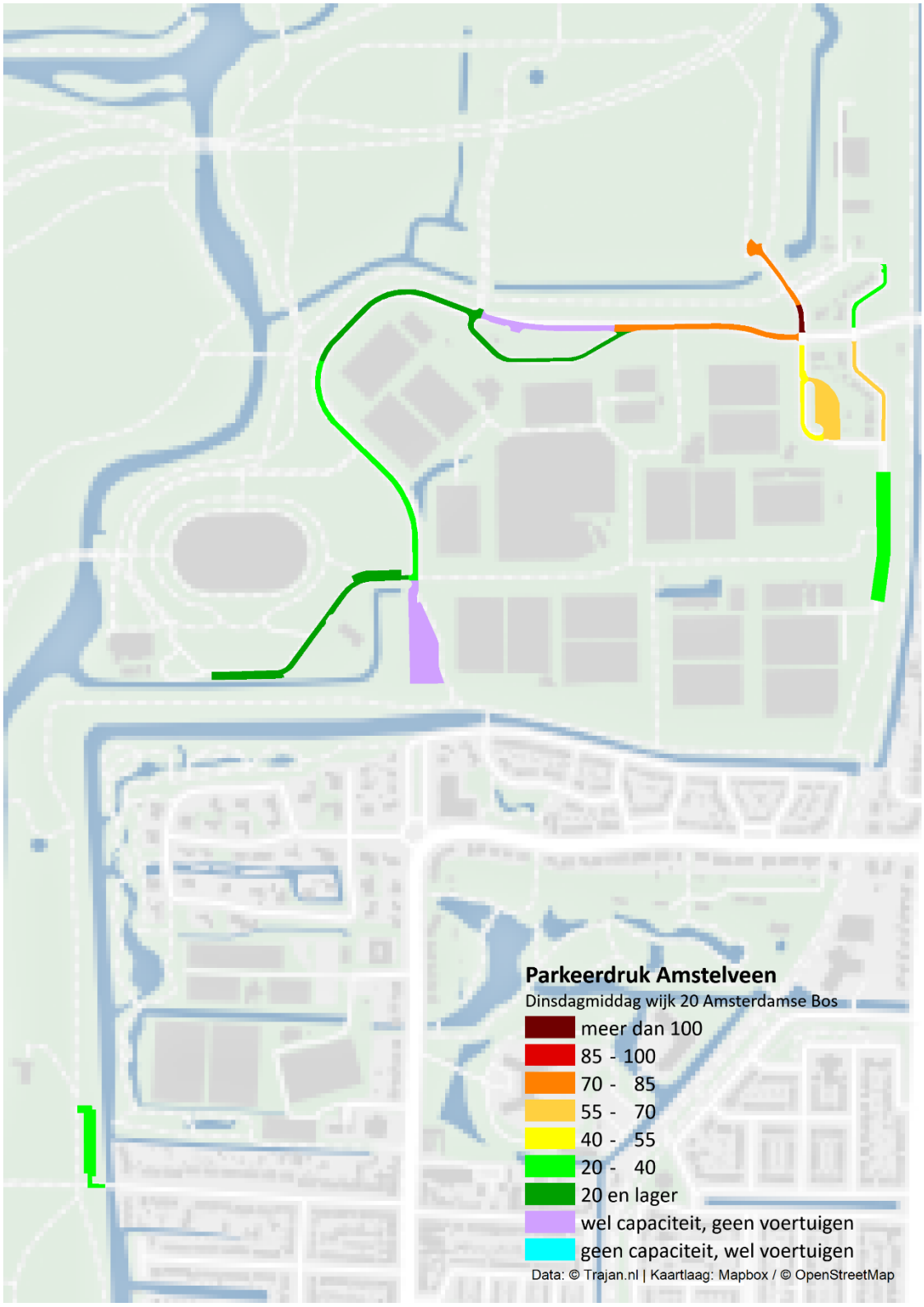

Figuur 3.117 Dinsdagavond

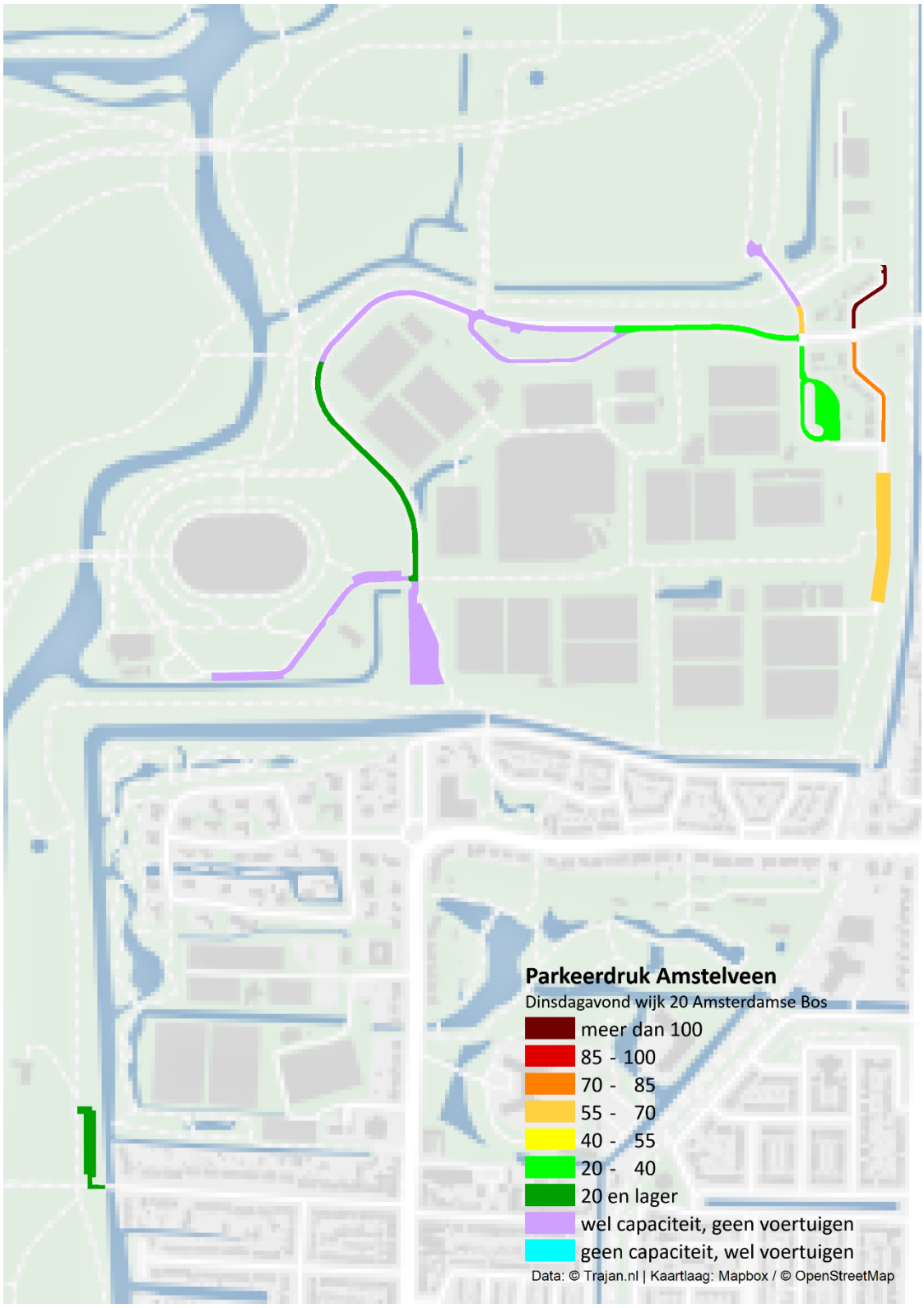

Figuur 3.118 Dinsdagnacht

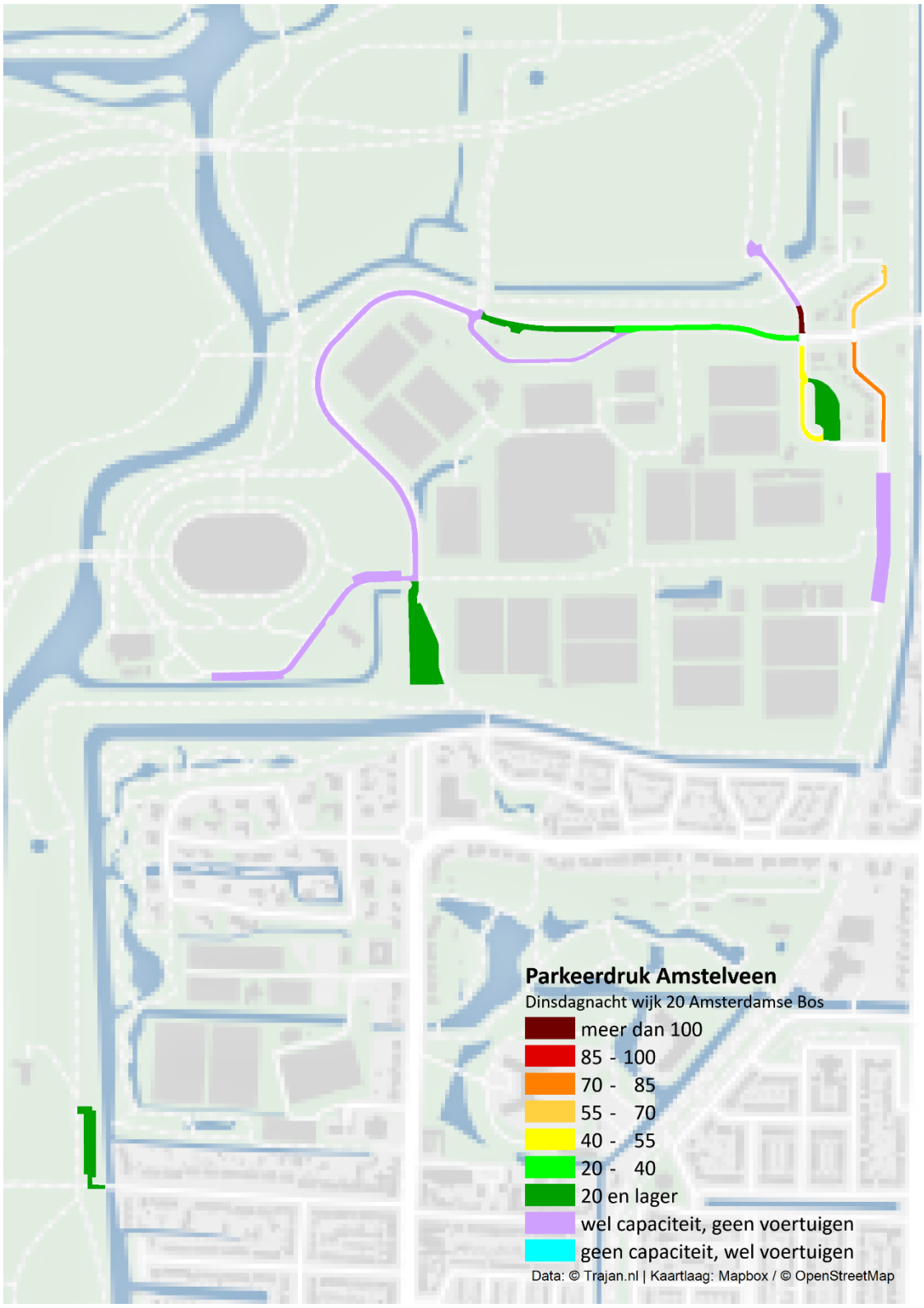

Figuur 3.119 Zaterdagmiddag

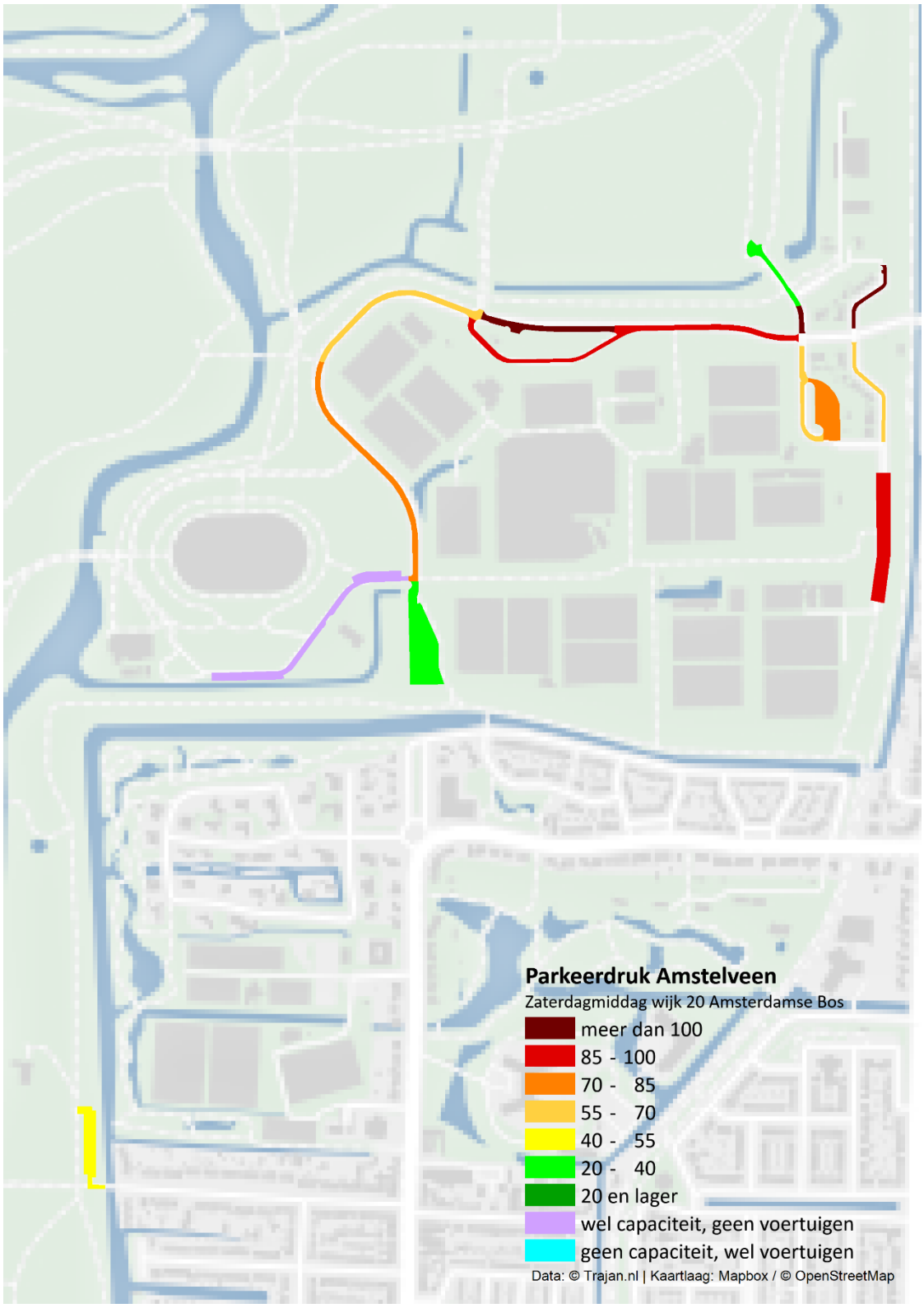

Figuur 3.120 Zaterdagavond

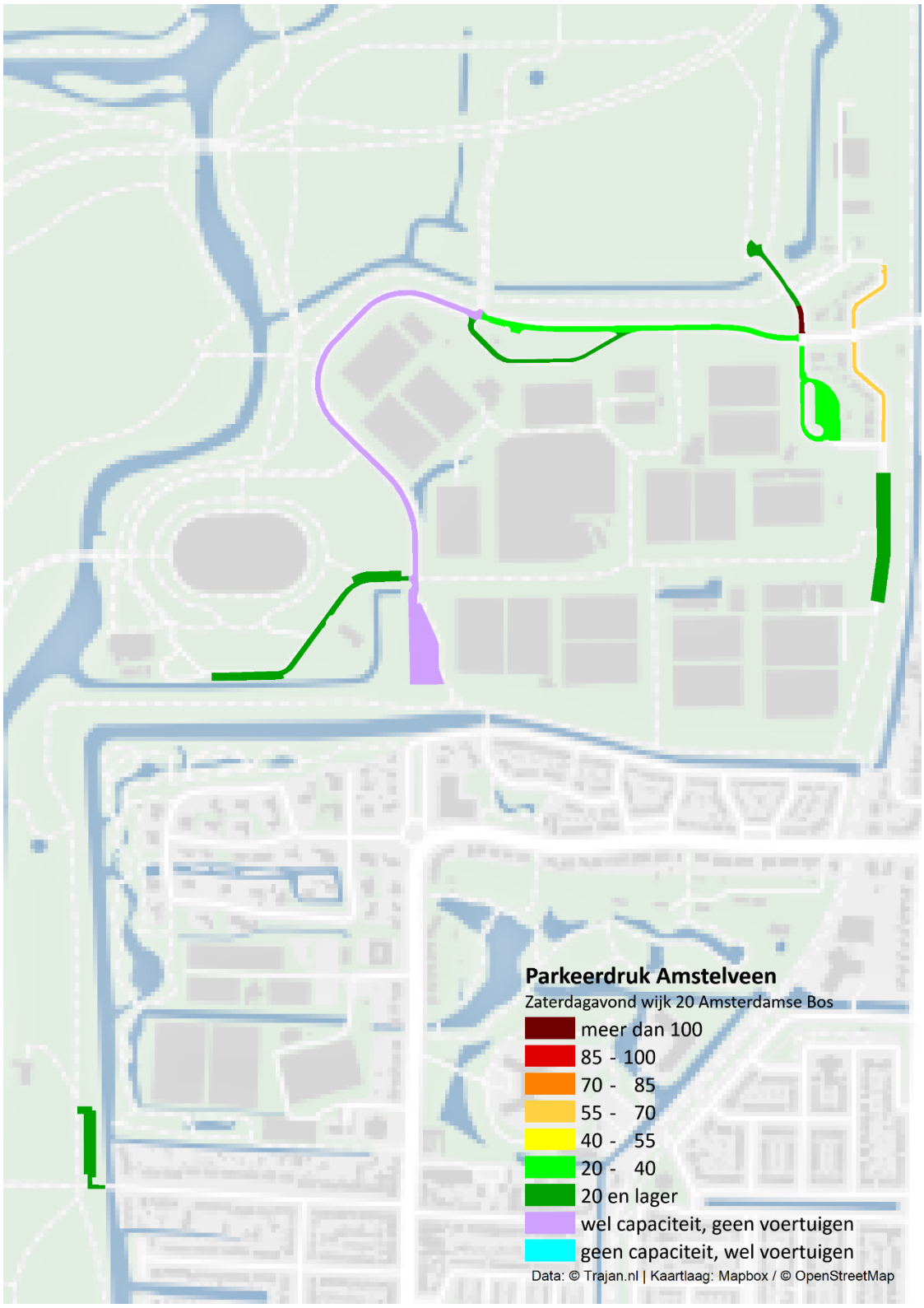

BIJLAGEN

BIJLAGE I: CRITERIA METING PARKEERCAPACITEIT EN BEZETTING

I.I Inleiding

Aan de update van de capaciteit ligt een aantal criteria ten grondslag. In deze paragraaf wordt dieper op deze criteria ingegaan.

I.II Beschikbare capaciteit

De capaciteit is de basis waarop het bezettingsonderzoek wordt uitgevoerd, en noodzakelijk voor het bepalen van een betrouwbare parkeerdruk. Onder normale omstandigheden wordt alleen capaciteit toegekend aan locaties die met wegontwerp of bebording als parkeerplek zijn aangegeven. Daarnaast moet echter ook rekening gehouden worden bij het toekennen van capaciteit met de Wegenverkeerswet en Regeling Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV), welke in juridische zin aangeeft waar wel en niet geparkeerd mag worden. Door de opdrachtgever is echter aangegeven dat er ook geparkeerd mag worden (en dus capaciteit toegekend worden) aan locaties die niet specifiek ontworpen als parkeerlocaties. Wanneer de capaciteit van alle locaties waar wel geparkeerd mag worden, maar dit als niet wenselijk wordt gezien, worden betrokken in het onderzoek, kan er een onderschatting ontstaan van de werkelijke parkeerdruk in het gebied.

Met deze reden is er een onderscheid gemaakt in de bruto capaciteit. Enerzijds is er *beschikbare* capaciteit, die gehanteerd wordt voor het totaal aan beschikbare parkeerplaatsen. Anderzijds wordt bruto *ontworpen* capaciteit gehanteerd voor het parkeerareaal dat specifiek bedoeld is om te parkeren. Het verschil tussen de beschikbare en ontworpen capaciteit is de *theoretische* capaciteit. Deze bestaat uit parkeerlocaties waar volgens de standaard ontwerprichtlijnen voor parkeerplaatsen geen parkeercapaciteit wordt toegedeeld maar waar juridisch gezien wel mag worden geparkeerd. Dit betreft bijvoorbeeld locaties waar de rijlopen exclusief de parkeerlocatie kleiner is dan 3,5 meter, of straatdelen waar zich geen direct aanliggende bebouwing bevindt.

Veel situaties kunnen op verschillende wijze geïnterpreteerd worden en er zijn veel grensgevallen waargenomen die net wel of net niet aan de normering voldoen. In dat geval is er gelet op de parkeerpraktijk, in combinatie met overig aanwezige capaciteit – bijvoorbeeld aan de tegenoverliggende straatzijde – en de mate van hinder die het parkeren oplevert. In het algemeen zijn de volgende maatstaven gehanteerd:

- Het uitstappen moet veilig kunnen plaatsvinden;
- Het trottoir dient direct bereikt te kunnen worden zonder dat grote afstanden over de rijbaan afgelegd moeten worden;
- Parkeren mag voor andere weggebruikers niet aanleiding geven tot verkeersovertredingen;

- Stroomwegen met een ontwerpsnelheid van meer dan 50 km/u; op deze wegen kan parkeren tot onveilige situaties leiden.

I.III Criteria meting parkeercapaciteit

Er is sprake van twee soorten capaciteit, elk met een eigen meetmethodiek. De bepaling van de *gemarkeerde* capaciteit zal worden uitgevoerd door het tellen van de gemarkeerde parkeerplekken.

Ongemarkeerde capaciteit wordt op straat met meetapparatuur opgemeten. Als er sprake is van ongemarkeerde parkeerhavens dan wordt de lengte van de strook opgemeten bij de basis van de parkeerhaven. Als maat voor ongemarkeerde parkeerstroken in parkeerhavens (situatie 1) wordt een standaardlengte gebruikt van 5,5 meter, waarbij eventueel overblijvende restruimte als nieuwe extra parkeerplaats wordt toegedeeld vanaf een lengte van 2,5 meter.

De bepaling of er parkeercapaciteit aanwezig is aan de overzijde is afhankelijk van de breedte van de rijlopen. In dit geval is uitgegaan van een breedte van 3,5 meter om doorstroming van hulpdiensten, vuilniswagens en overig vrachtverkeer te waarborgen. Indien er minder dan twee meter overblijft – dus als de wegbreedte exclusief de parkeerstrook minder is dan 5,5 meter – dan wordt er geen parkeercapaciteit toegekend aan de overzijde.

Het bepalen van ongemarkeerde capaciteit in straten zonder parkeerhavens waarbij er langs de wegkant wordt geparkeerd (indien niet gemarkeerd met RVV E1bord, zie bijlage XX) wordt bepaald door de breedte van het wegvak als criterium te nemen zoals in onderstaande afbeelding (situatie 2). Er wordt uitgegaan van een afstand van vijf meter vanaf de straathoek (waarbij is gemeten vanaf de aanliggende tangentpunt). De bepaling aan welke zijde parkeercapaciteit wordt toegekend is afhankelijk van de parkeerpraktijk in het wegvak.

De breedtes die voor ongemarkeerd haaks en schuin parkeren zijn gehanteerd zijn afhankelijk van de locatie en variëren tussen 2,3 en 2,5 meter voor dwars parkeren, en 3 meter voor haaks parkeren.

I.IV Locaties waar geen capaciteit wordt toegekend

Naast bovenliggende criteria wordt uitgegaan van de bepalingen in artikel 23, 24, en 25 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990). Dit betekent dat er geen capaciteit wordt toegekend aan de volgende locaties:

- Op een kruispunt of oversteekplaats en op een afstand van minder dan vijf meter daarvan;
- Voor een in- of uitrit;
- Bij een overweg, een bushalte (tot 12 meter vanaf het haltebord); op de rijbaan langs een busstrook;
- Op de rijbaan langs een fietspad;

- Langs een gele doorgetrokken of onderborken lijn;
- Onder een viaduct of op een brug;
- Waar stilstaan of parkeren is verboden door middel van een bord RVV E1 of E2;
- Buiten de vakken op een woonerf of een parkeerterrein aangegeven met een RVV E4 bord;
- Op met een RVV bord E6 t/m E9 aangegeven locatie indien het voertuig niet tot de aangegeven categorie behoort.

Het aantal te bepalen parkeerplaatsen is per wegvak en terrein bepaald en uitgesplitst. Hierbij is een uitsplitsing gemaakt naar:

- Soort (in vakken langs ongemarkeerd, langs gemarkeerd, dwars, schuin, langs trottoir, op openbare terreinen met/zonder slagboom);
- Parkeerregime: ongereguleerd, vergunninghoudersgebieden
- Bijzondere capaciteit
    - RVV E6 (gehandicapten algemeen of specifiek (op kentekenen);
    - RVV E7 (laden en lossen, inclusief venstertijden);
    - RVV E8 (naar voertuigcategorie, taxi, politie, brandweer, etc);
    - RVV E9 (vergunninghouders, op kenteken, autodate etc.);
    - Incl. kentekengebruikers: openbaar, invalide.

Tevens is het aantal opritten naar eigen terrein waar een auto geparkeerd kan worden geïnventariseerd. Dit is als volgt uitgevoerd: alleen onafhankelijk van elkaar te bereiken parkeerplaatsen zijn meegeteld, waarbij een lange oprit voor twee auto’s meetelt als één, en een brede oprit voor twee auto’s telt als twee parkeerplaatsen.

De capaciteit wordt op de volgende manieren gepresenteerd:

- Openbaar: het totaal aan parkeerplaatsen beschikbaar voor openbaar gebruik, oftewel de totale capaciteit minus de bijzondere capaciteit;
- Bijzonder: het totaal aan parkeerplaatsen waarop een bijzondere regeling van kracht is, geregeld met een RVV bord E6 (invaliden); E7 (laden en lossen), E8 (bijzondere categorieën) of E9 (vergunninghouders), ongeacht de venstertijd die is aangegeven;
- Actueel: het aantal overblijvende openbare parkeerplaatsen na aftrek van niet beschikbare parkeerplaatsen (opgebroken plekken, parkeerverboden met venstertijden, of anderszins tijdelijk aan de openbaarheid onttrokken parkeercapaciteit zoals markten).

Als uitgangspunt voor de parkeerdrukmeting is de actuele capaciteit gebruikt, het aantal parkeerplekken minus de eerdergenoemde theoretische capaciteit, bijzondere capaciteit, en opbrekingen of anderszins tijdelijk niet beschikbare parkeerplaatsen.

I.V Parkeerdrukmeting

De parkeerdrukmeting heeft plaatsgevonden op een vijftal perioden op alle openbare wegen en parkeerterreinen binnen het onderzoeksgebied, en enkele private parkeerterreinen alsook privé inritten.

De geparkeerde voertuigen zijn per wegvak geteld en gerubriceerd. Deze bestaan uit een drietal gegevenssoorten: soort voertuig, parkeerlocatie, en goed of fout geparkeerd. De volgende indelinscategorieën worden hierbij gebruikt:

- Soort voertuig: personenvoertuig, middelzware en zware vrachtwagens, precario, caravan, kar
- Parkeerlocatie: wegvaknummer, openbaar of gereserveerd parkeerareaal, of buiten een parkeervak
- Goed of fout: juridisch correct of incorrect parkerend, fout geparkeerd volgens in I.IV gestelde criteria.

Parkeerdruk

De bepaling van de parkeerdruk is geschied door per wegvak de uitkomsten uit het bezettingsonderzoek te delen door de actuele capaciteit. In de rapportage worden de volgende gegevens gepresenteerd:

- Netto openbare parkeerdruk: het aantal goed geparkeerde voertuigen inclusief objecten op openbare parkeerplaatsen gedeeld door de actuele parkeercapaciteit.
- Bruto openbare parkeerdruk: het aantal goed én fout geparkeerde voertuigen inclusief objecten op openbare parkeerplaatsen, gedeeld door de actuele parkeercapaciteit.
- Netto totale parkeerdruk: het totaal aantal goed geparkeerde voertuigen inclusief objecten gedeeld door de totale capaciteit (XX ?)
- Bruto totale parkeerdruk: het totaal aantal getelde voertuigen en objecten gedeeld door het totaal aantal parkeerplaatsen.

De bruto openbare parkeerdruk is de meest gangbare parkeerdrukmaatstaf en deze wordt gebruikt in de rapportage. De overige informatie is eventueel digitaal beschikbaar.

I.VI Geografische indeling

In de rapportage wordt gebruikgemaakt van een wijkindeling van de gemeente. Deze indeling is weergegeven in de figuur op de volgende pagina. In totaal zijn er 20 wijken geteld.

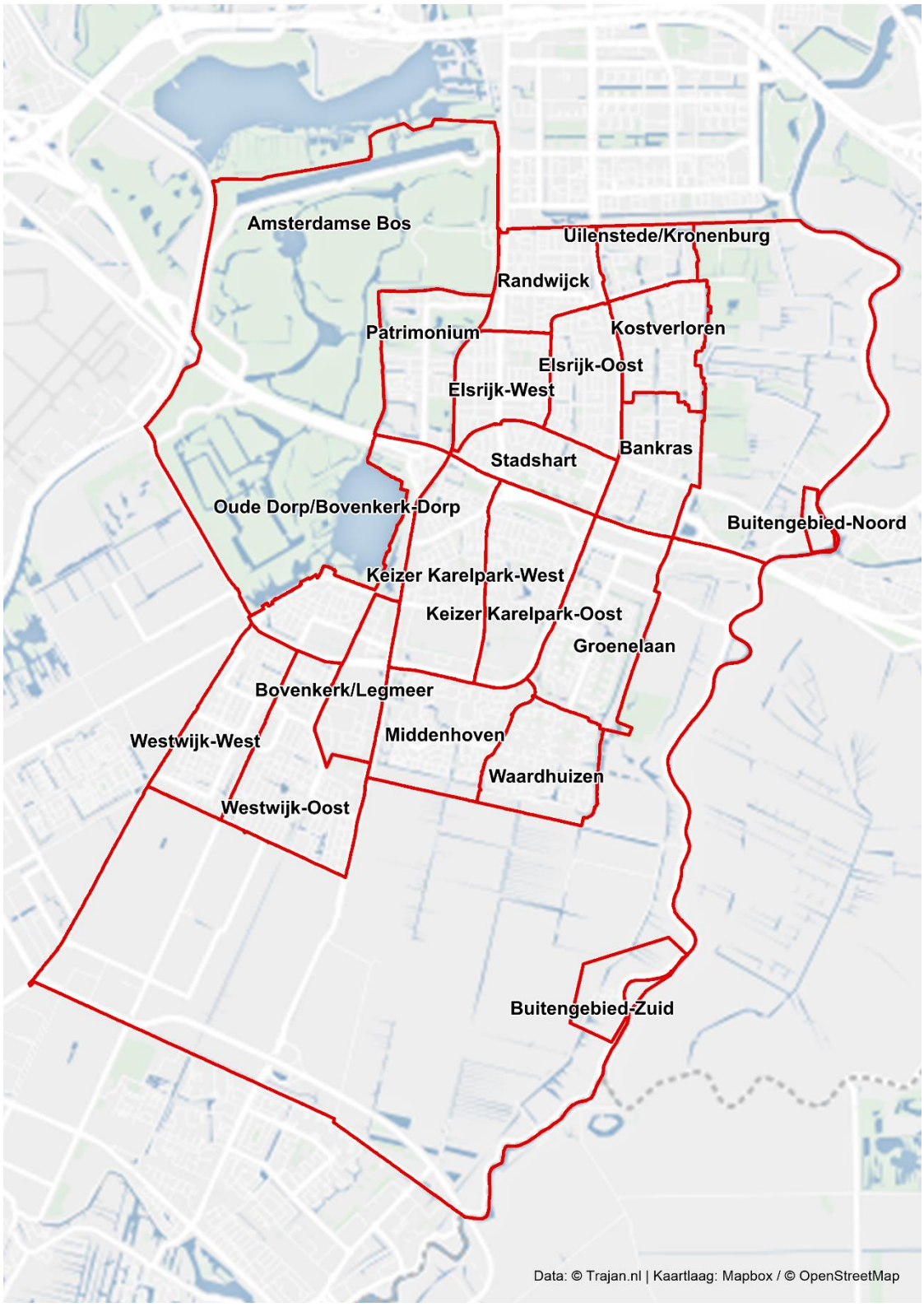
Amsterdamse Bos
Uilenstede/Kronenburg
Randwijck
Patrimonium
Kostverloren
Elsrijk-Oost
Elsrijk-West
Bankras
Stadshart
Oude Dorp/Bovenkerk-Dorp
Buitengebied-Noord
Keizer Karelpark-West
Keizer Karelpark-Oost
Groenelaan
Bovenkerk/Legmeer
Middenhoven
Westwijk-West
Waardhuizen
Westwijk-Oost
Buitengebied-Zuid
Data: © Trajan.nl | Kaartlaag: Mapbox / © OpenStreetMap

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel 108
Datum B&W-besluit 15 mei 2018
Kenmerk **D-2018/118424**
Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018
Zaaknummer Z-2018/021809

Portefeuillehouder Wethouder M. Veeningen
Afdeling Publiekszaken
Behandelend ambtenaar Leon Baas 540 4124
l.baas@amstelveen.nl/

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, Wonen en Natuur (RWN)
op 5 juni 2018

Onderwerp

Invoeren betaald parkeren met vergunningen Randwijck 2018.

Gevraagd besluit

1. De notitie 'Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018' vast te stellen en akkoord gaan met het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in een deel van Randwijck.
2. De kosten en opbrengsten van de parkeerexploitatie vanaf 2019 structureel te verhogen met € 161.000,- en de gemeentebegroting te wijzigen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Inspelen op (parkeer)ontwikkelingen in Amstelveen en omgeving en hierdoor de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid verbeteren in Randwijck.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Toepassen van de nieuwe beleidsnota op de genoemde gebieden in Amstelveen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 5. Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding

De gemeenteraad heeft op 13 december 2017 de "beleidsnota invoering betaald parkeren met vergunningen 2018" vastgesteld. Het nieuwe beleid geeft de gemeente Amstelveen meer ruimte om betaald parkeren met vergunningen in te voeren zodra de parkeerdruk hoog genoeg (>85%) is en bewoners en ondernemers geconsulteerd zijn.

Conform de aangenomen 'Motie Versneld invoeren betaald parkeren met inspraak' wordt de gemeenteraad gevraagd akkoord te gaan met het invoeren van betaald parkeren in dit deel van Randwijck. Voorgesteld wordt om in de periode september-oktober 2018 betaald parkeren in te voeren.

Voorgesteld wordt om een deel van Randwijck aan te wijzen als betaald parkeergebied met vergunningen. Het gaat hierbij om de straten:

a. Tiengemeten, (deel van) Vlielandstraat, Rottumerstraat, Schiermonnikoogstraat, Amelandstraat, Terschellingstraat;
b. Hoeksewaard, Margaretha van Borsselenlaan, deel van Rentmeesterslaan;

c. Henegouwselaan, Voornsehoek, Flakkeestraat.

Verschillende parkeerdrukmetingen hebben aangetoond dat de gemiddelde parkeerdruk in deze straten ruim boven de 85% ligt.
In de Raadscommissie RWN van 6 juni 2017 hebben bewoners van deze straten handtekeningen overhandigd. Tezamen met de onlangs uitgevoerde consultatie in de straten
Henegouwselaan, Voornsehoek, Flakkeestraat is er voldoende draagvlak aangetoond en is sprake van een logisch aaneengesloten gebied.

In de straten Graaf Florislaan, Jan van Avesneslaan en Gijsbrecht van Amstellaan geldt ook een hoge parkeerdruk (85% of hoger). Consultatie wijst echter uit dat hier, ondanks deze hoge parkeerdruk, geen draagvlak is onder de bewoners voor invoering van betaald parkeren. Slechts 26% is vóór invoering betaald parkeren.

De voornaamste redenen tegen invoering betaald parkeren zijn:
a. inwoners ervaren (op dit moment) geen overlast;
b. betaald parkeren is een lastenverhoging/duur;
c. betaald parkeren is lastig voor visite.

Gezien de uitkomsten van deze consultatie wordt, conform de wens van de inwoners, voorgesteld om in deze gebieden géén betaald parkeren met vergunningen in te voeren.

Voor de overige straten in Randwijck geldt een lage parkeerdruk (<85%) en is deze consultatie gebleken dat ook hier geen meerderheid voor betaald parkeren is.

Voor de nieuw toe te voegen straten met betaald parkeren in Randwijck geldt het parkeerregime conform het vastgestelde parkeerbeleid: maandag tot en met vrijdag van 09.00-18.00 uur. Maximaal twee uur parkeren à € 1,05 per uur. Voor bezoek van bewoners geldt € 1,- voor vier uur parkeren. Voorgesteld wordt om in de periode september-oktober 2018 betaald parkeren in te voeren. Wijkplatform Randwijck is tijdens het traject en over dit voorstel geïnformeerd.

Een belangrijke voorwaarde voor het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in bovengenoemde straten is uitbreiding van de capaciteit voor het product Parkeren. De huidige bezetting is nu te beperkt om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen, de parkeerorganisatie te optimaliseren en het nieuwe beleid uit te kunnen voeren. Om inhuur te voorkomen wordt de raad verzocht in te stemmen met uitbreiding van de huidige formatie. Inhuur is veelal duurder en niet toekomstgericht. Tevens neemt, los van de implementatie van het betaald parkeren, het werk sterk toe. Dit uit zich met name in het afhandelen van klachten en verzoeken over parkeerdruk en parkeeroverlast die door inwoners worden geuit bij de parkeerorganisatie.

Door het toewijzen van de gevraagde formatie is de parkeerorganisatie ook voor dit gebied voldoende uitgerust om lopende verzoeken en klachten snel en dienstverlenend te kunnen afhandelen. En is het voor de organisatie mogelijk om zich voor te bereiden op (verwachte) toekomstige implementaties.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

Door invoering van betaald parkeren en vergunningen in Randwijck worden de inkomsten € 32.000,- per jaar hoger.
De kosten van de capaciteitsuitbreiding bedragen inclusief overhead € 161.000,- en kunnen worden gedekt uit de extra inkomsten van Randwijck en een structureel voordeel op de bestaande gebieden.
Bij verdere uitbreiding van betaald parkeergebieden zal mogelijk in de toekomst een nieuwe tariefsverlaging van parkeervergunningen aan de orde kunnen zijn.

Communicatie

Via een persbericht en op de website van Amstelveen wordt het besluit aan de bewoners en ondernemers van Amstelveen kenbaar gemaakt.

De bewoners van de betreffende straten worden door een brief geïnformeerd. Voordat tot daadwerkelijke invoering van het betaald parkeren met vergunningen overgegaan wordt, wordt een informatieavond voor bewoners en ondernemers georganiseerd. Hier wordt toegelicht hoe het betaald parkeren met vergunningen in de praktijk functioneert. Er zal uitleg gegeven worden over de wijze waarop vergunningen kunnen worden aangevraagd, hoe het bezoekersparkeren werkt en hoe handhaving functioneert en dergelijke.

Procedure

In de genoemde gebieden zal betaald parkeren met vergunningen geïmplementeerd worden in 2018.

Bijlagen

1. Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018.
2. Notitie normen en uitbreiding capaciteit Parkeren.

De secretaris,	De voorzitter,
de heer drs. H.H. Winthorst	de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Bespreekstuk.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
	Ongewijzigd aanvaard	A1
X	Gewijzigd aanvaard	
	Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De notitie ‘Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018’ vast te stellen en akkoord gaan met het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in een deel van Randwijck.
2. De kosten en opbrengsten van de parkeerexploitatie vanaf 2019 structureel te verhogen met € 161.000 en de gemeentebegroting te wijzigen.+
3. Ten opzichte van het in de notitie ‘Consultatie en parkeerdrukmeting Randwijck 2018’ aangeduide gebied (bijlage IV) wordt tevens de Eikenrodelaan ter hoogte van de huisnummers 38 tot en met 56 (van Margaretha van Borsselenlaan tot Bourgondischelaan) aangewezen als betaald parkeergebied met vergunningen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier,	De voorzitter,
de heer drs. M.C.C. Philips	de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeenteraad

Dossiernummer	150
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	20 juni 2018
Agendapunt	3.2
Omschrijving	Vaststellen programmarekening 2017

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	20 juni 2018

Toelichting

Met de programmarekening 2017 legt het college verantwoording af over het door het college gevoerde bestuur in 2017. Er wordt ingegaan op wat is bereikt en wat daarvoor is gedaan.

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 99

Datum B&W-besluit 8 mei 2018
Z-2018/019997 D-2018/119999

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Financiën

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Ruud Koper/Mark Spijker
0205404430/0205404211
r.koper@amstelveen.nl/
m.spijker@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur (RWN), Burgers & Samenleving (B&S) en Algemeen, Bestuur en Middelen (ABM)
op 5 juni 2018, 6 juni 2018 en 7 juni 2018

Onderwerp

Vaststellen programmarekening 2017.

Gevraagd besluit

1. De programmarekening 2017 vaststellen.
2. Het rekeningresultaat ad minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.
3. Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000,- aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.
4. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad € 274.000,- voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Overige toekomstige huisvesting" en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.
5. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad € 113.000,- voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
6. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad € 112.000,- voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
7. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad € 522.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Kunstgrasrugbyveld" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
8. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad € 150.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
9. Instemmen met
   (a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
   (b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te hevelen naar de reserve "Stadshart";
   (c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
   (d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.
10. Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
    (a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven ten behoeve van transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;

(b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart door middel van dieptedetectie.

11. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000,- voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
12. Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.
13. Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad € 2,5 miljoen aan Amity International school.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De programmarekening gaat in op wat is bereikt (effectindicatoren) en wat daarvoor is gedaan (prestatie-indicatoren).

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Zie voorgaand punt.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De rekening geeft een integraal overzicht van alle programma's. De zogenoemde SiSa-bijlage (Single information Single audit) is bedoeld om de hieronder vallende regelingen te verantwoorden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Soort verklaring.

De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening de volgende goedkeuringstoleranties:
a) ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en
b) ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

Bij de oordeelsvorming over de jaarrekening spelen de goedkeuringstoleranties een belangrijke rol. De goedkeuringstoleranties zijn kwantitatieve criteria. Als de goedkeuringstoleranties niet worden overschreden, wordt in beginsel een goedkeurende controleverklaring afgegeven.
Als één der of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende controleverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Voor Amstelveen geldt voor een goedkeurende verklaring een “foutgrens” van afgerond € 2,5 miljoen en een “onzekerhedengrens” van € 7,5 miljoen. In 2017 worden deze grenzen niet overschreden, zodat over 2017 een goedkeurende verklaring wordt afgegeven.

Aanleiding

Bevindingen en adviezen Rekeningencommissie.
De accountant geeft een verklaring af als alle materiële geldstromen bij de controle zijn betrokken. De controle hiervan kan pas worden uitgevoerd als de externe partijen productieverklaringen hebben aangeleverd. Voor Jeugdhulp en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) wordt voor ongeveer € 18 miljoen ingekocht en dit volume betreft voor Amstelveen een materiële geldstoom.

De uiterste datum voor aanlevering van productieverklaringen door de externe partijen is 1 april. Pas na deze datum kan de accountant de controle van de jaarrekening Amstelveen afronden. Voor de jaren 2015 en 2016 is gekozen om de jaarrekening twee keer aan te bieden aan de raad: 1x exclusief Jeugdhulp en WMO (nieuwe taken) en 1x een definitief rekeningdossier. Voor de jaarrekening 2017 is op advies van de Rekeningencommissie gekozen voor één moment van vaststelling.

Op donderdag 17 mei wordt de programmarekening besproken in de Rekeningencommissie in aanwezigheid van de accountant.

Behandeling in drie commissies.
In het voorzittersoverleg van 6 januari 2016 is besloten om de programmarekening en perspectiefnota in alle raadscommissies te agenderen en niet alleen in de Raadscommissie ABM.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA).
Met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' van november 2013 hebben gemeenten afgesproken om de informatiebeveiliging op orde te krijgen en te houden. Dit betekent onder andere dat elke gemeente in het jaarverslag een aparte paragraaf opneemt over informatiebeveiliging. In de jaarrekening staat dit verantwoord in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Het jaar 2017 is voor Nederlandse gemeenten het eerste jaar geweest dat zij de regels van ENSIA moesten volgen. Gemeenten legden voorheen op gebied van informatieveiligheid alleen verantwoording af op een beperkt aantal afzonderlijke auditgebieden, te weten Basis Registratie Personen (BRP), Waardedocumenten, Basisregistratie Adressen Gemeenten (BAG) en DigiD.

In het informatieveiligheidsbeleid zijn niet alleen de uitgangspunten opgenomen voor het veilige en zorgvuldige gebruik van informatie ten behoeve van een betrouwbare en continue dienstverlening. Het bevat eveneens uitgangspunten om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals privacy) en om risico's te beheersen.

Financiële afwijkingen / rekeningresultaat.
De rekening sluit met een tekort van € 0,6 miljoen (inclusief reservemutaties). Ten opzichte van de begroting na wijziging betekent dit een verbetering van afgerond € 4,5 miljoen. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende (bedragen x € 1.000,-):

Programma/onderwerp	voordeel	nadeel	Fasering *
01 Sociaal domein			
Mensen maken Amstelveen	69		69
WMO algemene voorziening	80		
WMO maatwerkvoorziening		220	
Hulp bij het Huishouden	320		
arbeidsparticipatie	180		
restant bijdrage Rijk voor vluchtelingenopvang	100		
begeleiding (o.a beschermd wonen)		100	
Persoonsgebonden budget (PGB)	200		
Zorg in Natura (ZiN)		200	
overige verschillen	359		
02 Onderwijs en ontplooiing			
vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen	150		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 5)		350	
overige verschillen	218		
03 Economie en duurzaamheid			
economische ontwikkeling	120		
economische promotie	179		
Amity		250	-250
overige verschillen	43		
04 Openbare ruimte			
verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan	113		113
spelrecratie	100		
baggerwerken	110		
inhuur materieel		115	
boomrenovatie en overig groen	140	180	
Innovatieve Aanpakken (inkomst staat bij alg. dekkingsmiddelen:alg. uitkering)		80	
duurzaamheidsfonds SVn (via balans)	350		
overige verschillen	96		
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
verkoop gronden/inkomsten startkoop	315		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 2)	350		
vrijval voorziening onderhoud gebouwen	850		
projecten ruimtelijke herontwikkeling	180		
project Amstelveen in Zicht	112		112
kunstgrasrugbyveld	522		522
schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	150		150
bouwgrondexploitaties	460		deels
bouwvergunningen	500		deels
overige verschillen	-179		
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			
(ondersteuning) bestuursorganen	280		
openbare orde en veiligheid	110		
handhaving buitenruimte	90		
dwangsommen	100		
overige verschillen	-29		
07 Overhead			
huisvesting werf (voordeel op programma 5)		135	
capaciteit meerjarig onderhoud gemeentegebouwen (voordeel op programma 5)		215	
decentralisatie jeugd		508	
V&T buitenruimte		426	
frictiekosten		600	
overige verschillen	151		
8 Algemene dekkingsmiddelen:			
algemene uitkering	175		
stelpost (onvoorzien, areaal enz.)	305		
opheffen RMO	235		
vrijval voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers +wachtgeld	500		
overige verschillen	-226		
Totaal-generaal (begroting - werkelijk)	**7.878**	**3.379**	
Saldo programma	**4.499**		
waarvan overige verschillen	390		
*** Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren**			**716**

Inhoudelijke afwijkingen.
Op de diverse programma's is door kleuren aangegeven of de inhoudelijke toezeggingen zijn gerealiseerd (groen) of niet/deels (rood).

Van de 43 voorgenomen besluiten (college en/of raad) is 70% gerealiseerd en nog eens 16% anders gerealiseerd. De meeste niet-gerealiseerde besluiten worden op een later tijdstip in 2018 alsnog genomen. Daarnaast is van de 119 actiepunten 88% daadwerkelijk uitgevoerd of anders uitgevoerd. Conclusie: het overgrote deel van de plannen is gerealiseerd en/of uitgevoerd.

Argumenten

De controle van de jaarrekening heeft geresulteerd in de volgende beslispunten.

1. Vaststellen programmarekening.
Beslispunt 1: De programmarekening 2017 vaststellen.

2. Rekeningresultaat.
Beslispunt 2: Het rekeningresultaat ad minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.

3. Fasering kredieten.
Eind 2017 resteert een investeringsbedrag aan gevoteerde kredieten van € 21,5 miljoen.

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2016 (B)	Uitgaven 2017 (C)	Restant ultimo 2017 (D)	verwachte lasten na 2017 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	1.912	1.492	170	250	250
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	2.202	0	1.373	829	778
Investeringsfondsen	11.761	3.652	1.734	6.375	6.450
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	20.836	8.962	3.927	7.948	7.769
Overig	190	29	25	136	136
Subtotaal algemene middelen	**36.901**	**14.134**	**7.229**	**15.538**	**15.383**
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	3.949	0	175	3.774	3.774
Riolering	3.132	938	200	1.994	1.994
Zorgvlied	230	0	50	180	180
Subtotaal kostendekkende exploitaties	**7.311**	**938**	**425**	**5.948**	**5.948**
TOTAAL	**44.212**	**15.072**	**7.654**	**21.486**	**21.331**

Van de restantkredieten wordt een groot deel afgewikkeld met een daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk dat naast de overheveling van kredieten met bijbehorende kapitaallasten tevens wordt ingestemd met het wijzigen van de begroting 2018 voor de hiermee samenhangende reservemutaties, zodat dit één-op-één aansluit met de gefaseerde kredietonttrekking. Dit betreft de reserve "dekking kapitaallasten" en de specifiek gevormde bestemmingsreserves.

Beslispunt 3: Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000 aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.

4. Huur tijdelijke huisvesting.
Van het beschikbaar gestelde budget voor de huur van de tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College wordt € 274.000,- betaald vanaf 2018. Deze fasering wikkelt af met de bestemmingsreserve "toekomstige huisvesting". In de begroting 2017 is zowel de huur over de periode 2017 t/m 2019 als de volledige onttrekking aan de reserve opgenomen.

Beslispunt 4: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad € 274.000,- voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Overige toekomstige huisvesting" en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.

5. Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan.
De gemeenteraad heeft in de Kadernota 2017 een totaal budget beschikbaar gesteld van € 500.000,- als gemeentelijke bijdrage in het project Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan. De totale kosten voor dit project bedragen € 10 miljoen en worden voornamelijk gedragen door de Vervoerregio Amsterdam en Rijkswaterstaat. Primaire aanleiding voor het project is de opwaardering van het onderliggend wegennet A9. De voorbereiding van dit project is gepland in de periode 2017 tot en met 2019. De uitvoering is gepland in 2019-2020.

De voorbereiding Fase 1 van dit project is begroot op € 175.000 in 2017. De kosten voor de werkzaamheden in 2017 waren werkelijk € 62.000. De voorbereiding wordt voortgezet in 2018 en voorgesteld wordt het restant budget van € 113.000 over te hevelen naar 2018.

Beslispunt 5: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad € 113.000,- voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

6. Amstelveen In Zicht.
Op het beschikbare budget voor oprichting van Amstelveen In Zicht resteert € 112.000,-. Omdat nog een drietal projecten in 2018 gerealiseerd gaan worden, wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2018. De drie projecten zijn de "VR-ride A9", voor de jeugd de "3D bril in Jip en Janneke stijl" en de "virtuele gastvrouw". Daarnaast zijn nog extra schermen nodig voor de marketing en wordt nog een ruimte omgevormd tot vergaderlocatie.

Beslispunt 6: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad € 112.000,- voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

7. Kunstgrasrugbyveld.
In de kadernota 2017 is voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld € 522.000,- beschikbaar gesteld. Aangezien de werkzaamheden nog niet zijn begonnen wordt voorgesteld dit bedrag in 2018 beschikbaar te houden.

Beslispunt 7: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad € 522.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Kunstgrasrugbyveld" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

8. Schuilkelder.
In de Kadernota 2017 is voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg € 150.000,- beschikbaar gesteld. In de Raadscommissie RWN van 18 april 2017 is gemeld dat na goedkeuring van het krediet voor de renovatie van de bunker door derden meerdere juridische procedures zijn gestart. Daarnaast zijn ook meerdere verzoeken in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) ingediend. Totdat alle procedures zijn afgerond wordt het krediet niet besteed. In afwachting hiervan wordt voorgesteld dit bedrag in 2018 beschikbaar te houden.

Beslispunt 8: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad € 150.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

9. Reserve "grote projecten" / "Stadshart".
In het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) staat onder financiën het volgende beschreven: *Uitgangspunt is dat de uitvoering van de kaders voor de gemeente budgettair neutraal moeten zijn. Voor herinrichting van openbare ruimte zijn financiële middelen nodig. Daar staan opbrengsten tegenover uit de verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen*.

De gedachte achter deze tekst was dat er middelen geëgaliseerd kunnen worden via een bestemmingsreserve. In deze jaarrekening 2017 zijn op programma 5 indachtig dit uitgangspunt middelen gestort in en onttrokken aan de reeds bestaande reserve "grote projecten". Tijdens de controle van de jaarrekening 2017 is gebleken dat deze technische financiële uitwerking in het raadsvoorstel van juni 2017 onvoldoende staat beschreven en dat aanvullende besluitvorming noodzakelijk is.

Voorgesteld wordt om hiervoor een aparte reserve "Stadshart" in te stellen (beslispunt 9a). Dit betekent wel dat formeel de middelen ad € 169.000,- die in 2017 gestort zijn in de reserve "grote projecten" overgeboekt moeten worden naar de reserve "Stadshart" (beslispunt 9b). Vanaf 2018 wordt de egalisatie zoals bedoeld in het raadsvoorstel "vaststellen ruimtelijke uitwerking visie Stadshart" via de reserve "Stadshart" afgewikkeld (beslispunt 9c)

Beslispunt 9: Instemmen met:
a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te boeken naar de reserve "Stadshart";
c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.

10. Bommenregeling.
Om in aanmerking te komen voor de suppletie-uitkering "bommenregeling" moet de raad expliciet de aanvraag goedkeuren. Na het akkoord door de raad wordt de suppletie in 2019 uitgekeerd. Het door het Rijk uit te keren subsidiebedrag wordt één keer per jaar vastgesteld op basis van aanvragen die voor 1 maart zijn ingediend.

Beslispunt 10: Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven ten behoeve van transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;
b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart door middel van dieptedetectie.

11. Mensen maken Amstelveen.

Van het beschikbare gestelde budget voor het project Mensen maken Amstelveen wordt voorgesteld € 69.000,- beschikbaar te houden voor het in 2018 uitvoeren van "digitale participatietool OppApp", "project thermometer" en "brieven project".

Beslispunt 11: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000,- voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

12. Omslagrente,
De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. De begrote omslagrente voor 2017 bedraagt 4,36% en is afgerond op 4,50%. Op basis van de rekening 2017 komt de werkelijke omslagrente uit op 4,02%.

Via een in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven renteschema wordt berekend hoeveel rente maximaal doorberekend had mogen worden naar de taakvelden op grond van 4,02% (€ 4,42 miljoen). Dit wordt afgezet tegen de werkelijk doorberekende rente op basis van een omslagpercentage van 4,50 (€ 5,15 miljoen).

Volgens de BBV-voorschriften mag dit renteresultaat niet meer dan 25% afwijken van de toe te rekenen rente ad € 4,42 miljoen. Voor 2017 komt dit percentage uit op 17 waardoor nacalculatie van de doorberekende rente aan de taakvelden achterwege kan blijven.

Beoordeling van de rente-exploitatie voor de komende vijf jaar geeft als beeld dat de toegestane omslagrente zich rond de 4% beweegt. Ter voorkoming van een nacalculatie in de komende jaren wordt voorgesteld vanaf 2018 een omslagpercentage van 4,00 te hanteren.

Verlaging van het omslagpercentage heeft vooral consequenties voor de kostendekkende exploitatie "riolering" waar eind 2017 sprake is van een boekwaarde investeringen van afgerond € 70 miljoen. Neerwaartse aanpassing van het omslagpercentage leidt binnen deze kostendekkende exploitatie tot structureel lagere lasten van € 0,3 miljoen. In de begroting 2018 (blz. 104) bedraagt het dekkingspercentage voor rioolrecht 94. Indicatief leidt de lagere rentelast tot een dekking van 97%.

Beslispunt 12: Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.

13. Amity International school.
De opening van Amity International school was gepland voor 4 september jongstleden De school heeft de openingsdatum niet kunnen halen vanwege meerdere redenen. Dit loopt uiteen van vertraging met de interne verbouwing tot het verkrijgen van de benodigde vergunningen en licenties voor het geven van onderwijs. De raad heeft via het raadsvoorstel "budgetoverheveling" van december de uitbetaling van de tweede tranche per 1 december 2017 ad € 0,5 miljoen uitgesteld naar 2018. Bij opmaak van dat raadsvoorstel werd verwacht dat de eerste tranche die per 1 september zou worden uitgekeerd tot uitbetaling zou komen in 2017.

Per ultimo 2017 is het Amity niet gelukt om aan de voorwaarden te voldoen voor uitkering van de eerste tranche. Dit leidt tot € 2,5 miljoen lagere lasten ten opzichte van de begroting.
De ontvangen bijdrage van Amsterdam/Rijk ad € 2,75 miljoen is in afwachting van de uitbetaling van zowel de eerste als de tweede tranche gereserveerd op de balans. Voor 2017 leidt dit tot € 2,75 miljoen lagere baten dan begroot.

Voor het rechtmatig verstrekken van het subsidie (nadat Amity aan de voorwaarden heeft voldaan) moet de raad voor zowel de uitgaven als de inkomsten de begroting 2018 wijzigen op taakveld "3.4 Economische promotie".

Beslispunt 13: Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad € 2,5 miljoen aan Amity International school.

Kanttekeningen

De wettelijke voorschriften voor het opstellen van de gemeentelijke jaarrekening worden voor het grootste deel ontleend aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Financiën

De programmarekening bevat een groot aantal financiële mutaties, die in onderlinge samenhang worden gepresenteerd en toegelicht. Het algemeen beeld uit de programmarekening schetst de voornaamste ontwikkelingen die aan het financiële resultaat 2017 hebben bijgedragen. Per programma is een nadere toelichting opgenomen op de mutaties in de programmasaldi ten opzichte van de bijgestelde begroting.

Het werkelijk rekeningresultaat bedraagt afgerond € 0,6 miljoen negatief. De bijgestelde begroting 2017 ging uit van een tekort van afgerond € 5,0 miljoen (inclusief mutaties in reserves). Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve.

Communicatie

Publicatie en officiële bekendmaking vindt plaats op de internetsite van Amstelveen.

Een digitale versie van de programmarekening staat vanaf eind mei online en is bereikbaar via de url: https://amstelveen.jaarverslag-2017.nl.

Procedure

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Programmarekening 2017 (alleen digitaal).
2. Accountantsverslag 2017.
3. Controllerrapport 2017.
4. Brief Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ondertekening na raadsbehandeling).

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

RWN: Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Bespreekstuk.

B&S: De commissie B&S heeft de programmarekening besproken voor wat betreft de onderwerpen die deze commissie aangaan. Het raadsvoorstel wordt als bespreekstuk aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.
ABM: De commissie ABM heeft de programmarekening besproken. Het raadsvoorstel kan als bespreekstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De programmarekening 2017 vaststellen.
2. Het rekeningresultaat ad. minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.
3. Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000,- aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.
4. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad € 274.000,- voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve “Overige toekomstige huisvesting” en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.
5. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad. € 113.000,- voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
6. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad. € 112.000,- voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
7. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad. € 522.000, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve “Kunstgrasrugbyveld” en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
8. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad € 150.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve “Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg” en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
9. Instemmen met
   (a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
   (b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te hevelen naar de reserve "Stadshart";
   (c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
   (d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.
10. Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
    (a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven ten behoeve van transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;

(b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart door middel van dieptedetectie.

11. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000,- voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
12. Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.
13. Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad € 2,5 miljoen aan Amity International school.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

Programmarekening 2017

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

1.1 Leeswijzer 6
1.2 Personalia per 31 december 2017 8
1.3 Kerngegevens 9

2 Algemeen beeld 11

2.1 Inleiding 12
2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 16
2.3 Financiële toelichting 17
2.4 Beslispunten rekening 20

A Jaarverslag 25

3 Algemeen 27

3.1 Baten en lasten totaal per programma 28
3.2 Begrotingsrechtmatigheid 29

4 Programmaverantwoording 31

4.1 Sociaal domein 32
4.2 Onderwijs en ontplooiing 46
4.3 Economie en duurzaamheid 58
4.4 Openbare ruimte 67
4.5 Ruimtelijke ontwikkeling 76
4.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 90
4.7 Overhead 101
4.8 Algemene dekkingsmiddelen 105

5 Paragrafen 113

5.1 Lokale heffingen 114
5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 126
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen 141
5.4 Bedrijfsvoering 148
5.5 Verbonden Partijen 155
5.6 Grondbeleid 165
5.7 Financiering 170

B Jaarrekening 177

6 Baten en lasten 179

6.1 Grondslagen voor resultaatbepaling 180
6.2 Overzicht van baten en lasten 181
6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 183
6.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld 192

7 Balans 195

7.1 Waarderingsgrondslagen..... 196
7.2 Balans 201
7.3 Toelichting op de balans 204
7.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen 224

C Bijlagen 227

1 Single Information Single Audit (SiSa) 228
2 Uitvoeringsprogramma Infra-werken Amstelveen..... 229
3 Vertaaltabel programma/taakvelden..... 233
4 Lijst van afkortingen 235

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer

Algemeen
De programmarekening beoogt transparante, leesbare en toegankelijke verslaglegging, met inachtneming van de wettelijke voorschriften zoals vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De gemeente moet via dit jaarverslag verantwoording afleggen aan diverse organisaties. Naast de eigen organisatie (raad) betreft dit onder andere het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Provincie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Het dienen van meerdere lezers waarbij tevens moet worden voldaan aan wettelijke voorschriften (programma-indeling en voorgeschreven paragrafen) leidt er wel toe dat wat voor de ene lezer nuttige informatie betreft dit voor de ander een overdaad van gegevens betekent.
Ondanks deze beperkingen die ons worden opgelegd bij het schrijven van dit document proberen wij alle geïnteresseerden een leesbaar jaarverslag aan te bieden. Een programmarekening dat zoveel als mogelijk zelfstandig leesbaar is, maar waarbij we er soms toch de voorkeur aan geven om voor meer uitgebreide informatie te verwijzen naar andere documenten zoals raadsbesluiten of programmabegroting.

Hierna volgt een korte leeswijzer met in vogelvlucht de onderdelen die in deze programmarekening staan opgenomen.

Personalia + kerngegevens
In het inleidend hoofdstuk vindt u een overzicht van het College van Burgemeester en Wethouders en de portefeuilles waar zij verantwoordelijk voor zijn. Tevens zijn enkele financiële kerngegevens van de gemeente opgenomen.

Algemeen beeld
In dit deel van de programmarekening wordt op bestuurlijke hoofdlijnen het financiële resultaat toegelicht. Tevens wordt ingegaan op enkele inhoudelijke gebeurtenissen in het verslagjaar.

Als sprake is van beslispunten die voortvloeien uit de rekening wordt in dit hoofdstuk daar nader op ingegaan.

Taakvelden
De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)". De brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdlijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv

Programmaverantwoording
De kern van de programmarekening wordt gevormd door de programmaverantwoordingen die elk zijn verdeeld in een aantal vastgestelde taakvelden.

Per programma wordt ingegaan op de voortgang van de bestuurlijke actiepunten en de financiële verschillen ten opzichte van de begroting. Op de kredieten, subsidies, reserves en voorzieningen wordt ingegaan als dit van toepassing is op het programma.

De volgende programma's maken onderdeel uit van de programmarekening:
1. Sociaal domein
2. Onderwijs en ontplooiing
3. Economie en duurzaamheid
4. Openbare ruimte
5. Ruimtelijke ontwikkeling
6. Bestuur, bevolking en veiligheid
7. Overhead
8. Algemene dekkingsmiddelen

Paragrafen
Voor een aantal onderwerpen is een paragraaf opgenomen waarin een "dwarsdoorsnede" wordt gepresenteerd van de verschillende programma's. De onderwerpen zijn: lokale heffingen, weerstandsvermogen & risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en financiering.

Balans
In dit overzicht is ruimte voor "verplichte" financiële overzichten, zoals waarderingsgrondslagen, balans, kredieten en investeringen, reserves en voorzieningen en niet uit de balans blijkende verplichtingen zoals gegarandeerde geldleningen.

Bijlagen
Het boekwerk bevat de bijlagen: Single Information en Single Audit (SISA), het Uitvoeringsprogramma Buitenruimte, de vertaaltabel programma/taakvelden en een lijst van (meest) gebruikte afkortingen.

Single Information en Single Audit (SISA)
Elke gemeente is verplicht in de programmarekening een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie waarmee het Rijk de specifieke uitkeringen beoordeelt. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de programmarekening door de accountant.

Het overzicht in de SISA-bijlage is beperkt tot 3 regelingen voor Amstelveen. Ofschoon de bijlage is opgenomen in het jaarverslag van Amstelveen betreft het feitelijk informatie voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Afronding
Door het geautomatiseerd inlezen vanuit het financieel pakket kan de situatie optreden dat er afrondingsverschillen optreden.

1.2 Personalia per 31 december 2017

Burgemeester en wethouders

Burgemeester drs. Bas Eenhoorn (waarnemend)
Openbare orde en veiligheid, integraal veiligheidsbeleid, bevolking, communicatie, participatieproces en externe betrekkingen, algemeen bestuur waaronder coördinatie collegebrede projecten en personeel en organisatie.

Wethouder Herbert Raat
Financiën, handhaving en vergunningen, zorg en gezondheid, wonen en volkshuisvesting, A9, vastgoed en Stadshart.

Wethouder Maaike Veeningen
Onderwijs, economische zaken, deregulering, werk en inkomen, kunst en cultuur, recreatie en Schiphol.

Wethouder Peter Bot
Ruimtelijke ordening, integraal wijkbeheer, duurzaamheid, milieu en energie, ruimtelijke ordening, Zorgvlied, sport, natuur en milieu educatie en afvalbeheer.

Wethouder Jeroen Brandes
Jeugdzorg, jeugd, welzijn, verkeer & vervoer, parkeren, dienstverlening en Amstelveenlijn.

Gemeentesecretaris

drs. Bert Winthorst

Griffier

drs. Marnix Philips

Directieteam

drs. Henk Huitink
mr. Frans Romkema

Bestuur ondernemingsraad

ing. Rogier van der Laan	voorzitter
drs. Marianne Levenbach-Nijboer	plaatsvervangend voorzitter
Anita Magro	secretaris

1.3 Kerngegevens

Basisset beleidsmatige indicatoren
Een werkgroep van VNG/KING heeft een basisset van circa 50 indicatoren voor de gemeenten opgesteld. Naast opname in de begroting en verantwoording worden deze indicatoren van het gemeentelijk domein digitaal beschikbaar gesteld op de website www.waarstaatjegemeente.nl.

De voorgeschreven indicatoren staan vermeld op de diverse programma's.

Financieel

omschrijving	rekening 2016		rekening 2017	
	totaal x € 1.000	per inwoner	totaal x € 1.000	per inwoner
inwoners per 1 januari 2017 resp. 2018		*89.321*		*89.904*
bruto rekeningresultaat (- is rekeningtekort)	15.143	169	-573	-6
totale lasten gemeenterekening	244.719	2.740	258.926	2.880
algemene uitkering / gemeentefonds	99.257	1.111	95.371	1.061
onroerende zaakbelastingen (OZB)	19.546	219	20.242	225
eigen vermogen	194.140	2.174	199.562	2.220
langlopende schulden	80.195	898	77.985	867

Bestuurlijke structuur

	raadsleden	wethouders
VVD	9	1
D66	8	1
GroenLinks	4	
BBA	4	1
SP	3	
PvdA	3	1
CDA	3	
OCA	2	
ChristenUnie	1	
Totaal	37	4

2 Algemeen beeld

2.1 Inleiding

Financieel zeer sterke positie
Amstelveen heeft een zeer sterke financiële positie. Dit blijkt uit alle verplichte financiële kengetallen. Daar waar de gemeente gebruik maakt van schattingen wordt een conservatieve lijn gevolgd, maar niet te behoudend. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

JAARREKENING 2017 AMSTELVEEN

VERKLARING ZONDER BEPERKING

SOLIDE POSITIE

Accountant constateert dat

- **Amstelveen zeer sterke financiële positie heeft;**
- **schattingen conservatief zijn, maar niet té behoudend;**
- **Amstelveen zeer goed in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen**

AMSTELVEEN KAN DOOR SOLIDE POSITIE

- tegenvallers opvangen;
- goed haar taken uitvoeren;
- inwoners en ondernemers niet overmatig belasten.

SOLVABILITEIT (HOGER % = MEER SOLIDE)

JAAR	AMSTELVEEN	NEDERLAND
2015	56%	34%
2016	60%	35%
2017	61%	niet bekend

RESULTAAT 2017

- **resultaat minus € 0,6 miljoen**

RESERVE 'SPAREN VOORAF' VOOR HANDHAVEN VAN:

- hoogwaardige voorzieningen;
- gezonde financiële positie;
- lokale lage lastendruk

SALDO GAAT NAAR ALGEMENE RESERVE

- **algemene reserve is bedoeld voor incidentele tegenvallers;**
- **het begrotingssaldo was € 21 miljoen negatief. Belangrijkste reden van dit tekort betreft de nieuwbouw HWC.**

WOONLASTEN MEERPERSOONS-HUISHOUDENS

JAAR	AMSTELVEEN	NEDERLAND
2015	€ 686	€ 714
2016	€ 704	€ 723
2017	€ 694	€ 723

Bestuurlijke actiepunten
Van de 43 voorgenomen besluiten (college en/of raad) is 70% gerealiseerd en nog eens 16% anders gerealiseerd. De meeste niet-gerealiseerde besluiten worden op een later tijdstip in 2018 alsnog genomen. Daarnaast is van de 119 actiepunten 88% daadwerkelijk uitgevoerd of anders uitgevoerd. Conclusie: het overgrote deel van de plannen is gerealiseerd en/of uitgevoerd.

Accountantscontrole: goedkeurende verklaring
De accountant controleert jaarlijks de programmarekening van de gemeente. Met de programmarekening 2017 legt het college verantwoording af aan de raad over het door het college gevoerde bestuur in 2017. In de programmarekening wordt ingegaan op de bestedingen en inkomsten en de mutaties in de vermogenspositie.

Voor Amstelveen geldt voor een goedkeurende verklaring een "foutgrens" van afgerond € 2,5 miljoen en een "onzekerhedengrens" van € 7,5 miljoen. In 2017 worden deze grenzen niet overschreden, zodat een goedkeurende verklaring wordt afgegeven.

Resultaat minus € 0,6 miljoen
Het college van B en W sluit de rekening van 2017 af met een resultaat van minus € 0,6 miljoen. Via het raadsvoorstel bij de behandeling van de jaarrekening wordt voorgesteld het totale resultaat af te wikkelen met de algemene reserve.

Via het raadsvoorstel "budgetoverheveling" in december is € 12,2 miljoen van verwachte kosten 2017 doorgeschoven naar 2018. Dit verklaart voor een belangrijk deel het verschil tussen het primitieve begrotingssaldo van € 21 miljoen negatief en de begroting na wijzigingen van € 5 miljoen negatief.

Enkele gebeurtenissen in 2017

Amstelveen inspirerende GIDS gemeente
Amstelveen is een van de 164 gemeenten die deelnemen aan het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (GIDS). Vier jaar lang ontvangen deelnemende gemeenten extra middelen voor het verkleinen van gezondheidsverschillen. Dit jaar is Amstelveen uitgeroepen tot inspirerende GIDS gemeente. 'De manier waarop het project in Bankras is vormgegeven samen met Vita, GGD en het Sportbedrijf is een landelijk voorbeeld voor andere gemeente', aldus de jury. Centrale vragen bij de aanpak zijn: in welke wijken is verbetering van de gezondheid het hardst nodig en welke actieve rol kunnen inwoners en professionals daarbij zelf spelen?

Amstelveners aan zet bij fietsbrug over A9
Inwoners van Amstelveen konden in november via een speciale stemronde kiezen uit vier ontwerpen voor de fietsbrug over de A9. Dit kon online, door het opsturen van een coupon of in belevingscentrum Amstelveen InZicht. De brug met bomen, in de stemronde aangeduid als "Brug B", kwam als absolute winnaar uit de bus. Dit ontwerp ontving maar liefst 77% van de stemmen. In totaal zijn bijna 12.000 stemmen uitgebracht op de vier ontwerpen.

Bedrijventour en 'Amstelveen Ontvangt'
Vanuit de Amstelveense onderwijsagenda is er het afgelopen jaar veel in gang gezet. Op het gebied van aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt organiseerde de gemeente de bedrijventours. Hierbij gingen leerlingen van het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs op bezoek bij bedrijven als ATOS, HP en KLM om beter geïnformeerd te worden over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt en welke eisen daarbij gelden. Ook zijn er inspiratie bijeenkomsten voor leerlingen georganiseerd onder de noemer 'Amstelveen Ontvangt'. Deze bijeenkomsten waren erg populair en werden druk bezocht.

Contract vernieuwing Amstelveenlijn ondertekend
De aanbesteding voor de uitvoering van de Amstelveenlijn is gewonnen door een partij die onder andere slimme oplossingen voor het project presenteerde. Zo hoeft pas begin 2019 gestart te worden met grootschalige werkzaamheden voor het ongelijkvloers maken van de kruispunten Kronenburg, Zonnestein en Sportlaan. Hierdoor blijft sneltram 51 tot maart 2019 rijden tot Westwijk. De aannemer weet ook de oost-westverbinding bij kruispunt Sportlaan tijdens de bouw in stand te houden. Dit is mogelijk door het kruispunt Sportlaan volledig verdiept aan te leggen in plaats van half-verdiept. Een oplossing waarmee ook tegemoet gekomen is aan een sterke wens van de omgeving. Het wegverkeer heeft eveneens baat bij de plannen, doordat twee keer twee rijbanen in beide richtingen op de Beneluxbaan behouden kunnen blijven tijdens de bouw.

Duurzaamheidsfonds Amstelveen
Het Duurzaamheidsfonds is opgericht voor mooie voorbeelden van duurzame koplopers. Zoals bewoners die gezamenlijk een duurzaam initiatief hebben of bedrijven/organisaties die met innovatieve plannen aan de slag gaan om onze gemeente duurzamer te maken. Bewonersgroepen, VvE's, bedrijven en organisaties die energie willen besparen of willen opwekken voor met name particuliere woningen kunnen een beroep doen op het fonds. Er zijn subsidies voor haalbaarheidsonderzoeken en leningen voor de realisatie van projecten. Dit jaar zijn de eerste twee aanvragen goedgekeurd.

Inbraken
Ook voor dit jaar is het actieplan veiligheid met een veelheid aan structurele en incidentele acties en projecten uitgevoerd. Het aantal inbraken is na jaren van stabilisering weer gaan stijgen. Inmiddels is een geactualiseerd plan van aanpak opgesteld dat in 2018 verder uitgerold wordt. Naast de vele maatregelen zoals het achterpadenproject, voorlichting over preventie, veiligheidsscan en huisbezoeken blijft de gemeente kijken naar nieuwe maatregelen. Zo is er eind dit jaar gestart met de last onder dwangsom en een pilot met de inzet van mobiele ANPR camera's. Daarnaast is opnieuw veel gebruik gemaakt van de subsidieregeling Voorkoming woninginbraken. Deze regeling biedt mensen korting in de aanschaf van hang- en sluitwerk. Eind dit jaar is gestart met een bewustwordingscampagne tegen auto-inbraken die in 2018 wordt voortgezet. Een veelheid aan communicatiemiddelen zijn ingezet op diverse terreinen over veiligheid.

Ondernemer van het jaar verkiezing
Op 15 november werd voor de eerste keer de Ondernemer van het jaar verkiezing in Amstelveen georganiseerd. Een belangrijk en breed gedragen initiatief van de gemeente Amstelveen en Ondernemersvereniging Amstelveen, in samenwerking met verschillende partners. Tijdens de grand finale werden in de categorieën MKB tot 50 fte, MKB vanaf 50 fte en Start up (bedrijven jonger dan 3 jaar) de winnaars bekend gemaakt. Doel is ondernemingen in Amstelveen te stimuleren zich te presenteren en andere ondernemers aan te zetten tot een duurzame, innovatieve en creatieve invulling van het ondernemerschap. Daarnaast is het initiatief bedoeld als waardering voor MKB ondernemingen binnen de gemeente. Zij zijn de drijvende kracht van de lokale economie.

Overkapping Oude Dorp krijgt parkachtige invulling
De overkapping bij het Oude Dorp, die na het verbreden en verdiepen van de A9 wordt aangelegd, krijgt een parkachtig, openbaar karakter met publieke functies. De door de gemeenteraad aangenomen *Gebiedsvisie overkapping A9 Oude Dorp* vormt het uitgangspunt voor verdere planvorming en is tot stand gekomen met input van omwonenden. Met de overkapping ontstaat een nieuwe openbare ruimte waar fiets- en wandelpaden, park, horeca en cultuur samen kunnen komen.

Parkeren
In maart is in een groot deel van Randwijck betaald parkeren ingevoerd. De tarieven van de eerste én tweede bewonersvergunning zijn verlaagd en ook het tarief van de ondernemers- en dienstverleningsvergunning is gehalveerd. Amstelveen hanteert hiermee één van de laagste tarieven van Nederland. In december heeft de gemeenteraad een nieuw, flexibeler parkeerbeleid aangenomen. De parkeerdruk is vanaf 1 januari 2018 hét criterium om betaald parkeren met vergunningen in te kunnen voeren. Als de parkeerdruk in een gebied 85% of hoger is, kan na overleg met bewoners en ondernemers en na goedkeuring van de gemeenteraad, betaald parkeren met vergunningen worden ingevoerd. Op deze manier wil de gemeente sneller anticiperen op ontwikkelingen op het gebied van parkeren in Amstelveen.

Start eerste Beweegbox van Nederland met Turnhal
Dankzij extra krediet van de gemeenteraad konden in het najaar de Gymnastiek Unie, Beweegbox, Sportbedrijf Amstelveen en de gemeente starten met de aanleg van een nationale sportinnovatie: de Beweegbox. Een hal die de traditionele gymzaal vervangt en beweegonderwijs naar een hoger en dynamischer niveau tilt. Naast de box komt een hal met een vaste turnopstelling. Veel gemeenten, onderwijsinstellingen en sportbedrijven zijn enthousiast over de Beweegbox. Amstelveen is de eerste die de stap durft te zetten om de traditionele gymzaal te vervangen voor een modern alternatief.

Van het gas af
Vooruitlopend op een intentieverklaring begin 2018 om nieuwe woningbouw niet meer op het gas aan te laten sluiten zijn er reeds aardgasvrije kavels uitgegeven in de Middenwaard, waar de gemeente op eigen grond woningen gaat ontwikkelen. Ook de Poeloever waar een projectontwikkelaar woningen gaat bouwen, wordt aardgasvrij. Voor de bestaande bouw komt er een gefaseerd energietransitieplan. Amstelveen werkt zo mee aan doelstellingen uit het Energieakkoord.

Veiligheid
In Uilenstede is een bewustwordingscampagne gestart om het gevoel van veiligheid te vergroten. Het cameratoezicht op Uilenstede is verlengd, omdat afgelopen jaar is gebleken dat het aantal incidenten aanzienlijk is verminderd. De brandweer heeft in de wijk Groenelaan huisbezoeken gebracht om inwoners uitleg te geven over brandveilig wonen. In deze wijk is ook in samenwerking met interne en externe partijen het project Schijnwerper in de wijk gestart. In het kader van woonfraude zijn dit jaar 27 grote en kleine hennepkwekerijen opgerold. Er zijn 23 woningen gesloten. Naar aanleiding van een motie over Whatsappgroepen is een plan van aanpak in uitvoering genomen om dit instrument van inwoners te faciliteren en te stimuleren. Tenslotte is de pilot verruiming horecatijden in positieve zin geëvalueerd en geïmplementeerd in de APV die overigens integraal is gewijzigd.

2.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening de volgende goedkeuringstoleranties:
a) ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en
b) ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

Bij de oordeelsvorming over de jaarrekening spelen de goedkeuringstoleranties een belangrijke rol. De goedkeuringstoleranties zijn kwantitatieve criteria. Als de goedkeuringstoleranties niet worden overschreden, wordt in beginsel een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.
Als één der of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende accountantsverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Voor Amstelveen geldt voor een goedkeurende verklaring een “foutgrens” van afgerond € 2,5 miljoen en een “onzekerhedengrens” van € 7,5 miljoen.

2.3 Financiële toelichting

Balans
Op hoofdcategorieën ziet de balans van de gemeente er als volgt uit (bedrag x € 1.000):

Immateriële activa	973	Algemene reserve	58.658
Materiele activa	199.205	Rekeningresultaat	-573
Financiële activa	22.080	Bestemmingsreserves	141.478
Voorraden incl. bouwgronden	206	Voorzieningen	21.331
Uitzettingen < 1 jaar	89.940	Langlopende leningen	77.985
Liquide middelen	1.138	Kortlopende schulden	5.694
Overlopende activa	14.182	Overlopende passiva	23.152
	327.724		**327.724**

Materiële en financiële bezittingen	Eigen vermogen	61%
	Schulden	39%

De bedragen aan de linkerzijde van de balans (groene kader) bestaan uit de bezittingen van de gemeente zoals gebouwen (materiële activa), voorraden bouwgrond en uitgeleend geld.

Op de rechterzijde staat hoe het bezit is gefinancierd. Voor 39% betreft dit geleend geld (2016: 40%). Dit is inclusief de post voorzieningen die niet door iedereen als schuld wordt geclassificeerd. Ten opzichte van 2016 betekent dit dat minder is gefinancierd met geleend geld.

Programma's
De ontwikkeling van het begrotingssaldo is als volgt:

bedrag x € 1.000.000

Besluit	**Begrotingsontwikkeling**
Begroting 2017 (primitief)	20.799
2e tijdvak 2016	1.801
Actualisering grondexploitaties	-560
Budgetoverheveling 2016 naar 2017	600
Programmarekening 2016	-150
Kadernota 2018 incl 1e tijdvak 2017	-2.948
Historisch besef Amstelveen	142
GGD jaarrekening 2016 + begroting 2018	-49
2e tijdvak 2017	-1.446
Begroting 2018 incl. septembercirculaire 2017	-707
Budgetoverheveling 2017 naar 2018	-12.411
Begrotingsaldo ultimo 2017	**5.072**

Rekeningresultaat
De rekening sluit met een werkelijk saldo van minus € 0,6 miljoen (inclusief reservemutaties). Ten opzichte van de begroting na wijziging betekent dit een afwijking van afgerond € 4,5 miljoen. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld om een deel van dit faseringsvoordeel (€ 1 miljoen) beschikbaar te houden in 2018 voor het afronden van werkzaamheden/projecten.
Een uitgebreide toelichting op de verschillen staat in hoofdstuk 4. De grootste afwijkingen **ten opzichte van de begroting** zijn de volgende:

bedrag x € 1.000

Programma/onderwerp	voordeel	nadeel	Fasering *
01 Sociaal domein			
Mensen maken Amstelveen	69		69
WMO algemene voorziening	80		
WMO maatwerkvoorziening		220	
Hulp bij het Huishouden	320		
arbeidsparticipatie	180		
restant bijdrage Rijk voor vluchtelingenopvang	100		
begeleiding (o.a beschermd wonen)		100	
Persoonsgebonden budget (PGB)	200		
Zorg in Natura (ZiN)		200	
overige verschillen	359		
02 Onderwijs en ontplooiing			
vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen	150		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 5)		350	
overige verschillen	218		
03 Economie en duurzaamheid			
economische ontwikkeling	120		
economische promotie	179		
Amity		250	-250
overige verschillen	43		
04 Openbare ruimte			
verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan	113		113
spelrecratie	100		
baggerwerken	110		
inhuur materieel		115	
boomrenovatie en overig groen	140	180	
Innovatieve Aanpakken (inkomst staat bij alg. dekkingsmiddelen:alg. uitkering)		80	
duurzaamheidsfonds SVn (via balans)	350		
overige verschillen	96		
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
verkoop gronden/inkomsten startkoop	315		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 2)	350		
vrijval voorziening onderhoud gebouwen	850		
projecten ruimtelijke herontwikkeling	180		
project Amstelveen in Zicht	112		112
kunstgrasrugbyveld	522		522
schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	150		150
bouwgrondexploitaties	460		deels
bouwvergunningen	500		deels
overige verschillen	-179		
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			

(ondersteuning) bestuursorganen	280		
openbare orde en veiligheid	110		
handhaving buitenruimte	90		
dwangsommen	100		
overige verschillen	-29		
07 Overhead			
huisvesting werf (voordeel op programma 5)		135	
capaciteit meerjarig onderhoud gemeentegebouwen (voordeel op programma 5)		215	
decentralisatie jeugd		508	
V&T buitenruimte		426	
frictiekosten		600	
overige verschillen	151		
8 Algemene dekkingsmiddelen:			
algemene uitkering	175		
stelpost (onvoorzien, areaal enz.)	305		
opheffen RMO	235		
vrijval voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	500		
overige verschillen	-226		
Totaal-generaal (begroting - werkelijk)	**7.878**	**3.379**	
Saldo programma	**4.499**		
waarvan overige verschillen	390		
*** Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren**			**716**

2.4 Beslispunten rekening

1. vaststellen programmarekening
Beslispunt 1: De programmarekening 2017 vaststellen.

2. rekeningresultaat
Beslispunt 2: Het rekeningresultaat ad. minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.

3. fasering kredieten
Eind 2017 resteert een investeringsbedrag aan gevoteerde kredieten van € 21,5 miljoen.
.

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2016 (B)	Uitgaven 2017 (C)	Restant ultimo 2017 (D)	verwachte lasten na 2017 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	1.912	1.492	170	250	250
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	2.202	0	1.373	829	778
Investeringsfondsen	11.761	3.652	1.734	6.375	6.450
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	20.836	8.962	3.927	7.948	7.769
Overig	190	29	25	136	136
Subtotaal algemene middelen	**36.901**	**14.134**	**7.229**	**15.538**	**15.383**
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	3.949	0	175	3.774	3.774
Riolering	3.132	938	200	1.994	1.994
Zorgvlied	230	0	50	180	180
Subtotaal kostendekkende exploitaties	**7.311**	**938**	**425**	**5.948**	**5.948**
TOTAAL	**44.212**	**15.072**	**7.654**	**21.486**	**21.331**

Van de restantkredieten wordt een groot deel afgewikkeld met een daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk dat naast de overheveling van kredieten met bijbehorende kapitaallasten tevens wordt ingestemd met het wijzigen van de begroting 2018 voor de hiermee samenhangende reservemutaties, zodat dit 1-op-1 aansluit met de gefaseerde kredietonttrekking. Dit betreft de reserve "dekking kapitaallasten" en de specifiek gevormde bestemmingsreserves.

Beslispunt 3: Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000 aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.

4. huur tijdelijke huisvesting
Van het beschikbaar gestelde budget voor de huur van de tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College wordt € 274.000 betaald vanaf 2018. Deze fasering wikkelt af met de bestemmingsreserve “toekomstige huisvesting”. In de begroting 2017 is zowel de huur over de periode 2017 t/m 2019 als de volledige onttrekking aan de reserve opgenomen.

Beslispunt 4: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad. € 274.000 voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve “Overige toekomstige huisvesting” en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.

5. verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan
De gemeenteraad heeft in de Kadernota 2017 een totaal budget beschikbaar gesteld van € 500.000 als gemeentelijke bijdrage in het project Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan. De totale kosten voor dit project bedragen € 10 miljoen en worden voornamelijk gedragen door de Vervoerregio Amsterdam en Rijkswaterstaat. Primaire aanleiding voor het project is de opwaardering van het onderliggend wegennet A9. De voorbereiding van dit project is gepland in de periode 2017 t/m 2019. De uitvoering is gepland in 2019-2020.

De voorbereiding Fase 1 van dit project is begroot op € 175.000 in 2017. De kosten voor de werkzaamheden in 2017 waren werkelijk € 62.000. De voorbereiding wordt voortgezet in 2018 en voorgesteld wordt het restant budget van € 113.000 over te hevelen naar 2018.

Beslispunt 5: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad. € 113.000 voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

6. Amstelveen In Zicht
Op het beschikbare budget voor oprichting van Amstelveen In Zicht resteert € 112.000. Omdat nog een drietal projecten in 2018 gerealiseerd gaan worden, wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2018. De drie projecten zijn de "VR-ride A9", voor de jeugd de "3D bril in Jip en Janneke stijl" en de "virtuele gastvrouw". Daarnaast zijn nog extra schermen nodig voor de marketing en wordt nog een ruimte omgevormd tot vergaderlocatie.

Beslispunt 6: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad. € 112.000 voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

7. kunstgrasrugbyveld
In de kadernota 2017 is voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld € 522.000 beschikbaar gesteld. Aangezien de werkzaamheden nog niet zijn begonnen wordt voorgesteld dit bedrag in 2018 beschikbaar te houden.

Beslispunt 7: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad. € 522.000, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Kunstgrasrugbyveld" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

8. schuilkelder
In de kadernota 2017 is voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg € 150.000 beschikbaar gesteld. In de commissie RWN van 18 april 2017 is gemeld dat na goedkeuring van het krediet voor de renovatie van de bunker door derden meerdere juridische procedures zijn gestart. Daarnaast zijn ook meerdere verzoeken in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) ingediend. Totdat alle procedures zijn afgerond wordt het krediet niet besteed. In afwachting hiervan wordt voorgesteld dit bedrag in 2018 beschikbaar te houden.

Beslispunt 8: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad. € 150.000, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

9. reserve "grote projecten" / "Stadshart"
In het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) staat onder financiën het volgende beschreven: *Uitgangspunt is dat de uitvoering van de kaders voor de gemeente budgettair neutraal moeten zijn. Voor herinrichting van openbare ruimte zijn financiële middelen nodig. Daar staan opbrengsten tegenover uit de verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen*.

De gedachte achter deze tekst was dat er middelen geëgaliseerd kunnen worden via een bestemmingsreserve. In deze jaarrekening 2017 zijn op programma 5 indachtig dit uitgangspunt middelen gestort in en onttrokken aan de reeds bestaande reserve "grote projecten". Tijdens de controle van de jaarrekening 2017 is gebleken dat deze technische financiële uitwerking in het raadsvoorstel van juni 2017 onvoldoende staat beschreven en dat aanvullende besluitvorming noodzakelijk is.

Voorgesteld wordt om hiervoor een aparte reserve "Stadshart" in te stellen (beslispunt 9a). Dit betekent wel dat formeel de middelen ad. € 169.000 die in 2017 gestort zijn in de reserve "grote projecten" overgeboekt moeten worden naar de reserve "Stadshart" (beslispunt 9b). Vanaf 2018 wordt de egalisatie zoals bedoeld in het raadsvoorstel "vaststellen ruimtelijke uitwerking visie Stadshart" via de reserve "Stadshart" afgewikkeld (beslispunt 9c)

Beslispunt 9: Instemmen met
(a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
(b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te boeken naar de reserve "Stadshart";
(c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
(d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.

10. bommenregeling
Om in aanmerking te komen voor de suppletie-uitkering "bommenregeling" moet de raad expliciet de aanvraag goedkeuren. Na het akkoord door de raad wordt de suppletie in 2019 uitgekeerd. Het door het Rijk uit te keren subsidiebedrag wordt één keer per jaar vastgesteld op basis van aanvragen die voor 1 maart zijn ingediend.

Beslispunt 10: Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
(a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven t.b.v. transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;
(b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart d.m.v. dieptedetectie.

11. Mensen maken Amstelveen
Van het beschikbare gestelde budget voor het project Mensen maken Amstelveen wordt voorgesteld € 69.000 beschikbaar te houden voor het in 2018 uitvoeren van "digitale participatietool OppApp", "project thermometer" en "brieven project".

Beslispunt 11: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000 voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

12. Omslagrente
De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. De begrote omslagrente voor 2017 bedraagt 4,36% en is afgerond op 4,50%. Op basis van de rekening 2017 komt de werkelijke omslagrente uit op 4,02%. Via een in BBV voorgeschreven renteschema wordt berekend hoeveel rente maximaal doorberekend had mogen worden naar de taakvelden op grond van 4,02% (€ 4,42 miljoen). Dit wordt afgezet tegen de werkelijk doorberekende rente op basis van een omslagpercentage van 4,50 (€ 5,15 miljoen).

Volgens de BBV-voorschriften mag dit renteresultaat niet meer dan 25% afwijken van de toe te rekenen rente ad. € 4,42 miljoen. Voor 2017 komt dit percentage uit op 17 waardoor nacalculatie van de doorberekende rente aan de taakvelden achterwege kan blijven.

Beoordeling van de rente-exploitatie voor de komende 5 jaar geeft als beeld dat de toegestane omslagrente zich rond de 4% beweegt. Ter voorkoming van een nacalculatie in de komende jaren wordt voorgesteld vanaf 2018 een omslagpercentage van 4,00 te hanteren.

Verlaging van het omslagpercentage heeft vooral consequenties voor de kostendekkende exploitatie "riolering" waar eind 2017 sprake is van een boekwaarde investeringen van afgerond € 70 miljoen. Neerwaartse aanpassing van het omslagpercentage leidt binnen deze kostendekkende exploitatie tot structureel lagere lasten van € 0,3 miljoen. In de begroting 2018 (blz. 104) bedraagt het dekkingspercentage voor rioolrecht 94. Indicatief leidt de lagere rentelast tot een dekking van 97%.

Beslispunt 12: Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.

13. Amity International school
De opening van Amity International school was gepland voor 4 september jl. De school heeft de openingsdatum niet kunnen halen vanwege meerdere redenen. Dit loopt uiteen van vertraging met de interne verbouwing tot het verkrijgen van de benodigde vergunningen en licenties voor het geven van onderwijs. De raad heeft via het raadsvoorstel "budgetoverheveling" van december de uitbetaling van de tweede tranche per 1 december 2017 ad. € 0,5 miljoen uitgesteld naar 2018. Bij opmaak van dat raadsvoorstel werd verwacht dat de 1e tranche die per 1 september zou worden uitgekeerd tot uitbetaling zou komen in 2017.

Per ultimo 2017 is het Amity niet gelukt om aan de voorwaarden te voldoen voor uitkering van de 1e tranche. Dit leidt tot € 2,5 miljoen lagere lasten ten opzichte van de begroting.
De ontvangen bijdrage van Amsterdam/Rijk ad. € 2,75 miljoen is in afwachting van de uitbetaling van zowel de 1e als de 2e tranche gereserveerd op de balans. Voor 2017 leidt dit tot € 2,75 miljoen lagere baten dan begroot.

Voor het rechtmatig verstrekken van het subsidie (nadat Amity aan de voorwaarden heeft voldaan) moet de raad voor zowel de uitgaven als de inkomsten de begroting 2018 wijzigen op taakveld "3.4 Economische promotie".

Beslispunt 13: Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad. € 2,5 miljoen aan Amity International school.

A Jaarverslag

3 Algemeen

3.1 Baten en lasten totaal per programma

De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)". De brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdlijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een negatief bedrag in de kolom "Saldo" betekent een positief begrotings- of rekeningsaldo (lasten<baten). De rechterkolom "Saldo 2017" betreft het verschil tussen het begrotings- en rekeningsaldo.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
Programma	**2016**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2017**
01 Sociaal domein	45.339	44.027	64.107	21.718	42.389	63.968	22.367	41.600	-788
02 Onderwijs en ontplooiing	19.054	18.551	25.313	3.936	21.377	24.946	4.044	20.902	-475
03 Economie en duurzaamheid	1.269	1.197	4.353	3.438	915	1.856	879	977	62
04 Openbare ruimte	23.172	18.934	40.452	24.353	16.099	37.687	25.026	12.661	-3.437
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-5.633	-2.377	19.747	20.833	-1.087	16.292	20.271	-3.979	-2.892
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	15.486	13.344	15.304	2.739	12.565	14.650	2.847	11.804	-761
07 Overhead	3.551	23.394	52.046	21.932	30.114	51.769	21.577	30.192	78
08 Algemene dekkingsmiddelen	-112.746	-111.677	6.813	125.404	-118.591	1.621	121.201	-119.580	-989
Totaal saldo van baten en lasten	**-10.507**	**5.392**	**228.133**	**224.352**	**3.781**	**212.790**	**218.212**	**-5.422**	**-9.203**
Reservemutatie	-4.637	14.977	54.837	53.545	1.292	46.137	40.142	5.995	4.704
Resultaat	**-15.143**	**20.369**	**282.970**	**277.897**	**5.072**	**258.926**	**258.353**	**573**	**-4.499**

De reservemutatie ad. € 4,7 miljoen (kolom "saldo 2017") sluit aan op het totaal van de op de programma's gespecificeerde reserveoverzichten. Tussen de programma's 02 onderwijs en ontplooiing en 05 ruimtelijke ontwikkeling is sprake van een verschuiving op begrotingsniveau. Na uitwerking van de begroting 2017 is gebleken dat sommige reserves op het verkeerde programma begroot waren. De werkelijke boekingen staan verantwoord op het juiste programma.

De vergelijkende cijfers 2016 wijken af met de in de raad behandelde programmarekening 2016. Dit betreft verschuivingen doordat is overgestapt van bestuurlijke producten op de diverse programma's naar taakvelden. Dit laatste sluit aan met de voorgeschreven taakvelden in de gewijzigde wetgeving.

Dit heeft ook consequenties voor de vergelijkende cijfers over 2016 die op de financiële overzichten van de programma's staan. In totaliteit wordt echter aangesloten op het resultaat 2016 van afgerond € 15 miljoen.

De kolom "primitief" sluit niet in detail aan op de vastgestelde begroting in november 2016. Via het raadsvoorstel budgetoverheveling van december 2017 heeft de raad ingestemd met de in deze jaarrekening opgenomen bedragen als primitief saldo. Dit geldt ook voor de vermelde bedragen op de taakvelden in de kolom "primitief".

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

begrotingsoverschrijding per programma
Voor het beoordelen van geconstateerde fouten en onzekerheden in de jaarrekening voor het aspect rechtmatigheid wordt een percentage van de lasten + dotaties aan de reserves gehanteerd (zie kolom "lasten rekening 2017" in paragraaf 3.1: € 259 miljoen):
voor fouten geldt een goedkeuringstolerantie van 1%: afgerond € 2,6 miljoen;
voor onzekerheden geldt een goedkeuringstolerantie van 3%: afgerond € 7,8 miljoen.

In het kader van de rechtmatigheidtoetsing dient de accountant in het verslag van bevindingen aan te geven welke begrotingsoverschrijdingen nog moeten worden geautoriseerd door de raad. Daartoe dienen deze overschrijdingen goed herkenbaar in de programmarekening te worden opgenomen. Onderstaand overzicht geeft hierover uitsluitsel.

bedrag x € 1.000 **Programma**	**Lasten geraamd**	**Lasten werkelijk**	**Verschil**
01 Sociaal domein	64.107	63.968	-139
02 Onderwijs en ontplooiing	25.313	24.946	-366
03 Economie en duurzaamheid	4.353	1.856	-2.498
04 Openbare ruimte	40.452	37.687	-2.764
05 Ruimtelijke ontwikkeling	19.747	16.292	-3.454
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	15.304	14.650	-653
07 Overhead	52.046	51.769	-277
08 Algemene dekkingsmiddelen	6.813	1.621	-5.192
Totaal-generaal	**228.133**	**212.790**	**-15.343**

rondrekening mutatie eigen vermogen
De mutatie eigen vermogen volgens de balans moet aansluiten op de mutaties eigen vermogen volgens de programmarekening.

bedrag x € 1.000	
Eigen vermogen per 31 december 2017 (excl. resultaat boekjaar)	€ 200.135
Eigen vermogen per 31 december 2016 (incl. resultaat boekjaar)	€ 194.140
Mutatie eigen vermogen volgens balans	€ 5.995
Lasten op taakveld 010 (stortingen in reserves)	€ 46.137
Baten op taakveld 010 (onttrekkingen aan reserves)	€ 40.142
Mutatie eigen vermogen volgens programmarekening	€ 5.995
Verschil	**€ -**

4 Programmaverantwoording

4.1 Sociaal domein

Missie 2014-2018

De gemeente Amstelveen wil dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en een sterke sociale infrastructuur zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Zelf de regie voeren over het eigen leven en op een goede manier zelfstandig blijven wonen zijn hierbij leidend. Het voorkomen van het verlies van zelfstandigheid is een uitgangspunt. Het veilig en gezond opgroeien van jeugd is een ander belangrijk uitgangspunt. Onderlinge hulp ontstaat spontaan maar de gemeente kan randvoorwaarden scheppen waarin dat gemakkelijker gebeurt. Wanneer informele hulp en ondersteuning niet voldoende aanwezig zijn, zal de gemeente algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners, waaronder gezinnen, zo mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Waar nodig zet de gemeente direct specialistische ondersteuning in. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaalde arbeid, afgestemd op hun arbeidsmogelijkheden, worden door de gemeente begeleid. De gemeente verleent inkomensondersteuning aan inwoners waar nodig en vraagt daarvoor waar mogelijk een tegenprestatie.

Het gemeentebestuur onderkent de kracht in de samenleving en de eigen verantwoordelijkheden die mensen willen en kunnen nemen. Het bestuur verbindt en inspireert, beloont eigen initiatief en geeft tijdig ruimte voor inbreng in gemeentelijke plannen.

4.1.1 Zorg en welzijn

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Realiseren kleinschalige respijtzorgvoorziening conform raadsmotie.	Uitvoering	Anders gerealiseerd, want de voorbereiding loopt volgens planning, de bouw van de voorziening start in 2018.
Dementie-aanpak 2015-2018	Uitvoering	Gerealiseerd.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
1. Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk. **Actiepunten 2017:** Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
2. Terugdringen van overheadkosten bij uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen voorzieningen **Actiepunten 2017:**		

Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
3. Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning. **Actiepunten 2017:** Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
4. Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen. **Actiepunten 2017:** Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
5. Stimuleren van vrijwilligerswerk en ondersteunen van mantelzorgers. **Actiepunten 2017:** Realiseren van een kleinschalige logeervoorziening (respijtzorg) in Amstelveen-Zuid.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt

4.1.2 Werk en inkomen

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
De uitvoering van het actieprogramma uit het beleidsplan Participatiewet 2015-2018 'Meer meedoen'	Uitvoering	Uitgevoerd
De uitvoering van de sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar richting onderwijs en arbeidsmarkt.	Uitvoering	Anders uitgevoerd, want in 2017 zijn de voorbereidingen getroffen zodat de sluitende aanpak in 2018 van start gaat.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
1. In beginsel tijdelijk ondersteunen van mensen op zoek naar betaald werk via een persoonsgerichte benadering **Actiepunten 2017:** • Vanaf 1 februari 2016 vindt de begeleiding naar werk voor alle inwoners, met name voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt plaats op het Werkplein. • Vanaf 1 juli 2016 is de AM werkorganisatie verantwoordelijk voor werkzoekenden met een loonwaarde tot 70% van het wettelijk minimumloon.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt Uitgevoerd conform actiepunt
2. Inzetten op extra uitstroom uit de bijstandsuitkering van 2,5% per jaar. **Actiepunten 2017:** Het volgende wordt ingezet om uitstroom te		

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
realiseren: • Persoonlijke (nieuwe) dienstverlening op het werkplein, waaronder sollicitatie activiteiten, aanleren werknemersvaardigheden en werkaanbod. • Inzet van alle instrumenten participatiewet, afgestemd op de mogelijkheden van de klant en de vraag van de werkgever.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt Uitgevoerd conform actiepunt
3. Uitvoeren van de verplichte tegenprestatie bij ontvangst van een bijstandsuitkering, onder voorwaarden ook in de vorm van mantelzorg. **Actiepunten 2017:** Uitvoering van de verplichte (en vrijwillige) tegenprestatie is vanaf 1 januari 2016 opgenomen in de reguliere werkwijze.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
4. Creëren van een vangnet via een passend armoedebeleid en vroegtijdige schuldhulpverlening voor mensen die niet zelfstandig uit hun financiële problemen kunnen komen. **Actiepunten 2017:** • Uitvoering van de actiepunten uit de beleidsnota Schuldhulpverlening 2016-2020. • Evaluatie van de beleidsnota schuldhulpverlening.	Uitvoering Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt Uitgevoerd conform actiepunt
5. Goed samenwerken met en ondersteunen van maatschappelijke voorzieningen voor bewoners in de knel zoals de Voedselbank. **Actiepunten 2017:** Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt

4.1.3 Jeugd

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Voorbereiding van implementatie nieuwe werkwijze en inkoop specialistische jeugdhulp.	Uitvoering	Uitgevoerd. De implementatie loopt door in 2018.
Uitvoering van agenda preventief jeugd – en gezinsbeleid.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt, betreft doorlopende uitvoering.
Uitvoering toegangstaken specialistische jeugdhulp.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt, betreft doorlopende uitvoering.
In de praktijk ontwikkelen van initiatieven gericht op de transformatie van de jeugdhulp.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt, betreft doorlopende uitvoering.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
1. Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk. **Actiepunten 2017:** • Uitvoering van agenda preventief jeugd- en gezinsbeleid:		
- Versterking vroegsignalering.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
- Effectieve uitvoering van preventieprogramma in scholen en wijken, w.o. vechtscheidingen.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
- Herijking van schoolmaatschappelijk werk.	College	Gerealiseerd, zie uitvoeringsagenda preventief jeugdbeleid (primair onderwijs) en kadernota.
- Invoering nieuwe regionale verwijsindex.	College	Gerealiseerd
• Voorbereiding van implementatie nieuwe werkwijze en inkoop specialistische jeugdhulp:		
- Actief betrekken van huisartsen en onderwijs bij nieuwe werkwijze gemeente en aanbieders.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
- Training en scholing van de lokale teams ten aanzien van nieuwe werkwijze.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
- Aanpassing verordening jeugdhulp.	Raad	Gerealiseerd
2. Terugdringen van overheadkosten bij de uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen		

voorzieningen. **Actiepunten 2017:** • Voorbereiding nieuwe inkoopstrategie, in het bijzonder op het gebied van bedrijfsvoering en ICT. • Sluiten van nieuwe contracten specialistische jeugdhulp 2018 waar integraliteit van hulp en het behalen van resultaten centraal staan. • Vereenvoudiging en standaardisatie van administratieve processen, zowel bij gemeente als aanbieders.	 Uitvoering College Uitvoering	 Uitgevoerd. De implementatie loopt door in 2018. Anders gerealiseerd. Het college heeft in 2016 besloten om de gemeente Amsterdam te mandateren een aanbesteding te starten t.a.v. het sluiten van contracten voor specialistische jeugdhulp. Daarbij staat integraliteit van hulp en het behalen van resultaten centraal, conform actiepunt. Niet gerealiseerd want regionale processen zijn nog niet gereed. Wordt vervolgd in 2018.
3. Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning. **Actiepunten 2017:** • In 2017 wordt de implementatie van de nieuwe regionale inkoopstrategie specialistische jeugdhulp (2018) voorbereid. Daarbij ligt nog meer nadruk op de gemeentelijke regiefunctie. • Training en scholing van de lokale teams t.a.v. regie en toegang tot zorg. • Intensivering samenwerking tussen gemeentelijke jeugdhulpverleners en huisartsen en onderwijs gericht op een snelle en effectieve toegang voor inwoners.	 Uitvoering Uitvoering Uitvoering	 Uitgevoerd conform actiepunt. Uitgevoerd conform actiepunt. Uitgevoerd conform actiepunt.
4. Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen. **Actiepunten 2017:** • In 2017 wordt de implementatie van de nieuwe inkoopstrategie (2018) voorbereid. Deze strategie is bij uitstek gericht op het bieden van maatwerk en het behalen van resultaten, w.o. het werken met een integrale probleemanalyse (perspectiefplan). • Training en scholing van de lokale teams t.a.v. het werken met perspectiefplannen en gezinsprofielen. • In de praktijk ontwikkelen van initiatieven gericht op de transformatie van de jeugdhulp.	 Uitvoering Uitvoering Uitvoering	 Uitgevoerd conform actiepunt. Uitgevoerd conform actiepunt. Uitgevoerd conform actiepunt.

Overige toelichting
Medio 2017 is een nieuwe uitvoeringsagenda preventief jeugdbeleid Amstelveen vastgesteld door het college. De uitvoering ervan is momenteel gaande. Zo zijn er gezinscoaches aangesteld en zijn er vanaf 2018 gemeentelijk jeugdhulpverleners op de scholen werkzaam. De vorming van klankbordgroepen met o.a. het onderwijs is in voorbereiding.

De implementatie van de regionale nieuwe werkwijze t.a.v. jeugdhulp is in 2017 nog niet volledig afgerond. Dit was ook de verwachting. De vertraging wordt met name veroorzaakt doordat regionaal te ontwikkelen producten niet allemaal op tijd gereed zijn. Dit belemmert niet de invoering van de nieuwe werkwijze per 1 januari 2018, maar bemoeilijkt het wel. Daar waar producten of systemen nog niet ingeregeld zijn wordt tijdelijk gewerkt met zogenaamde workarounds. Het is de verwachting dat de implementatie eind april 2018 is voltooid.

4.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Organiseren Veldverkenningen	Uitvoering	Uitgevoerd.
Uitvoering geven aan nieuwe participatieaanpak	Uitvoering	Uitgevoerd.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media. **Actiepunten 2017:**		
• Intern uitdragen van eind 2016 ingevoerde stappenplan participatie (handreiking).	Uitvoering	Deels uitgevoerd: op beperkte schaal is het stappenplan uitgereikt. Ook in 2018 wordt hieraan aandacht besteed.
• Experimenteren met nieuwe vormen van digitale participatie (stadsdebatten, community's, participatieportal etc.).	Uitvoering	Uitgevoerd en in uitvoering: Resultaten Mensen Maken Amstelveen zijn opgeleverd Onderzoek naar online participatietools.
• Digitale participatie intern en extern onder de aandacht brengen.	Uitvoering	Niet uitgevoerd. Wordt opgepakt na afronding van de voorgaande acties.

Beleidsindicatoren Depla

	2015	2016	2017
Cliënten met een maatwerkarrangement per 1.000 inwoners betreffende doelgroep	-	-	-
Re-integratievoorzieningen per 1.000 inw. 15-64 jaar	14,5	16,3	17,6
% Jeugdwerkloosheid	0,55%	-	-
Personen met bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners 18 jr e.o.	19	19,4	20,6
% Kinderen in armoede	3,12%		
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jr)	8,8%	7,8%	5,60%
% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jr)	0,4%	0,4%	-
% Jongeren met jeugdreclassering (% van jongeren 12-23 jr)	0,3%	0,2%	0,1%

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
01 Sociaal domein	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.332	9.595	8.593	543	8.050	8.594	796	7.798	-252
6.2 Wijkteams	5.888	3.603	3.935	22	3.913	3.951	56	3.895	-18
6.3 Inkomensregelingen	2.620	4.296	21.231	19.325	1.906	21.632	19.720	1.911	5
6.4 Begeleide participatie	2.535	2.378	2.026	0	2.026	1.992	-10	2.002	-24
6.5 Arbeidsparticipatie	2.672	1.110	1.466	155	1.311	1.203	73	1.130	-180
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.070	2.779	2.726	57	2.669	2.927	29	2.898	229
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	7.485	8.862	8.488	1.509	6.979	8.099	1.555	6.544	-435
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	9.544	7.253	11.351	0	11.351	11.421	42	11.379	28
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	230	371	316	108	208	252	107	145	-63
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.277	1.054	1.277	0	1.277	1.227	0	1.227	-50
7.1 Volksgezondheid	2.685	2.726	2.699	0	2.699	2.671	0	2.671	-28
Totaal saldo van baten en lasten	**45.339**	**44.027**	**64.107**	**21.718**	**42.389**	**63.968**	**22.367**	**41.600**	**-788**
Resultaat	**45.339**	**44.027**	**64.107**	**21.718**	**42.389**	**63.968**	**22.367**	**41.600**	**-788**

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie voordeel € 252.000

Mensen maken mensen

In 2017 hebben veel activiteiten plaats gevonden in het kader van het project Mensen maken Amstelveen. Niet alle geplande activiteiten zijn het afgelopen jaar uitgevoerd. Dit is toe te schrijven aan een aantal ontwikkelingen, waarbij ook het vertrek van burgemeester Mirjam van 't Veld de voortgang heeft gestagneerd. Hierdoor zijn gesprekken die waardevolle ideeën voor de verbetering van innovatie hebben opgeleverd, later gevoerd dan gepland.

Resultanten van deze gesprekken zijn onder andere de brievenpilot en de thermometer (zie voor beschrijving de brochure Mensen maken Amstelveen, zoektocht naar nieuwe manieren van participatie, december 2017). Het advies is om deze projecten in 2018 uit te voeren met de in 2017 gereserveerde middelen.

Ook de aanschaf van een digitale participatietool is vertraagd. Dit is te wijten aan nieuwe inzichten op het gebied van cyber security en privacy. In dit kader is het van belang dat
alle applicaties die de gemeente aanschaft een Privacy Impact Assessment (PIA) doorlopen om te voldoen aan de Privacywetgeving. Er is een voorlopige opdracht verleend voor de aanschaf van de OppApp. De verwachting is dat in februari de gemeentelijke PIA beschikbaar is en dat de pilot voor de digitale dialoog in maart van start kan gaan. Voorgesteld wordt om voor het onderwerp Mensen maken mensen € 69.000 over te hevelen naar 2018.

Vluchtelingenwerk
De gemeente ontvangt per geplaatste volwassen vluchteling een bijdrage van het rijk van € 2.370 Hiermee wordt het deel van de subsidie aan Stichting Vluchtelingenwerk, dat niet door de begroting wordt gedekt, betaald. In 2017 is € 100.000 meer ontvangen dan verwacht. Reden is dat er eind 2016 een achterstand was in de plaatsing van statushouders in de gemeente. Deze achterstand is in 2017 ingehaald. Stichting Vluchtelingenwerk heeft, ondanks de extra plaatsingen geen extra subsidie nodig gehad.

OGGZ
In 2016 is vanuit de OGGZ-middelen minder uitgegeven aan noodwoningen en activiteiten ten behoeve van de nadere invulling van de OGGZ-aanpak in de Amstelland gemeenten. Het budget dat hierdoor resteerde is in 2017 terugbetaald aan de centrumgemeente. Dit leidt in 2017 tot zowel hogere lasten als baten van € 175.000 die per saldo neutraal zijn.

Overig
Daarnaast zijn er op de onderdelen WMO algemene voorzieningen, sociale samenhang en jongerenwerk (kleine) overschotten ontstaan die samen een voordeel geven van € 83.000.

6.3 Inkomensregelingen neutraal

Bijstand
Er is een tekort ontstaan van € 350.000 op het budget voor bijstandsuitkeringen en BbZ (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen). Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door kwijtschelding van openstaande vorderingen € 210.000. Enkele redenen hiervoor zijn een minnelijke regeling in het kader van de schuldsanering, een oninbare declaratie bij het UWV, een afwikkeling van een bezwaarschrift, een uitspraak van de rechtbank of de constatering dat draagkracht ontbreekt.
Hier tegenover staat een vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren van € 275.000. Het beoordelen van de (grote) openstaande vorderingen leidt er tevens toe dat het risico van de debiteuren is afgenomen en er € 165.000 minder gestort hoeft te worden in de voorziening. Daarnaast wordt het budget voor kwijtschelding afvalstoffenheffing overschreden met € 40.000 en is er een terugbetaling van € 50.000 opgenomen in het kader van de declaratieregeling Bbz. Dit betreft een terugbetaling aan het Rijk in het kader van de afrekensystematiek van de Bbz

Minimavoorzieningen
Bij het minimabeleid is sprake van extra uitgaven ter grootte van € 100.000. Tegelijkertijd is er sprake van meer inkomsten (opleggingen, vorderingen) ter grootte van € 100.000. Dit wordt veroorzaakt door het grote aantal statushouders die een woning hebben toegewezen gekregen en daarbij onder andere een lening krijgen voor de inrichtingskosten. Deze leningen worden tegelijkertijd als uitgave en als inkomst (vordering) geboekt.

6.5 Arbeidsparticipatie voordeel € 180.000
Het voordelig resultaat op de participatie wordt gedeeltelijk veroorzaakt doordat geen gebruik is gemaakt van de voor werkgevers beschikbare financiële middelen voor stagebegeleiding. Daarnaast heeft de gemeente met de dienstverlening vanuit het Werkplein de mogelijkheid om zelf meer re-integratie trajecten uit te voeren. Dit heeft geleid tot een daling van de inkoop van externe re-integratie. Verder heeft met de komst van AM match een verschuiving plaatsgevonden van een deel van de dienstverlening. De kosten hiervan kwamen in 2017 niet ten laste van het participatiebudget, maar van de reserve van AM match. Naar verwachting komen deze kosten vanaf 2019 ten laste van het Participatiebudget van de gemeente.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo) nadeel €220.000
Het tekort op de maatwerkvoorzieningen wordt veroorzaakt door een overschrijding op de uitgaven voor woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. Gebleken is dat het aantal toekenningen is gestegen vergeleken met 2016. Waar in 2016 nog sprake was van 264 toekenningen is dit aantal in 2017 gestegen naar 357. In 2018 zal gemonitord worden of deze ontwikkeling zicht voortzet.

6.7 Maatwerkdienstverlening 18+ voordeel € 435.000
Hulp bij het huishouden
Het voordeel op de maatwerkdienstverlening wordt enerzijds veroorzaakt door een overschot bij de hulp bij het huishouden. Gebleken is dat het aantal lopende indicaties in 2017 is afgenomen met een aantal van rond de 60. Van 1635 lopende indicaties is dit afgenomen naar 1579. Dit resulteert in een overschot van € 320.000. Een verklaring hiervoor is dat per 1 april 2017 voor klanten met een modulair pakket thuis de hulp bij het huishouden is overgegaan van de Wmo naar de Wet langdurige zorg (Wlz). De hulp bij het huishouden voor deze inwoners loopt niet meer via de gemeente maar via het zorgkantoor. Anderzijds is bij het onderdeel Begeleiding sprake van een tekort van € 100.000. Dit wordt veroorzaakt door enkele ontwikkelingen. Dit betreft ten eerste het inzetten van een nieuw product Beschermd Wonen ten behoeve van de doelgroep licht verstandelijk beperkten (LVB). Ten tweede komt dit voort uit een verschuiving van lichtere vormen van begeleiding naar zwaardere vormen van begeleiding. Daarnaast zijn er enkele kleinere meevallers hetgeen resulteert in een totaal overschot van € 260.000.

Persoonsgebonden budget (PGB)
In 2017 is er afgerond € 1,0 miljoen aan de Sociale verzekeringsbank (SVB) verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget. Op 10 april is van dit bedrag € 0,9 miljoen daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Amstelveen een vordering heeft op de SVB van € 170.000.

Op het taakveld ontstaat een voordeel van € 100.000 ten opzichte van de begrote lasten voor PGB (€ 1,0 miljoen).

6.72 Maatwerkdienstverlening 18- nadeel € 28.000
Persoonsgebonden budget (PGB)
In 2017 is er afgerond € 1,4 miljoen aan de Sociale verzekeringsbank (SVB) verstrekt voor uitvoering van het persoonsgebonden budget. Op 10 april is van dit bedrag € 1,0 miljoen daadwerkelijk besteed. Dit betekent dat Amstelveen een vordering heeft op de SVB van € 0,4 miljoen.

Op het taakveld ontstaat een voordeel van € 100.000 ten opzichte van de begrote lasten voor PGB (€ 1,1 miljoen).

Zorg In Natura (ZIN)
Er is sprake van een overschrijding van € 200.000 op de verstrekking van Jeugdhulp (Zorg in natura). Dit wordt beschouwd als een lichte schommeling in de vraag naar jeugdhulp die zich van jaar tot jaar kan voordoen.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
6.3 Dubieuze debiteuren sociale dienst	0	0	0	1.722	0	275	1.447	-275	275
1 Sociaal domein	**0**	**0**	**0**	**1.722**	**0**	**275**	**1.447**	**-275**	**275**

Dubieuze debiteuren sociale dienst (voordeel € 275.000)
De voorziening dubieuze debiteuren is conform verordening 212 geactualiseerd. Dit leidt ertoe dat de voorziening met € 275.000 neerwaarts is bijgesteld. Hier tegenover staat € 210.000 aan kwijtschelding van vorderingen op het taakveld 6.3 inkomensregelingen.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ) voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2 van de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) en een goede uitvoering van de daarin genoemde taken. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezondheid waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvisering aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 2.814.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	82	807	789	581	586

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.
Financieel belang	Ten aanzien van de sociale werkvoorziening: elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal voltijd-equivalenten dat per 31 december van het desbetreffende jaar bij het werkvoorzieningsschap wordt ingenomen door uit die gemeente afkomstige werknemers. Ten aanzien van de arbeidsinschakeling ingevolgde de Pw: elke gemeente betaalt naar afname. Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2017.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	515	7.165	7.539	1.508	1.949

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Doel is meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien. Het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, met als doel: de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen en meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien; e. zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.
Financieel belang	De begroting 2018 is de eerste begroting van deze gemeenschappelijk regeling

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000*	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	-	-	-	-	-

Subsidies

			bedrag x € 1.000,-	
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**Begroot**	**Werkelijk**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	31	29
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland *	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	105	351
Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	90	88
Stichting Brentano Amstelveen	Ondersteuningsaanbod t.b.v. woonservicezones	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	89	80
Stichting Vita Welzijn en Advies	Inzet WWZ-wijkteams in wijken.	Bevorderen ondersteuning en participatie kwetsbare burgers.	21	10
Stichting Vita Welzijn en Advies **	Maaltijdenfonds.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	27	0
Stichting Sociaal Steunpunt Amstelveen	Ondersteuning vrijwilligers organisatie.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	10	10
Stichting Alzheimer Nederland	Alzheimercafé.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen en hun mantelzorgers ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	2	2

Overleg Lichamelijk Gehandicapten Amstelland/ OLGA	Ondersteuning overleg lichamelijk gehandicapten (OLGA).	Ondersteuning belangenbehartiging en maatschappelijke participatie gehandicapten.	14	0
Stichting Belklus	Vrijwilligers klussen bij ouderen.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	17	20
Stichting Kledingbank Amstelland	Kledingproject voor Amstelveense Minima, vluchtelingen en houders van de stadspas Amsterdam.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van minima, vluchtelingen en houders van de (Geen suggesties).	13	13
Roads	Maatjesproject: koppeling van burgers met GGZ problematiek aan burgers die hen sociaal maatschappelijk ondersteunen.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen van burgers met psychosociale problematiek ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen.	42	41
Voedselbank Amstelveen	ondersteuning minima d.m.v. voedselpakketten	ondersteunen minima	15	15
Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	255	278
Mantelzorgsteunpunt (Osira-Amstelring)	Ondersteuning mantelzorgers.	Ondersteuning van mantelzorgers: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	156	180
Stichting Vita Welzijn en Advies, Zonnehuisgroep Amstelland	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor inwoners met lichte beperkingen.	160	129
inloopinitiatieven voor kankerpatiënten in Villa Randwijck en Alleman	Coördinatie en ontmoetingsactiviteiten.	Ondersteuning kankerpatiënten en hun naasten door ervaringsdeskundigen.	6	7
Carafit, De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Regenboog, Stichting De Vrijbuiter, Stichting Paardrijden	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	26	30
Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd	40	41
AanZ-Amstelveen ***	Coördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang, infrastructuur, verbeteren en behoud van de woon- en leefomgeving in de Amstelveense wijken.	1.808	1.259
Diverse bewonersinitiatief groepen	Coördinatie van activiteiten.	Bevorderen sociale samenhang.	282	284
Stichting Dorpshuis Nes a/d Amstel	Diverse activiteiten gericht op maatschappelijke participatie bewoners Nes aan de Amstel.	Bevorderen sociale infrastructuur Nes aan de Amstel.	2	12
Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling 'Fonds Doen'	Projectmatige activiteit voor en door jongeren, begeleid door een ondersteuningsorganisatie.	Stimuleren initiatieven van jongeren.	28	7
St. Brijder, GGD	Voorlichting op onder meer scholen.	Preventie alcohol- en drugsgebruik.	43	7
Stichting Kinderland/ Stichting Ons Vakantiekamp	Vakantiekamp voor Amstelveense kinderen.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd in de zomervakantie.	26	27

Amstelveense scoutingverenigingen obv de subsidieregeling Scouting	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Amstelveense jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	162	153
6.2 Wijkteams				
Stichting Humanitas	Getrainde vrijwilligers bieden steun en praktische hulp aan ouders van Amstelveense gezinnen met tenminste één kind jonger dan 6 jaar met het opvoedingsondersteuningsprogramma Homestart.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	59	66
Sezo	Opvoedspreekuren.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	30	42
6.81 Geëscaleerdezorg 18+				
Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling ****	Hulpverlening huiselijk geweld en uitvoering zorg wet tijdelijk huisverbod	Voorkomen (verdere) escalatie huiselijk geweld, opvang slachtoffers	199	0
totaal programma 1 Sociaal Domein			**3.758**	**3.181**

* Vluchtelingenwerk ontvangt een hogere subsidie voor het inplaatsen van statushouders. De gemeente ontvangt hiervoor geld van het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA)

** Er wordt geen subsidie verstrekt voor het maaltijdenfonds. De daadwerkelijk gemaakte kosten worden in rekening gebracht bij de gemeente.

*** AanZ-Amstelveen tussen het begrote bedrag en de verleende subsidie komt voort uit de omstandigheid dat de gemeente de huur van de wijkcentra verrekend.

**** Er wordt geen subsidie verstrekt voor Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling. De daadwerkelijk gemaakte kosten worden in rekening gebracht bij de gemeente.

4.2 Onderwijs en ontplooiing

Missie 2014-2018

Goede scholen, een rijk en gevarieerd aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden en culturele en recreatieve voorzieningen maken Amstelveen tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente. Goed onderwijs is de sleutel tot ontplooiing en bevordert de positie op de arbeidsmarkt. Er is hoogstaand onderwijs in Amstelveen voor alle leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooien en hun (latere) positie op de arbeidsmarkt wordt bevorderd. Kinderen met een achterstand worden ondersteund, kinderen die excelleren worden uitgedaagd en leraren krijgen een steuntje in de rug.

Een verantwoorde samenleving met verantwoordelijke inwoners begint bij de jeugd. Door te investeren in natuur- en milieueducatie in scholen, groeien kinderen op tot bewuste volwassenen.

De gemeente Amstelveen stimuleert haar inwoners de komende jaren meer te bewegen en sporten. Sport is goed voor de gezondheid, de sociale contacten en het vestigingsklimaat van de stad en haar inwoners. Bovenal is sport natuurlijk leuk om te doen. Doel is alle Amstelveners in beweging te krijgen. Bovendien is sport een ideaal middel om bij te dragen aan doelstellingen op andere beleidsterreinen, zoals het onderwijs- en jeugdbeleid, gezondheid, maatschappelijke participatie en de aantrekkelijkheid van de stad. Daarom dagen we alle Amstelveense organisaties en maatschappelijke verbanden uit om letterlijk en figuurlijk in beweging te komen. Dat daarbij de sportdeelname in Amstelveen al boven het landelijk gemiddelde ligt, is een stimulans.

Kunst en cultuur zijn van groot belang voor inwoners en de concurrentiepositie van Amstelveen. Cultuur draagt bij aan de economische aantrekkelijkheid en het imago en de identiteit van de stad. Bovendien draagt het bij aan een open en tolerante samenleving. Het cultureel voorzieningenniveau is hoog en dat moet zo blijven. Dit neemt niet weg dat er nog verbeterslagen te maken zijn, met name efficiencywinst.

4.2.1 Onderwijs

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Vaststellen perspectief Zwaluw op de lange termijn	College	Gerealiseerd
Er is een passende oplossing voor de lange termijn voor de instapklas van de Parcival	College	In samenwerkingsverband is er zonder inzet van extra middelen een passende oplossing gevonden. Hierdoor is een collegebesluit overbodig geworden.
Lokaal en Regionale Educatieve Agenda vaststellen	College	Collegebesluit niet nodig. Wordt met educatieve partners vastgesteld.
Vaststellen afspraken met de Amstelland gemeenten over de invulling van de RMC functie en de samenwerking met de Haarlemmermeer.	Uitvoering	Gerealiseerd
Vaststellen uitvoeringskader VVE	College	Gerealiseerd
Vaststellen uitvoeringsbeleid	College/raad	Gerealiseerd

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Peuterarrangementen		
Afspraken met Kinderopvangorganisaties over scholing personeel	College	Gerealiseerd
Monitoren hoeveel plaatsen er nieuwkomers nodig zijn, en daarop het aanbod aanpassen.	College	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
1. Afstemmen van jeugdhulp op schoolmaatschappelijk werk. **Actiepunten 2017:** Implementeren herijking schoolmaatschappelijk werk.	Uitvoering	Uitgevoerd zie uitvoeringsagenda preventief jeugdbeleid (primair onderwijs) en kadernota.
2. De kwaliteit van het onderwijs helpen te verbeteren. **Actiepunten 2017:** Gericht inzetten van de verbrede kwaliteitssubsidies onderwijs.	Uitvoering	Uitgevoerd
4. Stimuleren van de vorming van een alles-in-één-school concept waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur. **Actiepunten 2017:** Middels de onderwijssubsidies worden alles-in-één scholen ondersteund.	Uitvoering	Uitgevoerd
6. De aansluiting van het bedrijfsleven op het onderwijs stimuleren **Actiepunten 2017:** Er worden minimaal 3 projecten uitgevoerd op basis van het in 2016 vastgestelde Plan van Aanpak aansluiting onderwijs-Arbeidsmarkt.	Uitvoering	Uitgevoerd
7. Uitvoering geven aan het plan van aanpak laaggeletterdheid uit 2013, door uitvoering te geven aan het vastgestelde Plan van Aanpak. **Actiepunten 2017:** Doorontwikkeling van het Taalhuis, uitbreiding van de werving van laaggeletterden.	Uitvoering	Uitgevoerd

4.2.2 Onderwijshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Voorzien in adequate huisvesting scholen.		
• obs Piet Hein	uitvoering	De renovatie en uitbreiding van de locatie Wibautlaan is in augustus gereed gekomen en met ingang van het schooljaar 2017/2018 in gebruik genomen.
• sbo De Schakel en Wending	uitvoering	Dr. Schaepmanlaan 2 en 4 zijn ontruimd en worden begin 2018 gesloopt. Op deze locatie komt een nieuwe school met gymlokaal en kinderopvang/ buitenschoolse opvang. De start van de bouw is in 2018 voorzien. Amstelwijs is gestart met het renoveren en uitbreiden van het schoolgebouw aan het Oostelijk Halfrond. De verwachting is dat De Schakel in het voorjaar van 2018 verhuist en Wending m.i.v. het nieuwe schooljaar 2018/2019 het pand in gebruik neemt.
• rkbs De Horizon en reformatorische basisschool De Akker	voorbereiding	Beide basisscholen zijn gehuisvest aan de Landtong. Voor deze locatie zijn plannen voor vervangende nieuwbouw in combinatie met woningbouw in ontwikkeling. Voor 2018 is een startnotitie in voorbereiding.
Uitkomst Regionaal Plan Onderwijs betrekken bij verdere besluitvorming huisvesting voortgezet onderwijs.		De uitkomst van RPO heeft uitgewezen dat de reeds ingezette plannen voor vervangende nieuwbouw voor het HWC worden voortgezet en dat voor het KKC uitbreiding en gedeeltelijke vervanging aan de orde is.
• Hermann Wesselink College	uitvoering	Het schoolbestuur heeft een aanbesteding gedaan voor de bouw van de nieuwe school. De gemeente verzorgt de nieuwbouw van de sporthal. Een en ander geschiedt in gezamenlijk overleg.
• Keizer Karel College	voorbereiding	De schooldirectie heeft een verbouw- en vernieuwingsplan in concept gereed. Dit is besproken en behoeft enige aanpassingen, waarna nog in 2018 een huisvestingsaanvraag verwacht kan worden.

4.2.3 Sport, recreatie en natuur- en milieueducatie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Externe audit en benchmark van de exploitatieresultaten van Sportbedrijf Amstelveen (tbv evaluatie verzakelijking relatie gemeente – sportbedrijf)	Uitvoering	Gerealiseerd (12 december in B&W geweest).
Informeel overleg raad – Rvt Sportbedrijf	Uitvoering	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Sport		
1. Verbreden van de betrokkenheid van (sport)verenigingen bij realiseren maatschappelijke doelen en maatschappelijke activiteiten op wijkniveau. **Actiepunten 2017:** Betrekken van (sport)verenigingen in GIDS project door oa inzetten van buurtsportcoaches.	Uitvoering	Uitgevoerd.
2. Vaststellen transparante, beredeneerde grondslagen voor gemeentelijke financiële ondersteuning van sportverenigingen. **Actiepunten 2017:** Verder vormgeven en uitvoeren van de ombuigingstaakstelling op de sport, waar de tariefstelling onderdeel van uitmaakt.	Uitvoering	Ombuigingstaakstelling is structureel gerealiseerd per 2018 middels het Herstructureringsplan
3. Meer regionale samenwerking in het belang van de sport in Amstelveen. **Actiepunten 2017:** Continueren deelname SportAs.	Uitvoering	Uitgevoerd
4. Op een hoger plan brengen van Amstelveense sportbeoefening. **Actiepunten 2017:** • Faciliteren van de mogelijke komst van het Nationaal Tennis Centrum bij De Kegel. • Verdere uitvoering van de sportcarrousel op de Groene Long	 Uitvoering Uitvoering	 Uitgevoerd. Verwachte opening 1-9-2019. Niet verder uitgevoerd. Prioriteit is vervallen.
Recreatie		
1. Stadsstrand langs de noordelijke Poeloever. **Actiepunten 2017:** Het zwembad in bedrijf nemen en openen.	Uitvoering	Uitgevoerd
2. Recreatieve initiatieven ondersteunen **Actiepunten 2017:** Ondersteuning van initiatieven die zich voordoen.	Uitvoering	Uitgevoerd
3. Meer ruimte geven aan lokale evenementen **Actiepunten 2017:** Promotie van evenementen.	Uitvoering	Uitgevoerd

4.2.4 Kunst en cultuur

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Vaststellen nieuwe beleidsregels amateurkunstverenigingen.	College	Collegebesluit is in december 2017 vastgesteld.
Implementeren beleidsregels innovatie en nieuwe initiatieven.	College	Collegebesluit is vorig jaar vastgesteld
Tussentijdse voortgangsrapportage samenwerking culturele instellingen en uitvoering vastgestelde moties.	College	Medio juli 2017 is een voortgangsrapportage inclusief stand van zaken uitvoering vastgestelde moties, ter informatie aan de gemeenteraad gestuurd.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
1. Voorzieningenniveau op peil houden **Actiepunten 2017:** Implementeren cultuuragenda 2016-2020 Instandhouden culturele infrastructuur	Uitvoering	Wordt doorlopend uitgevoerd.
4. Verankeren cultuureducatie in het onderwijs **Actiepunten 2017:** PO en VO stimuleren deel te nemen aan de programma's CMK (Cultuureducatie met kwaliteit) en Meer muziek in de klas.	Uitvoering	Wordt doorlopend uitgevoerd: de scholen nemen deel aan het programma CMK 2017-2020. Er is veel aandacht voor muziekeducatie op de scholen, maar vooralsnog geen deelname aan Meer muziek in de Klas. Het Loket biedt een leerlijn cultuureducatie voor het VO.

Beleidsindicatoren Depla

	2014	2015	2016
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	56,54	1,28	0,23
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	49,04	20,98	17,25
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	2,1%	-	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
02 Onderwijs en ontplooiing	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
4.1 Openbaar basisonderwijs	80	117	117	0	117	118	0	118	1
4.2 Onderwijshuisvesting	3.474	3.784	5.175	1.110	4.065	4.901	1.331	3.570	-495
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.139	2.603	3.486	983	2.503	3.337	876	2.461	-42
5.1 Sportbeleid en activering	4.830	4.822	6.345	0	6.345	6.303	0	6.303	-42
5.2 Sportaccommodaties	-15	50	2.874	1.843	1.031	2.963	1.838	1.125	94
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.852	3.735	3.855	0	3.855	3.821	0	3.821	-34
5.4 Musea	1.172	1.206	1.206	0	1.206	1.206	0	1.206	0
5.5 Cultureel erfgoed	189	131	127	0	127	159	0	159	32
5.6 Media	2.333	2.103	2.128	0	2.128	2.138	0	2.138	10
Totaal saldo van baten en lasten	**19.054**	**18.551**	**25.313**	**3.936**	**21.377**	**24.946**	**4.044**	**20.902**	**-475**
0.10 Mutatie reserves P2	1.721	18.582	33.650	16.176	17.474	26.804	8.872	17.932	457
Resultaat	**20.775**	**37.133**	**58.963**	**20.111**	**38.851**	**51.750**	**12.917**	**38.834**	**-18**

4.2 Onderwijshuisvesting voordeel € 495.000

Vrijval voorziening
Aan de hand van de actualisatie van de voorziening meerjarig onderhoud onderwijshuisvesting is gebleken dat de omvang van de voorziening toereikend is en dat er € 148.000 uit de onderwijsvoorziening kan vrijvallen.

Tijdelijke huisvestingsvoorzieningen
Op basis van het raadsvoorstel van 2 mei 2017 en de 2e tijdvakrapportage is er voor het voorzien in tijdelijke huisvesting voor het Keizer Karel College en het Amstelveen College in 2017 een budget beschikbaar gesteld van € 476.000. Van dit budget is € 239.000 niet besteed. Het betreft hier huurlasten voor meerdere jaren die worden afgewikkeld met de bestemmingsreserve 'toekomstige huisvestingsvoorzieningen'. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld dit budget beschikbaar te houden voor 2018.

Onderwijshuisvesting algemeen
In 2017 zijn er minder kleine huisvestingsaanvragen ingediend dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van € 60.000. Daarnaast zijn er op diverse kleine onderdelen overschotten ontstaan die samen een voordeel geven van € 48.000.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken voordeel € 42.000
Het tekort van € 75.000 wordt veroorzaakt door het inzetten van extra vervoer vanwege de tijdelijke huisvesting van De Schakel op een andere locatie. Hierover is de gemeenteraad schriftelijk geïnformeerd op 22 juni 2017. Deze tijdelijke huisvesting, in het schooljaar 2017-2018, kwam voort uit de noodzaak om groot onderhoud uit te voeren. Door de gewijzigde locatie van de school hebben meer leerlingen gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer.
Ook zien we een stijging van aanvragen leerlingenvervoer die in overleg met jeugdhulpverleners worden ingezet. Daarnaast zijn er meer crisissituaties waarbij leerlingen ter overbrugging vanuit andere gemeenten vervoerd moeten worden.

Daarnaast zijn er op de onderdelen onderwijsbeleid en leerlingenzaken, RMC, Onderwijsachterstandenbeleid, NME en schooltuinen (kleine) overschotten ontstaan die samen een voordeel geven van € 117.000

0.10 Mutaties reserves programma 2
Een nadere specificatie staat onder "reservemutatie met toelichting".

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
4.2 Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	11.060	1.981	9.079	66.297	3.927	1.981	68.243	1.946	7.133
4.2 Nieuwbouw HWC	4.000	4.300	-300	336	4.000	14	4.322	3.986	-4.286
4.2 Nieuwbouw onderwijshuisvesting	0	522	-522	522	0	296	225	-296	-226
4.2 Nieuwbouw Piet Heinschool	0	5.387	-5.387	7.317	0	2.196	5.121	-2.196	-3.191
4.2 Nieuwbouw Wending	1.100	1.100	0	0	1.100	1.000	100	100	-100
4.2 Overige toekomstige huisvesting	1.550	1.275	275	700	1.550	934	1.316	616	-342
5.1 KNLTB garantie	0	0	0	1.000	0	0	1.000	0	0
5.2 Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	15.040	1.610	13.430	0	15.881	1.610	14.271	14.271	-841
5.2 Kunstgrasrugbyveld	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2 Sportlaan 29, aanbouw Goudsmithal	346	2.130	-1.784	1.784	346	841	1.290	-495	-1.290
5.5 Monumentenzorg	0	0	0	127	0	0	127	0	0

Neutrale verschuiving
Vanaf 2017 wordt het gebouwenbeheer van sportaccommodaties niet langer verantwoord op programma 5 (reserve dekking kapitaallasten gebouwen) maar op programma 2 (reserve dekking kapitaallasten sportaccomodaties) de reservemutaties waren daar nog niet op aangepast. Dit betreft een budget neutrale verschuiving tussen deze twee programma's van € 346.000

Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen
Dit betreft met name de faseringsverschillen bij de nieuwbouw van het HWC en de nieuwbouw van de Piet Heinschool.

Nieuwbouw HWC
De voorbereidingstijd duurt wat langer door gebruik te maken van Design, Build, Finance and Maintain-contract (DBFM)voor de nieuwbouw van het HWC. In de Kadernota 2017 is € 21 miljoen gereserveerd voor nieuwbouw van het Herman Wesselink College (HWC). In de kadernota 2018 is dit krediet verhoogd met € 1 miljoen. Van het totale krediet is € 16.941.000 bestemd voor het schoolbestuur voor de realisatie van de nieuwbouw en het tijdelijk voorzien in ruimten voor bewegingsonderwijs. In 2017 werd van het totale krediet € 4,3 miljoen gereserveerd en is daadwerkelijk € 14.000 besteed.

Nieuwbouw onderwijshuisvesting
Dit betreft faseringsverschillen bij de investeringen in het nazorgbudget voor het Amstelveen College en de buitenruimte van de Roelof Venemaschool voor een totaal van € 111.000. Voor de nazorgwerkzaamheden voor de scholen aan de Hortensialaan was de verwachting dat er voor € 175.000 benodigd zou zijn.

De nazorgwerkzaamheden bleken mee te vallen en bedroegen slechts € 60.000, dit resulteert in een voordeel van € 115.000. In de besluitvorming wordt voorgesteld dit budget vrij te laten vallen uit de bestemmingsreserve "nieuwbouw onderwijshuisvesting" via het beslispunt "fasering kredieten".

Nieuwbouw Piet Heinschool
De voorbereidingstijd voor het project duurt langer dan verwacht en leidt tot een faseringsverschil van de investering in de nieuwbouw van de Piet Heinschool. Van de verwachte werkzaamheden in 2017 van € 5,4 miljoen is er € 2,2 miljoen besteed.

Nieuwbouw Wending
Dit betreft het faseringsverschil van de investering in de Wending. Voor de nieuwbouw van Wending op de locatie van De Schakel is in de Kadernota 2017 een krediet beschikbaar gesteld van € 1,9 miljoen. Aan het schoolbestuur is in 2017 een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld tegen een verwachting van € 1,1 miljoen.

Overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen
In de kadernota 2017 is voor € 9 miljoen euro gereserveerd voor overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen voor het voortgezet en het basisonderwijs. In 2017 werd hiervan € 1,3 miljoen gereserveerd en daadwerkelijk is € 0,9 miljoen besteed.

Dekking kapitaallasten sportaccommodaties
Dit betreft met name de faseringsverschillen bij de investeringen in sportaccommodaties

Sportlaan 29, aanbouw Goudsmithal
De voorbereidingstijd duurde langer door onder andere aanvraag in de Kadernota 2018 voor verhoging van het krediet Sportlaan 29 voor de aanbouw Goudsmithal met € 346.000. Er is tot en met 2017 een kredietbedrag beschikbaar gesteld van totaal € 1,8 miljoen. Van de verwachte werkzaamheden in 2017 van € 2,1 miljoen is er € 0,8 miljoen besteed.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000 product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a plus	b minus	c=a-b verschil	stand 1 jan	d plus	e minus	stand 31 dec	f=d-e verschil	g=c-f
4.2 Onderhoud onderwijsgebouwen	263	400	-137	1.051	263	233	1.081	30	-167
2 Onderwijs en ontplooiing	**263**	**400**	**-137**	**1.051**	**263**	**233**	**1.081**	**30**	**-167**

4.2 Onderhoud onderwijsgebouwen

De noodzakelijk omvang van de voorziening voor meerjarig onderhoud van onderwijshuisvesting wordt jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geactualiseerd. Aan de hand van de actualisatie is gebleken dat de omvang van de voorziening toereikend is en dat er € 148.000 uit de onderwijsvoorziening kan vrijvallen.

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Subsidies

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroot	Werkelijk
4.1 Openbaar basisonderwijs				
Stichting Amstelwijs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	117	117
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken				
Amstelwijs***	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	110	73
Onderwijsgroep Amstelland***	Bovenschoolse deeltijd taalklassen voor nieuwkomers	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	66	202
Stichting Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	40	21
OnderwijsAdvies	Preventieve logopedie op Amstelveense kinderopvanginstellingen en bij de GGD.	Vroegstijdige onderkenning van problemetiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	103	82
Ons Tweede Thuis	Opstap en Opstapje: Gezinsprogramma's die de onderwijskansen van jonge kinderen met een (taal)achterstand vergroten.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	96	25
Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs***	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	420	379

Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling 'Brede school'.***	Projecten van brede scholen die ondersteunend zijn aan de start of doorontwikkeling van de brede school of gericht zijn op kwetsbare kinderen.	Ondersteuning van partners binnen brede school op basis van de nota Onderwijsbeleid.	70	0
Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Stichting Opvang Anders, Wolkewietje	Peuterarrangementen en kindplaatsen vve	Bestrijden onderwijsachterstanden.	0	440
5.1 Sportbeleid en activering				
Amstelveense sportverenigingen obv subsidieregeling Jeugdsportstimulering	Verlaagde contributie voor jeugdleden.	brede sportdeelname Amstelveense jeugd.	29	27
Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele gehandicapte sporters en sportverenigingen en ter promotie van aangepaste sport.	Het sportaanbod voor mensen met een beperking te stimuleren en te optimaliseren.	14	15
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	522	522
Amstelveense aanvragers	Breedte- en topsportevenementen obv subsidie regelingen	Sportstimulering.	50	29
Amstelveense aanvragers	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	13	2
Stichting Amstelveens Sportbedrijf *	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen –en buitensportaccommodaties, sportstimulering en advisering aan gemeente over sportbeleid.	Goede en goedkope dienstverlening aan verenigingen, huurders en bezoekers van de sportaccommodaties die veilig, schoon en attractief zijn.	3.931	4.790
RKAVIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	32	27
Hockeyvereniging HIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	40	32
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie				
Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen **	Muziek- en dansonderwijs vooral gericht op Amstelveense jongeren met groepsgerichte activiteiten.	Bevorderen cultuurdeelname en -educatie en versterken culturele klimaat.	942	1.051
Stichting Volksuniversiteit Amstelland	Onderwijs aan volwassenen.	Onderwijs aan volwassenen gericht op persoonlijke ontplooiing.	140	140
Stichting Amstelveen Oranje	Viering nationale feestdagen Koningsdag (en -nach), 4 en 5 mei.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	42	41
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Cultureel jongerenpaspoort.	Stimuleren cultuurparticipatie Amstelveense jongeren tot 30 jaar.	7	0
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Organiseren van culturele projecten, evenementen en ontmoetingen, ontwikkelen van diensten en producten.	Vergroten cultuurparticipatie, verhogen professionaliteit producenten, opdrachtgevers en afnemers en samenwerking tussen publieke en private partijen verbeteren.	1	0
Stichting Amstelveense Kunstbelangen	Cursusactiviteiten op het gebied van beeldende kunst voor beginners en gevorderden.	Bevorderen actieve cultuurparticipatie.	14	13
Comité Herdenking Gevallenen in Nederlands Indië	Jaarlijkse herdenking 14 augustus.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	1	2
Cultuurcentrum VU Griffioen	Activiteiten Griffioen.	Aantrekkelijke woonomgeving Uilenstede.	2	0
Stichting Sinterklaas Comité Amstelveen	Intocht St. Nicolaas.	Bevorderen saamhorigheid.	1	1

Stichting Amstelveenweb	Het onderhouden van een website over de gemeente Amstelveen met betrekking tot historie, nieuws en gebeurtenissen van de gemeente Amstelveen en van publieke organisaties.	Het geven van informatie en educatie aan potentiële bezoekers van de gemeente Amstelveen, aan inwoners van deze gemeente en daarbuiten, over de gemeente Amstelveen.	5	5
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Uitlenen van kunstwerken, kunstverwerving, tentoonstellingen en educatie ten behoeve van particulieren, instellingen en bedrijven.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst. Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	18	17
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	116	110
Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.411	1.411
Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen. Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.	649	649
Cultuurcentrum VU, Griffioen/ Filmhuis Uilenstede	Voorstellingen in de filmzaal.	Versterken leefklimaat Uilenstede.	4	4
Stichting Theater het Amsterdamse Bos	Voorstellingen in het openluchttheater.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	4	0
Amstelveense verenigingen voor amateurkunst obv de subsidieregeling stimulering amateurkunst	Projecten op het gebied van amateurkunst en de activiteiten van de Christelijke Oratorium Vereniging Amstelveen, Pauluskoor, Operette- en Musicalvereniging, Muziekvereniging Bovenkerk, Amstelveens Symfonie Orkest, Toneelvereniging Bovenkerk, Toneelgroep D.	Stimuleren actieve cultuurdeelname.	70	57
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Organiseren atelierroute.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst.	16	15
Stichting Cobra Kunstprijs Amstelveen	De prijs, geldbedrag en tentoonstelling met publicatie in het Cobra Museum, wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een beeldend kunstenaar die in Nederland woonachtig is, of met Nederland verbonden is.	Versterken van het culturele klimaat in Amstelveen en het stimuleren van talent.	15	14
Amstelveense aanvrager op basis van de subsidieregeling incidentele subsidies innovatieve projecten / activiteiten / festivals	Projectmatige (multidisciplinaire) activiteiten van Amstelveense instellingen en particulieren.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	16	25
Amstelveense aanvragers op basis van de regeling Promotie Amstelveense kunstenaars.	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Promotie Amstelveense kunstenaars.	35	40
5.4 Musea				
Museum Jan van der Togt	De bedrijfsvoering van het museum verder professionaliseren waarbij de (lokale) culturele ambities worden vergroot, evenals de culturele output.	Duurzame instandhouding van het museum.	70	70
Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.136	1.136

5.5 Cultureel erfgoed				
Vereniging Historisch Amstelveen	Publicaties, website, lezingen, excursies, onderzoek en collectievorming over de geschiedenis van Amstelveen.	De lokale geschiedenis bestuderen, vastleggen en openstellen voor publiek en de belangstelling voor geschiedenis stimuleren.	21	17
Amstelveense aanvragers obv de Monumentenverordening	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het monument.	Monumentenzorg.	90	24
5.6 Media				
Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	2.027	2.027
Dorpsraad Nes a/d Amstel, Aagje Deken	Aanschaf media.	Bibliotheekvoorziening in Nes aan de amstel.	1	1
Stichting RTV Amstelveen	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	73	107
totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**12.580**	**13.760**

* Sportbedrijf heeft een eenmalige subsidie ontvangen in het kader van het herstructureringsplan (kadernota 2018) Daarnaast is in de B&W vergadering van 15 november 2016 vastgesteld dat de huur van het Sportbedrijf Amstelveen is herijkt wat heeft geleid tot gelijke subsidieverlaging.

** Bij het realiseren van de cultuurbesparingen is aangegeven dat de gemeente een tegemoetkoming eventuele frictiekosten van culturele instellingen zou geven. De Muziek- en Dansschool, de Volksuniversiteit en de kunstuitleen zijn gefuseerd en hebben hiervoor kosten gemaakt. De gemeente heeft deze frictiekosten deels vergoed. De frictiekosten hebben betrekking op juridische kosten, personele kosten, marketing en ICT.

*** De budgetten Kwaliteitsimpuls, Brede School en de extra middelen uit het College Uitvoeringsprogramma zijn samengevoegd. Hieruit wordt ook een deel van de nieuwkomersklassen betaald, omdat er klassen zijn bijgekomen.

4.3 Economie en duurzaamheid

Missie 2014-2018

Het gemeentebestuur van Amstelveen zet zich de komende periode in om het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en de ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande ondernemingen in de stad verder te verbeteren. Dit gaat het bestuur doen aan de hand van een programma waarin vier thema's centraal staan: Ondernemerschap, Quality of life, Acquisitie (inter)nationale bedrijven en Ruimte voor ondernemen.
Duurzaamheid is meer dan luchtkwaliteit en energiebesparing. Het is in de volle breedte van de gemeentelijke beleidsterreinen rekening houden met volgende generaties. Het gaat hierbij vooral om de balans tussen de zogenaamde drie P's: People, Planet en Profit. De mens staat centraal met waardering voor ieders rol in de maatschappij en het zorgen voor welzijn. Daarnaast wordt rekening gehouden met de kwaliteit van een ieders leefomgeving en dient er sprake te zijn van economische haalbaarheid én rechtvaardigheid. De gemeente wil kansen creëren voor duurzaam ondernemen en de ontwikkeling van duurzame welvaart.

4.3.1 Economie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Citymarketing strategie vaststellen	Raad	Anders gerealiseerd: de commissie ABM heeft op 20 april de notitie' Keuze varianten citymarketing' besproken en haar voorkeur aangegeven voor variant 3: promotie vestigingsplaats bedrijven, promotie toerisme en innovatiebudget versterking ondernemerschap. In de notitie (pag. 5) was per variant aangegeven welk bestuurlijk traject daarvoor gold. Bij variant 3 was geen kaderstellend besluit door de gemeenteraad nodig. Het voorstel voor het innovatiebudget is meegenomen in de kadernota 2018.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
2. Versterken van het internationale karakter van Amstelveen. **Actiepunten 2017:** • Gerichte activiteiten ten behoeve van acquisitie en relatiebeheer internationale	Uitvoering	Amstelveen maakt structureel onderdeel uit van het regionale

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
bedrijven. • Verder uitbouwen van voorzieningen en evenementen voor expats. • Stimuleren van het internationaal onderwijs in Amstelveen.	Uitvoering Uitvoering	amsterdam inbusiness team, wat zich richt op het aantrekken en behoud van internationale bedrijven. In 2017 is meer focus gelegd op de UK en specifiek de komst van EMA. In 2017 is de focus gelegd op het verlagen van de druk op het internationaal onderwijs, door onder andere het aantrekken en faciliteren van een nieuwe internationale school in Amstelveen en het voeren van de gesprekken met overige onderwijsinstanties zoals ISA, Florencius en HWC. Ook is in 2017 ingezet op 'huisvesting internationaal talent'. Evenementen: Expats zijn met regelmaat uitgenodigd voor (inter)nationale evenementen. In 2017 is het Kersenbloesemfestival voor een breder publiek georganiseerd.
3. Versterken van de lokale economische structuur en aantrekkingskracht van Amstelveen. **Actiepunten 2017:** Uitvoeren Economische Agenda Amstelveen 2016 inclusief citymarketing.	Uitvoering	De economische agenda wordt feitelijk continu uitgevoerd. Er zijn 2 accountmanagers voor MKB bedrijven in Amstelveen aangesteld. Er is een update van de EZ agenda gemaakt. Aan alle punten wordt uitvoering gegeven, in overleg of in samenwerking met ondernemers(verenigingen).
8. Faciliteren van startende bedrijven, inclusief ZZP-ers **Actiepunten 2017:** Doorontwikkeling programma ZAAI.	Uitvoering	Het ZAAI programma is inmiddels uitgerold in de gemeentes: - Amstelveen - Haarlemmermeer - Aalsmeer - Diemen De werving voor ZAAI Amstelveen heeft eind 2017 64 aanmeldingen opgeleverd. Hiervan zijn 20 ondernemers geplaatst voor het coachtraject. Dit is in januari 2018 van start is gegaan.
10. Inzetten op nieuwe functies voor leegstaande kantoorgebouwen.		

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Actiepunten 2017: • Inzet kantorenloods • Inzet kantorenteam • Ondersteunen initiatieven bij transformaties • Deelname Expo Real	Uitvoering	Voor 2018 is ingezet op ondersteunen van initiatieven bij transformaties door de eigen organisatie. Ook heeft de kantorenloods 2,5 dag per week inzet geleverd. Er is deelgenomen aan de Expo Real, zowel ambtelijk als bestuurlijk.
11. Transparant maken van resultaten en kosten buitenlandse handelsmissies. **Actiepunten 2017:** Verantwoording van de resultaten en verslaglegging (inclusief financiële paragraaf) van de buitenlandse reizen.	Uitvoering	Van de buitenlandse reizen zijn de verslagen gedeeld met college en de raad.

4.3.2 Stadshart

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
De uitvoering van het plan voor verlevendiging van het Stadsplein wordt eind 2016/begin 2017 afgerond binnen de door de raad gestelde kaders	Uitvoering	Gereed

4.3.3 Schiphol

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Aanvraag projecten indienen bij stichting Leefomgeving Schiphol	College	Anders gerealiseerd: De SLS heeft in december 2017 besloten dat Amstelveen vanwege de aanzienlijke investering in de eerste tranche in Uilenstede niet in aanmerking komt voor een gebiedsgericht programma.
Bepalen van de inzet van de gemeente Amstelveen voor periode na 2020	Raad	Niet gerealiseerd: De advisering door de ORS over de ontwikkeling van Schiphol na 2020 is vertraagd doordat diverse onderzoekstrajecten die in dit kader van belang zijn, nog moeten worden afgerond. Onder voorbehoud van de planning van het adviestraject door de ORS gepland voor 1e helft 2018. Er is wel een bijeenkomst met fractiewoordvoerders geweest 6 maart 2017.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
1. Monitoren verklaarbaarheid inzet en gebruik Buitenveldertbaan en Aalsmeerbaan. **Actiepunten 2017:** • Gegevens uit de relevante informatiebronnen (onder andere rapportages, geluidmetingen en klachtenmeldingen) analyseren en aan de orde stellen met name bij de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), Ministerie van Infrastructuur en Milieu en de Omgevingsraad (ORS).	Uitvoering	Uitgevoerd
2. Lobby tegen regelgeving voor transformatie **Actiepunten 2017:** • Input wijzigingstraject LIB	Uitvoering	Uitgevoerd

4.3.4 Amsterdam inbusiness

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Blijvende inzet Amsterdam inbusiness (aib)	Uitvoering	Ook in 2017 is er volop ingezet op de werkzaamheden voor amsterdam inbusiness. Na een aantal personele wisselingen in 2017 is het team op volle sterkte. De behaalde resultaten in 2017 liggen in de positieve lijn van 2016. Uitdaging: er is een sterke behoefte aan kantoorruimte in een regionale markt waar in bepaalde delen steeds meer sprake is van schaarste.
Blijvende inzet expatcenter	Uitvoering	Het expatcenter heeft een naamswijziging ondergaan en heet tegenwoordig: IN Amsterdam. IN staat voor International Newcomers. Ook in 2017 heeft Amstelveen de structurele capaciteit geleverd. De dienstverlening van de IN wordt zeer goed gewaardeerd door de internationale bedrijven en werknemers. Naast de standaard dienstverlening is ingezet op een programma om wonen en onderwijs in de MRA beter onder de aandacht te brengen bij internationale werknemers.
Blijvende inzet internationaal onderwijs	In overleg	In 2017 zijn meerdere initiatieven voor het opzetten van internationaal onderwijs intensief begeleid. Tevens wordt ingezet op het uitbreiden van het aantal leerlingenplekken binnen het bestaande internationaal onderwijs en tweetalig onderwijs.

4.3.5 Duurzaamheid

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
0-meting prestatie-indicatoren aanpak duurzaamheid in jaarverslag van de gemeente 2016	Raad	In de zomer van 2017 is een nulmeting duurzaamheid ter kennisname aan de raad verstuurd. Hierbij was aandacht voor de thema's Fossiel Onafhankelijk, Circulaire Economie. Op basis van de nulmeting is een start gemaakt met de opzet van programmatische aanpak inclusief monitoring t.b.v. Duurzaamheid de drie pijlers Fossiel Onafhankelijk, Circulaire Economie en Inclusieve Stad.
Energie transitieplan	College	De verkenning van toekomstbestendige energie infrastructuren voor Amstelveen is in het 4e kwartaal 2017 met de raad gedeeld. In 2018 wordt door de procesmanager Energietransitie een uitvoeringsplan energietransitie opgesteld in dialoog met de stad.

Beleidsindicatoren Depla

	2014	2015	2016
Vestigingen per 1.000 inwoners 15-64 jr	125,4	-	-
Banen per 1.000 inw. 15-64 jr	805,7	802	872,6
% Functiemenging	50,9	51,1	53,6
% Netto arbeidsparticipatie	65,4%	66,3%	67,7%
% Hernieuwbare elektriciteit	0,7%	0,9%	0,3%

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
03 Economie en duurzaamheid	**2016**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2017**
3.1 Economische ontwikkeling	415	549	484	35	449	384	60	324	-125
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	182	-121	323	477	-154	569	639	-70	84
3.4 Economische promotie	672	768	3.547	2.926	621	903	179	723	102
Totaal saldo van baten en lasten	**1.269**	**1.197**	**4.353**	**3.438**	**915**	**1.856**	**879**	**977**	**62**
0.10 Mutatie reserves P3	-982	-177	0	97	-97	0	251	-251	-154
Resultaat	**288**	**1.020**	**4.353**	**3.535**	**818**	**1.856**	**1.129**	**727**	**-92**

3.1 Economische ontwikkeling voordeel € 120.000

Het voordeel op het taakveld economische ontwikkeling wordt veroorzaakt door onderschrijdingen op de budgetten deelname PRES (platform regionale structuur), Promotie Amstelveen en Internationaal Beleid.

Deelname PRES (platform regionale structuur)
In het kader van het omvormen van de Stadsregio naar de netwerkorganisatie MRA is ervoor gekozen om een nieuwe financieringsstructuur voor de MRA op te zetten. Alle MRA gemeenten leveren nu een financiële bijdrage, dit in tegenstelling tot het verleden waarin ongeveer de helft van het huidige aantal MRA leden een financiële bijdrage leverde aan de Stadsregio. De situatie was op dat moment dat Amstelveen de Stadsregio € 2,23 per inwoner betaalde en een specifieke bijdrage voor deelname PRES. De bijdrage aan de MRA is verlaagd naar € 1,50 per inwoner, maar daarnaast levert Amstelveen nu ook een bijdrage van € 0,73 per inwoner aan het platform Amstelland-Meerlanden (AM). En via de MRA worden gelden onder meer uitgegeven aan de PRES (Platform Economie) ter ondersteuning. In de nieuwe constructie levert Amstelveen dus nog altijd een bijdrage aan de regio (MRA / AM), maar is er voor gekozen om de financiering vanuit regionale gelden te betalen in plaats vanuit het budget Economische Ontwikkeling. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 40.000.

Promotie Amstelveen
In 2017 heeft de gemeente deelgenomen aan de Expo Real en zijn de nieuwe accountmanagers Bedrijven van start gegaan, alsook het Citymarketing team. 2017 was nog te vroeg om de promotie van Amstelveen op een goede manier uit te werken voor de vastgoedmarkt en onder meer de beurzen te benutten. De uitvoering zal plaatsvinden in 2018. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 20.000.

Internationaal Beleid
De voorbereidingen voor het conceptueel uitwerken en maken van regionale communicatiemiddelen om bedrijven en mensen vanuit het buitenland goed te informeren over de mogelijkheden binnen de MRA (en daarmee Amstelveen) op het gebied van werken, wonen, onderwijs zijn getroffen. De uitvoering zal plaatsvinden in 2018. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 60.000.

3.3 Bedrijfsloket en ontwikkelingen nadeel € 154.000

Grondbank

Met de Grondbank Amstelveen wordt uitwerking gegeven aan de directieopdracht om de grondstromen en de daarbij gepaard gaande wettelijke milieutechnische eisen binnen de gemeente zo optimaal mogelijk te reguleren. De taken van de grondbank zijn o.a. de inkoop van grond- en bouwstoffen t.b.v. de projecten van alle bedrijven en afdelingen, afzet van bij projecten vrijkomende grond- en bouwstoffen en het bemiddelen bij grondstromen.

In het afgelopen jaar is er minder grond ontvangen op de grondbank, locatie Krijgsman dan geprognosticeerd. Dit heeft een aantal oorzaken. De belangrijkste is lagere omzet op de projecten als gevolg van ontoereikende voorbereidings- en realisatiecapaciteit. Een andere oorzaak is dat bij een deel van de gerealiseerde werken de grond uit de projecten niet naar de grondbank in Amstelveen is gebracht. Dit heeft zowel milieutechnische redenen (de grond was te vervuild om te ontvangen op de grondbank) en financiële redenen (het is goedkoper om grote hoeveelheden vrijkomend uit projecten in een keer af te voeren).
De totale terugval in omzet in vergelijking tot voorgaande jaren is circa € 250.000. Ook het beoogde voordeel van lagere kosten voor inhuur materieel is door het sneven van de Europese aanbesteding van grondverwerking nog niet gerealiseerd. In samenhang van voorgaande zijn de aankoop en levering van grond- , bouw- en meststoffen door de verminderde omzet achtergebleven bij de verwachtingen. Positief is dat ondanks de afname van de omzet bij *interne* klanten, de externe klanten een kleine stijging laten zien.

Bij het baggerdepot is door externe factoren (PFAS-problematiek, uitstel baggerwerken Waterschap) nauwelijks bagger binnen gekomen, en zijn er nagenoeg geen inkomsten gerealiseerd. PFAS is een stof die sinds 2017 in de bagger wordt onderzocht. Het is aangetroffen in de bagger uit Rijnlandgebied en is een stof die problemen geeft bij de inname. Momenteel moet hiervoor nog Provinciaal Beleid worden geïmplementeerd. Bijkomstigheid is dat er door het wegblijven van de afvoer van bagger er voor het baggerdepot nauwelijks kosten gemaakt zijn. De depotruimte is gebruikt voor de tijdelijke opslag van grondstromen.

In 2017 is een aanvang gemaakt met de positionering van de grondbank binnen de organisatie en een haalbaarheidsstudie opgestart. Medio 2018 zal het externe onderzoek gepresenteerd worden. De vooruitzichten voor 2018 zijn positiever te noemen gezien het aanbod aan projecten dat in uitvoering gaat.

3.4 Economische promotie nadeel € 102.000

Expatcenter

In eerste instantie hebben de founding partners van het Expatcenter, waaronder de gemeente Amstelveen (en later ook de gemeenten die ook wilden deelnemen) gezamenlijk de kosten gedragen voor het operationeel maken en houden van het Expatcenter. Inmiddels is er in het Platform Economie (de PRES) afgesproken dat de MRA het Expatcenter financiert. Dat betekent concreet dat de financiële verplichting van € 95.000 van de gemeente aan het Expatcenter is komen te vervallen.

Evenementen

In 2017 heeft het College besloten een budget beschikbaar te stellen voor hospitality. Het bedrag van € 84.000 euro is niet volledig besteed aangezien er een aantal evenementen geen doorgang hebben gevonden (zoals het Grachtenfestival aan de Amstel).

Amity
De opening van de school was gepland voor september jl. De school heeft de openingsdatum niet kunnen halen vanwege meerdere redenen. De raad heeft via het raadsvoorstel "budgetoverheveling" van december de uitbetaling van de tweede tranche per 1 december 2017 ad. € 0,5 miljoen uitgesteld naar 2018. Bij opmaak van dat raadsvoorstel werd verwacht dat de 1e tranche die per 1 september zou worden uitgekeerd tot uitbetaling zou komen in 2017.

Per ultimo 2017 is het Amity niet gelukt om aan de voorwaarden te voldoen voor uitkering van de 1e tranche. Op het taakveld leidt dit tot € 2,5 miljoen lagere lasten ten opzichte van de begroting. De ontvangen bijdrage van Amsterdam/Rijk ad. € 2,75 miljoen is in afwachting van de uitbetaling van zowel de 1e als de 2e tranche gereserveerd op de balans. Voor 2017 leidt dit tot lagere baten dan begroot.

Het raadsvoorstel bij deze rekening bevat een beslispunt om de begroting 2018 te wijzigen voor zowel de lasten als de baten. Het door fasering ontstane tekort in de rekening 2017 ad. € 0,25 miljoen wordt gecompenseerd in 2018. Dit voorstel betreft een aanvulling op de budgetoverheveling in het raadsvoorstel van december jl.

0.10 Mutaties reserves programma 3
Een nadere specificatie staat onder "reservemutatie met toelichting".

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
3.3 Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	0	97	-97	254	0	251	3	-251	154
3 Economie en duurzaamheid	**0**	**97**	**-97**	**254**	**0**	**251**	**3**	**-251**	**154**

3.3 Egalisatiereserve Grondbank
In de 2e tijdvakrapportage 2015 is de egalisatiereserve voor resultaten van de grondbank ingesteld. In de primitieve begroting was een onttrekking van € 97.000 geraamd ter dekking van de kosten die gemaakt worden voor de gemeente Aalsmeer. Daarnaast is €154.000 onttrokken om het negatieve resultaat van de Grondbank Amstelveen in 2017 te compenseren.

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Subsidies

Niet van toepassing.

4.4 Openbare ruimte

Missie 2014-2018

De eigen identiteit van Amstelveen komt onder andere tot uitdrukking in het hoge kwaliteitsniveau van de leefomgeving. Het maakt Amstelveen (mede) tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente.

De gemeente Amstelveen houdt de (hoogwaardige) voorzieningen in de openbare ruimte op een duurzame wijze in stand, door de openbare ruimte op een efficiënte en klantgerichte wijze schoon, heel, groen, veilig en fraai te houden met inbegrip van vervangingen (herinvesteringen) en actualisaties op basis van nieuwe ontwikkelingen. Van belang daarbij zijn het behoud van een open en groene omgeving, de aansluiting bij andere aandachtsgebieden zoals bewegen en leren en aandacht en ruimte voor initiatieven van bewoners.

Groen is en blijft één van de belangrijkste kernwaarden van Amstelveen en moet tenminste op niveau gehouden worden. Openbaar groen vormt een belangrijke basis voor de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving.

Uitgangspunt is dat de Amstelveners zich gemakkelijk en veilig door de stad moeten kunnen verplaatsen, ongeacht het gebruikte vervoermiddel. Dat betekent ook waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling, de bereikbaarheid en de leefbaarheid van en in Amstelveen, voor alle verkeersdeelnemers.

Het zwaartepunt bij de afvalinzameling ligt bij het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen maar het betekent ook het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners van Amstelveen.

Kerntaken van begraafplaats Zorgvlied zijn het begraven (inclusief cremeren en asbezorgen) en het beheer van de begraafplaats. De kwaliteit van Zorgvlied kenmerkt zich door de diversiteit, het groen en de belevingswaarde.

4.4.1 Groen

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
1. Waar mogelijk selectieve versterking van groen. **Actiepunten 2017**: Er vinden voortdurend renovaties en vernieuwingen in het groen (bomen en beplanting) plaats.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt.
2. Realiseren van verticaal groen bij gebouwen. **Actiepunten 2017:** We verwachten met inzet van de subsidieregeling een aantal initiatieven.	Uitvoering	Tot op heden zijn er relatief weinig aanvragen. Daarom is afgelopen jaar extra aandacht gegeven aan de communicatie o.a. door het

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
		aanschrijven van bedrijven met grote daken.
3. Ondersteunen van kansrijke initiatieven van bewoners op het gebied van groen. **Actiepunten 2017**: De ervaring in 2016 is dat er leuke en kansrijke initiatieven zijn ingediend. Naar verwachting vindt dit in 2017 z'n voortgang.	Uitvoering	In 2017 zijn enkele buurtinitiatieven tot stand gekomen. Dit zijn onder andere de buurtmoestuinen 'Juffertje in 't groen' in Westwijk en in Keizer Karelpark bij de Maarten Lutherweg.
4. Andere inrichting van het openbaar groen in de buurt indien bewoners daaraan willen bijdragen. **Actiepunten 2017:** Het komt zeer beperkt voor dat bewoners met een collectief voorstel komen. Indien er voorstellen zijn wordt hier actief aan bijgedragen.	Uitvoering	Indien er voorstellen zijn, wordt hier actief aan bijgedragen. In 2017 zijn er geen voorstellen door bewoners gedaan.
5. Bewoners in de gelegenheid stellen stukjes gemeentegrond aan te kopen om bij hun tuin te betrekken. **Actiepunten 2017:** Gemiddeld ontvangen we circa 60 verzoeken. Deze worden getoetst aan het beleid en dit resulteert in een verkoop van circa 10% van de aanvragen.	Uitvoering	Ook in 2017 zijn er diverse verzoeken binnengekomen. Van de 50 verzoeken heeft ca. 10% nadat deze is getoetst aan het beleid, geresulteerd in verkoop.

4.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Nota Wegen	Raad	Uitgevoerd; de Nota Wegen is vastgesteld
Wegwerkzaamheden o.b.v. Nota Wegen 2017 en Uitvoeringsprogramma infra-werken 2021	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt
Uitvoering geven aan lopende afspraken met waterschappen over waterlopen en de Amstelveense Poel	Uitvoering	Uitvoeren conform actiepunt
Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2019	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt.
Gemeentelijk Rioleringsplan 2015 – 2020	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raadsbesluit/uitvoering	Toelichting
Realisatie projecten uit het Uitvoeringsprogramma infrawerken	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt.
Voortgangsnotitie Uitvoeringsprogramma verkeer 2015-2018	College	Anders uitgevoerd. In 2017 is er geen voortgangsnotitie naar de raad gestuurd. De eerste voortgangsnotitie is in juni 2016 richting gemeenteraad gestuurd. In het eerste kwartaal van 2018 komt er als terugblik op de afgelopen jaren nog een tweede voortgangsnotitie.
Realiseren van diverse projecten uit het Uitvoeringsprogramma verkeer 2015-2018	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt. Zie daarvoor de voortgangsnotitie van januari 2018.

4.4.3 Afvalinzameling

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit/uitvoering	Toelichting
Afvalplan	Raad	Het Grondstoffenplan 2017-2021' is op 22 maart 2017 vastgesteld door de raad. In 2017 is een start gemaakt met de implementatie van 'Anders inzamelen'.

4.4.4 Begraafplaats

Overige toelichting

- De aanleg van de Chinese grafwijk is uitgesteld tot 2018.
- Een koelfaciliteit voor technische crematies is bij het crematorion geplaatst.
- De aanleg van verlichting op de route van de aula naar het crematorion zal in de wintermaanden bijdragen aan de veiligheid en welbevinden van het publiek.
- Vergroening van de plantsoenen en grafstroken versterkt de beleving van Zorgvlied als Groene Oase en dient tevens als alternatieve wijze van onkruidbestrijding.

Beleidsindicatoren Depla

	2014	2015	2016
% Verkeersongevallen met een motorvoertuig	6,0%	7,0%	-
% Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	8,0%	9,0%	-
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	213	209	201

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
04 Openbare ruimte	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
2.1 Verkeer en vervoer	11.322	12.268	11.407	1.157	10.250	8.663	1.529	7.135	-3.115
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	10.676	9.602	9.430	321	9.109	9.379	320	9.059	-50
7.2 Riolering	0	-904	7.523	8.405	-882	7.523	8.405	-882	0
7.3 Afval	-658	-2.665	7.477	10.401	-2.924	7.477	10.401	-2.924	0
7.4 Milieubeheer	1.438	1.403	1.490	94	1.396	1.325	202	1.123	-272
7.5 Begraafplaatsen	393	-769	3.125	3.975	-850	3.319	4.169	-850	0
Totaal saldo van baten en lasten	**23.172**	**18.934**	**40.452**	**24.353**	**16.099**	**37.687**	**25.026**	**12.661**	**-3.437**
0.10 Mutatie reserves P4	683	-1.616	8.697	7.428	1.269	8.977	4.804	4.173	2.903
Resultaat	**23.855**	**17.318**	**49.149**	**31.781**	**17.368**	**46.664**	**29.830**	**16.834**	**-534**

2.1 Verkeer en vervoer voordeel € 3.115.000

Voor het gedeelte van het resultaat wat betrekking heeft op het Uitvoeringsprogramma Infra-werken Amstelveen zijnde € 2,9 miljoen wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij de jaarrekening (kopje "Financiering, begroot € 4,4 miljoen, realisatie € 1,5 miljoen). Dan resteert een onderschrijding ten opzichte van de begroting van € 213.000, voornamelijk betreffende € 113.000 lagere lasten knooppunt Ouderkerkerlaan en een aantal relatief geringe kostenonderschrijdingen.

Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan

De gemeenteraad heeft in de Kadernota 2017 een totaal budget beschikbaar gesteld van € 500.000 als gemeentelijke bijdrage in het project Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan. De totale kosten voor dit project bedragen € 10 miljoen en worden voornamelijk gedragen door de Vervoerregio Amsterdam en Rijkswaterstaat. Primaire aanleiding voor het project is de opwaardering van het onderliggend wegennet A9. De voorbereiding van dit project is gepland in de periode 2017-2018-2019. De uitvoering is gepland in 2019-2020.

De voorbereiding Fase 1 van dit project is begroot op € 175.000 in 2017. De werkzaamheden in 2017 waren in werkelijkheid € 62.000. De voorbereiding wordt voortgezet in 2018 en daarom wordt voorgesteld het restant budget van € 113.000 over te hevelen naar 2018.

5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie voordeel € 50.000

Baggerwerken (voordeel € 108.000)

Er is dit jaar (wederom) geen baggerwerk uitgevoerd door het Waterschap. In deze situatie behoeft de gemeente geen bagger in ontvangst te nemen en worden derhalve geen kosten gemaakt.

Spelrecreatie (voordeel € 96.000)
De uitgaven zijn € 70.000 lager dan begroot als gevolg van een niet benodigde bijdrage ad € 50.000 aan de aanleg van een kunstgrasveld bij een school, en vertraging van de renovatie van een speelplaats omdat afstemming en participatie meer tijd kost dan ingeschat.
De bijdragen van scholen aan het onderhoud van schoolpleinen zijn afhankelijk van het aantal leerlingen per school. De € 26.000 hogere inkomsten worden veroorzaakt door een groter aantal leerlingen op diverse scholen.

Inhuur materieel (nadeel € 114.000)
Halverwege 2017 is een contract aangegaan voor de inhuur van vrachtwagens, onder andere voor de afvoer van groenafval, wat voorheen via losse inhuur plaatsvond. Dit heeft nog niet geleid tot een grote reductie van de kosten, mede door de toename van de hoeveelheid groenafval. Nu het contract ingeregeld wordt, zal er nog een analyse gemaakt worden op de inzet en zal duidelijk worden of de groenbegroting moet worden aangepast.

Boomrenovaties (voordeel € 140.000)
De boomrenovatie op de Keizer Karelweg maakt inmiddels onderdeel uit van een groter project welke in 2018 zal worden uitgevoerd (€ 50.000 begroot). Daarnaast hebben inspecties uitgewezen dat in 2017 op kleine schaal behoefte was aan boomrenovatie, waardoor de begroting dit jaar € 90.000 wordt onderschreden.

Overig groen (nadeel € 180.000)
Naast een aantal relatief geringe afwijkingen ten opzichte van de begroting bleken er in 2017 achterstanden te zijn bij het maai- en slootwerk, deze zijn aangepakt maar hebben geleid tot een overschrijding van € 64.000. Daarnaast blijven de inkomsten bij Speelboerderij Elsenhove € 35.000 achter bij de begroting aangezien in 2017 geen verhuur heeft plaats kunnen vinden. Inmiddels wordt gesproken met een potentiele huurder.
Het beeldbestek Westwijk kent een overschrijding van € 48.000 doordat jonge beplanting arbeidsintensiever is in het onkruidvrij houden.

7.2 Riolering/7.3 Afval/7.5 Begraafplaatsen
Het resultaat van deze producten rekent af met de daartoe gevormde voorzieningen. De toelichting is opgenomen bij de betreffende voorzieningen op dit programma.

7.4 Milieubeheer voordeel € 272.000
Amstelveen is penvoerder van de regio Amsterdam – Amstelland en Meerlanden t.b.v. het VNG programma energie gericht op energiebesparing in particuliere woningvoorraad. Voor uitvoering van de zogenaamde Innovatieve Aanpakken heeft Amstelveen vanuit de decembercirculaire een onvoorziene extra incidentele bijdrage van € 80.000 ontvangen op taakveld 07, op programma 8.

In het kader van de prestatieafspraken tussen Woningstichting Eigen Haard en de gemeente Amstelveen is € 175.000 subsidie uitgekeerd. Dit vanwege het feit dat Eigen Haard de afspraak is nagekomen om 1000 sociale huurwoningen energetisch te verbeteren met twee of meer labelstappen. Deze uitgave wordt verantwoord en gedekt uit het Meerjaren Ontwikkelprogramma (ISV3). Hiervoor is op 23 juni 2010 door de Provincie Noord-Holland aan de gemeente Amstelveen een subsidiebeschikking afgegeven van € 1.657.000, waarvan € 175.000 voor energiebesparing aan woningen. Dit leidt tot een overschrijding van zowel de lasten als de baten, per saldo nihil.

In 2017 heeft de gemeente € 350.000 gestort in het duurzaamheidsfonds van SVn ten behoeve van stimuleringsleningen. Deze storting wordt onder de financiële vaste activa op de balans verantwoord. In de begroting is dit bedrag als uitgavebudget op het taakveld 7.4 verantwoord. Hierdoor blijven de werkelijke lasten € 350.000 achter bij de begroting.

0.10 Mutaties reserves programma 4
Een nadere specificatie staat onder "reservemutatie met toelichting".

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
2.1 Amstelgroen/Amstelzijde	0	672	-672	672	0	658	14	-658	-14
2.1 Dekking kapitaallasten UP Groen, water, recreatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Dekking kapitaallasten UP Verkeer en vervoer	2.202	0	2.202	0	1.491	118	1.373	1.373	829
2.1 Groot onderhoud wegen	4.581	5.275	-694	4.282	5.125	3.324	6.083	1.801	-2.495
2.1 Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	394	426	-32	867	394	414	847	-20	-12
2.1 Verkeersmaatregelen	644	330	314	1.837	1.116	105	2.849	1.012	-698
2.1 Verkeersregelinstallaties	416	415	1	1.905	571	121	2.355	450	-449
5.7 Kwaliteitsverbetering openbare ruimte	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.4 Energiebeleidsplan (incl.SLOK)	0	80	-80	158	0	15	143	-15	-65
7.5 Dekking kapitaallasten Zorgvlied	230	0	230	0	50	0	50	50	180
7.5 Meubilair Zorgvlied	230	230	0	0	230	50	180	180	-180
4 Openbare ruimte	**8.697**	**7.428**	**1.269**	**9.721**	**8.977**	**4.804**	**13.894**	**4.173**	**-2.903**

2.1 Dekking kapitaallasten UP Verkeer en vervoer/ 2.1 Groot onderhoud wegen/ 2.1 Verkeersmaatregelen/ 2.1 Verkeersregelinstallaties
Dit betreffen reserves welke betrekking hebben op het Uitvoeringsprogramma Infra-werken. Voor een toelichting wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij deze programmarekening.

7.4 Energiebeleidsplan (incl. SLOK)
Begin 2017 is € 80.000 uit de SLOK reserve onttrokken voor verschillende energiethema's. In de loop van het jaar bleken niet alle voorgenomen uitgaven op dat moment nodig. Dit betrof uitgaven t.b.v. de versnelling zonne-energie en monitoring. De uitwerking van de monitoring is regionaal opgepakt. Dit wordt in 2018 in de Amstelveense monitoring duurzaamheid opgenomen. Voor de versnelling van de opwek van zonne-energie wordt veel verwacht van het duurzaamheidsfonds dat onder andere haalbaarheidsonderzoek naar lokale opwek subsidieert op basis van lokale vraag en initiatief. In 2018 wordt opnieuw bekeken binnen welke energiethema's een verdere versnelling kan worden bereikt met behulp van de middelen uit de SLOK reserve waaronder lokale opwek zonne-energie.

7.5 Dekking kapitaallasten/Meubilair Zorgvlied
Zie de toelichting bij de kredieten op dit programma.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
7.2 Riolering	0	43	-43	1.102	763	0	1.865	763	-806
7.3 Bedrijfsafval	0	-6	6	39	0	15	24	-15	21
7.3 Huishoudelijk afval	66	40	26	686	154	0	840	154	-128
7.5 Afkoop onderhoud graven	370	271	100	2.429	436	271	2.595	165	-66
7.5 Begraafplaats Zorgvlied	0	246	-246	1.350	0	436	914	-436	190
7.5 Dubieuze debiteuren Zorgvlied	0	0	0	47	14	0	61	14	-14
7.5 Uitgifte graven	520	632	-112	4.379	504	632	4.251	-128	16
4 Openbare ruimte	**956**	**1.226**	**-269**	**10.032**	**1.870**	**1.354**	**10.548**	**516**	**-786**

7.2 Riolering
Het in 2017 behaalde resultaat op het product riolering ad € 806.000 wordt afgerekend met deze voorziening. Dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door enerzijds hogere baten rioolheffing (€ 234.000), en anderzijds lagere lasten (€ 570.000). De hogere lasten worden al volgt verklaard:
De voorbereidings- en toezichtkosten worden toegerekend aan de projecten van het Uitvoeringsprogramma Infra-werken, terwijl deze begroot waren op de exploitatie. De maatregelen grondwater zijn genomen op basis van klachten in plaats van planmatig onderhoud, hier wordt in 2018 meer op ingezet. De voorbereidingstijd van een gezamenlijke (regionale) aanbesteding ter zake van inspecties en reiniging hoofdriool heeft als gevolg gehad dat er weinig uitgaven zijn gerealiseerd in 2017. Daarnaast heeft de, dientengevolge in het derde kwartaal uitgezette, jaaropdracht tot een aanbestedingsvoordeel geleid. In de loop van 2017 is een raamcontract afgesloten voor de onderhoud- en beheerwerkzaamheden aan de riolering. Hierdoor zijn minder werkzaamheden tot uitvoering gekomen dan vooraf gepland.

7.3 Huishoudelijk afval
Het in 2017 behaalde positieve resultaat op het product huishoudelijk afval ad € 128.000 wordt afgerekend met deze voorziening. De inkomsten uit hoofde van afvalstoffenheffing zijn € 200.000 hoger dan verwacht, daarnaast is een hogere vergoeding ontvangen op grond van de Raamovereenkomst Verpakkingen (€ 104.000), welke is gebaseerd op werkelijke hoeveelheden afval. De transport- en verwerkingskosten leveren een negatief resultaat op, als gevolg van de toegenomen hoeveelheid afval en prijsstijgingen. Meer inwoners, meer bezoekers aan het afvalbrengstation en aangepaste contracten met verwerkers zijn hier de oorzaak van.

7.5 Begraafplaats Zorgvlied
Om de geraamde omzet te realiseren is gebruik gemaakt van extra capaciteit. De kosten die hiermee gemoeid zijn worden ten laste van de egalisatievoorziening (€ 194.000) gebracht. In 2018 wordt een nieuw meerjarig Bedrijfsplan (2019-2022) opgesteld, waarin maatregelen worden opgenomen teneinde een structureel gezonde financiële exploitatie te waarborgen.

Kredieten

Riool gemaal
Het beschikbare krediet voor het rioolgemaal Nes aan de Amstel ad € 370.000 is nog niet besteed in 2017 als gevolg van diverse onderzoeken voor bodem en kabels en leidingen. Het krediet zal volledig benut worden in 2018.

Grondstoffenvisie
De restantkredieten ten behoeve van de grondstoffenvisie ad € 3,2 miljoen lopen door naar 2018. De aanbesteding heeft in 2017 plaatsgevonden, de levering en plaatsing van containers vindt vanaf januari 2018 gefaseerd plaats. Eind 2018 wordt het project afgerond.

Renovatie overslagstation
De aanbesteding heeft in 2017 plaatsgevonden, de realisatie wordt naar verwachting in maart 2018 afgerond. Momenteel wordt gewerkt aan de aanbesteding van passende containers. Daarmee is het overslagstation weer voor de komende 5 – 10 jaar optimaal te gebruiken. Het restantkrediet ad € 532.000 moet derhalve naar 2018 worden overgeheveld.

Meubilair Zorgvlied
Het plaatsen van nieuw en extra meubilair in ruimten en op de begraafplaats vanwege de toegenomen bezoekersaantallen na opening van het crematorion is nog niet afgerond, in 2018 wordt hier een vervolg aan gegeven. Het restantkrediet ad € 180.000 is dan ook benodigd in 2018.

Uitvoeringsprogramma Infra-werken
Voor de kredieten die opgenomen zijn in het Uitvoeringsprogramma Infra-werken wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage bij deze programmarekening.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Groengebied Amstelland
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Financieel belang	De provincie draagt 25% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten, waarbij aan Amsterdam 1/3 deel van het aantal inwoners wordt toegerekend. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen voor 2017 bedraagt afgerond € 356.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	252	3.045	3.297	463	404

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 146.000.De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoopt.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Subsidies

			bedrag x € 1.000,-	
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**Begroot**	**Werkelijk**
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie				
Stichting Vrijwilligers Speelboerderij Elsenhove	Ondersteuning bij de organisatie van (kinder-)activiteiten en werkvrijdagen, waarop door vrijwilligers grotere klussen worden uitgevoerd.	Natuur- en milieueducatie en inzet vrijwilligers.	4	4
totaal programma 4 Openbare ruimte			**4**	**4**

4.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Missie 2014-2018

De stad nadert zijn fysieke grens. Er vindt verschuiving plaats van ontwikkeling naar beheer, van uitleg naar transformatie en van nieuw naar vernieuwend. De nadruk ligt op kleinschalige projecten binnen bestaand stedelijk gebied, veelal vervanging of transformatie.

Het heeft prioriteit om bewoners en initiatiefnemers meer ruimte en maatwerk te bieden bij ruimtelijke ordening, ontwikkeling, welstand en inrichting. Stimulering van eigen verantwoordelijkheid van bewoners, zoals (collectief) particulier opdrachtgeverschap en groene initiatieven en het toepassen van functiemenging en flexibiliteit zijn belangrijke beleidsuitgangspunten. Deregulering is hierbij de opdracht. De uitdaging is tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en het duurzaam ruimtegebruik in Amstelveen te behouden en te versterken.

Komende jaren wordt de juiste maat gevonden voor uitvoering van de grote projecten in de stad, zoals inpassing van de A9, de Amstelveenlijn en het Stadshart. Deze ontwikkelingen bepalen immers in grote mate de ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Goed wonen is een basisvoorziening. Amstelveen richt zich daarom de komende jaren op de speerpunten: 1. Bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt; 2. Duurzaamheid; 3. Variatie in woonvormen; en 4. Meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van bewoners. Daarnaast zullen wij meer aansturen op leefbare wijken met een gemengde bevolkingsopbouw. Tenslotte zal Amstelveen scherp toezien op de naleving van de met Eigen Haard gemaakte prestatieafspraken.

4.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Lobby belangen Amstelveen binnen SMASH/LIB	Uitvoering	Continu
Uitvoering structuurvisie Amstelveen 2025	Uitvoering	Uitgevoerd
Voorbereiding op invoering van de Omgevingswet	Raad	Anders uitgevoerd in verband met uitgestelde wetgeving. B&W besluit in juni, gevolgd door raadsbrief
Vaststellen diverse bestemming-, uitwerking-, wijzigingsplannen en afwijkingen op het bestemmingsplan	Raad of college	Continu

4.5.2 Stedelijke ontwikkelingen

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Algemeen		
1. Zorgen voor een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer tijdens de ombouw van de Amstelveenlijn en de verbreding van de A9. **Actiepunten 2017:** • Bewaken afspraken met Rijkswaterstaat, de Provincie en de Stadsregio over de afstemming van de grote projecten. • Versneld uitvoeren van de tijdelijke verkeersmaatregelen A9. • Opzetten van een informatiecentrum voor de publiekscommunicatie over de grote projecten.	 Uitvoering Uitvoering Uitvoering	 Continu Uitvoering vindt plaats in 2018 en 2019 Gerealiseerd
A9		
1. Een verantwoorde ruimtelijke inpassing van de te verbreden A9 met zo min mogelijk overlast voor omwonenden en bedrijven. **Actiepunten 2017:** Programma van eisen fietsbrug Traverse Inpassingsplan Oude Dorp Inpassingsplan overkapping Traverse; Inpassingsplan viaduct Bovenlandpad	 College Raad Raad Raad	 Gerealiseerd Gerealiseerd: gebiedsvisie Oude Dorp vastgesteld in raad maart. Gerealiseerd: Inpassingsplannen zijn opgenomen in de UVO (raad februari 2018)
Amstelveenlijn		
1. Een verantwoorde ruimtelijke inpassing van de ombouw van de Amstelveenlijn met zo min mogelijk overlast voor passagiers, omwonenden en bedrijven. **Actiepunten 2017:** Bewaken dat in de uitvoeringsvoorstellen van de aannemer op dit punt geborgd zijn	 Uitvoering	 Continu
N201		
1. Komen tot een duurzame oplossing voor een vlotte en veilige afwikkeling van het doorgaand verkeer tussen de N201 en de A9 als alternatief voor de aanleg van de oostelijke Randweg. **Actiepunten 2017:** Onderzoek vergroting capaciteit kruising Burg. Wiegelweg/Bovenkerkerweg en de Bovenkerkerweg ten noorden van deze kruising op korte termijn. Uitwerking voorkeursvariant en opstellen kostenraming en dekkingsplan voor maatregelen lange termijn.	 Raad College	 Kredietaanvraag in 2018 Loopt door naar 2018
Stadshart		
1. Uitwerken van de Visie Stadshart 2025 tot een samenhangende ruimtelijke uitwerking		

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
van alle ontwikkelingen in en rond het Stadshart. **Actiepunten 2017:** • Implementatie Gebiedsvisie Stadshart	Uitvoering	Gerealiseerd. Kaders Stadshart vastgesteld door raad in juni
2. Voor het aantrekkelijker maken van het Stadshart zijn we afhankelijk van diverse partijen. In samenwerking met deze partijen gaan we initiatieven die het Stadshart versterken stimuleren, waaronder het verlevendigen van het Stadsplein. **Actiepunten 2017:** • Afronden uitvoering plan verlevendiging Stadsplein • Vernieuwing winkelstrip Stadsplein zuidoost • Planuitwerking herontwikkeling warenhuis Buitenplein • Planvorming Rembrandtwegpassage • Planvorming entreegebied A9/Stadshart zuidwest	 Uitvoering Uitvoering College College College	 Gereed Loopt door naar 2018 Gereed Loopt door naar 2018 Loopt door naar 2018

4.5.3 Wonen en volkshuisvesting

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Prestatieafspraken met Eigen Haard en Duwo.	College	Gerealiseerd: afspraken met Duwo en Woonzorg Nederland worden in 2018 verder uitgewerkt.
Vormgeven deelregionale samenwerking wonen.	College of raad	Gerealiseerd in AM verband
Motie middeninkomens	College	Wordt kaderstellend betrokken bij uitvoering / aanpassen regelgeving
Opstellen Wijkanalyses	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt
Intensivering aanpak woonfraude	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt
Versterking bouwtoezicht corporaties, particuliere verhuurders en verenigingen van Eigenaren	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
2. Realiseren van middeldure huur- en koopwoningen voor de midden en hogere inkomens. **Actiepunten 2017:** Bij nieuwbouw en herontwikkeling van kantoren ruimte bieden voor woningen voor de midden en hogere inkomens Projecten die mogelijk in 2017 worden opgeleverd : • Apellaan Notenlaan • Groenelaan 1 • Suze Groenweglaan • Van Heuven Goedhartlaan 15-17	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt
3. Realiseren woningen met zorgvoorzieningen voor ouderen in woonservice-zones, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen. **Actiepunten 2017:** Realisatie herstructurering Klaasje Zevenster, eerste fase	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt
4. Verlagen aandeel scheefwonen door corporatie **Actiepunten 2017:** • Verkoop sociale huurwoningen • Verleiden scheefwoners naar middeldure huur en koop	Uitvoering Uitvoering	Uitvoering voor zover mogelijk binnen wettelijke kaders en bevoegdheden.
6. Bouwen naar de wensen van de woonconsument **Actiepunten 2017:** In het ontwikkelingsplan voor de Scheg wordt ruimte geboden voor particulier opdrachtgeverschap	Uitvoering	Uitvoering conform actiepunt

4.5.4 Openbaar vervoer

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
In afstemming met de Stadsregio Amsterdam en de bestuurlijke Adviescommissie A&M de inwerkingtreding van de nieuwe OV-concessie begeleiden en ondersteunen (niet financieel).	Uitvoering	In uitvoering, concessie is begin december 2017 ingegaan en leidde tot intensief overleg tussen wethouder en Vervoerregio/ Connexxion (loopt nog steeds)
Uithoornlijn: besluit over uitwerking fase.	Raad	Gerealiseerd

4.5.5 Parkeren

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Toetsen verzoeken regulering a.d.h.v. 'Beleid enquetes parkeerregulering Amstelveen 2016'.	Uitvoering	Gerealiseerd

4.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Besluit toekomst Emergohal in relatie tot nieuwe gymnastiekvoorzieningen voor het Hermann Wesselink College	Raad	Uitgevoerd
Uitvoering van het nog in 2016 te nemen besluit over het toekomstperspectief van zwembad De Meerkamp	Uitvoering	Niet uitgevoerd. Nu de bezuinigingen op het Sportbedrijf in 2017 op een andere manier zijn ingevuld, is meer tijd beschikbaar voor planvorming omtrent de toekomst van De Meerkamp.
Effectueren van de nog in 2016 vast te stellen ombuigingen 2017 op het maatschappelijk vastgoed	Uitvoering	Uitgevoerd

Beleidsindicatoren Depla

	2015	2016	2017
Gemiddelde WOZ-waarde woningen x 1.000 euro	268	261	296
Nieuwbouw per 1.000 woningen	9	-	-

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
05 Ruimtelijke ontwikkeling	**2016**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2017**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.942	-354	4.837	5.932	-1.095	4.238	6.688	-2.449	-1.354
0.63 Parkeerbelasting	-2.578	-1.992	171	2.122	-1.952	165	2.191	-2.026	-75
2.2 Parkeren	852	159	555	260	295	570	353	217	-79
2.5 Openbaar vervoer	75	87	85	0	85	132	62	69	-16
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	101	58	58	0	53	138	-85	-85
8.1 Ruimtelijke ordening	1.469	2.365	6.574	4.222	2.352	4.368	2.339	2.029	-323
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.604	-3.575	4.753	6.067	-1.314	4.045	5.818	-1.773	-459
8.3 Wonen en bouwen	94	832	2.714	2.173	542	2.722	2.683	39	-503
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.633**	**-2.377**	**19.747**	**20.833**	**-1.087**	**16.292**	**20.271**	**-3.979**	**-2.892**
0.10 Mutatie reserves P5	-1.552	-1.048	7.254	20.600	-13.346	3.064	16.778	-13.714	-368
Resultaat	**-7.185**	**-3.425**	**27.000**	**41.433**	**-14.433**	**19.357**	**37.049**	**-17.693**	**-3.260**

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Hieronder de belangrijkste afwijkingen die leiden tot het voordelig saldo van € 1.069.000 op taakveld Beheer overige gebouwen en gronden. Andere kleine onder- en overschrijdingen worden niet nader toegelicht.

Gebouwenbeheer
Op de gebruikerslasten van de gemeentelijke werven is een voordeel ontstaan van € 137.000 door uitstel van aanpassingen aan de huisvesting naar 2018. Daarnaast is er een overschot op de capaciteit van het meerjarig onderhoud van de gemeentelijke gebouwen van € 215.000. Deze overschotten worden verrekend met de bedrijfsvoeringsfondsen en verantwoord op programma 7/taakveld 0.10

De huuraanpassing aan het Stadsplein 102 en beëindiging van de van het huur aan de van der Hooplaan 9 leiden tot lagere huuropbrengsten van € 50.000.

Beheer woningen/woonwagens
Op het beheer van *woningen/woonwagens* is een nadeel ontstaan van € 88.000. Het jaarlijks beheer is incidenteel € 78.000 nadeliger uitgevallen, tevens waren er € 10.000 lagere huuropbrengsten.

Vrijval voorziening
Aan de hand van de actualisatie van de voorziening meerjarig onderhoud gebouwen is gebleken dat € 0,85 miljoen uit deze voorziening kan vrijvallen.

Verkoop gronden buiten exploitatie
Het Startkoopmodel Amstelveen (SKA) is een regeling waarbij de gemeente (nog) eigenaar is van de deel van de waarde van de woning. Dit Aandeel van de gemeente is opgedeeld in vier Tranches. Indien het inkomen van een eigenaar van een SKA woning boven een bepaald niveau stijgt, of wanneer een SKA woning wordt verkocht aan iemand die geen aanspraak maakt op de SKA-regeling, dan ontstaat de verplichting om de Tranches van de gemeente aan te kopen.

De waarde van een Tranche wordt door middel van taxatie vastgesteld op het moment van aankoop. Omdat het aankoopmoment door externe factoren wordt bepaald en de waarde van de Tranches meebeweegt met de marktwaarde, is de SKA-regeling een levend model waarbij het niet te voorspellen is wanneer de gemeente inkomsten genereert. In de loop van 2017 zijn meerdere woningen verkocht uit het model en tevens zijn er eigenaren die vrijwillig Tranches hebben aangekocht. Hierdoor zijn de inkomsten uit verkopen € 235.000 hoger dan begroot. Het overige voordeel van € 78.000 betreft diverse kleinere verschillen in lasten en baten van de reguliere verkopen van gronden.

0.63 Parkeerbelasting voordeel € 69.000
De hogere baten parkeerbelasting worden verklaard door meer opgelegde naheffingsaanslagen. De uitbreiding betaald parkeren in Randwijck heeft deels geleid tot meer naheffingsaanslagen.

2.2 Parkeren voordeel € 93.000
Het voordelig resultaat op parkeren wordt voor € 70.000 veroorzaakt door extra aanvragen parkeervergunningen door de tariefsverlagingen medio 2016 en 2017 en de uitbreiding van betaald parkeren in Randwijck in 2017. De hogere baten gehandicaptenparkeerkaarten geven een voordeel van € 23.000.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur voordeel € 85.000
De Raad heeft in juni 2017 besloten dat opbrengsten vanuit grondverkoop in het Stadshart gebruikt worden voor de inrichting van de openbare ruimte zoals ook opgenomen in de Ruimtelijke Uitwerking visie Stadshart Amstelveen. De opbrengsten van de grondverkoop van de projecten Hudson's Bay en Rembrandtpassage worden dan niet alleen gebruikt voor het dekken van Ambtelijke- en overige gemaakte kosten, maar worden ook gereserveerd voor de benodigde investeringen in de openbare ruimte van het Stadshart door een storting van € 85.000 in de reserve grote projecten.

8.1 Ruimtelijke ordening
Hieronder de belangrijkste afwijkingen die leiden tot het voordelig saldo van € 323.000 op taakveld Ruimtelijke ordening. Andere kleine onder- en overschrijdingen worden niet nader toegelicht.

Stadshart
Voor de ontwikkelingen Stadshart zijn diverse projecten in ontwikkeling. De eerste grote stap in de doorontwikkeling is het project Rembrandtpassage. Voor de realisatie van dit project is een grondverkoop aan Unibail-Rodamco nodig. De onderhandelingen en de het benodigde juridische onderzoek hebben veel meer tijd gekost dan oorspronkelijk bedacht. Door de grote samenhang tussen de projecten in het Stadshart is de planning van al deze projecten beïnvloed door het uitlopen van het proces rond de Rembrandtpassage.

De Raad heeft in juni 2017 besloten dat opbrengsten vanuit grondverkoop in het Stadshart gebruikt worden voor de inrichting van de openbare ruimte zoals ook opgenomen in de Ruimtelijke Uitwerking visie Stadshart Amstelveen. De opbrengsten van de grondverkoop van de projecten Hudson's Bay en Rembrandpassage worden dan niet alleen gebruikt voor het dekken van Ambtelijke- en overige gemaakte kosten, maar worden ook gereserveerd voor de benodigde investeringen in de openbare ruimte van het Stadshart.

Als resultaat van het bovenstaande is er € 169.000 in de reserve grote projecten gestort.

Kwaliteitsverbetering Stadsplein
De verlevendiging van het Stadsplein is onderdeel van de doorontwikkeling van het Stadshart en op die manier gekoppeld aan de overige projecten. In de door de raad vastgestelde Ruimtelijke uitwerking visie Stadshart" van juni 2017 is opgenomen dat de weekmarkt op andere manier gesitueerd zal worden na de realisatie van het project Rembrandtpassage. De investeringen rond het Stadsplein worden hierop uiteraard afgestemd. Door de vertraging die het project heeft opgelopen door langere onderhandelingen en het benodigde juridische onderzoek zijn ook deze investeringen vertraagd. Het restant van het budget van € 172.000 wordt in 2018 besteed aan de realisatie van de kwaliteitsverbetering.

De kosten die in 2017 zijn gemaakt, worden onttrokken aan de reserve grote projecten. Het betreft een bedrag van € 59.000.

Amstelveen In Zicht
Op het beschikbare budget voor oprichting van Amstelveen In Zicht resteert nog € 112.000. Omdat nog een drietal projecten in 2018 gerealiseerd gaan worden, wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2018. De drie projecten zijn de VR-ride A9, voor de jeugd de 3D bril in Jip en Janneke stijl en de virtuele gastvrouw. Daarnaast zijn nog extra schermen nodig voor de marketing en wordt nog een ruimte omgevormd tot vergaderlocatie.

Geo informatie
Door het toenemend aantal vluchten vanaf Schiphol is het alleen mogelijk om de foto's van grote hoogte in te winnen voor gemeente Amstelveen. Voordeel is dat dit veel goedkoper is maar het levert luchtfoto's op in een mindere resolutie. Voor de interne werkprocessen zijn hoge resolutiebeelden wel een wens maar dat lijkt steeds minder realiseerbaar.
Jaarlijks worden panoramabeelden gemaakt in opdracht van de gemeente Amstelveen. De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen en Almere hadden zich aangesloten bij een pilot van de gemeente Amsterdam omdat deze o.a. ook financieel aantrekkelijk was. De pilot van twee jaar is inmiddels afgelopen en de samenwerking wordt niet gecontinueerd. De panoramabeelden werden niet geleverd in de gewenste kwaliteit, tijdigheid en volledigheid. In 2018 worden de beelden opnieuw aanbesteed aan commerciële partijen.
Eén keer in de 5 jaar worden de NAP waterpasbouten hermeten. In 2017 is dit voordelig meervoudig onderhands aanbesteed. Totaal waren de lasten € 61.000 lager dan begroot

Resultaten projecten facilitair grondbeleid
In 2017 was er een voordelig resultaat geraamd bij afsluiting van projecten facilitair grondbeleid van € 257.000. Het uiteindelijke resultaat was € 75.000 lager, wat voornamelijk wordt verklaard door de ontwikkelingen binnen het volgende project:

<u>BTAZ Immink Loods</u>
Voor het project BTAZ Immink Loods was in 2017 een bijdrage van € 103.000 aan inkomsten voorzien. De aanvraag omgevingsvergunning is echter later ingediend dan gepland. De bijdrage kan pas worden gefactureerd wanneer de omgevingsvergunning onherroepelijk is. In de raad van 14 februari 2018 wordt een besluit genomen over de omgevingsvergunning. Daarna volgt de periode waarin bezwaar op de omgevingsvergunning kan worden gemaakt. De verwachting is dat de bijdrage in 2018 kan worden gefactureerd en dat het project in 2018 kan worden afgesloten.

Projecten facilitair grondbeleid
Onderstaande afwijkingen op baten en lasten zijn budgettair neutraal en betreffen faseringsverschillen binnen de projecten. Het achterblijven van de werkelijke lasten en baten ten opzichte van de begroting met € 1.612.000, wordt met name veroorzaakt door faseringen in vier projecten:

Groenelaan 3-5 (€ 326.000)
In 2017 was een bedrag geraamd voor woonrijp maken. De uitvoering daarvan vindt echter pas plaats in het tweede kwartaal van 2018.

Klaasje Zevensterstraat (€ 231.000)
In de raming is uitgegaan van (deel)realisatie van de inrichting van de openbare ruimte, na oplevering van fase 1. De uitvoering vindt echter pas plaats na realisatie van fase 2, in 2020.

Straat van Messina 10 (€ - 109.000)
Na de Tweede tijdvakrapportage 2017 is een anterieure overeenkomst gesloten, waardoor de voor dit project gemaakte kosten en inkomsten niet in de begroting waren opgenomen.

Westwijk Zuidwest (€ 1.179.000)
Eigen haard mag conform nieuwe wetgeving de laatste vrije sectorwoningen van fase 4c niet zelf bouwen. Eind 2017 is er overeenstemming bereikt met bouwbedrijf HSB over de verkoop van de ontwikkelkavel. HSB bereidt de aanvraag omgevingsvergunning voor. De aanvraag komt in 2018 in plaats van in 2017. De bijdrage en het gros van de kosten voor bouwrijp maken worden dan ook pas in 2018 gemaakt. Verder lopen de werkzaamheden van fase 3 over in de werkzaamheden van fase 4 en worden de daarvoor geraamde kosten doorgeschoven naar fase 4.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) voordeel € 459.000
Omdat het resultaat van de bouwgrondexploitaties elk jaar op de balans wordt opgenomen, is het saldo van baten en lasten in evenwicht. Uitzondering hierop zijn winstnemingen en een vrijval van of een toevoeging aan de voorziening grondexploitaties en bouwprojecten (ten behoeve van projecten met een negatief resultaat) of overige gerelateerde voorzieningen.

Mutaties voor bouwgrondexploitaties met invloed op het resultaat (voordeel € 459.000)
Voor de projecten De Schulp en Machineweg heeft een tussentijdse winstneming plaatsgevonden. Beide winstnemingen waren hoger dan geraamd. Daarnaast is het project Van der Hooplaan supermarkt afgesloten met een positief resultaat, terwijl het project Suze Groeneweglaan in 2017 is afgesloten met tekort. Dit resulteerde in € 203.000 hogere baten en € 59.000 hogere lasten.

Op 14 maart 2018 heeft de commissie BBV een handreiking met de betrekking tot tussentijdse winstneming opgesteld als aanvulling op de eerder genoemde notitie. In deze notitie wordt gesproken over de zogenaamde POC methode. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van het project. Dit betekent dat het percentage verkochte grond maal het percentage gerealiseerde kosten maal de verwachte winst minus de resterende risico's het bedrag bepaald dat aan tussentijdse winst genomen **moet** worden. Op basis van deze methode is per saldo nog € 334.000 als tussentijdse resultaatneming geboekt. Dit betreft een tussentijdse winstneming (voordeel) voor de projecten Appellaan/Notenlaan van € 857.000 en Hortensialaan van € 172.000. Voor het project Westwijk zuidoost gaat het om een correctie op een eerder genomen winstneming (nadeel) van € 694.000.

Budgettair neutrale mutaties voor bouwgrondexploitaties (neutraal)
Omdat het resultaat van de lopende bouwgrondexploitatieprojecten elk jaar op de balans wordt opgenomen (onder de voorraden) is het saldo van baten en lasten in evenwicht.

Over- en onderbestedingen op geraamde jaarbudgetten voor inkomsten en uitgaven van projecten worden over het algemeen veroorzaakt door afwijkingen ten opzichte van de verwachte fasering per jaar. Deze afwijkingen hebben geen invloed op (de toereikendheid van) het projectbudget. Omdat hierdoor het resultaat op het jaarbudget wijzigt, wijzigt ook het bedrag dat op de balans wordt opgenomen.

Qua omvang zijn de lagere baten en lasten van totaal € 786.000 in 2017 voornamelijk te verklaren door ontwikkelingen binnen een vijftal grondexploitaties. Bij de overige projecten zijn geen begrotingsafwijkingen groter dan € 100.000. Hieronder worden de voornaamste verschillen toegelicht.

Appellaan/Notenlaan (€ 274.000; neutraal door afwikkeling met balanspost voorraden)
In 2017 is een klein deel van bouwrijpmaken uitgevoerd. Na realisatie van de bouw van de woningen, rond de zomervakantie 2018, wordt het bouwrijpmaken afgerond en wordt ook het woonrijpmaken uitgevoerd.

Hortensialaan (minus € 200.000; neutraal door afwikkeling met balanspost voorraden)
De kosten voor het woonrijpmaken zijn naar voren gehaald. De bouw van de 13 individuele kavels start niet gelijktijdig. Voor de inrichting van dit nieuwe woongebied is het bouwrijpmaken daarom gecombineerd met het woonrijpmaken. Er is gekozen om niet eerst een bouwweg aan te leggen, maar alvast de nieuwe straat en de voetpaden aan te leggen. Na realisatie van de kavels zijn er nog kosten voor de aanleg van inritten en herstelwerkzaamheden. De raming van de totale kosten blijft gelijk.

Van de 13 kavels zijn er inmiddels 12 definitief verkocht. 1 kavel wordt opnieuw aangeboden nadat de koper zich heeft teruggetrokken. De daadwerkelijke grondverkoop volgt nadat de omgevingsvergunning voor een kavel onherroepelijk is. De snelheid van ontwikkeling per kavel verschilt. Op 1 kavel is inmiddels gestart met de bouw. De andere 11 kavels bevinden zich in het proces van vergunningverlening. Hierdoor schuift de geraamde grondopbrengst grotendeels door naar 2018.

Middenwaard (minus € 234.000; neutraal door afwikkeling met balanspost voorraden)
Door vertraging in de uitgifte van de kavels is de in 2017 geraamde grondopbrengst niet gerealiseerd. De inrichting van de buitenruimte is versneld afgerond in 2017.

Carmenlaan (€ 154.000; neutraal door afwikkeling met balanspost voorraden)
Doordat de ontwikkelaar Carmen BV haar ontwikkelrechten begin 2017 aan de ontwikkelaar van Erk heeft overgedragen, heeft een juridische aanpassing moeten plaatsvinden van het contract. Ook intensief overleg over in het gebied liggende nutsvoorzieningen, heeft geleid tot een vertraging in de planontwikkeling. Daardoor zijn er minder organisatiekosten gerealiseerd dan geraamd.

Westwijk zuidoost (€ 495.000; neutraal door afwikkeling met balanspost voorraden)
Er is vertraging in het bouwrijpmaken van de 6 eilandwoningen aan de Lavendellaan: deze zijn in 2017 pas verkocht en kopers zijn nu met architect in de weer om bouwplannen te maken. HSB en AM groep hebben gewacht met de verkoop van de 6 eilandwoningen tot de markt weer een beetje aangetrokken is. Er is vertraging in het woonrijpmaken van de Zilverschoonlaan, de laatste kavel is nu verkocht ook daar moet nog het bouwen aanvangen. Op het eind maakt de gemeente woonrijp.
Verder is er vertraging in de aanleg van de beschoeiing rondom de losse kavel op de hoek van de Korianderlaan omdat de kopers van deze kavel ook nog niet zijn gestart met de bouw is nog onbekend wanneer de gemeente de beschoeiing kan aanleggen. Met een jaar bouwtijd kan dit in 2019 worden gedaan. Voor de ecologische zone Wiegelweg is in het kader van het project Groene As een subsidie ontvangen.

8.3 Wonen en bouwen nadeel € 497.000

Funderingsherstel Amsterdamseweg (neutraal)
Eind 2016 is een uitvoering van gemeentewege gestart naar aanleiding van een bestuursdwangaanschrijving, met betrekking tot funderingsherstel aan de Amsterdamseweg. De lasten m.b.t. dit funderingsherstel en de vergoeding door de eigenaar bedraagt € 58.000. In de voorziening dubieuze debiteuren is een bedrag gereserveerd omdat het nog niet duidelijk is of alle kosten kunnen worden verhaald.

Bouwleges (voordeel € 500.000)
Op begrotingsbasis wordt een kostendekkend tarief berekend op basis van een meerjarig/trendmatig bouwvolume met bijbehorend kostenniveau en daarvan afgeleide te realiseren legesopbrengst. Bij het opmaken van de jaarrekening kan er echter sprake zijn van een onder- of overdekking. Dit heeft drie oorzaken:
1. Het aantal werkelijke aanvragen kan afwijken van het geraamde aantal aanvragen;
2. De werkelijke bouwkosten kunnen afwijken van de geraamde bouwkosten;
3. De legesopbrengsten moeten –in overeenstemming met de boekhoudregels (BBV)- worden verantwoord in het jaar waarin het merendeel van de prestatie voor de vergunninglening wordt geleverd. De hiermee samenhangende kosten komen –zeker bij grotere bouwprojecten- veelal grotendeels in latere jaren tot uitdrukking tijdens de realisatie van het project (de kosten van bouwtoezicht).

Via de tweede tijdvak werd de verwachting uitgesproken dat de inkomsten met € 0,5 miljoen zouden toenemen, alsmede de kosten voor tijdelijk personeel (€ 0,25 miljoen). Aan het eind van 2017 is een aantal vergunningen verstrekt met een relatief hoge inkomst. Ten opzichte van de raming in de tweede tijdvak betekent dit een hogere opbrengst van € 0,5 miljoen. De met deze vergunningen samenhangende kosten volgen vanaf 2018. Als dit aanleiding geeft tot het aanpassen van de begroting 2018, zal dit via de reguliere P&C-documenten aan de raad worden voorgelegd.

0.10 Mutaties reserves programma 5

<u>Kunstgrasrugbyveld</u>
In de kadernota 2017 is voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld € 522.000 beschikbaar gesteld uit de reserve sparen vooraf.

<u>Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg</u>
In de kadernota 2017 is voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg € 150.000 beschikbaar gesteld uit de eenmalige middelen.

Voor beide onderwerpen geldt dat via resultaatbestemming wordt voorgesteld om de bedragen in 2018 beschikbaar te houden voor afronding van de projecten. De overige relevante toelichtingen staan bij het onderdeel reservemutatie met toelichting.

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
0.3 Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk	115	715	-600	600	115	41	674	74	-674
0.3 Cultuurinvesteringen cultuurstrip	750	750	0	0	750	9	741	741	-741
0.3 Dekking kapitaallasten gebouwen	5.806	15.640	-9.834	28.678	659	15.640	13.696	-14.982	5.147
0.3 Dekking kapitaallasten gronden	0	0	0	1.006	0	0	1.006	0	0
0.3 Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.3 Stadsstrand Noordelijke Poeloever	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.3 Verbouwing wijkcentrum De Bolder	0	479	-479	479	0	479	0	-479	0
0.3 Westwijkplein	0	595	-595	597	0	550	47	-550	-45
0.3 Wijkcentra, Noorddamcentrum	730	60	670	0	730	0	730	730	-60
2.5 Amstelveense bijdrage M51	0	0	0	246	0	0	246	0	0
8.1 Geo meetapparatuur	10	0	10	29	10	0	39	10	0
8.2 Grote projecten	0	231	-231	230	169	59	341	110	-341
8.3 Startkoop Amstelveen en Startersleningen	397	0	397	320	632	0	952	632	-235

Neutrale verschuiving
Vanaf 2017 wordt het gebouwenbeheer van sportaccommodaties niet langer verantwoord op programma 5 (reserve dekking kapitaallasten gebouwen) maar op programma 2 (reserve dekking kapitaallasten sportaccomodaties) de reservemutaties waren daar nog niet op aangepast. Dit betreft een budget neutrale verschuiving tussen deze twee programma's van € 346.000

Bewonersinitiatief wijkcentrum Randwijk
Op 14 december 2016 is het krediet ten behoeve van de verbouwing van het oude schoolgebouw Catharina van Clevepark tot een multifunctioneel wijk centrum € 600.000 beschikbaar gesteld inclusief de beschikbare dekking in de voorziening onderhoud gebouwen van € 115.000 is er een totaalkrediet van € 715.000 beschikbaar. De werkzaamheden zijn reeds aangevangen in 2017. De € 674.000 lagere onttrekking aan de reserve betreft een faseringseffect.

Cultuurinvesteringen cultuurstrip
In de kadernota 2017 is het krediet ten behoeve van cultuurinvesteringen cultuurstrip van € 750.000 beschikbaar gesteld. De verwachting was dat de werkzaamheden in 2017 zouden starten. De planvorming is nog gaande, maar verwacht wordt dat de helft van het krediet in 2018 wordt besteed.

Dekking kapitaallasten gebouwen
Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.

De afwijking heeft onder andere van doen met de op taakveld 0.10 toegelichte onderwerpen "Kunstgrasrugbyveld" en "Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg".

Wijcentrum de Bolder
Voor de renovatie van wijkcentrum de Bolder is € 479.000 beschikbaar. Bij de uitvoering zijn asbesthoudende stoffen en een beschermde diersoort aangetroffen met een bouwstagnatie en hogere kosten tot gevolg. Hierdoor is een extra storting nodig van € 74.000 in de reserve dekking kapitaallasten gebouwen.

Grote Projecten (stadshart en kwaliteitsverbetering Stadsplein)
Stadshart
Voor de ontwikkelingen Stadshart zijn diverse projecten in ontwikkeling. De eerste grote stap in de doorontwikkeling is het project Rembrandtpassage. Voor de realisatie van dit project is een grondverkoop aan Unibail-Rodamco nodig. De onderhandelingen en de het benodigde juridische onderzoek hebben veel meer tijd gekost dan oorspronkelijk bedacht. Door de grote samenhang tussen de projecten in het Stadshart is de planning van al deze projecten beïnvloed door het uitlopen van het proces rond de Rembrandtpassage.

De Raad heeft in juni 2017 besloten dat opbrengsten vanuit grondverkoop in het Stadshart gebruikt worden voor de inrichting van de openbare ruimte zoals ook opgenomen in de Ruimtelijke Uitwerking visie Stadshart Amstelveen. De opbrengsten van de grondverkoop van de projecten Hudson's Bay en Rembrandpassage worden dan niet alleen gebruikt voor het dekken van Ambtelijke- en overige gemaakte kosten, maar worden ook gereserveerd voor de benodigde investeringen in de openbare ruimte van het Stadshart.

Als resultaat van het bovenstaande is er € 169.000 in de reserve grote projecten gestort.

kwaliteitsverbetering Stadsplein
De verlevendiging van het Stadsplein is onderdeel van de doorontwikkeling van het Stadshart en op die manier gekoppeld aan de overige projecten. In de door de raad vastgestelde Ruimtelijke uitwerking visie Stadshart" van juni 2017 is opgenomen dat de weekmarkt op andere manier gesitueerd zal worden na de realisatie van het project Rembrandtpassage. De investeringen rond het Stadsplein worden hierop uiteraard afgestemd. Door de vertraging die het project heeft opgelopen door langere onderhandelingen en het benodigde juridische onderzoek zijn ook deze investeringen vertraagd. Het restant van het budget van € 172.000 wordt in 2018 besteed aan de realisatie van de kwaliteitsverbetering.

De kosten die hiervoor in 2017 zijn gemaakt, worden onttrokken aan de reserve grote projecten. Het betreft een bedrag van € 59.000.

Startkoop Amstelveen en Startersleningen
Zie toelichting bij taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden: verkoop gronden buiten exploitatie

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000 product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a plus	b minus	c=a-b verschil	stand 1 jan	d plus	e minus	stand 31 dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.3 (Huur) woonwagens en -lokaties	102	46	55	343	102	34	411	67	-12
0.3 Onderhoud Vastgoed	2.693	3.450	-757	4.960	2.693	2.392	5.260	301	-1.058
2.5 Ombouw Amstelveenlijn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.2 Facilitaire projecten	0	0	0	642	30	0	672	30	-30
8.2 Verliesgevende projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.3 Dubieuze debiteuren bouwleges	0	0	0	130	27	2	155	25	-25
5 Ruimtelijke ontwikkeling	**2.795**	**3.496**	**-702**	**6.075**	**2.852**	**2.429**	**6.499**	**423**	**-1.125**

0.3 Onderhoud vastgoed

Aan de hand van de actualisatie van de voorziening meerjarig onderhoud gebouwen is gebleken dat de omvang van de voorziening toereikend is en dat er € 564.000 uit de voorziening kan vrijvallen. Met name het gevolg van voordelige uitvoering van de meerjarige onderhoudswerkzaamheden. Ook is er een onderbesteding in de uitgevoerde werkzaamheden in 2017 van afgerond € 1,9 miljoen. Dit betreft een faseringsverschil en is per saldo budget neutraal.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaanstad
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 146.000.De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoopt.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Subsidies

Niet van toepassing.

4.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Missie 2014-2018

Amstelveen streeft naar een veilige en leefbare stad, waarmee inwoners zich verbonden voelen, en zich vanuit hun eigen kracht actief ook zelf inzetten voor de veiligheid en leefbaarheid in hun eigen buurt.
Het bestuur wil vermindering en versoepeling van regels, overbodige regelgeving wordt afgeschaft en de administratieve lasten voor burgers en bedrijven worden beperkt. Aansluiten bij wettelijke regels en een grote mate van terughoudendheid met extra gemeentelijke regels is het uitgangspunt.

De gemeente Amstelveen staat voor betrouwbare, klantgerichte dienstverlening. De kosten hiervan zijn zo laag mogelijk en er wordt ingezet op meer digitale informatievoorziening zodat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk digitaal kunnen afhandelen.

Uitgangspunt van communicatie is dat inwoners en andere partijen tijdig en helder geïnformeerd zijn over gemeentelijke plannen, projecten en besluitvorming. Communicatie is daarmee de smeerolie in de relatie tussen burger en bestuur.

Amstelveen is een betrokken stad die oog heeft voor de wereld om zich heen, hieraan een bijdrage levert en hierin kansen ziet voor haar eigen ontwikkeling. Het is de gastvrije thuishaven voor inwoners van diverse nationaliteiten en internationale bedrijven. Het internationale karakter wordt ondersteund door ruimte te geven aan initiatieven gericht op quality of life aspecten voor expats in Amstelveen.

4.6.1 Veiligheid en handhaving

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
Actieplan integrale veiligheid 2017	College	Gerealiseerd
Evaluatie pilot verruiming sluitingstijden horeca	Raad	Gerealiseerd
Tussentijdse evaluatie cameratoezicht Uilenstede	College	Gerealiseerd

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
1. Schade aan gemeentelijke eigendommen altijd verhalen op de dader.		
Actiepunten 2017:		
• In voorkomende gevallen met daderindicatie wordt dit verhaald.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt
• Inzet mobiel cameratoezicht op voorkomende hotspots	Uitvoering	Niet uitgevoerd, want er waren geen excessen die noodzaak gaven tot inzet mobiel cameratoezicht naast bestaand vast cameratoezicht

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
2. In de vorm van een pilot gezamenlijke inkoop van preventieve veiligheidsmaatregelen realiseren en de kritische succesfactoren vaststellen.	Uitvoering	Uitgevoerd conform actiepunt (gezamenlijke aanbesteding cameratoezicht en inkoop voorlichtingsmateriaal)
3. Burgers en bedrijven bewust maken van de risico's van bijvoorbeeld inbraak en diefstal. **Actiepunten 2017:** • Uitvoering actieplan woninginbraken. • Voorlichtingscampagnes waaronder week van de veiligheid, inzet Burgernet. • Faciliteren initiatieven van inwoners, bijvoorbeeld Whatsapp groepen.	 Uitvoering Uitvoering Uitvoering	 Uitgevoerd, conform actiepunt Uitgevoerd Uitgevoerd
4. Handhaving in eerste instantie richten op in stand houding van een veilige leefomgeving en bestrijding van overlast. **Actiepunten 2017:** Handhaving woonfraude • Buurtbemiddeling	 Uitvoering Uitvoering	 Uitgevoerd conform actiepunt

Overige toelichting
Er zijn in 2017 twee moties door de raad aangenomen die inmiddels is uitgevoerd respectievelijk nog in uitvoering is. Het betreft:
- Motie Stop de bloeding- red een leven in Amstelveen
- Motie Investeer in whatsapp buurtpreventie

In 2017 is de Algemene plaatselijke Verordening door de raad gewijzigd. Nieuwe ontwikkelingen op grond van het VNG model zijn toegevoegd, alsmede is ten behoeve van de burgemeester een extra bevoegdheid opgenomen om op te kunnen treden op grond van de nieuwe Wet aanpak woonoverlast.

4.6.2 Crisisbeheersing

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Financiële jaarstukken VrAA	Raad	gerealiseerd

Overige toelichting
Begin 2017 is het regionaal risicoprofiel van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2016 voor commentaar voorgelegd aan de raad. Dit risicoprofiel bevat een analyse van de risico's die de regio bedreigen. De raad heeft ingestemd met de inhoud van het risicoprofiel.

4.6.3 Dienstverlening burger

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	**College-/raads-besluit /uitvoering**	**Toelichting**
2. Binnen de wettelijke mogelijkheden realiseren van volledig digitale afhandeling van aanvragen bij de gemeente in 2017. **Actiepunten 2017:** • Met de implementatie van het nieuwe zaaksysteem kunnen er veel zaken digitaal geregeld worden. Wat nu nog in de backoffice terecht komt, zal in de loop van 2017 geautomatiseerd afgehandeld kunnen worden. • In 2017 zal de app meldingen openbare ruimte worden geïmplementeerd. De achterliggende gedigitaliseerde processen zullen worden geoptimaliseerd. Met de smartphone of tablet kan zo direct een gedigitaliseerd proces worden opgestart. • Zaakgericht, papierloos werken en substitutie wordt geïmplementeerd. Papier zal alleen nog maar digitaal worden gedistribueerd en de digitale opslag gaat daar waar de archiefwet het toestaat het papier vervangen. • In 2017 zal er een aanvang worden gemaakt met het optimaliseren van de processen voor subsidies, contractbeheer en meldingen openbare buitenruimte. • In 2017 zal de inrichting van het Klant Contact Systeem worden afgerond. • Voorstel substitutie papier-digitaal	Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering College	De beschreven actiepunten zijn onderdeel van het programma Digitaal Werken en Digitale Transformatie. Het programma digitaal werken is begin 2017 herijkt. Deze herijking betekende dat: - er extra budget nodig was; - in 2017 de nieuwe website opgeleverd zouden worden; - eind 2017 een nieuw systeem voor vergunningen ingevoerd zou worden; - in 2018 het zaaksysteem ingevoerd zou worden; - optimalisatie (en automatisering) van alle processen van de gemeente onderdeel wordt van de volgende stap in de digitalisering (Digitale Transformatie). Het extra budget is vervolgens in de kadernota aangevraagd en toegekend. Het nieuwe systeem voor vergunningen gaat in januari 2018 live. Het zaaksysteem zal in 2018 worden ingevoerd. Hiermee is een belangrijke basis gelegd voor de digitale afhandeling van zaken en zaakgericht, papierloos werken wat in 2018 ingevoerd zal worden. De nieuwe website live is volgens plan gegaan.

4.6.4 Communicatie

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Doorontwikkelen online communicatie.	Uitvoering	• Nieuwe website opgeleverd • Investeren in online tools
Doorontwikkelen webcare en online monitoring.	Uitvoering	• Doorlopend proces • Pilot Whatsapp
Uitvoering geven aan nieuwe participatie- en communicatiebeleid.	Uitvoering	• Resultaten Mensen Maken Amstelveen opgeleverd • Onderzoek naar online participatietools.

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media. **Actiepunten 2017:** Verschillende actiepunten die nodig zijn om uitvoering te geven aan het nieuwe participatie- en communicatiebeleid en online communicatie zoals de nieuwe website. Uitgangspunt is dat de inwoner centraal staat.	Uitvoering	• Website afgerond • Doorlopend proces. Vernieuwen en inspelen op ontwikkelingen en signalen uit de samenleving.

4.6.5 Deregulering

Collegeprogramma 2014-2018

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
2. Aanvullende gemeentelijke regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening bovenop landelijke wetgeving afschaffen tenzij nut en noodzaak daarvan kan worden aangetoond: **Actiepunten 2017:** Uitvoeren experimenteerproject Zonnestein 64-66.	Uitvoering	Uitgevoerd: bestemmingsplan is door het college goedgekeurd en ligt ter inzage.

4.6.6 Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

Actuele bestuurlijke actiepunten

Omschrijving	College-/raads-besluit /uitvoering	Toelichting
Kennisuitwisseling met Tempelhof-Schöneberg op gebied van economische ontwikkeling (onderwijs-arbeidsmarkt en accountmanagement MKB).	Uitvoering	Doorlopende uitvoering. Daarnaast heeft kennisuitwisseling plaatsgevonden op het gebied van integratie van vluchtelingen en over jeugdhulp (werkbezoek november 2017)
Kennisuitwisseling met Villa El Salvador op gebied van jongerenbeleid en afvalmanagement.	Uitvoering	Uitgevoerd: er heeft in juni 2017 een jongerenuitwisseling plaatsgevonden in het kader van de viering van de jubilea van de stedenbanden met Villa El Salvador en Tempelhof-Schöneberg. Daarnaast heeft ook kennisuitwisseling plaatsgevonden over de verbetering van dienstverlening.
Jubileumproject Tempelhof-Schöneberg en Villa El Salvador.	Uitvoering	Uitgevoerd

Beleidsindicatoren Depla

	2014	2015	2016
Hardekern jongeren per 1.000 inwoners 12-24 jaar	0,4	-	-
Jeugdcriminaliteit (personen)	119	88	-
% Jeugdcriminaliteit	1,23%	0,88%	-
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,6	1,9	1,2
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,5	4,1	3,7
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	4,1	4,2	3,3
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	4,2	3,9	4
Verwijzingen Halt	60	53	54
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners 12-17 jr	110	96	95
% Demografische druk (groene + grijze druk tov 15-64 jaar)	56,1	56,5	56,8
Woonlasten éénpersoonshuishouden in euro's	646	642	660
Woonlasten meerpersoonshuishouden in euro's	689	686	704

- = geen cijfers beschikbaar

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	**2016**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2017**
0.1 Bestuur	3.588	3.009	2.919	480	2.439	2.647	487	2.160	-279
0.2 Burgerzaken	1.679	690	2.663	2.016	648	2.686	2.014	672	25
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.485	5.931	5.777	0	5.777	5.599	0	5.599	-178
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.734	3.714	3.945	243	3.702	3.718	346	3.373	-329
Totaal saldo van baten en lasten	**15.486**	**13.344**	**15.304**	**2.739**	**12.565**	**14.650**	**2.847**	**11.804**	**-761**
0.10 Mutatie reserves P6	-620	-587	0	649	-649	38	477	-438	211
Resultaat	**14.866**	**12.758**	**15.304**	**3.388**	**11.916**	**14.689**	**3.323**	**11.365**	**-551**

0.1 Bestuur

Hieronder de belangrijkste afwijkingen die leiden tot het voordelig saldo van € 279.000 op het taakveld Bestuur. Andere kleine onder- en overschrijdingen worden niet nader toegelicht.

Gemeenteraad
Kleine afwijkingen bij salaris gemeenteraadsleden, accountantskosten en externe inhuur leiden samen tot een voordeel van € 100.000.

Griffie
De lagere lasten bij de Griffie worden met name verklaard door de vacature van de Griffier.

Burgemeester en wethouders
Er is door het college van burgemeester en wethouders € 81.000 minder besteed aan vervoerskosten, representatie en overige kosten. De salarislasten zijn op hetzelfde niveau als vorig jaar waardoor € 25.000 minder aan salarissen is besteed dan begroot.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

De werkelijke kosten van het Functioneel Leeftijds Ontslag voor brandweermedewerkers zijn, conform de opgave van de brandweer, in 2015, 2016 en 2017 lager dan de begrote kosten. Dit in tegenstelling tot de verwachting bij de 2e tijdvakrapportage 2017. De onttrekking uit de reserve is derhalve € 170.000 lager dan begroot. De hogere stand van de reserve wordt ingezet voor de verwachte meerkosten in de nabije toekomst.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Hieronder de belangrijkste afwijkingen die leiden tot het voordelig saldo van € 329.000 op het taakveld Openbare orde en veiligheid. Andere kleine onder- en overschrijdingen worden niet nader toegelicht.

Cameratoezicht
Het structurele budget van € 50.000 voor mobiel cameratoezicht in 2017 is niet aangesproken aangezien de problematiek op specifieke hotspots niet aanwezig was dan wel is dit via cameratoezicht door de politie opgepakt.

Burgernet (Neutraal)
Met ingang van 2016 is het beheer van Burgernet voor de regio Amsterdam-Amstelland centraal neergelegd bij de gemeente Amstelveen. Door een deel van het gereserveerde bedrag uit 2016 en de bijdrage in 2017 van de politie in te zetten voor de gemaakte kosten 2017 was het niet noodzakelijk om een bijdrage van de andere vijf gemeenten te vragen. Dit leidde tot lagere lasten en baten van € 55.000.

Vordering
Voor Aalsmeer zijn werkzaamheden verricht die hebben geleid tot hogere lasten ter hoogte van € 25.000 maar nog wel in rekening moeten worden gebracht.

Subsidies Halt
De subsidies aan Halt worden niet meer verstrekt voor fysieke voorlichtingsmodules ten behoeve van scholen. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 26.000. Inmiddels wordt op een alternatieve wijze, vooral digitaal en landelijk, voorlichting gegeven op de desbetreffende onderwerpen.

Casusregisseur Radicalisering
De bijdrage van € 35.000 aan de gemeente Amsterdam voor het jaar 2017 is komen te vervallen omdat de gemeente Amsterdam ten behoeve van de regionale Actiecentrum Veiligheid en de bestrijding van radicalisering subsidie heeft ontvangen van het rijk voor 2017 en heeft aangegeven het restant van dit budget te kunnen aanwenden voor de financiering van deze casusregisseur in 2017.

Handhaving parkeren
De lagere lasten worden deels verklaard door een gunstige Europese aanbesteding voor het innen van de naheffingsaanslagen en vertraagde realisatie van het parkeerverwijssysteem. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 105.000

Dwangsommen
Het is beleid en vaste werkwijze dat verbeurde dwangsommen worden ingevorderd. Deze inkomsten zijn niet te voorzien en worden niet verwerkt in de begroting. In 2017 is € 100.000 aan dwangsommen opgelegd, waarvan € 25.000 als dubieus wordt gezien. Per saldo is de voorziening dubieuze debiteuren met € 15.000 verhoogd voor opgelegde dwangsommen.

Wet op lijkbezorging
De kosten van een lijkschouw van een GGD schouwarts, als niet natuurlijke dood niet zeker is of bij euthanasie, en de kosten voor een gemeentelijke begrafenis zijn € 23.000 hoger uitgevallen dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.

0.10 Mutaties reserves programma 6
Een nadere specificatie staat onder "reservemutatie met toelichting".

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000 product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a plus	b minus	c=a-b verschil	stand 1 jan	d plus	e minus	stand 31 dec	f=d-e verschil	g=c-f
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	0	0	0	68	38	0	107	38	-38
1.1 FLO kosten Brandweer	0	649	-649	3.346	0	477	2.869	-477	-172
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	**0**	**649**	**-649**	**3.414**	**38**	**477**	**2.976**	**-438**	**-211**

0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen
Met ingang van 2017 wordt de Griffie verantwoord onder taakveld 0.1 Bestuur. Het positieve afdelingsresultaat van €39.000 van de Griffie wordt gestort in de bedrijfsvoeringsfonds van de Griffie.

1.1 FLO kosten Brandweer
De werkelijke kosten van het Functioneel Leeftijds Ontslag voor brandweermedewerkers zijn, conform de opgave van de brandweer, in 2015, 2016 en 2017 lager dan de begrote kosten. Dit in tegenstelling tot de verwachting bij de 2e tijdvakrapportage 2017. De onttrekking uit de reserve is derhalve € 170.000 lager dan begroot. De hogere stand van de reserve wordt ingezet voor de verwachte meerkosten in de nabije toekomst.

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000 product + omschrijving	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
	a plus	b minus	c=a-b verschil	stand 1 jan	d plus	e minus	stand 31 dec	f=d-e verschil	g=c-f
1.1 Sociaal statuut brandweer	0	4	-4	15	0	7	8	-7	3
6 Bestuur, bevolking en veiligheid	**0**	**4**	**-4**	**15**	**0**	**7**	**8**	**-7**	**3**

1.1 Sociaal statuut brandweer
Met ingang van 1 januari 2012 maakt de Brandweer Amstelveen onderdeel uit van de regionale Brandweer Amsterdam-Amstelland (conform raadsbesluit nummer 89 van 1 november 2007). Een aandachtspunt voor de regionalisering is de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden. Er is voor gekozen de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam te hanteren (Rechtspositie Gemeente Amsterdam). Voor de overgang naar de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam is tot 1 januari 2018 een overgangsregeling bepaald in overeenstemming met de bonden. Ieder jaar ontvangt de gemeente een afrekening met betrekking tot voorgaande jaar. Ultimo 2018 zal de voorziening worden opgeheven.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Vervoerregio Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	0	-	-	-	-

* per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en de Meerlanden-overleg
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De bijdrage voor 2017 bedraagt € 65.000. Dit loopt consequent 1 jaar achter.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	9	23	32	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 4.807.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	378	13.589	15.036	57.572	44.114

Naam	Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam
Doelstelling	Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de tweedelijns klachtenprocedure een gezamenlijke ombudsman in te stellen.
Financieel belang	Voor 2017 betreft het basistarief € 25.000 (excl. indexering). Hiervoor worden 50 klachten behandeld en geldt een naheffingstarief van € 500 per extra behandelde klacht.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaanstad
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 146.000.De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoopt.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Subsidies

			bedrag x € 1.000,-	
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**Begroot**	**Werkelijk**
0.1 Bestuur				
Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling Internationale initiatieven	Internationale initiatieven.	Voorlichting en bewustwording met betrekking tot internationale samenwerking en het internationale karakter van Amstelveen.	16	15
1.2 Openbare orde en veiligheid				
Stichting Slachtofferhulp Amsterdam-Amstelland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	20	20
Bureau Halt regio Amsterdam	Voorlichting op scholen.	Preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit.	26	0
Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen buren.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	26	28
Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor particulieren, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten in de wijken geïnitieerd door georganiseerde particulieren.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	1
Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor bedrijven, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten voor bedrijven.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	9
totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			**108**	**73**

4.7 Overhead

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
07 Overhead	2016	Primitief	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	2017
0.4 Ondersteuning organisatie	3.551	23.394	52.046	21.932	30.114	51.769	21.577	30.192	78
Totaal saldo van baten en lasten	**3.551**	**23.394**	**52.046**	**21.932**	**30.114**	**51.769**	**21.577**	**30.192**	**78**
0.10 Mutatie reserves P7	177	-256	4.358	8.596	-4.238	6.375	8.960	-2.584	1.654
Resultaat	**3.728**	**23.138**	**56.404**	**30.528**	**25.876**	**58.144**	**30.536**	**27.608**	**1.732**

Het saldo op de overhead van € 1,7 miljoen wordt als volgt verklaard:

schoon schip implementatie decentralisatie Jeugd (€ 508.000 nadelig).
In de jaren 2015-2017 is succesvol uitvoering gegeven aan de implementatie van de decentralisaties Jeugd, Zorg en Werk in het sociaal domein. Dit is een enorme inspanning geweest. De decentralisatie Jeugd was het meest nieuw en onbekend, hiervoor is ook een nieuwe afdeling opgericht.

De hulpvraag was in het begin zeer onzeker, er moest voortdurend snel geschakeld worden, er is prioriteit gegeven aan het leveren van zorg, er is gekozen voor investeren in preventie en voor indicatie in eigen beheer. Vanwege de grote onzekerheid en onbekendheid is bij de aanvang de vaste formatie voorzichtig ingevuld en is eerst gewerkt met inhuur. Dat had een kostenverhogend effect maar zorgde er wel voor dat de dienstverlening verzekerd was. Dit alles maakte het onontkoombaar dat de nieuwe afdeling Jeugd en Samenleving van meet af aan tekorten op de bedrijfsvoering had omdat de vooraf toegekende budgetten niet toereikend bleken om de dynamiek en groei in de loop van het jaar op te vangen en de mensen die daar recht op hadden daadwerkelijk te helpen (winkel moet open zijn).

Tijdens de implementatie, onderweg naar een min of meer stabiele situatie, zijn alle afdelingskosten binnen de bedrijfsvoering opgevangen. Inmiddels is de beoogde stabiele situatie binnen bereik en kan "schoon schip" worden gemaakt. Dat betekent een aanzuivering van het tekort op het bedrijfsvoeringfonds Jeugd & Samenleving van € 508.000 als eindafrekening van de implementatie van de decentralisatie Jeugd c.q. van de inrichting van deze afdeling. Hierdoor wordt de succesvolle invoering van de decentralisaties ook in organisatorisch financiële zin afgerond.

administratieve correctie V&T buitenruimte (€ 426.000 nadelig)
In samenhang met nieuwe regelgeving voor begroting en verantwoording (BBV) is met ingang van 2017 een geheel nieuwe systematiek van kostentoerekening vastgesteld. De grondslagen hiervan zijn vastgelegd in een nieuwe Financiële Verordening 2017, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 8 februari 2017. Een belangrijk element in dit geheel is de toerekening van ambtelijke kosten aan projecten (grondexploitaties, kredieten, uitvoeringsprogramma's openbare ruimte). Kern van die nieuwe grondslagen is een belangrijke harmonisering en vereenvoudiging voor de gehele gemeentelijke organisatie, alsmede het afrekenen/toerekenen van kosten aan projecten op basis van daadwerkelijke voortgang/output.

Bij de opmaak van de rekening blijkt een nadeel op de dekking van de ambtelijke kosten ten laste van projecten. Voor een deel (€ 0,4 miljoen) is dit een reëel nadeel op de bedrijfsvoering door achtergebleven omzet. Dit tekort wordt binnen de bedrijfsvoering opgevangen. In structurele zin komt dit deel van de bedrijfsvoering op orde via de inmiddels lopende verbeteracties als vervolg op het 213a-onderzoek over projectbeheersing.
Daarnaast is sprake van administratieve effecten vanwege de overgang naar een nieuwe systematiek van kostentoerekening. Bij het opstellen van het omslagpercentage moest rekening worden gehouden met een systeemwijziging van "doorberekening vooraf" naar "doorberekening achteraf". Ten opzichte van het moment dat het omslagpercentage is vastgesteld voor de nieuwe systematiek "doorberekening achteraf" blijkt het belastbare omzetvolume in 2017 € 6 miljoen lager. Dit betreft een eenmalig faseringsverschil doordat een deel van het volume al is belast volgens de oude systematiek van "doorberekening vooraf". Uit praktische overwegingen is afgezien van een toerekening van dit nadeel naar verschillende taakvelden/projecten en is dit bedrag ad. € 426.000 (incidenteel) centraal op het programma Bedrijfsvoering verantwoord.

aandeel in bovenmatige frictiekosten organisatie (€ 600.000 nadelig)
De bedrijfsvoering van de organisatie wordt onder meer beïnvloed door de snel wijzigende omstandigheden, nieuwe taken, meer en andere samenwerkingspartners, aantrekkende economie, voortschrijdende digitalisering en de wijzigende wet en regelgeving. Deze veranderingen leiden tot veranderende werkzaamheden, bedrijfsprocessen en organisatie wijzigingen waardoor medewerkers boventallig worden.

Dit brengt onontkoombare frictiekosten met zich mee. Medewerkers worden geschikt gemaakt voor andere functies binnen of buiten de organisatie, al dan niet via detachering. In een aantal gevallen wordt afscheid genomen. De achterliggende jaren zijn structurele taakstellingen op de organisatie ingevuld. Daarbij zijn geen aparte reserveringen voor frictiekosten getroffen. Tot en met 2016 zijn alle frictiekosten binnen de bedrijfsvoering opgevangen. In 2017 bedragen de frictiekosten voormalig personeel c.a. afgerond € 1,8 miljoen. Gelet op de aard en omvang van deze kosten is éénderde van dit bedrag ten laste van de exploitatie gebeacht. Het resterende bedrag wordt binnen de bedrijfsvoering opgevangen.

Huisvesting (€ 352.000 nadelig)
Een nadeel van € 352.000 wordt verklaard door een verrekening met het bedrijfsvoeringsfonds van een overschot op de huisvesting van de gemeentelijke werven (€ 137.000) en de inzet van capaciteit op het meerjarig onderhoud van de gemeentelijke gebouwen (€ 215.000). Deze overschotten worden verantwoord op programma 5/taakveld 0.3

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
0.4 Bedrijfsvoeringsfondsen	710	4.071	-3.361	3.493	4.796	7.383	905	-2.587	-774
0.4 Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	2.304	330	1.974	1.420	234	330	1.324	-95	2.069
0.4 Dekking kapitaallasten Informatiebeheer	0	69	-69	276	0	276	0	-276	207
0.4 Dekking kapitaallasten Services algemeen	0	107	-107	395	0	107	288	-107	0
0.4 Dekking kapitaallasten WB Grondbank	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Hardware IT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Icl bedrijfsmiddelen	1.350	4.025	-2.675	5.491	1.345	864	5.973	481	-3.156

Bedrijfsvoeringsfondsen
In de nota begroting en budgetbeheer (2009) heeft de raad de kaders rondom de middeleninzet voor de bedrijfsvoering vastgelegd. Een belangrijk uitgangspunt daarin is dat het gemeentebestuur via de begroting vaststelt wat de gemeente het komende jaar gaat doen. Het bestuur bepaalt wat er moet gebeuren en welke budgetten daarvoor ter beschikking staan.
De wijze waarop de doelstellingen -zoals door de raad in de begroting geformuleerd- worden uitgevoerd, alsmede hoe de producten en diensten worden aangeboden is primair de verantwoordelijkheid van het ambtelijk apparaat (management). Dit uiteraard binnen de budgettaire kaders en eventueel nader door het gemeentebestuur te formuleren randvoorwaarden.

Vorenstaande impliceert dat problemen in de bedrijfsvoering (die niet samenhangen met bestuurlijke initiatieven/vraagstellingen) moeten worden opgelost op ambtelijk niveau door het treffen van maatregelen door het verantwoordelijk management en komt niet tot uitdrukking in programma's 1 tot en met 6. Binnen door de raad vastgestelde bandbreedten beschikt elke afdeling daarom over een bedrijfsvoeringsfonds. Jaarlijks worden de resultaten binnen de bedrijfsvoering daarmee verrekend. Daarbij beschikt de directie over een gemeentebreed bedrijfsvoeringsfonds.
Binnen de bedrijfsvoeringsfondsen is ook de reserve digitaal werken opgenomen. Eind 2017 bedraagt het saldo € 384.000.

Als bovengrens voor de omvang van het fonds schrijft de nota 5% van de bedrijfsvoeringsbudgetten voor.

Bedrijfsmiddelen
De investeringen binnen het ideaalcomplex bedrijfsmiddelen blijven achter bij de begroting.
Van de begrote € 4,0 miljoen is € 864.000 besteed. Daarnaast is de opbrengst van verkochte bedrijfsmiddelen € 112.000. Dit betekent dat € 3,3 miljoen doorschuift naar 2018. Hiervoor is een aantal oorzaken:

- De nieuwe inkoop- en aanbestedingprocedures en voorschriften vergen aanzienlijke (extra) expertise en capaciteit en hebben een grote impact op de doorlooptijden.
- Gezien het gebruik en structurele onderhoud van een aantal voertuigen is het in de praktijk niet acuut problematisch als de gebruiksduur iets wordt verlengd. Hierdoor is gekozen voor zorgvuldige procedures waarbij ook de onderhoudsaspecten worden gewogen.
- Het overschakelen naar een nieuw afval-inzamelsysteem is een maatschappelijk/politieke afweging, waarmee veel (bestuurlijk) overleg en participatie is gemoeid.
- De technologische ontwikkelingen op deze voertuigen is van dien aard dat dit alleen nog door heel specialistische leveranciers kan worden geleverd en onderhouden.
- De contractering en begeleiding vergt extra kennis en inzet van de organisatie.

Digitaal werken
In het raadsvoorstel "budgetoverheveling" van december jl. is verantwoord dat circa € 1,4 miljoen van het beschikbare budget wordt overgeheveld. Begin 2018 is duidelijk geworden dat door herprioritering van werkzaamheden en gewijzigde planning met als gevolg verschuiving van uitgaven, additioneel € 384.000 niet in 2017 is uitgegeven. Dit resultaat is opgenomen in de reserve digitaal werken (onderdeel van de bedrijfsvoeringsfondsen).

Subsidies

			bedrag x € 1.000,-	
Instelling	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**Begroot**	**Werkelijk**
0.4 Ondersteuning organisatie				
Groenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	9	10
Advies Commissie Wonen	Vanuit vakkennis en ervaringsdeskundigheid adviseren over ruimtelijke ontwikkeling en bijdragen aan de gebruikerskwaliteit van woningen en woonomgeving uit het oogpunt van de toekomstige bewoner.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	6	5
Participatieraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban advies geven aan het college over de ontwikkeling van het sociaal beleid en de sociale leefomgeving.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	0	34
Cliëntenraad Minima *	Vanuit ervaringsdeskundigheid advies geven aan het college over uitvoeringsaangelegenheden die de minima betreffen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	0	0
Participatiegroep Minimabeleid Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, WMO en gerelateerde onderwerpen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat van belang is om mensen met een handicap optimaal te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
Seniorenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat ouderen in Amstelveen raakt.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
totaal programma 7 Bedrijfsvoering			**75**	**49**

* Cliëntenraad Minima is medio 2017 gestart, maar heeft geen subsidieaanvraag voor het jaar 2017 ingediend.

4.8 Algemene dekkingsmiddelen

Financieel overzicht

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
08 Algemene dekkingsmiddelen	**2016**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2017**
0.5 Treasury	-510	-2.558	5.539	8.926	-3.388	283	3.684	-3.401	-14
0.61 OZB Woningen	-9.376	-10.062	880	10.859	-9.979	862	11.065	-10.203	-224
0.62 OZB Niet woningen	-8.971	-8.947	273	9.710	-9.437	273	9.516	-9.243	193
0.64 Belastingen overig	-284	-158	43	226	-183	43	236	-193	-10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-99.257	-92.379	0	95.196	-95.196	0	95.371	-95.371	-175
0.8 Overige baten en lasten	5.609	2.426	78	487	-409	128	1.327	-1.199	-790
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	44	0	0	0	0	31	0	31	31
Totaal saldo van baten en lasten	**-112.746**	**-111.677**	**6.813**	**125.404**	**-118.591**	**1.621**	**121.201**	**-119.580**	**-989**
0.10 Mutatie reserves P8	-4.063	78	878	0	878	878	0	878	0
Resultaat	**-116.809**	**-111.599**	**7.691**	**125.404**	**-117.713**	**2.499**	**121.201**	**-118.702**	**-989**

Het resultaat is te verklaren door de volgende afwijking(en) met als minimale grens € 100.000 tenzij het bestuurlijk relevant is:

0.5 treasury
Na de invoering van de nieuwe BBV is geconstateerd dat de verantwoording van kapitaallasten anders moet dan in de begroting staat opgenomen. De werkelijke last en baat bevat hierdoor geen dubbeltellingen in tegenstelling tot de begroting.

Belastingen
0.61 OZB Woningen en 0.62 Niet woningen en 0.64 Belastingen overig

bedrag x € 1.000	begroot '17 (a)	werkelijk '17 jaar 2017 (b)	werkelijk '17 oude jaren (c)	totaal werk '17 (d=b+c)	werk-begr (e=d-a)
0.61 OZB Woningen	10.662	10.862	24	10.886	224
0.62 Niet woningen gebruik	3.840	3.706	72	3.778	-62
0.62 Niet-woningen eigendom	5.870	5.674	67	5.741	-129
totaal OZB	**20.372**	**20.242**	**163**	**20.405**	**33**
0.64 hondenbelasting	226	231	5	236	10
6.3 hondenbelasting kwijtschelding	-5	-8		-8	-3
3.4 toeristenbelasting	176	175		175	-1
totaal belasting	**20.769**	**20.640**	**168**	**20.808**	**39**

De werkelijke opbrengst voor aanslagjaar 2017 (kolom b) wijkt in totaliteit voor de OZB nauwelijks af van de prognose (kolom a). De meeropbrengst bij Woningen is vrijwel gelijk aan de lagere opbrengst bij Niet-Woningen. In de loop van volgend jaar worden nog aanslagen opgelegd en bezwaren afgehandeld. Hierdoor zal de werkelijke opbrengst over het aanslagjaar 2017 nog wijzigen. Dit zal worden verantwoord in de programmarekening 2018.

In de werkelijke baten 2017 zit een verrekening oude jaren verwerkt (kolom c) van € 163.000. Dit is een gevolg van de systematiek, zoals beschreven in de vorige alinea.

Naast de aanslagoplegging wordt op beide taakvelden invorderingsrente en kosten voor aanslagbiljetten e.d. verantwoord.

0.7 algemene uitkering
Over voorgaande jaren is sprake van een incidenteel voordeel van € 35.000. Daarnaast leidt de decembercirculaire tot een voordeel van € 140.000 voor 2017. Dit is de resultante van:
relatief beperkte aanpassingen op de gehanteerde aantallen voor diverse verdeelmaatstaven, inclusief samenhangende correcties op de uitkeringsfactor;
twee ontvangen bijdragen voor "innovatieve aanpak energiebesparing" (€ 80.000) en "implementatie richtlijn Energy Efficiency Directive richtlijn" (€ 6.000).

Beide ontvangen bedragen leiden tot uitgaven in 2018 en zijn gereserveerd op de taakvelden waar het betrekking op heeft. Via raadsweb zijn de leden van de gemeenteraad in januari geïnformeerd over de effecten van de decembercirculaire.

stellige uitspraak BBV algemene uitkering
Met betrekking tot de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Dit houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Als hiervan wordt afgeweken moet worden opgenomen dat er een stellige uitspraak is en aanvullend moet worden toegelicht welke circulaire en/of aanvullende informatie in de jaarrekening is verwerkt. Dit betreft de volgende drie aanvullende aannames/correcties (totaal € 583.000).

1. <u>asielstroom</u>
In de circulaire wordt voor de asielstroom een aanname gedaan voor de asielstroom van € 793.000. In de begroting is op grond van eigen aanname een bedrag verwerkt van € 980.000. De algemene uitkering 2017 is voor € 187.000 gecorrigeerd .

2. <u>BTW-compensatiefonds (BCF)</u>
Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuanceringen) declareren bij het BCF. Via het Regeerakkoord Rutte II is besloten, dat het gemeentefonds wordt gekort als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF. Als gemeenten minder declareren wordt het niet benutte deel van het fonds (de onderuitputting) gerestitueerd ten gunste van het gemeentefonds. Na afloop van het jaar wordt de balans opgemaakt en wordt afgerekend op basis van de werkelijke resultaten. Op dit moment wordt meerjarig een onderuitputting van het fonds geraamd, maar deze verdwijnt op het moment dat de BTW-declaraties toenemen. De verwachting is (ook bij de VNG), dat de huidige gemeentefondscijfers te rooskleurig c.q. geflatteerd zijn en dat de BTW-declaraties zullen toenemen door aantrekkende investeringen, stijgende prijzen en BTW-jurisprudentie.

De bestendige Amstelveense gedragslijn is derhalve, om een onderschrijding van het BCF-plafond niet vooraf structureel in te boeken, maar jaarlijks achteraf te verwerken conform de nacalculatie zoals opgenomen in de desbetreffende meicirculaire. Sinds de invoering van deze systematiek (meicirculaire 2014) wordt deze lijn expliciet verwoord in de jaarlijkse bestuurlijke rapportage over de meicirculaire, die onderdeel uitmaakt van de behandeling van de Kadernota.

Concreet wordt in de algemene uitkering 2017 rekening gehouden met een lagere uitkeringsfactor dan staat vermeld in de circulaire. Dit betekent dat de "eigen" algemene uitkering lager is dan de opgave van het Ministerie van BZK (minus € 693.000). De nacalculatie over 2016 ad. € 870.000 is in de jaarrekening 2017 verwerkt op basis van de meicirculaire 2017.

3. OZB aftrekpost

De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds van een gemeente hangt onder andere af van de zogenoemde 'OZB-belastingcapaciteit' van een gemeente. Het idee daarachter is: hoe meer geld een gemeente aan OZB kan binnenhalen, des te minder geld uit het gemeentefonds nodig is. Zonder de toepassing van de OZB-belastingcapaciteit bij de verdeling van het gemeentefonds zouden gemeenten met een hoge waarde aan onroerende zaken een hoger voorzieningenniveau of lagere belastingtarieven kunnen bieden dan gemeenten met een lage waarde. De OZB-belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de WOZ-waarden.

Bij opmaak van de jaarrekening wordt een actuele stand van de WOZ-waarden berekend aan de hand van gegevens die de belastingsamenwerking Gemeentebelastingen Amstelland aanlevert. Deze stand is actueler dan de gegevens die bij het CBS bekend zijn. De algemene uitkering 2017 is gebaseerd op de actuele hogere WOZ-waarden en voor 2017 leidt dit tot een lagere algemene uitkering (minus €77.000).

0.8 Overige baten en lasten

stelposten (voordeel € 305.000)

Op de stelpost "onvoorzien" resteert een bedrag van € 48.000 en bij "loon/prijscompensatie" € 135.000. Op de overige stelposten resteert € 122.000. Alle bedragen vallen voor 2017 incidenteel vrij.

oninbare/dubieuze belastingdebiteuren (nadeel € 60.000)

In de begroting is een budget beschikbaar van € 150.000 ter dekking van oninbare/dubieuze debiteuren. Dit is niet toereikend om de in 2017 werkelijk opgetreden oninbare belastingvordering, alsmede de aanvullende dotatie aan de voorziening te dekken.

De noodzakelijke omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 50%, tussen 2 en 3 jaar 75% en voor oudere vorderingen 100%.

opheffen RMO (voordeel € 233.000)

Eind december 2016 is een bedrag ontvangen vanwege het opheffen van de RMO. Dit bedrag is in de rekening 2016 gereserveerd in afwachting van mogelijke samenhangende uitgaven. Het gehele bedrag is alsnog vrijgevallen in 2017.

vrijval wachtgeldvoorziening (voordeel € 500.000)

Zie toelichting onder "voorzieningen".

Reservemutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
0.8 Sparen vooraf	878	0	878	750	878	0	1.628	878	0
8 Algemene dekkingsmiddelen	**878**	**0**	**878**	**750**	**878**	**0**	**1.628**	**878**	**0**

Voorzieningenmutatie met toelichting

bedrag x € 1.000	bijgestelde begroting			jaarrekening					verschil
product + omschrijving	a	b	c=a-b	stand	d	e	stand	f=d-e	g=c-f
	plus	minus	verschil	1 jan	plus	minus	31 dec	verschil	
0.8 Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	159	246	-88	4.080	184	853	3.410	-670	582
0.8 Dubieuze debiteuren	0	0	0	710	321	116	915	205	-205
0.8 Dubieuze vorderingen op openbare lichamen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Algemene dekkingsmiddelen	**159**	**246**	**-88**	**4.790**	**505**	**969**	**4.325**	**-465**	**377**

dubieuze debiteuren
In de verordening 212 staan gedragsregels voor het bepalen van het saldo dubieuze debiteuren. De voorziening geeft een indicatie van de vorderingen waar de gemeente een risico loopt ten aanzien van het (volledig) terugontvangen van vorderingen.

De noodzakelijke omvang wordt vastgesteld door afhankelijk van de ouderdom van de openstaande posten een bepaald percentage als dubieuze vordering te beschouwen; tussen 1 en 2 jaar is dit 50%, tussen 2 en 3 jaar 75% en voor oudere vorderingen 100%.

Dit leidt tot een voorziening per 31 december 2017 van € 915.000. De grootste post hierbinnen betreft belastingdebiteuren (€ 0,5 miljoen).

wachtgeld en wethouders
Voor het bepalen van de voorziening is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de waarde van het lopende jaar moet zijn om in de toekomst aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%.

In 2017 heeft een hogere rekenrente per 1 januari 2018 (1,648% t.o.v. 0,864% per 1 januari 2017) geleid tot een vrijval van de wachtgeldvoorziening van € 500.000. Dat de jaarlijkse aanpassing van de rekenrente tot forse mutaties kan leiden laat een vergelijking met 2016 zien. Vorig jaar moest door een lagere rekenrente € 350.000 gedoteerd worden aan de voorziening.

Er is voor gekozen de stand per 31 december 2017 als basis te nemen. Als blijkt dat na de gemeenteraadsverkiezingen 1 of meer wethouders gebruik gaan maken van de wachtgeldregeling wordt de vereiste aanvulling van de voorziening aan de raad voorgelegd in de 1e of 2e tijdvakrapportage 2018.

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, kunnen besluiten over wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in het dienstverleningshandvest. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren door samen te werken op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	Gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in de dienstverleningsovereenkomst. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van ƒ 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van ƒ 250,00 met een totale waarde van ƒ 717.600,00 (= € 325.632,68). Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd. Over de netto winst wordt 25% uitgekeerd. Het in 2017 uitgekeerde dividend over de netto winst 2016 bedraagt voor Amstelveen € 235.373.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	369.000	4.163.000	4.486.000	145.348.000	149.514.000

Naam	Eneco Groep (Energiebedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. Voor Eneco groep bestaat deze verplichting per 1 februari 2017 niet meer.
Deelnemers	De aandelen van Eneco Groep zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	In verband met de mogelijke verkoop van aandelen door deelnemende gemeenten is er over het structureel uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	*	*	2.821.000	*	1.720.000

*In verband met de splitsing is geen informatie over 2016 beschikbaar

Naam	Stedin Groep (Netwerkbedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebedrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	In verband met de splitsing is er over het uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-02-2017	01-01-2016	01-02-2017
	105.000	*	2.455.000	*	3.118.000

*In verband met de splitsing is geen informatie over 2016 beschikbaar

5 Paragrafen

5.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt de hoogte van het tarief en welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Parkeergeld betreft formeel een belasting. Gelet op het betalen van een vergoeding voor deze dienst zijn de inkomsten in deze paragraaf onder retributies verantwoord.

Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst.

Inkomsten lokale heffingen

Gemeten naar financiële omvang bepalen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht met afgerond 79 procent de opbrengst lokale heffingen.

bedrag x € 1.000 omschrijving	rekening 2016	begroting 2017	rekening 2017
Ozb niet-woning gebruik	3.600	3.840	3.775
Ozb-niet-woning eigendom	5.372	5.870	5.742
Ozb woning eigendom	10.639	10.738	10.887
Toeristenbelasting	124	176	175
Hondenbelasting	221	226	236
Subtotaal belastingen	19.956	20.850	20.815
Afvalstoffenheffing	9.317	8.878	9.078
Rioolrecht	8.513	8.340	8.575
Marktgelden	157	138	154
Begrafenisrecht	1.950	1.943	2.126
Grafrecht (onderhoud)	1.398	1.514	1.449
Bouwleges	3.886	2.123	2.623
Parkeerinkomsten	2.582	2.390	2.546
Bevolking	1.912	2.016	2.008
APV vergunningen	106	135	124
Overig	31	5	1
Subtotaal retributies	29.852	27.482	28.684
Totaal	49.808	48.332	49.499

In onderstaande grafiek is de gerealiseerde inkomst weergegeven, waarbij alle inkomsten kleiner dan € 500.000 zijn getotaliseerd (bedrag x € 1.000).

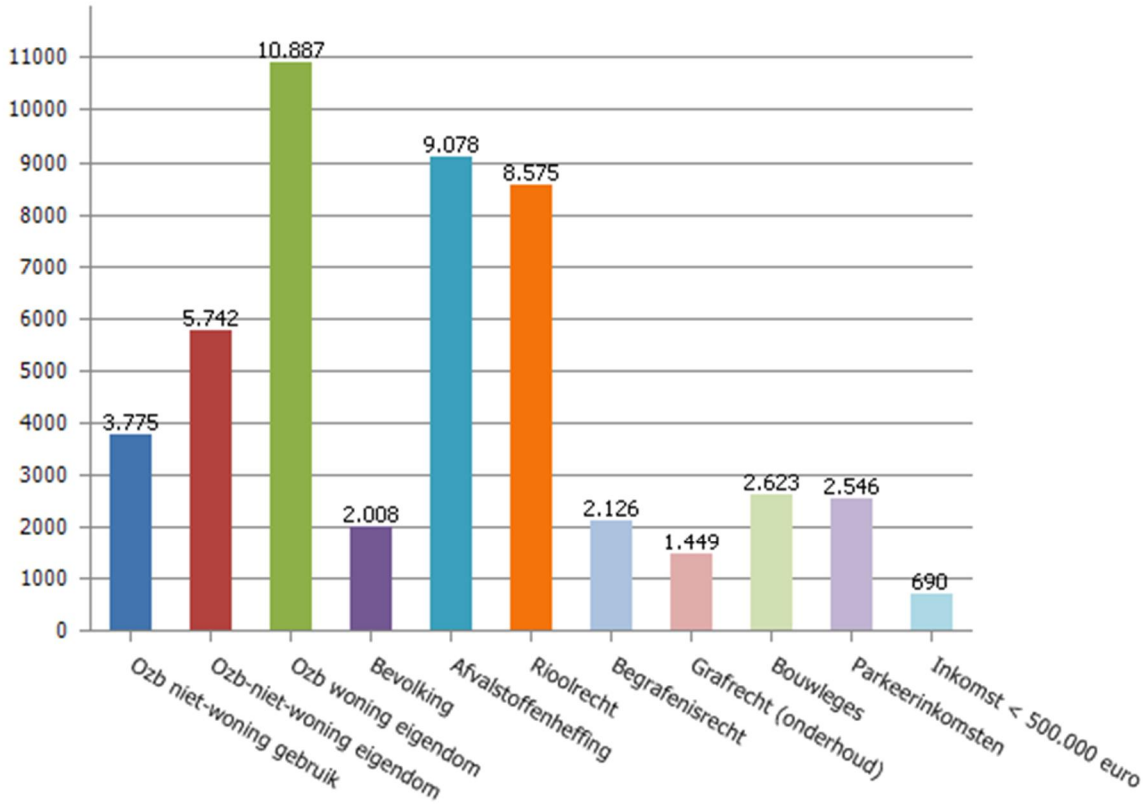

Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van lokale lastendruk burgers en bedrijfsleven.

Indexering
In de Kadernota 2017 is als uitgangspunt neergelegd dat wordt uitgegaan van een index van 1%.

toerekening van overhead.
De uitwerking in deze paragraaf gaat uit van toerekening van overhead op basis van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert.

Concreet betekent dit, dat de totale overheadkosten worden uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit levert een overheadpercentage dat in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen wordt gehanteerd om op consistente wijze de component overhead mee te nemen.

Overheadpercentage begroting/rekening 2017
Deze rekening hanteert een overheadpercentage van afgerond **68%**.
Dit percentage is oveenkomstig de begroting 2017 en als volgt berekend:

(a)	totale kosten directe ambtelijke capaciteitsinzet	€ 36.373.000
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 24.712.000
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	68%

Uitwerking financiële kaders per heffing c.q. groep van heffingen

Hieronder maken wij per heffing c.q. groep van heffingen de relevante kosten en mate van kostendekkendheid inzichtelijk. Via "overige toe te rekenen kosten" worden kosten betrokken bij de kostendekkendheid die niet op het taakveld staan van de heffing. Op onderdelen kan sprake zijn van enigszins afgeronde bedragen die beperkt afwijken van de exacte bedragen op de programma's en in de administratie.

De toerekening van overhead is hiervoor onderbouwd. BTW is expliciet geregeld in de gemeentewet. Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is op basis van activiteiten en doelstellingen een matrix gemaakt ter onderbouwing van het deel van de kosten dat relevant is in relatie tot het rioolrecht en de afvalstoffenheffing.

Matrix voor onderbouwing kosten
Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Amstelveense situatie. De doorwerking van de parameters heeft geen consequenties voor de te hanteren tarieven.

Straatvegen

Activiteiten/Doelen	Schone Stad	Verkeers-veiligheid	meer huishoudelijk afval	minder verstopping riolering	Totaal
zwerfvuil op verharding	70%		30%		100%
zwerfvuil in het groen	70%		30%		100%
beheer afvalbakken	50%		50%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	25%	25%		50%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvriendelijke onkruidbestrijding	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Afvalstoffen-heffing	Rioolrecht	Totaal

Baggeren

Activiteiten/Doelen	Bevaar-baarheid	Milieu cq waterkwaliteit	betere doorstroming oppervlakte-water	effect op overstort, hemelwater-taak	Totaal
Baggerverwerking Amstelveen	0%	40%	40%	20%	100%
Sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%		100%
Schouwwerk watergangen	20%	40%	40%		100%
Krooswerk	20%	40%	40%		100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Rioolrecht	Rioolrecht	Totaal

Uitgangspunten
Voor het bepalen van de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de rekening worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Overige toe te rekenen kosten
- als algemene regel geldt dat de primitief bepaalde bedragen voor het gehele jaar van kracht zijn (begroting en rekening);
- hierop geldt 1 uitzondering: het bedrag voor overhead kan door specifieke besluitvorming (bijvoorbeeld krimp/groei) en/of gehanteerde systematiek van kostentoerekening afwijken in de begroting na wijziging en op rekeningbasis;
- de op te nemen bedragen voor straatvegen en baggeren worden bij de begroting geactualiseerd aan de hand van de VNG-matrix;
- voor de overige onderdelen worden de gehanteerde begrotingsramen getoetst aan de werkelijke cijfers. Dit kan leiden tot aanpassing in de eerstvolgende op te stellen begroting.

Heffing rioolrecht, huishoudelijk afval en Zorgvlied
- begrotingswijzigingen sluiten via een verrekening met de voorziening;
- de afwijking op de regel "saldo kosten -/- heffing" tussen de rekening en de begroting na wijziging wordt verrekend met de egalisatievoorziening (dekkingspercentage blijft dan gelijk);
- het dekkingspercentage bedraagt in de rekening maximaal 100%. Als het percentage hoger uitkomt in de rekening wordt een bedrag gestort in de egalisatievoorziening waarna het dekkingspercentage 100 bedraagt.

Rioolrecht
Overige toe te rekenen kosten (extra comptabel)
Alleen voor overheadkosten wordt een nacalculatie gemaakt op basis van de werkelijk gemaakte personeelskosten. De nieuwe systematiek van overheadtoerekening is voor het eerst toegepast in de Programmabegroting 2017, waarbij nog een verdere verfijning heeft plaatsgevonden via de gedetailleerde uitwerking van de afdelingsplannen 2017. Dit verklaart met name de bijstelling van de toegerekende overhead tussen begroting en begroting na wijziging. Door deze lagere toerekening wordt het percentage 98%. Voor komende jaren worden minder grote bijstellingen verwacht in de toerekening van overhead.

opbrengst heffing
Er is sprake van een meeropbrengst heffing rioolrecht van afgerond € 0,2 miljoen. Deze wordt incidenteel afgewikkeld met de egalisatievoorziening en heeft geen invloed op het dekkingspercentage.

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

RIOOLRECHT	**BGR'17 PRIMITIEF**	**BGR'17 INCL. WIJZ.**	**REK'17**
1. Taakveld riolen			
1a. lasten	7.495	7.523	6.932
1b. baten, exclusief heffingen	0	-22	-2
1c. verrekening met voorziening	0	-43	763
1d. netto kosten taakveld riolen	7.495	7.458	7.693
2. Overige toe te rekenen kosten			
2a. straatvegen	300	300	300
2b. baggerkosten	75	75	75
2c. overhead	710	463	463
2d. BTW	250	250	250
2e. overige toe te rekenen kosten	1.335	1.088	1.088
3. Totaal voor rioolrecht relevante kosten	**8.830 N**	**8.546 N**	**8.781 N**
4. Opbrengst heffing rioolrecht			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-8.399	-8.340	-8.575
4b. evt. tariefvoorstel 2017	0	0	0
4c. totale opbrengst rioolrecht	**-8.399 V**	**-8.340 V**	**-8.575 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**431 N**	**206 N**	**206 N**
6. Dekkingspercentage	**95,1%**	**97,6%**	**97,7%**

Afvalstoffenheffing
Overige toe te rekenen kosten (extra comptabel)
Alleen voor overheadkosten wordt een nacalculatie gemaakt op basis van de werkelijk gemaakte personeelskosten. De nieuwe systematiek van overheadtoerekening is voor het eerst toegepast in de Programmabegroting 2017, waarbij nog een verdere verfijning heeft plaatsgevonden via de gedetailleerde uitwerking van de afdelingsplannen 2017. Dit verklaart met name de bijstelling van de toegerekende overhead tussen begroting en begroting na wijziging. Door deze lagere toerekening wordt het percentage nagenoeg 100%. Voor komende jaren worden minder grote bijstellingen verwacht in de toerekening van overhead.

opbrengst heffing
Er is sprake van een meeropbrengst afvalstoffenheffing van afgerond € 0,2 miljoen. Deze wordt incidenteel afgewikkeld met de egalisatievoorziening en heeft geen invloed op het dekkingspercentage.

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

HUISHOUDELIJK AFVAL	BGR'17 PRIMITIEF	BGR'17 INCL. WIJZ.	REK'17
1. Taakveld huishoudelijk afval			
1a. lasten	6.465	7.422	7.581
1b. baten, exclusief heffingen		-1.311	-1.397
1c. verrekening met voorziening	-40	26	154
1d. netto kosten taakveld huishoudelijk afval	6.465	6.137	6.338
2. Overige toe te rekenen kosten			
2a. straatvegen	250	250	250
2b. kwijtschelding	305	305	305
2c. handhaving	120	120	120
2d. overhead	2.700	1.486	1.486
2e. BTW	600	600	600
2e. overige toe te rekenen kosten	3.975	2.761	2.761
3. Totaal voor huish. afval relevante kosten	**10.440 N**	**8.898 N**	**9.099 N**
4. Opbrengst heffing afvalstoffenheffing			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-8.818	-8.877	-9.078
4b. evt. tariefvoorstel 2017	-88	0	0
4c. totale opbrengst afvalstoffenheffing	**-8.906 V**	**-8.877 V**	**-9.078 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**1.534 N**	**21 N**	**21 N**
6. Dekkingspercentage	**85,3%**	**99,8%**	**99,8%**

Zorgvlied
Overige toe te rekenen kosten (extra comptabel)
Voor overheadkosten wordt een nacalculatie gemaakt op basis van de werkelijk gemaakte personeelskosten. In de besluitvorming afdelingsplan 2017 staat opgenomen dat de overheadkosten eenmalig worden verrekend met de rentebaat waardoor het totaal van de extra comptabele kosten gelijk blijft. De rentebaat over ontvangen afkoopsommen (4,5%) vervalt per 1 januari 2018.

opbrengst heffing
Het dekkingspercentage in de begroting 2017 bedroeg 100%. Door een hogere overhead in de rekening ten opzichte van het begrotingsbedrag na de afdelingsplannen bedraagt het dekkingspercentage iets minder dan 100%.

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

ZORGVLIED	BGR'17 PRIMITIEF	BGR'17 INCL. WIJZ.	REK'17
1. Taakveld Zorgvlied			
1a. lasten	3.041	3.371	3.755
1b. baten, exclusief heffingen	-324	-518	-594
1c. verrekening met voorziening	-267	-246	-436
1d. netto kosten taakveld Zorgvlied	2.450	2.607	2.725
2. Overige toe te rekenen kosten			
2a. dekking via reserve afkoopsommen	-390	-165	-165
2b. overige reservemutaties	220	220	220
2c. overhead	940	715	847
2d. BTW			
2e. overige toe te rekenen kosten	770	770	902
3. Totaal voor Zorgvlied relevante kosten	**3.220 N**	**3.377 N**	**3.627 N**
4. Opbrengst heffing rechten Zorgvlied			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-3.188	-3.457	-3.575
4b. evt. tariefvoorstel 2017	-32	0	0
4c. totale opbrengst Zorgvlied	**-3.220 V**	**-3.457 V**	**-3.575 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**0 V**	**-80 V**	**52 N**
6. Dekkingspercentage	**100,0%**	**102,4%**	**98,6%**

Bouwleges
Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen en beleidsmatige toelichting
Op begrotingsbasis wordt een kostendekkend tarief berekend op basis van een meerjarig/trendmatig bouwvolume met bijbehorend kostenniveau en daarvan afgeleide te realiseren legesopbrengst. Bij het opmaken van de jaarrekening kan er echter sprake zijn van een onder- of overdekking. Dit heeft drie oorzaken:

4. Het aantal werkelijke aanvragen kan afwijken van het geraamde aantal aanvragen;
5. De werkelijke bouwkosten kunnen afwijken van de geraamde bouwkosten;
6. De legesopbrengsten moeten –in overeenstemming met de boekhoudregels (BBV)- worden verantwoord in het jaar waarin het merendeel van de prestatie voor de vergunninglening wordt geleverd. De hiermee samenhangende kosten komen –zeker bij grotere bouwprojecten- veelal grotendeels in latere jaren tot uitdrukking tijdens de realisatie van het project (de kosten van bouwtoezicht).

Het dekkingspercentage in de begroting 2017 bedroeg 100%. Via de tweede tijdvak werd de verwachting uitgesproken dat de inkomsten met € 0,5 miljoen zouden toenemen, alsmede de kosten voor tijdelijk personeel (€ 0,25 miljoen). Deze wijziging betekende een incidentele kostendekkendheid van meer dan 100%.

Aan het eind van 2017 is een aantal vergunningen verstrekt met een relatief hoge inkomst. Ten opzichte van de raming in de tweede tijdvak betekent dit een hogere opbrengst van € 0,5 miljoen. De met deze vergunningen samenhangende kosten volgen vanaf 2018. Het uit elkaar trekken van de kosten- en inkomstenstroom betekent voor het jaar 2017 sec dat een overdekking ontstaat van 151%. Dit kan tot een onderdekking in 2018 leiden, tenzij in 2018 opnieuw substantieel meer legesinkomsten worden ontvangen waarvan de kosten in 2019 en verder komen.

De overhead bij "2. Overige toe te rekenen kosten" is bij bouwleges gebaseerd op de capaciteit. Door lagere inhuur ten opzichte van de bijgestelde begroting is de overhead op rekeningbasis lager. Vooral door de hogere opbrengst bouwleges is de kostendekkendheid toegenomen van 112% naar 152%.

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BOUWLEGES	**BGR'17 PRIMITIEF**	**BGR'17 INCL. WIJZ.**	**REK'17**
1. Taakveld bouwvergunningen			
1a. lasten	852	1.132	1.039
1b. baten, exclusief heffingen	0	0	0
1c. netto kosten taakveld bouwvergunningen	852	1.132	1.039
2. Overige toe te rekenen kosten			
2a. overhead	681	770	688
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten	**1.533 N**	**1.902 N**	**1.727 N**
4. Opbrengst bouwleges			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.533	-2.123	-2.623
4b. evt. tariefvoorstel 2017	0	0	0
4c. totale opbrengst bouwleges	**-1.533 V**	**-2.123 V**	**-2.623 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**0 V**	**-221 V**	**-896 V**
6. Dekkingspercentage	**100,0%**	**111,6%**	**151,9%**

Burgerzaken
Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen en beleidsmatige toelichting
Op dit onderdeel is sprake van een dekkingspercentage van afgerond 50 dat spoort met het uitgangspunt voor de verhouding op dit onderdeel tussen werkzaamheden die wel en niet onder de legesheffing vallen. Door hogere baten valt het dekkingspercentage in de rekening iets hoger uit.

Financieel overzicht
De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht (bedrag x € 1.000).

BURGERZAKEN	BGR'17 PRIMITIEF	BGR'17 INCL. WIJZ.	REK'17
1. Taakveld Burgerzaken			
1a. lasten	2.516	2.560	2.569
1b. baten, exclusief heffingen	0	0	-4
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	2.516	2.560	2.565
2. Overige toe te rekenen kosten			
2a. overhead	1.055	1.078	1.078
3. Totaal voor Burgerzaken relevante kosten	**3.571 N**	**3.638 N**	**3.643 N**
4. Opbrengst Burgerzaken			
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.872	-2.016	-2.008
4b. evt. tariefvoorstel 2017	-16	0	0
4c. totale opbrengst Burgerzaken	**-1.888 V**	**-2.016 V**	**-2.008 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**1.683 N**	**1.622 N**	**1.635 N**
6. Dekkingspercentage	**52,9%**	**55,4%**	**55,1%**

Parkeren
Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen en beleidsmatige toelichting
De achterliggende jaren is het Amstelveense parkeerbeleid beleidsinhoudelijk doorgelicht en opnieuw vormgegeven. Diverse tarieven zijn verlaagd. Betaald parkeren wordt beperkt tot die gebieden waar schaarste en behoefte aan regulering is aangetoond. Dit heeft geleid tot een geactualiseerde parkeerexploitatie. De inkomst parkeren 2017 bedraagt € 2,5 miljoen.

Voor de onderdelen vergunningen en naheffingsaanslagen geldt het uitgangspunt van kostendekkendheid. Op parkeergelden is sprake van een structureel overschot, niet als financieel beoogd resultaat, maar als resultante van het vastgestelde beleid. In de Kadernota 2018 is € 0,3 miljoen structureel ingezet als onderdeel van autonome ontwikkelingen.

In december heeft de gemeenteraad een nieuw, flexibeler parkeerbeleid aangenomen. De parkeerdruk is vanaf 1 januari 2018 hét criterium om betaald parkeren met vergunningen in te kunnen voeren. Als de parkeerdruk in een gebied 85% of hoger is, kan na overleg met bewoners en ondernemers en na goedkeuring van de gemeenteraad, betaald parkeren met vergunningen worden ingevoerd. Op deze manier wil de gemeente sneller anticiperen op ontwikkelingen op het gebied van parkeren in Amstelveen.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)
De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen). De totale OZB-opbrengst voor het aanslagjaar 2017 bedraagt € 20,2 miljoen.

Tarieven 2017
Jaarlijks vindt de waardetaxatie van het onroerend goed plaats. Indien sprake is van een waardeverhoging of –verlaging, dan wordt het tarief respectievelijk naar beneden of naar boven bijgesteld om een gelijke opbrengst te krijgen. Vervolgens wordt deze opbrengst geïndexeerd. De jaarlijkse indexering is afgestemd op de inflatieontwikkeling. De in de begroting opgenomen gemiddelde prijscompensatie (lonen en prijzen) bedraagt 1,00 procent (opbrengst 2017 = opbrengst 2016+1,00%).

Voor de WOZ moeten alle onroerende zaken jaarlijks worden getaxeerd. De vastgestelde WOZ-waarde wordt door de gemeente gebruikt als heffingsmaatstaf voor de aanslag OZB. Voor de tarievennota 2017 is in eerste instantie rekening gehouden met een waardeontwikkeling van het onroerend goed van +8% voor de woningen en +3% voor de niet-woningen zoals kantoren, winkels en bedrijven.

In het raadsvoorstel van december 2016 is een herberekening gemaakt nadat de hertaxatie voor de WOZ grotendeels afgerond was. Op basis van die gegevens is de gemiddelde waardeontwikkeling voor woningen +9% en voor niet-woningen -/-1%. Bij de berekening van deze percentages is eveneens rekening gehouden met toegekende verlagingen voor bezwaarschriften.

De lokale waardeontwikkeling woningen ligt fors boven het landelijk gemiddelde (9% versus 3%). Deze sterk bovengemiddelde stijging leidt tot nadelige herverdeeleffecten op de algemene uitkering gemeentefonds. Ambtelijk is met Rijk/BZK en VNG gesproken over deze systematiek en het gevolg voor de gemeentefondsuitkering van Amstelveen. Hieruit is gebleken dat, ondanks de heftigheid van de herverdeeleffecten, men niet genegen is de systematiek ter discussie te stellen. Er valt geen reparatie te verwachten voor het optredende nadeel. Dat betekent met de huidige landelijke waardeontwikkelingen van de woningen ook voor de komende jaren een financieel risico is voor Amstelveen.

Lokale lastendruk

Woonlastenvergelijking
Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Amstelveense tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2017. Voor de vergelijking met omringende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2017, opgesteld door het COELO. Voor 2017 bedragen de Amstelveense woonlasten (meerpersoonshuishoudens) € 694, hetgeen lager is dan het landelijk gemiddelde van € 723.

Vergeleken met de ons omliggende gemeenten kent Amstelveen de laagste lokale lasten. Gesteld kan worden dat Amstelveen in staat is haar kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau te koppelen aan relatief lage woonlasten.

Woonlastenvergelijking
Meerpersoonshuishoudens

bron: COELO-atlas lokale lasten 2017

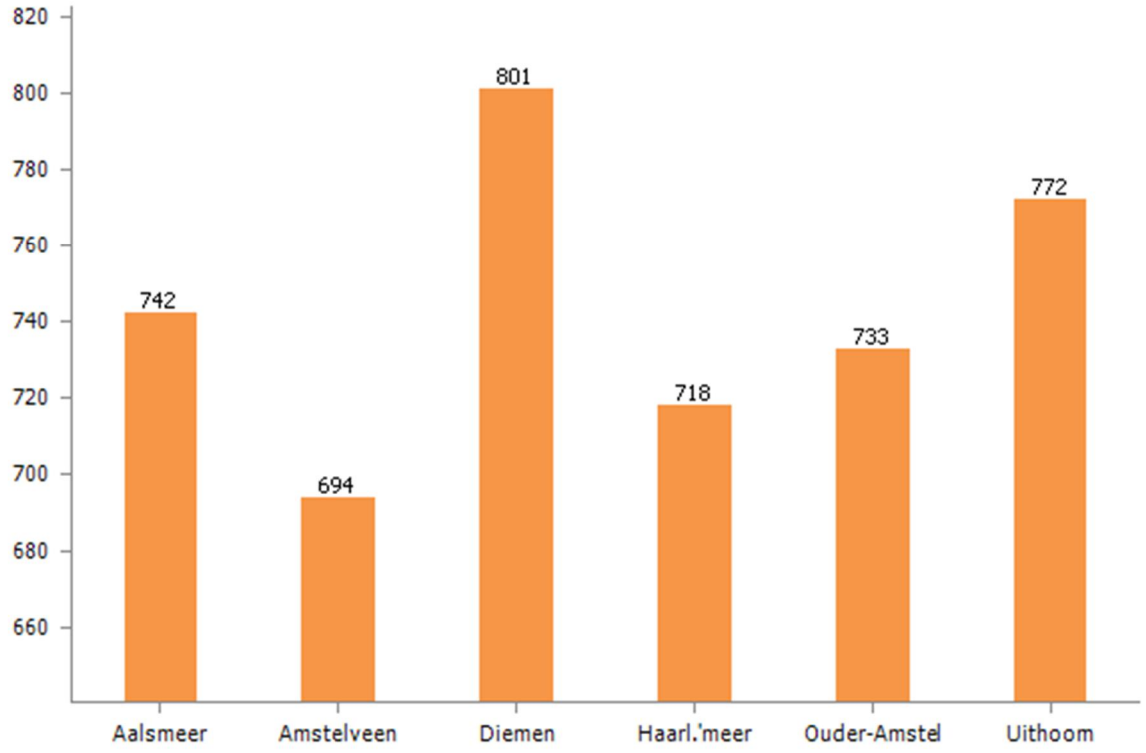

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland kunnen gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen van gemeentelijke heffingen. Kwijtschelding wordt verleend indien een betalingsschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de opgelegde heffing te betalen.
Onder het huidige beleid kan kwijtschelding aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing en hondenbelasting. In de begroting is een budget van € 553.500 opgenomen voor kwijtschelding afvalstoffenheffing en € 4.600 voor hondenbelasting. De begrote kosten van kwijtschelding maken onderdeel uit van het tarief.

Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt uitgegaan van een normbedrag bestaanskosten van 100 procent van de bijstandsnorm. Behandeling van kwijtscheldingsaanvragen vindt plaats conform de Leidraad Invordering behorend bij de Invorderingswet 1990 en het Kwijtscheldingsbesluit Amstelveen.

Evenals in voorgaande jaren is gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft de burger vooraf toestemming om de gegevens zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Burgers hoeven na toestemming geen uitgebreid formulier in te vullen. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Aanvragers waaraan geen automatische kwijtschelding kon worden verleend omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, hebben daarna nog altijd mogelijkheid om een normale papieren kwijtscheldingsaanvraag in te dienen.

Reden voor afwijzing zijn in de meeste gevallen: een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen zoals één of meerdere autokentekens die op naam staan. Daarnaast weigert een klein gedeelte de juiste kopieën van gegevens te verstrekken waardoor geen juiste toetsing kan plaatsvinden.

kwijtschelding (per belastingjaar)	werkelijk 2016	werkelijk 2017
A) Formulieren:		
aantal verzoeken	804	734
afgewezen	227	160
Kwijtschelding	577	562
idem in euro	104.500	106.000
B) "automatische kwijtscheldingen"	862	1.049
idem in euro	191.000	239.000
A+B) totaal kwijtschelding (x €)	295.500	345.000

Kerngegevens

	werkelijk 2016	werkelijk 2017
WOZ:		
WOZ-objecten per 1 januari:		
- woning	45.127	45.575
- niet-woning.	2.690	2.681
WOZ-bezwaarschriften (objecten) in:		
- aantallen	734	1.114
- percentages	1,5	2,3
WOZ-(hoger) beroepschriften	10	21
Invordering:		
Aantal afgegeven incasso's	54%	53%
Aantal aanmaningen	6.869	6.902
Aantal dwangbevelen	3.487	2.399

5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gemeentelijke risicobeleid en inzicht voor de raad in de weerstandscapaciteit staat hoog op de bestuurlijke agenda.

Het beleidskader is met de nota Risicobeleid en reservebeleid in 2012 vastgesteld. De opmerkingen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie aangaande het gemeentelijk weerstandsvermogen hebben daarin hun plaats gekregen. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandsvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

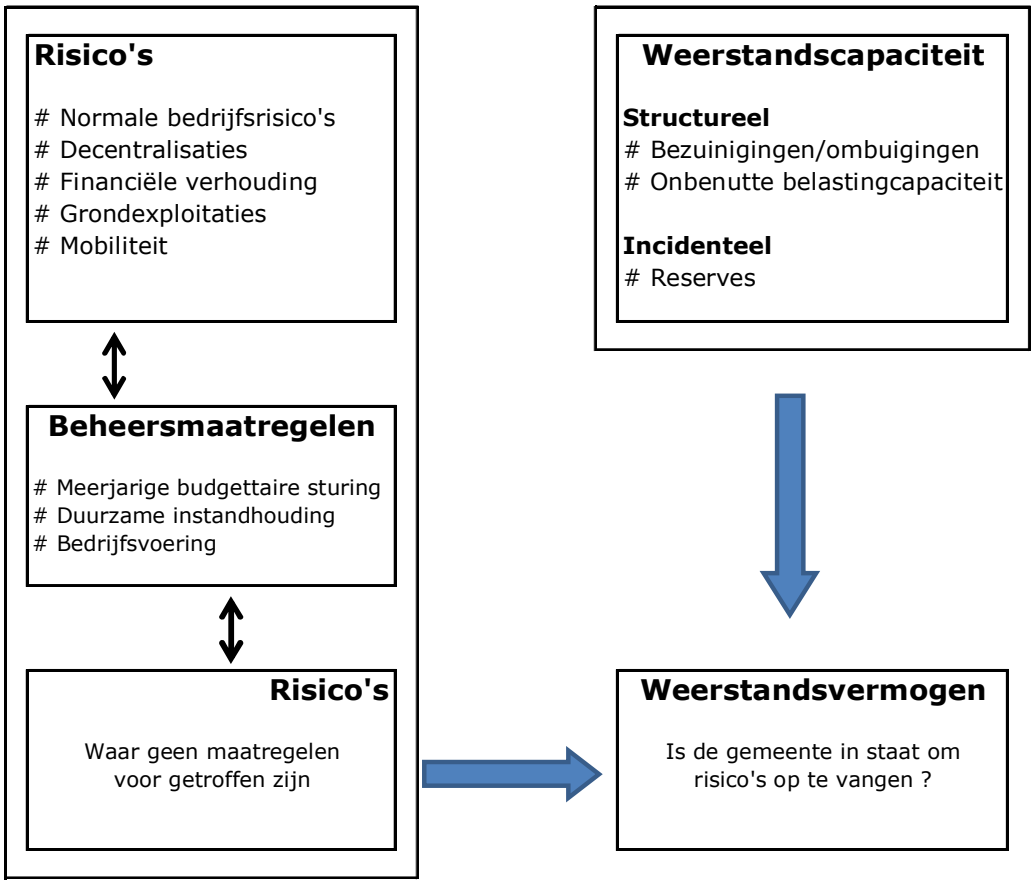

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen.

Dit risicoprofiel wordt vervolgens afgezet tegen de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om tegenvallers op te vangen. Door risicoprofiel en weerstandcapaciteit met elkaar te confronteren kan een uitspraak over het weerstandvermogen van de gemeente worden gedaan.

Zolang de weerstandcapaciteit groter is dan de gekwantificeerde risico's kan de gemeente tegenvallers opvangen. De weerstandcapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken. Vorenstaand wordt een en ander schematisch samengevat. Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheersmaatregelen. Want met gedegen beheersmaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheersmaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

Risico's en beheermaatregelen

Zoals hiervoor aangegeven dienen risico's en beheermaatregelen in onderlinge samenhang te worden bezien. Dit gebeurt in Amstelveen middels het door de jaren heen ontwikkelde duurzame financiële beleid dat de volgende pijlers kent:

1. Een goed functionerende planning en control-cyclus (meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing);
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een adequaat risicobeleid en het aanwezig zijn en in standhouden van voldoende weerstandcapaciteit.

1. Meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing
Amstelveen werkt vanuit een meerjarige visie en begroting waardoor structurele maatregelen kunnen worden geëffectueerd en indien nodig interim- of faseringsmaatregelen kunnen worden genomen zodat een zorgvuldige en afgewogen beleidsimplementering kan plaatsvinden. Dit krijgt onder meer vorm via de jaarlijkse begroting en rekening. In de Perspectiefnota worden de actuele meerjarige ontwikkelingen (intern en extern (macro economische ontwikkelingen en de invloed daarvan op Amstelveen)) geschetst die van belang zijn voor bestuurlijke (bij)sturing. Indien daar aanleiding toe is dan wordt het bestuur separaat geïnformeerd.

2. Duurzame instandhouding
Het waarborgen van de duurzame instandhouding van de Amstelveense (fysieke) infrastructuur en voorzieningen op langere termijn is een belangrijke pijler van het gemeentelijk (financieel) beleid. De essentie van dit beleid is met drie samenhangende lijnen te duiden:

- Op basis van rationele meerjarige onderhoud beheerplannen hebben de meerjarenramingen toereikende structurele budgetten voor de instandhouding van de bestaande fysieke infrastructuur (gemeentelijke gebouwen inclusief onderwijs, wegen, groen en sportvelden). Hiermee is een belangrijk risico voor gemeenten, namelijk het sluipender wijze ontstaan van onderhoudsachterstanden, ingedamd;
- De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet. De optimalisering van de werkwijze en afstemming via een integraal uitvoeringsprogramma infra-werken vervult daarin een wezenlijke rol;
- De komende jaren dient zich een omslag aan van groeigemeente naar beheergemeente. Dit wordt vroegtijdig onderkend en hierop wordt geanticipeerd in de koers voor de langere termijn (via onder andere de reserve “Sparen vooraf”).

De verdere uitwerking van de duurzame instandhouding staat centraal in paragraaf “Onderhoud kapitaalgoederen”.

3. Bedrijfsvoering

Het ambtelijk management is binnen bestuurlijk vastgestelde kaders verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Dit betekent dat het management, binnen deze kaders, bepaalt hoe de bestuurlijk vastgestelde resultaten en prestaties worden gerealiseerd. Risicomanagement is binnen de bedrijfsvoering daarom een belangrijk onderwerp. Het is de verantwoordelijkheid van elke manager om de belangrijke risico's op zijn/haar werkterrein te duiden en aan te geven welke beheermaatregelen zijn/kunnen worden getroffen (vermijden, verzekeren, afdekken). Daarnaast worden actuele ontwikkelingen van de grote thema's die hieronder in de paragraaf risico's zijn beschreven ook op centraal niveau gemonitord.

Doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie heeft prioriteit, teneinde in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de vraagstellingen vanuit bestuur en samenleving in een veranderde en veranderende omgeving. Dit komt uitvoeriger aan de orde in de paragraaf "bedrijfsvoering" van deze begroting.

Aan de in het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 genoemde ombuigingsopgave draagt de ambtelijke organisatie € 4 miljoen bij. Twee miljoen euro binnen het fysiek domein en twee miljoen euro op de ondersteunende functies. De structurele taakstelling is in de begroting verwerkt.

4. Risicobeleid

De risico's zijn onderverdeeld in:

- Normale bedrijfsrisico's;
- Financiële verhouding en decentralisaties;
- Grondexploitaties;
- Mobiliteit.

Deze vier onderdelen worden hierna beschreven en afgesloten met een overzicht van de incidenteel benodigde weerstandscapaciteit (resumé risicoprofiel).

Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijk takkenpakket is een structureel jaarbudget van ongeveer € 215 miljoen gemoeid. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid verschilt per onderdeel, maar is in relatie met de hiervoor genoemde (beheer)maatregelen voor het gemeentebestuur op zich goed structureel te managen. Dit kan er overigens wel degelijk toe leiden dat er bestuurlijk fors moet worden ingegrepen.

Uitgangspunt is, dat waar sprake is van structurele tegenvallers, deze middels compenserende structurele maatregelen (bezuinigen en/of inzetten belastingcapaciteit) in een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten worden ingepast. Wanneer er voor wordt gekozen om structurele maatregelen getemporiseerd in te voeren om de acceptatie en/of zorgvuldige implementatie te verbeteren kan een financiële faseringsbuffer uitkomst bieden. De risico's die met de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket samenhangen, vallen onder de noemer normale bedrijfsrisico's.

Algemene uitkering gemeentefonds

Met een omvang van ongeveer € 100 miljoen is de uitkering gemeentefonds verreweg het belangrijkste structurele algemene dekkingsmiddel van de gemeente. De hoogte en ontwikkeling van het uitkering gemeentefonds wordt bepaald via de ontwikkelingen van de Rijksbegroting (samen trap op trap af) en is voor gemeenten niet beïnvloedbaar. Najaar 2017 is het Kabinet Rutte III aangetreden met als basis het Regeerakkoord 2017-2021 "Vertrouwen in de toekomst", inclusief een nadere vertaling van de financiële afspraken in de Startnota.

Dit Regeerakkoord handhaaft de trap-op-trap-af systematiek, maar handhaaft eveneens een tot en met 2025 jaarlijks verder oplopende structurele korting, oorspronkelijk "opschalingskorting" genoemd en inmiddels omgedoopt tot "korting apparaatskosten". Onder invloed van gunstige economische prognoses is sprake van stevige groeicijfers voor het gemeentefonds. Een belangrijk deel hiervan is de nominale ontwikkeling ter dekking van loon- en prijsstijgingen (aantrekkende inflatie). Verder verwacht het Rijk dat gemeenten uit de extra groei meebetalen aan gezamenlijke maatschappelijke prioriteiten, met name Duurzaamheid en Sociaal Domein. Ook een verdere daling van de aardgasbaten kan nadelig uitpakken voor de groei van het gemeentefonds. Al met al komt een actuele risico-analyse in structurele zin uit op een reële nullijn. In de zin van eenmalige middelen wordt de eerste jaren wel enige ruimte verwacht.

Naast de omvang van het gemeentefonds is ook de verdeling van belang. De actuele bovengemiddelde stijging van de woningprijzen in de lokale woningmarkt zorgt voor forse nadelige herverdeeleffecten op de Amstelveense algemene uitkering. Er valt geen reparatie te verwachten voor het optredende nadeel. Dat betekent met de huidige landelijke waardeontwikkelingen van de woningen ook voor de komende jaren een financieel risico is voor Amstelveen. Meer algemeen loopt er op dit moment een studie naar een fundamentele herziening van de huidige systematiek van de financiële verhoudingen. Daarbij komen tal van zaken aan de orde, waarvan de impact ongewis is.

Open eindregelingen
Onder de gemeentelijke taken valt een aantal regelingen met een open einde (verstrekken van uitkeringen levensonderhoud, hulp bij huishouden e.d.). Dat betekent dat de gemeente verplicht is om in middelen te voorzien als mensen hier wettelijk recht op hebben, ook al staan hier beperkte inkomsten tegenover. In de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de benodigde middelen.

uitkeringen levensonderhoud (Bijstandsgelden)
De BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) betreffen het budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Dit budget wordt objectief bepaald. Als gemeenten meer of minder uitgeven aan bijstandsuitkeringen blijft dit voor rekening van de gemeente. Dit budget gaat alleen over de uitkeringsgelden. De bekostiging van de ambtelijke uitvoeringskosten wordt geacht plaats te vinden via de algemene uitkering gemeentefonds. Zowel over de omvang van het macrobudget als over het verdeelmodel is veel te doen. Samenvattend is het beeld op dit moment als volgt:

- Een belangrijk deel van de onvrede en onrust rond de bijstandsgelden betreft een ontoereikende omvang van het totale macrobudget. Gemeenten geven de laatste jaren met elkaar meer uit aan bijstandsgelden dan het beschikbare macrobudget;
- Ook na verschillende aanpassingen, verbeteringen en verfijningen in het verdeelmodel blijft Amstelveen behoren tot de grote voordeelgemeenten. Daarbij is het algemene gevoelen, dat het model voor wat betreft de te hanteren objectieve verdeelmaatstaven (volumecomponent) nu wel zo ongeveer uitontwikkeld is. Er vindt nog wel nader onderzoek plaats naar de herkomst van verschillen op de prijscomponent (gemiddeld bedrag per uitkering). Wijzigingen in de verdeling blijven mogelijk, maar of en hoe is op dit moment niet concreet te duiden;
- Er is een verdiepingsonderzoek uitgevoerd bij de grootste voor- en nadeelgemeenten. Amstelveen maakte onderdeel uit van dit verdiepingsonderzoek en scoorde hoog op actieve inzet op beleid en uitvoering. Via een aparte raadsbrief is hier over reeds gerapporteerd. Dat Amstelveen een voordeel heeft op het objectieve verdeelmodel is in lijn met de uitkomsten van dit onderzoek. De kwalitatieve onderzoek zegt niet iets over de te verwachten omvang van een eventueel voordeel;
- Het huidige voordeel kent een structurele en een conjuncturele component. Op dit moment is nog steeds sprake van een relatief hoog bijstandsvolume. Het CPB voorspelt al enige jaren een daling, maar in de nacalculatie blijkt daarvan (nog) geen sprake. Bij een daling van het macrobudget wordt ook het huidige voordeel kleiner; de conjuncturele component verdampt.

In september 2017 heeft het Ministerie van SZW opgaven verstrekt voor de bijstandsgelden 2017/2018. Voor 2017 was sprake van een geringe aanpassing, voor 2018 en verder betekent de verdere invoering van een nieuw objectief verdeelmodel een extra voordeel. Het reeds bestaande voordeel op de bijstandsgelden niveau 2017 maakt integraal onderdeel uit van het sociaal domein. Vanuit dit voordeel is geïnvesteerd in het Werkplein en worden de ontoereikende rijksmiddelen voor re-integratie aangevuld. Daarnaast biedt dit voordeel, samen met een overschot op de Wmo, tegenwicht aan het tekort op Jeugd. In de Kadernota 2018 is de lijn ingezet om het aanvullende voordeel 2018 en verder incidenteel in te zetten en niet structureel. Voortzetting van deze lijn lijkt de aangewezen weg op basis van de volgende overwegingen.
er lopen nog steeds onderzoeken en discussies over het verdeelmodel;
het huidige macrobudget bevat een conjuncturele component;
de uitkomst zit op het maximale niveau van volledige toepassing van het model.

Bouwleges
De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer sterk aan. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan van de planning afwijken zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handhavingsprocedures
De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handhavingsprocedures en dergelijke, na afsluiting van een grondexploitatie of project. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Aanbestedingsrisico's
De gemeente is bij aanbesteding van haar projecten afhankelijk van de uitvoering door de aanbieder. De ramingen worden zorgvuldig opgesteld, maar er kunnen onvoorziene omstandigheden (bijvoorbeeld gebrek aan concurrentie) zijn die betekenen dat bij een aanbesteding de prijsstelling tegenvalt of er moeite is voldoende aanbieders te vinden voor tijdige uitvoering van het project. Dit kan tot tegenvallers leiden op door de raad beschikbaar gestelde kredieten. Het is moeilijk een inschatting te maken van de financiële gevolgen van dit effect, ook omdat sturingsmogelijkheden binnen de projecten variëren.

Uitvoeringsprogramma Infra-Werken (openbare ruimte)
Projecten kunnen niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Hieronder verstaan wij bijvoorbeeld inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden, afhankelijkheid van de bereidheid van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen en het moeilijk kunnen aantrekken van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie. Daarnaast kan de gemeente op onverwachte plaatsen vervuilde grond aantreffen waar in een project geen rekening mee gehouden is. In combinatie met striktere Milieuwetgeving kan een project vertraging oplopen of afgeblazen worden. De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om dit binnen het krediet op te vangen zullen van project tot project verschillen.

Dividenduitkering
Eneco
Amstelveen is voor 1,5 procent aandeelhouder van energiebedrijf ENECO. Volgend jaar wordt rekening gehouden met een winstuitkering van € 1.468.000. Op het moment van de opstelling van deze rekening speelt een mogelijke verkoop van de aandelen. Zie verder de paragraaf "Verbonden partijen".

BNG
Aangescherpte kapitaaleisen voor banken, vervat in het Basel 3 akkoord, leiden er toe dat banken hun vermogen dienen te verhogen. De nieuwe eisen gelden met ingang van 2019. Dit kan er onder andere toe leiden dat, om het buffervermogen op te bouwen, aandeelhouders de komende jaren een lagere dividenduitkering ontvangen. Daarnaast staat de dividenduitkering mogelijk ook onder druk door invoering van een "Bankenbelasting". Volgend jaar wordt rekening gehouden met een dividendinkomst van € 235.000.

Garanties
In het hoofdstuk "balans" wordt bij "niet uit de balans blijkende verplichtingen" ingegaan op verstrekte garanties. De twee regelingen met het hoogste garantiebedrag zijn het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de balanstoelichting.

Wachtgeldvoorziening wethouders
Het Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties (BZK) wenst dat de pensioenopbouw en uitkering van pensioenen zo snel mogelijk via ABP wordt opgebouwd en uitgevoerd. Op zijn vroegst komt er in 2021 een APPA-fonds. De verwachting is dat actieve bestuurders en de voormalige bestuurders met wachtgeld als eerste worden overgedragen, gevolgd door bestuurders zonder wachtgeld (zogenoemde slapers).

Het over te dragen bedrag wordt de "reservewaarde" genoemd oftewel de contante waarde van het doelvermogen om het pensioen uit te keren. Voor het bepalen van de reservewaarde is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de reservewaarde per heden moet zijn om toch tot het doelvermogen aan te groeien. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%. In 2017 heeft een hogere rekenrente (1,648% per 1 januari 2018 t.o.v. 0,864% per 1 januari 2017) geleid tot vrijval van de wachtgeldvoorziening van € 500.000. In de rekening 2016 leidde een lagere rekenrente tot een dotatie van € 350.000. In de wachtgeldvoorziening is geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat een wethouder na de verkiezingen gebruik maakt van de wachtgeldregeling. Als dit het geval is wordt een voorstel voor dotatie aan de voorziening aan de raad voorgelegd in de 1e of 2e tijdvakrapportage.

Het kan zijn dat door ontwikkelingen in de toekomst een bedrag bijgestort moet worden in de getroffen voorziening. Hierbij kan gedacht worden aan een lagere rekenrente of het verplicht afkopen van afgesloten verzekeringspolissen bij overdracht aan het ABP. De tussentijdse afkoopwaarde van dit soort polissen ligt (aanzienlijk) lager dan de premievrije waarde bij de verzekeraar op de einddatum. In de komende jaren zal blijken wat het Ministerie van BZK besluit over deze polissen.

Wet meldplicht datalekken
Per 1 januari 2016 is de meldplicht datalekken in werking getreden. De meldplicht datalekken vormt een nieuw onderdeel in de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). Bedrijven en overheden zijn hierdoor verplicht om een datalek te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en mogelijk bij alle getroffen individuen. Vanaf de inwerkingtreding van de meldplicht datalekken heeft de toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), ook de mogelijkheid om boetes op te leggen tot maximaal € 820.000 per overtreding.

Vanaf 25 mei 2018 treedt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ofwel de Europese privacy verordening in werking. Vanaf dat moment worden de privacyregels verder aangescherpt en kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zelfs boetes tot een maximum van € 20 miljoen opleggen in geval van overtreding van de regels met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens. Zie ook de paragraaf bedrijfsvoering.

Economische ontwikkeling
De gemeentebegroting is afhankelijk van (internationale) economische ontwikkelingen. Een teruggang in economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, lagere belastinginkomsten van bedrijven, dalende inkomsten bouwleges, dalende netto-inkomsten of verliezen uit bouwgrondexploitaties en afnemende dividendinkomsten een negatief effect op de begroting

Baggerdepot
De werkzaamheden en de inkomsten/uitgaven van het baggerdepot zijn afhankelijk van de externe partijen Hoogheemraadschap Rijnland AGV en Waternet. Voorheen was het de gemeente die baggerde binnen haar gemeentegrenzen. Nu is zij afhankelijk van de aanvoer van bagger via deze externe partijen die hun eigen planning bepalen. Dit heeft effect op de bedrijfsvoering van het baggerdepot.

Vennootschapsbelastingplicht (Vpb)
Op basis van de verrichte analyse is het standpunt ingenomen dat er in ieder geval sprake is van vennootschapsbelastingplichtige activiteiten in 2016. In 2017 is een voorlopige aangifte Vpb 2016 ingediend, hieruit komt een bedrag van € 31.600.

Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening 2017 was de openingsbalans per 1 januari 2016 voor het fiscale cluster grondbedrijf Amstelveen nog niet definitief. Aangezien dit een eenmalige actie is, is een grondig en zorgvuldige aanpak noodzakelijk. De onderbouwing van de overige fiscale clusters zijn nog niet helemaal gereed, maar de Vpb-plicht is hierop beperkt. Daarnaast heeft de gemeente nog een beperkt risico omtrent de landelijke discussie. Dit betreffen met name de reclame-inkomsten en de ontvangsten van afvalstromen.

Voor 2017 geldt voorlopig eenzelfde standpunt. Dit moet nog nader onderbouwd worden in 2018.

BTW-sportvrijstelling
Al geruime tijd wordt gesproken over de uitbreiding van de btw-sportvrijstelling op grond van een uitspraak van het Europese Hof van Justitie. Het Ministerie van Financiën is voornemens om investeringen in sportaccommodaties vrij te stellen van btw. De uitbreiding van de btw-sportvrijstelling heeft tot gevolg dat gemeenten betaalde btw niet meer als vooraftrek kunnen terugkrijgen van de belastingdienst.

In het inkomstenkader is over het jaar 2019 een extra opbrengst voor de Staat van € 241 miljoen opgenomen in verband met de verruiming van de sportvrijstelling. Financiën heeft het voornemen om gemeenten en sportverenigingen te compenseren voor de btw-schade die zij zullen lopen als gevolg van de verruimde sportvrijstelling. Deze compensatie zal gelijk zijn aan de extra opbrengsten en is verdeeld in € 153 miljoen voor gemeenten en € 88 miljoen voor sportverenigingen. De compensatie voor gemeenten gaat waarschijnlijk via het gemeentefonds lopen. Het is nog niet bekend op welke wijze de compensatie zal plaatsvinden, en of deze één op één toekomt aan de 'getroffen' gemeenten, of dat alle gemeenten een bijdrage ontvangen. Hoe de compensatie voor de sportverenigingen wordt vormgegeven is ook nog niet duidelijk.

Conclusie normale bedrijfsrisico's
Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid heeft de raad bepaald dat ten aanzien van de normale bedrijfsrisico's een **risicobuffer van afgerond 10,0 miljoen euro** (5 procent van het begrotingstotaal van € 215 miljoen) aangehouden dient te worden. Dit als buffer voor incidentele risico's waarvoor geen voorziening is getroffen. Structurele problemen moeten in een sluitende meerjarenbegroting worden ingepast.

Financiële verhouding en decentralisaties

Onder de noemer financiële verhouding en decentralisaties gaan wij apart in op ontwikkelingen op deze terreinen die niet meer vallen binnen de onzekerheidsmarges en risicobandbreedte van de reguliere bedrijfsvoering.

Omgevingswet
De invoering en de implementatie van de Omgevingswet betreft een omvangrijk en complex proces dat vele jaren in beslag zal nemen. De ontwikkelingsrichting van de regelgeving en het gedachtegoed zoals de Omgevingswet die voorstaat is helder. De wet vervangt circa 26 sectorale wetten en ongeveer 120 bestaande maatregelen van bestuur in de sfeer van wonen en bouwen. Doelstelling van deze wet is om het eenvoudiger te maken voor initiatiefnemers in ruimtelijke ontwikkelingen en tevens sneller en met minder kosten tot een vergunning te kunnen komen. Voor de interne organisatie betekent dit een omwenteling in de manier van werken. Er is een transitieteam ingericht om de implementatie van deze wet in de organisatie tot stand te brengen.

Sociaal domein
Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor veel nieuwe taken op de terreinen Zorg, Werk en Jeugd. Deze drie terreinen komen afzonderlijk aan de orde in Programma 1 Sociaal Domein, verreweg het grootste van de zes programma's. Belangrijke onzekerheden naar de toekomst toe zijn de autonome groei van de zorgvraag in combinatie met achterblijvende nominale en reële compensatie via de macrobudgetten, alsmede mogelijk ingrepen van het Rijk op onderdelen waar sprake lijkt te zijn overschotten, zonder tegelijkertijd rekenschap te geven van tekorten op andere terreinen. Al met al is de ervaringstijd nog te kort om te kunnen spreken van een stabiele en uitgekristalliseerde situatie. Dat laatste geldt ook aan de inkomstenkant voor het functioneren van de verschillende nieuwe, objectieve verdeelmodellen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de gevoeligheid voor herverdeeleffecten door schommelingen in verdeelmaatstaven, lokaal en landelijk.

Conclusie financiële verhouding en decentralisaties
Effecten vanuit de decentralisaties en de financiële verhouding op de gemeentelijke financiële huishouding vragen structurele inpassing binnen de meerjarenbegroting. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Hetgeen overigens onverlet laat, dat de decentralisaties ook kansen bieden om voordelen te realiseren. Een stevige buffer is van belang om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer).

Gelet op de in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen met betrekking tot de financiële verhouding en de decentralisaties in relatie tot de omvang van de hiermee gemoeide budgetten wordt de bestaande **risicobuffer van € 5 miljoen** bovenop de minimumbuffer voor de normale bedrijfsvoering ongewijzigd gehandhaafd.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren heeft de gemeente daar waar nodig haar verlies genomen door een voorziening te treffen of boekwaarde af te waarderen. In de meerjarenbegroting zijn alleen de opbrengsten opgenomen van de projecten die daadwerkelijk worden gerealiseerd; de zogenoemde harde inkomsten.

De gemeente maakt de omslag van ontwikkel- naar beheergemeente. De mogelijkheden voor grote bouwlocaties zijn beperkt.

Conclusie grondexploitatie
Door de in de afgelopen jaren getroffen maatregelen is het risicoprofiel gering en is **geen risicobuffer** opgenomen voor grondexploitaties.

Mobiliteit

Amstelveen staat het komende decennium voor forse inspanningen op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. Deze hangen samen met de ombouw van de Amstelveenlijn (opdrachtgever Stadsregio Amsterdam, uitvoerder Dienst Metro en Tram), de verbreding van de A9 (Rijkswaterstaat) en de vernieuwing van de Amstelbrug (Provincie Noord-Holland). Ook vanuit commerciële partijen zijn enkele grote projecten geïnitieerd die effect hebben op de omgeving en de mobiliteit. Denk hierbij aan de doorontwikkeling van het Stadshart (Unibail, ASR) en de transformatie van De Bovenlanden(De Nijs c.s.). De voorbereidende werkzaamheden aan de Amstelveenlijn en A9 zijn gestart, evenals de herbouw van het warenhuis met parkeergarage aan de oostzijde van het Stadshart.

Elk van de grote projecten kent zijn eigen specifieke bekostiging en gemeentelijke bijdrage. Als er in aanvulling op de bestaande scope van deze projecten extra gemeentelijke wensen zijn, dan dienen deze aanvullend bekostigd te worden. Jaarlijks melden wij u de voortgang en leggen wij u zo nodig voorstellen voor. Zo heeft de raad in het kader van de Kadernota 2018 € 9 miljoen gereserveerd voor twee beoogde scopewijzigingen van het project A9, te weten de verlaging van de overkapping Oude Dorp en de verbreding van het Bovenlandpad tot een derde overkapping.

Ambtelijke kosten
Projectorganisatie
De aansturing van de grote ruimtelijke en infrastructurele projecten zoals Amstelveenlijn, A9 en Stadshart vindt plaats door het programmamanagement Stedelijke Ontwikkeling. De formatie wordt structureel bekostigd uit de Algemene middelen. Verdere kosten van de planbegeleiding, die niet bij derden kunnen worden belegd/verhaald maar die nodig zijn om de gemeentelijke inbreng en belangen te waarborgen (toetsing, advies, ontwerp inpassingsplannen, communicatie) zijn niet structureel belegd. Uw raad heeft voor de afgelopen jaren een budget van € 0,35 miljoen per jaar beschikbaar gesteld ter dekking van deze kosten.

Communicatie projectorganisatie
De kosten voor communicatie over de grote projecten zijn niet structureel belegd in de begroting. Voor de kosten tot en met 2018 heeft de raad eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Dit geldt ook voor de oprichting en exploitatie van het informatiecentrum Amstelveen InZicht.

Grote ruimtelijke en infrastructurele projecten

Inpassing verbreding Rijksweg A9

De voorbereidende werkzaamheden aan de A9 zijn gestart en betreffen het vergroten van de capaciteit op het onderliggend wegennet voorafgaand aan de beoogde afsluiting van de toe- en afritten van de A9 richting Holendrecht nabij de Keizer Karelweg. Specifiek onderdeel van dit voorbereidende project is de verbreding van het viaduct van de Ouderkerkerlaan over de Beneluxbaan. Hiervoor heeft uw raad een gemeentelijke bijdrage beschikbaar gesteld van € 0,5 miljoen. Rijkswaterstaat en de Vervoerregio Amsterdam verlenen substantiële bijdragen. De totale projectomvang bedraagt circa € 10 miljoen.

De aanbesteding van het project A9 is gestart op 31 januari 2018. De uitvoering van het project A9 zit in de periode 2020 - 2024/2026. Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen projectonderdelen in te richten en in beheer te nemen. Dit betreft met name de overkapping in het Oude Dorp, de overkapping Stadshart met de brug voor langzaam verkeer en de beoogde overkapping Meander met het Bovenlandpad, alsmede de diverse groenzones. De overkappingen zelf worden aangelegd en gefinancierd door Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkappingen en groenzones komt ten laste van de Gemeente.

Inpassing ombouw Amstelveenlijn

De daadwerkelijk ombouw van de Amstelveenlijn is gepland in de periode van eind 2018 tot en met begin 2020. In 2017 en 2018 zijn en worden voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd door de aannemer in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam. Over de bijdrage van alle betrokken partijen aan het project zijn vaste afspraken gemaakt. De aannemer is verantwoordelijk voor het definitieve ontwerp van het werk. Er is ambtelijke inzet nodig om de gemeentelijke belangen in dit proces te behartigen, aangezien verschillende onderdelen van het te realiseren werk in eigendom, beheer en onderhoud bij de gemeente komen.

Er is onderzocht welke maatregelen zinvol en noodzakelijk zijn ten behoeve van een goede inpassing in de omgeving, aanvullend op het werk dat door de aannemer wordt uitgevoerd. Het gaat om zaken als vervanging van verkeersregelinstallaties, aanpassen van de openbare verlichting, de aanleg van groenvoorzieningen rond het tracé met bijbehorende wandelpaden, aankleding van onderdoorgangen en de realisatie van watercompensatie. Hiervoor verwachten wij in 2018 concrete voorstellen aan uw raad te presenteren. Onderdeel van deze voorstellen vormt een betere haltetoegang nabij de Meent (naar aanleiding van de aangenomen “motie Meent”).

Voor de Amstelveenlijn zijn door de gemeente Amstelveen, in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam, gronden verworven voor de realisatie van het tracé en een opstelterrein in de Legmeerpolder. Daarvoor is met succes een onteigeningstraject doorlopen. Op 30 januari 2018 zijn de percelen ingeschreven in het kadaster, waarvoor door de gemeente een vastgestelde vergoeding is voldaan. Later dit jaar wordt door de rechtbank een uitspraak gedaan over de schadeloosstelling van de betrokken partij. De totale kosten voor de verwerving op basis van onteigening en de procedure worden gedekt uit het project budget van de Vervoerregio Amsterdam.

Uithoornlijn
Inmiddels hebben de betrokken overheden in 2017 een uitvoeringsbesluit genomen over de verlenging van de Amstelveenlijn naar Uithoorn. Amstelveen draagt niet bij aan de aanlegkosten, maar levert wel een bijdrage aan de planstudie, het opstellen van een bestemmingsplan, het begeleiden van de grondaankoop en het verrichten van de grondaankopen voor de realisatie van het spoortracé met bijbehorende voorzieningen. De kosten voor de ambtelijke inzet worden verhaald op het project. Voor de te verwerven gronden moeten nog taxaties worden uitgevoerd en worden eveneens verhaald op het project.

Stadshart
Voor de doorontwikkeling van het Stadshart zijn in 2017 ruimtelijke kaders opgesteld, Deze worden in 2018 nader uitgewerkt per deelproject. Wij volgen de insteek dat de plannen van de commerciële partijen voor de gemeente ten minste budgettair neutraal moeten zijn. Maar voor het niet commerciële deel gaat dit niet op (Stadsplein, infrastructuur, culturele functies). De plannen zijn nog onvoldoende uitgewerkt om te oordelen of gemeentelijke investeringskredieten benodigd zijn en zo ja, van welke omvang.

Verbinding N201-A9
In 2008 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Provincie over het project N201. Onderdeel van de overeenkomst was de afspraak dat de Provincie Noord-Holland studie doet naar verbetering van de verkeersafwikkeling in het plangebied Amstelland en Meerlanden. Uit deze studie bleek destijds dat aanvullende maatregelen na realisatie van de N201 gewenst zijn om te komen tot een toekomstvaste oplossing voor afwikkeling van het regionale verkeer tussen Uithoorn en Amstelveen en omgeving. De voorkeursoplossing voor een oostelijke randweg (in combinatie met verbreding van de Zijdelweg-Bovenkerkerweg) is afgewezen door zowel Gemeente als Provincie. Gemeentes en Provincie hebben onderzocht welke alternatieven er kunnen worden geboden.

Uit studie is gebleken dat het niet nodig is om de Zijdelweg te verbreden. Volstaan kan worden met het vergroten van de capaciteit van het kruispunt Bovenkerkerweg/Wiegelweg, Bovenkerkerweg-Nesserlaan en de wegvakken tussen de kruispunten Bovenkerkerweg/Wiegelweg en Bovenkerkerweg / Zagerij. Vergroting van de capaciteit van het kruispunt Bovenkerkerweg / Nesserlaan is overigens ook van groot belang voor de ontsluiting van het toekomstig Nationaal Tenniscentrum. Een en ander is op dit moment in studie. Uw raad heeft voor de verdere studie eind 2016 een voorbereidingskrediet verstrekt.

Het is nog niet bekend wat de kosten zijn en welk aandeel de gemeentelijke bijdrage zal bedragen. Andere overheidspartijen dragen ook bij aan de financiering. Concrete uitvoeringsplannen zullen in de loop van 2018 aan uw raad worden voorgelegd.

Conclusie mobiliteit
Het belang van mobiliteitsprojecten voor de Amstelveense samenleving is duidelijk. Naast uitgaven voor de projecten zelf leidt dit ook tot een middelenvraag voor ambtelijke kosten. Vervolgens moet na afronding van de projecten de structurele last voor bijvoorbeeld groenonderhoud en wegen worden ingevlochten in de gemeentebegroting.

Bij de concrete vormgeving zijn tal van afwegingen aan de orde die tot een substantiële middelenvraag kunnen leiden. Zodra meer duidelijkheid bestaat over concrete projectkosten worden deze via Perspectiefnota of afzonderlijke voorstellen aan de raad voorgelegd. Gelet op de complexiteit van de projecten vinden wij een **risicobuffer van € 5 miljoen** reëel.

Resumé risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

Hiervoor is ingegaan op de onderscheiden risico's van de gemeente en de beheersingsmaatregelen die in samenhang met deze risico's in het kader van de meerjarige budgettaire sturing, duurzame instandhouding en bedrijfsvoering worden genomen. Wat betekent deze risicoanalyse nu voor de weerstandscapaciteit in incidentele en in structurele zin?

Structurele weerstandscapaciteit
Voor de structurele weerstandscapaciteit geldt dat structurele tegenvallers via bezuinigingen en/of inzetten van onbenutte belastingcapaciteit ingepast moeten worden in de wettelijk voorgeschreven sluitende meerjarenbegroting.

Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele benodigde weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele tegenvallers, dan wel het gefaseerd kunnen invoeren van structurele bezuinigingsmaatregelen, zijn als volgt gekwantificeerd:
- Buffer van € 10,0 miljoen voor de normale bedrijfsrisico's (5% over begrotingstotaal van € 215 miljoen);
- Additionele buffer van € 5 miljoen wegens grote onzekerheden met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen in de financiële verhouding en decentralisaties;
- Buffer van € 5 miljoen voor mobiliteit.

In totaliteit betreft het € 20 miljoen incidenteel benodigde weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de structurele en incidentele mogelijkheden van de gemeente om tegenvallers op te vangen.

1. Structurele weerstandscapaciteit
De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit bezuinigen/ombuigingen en de "onbenutte belastingcapaciteit". Het kwantificeren van de bezuinigingen/ombuigingen is in dit verband weinig relevant. Al is het alleen maar omdat de gemeente over een structureel sluitende meerjarenbegroting moet beschikken.

De zogenoemde "onbenutte belastingcapaciteit" kan wel worden gekwantificeerd omdat daar maatstaven voor gelden. Het benutten van deze weerstandcapaciteit is overigens een puur lokaal bestuurlijke aangelegenheid zolang geen sprake is van de zogenaamde artikel 12-status van een gemeente.

De "onbenutte belastingcapaciteit" wordt bepaald door de actuele OZB opbrengst van een gemeente te vergelijken met de opbrengst van het gemiddelde in Nederland vermenigvuldigd met 1,2. Dit wordt gezien als een redelijk peil. Gemeenten die een beroep willen doen op de artikel 12-status (extra financiële ondersteuning) moeten om daarvoor in aanmerking te komen in elk geval hun OZB-tarief op redelijk peil brengen (1,2 maal het gemiddelde tarief voor Nederland). Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend moeten zijn. Voor zover dit (nog) niet geval is wordt dit als aanvullende correctie in de berekening meegenomen. De "onbenutte belastingcapaciteit" bedraagt voor Amstelveen op jaarbasis afgerond **€ 16 miljoen**, waarvan € 0,75 miljoen betrekking heeft op onderdekking afvalstoffenheffing en rioolrecht.

2. Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele weerstandscapaciteit bevat:
1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves/egalisatiereserves
3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

2.1 Algemene reserve
Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2018 **€ 58 miljoen**.

2.2 Bestemmingsreserves/egalisatiereserves
Bestemmingsreserves zijn door de raad ingesteld. Het aanwenden van deze reserves voor het opvangen van tegenvallers/calamiteiten is een raadsaangelegenheid. Vaak hebben deze reserves een specifiek doel waardoor een andere aanwending dan dit doel niet mogelijk is, zonder dat flankerende of compenserende maatregelen moeten worden getroffen. In de nota Risicobeleid en reservebeleid Amstelveen wordt uitgebreid ingegaan op de functies van de verschillende bestemmingsreserves en egalisatiereserves en de relatie met de weerstandscapaciteit. In essentie komt de analyse erop neer dat het overgrote deel van de bestemmingsreserves/ egalisatiereserves niet tot de weerstandscapaciteit van de gemeente kan worden gerekend, omdat het bestuurlijk geoormerkte reserves betreft. Anderzijds is het in geval van calamiteiten mogelijk een deel van deze reserves als weerstandscapaciteit in te zetten. Consequenties van het benutten van deze reserves moeten dan overigens wel meerjarig in de begroting worden ingepast.
In totaliteit bedragen de bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves zo'n € 140 miljoen eind 2017. Hiervan bedraagt de reserve dekking kapitaallasten ongeveer € 100 miljoen. Deze reserve dient ter dekking van in het verleden uit eenmalige middelen gedekte investeringen en is ingesteld op grond van wettelijke voorschriften. Feitelijk is dit een administratieve reserve.

Het volume van de andere bestemmings-, egalisatie- en overige reserves is derhalve € 40 miljoen. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven ("nood breekt wet") en tot de weerstandscapaciteit te rekenen.

Op grond van de huidige reservepositie en de verwachting omtrent de middellange termijn kan 50% van het huidige volume, derhalve **€ 20 miljoen**, tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Genoemde omvang die gerekend wordt tot de weerstandscapaciteit zal periodiek moeten worden herijkt op basis van de alsdan beschikbare reserves en hun oormerking. De huidige beschikbare reserves zullen namelijk worden besteed waardoor het volume (en dus de weerstandscapaciteit) wordt beïnvloed. Aan de andere kant zullen in de toekomst wellicht nieuwe reserves worden gecreëerd.

2.3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves
Eind 2017 bezit de gemeente afgerond 880.000 vierkante meter grond met een boekwaarde van afgerond € 2,5 miljoen. Onder de bestemmingsreserves (dekking kapitaallasten) staat € 0,8 miljoen ter dekking van de grondaankopen. De getaxeerde waarde (agrarisch gebruik) bedraagt € 3,9 miljoen. Wanneer deze gronden ontwikkeld gaan worden zal een hogere opbrengst in het verschiet liggen. Dit is naar de toekomst toe een potentiële risicobuffer.

Voor dit moment wordt volstaan met het verschil tussen de boekwaarde (minus bestemmingsreserve) ten opzichte van de agrarische waarde. Dit saldo van afgerond **€ 2 miljoen** wordt gerekend tot de weerstandscapaciteit (defensieve benadering).

Resumé beschikbare incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente wordt bepaald door:
- De algemene reserve ad. € 58 miljoen;
- Aangevuld met € 20 miljoen gelabeld aan bestemmingsreserves, egalisatiereserves en overige reserves; en
- Het verschil ad € 2 miljoen tussen de agrarische en boekwaarde van gemeentelijke gronden.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit eind 2017 € 80 miljoen.

Conclusie paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zoals gezegd de mate waarin de gemeente Amstelveen in staat is om tegenvallers (risico's) op te vangen.
Met het naast elkaar zetten van het in dit hoofdstuk geschetste risicoprofiel en weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat waar het de **incidentele** kant van het weerstandsvermogen betreft, de beschikbare weerstandscapaciteit € 80 miljoen bedraagt tegenover een benodigde buffer van € 20 miljoen.

Voor **structurele** ontwikkelingen geldt dat deze structureel in de begroting dienen te worden ingepast. In een eventueel structureel "worst case scenario" beschikt de gemeente naast het ombuigen op voorzieningen/schrappen van taken over een belastingcapaciteit buffer van € 16 miljoen om overige structurele ontwikkelingen op te vangen.
Dankzij het door de jaren heen gevoerde financiële beleid kan het weerstandsvermogen van Amstelveen als goed worden gekwalificeerd.

Kengetallen financiële positie

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) stelt vijf kengetallen verplicht. Doel hiervan is dat de gemeenteraad gemakkelijker inzicht krijgt in de financiële positie van hun gemeente. In de Staatscourant staat een gedetailleerde berekening van deze kengetallen en een voorgeschreven format voor weergave in de begroting en rekening.

Via de Kennisbank Openbaar Bestuur; thema "Financiële kengetallen gemeenten en provincies" wordt ingegaan op de kengetallen en is het onder andere mogelijk waarden te vergelijken met andere gemeenten (http://kennisopenbaarbestuur.nl/thema/financi%C3%ABle-kengetallen-gemeenten-en-provincies/).

Kengetal	Toelichting	betekenis %
Netto schuldquote	Heeft de gemeente een hoge schuld exclusief verstrekte leningen?	Hoe lager, hoe beter
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Heeft de gemeente een hoge schuld gecorrigeerd voor verstrekte leningen?	Hoe lager, hoe beter
Solvabiliteitsratio	Heeft de gemeente voldoende eigen vermogen om aan haar financiële verplichtingen te voldoen?	Hoe hoger, hoe beter
Structurele exploitatieruimte	Heeft de gemeente voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken?	Hoe hoger, hoe beter
Grondexploitatie	Grondexploitatie kan risicovol zijn. Heeft de gemeente relatief veel grond en loopt zij daardoor veel risico?	Hoe lager, hoe beter
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	Heft de gemeente relatief veel belastingen en is er ruimte om deze belastingen te verhogen?	Hoe lager, hoe beter

Dit levert voor Amstelveen de volgende waarden op:

Kengetallen:	**rekening 2016**	**begroting 2017**	**rekening 2017**
Netto schuldquote	0%	15%	3%
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3%	11%	-2%
Solvabiliteitsratio	60%	51%	61%
Structurele exploitatieruimte	7%	0%	3%
Grondexploitatie	-1%	2%	0%
Belastingcapaciteit	96%	98%	96%

In 2015 is van de Provincie Noord-Holland een handreiking ontvangen om de kengetallen te kwalificeren aan de hand van signaleringswaarden die afkomstig zijn van de stresstest voor 100.000+ gemeenten. Omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf dient plaats te vinden wordt aan de categorieën geen kwalificatie gegeven. Wel kan over het algemeen worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen:	**Categorie A**	**Categorie B**	**Categorie C**	**A'veen 2017**
Netto schuldquote	**<90%**	**90-130%**	**>130%**	**3%**
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	**<90%**	**90-130%**	**>130%**	**-2%**
Solvabiliteitsratio	**>50%**	**20-50%**	**<20%**	**61%**
Structurele exploitatieruimte	**>0%**	**0%**	**<0%**	**3%**
Grondexploitatie	**<20%**	**20-35%**	**>35%**	**0%**
Belastingcapaciteit	**<95%**	**95-105%**	**>105%**	**96%**

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarin de duurzame instandhouding van de fysieke gemeentelijke infrastructuur (kapitaalgoederen genoemd) is gewaarborgd. Het betreft het onderhoud aan wegen, openbaar groen, water, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, riolering en gemeentelijk vastgoed. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de financiële middelen van de gemeente Amstelveen gemoeid.

In de Kadernota 2009 is het duurzaam financieel beleid van de gemeente Amstelveen geactualiseerd in navolging van de motie 'Amstelveen financieel duurzaam' (2006) en de *Nota Herijking Activabeleid* (2006). Met de vastgestelde kaders in het *Beeldkwaliteitsplan* (2011) en de *Nota Wegen* (2017) continueert de raad het ingezette financieel duurzame beleid. Conform genoemde kaders is het structureel onderhoud in de Amstelveense begroting structureel opgenomen. Door het werken met geactualiseerde beheerplannen (getoetst door schouw in de buitenruimte) is goed zicht op de relatie onderhoudsniveau versus structureel budget.

Beleidskader en kwaliteit

Voor alle genoemde kapitaalgoederen geldt dat het onderhoudsniveau en de bijbehorende budgettaire middelen zich op een dusdanig niveau bevinden dat daarmee het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau bereikt en behouden wordt. Van achterstallig onderhoud is bij geen van de kapitaalgoederen sprake.
Kwaliteitsniveaus van een groot aantal kapitaalgoederen zijn benoemd in het *Beeldkwaliteitsplan* (2011) en de bijbehorende beeldencatalogus. De catalogus bevat foto's van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

Beheerkwaliteit: "de koers 2011-2014"							
	Stadshart	Hoofdinfrastructuur	Bedrijventerrein	Winkelcentra	Woonwijken	Heemparken	Buitengebied
Groen	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Reiniging	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Verharding	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Civiele kunstwerken	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis

Bron: Beheerniveaus in het Beeldkwaliteitsplan

Onderstaande tabel vat het beleidskader en de bijbehorende kosten van de diverse categorieën kapitaalgoederen samen (x € 1.000). De bedragen zijn een dwarsdoorsnede van de begroting en worden via de programma's geautoriseerd. Waar naast budgetten voor onderhoud ook sprake is van budgetten voor vervanging wordt dat afzonderlijk aangegeven omdat onderhoud en vervanging nauw aan elkaar gerelateerd zijn. Immers: lang wachten met vervangen, resulteert in hogere onderhoudslasten.

	Bijgestelde begroting 2017			Rekening 2017		
Omschrijving kapitaalgoed	Organisatie-kosten	Overige kosten	Totaal	Organisatie-kosten	Overige kosten	Totaal
Wegen*	2.156	5.241	7.397	2.156	2.734	4.890
Openbare verlichting		1.587	1.587		1.538	1.538
Verkeersregelinstallaties		601	601		487	487
Groen**	4.537	2.925	7.462	4.537	3.056	7.593
Water		230	230		135	135
Riolering	681	1.517	2.198	681	1.517	2.198
Vastgoed	195	6.238	6.433	195	6.469	6.664
Totalen	7.569	18.339	25.908	7.569	15.935	23.504

Organisatiekosten zijn excl.overhead en overige kosten zijn excl. kosten van investeringen > € 100.000

*De organisatiekosten bij wegen betreft ook de inzet voor openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

**De organisatiekosten bij groen betreft ook de inzet voor water

In deze paragraaf gaat het om onderhoud. Rente en afschrijving over kapitaalgoederen maken daar geen deel van uit. Binnen de regels van het BBV worden geen kosten van onderhoud geactiveerd, waardoor ook geen rente en afschrijving over onderhoud in deze paragraaf wordt meegenomen. De tabel bevat dus geen investeringen die op de balans staan vermeld (en waarover wordt afgeschreven).

Wegen

Met een vervangingswaarde ruim boven de € 200 miljoen is het Amstelveense wegennet één van de belangrijkste thema's binnen duurzame instandhouding. Het vigerend beleidskader is de Nota Wegen uit 2017, het beeldkwaliteitsplan Amstelveen uit 2011 en het uitvoeringsprogramma Infra-Werken 2017-2020. Inhoudelijk geeft de Nota Wegen een beeld van arealen, leeftijdsopbouw, gehanteerde grondslagen, werkwijze en beleidsontwikkelingen. De nota voorziet in een onderhoudsniveau waarmee wegen veilig begaanbaar zijn conform de wegenwet en aansluit op het kwaliteitsniveau zoals vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan Amstelveen. De nota wordt elke vijf jaar geactualiseerd.

Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie. Dit wordt vastgelegd in een jaarlijks geactualiseerd Uitvoeringsprogramma Infra-Werken.

Uitvoeringsprogramma infra-werken (verkeer, riolering, groen, water, wegen etc.)
In het Uitvoeringsprogramma Infra-Werken 2017-2020 zijn de diverse planningen (verkeer, riolering, wegen etc.) integraal afgestemd en in relatie gebracht tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Deze is als bijlage van de Kadernota (juli 2017) vastgesteld in de gemeenteraad, en vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën.

Groen

Naast het niveau van dagelijks onderhoud (vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud) speelt de inrichtingskwaliteit een belangrijkere rol als het gaat om de duurzaam kapitaal. In een moderne stad, als Amstelveen, wordt ook stilgestaan bij de vraag of de (groene) inrichting voldoet aan de veranderende eisen van functionaliteit, veiligheid, esthetiek en het klimaat.

Water

In 2008 is het Stedelijk Waterplan vastgesteld. Het Waterplan is een gezamenlijke productie van de gemeente Amstelveen en Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. Het waterplan draagt met de uitvoering van een aantal maatregelen bij aan een duurzaam, veilig en kwalitatief goed watersysteem. In het Waterplan is een aantal acties geformuleerd om onder meer de waterkwaliteit, waterveiligheidsaspecten en het beheer en onderhoud te verbeteren. Op basis van deze plannen wordt berekend welk budget Amstelveen de komende jaren moet bijdragen aan het onderhoud (ontvangstplicht bagger en kleine baggerwerkzaamheden) van de watergangen.

Met ingang van 2013 is een structureel budget van € 0,2 miljoen beschikbaar voor het permanent baggeren van de gemeentelijke watergangen.

Openbare verlichting

De begroting bevat structurele budgetten voor energie, preventief onderhoud, correctief onderhoud (schadeherstel) en vervanging. Het structurele vervangingsbudget bedraagt afgerond € 0,4 miljoen. Dit is gebaseerd op het aantal lichtmasten (iets meer dan 17.000) en armaturen, de gemiddelde levensduur en de vervangingskosten per stuk. Fluctuaties in het vervangingspatroon worden geëgaliseerd via de egalisatiereserve openbare verlichting.

Verkeersregelinstallaties (VRI)

Voor de vervanging van VRI's is jaarlijks afgerond € 0,4 miljoen beschikbaar. Bedragen die niet in enig jaar tot besteding komen, worden toegevoegd aan de egalisatiereserve vervanging VRI. Naar aanleiding van besluitvorming over het uitvoeringsprogramma verkeer 2012-2015 is de bestedingsmogelijkheid van deze reserve uitgebreid. Het is nu ook mogelijk infrastructurele aanpassingen bij de vervanging mee te nemen. Zo kan een VRI bijvoorbeeld vervangen worden door een rotonde, of er kan voor gekozen worden om opstelvakken te wijzigen of uit te breiden. Bij de keuze voor een rotonde of VRI worden meerdere aspecten afgewogen, zoals verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling, oversteekbaarheid en sturingsmogelijkheden.

Vanwege differentiatie in de functionele en technische levensduur van de diverse componenten van een verkeersregelinstallatie (hardware, software, masten, lantaarns, bekabeling) wordt in veel gevallen niet de complete installatie vervangen. De kosten van het implementeren van vastgesteld beleid (bijvoorbeeld Kernnet fiets of doorstroming openbaar vervoer) en nieuwe technische ontwikkelingen (bijvoorbeeld LED of laagspanning) zijn opgenomen in de ramingen.
Een deel van de verkeerslichten is gedeeltelijk of uitsluitend gerealiseerd voor de Amstelveenlijn. Amstelveen heeft het functioneel en technisch beheer waarbij volgens vastgelegde verdeelsleutels de onderhouds- en vervangingskosten van deze installaties in rekening worden gesteld bij de gemeente Amsterdam.

Riolering

Op 17 december 2014 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2015–2020 vastgesteld door de raad. In het GRP wordt weergegeven hoe de gemeente Amstelveen in de periode 2015-2020 haar rioleringstaak wil uitvoeren. De doelen van het voorliggende GRP zijn:

- Duurzame bescherming volksgezondheid: de aanleg en het beheer van voorzieningen voor de inzameling en het transport van afval-, hemelwater bewerkstelligen dat verontreinigd water uit de directe leefomgeving wordt verwijderd;
- Handhaving goede leefomgeving: de riolering zorgt daar waar nodig voor de ontwatering van de bebouwde omgeving en voorkomt overlast door het hemelwater van daken, pleinen, wegen en dergelijke en overtollig grondwater in te zamelen en af te voeren;
- Duurzame bescherming van natuur en milieu: door de aanleg en instandhouding van riolering wordt de directe ongezuiverde lozing van water op bodem of oppervlaktewater voorkomen;
- In 2011 is het Bestuursakkoord Water, waarin de kaders voor de samenwerking in de afvalwaterketen zijn weergegeven, vastgesteld. Door deze samenwerking tussen gemeenten onderling en met waterschappen, is de intentie de kwetsbaarheid te verminderen (door kennisdeling), de kwaliteit te verhogen en landelijk een kostenbesparing te realiseren van € 380 miljoen per jaar in 2020 ten opzichte van de autonome stijging die was voorzien voor de afvalwaterketen. Uiteindelijk is het de bedoeling om 'minder meer' uit te geven, voor Amstelveen is dit concreet € 1,1 miljoen in 2020. Binnen het beheergebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AVG) is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) opgesteld.

In 2018 wordt een tussenevaluatie gehouden van het GRP 2015-2020.

Vastgoed

Ontwikkeling en samenstelling gebouwenvoorraad
De gemeentelijke gebouwenvoorraad betreft begin 2018 108 gebouwen, waarvan 6 als tijdelijk zijn aangemerkt, inhoudende dat zij op de nominatie staan om binnen afzienbare termijn te worden afgestoten. Daarnaast beschikt de gemeente in het kader van haar huisvestingspicht voor het onderwijs over 36 schoolgebouwen, waarvan 5 in gemeentelijk eigendom.

Het tenniscomplex Startbaan is tegen het eind van 2017 in recht van opstal uitgegeven. In 2018 wordt de gebouwenvoorraad uitgebreid met een turnhal, terwijl de vervanging van een sporthal en een school voor primair onderwijs in voorbereiding zijn. Verder zijn het Hermann Wesselink College en Amstelwijs in staat gesteld zelf tot nieuwbouw ter vervanging van haar gehele huidige huisvesting respectievelijk een school voor speciaal onderwijs over te gaan.

De gemeentelijke gebouwenvoorraad kan als volgt worden uitgesplitst:

	aantal objecten	totaal m2 bvo
eigen huisvesting	36	35.039
sport	25	26.795
cultuur	12	26.838
welzijn	14	9.277
divers	20	8.923
onderwijs (eigendom)	5	9.534
onderwijs (extern)	31	79.735
totaal	143	196.141

Leegstand en verhuur
Leegstand, meerendeels gedeeltelijk, komt momenteel voor in 5 gebouwen, waaronder 2 gebouwen die in reserve worden gehouden voor het onderwijs en daarom, zo mogelijk, alleen voor de korte termijn worden verhuurd.

Afgezien van de eigen huisvesting en de onderwijsgebouwen worden gebouwen afhankelijk van de aard van het gebruik tegen een in beginsel kostprijsdekkende dan wel marktconforme huurprijs verhuurd. Voor de berekening van kostprijsdekkende huren wordt aansluiting gezocht bij de historische kostprijs, hetgeen zich met name uit in het achterwege laten van een kapitaallastencomponent in de gevallen waarin het object geen boekwaarde meer heeft.

In de op 21 juni 2017 door de raad goedgekeurde notitie Vervolg rekenkameronderzoek vastgoedbeleid is de historische kostprijs gesteld tegenover een benadering van de zogenoemde *opportunity costs* c.q. de misgelopen opbrengst van de ingezette middelen bij optimale alternatieve aanwending. In de kostprijs o.b.v. *opportunity costs* is voor de relevante gebouwencategorieën de kapitaallastencomponent berekend als de gemeentelijke omslagrente over de woz-waarde bij de huidige bestemming. In theorie is dit de veilige beleggingsopbrengst die behaald kan worden over de verkoopopbrengst bij afstoten van de betrokken panden. Dit resulteerde in de volgende kostprijsverschillen per categorie:

Huuropbrengst x € 1.000	Historische kostprijs	Opportunity costs
gymzalen	242	487
sport overig	1.516	2.603
cultuur	1.550	3.016
welzijn	511	796
divers	573	951

Bij dit gebruik van omslagrente en woz-waarde passen twee kanttekeningen. De gemeentelijke omslagrente bedraagt momenteel 4,5%. In de huidige markt en voor dit doel is dit relatief hoog. Verder is de woz-waardering van maatschappelijk vastgoed een betrekkelijk onzekere aangelegenheid, aangezien deze objecten in het algemeen incourant zijn en marktprijzen daarvoor dus slechts beperkt voorhanden. Rekening moet dan ook worden gehouden met op deze manier te hoog berekende *opportunity costs*. Overigens liggen de actuele, in beginsel marktconforme huren voor de grotendeels als commercieel aan te merken categorie “divers” wel op het niveau van de berekende *opportunity costs.*

Onderhoud
Sinds 2007 bevat de begroting structurele budgetten voor duurzame instandhouding van het gemeentelijk vastgoed, gebaseerd op planningen van jaarlijks onderhoud (JOP) en planmatig meerjarig onderhoud (MOP). Het structurele budget voor meerjarig onderhoud is het gemiddelde jaarbedrag van de meerjarenonderhoudsplanning voor de komende twintig jaar. Voor wat betreft meerjarig onderhoud worden de verschillen tussen de structurele begrotingsbelasting en de werkelijke uitgaven in enig jaar geëgaliseerd via de onderhoudsvoorziening.

Jaarlijks wordt voor een derde van alle panden de meerjarenonderhoudsplanning geactualiseerd, zodat het gehele bestand in een cyclus van drie jaar grondig wordt doorgenomen. Op deze manier wordt tevens zicht gehouden op de bouwkundige kwaliteit van het gebouwenbestand. Omdat het gebouwenbestand geleidelijk veroudert, vertoont de meerjarenonderhoudsplanning een opwaartse tendens. Daartegenover kunnen onderhoudsmaatregelen van panden die naar verwachting zullen worden afgestoten in voorkomende gevallen achterwege blijven. Ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening wordt in samenhang met de actuele meerjarenonderhoudsplanning beoordeeld, of de stand van de onderhoudsvoorziening toereikend is. Het meerjarenperspectief geeft een sluitend beeld tot en met 2036 met een onderhoudspiek rond 2020 als het raadhuis de veertig jarige leeftijd bereikt.

In de op 21 juni 2017 door de raad goedgekeurde notitie Vervolg Rekenkameronderzoek vastgoedbeleid is aangekondigd, dat voor wat betreft de techniek van de meerjarenonderhoudsplanning in 2017 wordt overgestapt op een systematiek die voldoet aan de NEN 2767, de huidige standaard op dit terrein. Deze systematiek is meer dan de tot dusverre gehanteerde gericht op sturing op een geëxpliciteerd onderhoudsniveau. Ook is het de bedoeling dat afwegingen rond duurzaamheid een plaats in de nieuwe systematiek krijgen. De planning is erop gericht de meerjarenonderhoudsplanning op basis van de nieuwe systematiek medio 2018 beschikbaar te hebben. Dit zal de basis vormen om eventuele financiële consequenties aan het bestuur voor te leggen waarbij in ieder geval onderscheid wordt gemaakt (als daar sprake van is) tussen het bestaande kwaliteitsniveau en aanpassingen hierop.

Jaarlijks wordt het daadwerkelijk noodzakelijke onderhoud bepaald en uitgevoerd. Bij panden waarvan voortgezet gebruik wordt voorzien, wordt gestuurd op het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij gebouwen waarvan duidelijk is dat deze op korte termijn (enkele jaren) zullen worden afgestoten, vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats, zij het met inachtneming van de aan deze gebouwen te stellen gebruiks- en veiligheidseisen.

Context gemeentebreed activabeleid

Voor wat betreft de hard te bepalen instandhoudingsopgave is de gemeentelijke begroting ingericht op structurele budgetten voor duurzaam onderhoud. Met uitzondering van het gebouwenbeheer zijn dit budgetten inclusief planmatige vervanging. Vanwege de eigen aard en historie van het gebouwenbeheer, die wezenlijk afwijkt van de andere onderdelen (economische component van waarde behoud c.q. ontwikkelpotentie), zijn de structurele budgetten voor het gebouwenbeheer gebaseerd op “eeuwigdurend onderhoud”. De systematiek voor vastgoed kent dus geen aparte budgetten voor vervanging/nieuwbouw.

Het waarborgen van de duurzame instandhouding is, naast hetgeen in deze paragraaf specifiek per onderdeel is beschreven, ingebed in een gemeente breed activabeleid. Vanuit die invalshoek zijn twee budgettaire kaders van belang om in samenhang gemeente breed te bezien:

1. Stelpost areaal
Toename van het aantal woningen/inwoners levert extra areaalinkomsten op (algemene uitkering en OZB) maar betekent ook extra areaaluitgaven. Deels direct herkenbaar in de vorm van nieuw te onderhouden wegen, groen etc. maar deels ook indirect in de vorm van een groter beroep op voorzieningen zoals sportaccommodaties.

In de Kadernota 2009 ("visie op areaal") is afgesproken dat in de meerjarenraming hogere inkomsten als gevolg van toenemend areaal (met name gemeentefonds) waar geen direct aanwijsbare uitgaven tegenover staan, gereserveerd worden via de stelpost areaal. Deze stelpost wordt enerzijds gebruikt om schommelingen tussen de woningbouwprognoses en realisatie op te vangen. Anderzijds kunnen de areaalinkomsten, wanneer ze daadwerkelijk zijn gerealiseerd, ingezet worden voor investeringen in de sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Met een toenemend aantal inwoners en aantal woningen kan er immers sprake zijn van een toenemend beroep op de sociale, culturele en maatschappelijke infrastructuur binnen de gemeente. Via uitwerking van de circulaires gemeentefonds wordt de actuele stand van de stelpost bepaald.

2. Reserve sparen vooraf
Bij de Kadernota 2017 is besloten tot de instelling van een reserve "sparen vooraf". De bestaande reserve vervanging activa gaat hierin op, zowel qua structurele dotatie als qua restantsaldo. Kerngedachte is het tijdig anticiperen op de omslag naar beheergemeente. De gestage inkomstenstroom in de achterliggende jaren uit de aanleg van nieuwe woonwijken, bedrijfsterreinen en kantorenlocaties droogt op en de bestaande bebouwing wordt gaandeweg ouder en vraagt meer onderhoud. De centrale gedachte achter de reserve "sparen vooraf" is het op langere termijn waarborgen van de instandhouding van het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, betaalbaar en met behoud van financiële slagkracht. Daarbij is de term "bestaand gemeentelijk voorzieningenniveau" deels hard te bepalen (bijv. goed en veilig begaanbare wegen). Voor een belangrijk deel echter, is dit een kwalitatieve duiding van "de Amstelveense maat" voor wonen en werken. De concrete gestalte hiervan wijzigt in de tijd door maatschappelijke en demografische ontwikkelingen, waarbij de concrete invulling van het prijskaartje bestuurlijke afwegingsruimte biedt.

In de loop van 2017 heeft het onderling beraad tussen college en gemeenteraad over de bestuurlijke kaderstelling voor deze reserve zich voortgezet. Ten behoeve van die kaderstelling heeft de gemeenteraad verzocht om een nadere gedachtenvormende notitie. Deze notitie is in oktober 2017 door het college vastgesteld, aangeboden aan de Rekeningencommissie en in februari 2018 besproken in de commissie ABM.

5.4 Bedrijfsvoering

Inleiding

Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende bedrijfsvoering is van cruciaal belang voor de realisatie van de bestuurlijk vastgestelde kaders op een zo doelmatig mogelijke wijze.

Het BBV schrijft voor dat de paragraaf bedrijfsvoering tenminste inzicht geeft in de stand van zaken van de bedrijfsvoering. In het hoofdstuk "programmaverantwoording: bedrijfsvoering" wordt onder andere een beeld gegeven van de kosten voor overhead.

Organisatieontwikkeling

De omgeving verandert snel: gemeenten krijgen nieuwe taken, meer en andere samenwerkingspartners, de economie trekt aan, de digitalisering zet zich voort en de rol van de gemeente in de lokale samenleving is in beweging. Dit heeft ontegenzeggelijk consequenties voor de bedrijfsvoering. Wat onveranderd blijft, is de ambitie om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers op een hoog niveau te houden.

Het huis van Amstelveen: van AA naar Beter
Onze organisatie is volop in ontwikkeling. Er ligt een veranderopdracht vanuit de colleges van Amstelveen en Aalsmeer. Zij hebben de wens om de organisatie de komende periode te verfrissen en verder te brengen naar een wendbare organisatie die transparant van buiten naar binnen werkt, waar de boel op orde is, waar medewerkers eigenaarschap tonen, concernmatig denken en goed kunnen werken voor twee besturen. We staan voor de uitdaging daar samen vorm en inhoud aan te geven als directie, management en medewerkers. Onder de noemer "het huis van Amstelveen" hebben we het ontwikkelperspectief samen- en in beeld gebracht.

In het ontwikkelperspectief onderscheiden we de volgende vijf onderwerpen:
1. Handelen en organiseren vanuit inwoners en bedrijven;
2. Houding en gedrag vormgeven aan het werken voor twee besturen;
3. Bevorderen concernmatig denken en handelen;
4. Sturen op kwaliteit, flexibiliteit en politieke sensitiviteit van medewerkers;
5. Krachtige ICT, strategisch HRM en financiën op orde.

Er is noodzaak tot verbetering. Een deel van de analyse is inmiddels gedaan, een deel van de aanpak in ontwikkeling en een deel al in uitvoering. De hoofdgedachte is "Geen nieuwe plannen voor de oude op zijn". Daarom is het devies nu: Doen!

In het actieplan organisatieontwikkeling is dit verwoord in 'Doen is het nieuwe denken'.

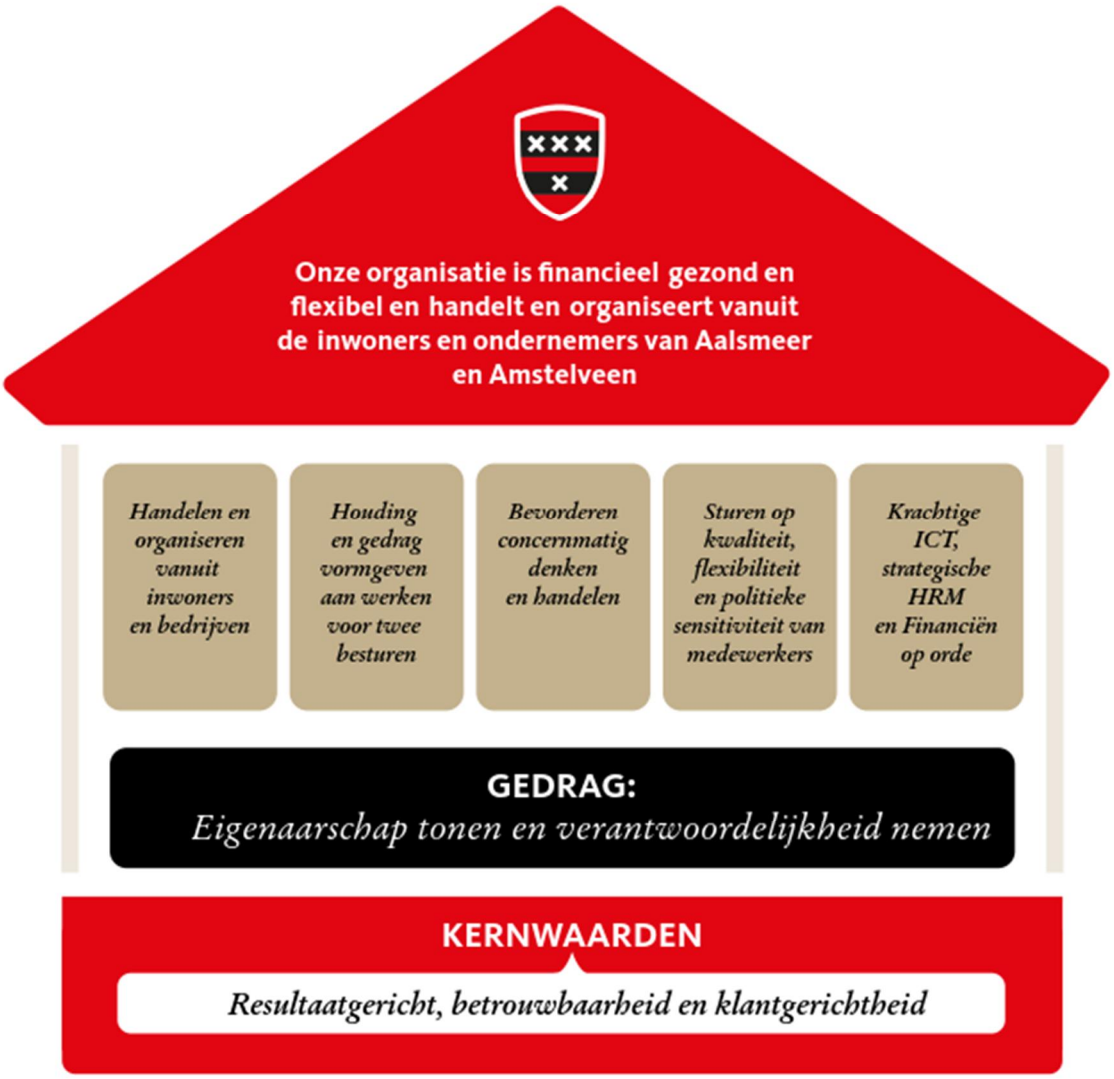

1. Handelen en organiseren vanuit inwoners en bedrijven

Onderzoeken
In 2017 zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:
- Cliënt tevredenheidsonderzoek WMO;
- Cliënt tevredenheidsonderzoek Jeugdhulp/-zorg (in regionaal verband);
- Cliënt tevredenheidsonderzoek Participatiewet;
- Bewonersinitiatieven;
- Communicatie en mediakanalen;
- Gezondheidspeiling (door GGD: veldwerk eind 2016, uitkomsten 2017);
- Integrale Veiligheidsmonitor (door OIS Amsterdam, doorlopend onderzoek;
- Wonen in de Regio Amsterdam (door OIS Amsterdam, nog geen uitkomsten bekend).

Programma digitaal werken
Er is fors geïnvesteerd in het programma digitaal werken. Dit betreft de implementatie van de volgende vier nieuwe systemen conform raadsbesluit uit 2015:
regiesysteem voor het sociaal domein,
nieuwe websites voor Amstelveen en Aalsmeer,
applicatie Squit voor vergunningen, handhaving en toezicht en
vervanging van het oude zaaksysteem.

2. Houding en gedrag vormgeven aan werken voor twee besturen

Bestuurlijke en financiële evaluatie
In 2017 zijn de bestuurlijke en financiële evaluaties van de samenwerking tussen Amstelveen en Aalsmeer afgerond. Een aantal actiepunten uit die evaluaties is geïmplementeerd.

Training "werken voor twee besturen"
In 2017 is gestart met het aanbieden van een training voor medewerkers die voor de twee besturen werken. Dit bevat verkenning van de:
- achtergrond van de twee gemeenten (ontstaansgeschiedenis, bevolkingssamenstelling, politieke voorkeuren, etc.);
- besturen van de twee gemeenten in zowel hun college- en raadsprogramma als in bestuursstijlen.

3. Bevorderen concernmatig denken en handelen

Uniformering en versterking ondersteunende functies
In 2017 is gewerkt aan de uniformering en versterking van een aantal ondersteunende functies. De inkoopfunctie is gecentraliseerd en de kwaliteit van de uitvoering is verbeterd. Ook taken rond in- en uitstroom en inhuur van personeel zijn bij elkaar gebracht in Next Step. In 2018 wordt een start gemaakt met grensoverschrijdende inzet van talent waardoor mensen onafhankelijk van hun afdelingsherkomst op opgaven, klussen en in programma's worden gezet.

Herinrichting en doorontwikkeling financiële functie
De herinrichting en doorontwikkeling van de financiële functie loopt. Onderdeel daarvan is versterking van de rol van de organisatie in de werkzaamheden rond de P&C-cyclus.

Jaarplanmarkt
In het najaar is een Jaarplanmarkt georganiseerd waarop afdelingen van en met elkaar zien waar meerwaarde te behalen is door samenwerking en het elkaar opzoeken.

Opgavegericht werken
Er zijn signalen uit de besturen, de samenleving en de organisatie zelf dat door een te grote focus op de eigen taak in een afdeling het zicht ontbreekt op het grotere geheel, op het gemeenschappelijk resultaat en op het samenwerken aan één opgave. We willen toe naar een organisatie die naast taakgericht ook ópgavegericht leert werken. We willen dat proceseigenaarschap wordt ontwikkeld óver afdelingsgrenzen heen. In 2018 is het versterken van het opgavegericht werken een belangrijk aandachtspunt voor de organisatieontwikkeling.

4. Sturen op kwaliteit, flexibiliteit en politieke sensitiviteit van medewerkers

AA-academie
In 2017 is de "AA-academie" gestart. Dit vormt het verzamelpunt voor interne trainingen, workshops en inspiratiebijeenkomsten voor medewerkers en leidinggevenden. Onderwerpen die aan bod komen zijn o.a. werken voor twee besturen, basiscursus financiën: de wereld achter de cijfers, introductie Omgevingswet, integriteit en werken met Insights.

De teamleiders spelen een centrale rol in de aansturing van medewerkers en het vertalen van organisatiebrede doelen en ontwikkelingen naar de dagelijkse werkpraktijk binnen hun team. Om teamleiders daarin te ondersteunen zijn voor hen diverse trainingen (o.a. voor het voeren van werkplangesprekken) en intervisie opgezet.

5. Krachtige ICT, strategische HRM en Financiën op orde

Krachtige ICT
informatieveiligheid
In 2017 is een verbeterplan voor informatieveiligheid uitgevoerd en is formatie gecreëerd om structurele aandacht voor informatieveiligheid binnen de organisatie te waarborgen.

Het jaar 2017 is voor Nederlandse gemeenten het eerste jaar geweest dat zij de regels van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) moesten volgen. Gemeenten legden voorheen op gebied van informatieveiligheid alleen verantwoording af op een beperkt aantal afzonderlijke auditgebieden, te weten BRP en Waardedocumenten, BAG en DigiD.

ENSIA biedt gemeenten een gemeentebreed normenkader op gebied van Informatieveiligheid dat voor alle gemeentelijke werkprocessen van toepassing is. Jaarlijks vindt er een formele onafhankelijke audit plaats op informatieveiligheid. Deze audit is dit jaar gestart met een beperkt aantal gebieden, te weten SUWI en DigiD en wordt ieder jaar verder verbreed met nieuwe gemeentelijke werkgebieden. Door de breedte en complexiteit van deze nieuwe regelgeving wordt informatieveiligheid planmatig opgepakt. Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd, wordt een jaarplan informatieveiligheid en privacy vastgesteld en wordt het informatieveiligheidsbeleid getoetst.

In het informatieveiligheidsbeleid zijn niet alleen de uitgangspunten opgenomen voor het veilige en zorgvuldige gebruik van informatie ten behoeve van een betrouwbare en continue dienstverlening. Het bevat eveneens uitgangspunten om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals privacy) en om risico's te beheersen. Daarnaast zijn doelstellingen opgenomen om te voldoen aan Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) als het gemeentelijk basisnormenkader. In het beleid zijn ook meer operationele uitgangspunten opgenomen, waaronder de veiligheid van mobiele apparaten, als telefoons en Ipads, om veiligheidsincidenten c.q. datalekken te voorkomen. Over de voortgang van het jaarlijkse verbeterplan informatieveiligheid en privacy wordt periodiek gerapporteerd.

Alle voorbereidingen voor deze wettelijk verplichte audits zijn in het jaarplan opgenomen en zijn ook in 2017 daadwerkelijk afgerond. Op basis van deze voorbereidingen heeft het college een verklaring vastgesteld waarin zij bevestigt dat aan alle wettelijke eisen ten aanzien van ENSIA wordt voldaan. Voor 2017 betrof ENSIA de onderdelen DigiD en SUWI. Deze verklaring is vervolgens door een onafhankelijk auditor getoetst op opzet en het bestaan en bevestigdan de bij AA geïmplementeerde veiligheidsmaatregelen op beide gebieden. In 2017 is ook een rekenkameronderzoek uitgevoerd naar de informatieveiligheid.

Naast deze nieuwe kaders en voorschriften op gebied van informatieveiligheid treedt op 25 mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) werking. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). De Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer. In 2017 is een Plan van Aanpak opgesteld met daarin alle maatregelen die door de AA organisatie moeten worden getroffen om aan de AVG te voldoen. In 2017 zijn door AA de meeste voorbereidingen geïmplementeerd om aan de AVG te gaan voldoen.

Een beperkt aantal thema's vraagt nog bijzondere aandacht en dit wordt begin 2018 opgepakt. Dit betreft in de eerste plaats de 'aanstelling van een Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG)'. Deze verplichte nieuwe FG rol moet het interne gemeentelijke toezicht gaan uitvoeren op de verwerking van persoonsgegevens binnen de organisatie. De formatie en positionering van de FG zijn vastgesteld. De formele benoeming van de FG moet nog plaatsvinden. Het tweede thema betreft het inrichten van een proces waardoor 'rechten van betrokkenen' kunnen worden gewaarborgd. Iedere burger kan rechten van inzage, wijziging of verwijdering (indien van toepassing) uitoefenen bij de verwerkingsverantwoordelijke. Doordat gemeentelijke informatiesystemen complex en decentraal (rond de bedrijfsprocessen) zijn ingericht, vraagt dit thema bijzondere aandacht omdat vragen van burgers met betrekking tot inzage in de gehele organisatie moeten kunnen worden afgehandeld en centraal worden verwerkt en gecommuniceerd aan de burger die zijn rechten uitoefent.

ICT: programma digitaal werken en digitale transformatie
De organisatie is actief aan de gang met een inhaalslag op het gebied van de digitalisering. We onderscheiden op dit terrein twee sporen: het programma digitaal werken en de digitale transformatie. Het programma digitaal werken richt zich op de implementatie van vier nieuwe systemen (zie "1. Handelen en organiseren vanuit inwoners en bedrijven").

Eind 2017 is binnen de organisatie het programma digitale transformatie gestart. Eerste stap is te komen tot het vaststellen van een gedegen bestuurlijk vastgesteld ambitieniveau om aan de hand daarvan een bijbehorend programmaplan, roadmap, opleidingsplan en businesscase uit te werken en in 2018 ter bestuurlijke besluitvorming aan te bieden. Daarnaast maken we in 2018 af wat we al af moesten hebben: "First things first".

In opmaat naar de toenemende digitalisering is het absoluut noodzakelijk investeringen te plegen in de huidige infrastructuur/werkplekomgeving. Gebruikers in de AA organisatie ervaren continu traagheid en inmiddels regelmatig uitval op de werkplek gedurende normale werkzaamheden.

Smart City
Na vaststelling van de motie "Smart City Amstelveen" in juli 2017 is een kwartiermaker aangesteld die met de uitvoering van de motie is gestart. De kwartiermaker heeft in samenspraak met betrokken collega's een aantal pilots geïnitieerd, onder andere op het gebied van afvalverzameling, informatiegestuurd handhaven, zelfrijdend vervoer, scan circulaire economie en de bruikbaarheid van blockchaintechnologie bij inschrijvingen van internationale studenten.

Elke proef gaat uit van een verkenning naar mogelijkheden (onder andere "wat is er al?"), nut en behoefte. Als dit positief uitvalt, volgt een ander onderzoek waarin een en ander uitgewerkt wordt voor besluitvorming. Behoefte/mogelijkheden, mogelijk nut en tijd/geld zijn daarin leidende factoren. Focus is comfort, gemak en veiligheid van de digitale stad in de openbare ruimte voor bewoners, bezoekers en ondernemers van Amstelveen.

HRM
implementatie functiewaarderingssysteem en generatiepact
In 2017 is de implementatie van een nieuw functiewaarderingssysteem (HR 21) en het generatiepact gestart. Gevoed door een aanbeveling vanuit de Cao heeft de gemeente Amstelveen in 2017 vormgegeven aan een zogeheten generatiepact-regeling, die in het laatste kwartaal van 2017 operationeel is geworden. Deze regeling zal in elk geval tot en met 1 oktober 2019 bestaan en voorziet kort gezegd in de mogelijkheid om 40% minder te gaan werken met gedeeltelijke compensatie van gevolgen voor het inkomen en de pensioenopbouw. Op deze manier wordt bijgedragen aan duurzame inzetbaarheid, behoud van kennis van oudere ervaren medewerkers en wordt tegelijkertijd enige ruimte voor instroom van jongere medewerkers gecreëerd.

medewerkersonderzoek
In 2017 heeft een medewerkersonderzoek plaatsgevonden. De organisatie scoort in het onderzoek beter dan in de vorige meting uit 2014 en ook in vergelijking met een benchmarkgroep van andere gemeenten met meer dan 100.000 inwoners zijn de uitkomsten beter. Uit de resultaten komen drie aandachtspunten naar voren, die om actie vragen:
- samenwerking over afdelingsgrenzen heen;
- werkomgeving en
- werkdruk.

Samenwerking over afdelingsgrenzen heen sluit aan op onderdeel "3. Bevorderen concernmatig denken en handelen".

Veel medewerkers zijn kritisch over de fysieke werkomgeving. Dit ondersteunt het voornemen om een verbeteringsplan voor de huisvesting voor te bereiden, mede in relatie tot het ambitieniveau van plaats- en tijdsonafhankelijk werken.

Het management zal in overleg met medewerkers acties gericht op verlichting van en omgaan met de werkdruk opnemen in de afdelingsplannen. Via de AA-academie zal een test worden aangeboden aan medewerkers om op individueel niveau mogelijke oorzaken van werkdruk te onderzoeken inclusief handvatten voor de medewerker en leidinggevende hoe hiermee om te gaan.

Financiën
verbetertraject "control in control"
In de managementletter van de accountant staat vermeld dat de beheersmaatregelen vanuit het verbetertraject "Control in control" voor een groot deel zijn geïmplementeerd en dat de organisatie het verbeterplan structureel dient in te bedden en onder de aandacht moet houden.

projectbeheersing fysiek domein (213a-onderzoek)
In 2017 heeft een 213a-onderzoek plaatsgevonden naar de projectbeheersing in het fysieke domein. Uit het onderzoek blijkt dat er ruimte is voor verbetering, vooral in het projectmatig werken. De betrokken afdelingen zijn hier al mee aan de slag, bijvoorbeeld in het project opdracht geven/opdracht nemen en de vorming van een nieuwe afdeling "Projecten & Advies" voor de beheerstaken voor de buitenruimte. Aanbevelingen uit het 213a-onderzoek nemen we mee in de organisatieontwikkeling in het fysiek domein.

Bedrijfsvoering

Externe inhuur
Uitgangspunt van het college is dat de reguliere werkzaamheden zoveel als mogelijk door het eigen personeel worden gedaan. Dit draagt namelijk bij aan een robuuste organisatie die interessant werk heeft, ontplooiingskansen biedt aan het personeel en de diensten en producten levert tegen zo laag mogelijke kosten.

Ingehuurd personeel dat wordt ingezet op reguliere werkzaamheden is over het algemeen niet duurder dan eigen personeel. Op deze categorie richt de aandacht van publiek en media over het "externe adviseurs" vraagstuk zich overigens ook niet. Het vraagstuk externe inhuur richt zich veel meer op de dure adviseurs. Het is niet voor niets, dat bepaald is dat externe inhuur van personeel boven een tarief van € 100,- per uur expliciete goedkeuring van de wethouder financiën behoeft.

De externe inhuur is als volgt langs twee lijnen ingedeeld:
1. inhuur van personeel om het reguliere werk van de gemeentelijke organisatie doorgang te laten vinden, waarbij de werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van het management worden uitgevoerd;
2. extern advies; inhuur op project/ad hoc basis van specialistische kennis/vaardigheden waarbij de verantwoordelijkheid voor het verstrekte advies/ondersteuning berust bij de adviseur/het adviesbureau.

Bij het beoordelen van de externe inhuur is onderscheid aangebracht op basis van tariefstelling; te weten tot en met € 75,- per uur en daarboven. Genoemde € 75,- per uur is gebaseerd op de loonkosten van een gekwalificeerde (HBO/WO) medewerker op schaal 11 niveau.

Op grond van de Wet Normering Topinkomens mag in 2017 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector behoudens overgangsrecht maximaal 100% van het ministerssalaris zijn. Deze norm geldt ook voor inhuurkrachten. De hoogte bedraagt in 2017 € 181.000.

Ter vergelijking van de externe inhuur is de prognose in de tweede tijdvakrapportage en de rekening 2016 opgenomen in onderstaande tabel (bedrag x € 1.000). Ten opzichte van 2016 is vooral het extern advies hoger. Dit heeft betrekking op het programma "digitaal werken".

	Rekening '16	2e tijdvak '17	Rekening '17
Inhuur voor regulier werk	11.430	11.662	14.654
Extern advies	812	3.821	2.299
Totaal	12.242	15.483	16.953

Bedrijfsvoeringsfonds
In de nota begroting en budgetbeheer (2009) heeft de raad de kaders rondom de middeleninzet voor de bedrijfsvoering vastgelegd. Een belangrijk uitgangspunt daarin is dat het gemeentebestuur via de begroting vaststelt wat de gemeente het komende jaar gaat doen. Het bestuur bepaalt wat er moet gebeuren en welke budgetten daarvoor ter beschikking staan.
De wijze waarop de doelstellingen -zoals door de raad in de begroting geformuleerd- worden uitgevoerd, alsmede hoe de producten en diensten worden aangeboden is primair de verantwoordelijkheid van het ambtelijk apparaat (management). Dit uiteraard binnen de budgettaire kaders en eventueel nader door het gemeentebestuur te formuleren randvoorwaarden.

De organisatie heeft zich genoodzaakt gezien in een aantal gevallen extra uitgaven binnen de bedrijfsvoering te doen waar in de gemeente begroting niet expliciet, of onvoldoende geld voor is uitgetrokken. Concreet betreft het drie onderwerpen met een totaalbedrag van € 1,5 miljoen: implementatie decentralisatie jeugd, V&T buitenruimte en aandeel in bovenmatige frictiekosten organisatie. Een nadere toelichting op deze onderwerpen staat in het programma "bedrijfsvoering".

saldo bedrijfsvoering
Als bovengrens voor de omvang van het fonds schrijft de nota 5% van de bedrijfsvoeringbudgetten voor. Met een omvang eind 2017 van € 1,0 miljoen, blijft het fonds binnen de vastgestelde bestuurlijke kaders. De gezamenlijke bedrijfsvoeringsbudgetten bedragen € 80 miljoen. Met een maximum van 5 procent daarover zou de bovengrens van het fonds € 4,0 miljoen bedragen.

5.5 Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Amstelveen heeft tot doel om het publieke belang te behartigen. De gemeente dient zelf gemotiveerd te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak behoren. Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe taken worden uitgevoerd. De gemeente kan er voor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen. Maar er kan ook een voorkeur bestaan om taken uit te laten voeren via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten. Vaak zijn er ook andere oplossingen mogelijk, zoals het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente houdt ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen in deze paragraaf zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Verder is van belang dat de kosten en risico's die met verbonden partijen gemoeid zijn binnen de perken blijven.

De gemeente Amstelveen zal steeds moeten afwegen met welke aanpak de taken het beste kunnen worden uitgevoerd op een zo voordelig mogelijke manier. Hiervoor is het van belang dat de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel zicht heeft op de uit te voeren taken. Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Amstelveen.

Wat is een verbonden partij?

De definitie van verbonden partijen die gebruikt wordt is dat de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft bij die partijen.

- Bestuurlijk belang: het hebben van stemrecht of het hebben van een zetel in het bestuur.
- Financieel belang: gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen op de gemeente verhaald worden.

Het gaat om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. De gemeente participeert in 2017 in 9 gemeenschappelijke regelingen en 2 deelnemingen.

Ontwikkelingen 2017 e.v. inclusief eventuele risico's voor vermogenspositie

Eneco
Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energie, opwekking, levering c.a.). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden.

Voor Stedin blijft dit de situatie, voor Eneco groep bestaat deze verplichting per 1 februari 2017 niet meer. In de raad van 27 september 2017 is ter ondersteuning van de strategische koers van Eneco en vanuit het financiële belang van Amstelveen besloten de aandelen Eneco te behouden.

De aandeelhouders die wensen af te bouwen vertegenwoordigen meer dan 50% van het geplaatste aandelenkapitaal. Dit betekent dat een transactieproces wordt voorbereid. De commissie van verkopende aandeelhouders zal daartoe in overleg treden met Eneco.

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij (bedrag x € 1.000)	Budget 2017	Bijdrage 2017	Resultaat 2016	Eigen Vermogen 1-1-2016	Eigen Vermogen 1-1-2017	Vreemd Vermogen 1-1-2016	Vreemd Vermogen 1-1-2017	Vertegen-woordi-ging (*)
A. Gemeenschappelijke regelingen:								
1. Vervoerregio Amsterdam	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
2. Amstelland-Meerlanden overleg	78	64	9	23	32	0	0	DB en AB
3. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)	4.693	4.807	378	13.589	15.036	57.572	44.114	DB en AB
4. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	2.740	2.814	82	807	789	581	586	DB en AB
5. GGD Amsterdam-Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
6. Groengebied Amstelland	362	356	252	3.045	3.297	463	404	DB en AB
7. Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie	naar afname	naar afname	515	7.165	7.539	1.508	1.949	DB en AB
8. Ombudsman Metropool Amsterdam	25	25	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
9. Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
10. Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	DB en AB
11. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	141	146	156	3.391	4.985	14.004	16.662	DB en AB
B. Overige verbonden partijen:								
1. Eneco Groep	0	0	n.v.t.	n.v.t.	2.821.000	n.v.t.	1.720.000	
2. Stedin Groep	0	0	105.000	n.v.t.	2.455.000	n.v.t.	3.118.000	
3. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	0	0	369.000	4.163.000	4.486.000	145.348.000	149.514.000	

(*) DB= Dagelijks Bestuur en AB= Algemeen Bestuur

Hierna wordt geïnventariseerd met welke partijen Amstelveen verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats en de doelstelling. Bij het opmaken van de rekening zijn de resultaten van verbonden partijen over het verslagjaar veelal nog niet bekend. De meest recente financiële gegevens komen uit de jaarrekening 2016 van de verbonden partij.

Publiekrechtelijke verbonden partijen

Naam	Vervoerregio Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	0	-	-	-	-

* per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en de Meerlanden-overleg
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg en een dagelijks bestuur zijn er portefeuille-overleggen.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 65.000. Dit loopt consequent 1 jaar achter.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	9	23	32	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 4.807.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	378	13.589	15.036	57.572	44.114

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ) voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2 van de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) en een goede uitvoering van de daarin genoemde taken. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvisering aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uitsluitend uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 2.814.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	82	807	789	581	586

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Doel is meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien. Het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, met als doel: de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen en meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien; en zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het dagelijks / algemeen bestuur
Financieel belang	De begroting 2018 is de eerste begroting van deze gemeenschappelijk regeling

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000*	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	-	-	-	-	-

Naam	Groengebied Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Deelnemers	Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en de raden en colleges van de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De provincie draagt 25% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten, waarbij aan Amsterdam 1/3 deel van het aantal inwoners wordt toegerekend. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen voor 2017 bedraagt afgerond € 356.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	252	3.045	3.297	463	404

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Er is één bestuur
Financieel belang	Ten aanzien van de sociale werkvoorziening: elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal voltijd-equivalenten dat per 31 december van het desbetreffende jaar bij het werkvoorzieningsschap wordt ingenomen door uit die gemeente afkomstige werknemers. Ten aanzien van de arbeidsinschakeling ingevolgde de Pw: elke gemeente betaalt naar afname. Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2017.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	515	7.165	7.539	1.508	1.949

Naam	Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de tweedelijns klachtenprocedure een gezamenlijke ombudsman in te stellen.
Deelnemers	De colleges en raden van Amstelveen, Amsterdam, Almere, Diemen, Landsmeer, Waterland, Zaanstad en Stadsregio Amsterdam en Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Relatie met	Programma 6 Bestuur, Bevolking en Veiligheid
Bestuurlijk belang	De raden richten door deze regeling een gemeenschappelijk orgaan op als bedoeld in artikel 1, juncto artikel 8, lid 2 van de wet.
Financieel belang	Voor 2017 betreft het basistarief € 25.000 (excl. indexering). Hiervoor worden 50 klachten behandeld en geldt een naheffingstarief van € 500 per extra behandelde klacht.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren door samen te werken op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in de dienstverleningsovereenkomst. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, kunnen besluiten over wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in het dienstverleningshandvest. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Een lid van het college van B&W heeft zitting in het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 146.000.De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoopt.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Privaatrechtelijke verbonden partijen

Naam	Eneco Groep (Energiebedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. Voor Eneco groep bestaat deze verplichting per 1 februari 2017 niet meer.
Deelnemers	De aandelen van Eneco Groep zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	In verband met de mogelijke verkoop van aandelen door deelnemende gemeenten is er over het structureel uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	*	*	2.821.000	*	1.720.000

*In verband met de splitsing is geen informatie over 2016 beschikbaar

Naam	Stedin Groep (Netwerkbedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebedrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	In verband met de splitsing is er over het uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	105.000	*	2.455.000	*	3.118.000

*In verband met de splitsing is geen informatie over 2016 beschikbaar

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van ƒ 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van ƒ 250,00 met een totale waarde van ƒ 717.600,00 (= € 325.632,68). Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd. Over de netto winst wordt 25% uitgekeerd. Het in 2017 uitgekeerde dividend over de netto winst 2016 bedraagt voor Amstelveen € 235.373.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	369.000	4.163.000	4.486.000	145.348.000	149.514.000

5.6 Grondbeleid

Inleiding

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Visie

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is daarmee geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten gedekt uit de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten. Het gemeentelijk grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid die door het college van B&W in 2012 is vastgesteld. In het raadsvoorstel 'Tweede tranche deregulering Lokaal Ruimtelijk Beleid' (raadsvergadering 3 februari 2016) is voorgesteld de nota te actualiseren. Dit wordt in 2018 gepakt.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijk besluit, zoals een bestemmingsplan. Indien het ruimtelijk besluit een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeente bestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten, zoals door middel van een anterieure overeenkomst.

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot beleidsvelden zoals Wonen, Economische Zaken, Verkeer en Vervoer, Groen en Ruimtelijke Kwaliteit.
De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de structuurvisie.

Met het vaststellen van de structuurvisie Amstelveen 2025+ in 2011 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. Daarnaast heeft de gemeente een Woonagenda, de economische agenda, de detailhandelsnota en het Amstelveens verkeers- en vervoersplan vastgesteld. Voor de uitgifte van gronden is naast de nota Grondbeleid en de algemene verkoopvoorwaarden ook een grondprijsnotitie vastgesteld.

Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd

De gemeente Amstelveen beschikt (nog) over een beperkte voorraad ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. De gemeente Amstelveen is hierdoor steeds meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden zelf te ontwikkelen.

Bij actief grondbeleid volgt de resultaatneming bij lopende grondexploitaties bij het afsluiten van de grondexploitatie. Indien een project zeker met een positief resultaat zal afsluiten is het mogelijk eerder tot winstneming over te gaan. Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) stelt randvoorwaarden voor vervroegde winstneming. Die versnelde winstneming dient proportioneel te zijn en niet eerder plaats te vinden dan dat de opbrengsten zijn gerealiseerd. Conform de vigerende nota Grondbeleid dient de inkomst vóór 31 augustus van het betreffende jaar te zijn ontvangen.

Bij facilitair grondbeleid is er doorgaans een neutraal resultaat. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord.

De woningmarkt in de regio van Amstelveen staat onder grote druk. In 2016 en 2017 zijn positieve resultaten gerealiseerd van prijsherstel op de markt voor bouwkavels voor woningbouw bij enkele projecten die de gemeente via een competitie ontwikkelt of middels uitgifte van vrije kavels. Door de enorme druk op de woningmarkt Amsterdam is het prijsniveau van bouwrijpe grond terug op het niveau van voor de recessie. Er zijn wel verschillen in prijs per locatie. Zo blijven er verschillen tussen Amstelveen Noord en Amstelveen Zuid.

Verbetering op de markt voor bouwkavels ten behoeve van de realisering van werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) is nog lang niet in zicht. Het structurele overaanbod van kantoren en bedrijventerreinen wordt bestreden door mee te werken aan transformatie van bestaande locaties naar nieuwe bestemmingen.
In 2017 is met de herontwikkeling van het leegstaande kantoorpand aan de Van der Hooplaan (hoek Startbaan) weer een aandeel van leegstaande kantoorpanden teruggedrongen. Ook de herontwikkeling aan Groenelaan 1 en 3-5 leveren hier een bijdrage aan. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op Kronenburg, waar een aantal leegstaande kantoorpanden inmiddels een andere invulling hebben gekregen en wordt het voormalige KPMG-gebouw voor een groot deel getransformeerd naar appartementen.

Tenslotte is het mogelijk dat reeds tijdens de voorbereiding de particuliere ontwikkelaar afziet van de verdere ontwikkeling van zijn initiatief. Er resteert in een dergelijk geval geen wettelijke grondslag voor het gemeentelijk kostenverhaal. Om dit risico te beperken wordt, na de vaststelling van de "Quick scan", een afspraak gemaakt over de financiering van ambtelijke plankosten in de voorbereidende fase via een dienstverleningsovereenkomst.

Instrumentarium voor facilitair grondbeleid en de inzet ervan in 2017

Met facilitair grondbeleid is een groot aantal kleinere locaties en enkele grotere locaties zoals Groenelaan 3-5, Bankrashof (woontoren), Van der Hooplaan 241 (woontoren), projecten in het Stadshart (Hudson's Bay en appartementen Handelsplein), Straat van Messina, ontwikkeld. Bij facilitair grondbeleid richt de gemeente zich op het verhaal van de ambtelijke en civieltechnische kosten. Daarnaast zijn er inkomsten uit kleinere initiatieven waarvoor geen projectorganisatie ingericht is.

Instrumentarium voor actief grondbeleid en de inzet ervan in 2017

De uitleglocaties Westwijk Zuidoost en Westwijk Zuidwest zijn nagenoeg afgerond.

Van de kleinere locaties zijn het afgelopen jaar Suze Groeneweglaan, Westwijkcentrum en Van der Hooplaan (supermarkt) en Groenelaan 1 opgeleverd. De laatste kavel in Bovenkerk Oost is verkocht.

De gronduitgifte voor 13 kavels aan de Hortensialaan en voor de bouw van 37 eengezinswoningen aan de Appellaan/Notenlaan heeft plaatsgevonden. Voor deze projecten zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart c.q. uitgevoerd.

De voorziene uitgifte van 14 kavels op Middenwaard vindt plaats in het eerste kwartaal van 2018. In het derde kwartaal van 2018 volgt de uitgifte van 5 grotere kavels op Middenwaard. De gronduitgifte voor Zonnestein 64-66 schuift door naar 2018. Dat geldt ook voor de afronding van de tender Maccabiadelaan. Deze is vanwege capaciteitsproblemen niet opgepakt. De gronduitgifte voor de herontwikkeling van Lindenlaan 315-323 is voorzien in 2019.

In 2017 is gestart met de voorbereiding voor de herontwikkeling van de volgende locaties: Landtong (brede school en woningbouw), locatie Emergohal (woningen), Pluspunt (woningen in combinatie met maatschappelijke voorzieningen), Oostelijk halfrond 9 (gebiedsontwikkeling – combinatie locatie Bankrashal met locatie gezondheidscentrum en wijkcentrum – woningen, gezondheidscentrum en wijkvoorziening).

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Voor de bouwgronden in exploitatie bedraagt het totaal te verwachten resultaat op basis van de zogenaamde POC methode (zie toelichting bij "Onderbouwing van de geraamde winstneming") € 8,3 miljoen positief. Hiervan wordt in 2018 € 5,6 miljoen als positief resultaat verwacht en in 2019 € 0,3 miljoen.

Bovenstaande winstnemingen betreffen de relatief "harde" winsten van de bouwgronden in exploitatie, in die zin dat deze onderbouwd worden door reeds afgesloten overeenkomsten over gronduitgifte. Daarnaast worden er nog winstnemingen verwacht bij projecten, waarbij dit nog niet het geval is. Dit betreft € 2,4 van de totale € 8,3 miljoen aan verwachte resultaatnemingen.

In de jaren 2018 en 2020 worden tekorten verwacht binnen enkele projecten facilitair grondbeleid. Voor deze tekorten is een voorziening gevormd. Wanneer de tekorten zich voordoen, worden deze laste van de voorziening gebracht.

Het afsluiten van voltooide grondexploitaties

Eind 2017 zijn de volgende grondexploitaties afgesloten: Suze Groeneweglaan en Van der Hooplaan supermarkt. Omdat de resultaten bij afsluiting respectievelijk een klein tekort en een klein overschot waren, is het resultaat van de afgesloten grondexploitaties per saldo nihil.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de eerder genoemde notitie van de commissie BBV en verder uitgewerkt in de gemeentelijke Nota Grondbeleid. Op 14 maart 2018 heeft de commissie BBV een handreiking met de betrekking tot tussentijdse winstneming opgesteld als aanvulling op de eerder genoemde notitie. In deze notitie wordt gesproken over de zogenaamde POC methode. Door toepassing van deze methode worden winsten eerder genomen, naar rato van de voortgang van het project. Dit betekent dat het percentage verkochte grond maal het percentage gerealiseerde kosten maal de verwachte winst minus de resterende risico's het bedrag bepaald dat aan tussentijdse winst genomen **moet** worden.

Indien een verlies wordt voorzien moet direct een verliesvoorziening worden gevormd.

In de onderstaande tabel is de boekwaardeontwikkeling van de grondexploitaties met hun resultaatneming in 2017 opgenomen. In het eerste halfjaar 2018 wordt u via een separaat raadsvoorstel een actualisatie van de grondexploitaties voorgelegd.

SAMENVATTING GRONDEXPLOITATIES

bedrag x € 1.000	Totaal	Bouwgronden in exploitatie	Bouwgrond-exploitatie in voorbereiding
Opbouw projectsaldo portefeuille eind 2017			
gerealiseerde opbrengsten t/m 2017	103.337	103.079	259
af: geïnvesteerd vermogen t/m 2017	67.383	66.015	1.368
af: genomen resultaat tlv projecten t/m 2017	36.771	36.907	-136
projectsaldo/boekwaarde portefeuille eind 2017	-816	157	-973
Ontwikkeling projectsaldo portefeuille in 2017			
projectsaldo portefeuille op 1/1 2017	1.294	1.923	-629
bij: opbrengsten 2017	3.710	3.640	70
af: kosten 2017	3.866	3.452	414
af: resultaatneming 2017 tlv projectsaldo	1.955	1.955	0
projectsaldo portefeuille eind 2017	-816	157	-973
Specificatie resultaatneming in 2017			
verrekend met eigen vermogen in 2017	1.955	1.955	0
kosten gesneefde projecten in 2017	0	0	0
kosten ten laste van gevormde voorzieningen in 2017	0	0	0
totaal resultaatneming in 2017	1.955	1.955	0

In 2017 is er voor de projecten Machineweg en De Schulp tussentijds winst genomen. Hiervoor was € 1.475.000 begroot. Het bedrag van de winstneming is voor beide projecten hoger uitgevallen door lagere kosten voor bouw- en woonrijp maken. Samen met de resultaatneming bij afsluiting van de projecten Suze Groeneweglaan en Van der Hooplaan supermarkt, is de resultaatneming in 2017 per saldo € 1.620.000 positief, waardoor een voordelig resultaat ontstaat ten opzichte van de begroting van € 145.000.

Prognose

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedrag x € 1.000	bouwgronden in exploitatie
verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten	45.181
reeds genomen winst op deze projecten	36.907
nog te nemen resultaat 2018 e.v.	8.274
nog te genereren opbrengst 2018 e.v.	15.958
nog te maken kosten eind 2018 e.v.	7.841

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves

Wat de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken betreft, geldt dat indien een verlies wordt voorzien, hiervoor direct een verliesvoorziening moet worden gevormd. Voor eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen.

Voor enkele projecten met facilitair grondbeleid is bij de jaarrekening 2016 een voorziening getroffen van € 642.000. Actualisering met de meest recente prognoses ultimo 2017 resulteerde in een storting van € 30.000, waarna de voorziening voor facilitaire projecten € 672.000 bedraagt.

5.7 Financiering

Inleiding

De wet Fido stelt regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf heeft met name betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

EMU-saldo

De rijksoverheid heeft met vertegenwoordigers van de decentrale overheden in september 2016 afgesproken dat het EMU-saldo van alle decentrale overheden tezamen maximaal minus 0,3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen. Er is tevens afgesproken om het overeengekomen collectieve aandeel van de decentrale overheden voor het EMU-saldo niet verder uit te splitsen naar gemeenten, provincies en waterschappen.

Op basis van de plafondwaarde van 0,3% mag de gemeente Amstelveen bijdragen aan het EMU-tekort. Vanaf 2016 is geen individuele referentiewaarde vastgesteld. In het uiterste geval kan op grond van de wet HOF bij een *landelijke* overschrijding een deel van de Europese boete worden verrekend met de algemene uitkering.

Rente-exploitatie

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen en uitgezette geldleningen. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen. Overeenkomstig het raadsvoorstel "actualiseren rekenrente" (april 2011) zijn rentepercentages vastgesteld.

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investeringen en rentedragende reserves	4,5	4,5
Liquiditeiten saldo grondexploitaties	2,00	1,79
Uitgezette langlopende lening bij BNG	7,35	7,35
Opgenomen langlopende leningen bij BNG	4,4	4,4
Kortlopend uit te zetten middelen	0	werkelijk
Kortlopend aan te trekken middelen	4,5	werkelijk

De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit BBV. Dit leidt tot een in de begroting gehanteerd percentage van 2,0 en is gebaseerd op het raadsbesluit "Actualisering grondexploitaties ultimo 2016" van mei jl. De geactualiseerde berekening voor de jaarrekening 2017 komt uit op 1,79%.

Bij de BNG zijn 4 leningen opgenomen met een oorspronkelijk totaalbedrag van € 90 miljoen. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedraagt 4,4.

Het resultaat rente-exploitatie is als volgt tot stand gekomen (bedrag x € 1.000):

	Begroot	Werkelijk
1. Materiële vaste activa	4.774	4.806
2. Uitstaande geldleningen	667	667
3. Deelnemingen	346	346
4. Gronden in exploitatie		-23
a. totaal rente-inkomsten	**5.787**	**5.796**
5. Reserves	1.465	1.498
6. Opgenomen geldleningen	3.568	3.567
7. Financieringspositie	30	
b. totaal rente-uitgaven	**5.062**	**5.066**
Saldo (a-b)	**725**	**731**

Renteschema voor bepalen omslagrente

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat een renteschema opgenomen om de jaarlijks toegestane omslagrente te bepalen. De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. De begrote omslagrente voor 2017 bedraagt 4,36% en is afgerond op 4,50%. In de rekening wordt beoordeeld of de aan taakvelden toegerekende rente meer dan 25% afwijkt van wat volgens het renteschema doorberekend had mogen worden.

Op basis van de werkelijke cijfers 2017 komt de omslagrente uit op 4,02%. Het gehanteerde percentage van 4,50 leidt ertoe dat een renteresultaat ontstaat. Volgens de BBV-voorschriften mag dit renteresultaat niet meer dan 25% afwijken van de toe te rekenen rente. Uit het navolgende renteschema blijkt dat de afwijking binnen deze marge blijft. Dit betekent dat een nacalculatie van de door te belasten rente aan de taakvelden in 2017 achterwege kon blijven.

Na het opstellen van de begroting 2017 is besloten de tweede tranche voor de A9 vervroegd af te dragen. De vervroegde afdracht betekende een onttrekking aan de algemene reserve (€ 2,5 miljoen) die in latere jaren werd terugverdiend door het vervallen van de jaarlijkse rentedotatie t/m 2020 aan de voorziening A9 van afgerond € 0,9 miljoen. De vervroegde afdracht heeft ook effect op de berekening van de toegestane omslagrente volgens BBV. Dit verklaart het verschil tussen het omslagpercentage in de begroting 2017 (4,36) en in de rekening 2017 (4,02). Ter voorkoming dat vanaf 2018 de afwijking tussen het renteresultaat en de werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente meer dan 25% bedraagt (zie renteschema hierna) wordt in de Perspectiefnota 2019 een voorstel opgenomen om de omslagrente vanaf 1 januari 2018 te verlagen naar 4,00%.

Verlaging van dit rentepercentage heeft vooral consequenties voor de kostendekkende exploitatie "riolering" waar eind 2017 sprake is van een boekwaarde investeringen van afgerond € 70 miljoen. Aanpassing van de renteomslag leidt binnen deze kostendekkende exploitatie tot structureel lagere lasten van € 0,3 miljoen. In de begroting 2018 (blz. 104) bedraagt het dekkingspercentage voor rioolrecht 94. Indicatief leidt de lagere rentelast tot een dekking van 97%.

Renteschema volgens BBV notitie	begr. 2017	werk. 2017
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 3.567.360	€ 3.567.360
b. -/- de externe rentebaten	-€ 667.057	-€ 667.057
Totaal door te rekenen externe rente	€ 2.900.303	€ 2.900.303
c. -/- De rente die aan de grex MOET worden doorberekend	*-€ 86.155*	*€ 23.166*
-/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld MOET worden doorberekend	*€ 0*	*€ 0*
	-€ 86.155	€ 23.166
Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente	€ 2.814.148	€ 2.923.469
d1. Rente over eigen vermogen	€ 916.000	€ 1.008.200
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	€ 476.000	€ 489.983
Betreft A9, wachtgeld en Zorgvlied (graven) tegen 4,5%	€ 850.000	
Totaal geraamde/werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 5.056.148	€ 4.421.652
e. De geraamde/werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-€ 5.461.827	-€ 5.152.163
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-€ 405.680	-€ 730.511

1. Boekwaarde vaste activa (excl. investeringsfonds) -/- aan derden verstrekte leningen per 1 januari	116.015.437	110.661.000
2. Saldo a t/m d	€ 5.056.148	€ 4.421.652
Toegestaan % (2 gedeeld door 1)	4,36%	4,00%

1. Renteresultaat	-730.511
2. Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 4.421.652
Afwijking mag niet meer dan 25% bedragen (1 gedeeld door 2)	-16,52%

Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet
De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt het maximale bedrag verstaan dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5 % van de begrotingsomvang. Dit komt voor Amstelveen overeen met een volume van ongeveer € 18,5 miljoen. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen. In Amstelveen is in 2017 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld.

bedrag x € 1.000	**gemiddelde kwartaal 1**	**gemiddelde kwartaal 2**	**gemiddelde kwartaal 3**	**gemiddelde kwartaal 4**
1. Netto vlottende schuld (+) of overschot vlottende middelen (-):	-77.748	-88.253	-100.874	-91.484
2. Kasgeldlimiet:	18.500	18.500	18.500	18.500
3a. Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1):	96.248	106.753	119.374	109.984

Renterisiconorm
De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen. Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Amstelveen niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de lening voorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden opgezegd. De lening portefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Amstelveen ongeveer € 40,0 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. Tot en met 2021 wordt op de leningportefeuille in een begrotingsjaar niet meer afgelost dan € 2,25 miljoen zodat ruimschoots aan de norm wordt voldaan.

Liquiditeitspositie
Amstelveen heeft een grote kasreserve. De jaarrekening 2017 meldt dat per 31 december € 82 miljoen staat uitgezet via schatkistbankieren. De verwachting bestaat dat het overschot de komende jaren terugloopt door onder andere het huisvestingsplan onderwijs inclusief huisvesting HWC.

Begin december 2015 is aan de BNG gevraagd of een deel van de 40-jarige lening van € 90 miljoen vervroegd afgelost kan worden. Dit is niet aantrekkelijk omdat alleen wordt verdiend wanneer de rente op het moment dat Amstelveen moet lenen aanzienlijk lager staat dan nu. Dit is onvoorspelbaar en vormt een risico dat niet past in het prudente/defensieve beleid. Ter indicatie: voor de lening van € 20 miljoen die afloopt in 2050 betekende dit dat een boeterente betaald moest worden van € 7,7 miljoen.

Rentevisie
Beleidsmatig wordt Amstelveen steeds minder afhankelijk van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt verwacht dat in de meerjarige financieringsbehoefte is voorzien. Daarnaast leidt het schatkistbankieren er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

Kredietrisico en relatiebeheer
Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist. Hier wordt uitsluitend vanaf gezien als de gemeenteraad anders besluit. De gemeente Amstelveen heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures.

Momenteel heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten en Eneco. Per 31 december 2017 is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren. Daarnaast zijn nog bankrelaties met BNG, ING en Rabo.

Financiering

Langlopende leningen
In 2010 zijn stappen gezet om de vermogensbehoefte voor langere termijn in te vullen. Van vier bancaire instellingen zijn offertes ontvangen, waarbij het aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten als best passend bij de wens van Amstelveen is beoordeeld. Met deze lening heeft de gemeente tegen een tarief van gemiddeld 4,45% voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

Amstelveen neemt een lening van in totaal € 90 miljoen af met een looptijd van 40 jaar. Het te lenen bedrag is niet in één jaar geheel beschikbaar gekomen maar is in vier tranches tot en met eind 2013 opgenomen. Ultimo 2017 bedraagt het saldo van deze vier leningen € 78 miljoen.

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen
Amstelveen heeft ultimo 2017 één bedrag uitgezet bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Dit betreft een bedrag van € 9 miljoen met een looptijd tot en met 2020. Over dit bedrag ontvangt de gemeente een rentevergoeding van 7,35 procent.

Via het raadsvoorstel "Borgstelling voor financiering van de vervanging van de kunststof atletiekbaan" van 3 juli 2013 heeft de gemeente zich garant gesteld voor maximaal € 175.000 voor een hypothecaire geldlening van Atletiekvereniging Startbaan (1 januari 2018: € 147.000). Daarnaast heeft de gemeente nog één andere garantie uitstaan met een saldo van € 30.000 per 1 januari 2018.

In de raadsvergadering van 15 juni 2016 heeft de raad ingestemd met het treffen van een bestemmingsreserve van € 1 miljoen voor de garantstelling voor de huurverplichting van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) voor het Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor.

Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar "niet uit de balans blijkende verplichtingen".

Treasuryfunctie

Treasurystatuut
In december 2015 heeft de raad ingestemd met de nieuwe verordening ex artikel 212, 213, 213a en het geactualiseerde treasurystatuut. In de raad van februari 2017 heeft de raad ingestemd met een geactualiseerde verordening artikel 212.

Financieringsfunctie reserves en voorzieningen
Een belangrijke functie van reserves en voorzieningen betreft de financieringsfunctie. Voor een sluitende meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met jaarlijkse rentebaten van € 0,9 miljoen op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen. Met de huidige interne rekenrente van 4,5 procent betekent dit dat hiervoor € 20 miljoen aan reserves en voorzieningen beschikbaar moet zijn (4,5 procent over € 20 miljoen genereert € 0,9 miljoen).

Wanneer de ontwikkeling van bestemmingsreserves en voorzieningen meerjarig wordt beschouwd, valt te constateren dat deze door de jaren heen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen. Het totaal aan egalisatie- en overige bestemmingsreserves bedraagt begin 2018 € 40 miljoen waarvan de reserve nieuwbouw Piet Hein (€ 5 miljoen), nieuwbouw HWC (€ 4 miljoen) groot onderhoud wegen (€ 6 miljoen), vervanging bedrijfsmiddelen (€ 6 miljoen), verkeer/VRI (€ 5 miljoen) en FLO-kosten brandweer (€ 3 miljoen) het grootste aandeel vormt.

Algemene reserve en bestemmingsreserve "sparen vooraf"
De algemene reserve is allereerst samen met de reserve "sparen vooraf" belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor de bufferfunctie is in de Kadernota 2018 bepaald op € 15 miljoen. Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico- analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en – rekening.
Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensiveringen c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin.

Uiteindelijk is het bij uitstek een politiek-bestuurlijke integrale afweging om in onderlinge balans en samenhang de kaders te stellen voor de noodzakelijke en gewenste voeding en aanwending van zowel de algemene reserve als de reserve sparen vooraf.

Schuldpositie
In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" staan kengetallen opgenomen die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Uit deze verplichte financiële kengetallen blijkt dat Amstelveen een zeer sterke financiële positie heeft. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

B Jaarrekening

6 Baten en lasten

6.1 Grondslagen voor resultaatbepaling

Wettelijke voorschriften
De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Baten en lasten

- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar. Amstelveen wijkt hiervan af en licht op Algemene dekkingsmiddelen toe op welke onderdelen.
- Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2015 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. In de programmarekening worden alleen de werkelijk ontvangen bedragen verantwoord.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
- Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

6.2 Overzicht van baten en lasten

De specificatie van de lasten en baten binnen de programma's is volgens de indeling naar taakvelden. Een nadere toelichting van wat BBV onder de taakvelden verstaat, wordt beschreven in de notitie "Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)". De brochure van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is te downloaden via de website: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2015/06/01/hoofdlijnen-vernieuwing-besluit-begroting-en-verantwoording-bbv

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de lasten en baten per programma. Een negatief bedrag in de kolom "Saldo" betekent een positief begrotings- of rekeningsaldo (lasten<baten). De rechterkolom "Saldo 2017" betreft het verschil tussen het begrotings- en rekeningsaldo.

bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting 2017				Rekening 2017			Saldo
Programma	**2016**	**Primitief**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**2017**
01 Sociaal domein	45.339	44.027	64.107	21.718	42.389	63.968	22.367	41.600	-788
02 Onderwijs en ontplooiing	19.054	18.551	25.313	3.936	21.377	24.946	4.044	20.902	-475
03 Economie en duurzaamheid	1.269	1.197	4.353	3.438	915	1.856	879	977	62
04 Openbare ruimte	23.172	18.934	40.452	24.353	16.099	37.687	25.026	12.661	-3.437
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-5.633	-2.377	19.747	20.833	-1.087	16.292	20.271	-3.979	-2.892
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	15.486	13.344	15.304	2.739	12.565	14.650	2.847	11.804	-761
07 Overhead	3.551	23.394	52.046	21.932	30.114	51.769	21.577	30.192	78
08 Algemene dekkingsmiddelen	-112.746	-111.677	6.813	125.404	-118.591	1.621	121.201	-119.580	-989
Totaal saldo van baten en lasten	**-10.507**	**5.392**	**228.133**	**224.352**	**3.781**	**212.790**	**218.212**	**-5.422**	**-9.203**
Reservemutatie	-4.637	14.977	54.837	53.545	1.292	46.137	40.142	5.995	4.704
Resultaat	**-15.143**	**20.369**	**282.970**	**277.897**	**5.072**	**258.926**	**258.353**	**573**	**-4.499**

Vennootschapsbelasting
Artikel 25b van BBV schrijft voor dat de programmaverantwoording bestaat uit het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting (VpB).

Het taakveld "0.9 Vennootschapsbelasting" is -gelet op de geringe omvang- niet als apart programma opgenomen in de jaarrekening, maar maakt onderdeel uit van Algemene dekkingsmiddelen. In de rekening 2017 is aan lasten € 31.000 verantwoord (2016: € 44.000).

Reservemutatie
De reservemutatie ad. € 4,7 miljoen sluit aan op het totaal van de op de programma's gespecificeerde reserveoverzichten. Tussen de programma's 02 onderwijs en ontplooiing en 05 ruimtelijke ontwikkeling is sprake van een verschuiving op begrotingsniveau. Na uitwerking van de begroting 2017 is gebleken dat sommige reserves op het verkeerde programma begroot waren. De werkelijke boekingen staan verantwoord op het juiste programma.

Vergelijkende cijfers 2016
De vergelijkende cijfers 2016 wijken af met de in de raad behandelde programmarekening 2016. Dit betreft verschuivingen doordat is overgestapt van bestuurlijke producten op de diverse programma's naar taakvelden. Dit laatste sluit aan met de voorgeschreven taakvelden in de gewijzigde wetgeving.

De kolom "primitief" sluit niet in detail aan op de vastgestelde begroting in november 2016. Via het raadsvoorstel budgetoverheveling van december 2017 heeft de raad ingestemd met de in deze jaarrekening opgenomen bedragen als primitief saldo. Dit geldt ook voor de vermelde bedragen op de taakvelden in de kolom "primitief".

6.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Onvoorzien

Artikel 25 en 28 van BBV schrijft voor dat inzicht wordt gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor "onvoorzien". In de primitieve begroting is op algemene dekkingsmiddelen een gemeentebreed bedrag ter grootte van € 153.000 euro opgenomen voor "onvoorzien". Van dit bedrag is € 105.000 euro ingezet voor de volgende doeleinden:
geluidsmeting bij festivals in het Amsterdamse Bos; raadsbesluit 50 d.d. 19 juli 2017 (€ 30.000);
selectie en benoeming nieuwe burgemeester; raadsbesluit 71 d.d. 13 december 2017 (€ 25.000);
Eneco Symposium; raadsbesluit 71 d.d. 13 december 2017 (€ 50.000);

Structurele en eenmalige middelen

In BBV artikelen 19-c en 28-c is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. In de toelichting bij het BBV staat dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voor dit laatste is de specificatie gehanteerd van eenmalige middelen in de begroting 2017. De enige mutaties die zich hier voordoet ten opzichte van de begroting is de werkelijke afdracht grondexploitaties op programma 5. Zoals wordt aangegeven in de toelichting zijn het vooral de uitschieters die er echt toe doen. Bijvoorbeeld een eenmalige extra legesopbrengst vanwege een groot en bijzonder project, boekwinst bij de verkoop van tafelzilver of een winst dan wel verlies in het grondbedrijf.

In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate. Er zijn echter reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Dit betreft voor de gemeente Amstelveen de dekking van de (kapitaal)lasten van investeringen. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de investeringen. In dit geval kan bij inzet van deze reserves worden gesproken van structurele dekkingsmiddelen. In het navolgende overzicht betreft de structurele reservemutatie uitsluitend reserves ter dekking van de kapitaallasten.

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Sociaal domein						
a) incidentele baten/lasten:						
# GIDS-gelden	64		64	64	0	64
# Smart City	75		75	75	0	75
# ogen en oren in sport, kunst en cultuur	25		25	25	0	25
b) structurele lasten/baten	63.943	21.718	42.225	63.804	22.367	41.436
c) totaal lasten/baten	64.107	21.718	42.389	63.968	22.367	41.600
d) incidentele reservemut.	0	0	0	0	0	0
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	64.107	21.718	42.389	63.968	22.367	41.600

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
2 Onderwijs en ontplooiing						
a) incidentele baten/lasten:						
# exploitatie sportbedrijf	200		200	200	0	200
# cultuurstrip	750		750	750	0	750
# rugby, kunstgrasveld	522		522	522	0	522
# schuilkelder	150		150	150	0	150
# museum vd Togt	70		70	70	0	70
# ond.huisv. tijd. leegstand aanhouden	120		120	120	0	120
# ond.huisv. overbrugging Parcival	32		32	32	0	32
# ond.huisv. groei leerl. AC	65		65	65	0	65
# digitaal ongehinderd	10		10	10	0	10
b) structurele lasten/baten	23.394	3.936	19.458	23.027	4.044	18.983
c) totaal lasten/baten	25.313	3.936	21.377	24.946	4.044	20.902
d) incidentele reservemut.	7.550	12.585	-5.035	6.996	5.281	1.715
e) structurele reservemut.						
# Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	11.060	1.981	9.079	3.927	1.981	1.946
# Dekking kapitaallasten sportaccommodaties	15.040	1.610	13.430	15.881	1.610	14.271
f) totaal resultaat	58.963	20.111	38.851	51.750	12.917	38.834

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
3 Economie en duurzaamheid						
a) incidentele baten/lasten:						
# citymarketing	75		75	75	0	75
# glasvezel/verglazing	75		75	75	0	75
# BIZ	74		74	74	0	74
b) structurele lasten/baten	4.129	3.438	691	1.632	879	753
c) totaal lasten/baten	4.353	3.438	915	1.856	879	977
d) incidentele reservemut.	0	97	-97	0	251	-251
e) structurele reservemut.			0			0
f) totaal resultaat	4.353	3.535	818	1.856	1.129	727

bedrag x € 1.000		begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4	**Openbare ruimte**						
	a) incidentele baten/lasten:						
	# duurzaamheid	500		500	500	0	500
	# bijdrage Wagenerstadion	150		150	150	0	150
	b) structurele lasten/baten	39.802	24.353	15.449	37.037	25.026	12.011
	c) totaal lasten/baten	40.452	24.353	16.099	37.687	25.026	12.661
	d) incidentele reservemut.	6.265	7.428	-1.163	7.436	4.686	2.750
	e) structurele reservemut.						
	# Dekking kap.ln UP Groen, water, recreatie	0	0	0	0	0	0
	# Dekking kap.ln UP Verkeer en vervoer	2.202	0	2.202	1.491	118	1.373
	# Dekking kapitaallasten Zorgvlied	230	0	230	50	0	50
	f) totaal resultaat	49.149	31.781	17.368	46.664	29.830	16.834

bedrag x € 1.000		begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5	**Ruimtelijke ontwikkeling**						
	a) incidentele baten/lasten:						
	# plankosten grote projecten	1.000		1.000	1.000	0	1.000
	# woonagenda	50		50	50	0	50
	# bedrijventerrein Legmeer	100		100	100	0	100
	# winstafdrachten grondexploitaties		1.475	-1.475	0	1.678	-1.678
	b) structurele lasten/baten	18.597	19.358	-762	15.142	18.593	-3.451
	c) totaal lasten/baten	19.747	20.833	-1.087	16.292	20.271	-3.979
	d) incidentele reservemut.	1.448	4.960	-3.512	2.406	1.138	1.268
	e) structurele reservemut.						
	# Dekking kapitaallasten gebouwen	5.806	15.640	-9.834	659	15.640	-14.982
	# Dekking kapitaallasten gronden	0	0	0	0	0	0
	f) totaal resultaat	27.000	41.433	-14.433	19.357	37.049	-17.693

bedrag x € 1.000		begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6	**Bestuur, bevolking en veiligheid**						
	a) incidentele baten/lasten:						
	# woonfraude	125		125	125	0	125
	# bestuurlijke adhesie maatsch. act.	70		70	70	0	70
	# pilot verruiming openingstijden horeca	20		20	20	0	20
	b) structurele lasten/baten	15.089	2.739	12.350	14.435	2.847	11.589
	c) totaal lasten/baten	15.304	2.739	12.565	14.650	2.847	11.804
	d) incidentele reservemut.	0	649	-649	38	477	-438
	e) structurele reservemut.			0			0
	f) totaal resultaat	15.304	3.388	11.916	14.689	3.323	11.365

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
7 Bedrijfsvoering						
a) incidentele baten/lasten:						
b) structurele lasten/baten	52.046	21.932	30.114	51.769	21.577	30.192
c) totaal lasten/baten	52.046	21.932	30.114	51.769	21.577	30.192
d) incidentele reservemut.	2.055	8.091	-6.036	6.141	8.247	-2.106
e) structurele reservemut.						
# Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	2.304	330	1.974	234	330	-95
# Dekking kapitaallasten Informatiebeheer	0	69	-69	0	276	-276
# Dekking kapitaallasten Services algemeen	0	107	-107	0	107	-107
# Dekking kapitaallasten WB Grondbank	0	0	0	0	0	0
f) totaal resultaat	56.404	30.528	25.876	58.144	30.536	27.608

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen						
a) incidentele baten/lasten:						
# Gidsgelden		64	-64	0	64	-64
# vrijval inkomste A9 tbv plankosten		300	-300	0	300	-300
b) structurele lasten/baten	6.813	125.040	-118.227	1.621	120.837	-119.216
c) totaal lasten/baten	6.813	125.404	-118.591	1.621	121.201	-119.580
d) incidentele reservemut.	878	0	878	878	0	878
e) structurele reservemut.						
f) totaal resultaat	7.691	125.404	-117.713	2.499	121.201	-118.702

bedrag x € 1.000	begroting na wijziging			rekening 2017		
Nr. Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
TOTAAL						
a) incidentele lasten/baten	4.322	1.839	2.483	4.322	2.042	2.280
b) structurele lasten/baten	223.811	222.513	1.298	208.468	216.170	-7.702
c) totaal lasten/baten	228.133	224.352	3.781	212.790	218.212	-5.422
d) incidentele reservemut.	18.195	33.809	-15.614	23.895	20.080	3.815
e) structurele reservemut.	36.642	19.737	16.905	22.242	20.062	2.180
f) totaal resultaat	282.970	277.897	5.072	258.926	258.353	573

Analyse afwijkingen begroting (na wijziging) en jaarstukken

In BBV artikel 28-a is bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij de begroting en bij de jaarrekening een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken wordt gevoegd. In onderdeel "A Jaarverslag" staat per programma een uitvoerige specificatie van afwijkingen. De grootste afwijkingen **ten opzichte van de begroting** zijn de volgende:

bedrag x € 1.000

Programma/onderwerp	voordeel	nadeel	Fasering *
01 Sociaal domein			
Mensen maken Amstelveen	69		69
WMO algemene voorziening	80		
WMO maatwerkvoorziening		220	
Hulp bij het Huishouden	320		
arbeidsparticipatie	180		
restant bijdrage Rijk voor vluchtelingenopvang	100		
begeleiding (o.a beschermd wonen)		100	
Persoonsgebonden budget (PGB)	200		
Zorg in Natura (ZiN)		200	
overige verschillen	359		
02 Onderwijs en ontplooiing			
vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen	150		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 5)		350	
overige verschillen	218		
03 Economie en duurzaamheid			
economische ontwikkeling	120		
economische promotie	179		
Amity		250	-250
overige verschillen	43		
04 Openbare ruimte			
verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan	113		113
spelrecratie	100		
baggerwerken	110		
inhuur materieel		115	
boomrenovatie en overig groen	140	180	
Innovatieve Aanpakken (inkomst staat bij alg. dekkingsmiddelen:alg. uitkering)		80	
duurzaamheidsfonds SVn (via balans)	350		
overige verschillen	96		
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
verkoop gronden/inkomsten startkoop	315		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 2)	350		
vrijval voorziening onderhoud gebouwen	850		
projecten ruimtelijke herontwikkeling	180		
project Amstelveen in Zicht	112		112
kunstgrasrugbyveld	522		522
schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	150		150
bouwgrondexploitaties	460		deels
bouwvergunningen	500		deels
overige verschillen	-179		
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			

(ondersteuning) bestuursorganen	280		
openbare orde en veiligheid	110		
handhaving buitenruimte	90		
dwangsommen	100		
overige verschillen	-29		
07 Overhead			
huisvesting werf (voordeel op programma 5)		135	
capaciteit meerjarig onderhoud gemeentegebouwen (voordeel op programma 5)		215	
decentralisatie jeugd		508	
V&T buitenruimte		426	
frictiekosten		600	
overige verschillen	151		
8 Algemene dekkingsmiddelen:			
algemene uitkering	175		
stelpost (onvoorzien, areaal enz.)	305		
opheffen RMO	235		
vrijval voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	500		
overige verschillen	-226		
Totaal-generaal (begroting - werkelijk)	**7.878**	**3.379**	
Saldo programma	**4.499**		
waarvan overige verschillen	390		
*** Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren**			**716**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT verplicht gemeenten met ingang van 2013 een aantal gegevens openbaar te maken over financiële vergoedingen aan in de gemeentelijke organisatie werkzame (top)functionarissen.

Gepubliceerd dienen te worden:

- Alle in de wet genoemde vergoedingen aan topfunctionarissen. Voor Amstelveen zijn dit de gemeentesecretaris en de griffier;
- Ontslagvergoedingen aan topfunctionarissen hoger dan het jaarsalaris met een maximum van € 75.000

Bij Amstelveen zijn geen toezichthoudende functionarissen werkzaam.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	**M.C.C. Philips**	**H.H. Winthorst**
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	52.534	135.384
Beloningen betaalbaar op termijn	8.137	17.217
Subtotaal	60.671	152.601
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum	106.121	181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging	**60.671**	**152.601**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	N.v.t.	15/5 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 (in fte)	N.v.t.	1,0
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	N.v.t.	84.307
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.	10.315
Totaal bezoldiging 2016	N.v.t.	93.622

Bezoldiging topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1	**L.A. Wieringa**
Functiegegevens	Griffier wnd.
Kalenderjaar	2017
Aanvang en einde functievervulling in het kalenderjaar	1/1 – 31/5
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in 2017	5
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	122.500
Maximum uurtarief	176,00
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	122.500
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	28.574
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	28.574
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totaal bezoldiging (excl. BTW)	28.574
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen 2016

bedragen x € 1	**A.S. Meijer**
Functie(s) gedurende dienstverband	Secretaris
Deeltijdfactor (in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2016
Ontslaguitkering	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
-/- Onverschuldigd deel	
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2017	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Foutherstel
In boekjaar 2016 is het dienstverband met de topfunctionaris A.S. Meijer beëindigd. Abusievelijk is in de jaarrekening 2016 de vergoeding wegens beëindiging van het dienstverband niet opgenomen. Dat is thans hersteld. De vergoeding wegens beëindiging van het dienstverband voldoet aan de gestelde WNT-normen. In 2017 is aan topfunctionarissen geen ontslagvergoeding uitgekeerd die de wettelijke norm van één jaarsalaris met een maximum van € 75.000 overschrijdt.

Overeenkomstig de WNT dienen de jaarlijkse vergoedingen die uitkomen boven het normbedrag van € 181.000, teruggevorderd te worden. Uit het overzicht blijkt die wettelijke norm niet te zijn overschreden.

6.4 Gerealiseerde lasten en baten per taakveld

bedrag x € 1.000 Omschrijving taakveld	Gerealiseerde lasten	Gerealiseerde baten
0.1 Bestuur	2.647	487
0.10 Mutatie reserves P2	26.804	8.872
0.10 Mutatie reserves P3	0	251
0.10 Mutatie reserves P4	8.977	4.804
0.10 Mutatie reserves P5	3.064	16.778
0.10 Mutatie reserves P6	38	477
0.10 Mutatie reserves P7	6.375	8.960
0.10 Mutatie reserves P8	878	0
0.2 Burgerzaken	2.686	2.014
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.238	6.688
0.4 Ondersteuning organisatie	51.769	21.577
0.5 Treasury	283	3.684
0.61 OZB Woningen	862	11.065
0.62 OZB Niet woningen	273	9.516
0.63 Parkeerbelasting	165	2.191
0.64 Belastingen overig	43	236
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	95.371
0.8 Overige baten en lasten	128	1.327
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	31	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.599	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.718	346
2.1 Verkeer en vervoer	8.663	1.529
2.2 Parkeren	570	353
2.5 Openbaar vervoer	132	62
3.1 Economische ontwikkeling	384	60
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	53	138
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	569	639
3.4 Economische promotie	903	179
4.1 Openbaar basisonderwijs	118	0
4.2 Onderwijshuisvesting	4.901	1.331
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.337	876
5.1 Sportbeleid en activering	6.303	0
5.2 Sportaccommodaties	2.963	1.838
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.821	0
5.4 Musea	1.206	0
5.5 Cultureel erfgoed	159	0

5.6 Media	2.138	0
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	9.379	320
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.594	796
6.2 Wijkteams	3.951	56
6.3 Inkomensregelingen	21.632	19.720
6.4 Begeleide participatie	1.992	-10
6.5 Arbeidsparticipatie	1.203	73
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.927	29
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	8.099	1.555
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	11.421	42
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	252	107
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.227	0
7.1 Volksgezondheid	2.671	0
7.2 Riolering	7.523	8.405
7.3 Afval	7.477	10.401
7.4 Milieubeheer	1.325	202
7.5 Begraafplaatsen	3.319	4.169
8.1 Ruimtelijke ordening	4.368	2.339
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.045	5.818
8.3 Wonen en bouwen	2.722	2.683
Totaal-generaal	**258.926**	**258.353**

Overhead
De kosten voor overhead op taakveld 0.4 zijn volledig toegerekend aan programma 7 Ondersteuning Organisatie in het overzicht van baten en lasten.

7 Balans

7.1 Waarderingsgrondslagen

wettelijke voorschriften
De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

stelselwijziging afschrijvingen en schattingswijziging voorraden
stelselwijzing afschrijvingen
De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de afschrijvingstabel. In februari 2017 is door de raad besloten dat in principe vanaf 2017 alles lineair wordt afgeschreven. Hierbij is besloten annuïtaire afschrijving te vervangen door lineaire afschrijving, met bij riolen een gelijktijdige verlenging van de afschrijvingstermijn naar 50 jaar.

schattingswijziging voorraden
Bij het bepalen van de winst is de "percentage of completion" (POC) methode toegepast. Dit betreft een schattingswijziging op basis van een uitspraak van de commissie BBV.

immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Voorbereidingskosten voor grondexploitaties is toegestaan onder immateriële vaste activa als de kosten passen binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), waarbij na 5 jaar activering de kosten hebben geleid tot een actieve grondexploitatie danwel zijn afgeboekt t.l.v. het jaarresultaat en de plannen waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt moeten bestuurlijke instemming hebben, blijkend uit een raadsbesluit of (indien gedelegeerd) een collegebesluit.

materiële vaste activa
gehanteerde afschrijvingstermijnen
Na de waarderingsgrondslagen staat de gehanteerde afschrijvingstabel. Investeringen tot € 100.000 worden direct in de lasten verantwoord conform de financiële verordening 212.

gronden: strategisch en anticiperend
Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld, wordt de grond gekwalificeerd als Bouwgrond in exploitatie tegen vervaardigingsprijs.

De gronden worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met gerealiseerde verkoopopbrengsten, of tegen de commerciële taxatiewaarde indien deze lager is. Als van een district de historische kostprijs verminderd met de gerealiseerde verkopen negatief is, wordt dat district op nul gewaardeerd. Ook een eventuele afwaardering naar de lagere taxatiewaarde vindt plaats per district.

gronden in eeuwigdurende erfpacht
Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaard.

in erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

i*nvesteringen met economisch nut & investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut*
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming als regel lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Via apart raadsbesluit kan in specifieke gevallen worden besloten tot annuïtaire afschrijving.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde.

Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

voorraden
bouwgrond in exploitatie (BIE)
De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Het startpunt van Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans. Om de risico's die samenhangen met zeer langlopende projecten te beperken is de looptijd van een grondexploitatiecomplex maximaal 10 jaar.

Conform de nota grondbeleid (2012) worden voor verliezen direct een voorziening gevormd. Bij het bepalen van winst is de "percentage of completion" methode toegepast.

faciliterend grondbeleid: vordering op derden of overlopende post
Afhankelijk van de status van de vordering of overlopende post dient deze vordering op de balans van de gemeente tot uiting te komen als kortlopende vordering of overlopend actief.

Bepalend voor de classificatie is de aanwezigheid van een getekende overeenkomst. In verreweg de meeste gevallen is bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure (en soms posterieure) overeenkomst.

Als een overeenkomst is gesloten worden de hiermee samenhangende gerealiseerde verhaalbare kosten gekwalificeerd als vordering op derden (ex BBV artikel 39, lid h).

Als kosten worden gemaakt terwijl met een private ontwikkelaar nog geen overeenkomst tot verrekening is afgesloten worden de kosten gekwalificeerd als "nog te verrekenen kosten" en verantwoord als een overlopend actief (ex BBV artikel 40 a, lid b). Er moet wel worden verwacht dat deze binnen 10 jaar verrekend kunnen worden. Als geen zicht is op toekomstige verrekening is sprake van een "niet in de balans opgenomen recht".

gerede producten
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

overige grond- en hulpstoffen
De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

bestemmingsreserves: dekking kapitaallasten
Afgezonderde middelen ter dekking van de kapitaallasten van investeringen (bruto-activering). In het verleden genomen investeringsbeslissingen met als dekking een gemeentelijke reserve worden via deze fondsen administratief afgewikkeld.

bestemmingsreserves: egalisatiereserve
Schommelingen op bepaalde technische c.q. bedrijfsmatige begrotingsonderdelen van de begroting worden via afzonderlijke egalisatiereserves afgewikkeld. Dit om de bestuurlijke afweging– en allocatiefunctie van de begroting te "vrijwaren" van fluctuaties van bedrijfstechnische aard. Dit betreft met name (meerjarig) wegenonderhoud en de vervanging van bedrijfsmiddelen.

De instelling en werking berust op bestuurlijke besluitvorming, die jaarlijks wordt geconcretiseerd in de begroting en jaarrekening. Behoudens beleidswijziging zijn deze middelen niet vrij aanwendbaar.

voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

afschrijvingstabel
De afschrijvingstabel voor de balanspost materiële vaste activa is als volgt (niet limitatief):

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA
70 jaar: # betonnen brug (verkeersfunctie)
50 jaar: # buizen en leidingen riolering # duikers # stalen brug (verkeersfunctie)
40 jaar: # nieuwbouw gebouwen # bomenstructuur
30 jaar # beschoeiing en vooroevers
25 jaar: # gemalen # nieuwbouw sporthal, gymzaal, clubhuis, magazijn en werkplaats # drainage Zorgvlied # huurwoonwagens # verhardingen # openbaar groen(gras, bermen en beplanting) # houten brug (langzaam verkeer)
20 jaar: # atletiekbaan, sportvloeren, Meerkamp grotere investeringen # schooltuinen # ondergrondse containers

AFSCHRIJVINGSTABEL MATERIËLE VASTE ACTIVA
15 jaar: # (renovatie) sportvelden, tennisbanen, wielerparcours, sportattributen: o.a. verlichting, meubilair # riolering overig # loodsen, depot # afvalcontainers (schroot 40 m3) # verkeersinstallaties # openbare verlichting # speeltoestellen # straatmeubilair (bankjes, prullenbakken, paaltjes, fietsenrekken)
10 jaar: # herstraten schoolplein, verkeersremmende maatregelen # verbouwing/renovatie: dak, kozijnen, deuren, sanitair, lift, asbest verwijderen, CV + radiatoren, verlichting, meubilair, vloerbedekking, elektronica, noodstroomvoorziening, koeling/ ventilatoren, luchtbehandeling # leermiddelen (1e inrichting) # fietsenrek/stalling # voertuigen: dieplader, vorkheftruck, graafmachine, aanhangwagen # parkeermeters # vervanging sportvloer # wachthuisje # huisjes ondergrondse containers, minicontainers # divers: ademapparatuur, hefbrug, pompen en schakelkasten, luchtverhitter, telefooncentrale, blusmateriaal, kleding, urnen, gereedschap, brandveiligheid
8 jaar: # (toplaag) kunstgrasvelden, vloeistofdichte vloer # software
7 jaar: # voertuigen: bestelauto, pick-up, tractor, hoogwerker, shovel, was-, kraan-, kieper-, kraakpers-, container-, grofvuil-, dierplaagwagen # divers: veegmachine groot, takkenkneuzer, maaimachine, kolkenzuiger, sleuvenstamper, verdichter overslagstation
5 jaar: # hardware # divers: veegmachine klein, wegenlijnmachine, onkruidborstel, trilplaten, hogedrukreiniger # tijdelijke lokalen

7.2 Balans

Herrubricering balans
In 2017 is door herrubricering de balanspost "Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer" opgenomen onder de balanspost "Overige langlopende leningen". Het betreft hier de startersleningen en waarborgsommen voor een saldo per 31 december 2016 van € 4,962 miljoen.

Balans
Op hoofdcategorieën ziet de balans van de gemeente er als volgt uit (bedrag x € 1.000):

Immateriële activa	973	Algemene reserve	58.658
Materiele activa	199.205	Rekeningresultaat	-573
Financiële activa	22.080	Bestemmingsreserves	141.478
Voorraden incl. bouwgronden	206	Voorzieningen	21.331
Uitzettingen < 1 jaar	89.940	Langlopende leningen	77.985
Liquide middelen	1.138	Kortlopende schulden	5.694
Overlopende activa	14.182	Overlopende passiva	23.152
	327.724		**327.724**

Materiële en financiële bezittingen	Eigen vermogen	61%
	Schulden	39%

De bedragen aan de linkerzijde van de balans (groene kader) bestaan uit de bezittingen van de gemeente zoals gebouwen (materiële activa), voorraden bouwgrond en uitgeleend geld.

Op de rechterzijde staat hoe het bezit is gefinancierd. Voor 39% betreft dit geleend geld (2016: 40%). Dit is inclusief de post voorzieningen die niet door iedereen als schuld wordt geclassificeerd. Ten opzichte van 2016 betekent dit dat minder is gefinancierd met geleend geld.

Gewaarborgde geldleningen
De gewaarborgde geldleningen zijn per 31 december 2017 € 600 miljoen (31 december 2016: € 665 miljoen). Dit betreft:
waarborg maatschappelijk vastgoed (€ 0,2 miljoen);
waarborg woningen (€ 4,7 miljoen);
Nationale Hypotheek Garantie (€ 214 miljoen);
Waarborgfonds Sociale Woningbouw (€ 381 miljoen)

bedrag x € 1.000

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	**973**	**629**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	973	629
Materiële vaste activa	**199.205**	**200.412**
Investeringen met een economisch nut	118.113	118.908
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	79.642	81.504
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	1.450	0
Financiele activa	**22.080**	**21.730**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	7.693	7.693
Overige langlopende leningen	14.388	14.038
Totaal Vaste Activa	**222.258**	**222.771**
Vlottende Activa		
Voorraden	**206**	**-1.575**
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-154	-1.923
Gereed product en handelsgoederen	360	348
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar	**89.940**	**88.091**
Vorderingen op openbare lichamen	2.032	752
Overige vorderingen	5.881	5.195
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	82.027	82.144
Liquide middelen	**1.138**	**1.727**
Kas- en banksaldi	1.138	1.727
Overlopende activa	**14.182**	**13.849**
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	898	621
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	13.284	13.227
Totaal Vlottende Activa	**105.465**	**102.092**
Totaal ACTIVA	**327.724**	**324.863**

In de balans 2017 heeft een herrubricering plaatsgevonden van de balanspost "overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer" naar "overige langlopende leningen". De balanspositie per 31 december 2016 is voor de vergelijking eveneens aangepast.

bedrag x € 1.000

PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen	**199.562**	**194.140**
Algemene Reserve	58.658	43.514
Bestemmingsreserves	141.478	135.482
Resultaat	-573	15.143
Voorzieningen	**21.331**	**21.076**
Voorzieningen	21.331	21.076
Vaste schulden met rentetypische looptijd één jaar of langer	**77.985**	**80.195**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	77.875	80.125
Waarborgsommen	110	70
Totaal Vaste passiva	**298.878**	**295.411**
Vlottende Passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**5.694**	**4.283**
Overige schulden	5.694	4.283
Overlopende passiva	**23.152**	**25.170**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	14.392	18.002
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.741	3.906
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	5.020	3.262
Totaal Vlottende Passiva	**28.846**	**29.452**
Totaal PASSIVA	**327.724**	**324.863**

Borg en garantstellingen

Per 31 december 2017 staat de gemeente garant voor € 600 miljoen.

7.3 Toelichting op de balans

immateriële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/ aflossingen	Boekwaarde 31 december
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	629	414	70	0	973
Immateriële vaste activa	**629**	**414**	**70**	**0**	**973**

mutatie boekwaarde
Op immateriële activa staan de voorbereidingskosten voor grondexploitaties met bestuurlijke instemming. Het saldo betreft met name de projecten Oostelijk halfrond 9 en Lindenlaan 315-323.

materiële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
1.1 Gronden en terreinen	4.955		0	0	0	4.955
1.2 Woonruimten	193		0	0	15	179
1.3 Bedrijfsgebouwen	107.133	-2.086	5.201	44	2.722	107.482
1.4 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.458		211	18	735	2.916
1.5 Vervoermiddelen	1.221		117	0	215	1.124
1.6 Machines, apparaten en installaties	1.115		142	0	301	956
1.7 Overige materiële vaste activa	832		50	0	381	501
1. Investeringen met een economisch nut	**118.908**	**-2.086**	**5.721**	**62**	**4.368**	**118.113**
2.1 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	71.003		397	196	2.146	69.058
2.2 Bedrijfsgebouwen	4.676	2.086	170	0	1.490	5.441
2.3 Machines, apparaten en installaties	1.650		0	0	673	977
2.4 Overige materiële vaste activa	4.175		175	0	184	4.166
2. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten heffing kan worden geheven	**81.504**	**2.086**	**742**	**196**	**4.493**	**79.642**
3.2 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	0		1.567	118	0	1.450
3. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	**0**	**0**	**1.567**	**118**	**0**	**1.450**
Materiële vaste activa	**200.412**	**0**	**8.030**	**376**	**8.861**	**199.205**

herrubricering
In het boekjaar 2015 is de categorie "economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven" verplicht geworden, waarna alle investeringen die betrekking hebben op de kostendekkende exploitatie "riolering" zijn overgeboekt. Dit had echter ook voor de bedrijfsgebouwen moeten gebeuren die een relatie hebben met de kostendekkende exploitatie "afval". Deze herrubricering is alsnog in 2017 gebeurd voor € 2,086 miljoen.

methode van afschrijving
De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de afschrijvingstabel. In februari 2017 is door de raad besloten dat in principe vanaf 2017 alles lineair wordt afgeschreven. Hierbij is besloten annuïtaire afschrijving te vervangen door lineaire afschrijving, met bij riolen een gelijktijdige verlenging van de afschrijvingstermijn naar 50 jaar.

Vanaf 2017 is het verplicht om investeringen in maatschappelijk nut (o.a. wegen, pleinen en parken) met materiële omvang te activeren. Tegelijk met de programmabegroting 2017 zijn via beslispunt 8 de afschrijvingstermijnen voor deze investeringen vastgesteld.

bijdragen van derden
In het verloopoverzicht onder desinvesteringen is sprake van bijdragen van derden. Dit betreft:
- reconstructie Nes aan de Amstel afrekening huisaansluitingen met Woningstichting Eigen Haard ad. € 313.800;
- cultuurinvesteringen cultuurstrip ad. € 18.300 lumpsum bijdrage platform C;
- stadsstrand Noordelijke Poeloever diverse bijdragen (oa. schadeuitkering en uitkering Bommenregeling) ad. € 17.900;
- extra werkzaamheden bij de verbouwing de Bolder ad. € 10.500;
- Hortensiaschool schadevergoeding dorpels ad. € 8.000;
- Piet Hein School schadevergoeding asbestvervuiling ad. € 6.900.

afwaardering wegens duurzame waardevermindering
In het verloopoverzicht is geen sprake van duurzame waardevermindering.

buiten gebruikstelling activa
Door ingebruikname van de nieuwe website zijn diverse softwareapplicaties buiten gebruik gesteld. Dit leidt tot een extra afschrijving waar een dekkingsreserve tegenover staat. Het gaat om een bedrag van € 0,2 miljoen.

mutatie boekwaarde economisch nut
bedrijfsgebouwen
De vermeerdering betreft met name nieuwbouw Piet Heinschool (€ 2,1 miljoen), de Wending (€ 1,0 miljoen), de aanbouw Goudsmithal (€ 0,8 miljoen) en verbouwing de Bolder (€ 0,6 miljoen).

grond-, weg en waterbouwkundige werken
Amstelzijde parkeerterrein is toegevoegd voor € 0,2 miljoen.

vervoermiddelen
In 2017 is geïnvesteerd in een veegmachine (€ 117.000)

mutatie boekwaarde economisch nut, waarvoor heffing kan worden geheven
In 2017 is voor totaal € 0,4 miljoen geïnvesteerd in riolering. De desinvestering betreft de afrekening voor de huisaansluitingen reconstructie Nes aan de Amstel.

mutatie boekwaarde investeringen in de openbare ruimte maatschappelijk nut
Vanaf 2017 worden investeringen in de openbare ruimte geactiveerd. De vermeerdering betreft investeringen in wegen en verkeersmaatregelen (€ 0,6 miljoen), herinrichting Amstelzijde (€ 0,7 miljoen), buitenruimte Piet Heinschool (€ 0,2 miljoen) en buitenruimte Roelof Venemaschool (€ 0,1 miljoen).

erfpacht
Van investeringen met economisch nut; gronden en terreinen betreft € 0,9 miljoen erfpachtposities. In de Bovenkerkerpolder gaat het om € 260.000 en bij de International School of Amsterdam om € 632.000.

balanswaardering gemeentelijke gebouwen
De boekwaarde van de gemeentelijke investeringen in gebouwen die formeel in eigendom zijn van de gemeente bedraagt € 113 miljoen (zie tabel materiële vaste activa). Dit weerspiegelt niet de volledige waarde van het gemeentelijk bezit aan gebouwen.

De WOZ-waarde van deze gemeentelijke gebouwen bedraagt € 217 miljoen euro. De verzekerde waarde (= herbouwwaarde exclusief funderingskosten) van de gemeentelijke panden benadert het beste de feitelijke balanswaarde: € 349 miljoen euro. Incourante objecten, zoals raadhuis en zwembad hebben een WOZ-waarde die beduidend lager is dan de verzekerde waarde.

materiële vaste activa: nog te investeren (restantkredieten)

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2016 (B)	Uitgaven 2017 (C)	Restant ultimo 2017 (D)	verwachte lasten na 2017 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	1.912	1.492	170	250	250
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	2.202	0	1.373	829	778
Investeringsfondsen	11.761	3.652	1.734	6.375	6.450
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	20.836	8.962	3.927	7.948	7.769
Overig	190	29	25	136	136
Subtotaal algemene middelen	**36.901**	**14.134**	**7.229**	**15.538**	**15.383**
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	3.949	0	175	3.774	3.774
Riolering	3.132	938	200	1.994	1.994
Zorgvlied	230	0	50	180	180
Subtotaal kostendekkende exploitaties	**7.311**	**938**	**425**	**5.948**	**5.948**
TOTAAL	**44.212**	**15.072**	**7.654**	**21.486**	**21.331**

totaaloverzicht restantkredieten
Eind 2017 resteert een investeringsbedrag aan door de raad gevoteerde kredieten van € 21,5 miljoen Als beslispunt in de jaarrekening wordt opgenomen om € 21,331 miljoen beschikbaar te stellen. Het verschil betreft met name de kredieten voor scholenbouw. Voor zowel de nieuwbouw Hortensiaschool (€ 115.000) als de uitbreiding van de School of Understanding (€ 63.000) valt een bedrag vrij.

verwachte lasten
subtotaal algemene middelen
- Vastgoed: Verbetering werf, werkplaats en opslag Zorgvlied;
- Wegen en verkeer betreft de projecten uit het programma Uitvoeringsprogramma infra-werken (€ 0,8 miljoen);
- Investeringsfonds betreft met name het krediet voor aanbouw Goudsmithal (€ 1,3 miljoen), HWC sporthal (€ 0,9 miljoen), cultuurinvesteringen cultuurstrip (€ 0,7 miljoen), vervanging van kunstgrasrugbyveld (€ 0,5 miljoen) bewonersgroep Villa Randwijk (€ 0,7 miljoen) en bedrijfsmiddelen (€ 2,1 miljoen) ;
- Onderwijshuisvesting bevat kredieten voor de eerste en tweede tranche nieuwbouw onderwijsgebouwen. In de Kadernota en de begroting wordt twee keer per jaar een beeld geschetst van de voortgang nieuwbouw onderwijshuisvesting. Dit betreft vooral de Piet Heinschool inclusief BSO (€ 4,1 miljoen) en nieuwbouw HWC (€ 3,4 miljoen);
- Overig bevat vervanging slagbomen Stroombaan (€ 0,2 miljoen).

subtotaal kostendekkende exploitaties
- Afvalbeheer betreft containers ondergrondse inzameling (€ 3,2 miljoen) en renovatie overslagstation (€ 0,5 miljoen);
- Riolering betreft met name van Heuven Goedhartlaan (€ 0,5 miljoen), Nes aan de Amstel (€ 0,4 miljoen) en Amstelzijde (€ 0,4 miljoen);
- Zorgvlied: met name meubilair (€ 0,2 miljoen).

Vorenstaande betreft de restantkredieten eind 2017. Voor de periode t/m 2021 is sprake van een kredietvotering van ongeveer € 34 miljoen.

financiële vaste activa

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Boekwaarde 31 december
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	326	0	0	0	326
Eneco	7.367	0	0	0	7.367
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	**7.693**	**0**	**0**	**0**	**7.693**

financiële vaste activa: kapitaalverstrekking aan deelnemingen

Bank Nederlandse Gemeenten
De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van ƒ 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van ƒ 250,00 met een totale waarde van ƒ 717.600,00 (= € 325.632,68).

Eneco
De gemeente bezit 73.671 stemhebbende aandelen (waarde € 7,4 miljoen). Hiermee behoort Amstelveen tot de groep gemeenten met minder dan 2% van de aandelen.

financiële vaste activa: overige langlopende leningen

De gemeente heeft € 14 miljoen aan leningen uitstaan. Dit betreft met name een verstrekte lening aan de BNG voor € 9,1 miljoen en € 5,3 miljoen verstrekte leningen via het SVn.

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Investeringen	Saldo 31 december	Rente
BNG (lening tm 30-06-2020)	9.076	0	9.076	667
Overige langlopende leningen	**9.076**	**0**	**9.076**	**667**

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Saldo 31 december
SVn Stimuleringslening duurzaamheidsfonds	0	350	0	0	350
SVn Startersleningen	4.941	0	0	0	4.941
Betaalde waarborgsommen	21	0	0	0	21
Overige langlopende leningen	**4.962**	**350**	**0**	**0**	**5.312**

duurzaamheidsfonds

Een stimuleringslening duurzaamheidsfonds kan worden toegekend door het college voor verduurzamingsactiviteiten die aantoonbaar bijgedragen aan een of meer van de beleidsdoelen zoals beschreven in 'Aanpak Duurzaamheid Amstelveen, Slimme keuzes voor de toekomst (9 mei 2016)'. Dit zijn de lokale energiebesparing, reductie van lokale CO2-uitstoot en/of het vergroten van de capaciteit van fossiel-onafhankelijke energieopwekking binnen de gemeente.

De stimuleringslening is een annuïteitenlening met een looptijd van maximaal 15 jaar met een vast rentepercentage van 1,5% op jaarbasis. Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) verzorgt de krediettoets, verstrekt en beheert de toegewezen Stimuleringslening.

startersleningen

Een starterslening overbrugt het verschil tussen de aankoopkosten van een woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen. De risico's voor de gemeente zijn zeer gering omdat de NHG terugbetaling van de leningen garandeert. De hoogte van de starterslening is afhankelijk van de aankoopprijs. Maximaal is dit € 40.000. De totale lening (hypotheek + starterslening) mag niet meer bedragen dan het maximum dat de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) jaarlijks bepaalt.

De starterslening is een annuïteitenlening met een looptijd van 30 jaar. De gemeente en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) bieden haar aan als aanvulling op de eerste hypotheek van de koopstarter. De eerste drie jaar is de lening renteloos en aflossingsvrij. Daarna betaalt de koper wel rente en aflossing, tenzij een gevraagde inkomenstoets anders uitwijst. De toets kan leiden tot verlenging van de renteloze en aflossingsvrije periode danwel kan aanleiding geven om de hoogte van rente en aflossing bij te stellen.

Het SVn stuurt jaarlijks een opgave met onder andere de verstrekte leningen. Tot en met 2017 heeft de gemeente € 4,94 miljoen gestort in het startersfonds. Per 31 december 2017 is voor € 5,9 miljoen euro (2016: € 5,7 miljoen) aan leningen met garantie verstrekt. Door starters is per 31 december 2017 een bedrag terugbetaald van € 2,7 miljoen (2016: € 2,0 miljoen).

Het verschil tussen verstrekte en terugbetaalde leningen is lager dan de storting in het startersfonds. Dit bedrag is beschikbaar voor nieuwe te verstrekken startersleningen.

waarborgsommen
Dit betreft een waarborgsom inzake Maarssengroep Vastgoedinvesteringen.

voorraden

Ter voorkoming van allerlei dubbele overzichten wordt u voor meer achtergrond van de grondexploitaties verwezen naar de paragraaf "grondbeleid".

Aan de verkrijgingsprijs van grondexploitaties wordt over de boekwaarde per 1 januari de interne rente toegevoegd.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Verminde-ringen	Afschrijving	Boekwaarde 31 december
1.1 Magazijnvoorraad	348	12	0	0	360
1. Gereed product en handelsgoederen	**348**	**12**	**0**	**0**	**360**
2.1 Bouwgronden in exploitatie	-1.923	3.396	1.627	0	-154
2. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	**-1.923**	**3.396**	**1.627**	**0**	**-154**
Voorraden (excl. voorziening)	**-1.575**	**3.408**	**1.627**	**0**	**206**

voorraden: gereed product en handelsgoederen

Het saldo per 31 december van € 360.000 betreft zand, tegels e.d.

voorraden: onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Bouwgrond in exploitatie (BIE) is een grondexploitatie in uitvoering. Onder voorraden worden bouwgronden in exploitatie verantwoord. Gronden die worden verworven met het oog op exploitatie (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder de materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld wordt de grond gekwalificeerd als BIE.

In onderstaand overzicht staan de grondexploitaties gespecificeerd die een positieve/negatieve boekwaarde per 31 december hebben boven de € 500.000.

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari	Vermeerde-ringen	Verminde-ringen	Boekwaarde 31 december
Hortensialaan 1	797	317	191	922
Middenwaard	929	2.167	0	3.096
Notenlaan/Appellaan	583	291	2.184	-1.310
Westwijk zuidoost (WWZO)	-1.588	195	873	-2.266
Totaal boekwaarde per 31 december < 500.000 euro	-2.643	426	-1.621	-596
Onderhanden werk	**-1.923**	**3.396**	**1.627**	**-154**

projectsaldo
Per 31 december 2017 is sprake van een positieve netto-investering c.q. positief projectsaldo van € 0,15 miljoen (31 dec.16: € 2,0 miljoen). Dit betekent dat het totaal aan verantwoorde (werkelijke) kosten, zoals bouwrijpmaken en openbare verlichting, lager is dan het totaal aan verantwoorde (werkelijke) opbrengsten, zoals grondverkopen en subsidies.

resultaat
Het resultaat op deze grondexploitaties wordt afgedragen bij oplevering van een deelplan. Van het rekeningresultaat 2017 betreft € 2,0 miljoen een dotatie aan de algemene reserve (zie paragraaf "grondbeleid": tabel samenvatting grondexploitaties).

De uitgangspunten voor de financiële resultaatneming bij grondexploitatie zijn opgenomen in de notitie van de commissie BBV (zie 7.1 waarderingsgrondslagen)

actualisering van de begrotingen van lopende grondexploitaties
De meeste grondexploitaties lopen over verschillende boekjaren. Budgetten voor de nog uit te voeren plandelen moeten minstens één keer per jaar worden bijgesteld. Hierbij dient een zo reëel mogelijk beeld te worden gegeven. De actualisering van de budgetten die vanaf 1 januari 2017 nodig waren voor de afronding van de plannen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 10 mei 2017. Met het vaststellen van de vernieuwde budgetten wordt het financieel perspectief van de grondexploitaties nader vastgesteld.

Voor eventuele toekomstige verliezen worden voorzieningen aangehouden conform gestelde BBV richtlijnen. Er zijn geen vastgestelde grondexploitaties met een negatief eindsaldo onderhanden.

Voor een toelichting op de ontwikkelingen in het verwachte eindresultaat van de afzonderlijke grondexploitaties wordt verwezen naar de actualisering van grondexploitaties, die in 2018 aan de raad wordt aangeboden.

toekomstige opbrengsten & lasten en winstprognose
De nog te nemen winstafdrachten bij actieve grondexploitaties bedraagt € 8,3 miljoen. Hiervan kan een gedeelte van € 5,9 miljoen worden aangemerkt als relatief "hard", in de zin dat dit gedeelte onderbouwd wordt door reeds afgesloten overeenkomsten over gronduitgifte.

PROGNOSE RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

bedrag x € 1.000	bouwgronden in exploitatie
verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten	45.181
reeds genomen winst op deze projecten	36.907
nog te nemen resultaat 2018 e.v.	8.274
nog te genereren opbrengst 2018 e.v.	15.958
nog te maken kosten eind 2018 e.v.	7.841

Deze ramingen zijn tot stand gekomen in geactualiseerde berekeningen waarbij de volgende parameters zijn gehanteerd:
- Looptijd maximaal 10 jaar;
- Rente 1,79%;
- Indexatie kosten 2018: 2,5%;
- Toename verkoopprijzen 2018: woningbouw 2,0% en bedrijventerrein 1,0%.

uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Overige vorderingen: 1. handelsdebiteuren	2.650	2.720
Overige vorderingen: 2. belastingdebiteuren	2.239	1.474
Overige vorderingen: 3. sociale dienst debiteuren	3.436	3.463
Overige vorderingen: 4. voorziening dubieuze debiteuren	-2.578	-2.609
Overige vorderingen: 5. facilitaire projecten: nog te facturen	134	149
Uitzettingen in s Rijks schatkist met rentetypische looptijd korter dan één jaar	82.027	82.144
Vorderingen op openbare lichamen	2.032	752
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**89.940**	**88.091**

1 t/m 3 en vorderingen op openbare lichamen: debiteurensaldo
Van het debiteurensaldo ad € 10,2 miljoen euro resteert in februari 2018 € 1,3 miljoen voor handels–, € 3,4 miljoen voor sociale dienst–, € 1,6 miljoen voor belastingdebiteuren en € 0,1 miljoen vorderingen op openbare lichamen (totaal € 6,4 miljoen). Hierbij moet echter in acht worden genomen dat het saldo van sociale dienstdebiteuren een specifiek karakter heeft, waarbij afloop van de vordering op korte termijn veelal niet wordt gerealiseerd.

4 voorziening dubieuze debiteuren
Van de voorziening dubieuze debiteuren heeft € 1,5 miljoen betrekking op het openstaande saldo "sociale dienstdebiteuren" ad. € 3,4 miljoen euro. Van de overige debiteuren met een volume van € 6,8 miljoen euro per 1 januari wordt € 1,1 miljoen euro als dubieuze vordering beschouwd. De voorziening wordt bepaald op basis van de vastgestelde spelregels in de financiële verordening 212.

5 facilitaire projecten: nog te factureren
Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij sprake is van een getekende overeenkomst.

uitzettingen in 's Rijks schatkist
In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf 2013 gaan schatkistbankieren waardoor tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en daalt de staatsschuld.

In het besluit begroting en verantwoording (BBV) staat opgenomen dat met ingang van de rekening 2014 in de balans over (het gebruik van) het drempelbedrag wordt gerapporteerd volgens het navolgende voorgeschreven format. Uit de gegevens blijkt dat in 2017 het drempelbedrag in geen enkel kwartaal is overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1632**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**742**	**765**	**703**	**649**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	890	867	929	983
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	217.621			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	217.621			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1632			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	66.772	69.610	64.707	59.699
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	742	765	703	649

liquide middelen

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
1. BNG	1.047	1.583
2. Rabo	73	101
3. ING-postbank	5	8
4. kas	13	35
Liquide middelen	**1.138**	**1.727**

Het drempelbedrag waarboven het geld moet worden uitgezet bij het Rijk bedraagt € 1,6 miljoen euro (zie tabel uitzettingen < 1 jaar). Het saldo dat op 31 december 2017 bij de overige banken is uitgezet ligt onder deze norm.

overlopende activa

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 1. te ontvangen BTW-compensatiefonds	9.903	10.480
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 3. vooruitbetaalde kosten	172	1.231
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 4. te verhalen bedragen	3.029	1.157
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 5. te verhalen kosten facilitaire projecten	87	87
Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen: 6. overige overlopende activa	93	272
Van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen	898	621
Overlopende activa	**14.182**	**13.849**

Te ontvangen/vooruitbetaalde bedragen

1 en 6 nog te ontvangen btw-compensatiefonds/overig
De belangrijkste vordering die onder overlopende activa is opgenomen betreft te verrekenen btw met het BTW-compensatiefonds. Dit bedrag wordt op 1 juli volgend op het verslagjaar uitbetaald.

3 en 4 vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen
Transitoria zijn kosten welke toegerekend moeten worden aan een andere periode dan de verslagperiode. Aan de activazijde kunnen deze overlopende posten vooruitbetaalde kosten/nog te verhalen bedragen betreffen.

5 facilitaire projecten: nog te verhalen kosten
Het betreft hier kosten faciliterend grondbeleid die verhaald kunnen worden op derden en waarbij nog geen overeenkomst is getekend.

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december
OZB Capaciteit 2015	588	0	588	0
Project Schiphol-Amsterdam-Almere	0	300		300
RWS informatiecentrum inzicht	0	274		274
RWS Fietsbrug A9	0	74		74
BZK Bommenregeling zwembad Poeloever	0	5		5
Soza: BBZ nog te ontvangen declaratie 2015	9		9	0
nog te ontvangen gelden Rijk	**597**	**653**	**597**	**653**
Energiebeleid 2013-2016	24		24	0
Vervoersregio: informatiecentrum inzicht	0	150		150
Provincie Noord-Holland sloop Amsteldijk Noord 1a	0	95		95
nog te ontvangen gelden andere overheden	**24**	**245**	**24**	**245**
Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	**621**	**898**	**621**	**898**

van Europese/Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotbedragen
OZB capaciteit 2015
De balansposten die betrekking hebben op de algemene uitkering staan ingaande 2017 verantwoord aan de passivazijde onder "overige vooruitontvangen bedragen: 4 overig".

eigen vermogen

Onder de waarderingsgrondslagen staat het vigerende beleidskader reserves en voorzieningen beschreven waarnaar kortheidshalve wordt verwezen. In onder andere het algemeen beeld en de paragraaf weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op het verloop van de algemene reserve. Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve.

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de reserves. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "7" verwijst naar overhead en "8" naar algemene dekkingsmiddelen.

reserve	doel reserve
dekking kapitaallasten	Investeringsfondsen zijn één-op-één gekoppeld aan investeringen die ingevolge Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)-voorschriften zijn geactiveerd, maar die reeds in één keer vanuit reserves zijn gedekt. Het betreft de administratieve afwikkeling ter dekking van de kapitaallasten van deze investeringen. Tegenover de investeringsfondsen staat een gelijke boekwaarde.
vervanging bedrijfsmiddelen	Via de ideaalcomplexen lopen dotaties en onttrekkingen in verband met investeringen in bedrijfsmiddelen.
bedrijfsvoeringsfondsen	In de nota begrotingsbeheer en budgetbeheer staat het volgende opgenomen: Onder en overschrijdingen op bedrijfsvoeringbudgetten blijven binnen de afdeling (middels een bedrijfsvoeringfonds), wanneer deze geen consequenties hebben op de realisatie van doelstellingen en activiteiten uit het afdelingsplan; In het geval de problematiek naar het oordeel van het betreffende afdelingshoofd uitstijgt boven de mogelijkheden van de afdeling volgt (zo veel mogelijk vooraf) een oplossingsvoorstel ten behoeve van de directie; Het bedrijfsvoeringfonds van de afdeling mag, zowel in positieve als in negatieve zin, niet het percentage van 5% van het totaal van het eigen bedrijfsvoeringbudget overschrijden. Afwijkingen hierop dienen onderwerp te zijn van besluitvorming door de directie; Toevoegingen en onttrekkingen aan het bedrijfsvoeringfonds worden middels het reguliere traject van afdelingsplannen en de verantwoording daarop voorgelegd aan de directie.
P3: egalisatiereserve grondbank	In de 2e tijdvakrapportage 2015 is de egalisatiereserve voor resultaten van de grondbank ingesteld. Het maximum van deze reserve bedraagt € 500.000.
P4 groot onderhoud wegen	Bij wegen gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4 openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	Bij openbare verlichting gaat het om investeringen die niet zozeer een economische waarde hebben maar een maatschappelijke waarde. Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de vervanging geregeld.

reserve	doel reserve
	Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd. Bij vertraging in werkzaamheden worden restantbudgetten verrekend met de reserve.
P4: verkeersmaatregelen	Bekostigen van nieuwe maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd.
P4: verkeersregelinstallaties	Via structurele budgetten in de exploitatie wordt de instandhouding van de verkeersregelinstallatie(vri) geregeld. Vanaf 2017 worden werken met materiële omvang geactiveerd.
P2: KNLTB garantie	De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het raadsvoorstel "Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)" waarmee een garantstelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt geschat op 25% en op basis hiervan is een bestemmingsreserve getroffen van € 1 miljoen
P2: monumentenzorg	Aan de eigenaar van een gemeentelijk monument kan een subsidie worden verleend ter tegemoetkoming in de kosten die noodzakelijk zijn om de specifieke beschermenswaardige onderdelen van het monument in stand te houden. In de reservenota van 2012 is het maximum vastgesteld op € 200.000
P2: nieuwbouw onderwijshuisvesting	Voor onderwijshuisvesting staat een omvangrijk programma op de rol, te betalen via het investeringsfonds onderwijshuisvesting. Jaarlijks wordt bij de Kadernota een actuele stand voorgelegd.
P2: nieuwbouw Piet Heinschool	De nieuwbouw Piet Heinschool is de laatste school die wordt bekostigd vanuit de reserve "Nieuwbouw onderwijshuisvesting". In de Kadernota 2016 is besloten laatstgenoemde reserve af te sluiten en een aparte reserve voor de nieuwbouw Piet Heinschool in te stellen.
P2: nieuwbouw HWC	In de Kadernota 2017 is € 21 miljoen gereserveerd voor nieuwbouw van het Herman Wesselink College (HWC). Hiervan is € 16.941.000 euro bestemd voor het schoolbestuur voor de realisatie van de nieuwbouw en het tijdelijk voorzien in ruimten voor bewegingsonderwijs.
P2: nieuwbouw Wending	Voor de nieuwbouw van Wending op de locatie van De Schakel is in de Kadernota 2017 ten laste van de algemene reserve een krediet beschikbaar gesteld van € 1.900.000.
P2: overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen	Voor kleine kredieten is het administratief omslachtig om nieuwe specifieke reserves aan te maken. Deze worden gebundeld en administratief verwerkt in deze reserve.
P2: verbouwing vierde sporthal (Goudsmithal)	Diverse onderwijsinstellingen en sportverenigingen hebben aangegeven aanvullende behoefte aan goede binnensportruimte te hebben. In de Kadernota 2016 is voor de verbouwing van een vierde sporthal € 1,65 miljoen beschikbaar gesteld. Naar aanleiding van de gehouden aanbesteding en de gekozen invulling is in het raadsbesluit bij de kadernota 2018 besloten een aanvullend krediet te voteren van € 0,3 miljoen voor de overschrijding van de aanbouw van de Goudsmithal.
P4: energiebeleidsplan (incl.SLOK)	Met de vaststelling van het nieuwe Energiebeleidsplan 2013-2016 is door de raad een nieuw kader geformuleerd. Het is bestemd voor energiebesparende maatregelen.
P4: Amstelgroen/Amstelzijde	Reserve is bedoeld voor de herinrichting van de Amstelzijde.
P4: meubilair Zorgvlied	In de kadernota 2017 is € 230.000 gereserveerd voor plaatsing van nieuw en extra meubilair in ruimten en op de begraafplaats Zorgvlied.
P5: grote projecten	Dit betreft beschikbaar gestelde middelen voor de projectenorganisatie inzake grotere onderwerpen zoals Amstelveenlijn, Stadshart en A9.
P5: kwaliteitsverbetering openbare ruimte	In het raadsbesluit "Actualisering grondexploitaties ultimo 2012" van juni 2013 is door de raad besloten dat ontvangen bedragen via anterieure

reserve	doel reserve
	overeenkomsten voor "waterberging" toegevoegd mogen worden aan deze reserve. De bedoeling is deze gelden op korte termijn te besteden.
P5: startkoop Amstelveen	Deze reserve wordt gevoed uit de aankopen van 'tranches' van de zogenoemde 'startkoopamstelveen' woningen. Dit zijn woningen die op erfpachtbasis met korting zijn verkocht. Het verschil tussen de verkoopprijs en de marktwaarde van de woningen wordt aan Amstelveen betaald zodra de bewoner/koper meer gaat verdienen. Deze betaling geschiedt in 4 tranches. Zodra de reserve enige omvang heeft, zal aan college en raad een voorstel worden gedaan voor de aanwending van deze reserve. Te denken valt aan het opnieuw ontwikkelen van woningen onder de 'startkoopamstelveen' regeling.
P5: Amstelveense bijdrage M51	Via de Kadernota 2012 is ten laste van de algemene reserve € 6 miljoen gereserveerd voor de Amstelveense bijdrage aan de M51. In raadsbesluit "Uitvoeringsbesluit voor het ombouwen van de Amstelveenlijn" van november 2015 is besloten van dit bedrag € 5,72 miljoen op te nemen als bijdrage en hiervoor een voorziening te treffen na ondertekening van het contract in 2016. Het restant blijft vooralsnog in de reserve.
P5: bewonersinitiatiefgroep Randwijk	In de wijken Randwijck en Elsrijk is sprake van concrete initiatieven vanuit bewoners om zelf wijkcentra te exploiteren. Dit is in lijn met het gemeentelijk beleid "Bewoners AanZ". Om deze ontwikkelingen te faciliteren is in het raadsvoorstel van 14 december 2016 een kredietaanvraag voor een bedrag van € 600.000 euro en een bedrag van € 115.000 vrijval van de voorziening onderhoud gebouwen beschikbaar gesteld om het oude schoolgebouw Catharina van Clevelaan te verbouwen tot multifunctioneel centrum ten behoeve van exploitatie door de bewonersinitiatiefgroep Randwijck.
P5: cultuurinvesteringen Cultuurstrip	In de kadernota 2017 is voor de aanpak van de cultuurstrip € 750.000 euro opgenomen ten behoeve van een gezamenlijke entree voor de Muziek- en Dansschool en de Volksuniversiteit, een nieuwe entree voor de Schouwburg, verplaatsing van de balie van de Muziek- en Dansschool, realisatie van een horecaruimte in de plint en het aanbrengen van flexibele glazen afscheiding tussen de schouwburg en de horecaruimte.
P5: verbouwing wijkcentrum De Bolder	De Bolder ligt op een centrale plaats in de wijk bij winkelcentrum, scholen en sportvoorzieningen. Het gebouw is verouderd en technisch aan grondige renovatie toe. Daarnaast sluit de functionele indeling van het gebouw niet aan bij de behoefte, zeker niet binnen de context van 'welzijn nieuwe stijl'. De volledige renovatie van De Bolder kost naar schatting € 1,7 miljoen, waarvan een groot deel beschikbaar is via de onderhoudsvoorziening. De voorgestane optimalisering inclusief functionele verbeteringen vergt een aanvullend incidenteel bedrag van € 765.000 euro.
P5: wijkcentrum Noordamcentrum	In lijn met het vastgestelde beleid "Bewoners AanZ" faciliteert de gemeente concrete initiatieven om wijkcentra te exploiteren. Net als in Randwijck en Elsrijk is dit ook in Bovenkerk aan de orde. In het kader van de uitwerking van het initiatief "Parel aan de Poel" door de Stichting Bovenkerk, c.q. het wijkplatform is een aantrekkelijk wijkcentrum een belangrijk punt. Dit vraagt een renovatie van het bestaande wijkgebouw, dat functioneel verouderd is (bouwjaar 1983). Een renovatie biedt ook de mogelijkheid om de klimaatbeheersing en energie zuinigheid op peil te brengen. In de kadernota 2018 is naast de beschikbare middelen uit het reguliere onderhoudsprogramma, een extra gemeentelijk bijdrage beschikbaar

reserve	doel reserve
	gesteld van € 0,7 miljoen.
P5: Westwijkplein	In de raadsvergadering van 12 december 2012 is het voorstel "Vaststellen van de grondexploitatie Westwijkplein en het bouwkrediet voor vernieuwing van wijkcentrum Westend" vastgesteld. Onderdeel van dit raadsvoorstel vormt een bijdrage uit de algemene reserve van € 849.000. Deze onttrekking is via de Kadernota 2014 bekrachtigd.
P6: FLO kosten Brandweer	De rentedotatie aan de voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is vanaf 2014 omgezet in een structureel budget van € 160.000 ter afdekking van de in rekening gestelde kosten door de Brandweer Amsterdam-Amstelland voor de overgangsregeling Functioneel Leeftijdsontslag; De voorziening "Incidentele kostenontwikkelingen brandweer" is tevens in 2014 omgezet naar een egalisatiereserve waarmee het jaarlijkse verschil tussen de werkelijke kosten en het structurele bedrag in de exploitatie wordt afgewikkeld.
P8: sparen vooraf	De algemene reserve is allereerst samen met de reserve "sparen vooraf" belangrijk als risicobuffer om tegenvallers op te vangen. Het door de raad vastgestelde minimumniveau voor de bufferfunctie is in de Kadernota 2018 bepaald op € 15 miljoen. Dit benodigde minimumbedrag wordt regelmatig getoetst op basis van een actuele risico- analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting en – rekening. Uitgangspunt van beleid is verder, dat er niet voor verschillende begrotingsonderdelen afzonderlijke buffers (bestemmingsreserves) worden gevormd. Dat vormt ook het uitgangspunt voor de risico-analyse ter onderbouwing van de gewenste minimum-omvang van de gemeentebreed benodigde buffer. Nauw hieraan verbonden is, dat de algemene reserve tevens voldoende handelingsmarge biedt voor frictie- en transitiekosten en eenmalige beleidsintensiveringen c.q. bestuurlijke prioriteiten in brede zin. Uiteindelijk is het bij uitstek een politiek-bestuurlijke integrale afweging om in onderlinge balans en samenhang de kaders te stellen voor de noodzakelijke en gewenste voeding en aanwending van zowel de algemene reserve als de reserve sparen vooraf.

bedrag x € 1.000 programma + omschrijving reserve	Boekwaarde 1 januari	Toevoeging via de resultaat-bestemming	Onttrekking via de resultaat-bestemming	Verminde-ring i.v.m. afschrijving op activa	Boekwaarde 31 december
P9: Algemene reserve	43.514	15.143	0	0	58.658
P9: Resultaat	15.143	-573	15.143	0	-573
a1. algemene reserve	**58.658**	**14.570**	**15.143**	**0**	**58.085**
A. totaal algemene reserve	**58.658**	**14.570**	**15.143**	**0**	**58.085**
Dekking kapitaallasten	98.072	22.242	15.158	4.904	100.252
b1. Dekking kapitaallasten	**98.072**	**22.242**	**15.158**	**4.904**	**100.252**
Vervanging bedrijfsmiddelen	5.520	1.355	864	0	6.011
b2.1 Bedrijfsmiddelen	**5.520**	**1.355**	**864**	**0**	**6.011**
Bedrijfsvoeringsfondsen	3.561	4.835	7.383	0	1.012
b2.2 Bedrijfsvoeringsfondsen	**3.561**	**4.835**	**7.383**	**0**	**1.012**
P3: Egalisatiereserve Grondbank (max. 500K)	254	0	251	0	3
P4: Groot onderhoud wegen	4.282	5.125	3.324	0	6.083
P4: Openbare verlichting (m.n. lichtmasten)	867	394	414	0	847
P4: Verkeersmaatregelen	1.837	1.116	105	0	2.849
P4: Verkeersregelinstallaties	1.905	571	121	0	2.355
b2.3 Overige egalisatiereserves	**9.145**	**7.206**	**4.214**	**0**	**12.137**
P2: KNLTB garantie	1.000	0	0	0	1.000
P2: Monumentenzorg	127	0	0	0	127
P2: Nieuwbouw HWC	336	4.000	14	0	4.322
P2: Nieuwbouw onderwijshuisvesting	522	0	296	0	225
P2: Nieuwbouw Piet Heinschool	7.317	0	2.196	0	5.121
P2: Nieuwbouw Wending	0	1.100	1.000	0	100
P2: Overige toekomstige huisvesting	700	1.550	934	0	1.316
P2: Sportlaan 29, aanbouw Goudsmithal	1.784	346	841	0	1.290
P4: Amstelgroen/Amstelzijde	672	0	658	0	14
P4: Energiebeleidsplan (incl.SLOK)	158	0	15	0	143
P4: Meubilair Zorgvlied	0	230	50	0	180
P5: Amstelveense bijdrage M51	246	0	0	0	246
P5: Bewonersinitiatiefgroep wijkcentrum Randwijk	600	115	41	0	674
P5: Cultuurinvesteringen cultuurstrip	0	750	9	0	741
P5: Grote projecten	230	169	59	0	341
P5: Startkoop Amstelveen en Startersleningen	320	632	0	0	952
P5: Verbouwing wijkcentrum De Bolder	479	0	479	0	0
P5: Westwijkplein	597	0	550	0	47
P5: Wijkcentra, Noorddamcentrum	0	730	0	0	730
P6: FLO kosten Brandweer	3.346	0	477	0	2.869
P8: Sparen vooraf	750	878	0	0	1.628
b3. Overige bestemmingsreserves	**19.184**	**10.500**	**7.619**	**0**	**22.065**
B. totaal bestemmingsreserves	**135.482**	**46.137**	**35.238**	**4.904**	**141.478**
Eigen vermogen (A+B)	**194.140**	**60.707**	**50.382**	**4.904**	**199.562**

voorzieningen

Op de programmabladen wordt nader ingegaan op de mutaties voor dit verslagjaar van de voorzieningen. De eerste kolom van de overzichten verwijst naar het programmanummer, waarbij "8" verwijst naar algemene dekkingsmiddelen.

voorziening	doel voorziening
P2: onderhoud onderwijs-gebouwen	Zie onderhoud Vastgoed.
P5: (huur)woonw. en -lokaties	Zie onderhoud Vastgoed.
P6: sociaal statuut brandweer	Met ingang van 1 januari 2012 maakt de Brandweer Amstelveen onderdeel uit van de regionale Brandweer Amsterdam-Amstelland (conform raadsbesluit nummer 89 van 1 november 2007). Een aandachtspunt voor de regionalisering is de harmonisering van de arbeidsvoorwaarden. Er is voor gekozen de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam te hanteren (Rechtspositie Gemeente Amsterdam). Voor de overgang naar de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Amsterdam is tot 1 januari 2018 een overgangsregeling bepaald in overeenstemming met de bonden.
P5: onderhoud Vastgoed	Via het besluit uniformering begrotingssystematiek vastgoed wordt niet gewerkt met kapitaallasten, maar met inpassing van meerjaarlijkse onderhoudsbudgetten (MOP) in de budgetten. De bestaande boekwaarde en kapitaallasten geven namelijk geen juist beeld geven voor de vervangingsvraag. Budgetten voor meerjarig onderhoud worden in de voorziening gestort terwijl de uitgaven aan meerjarig onderhoud direct ten laste van de voorziening worden gebracht. Verschillen tussen budget en werkelijke uitgaven over de jaren worden op deze wijze geëgaliseerd.
P8: alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	Op grond van indicatieve berekeningen wordt periodiek het redelijkerwijs in te schatten uitgavenniveau voor wachtgelden en pensioenen van (met name) voormalig wethouders vastgesteld.
P4: afkoop onderhoud graven	Bekostiging van het onderhoud van graven met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen.
P4: uitgifte graven	Bekostiging van het grafrecht met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen voor gebruik van het graf.
P4: bedrijfsafval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken
P4: begraafplaats Zorgvlied	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Als algemeen beleidsuitgangspunt geldt voor de egalisatievoorziening dat deze maximaal 10% van de te egaliseren jaaromzet bedraagt (nota reserves en voorzieningen 2012). Als op rekeningbasis dit maximum wordt overschreden zal bij de eerstvolgende Perspectiefnota concrete voorstellen gedaan worden hoe hier mee om te gaan, waarbij de herkomst van de middelen nadrukkelijk in ogenschouw wordt genomen. In de Kadernota 2017 is de maximale stand van de egalisatievoorziening "Zorgvlied" tot en met 2020 vastgesteld op 25% van de exploitatie.
P4: huishoudelijk afval	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Algemeen uitgangspunt: zie P4: begraafplaats Zorgvlied.

voorziening	doel voorziening
P4: riolering	Egaliseren van het exploitatieresultaat ten einde een evenwichtige tariefsontwikkeling mogelijk te maken. Algemeen uitgangspunt: zie P4: begraafplaats Zorgvlied.
P5: facilitaire projecten	Door gewijzigde wetgeving vallen facilitaire projecten niet meer onder de balanspost "Voorraden". Het in de voorziening "Verliesgevende projecten" opgenomen bedrag dat betrekking heeft op facilitaire projecten is ingaande 2016 in deze voorziening opgenomen.
P1, 4, 5 en 8: debiteuren	De voorziening debiteuren bevat een bedrag voor mogelijk oninbare vorderingen. De voorziening wordt bij opmaak van de rekening geactualiseerd.

bedrag x € 1.000 programma + omschijving voorziening	Boekwaarde 1 januari	Toe-voegingen	T.g.v. exploitatie vrijgevallen bedragen	Aan-wendingen	Boekwaarde 31 december
P2: Onderhoud onderwijsgebouwen	1.051	263	148	85	1.081
P5: (Huur) woonwagens en -lokaties	343	102	0	34	411
P5: Facilitaire projecten	642	30	0	0	672
P5: Onderhoud Vastgoed	4.960	2.693	899	1.493	5.260
P6: Sociaal statuut brandweer	15	0	0	7	8
P8: Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	4.080	184	500	353	3.410
a. Algemene voorzieningen	**11.091**	**3.272**	**1.547**	**1.972**	**10.843**
P4: Afkoop onderhoud graven	2.429	436	0	271	2.595
P4: Uitgifte graven	4.379	504	0	632	4.251
b1. Geoormerkte gelden - algemeen	**6.808**	**940**	**0**	**903**	**6.846**
P4: Bedrijfsafval	39	0	15	0	24
P4: Begraafplaats Zorgvlied	1.350	0	436	0	914
P4: Huishoudelijk afval	686	154	0	0	840
P4: Riolering	1.102	763	0	0	1.865
b2. kostendekkende exploitaties	**3.177**	**917**	**452**	**0**	**3.642**
A. totaal voorziening passiva	**21.076**	**5.128**	**1.999**	**2.875**	**21.331**
P1: Dubieuze debiteuren sociale dienst	1.722	0	275	0	1.447
P4: Dubieuze debiteuren Zorgvlied	47	14	0	0	61
P5: Dubieuze debiteuren bouwleges	130	27	0	2	155
P8: Dubieuze debiteuren	710	321	0	116	915
c2. Debiteuren	**2.609**	**363**	**275**	**119**	**2.578**
B. totaal voorziening activa	**2.609**	**363**	**275**	**119**	**2.578**
Voorzieningen (A+B)	**23.686**	**5.491**	**2.274**	**2.993**	**23.908**

beoordeling egalisatievoorziening kostendekkende exploitatie

In de nota reserve en voorzieningen 2012 staat opgenomen dat de egalisatievoorzieningen "Zorgvlied", "huishoudelijk afval" en "riolering" maximaal 10%van de omzet mogen bedragen. Voor het bepalen van de omzet is gekozen voor het in de paragraaf lokale heffingen vermelde bedrag in de kolom "opbrengst heffing in de rekening".

Voor riolering geldt dat in de Perspectiefnota een concreet voorstel moet volgen over hoe om te gaan met de afwijking t.o.v. de toegestane 10%. Voor Zorgvlied geldt dat er al een bedrijfsplan 2019-2022 wordt opgesteld met concrete voorstellen.

bedrag x € 1.000	maximaal percentage	omzet	omzet x %	Boekwaarde 31-12-2017	toegestaan -/- boekwaarde
begraafplaats Zorgvlied	25%	3.575	894	914	-20
huishoudelijk afval	10%	9.078	908	840	68
riolering	10%	8.575	858	1.865	-1.008

vaste schulden

bedrag x € 1.000	Rente percentage	Oorspron-kelijk bedrag	Boekwaarde 1 januari	Opgenomen	Aflossing lopend dienstjaar	Boekwaarde 31 december	Rente lopend jaar
BNG (lening tm 15-12-50)	4,2000	20.000	17.000	0	500	16.500	713
BNG (lening tm 15-12-51)	4,4000	20.000	17.500	0	500	17.000	769
BNG (lening tm 15-12-52)	4,5000	25.000	22.500	0	625	21.875	1.011
BNG (lening tm 15-12-53)	4,6500	25.000	23.125	0	625	22.500	1.074
Onderhandse leningen		**90.000**	**80.125**	**0**	**2.250**	**77.875**	**3.567**

Amstelveen heeft een lening van in totaal € 90 miljoen aangetrokken met een looptijd van 40 jaar. Het gemiddeld percentage van de lening komt uit op 4,45 procent. Met deze lening heeft de gemeente voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

waarborgsommen
Het saldo van € 110.000 betreft vooral in onderpand gegeven geldsommen waarop de gemeente eventuele schade kan verhalen. Daarnaast bevat deze post (kleine) bedragen voor bijvoorbeeld uit te keren planschade en enkele maanden betaalde borg door huurders van gemeentelijke panden.

netto-vlottende schulden

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Overige schulden	5.694	4.283
Netto-vlottende schulden	**5.694**	**4.283**

overige schulden: crediteuren
De onder crediteuren opgenomen ontvangen facturen zijn per 31 januari 2017 vrijwel alle betaald.

overlopende passiva

bedrag x € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 1. nog te betalen bedragen	8.843	9.507
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 2. loonheffing/pensioenbijdragen	4.024	2.822
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 3. te betalen btw	1.435	533
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 4. individueel keuzebudget	0	1.960
Opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar: 5. overig	90	3.179
Overige vooruitontvangen bedragen: 1. leefbaarheidsbudget wijkplatforms	82	159
Overige vooruitontvangen bedragen: 2. vooruitontvangsten Vastgoed	-33	-4
Overige vooruitontvangen bedragen: 3. facilitaire projecten grondexploitatie	1.969	2.403
Overige vooruitontvangen bedragen: 4. overig	3.001	705
Van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	3.741	3.906
Overlopende passiva	**23.152**	**25.170**

opgebouwde verplichtingen in begrotingsjaar
1 - nog te betalen bedragen
Dit betreft uitgaven voor een activiteit in dit verslagjaar waar nog geen nota voor is ontvangen per balansdatum 31 december, maar waar wel een verplichting voor is aangegaan. Ongeveer de helft van dit bedrag heeft betrekking op facturen voor jeugdhulp.

4 – individueel keuzebudget
De verplichting ultimo 2016 op basis van het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2016 bedroeg € 1.960.000. Deze is in mei 2017 afgewikkeld.

5 - overig
In 2012 is de gehele grondaankoop Carmenlaan afgewikkeld en is de grond juridisch eigendom van de gemeente. Financieel wordt het echter in meerdere tranches afgerekend. Deze verplichting van € 2,6 miljoen is in 2017 afgewikkeld.

overige vooruitontvangen bedragen
1 - leefbaarheidsbudget wijkplatforms
Sinds 2011 vindt de verantwoording van het leefbaarheidsbudget Wijkplatforms plaats via de exploitatie van de gemeente.

3 – facilitaire projecten grondexploitatie, vooruitvangen
Het gaat hier om facilitaire grondexploitatieprojecten waarbij de gemeente bedragen heeft ontvangen die hoger zijn dan de tot heden gemaakte kosten.

bedrag x € 1.000	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Uitgegeven bedragen	Saldo 31 december
BBZ 2016	89	2	89	2
BBZ 2017	0	55		55
WSW taakstelling 2014 2,65 fte	30		30	0
Algemene uitkering 2016	2.075	-2.075		0
OZB capaciteit 2014	245		245	0
beveiliging Joodse instellingen	19	25		44
vooruitontvangen gelden Rijk	**2.458**	**-1.993**	**364**	**101**
ISV 3	278		195	83
Regiobudget zorg & welzijn	23			23
Regiobudget zorg & welzijn (2016)	175		175	0
Regiobudget zorg & welzijn (2017)	0	24		24
Subsidie sanering woningen	210		10	200
ondersteuning structuur energieakkoord VNG	145			145
Burgernet	63	-14		49
RMC en VSV	553	138	374	317
Kasfunctie EZ agenda	0	28		28
Amity	0	2.750		2.750
Top 400/600 en TopX-verwerking	0	20		20
vooruitontvangen gelden overheden	**1.448**	**2.946**	**754**	**3.640**
Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	**3.906**	**953**	**1.118**	**3.741**

van Europese/Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

Algemene uitkering 2016 + OZB capaciteit 2014

De balansposten die betrekking hebben op de algemene uitkering staan ingaande 2017 verantwoord onder "overige vooruitontvangen bedragen: 4 overig".

7.4 Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen

Verstrekken van garanties ca

In de financiële verordening gemeente Amstelveen staat in artikel 10 (financieringsfunctie), lid 3 dat het verstrekken van leningen en garanties uitsluitend wordt gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

Waarborg woningbouw ca

Er is voor een bedrag van € 177.000 (2016: € 187.000) aan leningen gewaarborgd:

bedrag x € 1.000 geldnemer / doel lening	Rente %	Verstrekte lening	Restant 1 januari	Restant 31 december	Aandeel Amstelveen	Waarborg Amstelveen
Atletiekbaan	5,000%	350	308	294	147	50
Atletiek Vereniging Startbaan		**350**	**308**	**294**	**147**	
Inrichtingskosten wijkgebouw Middenhoven	6,875%	120	33	30	30	100
Kruisvereniging Amstelland/Meerlanden		**120**	**33**	**30**	**30**	
Totaalbedrag		**470**	**341**	**324**	**177**	

Waarborg inzake woningen

De gewaarborgde leningen betreffen voor € 4,7 miljoen (2016: € 5,8 miljoen) gemeentegaranties in het kader van de Beschikking deelneming van het Rijk in garanties van de gemeente voor bestaande woningen en de Beschikking geldelijke steun eigen woningen 1984. Op grond van deze regelingen is de gemeente ingeval van faillissement voor 100% aansprakelijk. De helft van eventuele aanspraken is dan vervolgens verhaalbaar op het Rijk.

Van twee geldverstrekkers (2016: twee) is geen tijdige opgave verstrekt van de schuldrestant per 31 december. Het betreft een geschat totaalbedrag van € 0,2 miljoen (2016: € 0,2 miljoen), en maakt onderdeel uit van de in de vorige alinea vermelde € 4,7 miljoen. Dit deel van de gewaarborgde leningen zal de komende jaren afnemen door privatisering van deze garantiestellingen. De gemeente blijft hierbij uitsluitend aansprakelijk voor de garanties tot en met 1994.

Waarborgfonds

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt door middel van garantstelling er voor dat woningbouwcorporaties tegen lagere rentetarieven leningen kunnen aantrekken. Daarbij is het uitgangspunt dat de sector zelf als eerste garant staat voor eventuele tekorten. Rijk en gemeenten staan vervolgens als achtervang garant mocht de sector zelf onvoldoende verhaal bieden.

De constructie is als volgt vorm gegeven:
- Een borgstellingsreserve van het WSW c.q. risicovermogen (eind 2016: € 0,5 miljoen);
- Onderlinge borgstelling c.q. obligoverplichting van de WSW-deelnemers/corporaties (eind 2016: € 3,1 miljard).

Indien de middelen onder 1 en 2 ontoereikend zijn:
- 50 procent van de restantvordering komt voor rekening van het Rijk
- De overige 50 procent komt voor rekening van gemeenten. De helft hiervan komt voor rekening van de schadegemeenten, de andere helft wordt ten laste van alle gemeenten met WSW-leencontracten gebracht.

Met ingang van het jaarverslag 1998 wordt het verstrekte volume aan deze leningen uitsluitend gemeld in het jaarverslag als risico. In totaliteit betreft het leningen met een omvang van € 381 miljoen (2016: € 423 miljoen). Het bedrag is als volgt verdeeld naar woningcorporaties:

bedrag x € 1.000.000	eind 2017	eind 2016
Eigen Haard (voorheen st. Lodewijk)	9	10
Eigen Haard (voorheen woongroep Holland)	165	212
Eigen Haard	120	90
Subtotaal Eigen Haard	294	312
Duwo	60	61
Woonzorg Nederland	27	50
Totaal	**381**	**423**

Nationale Hypotheek Garantie (NHG)

Bij (tijdelijke) liquiditeitstekorten van het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) is de gemeente samen met alle andere Nederlandse gemeenten en het Rijk de verplichting aangegaan renteloze leningen aan het waarborgfonds te verstrekken. Het Rijk neemt 50% van deze renteloze leningen voor zijn rekening. Gemeenten nemen gezamenlijk de andere 50% voor hun rekening. Bij aanspraken op de achtervang betaalt het WEW de leningen in betere tijden terug.

Op 15 april 2009 is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bestuurlijk afgesproken dat de achtervangfunctie van de gemeenten met ingang van 2011 zal worden beëindigd en volledig door het Rijk wordt overgenomen. Voor de tot deze ingangsdatum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk, waarbij de gemeentelijke aanspraak plaatsvindt naar rato van de som van de nominale bedragen van de nog lopende leningen (50%) en de som van de verliesbedragen (50%).

Amstelveen staat bij opmaak van de rekening in totaal voor € 214 miljoen (2016: € 236 miljoen) garant.

KNLTB

De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het voorstel "Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)" waarmee een garantstelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt geschat op 25% en op basis hiervan is een reserve getroffen van € 1 miljoen.

SAO

In het A-advies aan het college van B&W van 3 november 2009 inzake SAO ("Liquidatie SAO C.V. en SAO B.V."), behandeld in de commissie van december, staat op pagina 3 van bijlage 1 dat tot 2019 de gemeente nog kan worden aangesproken op verplichtingen voortkomend uit de koop– en aanneemovereenkomsten van enkele deelprojecten. Gelet op de ervaringen tot behandeling van genoemd A-advies is de kans uitermate klein dat er nog claims worden ingediend. Daar komt nog bij dat de SAO doorgaans claims kan doorgeleiden naar de betrokken aannemers op grond van de gesloten aanneemovereenkomsten.

Financiële verplichtingen voor toekomstige jaren die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten)

In de raadsvergadering van 13 december 2017 is het raadsvoorstel "Normenkader voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2016 van de gemeente Amstelveen" voorgelegd ter besluitvorming. Onderdeel van dit raadsbesluit vormt het beslispunt om in de toelichting op de balans financiële verplichtingen voor toekomstige jaren op te nemen die meer bedragen dan € 400.000 (voor inkoop- en huurcontracten). Via dit raadsvoorstel is de reikwijdte van artikel 53a BBV nader ingevuld, waarin gesproken wordt over "belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden". Voor geïnteresseerde raadsleden ligt in het jaarrekeningdossier een vertrouwelijk overzicht bij de griffie ter inzage van contracten met een waarde van € 25.000 en hoger. Er zijn geen huurcontracten die een verplichting hebben van meer dan € 400.000. Het volume aan inkoopcontracten met een meerjarige verplichting bedraagt ongeveer € 22 miljoen. De contracten die onder de reikwijdte vallen van € 400.000 zijn de volgende:

Projectnaam	Procedure aanbesteding	Werk (W) / Dienst (D) / Levering (L)
Afzet grond AW tm industrie vrijkomend via de grondbank uit div werken	Europese aanbesteding	D
Collectief regiovervoer	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst leverantie betonnen verhardingsmaterialen	Europese aanbesteding	L
Raamovereenkomst leverantie gebakken verhardingsmaterialen	Europese aanbesteding	L
WMO Begeleiding	Europese aanbesteding	D
Leerlingenvervoer	Europese aanbesteding	D
Beeldbestek onkruidbestrijding op verhardingen	Europese aanbesteding	D
Sorteren, verwerken en vermarkten van PMD	Europese aanbesteding	D
Raamovereenkomst inhuur Secretarieel/administratieve krachten tm schaal 8	Europese aanbesteding	D
Postdiensten	Europese aanbesteding	D
Diverse re-integratie producten: bemiddeling naar werk, begeleiding BBZ, belastbaarheidsonderzoek	Europese aanbesteding	D

C Bijlagen

1 Single Information Single Audit (SiSa)

(Bijlage voor Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)

In oktober 2004 heeft de stuurgroep Brinkman het rapport "Anders gestuurd, beter gestuurd" uitgebracht. Deze stuurgroep kwam tot de conclusie dat er te veel specifieke uitkeringen van het Rijk zijn en de verantwoording over de specifieke uitkeringen omslachtig was georganiseerd. Besloten is dat het Rijk bij de verdeling van taken en verantwoordelijkheden zal sturen op hoofdlijnen. Concreet betekent dit dat het aantal specifieke uitkeringen wordt verminderd en dat ten aanzien van de overige specifieke uitkeringen het principe van single information single audit (SiSa) wordt ingevoerd.

Basis idee bij het principe single information single audit is dat het Rijk bij het vragen van informatie zoveel mogelijk aansluit bij de informatiebehoeften en verantwoordingsmomenten van de medeoverheden zelf. Bij single information hoeft de gemeente, provincie of gemeenschappelijke regeling niet speciaal een aparte verantwoording voor het rijk op te stellen. Door in de programmarekening een bijlage op te nemen met wettelijk voorgeschreven verantwoordingsinformatie kan het Rijk de specifieke uitkeringen beoordelen. Met single audit wordt bedoeld dat voor de controle door de accountant gebruik wordt gemaakt van de reguliere controle van de programmarekening door de accountant.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

OCW	**D9**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)** **Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 04*		
			€ 386.637	**€ 308.296**	**€ 0**	**€ 0**		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2017** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 14.445.106	**€ 84.308**	**€ 1.031.547**	**€ 36.805**	**€ 92.575**	**€ 0**
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 11*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 12*
			€ 19.212	**€ 11.437**	**€ 0**	**€ 135.848**	**€ 0**	**Ja**
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2017** **Besluit**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 113.624	**€ 2.478**	**€ 48.460**	**€ 19.435**	**€ 23.166**	**€ 0**
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	**€ 0**	**Ja**			

2 Uitvoeringsprogramma Infra-werken Amstelveen

Inleiding

Op 19 juli 2017 is door de raad het Uitvoeringsprogramma Infra-werken 2017-2020 vastgesteld. In de Tweede Tijdvakrapportage hebben hierop nog enkele kleine wijzigingen plaatsgevonden.
Voor 2017 is een bedrag van in totaal € 7,4 miljoen in de begroting opgenomen voor de duurzame instandhouding van de openbare ruimte. Dit bedrag is verdeeld over drie disciplines; Wegen (€ 5,2 miljoen), Verkeer inclusief VRI (€ 527.000) en Riolering (€ 1,7 miljoen).
In onderstaande tabel staan de afwijkingen ten opzichte van de begrotingsbedragen na wijziging gemeld. De kolom 'uitvoering naar 2018 e.v.' laat zien hoeveel er nog uitgevoerd moet worden, de kolom 'resultaat' laat gerealiseerde voor- en nadelen zien. Onder de tabel wordt een toelichting per discipline gegeven.

bedrag x € 1.000

Onderdeel	Begroot	Gerealiseerd	Uitvoering uitgesteld naar 2018 e.v.	Resultaat
Wegen	5.214	2.507	2.711	-5
Verkeer	112	-425	536	-
VRI (verkeer)	415	-34	449	-
Riolering	1.703	200	1.433	69
Totaal	7.443	2.249	5.130	64

Een aantal projecten is in 2017 uitgevoerd en afgerond. Voor een aantal projecten is een verplichting aangegaan, en is gestart met de voorbereiding tot uitvoering. Deze projecten lopen veelal over de jaargrens heen, wat betekent dat het voor deze projecten gereserveerde deel van het beschikbare budget wordt doorgezet naar 2018. De focus lag in 2017 bij het voorbereiden van (verkeer)projecten die raakvlakken hebben met de A9 en Amstelveenlijn. Ook het borgen van klimaat adaptieve maatregelen binnen projecten kostte meer voorbereidingstijd. De reconstructies waar dat betrekking op heeft gaan in 2018 alsnog in uitvoering.

Halverwege 2018 krijgt de raad ter besluitvorming een bijgesteld Uitvoeringsprogramma Infra-Werken voorgelegd als bijlage van de Kadernota.

Financiering

Het uitvoeringsprogramma kent verschillende financieringsbronnen. De begroting bevat structurele exploitatiebudgetten voor de onderdelen wegen, verkeer en verkeersregelinstallaties. Voor rioolwerken worden deels kredieten gevoteerd en komen de kosten van kleinere projecten direct ten laste van de exploitatie. Subsidies/bijdragen van derden komen op de uitgaven in mindering en kunnen zo de netto-gemeentelijke kosten beperken. Financieel sluitstuk is een egalisatiereserve per onderdeel om schommelingen en faseringen in de loop van de jaren te egaliseren.

bedrag x € 1.000

Onderdeel	Via exploitatie		Via investeringen		Totaal	
	Begroot	Gerealiseerd	Begroot	Gerealiseerd	Begroot	Gerealiseerd
Wegen	4.336	2.099	878	408	5.214	2.507
Verkeer	112	-425	-	-	112	-425
VRI (verkeer)	-5	-134	420	99	415	-34
Riolering	-	-	1.703	200	1.703	200
Totaal	4.442	1.540	3.001	708	7.443	2.249

Wegen

Van het in de begroting 2017 opgenomen budget van € 5,2 miljoen is € 2,5 miljoen besteed. Van het budget is een bedrag van € 2,7 miljoen toegekend aan projecten die veelal over de jaargrens lopen, deze gelden worden vanaf 2018 besteed.

Op Wegen is per saldo een negatief resultaat van € 5.000 gerealiseerd, doordat de vergoeding voor het herstellen van schade aan het straatwerk door werkzaamheden aan kabels en leidingen hoger was dan begroot.

Toelichting

- Op diverse wegen is asfaltonderhoud uitgevoerd, zoals op de Bovenkerkerweg en een aantal asfaltvoetpaden in Kostverloren. Samen met het onderhoud aan wegmarkeringen is hiermee een bedrag gemoeid van € 400.000.
- In diverse wijken hebben grote herbestratingen plaatsgevonden, zoals bij Zetveld en de Schoener. Samen met het herstellen van kleine schades aan het straatwerk is hiervoor een bedrag gemoeid van circa € 1,3 miljoen.
- De reconstructie Nes aan de Amstel is in 2017 afgerond. In 2018 staat de start van meerdere grote reconstructies op de uitvoeringsplanning.
- Onder dit budget vallen ook de kosten voor onderhoud aan kunstwerken, fonteinen, en verwijderen graffiti. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 300.000.
- Een bedrag van € 0,9 miljoen wordt doorgezet naar 2018. Dit bedrag is toegekend aan projecten die worden voorbereid, maar pas na de winter van 2017/2018 in uitvoering kunnen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de projecten Asfaltonderhoud Beneluxbaan, Herstraten Troubadour en omstreken, Reconstructie Bovenkerkerkade, en Herinrichting Wisselstroom.
- Een deel van het wegenbudget is gekoppeld aan riool reconstructies. Zie hiervoor de toelichting op Riolering.

Er zijn in 2017 diverse bijdragen aan externe partijen gereserveerd die nog niet zijn benut. Een voorbeeld is de bijdrage aan de reconstructie bij de Amstelbrug. Totaal is hiermee een bedrag gemoeid van € 650.000, deze schuift door naar 2018.

Verkeer

In de begroting is een bedrag opgenomen van € 112.000. In werkelijkheid is er een positief saldo van € 425.000 gerealiseerd. Er is € 0,3 miljoen uitgegeven en € 0,7 miljoen aan inkomsten gegenereerd.

Toelichting

- Totaal is er in 2017 meer geld aan subsidies en bijdragen vanuit programma Wegen binnengekomen dan dat er is uitgegeven op het programma Verkeer. Het saldo rekent af met de Reserve Verkeer.
- Voor diverse projecten uit 2016 zijn nog subsidies binnengekomen: € 49.000 voor de voetgangersbrug bij de Sacharovlaan en het fietspad bij de Westwijzer, € 10.000 voor verkeerseducatie, € 285.000 voor de fietspaden in Westwijk, € 105.000 voor het fietspad langs de Sportlaan, € 59.000 voor de aanpassing van de kruising Groenelaan-Sportlaan. Ook zijn de bijdragen vanuit het programma Wegen voor de projecten uit 2016 overgeheveld naar de reserve verkeer.
- Alle projecten en campagnes op het gebied van verkeerseducatie/verkeersveiligheid zijn uitgevoerd: Posters voor de landelijke campagnes, het fietsexamen, de opfriscursussen voor senioren en scootmobielen, de dodehoekdag, cursussen/lessen voor jongeren over de gevolgen van alcoholgebruik in het verkeer, en een nieuwe campagne over mobiele telefoongebruik in het verkeer ('wees geen smombie')
- 2017 heeft bij Verkeer in het teken gestaan van het voorbereiden van diverse grote en middelgrote projecten, waardoor er relatief minder projecten in uitvoering zijn gegaan dan in voorgaande jaren.
- Enkele maatregelen die wel begroot waren, konden toch om diverse redenen niet in 2017 worden uitgevoerd. Deze schuiven door naar 2018. Het gaat hier onder andere om het aanleggen van drempels op de Amsteldijk Zuid (vertraging aanbesteding raamcontract asfaltwerk waarin het project zou meeliften).
- Verder bestond de begroting uit een aantal reserveringen voor verkeersmaatregelen naar aanleiding van politieke wensen, calamiteiten, wensen van bewoners/bedrijven, en voor bijdragen aan onderhoudswerk. Daar bleek in 2017 minder vraag naar dan het begrote bedrag. Bovendien staat er nog een reservering voor het oplossen van een geschil met een aannemer, waarvoor pas in 2018 de geschillenbeslechting plaatsvindt.

Verkeersregelinstallaties (verkeer)

In 2017 was begroot om per saldo € 415.000 uit te geven (uitgaven minus inkomsten). Uiteindelijk zijn er per saldo € 34.000 meer inkomsten dan uitgaven gerealiseerd.

Toelichting

- Vervanging VRI Rembrandtweg-Zonnestein (€ 120.000): Dit wordt de eerste iVRI van Amstelveen (VRI met nieuwe communicatietechnologie). De voorbereiding hiervan was ingewikkeld, omdat het zowel voor de gemeente als voor de leverancier nieuw is. De VRI is aanbesteed en gegund in 2017 en zou in december geplaatst worden. Door de weersomstandigheden is dit echter niet meer gelukt. De VRI wordt nu in januari/februari 2018 opgeleverd. Daarom wordt het grootste deel van het bedrag doorgeschoven naar 2018. Wel zijn er voorbereidingskosten gemaakt en leveringen gedaan. In totaal is € 16.500 uitgegeven.
- Vervanging VRI Bovenkerkerweg-Zagerij (€ 300.000): Ook hier komt een iVRI. De planning was om deze in het najaar te vervangen, inclusief het aanleggen van een rechtsafvak op de Zagerij om de verkeersafwikkeling te verbeteren op dit overbelaste kruispunt. De verliezende inschrijver heeft echter een kort geding aangespannen, waarop de rechter heeft besloten dat de aanbesteding van het werk opnieuw (gewijzigd) moet worden gedaan (2018). Aan voorbereidingskosten, juridische ondersteuning en onderzoeken is € 41.200 uitgegeven.
- C-ITS slimme verkeerslichtenregelingen (€ 130.000): Binnen dit budget zouden 7 VRI's worden omgebouwd naar iVRI's. Deze VRI's zijn onderdeel van een landelijk programma waarvoor subsidie wordt verleend. Op regionaal niveau zijn de diverse overheden het nog niet eens over de verdeling van de kosten. Dit heeft bij alle deelnemende partijen geleid tot flinke vertraging. Het ligt in de lijn der verwachting dat het in 2018 wel gaat lukken en het ombouwen dus in 2018 gaat plaatsvinden. De subsidieaanvraag en opdrachtverstrekking wordt voorbereid in het eerste kwartaal van 2018.
- Rotonde Van Heuven Goedhartlaan-Groen van Prinstererlaan (tekort € 140.000): Dit betrof het saldo van de laatste rekeningen voor het in 2016 uitgevoerde project en het tweede deel van de subsidie inkomsten van de Vervoerregio. Uiteindelijk vielen de laatste rekeningen iets hoger uit dan begroot en is het saldo een tekort van € 133.800 geworden.
- Voor de vervanging van de VRI's op de Amsterdamseweg-noord (uitvoering 2018) is € 41.700 aan voorbereidingskosten geboekt.

Riolering

Van het in de begroting 2017 opgenomen budget van € 1,7 miljoen is € 200.000 besteed.

Toelichting

- Een bedrag van € 953.000 is toegekend aan projecten die veelal over de jaargrens lopen. De projecten worden wel voorbereid, maar deze gelden worden vanaf 2018 besteed. Extra aandacht gaat in de voorbereiding naar klimaatadaptatie, waardoor de voorbereidingstijd voor reconstructies langer is dan voorzien. De projecten zijn veelal integraal opgezet, waarbij vanuit Wegen ook een groot gedeelte wordt gefinancierd. Reconstructies die zijn voorbereid in 2017, maar worden uitgevoerd in 2018 zijn onder andere *Reconstructie Straat van Sicilië*, *Reconstructie Frans Halslaan e.o.*, en *Reconstructie Bovenkerkerkade, De Vreelaan en Klunderlaan*.
- Voor de reconstructie van de Amstelbrug is een bijdrage van € 550.000 gereserveerd. Dit bedrag wordt doorgezet naar 2018, omdat het bedrag pas wordt toegekend als een bepaald gedeelte van het project is gerealiseerd.
- De reconstructie van Nes aan de Amstel is in 2017 afgerond. In 2017 waren de kosten voor riolering binnen dit project € 200.000.

3 Vertaaltabel programma/taakvelden

Programma 1 Sociaal Domein

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	M. Veeningen/J. Brandes
6.2 Wijkteams	J. Brandes
6.3 Inkomensregelingen	M. Veeningen
6.4 Begeleide participatie	M. Veeningen
6.5 Arbeidsparticipatie	M. Veeningen
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	H. Raat
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	H. Raat
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	J. Brandes
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	H. Raat
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	J. Brandes
7.1 Volksgezondheid	H. Raat

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

4.1 Openbaar basisonderwijs	M. Veeningen
4.2 Onderwijshuisvesting	M. Veeningen
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	M. Veeningen / P. Bot
5.1 Sportbeleid en activering	P. Bot
5.2 Sportaccommodaties	P. Bot
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	M. Veeningen
5.4 Musea	M. Veeningen
5.5 Cultureel erfgoed	H. Raat
5.6 Media	M. Veeningen

Programma 3 Economie en duurzaamheid

3.1 Economische ontwikkeling	M. Veeningen / burgemeester
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	M. Veeningen / burgemeester
3.4 Economische promotie	M. Veeningen / burgemeester

Programma 4 Openbare ruimte

2.1 Verkeer en vervoer	J. Brandes
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	P. Bot
7.2 Riolering	P. Bot
7.3 Afval	P. Bot / H. Raat
7.4 Milieubeheer	P. Bot / H. Raat
7.5 Begraafplaatsen	P. Bot

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	H. Raat
0.63 Parkeerbelasting	J. Brandes
2.2 Parkeren	J. Brandes / H. Raat
2.5 Openbaar vervoer	J. Brandes
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	H. Raat
8.1 Ruimtelijke ordening	P. Bot
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	H. Raat
8.3 Wonen en bouwen	H. Raat / P. Bot

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

0.1 Bestuur	burgemeester
0.2 Burgerzaken	burgemeester
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	burgemeester
1.2 Openbare orde en veiligheid	burgemeester / P. Bot / H. Raat / J. Brandes

4 Lijst van afkortingen

AA Aalsmeer-Amstelveen
ACM Autoriteit Consument & Markt
AEB Amsterdam Economic Board
AEB Afval EnergieBedrijf
AGV Amstel, Gooi en Vecht
Aib Amsterdam inbusiness
AM Amstelland-de Meerlanden
AMHK Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
ANBO Algemene Nederlandse Bond van Ouderen
AOW Algemene Ouderdoms Wet
APV Algemene Plaatselijke Verordening
AVVV Amstelveense Verkeer- en VervoerVisie
AWBZ Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

BAG Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAS Bewoners Aanspreekpunt Schiphol
BBP Bruto Binnenlands Product
BBV Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
Bibob (Wet) Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BNG Bank Nederlandse Gemeenten
Bor Besluit omgevingsrecht
BRP Basisregistratie Personen
BRS Bestuurlijke Regie Schiphol
BTW Bruto Toegevoegde Waarde
B.V. Besloten Vennootschap
B&W Burgemeester en Wethouders
BZK (Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

C.a. Cum annexis (met bijbehoren)
CBS Centraal Bureau Statistiek
CJG Centrum voor jeugd en gezin
CoBrA Copenhagen Brussel Amsterdam (museum)
COELO Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen
CO2 Koolstofdioxide
COVAU Corridor Openbaar Vervoer Amstelveen-Uithoorn
CPA Centrale Post Ambulancevervoer
CROW Kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer
C.q. Casu quo (in welk geval)

dB deciBel
DHW Drank- en Horecawet
DU Decentralisatie-uitkering

Emovo Elektronische MOnitor VOlksgezondheid
EMU Economische en Monetaire Unie
EW Eindwaarde
EZ Economische Zaken

Fido Financiering decentrale overheden
FLO Functioneel Leeftijdsontslag
FPU Flexibel Pensioen en Uittreden

G2	Samenwerkingsverband Uithoorn/Aalsmeer
GA	Groot Amsterdam
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezonheidsZorg
GIDS	Gezond in de stad
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HALT	Het ALTernatief
Hh	Huishouden
Hbh	Hulp bij het huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HTV	Hoogwaardige Tramverbinding
HWC	Hermann Wesselink College
IBOI	Index van Bruto OverheidsInvesteringen
I-deel	Inkomensdeel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IKC	Integraal KindCentrum
I&M	(Ministerie van) Infrastructuur en Milieu
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISA	International School of Amsterdam
ISK	Internationale Schakelklas
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwingen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
JOP	Jaarlijks OnderhoudsPlan
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCC	Klant Contact Centrum
Ke	Meeteenheid voor geluidszones rond Schiphol / geluidsbelasting door vliegtuigen
KKC	Keizer Karel College
KNLTB	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond
KRW	Kaderrichtlijn Water
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LED	Light-Emitting Diode
LIB	Luchthaven IndelingsBesluit
LCP	Lokaal coördinatiepunt
LMO	Landelijke meldkamer organisatie
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwiijs
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig OnderhoudsPlan
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
m^2	Vierkante meters
m^3	Kubieke meters
NES	Natuur- en Milieueducatie, Speelboerderij Elsenhove, Schooltuinen

NHG Nationale Hypotheek Garantie
NNGB Nederlandse Norm Gezond Bewegen
NME Natuur- en MilieuEducatie
NSL Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUP Nationaal UitvoeringsProgramma
N.V. Naamloze Vennootschap
N.v.t. Niet van toepassing
NZKG Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied

O.b.v. Op basis van
OGZ Openbare Gezondheidszorg
OGGz Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OLGA Overleg Lichaam Gehandicapten Amstelland
O+S Onderzoek en Statistiek
ORS Omgevingsraad Schiphol
OV Openbaar Vervoer
OZB Onroerende-zaak belastingen

P&C Planning & Control
PCOB Protestants Christelijke Ouderen Bond
Pgb Persoonsgebonden budget
P.m. Pro memorie
PO Primair onderwijs
PPP People, Planet en Profit
PPS Publiek private samenwerking
Pr. Programma
PvA Plan van Aanpak

REA Regionale Educatieve Agenda
RMC Regionale Meld- en Coördinatiepunt
RO Ruimtelijke Ordening
ROC Regionaal Opleidings Centrum
RSBO Regionaal Samenwerkingsverband voor Bonden van Ouderen
RTV Radio en Televisie
RTVA Radio en Televisie Amstelveen
RUD Regionale UitvoeringsDienst
RvT Raad van Toezicht

SAS Stichting Amstelveens Sportbedrijf
SLOK Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SLS Stichting Leefomgeving Schiphol
SMASH Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
SROI Social Return on Investment
St. Stichting
SVn Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SW Sociale Werkvoorziening

T.b.v. Ten behoeve van
T.g.v. Ten goede van
T.l.v. Ten laste van
T.o.v. Ten opzichte van

USP Unique Selling Point
UWV Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen

VGRP Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan

VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VrAA	Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
VRI	Verkeersregelinstallatie
Vte	Voltijds equivalenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woning
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WIW	Werken In het Westen
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Publieke Gezondheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSP	Werkgevers service punt
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wtcg	Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg
ZZP's	Zorgzwaartepakketten
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel

Accountantsverslag 2017

Gemeente Amstelveen

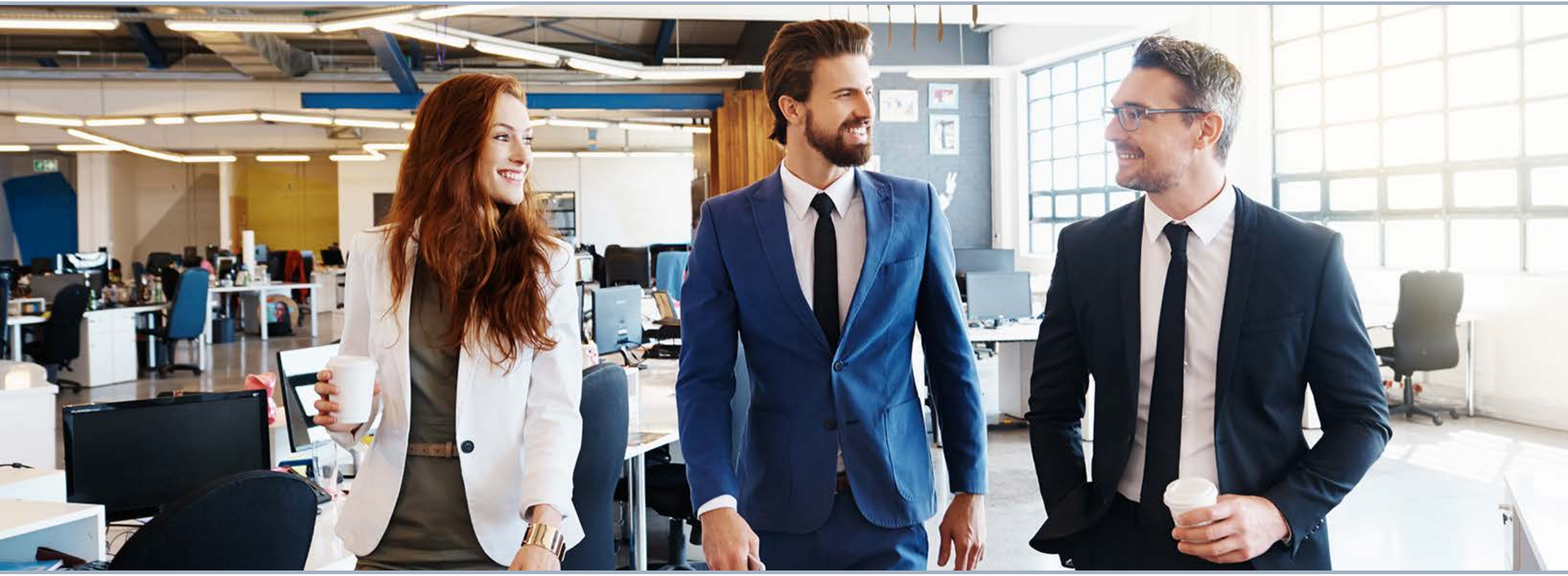

4 mei 2018

BDO

T: +31 (0)20 543 21 00
E: info@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 71730, 1008 DE Amsterdam- Nederland
Krijgsman 9, 1186 DM Amstelveen - Nederland

Aan de raad van de gemeente Amstelveen
T.a.v. M. Philips, raadsgriffier
Postbus 4
1180 BA AMSTELVEEN

Amstelveen, 4 mei 2018
Kenmerk: RB/SS/GvD/AS AA18-0868

.

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2017 van gemeente Amstelveen (hierna te noemen 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 29 september 2017, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2017. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder, de heer Raat. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.

namens deze,

w.g. H.C.J. Bot RA

Inhoudsopgave

1. Dashboard accountantscontrole

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

3. Resultaat en financiële positie

4. Belangrijkste bevindingen

5. Interne beheersing

Bijlagen

1. Dashboard accountantscontrole

Strekking controleverklaring

- De jaarrekening 2017 is getrouw en rechtmatig.
- Onrechtmatigheden in de aanbestedingen van € 1,7 miljoen onder de goedkeuringstolerantie.
- Onzekerheden ad. € 3,2 miljoen inzake Jeugdzorg onder de goedkeuringstolerantie.
- Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.
- Er zijn geen niet-gecorrigeerde fouten in de WNT verantwoording.
- Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.

Ontwikkelingen en aandachtspunten 2018

Ontwikkelingen:
- Grote projecten.
- Sparen vooraf.

Aandachtspunten:
- ENSIA.
- WNRA.
- Privacybescherming.

Resultaat 2017

- Het resultaat over 2017 bedraagt € 0,6 miljoen negatief. Dit is € 4,5 miljoen hoger dan de gewijzigde begroting (€ 5,1 miljoen negatief).
- De belangrijkste afwijkingen in de programma's:
  - Openbare ruimte € 3,4 miljoen.
  - Ruimtelijke ontwikkeling € 2,9 miljoen.
  - Algemene dekkingsmiddelen € 1,0 miljoen.
- Financieel zeer sterke positie.
- Dit blijkt uit alle financiële kengetallen w.o. gunstige solvabiliteit, lage schuldquote, hoge ratio weerstandsvermogen en de positieve structurele exploitatieruimte.

Belangrijkste bevindingen

- Correctie voor winstneming grondexploitaties op basis van 'Percentage of Completion'.
- Onrechtmatigheden in de aanbestedingen ter hoogte van € 1,7 miljoen. Hiervan betreft een bedrag van € 0,6 miljoen nieuwe onrechtmatig-heden.
- Onzekerheid lasten Jeugdzorg ad. € 3,2 miljoen.
- Omzetting administratie naar taakvelden goed verlopen.
- Inschattingen bij het bepalen van de voorzieningen en activering en afschrijving activa zijn conservatief maar acceptabel.

Control-in-control

- In 2017 zijn de (aanvullende) beheersings-maatregelen vanuit het project Control-in-Control voor een groot deel geïmplementeerd.
- Enkele punten uit het verbeterplan zijn nog niet opgevolgd. Een aantal hiervan vragen meer tijd voor implementatie (w.o. automatisering).
- De organisatie dient het verbeterplan structureel binnen de organisatie in te bedden en onder de aandacht te houden.
- Positie, deskundigheid en omvang VIC met ingang van 1 januari 2017 voldoende.
- Doorontwikkeling VIC vanaf 2018 noodzakelijk.

Ratio weerstandsvermogen

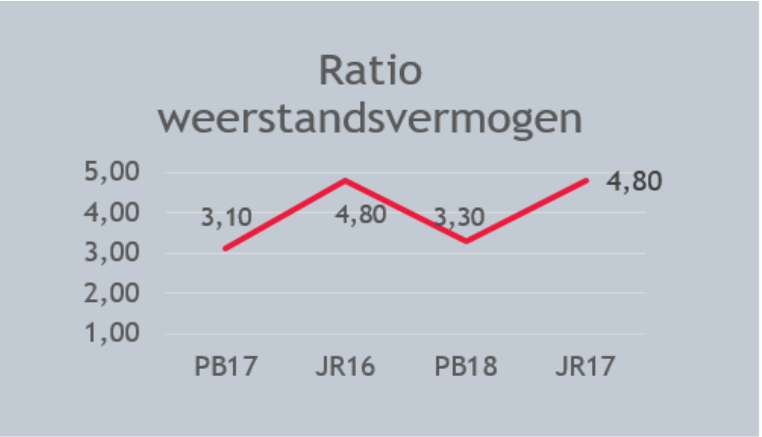

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Getrouwheid

2.2 Rechtmatigheid

2.3 Ontwikkelingen en aandachtspunten 2018

2.1 Getrouwheid

De jaarrekening 2017 is getrouw

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2017 van de gemeente Amstelveen een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva per 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor Provincies en Gemeenten.

Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle de volgende resterende controleverschillen geconstateerd.

Resterende, niet-verwerkte controleverschillen 2017 getrouwheid

Nummer	Omschrijving	Betreft post/toelichting	Referentie in rapport	Fouten	Onzekerheden
1	Onzekerheden Sociaal Domein (Jeugd en Wmo)	Sociaal domein	H 4.4	-	3.200.000
	Totaal			**-**	**3.200.000**
	Materialiteit (1% voor fouten / 3% voor onzekerheden)			2.500.000	7.500.000
	Performance materialiteit (60% van de materialiteit)			1.500.000	
	Door de raad vastgestelde rapporteringstolerantie			100.000	

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot de getrouwheid betekent dat de jaarrekening 2017 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva per 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor Provincies en Gemeenten. Voor de onzekerheid in het sociaal domein inzake jeugdzorg verwijzen wij naar hoofdstuk 4.4 van dit verslag.

2.2 Rechtmatigheid

De jaarrekening is rechtmatig

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2017 van de gemeente Amstelveen een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de rechtmatigheid. Een goedkeurende controleverklaring met betrekking tot rechtmatigheid betekent dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving. De relevante wet- en regelgeving is opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld op 13 december 2017.

Tijdens onze controle zijn de volgende onrechtmatigheden geconstateerd:

Resterende, niet-verwerkte controleverschillen 2017 rechtmatigheid

Nummer	Omschrijving	Betreft post/toelichting	Ref. in rapport	Fouten	Onzekerheden
1	Onrechtmatigheid aanbestedingen	Aanbestedingen	H 4.3	1.700.000	
2	Onzekerheid Sociaal Domein (Jeugd en Wmo)	Sociaal Domein	H 4.4		3.200.000
	Totaal			**1.700.000**	**3.200.000**

Materialiteit (1% voor fouten / 3% voor onzekerheden)	€ 2.500.000	€ 7.500.000
Performance materialiteit (60% van de materialiteit)	€ 1.500.000	
Door de raad vastgestelde rapporteringstolerantie	€ 100.000	

Wij concluderen dat de onrechtmatigheden zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot rechtmatigheid. Een goedkeurende controleverklaring met betrekking tot rechtmatigheid betekent dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving.

Voor de onrechtmatigheden verwijzen wij naar hoofdstuk 4.3 van dit verslag. Voor de onzekerheid in het sociaal domein inzake jeugdzorg verwijzen wij naar hoofdstuk 4.4 van dit verslag.

2.3 Ontwikkelingen en aandachtspunten 2018

Inleiding
In dit hoofdstuk benoemen wij enkele ontwikkelingen bij de gemeente en daarnaast willen wij mede vanuit onze natuurlijke adviesfunctie enkele aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Grote projecten	Binnen de gemeente lopen een aantal grote projecten welke de komende jaren in uitvoering zullen gaan. In 2014 is de gemeenteraad van Amstelveen akkoord gegaan met een gewijzigde overeenkomst met Rijkswaterstaat inzake de verbreding van de snelweg A9. Op 3 maart 2017 tekende de minister het gewijzigde Ontwerptracébesluit. In dit besluit staat hoe de verbrede A9 er bij Amstelveen uit komt te zien, waar de weg precies komt te liggen en hoe de rijksweg wordt ingepast in het landschap en de stad. Medio 2018 wordt de uitspraak van de Raad van State verwacht waarmee het tracébesluit onherroepelijk is. De aanbestedingsprocedures lopen van 2017 tot en met 2019. Eind 2019 is de start van de werkzaamheden gepland en de openstelling wordt verwacht tussen 2024 en 2026. In de begroting 2018 is ook een reservering opgenomen van € 9 miljoen voor de verbreding Bovenlandpad en verlaging van de overkapping Oude Dorp. De gemeenteraad van Amstelveen heeft op 21 juni 2017 ingestemd met de ruimtelijke visie Stadshart 2025. In de visie zijn voorstellen gedaan om het Stadshart aantrekkelijker te maken. De uitvoering van de Amstelveenlijn is gepland in de periode 2018 tot en met 2020. Werkzaamheden die in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam of de dienst Metro en Tram worden verricht worden in rekening gebracht bij deze partijen. Het totale budget van de vernieuwing is € 300 miljoen. Hiervan betaalt de Vervoerregio Amsterdam ca. 70%, het ministerie van Infrastructuur en Milieu ca. 25% en de gemeenten Amstelveen en Amsterdam het resterende deel. Voor de uitvoering van dit project is ook een bestemmingsreserve gevormd.
Sparen "vooraf"	In de programmabegrotingen van 2017 en 2018 is opgenomen dat de gemeente Amstelveen jaarlijks gaat sparen voor de toekomst. Dit gebeurt binnen de structureel sluitende begroting. In de Kadernota 2017 was reeds besloten om te gaan sparen voor de volgende generatie, omdat wordt voorzien dat de inkomensstromen in de toekomst zullen afnemen. Dit komt met name doordat de opbrengsten uit de bouwgronden in exploitatie de komende jaren lager zullen zijn dan de afgelopen jaren doordat er minder bouwgronden in exploitatie zijn. Door nu te sparen voor later wil de gemeente de voorzieningen, de gezonde financiële positie en de lokale lastendruk op niveau houden. In de meerjarenbegroting zijn daarom dotaties opgenomen aan de te vormen bestemmingsreserve "Sparen vooraf". De programmabegroting 2018 zet in op investering en sparen voor de volgende generaties. Dit betekent dat er naast het sparen via toevoegingen in reserves ook wordt geïnvesteerd in nieuwe faciliteiten.

2.3 Ontwikkelingen en aandachtspunten 2018

WNRA	Naar huidige verwachting treedt met ingang 1 januari 2020 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren in werking (WNRA). Onderdeel van de WNRA is de wijziging van de definitie van ambtenaar in de Ambtenarenwet. Door deze definitiewijziging raakt een grote groep ambtenaren hun 'ambtenarenstatus' per 1 januari 2020 kwijt. De gevolgen voor de lokale overheden zijn: - Het reguliere arbeidsrecht wordt van toepassing op het merendeel van de overheidswerknemers. - Individueel overeengekomen arbeidsvoorwaarden zullen na de transitie in 2020 onderdeel uitmaken van de arbeidsvoorwaarden van overheidswerknemers. Deze arbeidsvoorwaarden mogen na 2020 alleen nog volgens de regels van het civiele arbeidsrecht gewijzigd worden. - Arbeidsrechtelijke zaken als de duur van het dienstverband zullen mee overgaan in 2020, waardoor ook de overheidswerkgever hiermee rekening moet houden bij de berekening van transitievergoedingen, pensioenregelingen en andere mogelijke gratificaties. - De ondernemingsraden zullen andere – en veelal – grotere bevoegdheden krijgen bij beslissingen van de overheidswerkgever. Het overeenstemmingsbeginsel binnen het georganiseerd overleg zal veelal wijken voor het instemmingsrecht van de ondernemingsraad.
Privacy bescherming	De bescherming van databestanden en privacygegevens is in de huidige tijd erg belangrijk. Onvoldoende beveiliging kan leiden tot verlies en diefstal van persoonsgegevens en vervolgens tot misbruik ervan, zoals identiteitsfraude. Privacybescherming staat zowel in Nederland als internationaal in de vernieuwde belangstelling, door continue en toenemende incidenten bij zowel bedrijven als overheden. Er zijn momenteel twee wetten die bepalen hoe gemeenten persoonsgegevens mogen gebruiken. Dit zijn de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp/inclusief meldplicht datalekken) en de Wet basisregistratie personen (Wet BRP). De Autoriteit Persoonsgegevens houdt in de gaten of instellingen zich aan deze wetten houden. Bedrijven en overheden die persoonsgegevens verwerken moeten deze volgens de Wet beveiligen en hiervoor passende technische en organisatorische maatregelen nemen. Per 25 mei 2018 wordt de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt dan niet meer. De nadruk bij de AVG ligt - meer dan nu bij de Wpb - op de verantwoordelijkheid van organisaties om te kunnen aantonen dat zij zich aan de wet houden. De sterk toegenomen en nog steeds toenemende digitalisering van gemeenten vraagt veel aandacht voor de kwaliteit van informatieveiligheid. Gemeenten beheren onder andere veel persoonsgegevens en dat worden er door decentralisatie van overheidstaken alleen maar meer. Elk jaar moeten gemeenten zich dan ook verantwoorden over de kwaliteit van informatieveiligheid en/of de hierbij gebruikte informatiesystemen / -platformen. Tot nu toe bestonden hiervoor diverse aparte audits; een tijdrovende aangelegenheid voor gemeenten. Het project ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) heeft als hoofddoel de verantwoording voor gemeenten te vereenvoudigen door deze zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten, gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG).

3. Resultaat en financiële positie

3.1 Resultaat 2017

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.1 Resultaat 2017

Resultaat 2017 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 4,5 miljoen

Het resultaat van de gemeente Amstelveen over het jaar 2017 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 4,5 miljoen voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

Overzicht van baten en lasten 2017				
(alle bedragen in € '000)	**Rekening 2017**	**Gewijzigde begroting**	**Δ**	**Δ in %**
1. Sociaal domein	41.600	42.389	-789	-2%
2. Onderwijs en ontplooing	20.902	21.377	-475	-2%
3. Economie en duurzaamheid	977	915	62	7%
4. Openbare ruimte	12.661	16.099	-3.438	-21%
5. Ruimtelijke ontwikkeling	-3.979	-1.087	-2.892	266%
6. Bestuur, bevolking en veiligheid	11.804	12.565	-761	-6%
7. Bedrijfsvoering	30.192	30.114	78	0%
8. Algemene dekkingsmiddelen	-119.580	-118.591	-989	1%
Saldo van baten en lasten	**-5.423**	**3.781**	**-9.204**	**-243%**
Reserve mutaties	5.995	1.292	4.703	364%
Resultaat	**572**	**5.073**	**-4.501**	**-89%**

Het resultaat 2017 wijkt minder dan 1% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij gemeenten is een afwijking van 2%-3% inherent aan een complex begrotingsproces. Het resultaat over 2017 is € 4,5 miljoen hoger dan in de gewijzigde begroting (€ 5,1 miljoen negatief) was uitgegaan. De belangrijkste afwijkingen in de programma's:

- Openbare ruimte € 3,4 miljoen voordelig;
- Ruimtelijke ontwikkeling € 2,9 miljoen voordelig;
- Algemene Dekkingsmiddelen € 1,0 miljoen voordelig.

Binnen de Openbare ruimte zijn de lasten met betrekking tot het Uitvoegingsprogramma Infra-Werken 2017-2020 lager uitgevallen doordat de bestedingen over de jaargrens heen lopen. Het hogere saldo bij Ruimtelijke ontwikkeling komt door hogere resultaten op de grondexploitaties en lagere lasten m.b.t. stadshart en stadsplein door vertraging in de uitvoering. De algemene dekkingsmiddelen zijn hoger dan begroot doordat de algemene uitkering hoger is uitgevallen dan was begroot. De hogere dotaties aan de reserves hangen samen met de programma's Openbare Ruimte en Ruimtelijke Ontwikkeling.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

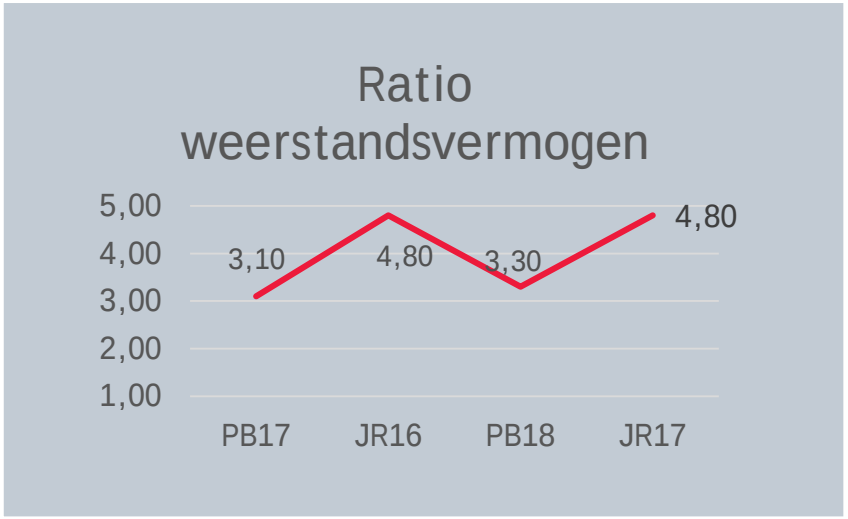

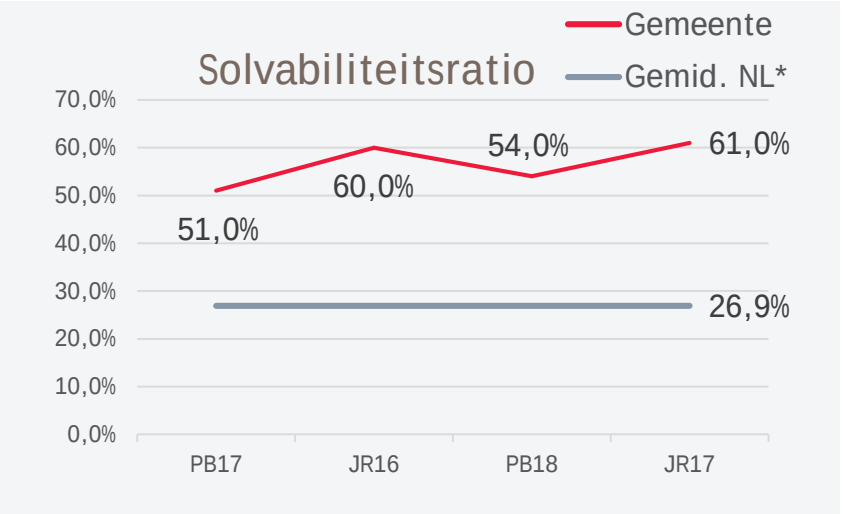

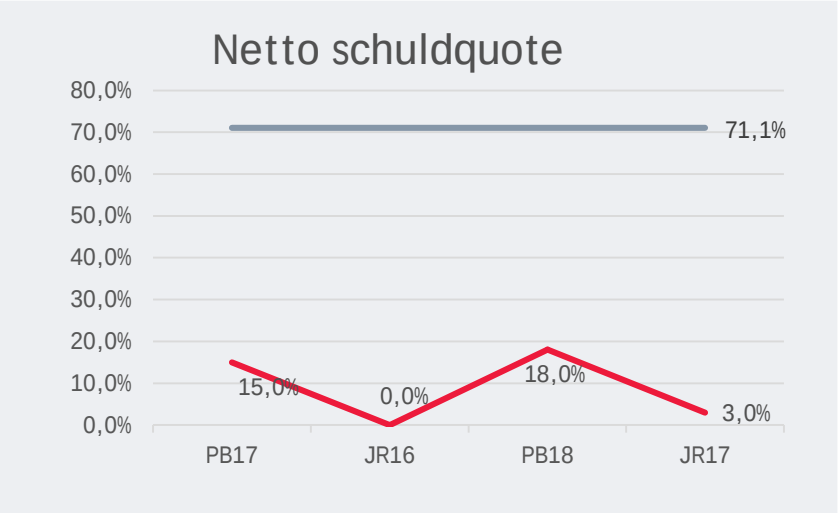

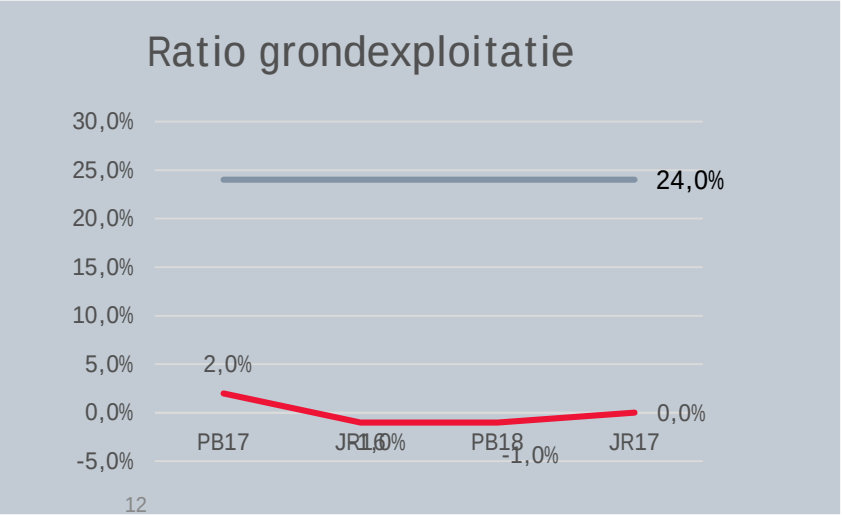

** De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2016 voor gemeenten in de categorie 50.000 tot 100.000 inwoners volgens het dashboard op www.waarstaatjegemeente.nl*

3.2 Uw financiële positie vergeleken

Financiële positie: positieve trend ingezet

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Weerstandsvermogen gemeente Amstelveen is ruim voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 81 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2017 is een bedrag van € 20 miljoen meegeteld van vrij aanwendbare bestemmingsreserves. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Amstelveen heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 15 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Amstelveen is zeer goed te noemen. Aan de individuele risico's zijn geen kans van voordoen en impact gekoppeld en de risico's zijn niet individueel gekwantificeerd. Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid heeft de raad bepaald dat ten aanzien van de normale bedrijfsrisico's een risicobuffer van 5% van het begrotingstotaal aangehouden dient te worden. Ten behoeve van het inzicht zouden de risico's individueel gekwantificeerd kunnen worden. Tegelijkertijd constateren wij dat de weerstandscapaciteit het benodigde weerstandsvermogen ruim overschrijdt en dat daarnaast ook nog voldoende structurele maatregelen mogelijk zijn in de begroting.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2017 62%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente in staat is om haar verplichtingen op lange termijn de voldoen. De solvabiliteit van de gemeente Amstelveen ligt ruim boven het landelijk gemiddelde voor gemeenten in de categorie tussen de 50.000 tot 100.000 inwoners.
De netto schuldquote bedraagt 3%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. De netto schuldquote is zeer laag, hetgeen gunstig is.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Amstelveen is zeer laag doordat de grondexploitaties een zeer lage boekwaarde hebben. Dit komt doordat de baten uit de grondexploitaties hoger zijn dan de lasten.
Uit de kengetallen blijkt dat de financiële positie van de gemeente Amstelveen zeer goed is.

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Schattingsposten

4.2 Grondexploitaties

4.3 Aanbestedingen

4.4 Sociaal domein

4.5 Overige

4.1 Schattingsposten

Inschaling schattingsposten

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het management.

Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld. In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt grafisch weergegeven op welke wijze wij de door het college gebruikte mate van prudentie inschalen. De schaal is daarbij van links naar rechts ingedeeld van (te) conservatief naar (te) optimistisch met de classificatie ‘neutraal’ in het midden.

De met cijfers weergegeven schattingsposten willen wij in het bijzonder onder de aandacht brengen. Per relevante schattingspost is na het grafische overzicht een tekstuele toelichting opgenomen. De cijfers corresponderen met de nummering in de hierna opgenomen tekstuele toelichting per schattingspost)

Uit onderstaand beeld komt naar voren dat de gemeente Amstelveen voorzichtige en behoudende gedragslijnen toepast in de financiële verantwoording.

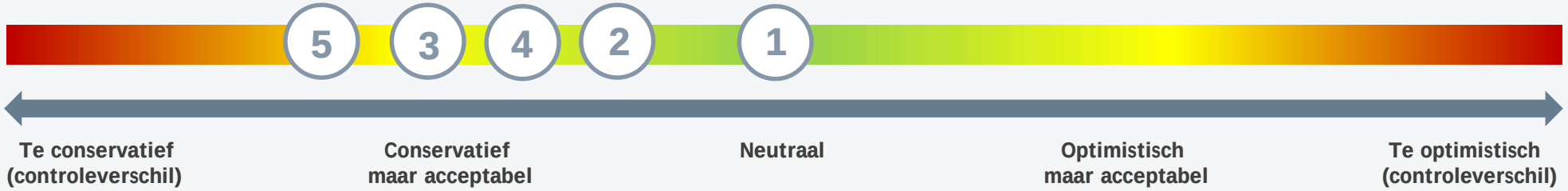

De punten worden op de volgende pagina nader toegelicht.

4.1 Schattingsposten

Toelichting schattingsposten	
	1. Grondexploitaties (incl. wijze winstneming) De lopende grondexploitaties lopen tegen het einde. Voor de grotere grondexploitaties zijn de resterende baten en lasten goed in te schatten. De lopende grondexploitaties zijn winstgevend. In de nota grondbeleid is opgenomen dat geen winstneming plaatsvindt bij ontvangsten na 31 augustus van het betreffende jaar. Vanaf boekjaar 2017 wordt de nadere duiding bij de Notitie Grondexploitaties van de commissie BBV gevolgd. Derhalve aangemerkt als neutraal. **1. Activeren en afschrijvingen** Door een wijziging in het BBV dienen vanaf 2017 alle activa met een maatschappelijk nut te worden geactiveerd. Vóór 2017 activeerde de gemeente Amstelveen deze activa niet. Dit was een conservatief financieel beleid. Het huidige beleid van de gemeente Amstelveen is dat investeringen boven € 100.000 worden geactiveerd. Investeringen onder € 100.000 worden direct in de lasten verantwoord. Dit komt erop neer dat eerder lasten worden genomen dan wanneer er zou worden geactiveerd en zou worden afgeschreven. De impact is beperkt, derhalve aangemerkt als enigszins conservatief. De afschrijvingstermijnen die worden gehanteerd zijn acceptabel en zijn vergelijkbaar binnen de sector. **2. Algemene uitkering** De gemeente Amstelveen maakt vanuit het voorzichtigheidsprincipe enkele aanpassingen op de opgave van het ministerie BZK inzake de bijdrage uit het gemeentefonds. **3. Voorziening onderhoud panden** Voor de voorziening onderhoud panden zijn voor 20 jaar vooruit de onderhoudskosten geschat. Bij de gedeeltelijke actualisatie van de standen per 31 december 2017 is € 285.000 vrijgevallen. In 2018 wordt het gehele plan geactualiseerd. De gemeente kent een behoudende lijn bij het bepalen van voorzieningen. **4. Overige voorzieningen en bestemmingsreserves** De gemeente hanteert in het algemeen een behoudende/voorzichtige lijn bij het bepalen van de voorzieningen.

4.2 Grondexploitaties

Grondexploitaties	**Positie ultimo 2017** De gemeente Amstelveen heeft ultimo 2017 een aantal lopende bouwgronden in exploitatie. De grootste betreffen Westwijk Zuid Oost, Middenwaard, Hortensialaan en Appellaan-Notenlaan. Het saldo in de jaarrekening is € 0,5 miljoen negatief. Dit betekent dat het totaal van de kosten lager is dan het totaal aan opbrengsten. Gedurende 2017 zijn de grondexploitaties Van der Hooplaan en Suze Groeneweglaan afgesloten met een positief resultaat. De grondexploitatie De Schulp is bijna afgerond en hiervoor heeft winstneming van € 1,5 miljoen plaatsgevonden in 2017. De resterende grondexploitaties lopen binnen enkele jaren ten einde. Een aantal grondexploitaties betreft faciliterend grondbedrijf en is opgenomen onder de overlopende posten.
Tussentijdse winstneming	**Tussentijdse winstneming** Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. In de door de commissie BBV uitgegeven notitie Grondexploitatie is opgenomen dat voor winstneming de Percentage of Completion (POC) methode geldt: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Begin 2018 heeft de commissie BBV hier middels een uiting nog nadere duiding en invulling aan gegeven. Bij de bepaling van de winstneming moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen: 1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat. 2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht. 3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd). In de Nota Grondbeleid van de gemeente Amstelveen is aanvullend opgenomen dat de verkoopopbrengst voor 31 augustus van het boekjaar moet zijn ontvangen. Mocht de verkoopopbrengst na die datum worden gerealiseerd, dan wordt de tussentijdse winstneming in het opvolgende boekjaar verwerkt. Deze bepaling in de nota Grondbeleid is in strijd met de notitie Grondexploitaties van de commissie BBV. De Nota Grondbeleid van de gemeente Amstelveen dient te worden geactualiseerd naar de gewijzigde externe regelgeving. Bij de grondexploitaties Hortensialaan en Appellaan-Notenlaan heeft dit tot een verschil geleid van € 1,0 miljoen. De verkopen van dit complex zijn namelijk in 2017 geheel gerealiseerd, maar een deel van deze verkopen is na 31 augustus 2017 ontvangen. Derhalve had de gemeente op basis van haar eigen beleid in eerste instantie slechts voor een deel geen winst genomen in 2017. Bij grondexploitatie Westwijk Zuid Oost is sprake van het tegenovergestelde. Daar is juist tot en met 2016 op basis van de POC methode € 0,7 miljoen te veel winst genomen. Op basis van de POC-methode had in 2017 per saldo aanvullend € 0,3 miljoen aan winst genomen dienen te worden.

4.3 Aanbestedingen

Aanbestedingen	**Europese aanbestedingen** Gemeenten dienen de Europese en nationale aanbestedingsregels te volgen. Inkopen van leveringen en diensten met een contractwaarde boven € 209.000 en werken boven € 5,2 miljoen moeten Europees worden aanbesteed. De herziene Aanbestedingswet 2012 is vanaf 1 juli 2016 van kracht. Belangrijke wijziging is dat voor inhuur van derden geen verlicht regime van toepassing is. Daarnaast heeft de gemeente Amstelveen ook eigen Inkoop- en aanbestedingsregels opgesteld, maar deze zijn niet opgenomen in het normenkader en maken derhalve geen onderdeel uit van de rechtmatigheidscontrole. De Verbijzonderde Interne Controle ziet hier wel op toe.
Onrechtmatigheid Aanbestedingen € 1,7 miljoen	**Onrechtmatigheden** In de controleverklaring bij de jaarrekeningen van 2014 en 2015 is door de voorgaand accountant een beperking afgegeven met betrekking tot de rechtmatigheid van de Europese aanbestedingen. In 2016 lag de resterende onrechtmatigheid ad. € 1,8 miljoen binnen de toleranties. Ook in 2017 is sprake van onrechtmatigheden in de Europese aanbestedingen. De geconstateerde onrechtmatigheden hebben met name betrekking op inkopen waarbij de contracten zijn verlopen of inkopen waarvoor geen contract of raamovereenkomst aanwezig is. In 2017 hebben bestedingen plaatsgevonden waarvoor nog geen contracten zijn opgesteld. De organisatie heeft de afgelopen jaren nieuwe aanbestedingstrajecten uitgevoerd en afgerond. Hierdoor neemt de onrechtmatigheidsfout jaarlijks af. De onrechtmatigheden over 2017 bedragen € 1,7 miljoen. Hiervan heeft € 1,1 miljoen betrekking op bestedingen waarvoor nog niet tijdig (nieuwe) contracten zijn. Belangrijke reden dat dit bedrag nog niet verder is teruggebracht in 2017 komt doordat de gemeente bewust een aantal opdrachten nog niet heeft aanbesteed. Dit betreft bijvoorbeeld het onderhoud van het wagenpark dat aanbesteed moet worden. Dit wordt aanbesteed bij vervanging van het wagenpark. Indien eerder zou moeten worden aanbesteed dan zou kapitaalvernietiging kunnen optreden. Een bedrag van € 0,6 miljoen heeft betrekking op een nieuwe onrechtmatigheid in de aanbestedingen gedurende 2017. Dit betreft met name inhuur van derden. Met betrekking tot inhuur derden zijn de aanbestedingsregels medio 2016 gewijzigd. Daarbij is sprake van complexiteiten m.b.t. overgangsrecht en zijn in sommige gevallen niet tijdig acties ondernomen. Door het niet naleven van de Europese aanbesteding loopt de gemeente het risico dat claims worden ingediend en dat schadevergoedingen door de gemeente dienen te worden betaald, wanneer een partij is benadeeld.
Crediteuren-analyse	**Crediteurenanalyse** Vanaf 2015 beschikt de gemeente over een contractenregister. Alle nieuwe contracten worden opgenomen in het register. Vanaf 2016 vinden periodiek analyses plaats op de bestedingen (crediteurenanalyses). Aan de hand van de bestedingen wordt geïdentificeerd of aanvullende contracten noodzakelijk zijn. Hiervoor worden de juiste procedures gestart en daarmee wordt het contractenregister aangevuld. Wij hebben geconstateerd dat deze analyse in 2017 niet heeft plaatsgevonden. Volgens het plan Control-in-control zou driemaal per jaar een dergelijke analyse plaatsvinden.

4.4 Sociaal domein

Ontwikkeling

Ontwikkeling

Met ingang van 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de Jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet. De hervorming betekende voor zowel gemeenten als zorginstellingen voor een enorme transitie in 2015. Naar aanleiding van de transities in het sociaal domein en het onderbrengen van de uitbetaling van de PGB-declaraties bij de SVB zijn in 2015 en 2016 diverse knelpunten gesignaleerd bij de uitvoering en controle. Gedurende 2016 en 2017 is steeds meer duidelijkheid ontstaan over de verantwoording door zorginstellingen aan de gemeente en zijn nadere afspraken gemaakt. De cliëntadministratie is goed op orde en de indicaties per cliënt zijn op juiste wijze vastgelegd in de administratie. Via diverse portals is het berichtenverkeer om wederzijdse informatie uit te wisselen tussen de gemeente en derden verder vormgegeven. De gemeente heeft steeds meer zicht op de afspraken, declaraties en betalingen op cliëntniveau.

Totale lasten Wmo en jeugdzorg

Lasten sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van de gemeente Amstelveen m.b.t. de nieuwe taken bedragen over 2017 € 16 miljoen (2016: € 19 miljoen):

WMO ZiN	€ 2.700.000
WMO PGB	€ 900.000
Jeugd ZiN	€ 11.400.000
Jeugd PGB	€ 1.000.000
Totaal	€ 16.000.000

Fouten en onzekerheden nader toegelicht

In hoofdlijnen zijn drie alternatieven om de daadwerkelijke levering van de zorg (zogenaamde prestatielevering) te kunnen vaststellen:
- Steunen op controleverklaring van de zorginstellingen en de SVB.
- De afrekenvariant hanteren, waarbij achteraf volgens handreiking afgerekend wordt met de zorginstellingen.
- De gemeente stelt zelfstandig de prestatie vast middels een deelwaarneming op de cliënten. Dit kan direct (rechtstreeks naar de cliënt) of indirect (via de zorginstelling).

Bij het derde alternatief verkrijgt de gemeente zelf zekerheid over de prestatie en levering van de zorg en houdt zij tevens de regie op voortgang in de controle in relatie tot het traject van de totstandkoming en controle van de jaarrekening. Vanzelfsprekend is ook een combinatie van deze drie mogelijk, wat de gemeente Amstelveen ook heeft gedaan. De gemeente heeft een Plan van Aanpak opgesteld waarin is opgenomen op welke wijze de levering van de zorgprestatie wordt vastgesteld. Op de volgende pagina's gaan wij hier nader op in.

4.4 Sociaal domein

Onzekerheid Wmo ZiN € 0,8 mln	**Wmo zorg in natura** De Wmo taken zijn door de gemeente zelf lokaal geregeld. De gemeente heeft de instellingen gecontracteerd. In het Plan van Aanpak heeft de gemeente de wijze van verantwoorden opgenomen. Met betrekking tot de Wmo lasten voor de voorzieningen 'Begeleiding (BG)' en 'Hulp-bij-huishouden (HbH)' is met de zorgaanbieders aanvullend overeengekomen dat de afrekenvariant wordt gehanteerd. De gemeente heeft hiertoe per zorginstelling een aanvullende overeenkomt opgesteld waarin het bedrag van de afrekening is opgenomen en waarin is opgenomen dat andere artikelen in de eerdere overeenkomsten niet van toepassing worden verklaard. Daarmee vindt afrekening/kwijting met de zorginstelling plaats. Hierdoor is er m.b.t. de lasten Wmo u.h.v. BG en HbH geen sprake van onzekerheden. De gemeente is met alle zorginstellingen die Wmo-taken uitvoeren tot afrekening gekomen. Met betrekking tot de woonvoorzieningen, rolstoelvoorzieningen en vervoersvoorzieningen is geen sprake van afrekening. Hiervoor is zekerheid verkregen via aanvullende maatregelen (zie volgende pagina). Voor de lasten u.h.v. Wmo ZiN is sprake van een onzekerheid van € 0,8 miljoen.
Onzekerheid Jeugdzorg ZiN € 1,5 mln	**Jeugdzorg in natura** Bij de implementatie van het Sociaal Domein is met betrekking tot de Jeugdzorg samenwerking gezocht met de regio via de samenwerkingsverbanden Zaanstreek-Waterland en Amsterdam-Amstelland. Dit betrof met name de inkopen en aanbestedingen aan de voorkant en de verantwoording van de zorginstellingen aan de achterkant. De samenwerking heeft zorg gedragen dat alle (noodzakelijke) contracten en subsidies zijn afgesloten. In deze overeenkomsten zijn afspraken gemaakt, de informatiebehoeften opgenomen en is afgesproken hoe verantwoord dient te worden. Via aanvullende afspraken met zorgaanbieders is overeen gekomen dat wanneer de lasten in regioverband boven € 125.000 uitkomen de zorgaanbieders zich verantwoorden middels het opgesteld accountantsprotocol (iSociaal Domein). De zorginstellingen dienen de definitieve productieverklaringen met controleverklaring van hun accountant in te dienen voor 1 april. De definitieve informatie wordt derhalve laat ontvangen. Sommige zorginstellingen hebben zelfs later gerapporteerd. De accountant van de zorginstelling dient na te gaan of de verantwoorde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. De levering dient te worden vastgesteld aan de hand van het aantal cliënten of een urenregistratie, afhankelijk van het type zorg en van de afspraken die zijn gemaakt. Sommige zorginstellingen hebben de registratie van tijd (uren, dagdelen, dagen) etc. nog niet voldoende op orde. Sommige zorginstellingen hebben de registratie van de juiste zorggegevens niet voorhanden, mede ingegeven door privacy wetgeving. Dit heeft geleid tot een aantal verklaringen met beperkingen, oordeelonthoudingen of afkeurende verklaringen bij de verantwoording van de zorginstellingen. Van het totale bedrag aan jeugdzorg via Zorg in Natura van € 11,4 miljoen is voor een totaalbedrag van € 2,9 miljoen geen zekerheid ontvangen middels een controleverklaringen van accountants van zorgaanbieders. Van een groot deel van deze aanbieders zijn de lasten per instelling onder de grens voor het toesturen van een verantwoording met een controleverklaring van een accountant. Er is aanvullende zekerheid verkregen middels aanvullende maatregelen (zie volgende pagina). Voor de lasten u.h.v. Jeugdzorg ZiN is sprake van een onzekerheid van € 1,5 miljoen.

4.4 Sociaal domein

Aanvullende maatregelen m.b.t. levering jeugdzorg	**Aanvullende maatregelen m.b.t. levering jeugdzorg ZiN en Wmo ZiN** Voor de vaststelling van de levering van zorg in natura voor Jeugdzorg en Wmo is begin 2017 door de gemeente een Plan van Aanpak opgesteld. In dit plan zijn de volgende aanvullende maatregelen opgenomen die de gemeente zelf heeft uitgevoerd om de levering van de zorg vast te stellen: - Klachtenregistratie en rapportage (Jeugd en Wmo). - Cliënttevredenheidsonderzoek (Wmo). - Analyse gesprekken zorginstellingen door accounthouders (Jeugd en Wmo). - Analyse rapportages heronderzoeken bij herindicaties (Jeugd en Wmo). - Leveringsrapportages / bevestigingen van cliënten (Wmo woonvoorzieningen). Op basis van de verkregen informatie heeft de gemeente zelf meer zicht op de uitvoering en de levering van de zorg. In 2016 en 2017 hebben inmiddels meerdere herindicaties plaatsgevonden waarbij opnieuw met de cliënten contactmomenten hebben plaatsgevonden. Ook middels deze contactmomenten houdt de gemeente vinger aan de pols inzake de levering van de zorg aan de cliënten. Via deze aanvullende maatregelen heeft de gemeente wel deels aanvullende zekerheid verkregen. Ook hebben wij vastgesteld dat de factuurcontroles via het berichtenverkeer over heel 2017 effectief hebben gewerkt.
Onzekerheid PGB's (Jeugzorg en Wmo) € 0,9 mln	**PGB's (Wmo en Jeugdzorg)** De gemeente heeft budgetten ter beschikking gesteld in de vorm van PGB's. Uit de opgave van de SVB bleek dat deze niet volledig waren besteed. In de jaarrekening heeft de gemeente aansluiting gezocht met de opgave van de SVB en derhalve de bestede PGB's ad. € 1,9 miljoen als last verantwoord. De accountant van de SVB heeft een afkeurende controleverklaring afgeven bij de verantwoording van de PGB's. De SVB heeft in 2017 wederom aan alle gemeenten een brief gestuurd waarin de geconstateerde fouten van de accountant van de SVB zijn doorvertaald naar de individuele gemeenten. Uit de rapportage van de SVB blijkt dat ca. 95% van de fouten betrekking heeft op formele fouten en ca. 5% materiële fouten betreft. De formele fouten betreffen bijvoorbeeld het ontbreken van een BSN-nummer en deze hebben geen impact op de verantwoordde lasten. De berekende materiële fout voor de gemeente Amstelveen ligt onder de rapporteringstolerantie. Door de uitvoering van aanvullende verrichte werkzaamheden hebben wij gedeeltelijk aanvullende zekerheid verkregen met betrekking tot de PGB's. Voor de lasten u.h.v. PGB's is sprake van een onzekerheid van € 0,9 miljoen.

4.5 Overige

Begrotingsrecht-Matigheid	**Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid** Voor de begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld of de financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maximale budgetten weergegeven die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De toe te passen normen voor de begrotingsrechtmatigheid zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet. De gemeenteraad geeft hier zelf nadere invulling aan door middel van de begroting en de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in paragraaf 3.3 van de Kadernota Rechtmatigheid.
Lasten overschrijdingen	Een overschrijding van de begroting is in principe altijd onrechtmatig, maar hoeft de accountant niet in alle gevallen mee te wegen in zijn oordeel. De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet mee gewogen worden in het accountantsoordeel. In paragraaf 3.3.3 van de Kadernota Rechtmatigheid zijn verschillende typen overschrijdingen benoemd en de mate waarin deze moeten worden afgewogen in het accountantsoordeel omtrent de rechtmatigheid. In de programmarekening 2017 van de gemeente Amstelveen is geen sprake van overschrijdingen op de programma's.
Krediet overschrijdingen	**Kredietoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid** In het kader van de begrotingsrechtmatigheid hebben wij tevens de lastenoverschrijdingen op investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door de gemeenteraad geautoriseerde begroting zijn gebleven. Uit deze analyse blijkt dat op een aantal jaarlagen van investeringskredieten sprake is van (beperkte) overschrijdingen van de door de gemeenteraad vastgestelde jaarlaag per investeringskrediet. Gezien het hierbij gaat om kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) op jaarlaagniveau en niet op totaalniveau waarvan tevens de gevolgen beperkt zijn tellen wij deze overschrijdingen tellen niet mee voor ons rechtmatigheidsoordeel.

5. Interne beheersing

Interne beheersing

Automatiseringsomgeving

5.1 Interne beheersing

Interne beheersing	**Interne beheersing** Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden tijdens de interim-controle kwamen wij tot de conclusie dat kwaliteit van de significante processen van de gemeente voldoende is voor de omvang van de gemeente maar dat deze verder kan worden verbeterd. Gedurende 2017 is een verdere verbetering van de interne beheersing zichtbaar ten opzichte van 2016. In 2017 heeft de gemeente verdere uitvoering gegeven aan het verbeterplan Control-in-Control. Het proces Aanbestedingen scoort lager t.o.v. 2016. Dit komt doordat gedurende 2017 geen bestedingenanalyses hebben plaatsgevonden, waar in de opzet deze analyse driemaal per jaar zou plaatsvinden en deze analyse vorig jaar eenmaal heeft plaatsgevonden. Het proces Informatiebeveiliging /automatiseringsomgeving hebben wij op onvoldoende beoordeeld. Wel is hier een sterke verbetering zichtbaar. Op de hierna volgende pagina is nadere toelichting gegeven.
Verbijzonder de interne controle	**Verbijzonderde interne controle** Wij kunnen in 2017 voor een deel gebruik maken van de door de VIC uitgevoerde werkzaamheden. De onafhankelijkheid en de deskundigheid zijn vanaf boekjaar 2017 voldoende geborgd. De afdeling Control is een nieuwe afdeling en is nog in ontwikkeling. Wij kunnen in grotere mate gebruik maken van de werkzaamheden wanneer de aandachtspunten volledig zijn opgevolgd. De aandachtspunten betreffen meer structuur in de planning, periodiciteit en tijdigheid van tussentijdse rapportages, de wijze van het maken van de selecties, de wijze/structuur van vastleggingen van uitgevoerde werkzaamheden en de zichtbaarheid van de uitgevoerde review van werkzaamheden. Deze punten worden doorontwikkeld door de afdeling waarbij wij ook ondersteuning bieden. Voor een aantal processen hebben wij als extern accountant per jaareinde aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.
Verbetering zichtbaar	**Verbetering zichtbaar** Wij hebben geconstateerd dat gedurende 2017 sprake is van een zichtbare verbetering van de interne beheersing. Ook in 2017 is verdere uitvoering gegeven aan het verbeterplan Control-in-Control. Zo zijn de procesbeschrijvingen geactualiseerd en zijn zichtbaar aanvullende interne beheersingsmaatregelen geïmplementeerd. Een aantal punten uit het verbeterplan zijn nog niet opgevolgd. De bestedingenanalyse van de crediteuren is daarvan een belangrijk onderdeel. De oorzaak dat deze punten niet zijn opgepakt hebben met name te maken met capaciteit. Een aantal punten vragen meer tijd voor implementatie, met name waar aanpassingen/verbeteringen in de automatisering gevraagd worden. De organisatie dient er voor te waken dat de aandacht voor het verbeterplan niet vervaagt.

5.2 Automatiseringsomgeving

	Ingevolge artikel 2:393, lid 4 BW, dient de accountant in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen die naar voren zijn gekomen uit de beoordeling van de automatiseringsomgeving wat betreft de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij benadrukken dat onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en zich niet primair richt op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. De werkzaamheden gericht op de kritieke ICT systemen en beheersmaatregelen daar omheen zijn geïntegreerd binnen de controle van de jaarrekening. Het inzicht in de betrouwbare werking van ICT systemen en het gebruik daarvan door de organisatie, vormen een onderdeel van de kwaliteit van de interne beheersing en de administratieve organisatie. Algemene IT beheersmaatregelen rond uw kritieke systemen leveren daarnaast een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Voor 2017 zijn Key2Finance Gouw en GWS door ons meegenomen in de scope. Wij hebben de interne beheersmaatregelen op de hieronderstaande aspecten beoordeeld. Uit de beoordeling blijkt dat de automatiseringsomgeving een aandachtpunt betreft. Voor de uitwerking van de gedetailleerde bevindingen verwijzen wij naar onze management letter. De belangrijkste bevindingen voortkomend uit de beoordeling van de automatiseringsomgeving zijn hier opgenomen. Deze beoordeling is uitgevoerd in het vierde kwartaal van 2017 en ziet toe op het boekjaar 2017. De organisatie heeft aangegeven dat in het boekjaar 2018 reeds verbeteringen zijn doorgevoerd.
Logische toegangsbeveiliging	<u>Logische toegangsbeveiliging</u> Gemeente Amstelveen beschikt over een procedure voor het beheren en verwerken van gebruikersrechten op basis waarvan de juistheid van toegekende rechten kan worden vastgesteld; deze procedure is nog niet formeel vastgesteld. De applicatie Gouw (Amstelland) bevat één onverklaarbare generieke account en één superuser die tevens eindgebruiker is. De applicatie K2F bevat meerdere generieke accounts, waarvan één account beschikt over volledige bevoegdheden. De applicatie S4SD bevat drie generieke accounts welke onverklaarbaar zijn. Deze beschikken niet over volledige bevoegdheden. Authenticatie maatregelen voor de applicatie Gouw zijn niet voldoende aantoonbaar.

5.2 Automatiseringsomgeving

Wijzigingen	Wijzigingen Er is een procedure voor wijzigingsbeheer opgesteld; deze is nog niet formeel goedgekeurd. Releasenotes worden niet aantoonbaar beoordeeld. Een formeel bekrachtigd testplan, vastlegging van de uitkomsten van de testen en akkoord vanuit de eindgebruiker worden niet aantoonbaar vastgelegd. De acceptatie en productie van servers van Gouw worden door de leverancier beheerd, tevens is er een account met verhoogde rechten beschikbaar voor ondersteuning vanuit de leverancier. Hiermee heeft de leverancier op beide servers binnen de applicaties verhoogde autorisaties.
Continuïteit	Continuïteit De servers zijn ondergebracht in een fysiek beveiligde ruimte die is afgesloten voor onbevoegden. Er zijn gedurende 2017 geen verstoringen geweest die hebben geleid tot beschadiging of verlies van gegevens. De maatregelen rondom fysieke toegangsbeveiliging bij Gouw zijn niet voldoende aantoonbaar. Er vindt geen periodieke restoretest plaats voor de applicaties. De organisatie heeft aangegeven dat het onderhoud voor de servers medio 2018 stopt. Acties en voorbereidingen om dit te ondervangen worden genomen.

Bijlagen

Bijlage A: Onze controle

Bijlage B: Bevindingen SISA-bijlage

Bijlage A

Onze controle

Scoping: doel en object van de controle	Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Amstelveen, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 16 september 2017 met kenmerk RB/SS/DR/AA17-1557.
Materialiteit	Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2,5 miljoen. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 100.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelsonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Bijlage A

Onze controle

Onafhankelijkheid	Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.
Fraude en non-compliance	Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en -situaties besproken met het management, de directie en de rekeningencommissie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.
Geautomatiseerde gegevens-verwerking	De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2017. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft een aantal tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 5.2 van dit verslag.

Bijlage B

Bevindingen SISA-bijlage

Geen bevindingen inzake de controle van de SiSa-bijlage	Inleiding Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Amstelveen heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2017 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als er geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Deze tabel hierna weergegeven.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2016			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2016			

bdo.nl

Nieuwe perspectieven

In de nieuwe economie doen kansen zich sneller voor dan ooit. Nieuwe spelregels geven een boost aan zakelijk werken. En een nieuwe generatie staat klaar om het anders te doen. Beter, slimmer, innovatiever. Wie succesvol wil ondernemen, moet zelf ook vernieuwen. Open staan voor verandering. En met open vizier kijken naar de mogelijkheden die voor ons liggen.

Nieuwe perspectieven, dát is wat BDO u wil bieden. En kan bieden, dankzij onze unieke combinatie van lokale marktkennis en een internationaal netwerk. Persoonlijke dienstverlening en een professionele aanpak. BDO helpt u graag om vanuit een andere invalshoek naar uw business te kijken. Zodat u de juiste beslissingen neemt om uw organisatie sterker, wendbaarder en succesvoller te maken. Of u nu een mkb-bedrijf, familiebedrijf, publieke organisatie of internationale organisatie bent.

BDO kijkt graag met u vooruit. Samen komen we tot nieuwe inzichten en nieuwe kansen in uw markt. Samen creëren we nieuwe perspectieven.

BDO Accountants & Adviseurs verleent vanuit 25 vestigingen in heel Nederland en met ruim 2.500 professionals diensten op het gebied van accountancy, belastingadvies en consultancy.
BDO adviseert organisatieen in tal van branches en is sterk in de advisering aan het Nederlandse middenbedrijf, (semi-) overheidsinstellingen en familiebedrijven. Of het nu gaat om een controle van uw jaarrekening, de begeleiding van een ingewikkelde overname of een fiscaal advies op maat. In alle gevallen heeft u te maken met professionals. Zowel lokaal, regionaal, landelijk als internationaal. BDO maakt deel uit van het internationale BDO-netwerk (actief in 162 landen, meer dan 73.500 medewerkers wereldwijd) dat bestaat uit zelfstandige en onafhankelijke organisaties, die over de hele wereld onder de merknaam BDO actief zijn op het gebied van de zakelijke dienstverlening. Dat maakt ons in alle opzichten bijzonder betrokken. Kijk voor meer informatie op **www.bdo.nl**

All rights reserved 2018

Gemeente Amstelveen

Controllerrapport 2017

Mei 2018

Marco Slinger, Concerncontroller

Deze beknopte rapportage bevat de bevindingen van de concerncontroller over de rechtmatige en doelmatige uitvoering van de begroting 2017. Rechtmatigheid gaat over het vaststellen of gewerkt wordt overeenkomstig de gestelde (wettelijke) bepalingen. Doelmatigheid ziet toe op de relatie tussen inzet van middelen en de daarmee gerealiseerde producten.

I. Rechtmatigheid
De afgelopen jaren heeft de organisatie fors moeten investeren om de bedrijfsvoering te verbeteren. Hiervoor is een breed verbeterprogramma opgezet genaamd 'control in control'. De grip van de organisatie is op een groot deel van haar processen zichtbaar toegenomen.

Het programma is voor het onderdeel 'beheersing IT-omgeving' echter nog niet (op alle onderdelen) afgerond. De afdeling heeft aanzienlijke inspanningen verricht om haar processen (wijzigingsbeheer, changemanagement en autorisaties) op orde te krijgen. Een belangrijk onderdeel van de beheersing van processen is om de werking van de beheersmaatregelen ook voor een auditor aantoonbaar te maken. Dat laatste moet nog geëffectueerd worden. Geadviseerd wordt dit in uiterlijk augustus 2018 af te ronden.

Daarnaast vormt het structureel inbedden van verbetermaatregelen in de diverse processen een aandachtspunt. Dit speelt met name op het gebied van inkoop en aanbesteding. Een belangrijke beheersmaatregel in het inkoopproces is de crediteuren-analyse. Deze analyse heeft, in tegenstelling tot de gemaakte afspraken van drie keer per jaar, pas in 2018 (achteraf dus) plaatsgevonden. De meerwaarde van het instrument zit niet in het vaststellen dat een inkoop wel of niet rechtmatig heeft plaatsgevonden (reactief), maar juist in het signaleren dat een dreigende onrechtmatigheid kan gaan ontstaan (proactief). Geadviseerd wordt in vervolg de analyse twee maal per jaar uit te voeren (één keer tussentijds en één keer achteraf) en hiervoor capaciteit binnen de organisatie vrij te maken door middel van prioriteitstelling.

Daarnaast is het contractbeheer nog niet volledig ingericht. Contracten voortkomend uit Europese aanbestedingen worden wel centraal geregistreerd, maar contracten voortkomend uit onderhandse aanbestedingen nog niet. Geadviseerd wordt alle contracten centraal te registeren en hiervoor capaciteit binnen de organisatie vrij te maken door middel van prioriteitstelling.

Uit de door Concerncontrol uitgevoerde audits zijn, behoudens inkooponrechtmatigheid, geen materiële onrechtmatigheden geconstateerd. Voor een groot deel ziet de inkooponrechtmatigheid toe op fouten die al in de voorgaande jaren vastgesteld waren. Toch zijn vier nieuwe inkoop-onrechtmatigheden ontstaan in 2017 ad 0,6 miljoen euro[1].

II. Doelmatigheidsonderzoek naar projecten in de harde sector
In een gezamenlijk onderzoek hebben de concerncontrollers van Amstelveen en Aalsmeer de (financiële) beheersing van projecten beoordeeld. Conclusies op basis daarvan zijn:
- Uitgangspunten bij de start project kunnen scherper;
- Betere samenwerking is vereist bij afdelingsoverstijgend werken;
- Heldere (financiële) informatie is niet altijd tijdig beschikbaar;
- Eigenaarschap is op meerdere lagen in organisatie niet eenduidig belegd.

Dit heeft geleid tot de volgende aanbevelingen die door de directie zijn overgenomen:
1. Opdrachtgever en opdrachtnemer hebben voorafgaand aan de uitvoering overeenstemming over projectdoelstelling, planning en doorlooptijd, kwaliteit en budget.

2. Draag zorg voor een deugdelijke inrichting van het financieel systeem en goede ontsluiting van de daarin opgenomen info. Uitgangspunten zijn:

[1] Drie gevallen betreffen inhuur van personeel en materieel en één geval een leverantie van hulpstoffen

- 'Waarheid' zit in financiële administratie;
- Afstappen van 'extracomptabele' overzichten;
- Tijdige verwerking kredieten in administratie;
- Invoering verplichtingenadministratie.

3. Bevorder de samenwerking door:
   - Afdelingshoofden dragen zorg voor juiste competenties van projectmedewerkers en sturen daar op
   - Voorafgaand en gedurende de uitvoering van het project komen relevante vakdisciplines zo vaak als nodig samen.

4. Scherp taken en verantwoordelijkheden aan:
   - Projectleider is verantwoordelijk voor alle facetten project (geld, tijd, kwaliteit);
   - Kies voor één methodiek voor projectmanagement;
   - Organiseer adequate financiële ondersteuning.

Een werkgroep is geformeerd om de verbetermaatregelen in te voeren. toegezegd is dat de concerncontrollers van Aalsmeer en Amstelveen in september een quick scan naar de stand van zaken zullen uitvoeren.

III. Bedrijfsvoering
ICT
De consequenties van het end of life raken van de Citrix-omgeving zijn binnen de ambtelijke organisatie dusdanig laat gecommuniceerd, waardoor ordentelijke besluitvorming op het niveau van directie (en daardoor ook college en raad) niet mogelijk is geweest. Ook van een beheerste overgang naar een nieuwe omgeving zal geen sprake zijn. Alle zeilen moeten worden bijgezet om tijdig gereed te zijn.

Vanuit control-perspectief zegt dit voorval in de eerste plaats iets over de informatievoorziening naar de ambtelijke top. In het verleden zijn weliswaar investeringsbedragen genoemd in het kader van digitaal werken, maar de achtergrond daarvan en de consequenties van uitstal/afstel zijn daarbij niet vermeld. Ook in de risicodialoog die met de verantwoordelijk afdeling heeft plaatsgevonden is het onderwerp onbenoemd gebleven. Ik heb niet kunnen achterhalen waardoor de informatievoorziening niet tijdig heeft plaatsgevonden. Dit maakt het niet eenvoudig gerichte adviezen te geven, maar mogelijke richtingen om een dergelijk voorval te voorkomen liggen op het vlak van adequaat uitgevoerd contractbeheer, meerjarige vervangingsplannen en een goed ontwikkeld risicobewustzijn.

Fiscaliteit
Voorgaande jaren is op deze plaats aandacht gevestigd op de noodzaak tot beheersing van fiscale processen. De Belastingdienst gaat er in het kader van het in 2009 met Amstelveen gesloten "horizontaal toezicht" van uit dat die grip op het proces aanwezig is. De beheersing is weliswaar het afgelopen jaar verbeterd met behulp van externe expertise, maar het blijft een aandachtspunt dit structureel te borgen.

Gemeente Amstelveen

Financien

Uw contact I.M. Bax
T (020) 540 40 43
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Ministerie van BZK
T.a.v. De Minister van BZK
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Datum 21 juni 2018
Ons kenmerk Z-2018/019997

Betreft Aanbieding SiSa-verantwoordingsinformatie 2017 Gemeente Amstelveen

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hierbij treft u de verantwoording over de specifieke uitkeringen van 2017 aan. De verantwoording bestaat uit de jaarstukken, zijnde de jaarrekening en het jaarverslag als bedoeld in artikel 17a, eerste lid, onderdeel a van de Financiële-verhoudingswet, en de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen als bedoeld in artikel 17a, eerste lid, onderdeel b van de Financiële-verhoudingswet.

De aangeleverde Excel-bestanden zijn inhoudelijk gelijk aan de SiSa-bijlage, zoals opgenomen in de jaarrekening en aan de tabel met fouten en onzekerheden in het verslag van bevindingen van de accountant.
De jaarstukken zijn d.d. 20 juni 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

drs. H.H. Winthorst drs. H.B. Eenhoorn

Bijlagen
- Jaarstukken
- Controleverklaring
- Verslag van Bevindingen
- Bijlage Verantwoordingsinformatie
- Tabel van fouten en onzekerheden

Gemeente Amstelveen

Uw contact J. van Kampen-Zoutendijk
T (020) 540 48 12
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Datum 14 juni 2018

Betreft

Geachte raad,

Tijdens de commissie B&S van woensdag 6 juni j.l is een aantal vragen gesteld inzake de internationale school Amity.

Allereerst is mij gevraagd een toelichting te geven op het toelatingsbeleid van de internationale school. Vanaf welke leeftijd zijn kinderen welkom en op welk moment gedurende het jaar kunnen kinderen instromen.

De school is sinds begin 2018 operationeel en biedt onderwijs aan kinderen vanaf 3 jaar oud. Kinderen in de leeftijd van 3 en 4 jaar oud genieten van het zogenaamde 'pre-school' onderwijs. Op de website van Amity, www.amityschool.nl, kunt u ook terugvinden dat kinderen vanaf deze leeftijd welkom zijn. Zie ook de informatie onder het kopje 'schoolgeld' (fees). Kinderen kunnen ieder moment in het jaar instromen, wat ook past bij een internationale school. Men is erop ingericht dat mensen vanuit het buitenland ieder moment van het jaar kunnen verhuizen en vervolgens op zoek zijn naar passend onderwijs. De school is tevens een school in opbouw, wat betekent dat de klassen nog niet vol zijn en er dus voldoende mogelijkheden zijn om in te stromen. Er zijn voldoende docenten in dienst om juist in de groei te voorzien. Overigens verzorgt de school ook al het onderwijs voor een aantal van deze jonge kinderen. Verder is Amity in gesprek met een externe partij, gespecialiseerd in kinderopvang, inzake een mogelijke samenwerking.

Verder is mij gevraagd naar de stand van zaken ten aanzien van de benodigde vergunningen.
In 2017 is de vergunning afgegeven waarmee Amity de toestemming verkreeg om de interne verbouwing van het kantoorpand naar een school te verwezenlijken. Inmiddels loopt de aanvraag voor een vergunning om een buitenspeelplaats voor de kinderen te realiseren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris
drs. H.H. Winthorst

de burgemeester
drs. H.B. Eenhoorn

Bijlagen -

Gemeente Amstelveen

Aan de gemeenteraad

Uw contact A. Wenneker
T (020) 540 49 14
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Datum 12 juni 2018

Betreft Toezegging aan gemeenteraad inzake werkwijze perspectiefplan en GGD

Geachte gemeenteraad,

In de raadscommissie B&S heeft mevrouw Kruijer aandacht gevraagd voor de motie 'jeugdhulp in perspectief, de Amstelveense werkwijze' en hoe de GGD hier uitvoering aan geeft. De motie roept het college op om ouders informatie te verschaffen waarmee zij zelf tot een keuze kunnen komen voor ondersteuning bij het opstellen van een perspectiefplan.

Ambtelijk is navraag gedaan of en hoe de GGD deze informatie verschaft. Tot op heden is dit niet expliciet het geval. Afgesproken is dat de GGD voor 1 juli de informatie en werkwijze ontvangt van de gemeente. De GGD geeft hier graag gevolg aan. In regulier overleg zal er vervolgens aandacht zijn voor de uitvoering ervan.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

burgemeester, gemeentesecretaris,

drs. H.B. Eenhoorn drs. H.H. Winthorst

Gemeente Amstelveen

College van B en W

Uw contact A. Reijersen van Buuren
T (020) 540 45 62
f.van.der.neut@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad van Amstelveen

Datum 13 juni 2018
Ons kenmerk

Betreft Commissievragen criteria aankoop openbaar groen

Geachte gemeenteraad,

In uw commissievergadering RWN van 5 juni jl. hebben wij toegezegd u de criteria voor het afwijzen van aankoop van groen naast de woning toe te sturen.

Er zijn een aantal voorwaarden verbonden aan de verkoop van openbaar groen. Hiervoor zijn criteria opgesteld waaraan de aanvragen getoetst worden. De criteria zijn onderverdeeld in twee categorieën, namelijk de stedenbouwkundige en de stedelijk groen criteria. De criteria zijn weergegeven in bijlage 1. Deze criteria zijn tevens terug te vinden op de site van de gemeente Amstelveen, zodat bewoners zelf al kunnen zien of ze een aanvraag kunnen indienen. De criteria zijn te vinden op:

https://www.amstelveen.nl/wonen-leven/publicatie/wonen-in-amstelveen_woonbeleid_groenstroken-en-restgronden-aankopen

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

VB

de secretaris
drs. H.H. Winthorst

de burgemeester
drs. H.B. Eenhoorn

Bijlage 1 Voorwaarden uitgifte gemeentelijk groen

Bijlage 1

Voorwaarden uitgifte gemeentelijk groen

In het groenstructuurplan is de hoofdgroenstructuur van Amstelveen aangegeven. Dit structurele groen bepaalt mede de identiteit van Amstelveen en wordt dan ook niet verkocht aan particulieren ten behoeve van de vergroting van een tuin.
Groen buiten de hoofdgroenstructuur kan, onder voorwaarden, wel plaatsvinden.

Onderstaand zijn de criteria weergegeven die een rol spelen bij de beoordeling of gemeentelijk groen verkocht kan worden aan particulieren. Deze criteria vormen een actualisering van de reeds eerder door de gemeente vastgestelde criteria (besluit d.d. 7 maart 1995).

De criteria zijn onderverdeeld in twee categorieën, te weten stedenbouwkundige criteria en criteria met betrekking tot het stedelijk groen.

Stedenbouwkundige criteria

1. Aantasting ruimtelijke- en stedenbouwkundige structuur
De opbouw van Amstelveen wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid van te onderscheiden ruimtelijke eenheden, meestal wijken. Deze ruimtelijke eenheden worden gescheiden en verbonden door lijnen die op zich ook weer ruimtelijke eenheden zijn. Deze lijnen vallen vaak samen met de hoofdgroenstructuur zoals in het groenstructuurplan beschreven. Het is van belang dat deze structuren als eenheid worden beschouwd en behandeld. Binnen de ruimtelijke eenheden (wijken) is de ruimtelijke opbouw, waaronder het straatprofiel en de groenstructuur, van belang voor de ruimtelijke kwaliteit. Om die kwaliteit te bereiken is het ook van belang dat achterkanten van gebouwen en/of erven, parkeerplaatsen, containers en andere ongewenste straatbeelden worden afgeschermd door opgaand groen. Tevens is van belang om de identiteit van de wijk, die mede wordt bereikt met de ruimtelijke indeling, onaangetast te laten.

2. Verlies noodzakelijke ruimte reservering in straatprofiel
Voor het straatprofiel is een bepaalde maat nodig. Dit verschilt per straat en heeft te maken met de functie en het daarmee samenhangende beeld en benodigde capaciteit van de straat. Een woonstraat heeft een heel andere functie en beeld dan bijvoorbeeld een wijkontsluitingsweg. Zowel verkeerstechnisch als ruimtelijk heeft dit consequenties voor de inrichting. Wanneer grondverkoop leidt tot aantasting van het noodzakelijke profiel, kan hier geen toestemming voor worden gegeven.

Criteria Stedelijk Groen

1. Toetsing criteria woonomgeving
Voor de beoordeling of een beplantingsstrook wel of niet voor verkoop in aanmerking komt, wordt uitgegaan van een beplantingsstrook van minimaal 3,00 meter breed bij heesterachtige beplanting en tot minimaal 5,00 meter bij bosplantsoen en/of opgaande beplanting. Afhankelijk van de soort en de functie van de beplanting in het totaal beeld van het aangrenzend openbaar groen. Als de functie en het karakter van het openbaar groen wordt aangetast vindt geen verkoop plaats.

2. Beplanting ter begeleiding van wijkontsluitingswegen, wandel- en/of fietsroutes
Beplanting langs doorgaande voet- en/of fietspaden vormt een begeleiding als het over een langer traject wordt voortgezet. Indien de belevingswaarde (recreatieve functie), de sociale veiligheid (te nauw profiel) en de karakteristiek van het groen langs deze paden wordt aangetast dan vindt geen verkoop plaats.

3. Beplanting ter afscherming van een kleuter- of avontuurlijke speelplaats
De spelvoorzieningen zijn voor een belangrijk deel in het openbaar groen gelegen. Vaak wordt een gedeelte van de terreintjes afgeschermd door opgaande beplanting. Er vindt geen verkoop van plantsoen plaats wanneer de functie van deze beplanting wordt aangetast. Verschillende functies zijn: bescherming tegen wind, tegengaan wegrollen bal e.d., beperking geluidsoverlast, scheiding openbare weg en speelterrein. Afhankelijk van de afmeting van de groenstrook en de ligging van het speelterrein is aantasting van de groenvoorziening niet gewenst.

4. Beplanting ter afscherming van een parkeerstrook
Er vindt geen verkoop van plantsoen plaats wanneer de afschermende functie van de beplanting wordt aangetast. Beplanting schermt in deze situaties parkeervoorzieningen af van de woningen, fiets- of voetpaden. Daarnaast wordt door de beplanting de aanblik op de auto's enigszins verzacht.

5. Beeldbepalende bomen
Bomen zijn belangrijke structuurdragers, met name op wijk- en buurtniveau. Verkoop van plantsoen vindt niet plaats als beeldbepalende bomen in het betreffende openbaar groen staan. Om vast te stellen of een boom wel dan niet beeldbepalend is dient zowel het gemeentelijk ingenieursbureau als wijkbeheer te worden betrokken.

6. Ontstaan van grillige eigendomsgrenzen
Door het ontbreken van opgaand plantsoen kunnen grillige eigendomsgrenzen een aantasting van de ruimtelijke structuur betekenen. Verkoop van openbaar groen vindt in die situaties niet plaats. Daarnaast wordt het vrijwel onmogelijk bij te houden welke bewoners wel en welke bewoners geen grond hebben aangekocht (handhaafbaarheid).

Gemeente Amstelveen

Stedelijke Ontwikkeling

Uw contact J. Westra
T (020) 540 47 53
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Leden van de raad van de Gemeente Amstelveen

Datum 12 juni 2018
Ons kenmerk Z-2018/031076 D-2018/165274

Betreft Bestemmingsreserve Stadshart

Geachte leden,

Tijdens de behandeling van de programmarekening 2017 in de commissie ABM d.d. 7 juni 2018 is door wethouder Frank Berkhout toegezegd dat de vraag van Danielle de Kluijver over de bestemmingsreserve Stadshart schriftelijk zal worden beantwoord. Hierbij voldoen wij aan deze toezegging.
Mevrouw Danielle de Kluijver heeft gevraagd waarom er een bestemmingreserve Stadshart is gevormd terwijl de algemene lijn is om geen bestemmingsreserves te vormen.
Het antwoord daarop is als volgt. Bij de vaststelling van de Ruimtelijke kaders voor het Stadshart in de raad van juni 2017 is het uitgangspunt geformuleerd dat de uitvoering van de kaders voor de Gemeente budgettair neutraal moet zijn. Voor de herinrichting van de openbare ruimte zijn financiële middelen nodig. Daar staan opbrengsten tegenover uit de verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen. Zo is de bestemmingsreserve gevoed met opbrengst vanuit de grondverkoop voor de vergroting van het warenhuis aan het Buitenplein, die zal worden aangewend voor de herinrichting van het openbaar gebied rondom het warenhuis. Evenzo zal de beoogde grondverkoop voor uitbreiding van de winkels aan de Rembrandtweg kunnen worden aangewend voor herinrichting van Stadsplein en Rembrandtweg; onder andere ten behoeve van aanpassing van de markt.
Aangezien het Stadshart een project is dat meerdere jaren in beslag zal nemen en de uitgaven voor de herinrichting van de openbare ruimte niet dezelfde fasering hebben als de inkomsten uit de grondverkopen, is het instellen van een bestemmingsreserve de meest eenvoudige en inzichtelijke manier om uitvoering te geven aan het geformuleerde uitgangspunt. De uitgaven en inkomsten die via de reserve worden geëgaliseerd, worden te allen tijde voorgelegd aan de raad.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris, de burgemeester,

drs. H.H. Winthorst drs. H.B. Eenhoorn

Raadhuis Laan Nieuwer Amstel 1
1182 JR Amstelveen
T (020) 540 49 11
www.amstelveen.nl
IBAN NL22 BNGH 0285 0003 14

Route per bus (overdag ma t/m vrij)
Lijn 165, halte Raadhuis
Lijn 186, halte Dorpsstraat + 5 min.
Plan uw reis via www.9292ov.nl

100/F000/ICT

[Afhandeling vraag cie ABM]

Gemeente Amstelveen

Uw contact E. Schneider
T (020) 540 47 89
e.schneider@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad

Datum 13 juni 2018
Ons kenmerk Z-2018/029756

Betreft Schakeljaar jonge statushouders en bijstand

Geachte gemeenteraad,

In de commissievergadering van 6 juni jongstleden heeft mevrouw M. Casadei van de SP aandacht gevraagd voor de situatie van jonge statushouders die een zogenoemd schakeljaar volgen en een bijstandsuitkering nodig hebben voor het levensonderhoud. Mevrouw Casadei heeft aangegeven dat ze signalen heeft ontvangen dat deze statushouders bij het aanvragen van een uitkering veel problemen ondervinden. Ze heeft de betreffende portefeuillehouder gevraagd erop toe te zien dat deze groep probleemloos kan werken aan hun toekomst. In deze brief informeren wij u, conform de toezegging van de wethouder in de commissievergadering, over onze werkwijze in deze situaties.

Schakeljaar jonge statushouders en bijstand
Jonge, hoog opgeleide statushouders die in Nederland een HBO of WO studie willen gaan volgen, missen hier vaak de aansluiting voor. Om het opleidingsniveau in overeenstemming te brengen met het kwaliteitsniveau in Nederland volgen deze jonge statushouders een schakeljaar. Tijdens dit schakeljaar krijgen ze begeleiding van Stichting UAF die ook het lesgeld en het studiemateriaal bekostigt. Voor de kosten van het levensonderhoud moeten deze statushouders een beroep doen op een bijstandsuitkering.

Het college onderkent het belang van het kunnen volgen van het schakeljaar. Deze statushouders worden hierdoor in de gelegenheid gesteld om na het schakeljaar een opleiding te volgen die aansluit bij hun capaciteiten. Met deze opleiding kunnen zij een carrière op de Nederlandse arbeidsmarkt opbouwen. Wij werken graag mee aan deze route door het schakeljaar mogelijk te maken met het verstrekken van een bijstandsuitkering. Recentelijk hebben we dit nog voor meerdere statushouders gerealiseerd.

Meewerken aan deeltijdstudie en deeltijdarbeid
Er melden zich ook statushouders die in aanmerking komen voor een schakeljaar (en begeleiding door Stichting UAF) maar die, vanwege hun leeftijd, na het schakeljaar niet meer in aanmerking komen voor studiefinanciering van DUO. Deze statushouders zouden gedurende hun studie een beroep op bijstand moeten doen. In deze gevallen stellen we na het schakeljaar een plan van aanpak op waarbij de studie in deeltijd wordt gevolgd en daar-

naast deeltijdwerk wordt gezocht. Dit deeltijdwerk sluit zoveel mogelijk aan bij de betreffende studie. Met deze aanpak zijn studie en inkomen gewaarborgd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

drs. H.H. Winthorst drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

Financien

Uw contact J. Huizenga
T (020) 540 44 07
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad Amstelveen

Datum 14 juni 2018

Betreft beantwoording vraag ABM inzake stand van zaken Eneco d.d. 7-6-2018

Geachte raad,

In de commissie ABM is door de heer van der Steenhoven verzocht nader geïnformeerd te worden naar de stand van zaken omtrent Eneco. Dienaangaande kunnen wij u het volgende berichten.
Door de aandeelhouderscommissie (AHC) en Eneco wordt 29 juni aanstaande een informatieve bijeenkomst voor de aandeelhouders georganiseerd. In deze bijeenkomst wordt de voortgang van verschillende zaken die lopen besproken. De in deze aandeelhoudersbijeenkomst verstrekte informatie gebruiken wij vervolgens om uw raad nader te informeren omtrent de actuele stand van zaken omtrent Eneco.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. H.H. Winthorst	drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

Afdeling jeugd en samenleving

Uw contact J. Betjes
T (020) 540 46 68
F (020) 540 45 59
j.betjes@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de leden van raad

Datum 14 juni 2018
Ons kenmerk Z-2018/030832 , D-2018/163927
Betreft Schriftelijke beantwoording vragen commissie B&S d.d. 6 juni 2018 inzake onderwijssubsidies

Geachte raad,

Conform de toezegging in de commissie B&S ontvangt u hierbij nadere informatie over de subsidies ten aanzien van onderwijs. De verschillen tussen de werkelijke bedragen en de begrote subsidiebedragen worden als volgt verklaard:

- Wat betreft de subsidies van Ons Tweede Thuis (OTT): doordat de gemeente op verzoek van OTT de coördinatietaken niet meer door OTT laat uitvoeren, is het subsidiebedrag lager. De gemeente voert de coördinatietaken nu zelf uit. De kosten daarvan zijn daardoor niet meer als subsidiekosten opgenomen.
  Daarnaast was de financiering tot en met 1 augustus via inkoop georganiseerd. De subsidie betreft derhalve alleen de periode augustus- december 2017.
- Wat betreft subsidies voor Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Stichting Opvang Anders, Wolkewietje: deze bedragen waren wel begroot voor VVE/onderwijsachterstanden echter niet als subsidie maar inkoop. Het college besloot in 2016 om de inkoop om te zetten in subsidie i.o.m. de uitvoerders. Reden hiervoor is meer zekerheid over de continuïteit van de dienstverlening aan kinderen en ouders.
- Wat betreft de bedragen voor de subsidieregelingen brede school en kwaliteitsimpuls: deze twee regelingen zijn gecombineerd en verrekend als één bedrag. Het verschil wordt verklaard door de sterk wisselende subsidies t.b.v taalklassen.
- Wat betreft de kosten van schoollogopedie: het college heeft eerder in overleg met de uitvoerder de logopedische screening aangepast. Dit vanwege ombuiging van standaard schoollogopedie naar preventieve logopedie. Daarbij is uitgegaan van lagere kosten na een aantal jaren. Inzet in het basisonderwijs wordt daarmee afgebouwd.

Bij begroting 2019 zullen wij per punt kijken of de tabel aangepast moet worden.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,
de secretaris, de burgemeester,

drs. H.H. Winthorst drs. H.B. Eenhoorn

Inkoop en Aanbesteding

Uw contact J. van Achterberg
T (020) 540 40 61
F (020) 540 45 59
gemeente@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad

Datum 13 juni 2018

Betreft Afdoening toezegging m.b.t. verloop en rechtmatigheid van aanbestedingen.

Geachte raad,

Tijdens de Commissie Ruimte, Wonen en Natuur en de Commissie Algemeen Bestuur en Middelen van respectievelijk 5 en 7 juni, is een tweetal vragen gesteld met betrekking tot aanbestedingen. Wethouder Ellermeijer en wethouder Berkhout hebben toegezegd hier schriftelijk op terug te komen.

De eerste vraag heeft betrekking op het verloop van aanbestedingen en of de gemeente in de aanbestedingsprocedure tegen problemen aanloopt. Binnen de ambtelijke organisatie is sprake van een gecoördineerd inkoopmodel. Dit betekent dat vakafdelingen zelf verantwoordelijk zijn voor hun inkopen en aanbesteden. Het team Inkoop en Aanbesteding en Next Step[1] ondersteunen de vakafdelingen daarbij. Per jaar worden diverse aanbestedingen uitgevoerd in de categorieën Werken, Leveringen en Diensten. Als kader geldt de per 1 juli 2016 gewijzigde Aanbestedingswet 2012 en het gemeentelijke Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017. Door middel van interne afwegingen en/of klachten/bezwaren van een (potentiële) inschrijver, kan het voorkomen dat een aantal aanbestedingen op een later moment wordt afgerond dan vooraf gepland. Een aantal concrete zaken worden hieronder benoemd.

Wat betreft het raamcontract asfaltwerk geldt dat de huidige overeenkomst nog loopt en dat de aanbesteding voor de nieuwe overeenkomst dit jaar wordt opgestart. In het geval van de aanbesteding VRI Bovenkerkerweg-Zagerij heeft een bezwaar middels een juridische procedure geleid tot vertraging. Het aantal klachten en/of bezwaren is relatief laag ten opzichte van het aantal inkooptrajecten. In 2017 betrof het vier inkopen op basis van de 230 inkooptrajecten die zijn gemeld bij het team Inkoop en Aanbesteding. Zo was er in 2017 in totaal één klacht (welke ongegrond is verklaard) en in totaal drie bezwaren die tot een juridische procedure hebben geleid (waarvan één bezwaar (VRI Bovenkerkerweg-Zagerij) gegrond is verklaard). De gemeente heeft een Klachtenregeling Aanbesteding waarbij een interne Klachtencommissie een klacht behandeld. In het geval van een (ge-

[1] Next Step (onderdeel van de afdeling HRM) begeleidt het inkooptraject voor zover het de inkoop van extern personeel betreft, team I&A ondersteunt in alle overige inkooptrajecten.

gronde) klacht en/of bezwaar wordt er gekeken naar mogelijke verbeteringen. Bijvoorbeeld in de vorm van een nieuwe inkoopstrategie.

De tweede vraag heeft betrekking op de rechtmatigheid van aanbestedingen en specifiek op vier onrechtmatigheden die zijn gesignaleerd. Rechtmatigheid vormt een belangrijk uitgangspunt. In dat kader is in 2015 gestart met een inhaal- en verbeterslag. Dit heeft geleid tot een goedkeurende accountantsverklaring voor de jaren 2016 en 2017. De nieuwe onrechtmatigheden hebben betrekking op de inhuur van personeel en materieel en in één geval op een leverantie van hulpstoffen. Voor wat betreft de inhuur van personeel maakt Amstelveen gebruik van een zogenoemde marktplaats. Medio 2016 zijn de aanbestedingsregels voor de inhuur van personeel gewijzigd. Wij herkennen de constatering van de accountant dat op basis van complexiteiten met betrekking tot overgangsrecht, in enkele gevallen, daar niet tijdig op is ingespeeld. Voor wat betreft de inhuur van materieel en de leverantie van hulpstoffen is in het kader van de continuïteit van de dienstverlening, ervoor gekozen om de opdrachtverstrekking tijdelijk te laten doorlopen totdat opnieuw en rechtmatig is aanbesteed.

Wij vertrouwen erop met deze brief uw vragen afdoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. H.H. Winthorst	drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

College van B en W

Uw contact T. Kreukels
T (020) 540 4150
t.kreukels@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad van Amstelveen

Datum 13 juni 2018
Ons kenmerk Z-2018/

Betreft Commissievragen fietsveiligheid

Geachte gemeenteraad,

In uw commissievergadering RWN van 5 juni jl. hebben wij toegezegd u schriftelijk te informeren over de maatregelen de gemeente Amstelveen in 2017 heeft ondernomen in het kader van fietsveiligheid.

Ieder jaar wordt er, in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam en diverse externe partijen, aandacht gegeven aan verkeersveiligheid door middel van verkeerseducatie (voor alle leeftijden) en campagnes. In het najaar is in de gemeente Amstelveen een nieuwe campagne, 'wees geen Smombie', van start gegaan De campagne heeft tot doel om bewustwording te creëren onder scholieren om geen smartphone te gebruiken wanneer zij zich in het verkeer begeven. Verder wordt er ieder jaar aandacht besteed aan de fietsverlichting.

Naast de campagnes wordt er ook ieder jaar aandacht gegeven aan verkeerseducatie. In 2017 hebben 528 leerlingen van Amstelveense basisscholen mee gedaan aan het theoretisch en praktisch verkeersexamen, welke in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland wordt gehouden. Daarnaast wordt er ieder jaar in het Stadshart een 'Veilig op weg'-dag gehouden, om kinderen te leren wat de 'dodehoek van de vrachtauto' is om zo ongevallen te voorkomen. Ook is er voor senioren verkeerseducatie. Zo zijn er in 2017 vier opfriscursussen gehouden om de oudere verkeersdeelnemers weer op te frissen met de nieuwe verkeersregels.

Voor de speed pedelecs gelden vanaf 1 januari 2017 dezelfde landelijke regels als de bromfietsen. Dat betekent dat speed pedelecs binnen de bebouwde kom op de rijbaan moeten rijden. Buiten de bebouwde kom horen speed pedelecs thuis op het gecombineerde fiets/bromfietspad. Bovendien moeten bestuurders van speed pedelecs vanaf 1 januari 2017 altijd een goedgekeurde helm dragen en dien je in het bezit te zijn van een geel bromfietskenteken.

Wat betreft infrastructurele projecten worden bij reconstructies van wegvakken waar mogelijk fietspaden verbreed en in asfalt of beton uitgevoerd. Bij reconstructies van kruisin-

gen is het uitgangspunt om fietsvriendelijke oplossingen toe te passen, bijvoorbeeld rotondes of ofos (opgeblazen fietsopstelvak).

Om de kans op ongevallen te verkleinen zal de gemeente Amstelveen, net als de afgelopen jaren, blijven investeren in een veilige infrastructuur en gedragsbeïnvloeding en bijscholing van de verschillende doelgroepen. Zo wordt onder andere samen met de Vervoerregio gekeken of er een campagne kan worden gestart met betrekking tot senioren en elektrische fietsen en wordt er gekeken of er in navolging van een campagne die dit jaar is gestart in Ouderkerk aan de Amstel met betrekking tot gedrag op fietspaden ook in Amstelveen toegepast kan worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris
drs. H.H. Winthorst

de burgemeester
drs. H.B. Eenhoorn

Gemeente Amstelveen

Communicatie

Uw contact M.A.M. Kaiser
T (020) 540 45 29
F (020) 540 45 59
m.a.m.kaiser@amstelveen.nl

Postbus 4, 1180 BA Amstelveen
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Aan de gemeenteraad

Datum 14 juni 2018

Betreft Toezegging aan de gemeenteraad inzake stand van zaken Mensen maken Amstelveen

Geachte Gemeenteraad,

In de vergadering van de commissie Burger en Samenleving van 6 juni 2018 heeft wethouder Frank Berkhout toegezegd om de raad schriftelijk te informeren over de voortgang van de acties in het kader van Mensen maken Amstelveen.

In de bijgevoegde notitie en bijlagen vindt u de gevraagde informatie.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amstelveen,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. K.H. Winthorst	drs. H.B. Eenhoorn

Bijlagen 3

Stand van zaken Mensen maken Amstelveen
Versie 14 juni 2018

In de vergadering van de commissie Burger en Samenleving van 6 juni 2018 heeft wethouder Frank Berkhout toegezegd om de raad schriftelijk te informeren over de voortgang van de acties in het kader van Mensen maken Amstelveen.

Op basis van de brochure 'Mensen maken Amstelveen, zoektocht naar nieuwe wegen' (december 2017) (zie bijlage 1) wordt ook in 2018 een aantal activiteiten uitgevoerd om de bewonersparticipatie in Amstelveen verder te verbeteren. Dit betreft:

- Koffiebus
- Participatie app
- Interne lijn voortzetten
- Communiceren over bewonersinitiatieven
- Brievenproject
- Participatie via loting

Hieronder volgt een stand van zaken per onderdeel.

Koffiebus
De MmA Koffiebus kan worden ingezet om op een laagdrempelige manier met inwoners in gesprek te gaan. Het afgelopen jaar waren de reacties positief. Op basis van de ervaringen die het afgelopen jaar zijn opgedaan, is er dit jaar gekozen om de koffiekar voor de volgende doeleinden in te zetten:

1. Het ophalen van informatie met gerichte vragen over een bepaald thema.
2. Informatie verstrekken rondom bepaalde thema's. (Bijvoorbeeld inbraakpreventie)
3. Op verzoek van derden ondersteunt de koffiekar bewonersinitiatieven.

Vanwege de verkiezingen is de koffiebus de eerste helft van het jaar beperkt ingezet. De volgende gelegenheid waarop de koffiebus wordt ingezet is bij de voorlichting over inbraakpreventie op 22 juni van 11.00 – 13.00 uur bij winkelcentrum Kostverlorenhof. Leden van de raad zijn van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.

Participatie app
Digitale participatie biedt kansen om een bredere groep bij de gemeente te betrekken. Zoals al eerder benoemd, is het voor de gemeente moeilijk om met name de groep inwoners in de leeftijd tussen 20 en 45 jaar te bereiken. De huidige participatiemiddelen lijken minder goed te passen in hun manier van leven. Over het algemeen is deze groep gewend om met behulp van haar smartphone haar leven te organiseren, te reageren op wat er om haar heen gebeurt, reviews te geven etc. Een app waarmee inwoners kunnen meedenken en –praten met de gemeente lijkt meer aan te sluiten bij deze levensstijl.

In dit kader is de pilot de digitale dialoog gestart. De start van deze pilot heeft vertraging opgelopen, omdat de aanbieder van de app, Letsopp, eerst een PIA (Privacy Impact Assessment) moest doorlopen. Inmiddels heeft het startup bedrijf aangetoond AVG proof te zijn. Voordat we de app in de stad gaan uitrollen, loopt nu een interne pilot in de gemeentelijke organisatie over dienstverlening. Deze pilot wordt voor de zomer afgerond. Na de zomer zullen we dan de externe pilot starten. Over de exacte inhoud en planning wordt de raad op een later tijdstip geïnformeerd.

Op basis van de resultaten wordt eind van het jaar gekeken of de app een geschikt middel is om structureel aan de mix van participatiemiddelen toe te voegen.

Interne lijn
De participatievormen en instrumenten die we binnen de gemeentelijke organisatie hanteren zijn vooral gestoeld op de traditionele participatiegroepen en fysieke inloopbijeenkomsten. Daarmee bereiken we dus een te beperkte groep. Als we het beleid of acties enten op de input van deze groep lopen we het risico voor een te smal draagvlak. Het is de uitdaging om medewerkers bewust te maken van de veranderende samenleving en rol van de overheid en handvatten en instrumenten aan te bieden en (gezamenlijk) te ontwikkelen die een effectieve participatie mogelijk maakt.

In dit kader organiseren we een aantal bijeenkomsten, zoals een lunchlab met Ferenc van Damme over de veranderende samenleving en de daardoor veranderende rol van de overheid en een Masterclass collectieve intelligentie en groepsdynamica. Andere bijeenkomsten volgen na de zomer.

Communiceren over bewonersinitiatieven
Inmiddels is de initiatieventafel van start gegaan. Hierbij krijgt de initiatiefnemer de gelegenheid om een korte pitch te geven aan een aantal medewerkers van de gemeente (die vanuit inhoud of proces kunnen meedenken) om te onderzoeken of en op welke manier de gemeente het idee kan ondersteunen of verder helpen.

In 2017 heeft de wedstrijd “het beste idee voor Amstelveen” plaatsgevonden. De winnende initiatieven zijn inmiddels allemaal van start gegaan. Een overzicht van de stand van zaken van alle initiatieven staat in de bijlage 2.

Brievenproject
In de tweede helft van 2018 start een project voor medewerkers van de gemeente om heldere brieven te schrijven, zonder vakjargon.

Participatie door loting
Op 19 juli 2017 is een amendement aanvaard voor burgerparticipatie via loting. Uitgangspunt is om in 2018 een stadsgesprek te organiseren waarbij beleidsplannen worden voorgelegd aan een willekeurig, via loting vastgestelde groep bewoners. Deze groep zal uitgebreid over alle aspecten voor en tegens van beleidskeuze worden geïnformeerd. Door deze werkwijze ontstaat er een brede vertegenwoordiging van goed geïnformeerde burgers.

Voor de uitvoering wordt gebruik gemaakt van de ervaring van andere gemeenten (zoals Haarlem en Utrecht). Er wordt na de zomer een plan van aanpak uitgewerkt. Het streven is om in de tweede helft van 2018 een eerste loting te laten plaatsvinden.

Bijlage 1

Brochure Mensen maken Amstelveen,
zoektocht naar nieuwe manieren van participatie,
december 2017

Bijlage 2
Stand van zaken uitvoering Beste Idee van Amstelveen
13-6-2018

Overzicht beloonde ''het beste idee van Amstelveen''			
HappyNes	**via Dorpsraad Nes a/d/ Amstel**	**€ 2.000,00**	**uitbetaald**
De bewonersgroep HappyNes organiseert jaarlijks verschillende activiteiten voor de jeugd in Nes a/d Amstel. De bijdrage was specifiek bedoeld voor de organisatie van een sport- en spelweek voor de Nes-jeugd in de vakantieperiode van 2018.			
Jeu de Boulesbaan	**via Stichting Ontmoeting Waardhuizen-Middenhoven**	**€ 5.000,00**	**uitbetaald**
De jeu de boulesbaan is inmiddels onder supervisie van de afdeling Wijkbeheer aangelegd op Thuishaven t.o. nummer 14 t/m 20.			
Speelmateriaal voor Buurtfeest Randwijck	**via Stichting Villa Randwijck**	**€ 3.000,00**	**uitbetaald**
Het materiaal is inmiddels aangeschaft door de bewoners die dit idee hebben ingediend. Het materiaal ligt in de opslag van Participe en is bestemd voor een breed gebruik in de wijk(en).			
Circulaire Karavaan	**via Stichting Boemerang**	**€ 10.000,00**	**uitbetaald**
De groep initiatiefnemers heeft veel informatie ingewonnen en komt op 20 juni bijeen om knopen door te hakken en een wagen aan te schaffen. Ze zijn druk bezig met het organiseren van de programmering zodat de SRV wagen goed gebruikt gaat worden. Mogelijk kan de gemeente ook gebruik maken van deze wagen om inwoners op de hoogte te stellen van bijvoorbeeld het nut van treffen van duurzame maatregelen en afvalscheiding.			
Badje Urbanuspark Bovenkerk	**via Stichting Bovenkerk**	**€ 1.093,00**	**uitbetaald**
Het initiatief was gericht op de aanschaf van enkele materialen om het door bewoners beheerde speelbadje voor de buurtjeugd goed te kunnen onderhouden. Het materiaal is inmiddels aangeschaft.			
Mensen ontmoeten elkaar in donkere dagen	**via bestuurslid mevrouw P. Spierings-Sondaar van wijkplatform Stadshart**	**€ 4.400,00**	**uitbetaald**
Door het wijkplatform i.c.m. de bewonersinitiatiefgroep wordt jaarlijks kort voor de kerstperiode een uitgaans- en ontmoetingsdag voor alleenstaande ouderen georganiseerd. Door de bijdrage was het nu mogelijk om incidenteel meer ouderen deel te laten nemen en om een breder activiteitenpakket gedurende de dag aan te bieden.			

Herinrichting centraal plein Uilenstede	**via VBU**	**€ 10.000,00**	**uitbetaald**

De Vereniging bewoners Uilenstede had via een bewonersenquête vastgesteld dat op het centrale plein recreatieve voorzieningen ontbraken. Een uitgewerkt initiatiefvoorstel inclusief schetsontwerp van de gewenste voorzieningen werd als idee ingediend. Na diverse overleggen met betrokkenen en belanghebbenden is plaatsing van de recreatieve elementen aanstaande (onder supervisie gemeente).

Buurtmoestuin A'veen Dorp	**via mevrouw L. de Nies**	**€ 3.050,00**	**uitbetaald**

Buurtbewoners hebben de handen ineen geslagen om een buurtmoestuin re realiseren, gezamenlijk plant- en ander materiaal aan te kopen en gezamenlijk te onderhouden. Hiervoor is een onrendabel stukje openbaar groen aangewend. Onder supervisie van de afdeling Wijkbeheer is de grond hiervoor geschikt gemaakt. De buurtmoestuin is volledig gerealiseerd en levert inmiddels ''opbrengst''.

Kindergraffiti	**via Stichting Villa Randwijck**	**€ 8.650,00**	**uitbetaald**

Deze actie is nog niet gestart vanwege de verbouwing van Villa Randwijck. De muurschildering is een community-art-project waarbij de schoolkinderen van in de wijk gelegen scholen worden betrokken. In het najaar zal het project in het kader van de opening van het nieuwe Villa Randwijck van start gaan. Een en ander vindt plaats in overleg met de afdeling Vastgoed.

Gesprek op Bankjes/Bankjesdag	**via mevrouw Frauke Ricklefs**	**€ 200,00**	**Intern overgeheveld naar platformbudget**

Het idee ''Gesprek op bankjes op ''bankjesdag'' is gericht op de samenkomst van buurtbewoners ter bevordering van de sociale samenhang. Dat beschikbaar gestelde bedrag moet nog worden aangewend om via een laagdrempelig concept in gesprek te gaan met bewoners van de wijk.

Energie Water Groen bij theater Elsrijk	**via Stichting Stadsdorp Elsrijk**	**€ 10.000,00**	**Uitbetaald**
Dit idee, dat bestaat uit meerdere delen, is het bevorderen van de sociale samenhang in de buurt door gezamenlijk het proces in te gaan met als doel activiteiten rond groen, energie en water uit te voeren. Afhankelijk van de activiteiten kunnen verschillende partijen (bewoners en organisaties) betrokken worden bij de uitvoering van de betreffende activiteit. De activiteiten bestaan uit: het openluchttheater (een bewonersinitiatief) voorzien van vernieuwbare energie (zonnepanelen), het realiseren van buurtbatterijen in het transformatiehuis in het park en bij de Heemraadschapslaan, het realiseren van een project ''buurtdeelauto's'', verduurzamen verlichting van het park, ideeënprijsvraag onder bewoners voor het oplossen van de wateroverlast in het park, het bouwen en beheren door bewoners van een wormenhotel, prijsvraag ''verzin een naam voor het park''. De verschillende onderdelen worden op dit moment uitgewerkt.			
Juffertje in het Groen Amstelveen	**via mevrouw Galine Dennenbroek**	**€ 1.000,00**	**uitbetaald**
Een cultureel eetbaar landschap , waarin de tuin het decor vormt voor rustige culturele activiteiten. Met dit project wordt gepoogd verbinding te maken met en tussen de diverse culturen die er in Amstelveen zijn. Buurtbewoners hebben een buurtmoestuin gerealiseerd, gezamenlijk plant- en ander materiaal aangekocht en voeren gezamenlijk onderhoud uit. Een onrendabel stukje openbaar groen aan het Tolheksbos is aangewend. Onder supervisie van de afdeling Wijkbeheer is de grond hiervoor geschikt gemaakt. De buurtmoestuin is gerealiseerd.			
Totaal		**€ 58.393,00**	

mensen maken
amstelveen

Zoektocht naar nieuwe manieren van participatie

Luisteren naar de stad

Amstelveen kijkt naar de omgeving. Wethouders en afdelingshoofden sturen hun medewerkers steeds meer naar buiten om te kijken wat er leeft in de stad en actief het gesprek aan te gaan. Dat is ook nodig want niet alleen de werkwijze van de gemeente verandert, de samenleving heeft ook andere behoeften.

Inwoners worden steeds mondiger. Communicatie verloopt sneller, op andere tijden en via andere kanalen. Inwoners willen over andere onderwerpen meedenken en willen zelf ook dingen ondernemen om hun straat, buurt of wijk leefbaar te houden. De traditionele participatiemethoden (werken met participatieraden, wijkplatforms, inspraakrondes etc) zijn niet meer genoeg. De veranderingen vragen om een nieuwe rol en houding van de overheid.

Om ons werk goed te kunnen doen, moeten we als gemeente onze voelsprieten in de volle breedte van de samenleving uitzetten. We willen immers het geluid vanuit de stad horen vanuit verschillende gelederen. Het gehele jaar zijn we in gesprek gegaan over wat Amstelveners van de gemeente verwachten op het gebied van participatie, wat zij zelf willen doen voor hun buurt en op welke manieren ze zouden willen meedenken met de gemeente. Op verschillende manieren. In ‘Mensen maken Amstelveen, onze participatie aanpak’ beschrijven we onze zoektocht, de uitkomsten daarvan en de manier waarop we in gesprek met de samenleving willen blijven.

Het is nadrukkelijk geen evaluatie van de bestaande participatievormen, maar een zoektocht naar nieuwe wegen.

De resultaten zijn nadrukkelijk niet afkomstig uit officieel onderzoek maar een weergave van gevoerde gesprekken. In totaal hebben we minimaal rond de 300 mensen gesproken tijdens de toer met de koffiebus en 20 mensen tijdens het ronde tafel gesprek.

Wens vanuit Raad én Bestuur

Het is het bestuur duidelijk dat ontwikkelingen in de samenleving ervoor zorgen dat we meer manieren moeten onderzoeken om met mensen in gesprek te blijven.
De gemeenteraad stelde in 2016 de notitie Mensen maken Amstelveen vast.
Daarin drongen ook zij aan op een concretisering van het participatiebeleid.

Participatie, nu en in de toekomst

WAT IS PARTICIPATIE?
Participeren betekent deelnemen en meedoen. Het afgelopen jaar heeft Mensen maken Amstelveen zich gericht op twee vormen van bewonersparticipatie, gericht op hoe onze inwoners willen meedoen en denken in de stad. Enerzijds is onderzocht op welke manier Amstelveners willen meedenken met de gemeente. Anderzijds is gekeken wat Amstelveners zelf voor hun omgeving willen doen en hoe we dit als gemeente kunnen stimuleren.

WAAROM PARTICIPEREN MENSEN?
Participeren om bij te dragen aan het algemeen belang. Dat is natuurlijk het ultieme doel. Maar er is vaak ook een persoonlijke reden om te willen participeren. Mensen blijken vaak mee te willen denken over de leefbaarheid of de inrichting van de wijk, maar veel minder over onderwerpen die wat verder van hun af staan. Maar, je kunt ook participeren omdat je juist iets niet wilt. Daarnaast willen veel mensen wel participeren, maar ontbreekt het hen domweg aan tijd vanwege drukke banen, gezinsleven et cetera. Ook kan het zijn dat ze geen reden hebben om in actie te komen, omdat ze tevreden zijn met de voorzieningen in de stad en het beleid van de gemeente. Kortom, iedereen heeft zijn eigen drijfveren om wel of niet te participeren.

HET BELANG VAN PARTICIPATIE VOOR DE GEMEENTE
Voor een gemeente is het van belang om te weten wat er leeft en wat er gebeurt in de stad. Beleid wordt immers gemaakt om de stad te onderhouden, leefbaar te houden en de juiste voorzieningen en ondersteuning te bieden aan de inwoners.

Daartoe handelt de gemeente in het algemeen belang. Dat betekent dat er belangen tegen elkaar afgewogen moeten worden. Maar dan moeten we wel weten wat die belangen zijn en daarnaast ook het beleid goed uitleggen. En keuzes maken die soms goed, maar soms ook niet voor iedereen goed vallen.

VERBREDING PARTICIPATIE IS NODIG
Om goede keuzes te maken moet je een breed beeld hebben. Met de huidige participatievormen en –middelen bereiken we een te smalle doelgroep. De vaste participatiegroepen (wijkplatforms, bewonersgroepen en structurele participatiegroepen) zijn zeer gewaardeerde gesprekspartners, die vaak veel weten van een onderwerp of veel doen voor hun buurt. Maar bereiken we daarmee veel mensen in de stad? Nee, we zien in deze groepen een oververtegenwoordiging van mannen en 60+ers. Wij moeten de vijver van kennis en meningen waaruit we vissen dus vergroten.

De silent majority is het grootste deel van de bevolking dat zijn mening niet publiekelijk verkondigt. Daar staat de loud minority tegenover. Dit is een kleine groep individuen dat regelmatig en stevig zijn mening uitdraagt. Als gemeente hebben we als taak om het algemeen belang te dienen. Hoe kunnen we dit invullen als we niet weten wat het grootste deel van de bevolking denkt? Wie is die silent majority? En wie is die loud minority? Het zijn beiden geen vastomlijnde homogene groepen. Mensen kunnen bij het ene onderwerp tot de loud minority behoren en bij het anderen opgaan in de silent majority.

De loud minority bestaat ook niet uit louter negatievelingen. Het is zeer waardevol dat mensen hun stem laten horen vanuit betrokkenheid met hun buurt of bij bepaalde problemen in de samenleving. In Amstelveen zien we dit soort betrokkenheid bij mensen die actief zijn in onze participatieraden, in wijkplatforms en bewonersgroepen. Als gemeente kunnen we niet genoeg benadrukken hoe belangrijk deze mensen zijn voor de sociale cohesie en de leefbaarheid in de stad.

Naast de participatieraden en de wijkplatforms zijn er ook andere groepen die zich inzetten voor de stad. Mensen die zich inzetten voor hun gemeente zijn goud waard; zo ook de mensen die zich inzetten voor Amstelveen en zorgen voor sociale cohesie . Maar sociale cohesie vindt ook plaats op het schoolplein en bij de sportvereniging. Het is dan ook te smal om te denken dat als je alleen met de actieve groepen (loud minority) in gesprek gaat, je het geluid van de hele stad hebt gehoord (silent majority).

Omwille van het algemeen belang willen we juist van deze grote groep horen hoe zij tegen ontwikkelingen in de stad aankijken. Of dat nu geldt voor het ontwikkelen van beleid, de aanleg van een nieuwe woonwijk of het planten van bomen in een straat. Met name de groep inwoners in de leeftijd tussen 20 en 45 jaar is ondervertegenwoordigd als het gaat om meepraten en meedenken met de gemeente. De huidige participatiemiddelen lijken minder goed te passen in hun levensstijl. We hebben daarom niet alleen onderzocht of mensen tevreden zijn met Amstelveen en of ze met ons mee willen denken, maar ook hoe ze willen participeren, bijvoorbeeld via een app. Daarnaast kijken we hoe we meer ruimte kunnen geven aan inwoners en initiatieven.

Wat doen we nu aan participatie?

In Amstelveen werken we met 3 participatieraden en 14 wijkplatforms/bewonersinitiatiefgroepen. Daarnaast is er projectparticipatie en we hebben een digipanel. Ook is de gemeente de afgelopen jaren gestart met het onderzoeken van nieuwe wegen om te participeren.

PROJECTPARTICIPATIE
Projectparticipatie gaat over participatie en inspraak bij projecten, met name in het fysieke domein. Denk hierbij aan bouwprojecten, de aanleg van wegen et cetera. Deze vorm van participatie, vaak via informatie- of inspraakavonden, wordt over het algemeen gewaardeerd door inwoners. Projectparticipatie kan op nog meer plekken worden ingezet of op een eerder moment worden ingezet, waarbij de inwoners al bij de start van een project een adviserende rol krijgen.

PARTICIPATIE VIA WIJKPLATFORMS?
BEWONERSINITIATIEFGROEPEN
Alle 14 wijken in Amstelveen hebben een wijkplatform. Als de gemeente plannen maakt om bijvoorbeeld verkeersdrempels aan te leggen, jongerenoverlast aan te pakken of de openbare ruimte rondom een school wil veranderen, informeert zij het wijkplatform. Het wijkplatform heeft een kern van actieve bewoners die samen het dagelijks bestuur vormen. Daarnaast nemen vertegenwoordigers van verschillende netwerken, zoals huurdersverenigingen, deel aan de wijkplatformvergaderingen. Het wijkplatform adviseert de gemeente over wijkaangelegenheden, peilt meningen van wijkbewoners en ondersteunt wijkbewoners bij verbetering van de wijk.

Daarnaast kennen de meeste wijken een bewonersinitatiefgroep (BIG). In een aantal wijken zijn de wijkplatforms en BIG's in elkaar op gegaan. In een BIG zitten meestal drie tot zeven personen uit de wijk, die zich gezamenlijk inzetten om de sociale samenhang in de buurt te versterken. Sommige BIG's werken nauw samen met de welzijnsorganisatie AanZ, bijvoorbeeld wat betreft de programmering van het wijkcentrum. Een BIG kan verschillende organisatievormen aannemen, van 'los' tot meer gestructureerd binnen een stichting. Dat bepalen de bewoners zelf.

PARTICIPATIE VIA DE PARTICIPATIERADEN
Amstelveen kent vier participatieraden: De Participatieraad Sociaal Domein, Groenraad, Advies Commissie Wonen Amstelveen (ACW) en Cliëntenraad minima.

- De Participatieraad Sociaal Domein adviseert over het gemeentelijk sociaal beleid (Jeugdwet, Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning) vanuit het perspectief van de inwoner, cliënt of gebruiker.
- De Groenraad geeft advies aan het college over het groenbeleid en de uitvoering hiervan, inclusief het agrarisch buitengebied. Jaarlijks organiseert de Groenraad een kennisuitwisseling met de gemeente en andere partijen als bijvoorbeeld het waterschap.
- De Advies Commissie Wonen Amstelveen (ACW) beoordeelt woningen en woonomgeving op praktische bruikbaarheid, sociale veiligheid, bereikbaarheid, levensloopbestendigheid en duurzaamheid, vanuit het perspectief van de bewoners.
- De Cliëntenraad Minima heeft als taak het college te adviseren over de uitvoering van het minimabeleid. Drie leden van deze participatiegroep maken deel uit van de Participatieraad Sociaal Domein. Ook organiseren ze spreekuren van mensen met een laag inkomen.

DIGIPANEL
Het Digipanel is een panel (bestaande uit 850 inwoners) waarin verzocht wordt hun mening te geven over uiteenlopende actuele onderwerpen. Het gaat om gemeentelijk onderzoek met name gericht op het woon- en leefklimaat in Amstelveen. Met de resultaten kan de gemeente haar beleid en activiteiten (beter) afstemmen op de wensen en ervaringen van de burgers van Amstelveen. De meeste actuele onderwerpen waar het panel op is ondervraagd zijn citymarketing en communicatie. Een enquête over evenementen staat gepland.

Verloop campagnejaar

Mensen maken Amstelveen is een campagne, voortgekomen uit de vraag van de raad om concretisering van de notitie participatie (vastgesteld op 28 september 2016) en de ingezette lijn van burgemeester Van 't Veld om middels een olievlekwerking te leren hoe de inwoners uit de stad met elkaar om wensen te gaan.

De eerste helft van het jaar is met name ingezet op de vraag hoe Amstelveners met elkaar deze stad maken en met elkaar om willen gaan. Een eerste oproep van burgemeester Mirjam van 't Veld in haar nieuwjaarstoespraak werd door actieve Amstelveners overgenomen. BV Amstelveen en veel mensen gaven gehoor aan de oproep door via de #mensenmaken-amstelveen hun initiatieven en ervaringen te delen.

Op woensdag 19 april vond de aftrap van Mensen maken Amstelveen plaats. Zo'n 140 mensen waren bij deze bijeenkomst aanwezig. Zij hadden allemaal een foto van zichzelf en van hun favoriete Amstelvener bij zich waarvan we een collage maakten. Dit zorgde voor interessante gesprekken tussen Amstelveners die elkaar niet altijd kenden.

Een mooi initiatief vanuit de samenleving komt van de Indiase gemeenschap. Indiase organisaties en groepen hebben de handen in elkaar geslagen met Amstelveense zorginstellingen om samen iets te betekenen voor Amstelveen. Zij richten zich hierbij op het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen.

In samenwerking met Amstelveense zorginstellingen en Vita hebben ze tijd genomen om zich te verdiepen in de behoeften van de Amstelveense ouderen. Zij hebben ouderen met uiteenlopende achtergronden geïnterviewd na afloop van een Indiase maaltijd die zij voor hen hebben bereid. Uit de gesprekken is naar voren gekomen dat met name de ouderen graag samen met hun familie en vrienden eten en dat zij het interessant vinden om mee te doen met culturele activiteiten. Ook kwam naar voren dat zij meer contact zouden willen met jongeren. Het komende jaar zullen de organisaties Indiase maaltijden voor ouderen organiseren en activiteiten die de verschillende generaties bij elkaar brengen.

Een andere activiteit in het kader van Mensen maken Amstelveen was het kunstproject Labyrint van Stephanie Rhode. Aanleiding voor dit project waren de jubilea van Amstelveen met haar partnersteden Tempelhof-Schöneberg (60 jaar) en Villa El Salvador (20 jaar).

Een belangrijk uitgangspunt bij het aangaan van de eerste stedenband met Tempelhof was "Nooit meer oorlog". De burgemeesters van toen waren ervan overtuigd dat – als mensen elkaar leren begrijpen, ervaringen, cultuur en plezier met elkaar delen – oorlog voorkomen kan worden. Dit thema is ook nu nog actueel. Niet alleen buiten onze grenzen, maar ook in onze eigen stad, waarin mensen met diverse nationaliteiten en uiteenlopende (culturele) achtergronden met en naast elkaar samenleven. Dit paste naadloos in de gedachte van Mensen maken Amstelveen. Labyrint heeft mensen samen gebracht in het hart van Amstelveen. Mensen uit de partnersteden; Amstelveners met heel diverse culturele achtergronden; jong en oud; toevallige passanten en betrokken vrijwilligers.

VANAF DE ZOMER? FOCUS OP VERBREDING

Het waren uiteenlopende bijeenkomsten met enthousiaste Amstelveners. Toch leverde deze aanpak niet het gewenste resultaat. De vraag beantwoorden over hoe we met elkaar om willen gaan is ambitieus en vraagt een hoge investering in tijd en geld. Daarnaast gaf het ons ook geen inzicht in wat we nodig hadden om het bredere geluid uit de stad te halen. Ondanks zichtbaarheidscampagnes op social media en in de lokale media (krant, websites, RTVA) om mensen attent te maken op de website en te vragen om hun idee en verhaal te delen, bleef de input laag. Daarom is na de zomer de nadruk komen te liggen op de vragen wat Amstelveners zelf voor hun omgeving willen betekenen en op welke manier zij willen meedenken met de gemeente.

Om meer focus op verbreding te leggen en een breder geluid uit de samenleving te halen gingen wij de stad in.

De stad in

We hebben verschillende activiteiten ontwikkeld om de grootste kans te creëren om met een zo breed mogelijke groep mensen in gesprek te raken. De vragen die wij overal terug lieten komen waren: hoe en waarover wil je met de gemeente in gesprek en wat zou je zelf willen doen om je straat, buurt of stad leefbaar te houden?

DE KOFFIEBUS

Allereerst gingen we op toer met de koffiebus. Met een bus waar je goede cappuccino kon krijgen, stonden we op verschillende plekken in de stad. Zo waren we aanwezig bij een hockeywedstrijd, stonden we op een schoolplein, in Uilenstede en Bovenkerk, bij Jazz in het dorp, bij de vrijdagmarkt, op het plein naast het Japanfestival, feestten we mee met Happynes in de Nes en stonden we bij de boerenmarkt in Elsrijk.

Gemiddeld genomen spraken we zo'n dertig tot vijftig personen per keer. Tijdens de toer gingen we met mensen in gesprek in ruil voor een goede kop gratis koffie. Raadsleden zijn ook uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn. Verschillende raadsleden hebben hiervan gebruik gemaakt. De gesprekken waren bijzonder enerverend en mensen waren positief verrast dat de gemeente met hen op deze manier in gesprek wilde gaan.

HET BESTE IDEE

Als tweede onderdeel ontwikkelden we de wedstrijd 'het beste idee'. Deze wedstrijd leverde 43 ingediende ideeën op. Hier stond de vraag centraal: wat wilt u doen om uw straat, wijk of stad leefbaar te houden?

Voor de zomer hebben we onze inwoners opgeroepen initiatieven in te sturen waarmee de leefbaarheid in hun wijk vergroot kan worden. In totaal is 60.000 euro beschikbaar gesteld om de beste initiatieven mogelijk te maken. Per goed idee was maximaal 10.000 euro beschikbaar.

De Amstelveners hebben massaal gereageerd. Maar liefst 43 ideeën zijn ingestuurd. Van al deze ideeën is gecheckt of zij voldoen aan de definitie van een bewonersinitiatief en of de aanvraag volledig en op de juiste manier is ingediend. Na deze selectie zijn tien initiatieven overgebleven.

Alle Amstelveners hebben van 18 september tot en met 24 september via de website van Mensen maken Amstelveen een stem kunnen uitbrengen op hun favoriete initiatief. De uitkomst van deze publieksstemming heeft voor de helft bepaald welke initiatieven uiteindelijk beloond zouden worden. De andere helft van het oordeel kwam voor rekening van een jury onder leiding van wethouder Jeroen Brandes. De vakjury zat grotendeels op één lijn met de publieksjury. Daarbij kwam het initiatief van studenten van Campus Uilenstede voor de herinrichting van het plein van de Campus als winnaar uit de bus. Ook de negen overgebleven initiatieven werden gehonoreerd.

Wat is eigenlijk een bewonersinitiatief?
"Het door inwoners - vrijwillig en zonder beloning - leveren van diensten primair gericht op maatschappelijk voordeel voor de samenleving in een nietformeel georganiseerd verband."

Ideeën die mensen instuurden bij de wedstrijd 'het beste idee'

HERINRICHTING CENTRAAL PLEIN CAMPUS UILENSTEDE

Meer dan 100 studenten hebben gestemd voor een herinrichting van het binnenplein van Campus Uilenstede; zij willen zitplekken, eetplekken en mogelijkheid tot spel/sport (pingpongtafels) creëren. Het ontwerp is besproken met DUWO en de ondernemers van de campus, evenals dat er rekening gehouden wordt met het Wijkbeheer en de hulpdiensten.

BUURTMOESTUIN

Omwonenden van het speeltuintje aan het Zetveld maken een buurtmoestuin van een stuk onbeplant gemeentegrond bij het speeltuintje. Daarmee creëren ze een fijne plek om elkaar te ontmoeten, samen te werken en te ontspannen. Het zelf kweken en oogsten van groente, fruit en kruiden uit eigen tuin vergroot ook het bewustzijn dat al dat lekkere eten niet in de supermarkt groeit.

KINDERGRAFFITI

Randwijck krijgt volgend jaar een eigen wijkcentrum in het voormalig schoolgebouw (oude Michiel de Ruyterschool) aan het Catharina van Clevepark 10. Het oude schoolplein dat voornamelijk speelplein blijft voor alle kinderen uit de buurt, willen de omwonenden vrolijker maken. De muur van het oude gymlokaal wordt samen met ouders en kinderen van 3 scholen o.l.v. een deskundige van graffiti voorzien. Zo wordt het 'hun' plein bij 'hun' wijkcentrum.

BADJE URBANUSPARK BOVENKERK

Een groot aantal vrijwilligers onderhouden het drukbezochte pierenbadje in het Urbanuspark. Zij willen graag materiaal om het badje nog mooier en efficiënter schoon te houden.

JEU DE BOULESBAAN

Bewoners van Westwijk willen graag een Jeu de Boulesbaan op een groenstrook aan de Thuishaven. Zij gebruiken en onderhouden deze baan samen.

CIRCULAIRE KARAVAAN

Duurzame enthousiastelingen trekken met een Circulaire Karavaan de wijken in met een elektrische SRV-wagen. Daarmee verbinden zij wijkbewoners met elkaar rondom een duurzame levensstijl. Vrijwilligers van o.a. de Boemerang, Repair Café en MaakPlaats helpen bewoners met repareren van kapotte spullen. Verzorgen timmer- en knutselworkshops voor jong en oud en geven onder het genot van 'n kopje koffie tips over minder energieverbruik en warmer wonen.

SPEELMATERIAAL VOOR BUURTFEEST

Het jaarlijkse feest in de Berkenrodelaan zorgt ervoor dat buurtbewoners elkaar beter leren kennen. Om het feest nog aantrekkelijker te maken voor de jeugd vragen de organisatoren een vergoeding voor een springkussen, een feestent en een voetbalpanna (opblaasbare voetbaldoeltjes). De spullen worden opgeslagen in villa Randwijck zodat ook andere straten gebruik kunnen maken van de spullen.

GESPREK OP BANKJES OP BANKJESDAG

Inwoners van Keizer Karel Park sluiten aan bij de landelijke bankjesdag. Het is een laagdrempelig concept om in gesprek te gaan met de mensen in de wijk. Je kunt op de landelijke site je bankje aanmelden, zodat iedereen je kan vinden en weet wat je te bieden hebt.

DUURZAAM ELSRIJK

Energie, water en groen in het park bij Openluchttheater Elsrijk. De initiatiefnemers willen bewoners en organisaties enthousiasmeren om gezamenlijk een aantal activiteiten op het gebied van groen, water en energie uit te voeren. Zo willen zij bijvoorbeeld: het theater van energie voorzien door zonnepanelen in de buurt; buurtbatterijen in twee transformatorhuisjes realiseren; onderzoek doen naar buurtdeelauto's en een zonnepalm bij het theater; een bewonersprijsvraag "verminderen wateroverlast park" organiseren; een wormenhotel bouwen en beheren; en willen zij een prijsvraag organiseren voor een naam van het park.

Gesprek bij de koffiebus

Jazz in het Dorp
Ik ben supertevreden over het wonen in Amstelveen. Er is hier groen, ruimte en er zijn goede winkels en restaurants. Er zijn wel erg veel expats. Op zich ben ik tevreden over hoe de gemeente de zaken hier oplost, ga maar lekker je gang.

Woensdagmarktje Bovenkerk
Als je in gesprek wil met jonge ouders, dan moet je naar plekken gaan waar ze met hun kinderen komen, zoals het sportveld. Maar dat doen we wel, zo vinden we elkaar.

Happyness
Mensen zijn hier vriendelijk voor elkaar en voelen zich met elkaar verbonden. We ontwikkelen veel voor elkaar en gaan hier ook mee door.

Vrijdagmarkt
Het is hier heerlijk wonen, maar wel een beetje saai. Het is aan de gemeente, niet aan onszelf om wat te organiseren.

Boerenmarkt
In Elsrijk zorgen we voor elkaar, zetten de kliko buiten, hebben een alarmlijst en doen boodschappen voor elkaar. Van de gemeente verwachten we wel dat ze ons goed informeren. We bepalen dan zelf wel of we komen of niet.

Uilenstede
Meedenken met de gemeente wil ik alleen als het me niet te veel tijd kost en als er iets gaat gebeuren in Uilenstede.

RONDE TAFEL GESPREK

Daarnaast organiseerden we een ronde tafel gesprek waar we de diepte in gingen. Met twintig mensen voerden we via het digitale tool metaphoric meeting gesprekken naar aanleiding van de twee eerder genoemde vragen. Het gebruik van de digitale tool stimuleerde ook mensen die normaal gesproken niet zoveel zeggen, hun mening te geven.

INTERNE RONDE TAFEL

Ruimte bieden aan initiatieven vanuit de samenleving is een doel van de gemeente. Dat is niet altijd even makkelijk en/of vanzelfsprekend.
Het vereist vaak maatwerk, waarbij de gemeente de belangen van de initiatiefnemers goed dient af te wegen tegen het algemeen belang. Daarvoor heeft de organisatie geen vastomlijnde richtlijnen die zijn vastgelegd in werkprocessen. Het is daarom belangrijk om niet alleen in gesprek te gaan met de initiatiefnemers, maar dat ook medewerkers onderling informatie en ervaring uitwisselen. Daarom hebben wij ook intern een ronde tafel georganiseerd waarin we naar aanleiding van concrete casussen in gesprek gingen over participatie en bewonersinitiatieven.

DIGITALE PARTICIPATIE DE FIETSBRUG

We deden ook een pilot met digitale participatie. Amstelveners kregen een brief thuis met de vraag of zij uit vier ontwerpen wilden kiezen voor een fietsbrug over de A9. In de brief stond een persoonlijke code waarmee mensen digitaal hun stem konden uitbrengen. Het resultaat was overweldigend. Meer dan 12000 mensen brachten hun stem uit.

Om dieper op het onderwerp participatie in te gaan organiseerde de gemeente Amstelveen op dinsdagavond 21 november in een huiskamerachtige setting een rondetafelgesprek. Tijdens de bijeenkomst kregen de twintig deelnemers allerlei vragen, zoals: waar bent u trots op in Amstelveen? Waarover zou u willen meepraten met de gemeente? En op welke manier?

Om zoveel mogelijk ideeën boven tafel te krijgen konden de deelnemers via hun laptop of app reageren op vragen en stellingen. Deze antwoorden werden via een scherm direct zichtbaar en vormden de basis voor verdere discussie. De deelnemers zijn geworven via een oproep in social media. Dit heeft een groep van twintig Amstelveners opgeleverd met als gemene deler de betrokkenheid bij hun omgeving en de stad.

Wat kregen we terug?

In gesprek gaan met de stad geeft helderheid en nieuwe inzichten. Ook hoor je geluiden die je normaal niet snel zult horen. Het campagnejaar waarin we inventariseerden zal niet voldoen aan de eisen van een kwantitatief onderzoek. Toch hebben we veel geleerd en zijn we veel te weten gekomen. Immers, de diversiteit van de activiteiten zorgde ervoor dat we met veel verschillende mensen in contact kwamen. Bij de koffiebus kwamen we veel in aanraking met mensen die niet participeerden. Bij het rondetafelgesprek kwamen we met een groep in gesprek die hoog geïnteresseerd was. Bij de wedstrijd waren veel mensen die graag actief wilden zijn voor hun wijk of stad. En uit de digitale uitvraag om te stemmen voor de fietsbrug konden mensen makkelijk, laagdrempelig in hun eigen tijd participeren.

Samenvattend zijn er de volgende uitkomsten:

OVER PARTICIPATIE

Mensen zijn tevreden in Amstelveen

De Amstelveners die wij spraken zijn over het algemeen erg tevreden over hun stad. Het is prettig wonen in Amstelveen. Er zijn veel voorzieningen. Het is er groen en ook de omgangsvormen in de buurt vindt men over het algemeen prettig.

Mensen vinden participeren niet altijd nodig.
Willen graag goed geïnformeerd worden.

Uit de gesprekken (ronde tafel en koffiebus) bleek dat veel mensen vaak geen behoefte hadden aan participatie, maar dat ze het wel zeer belangrijk vinden dat ze goed geïnformeerd zijn. Ook vooraf, zodat ze zelf kunnen beslissen of ze wel of niet ergens over willen meepraten.

Mensen vinden het belangrijk om te weten en mogelijk mee te denken over wat er in hun directe omgeving gebeurt

De gemeenschappelijke noemer uit alle gesprekken was dat de meeste mensen het grotere beleid graag aan de gemeente over laten maar dat ze het wel belangrijk vinden wat er in hun directe omgeving gebeurt.
Ook hier is informatie weer de belangrijkste factor.

Mensen willen op verschillende manieren participeren

Digitaal en makkelijk, dat was een antwoord dat veel gegeven werd bij de verschillende gesprekken. Mensen willen participeren in hun eigen tijd, op hun eigen manier. Een app of module op de site zou ideaal zijn, waarbij een app de voorkeur krijgt omdat je hier weinig drempels vindt (een module op de site betekent meer handelingen, dat is bijvoorbeeld een drempel). Ook het resultaat van de poll fietsbrug geeft aan dat digitaal participeren de toekomst heeft. Uit de ronde tafel en ook uit de gesprekken met de koffiebus werd duidelijk dat er meer nodig is dan alleen digitale participatie. Persoonlijk contact is ook belangrijk. Mensen gaven aan het prettig te vinden om gehoord te worden. Informatie per post is ook belangrijk. En een brief waarin zij worden uitgenodigd, stellen veel mensen die we gesproken hebben nog steeds op prijs. De kwaliteit van de brieven werd overigens wel aan de orde gesteld.

Onderwerpen waarover mensen willen meedenken

Meedenken willen de meeste mensen waarmee we hebben gesproken over de inrichting van de buurt, leefbaarheid en verkeer en parkeren. Goede en duidelijke communicatie vooraf is daarbij een must.

ALS ANTWOORD OP DE VRAAG: WAT WIL JE ZELF DOEN? (BEWONERSINITIATIEVEN)

Bij het ronde tafel gesprek zijn bijna alle deelnemers (op twee na) wel eens betrokken geweest bij een bewonersinitiatief. De meeste voldoening hierbij gaf de saamhorigheid. Ook het feit dat je gehoord wordt, is een positief aspect van betrokkenheid bij een bewonersinitiatief. Tijdens de gesprekken met de koffiebus waren er maar weinig mensen die een bewonersinitiatief hebben ontplooid.

Een deel van de mensen die heeft aangegeven dat ze wel eens aan een bewonersinitiatief hebben meegewerkt merkt op dat zij het lastig vinden om bij de gemeente de juiste medewerker te vinden die hun initiatief verder kan helpen. Ook loopt men tegen procedures aan (zoals vergunningen en subsidies).

Dit weerhoudt de meeste mensen echter niet om betrokken te zijn bij een initiatief. Ze worden eerder tegengehouden door tijdgebrek en ook de inhoud van het initiatief is bepalend of men er al dan niet tijd in wil steken.
Betrokkenheid met de mensen in de buurt en een positieve inbreng leveren aan de buurt (zoals op veiligheid) motiveren de deelnemers om mee te doen.

Bij de gesprekken bij de koffiebus kwam regelmatig naar voren dat mensen niet wisten wat een bewonersinitiatief is en wat de mogelijkheden zijn.

UIT DE INTERNE RONDE TAFEL

Belangrijkste uitkomst van de interne ronde tafel was dat dit geen eenmalige actie moet zijn maar een continu proces waar de organisatie mee verder gaat. Door het gesprek met elkaar aan te gaan, krijgen we helderheid over de rol van de gemeente bij bewonersinitiatieven en hoe we de wederzijdse verwachtingen kunnen managen. Daarbij leren we van elkaars ervaringen aan de hand van voorbeelden uit de praktijk.

Verder kwam naar voren dat het belangrijk is om gezamenlijk een eenduidig beeld te krijgen over wat een initiatief behelst, hoe we hiermee omgaan en hoe we de initiatiefnemers het beste kunnen ondersteunen.

Het organiseren van een sessie voor alle betrokkenen is daarbij een praktisch hulpmiddel.

Daarnaast is het belangrijk dat we algemene handvatten formuleren die het de medewerkers makkelijker maken om toekomstige initiatieven op een goede manier aan te pakken.

BELANGRIJKSTE PUNTEN OM OP TE PAKKEN

- Geef duidelijkheid over eigenaarschap en haalbaarheid
- Bespreek goed en het liefst in een vroeg stadium welke onderdelen van een initiatief wel en niet haalbaar zijn
- Maak heldere afspraken over welke onderdelen horen bij de initiatiefnemers en welke bij de gemeente
- Ontwikkel een leidraad voor initiatieven. Initiatiefnemers worden dan geholpen de juiste weg te bewandelen
- Blijf op een structurele manier intern lessen delen over het goed begeleiden van initiatieven.
- Ontwikkel een handvat voor intern gebruik

Het jaar 2018, Mensen maken nog steeds Amstelveen

Ook in 2018 gaan we de stad in. We hebben zoveel nieuwe inzichten gekregen dat we ook volgend jaar doorgaan met de gesprekken in de stad. We blijven natuurlijk in gesprek met de wijkplatforms, de participatieraden en de actieve groepen in Amstelveen. Daarnaast gaan we op basis van de uitkomsten van de gesprekken op de volgende manier aan de slag in 2018:

KOFFIEBUS

De toer met de koffiebus wordt zo goed gewaardeerd dat we hier mee doorgaan. Mogelijk kunnen we in het volgend jaar ook starten om over meer onderwerpen dan de twee vragen over participatie en bewonersinitiatieven in gesprek te gaan.

PILOT MET EEN PARTICIPATIE APP

Op basis van de inzichten die we verkregen in de gesprekken zijn we in het laatste kwartaal van 2017 gaan onderzoeken of een digitale app tot de mogelijkheden behoort. In 2018 wordt een pilot uitgevoerd waarin we als gemeente over een aantal specifieke onderwerpen in gesprek willen gaan met een brede groep Amstelveners via een app. De belangrijkste uitdagingen hierbij zijn om de groep tussen 20-45 te betrekken en om meer inzicht te krijgen in de meningen van de Amstelveners, zonder dat een kleine groep de discussie overstemt. De onderwerpen staan nog niet allemaal vast. In de tweede helft van het jaar gaan we -afhankelijk van de planning van de landelijke overheid- de app inzetten voor de omgevingswet.

INTERNE LIJN VOORTZETTEN EN EXTERN COMMUNICEREN OVER BEWONERSINITIATIEVEN

De actiepunten die voortkwamen uit de interne lijn, pakken we op. We gaan meer helderheid verschaffen over bewonersinitiatieven en doen al in een vroeg stadium aan verwachtingsmanagement. Daarnaast gaan we de initiatieven beter registreren. Ook gaan we in de krant en op onze site beter uitleggen wat bewonersinitiatieven zijn en wat de mogelijkheden zijn.

BRIEVENPROJECT

Uit de gesprekken met inwoners kwam naar voren dat de brieven van de gemeente niet altijd even helder zijn. We starten daarom een project voor medewerkers van de gemeente om heldere brieven te schrijven, zonder vakjargon. We hopen op deze manier een verbeterslag te maken met de communicatie naar inwoners.

PARTICIPATIE VIA LOTING

Op 19 juli jl. heeft de gemeenteraad ingestemd met een amendement bij de kadernota over participatie via loting. Het idee is om een stadsgesprek te organiseren waarbij plannen worden voorgelegd aan een willekeurig en via loting vastgestelde groep bewoners. Het werkt als volgt. Een grote groep inwoners wordt aselect uitgenodigd voor deelname aan een aantal nader te bepalen sessies. Vervolgens wordt via loting een representatieve en brede groep bewoners samengesteld. Deze bewoners ontvangen een vergoeding voor hun deelname. In 2018 wordt hiermee een pilot gestart.

INTERNE RONDE TAFELS

In 2018 organiseren we twee interne ronde tafels naar aanleiding van een concreet onderwerp. Ook worden er handvatten geformuleerd en (intern) gecommuniceerd.

AAN DE SLAG

Mensen maken Amstelveen is geen afgerond project, maar een start van een traject om bewonersparticipatie te vernieuwen. Doel is daarbij om aan te sluiten bij de belevingswereld en de levensstijl van onze inwoners. Het afgelopen jaar was een interessant experiment om te horen wat er speelt onder de Amstelveners. Het komende jaar gaan we onze voelsprieten verder uitzetten en zetten we de volgende stap in het (door)ontwikkelen van nieuwe (digitale) participatievormen.

mensen maken
amstelveen

Gemeente Amstelveen

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr 99

Datum B&W-besluit 8 mei 2018
Z-2018/019997 D-2018/119999

Voor de raadsvergadering van
20 juni 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Financiën

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Ruud Koper/Mark Spijker
0205404430/0205404211
r.koper@amstelveen.nl/
m.spijker@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur (RWN), Burgers & Samenleving (B&S) en Algemeen, Bestuur en Middelen (ABM)
op 5 juni 2018, 6 juni 2018 en 7 juni 2018

Onderwerp

Vaststellen programmarekening 2017.

Gevraagd besluit

1. De programmarekening 2017 vaststellen.
2. Het rekeningresultaat ad minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.
3. Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000,- aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.
4. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad € 274.000,- voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Overige toekomstige huisvesting" en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.
5. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad € 113.000,- voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
6. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad € 112.000,- voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
7. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad € 522.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Kunstgrasrugbyveld" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
8. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad € 150.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
9. Instemmen met
   (a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
   (b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te hevelen naar de reserve "Stadshart";
   (c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
   (d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.
10. Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
    (a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven ten behoeve van transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;

(b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart door middel van dieptedetectie.

11. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000,- voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
12. Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.
13. Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad € 2,5 miljoen aan Amity International school.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De programmarekening gaat in op wat is bereikt (effectindicatoren) en wat daarvoor is gedaan (prestatie-indicatoren).

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Zie voorgaand punt.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De rekening geeft een integraal overzicht van alle programma's. De zogenoemde SiSa-bijlage (Single information Single audit) is bedoeld om de hieronder vallende regelingen te verantwoorden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Soort verklaring.

De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening de volgende goedkeuringstoleranties:
a) ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en
b) ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

Bij de oordeelsvorming over de jaarrekening spelen de goedkeuringstoleranties een belangrijke rol. De goedkeuringstoleranties zijn kwantitatieve criteria. Als de goedkeuringstoleranties niet worden overschreden, wordt in beginsel een goedkeurende controleverklaring afgegeven.
Als één der of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende controleverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Voor Amstelveen geldt voor een goedkeurende verklaring een “foutgrens” van afgerond € 2,5 miljoen en een “onzekerhedengrens” van € 7,5 miljoen. In 2017 worden deze grenzen niet overschreden, zodat over 2017 een goedkeurende verklaring wordt afgegeven.

Aanleiding

Bevindingen en adviezen Rekeningencommissie.
De accountant geeft een verklaring af als alle materiële geldstromen bij de controle zijn betrokken. De controle hiervan kan pas worden uitgevoerd als de externe partijen productieverklaringen hebben aangeleverd. Voor Jeugdhulp en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) wordt voor ongeveer € 18 miljoen ingekocht en dit volume betreft voor Amstelveen een materiële geldstoom.

De uiterste datum voor aanlevering van productieverklaringen door de externe partijen is 1 april. Pas na deze datum kan de accountant de controle van de jaarrekening Amstelveen afronden. Voor de jaren 2015 en 2016 is gekozen om de jaarrekening twee keer aan te bieden aan de raad: 1x exclusief Jeugdhulp en WMO (nieuwe taken) en 1x een definitief rekeningdossier. Voor de jaarrekening 2017 is op advies van de Rekeningencommissie gekozen voor één moment van vaststelling.

Op donderdag 17 mei wordt de programmarekening besproken in de Rekeningencommissie in aanwezigheid van de accountant.

Behandeling in drie commissies.
In het voorzittersoverleg van 6 januari 2016 is besloten om de programmarekening en perspectiefnota in alle raadscommissies te agenderen en niet alleen in de Raadscommissie ABM.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA).
Met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' van november 2013 hebben gemeenten afgesproken om de informatiebeveiliging op orde te krijgen en te houden. Dit betekent onder andere dat elke gemeente in het jaarverslag een aparte paragraaf opneemt over informatiebeveiliging. In de jaarrekening staat dit verantwoord in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Het jaar 2017 is voor Nederlandse gemeenten het eerste jaar geweest dat zij de regels van ENSIA moesten volgen. Gemeenten legden voorheen op gebied van informatieveiligheid alleen verantwoording af op een beperkt aantal afzonderlijke auditgebieden, te weten Basis Registratie Personen (BRP), Waardedocumenten, Basisregistratie Adressen Gemeenten (BAG) en DigiD.

In het informatieveiligheidsbeleid zijn niet alleen de uitgangspunten opgenomen voor het veilige en zorgvuldige gebruik van informatie ten behoeve van een betrouwbare en continue dienstverlening. Het bevat eveneens uitgangspunten om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals privacy) en om risico's te beheersen.

Financiële afwijkingen / rekeningresultaat.
De rekening sluit met een tekort van € 0,6 miljoen (inclusief reservemutaties). Ten opzichte van de begroting na wijziging betekent dit een verbetering van afgerond € 4,5 miljoen. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn de volgende (bedragen x € 1.000,-):

Programma/onderwerp	voordeel	nadeel	Fasering *
01 Sociaal domein			
Mensen maken Amstelveen	69		69
WMO algemene voorziening	80		
WMO maatwerkvoorziening		220	
Hulp bij het Huishouden	320		
arbeidsparticipatie	180		
restant bijdrage Rijk voor vluchtelingenopvang	100		
begeleiding (o.a beschermd wonen)		100	
Persoonsgebonden budget (PGB)	200		
Zorg in Natura (ZiN)		200	
overige verschillen	359		
02 Onderwijs en ontplooiing			
vrijval voorziening onderhoud onderwijsgebouwen	150		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 5)		350	
overige verschillen	218		
03 Economie en duurzaamheid			
economische ontwikkeling	120		
economische promotie	179		
Amity		250	-250
overige verschillen	43		
04 Openbare ruimte			
verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan	113		113
spelrecratie	100		
baggerwerken	110		
inhuur materieel		115	
boomrenovatie en overig groen	140	180	
Innovatieve Aanpakken (inkomst staat bij alg. dekkingsmiddelen:alg. uitkering)		80	
duurzaamheidsfonds SVn (via balans)	350		
overige verschillen	96		
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
verkoop gronden/inkomsten startkoop	315		
dekking kapitaallasten sport (zie programma 2)	350		
vrijval voorziening onderhoud gebouwen	850		
projecten ruimtelijke herontwikkeling	180		
project Amstelveen in Zicht	112		112
kunstgrasrugbyveld	522		522
schuilkelder Wolfert van Borsselenweg	150		150
bouwgrondexploitaties	460		deels
bouwvergunningen	500		deels
overige verschillen	-179		
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			
(ondersteuning) bestuursorganen	280		
openbare orde en veiligheid	110		
handhaving buitenruimte	90		
dwangsommen	100		
overige verschillen	-29		
07 Overhead			
huisvesting werf (voordeel op programma 5)		135	
capaciteit meerjarig onderhoud gemeentegebouwen (voordeel op programma 5)		215	
decentralisatie jeugd		508	
V&T buitenruimte		426	
frictiekosten		600	
overige verschillen	151		
8 Algemene dekkingsmiddelen:			
algemene uitkering	175		
stelpost (onvoorzien, areaal enz.)	305		
opheffen RMO	235		
vrijval voorziening Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers +wachtgeld	500		
overige verschillen	-226		
Totaal-generaal (begroting - werkelijk)	**7.878**	**3.379**	
Saldo programma	**4.499**		
waarvan overige verschillen	390		
*** Lasten (+) of baten (-) die verschuiven naar komende jaren**			**716**

Inhoudelijke afwijkingen.
Op de diverse programma's is door kleuren aangegeven of de inhoudelijke toezeggingen zijn gerealiseerd (groen) of niet/deels (rood).

Van de 43 voorgenomen besluiten (college en/of raad) is 70% gerealiseerd en nog eens 16% anders gerealiseerd. De meeste niet-gerealiseerde besluiten worden op een later tijdstip in 2018 alsnog genomen. Daarnaast is van de 119 actiepunten 88% daadwerkelijk uitgevoerd of anders uitgevoerd. Conclusie: het overgrote deel van de plannen is gerealiseerd en/of uitgevoerd.

Argumenten

De controle van de jaarrekening heeft geresulteerd in de volgende beslispunten.

1. Vaststellen programmarekening.
Beslispunt 1: De programmarekening 2017 vaststellen.

2. Rekeningresultaat.
Beslispunt 2: Het rekeningresultaat ad minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.

3. Fasering kredieten.
Eind 2017 resteert een investeringsbedrag aan gevoteerde kredieten van € 21,5 miljoen.

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Gevoteerde bedrag (A)	Uitgaven t/m 2016 (B)	Uitgaven 2017 (C)	Restant ultimo 2017 (D)	verwachte lasten na 2017 (E)
Vastgoed: bedrijfsgebouwen	1.912	1.492	170	250	250
Wegen en Verkeer (maatschappelijk nut tlv reserve)	2.202	0	1.373	829	778
Investeringsfondsen	11.761	3.652	1.734	6.375	6.450
Onderwijshuisvesting (investeringsfonds en exploitatie)	20.836	8.962	3.927	7.948	7.769
Overig	190	29	25	136	136
Subtotaal algemene middelen	**36.901**	**14.134**	**7.229**	**15.538**	**15.383**
Afvalbeheer (incl. bedrijfsafval)	3.949	0	175	3.774	3.774
Riolering	3.132	938	200	1.994	1.994
Zorgvlied	230	0	50	180	180
Subtotaal kostendekkende exploitaties	**7.311**	**938**	**425**	**5.948**	**5.948**
TOTAAL	**44.212**	**15.072**	**7.654**	**21.486**	**21.331**

Van de restantkredieten wordt een groot deel afgewikkeld met een daarvoor gevormde bestemmingsreserve. Voor de begrotingsrechtmatigheid is het belangrijk dat naast de overheveling van kredieten met bijbehorende kapitaallasten tevens wordt ingestemd met het wijzigen van de begroting 2018 voor de hiermee samenhangende reservemutaties, zodat dit één-op-één aansluit met de gefaseerde kredietonttrekking. Dit betreft de reserve "dekking kapitaallasten" en de specifiek gevormde bestemmingsreserves.

Beslispunt 3: Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000 aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.

4. Huur tijdelijke huisvesting.
Van het beschikbaar gestelde budget voor de huur van de tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College wordt € 274.000,- betaald vanaf 2018. Deze fasering wikkelt af met de bestemmingsreserve "toekomstige huisvesting". In de begroting 2017 is zowel de huur over de periode 2017 t/m 2019 als de volledige onttrekking aan de reserve opgenomen.

Beslispunt 4: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad € 274.000,- voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Overige toekomstige huisvesting" en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.

5. Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan.
De gemeenteraad heeft in de Kadernota 2017 een totaal budget beschikbaar gesteld van € 500.000,- als gemeentelijke bijdrage in het project Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan. De totale kosten voor dit project bedragen € 10 miljoen en worden voornamelijk gedragen door de Vervoerregio Amsterdam en Rijkswaterstaat. Primaire aanleiding voor het project is de opwaardering van het onderliggend wegennet A9. De voorbereiding van dit project is gepland in de periode 2017 tot en met 2019. De uitvoering is gepland in 2019-2020.

De voorbereiding Fase 1 van dit project is begroot op € 175.000 in 2017. De kosten voor de werkzaamheden in 2017 waren werkelijk € 62.000. De voorbereiding wordt voortgezet in 2018 en voorgesteld wordt het restant budget van € 113.000 over te hevelen naar 2018.

Beslispunt 5: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad € 113.000,- voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

6. Amstelveen In Zicht.
Op het beschikbare budget voor oprichting van Amstelveen In Zicht resteert € 112.000,-. Omdat nog een drietal projecten in 2018 gerealiseerd gaan worden, wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2018. De drie projecten zijn de "VR-ride A9", voor de jeugd de "3D bril in Jip en Janneke stijl" en de "virtuele gastvrouw". Daarnaast zijn nog extra schermen nodig voor de marketing en wordt nog een ruimte omgevormd tot vergaderlocatie.

Beslispunt 6: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad € 112.000,- voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

7. Kunstgrasrugbyveld.
In de kadernota 2017 is voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld € 522.000,- beschikbaar gesteld. Aangezien de werkzaamheden nog niet zijn begonnen wordt voorgesteld dit bedrag in 2018 beschikbaar te houden.

Beslispunt 7: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad € 522.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Kunstgrasrugbyveld" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

8. Schuilkelder.
In de Kadernota 2017 is voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg € 150.000,- beschikbaar gesteld. In de Raadscommissie RWN van 18 april 2017 is gemeld dat na goedkeuring van het krediet voor de renovatie van de bunker door derden meerdere juridische procedures zijn gestart. Daarnaast zijn ook meerdere verzoeken in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) ingediend. Totdat alle procedures zijn afgerond wordt het krediet niet besteed. In afwachting hiervan wordt voorgesteld dit bedrag in 2018 beschikbaar te houden.

Beslispunt 8: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad € 150.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve "Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

9. Reserve "grote projecten" / "Stadshart".
In het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) staat onder financiën het volgende beschreven: *Uitgangspunt is dat de uitvoering van de kaders voor de gemeente budgettair neutraal moeten zijn. Voor herinrichting van openbare ruimte zijn financiële middelen nodig. Daar staan opbrengsten tegenover uit de verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen*.

De gedachte achter deze tekst was dat er middelen geëgaliseerd kunnen worden via een bestemmingsreserve. In deze jaarrekening 2017 zijn op programma 5 indachtig dit uitgangspunt middelen gestort in en onttrokken aan de reeds bestaande reserve "grote projecten". Tijdens de controle van de jaarrekening 2017 is gebleken dat deze technische financiële uitwerking in het raadsvoorstel van juni 2017 onvoldoende staat beschreven en dat aanvullende besluitvorming noodzakelijk is.

Voorgesteld wordt om hiervoor een aparte reserve "Stadshart" in te stellen (beslispunt 9a). Dit betekent wel dat formeel de middelen ad € 169.000,- die in 2017 gestort zijn in de reserve "grote projecten" overgeboekt moeten worden naar de reserve "Stadshart" (beslispunt 9b). Vanaf 2018 wordt de egalisatie zoals bedoeld in het raadsvoorstel "vaststellen ruimtelijke uitwerking visie Stadshart" via de reserve "Stadshart" afgewikkeld (beslispunt 9c)

Beslispunt 9: Instemmen met:
a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te boeken naar de reserve "Stadshart";
c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.

10. Bommenregeling.
Om in aanmerking te komen voor de suppletie-uitkering "bommenregeling" moet de raad expliciet de aanvraag goedkeuren. Na het akkoord door de raad wordt de suppletie in 2019 uitgekeerd. Het door het Rijk uit te keren subsidiebedrag wordt één keer per jaar vastgesteld op basis van aanvragen die voor 1 maart zijn ingediend.

Beslispunt 10: Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven ten behoeve van transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;
b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart door middel van dieptedetectie.

11. Mensen maken Amstelveen.

Van het beschikbare gestelde budget voor het project Mensen maken Amstelveen wordt voorgesteld € 69.000,- beschikbaar te houden voor het in 2018 uitvoeren van "digitale participatietool OppApp", "project thermometer" en "brieven project".

Beslispunt 11: Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000,- voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.

12. Omslagrente,
De omslagrente wordt bij de begroting berekend en mag binnen een marge van 0,5%-punt worden afgerond. De begrote omslagrente voor 2017 bedraagt 4,36% en is afgerond op 4,50%. Op basis van de rekening 2017 komt de werkelijke omslagrente uit op 4,02%.

Via een in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voorgeschreven renteschema wordt berekend hoeveel rente maximaal doorberekend had mogen worden naar de taakvelden op grond van 4,02% (€ 4,42 miljoen). Dit wordt afgezet tegen de werkelijk doorberekende rente op basis van een omslagpercentage van 4,50 (€ 5,15 miljoen).

Volgens de BBV-voorschriften mag dit renteresultaat niet meer dan 25% afwijken van de toe te rekenen rente ad € 4,42 miljoen. Voor 2017 komt dit percentage uit op 17 waardoor nacalculatie van de doorberekende rente aan de taakvelden achterwege kan blijven.

Beoordeling van de rente-exploitatie voor de komende vijf jaar geeft als beeld dat de toegestane omslagrente zich rond de 4% beweegt. Ter voorkoming van een nacalculatie in de komende jaren wordt voorgesteld vanaf 2018 een omslagpercentage van 4,00 te hanteren.

Verlaging van het omslagpercentage heeft vooral consequenties voor de kostendekkende exploitatie "riolering" waar eind 2017 sprake is van een boekwaarde investeringen van afgerond € 70 miljoen. Neerwaartse aanpassing van het omslagpercentage leidt binnen deze kostendekkende exploitatie tot structureel lagere lasten van € 0,3 miljoen. In de begroting 2018 (blz. 104) bedraagt het dekkingspercentage voor rioolrecht 94. Indicatief leidt de lagere rentelast tot een dekking van 97%.

Beslispunt 12: Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.

13. Amity International school.
De opening van Amity International school was gepland voor 4 september jongstleden De school heeft de openingsdatum niet kunnen halen vanwege meerdere redenen. Dit loopt uiteen van vertraging met de interne verbouwing tot het verkrijgen van de benodigde vergunningen en licenties voor het geven van onderwijs. De raad heeft via het raadsvoorstel "budgetoverheveling" van december de uitbetaling van de tweede tranche per 1 december 2017 ad € 0,5 miljoen uitgesteld naar 2018. Bij opmaak van dat raadsvoorstel werd verwacht dat de eerste tranche die per 1 september zou worden uitgekeerd tot uitbetaling zou komen in 2017.

Per ultimo 2017 is het Amity niet gelukt om aan de voorwaarden te voldoen voor uitkering van de eerste tranche. Dit leidt tot € 2,5 miljoen lagere lasten ten opzichte van de begroting.
De ontvangen bijdrage van Amsterdam/Rijk ad € 2,75 miljoen is in afwachting van de uitbetaling van zowel de eerste als de tweede tranche gereserveerd op de balans. Voor 2017 leidt dit tot € 2,75 miljoen lagere baten dan begroot.

Voor het rechtmatig verstrekken van het subsidie (nadat Amity aan de voorwaarden heeft voldaan) moet de raad voor zowel de uitgaven als de inkomsten de begroting 2018 wijzigen op taakveld "3.4 Economische promotie".

Beslispunt 13: Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad € 2,5 miljoen aan Amity International school.

Kanttekeningen

De wettelijke voorschriften voor het opstellen van de gemeentelijke jaarrekening worden voor het grootste deel ontleend aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Financiën

De programmarekening bevat een groot aantal financiële mutaties, die in onderlinge samenhang worden gepresenteerd en toegelicht. Het algemeen beeld uit de programmarekening schetst de voornaamste ontwikkelingen die aan het financiële resultaat 2017 hebben bijgedragen. Per programma is een nadere toelichting opgenomen op de mutaties in de programmasaldi ten opzichte van de bijgestelde begroting.

Het werkelijk rekeningresultaat bedraagt afgerond € 0,6 miljoen negatief. De bijgestelde begroting 2017 ging uit van een tekort van afgerond € 5,0 miljoen (inclusief mutaties in reserves). Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve.

Communicatie

Publicatie en officiële bekendmaking vindt plaats op de internetsite van Amstelveen.

Een digitale versie van de programmarekening staat vanaf eind mei online en is bereikbaar via de url: https://amstelveen.jaarverslag-2017.nl.

Procedure

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Programmarekening 2017 (alleen digitaal).
2. Accountantsverslag 2017.
3. Controllerrapport 2017.
4. Brief Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ondertekening na raadsbehandeling).

De secretaris, De voorzitter,

de heer drs. H.H. Winthorst de heer drs. H.B. Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

RWN: Het voorstel is besproken en wordt ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Bespreekstuk.

B&S: De commissie B&S heeft de programmarekening besproken voor wat betreft de onderwerpen die deze commissie aangaan. Het raadsvoorstel wordt als bespreekstuk aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.
ABM: De commissie ABM heeft de programmarekening besproken. Het raadsvoorstel kan als bespreekstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is		Aanvaarde amendementen / moties
X	Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	M1

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De programmarekening 2017 vaststellen.
2. Het rekeningresultaat ad. minus € 0,6 miljoen afwikkelen met de algemene reserve.
3. Instemmen met het beschikbaar houden in het begrotingsjaar 2018 van € 21.331.000,- aan restantkredieten, alsmede met het wijzigen van de begroting 2018 voor de met deze kredieten samenhangende reservemutaties.
4. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget huur ad € 274.000,- voor tijdelijke huisvesting van het Keizer Karel College en het Amstelveen College, dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve “Overige toekomstige huisvesting” en de begroting meerjarig hiervoor wijzigen.
5. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Verkeersknooppunt Ouderkerkerlaan" ad. € 113.000,- voor de voorbereidingskosten Fase 1 van dit project en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
6. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het restantbudget "Amstelveen In Zicht" ad. € 112.000,- voor een drietal nog te realiseren projecten en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
7. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor het vervangen van het kunstgrasrugbyveld ad. € 522.000, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve “Kunstgrasrugbyveld” en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
8. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van het budget voor de renovatie van de Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg ad € 150.000,-, dit te storten in de (nieuwe) bestemmingsreserve “Schuilkelder Wolfert van Borsselenweg” en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
9. Instemmen met
   (a) het instellen van een reserve "Stadshart" voor het budgettair neutraal uitvoeren voor herinrichting van openbare ruimte via opbrengsten uit verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen;
   (b) de middelen die in 2017 in de reserve "grote projecten" zijn gestort en betrekking hebben op het Stadshart over te hevelen naar de reserve "Stadshart";
   (c) vanaf 2018 de financiële afwikkeling die bedoeld wordt in het raadsvoorstel "Vaststellen Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart" (raad 21 juni 2017) te egaliseren via de reserve "Stadshart;
   (d) de begroting 2018 te wijzigen als gevolg van de beslispunten 9a t/m 9c.
10. Akkoord gaan met gemaakte kosten voor een totaalbedrag van € 7.887,30 exclusief BTW ten behoeve van:
    (a) het (inmiddels uitgevoerde) vooronderzoek conventionele explosieven ten behoeve van transport en hijsen pontons drijvende zwembad op de laadlocatie in de Ringvaart en in de Poel;

(b) de afgeronde opsporingswerkzaamheden naar explosieven in de bodem op de laadlocatie in de Ringvaart door middel van dieptedetectie.

11. Instemmen met het overhevelen naar 2018 van € 69.000,- voor onderdelen uit het project "Mensen maken Amstelveen" en de begroting 2018 hiervoor wijzigen.
12. Instemmen met het aanpassen van het omslagpercentage naar 4,00 met ingang van de begroting 2018.
13. Instemmen met het wijzigen van de begroting 2018 voor zowel het verwerken van de ontvangen bijdrage Amsterdam/Rijk van € 2,75 miljoen als het verstrekken van het subsidie ad € 2,5 miljoen aan Amity International school.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 juni 2018.

De griffier, De voorzitter,

de heer drs. M.C.C. Philips de heer drs. H.B. Eenhoorn

bbA Burger Belangen Amstelveen

ChristenUnie

GROENLINKS

CDA

AVA!

SP

Raadsvergadering d.d. 20-6-2018
~~Amendement~~/Motie nummer: 2
Aanvaard/~~Verworpen/Ingetrokken~~

UNANIEM

De Griffier

ACTUELE MOTIE

Houdt de museumtramlijn op de rails!

M

Keuze:
- **Actuele motie**

De raad van de gemeente Amstelveen in vergadering bijeen d.d. **20 juni 2018**

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

- overwegende dat:
* de museumtramlijn eind mei 2018 een beroepschrift heeft ingediend bij de Raad van State tegen het besluit van de gemeenteraad van Amsterdam om de sporen van de museumtramlijn uit het Bestemmingsplan Havenstraatterrein te schrappen.
* dat in het besluit weliswaar een zogenaamde wijzigingsbevoegdheid is opgenomen, op grond waarvan het College van B & W van de gemeente Amsterdam de tramlijn weer kan opnemen in het besluit, maar aan de toepassing van die wijzigingsbevoegdheid dusdanig zware voorwaarden zijn verbonden dat de vraag is of met het genomen besluit de museumtramlijn een reële overlevingskans heeft;
* door het besluit van de gemeenteraad van Amsterdam de huidige stallingsruimte bij het Haarlemmermeerstation dreigt te verdwijnen;
* de gemeenten Amsterdam en Amstelveen met elkaar zouden moeten onderzoeken hoe een stallingsruimte voor de historische tramstellen op de huidige of een andere locatie langs het traject van de museumtramlijn behouden kan worden;

- van oordeel dat:
* de museumtramlijn ook onlosmakelijk verbonden is met Amstelveen;
* de inwoners van Amstelveen met hun kinderen veel gebruik maken van de museumtramlijn en de tram daardoor een educatief karakter heeft;
* de museumtramlijn bij het cultureel erfgoed van Amstelveen behoort, immers de tram is geopend op 20 september 1975!;
* in het coalitieakkoord "Een zekere en stabiele toekomst van Amstelveen" op pag. 9 gesproken wordt over een visie Oude Dorp en de museumtramlijn een uniek beeld toevoegt aan het beeld van het Oude Dorp;

- van mening dat:
* de gemeenten Amstelveen en Amsterdam in samenwerking met het ministerie van OC&W alles in het werk moeten stellen om de museumtramlijn en de historische tramstellen te behouden;

- roept het college op:
* zich in te zetten om de museumtramlijn en de historisch trams als één van de beeldbepalers van het culturele Amstelveen te behouden,
* de historische tramstellen van de Stichting Electrische Museumtramlijn Amsterdam in het kader van de door de gemeenteraad in de vergadering van 14 februari jl. aangenomen motie "Laat de monumenten niet lopen" gelijk te stellen met "monumentale gebouwen",
* in de uitwerking van het coalitieakkoord t.a.v. de visie op het Oude Dorp ook aandacht wordt geven aan het behoud van de museumtramlijn als culturele gezichtsbepaler van het Oude Dorp,
* met de Stichting Electrische Museumtramlijn Amsterdam in contact te treden om in kaart te brengen wat er nodig is om de museumtramlijn voor de toekomst te behouden,
* met het college van de gemeente Amsterdam binnen 1 maand in contact te treden om een gezamenlijk beleid te ontwikkelen om de huidige museumtramlijn voor de gemeenten Amstelveen en Amsterdam te behouden, desnoods met een loods op een andere plek en/of aanpassingen aan de tramlijn,
* met de minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (mevr. Van Engelshoven) in contact te treden om te bepleiten dat de historische trams van de Stichting Electrische Museumtramlijn Amsterdam onder de reikwijdte van het begrip "Erfgoed" uit de Erfgoedwet vallen,
* voor het behoud van de museumtramlijn en de historische trams financiële middelen te claimen bij het ministerie van O, C & W uit de middelen die beschikbaar zijn voor erfgoed,
* de raad in het 3e kwartaal van 2018 te informeren over het resultaat van de door het college ondernomen activiteiten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

BBA	**ChristenUnie**	**CDA**
Mevr. M. van Herteryck	Dhr. B. de Pijper	Mevr. A.A.J. van Engelen
GroenLinks	**Actief voor Amstelveen**	**SP**
Mevr. S. Kruijer	Mevr. J. Höcker	Mevr. M. Casadei

Stemming

Voor	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU
Tegen	VVD	D66	GL	BBA	PvdA	SP	CDA	AVA	OCA	CU

De griffier